Sfântul Nicolae Velimirovici – Proloagele de la Ohrida - Vol. I ianuarie - iunie

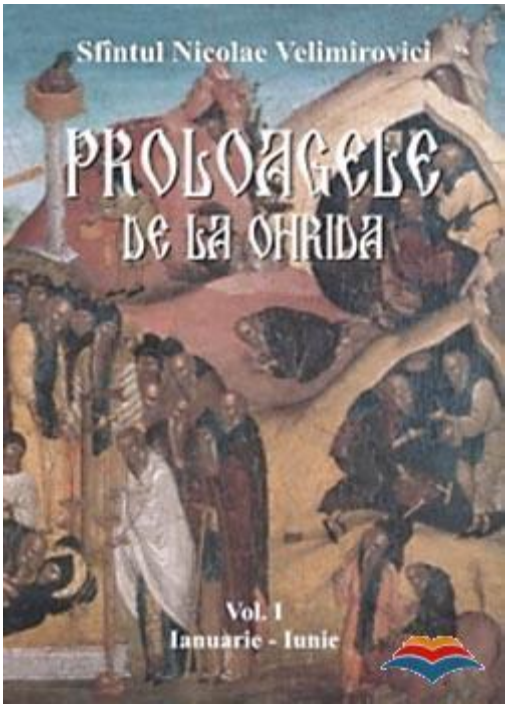

Vieţile Sfinţilor însoţite de cântări, cugetări, luări aminte şi predici pentru fiecare zi a anului

Traducere, tabel cronologic şi note: Mihaela Grosu

Carte tipărită cu binecuvântarea
Prea Sfinţitului părinte Galaction,
episcopul Alexandriei şi Teleormanului
Editura Cartea Ortodoxă
2005

Index

Prefaţa autorului 46
O cronologie a vieţii Sfântului Nicolae Velimirovici, noul Hrisostom, episcop de Ohrida şi Jicea 49
1 ianuarie 63
Întru această zi prăznuim Tăierea împrejur a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos 63

Tot întru această zi, pomenirea Sfântul Vasile cel mare, arhiepiscopul Cezareii Capadociei 63
Imn de laudă la Tăierea împrejur a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi la Sărbătoarea Sfântului Vasile cel mare 64
Cugetare - De ce trebuie să ascultăm de Biserică iar nu de cei care cugetă împotriva Bisericii, chiar atunci când lumea îi numeşte mari? 65
Luare aminte 65
Predică despre cum trebuie să ne depărtăm de rău şi să facem binele 65
2 ianuarie 67
Pomenirea Sfântului Silvestru, episcopul Romei 67
Pomenirea Sfântului cuvios Serafim de Sarov **67**
Pomenirea Sfintei Teodota **67**
Pomenirea Sfântului cuvios Amona **68**
Cântare de laudă la sărbătoarea Sfântului Silvestru, episcopul Romei 68
Cugetare 69
Luare aminte 69
Predică despre trufie 69
3 ianuarie 71
Pomenirea Sfântului proroc Maleahi 71
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Gordie 71
Pomenirea Sfintei Genoveva 72
Cântare de laudă la Sfântul proroc Maleahi 72
Cugetare 73
Luare aminte la înţelesul sărbătorii 74
Predică despre cum Împărăţia Cerurilor se dobândeşte cu inima, iar nu cu limba 74
4 ianuarie 76
Soborul Sfinţilor şaptezeci de apostoli ai Domnului 76
Pomenirea Sfântului Eustatie, episcopul sârbilor 76
Pomenirea famenului reginei Etiopiei 77
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Onufrie de la Mânăstirea Hilandar (Sfântul Munte Athos) 78
Cântare de laudă la Sfinţii şaptezeci de apostoli 78
Cugetare 79
Luare aminte 80
Predică despre cetăţenii care nu sunt din lume 80

5 ianuarie.....82
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Teopempt și a Sfântului mucenic Teona....82
Pomenirea Sfântului proroc Miheia întâiul.....82
Pomenirea Sfintei cuvioase Sinclitichia.....82
Pomenirea Sfintei cuvioase Apolinaria.....83
Cântare de laudă la Sfintele Apolinaria și Sinclitichia.....83
6 ianuarie.....85
Sfântul Botez al Domnului Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos (Arătarea Domnului).....85
Cântare de laudă la Sfânta Treime.....85
Cugetare.....86
Luare aminte la înțelesul Sărbătorii.....87
Încă o luare aminte.....87
Predică despre Taina Dumnezeieștii Treimi.....87
Încă o predică - Despre neputința noastră atunci când suntem departe de Stăpânul Hristos.....88
7 ianuarie.....90
Soborul Sfântului slăvitului proroc, înaintemergător și Botezător al Domnului, Ioan.....90
Pomenirea Sfântului mucenic Atanasie.....91
Cântare de laudă la Sfântul înaintemergător și Botezător Ioan.....91
Cugetare.....92
Luare aminte.....92
Predică despre supunerea față de Voia lui Dumnezeu.....93
8 ianuarie.....95
Pomenirea Sfinților mucenici Iulian și Vasilisa.....95
Pomenirea Sfântului cuvios Gheorghe hozevitul.....95
Pomenirea Sfintei Domnica.....96
Pomenirea Sfântului Grigorie, episcopul Ohridei.....96
Cântare de laudă la Sfinții Iulian și Vasilisa.....96
Cugetare.....96
Luare aminte.....97
Predică despre grija pe care trebuie să o aibă cei care cred că sunt în siguranță.....97
9 ianuarie.....99
Pomenirea Sfântului mucenic Polieucl.....99

Pomenirea cuviosului Eustratie 99
Pomenirea Sfântului Filip, mitropolitul Moscovei 99
Cântare de laudă la Sfinții Nearh şi Polieuct 100
Cugetare 101
Luare aminte 101
Predică despre grija mântuirii aproapelui 101
10 ianuarie 103
Pomenirea Sfântului Grigorie, episcopul Nissei 103
Pomenirea cuviosului Amona cel din Egipt 103
Pomenirea Sfântului Marchian 103
Cântare de laudă la Sfinții Grigorie şi Marchian 104
Cugetare 105
Luare aminte 105
Predică despre cum trebuie să ne mulțumim cu cele strict necesare 105
11 ianuarie 107
Pomenirea Sfântului cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieții de obşte 107
Pomenirea Sfântului Mihail, cel nebun pentru Hristos 107
Cântare de laudă la Sfântul Teodosie 108
Cugetare 108
Luare aminte 109
Predică despre creşterea treptată a vieții duhovniceşti 109
12 ianuarie 111
Pomenirea Sfintei mucenițe Tatiana 111
Pomenirea Sfântului mucenic Petru Abesalamit 111
Sărbătoarea icoanei Maicii Domnului Dulce Hrănitoarea 112
Pomenirea cuvioasei maicii noastre Teodora 112
Cântare de laudă la Sfânta Tatiana 113
Cugetare 113
Luare aminte 114
Predică despre cât de mult iubeşte Dumnezeu omul, şi sufletul omului, pe ... 114
Dumnezeu 114
13 ianuarie 116
Pomenirea Sfinților mucenici Ermil şi Stratonic 116
Pomenirea Sfântului Iacob, episcopul Nisibei 116
Pomenirea cuviosului Maxim capsocalivitul 117
Cântare de laudă la Sfântul Maxim capsocalivitul 117

Cugetare 118
Luare aminte 119
Predică despre Împărăția Cerurilor din inimă 119
14 ianuarie 121
Pomenirea Sfântului Sava, arhiepiscopul sârbilor 121
Pomenirea Sfinților cuvioşi Părinți ucişi în Sinai şi Rait 121
Pomenirea Sfântului Ilarie, episcop de Poitiers 121
Pomenirea Sfintei Nina, luminătoarea Georgiei 122
Cântare de laudă la Sfânta Nina 122
Cugetare 123
Luare aminte 124
Predică despre vederea lumii nevăzute 124
15 ianuarie 125
Pomenirea Sfântului cuvios Pavel tebeul 125
Pomenirea Sfântului cuvios Ioan colibaşul 125
Pomenirea Sfântului cuvios Gavriil din Lesnov 126
Pomenirea Sfântului mucenic Pansofie 126
Cântare de laudă la Sfântul Ioan colibaşul 127
Cugetare 127
Luare aminte 128
Predică despre biruința credinței 128
16 ianuarie 130
Închinarea cinstitelor lanțuri ale Sfântului apostol Petru 130
Pomenirea Sfinților mucenici şi fraţi Pevsip, Elasip, Mesip, a bunicii lor, Leonilla, şi a celor împreună cu dânşii 130
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Damaschin din Gabrovo 131
Pomenirea cuviosului Romii 131
Cântare de laudă la Sfânta Leonilla 132
Cugetare 133
Luare aminte 133
Predică despre cum suntem liberi doar atunci când ne facem robi lui Hristos 133
17 ianuarie 136
Pomenirea Sfântului cuvios Antonie cel mare 136
Pomenirea Sfântului împărat Teodosie cel mare 137
Pomenirea Sfântului nou mucenic Gheorghie din Ioannina 137

Cântare de laudă la Sfinții Antonie cel mare, Teodosie cel mare şi Gheorghie noul mucenic 137
Cugetare 138
Luare aminte 139
Predică despre cele două feluri de înțelepciune 139
18 ianuarie 141
Pomenirea Sfântului Atanasie cel mare, arhiepiscopul Alexandriei 141
Pomenirea Sfântului Maxim, arhiepiscopul Valahiei 141
Cântare de laudă lui Hristos, înțelepciunea lui Dumnezeu 142
Cugetare 143
Luare aminte 143
Predică despre mânie 144
19 ianuarie 145
Pomenirea Sfântului Macarie cel mare 145
Pomenirea Sfântului cuvios Macarie din Alexandria 145
Pomenirea Sfântului Arsenie, episcopul Insulei Corfu 146
Pomenirea Sfântului Marcu, episcopul Efesului 146
Pomenirea Sfântului Teodor din Novgorod, cel nebun pentru Hristos 146
Cântare de laudă la Sfântul Macarie cel mare 146
Cugetare 148
Luare aminte 148
Predică despre biruința asupra lumii 148
20 ianuarie 150
Pomenirea Sfântului Eftimie cel mare 150
Pomenirea Sfinților mucenici In, Nir şi Pin 151
Cântare de laudă la Sfântul Eftimie cel mare 151
Cugetare 152
Luare aminte 153
Predică despre singura Lumină care luminează în întuneric 153
21 ianuarie 155
Pomenirea Sfântului părintelui nostru Maxim mărturisitorul 155
Pomenirea Sfântului cuvios Maxim grecul 155
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Neofit 156
Pomenirea Sfintei muceniţe Agnia 156
Cântare de laudă 156
Cugetare 157

Luare aminte 158
Predică despre cunoaşterea care vine prin lucrarea poruncilor 158
22 ianuarie 160
Pomenirea Sfântului apostol Timotei 160
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Anastasie 161
Cântare de laudă la Sfântul apostol Timotei 161
Cugetare 162
Luare aminte 163
Predică despre mai înainte cunoaşterea şi purtarea de grijă a lui Dumnezeu 163
23 ianuarie 164
Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Clement, episcopul Ancyrei 164
Pomenirea celui de al şaselea Sobor a toată lumea, de la Constantinopol (680 d. Hr.) 164
Pomenirea Sfântului Paulin cel milostiv (de Nola) 165
Cântare de laudă Făcătorului zidirii 165
Cugetare 166
Luare aminte 167
Predică despre starea îngerească a sfinţilor 167
24 ianuarie 169
Pomenirea Sfintei cuvioase Xenia 169
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Vavila 169
Pomenirea Sfântului cuvios Macedonie 169
Pomenirea cuviosului Filon, episcopul Ciprului 169
Pomenirea Sfântului cuvios Dionisie din Muntele Olimpului 170
Cântare de laudă la Sfânta Xenia 170
Cugetare 171
Luare aminte 172
Predică despre Prorocul cel a toate cunoscător, Hristos 172
25 ianuarie 174
Pomenirea Sfântului Constantinopolului Grigorie Teologul, arhiepiscopul 174
Pomenirea Sfântului cuvios Publie 175
Pomenirea Sfântului cuvios Mareş 175
Pomenirea Sfintei mucenițe Felicitas şi a celor şapte fii ai ei 175
Cântare de laudă la Sfânta Felicitas 175
Cugetare 177
Luare aminte 177

Predică despre Cine este Hristos? ... 177
26 ianuarie ... 179
Pomenirea Sfinților cuvioşi Xenofont şi Maria şi a fiilor lor, Ioan şi Arcadie ... 179
Pomenirea Sfântului cuvios Simeon cel bătrân ... 179
Pomenirea Sfântului David, împăratul Georgiei (1089-1130) ... 180
Cântare de laudă ... 180
Cugetare ... 181
Luare aminte ... 181
Predică despre neînțelegerea celor întunecați de păcat ... 181
27 ianuarie ... 184
Pomenirea Sfântului Ioan Gură de Aur, trâmbița de aur a Ortodoxiei ... 184
Pomenirea Sfântului cuvios Tit de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev ... 185
Cântare de laudă la Sfântul Ioan Gură de Aur ... 185
Cugetare ... 186
Luare aminte ... 186
Predică despre frica puțin credincioşilor ... 187
28 ianuarie ... 188
Pomenirea Sfântului cuvios Efrem sirul ... 188
Pomenirea Sfântului cuvios Isaac sirul ... 188
Pomenirea Sfântului cuvios Paladie, sihastrul sirian ... 189
Pomenirea Sfântului cuvios Efrem de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev ... 189
Cântare de laudă la Sfântul Efrem sirul ... 189
Cugetare ... 191
Luare aminte ... 191
Predică despre Omul pe care nu-L cunoaşte nimeni ... 191
29 ianuarie ... 193
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Ignatie teoforul ... 193
Pomenirea celor şapte mucenici din Samosata: Roman, Iacob, Pilotei, Iperechie, Aviv, Iulian şi Parigorie ... 193
Pomenirea Sfântului cuvios Lavrentie de la peşterile din Kiev ... 193
Cântare de laudă la Sfântul Ignatie teoforul ... 194
Cugetare ... 195
30 ianuarie ... 196
Pomenirea Sfinților trei Ierarhi Vasile cel mare, Grigorie cuvântătorul de Dumnezeu şi Ioan Gură de Aur ... 196
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Ipolit, episcopul Romei ... 196

Pomenirea Sfântului mucenic Teofil cel nou 197
Pomenirea Sfântului Petru, țarul bulgarilor 197
Cântare de laudă la Sfinții trei ierarhi Vasile, Grigorie și Ioan Gură de Aur 197
Cugetare 198
Luare aminte 199
Predică despre cum trebuie să ne întoarcem și să fim precum pruncii dacă vrem să dobândim Împărăția Cerurilor 199
Luare aminte 200
Predică despre desăvârșirea care vine prin împlinirea voii lui Dumnezeu 200
31 ianuarie 202
Pomenirea Sfinților doctori fără de arginți și făcători de minuni, Chir și Ioan 202
Pomenirea Sfintei mucenițe Trifena 202
Pomenirea Sfântului cuvios Nichita de la Mânăstirea Peșterilor din Kiev 203
Cântare de laudă la cuviosul Nichita de la Lavra Peșterilor kievene 203
Cugetare 205
Luare aminte 205
Predică împotriva mediocrității și despre cum trebuie să împlinim Legea lui Dumnezeu 206
1 februarie 211
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Trifon 211
Pomenirea Sfintelor mucenițe Perpetua și Felicitas, a Sfântului mucenic 211
Satirus și a celor împreună cu dânșii 211
Pomenirea Sfântului cuvios Petru din Galatera 212
Cântare de laudă lui Hristos - Pomul cel de Aur 212
Cugetare 213
Luare aminte 213
Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu cel curățitor ca focul 214
2 februarie 216
Întâmpinarea Domnului 216
Pomenirea Sfântului nou mucenic Iordan 217
Cântare de laudă la Sfântul și dreptul Simeon 217
Cugetare 218
Luare aminte 218
Predică despre povățuirea Duhului lui Dumnezeu 219
3 februarie 220
Pomenirea Sfântului și dreptului Simeon 220

Pomenirea Sfinților mucenici Adrian și Evul 220
Cântare de laudă la dreptul Simeon, apărătorul copiilor mici 221
Cugetare 222
Luare aminte 222
Predică despre Duhul lui Dumnezeu care grăiește prin purtătorii de Duh 223
4 februarie 225
Pomenirea cuviosului Isidor pelusiotul 225
Pomenirea Sfântului cuvios Nicolae mărturisitorul 225
Pomenirea Sfântului nou mucenic Iosif 226
Cântare de laudă la jertfă de recunoștință 226
Cugetare 227
Luare aminte 228
Predică despre mântuirea lui Zaheu cel mic de statură 228
5 februarie 230
Pomenirea Sfintei mucenițe Agata 230
Pomenirea Sfintei mucenițe Teodula 231
Pomenirea Sfântului Polieuct, patriarhul Constantinopolului 231
Cântare de laudă la Sfânta Agata și la Sfânta Teodula 232
Cugetare 232
Luare aminte 233
Predică despre moartea ca somn 233
6 februarie 235
Pomenirea Sfântului Vucol, episcopul Smirnei 235
Pomenirea Sfintei mucenițe Fausta 235
Pomenirea Sfintei mucenițe Dorotea 235
Pomenirea Sfântului Fotie, patriarhul Constantinopolelui 236
Pomenirea Sfinților cuvioși Varsanufie și Ioan 236
Pomenirea Sfintelor mucenițe Marta și Maria și a fratelui lor Licarion 237
Cântare de laudă la Sfintele Marta și Maria și la fratele lor, Licarion 237
Cugetare 238
Luare aminte 239
Predică despre cunoașterea reciprocă dintre Tată și Fiu 239
7 februarie 241
Pomenirea Sfântului Partenie, episcopul Lampsacului 241
Pomenirea Sfântului cuvios Luca din Hellas 241
Pomenirea Sfintei cuvioase Mastridia 242

Pomenirea Sfinților o mie și trei mucenici din Nicomidia 242
Pomenirea Sfinților o mie și trei mucenici din Nicomidia 242
Cugetare 243
Luare aminte 244
Predică despre îngustimea minții, pentru care uciderea este mai la îndemână decât dragostea de Dumnezeu 244
8 februarie 246
Pomenirea Sfântului mare mucenic Teodor Stratilat 246
Pomenirea Sfântului proroc Zaharia 246
Pomenirea Sfântului Sava al doilea, arhiepiscopul sârbilor 247
Cântare de laudă la Sfântul Sava al doilea, arhiepiscopul sârbilor 247
Cugetare 248
Luare aminte 249
Predică despre cum trebuie să întâmpine adevăratul creștin ura din această lume 249
9 februarie 251
Pomenirea Sfântului mucenic Nichifor 251
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Petru damaschinul 252
Cântare de laudă la Sfântul Petru damaschinul 252
Cugetare 253
Luare aminte 254
Predică despre cuvântul lui Dumnezeu cel mai tare ca moartea 254
10 februarie 256
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Haralambie 256
Pomenirea Sfântului cuvios Prohor 256
Cântare de laudă la Sfântul Haralambie 257
Cugetare 258
Luare aminte 259
Predică despre păcatul celor care spun: „Noi vedem" 259
11 februarie 261
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Vlasie 261
Pomenirea Sfântului mucenic Gheorghe din Kratovo 262
Pomenirea Sfintei Teodora 262
Cântare de laudă la cinstirea Sfintelor icoane 262
Cugetare 263
Luare aminte 264

Predică despre judecata după trup şi judecata după duh 264
12 februarie 266
Pomenirea Sfântului Meletie, arhiepiscopul Antiohiei 266
Pomenirea Sfântului Alexie, mitropolitul Moscovei 266
Pomenirea Sfintei cuvioase Maria 267
Pomenirea Sfântului Antonie, patriarhul Constantinopolului 268
Pomenirea Sfintei Callia 268
Cântare de laudă la Sfânta Treime 268
Cugetare 269
Luare aminte 269
Predică despre minunata venire la noi a Fiului lui Dumnezeu 269
13 februarie 271
Pomenirea Sfântului Simeon, izvorâtorul de mir 271
Pomenirea Sfântului cuvios Martinian 271
Pomenirea Sfintelor Zoe şi Fotina 272
Cântare de laudă la Sfânta Zoe 272
Cugetare 274
Luare aminte 274
Predică despre iubirea cea mai presus de iubire 274
14 februarie 276
Pomenirea Sfântului cuvios Avxentie 276
Pomenirea Sfântului cuvios Isaac, zăvorâtul de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev 276
Cântare de laudă la vedenia Sfântului Avxentie, despre Sfântul Simeon stâlpnicul 277
Cugetare 278
Luare aminte 278
Predică despre valorile răsturnate ale Împărăţiei Cerurilor 279
15 februarie 280
Pomenirea Sfântului apostol Onisim 280
Pomenirea Sfântului cuvios Eusebie, sihastrul cel din Siria 280
Cântare de laudă la Sfântul Onisim, apostolul 281
Cugetare 282
Luare aminte 282
Predică despre poporul cel credincios şi bătrânii poporului cei necredincioşi 283
16 februarie 285

Pomenirea celor doisprezece Sfinți mucenici uciși în timpul împărăției lui Dioclețian 285
Pomenirea Sfântului sfințit Mărușa 285
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Roman 286
Cântare de laudă la Sfinții mucenici 286
17 februarie 288
Pomenirea Sfântului mare mucenic Teodor Tiron 288
Pomenirea Sfântului cuvios Teodosie, bulgarul şi a Sfântului Roman, ucenicul său 288
Pomenirea Sfintei Miriam 289
Cântare de laudă la Sfântul Teodor Tiron 289
Cugetare 290
Luare aminte 290
Predică despre moartea ca somn 291
18 februarie 293
Pomenirea Sfântului Leon întâiul, papă al Romei 293
Pomenirea Sfântului Flavian, patriarhul Constantinopolului 293
Cântare de laudă la Sfântul Flavian 294
Cugetare 295
Luare aminte 296
Predică despre lupta neputincioşilor împotriva Atotputernicului 296
19 februarie 298
Pomenirea Sfinților apostoli Arhip, Filimon şi Apfia 298
Pomenirea Sfântului cuvios Dositei 298
Cântare de laudă închinată ascultării 299
Cugetare 300
Luare aminte 300
Predică despre punerea la încercare 301
20 februarie 303
Pomenirea Sfântului Leon, episcopul Cataniei 303
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Sadoc 303
Cântare de laudă la Sfântul Sadoc 304
Cugetare 305
Încă o cugetare 306
Luare aminte 306
Încă o luare aminte 306

Predică despre judecată şi osândă 307
Încă o predică despre piatra cea înfricoşată 307
21 februarie 309
Pomenirea Sfântului Zaharia, patriarhul Ierusalimului 309
Pomenirea Sfântului cuvios Timotei 309
Pomenirea Sfântului Eustatie, arhiepiscopul Antiohiei 310
Pomenirea Sfântului Ioan al treilea Scolasticul, patriarhul Constantinopolului 310
Cântarea Heruvică 310
Rugăciunea de dinaintea împărtăşirii cu Sfintele lui Hristos Taine 311
Cântare de laudă la Sfânta Cruce 311
Cugetare 312
Luare aminte 313
Predică despre post şi rugăciune 314
22 februarie 316
Pomenirea Sfântului mucenic Mavrichie [Mauriciu] şi a celor şaptezeci de ostaşi împreună cu dânsul 316
Pomenirea Sfinţilor mucenici din Evghenia, de lângă Constantinopol 317
Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Talasie şi Limneu 317
Pomenirea Sfântului Papia din Hierapolis 317
Cântare de laudă la Sfinţii Mavrichie şi Fotinius, ostaşii lui Hristos 318
Cugetare 319
Luare aminte 320
Predică despre nebunii cei care sunt mai înţelepţi decât lumea 320
23 februarie 322
Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Policarp, episcopul Smirnei 322
Pomenirea Sfântului cuvios Damian 323
Cântare de laudă la Sfântul Policarp 323
Cugetare 324
Luare aminte 325
Predică despre lucrările Mântuitorului Hristos 325
24 februarie 327
Aflarea capului Sfântului Înaintemergător şi Botezător Ioan 327
Pomenirea Sfântului cuvios Erasmie 328
Cântare de laudă la Sfântul Ioan Botezătorul 328
Cugetare 329

Luare aminte 330
Predică despre pocăință și iertarea păcatelor 330
25 februarie 332
Pomenirea Sfântului Tarasie, patriarhul Constantinopolului 332
Pomenirea Sfântului cuvios Pafnutie de la Kefala 332
Cântare de laudă lui Dumnezeu, Făcătorul zidirii 333
Cugetare 334
Luare aminte 334
Predică despre descoperirea tuturor tainelor oamenilor 335
26 februarie 337
Pomenirea Sfântului Porfirie, episcopul Gazei 337
Pomenirea Sfântului mucenic Ioan zidarul (Calfa) 338
Cântare de laudă la Sfântul Porfirie, pe care Mântuitorul de paralizie l-a vindecat 338
Cugetare 339
Luare aminte 340
Predică despre milostenia cea lăuntrică 340
27 februarie 342
Pomenirea Sfântului cuvios Procopie decapolitul 342
Pomenirea Sfântului cuvios Talaleu 342
Pomenirea Sfântului cuvios Tit din Lavra peșterilor kievene 343
Pomenirea Sfântului cuvios Ștefan 343
Pomenirea Sfântului mucenic Iulian 343
Cântare de laudă la virtutea iertării 344
Cugetare 345
Luare aminte 345
Predică despre Acela care are putere să-Și învieze trupul 346
28 februarie 348
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Proterie 348
Pomenirea Sfântului Vasile mărturisitorul 348
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Nestorie 349
Pomenirea Sfântului cuvios Nicolae cel nebun pentru Hristos, din orașul Pskov 349
Cântare de laudă la dubla natură a Mântuitorului Hristos 349
Cugetare 350
Luare aminte 351

Predică despre hrana sufletului 351
29 februarie 353
Pomenirea Sfântului cuvios Ioan Casian 353
Pomenirea Sfântului cuvios Varsanufie 353
Cântare de laudă la Sfântul Ioan Casian 354
Cugetare 355
Luare aminte 355
Predică despre prezența vie a lui Hristos 356
1 martie 362
Pomenirea Sfintei cuvioasei uceniţe Evdochia 362
Pomenirea Sfântului cuvios Agapie 363
Pomenirea Sfintei muceniţe Antonina 363
Cântare de laudă la Sfânta Evdochia 363
Cugetare 364
Luare aminte 365
Predică despre ştiința şi lucrarea cu fapta a celor ştiute 366
2 martie 368
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Teodot, episcopul Kyreniei din insula Cipru 368
Pomenirea Sfântului mucenic Troad 368
Pomenirea celor patru sute şi patruzeci de mucenici 369
Pomenirea Sfântului cuvios Agaton 369
Pomenirea Sfintei muceniţe Eutalia 369
Cântare de laudă la Sfântul Agathon 370
Cugetare 371
Luare aminte 372
Predică despre Tatăl şi despre Fiul 372
3 martie 374
Pomenirea Sfinților mucenici Entropie, Cleonic şi Vasilisc 374
Pomenirea Sfintei cuvioase Piama, egipteanca 374
Pomenirea Sfintei necunoscute 375
Cântare de laudă la Sfinții Eutropie, Cleonic şi Vasilisc 375
Cugetare 376
Luare aminte 377
Predică despre iubirea aproapelui 377
4 martie 379

Pomenirea cuviosului Gherasim de la Iordan 379
Pomenirea Sfinților mucenici Pavel și Iuliana 380
Pomenirea Sfântului Iacob, postitorul 380
Cântare de laudă la Sfântul Iacob, postitorul 381
Cugetare 382
Luare aminte 383
Predică despre șovăiala lui Pilat 383
5 martie 385
Pomenirea Sfântului mucenic Conon din Isauria 385
Pomenirea Sfântului mucenic Conon, grădinarul 386
Pomenirea Sfântului cuvios Isihie, postitorul 386
Pomenirea Sfântului cuvios Marcu ascetul 386
Cântare de laudă la Sfântul Arhanghel Mihail 387
Cugetare 388
Luare aminte 388
Predică despre mergerea la adâncuri împreună cu Hristos 389
6 martie 391
Pomenirea Sfinților patruzeci și doi de mucenici din Amoreea 391
Pomenirea Sfântului cuvios Iov 392
Sfinții mucenici Conon, tatăl și Conon, fiul 392
Cântare de laudă la Sfinții Conon, tatăl și fiul 392
Cugetare 393
Luare aminte 394
Predică despre moștenitor și rob 394
7 martie 396
Pomenirea Sfinților șapte Sfinți mucenici din Cherson: Vasile, Efrem, Eugen,Elpidie, Agatodor, Eterie și Capito 396
Pomenirea Sfântului cuvios Emilian 397
În această zi, în Sinaxarul cel mare grecesc se face pomenirea Sfântului Lavrentie 397
Cântare de laudă la Sfântul Emilian 398
Cugetare 399
Luare aminte 400
Predică despre mâna trădătorului 400
8 martie 402
Pomenirea Sfântului Teofilact, episcopul Nicomidiei 402

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Teodorei ... 402
Cântare de laudă: Plângerea lui Adam ... 403
Cugetare ... 404
Luare aminte ... 405
Predică despre vederea ochilor şi vederea sufletului ... 405
9 martie ... 407
Pomenirea celor patruzeci de mucenici din Sevastia Armeniei ... 407
Pomenirea Sfântului cuvios Filomor ... 408
Pomenirea Sfântului Chesarie ... 408
Cântare de laudă la Sfinţii patruzeci de mucenici ... 408
Cugetare ... 410
Luare aminte ... 411
Predică despre răbdarea până la sfârşit ... 411
10 martie ... 413
Pomenirea Sfântului mucenic Codrat din Corint şi celor împreună cu dânsul ... 413
Pomenirea Sfântului mucenic Codrat din Nicomidia ... 413
Pomenirea Sfintei cuvioasei maicii noastre Anastasia ... 414
Cântare de laudă la Sfânta Anastasia ... 415
Cugetare ... 416
Luare aminte ... 417
Predică despre descoperirea lucrurilor ascunse ... 417
11 martie ... 419
Pomenirea Sfântului Sofronie, patriarhul Ierusalimului ... 419
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Pion şi a celor împreună cu dânsul ... 420
Pomenirea Sfântului cuvios Grigorie, sinaitul ... 420
Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Pionie ... 421
Cugetare ... 422
Luare aminte ... 423
Predică despre a doua venire a lui Hristos ... 423
12 martie ... 425
Pomenirea Sfântului cuvios Teofan, mărturisitorul ... 425
Pomenirea Sfântului Simeon, noul teolog ... 426
Pomenirea Sfântului Grigorie Dialogul [cel mare], papă al Romei ... 426
Cântare de laudă la Sfântul Teofan ... 427
Cugetare ... 429
Luare aminte ... 430

Predică din nou despre a doua venire a lui Hristos 430
13 martie 432
Pomenirea Sfântului Nichifor, patriarhul Constantinopolului 432
Pomenirea Sfintei muceniţe Cristina cea din Persia 432
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Publiu 433
Cântare de laudă la cetatea Constantinopolului 433
Cugetare 435
Luare aminte 435
Predică despre reconcilierea celor răi, de dragul împlinirii răului 435
14 martie 438
Pomenirea Sfântului cuvios Benedict de Nursia 438
Pomenirea Sfântului Eushimon, episcopul Lampsacului 439
Pomenirea Sfântului Teognost 439
Cântare de laudă la Sfântul Benedict de Nursia 440
Cugetare 441
Luare aminte 441
Predică despre Hristos Prorocul slavei Sale 442
15 martie 444
Pomenirea Sfântului mucenic Agapie şi a celor şapte împreună cu dânsul: Publius,Timolau, Romulus, Alexandru, Alexandru, Dionisie şi Dionisie 444
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Alexandru 444
Pomenirea Sfântului mucenic Nicandru, cel din Egipt 445
Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Agapie, Alexandru şi Nicandru 445
Cugetare 446
Luare aminte 447
Predică despre prorocia casei pustiite 447
16 martie 449
Pomenirea Sfântului apostol Aristobul, unul dintre cei şaptezeci de apostoli mai mici 449
Pomenirea Sfântului cuvios Sabin 449
Pomenirea Sfântului cuvios Hristodul 450
Pomenirea Sfinţilor sfinţiţi mucenici Trofim şi Talus 450
Cântare de laudă la Sfinţii Trofim şi Talus 450
Cugetare 452
Luare aminte 452
Predică despre bogăţia batjocoririi pentru Hristos 453

17 martie 455
Pomenirea Sfântului cuvios Alexie, omul lui Dumnezeu 455
Pomenirea Sfântului mucenic Marin 456
Cântare de laudă la Sfântul Alexie, omul lui Dumnezeu 457
Cugetare 458
Luare aminte 459
Predică despre a doua venire a lui Hristos 459
18 martie 461
Pomenirea Sfântului Chiril, arhiepiscopul Ierusalimului 461
Pomenirea Sfântului cuvios Anania, făcătorul de minuni 462
Cântare de laudă la Sfântul Chiril al Ierusalimului 463
Cugetare 464
Luare aminte 465
Predică despre împăratul care nu doreşte să Se apere cu puterea oştirilor Lui 465
19 martie 467
Pomenirea Sfinţilor mucenici Hrisant şi Daria şi a celor împreună cu dânşii ... 467
Pomenirea Sfântului mucenic Panhariu 468
Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Hrisant şi Daria 468
Cugetare 471
Luare aminte 471
Predică despre semnul Fiului Omului 472
20 martie 474
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Ioan şi a celor împreună cu dânsul, de la Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit de lângă Ierusalim 474
Pomenirea Sfintei muceniţe Fotini 474
Cântare de laudă la Sfânta Fotini, femeia samarineancă 475
Cugetare 476
Luare aminte 477
Predică despre războiul Mielului cu fiarele 477
21 martie 480
Pomenirea Sfântului Iacov, episcopul şi mărturisitorul 480
Pomenirea Sfântului cuvios Chiril din Sicilia, episcopul Cataniei 480
Pomenirea Sfântului Toma, episcopul Constantinopolului 480
Pomenirea Sfântului cuvios Serapion 481
Cântare de laudă la Sfântul Serapion 481
Cugetare 482

Luare aminte 483
Predică despre Cel dintâi şi Cel de pe urmă şi Cel care este veşnic viu 484
22 martie 485
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Vasile, presbiterul Ancirei 485
Pomenirea Sfintei Drosida 486
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Eftimie 486
Cântare de laudă la Stăpânul Hristos, pescarul de oameni 486
Cugetare 487
Cugetare 488
Predică despre maiestatea lui Hristos, Biruitorul 488
23 martie 490
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Nicon 490
Pomenirea Sfântului cuvios Nicon de la Mânăstirea Peşterilor kievene 491
Pomenirea Sfântului noul mucenic Luca 491
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Nicon 492
Cugetare 493
Luare aminte 494
Predică despre slăbiciunea omului în faţa maiestăţii lui Dumnezeu 494
24 martie 496
Pomenirea Sfântului Artemon, episcopul Seleuciei 496
Pomenirea Sfântului cuvios Iacov, mărturisitorul 496
Sfântul Sfinţit mucenic Partenie, patriarhul Constantinopolului 496
Pomenirea minunii ce s-a întâmplat în Mânăstirea Peşterilor din Kiev 496
Pomenirea Sfântului cuvios Zaharia 497
Cântare de laudă 498
Cugetare 499
Luare aminte 499
Predică despre netemerea în pătimire şi despre cununa vieţii 500
25 martie 502
Bunavestirea Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria 502
Pomenirea Sfintelor mucenițe Pelaghia, Teodosia şi Dula 503
Cântare de laudă către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu 503
Cugetare 504
Luare aminte 504
Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu cel atotputernic 505

26 martie 507
Prăznuirea Soborului Sfântului Arhanghel Gavriil 507
Sfântul sfințit mucenic Irineu din Srem 507
Pomenirea Sfântului cuvios Malhu 508
Pomenirea Sfântului cuvios Vasile cel nou 509
Cântare de laudă la Sfinții Arhangheli 510
Cugetare 510
Luare aminte 511
Predică despre cea de neînlăturat a doua venire a Domnului 512
27 martie 514
Pomenirea Sfintei muceniţe Matrona 514
Pomenirea Sfântului cuvios Ioan cel văzător cu duhul 515
Pomenirea Sfântului cuvios Pafnutie 515
Cântare de laudă la Sfântul cuvios loan cel văzător cu duhul 516
Cugetare 517
Luare aminte 518
Predică despre creştini, care sunt preoți şi împărați 518
28 martie 520
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Eustratie din Lavra Peşterilor kievene .. 520
Sfântul Cuvios Ilarie, noul mucenic 521
Sfântul cuvios Isihie din Ierusalim 521
Pomenirea Sfântului mucenic Boyan, domnul bulgarilor 521
Pomenirea minunatei întâmplări a ostaşului Taxiotis 521
Cântare de laudă Iui Taxiotis ostaşul 522
Cugetare 524
Luare aminte 524
Predică despre îngrozirea zidirii la moartea lui Hristos 524
29 martie 527
Pomenirea Sfântului Marcu mărturisitorul, episcopul Aretusei din Siria 527
Pomenirea Sfântului cuvios Ioan sihastrul 528
Cântare de laudă Mântuitorului Hristos Domn al Domnilor şi Căpetenie a 529
Biruitorilor 529
Cugetare 530
Luare aminte 531
Predică la deschiderea minunată a mormintelor 531
30 martie 533

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan scărarul 533
Pomenirea fratelui celui leneş care a murit voios şi liniştit, pentru că nu a judecat niciodată în viaţa lui pe nimeni 534
Cântare de laudă la Sfântul Ioan scărarul 535
Cugetare 536
Luare aminte 536
Predică despre recunoaşterea Fiului lui Dumnezeu în plin întuneric 537
31 martie 539
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ipatie, episcopul Gangrelor 539
Pomenirea Sfântului Iona, mitropolitul Moscovei 539
Pomenirea Sfântului sfinţit Mucenic Avdas 540
Pomenirea Sfântului cuvios Apolonie 540
Cântare de laudă în cinstea adevărului 541
Cugetare 542
Luare aminte 542
Predică despre bucuria cea de după întristare 543
1 aprilie 548
Pomenirea Sfintei cuvioase Maria Egipteanca 548
Pomenirea Sfântului Meletie, episcopul Sardelor din Asia Mică 550
Pomenirea Sfântului cuvios Procopie, cehul 550
Cântare de laudă la Sfânta Maria Egipteanca 551
Cugetare 552
Luare aminte 553
Predică despre împlinirea marii prorocii 553
2 aprilie 555
Pomenirea Sfântului cuvios Tit, făcătorul de minuni 555
Pomenirea Sfinţilor mucenici Amfian şi Edesie 555
Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Amfian şi Edesie 556
Cugetare 558
Luare aminte 558
Predică despre Dumnezeul Cel viu şi despre copiii Lui cei vii 559
3 aprilie 561
Pomenirea Sfântului Nichita, mărturisitorul 561
Pomenirea Sfântului Pavel cel întristat 562
Pomenirea Sfântului mucenic Ulfian 562

Cântare de laudă la Sfântul apostol Pavel şi la Sfântul Nichita, mărturisitorul 562
Cugetare 563
Luare aminte 564
Predică despre cea mai mare dorire a lui Dumnezeu 564
4 aprilie 566
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Iosif, scriitorul de cântări 566
Pomenirea Sfintei muceniţe Fervuta, a surorii ei văduve şi a slujnicei lor 567
Pomenirea Sfântului cuvios Zosima din Palestina 567
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Nichita 567
Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Fervuta 568
Cugetare 569
Luare aminte 569
Predică despre Biserica care este Trupul lui Hristos 570
5 aprilie 571
Pomenirea Sfinţilor mucenici Agatopod şi Teodul 571
Pomenirea Sfântului cuvios Marcu din muntele Trahe 571
Cântare de laudă la Sfântul cuvios Marcu din muntele Trahe 572
Cugetare 574
Luare aminte 575
Predică despre împlinirea proorociilor 575
6 aprilie 577
Pomenirea Sfântului Eutihie, patriarhul Constantinopolului 577
Pomenirea celor 120 de mucenici care au pătimit în Persia 578
Cântare de laudă la Sfântul Eutihie 578
Cugetare 580
Luare aminte 580
Predică despre nimicirea ultimului vrăjmaş 580
7 aprilie 582
Pomenirea Sfântului Gheorghie, mărturisitorul 582
Pomenirea Sfântului cuvios Nil Sorski 582
Pomenirea Sfântului mucenic Caliopie 582
Pomenirea Sfântului cuvios Daniel de la Pereyaslavl 583
Pomenirea Sfântului cuvios Grigorie Sinaitul 584
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Caliopie 584

Cugetare 585
Luare aminte 585
Predică despre căutarea celor vii printre cei morți 586
8 aprilie 588
Pomenirea Sfinților apostoli dintre cei șaptezeci: Irodion, Agav, Ruf, Asincrit, Flegon și Ermis 588
Pomenirea Sfântului Nifon, episcopul Novgorodului 589
Pomenirea Sfântului Celestin, papă al Romei 589
Cântare de laudă la Sfinții apostoli 589
Cugetare 590
Luare aminte 591
Predică despre învierea morților 591
9 aprilie 593
Pomenirea Sfântului mucenic Eupsihie 593
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Vadim 594
Cântare de laudă la Sfântul Vadim 594
Cugetare 595
Luare aminte 595
Predică despre trebuința de a muri în scopul de a aduce multă roadă 596
10 aprilie 598
Pomenirea Sfinților mucenici Terentie, African, Maxim, Pompie și a celor treizeci și șase împreună cu dânșii 598
Pomenirea celor șase mii de Sfinți mucenici din Georgia 599
Cântare de laudă la cei șase mii de Sfinți mucenici din Georgia 599
Cugetare 601
Luare aminte 601
Predică despre nădejdea cea vie 602
11 aprilie 604
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Antipa, episcopul Pergamului din Asia Mică 604
Pomenirea Sfinților mucenici Processus și Martinian 605
Cântare de laudă la Sfântul Antipa 605
Cugetare 606
Luare aminte 607
Predică despre cei doi Adami: cel de moarte aducător și Cel de Viață Dătător 607
12 aprilie 609

Pomenirea Sfântului cuvios Isaac Sirul al doilea 609
Pomenirea Sfântului Vasile, mărturisitorul 610
Pomenirea Sfântului cuvios Acachie 610
Pomenirea Sfintei cuvioase Athanasia 610
Cântare de laudă la Sfânta Athanasia 611
Cugetare 612
Luare aminte 612
Predică despre cetatea care se zideşte 612
13 aprilie 615
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Artemon 615
Pomenirea Sfântului mucenic Crescens 616
Pomenirea Sfintei muceniţe Tomaida 616
Cântare de laudă la Sfânta Tomaida 617
Cugetare 617
Luare aminte 618
Predică despre încercarea lui Toma 618
14 aprilie 620
Pomenirea Sfântului Martin mărturisitorul, papă al Romei 620
Pomenirea Sfinţilor mucenici Antonie, Ioan şi Eustatie 621
Pomenirea Sfântului mucenic Ardalion, măscăriciul sau glumeţul 621
Cântare de laudă la Sfântul Martin 622
Cugetare 622
Luare aminte 623
Predică despre experienţa personală a Sfinţilor apostoli 623
15 aprilie 625
Pomenirea Sfinţilor apostoli Aristarh, Pud şi Trofim 625
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Sava Gotul 625
Pomenirea Sfintelor muceniţe Vasilisa şi Anastasia 626
Cântare de laudă la Sfinţii mucenici 626
Cugetare 627
Luare aminte 628
Predică despre cum vom semăna cu Cel pe care Îl iubim 628
16 aprilie 630
Pomenirea Sfintelor muceniţe Agapi, Hionia şi Irina 630
Pomenirea Sfântului mucenic Leonid şi a Sfintelor muceniţe celor împreună cu dânsul: Harisa, Nichi, Galini, Calista, Nunechia, Vasilisa şi Teodora 631

Cântare de laudă la Sfintele mucenițe Agapi, Hionia şi Irina 631
Cugetare 632
Luare aminte 633
Predică despre trezirea din somnul păcatului 633
17 aprilie 635
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Simian, episcopul Persiei 635
Pomenirea Sfântului Acachie, episcopul Melitinei 635
Pomenirea Sfântului Agapit, papă al Romei 636
Pomenirea Sfinților cuvioşi Savatie şi Zosima 636
Cântare de laudă la Sfântul Zosima 636
Cugetare 637
Luare aminte 638
Predică despre minunata făgăduință a lui Hristos 638
18 aprilie 640
Pomenirea Sfântului cuvios Ioan, ucenicul Sfântului Grigorie Decapolitul 640
Pomenirea Sfântului mucenic Ioan cel nou din Ioannina 640
Pomenirea Sfinților mucenici Victor, Zotic, Zeno, Achindin şi Severian 641
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Ioan cel nou din Ioannina 641
Cugetare 642
Luare aminte 643
Predică despre mărturia celor vrednici de crezare 643
19 aprilie 645
Pomenirea Sfântului cuvios Ioan de la Peşterile Vechi [de la Lavra cea veche sau Paleolavritul] 645
Pomenirea Sfinților mucenici Cristofor, Teona şi Antonie 645
Pomenirea Sfântului Trifon, patriarhul Constantinopolului 646
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Agatanghel 646
Pomenirea Sfântului cuvios Simeon cel desculț 647
Cântare de laudă la Sfântul Trifon 647
Cugetare 648
Luare aminte 648
Predică despre băgarea de seamă față de tot ceea ce nu este după Hristos 649
20 aprilie 651
Pomenirea Sfântului cuvios Teodor Trihina 651
Pomenirea Sfântului cuvios Anastasie de la Muntele Sinai 651
Pomenirea Sfântului prea fericitului Anastasie sinaitul, patriarhul Antiohiei 651

Pomenirea Sfântului prea fericit Grigorie, patriarhul Antiohiei 652
Pomenirea Sfântului apostol Zaheu 653
Pomenirea Sfântului cuvios Atanasie de la Meteora 653
Pomenirea copilului Gabriel 653
Cântare de laudă la Sfântul Anastasie 653
Cugetare 655
Luare aminte 655
Predică despre cea una şi singura temelie a mântuirii 656
21 aprilie 658
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ianuarie şi a celor împreună cu dânsul ... 658
Pomenirea Sfântului mucenic Teodor şi a celor împreună cu dânsul 658
Cântare de laudă la Sfântul Teodor, mucenicul 659
Cugetare 660
Luare aminte 661
Predică despre Hristos cel din inimile credincioşilor 661
22 aprilie 663
Pomenirea Sfântului cuvios Teodor sicheotul 663
Pomenirea Sfântului mucenic Leonida 664
Pomenirea Sfântului cuvios monah Vitalie 664
Cântare de laudă la Sfântul Vitalie 665
Cugetare 666
Luare aminte 666
Predică despre puterea lui Dumnezeu care întru slăbiciunile oamenilor se împlineşte 667
23 aprilie 669
Pomenirea Sfântului marelui mucenic Gheorghie, purtătorul de biruinţă 669
Pomenirea Sfântului nou mucenic Lazăr 670
Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Gheorghe 670
Cugetare 671
Luare aminte 672
Predică despre trezirea dreptei noastre judecăţi 672
24 aprilie 674
Pomenirea Sfântului mucenic Sava stratilat [generalul] 674
Pomenirea Sfintei prea cuvioase Elisabeta 674
Pomenirea Sfinţilor mucenici Eusebie, Neon, Leontie şi Longhin 675
Pomenirea Sfinţilor mucenici Pasicrate şi Valentin 675

Pomenirea Sfântului cuvios Toma, cel nebun pentru Hristos 675
Pomenirea Sfinților noi mucenici Luca și Nicolae 676
Cântare de laudă la Sfântul Toma cel nebun pentru Hristos 676
Cugetare 677
Luare aminte 677
Predică despre deșertăciunea a toate pe lângă Hristos 678
25 aprilie 680
Pomenirea Sfântului apostol și evanghelist Marcu 680
Pomenirea Sfântului Anian, cel de al doilea episcop al Alexandriei 681
Cântare de laudă la Sfântul apostol și evanghelist Marcu 681
Cugetare 682
Luare aminte 683
Predică despre dragostea apostolilor față de muncă 683
26 aprilie 685
Pomenirea Sfântului sfințitului mucenic Vasile, episcopul Amasiei 685
Pomenirea Sfântului Ianichie din Devici 686
Pomenirea Sfântului Ștefan, episcopul Fermului 686
Cântare de laudă la Sfântul Vasile, episcopul Amasiei 687
Cugetare 688
Luare aminte 689
Predică despre Hristos, care este afirmarea oricărui bine 689
27 aprilie 690
Pomenirea Sfântului apostol Simeon 690
Pomenirea Sfântului prea cuvios Ștefan, episcopul Vladimirului 690
Pomenirea arderii sfintelor moaște ale Sfântului Sava, arhiepiscopul sârbilor . 691
Pomenirea Sfântului cuvios Ioan, mărturisitorul 691
Cântare de laudă la Sfântul apostol Simeon 691
Cugetare 692
Luare aminte 693
Predică despre prigonirile drepților 693
28 aprilie 695
Pomenirea Sfinților apostoli Iason și Sosipatru și a fecioarei Cherchira 695
Pomenirea Sfinților mucenici Maxim, Dada și Cvintilian 696
Pomenirea Sfântului mucenic Tibald 696
Cântare de laudă la Sfânta muceniță fecioară Cherchira 696
Cugetare 697

Luare aminte ... 697
Predică despre căutarea Feței Domnului ... 698
29 aprilie ... 700
Pomenirea Sfântului Vasile al Ostrogului ... 700
Pomenirea celor nouă Sfinți mucenici din Cizic ... 700
Pomenirea Sfântului prea cuvios Memnon, făcătorul de minuni ... 701
Cântare de laudă la Sfântul Vasile de Ostrog ... 701
Cugetare ... 702
Luare aminte ... 703
Predică despre iubirea lui Hristos cea mai presus de cunoştinţă ... 703
30 aprilie ... 705
Pomenirea Sfântului apostol Iacov ... 705
Pomenirea celui între sfinți părintelui nostru Donat, episcopul Evirei ... 705
Pomenirea Sfintei muceniţe Arghira ... 706
Cântare de laudă Ia Sfântul apostol Iacov ... 707
Cugetare ... 707
Luare aminte ... 708
Predică despre luminarea lui Hristos ... 709
1 mai ... 715
Pomenirea Sfântului proroc Ieremia ... 715
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Acachie, pantofarul ... 716
Pomenirea Sfântului cuvios Pafnutie din Borovsk ... 717
Cântare de laudă la Sfântul proroc Ieremia ... 717
Cugetare ... 718
Luare aminte ... 718
Predică despre puterea cuvântului lui Dumnezeu ... 718
2 mai ... 720
Pomenirea Sfinților mucenici Hesperus, Zoi, Chiriac şi Teodul ... 720
Pomenirea Sfântului Atanasie cel mare, arhiepiscopul Alexandriei ... 720
Pomenirea Sfinților mucenici Boris şi Gleb ... 720
Pomenirea Sfântului Mihail [Boris], țarul bulgarilor ... 721
Cântare de laudă la Sfântul Mihail, țarul bulgarilor ... 721
Cugetare ... 722
Luare aminte ... 723
Predică despre izvorul apei celei vii şi fântânile cele sparte ... 723
3 mai ... 725

Pomenirea Sfinților mucenici Timotei și Mavra 725
Pomenirea Sfântului prea cuvios Teodosie de la Lavra Peșterilor din Kiev 726
Cântare de laudă la Sfinții mucenici Timotei și Mavra 727
Cugetare 728
Luare aminte 729
Predică despre cum se vor ruşina închinătorii la idoli 729
4 mai 731
Pomenirea Sfintei muceniţe Pelaghia din Tars 731
Pomenirea Sfântului sfințitului mucenic Silvan, episcopul Gazei 732
Pomenirea Sfântului prea cuvios Nichifor 732
Cântare de laudă la Sfânta muceniță Pelaghia 732
Cugetare 733
Luare aminte 734
Predică despre idolatrie şi adulter 734
5 mai 736
Pomenirea Sfintei mari muceniţe Irina 736
Pomenirea Sfinților Martin şi Heraclius 737
Cântare de laudă la Sfânta mare muceniță Irina 737
Cugetare 739
Luare aminte 739
Predică despre cereasca nuntă a sufletelor oamenilor 739
6 mai 741
Pomenirea Sfântului, dreptului şi mult-pătimitorului proroc Iov 741
Pomenirea Sfântului mucenic Varvar 741
Pomenirea Sfântului Varvar, tâlharul 742
Cântare de laudă la dreptul Iov, mult pătimitorul rob al Domnului 743
Cugetare 743
Luare aminte 744
Predică despre puterea pe care Dumnezeu a dat-o cuvintelor prorocilor 744
7 mai 746
Pomenirea semnului cinstitei Cruci, care s-a arătat pe cer la Ierusalim, în zilele împăratului Constantin, fiul marelui Constantin 746
Pomenirea Sfântului mucenic Acachie 746
Pomenirea prea cuvioşilor Sfinți părinți din Georgia 747
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Acachie 747
Cugetare 748

Luare aminte 748
Predică la cum binele se ia de la oameni din cauza păcatelor 748
8 mai 750
Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Ioan 750
Pomenirea Sfântului cuvios Arsenie cel mare 750
Pomenirea Sfintei cuvioase Emilia 751
Pomenirea Sfântului cuvios Arsenie, iubitorul de nevoinţe 752
Cântare de laudă la Sfântul Arsenie 752
Cugetare 753
Luare aminte 753
Predică despre rău ca rod al cugetelor oamenilor 753
9 mai 755
Pomenirea Sfântului proroc Isaia 755
Pomenirea aducerii cinstitelor moaşte ale Sfântului Nicolae, făcătorul de minuni, episcopul Mirelor Lichiei 756
Pomenirea Sfântului mucenic Hristofor 756
Cântare de laudă la Sfântul Ştefan din Deceani 756
Cugetare 758
Luare aminte 758
Predică despre blestemul omului care se încrede în om 758
10 mai 760
Pomenirea Sfântului apostol Simon, zilotul 760
Pomenirea Sfinţilor mucenici şi fraţi după trup Alfeu, Filadelf şi Ciprian 760
Pomenirea Sfintei cuvioase Isidora cea nebună pentru Hristos 761
Pomenirea fericitei Taisia 761
Cântare de laudă la Sfânta Isidora 762
Cugetare 762
Luare aminte 763
Predică despre cum drepţii îndură ocară şi batjocură din pricina cuvântului Domnului 763
11 mai 765
Pomenirea Sfinţilor Chiril şi Metodiu, cei întocmai cu apostolii 765
Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Mochie 765
Pomenirea Sfântului prea cuvios Nicodim, arhiepiscopul de Peci 766
Cântare de laudă la Sfântul Chiril 766
Cugetare 767

Luare aminte 767
Predică despre irezistibila putere a lui Dumnezeu 767
12 mai 769
Pomenirea Sfântului cuvios Epifanie, episcopul Ciprului 769
Pomenirea Sfântului Gherman, patriarhul Constantinopolului 770
Pomenirea Sfântului mucenic Pancras 771
Cântare de laudă la Sfântul Epifanie 771
Cugetare 772
Luare aminte 772
Predică despre cum oamenii nu ascultă de Legea lui Dumnezeu în vremea propăşirii lor [când se află în îndestulare] 772
13 mai 774
Pomenirea Sfintei muceniţe Glicheria 774
Pomenirea Sfântului mucenic Alexandru 774
Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi Ioan, Eftimie, Gheorghie şi Gabriel din Mânăstirea Ivirul din Muntele Athos 776
Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Glicheria 776
Cugetare 777
Luare aminte 777
Predică despre cum Dumnezeu se slujeşte de cei necredincioşi spre a-i pedepsi pe cei credincioşi 778
14 mai 780
Pomenirea Sfântului mucenic Isidor 780
Pomenirea Sfântului prea cuvios Serapion sindonitul 780
Pomenirea fericitului Isidor cel nebun pentru Hristos 781
Cântare de laudă la fericitul Isidor cel nebun pentru Hristos 782
Cugetare 783
Luare aminte 783
Predică despre Hristos, Odrasla lui David 784
15 mai 786
Pomenirea Sfântului cuvios Pahomie cel mare 786
Pomenirea Sfântului părintelui nostru Ahilie, episcopul Larisiei 787
Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Silvan 787
Cântare de laudă la Sfântul Pahomie cel mare 787
Cugetare 788
Luare aminte 789

Predică despre prorocirea distrugerii idolilor egipteni şi împlinirea ei 789
16 mai 791
Pomenirea Sfântului părintelui nostru Teodor cel sfinţit 791
Pomenirea Sfintei fecioare Musa 791
Pomenirea Sfântului Nicolae misticul [Aulicul], patriarhul Constantinopolului 792
Pomenirea Sfântului Nicolae, noul mucenic 792
Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi părinţi ucişi în Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit 793
Cântare de laudă la Sfântul Nicolae, noul mucenic 793
Cugetare 793
Luare aminte 794
Predică despre arătarea din cealaltă lume a proorocului Ieremia 794
17 mai 797
Pomenirea Sfântului apostol Andronic 797
Pomenirea Sfântului mucenic Solochon 797
Pomenirea Sfântului Ştefan, patriarhul Constantinopolului 798
Cântare de laudă la Sfinţii apostoli Andronic şi Iunia 798
Cugetare 799
Luare aminte 799
Predică despre Duhul Sfânt, Mângâietorul 799
18 mai 801
Pomenirea Sfântului mucenic Teodot şi a celor şapte muceniţe fecioare: Tecusa, Alexandra, Claudia, Falina, Eufrasia, Matroana şi Iulia 801
Pomenirea Sfinţilor mucenici Petru, Dionisie, Andrei, Pavel şi Cristina 802
Pomenirea Sfinţilor mucenici Iraclie, Paulin şi Venedim 802
Cântare de laudă la Sfântul Teodot 802
Cugetare 803
Luare aminte 804
Predică despre mărturia Duhului Sfânt 804
19 mai 806
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Patrichie, episcopul Prusei şi a celor trei presbiteri împreună cu dânsul: Acachie, Menandru şi Polien 806
Pomenirea Sfântului Ioan, episcopul goţilor 806
Pomenirea Sfântului Ioan, cneazul Vologdei 807
Cântare de laudă la Sfinţii Ioan şi Dimitri, cnejii Vologdei 807

Cugetare 808
Luare aminte 809
Predică despre oamenii cei sfinți ai lui Dumnezeu 809
20 mai 811
Pomenirea Sfântului mucenic Talaleu 811
Pomenirea Sfântului mucenic Asclas 811
Pomenirea Sfântului Ştefan din Piperi 812
Cântare de laudă la Sfântul Talaleu 812
Cugetare 813
Luare aminte 814
Predică despre duhul lumii şi Duhul lui Dumnezeu 814
21 mai 816
Pomenirea Sfinților, măriților, de Dumnezeu încoronaților şi întocmai cu apostolii, marilor împărați Constantin şi maica sa Elena 816
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Pahomie 817
Cântare de laudă la Sfântul Constantin cel mare 818
Cugetare 818
Luare aminte 819
Predică despre fiii lui Dumnezeu 819
22 mai 821
Pomenirea Sfântului mucenic Vasilisc 821
Pomenirea Sfântului mucenic Iovan Vladimir, regele Serbiei 822
Pomenirea Sfântului Sinod al doilea cel a toată lumea 822
Pomenirea Sfântului şi dreptului Melchisedec, regele Salemului 823
Cântare de laudă la Sfântul şi dreptul Melchisedec, regele Salemului 823
Cugetare 824
Luare aminte 824
Predică despre trupurile oamenilor ca temple 824
23 mai 827
Pomenirea Sfântului Mihail, episcopul Sinadelor 827
Pomenirea Sfântului mucenic Mihail 827
Pomenirea cuvioasei Eufrosina, cneaghina din Polotsk 828
Cântare de laudă la Sfântul cuvios mucenic Mihail 828
Cugetare 829
Luare aminte 830

Predică despre aceea că nu trebuie să întristăm Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu 830
24 mai 832
Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Simeon, stâlpnicul din Muntele minunat 832
Pomenirea Sfântului cuvios Nichita, stâlpnicul 833
Cântare de laudă la Sfântul Simeon, stâlpnicul din Muntele minunat 833
Cugetare 834
Luare aminte 835
Predică despre iubirea lui Dumnezeu care s-a vărsat în inimile oamenilor 835
25 mai 837
Pomenirea celei de a treia aflări a capului Sfântului Ioan Botezătorul 837
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Terapont, episcopul Ciprului 837
Pomenirea Sfinților mucenici Pasicrat, Valentian, Iulius şi a celor împreună cu dânşii 838
Cântare de laudă la Sfântul Terapont 838
Cugetare 839
Luare aminte 840
Predică despre aceea că Judecătorul stă înaintea uşilor 840
26 mai 842
Pomenirea Sfântului apostol şi mucenic Carp 842
Pomenirea Sfântului apostol Alfeu 842
Pomenirea Sfântului cuvios Ioan din Psihaita 842
Pomenirea Sfântului Alexandru din Tesalonic, noul mucenic 842
Cântare de laudă la Sfinții apostoli 843
Cugetare 844
Luare aminte 844
Predică despre harul lui Dumnezeu 845
27 mai 846
Pomenirea Sfântului sfințitului mucenic Terapont, episcopul Sardelor 846
Pomenirea Sfinților mucenici Teodora şi Didim 846
Pomenirea Sfântului David din Garesia 847
Cântare de laudă la Sfinții mucenici Didim şi Teodora 848
Cugetare 849
Luare aminte 849

Predică despre covârşitoarea bogăţie a harului lui Dumnezeu arătată de-a lungul veacurilor 849
28 mai 851
Pomenirea Sfântului Nichita, mărturisitorul - episcopul Calcedonului 851
Pomenirea Sfintei muceniţe Heliconia 851
Pomenirea Sfântului Ignatie de Rostov 852
Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Heliconia 852
Cugetare 853
Luare aminte 853
Predică despre puterea Tainei Cununiei 854
29 mai 856
Pomenirea Sfântului întâi Sobor a toată lumea 856
Pomenirea Sfintei muceniţe Teodosia din Tir 857
Pomenirea Sfintei cuvioase muceniţe Teodosia 858
Pomenirea Sfântului Alexandru, patriarhul Alexandriei 858
Pomenirea Sfântului Ioan din Ustiug cel nebun pentru Hristos şi făcătorul de minuni 858
Pomenirea Sfântului mucenic Nan (Ioan) din Tesalonic 858
Pomenirea Sfântului mucenic Andrei din Chios 858
Pomenirea căderii cetăţii Constantinopolului 858
Cântare de laudă pentru împăratul Constantin al XI-lea, la căderea Constantinopolului 859
Cugetare 860
Luare aminte 860
Predică despre îndoita Taină a Cununiei 861
30 mai 863
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Isaachie, mărturisitorul 863
Pomenirea Sfintei cuvioase Macrina 864
Cântare de laudă la Sfântul Isaachie, mărturisitorul 865
Cugetare 866
Luare aminte 866
Predică despre Sfânta Taină a Preoţiei 867
31 mai 869
Pomenirea Sfântului apostol Hermas 869
Pomenirea Sfântului mucenic Ermie 869

Pomenirea Sfântului mucenic Filosofus 870
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Ermie şi la vrăjitorul cel pocăit 871
Cugetare 872
Luare aminte 872
Predică despre Taina Sfântului Maslu 872
1 iunie 879
Pomenirea Sfântului Iustin, martirul şi filosoful 879
Pomenirea Sfinţilor mucenici Iustin, Hariton, Harita, Evelpist, Ierax, Peon, Valerian şi Iusius 880
Pomenirea Sfântului prea cuvios Agapit de la peşterile kievene 880
Cântare de laudă la Sfântul Iustin, martirul şi filosoful 881
Cugetare 882
Luare aminte 882
Predică despre care este începutul înţelepciunii 883
2 iunie 885
Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Nichifor, mărturisitorul – patriarhul Constantinoplului 885
Pomenirea Sfântului Constantin, noul mucenic 886
Pomenirea Sfântului mucenic Ioan cel nou de la Suceava 886
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Erasm de la Ohrida 887
Cântare de laudă la Sfântul Nichifor 888
Cugetare 889
Luare aminte 890
Predică despre cum înţelepciunea strigă pretutindeni 890
3 iunie 892
Pomenirea Sfântului mucenic Luchilian şi a celor patru tineri împreună cu dânsul: Claudie, Ipatie, Paul, Dionisie şi Paula, fecioară şi muceniţă 892
Sfântul sfinţit mucenic Lucian 892
Pomenirea Sfântului mucenic Dimitri, Ţareviciul Rusiei 893
Cântare de laudă la Sfântul mucenic Dimitri, Ţareviciul Rusiei 893
Cugetare 894
Luare aminte 895
Predică despre pacea celor puţini la minte şi despre bogăţia nebunilor 895
4 iunie 897
Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Mitrofan, patriarhul Constantinopolului 897

Pomenirea Sfântului mucenic Concordie ... 897
Pomenirea Sfinților mucenici Frontasius, Severinus, Severian și Silanus ... 898
Pomenirea Sfântului cuvios Zosima, episcopul noului Babilon, cetate a Egiptului ... 898
Sfântul sfințit mucenic Astius, episcopul din Dyrrachium ... 898
Pomenirea Sfintelor Marta și Maria, surorile lui Lazăr ... 899
Cântare de laudă la Marta și Maria ... 899
Cugetare ... 900
Luare aminte ... 901
Predică despre punerea nădejdii în Dumnezeu, iar nu în forțele proprii ... 901
5 iunie ... 903
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Dorotei, episcopul Tirului ... 903
Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Teodor, sihastrul ... 903
Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Anoub ... 903
Pomenirea fericitului Igor ... 904
Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Petru din Koris ... 904
Pomenirea fericitului Constantin, mitropolitul Kievului ... 905
Cântare de laudă la Sfântul Anoub ... 906
Cugetare ... 907
Luare aminte ... 908
Predică despre binele milosteniei ... 908
6 iunie ... 910
Pomenirea Sfântului cuvios Visarion ... 910
Pomenirea cuviosului părintelui nostru Ilarion cel nou ... 910
Pomenirea Sfintelor cuvioase mucenițe Arhelais, Tecla și Susanna ... 911
Cântare de laudă la Sfântul Visarion ... 912
Cugetare ... 912
Cugetare ... 913
Predică despre paza inimii ... 913
7 iunie ... 915
Pomenirea Sfântului mucenic Teodot din Ankira ... 915
Pomenirea Sfintelor mucenițe Chiriaca, Valeria și Maria ... 915
Pomenirea Sfântului sfințitului mucenic Marchellus, papă al Romei ... 915
Sfântul sfințit mucenic Marchellinus, papă al Romei ... 916
Pomenirea Sfântului cuvios Daniil din pustia sketică ... 916
Cântare de laudă la Sfântul Marchellinus ... 917

Cugetare 918
Luare aminte 919
Predică despre imitarea furnicii 919
8 iunie 921
Pomenirea Sfântului Efrem, patriarhul Alexandriei 921
Pomenirea Sfântului prea cuvios Zosima din Fenicia 921
Pomenirea Sfântului marelui mucenic Teodor Stratilat 922
Cântare de laudă la Sfântul Efrem, patriarhul Antiohiei 922
Cugetare 923
Luare aminte 924
Predică despre împăratul împăraților 924
9 iunie 926
Pomenirea celui între sfinți părintelui nostru Chiril, patriarh al Alexandriei .. 926
Pomenirea Sfântului Chiril de la Lacul alb 927
Cântare de laudă la Sfântul Chiril al Alexandriei 927
Cugetare 928
Luare aminte 929
Predică despre cei care iubesc moartea 929
10 iunie 931
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Timotei, episcopul Brusei 931
Pomenirea Sfinților mucenici Alexandru şi Antonina 931
Pomenirea Sfântului Vassian, episcopul cetății Lodi 932
Cântare de laudă la Sfântul Vassian 932
Cugetare 933
Luare aminte 934
Predică la cum păcătosul de ce se teme de aceea nu scapă 934
11 iunie 936
Pomenirea Sfântului apostol Vartolomeu 936
Pomenirea Sfântului apostol Varnava 937
Pomenirea Sfintei icoane a Născătoarei de Dumnezeu „Axion Estin" (Cuvine-se cu adevărat) şi a minunii care s-a lucrat înaintea ei în timpul arhipăstoririi patriarhului Nicolae Hrisoverghes (983-996) 938
Cântare de laudă la Icoana „Axion Estin" 938
Cugetare 940
Luare aminte 940
Predică despre stăpân şi rob 940

12 iunie 942
Pomenirea Sfântului prea cuvios Onufrie cel mare 942
Pomenirea Sfântului Petru, atonitul 943
Pomenirea Sfântului cuvios Timotei, sihastrul egiptean 944
Pomenirea Sfinților cuvioşi Vassian şi Iona 944
Cântare de laudă la Sfântul Petru, atonitul 944
Cugetare 945
Luare aminte 946
Predică despre colibă şi palat 946
13 iunie 948
Pomenirea Sfintei muceniţe Achilina 948
Pomenirea Sfântului Trifllie, episcopul Lefcosei [Nicosiei] Ciprului 949
Pomenirea Sfintei Anna şi a fiului ei, Ioan 949
Cântare de laudă la Sfântul Trifilie 950
Cugetare 951
Luare aminte 951
Predică despre calea vieții şi calea morții 952
14 iunie 954
Pomenirea Sfântului proroc Elisei 954
Pomenirea Sfântului Metodie, patriarhul Constantinopolului 954
Pomenirea Sfântului Ioan, mitropolitul Evhaitelor 955
Pomenirea Sfântului cuvios Nifon 956
Cântare de laudă la prorocul Elisei şi la Neeman căpetenia de oştiri 957
Cugetare 958
Luare aminte 958
Predică despre smerenia care vine înaintea măririi 959
15 iunie 960
Pomenirea Sfântului proroc Amos 960
Pomenirea Sfinților mucenici Vitus, Modestus şi Crescenția 960
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Dula 961
Pomenirea Sfântului mucenic Lazăr, cneazul sârbilor 962
Pomenirea Sfântului Efrem, patriarhul sârbilor 962
Pomenirea fericitului Augustin, episcopul Hipponei 963
Cântare de laudă la Sfântul Vitus 963
Cugetare 964
Luare aminte 964

Predică despre sărac şi Ziditorul lui 965
16 iunie 966
Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Tihon, făcătorul de minuni, episcopul Amatundei, cetate a insulei Cipru 966
Pomenirea Sfinţilor mucenici Tigrius şi Eutropie 966
Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Tigrius şi Eutropius 967
Cugetare 968
Luare aminte 969
Predică despre cum de limbă atârnă şi moartea şi viaţa 969
17 iunie 971
Pomenirea Sfinţilor mucenici Manuel, Sabel şi Ismael 971
Pomenirea Sfântului cuvios Pior 972
Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Manuel, Sabel şi Ismael 972
Cugetare 974
Luare aminte 974
Predică despre pedeapsa celor care depun mărturie mincinoasă 975
18 iunie 976
Pomenirea Sfântului mucenic Leontie 976
Pomenirea Sfântului Leontie, înaintevăzătorul 977
Cântare de laudă la Sfântul Leontie, mucenicul 977
Cugetare 978
Luare aminte 979
Predică despre îndatorarea lui Dumnezeu 979
19 iunie 981
Pomenirea Sfântului apostol Iuda 981
Pomenirea Sfântului prea cuvios Paisie cel mare 981
Pomenirea Sfântului cuvios Zosima 982
Pomenirea Sfântului Ioan din singurătate 983
Cântare de laudă la Sfântul Paisie cel mare 983
Cugetare 984
Luare aminte 984
Predică despre răzbunare şi răzbunător 985
20 iunie 987
Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Metodie, episcopul Patarelor 987
Pomenirea Sfinţilor mucenici Aristocleus, Dimitrian şi Ahanasius 987
Pomenirea Sfântului Naum din Ohrida [al „Ahridului", mai vechi] 987

Pomenirea Sfântului Calist întâiul, patriarhul Constantinopolului 988
Pomenirea Sfântului Leucius, episcopul din Brindisi [oraş al Italiei] 988
Pomenirea fericitului Studios 989
Cântare de laudă la Sfântul Leucius 989
Cugetare 990
Luare aminte 990
Predică despre cum mântuirea noastră este în mâinile lui Dumnezeu 991
21 iunie 993
Sfântul mucenic Iulian din Tarsus 993
Pomenirea Sfinților cuvioşi Iulius şi Iulian 994
Sfântul mucenic Archil al II-lea, regele Georgiei 994
Pomenirea Sfântului mucenic Luarsab al II-lea, regele cetății Kartli din Georgia 994
Cântare de laudă la Sfinții cuvioşi Iulius şi Iulian 994
Cugetare 995
Luare aminte 996
Predică despre semănat şi secerat 996
22 iunie 998
Pomenirea Sfântului sfințit mucenic Eusebie, episcopul Samosatelor 998
Pomenirea Sfinților mucenici Zeno şi Zenas 999
Cântare de laudă la Sfinții Eusebie, Meletie şi Pelaghie 999
Cugetare 1000
Luare aminte 1001
Predică despre cum leneşul mereu îşi găseşte scuze 1001
23 iunie 1003
Pomenirea Sfintei mucenițe Agripina 1003
Pomenirea Sfinților mucenici Eustochie şi Gaius şi a celor împreună cu dânşii 1003
Pomenirea Sfintei icoane din Vladimir a Maicii Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos 1004
Pomenirea pocăinței lui Teofil 1004
Cântare de laudă la Sfânta Agripina 1004
Cugetare 1005
Luare aminte 1006
Predică despre aceea că nu trebuie să-i invidiem pe păcătoşi 1006
24 iunie 1008

Naşterea Sfântului proroc Ioan, înaintemergătorul şi Botezătorul Domnului 1008
Pomenirea Sfântului Nichita, episcopul Remesianei 1009
Pomenirea Sfinţilor mucenici Orentius, Pharnacius, Eros, Firmus, Firminus, Cyriacus şi Longinus 1010
Cântare de laudă la Sfântul Ioan Botezătorul 1010
Cugetare 1011
Luare aminte 1012
Predică contra bucuriei celei pline de răutate 1012
25 iunie 1014
Pomenirea Sfintei muceniţe Fevronia 1014
Pomenirea Sfântului prea cuvios Dionisie 1015
Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Fevronia 1016
Cugetare 1017
Luare aminte 1018
Predică despre astăzi şi mâine 1018
26 iunie 1020
Pomenirea Sfântului cuvios David 1020
Prăznuirea icoanei Născătoarei de Dumnezeu din Tikhvin 1020
Prăznuirea icoanei Născătoarei de Dumnezeu Hodighitria [Povăţuitoarea] . 1020
Cântare de laudă la icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la 1021
Lydda 1021
Cugetare 1022
Luare aminte 1023
Predică despre frica nelegiuiţilor 1023
27 iunie 1025
Pomenirea Sfântului Sampson, primitorul de străini 1025
Pomenirea Sfântului Sever, presbiterul 1026
Pomenirea Sfintei Ioana, mironosiţa 1026
Cântare de laudă la Sfântul Sever, presbiterul 1026
Cugetare 1027
Luare aminte 1028
Predică despre adăpostul cel de sus 1028
28 iunie 1030
Pomenirea Sfinţilor mucenici Chir şi Ioan 1030
Pomenirea Sfântului Sennuphius, purtătorul de steag 1030

Pomenirea Sfântului cuvios Pavel, doctorul *1031*
Cântare de laudă la Sfântul Sennuphius *1031*
Cugetare *1032*
Luare aminte *1033*
Predică despre sfințenie *1033*
29 iunie *1035*
Pomenirea Sfântului apostol Petru *1035*
Pomenirea Sfântului apostol Pavel *1036*
Cântare de laudă la Sfinții apostoli Petru şi Pavel *1036*
Cugetare - Simon Petru şi Simon Magul *1037*
Luare aminte *1038*
Predică despre frica de Domnul *1038*
30 iunie *1040*
Soborul Sfinților, slăviților şi întru tot lăudaților apostoli *1040*
Pomenirea țareviciului Petru *1041*
Pomenirea Sfântului cuvios Gheorghie, ivireanul [georgianul] *1041*
Cântare de laudă la Sfinții apostoli *1042*
Cugetare *1043*
Luare aminte *1044*
Predică despre puterea şi eficacitatea faptelor bune *1044*

Prefaţa autorului

Proloagele sunt cartea de lectură a popoarelor ortodoxe, veche de sute de ani. Popoarele ortodoxe au crescut şi şi-au crescut la rândul lor copiii cu această carte, de-a lungul veacurilor de ispite grele, atât în stare de libertate fiind, cât şi sub asuprire străină.

De-a lungul tuturor acestor secole, poporul ortodox, crescut cu *Proloagele,* îşi hrănea sufletul şi nădejdea cu istorisirile vieţii sfinţilor, prea slăvind puterile lor dumnezeieşti de cavaleri şi viteji ai dreptăţii lui Dumnezeu, care prin exemplul lor le luminau şi le călăuzeau viaţa.

„Prolog" înseamnă „Prefaţă" sau „Introducere" la adâncă şi minunată cunoaştere creştină şi este un cuvânt pe care părinţii noştri slavi 1-au folosit în loc de alt cuvânt grecesc, *Sinaxar.*

În conţinutul lor, Proloagele nu sunt altceva decât un calendar lărgit şi explicat, dar care, trebuie să ştim, nu conţine decât o mică parte din numele trecute în Cartea tainică a Vieţii (Apocalipsa 3: 5). Zic doar o mică parte, deoarece numele de Sfinţi, bărbaţi, femei şi copii ale sufletelor binecuvântate şi sfinte care au urmat toată viaţa lor şi până la sânge lui Dumnezeu, care au împlinit Legea Lui şi care au moştenit Împărăţia Cerurilor, se numără cu miile de mii şi nu se pot cuprinde în nici un calendar.

Aceste nume, unele cunoscute nouă dar cele mai multe necunoscute, nu pot fi încăpute decât în Cartea cerească a Vieţii, din care calendarul sau Proloagele noastre, nu sunt decât o mică şi foarte mică parte a marii Cărţi a Vieţii, pe care în întregimea şi amănunţimea ei, numai Unul Veşnicul şi Atotcunoscătorul Judecător o ştie.

Calendarul este prima carte pe care am deschis ochii în copilăria mea şi pe care am ţint-o în mâini. În casele satului nostru ea era ţinută la icoane şi era luată cu evlavie, citită cu voce tare, apoi aşezată la loc. Pentru mine cel de atunci ea era o carte foarte tainică care nu conţinea decât nume, fără nici un conţinut şi fără nici o explicaţie. Eu pe atunci copil fiind, nici nu bănuiam măcar ce conţinut adânc avea fiecare nume scris în el. Cartea aceea mă fascina; eu o respectam fără să o cunosc şi o iubeam cu adâncă evlavie fără să o înţeleg. Farmecul cărţii pentru mine stătea tocmai în acele nume care se înşiruiau în ea. Oare ce însemnau acele nume?

Eu de abia acum aş putea să răspund la această întrebare: şi anume, că persoana este totul. Din perspectiva veşniciei, tot ceea ce este în jurul persoanei şi alături de ea, tot ceea ce este exterior persoanei înseşi, adică, nu contează şi nu se numără. Regatele, statele şi imperiile, comorile şi coroanele, ornamentele şi cultura, onorurile şi mărirea: toate acestea sunt lucruri mai mici decât persoana, şi subordonate ei. Ele sunt slugi ale persoanei, fără valoare în comparaţie cu ea.

Persoana sfântă este sufletul caracterului lui Hristos care se repetă, mai mult sau mai puţin, în mulţimea şi felurimea persoanelor. Sfinţii sunt nişte oglinzi preţioase strălucind de curăţenie în care se reflectă frumuseţea, puterea şi maiestatea Persoanei lui Hristos.

Sfinţii sunt roadele Pomului Vieţii. Pomul este Hristos, iar roadele sunt sfinţii. Pomul după roade se cunoaşte, *că orice pom bun face roade bune* (Matei 7: 17). Precum strugurii din vie, aşa au crescut sfinţii din Hristos. Ce este soarele între stele şi regele între nobilii săi, aşa este Hristos între ai Săi sfinţi.

Există două căi şi amândouă sunt bune: de la Hristos la sfinţi şi de la sfinţi la Hristos. Sfinţii se explică prin Hristos, iar Hristos este mărturisit de sfinţii Lui. Oricine ţine minte acestea când citeşte această carte, se va folosi cel mai mult de ea.

Aceste Proloage se numesc de la Ohrida doar pentru a le distinge de străvechile Proloage slavoneşti care din păcate, din pricina limbii arhaice, au devenit inaccesibile poporului ortodox slav din zilele noastre.

Diferenţa dintre aceste două Proloage nu este una esenţială, ci mai curând una tehnică, pe care cititorii mai experimentaţi o vor sesiza cu uşurinţă singuri, în afară de diferenţa de limbă şi de aranjarea materialului de învăţătură, cea mai mare diferenţă ar putea să constea în includerea multor sfinţi care au provenit din diferitele popoare ortodoxe în ultimii două sute de ani şi care nu au cum să se regăsească în Prologul slavonesc sau cel grecesc.

Scopul Proloagelor de la Ohrida este acela de a oferi o lectură zilnică de suflet folositoare poporului şi clerului. Mulţi preoţi de parohie, monahi şi credincioşi mi-au cerut să alcătuiesc un manual religios pentru popor şi pentru cler. Trebuie să spun că ieromonahul Irienu Georgevici *(Mai târziu episcop al Dalmaţiei, a trecut la Domnul în anul 1952. - n. ed. americane.)* şi ieromonahul Iustin Popovici *(Mai târziu, arhimandritul Iustin Popovici. El s-a odihnit întru Domnul în anul 1979, iar în eparhia SabaT-Valievo din Serbia este cinstit ca Sfânt. - n. ed. americane.)*

ambii profesori şi duhovnici de Seminar Teologic, m-au silit cu multe rugăminţi să alcătuiesc această carte. Eu în cele din urmă le-am făgăduit şi lucrând mai multe ierni la rând, cu ajutorul lui Dumnezeu, am încheiat oarecum lucrarea şi mi-am împlinit făgăduinţa.

Ohrida, 1928 Nicolae, episcopul Ohridei

O cronologie a vieţii Sfântului Nicolae Velimirovici, noul Hrisostom, episcop de Ohrida şi Jicea

1880, 23 decembrie: (praznicul Sfântului Naum de Ohrida, ucenic al Sfântului Chiril şi Metodiu): în zorii zilei, se naşte copilul Nicolae, întâiul al familiei Dragomir şi Katarina Velimirovici, dreptmăritori creştini din satul Lelici de lângă Valievo, oraş din valea Munţilor Povlen din partea de apus a Serbiei. Având o sănătate şubredă, copilul este botezat curând după naştere, la Mânăstirea Celie din apropiere, de către parohul satului Lelici, dragul Părinte Andrei. La botez el primeşte numele Sfântului Nicolae, făcătorul de minuni, patronul familiei Velimirovici.

Toţi cei opt copii care se nasc ulterior nu supravieţuiesc celui de al doilea război mondial. În familia Velimirovici se duce o viaţă de mare pietate creştină: munca zilei se întrerupe la ceasurile de rugăciune, posturile se păzesc cu stricteţe, se merge cu regularitate la biserică pentru participarea la slujbe şi la Sfânta Împărtăşanie.

Mama Katarina este prima povăţuitoare a micului Nicolae în viaţă duhovnicească: femeie foarte credincioasă şi cu viaţă sfântă, ea îl instruieşte pe copil în învăţătura despre Dumnezeu, despre Mântuitorul Hristos, despre Vieţile Sfinţilor şi sărbătorile Bisericii, în acestea, ea îşi ia copilul de mână şi împreună merg pe jos la Mânăstirea Celie, cale de circa 3 mile, pentru participarea la Sfintele Slujbe şi Sfânta Împărtăşanie. Aceste „mergeri pe jos cu mama de mână" rămân în memoria episcopului Nicolae ca momente marcante ale întregii lui vieţii. El le va imortaliza în poemul autobiografic *Rugăciunile unui întemniţat* (1952).

1888-1892: Începe să înveţe cititul, scrisul şi socotitul la Mânăstirea Celie, cu hramul Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavriil. Îl are ca învăţător pe Părintele Andrei care 1-a botezat. Tatăl Dragomir doreşte pentru fiul lui o carieră înaltă, căci băiatul demonstrează o excepţională înzestrare intelectuală, în pofida constituţiei fizice fragile.

Pe copil însă îl fascinează lecţiile Părintelui Andrei, care pe lângă citit şi socotit îl instruieşte din belşug şi în tainele Bisericii şi Vieţilor Sfinţilor. Micul Nicolae petrece deseori ascuns întreaga zi în clopotniţa mânăstirii, rugându-se şi citind.

1898: Termină clasa a VI-a la liceul din Valievo şi ca să facă pe placul tatălui, se înscrie la Academia Militară, dar este respins la examenul medical din cauza constituţiei fragile. Fără să ezite, se înscrie imediat, cu succes, la Seminarul Sfântului Sava din Belgrad [de grad universitar].

Este perioada în care, pe lângă disciplinele teologice, îşi făureşte cultura literară şi beletristică caracteristică epocii: citeşte Shakespeare şi Dostoievski, dar şi Voltaire, Nietzsce, Marx, Puşkin şi Tolstoi. Autorul preferat este însă muntenegreanul Peter Niegoş, ale cărui cărţi le cunoştea încă de pe când era elev la Valievo.

Teza finală la Seminar o susţine cu un discurs despre opera poetică şi gândirea lui Peter Niegoş. Susţinerea, care a avut loc în 1902 la Mânăstirea Rakoviţa (la zece mile sud de Belgrad), a uimit întregul plen format din colegi şi profesori.

1902-1905: Este profesor în satele Draciei şi Leskovaci şi la Valievo. La sfatul medicului, îşi petrece verile la ţărmul mării. Condiţiile grele de cazare şi masă de la Seminar îi şubrezisră şi mai mult sănătatea.

În timpul acestor vacanţe la malul mării începe să scrie viaţa lui Bokel, Muntenegreanul din Dalmaţia. Tot acum întemeiază un ziar, *Ştiri bisericeşti,* în care îi apar primele scrieri şi articole.

1905-1909: Este desemnat, împreună cu puţini alţii, să-şi continue studiile în Occident sau în Rusia. Nicolae alege Europa şi se înscrie la Facultatea Catolică de rit vechi de la Berna (Elveţia). Studiază, în acest răstimp, la cele mai bune universităţi din Germania, Anglia şi mai târziu, Rusia. Citeşte enorm, acoperind toate marile civilizaţii, de la cele europene, până la cele ale continentului asiatic.

În 1908 dobândeşte titlul de Doctor în Teologie al Universităţii din Berna cu teza „Credinţa în învierea lui Hristos ca Fundament al Dogmelor Bisericii Apostolice," redactată în germană şi publicată în Elveţia.

Anul 1909 şi-1 petrece la Oxford, unde se documentează în filosofia lui Berkeley în vederea susţinerii unui al doilea doctorat. În vara aceluiaşi an obţine titlul de Doctor în Filosofie al Universităţii din Geneva (Elveţia), cu teza „Filosofia lui Berkeley", redactată în franceză.

În toamna anului 1909 se întoarce acasă, suferind acut de o gravă boală a stomacului şi intestinelor, care îl obligă să petreacă mai bine de două luni în sanatorii. Această boală marchează cotitura vieţii lui.Tânărul în vârstă de aproape treizeci de ani făgăduieşte că se va călugări şi Îi va sluji lui Dumnezeu până la moarte, dacă El binevoieşte să îi dăruiască sănătatea.

20 decembrie 1909: Primeşte tunderea în monahism cu numele de Nicolae şi este hirotonit preot în aceeaşi zi, la Mânăstirea Rakoviţa. La scurt timp după aceea este ridicat la rangul de Arhimandrit.

Este desemnat profesor la Seminarul Sfântului Sava din Belgrad. Se descoperă că îi lipsesc ultimii doi ani de liceu şi este supus unui test echivalent, menit de asemenea să-1 definitiveze în învăţământul teologic. Uimeşte comisia cu profunzimea cunoaşterii, gândirii şi trăirii teologice, astfel încât aceasta nu mai găseşte să-i mai pună nici o întrebare.

1910-1911: Spre a fi numit definitiv la Seminarul din Belgrad, arhimandritul Nicolae pleacă pentru studii duhovniceşti la Moscova, cu binecuvântarea mitropolitului Dimitrie al Serbiei. Este anul în care cunoaşte evlavia rusă şi în care scrie prima lui operă importantă, *Religia lui Niegoş,* episcopul de la Tetinie.

1912: Publică o antologie de omilii, Predici la Poalele Muntelui: „Mântuitorul a predicat pe Munte. Eu nu îndrăznesc să predic decât la poalele Muntelui."

1914: Scrie cartea Dincolo de păcat şi de moarte, lucrare de o mare profunzime, redactată pe înţelesul omului obişnuit. Studenţii lui o devorează şi sub influenţa gândirii şi pastoraţiei lui mulţi tineri devin monahi, membri ai clerului şi teologi. Între aceştia se numără şi cel care avea să devină marele Iustin Popovici, noul sfânt.

La Seminarul din Belgrad predă filosofie, logică, istorie şi limbi străine. Duhovnic adorat de ucenicii lui, el devine şi o figură literară marcantă a epocii. Faima lui începe să depăşească graniţele Serbiei.

Vara 1914: Izbucneşte primul război mondial, Balcanii devin teatru de război. Serbia este în pericol, iar Arhimandritul Nicolae devine suprema instanţă morală a traversării crizei, în acest scop pleacă în misiune diplomatică în Anglia, unde este primit cu onoruri oficiale, în calitatea lui de fost doctorand al Universităţii din Oxford. Uimeşte prin ascuţimea demersului diplomatic, dat la iveală într-un şir de memorabile conferinţe şi predici ţinute în tot cuprinsul Angliei. El nu apără doar cauza poporului sârb, ci abordează şi teme internaţionale fierbinţi: pacea în lume şi fundamentele rezolvării crizei politice mondiale. Serbia obţine sprijinul Marii Britanii, iar Arhimandritului Nicolae i se decernează titlul de Doctor *Honoris Causa* al Universităţii din Cambridge. Conferinţele ţinute cu această ocazie, „Poruncile Mântuitorului" şi „Meditaţii la Rugăciunea Domnească" electrizează Biserica Angliei, zdrobindu-i multe din falsele concepţii despre Ortodoxie.

Sfârşitul verii 1915: Continuă „misiunea de război" peste ocean, în Statele Unite, la New York. în principal, îşi propune să unească diaspora sârbă, croată şi slovenă împotriva agresorului austriac . Succesul e mare, 20.000 de voluntari, „Armata a treia a episcopului Nicolae", se alătură forţelor sârbeşti, luptând în principal pe frontul de la Salonic. Se strâng sute de mii de dolari pentru populaţia civilă sârbă martirizată. La întoarcerea din această călătorie primeşte vestire că într-o bună zi Dumnezeu îl va rechema în America, spre a organiza Biserica sârbă din pământul american.

1916-1919: În drum spre casă aflându-se, hotărăşte să rămână în iubita Anglie, spre a aştepta sfârşitul războiului. Scrie Duhul religios al slavilor (1916, adresată soldaţilor sârbi de pe front), Serbia în întuneric şi Lumină (1916), Sufletul sârb, Agonia Bisericii, Biserica ortodoxă sârbă şi Renaşterea spirituală a Europei (toate în 1917). Ultimele titluri se adresează mai ales publicului englez, încercând să-1 sensibilizeze la tragedia sârbă. Ultimul vizează special Biserica anglicană, căreia îi arată adevărata sorginte a spiritualităţii ei, Ortodoxia. În 1919, excelenţa acestui ultim volum şi adâncimea gândirii lui teologice în general îi atrage decernarea unui nou titlu onorific de Doctor în Teologie: cel al Universităţii din Glasgow.

12 martie 1919: La 39 de ani, Sfântul Sinod al Bisericii sârbe îl hirotoneşte întru Episcop de Jicea, cea mai veche eparhie a Serbiei istorice.

1919-1921: Păstoreşte şi alină rănile poporului sârb rău încercat de război, în 1921, e transferat în eparhia Ohridei şi Bitoliei în scopul de a uni, cu harul lui pastoral unic, Bisericile sârbă şi macedoneană, părţi ale noului regat iugoslav.

Ohrida este pentru noul ei arhiereu „...sfinţit locaş, cu mare şi roditor trecut," leagăn al literaturii şi culturii slave din Balcani. Locul este de o mare frumuseţe, iar Sfântul Munte aproape.

Episcopul îl cercetează, împreună cu Atena şi Constantinopolul. La Sfântul Munte va reveni în fiecare an. Scrie Discursuri despre Omul universal (1920) şi Rugăciuni lângă Lac (1921). Aceasta din urmă, vizând prin denumire Lacul Ohrid, constă din adevăraţi noi Psalmi ai lui David, scrişi în proză poetică, înfiinţează orfelinatul din Bitolia, pe lângă M-rea Vracevsina, pe care îl pune sub conducerea stareţei exilate Anna, cunoscută anterior ca asistenta socială Nada Adjci. Este repetat invitat să conferenţieze în diverse parohii anglicane din S.U.A., invitaţii în cele din urmă aprobate de Guvernul regal şi Sinod.

24 iunie 1921: Soseşte la New York City. Scopul lui este limpede şi întreit:

1.Ţinerea de conferinţe şi predici în universităţi şi biserici din care să se vadă perspectiva est europeană asupra Conflagraţiei mondiale;
2. Colectarea de fonduri spre întemeierea de orfelinate pentru copiii rămaşi fără părinţi şi rude în urma marelui război;
3. Vizitarea cât mai multor comunităţi ortodoxe sârbe, în scopul de a le mulţumi pentru sprijinul acordat în timpul războiului şi de a alcătui un raport în vederea posibilităţii întemeierii unei Biserici ortodoxe sârbe în America.

Eforturile au fost încununate de succes pe toate planurile. Ţine cam 150 de cuvântări şi predici de-a lungul a doar trei luni. Conferenţiază la prestigioasa Universitate Columbia din New York City, în diverse comunităţi sârbe şi chiar la Congregaţia Afro-Americană Sfântul Filip din Harlem, cartier al New York-ului, în faţa a peste 1500 de ascultători. Mesajul lui este limpede şi fără echivoc: Nu-l învinuiţi pe ţăranul din Balcani pentru acest război, ci mai curând pătura intelectuală artificial creată de sistemul universitar european: „Ţăranul european este un spirit nobil, greşiţi sunt intelectualii pe ale căror mâini a încăput acest ţăran." Episcopul Nicolae a arătat profetic că dacă acest sistem va continua, atunci un al doilea război mondial va fi inevitabil.

Una din predicile cele mai incendiare a fost cea ţinută în Duminica de după înălţarea Domnului, în Catedrala episcopaliană Sfântul Ioan Teologul din New York City, intitulată: Piatra pe care au aruncat-o ziditorii (Mat. 21: 42). În ea episcopul chema Occidentul să se întoarcă la temelia fiinţei culturii şi civilizaţiei lui, adică la Mântuitorul Hristos, Calea, Adevărul şi Viaţa, în concepţia lui, America, acest pământ bogat şi multi-etnic, este purtătoare a stindardului speranţei pentru întreaga omenire: „Lumea s-a făcut acum foarte mică, ea aşteaptă unificarea. Europa a descoperit lumea: oare America o va putea organiza?" Gândul episcopului era acela al unei uniri a lumii într-un spirit al păcii şi dreptăţii pentru toţi.

În urma acestor discursuri el a fost numit „al doilea Isaia" şi „noul Hrisostom," iar Iugoslavia a fost acceptată ca membră a Ligii Naţiunilor.

1921, 16 iunie: Se întoarce în Serbia. Cu donaţiile obţinute în America întemeiază orfelinate la Kralievo, Ceaceak, Cornil Milanovat şi Kraguievat, unde îşi află adăpostul peste 600 de copii orfani şi săraci.

26 iunie: Prezintă, înaintea Sinodului Bisericii sârbe întrunit la Sremski Karlovat, situaţia comunităţilor ortodoxe din America.

21 septembrie: Mitropolitul Varnava îi încredinţează episcopului Nicolae însărcinările de Episcop pentru America, cu arhimandritul Mardarie Uskokovici de la Mânăstirea Rakoviţa ca vicar. Numirea nemulţumeşte poporul, care nu vrea să se despartă de păstorul lui.

Ianuarie 1922: Oarecum tulburat, Episcopul Nicolae călătoreşte la Locurile Sfinte, apoi la Sfântul Munte Athos, la Mânăstirea Hilandar, în aşteptarea Sfintelor Paşti.

Rugăciunea îi arată calea: el vede că sârbii ortodocşi din America au nevoie de slujirea permanentă a unui arhiereu, de aceea el însuşi îl desemnează pe arhimandritul Mardarie candidat spre a fi viitorul episcop sârb pentru America, cu prerogative depline.

18 octombrie 1923: Sfântul Sinod al Bisericii sârbe îl desemnează pe arhimandritul Mardarie ca exarh al Bisericii sârbe din America.

1923-1927: Scrie Noi predici la Poalele Muntelui, Gânduri despre bine şi rău, şi masivul volum Predici la Duminici şi Praznicele de peste an.

Iniţiază un suflu nou de rugăciune printre credicioşi, pe care el îl numeşte cald mişcarea Rugătorilor, în acest scop alcătuieşte cântări de mare prospeţime evanghelică pe care poporul le învaţă şi le cântă cu drag.

Promovează pelerinajele duhovniceşti ale poporului la mânăstiri, îndemnându-1 la adevărata trăire creştinească: ţinerea posturilor, rugăciunea, spovedania, deasa Împărtăşire. Această minunată activitate pastorală are efectul de a revigora şi viaţa mânăstirească şi studiul teologic, elemente ilustru exemplificate în persoana arhim. Iustin Popovici, ucenic iubit al episcopului Nicolae.

1927: A treia călătorie în America, la invitaţia Societăţii iugoslave americane, a Institutului de Studii Politice din Williamstown, Massachusetts şi a Fundaţiei Carnegie pentru Pacea Lumii. Timp de trei luni conferenţiază în universităţi şi predică în biserici, se interesează de soarta nou înfiinţatei Mânăstiri Ortodoxe din Libertyville, Illinois, cu hramul Sfântului Sava, episcopul sârbilor. În fruntea Mânăstirii se află proaspăt hirotonitul întru episcop, Mardarie.

La întoarcere, rămâne timp de 2 săptămâni la Londra, unde proroceşte noua catastrofă care se va abate asupra Europei. Mesajul lui pentru întreaga Europă este clar: Pocăiţi-vă, căci s-a apropiat Împărăţia Cerurilor. Se întoarce în Iugoslavia, se instalează la Ohrida şi reîncepe să scrie.

1928: Scrie Credinţa oamenilor educaţi, Războiul şi Biblia şi Proloagele de la Ohrida. Acestea din urmă, însumând peste 1000 de pagini, au fost traduse în 1985 şi în engleză. Ele devin, pe lângă Biblie, lectură de bază a ortodocşilor occidentali vorbitori de engleză.

1929-1934: La Seminarul ortodox din oraşul Bitolia aflat în eparhia Ohridei predă tânărul ieromonah Ioan Maximovici, viitorul Episcop şi Sfânt. Adesea episcopul Nicolae Velimirovici era auzit spunând: „Dacă vreţi să vedeţi un sfânt în viaţă, mergeţi la Bitolia să-l cunoaşteţi pe părintele Ioan."

1930: Participă la Conferinţa Pan-Ortodoxă de la Mânăstirea Vatopedu, Sfântul Munte Athos. Cu autenticitatea trăirii, cu marea anvergură intelectuală şi cu darul elocinţei, el poate nu numai să unească în acelaşi duh ortodocşi sârbi, ruşi sau bulgari, ci şi să prezinte pe înţelesul apusenilor autenticitatea şi adevărul Ortodoxiei cea Una.

1931: Scrie Semne şi Simboale.

1937-1941: Scrie Nomologia sau Ştiinţa legilor(1940). În acest interval îşi editează imensa arhivă de scrisori, sub titlul Scrisori misionare.

1941-1945: Arestat de germani, la praznicul Sfinţilor apostoli 1941. Deţinut în mânăstirile Liubostinile şi Voilovita (lângă Pancevo), împreună cu Patriarhul Gabriel Dojici. La Praznicul înălţării Sfintei Cruci 1944 este internat la Dachau, împreună cu Vlădica Gabriel, unde rămâne închis timp de aproape doi ani. Aici suferă şi este martorul celor mai oribile şi sinistre torturi la care a fost supusă fiinţa umană de-a lungul istoriei ei. Îşi atribuie supravieţuirea intervenţiei directe a Maicii Domnului. Scrie Canon de rugăciune de la Voiloviţa către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi Trei rugăciuni în umbra baionetelor germane. Aceste scrieri constituie jurnalul duhovnicesc al Sfântului de-a lungul acestui calvar. Trei Rugăciunii... a fost transcrisă mai târziu la Viena, pe paginile unei Evanghelii sârbeşti.

8 mai 1945: Eliberat din lagăr, împreună cu Patriarhul Gabriel, de Armata a 36-a americană. Gabriel mărturisitorul se întoarce la Belgrad ca patriarh, iar mărturisitorul Nicolae ia calea exilului către America, pentru a patra şi ultima oară. Deşi încă bolnav şi slăbit, îşi începe, fără să mai aştepte, pastoraţia.

Iunie 1946: Primeşte Doctoratul în Teologie mistică al Universităţii Columbia. Este a cincea distincţie academică de prestigiu a Episcopului Nicolae Velimirovici.

1946-1949: Predă la Seminarul Sfântul Sava din Libertyville, Illinois. Văzând nevoia urgentă de material catehetic pastoral în limba engleză pentru sârbii ortodocşi născuţi în America, publică The Faith of the Saints [Credinţa Sfinţilor] (1949).

1950: Scrie în engleză un eseu pe tema de mistică ortodoxă întitulat The Universe as Signs and Symbols [Lumea ca Semne şi Simboale] şi în sârbă cartea intitulată Tărâmul de neatins.

1951-1956: În 1951, scrie ultima lui carte în calitate de profesor la Seminarul Sfântul Sava, intitulată, cu profundă adecvare, Viaţa Sfântului Sava.

Se mută la Mânăstirea Ortodoxă rusă Sfântul Tihon din South Canaan, Pennsylvania, unde rămâne de-a lungul ultimilor cinci ani de viaţă. Este profesor, decan şi rector al Seminarului de pe lângă mânăstire, precum şi duhovnic şi stareţ al călugărilor.

Publică articole în limba rusă penru credincioşii căutători de Dumnezeu, dar prelegerile le ţine exclusiv în engleză, într-o vreme în care foarte puţine cursuri de discipline teologice ortodoxe se ţineau în această limbă. Conferenţiază şi la Seminarul Ortodox Sfântul Vladimir din Crestwood, New York şi de asemenea la M-rea Sfântul Treime din Jordnville, acelaşi stat.

În 1952 publică în limba sârbă, pentru sârbii lui pe care nu-i uită niciodată, lucrările Secerişul Domnului şi Cassiana, povestea unei penitente, în 1953 scrie, tot în sârbă, lucrarea Convorbiri.

Ultima lui carte, Singura iubire a omenirii (în sârbă) a fost publicată postum, în 1958.

Ultima ctitorie a episcopului Nicolae a fost Institutul Biblic sârb, în cadrul căruia a publicat o serie de scurte tratate pe diverse teme teologice: „Hristos a murit pentru noi," „Meditaţie la cele Şapte Zile," „îngerii: fraţii noştri mai mari," „Şapte cereri," „Biblie şi Putere," „Scrisori Misionare," şi „Taina Atingerii."

Duminică, 18 martie 1956: Moare de Dumnezeu purtătorul părinte episcop Nicolae Velimirovici, în smerita lui chilie de la Seminarul Ortodox rus Sfântul Tihon.

După relatarea stareţului de atunci Afanasy, „Părintele episcop a slujit Sfânta Liturghie Sâmbăta, 17 martie. Totul a fost neobişnuit de frumos. După slujbă, el a

mers la trapeza monahilor. După o scurtă convorbire cu obştea, cu o plecăciune adâncă, el a murmurat de trei ori, ca niciodată până atunci, cu voce joasă: Iertaţi-mă, fraţilor, în timp ce părăsea trapeza."

În dimineaţa următoare, Duminică, părintele Vasily a bătut la uşa chiliei episcopului Nicolae, dar nu a primit nici un răspuns. Intrând, el 1-a aflat pe episcop întins la pământ, din poziţia îngenuncheat.

După toate semnele, părea că murise la ceasurile 7 sau 8 în acea dimineaţă. El avea 76 de ani. Lui i s-a făcut cu cinste slujba de îngropare la Catedrala Ortodoxă sârba Sfântul Sava din New York City, la care au participat creştini ortodocşi din toată lumea.

De la New York trupul lui a fost dus la Libertyville, Illinois, la nord de Chicago, la Mânăstirea Ortodoxă sârbă, unde a fost îngropat la 27 martie 1956, în partea de sud a incintei bisericii. Chilia lui de la Seminarul Ortodox rus Sfântul Tihon din South Canaan, Pennsylvania, a fost amenajată în paraclis.

18 martie 1961: La parastasul de cinci ani de la fericita lui adormire, ucenicul iubit, Iustin Popovici, rosteşte următoarele cuvinte: „Mulţumim Ţie, Doamne, căci în el avem un nou apostol! Mulţumim Ţie, Doamne, căci în el avem un nou evanghelist! Mulţumim Ţie, Doamne, căci în el avem un nou Mucenic! Mulţumim Ţie, Doamne, căci în el avem un nou Sfânt!"

27 **aprilie, 1991:** Trupul arhiereului Nicolae se întoarce, la 35 de ani după fericita adormire, în Serbia natală şi se îngroapă la iubita lui mânăstire Celie, din satul de baştină Lelici. Este îngropat într-un loc însemnat mai dinainte, lângă trupul adormit al Sfântului Iustin Popovici [†1979], în spatele bisericii mânăstirii.

19 mai 2003: Sfântul Sinod al Episcopilor Bisericii Ortodoxe sârbe întrunit la Belgrad, cu o inimă şi cu o gură îl proclamă Sfânt pe marele păstor, scriitor bisericesc, istoric şi poet al poporului sârb, episcopul Nicolae Velimirovici al Ohridei şi Jicei (1880-1956).

În această zi numele episocopului Nicolae s-a înscris în Calendarul Sfinţilor. Cinci zile mai târziu, la 24 mai, în Biserica Sfântului Sava de pe dealul Vraţar din Blegrad, la praznicul Sfinţilor Chiril şi Metodie cei întocmai cu apostolii şi luminătorii slavilor, în cinstea Sfântului nou canonizat - episcopul Nicolae Velimirovici, se slujeşte Sfânta Liturghie Arhierească de către toţi Arhiereii Sfântului Sinod al Serbiei.

Un tropar al Sfântului: Faptele dreptăţilor tale arătatu-te-au poporului icoană a credinţei, rază a smereniei şi dascăl al înfrânării, O, Sfinte părinte Nicolae ierarhe pentru aceasta tu cu smerenia ai dobândit cele înalte, iar cu sărăcia cele bogate, ci roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să se mântuiască sufletele noastre!

Alt tropar: Patria iubindu-ţi ca un jertfelnic, din loc în loc ai călătorit, ajutor a dobândi Bisericii chinuite celei dintr-însa şi ca un nou Gură de Aur celor dintru întuneric iară le-ai vestit pe Piatra Hristos din mai adevărata Patrie, a Cerurilor împărăţie. Sufletul pentru toţi punând, curăţitu-l-ai pe el în focul întemniţării de către necredincioşi şi l-ai strălucit cu dragostea cea către Adevăr şi către tot poporul pentru aceasta, O Sfinte părinte Nicolae ierarhe, mărturisitorule al credinţei şi lauda Serbiei, de cununa veşnicei slave te-ai învrednicit!

Ambele alcătuite de pr. Daniel Rogich

Saints for January 1–8

1. The Circumcision of Our Lord and Savior Jesus Christ — St. Basil the Great — St. Basil the Martyr

2. St. Sylvester — St. Theogenes — St. Sylvester

3. The Prophet Malachi — St. Gordius the Priest-Martyr

4. Synaxis of the Seventy Holy Apostles — St. Theoctistos — St. Zosimas the Martyr

5. The Holy Martyrs Theopempos and Theonas — St. Syncletica — St. Apollinaria — St. Gregory

6. The Epiphany

7. Synaxis of St. John the Baptist and Forerunner

8. St. George Martyr — St. Domnica — St. Julian — St. Basilissa — St. Gregory — St. Theophilus

Saints for January 9–15

9. St. Polycuctus the Martyr · St. Eustratius · The Prophet Shemaiah · St. Peter · St. Philip

10. St. Gregory · St. Dometian · St. Marcian · St. Paul of Obnora

11. Venerable Fathers Theodosius Theodosius Michael

12. St. Tatiana the Martyr · Martyrs: St. Eupraxia St. Sabbas St. Peter St. Mertius

13. Martyrs: St. Stratonicus St. Hermylus · St. Peter the Martyr · St. James

14. The Venerable Fathers Slain at Sinai and Raithu · St. Stephen · St. Nina · Venerable Fathers St. Theodulus St. Joseph

15. Venerable Fathers St. Paul · St. John · St. Pansophius the Martyr

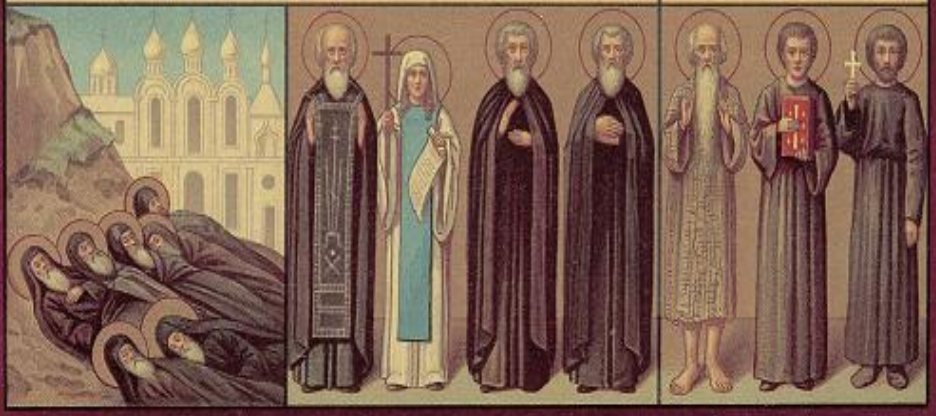

Saints for January 16–23

16. Veneration of the Chains of the Holy Apostle Peter

Holy Martyrs: St. Leonilla St. Speusippus St. Danax St. Eleusippus St. Meleusippus

17. St. Anthony

18. Holy Archbishops: St. Athanasius St. Cyril

19. St. Macarius St. Macarius St. Arsenius St. Euphrasia the Martyr St. Macarius of the Caves

20. St. Euthymius the Great Holy Martyrs: St. Eusebius St. Innas St. Bassus St. Eutychius St. Finnas St. Rimmas

21. St. Maximus St. Agnes St. Neophytus St. Eugene

22. St. Timothy the Apostle St. Anastasius St. Anastasius

23. St. Clement St. Agathangelus St. Paulinus St. Gennadius St. Mausimas

Saints for January 24–31

24. St. Xenia • St. Timothy • St. Agapius • St. Macedonius • St. Babylas

25. St. Gregory the Theologian • St. Publius

26. St. Mary • St. Xenophon • St. Ananias • St. Arcadius • St. John • St. Symeon

27. The Translation of the Honorable Relics of St. John Chrysostom, Archbishop of Constantinople

28. St. Ephraim the Syrian • St. Ephraim of the Caves • St. Ephraim of New Torg • Venerable Fathers: St. Theodosius • St. Palladius

29. St. Ignatius the Priest-Martyr • St. Lawrence • St. Silvanus • St. Mocius • St. Luke

30. St. Hippolytus • St. Basil the Great • St. Gregory the Theologian • St. John Chrysostom • St. Sabinus

31. St. Cyrus the Martyr • St. John • St. Nicetas

1 ianuarie

Întru această zi prăznuim Tăierea împrejur a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru lisus Hristos

La opt zile după naşterea Sa, Copilul Dumnezeiesc a fost dus la Templu şi tăiat împrejur după Legea care era în Israil din timpul părintelui Avraam.

Aceasta a fost ziua în care Copilului i S-a dat numele Iisus, descoperit de Arhanghelul Gavriil Preasfintei Fecioare Maria.

Tăierea împrejur din Vechiul Testament este prototipul Sfântului Botez adus de Mântuitorul în Noul Testament. Tăierea împrejur a Domnului nostru arată că El a luat asupra Sa adevărat trup omenesc, iar nu părelnic trup omenesc, aşa cum mincinos au învăţat mai târziu despre El ereticii.

Mântuitorul nostru Hristos a mai primit tăierea împrejur şi pentru aceea că a voit să împlinească toată Legea pe care însuşi o dăduse prin prorocii şi drepţii Vechiului Testament, împlinind Legea scrisă, El a şi înlăturat-o cu Botezul din Sfânta Sa Biserică, aşa cum a propovăduit Sfântul apostol Pavel: „Că în Hristos Iisus nici tăierea împrejur nu este ceva, nici netăierea împrejur, ci făptura cea nouă" (Galateni, 6: 15).

(Sărbătoare fără inainteprăznuire în calendarul liturgic al Bisericii.)

Tot întru această zi, pomenirea Sfântul Vasile cel mare, arhiepiscopul Cezareii Capadociei

Sfântul Vasile s-a născut în timpul domniei împăratului Constantin cel mare. Încă nebotezat fiind, Sfântul Vasile a stat cincisprezece ani la Atena unde a stu-diat filosofia, retorica, astronomia, şi toate ştiinţele acelui timp.

Colegi de studii i-au fost Sfântul Grigorie Teologul şi Iulian, împăratul apostat de mai târziu.

La anii maturităţii a primit Sfântul Botez în apele Iordanului împreună cu [celebrul] Eubul, fostul său profesor.

A fost episcop al Cezareei Capadociei timp de aproape zece ani, şi şi-a încheiat viaţa pământească la vârsta de cincizeci de ani.

A fost apărător mare al Ortodoxiei, luminător al curăţiei morale, zelot al trării religioase, culme a gândirii teologice, ziditor şi stâlp al Bisericii lui Dumnezeu.

Sfântul Vasile şi-a meritat pe deplin titlul de „mare", în cântările sale, Biserica îl numeşte „dumnezeiasca albină a Bisericii lui Hristos care adună sufletele credincioşilor cu dulceaţa cinstirii de Dumnezeu, iar cu acul dumnezeiescului dor, ca şi cu o armă, răneşte hulele ereticilor."

Se păstrează numeroase scrieri ale acestui Sfânt părinte al Bisericii, scrieri teologice, apologetice, ascetice, canonice precum şi Sfânta Liturghie care îi poartă numele.

Această Sfântă Liturghie a Sfântului Vasile cel mare se slujeşte de zece ori pe an: la întâi ianuarie, ziua Sfântului; în ajunul Naşterii Domnului; în ajunul Bote-zului Domnului; în toate Duminicile Sfântului şi marelui Post, cu excepţia Duminicii Floriilor; în Sfânta şi marea zi Joi şi în Sfânta şi marea zi Sâmbătă [a Săptămânii Patimilor].

Sfântul Vasile cel mare a adormit cu pace în ziua de 1 ianuarie a anului 379 du-pă Hristos, strămutându-se în Împărăţia Cerurilor.

Imn de laudă la Tăierea împrejur a Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi la Sărbătoarea Sfântului Vasile cel mare

O, Tu Cel care Legea o ai dat lumii şi oamenilor
Tu, de Lege Dătătorule, ca unul supus Legii Te-ai făcut.
însuţi de bună voie supunându-Te legii,
Pe mulţi legea ascultării cu putere i-ai învăţat.

De aceea în a opta zi trupeasca Tăiere împrejur o ai primit;
împlinind Legea, o Lege nouă lumii ai dat,
Căci tăierea împrejur duhovnicească pe cea trupească o a înlăturat.

Astfel noi credincioşii patimile sufletului tăindu-le
cu un cuget curat la Tine privim;
Ca duhovniceşte voia trupului să o tăiem
A Ta voie, O Mântuitorule, dorim să împlinim.

De la a Ta Tăiere împrejur Sfinţii mântuirea s-au învăţat,
Şi ale lor vieţi pildă cu literă de foc scrisă nouă ne-au lăsat.

Sfântul Vasile cel mare, raza soarelui celui dumnezeiesc,
învăţătura tăierii împrejur a inimii, poporului creştinesc moştenire o a lăsat.

Sfântului Vasile cel mare fie laudă în veci,
celui care, rob al Tău fiind,
Mare s-a numit şi a rămas
căci de la a Ta Tăiere împrejur
smerita ascultare a învăţat.

Cugetare - De ce trebuie să ascultăm de Biserică iar nu de cei care cugetă împotriva Bisericii, chiar atunci când lumea îi numeşte mari?

Răspuns: Pentru că Biserica a fost întemeiată de Domnul nostru Iisus Hristos, şi pentru că Biserica este călăuzită de suflarea Duhului Sfânt al lui Dumnezeu.

Pentru că Biserica este tărâmul Sfinţilor, dumbravă ingrjită de pomi fructiferi, cultivaţi cu cea mai înaltă ştiinţă. Cel care se ridică împotriva Sfinţilor nu este sfânt şi atunci de ce 1-am asculta?

„Biserica este loc îngrădit," spune Sfântul Ioan Gură de Aur. „Dacă te afli înăuntru, lupul nu cade asupra ta; iar dacă te afli în afară de ea, fiarele sălbatice te sfâşie. Nu te depărta de Biserica lui Dumnezeu, căci nimic nu este mai tare ca Ea. Ea este nădejdea ta, mântuirea ta, mai înaltă decât cerurile, mai tare ca stân-ca, mai încăpătoare decât lumea. Sfânta Biserică a lui Hristos niciodată nu se învecheşte, ci se reînnoieşte în veci".

Luare aminte

Luând aminte la Tăierea împrejur a Mântuitorului nostru Iisus Hristos,

- *să cugetăm pururea la slava Sa din Împărăţia Cerurilor, unde Heruvimii îi slujesc Lui cu frică şi cu cutremur;*
- *Smerirea Lui pină la Tăierea împrejur, cea menită doar păcătoşilor;*
- *Inima noastră, dacă am tăiat-o împrejur de toate gândurile păcătoase, de toate relele obiceiuri şi de toată patima.*

Predică despre cum trebuie să ne depărtăm de rău şi să facem binele

Fereşte-te de rău şi fă bine (Psalmul 33 : 13)

Aceste cuvinte arată efortul pe care trebuie să-1 facem aici pe pământ şi în pământ, adică pe acest pământ material şi în acest trup fizic.

Şi care efort trebuie să-1 facem? Mai întâi, să ocolim răul şi al doilea, să facem binele.

Dar care este răul ce trebuie ocolit, şi care binele ce trebuie făcut, conştiinţa noastră nu ne poate spune complet şi exact deoarece este întunecată de păcat; învăţătura lui Hristos în schimb ne spune limpede, complet şi exact ce este bine şi ce este rău.

Fraţilor, ce ne cere nouă Domnul nostru? El ne cere ca sufletele noastre să fie îndreptate pururea spre bine tot aşa cum sfintele altare stau pururea spre răsărit. Ne cere să lepădăm răul înapoia noastră, să-1 dăm pradă uitării, în umbra şi întunericul trecutului; astfel încât în fiecare an şi în fiecare zi să putem să ne întindem mereu cu sufletul şi cu trupul numai spre bine, să dorim numai binele, să vorbim doar despre bine, să facem doar binele.

Stăpânul vrea doar ziditori, şi nicidecum dărâmători. Căci oricine zideşte binele, prin chiar aceasta distruge răul. Iar cel ce nu-1 distruge asfel repede uită cum se face binele şi se preface într-un rău făcător.

Apostolul neamurilor ne porunceşte: *„Urâţi răul, alipiţi-vă de bine"* (Rom. 12:9).

Urâţi răul dar nu pe omul care comite răul, căci acesta este bolnav. Dacă poţi, vindecă bolnavul, nu-1 omorî cu ura ta. Lipeşte-te de bine şi numai de bine, căci binele este de la Dumnezeu, iar Dumnezeu este comoară a tot binele.

O, Bunule şi Atotbunule Doamne, învaţă-ne pe noi să ne întoarcem de la rău şi să facem binele pentru dragostea slavei Tale şi a mântuirii noasre, căci Ţie se cuvine slava şi mulţumirea în veci. Amin.

2 ianuarie

Pomenirea Sfântului Silvestru, episcopul Romei

Sfântul Silvestru s-a născut la Roma, şi a deprins de foarte tânăr toată cunoştinţa omenească şi sfânta credinţă în Hristos. Viaţa şi-o potrivea deplin după poruncile Evangheliei.

A cules cel mai mare folos de la dascălul său, Timotei preotul, la a cărui moarte mucenicească Sfântul Silvestru însuşi a fost martor, şi a urmat toată viaţa exemplul de jertfă eroică pentru credinţă a învăţătorului său.

La vârsta de treizeci de ani a fost intronizat episcop al Romei. El a dat porunci pentru îmbunătăţirea obiceiurilor creştinilor. Bunăoară, a desfiinţat postul din ziua de sâmbătă, care încă era ţinut de mulţi creştini în acel timp, şi a poruncit ca acesta să fie ţinut doar în Sfânta şi marea Sâmbătă [din Săptămâna Patimilor] şi în acele sâmbete care se întâmpla să cadă în posturile de peste an.

Prin puterea rugăciunilor şi minunilor sale, împăratul Constantin cel mare şi maica sa Elena au venit la sfânta credinţă, şi mai târziu s-au botezat. El se afla împreună cu soborul împărătesei Elena la aflarea lemnului Sfintei Cruci a Mântuitorului.

El a păstorit Biserica lui Dumnezeu timp de douăzeci de ani. El a adormit cu pace şi s-a strămutat în Împărăţia Cerurilor.

Pomenirea Sfântului cuvios Serafim de Sarov

Sfântul Serafim de Sarov a fost unul dintre cei mai mari nevoitori ruşi, înzestrat din belşug cu duhul prorociei şi al facerii de minuni. El s-a născut în anul 1759 şi a trecut la ceruri în anul 1833 de la Hristos.

Sfântul Serafim avea cea mai mare smerenie, în timp ce întreaga lume îl lăuda, el se numea pe sine după “sărmanul Serafim”.

Pomenirea Sfintei Teodota

Teodota a fost mama Sfinţilor Cosma şi Damian, doctorii fără de arginţi. Teodota a trăit o viaţă plăcută lui Dumnezeu, întru care i-a crescut şi pe fiii ei.

Pomenirea Sfântului cuvios Amona

Amona a fost un mare nevoitor din secolul al cincilea. El a fost stareţul Mânăstirii Tabenisioţilor din Egiptul de Sus. Sub povăţuirea sa se nevoiau în acea mânăstire trei mii de monahi.

El era înzestrat cu darurile facerii de minuni, dreptei socotinţe şi străvederii.

Când odată un monah i-a cerut cuvânt de folos, el i-a spus: "în mânăstire să fii ca un osândit din temniţă, şi ca şi acela să te întrebi mereu, cu frică şi cu cutremur: Oare cumva s-a apropiat ceasul sosirii Judecătorului?".

Cântare de laudă la sărbătoarea Sfântului Silvestru, episcopul Romei

O, Doamne minunat eşti Tu întru Sfinţii Tăi!
Puternic şi Milostiv eşti Tu întru Sfinţii Tăi!

Precum Soarele în lumina stelelor,
aşa străluceşti Tu întru Sfinţii Tăi!
Celor smeriţi le dăruieşti putere,
până la Rai îi înalţi.

Celor simpli le dăruieşti înţelepciune,
şi prin ei pe înţelepţi îi ruşinezi.

Pe urgisiţi îi mângâi cu blândeţe,
iar pe flămînzi îi hrăneşti cu bunătăţile cereşti.

Tu ai Sfinţi înzestraţi cu felurime nesfârşită de daruri,
Din veacuri diferite, din stări diferite, fără căutare la faţă:
aleşi dintre ultimii ca şi dintre cei dintâi.

Ei sunt curăţiţi de păcat şi îmbogăţiţi în roadele binelui,
Suflete nobile ce şi-au dobândit rudenia cu Hristosul Tău,
Pentru care Sfinţi ai Tăi îi numeşti.

Tu pe toţi oamenii
La sfinţenie îi chemi.

Pe cei care vin îi curăţeşti de păcate,

Şi mai vârtos decât zăpada îi albeşti.

Intru aceştia cerurile se veselesc împreună cu Tine,
Şi unul dintre aceştia Sfântul părintele nostru Silvestru a fost.
întru el Te veseleşti
Şi pentru el milă mare nouă ne dăruieşti.

Cugetare

Ce răspuns vom da celor care spun că Hristos de minuni făcătorul nu poate încăpea în logica omenească?

Le vom răspunde aşa: Voi în schimb încăpeţi în logica Lui. În logica Lui încape toată veşnicia şi toată dimensiunea timpului, şi chiar şi voi, cei care întrebaţi aşa. Dacă butoiul nu poate să încapă într-un degetar, degetarul în schimb uşor încape într-un butoi.

Sfântul Clement din Alexandria* spune: *"Toţi filozofii sunt copii până când devin bărbaţi în Hristos. Căci adevărul nu stă doar în cugetare".

Hristos a venit să-1 îndrepteze pe om cu logica lui cu tot, căci Hristos este Logosul şi Logica noastră. De aceea noi suntem cei care trebuie să ne direcţionăm gândirea după El, şi nu El după noi. El este îndreptătorul gândirii noasre. Nu soarele se învârte după ceasul nostru, ci ceasul nostru se învârte după soare.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul nostru Iisus Hristos, Cuvântul cel Dumnezeiesc [Logosul]:
• *Să luăm aminte la cum Dumnezeul cel Treimic a creat toate prin Cuvântul Său, adică prin Stăpânul Hristos;*
• *Să luăm aminte la cât de nesocotit este omul care se depărtează de Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu, căci Hristos nu Se află într-un astfel de om.*

Predică despre trufie

Înaintea prăbuşirii merge trufia şi semeţia înaintea căderii (Pildele lui Solomon, 16 :18)

Dintre toate cele care se află răspândite în cele patru zări ale lumii, care să fie lucrul, omule muritor, care să te facă să te trufeşti, dacă nu cumva prostiile şi închipuirile diavoleşti!? Oare nu goi şi sărmani am intrat în această lume şi nu la fel vom ieşi din ea? Oare nu cu împrumut avem toate câte le avem? Iar la moartea noastră, oare nu va trebui să dăm totul înapoi? Oare de câte ori nu am auzit şi răs-auzit aceste cuvinte? Să-1 ascultăm pe apostolul care zice: ***Că noi nu am adus nimic în lume, toi aşa cum nici nu putem să scoatem ceva din ea afară (l Timotei 6 : 7).***

Încă şi când aducem jertfă lui Dumnezeu din pâinea şi vinul nostru obişnuit, spunem *Ale Tale dintru ale Tale Ţie aducem* (Sfânta Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur).

Căci nimic din cele ce avem în lumea aceasta nu este al nostru: nici măcar o fărâmă de pâine sau un strop de vin, adică nimic care să nu ne fi venit de la Dumnezeu.

Cu adevărat trufia este fiica prostiei, fiica minţii întunecate, zămislită din legătura cea necurată cu dracii.

Trufia este fereastra cea largă prin care zboară afară toate meritele şi faptele noastre bune.

Nimic nu ne face mai goi în faţa oamenilor şi mai nevrednici în faţa lui Dumnezeu decât trufia.

Dacă însuşi Domnul nostru nu S-a trufit, cum îndrăznim să ne mândrim noi? Şi incă El s-a smerit trup de rob luând, rob al întregii lumii, rob până la moarte, şi incă moarte pe Cruce !

O, smerite Stăpâne, cu Duhul Tău cel Sfânt arde din sufletele noastre pleava trufiei semănată de potrivnicul şi sădeşte în ea sămânţa cea de bun soi a smereniei şi a blândeţii. Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

3 ianuarie

Pomenirea Sfântului proroc Maleahi

Maleahi a fost ultimul dintre prorocii Vechiului Testament. El s-a născut după întoarcerea evreilor din robia babiloniană (anul 538 înainte de Hristos).

El era neobişnuit de frumos la vedere. Potrivit tradiţiei, oamenii îl numeau înger, fie din cauza neobişnuitei lui frumuseţi fizice, fie datorită marii lui curăţenii sufleteşti sau poate pentru că era cunoscut ca împreună-vorbitor cu un înger al lui Dumnezeu.

De multe ori el a fost auzit vorbind faţă către faţă cu un înger. Când lucrul se întâmpla, auzeau şi cei prezenţi vocea şi cuvintele îngerului, dar nefiind vrednici, nu vedeau şi faţa îngerului. Cele pe care îngerul le vestea, tânărul Maleahi le proroocea.

El a strigat împotriva lui Israil celui nerecunoscător şi împotriva preoţilor nelegiuiţi şi nevrednici.

Cu cinci sute de ani înainte de întruparea Mântuitorului, Maleahi a prorocit limpede naşterea şi misiunea Sfântului Ioan Botezătorul: ***Iată, Eu trimit pe îngerul Meu şi va găti calea înaintea feţei Mele şi va veni îndată în templul Său Domnul pe care îl căutaţi (Maleahi 3:1).***

În esenţă, Maleahi este proorocul zile înfricoşatei Judecăţi. ***Iată că Eu trimit pe Ilie prorocul, înainte de a veni ziua Domnului, cea mare şi înfricoşătoare (Maleahi 3:23).***

El a trecut la Domnul când încă era tânăr. După el, nu au mai fost prooroci în Israil până la Sfântul Ioan Botezătorul.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Gordie

Acesta s-a născut în Cezareea Capadociei, şi era ofiţer în armata romană, în timpul domniei împăratului Liciniu.

Când a izbucnit marea prigoană împotriva creştinilor de sub acest împărat, Gordie şi-a părăsit armata şi rangul şi s-a retras în pustia Sinaiului. Singur pe Muntele Horeb, Gordie a petrecut în rugăciune şi contemplarea tainelor cereşti şi pămân-

teşti. El cugeta mai cu seamă la deşertăciunea şi nimicnicia tuturor lucrurilor pentru care se luptă oamenii lumeşti şi la sfârşit a dorit să moară pentru Hristos şi să treacă mai curând la viaţa cea veşnică şi neîmbătrânitoare.

Cu această dorinţă a coborât din munte în oraş, la vremea unor oarecari festivaluri şi petreceri păgâneşti şi idolatre. Gordie s-a înfăţişat înaintea prefectului oraşului, strigând tare că este creştin. Prefectul a încercat zadarnic să-l facă să-şi renege credinţa, prin linguşeli şi prin ameninţări.

Gordie a rămas neclintit şi tare ca diamantul, zicându-i: «Aceasta este nebunie, ca să-şi cumpere cineva viaţa trecătoare cu viaţa veşnică şi să piară cu sufletul.»

Fiind osândit la moarte, el a grăbit cu bucurie la locul de tăiere, vorbindu-le pe drum călăilor despre învăţăturile minunate şi de viaţă făcătoare ale lui Hristos.

Cu numele Mântuitorului Hristos pe buze Gordie şi-a dat trupul tânăr sabiei iar sufletul său drept în mâinile lui Dumnezeu, la anul mântuirii 320.

Pomenirea Sfintei Genoveva

Sfânta Genoveva este patroana oraşului Paris. Prin post, rugăciune şi milostenii ea s-a învrednicit de strămutarea în Împărăţia Cerurilor la 3 ianuarie, anul 512 de la Hristos, fiind în vârstă de optzeci şi nouă de ani.

Cântare de laudă la Sfântul proroc Maleahi

Maleahi vesteşte cuvântul îngerului:
O! Ziua, Iată ziua !
Ziua ce arde ca un cuptor nestins.

Cine va putea să o îndure? Cine-i va putea dăinui?
Cine, în faţa Judecătorului stând,
se va mai putea încrede în propria dreptate?

Toţi necredincioşii ca pleava vor arde în focul cel nestins
- O plângerea, suspinul şi strigarea!

Râul cel de foc curge cu valuri flămânde
Iar aici pe pământ limba păcătosului ce mai poate grăi?

O Preoţilor! Voi care laudă nu-Mi aduceţi,
De ce cu limbile voastre nu cântaţi slava lui Dumnezeu?
Dispreţuiţi aţi ajuns între oameni
Căci voi înşivă dispreţuiţi judecata, legea, şi minunile Mele.

Eu însumi, Eu Domnul grăiesc, Domnul Oştirilor
Eu, Judecătorul neîndurat al acestor ticăloşi vrăjitori!

Când limbile râului de foc vor muşca, vor arde şi vor preface în fum
Atunci mâna Domnului nu va mai mângâia.

Pocăiţi-vă, popor! Pocăiţi-vă în aste zile ce v-au mai rămas,
Întoarceţi-vă la Mine şi Eu mă voi întoarce către voi!

Eu Domnul grăiesc, Domnul Puterilor,
Întoarceţi-vă la Mine şi Eu mă voi întoarce către voi!

Maleahi vesteşte cuvântul îngerului:
O! Ziua, iată se-apropie Ziua!
Ziua care va arde ca un cuptor nestins.

Cugetare

Dumnezeu îngăduie umilirea şi căderea omului trufaş, căci acesta crede că puterea lui nu poate fi sfărâmată niciodată.

Când netrebnicul eparh (guvernator) roman Tarquinius 1-a decapitat pe Sfântul Timotei, el 1-a convocat pe Sfântul Silvestru de faţă, ameninţându-1 şi pe el cu moartea dacă nu-i dezvăluie îndată unde se află moştenirea părintească a Sfântului Timotei şi dacă nu se grăbeşte şi el, Silvestru, să jertfească idolilor.

Fără să se tulbure deloc, Silvestru cel plin de duhul dreptei socoteli şi străvederii i-a răspuns eparhului cu cuvântul Evangheliei: Nebune, în această noapte vor cere de la tine sufletul tău (Luca 12 : 20), iar cele cu care mă ameninţi (adică moartea) vor veni asupra ta".

Trufaşul eparh 1-a legat pe Sfântul Silvestru în lanţuri şi 1-a aruncat în temniţă, intenţionând să-1 omoare curând. După aceea s-a aşezat la masă, dar un os de

peşte i s-a oprit în gât. De la prânz şi până la miezul nopţii doctorii s-au luptat să-i salveze viaţa, dar nu au putut. Astfel încât la miezul nopţii nebunul şi trufaşul Tarquinius şi-a lepădat în chinuri groaznice necuratul său suflet.

Aşa s-a împlinit prorocia Sfântului Silvestru, după cuvântul Scripturii: înaintea prăbuşirii merge trufia (Pildele lui Solomon 16 :18).

Luare aminte la înţelesul sărbătorii

Să luăm aminte la Îngerul nostru păzitor:

- *La cum stă el de-a dreapta mea, sprijinindu-mă în toate câte le fac, câtă vreme nu mă despart de legea lui Dumnezeu;*
- *La cât de des 1-am alungat de la mine cu faptele mele cele rele prin care am călcat legea lui Dumnezeu.*

Predică despre cum Împărăţia Cerurilor se dobândeşte cu inima, iar nu cu limba

Nu oricine îmi zice: ***Doamne, Doamne, va intra în Împărăţia Cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri (Matei, 7 : 21).***

Fraţilor, Împărăţia Cerurilor nu se dobândeşte cu limba, ci cu inima. Inima este vistieria bogăţiilor cu care se cumpără Împărăţia Cerurilor; inima, iar nu limba!

Dacă vistieria este plină de bogăţiile lui Dumnezeu, adică de credinţa tare, de nădejdea cea bună, şi de dragostea cea vie arătată prin fapte, atunci vestitorul acestor bogăţii, adică limba, este credincios şi plăcut.

Dar dacă vistieria este goală de bogăţii, atunci vestitorul ei, limba, este făţarnic şi obraznic. Căci cum ţi-e inima, aşa ţi-e şi cuvântul limbii. Cum ţi-e inima, aşa îţi sunt şi faptele. Totul şi toate ale tale îţi sunt aşa cum îţi este şi inima. Făţărnicia este neputincioasă în faţa oamenilor şi încă şi mai neputincioasă în faţa lui Dumnezeu.

Dacă Eu sunt Părinte, întreabă Domnul Dumnezeu prin prorocul Maleahi, unde dar este cinstea ce trebuie să-mi daţi? Şi dacă sunt Stăpân, unde este teama de Minei (Maleahi l : 6). Adică, vă aud că-Mi ziceţi Tată, dar nu vă văd cinstindu-Mă în inimile voastre. Vă aud că-Mi ziceţi Stăpân, dar nu văd teama de Mine în inimile voastre.

Rugăciunea noastră «Doamne, Doamne!» este frumoasă şi binefăcătoare numai atunci când iese dintr-o inimă rugătoare, zdrobită şi înfrântă.

Domnul însuşi ne-a poruncit să ne rugăm neîncetat, dar nu doar cu limba ca să fim auziţi de oameni, ci mai curând dinlăuntrul inimii pe care îl aude şi îl vede doar Dumnezeu.

O, Doamne, slăvit şi minunat întru toate, izbăveşte-ne pe noi de necurata făţărnicie şi varsă frica de Tine în inimile noastre ca întru ea să putem sta fără de osândă la rugăciune înaintea Ta. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

4 ianuarie

Soborul Sfinţilor şaptezeci de apostoli ai Domnului

În afara celor doisprezece apostoli, Domnul a mai ales încă şaptezeci de Apostoli mai mici, pe care i-a trimis să propovăduiască Evanghelia Sa: Iar după aceasta, Domnul a mai ales alţi şaptezeci (şi doi), şi i-a trimis câte doi, înaintea feţei Sale, în fiecare cetate şi loc, unde însuşi avea să vină. Şi zicea către ei: ***Secerişul este mult, dar lucrătorii sunt puţini; rugaţi deci pe Domnul secerişului ca să scoată lucrători la secerişul Său. Mergeţi; iată, Eu vă trimit pe voi ca pe nişte miei în mijlocul lupilor. Nu purtaţi pungă, nici traistă, nici încălţăminte; şi pe nimeni să nu salutaţi pe cale. În orice casă veţi intra, întâi ziceţi: Pace casei acesteia (Luca 10:1-5).***

Dar aşa cum unul dintre cei doisprezece, Iuda, L-a vândut pe Mântuitorul, aşa şi dintre cei şaptezeci s-au aflat unii care L-au părăsit, nu pentru a-L vinde, ci din cauza slăbiciunilor şi greutăţilor omeneşti. Şi de atunci mulţi dintre ucenicii Săi s-au dus înapoi şi nu mai umblau cu El (Ioan, 6 : 66).

Aşa cum locul lui Iuda s-a împlinit prin alegerea altui apostol, căci au pus [apostolii] înainte pe doi: Pe Iosif, numit Barsaba, zis şi Iustus, şi pe Matia. Şi, rugându-se, au zis: ***Tu, Doamne, Care cunoşti inimile tuturor, arată pe care din aceştia doi l-ai ales, Ca să ia locul acestei slujiri şi al apostoiei din care Iuda a căzut, ca să meargă în locul lui. Şi au tras sorţi, şi sorţul a căzut pe Matia, şi s-a socotit împreună cu cei unsprezece apostoli (Fapte l: 23-26);*** aşa şi locurile acestor apostoli mai mici au fost umplute de alţii care au fost aleşi.

Aceşti şaptezeci de apostoli mai mici au lucrat aceeaşi lucrare a vestirii Evangheliei ca şi cei doisprezece, fiind împreună-lucrători cu ei în răspândirea şi zidirea Bisericii lui Dumnezeu în lume. Ei au îndurat multe suferinţe şi uneltiri de la oameni şi de la diavoli, dar credinţa lor tare şi dragostea arzătoare pentru Domnul Cel înviat i-a făcut biruitori ai lumii şi moştenitori ai Împărăţiei Cerurilor.

Pomenirea Sfântului Eustatie, episcopul sârbilor

Eustatie s-a născut în regiunea Budim din părinţi cu frică de Dumnezeu. De tânăr a fost tuns monah în Jicea; apoi a urcat pe culmile unor nevoinţe mai mari, la Mânăstirea Hilandar din Sfântul Munte Athos. După un timp, Eustatie a ajuns stareţul Hilandarului. Stareţ fiind, a fost apoi ales episcop de Jicea iar după un timp arhiepiscop al sârbilor.

Eustatie a fost un om vestit prin milostenie, care şi-a păstorit turma cu dragoste şi cu zel.

El a adormit cu pace la anul 1279 de la Hristos.

La adânci bătrâneţi, pe patul morţii fiind, a strigat aşa înaintea ieşirii binecuvântatului său suflet: „în mâinile Tale, Doamne, îmi dau sufletul meu."

Sfintele sale moaşte sunt îngropate sub podeaua Bisericii Patriarhiei din Peci.

Pomenirea famenului reginei Etiopiei

Sfântul apostol Filip 1-a botezat pe acest famen, care era eunuc. După botezul său, eunucul s-a întors în patria sa şi a început să-L vestească pe Hristos. El a fost cel dintâi apostol al credinţei printre populaţiile de rasă neagră din Etiopia.

Şi un înger al Domnului a grăit către Filip, zicând: Ridică-te şi mergi spre miazăzi, pe calea care coboară de la Ierusalim la Gaza; aceasta este pustie. Şi ridicându-se, a mers. Şi iată un bărbat din Etiopia, famen, mare dregător al Candachiei, regina Etiopiei, care era peste toată vistieria ei şi care venise la Ierusalim ca să se închine, se întorcea acasă; şi, şezând în carul său, citea pe proorocul Isaia.

Iar Duhul i-a zis lui Filip: Apropie-te şi te alipeşte de carul acesta.

Şi alergând, Filip l-a auzit citind pe proorocul Isaia şi i-a zis: înţelegi, oare, ce citeşti?

Iar el a zis: Cum aş putea să înţeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva? Şi a rugat pe Filip să se urce şi să şadă cu el. Iar locul din Scriptură pe care-l citea era acesta: „Ca un miel care se aduce spre junghiere şi ca o oaie fără de glas înaintea celui ce-o tunde, aşa nu şi-a deschis gura sa. Intru smerenia Lui judecata Lui s-a ridicat, şi neamul Lui cine-l va spune? Că se ridică de pe pământ viaţa Lui."

Iar famenul, răspunzând, a zis lui Filip: Rogu-te, despre cine zice proorocul acestea, despre sine, ori despre altcineva?

Iar Filip, deschizând gura sa şi începând de la scriptura aceasta, i-a binevestit pe Iisus.

Şi, pe când mergeau pe cale, au ajuns la o apă; iar famenul a zis: Iată apă. Ce mă împiedică să fiu botezat?

Filip a zis: Dacă crezi din toată inima, este cu putinţă.

Şi el, răspunzând, a zis: Cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Şi a poruncit să stea carul; şi s-au coborât amândoi în apă, şi Filip şi famenul, şi l-a botezat.

Iar când au ieşit din apă, Duhul Domnului a răpit pe Filip, şi famenul nu l-a mai văzut. Iar el s-a dus în calea sa, bucurându-se. Iar Filip s-a aflat în Azot şi, mergând, binevestea prin toate cetăţile, până ce a sosit în Cezareea (Fapte 8: 26-40).

Famenul a primit moarte de mucenic şi s-a învrednicit de împărăţia lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Onufrie de la Mânăstirea Hilandar (Sfântul Munte Athos)

În frageda sa tinereţe, Onufrie s-a tulburat împotriva părinţilor săi şi, ca să se răzbune, a declarat în faţa turcilor că se va converti la islam. Imediat după aceasta i-a părut rău pentru cuvintele lui şi a plecat la Hilandar unde s-a tuns monah.

Chinuit de glasul conştiinţei, Onufrie a hotărât să se întoarcă la locul lepădării sale şi să primească moarte de mucenic. Cu această hotărâre şi cu binecuvântările duhovnicului său, el a plecat la Târnovo, în Bulgaria, unde a apărut în faţa turcilor, s-a declarat creştin, şi şi-a bătut joc de Mohamet.

Din această cauză el a fost decapitat pe data de 4 ianuarie 1818, la vârsta de treizeci şi doi de ani.

Trupul acestui atlet al credinţei nu s-a păstrat, deoarece turcii 1-au aruncat în mare.

Cântare de laudă la Sfinţii şaptezeci de apostoli

O, atleţilor ai Crucii, fiilor ai luminii,
Voi vii sunteţi şi acum,
O, copiilor ai veacului viitor,
Căci precum Hristos, nici voi nu aţi murit,
Ci trăiţi viaţa cea pururea nestricăcioasă.

Stăpânul, Dătătorul Cununilor, v-a încununat şi pe voi
Pentru Numele Său cel sfânt;
căci L-aţi vestit cu putere
În faţa împăraţilor şi mai marilor acestei lumi,
Şi în faţa sălbaticilor voştri chinuitori.

Pe Dumnezeu L-aţi slujit, iar lumea v-a răsplătit cu chinuri.
Lui Hristos I-aţi urmat,
O, dumnezeieştilor albine ale lui Hristos!
Lumea o aţi umplut de dulceaţă; vasele aţi umplut!

Sufletele le-aţi mângâiat, patimile aţi potolit,
Cu dulceaţa Evangheliei viaţa o aţi îndulcit,
Cu mireasma lui Hristos pământul aţi cădit,
O voi, sarea, lumina şi tămâia lumii.

Şaptezeci de fraţi, cu unirea dragostei legaţi
Precum ramurile unui singur trunchi, în Hristos crescuţi.

Şaptezeci de stele pe Soarele Hristos înconjurând
împreună cu îngerii şi cu Preacurata
În bucurie negrăită vă veseliţi.

O, biruitorilor ai acestui veac stricăcios,
Sfinţilor apostoli, pe voi vă slăvim şi vouă vă mulţumim,
Căci din sângele vostru dreptatea a înflorit.

Cugetare

Dumnezeu aude rugăciunile drepţilor. Vedem aceasta limpede din vieţile lui Moise, Ilie, şi altor drepţi şi proroci ai Vechiului Testament precum şi din vieţile tuturor sfinţilor, apostoli, mucenici şi cuvioşi.

În vremea în care Sfânta Genoveva ducea o viaţă de aspră nevoinţă la Paris, s-a întâmplat ca Attila şi hunii săi sălbatici să înconjoare Parisul. Toţi locuitorii lui au căzut în frică şi în cutremur, aşteptându-se din ceas în ceas ca Parisul să fie cucerit de huni.

Atunci Sfânta Genoveva a chemat poporul la post şi la rugăciune în faţa lui Dumnezeu, arătând că doar de la El va veni izbăvirea de dezastru. Mulţi bărbaţi şi

femei au ascultat chemarea Sfintei Genoveva şi au început să postească şi să se roage lui Dumnezeu. Sfânta Genoveva însăşi s-a retras în post aspru şi în rugăciune fierbinte către Dumnezeu.

După puţin timp, fără nici un motiv înţeles, duşmanii au despresurat zidurile Parisului şi s-au îndreptat către un alt loc. Ceea ce nu poate ascuţişul sabiei multor păcătoşi, poate rugăciunea unui drept.

Luare aminte

Să luăm aminte la bogăţia puterii lui Dumnezeu, la înţelepciunea şi iubirea Lui:
• *La bogăţia puterii, înţelepciunii şi iubirii, care toate se văd din natură, Creaţia lui Dumnezeu.*
• *La bogăţia puterii, înţelepciunii şi iubirii care au fost descoperite lumii prin Domnul nostru Iisus Hristos.*

Predică despre cetăţenii care nu sunt din lume

Ei nu sunt din lume, precum nici Eu nu sunt din lume (Ioan 17:16). Stăpânul Hristos nu este din lumea aceasta, ci El doar a luat trupul lumii acesteia. Adică El este împăratul care S-a îmbrăcat în chip de rob pentru a mântui omenirea din robia păcatului, a materiei şi a lui Satan.

Cum e împăratul, aşa sunt şi ostaşii Lui. Căci nici aceştia, după duh, nu sunt din lume: căci ei nu sunt în legături, ci sunt liberi, şi nu sunt sclavi, ci stăpâni. Ei nu sunt stricăcioşi, ci nemuritori, nu sunt căzuţi, ci mântuiţi. Aşa sunt toţi ostaşii aleşi ai lui Hristos, care au gustat nemurirea de bună voie, care au respins lumea şi s-au unit cu El şi I-au rămas credincioşi Lui până la ultima lor suflare pe pământ.

Avva Moise a spus: „Nimeni nu poate intra în oştirea lui Hristos dacă nu se face pe sine în întregime foc; dacă nu se scârbeşte mai întâi de toată mărirea şi odihna, dacă nu taie de la sine toată dorinţa cea trupească; şi dacă nu ţine cu toată străşnicia toate poruncile lui Dumnezeu."

Iuda a fost ales, dar a căzut, căci a iubit mai mult temniţa decât palatul împărătesc, robia mai mult decât libertatea, putreziciunea mai mult decât nemurirea, pierderea vieţii mai mult decât mântuirea ei.

Dar ceilalţi apostoli aleşi, mari şi mici, I-au rămas credincioşi lui Hristos până la sfârşit, şi au luat cununile biruinţei pentru care sunt slăviţi de oameni pe pământ şi de îngeri în ceruri.

Iată deci că sunt slăviţi şi pe pământ şi în ceruri. Cei care sunt slăviţi doar în lume pier odată cu lumea, pe când cei care sunt slăviţi de Hristos sunt mântuiţi de Hristos. Căci slava lumii este moarte, pe când a lui Hristos este viaţă, viaţă fără bătrâneţe şi fără de moarte.

O, nemuritorule Doamne, chiar dacă suntem din lume după trupul şi păcatele noastre, alege-ne pe noi pentru oştirea Ta, oştirea cea după duh, înţelepciune şi iubire, care nu este din lume. Aşa încât murind lumii, să putem trăi împărăţiei Tale celei nemuritoare împreună cu îngerii, apostolii şi sfinţii, pentru dragostea şi rugăciunile Sfinţilor Tăi apostoli. Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci, Amin.

5 ianuarie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Teopempt şi a Sfântului mucenic Teona

În timpul persecuţiilor lui Diocleţian, Teopempt, episcopul Nicomidiei, a fost printre primii care au suferit mucenicia pentru Hristos. Teopempt a fost adus în faţa împăratului care 1-a ameninţat cu moartea dacă nu se leapădă de Hristos.

La această ameninţare, episcopul a răspuns: „Scris este, împărate, *Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul iar sufletul nu pot să-l ucidă* (Luca 12:4; Matei 10:28). Stăpânire ai doar asupra trupului meu. Fă cu el cum pofteşti."

Teopempt a fost bătut cu sălbăticie, a fost înfometat şi torturat în multe feluri. La urmă împăratul a chemat un vrăjitor pe nume Teona, care să-1 înfrângă pe acest bărbat dumnezeiesc prin magie. Teona a topit cea mai puternică otravă într-o apă pe care i-a dat-o episcopului să o bea.

Teopempt a făcut semnul sfintei cruci asupra paharului şi a băut otrava. Văzând că ea nu are nici un efect asupra lui Teopempt, Teona s-a întors cu faţa către împărat şi a strigat: „Şi eu sunt creştin şi mă închin în faţa Celui Răstignit!"

Amândoi au fost osândiţi la moarte în anul 298 de la Hristos: Teopempt a fost decapitat, iar Teona a fost îngropat de viu. Ei au primit moartea mucenicească cu cinste şi s-au făcut cetăţeni ai împărăţiei lui Hristos.

Pomenirea Sfântului proroc Miheia întâiul

Acest Miheia a fost contemporanul Sfântului proroc Ilie. El a prezis sfârşitul cel rău al regelui Ahav în bătălia contra asirienilor (I Regi, cap. 22, II Cronici, cap. 18). Prorociile acestui Miheia nu au fost niciodată aşezate în scris.

Celălalt proroc Miheia a fost cel care a vestit naşterea Mântuitorului în Betleem: *Şi tu, Betleeme Efrata, deşi eşti mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi Stăpânitor peste Israel, iar obârşia Lui este dintru început, din zilele veşniciei* (Miheia 5:1).

Acest celălalt Miheia este autorul uneia dintre cărţile profetice ale Vechiului Testament.

Pomenirea Sfintei cuvioase Sinclitichia

Sinclitichia era de neam macedonean, şi a fost educată la Alexandria. Fiind bogată şi de neam înalt era cerută în căsătorie de mulţi tineri, dar ea i-a respins pe toţi, a fugit din casa părintească şi s-a inchinoviat într-o mânăstire.

Trăind în mari nevoinţe, în posturi şi în rugăciune, a ajuns în al optzecilea an al vieţii ei. Sfaturile ei către maici s-au socotit ca o comoară duhovnicească de mărgăritare, căci această maică a ajuns pe culmile înţelepciunii nu prin studiul cărţilor ci prin mari suferinţe, dureri, privegheri de zi şi de noapte şi impreună vorbiri cu puterile cereşti. Ea a trecut la cele veşnice în anul 350 de la Hristos.

Printre multe alte cuvinte de înţelepciune, Sfânta cuvioasă Sinclitichia spunea: „în timpul posturilor, nu vă feriţi de post pe cuvânt de boală sau de neputinţă, căci iată, şi cei sănătoşi şi cei tari care nu postresc cad intru aceleaşi boli."

Şi încă: „Aşa cum comoara descoperită repede este tâlhărită de cei fără de lege, aşa şi virtuţile sufletului, când sunt făcute cunoscute, se pierd şi se risipesc."

Pomenirea Sfintei cuvioase Apolinaria

Apolinaria era fiica lui Antemie, regentul împăratului adolescent Teodosie cel mic. Ea era fiica cea mai mare a lui Antemie, cea mai mică fiică a lui suferind de nebunie.

Apolinaria, care nu dorea să se mărite deoarece în inima ei se făgăduise lui Hristos, se retrase în pustia egipteană. Luând haine de bărbat şi numele de Dorotei, Apolinaria intră într-o mânăstire de bărbaţi, unde a dus o viaţă de nevoinţe aspre, ridicându-şi sufletul către Dumnezeu, cu dragoste fierbinte pentru Ziditorul ei şi a toate.

Cineva 1-a sfătuit pe regentul imperial Antemie să-şi trimită fiica nebună la asceţii din pustie, spunându-i că aceştia pot să o vindece. După Pronia lui Dumnezeu, s-a întâmplat că sora mai mare, prin puterea rugăciunii, a vindecat desăvârşit nebunia surorii ei mai mici. Numai la moarte s-a dezvăluit taina Apolinariei, că a fost femeie, iar nu părutul bărbat Dorotei.

Marea vitejie a acestei sfinte fecioare a rămas multora ca un exemplu luminos de mântuire, de-a lungul veacurilor. Ea a murit în anul 470 de la Hristos.

Cântare de laudă la Sfintele Apolinaria şi Sinclitichia

Aceste nevinovate fecioare, de dragul lui Dumnezeu
şi al mântuirii sufletelor lor,
S-au făcut credincioase următoare lui Hristos.

Lepădat-au plăceri, râsete şi luxuri
Şi sufletele şi-au ridicat către lumea puterilor celor de sus.

Trupurile lor slabe ca nişte torţe aprinse s-au făcut
Din care prin Duhul Sfânt sufletele lor au luminat minunat.

Ele au luminat veacul şi veacurile de după ele,
Arătând calea spre bucuriile cereşti, împreună cu sfinţii îngeri.

O, Apolinario şi Sinclitichio!
în inimile voastre străluceşte Duhul Sfânt
Care vă întăreşte; El vă poartă şi vă povăţuieşte,
El v-a făcut mirese ale lui Hristos.

Rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi
O! Preaminunatelor luptătoare,
O, bravelor femei,
O, nemuritoarelor fecioare!

6 ianuarie

Sfântul Botez al Domnului Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos (Arătarea Domnului)

Când Domnul nostru a ajuns la vârsta de treizeci de ani de viaţă pe pământ, El Şi-a început lucrarea Sa mântuitoare de povăţuire a oamenilor. El însuşi a făcut arătat oamenilor acest "început la începuturilor" prin botezul Său în râul Iordan.

Sfântul Chiril al Ierusalimului spune: "începutul lumii - apa; începutul Veştii celei Bune – Iordanul".

La vremea botezului Domnului cu apă, taina care s-a propovăduit lumii, taină prorocită în Vechiul Testament, şi doar întunecat şi în ghicituri cunoscută de vechiul Egipt şi de vechea Indie, a fost Taina Sfintei Treimi. Tatăl S-a descoperit auzului oamenilor, Duhul S-a descoperit vederii oamenilor, iar Fiul S-a descoperit chiar atingerii oamenilor. Tatăl L-a mărturisit în auzul oamenilor pe Fiul Său, Fiul a fost botezat în ape, iar Duhul Sfânt în chip de porumbel S-a purtat deasupra acelor ape.

Când Ioan Botezătorul a mărturisit şi a spus: *Iată Mielul lui Dumnezeu Cel care ridică păcatul lumii* (Ioan l :29), şi când L-a cufundat şi L-a botezat pe Mântuitorul în Iordan, atunci s-a arătat oamenilor misiunea lui Hristos în lume, şi calea mântuirii noastre. Anume că Domnul a luat asupra Sa păcatele omenirii, a murit sub ele (cufundarea) şi apoi a înviat (ieşirea din apă); şi că şi noi trebuie să murim omului nostru vechi şi păcătos, ca să ne facem la fel vii, curăţiţi, şi înnoiţi. Acesta este Mântuitorul nostru şi aceasta este calea mântuirii.

Praznicul Botezului Domnului (în greceşte Teofania, sau Arătarea Domnului), se mai cheamă şi Praznicul Luminării. Ne luminează pe noi Botezul Domnului în Iordan pentru că ne arată taina lui Dumnezeu Celui Treimic, taina Celei de o Fiinţă şi Nedespărţitei Treimi. Acesta este un fel de luminare. Iar al doilea este că prin botez fiecare dintre noi se luminează prin aceea că este înfiat de Părintele Luminilor, prin Jertfa Fiului şi puterea Duhului Sfânt.

Cântare de laudă la Sfânta Treime

O! Sfinte Dumnezeule, Făcătorule a toate,
Tot ceea ce cu Cuvântul Tău creezi, cu Duhul Tău sfinţeşti!

O Sfinte Tare, tare în suferinţă,
Tu pentru lume către moarte mergi şi pentru lume, înviezi!

O! Sfinte fără de moarte, noi pe Tine în veci Te lăudăm!

Preasfântă Treime, Tată, Fiule, şi Duhule Sfinte, miluieşte-ne pre noi!
Tată, care la râul Iordan cu Glas Te-ai auzit din cer,
Duhule, care ca un Porumbel Alb deasupra râului Te-ai purtat,
Fiule, care de Prorocul Ioan Te-ai botezat,
O! Trei Raze de Lumină care Lumina aţi arătat,
O! Treime Sfântă care ochilor noştri Te-ai descoperit,
Noi cu glas pe Tine Te lăudăm!
Preasfânta Treime: Tată, Fiule, şi Duhule Sfinte, miluieşte-ne pe noi!

Cugetare

Cândva minciunile ereticilor bântuiau Biserica lui Dumnezeu care acum din nou este bântuită de basmele celor căzuţi de la Dumnezeu. Dar prin dăinuirea în credinţă, prin rugăciunea sârguitoare, prin mărturisirea credinţei şi chiar prin mucenicia pentru credinţă, Biserica a rămas nebiruită pînă acum. Acestea sunt singurele metode prin care pot fi biruite noile molime care se năpustesc asupra Bisericii. Biserica lui Dumnezeu, Vasul Adevărului Dumnezeiesc, va triumfa pînă la sfârşit. *Pierit-a pomenirea vrăjmaşului cu sunet* (Ps. 9:6).

***Sfântul Clement din Alexandria* aşa a spus despre eretici: "Cei care cad în erezii rătăcesc prin pustii, căci L-au părăsit pe Unul Adevăratul Dumnezeu, înstrăinaţi de Dumnezeu, ei caută apă în deşerturi, ei strâng roade putrede cu mâinile lor şi se sălăşluiesc în locuri pustii şi fără de apă".**

Aşa se poate spune şi astăzi despre toţi aşa-zişii cugetători şi filosofi care avansează ipoteze pe baza propriei lor imaginaţii iar nu pe baza adevărului lui Dumnezeu.

Încă o cugetare

Roade, roade voieşte Dumnezeu de la tot pomul ce viază, adică de la tot omul. Toate celelalte voite şi iubite de oameni - poziţie socială, putere, faimă, sănătate, bani şi cunoaştere - nu sunt decât frunzele pomului. *Iată securea stă la rădăcina pomilor şi tot pomul care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc* (Matei 3:10).

Până şi popoarele necreştine din timpurile vechi preţuiau faptele bune mai mult decât cuvintele frumoase. Cu atât mai mult aceasta trebuie să fie legea printre următorii lui Hristos.

La un sfat al atenienilor, la care erau prezenţi şi reprezentanţi ai spartanilor, un anume bătrân trecea printre rânduri, căutând un loc să şeadă. Atenienii au râs de el, neeliberind nici un loc pe bancă pentru bătrân. Când bătrânul a ajuns la locul spartanilor, aceştia toţi s-au ridicat în picioare lăsindu-1 pe bătrân să şeadă mai întâi. Văzând aceasta, ateninenii i-au lăudat pe spartani în termenii celei mai înalte elocinţe. Spartanii au răspuns: „Atenienii sunt cei care cunosc binele, dar nu-1 fac." Oricine face fapte bune se aseamnă copacului care aduce roadă multă grădinarului său. Iar izvorul faptelor bune în om este inima cea bună şi iubitoare de Dumnezeu.

Luare aminte la înţelesul Sărbătorii

Să luăm aminte la înţelesul Botezului Domnului în Iordan:
• *La smerita Lui venire la Iordan ca un necunoscut faţă de toţi, în afară de Ioan;*
• *La cufundarea Lui în apă, la purtarea Porumbului pe deasupra Capului Lui, şi la Vocea Tatălui care S-a auzit de Sus.*

Încă o luare aminte

Să luăm aminte la desăvârşirea lui Adam, primul om creat:
• *La cât de aproape se afla el de Dumnezeu;*
• *La puterea, înţelepciunea şi frumuseţea pe care le avea el de la Dumnezeu;*
• *La cum întreaga zidire se supunea puterii lui Adam, pe când acesta încă nu păcătuise.*

Predică despre Taina Dumnezeieştii Treimi

Căci trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul şi Sfântul Duh, şi Aceştia trei Una sunt. Şi trei sunt care mărturisesc pe pământ: Duhul şi apa şi sângele, şi aceşti trei mărturisesc la fel (I Ioan 5 : 7-8).

Când citim Sfintele Scripturi, trebuie să fim atenţi la fiecare cuvânt. Cititorul grăbit nu observă deosebirea pe care Evanghelistul o face între Treimea Cerească şi cea pământească. Căci despre Treimea Cerească el spune: *şi Aceştia trei Una sunt.* Iar despre treimea pământească el spune: *şi aceşi trei mărturisesc la fel.* Intre cele două este o mare deosebire. Tatăl, Fiul, şi Duhul sunt Una, pe când Duhul, apa şi sângele mărturisesc la fel dar nu sunt una. Toţi oamenii de pe pământ sunt

împreună la fel, dar nu sunt una. Apa şi sângele sunt trupul iar duhul este duhul. "Căci trupul pofteşte împotriva duhului iar duhul împotriva trupului" (Galateni 5 :17). Şi totuşi, chiar dacă nu sunt una, sunt totuşi împreună. Când omul moare legătura se rupe, încetează să mai existe. Apa şi sângele merg într-o parte, iar duhul merge în altă parte. Pe când Persoanele Sfintei Treimi Celei din Ceruri nu numai că sunt împreună, dar sunt şi una.

Mai este o treime şi în cerul dinlăuntrul omului care ar trebui să fie nu doar o armonie, ci chiar o unime, aşa încât omul să fie binecuvântat şi în această lume şi în cealaltă. Aceasta este unirea dintre minte, inimă şi voinţă. Câtă vreme acestea sunt doar împreună, omul se va afla mereu în război cu sine însuşi şi cu Treimea cea Cerească. Dar când acestea trei devin una, când nici una dintre ele nu le ţine pe celelalte două în sclavie, atunci omul se umple de *pacea lui Dumnezeu care covârşeşte orice minte* (Filipeni 4 :7), orice cuvânt al omului, orice explicaţie, orice teamă şi orice tristeţe. Atunci micul cer dinlăuntru! omului începe să semene cu marele cer al lui Dumnezeu, iar în om începe să se arate *chipul şi asemănarea lui Dumnezeu.*

O, Doamne cel în Treime închinat şi Slăvit, ajută-ne nouă să semănăm măcar cu cei care iţi seamănă Ţie. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci, Amin.

Încă o predică - Despre neputinţa noastră atunci când suntem departe de Stăpânul Hristos

Căci fără mine nu puteţi face nimic (Ioan 15:5) Domnul nostru nu obişnuia să vorbească în cuvinte mari. Nici un cuvânt rostit vreodată în lume nu a fost mai bine cântărit decât cuvintele rostite de El. Când Domnul nostru spune că fără El nu putem face nimic, atunci noi trebuie să înţelegem acest lucru chiar aşa cum a fost rostit, adică literal. Aici, el vorbeşte de cele bune, iar nu de cele rele. Noi nu putem face nici un fel de faptă bună fără Hristos, pe lingă Hristos sau în contra lui Hristos. El este proprietarul, dătătorul şi inspiratorul oricărui bine. Nici un fel de bine nu există în afara Lui, după cum nici un fel de rău nu se află în El.

Domnul nostru a spus: *Eu sunt Viţa, voi sunteţi mlădiţele* (loan 15:5). Ce pot face mlădiţele fără butuc? Oare mai pot ele creşte şi rodi? Nu, ele nu mai sunt bune decât de lemn de foc.

Oricât s-ar gândi şi s-ar strădui, omul nu poate concepe nici un fel de bine care să nu se afle în Hristos şi care să nu răsară din Hristos. Cine spune că se pot face fapte

bune şi umanitare şi în afară de Hristos, atunci să ştiţi că acele fapte sunt stricate în chiar miezul lor fie de slavă deşartă fie de egoism.

Omul, fără Hristos, se aseamănă mlădiţelor care s-au tăiat de pe butuc, însuşi Domnul ne-a spus aceasta. Viţa este ascunsă vederii, dar ramurile se pot vedea de către toţi. Şi cu toate acestea şi strugurii şi mlădiţa atârnă de viţă. Viţa binelui atot bun creşte din inima lui DumnezeuTatăl şi este udată de dulceaţa Duhului Sfânt.

O, Stăpâne Doamne cel în Treime, închinat şi slăvit, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi! Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

7 ianuarie

Soborul Sfântului slăvitului proroc, înaintemergător şi Botezător al Domnului, Ioan

Cum cea mai mare misiune a vieţii Sfântului Ioan pe pământ a fost aceea că L-a botezat pe Domnul nostru în râul Iordan, în ziua următoare Botezului Domnului Biserica a rânduit prăznuirea pomenirii acestui mare şi slăvit proroc.

De această sărbătoare este legată şi pomenirea despre mâna înaintemergătorului. Sfântul evanghelist Luca a dorit să mute trupul lui Ioan din Sevastia, unde Sfântul prorooc fusese omorât de Irod, în Antiohia, care era patria lui Luca. El nu a reuşit însă să obţină şi să mute în Antiohia decât mâna dreaptă a Sfântului Ioan, care s-a păstrat în Antiohia până în secolul al X-lea, când a fost mutată la Constantinopol. *(4 Cf. Mineiul pe Ianuarie (Bucureşti: Ed. Inst. Bibi. şi de Misiune al BOR, 1997, p. 159): «Sfântul evanghelist Luca, ajungând în cetatea Sevastiei [...] şi luând de acolo mâna dreaptă a proorocului, a adus-o în cetatea lui, la Antiohia, unde prin ea s-au săvârşit multe minuni. Una dintre aceste minuni este şi aceasta: Un balaur îşi avea cuibul în preajma cetăţii Antiohiei. Pe acest balaur, locuitorii păgâni de acolo îl socoteau a fi dumnezeu şi-1 cinsteau cu jertfe, în toţi anii; iar jertfa adusă lui, era un om. Balaurul târându-se afară din cuibul său, şi arătându-se înspăimântător la vedere, căsca gura mare, lua jertfă şi o sfâşia cu dinţii.*

Şi trecând timpul, a venit şi rândul unuia dintre creştini să dea pe fiica sa balaurului. De aceea tatăl fetei alese ca jertfă se ruga lui Dumnezeu şi sfântului Ioan Botezătorul ca să i se izbăvească fiica de moartea cea amară. Şi i s-a luminat cugetul să facă următorul lucru: a cerut să se închine la sfânta mână a Sfântului Ioan; şi în timp ce săruta mâna, el a rupt cu dinţii, în ascuns, degetul cel mare de la mâna sfântului; şi dobândind ceea ce dorea, a ieşit din biserică. Iar când a sosit ziua de jertfă şi era adunat tot poporul, a mers şi tatăl fetei, ducând pe fiica sa. Şi apropiindu-se de balaur, care căsca gura şi aştepta jertfă, i-a aruncat în gâtlej sfântul deget al înaintemergătorului. Iar odată cu aceasta, balaurul a murit. Şi tatăl s-a întors acasă, cu fiica să vie, povestind minunata izbăvire. Iar mulţimea poporului, minunându-se de această mare minune, a mulţumit lui Dumnezeu şi sfântului Ioan, zidind o biserică mare închinată sfântului. Se mai spune iarăşi că la praznicul înălţării cinstitei Cruci, era înălţată de arhiereu şi această cinstită mână a Botezătorului. Şi când se înălţa, uneori se desfăceau degetele, iar alteori se strângeau, şi desfacerea degetelor însemna belşug de roade, iar strângerea, lipsă şi nerodire. » -n. tr.

De acolo ea a dispărut în timpul stăpânirii turcilor.

Există multe pomeniri ale Sfântului Ioan Botezătorul de-a lungul anului bisericesc, dar aceasta este cea mai slăvită dintre ele.

În Sfintele Evanghelii, între persoanele care s-au aflat în jurul Mântuitorului, Sfântul Ioan Botezătorul are un loc cu totul aparte prin naşterea sa minunată şi prin viaţa sa în lume, prin aceea că a botezat mulţimi de oameni cu botezul pocăinţei şi L-a botezat pe însuşi Mântuitorul, şi în sfârşit, prin felul tragic în care a părăsit lumea aceasta.

Curăţia lui era atât de înaltă încât cu adevărat este numit de Biserică înger în trup. Sfântul Ioan se deosebeşte de prorocii dinaintea lui prin aceea că L-a şi arătat cu mâna pe Cel despre care a prorocit.

Se spune că în fiecare an la această sărbătoare a Sfântului, episcopul [Antiohiei] aducea şi mâna Sfântului Ioan înaintea poporului. Uneori mâna apărea cu degetele desfăcute, iar alteori strânse. În primul caz se arăta că anul va fi plin de roade, iar în al doilea că va fi lipsă de roade şi foamete.

Pomenirea Sfântului mucenic Atanasie

Acest mucenic al lui Hristos a fost un om simplu şi sărac dar bogat în credinţă şi înţelept prin Duhul lui Dumnezeu.

Odată, fără să vrea, Atanasie a intrat într-o dispută pe tema credinţei cu un turc. Turcul era om educat şi îndemânatic la vorbire, dar Atanasie s-a luptat cu toată puterea să arate adevărul credinţei creştine şi neadevărul celei islamice. După aceasta, s-au despărţit, în ziua următoare Atanasie a fost chemat în faţa judecătorului. Turcul se afla acolo ca acuzator. Când judecătorul i-a poruncit lui Atanasie să-şi renege credinţa în Hristos şi să îmbrăţişeze islamul, cum chipurile i-ar fi declarat turcului cu o zi înainte, Atanasie a strigat „Prefer să mor de mii de ori decât să-mi părăsesc credinţa mea în Hristos." Pentru aceasta a fost condamnat la moarte şi decapitat în anul 1700 după Hristos, la Smirna. Trupul său a fost îngropat în biserica Sfintei cuvioasei Parascheva din acelaşi oraş.

Cântare de laudă la Sfântul înaintemergător şi Botezător Ioan

Treizeci de ani de post şi rugăciune!
Acestea nici fiarele munţilor nu le pot îndura.

Leul îşi potoleşte foamea şi răcnetul său străbate pustia
Frunzele copacilor plâng la adierea vântului
Dar tu, nici plângi, nici răcneşti, nici suspini
Iar plângerea ta pustia nu o aude.

Spune-mi, oare om eşti? Şi numele tău care este?
Cu oamenii vreodată vei dori să grăieşti?

Eu sunt glasul, glasul, glasul ce vesteşte pre Cuvântul
Fiilor lui Israel; fost-am trimis să strig
Pocăiţi-vă, popoare, căci iată, Stăpânul vine,
Aduceţi roadă bună, fiecare după puterile voastre.

Iată-L că vine! O Minune a minunilor,
în mijlocul apelor, din cer, un foc ascuns!
Iată Mielul lui Dumnezeu păşeşte printre lupi!
Lupilor, al vostru suflet lupesc curăţiţi-l în ape!

Treizeci de ani de post şi rugăciune.
Din trupul tău, în afară de glas, ce mai rămâne?
Trupul tău topit e doar umbra glasului tău
Care vesteşte: Iată Dumnezeu vine la noi!
Trupul tău uscat ca trestia, Irod l-a ucis;
Dar glasul nu a murit ci grăieşte, şi nimeni nu-l poate opri.
Al cui e glasul acesta? Chiar veacurile tremură la strigătul lui!
Al unui leu flămînd? Nu, ci al bărbatului credinţei.

Cugetare

Sfântul Vasile cel mare a spus: „Omul nu este ceva văzut." Tot aşa cum o casă seamănă cu o altă casă, aşa şi omul pe dinafară seamănă cu un alt om. Fiecărei case i se dă cinstea care vine de la omul ce sălăşluieşte înăuntru; tot astfel şi omului i se dă cinstea care se cuvine duhului ce sălăşluieşte în inima lui.

În sens fizic este limpede că nu casa este stăpânul, ci omul care trăieşte în ea, iar în sens spiritual, duhovnicesc, este limpede că nu înfăţişarea exterioară, adică trupul, este omul, ci trupul e doar casa în care sălăşluieşte omul ascuns al inimii.

Luare aminte

Să luăm aminte la înţelesul mergerii Domnului în pustia Carantaniei:
• *La cum, îndată după Botezul Său, s-a îndreptat spre post şi rugăciune;*
• *La cum, asupra celui de curând botezat diavolul aduce uneltiri şi necazuri, mai ales dacă se află în post şi rugăciune;*
• *La cum El, ca un miel blând, dar cu hotărârea stăpânului, alungă de la Sine toată ispitirea vrăjmaşului.*

Predică despre supunerea faţă de Voia lui Dumnezeu

Facă-se Voia Ta, precum în cer, aşa şi pe pământ (Matei 6:10).

Binecuvântat fie Sfântul Botezător Ioan în veci, căci a împlinit vestea cea bună înaintea sosirii veştii celei bune! Plecând în pustie, el s-a dăruit întreg voii lui Dumnezeu, cu trupul şi cu sufletul. Voia lui Dumnezeu a împlinit-o în trupul său pe pământ, ca şi în cerul sufletului său.

Nici foamea. nici fiarele sălbatice nu s-au apropiat de trupul său de-a lungul anilor lungi pe care i-a petrecut în pustie. Nici nu a fost sufletul său vătămat de tristeţe sau disperare din cauza singurătăţii, şi nici de mândrie din cauza vederilor cereşti.

El nu a căutat la oameni nici pâine şi nici cunoaştere, însuşi Dumnezeu i-a dăruit toate cele de trebuinţă, căci el însuşi se dăruise mai înainte cu totul voii lui Dumnezeu.

El nici s-a îndreptat cu paşii spre pustie, nici a ieşit afară din ea. O cârmă nevăzută de sus i-a călăuzit întreaga viaţă. Căci la ceasul în care a trebuit să iasă din pustie şi să iasă în întâmpinarea Domnului, s-a spus: ***Cuvântul lui Dumnezeu a venit la Ioan*** (Luca 3:2). Ioan a vorbit ca un tânăr nevinovat despre vestirea ce o primise de la puterile cereşti: ***Şi eu nu-L cunoşteam pe El, dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a zis: Peste care vei vedea Duhul coborându-Se şi rămânând peste El, Acela este Cel ce botează cu Duh Sfânt. Şi eu am văzut şi am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu*** (Ioan l: 33-34).

Cât de blând şi de simplu vorbeşte despre cele cereşti! Şi cât de înfricoşător este el, întocmai ca un leu, atunci când strigă împotriva nelegiuirii oamenilor, a lui Irod şi Irodiadei! Mielul şi leul sălăşluiesc amândoi în el. Cerul îi este la fel de aproape precum o mamă de pruncul ei. Voia lui Dumnezeu îi este tot atât de limpede precum îi sunt aproape îngerii din cer.

O, Atotînţelepte Doamne, călăuzeşte sufletele noastre în pustia vieţii acesteia după sfânta voia Ta, aşa cum 1-ai călăuzit şi pe Botezătorul! Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci, Amin.

8 ianuarie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Iulian şi Vasilisa

Aceştia erau din părinţi slăviţi şi bogaţi. Uniţi prin taina cununiei, ei au făgăduit să trăiască în curăţie ca frate şi soră. Şi-au împărţit toate averile lor săracilor şi s-au tuns amândoi în monahism. Iulian a întemeiat mânăstire iar Vasilisa o chinovie, în mânăstirea lui Iulian vieţuiau cam zece mii de monahi iar în chinovia Vasilisei se nevoiau cam o mie de călugăriţe. Când au început sângeroasele persecuţii ale lui Diocleţian, Vasilisa s-a rugat cu lacrimi lui Dumnezeu ca să nu se piardă nici una din călugăriţele ei de spaima torturilor îngrozitoare la care erau supuşi mărturisitorii lui Hristos; ca nici una să nu cadă de la dreapta credinţă.

Dumnezeu a auzit ruga credincioasei Sale roabe şi de-a lungul a şase luni le-a primit la Sine pe toate cele o mie de călugăriţe, una câte una, şi la sfârşit, pe Vasilisa [care toate au adormit cu pace], înainte de a muri, Vasilisa le-a văzut în vedenie pe surorile ei călugăriţele care se aflau deja în cealaltă lume. Toate îi apăreau luminoase şi vesele precum îngerii lui Dumnezeu şi toate o îndemnau pe stareţa lor să vină la ele cât mai curând.

Spre deosebire de chinovia Vasilisei, mânăstirea lui Iulian a fost incendiată de persecutori, Iulian a fost torturat cu sălbăticie şi a murit în cele mai sângeroase chinuri, în timpul schingiuirilor însuşi Mântuitorul îl veghea şi îl întărea, astfel încât Iulian a îndurat până la sfârşit mucenicia pentru sfânta credinţă şi numele lui Hristos pe care L-a slăvit până la ultima suflare, împreună cu Iulian au fost omorâţi prin tăierea capului Celsus şi Maronilla, adică fiul şi soţia chinuitorului Marcian, care privind la puterea cu care Iulian suferea chinurile s-au convertit şi ei la credinţa în Hristos.

Tot prin tăierea capului au mărturisit atunci şi douăzeci de soldaţi romani, şapte fraţi din acel oraş, presbiterul Antonie, şi un anume Anastasie pe care în timpul chinurilor sale Iulian 1-a înviat din morţi cu rugăciunea. Toţi au mărturisit cu cinste pe Hristos şi au devenit cetăţeni ai împărăţiei cereşti cam pe la anul 313 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Gheorghe hozevitul

Gheorghe şi-a dus viaţa de nevoinţe în veacul al şaptelea în Mânăstirea Hozeva din Ierihon, pe drumul ce vine de la Ierusalim, mânăstire în care mai întâi vieţuise ascetic cuviosul Ioan hozevitul.

Pomenirea Sfintei Domnica

În timpul împărăţiei lui Teodosie, Domnica a venit din Cartagina la Constantinopol împreună cu alte patru tinere care nici ele nu erau botezate.

Patriarhul Macarie le-a botezat şi le-a dat binecuvântarea să trăiască ca monahii. Plină de zel Domnica s-a dăruit în întregime vieţii ascetice, zel pe care nu 1-a slăbit pină la adânci bătrâneţe.

Ea s-a mutat la Domnul cam prin anul 474 după Hristos. Era atât de plină de Duhul Sfânt încât putea să vadă ce va fi în viitor şi prin rugăciune să lucreze minuni.

Pomenirea Sfântului Grigorie, episcopul Ohridei

Grigorie a fost învăţător şi păstor evlavios al turmei lui Hristos. El a murit în anul 1012 după Hristos, şi în una din inscripţiile ce se află în Biserica Sfânta Sofia din Ohrida i se spune „Grigorie, cel atotinţelept."

Cântare de laudă la Sfinţii Iulian şi Vasilisa

Legaţi prin căsătorie, dar şi mai legaţi prin Hristos,
Unime duhovnicească sunteţi, cea mai tare dintre unimi.
în Cartea Vieţii Duhul a scris numele voastre:
„Fratele Iulian şi sora Vasilisa. "

Pe toate le-aţi părăsit şi lui Hristos i-aţi urmat,
Şi când a bătut ceasul pentru dragostea lui Hristos,
Vieţile v-aţi pus pentru dragostea Soarelui celui în Trei Străluciri.

Voi slava lumii aţi lepădat
şi preaslăvindu-vă cu iubirea lui Dumnezeu
ne-aţi lăsat nouă pildă de urmat a vieţii.

O comoară a Bisericii, podoabă şi cinste!
Minunat este sângele vostru cel lucrător de minuni, mucenicilor!

Cugetare

Pe una din pietrele Bisericii Sfânta Sofia sunt săpate următoarele cuvinte: „Spălaţi-vă şi păcatele, nu numai faţa." Oricine intră în acea slăvită biserică citea inscripţia

şi ţinea minte curăţenia sufletească pe care o porunceşte credinţa creştină: ***curăţenia sufletului, curăţenia inimii şi curăţenia minţii, în inima omului se află esenţa întregului om duhovnicesc.*** Domnul spune: Fericiţi cei curaţi cu inima (Matei 5:8). Curăţenia exterioară nu ne ajută deloc în dobândirea Împărăţiei Cerurilor.

O, de-am învesti tot atâta efort în spălarea păcatelor pe cât cheluim zilnic cu spălarea feţei şi trupului! Atunci s-ar vedea cu adevărat Dumnezeu în inimile noastre ca şi într-o oglindă!

Luare aminte

Să luăm aminte la cele trei ispitiri cu care satan L-a ispitit pe Domnul nostru Iisus Hristos:
• *Lăcomia pântecelui: Ispitirea cu pâine;*
• *Slava deşartă: Ridcarea Lui pe aripa Templului;*
• *Avariţia: spre care satan L-a ispitit prin oferirea bogăţiilor întregii lumi.*

Predică despre grija pe care trebuie să o aibă cei care cred că sunt în siguranţă

De aceea, cel căruia i se pare că stă neclintit să ia seama să nu cadă (I Cor 10:12).

Apostolul care sfătuieşte aceasta cunoaşte perfect natura umană, cu toate slăbiciunile ei. Zilnic se confirmă acest adevăr:

⇒ *anume că de îndată ce omul se îndreaptă din noroiul păcatului, el îndată se clatină şi cade din nou.*
⇒ *De îndată ce se vindecă de păcatul zgârceniei, el cade în păcatul slavei deşarte.*
⇒ *Sau, de îndată ce întinde mâna şi miluieşte un sărac, este prăvălit în jos de trufie.*
⇒ *Sau, de îndată ce se deprinde cu rugăciunea, îşi cască gura şi începe să-i vorbească de rău pe cei care incă nu sunt deprinşi cu ea.*
⇒ *Sau, de îndată ce simte că Duhul lui Dumnezeu îl călăuzeşte pe cărarea mântuirii, imediat se transformă în învăţătorul întregii lumi, lucru prin care, din păcate, îl alungă cu desăvârşire pe Duhul Sfânt dinlăuntrul său.*

Când Domnul le-a prorocit ucenicilor Săi că se vor lepăda de El cu toţii şi că se vor risipi, atunci Petru, sigur pe credinţa sa, a strigat: Dacă toţi se vor sminti întru Tine,

eu niciodată nu mă voi sminti (Matei 26:33). Văzându-i inima şi văzându-1 deja căzut în închipuire şi mândrie, Domnul i-a răspuns: Adevărat zic ţie că în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine (Matei 26:34).

Şi când un asemenea apostol a căzut cu o asemenea cădere câtă vreme era în apropierea Mântuitorului însuşi, de ce să credem că nouă nu poate să ni se întâmple? De aceea, fraţilor, atunci când ne ridicăm şi ne depărtăm de un anumit păcat şi stăm drepţi, să punem aceasta numai pe seama puterii şi milostivirii lui Dumnezeu iar nu pe seama noastră, să fim treji şi cu mare băgare de seamă la paza noastră cerând cu lacrimi mila lui Dumnezeu, ca să nu cădem din nou, fie într-o parte, fie în cealaltă, ci să mergem drept pe calea cea dreaptă a lui Dumnezeu.

O, Atoatevăzătorule Doamne, ajută-ne nouă să mergem drept înaintea feţei Tale prin Duhul, şi când ne ridicăm, ţine-ne pe noi drepţi ca să nu mai cădem niciodată! Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci, Amin.

9 ianuarie

Pomenirea Sfântului mucenic Polieucl

Oraşul armean Melitene a fost înecat de sângele creştinilor, precum a fost şi întreaga ţară a Armeniei. Prima vărsare de sânge pentru Hristos în acest oraş a fost cea a Sfântului Polieuct din anul 259 după Hristos, în timpul domniei lui Valerian. în acest oraş Melitene se aflau doi prieteni: atât Nearh cât şi Polieuct erau ofiţeri, dar Nearh era botezat iar Polieuct nu. Când a ieşit porunca persecutării creştinilor Nearh s-a pregătit de moarte; era însă trist că nu reuşise să-1 convingă şi pe prietenul său Polieuct să îmbrăţişeze adevărata credinţă.

În ziua următoare Polieuct îi povesti prietenului lui visul pe care îl avusese în timpul nopţii: însuşi Domnul îi apăruse înconjurat de lumină, îl dezbrăcă pe Polieuct de hainele lui vechi, îl îmbrăca în unele noi şi luminoase şi îl aşeză pe şeaua unui cal înaripat.

După acestea Polieuct intră în oraş, sfâşie poruncile împăratului ce arătau torturile care îi aşteptau pe creştini, şi distruse multe statui ale idolilor. El a fost torturat şi condamnat la moarte.

Când a fost dus la locul de ucidere, el a privit către Nearh, care se afla în mulţimea de oameni şi i-a strigat cu bucurie: „Mântuieşte-te, prietene drag! Nu uita jurământul veşnic al prieteniei noastre!"

Mai târziu, Sfântul Nearh a murit ca mucenic al lui Hristos, prin foc. Pomenirea Sfântului Nearh se face la 22 aprilie.

Pomenirea cuviosului Eustratie

Eustratie se născuse în Tars. El era mare nevoitor şi om de rugăciune, în timpul celor şaptezeci şi cinci de ani petrecuţi în mânăstire Eustratie nu gustase niciodată somnul întins pe partea stângă, ci întotdeauna numai pe partea dreaptă, în timpul dumnezeieştilor slujbe, de la început pină la sfârşit, el repeta mereu încetişor, pentru sine: „Doamne miluieşte!" A murit în al nouăzeci şi cincilea an al vieţii sale.

Pomenirea Sfântului Filip, mitropolitul Moscovei

Filip s-a născut pe 11 februarie în anul 1507 după Hristos. Odată, pe când era copil, a auzit, stând la dumnezeiasca Liturghie, cuvintele Scripturii: Nimeni nu poate

sluji la doi domni (Matei 6:24). El s-a înspăimântat la aceste cuvinte, ca şi când s-ar fi rostit anume şi numai pentru el, şi în acelaşi timp a fost luminat de ele.

După scurt timp Filip s-a retras la Mânăstirea Soloveţk unde după după un timp lung şi greu de încercare a fost tuns monah, în timp, Filip a ajuns stareţ, a strălucit ca soarele şi întreaga Rusie a auzit de el.

Aşa s-a făcut că ţarul Ivan cel groaznic 1-a convocat pe Filip să ocupe locul vacant de mitropolit al Episcopiei Moscovei în anul 1566 după Hristos.

Dar acest sfânt bărbat nu a putut să îndure cu indiferenţă atrocităţile la care se deda înfiorătorul ţar şi de aceea îl sfătuia şi îl mustra fără teamă.

Ţarul insă a căutat martori mincinoşi împotriva lui Filip, a uneltit înlăturarea lui din scaun, a poruncit să fie îmbrăcat într-o rasă veche şi peticită şi 1-a întemniţat la Tver pe 23 decembrie 1566.

Malyiuta Skuratov, un intim al ţarului, a intrat în chilia lui Filip şi 1-a omorât înăbuşindu-1 cu pernă. La scurt timp după aceea, toţi cei care erau cunoscuţi ca fiind de partea lui Filip au murit de morţi rele.

După mai mulţi ani, trupul sfântului s-a aflat întreg, nestricat, şi înmiresmat, şi a fost mutat în Mânăstirea Soloveţk.

Cântare de laudă la Sfinţii Nearh şi Polieuct

Nearh şi Polieuct, din ofiţeri ai Cezarului
Ostaşi ai împăratului Ceresc v-aţi făcut.

Unul botezat cu apă, celălalt cu sânge,
Al doilea l-a întrecut pe primul şi mai întâiul dintre ei s-a făcut.
O sfântă întrecere, alergare vitează spre împărăţia lui Hristos!

Polieuct a lepădat toate cele stricăcioase ale pământului,
Care ca vântul trec. Iar prin suferinţe năprasnice şi scurte veşnicia
împărăţiei a câştigat.

Strălucită negustorie! Floarea ierbii s-a tăiat pentru câştigul vieţii veşnice!
Suferinţa trecătoare s-a îmbrăcat pentru slava nepieritoare!

Rugaţi-vă lui Hristos, o Sfinţilor Ostaşi,
Ca să nu piară sufletele noastre!

Cugetare

Învăţându-i pe oameni desăvârşirea iubirii, Biserica Ortodoxă îi învaţă totdeodată ascultarea deplină din care izvorăsc ordinea şi armonia între credincioşi. Credincioşii sunt datori ascultare faţă de preoţii şi episcopii lor.

Sfântul Ignatie ***zice: „Vi se cere supunere fără făţărnicie; căci cel ce-şi dispreţuieşte episcopul pe care îl vede, îl va dispreţui şi pe Hristos, pe Care nu îl vede. Vă rog deci, sârguiţi-vă să împliniţi toate în dumnezeiească unire, sub povăţuirea episcopilor voştri care ocupă locul lui Hristos, şi a preoţilor care sunt soborul apostolilor, şi să nu gândiţi că sunt bune cele pe care le faceţi singuri şi rupţi de adunarea Bisericii."***

Luare aminte

Să luăm aminte la toate virtuţile care se află în Persoana Mântuitorului nostru Iisus Hristos:
• *La cum fiecare virtute a Sa este deplină şi desăvârşită, aşa cum nu a mai fost la nimeni pe acest pământ;*
• *La cum toate sunt în armonie una cu cealaltă, sporindu-se una pe cealaltă, şi strălucind una în cealaltă.*

Predică despre grija mântuirii aproapelui

Nimeni să nu caute ale sale, ci fiecare pe ale aproapelui (I Cor 10:24).

- ✓ Acesta este principiul sfinţilor lui Dumnezeu, acum, în trecut, întotdeauna şi în veşnicie.
- ✓ Acesta este principiul pe care trebuie clădită societatea.
- ✓ Acesta este principiul pe care se clădeşte orice fel de societate umană bineplăcută lui Dumnezeu şi prosperă.
- ✓ Acesta este principiul mântuitor al oricărui fel de dificultate cu care luptă omul contemporan, lupta fără izbândă şi fără nădejde.

Sufletul sfânt se frământă cu ce le va găsi de dormit pentru noapte celor fără adăpost; cu ce îi va hrăni pe cei flămânzi, cu ce îi va îmbrăca pe cei goi. Sufletul sfânt se preocupă de acestea zi şi noapte, înălţând rugi fierbinţi lui Dumnezeu ca să

se mântuiască şi aproapele lor; ca să se umple de harul lui Dumnezeu şi inima lor; ca să se îndrepte către Dumnezeu şi minţilor lor; ca răii să se întoarcă de la calea pierzaniei iar cei nestatornici în credinţă să se întărească; ca cei care sunt statornici să afle sprijin şi să nu cadă; ca cei care au adormit să ajungă şi să vadă Faţa lui Dumnezeu; iar ca cei ce trăiesc să fie şi ei scrişi în Cartea Vieţii din împărăţia Luminii.

Fiţi deci cu băgare de seamă, fraţilor, cum în acelaşi fel, cuvânt cu cuvânt, diavolul îşi formulează şi el principiul lui ucigaş şi antisocial. Acest principiu drăcesc spune:

- → *să nu ne preocupe cum să ne păzim propriile trupuri de întinăciunea păcatului, ci fiecare să privească mai curând la trupurile celorlalţi în scopul de a le îmbolnăvi şi ucide.*
- → *Să nu ne ocupăm de sufletele noastre, cum am face să le putem mântui, ci mai curând să gândim zi şi noapte la sufletele celorlalţi, cum am face să le calomniem mai bine, să le înnegrim, să le blestemăm, să le sărăcim şi să le distrugem.*
- → *Nimeni să nu privească la casa sa, cum ar face să şi-o zidească şi să şi-o înnoiască mai bine, ci mai curând să aibă în atenţie strictă casele altora, cum ar face să le ardă din temelii, să le dărâme la pământ.*
- → *Nimeni să nu se preocupe de propriile hambare, cum ar face să le umple de grâne, ci mai curând fiecare să fie cu ochii pe hambarele altora, şi să facă totul pentru a le fura şi a le goli.*

Vedeţi deci, fraţilor, cum acest principiu poate fi şi un principiu al binelui, dar şi unul al răului; este un principiu ca o sabie cu ambele tăişuri bine ascuţite; este fie înger, fie drac. Vă rog să observaţi cum acest principiu în latura lui satanică s-a înstăpânit peste toată lumea de azi!

O, Doamne Duhule Sfinte, care ai adus în lume sfintele Tale cuvinte prin gura Apostolului, luminându-ne ca razele soarelui, iar nu arzându-ne, ajută-ne să le împlinim pe ele în sensul lor cel dumnezeiesc spre slava lui Dumnezeu Celui în Treime închinat şi slăvit şi pentru mântuirea sufletelor noastre. Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci, Amin.

10 ianuarie

Pomenirea Sfântului Grigorie, episcopul Nissei

Acest Grigorie a fost fratele după trup al Sfântului Vasile cel mare. La început el a fost doar preot de mir (presbiter), dar după moartea binecuvântatei sale soţii Teosevia, Grigorie a fost ales şi sfinţit episcop al Nissei. El era vestit prin marea sa învăţătură şi prin marea trăire duhovnicească.

A fost unul din părinţii celui de al doilea Sinod Ecumenic (Constantinopol, anul 381 de la Hristos).

Se crede că este autorul celei de a doua jumătăţi a simbolului de credinţă (al Crezului). A fost un mare orator, un mare exeget al Sfintelor Scripturi, şi un mare teolog.

Pentru că i-a biruit mereu, arienii 1-au urât cu deosebire şi 1-au atacat murdar ca pe cel mai mare duşman al lor, şi împreună cu împăratul Valens cel de un cuget cu ei au uneltit scoaterea sfântului din scaunul arhieresc şi surghiunuirea lui.

Sfântul părinte a petrecut opt ani în surghiun, indurând cu îndelunga răbdare toată mizeria şi toate umilinţele, în sfârşit a adormit la bătrâneţe adânci către sfârşitul secolului al IV-lea, strămutându-se în împărăţia lui Dumnezeu şi rămânând creştinilor pe pământ ca un far luminos al Bisericii.

Pomenirea cuviosului Amona cel din Egipt

Acesta timp de paisprezece ani s-a luptat ca să înfrângă duhul mâniei din sine însuşi.

Ajungând la desăvârşita bunătate, el nu mai putea vedea existenţa răului în lume.

El cunoştea adânc Sfintele Scripturi. A murit la începutul secolului al cincilea de la Hristos.

Pomenirea Sfântului Marchian

Marchian se născuse la Roma. Ca preot creştin el a trăit tot restul vieţii lui la Constantinopol, în cea mai mare parte a domniei împăratului Marchian şi împărătesei Pulheria.

Moştenind o avere uriaşă de la părinţii săi, Marchian a cheltuit-o în două mari scopuri: parte ca să zidească şi să refacă biserici, şi parte ca să dea milostenie la săraci. El a zidit două biserici noi în Constantinopol, cu hramurile Sfintelor Anastasia, şi Irina, amândouă zidirile cunoscute pînă departe prin frumuseţe şi sfinţenie.

Când a fost întrebat: ≪De ce cheltui aşa de mult cu zidirea bisericilor?≫ El a răspuns: ≪Dacă aş avea o fiică şi aş vrea să o mărit cu un bărbat nobil, oare nu aş cheltui la fel de mult ca să o împodobesc şi să o înzestrez cum se cuvine unei mirese nobile? Dar iată eu aici împodobesc Biserica, Mireasa lui Hristos≫.

Pe cât era acest minunat bărbat generos şi darnic cu sfintele biserici şi cu nevoiaşii, pe atât era de auster în obiceiurile lui de hrană şi îmbrăcăminte, chiar după cuvântul Apostolului: ***Ci având hrană şi îmbrăcăminte, cu acestea vom fi îndestulaţi (I Tim 6 : 8).***

Despre el stă scris: ≪El era cu desăvârşire în Dumnezeu, iar Dumnezeu în el, iar la sfârşit s-a înfăţişat înaintea lui Dumnezeu plin de ani şi de fapte bune≫, în anul 471 de la Hristos.

Cântare de laudă la Sfinţii Grigorie şi Marchian

Duhul este vistierul bunătăţilor,
Duhul este Dătătorul tuturor darurilor,
Unora le este binecuvântată milostenie,
iar altora, cunoaştere cutezătoare.

Unora li se face întreagă curăţenie feciorească,
Altora, dragoste lucrătoare sau minte dreaptă.

După puterea credinţei fiecăruia,
Duhul adaugă fiecăruia daruri noi:
Cu creşterea credinţei cea care mută şi munţii
în inima fiecăruia se deschide însăşi vistieria Duhului,
Şi dar peste dar ca şi ploaia începe să curgă în inima celui credincios.

Sfântul Grigorie cel ce în credinţă apropăşit,
Ca un vultur s-a înălţat la piscurile duhovniceşti.

Sfântul Marchian, care în credinţă s-a îmbogăţit,
Cu dumnezeiasca milostivire s-a luminat.

Lumina adevăratei teologhisiri lui Grigorie i s-a dăruit.
Harul rugăciunii şi laudei neîncetate pe Marchian a covârşit.

O, Duhule Ceresc, Stăpâne şi Doamne,
Ale Tale daruri sfinte nu le lua de la noi
Ci cu rugăciunile vaselor Tale alese
Scapă-ne pe noi de veşnica osândă,
în Ziua cea mare a Judecăţii.

Cugetare

Deşertăciunea îmbrăcăminţii scumpe face ravagii în sufletele şi buzunarele contemporanilor noştri. Cel care nu are nimic cu care să se mândrească, devine foarte mândru de hainele sale. Oare cel care ar avea ceva mult mai valoros decât hainele sale nu s-ar mândri mai mult cu acel alt lucru? Aşa cum aurul nu iese [singur] din măruntaiele pământului, tot aşa nici valoarea duhovnicească a unui om nu poate fi făcută articol de paradă.

Se spune că un mare filosof a văzut un tânăr nespus de mândru de hainele lui frumoase. Apropiindu-se de el, filosoful i-a şoptit la ureche: ≪Aceeaşi lână a purtat-o şi berbecul înaintea ta, şi cu toate acestea a rămas berbec!≫.

Ca un creştin să se mândrească cu hainele lui e o nebunie mai mare ca a împăratului care s-ar mândri cu praful de sub picioarele lui.

Câtă vreme, înainte de a fi monah, Sfântul Arsenie era îmbrăcat în stofe ţesute cu aur la curţile imperiale, nimeni nu 1-a numit mare. El a fost numit Cel Mare numai după ce s-a dăruit desăvârşit lui Dumnezeu, îmbrăcându-se în zdrenţe.

Luare aminte

Să luăm aminte la negrăita smerire a Stăpânului nostru Iisus Hristos:

- *La smerirea împăratului care S-a coborât până la a Se naşte într-o peşteră;*
- *La smerirea Celui mai Bogat, care a flămânzit şi a însetat;*
- *La smerirea Celui Atotputernic până la a fi ca unul dintre şi între cei săraci.*

Predică despre cum trebuie să ne mulţumim cu cele strict necesare

Având hrană şi îmbrăcăminte, cu acestea vom fi îndestulaţi (I Tim 6:8).

Apostolii lui Dumnezeu au predicat altora ceea ce ei înşişi împliniseră mai întâi desăvârşit în propriile lor vieţi. Având îmbrăcăminte şi hrană, erau îndestulaţi doar cu atât. Şi chiar când nici îmbrăcăminte sau hrană nu aveau, tot erau îndestulaţi.

Căci îndestularea lor nu venea de la cele din afară, ci de la cele dinlăuntru, îndestularea lor nu era una ieftină, ca a animalelor, ci una scumpă, foarte scumpă, şi foarte rară. ***Îndestularea lăuntrică, îndestularea cu pacea şi dragostea lui Dumnezeu cele din inimă, aceasta este îndestularea oamenilor cu adevărat mari, aceasta este îndestularea apostolică.***

În marile bătălii şi războaie, generalii se îmbracă şi se hrănesc ca soldaţii obişnuiţi, căci ei nu caută îndestularea cu hrană sau îmbrăcăminte, ci caută îndestularea victoriei şi a biruinţei. Biruinţa este cel dintâi principiu al îndestulării celor care luptă.

Fraţilor, creştinii se află într-un război permanent, în războiul de cucerire a duhului şi de înfrângere a materiei, în războiul de ajungere la cele mai înalte şi de lăsare în urmă a celor josnice, în războiul prin care luptăm să devenim oameni, şi să înfrângem animalul din noi.

Nu e oare nebunie ca într-un astfel de război să neglijăm strategia dobândirii victoriei şi să ne pierdem timpul cu împopoţonări? Oare nu e nebunie să-i dăm duşmanului reperele ascunzişului nostru ? Căci duşmanul nostru nevăzut, Satan, văzând împopoţonarea noastră, se bucură, râde şi ne încurajează să ne împopoţonăm şi mai tare. Duşmanul nostru nevăzut ne ocupă mintea şi timpul cu cele mai prosteşti meschinării şi gânduri trândave numai şi numai pentru a ne face să uităm cu desăvârşire că ne aflăm în război cu el, să uităm cu desăvârşire care este scopul vieţii noastre pe acest pământ. Duşmanul nevăzut ne înfăţişează înaintea ochilor cele deşarte ca fiind foarte importante, cele periferice ca fiind esenţiale, şi cele nocive ca fiind foarte sănătoase, numai în scopul de a dobândi el izbânda şi de a ne distruge pe noi pentru totdeauna.

O, Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, care ne-ai zidit din ţărână şi ai suflat asupra noastră suflare de viaţă, nu îngădui Doamne ţărânei să ne înece ! Ajută duhului nostru să fie pururi mai tare ca trupul ! Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci, Amin.

11 ianuarie

Pomenirea Sfântului cuvios Teodosie cel mare, începătorul vieţii de obşte

Sfântul Teodosie a fost primul întemeietor al mânăstirilor cu viaţă de obşte. El s-a născut în Capadocia, în satul Mogarion [Mogarissus] din părinţi binecredincioşi.

Pe când era copil a mers la Sfântul Simion stâlpnicul care l-a binecuvântat şi i-a prorocit mari daruri duhovniceşti.

Luând o cădelniţă în care pusese cărbune şi tămâie fără ca să le aprindă, el merse să caute un loc de mănăstire, şi se opri acolo unde cărbunele se aprinse singur. Acela fu locul în care el îşi întemeie mânăstire cu viaţă duhovnicească. Curând în jurul lui se adunară mulţime de monahi din felurite neamuri. El clădi câte o mânăstire fiecărei limbi, astfel încât, la aceleaşi timpuri, se înălţau spre Dumnezeu rugăciuni în limbile grecească, georgiană, sau armeană.

Dar în zilele rânduite pentru primirea Sfintei împărtăşiri, toţi monahii se adunau în biserica cea mare unde nu se slujea decât în greceşte. Ei aveau cu toţii la un loc masa, avutul, pocăinţa, lucrarea, răbdarea, şi nu de puţine ori - foamea.

Teodosie era un model înalt de viaţă duhovnicească pentru toţi monahii; model de lucrare, de rugăciune, de postire, de priveghere şi de toată virtutea creştinească. Dumnezeu îi dăruise darul facerii de minuni prin care vindeca bolnavii, apărea de faţă de la mari depărtări, îmblânzea fiarele sălbatice, cunoştea viitorul şi înmulţea vinul şi pâinea. El avea rugăciunea pe buze zi şi noapte.

El a adormit cu pace la anul 529 după Hristos, în vârstă de o sută şi cinci ani.

Pomenirea Sfântului Mihail, cel nebun pentru Hristos

Sfântul Mihail a fost de neam rus, născut într-o familie imperială. El s-a făcut ca un nebun înaintea lumii ca să nu primească laude de la ea, astfel făcându-se vrednic de a primi cununi şi laude de la Stăpânul Hristos.

A murit în anul 1453 de la Hristos, în Mânăstirea Klops de lingă Novgorod, acolo unde odihnesc şi sfintele sale moaşte.

Cântare de laudă la Sfântul Teodosie

Doar cei care stau cu frică înaintea lui Dumnezeu,
Doar cei care au frică doar de Dumnezeu,
Doar ei pot vedea
Că dreptul totdeauna primeşte
ceea ce cere de la Dumnezeu.

Prin rugăciune Domnul plineşte dreptului toate -
Căci răsăritul luminează pe cel
care-şi întoarce faţa către răsărit.

Sfântul Teodosie, cu rugăciunile sale
A ajutat multora şi ne-a ajutat şi nouă.

Căci el viu este, acum ca şi atunci,
Şi lucrează minuni acum, ca şi atunci -
Căci Domnul i-a dăruit putere pentru credinţa lui
Şi pentru dragostea lui pentru El o dragoste fără măsură.

O, prea minunate Teodosie, zelotule al adevărului,
Prea minunate rânduitor al vieţii monahiceşti,
Pe tine te cântăm, cel ce eşti slăvit de Dumnezeu,
Şi acum în slava cetăţenilor împărăţiei lui Hristos te veseleşti.

Cugetare

Omul care primeşte mită înseamnă că nu este creştin.

Sfinţii părinţi ai Bisericii nu puteau fi mituiţi, nici intimidaţi, în problemele de credinţă mita este egală cu trădarea lui Iuda. Mita este caracteristică numai anumitor feluri de eretici.

Când împăratul Anastasie a căzut în erezia lui Eutihie, el a început să lupte împotriva hotărârilor Sinodului al IV-lea Ecumenic (Calcedon, 451 d. Hr.) vrând să dea alte legi care să le desfiinţeze pe acelea. Pentru a-şi atrage de partea sa pe cei mai sfinţi reprezentanţi ai Bisericii, împăratul a început să le trimită daruri.

Sfântul Teodosie era cunoscut ca cel mai mare şi cel mai dintâi dintre stareţii asceţi din Palestina. Acestuia îi trimise împăratul treizeci de ocale de aur în dar, chipurile

pentru nevoile mânăstirii. Văzându-le pe acestea Sfântul Teodosie imediat a înţeles că împăratul vrea să-1 cumpere.

Dar cât de înţelept a acţionat sfântul lui Dumnezeu! El nu a vrut nicidecum să ţină banii pentru mânăstire, deşi mânăstirea era în nevoi mari; nici nu a vrut să-i trimită împăratului înapoi, pentru a nu-1 întărâta pe acesta încă şi mai rău împotriva Ortodoxiei; ci îndată a împărţit tot aurul săracilor, în numele împăratului.

Această milostenie a dat putere rugăciunii lui înaintea lui Dumnezeu, făcută în scopul îndreptării împăratului şi întoarcerii lui la cărarea cea dreaptă.

Luare aminte

Să luăm aminte la plânsul Stăpânului Hristos:

- *La plânsul şi întristarea Lui la vederea morţii lui Lazăr şi la soarta Ierusalimului;*
- *La plânsul şi întristarea Lui din Grădina Ghetsimani, din pricina sclaviei omului, care s-a dat pe sine rob păcatului, dracilor şi morţii.*

Predică despre creşterea treptată a vieţii duhovniceşti

Oricine se hrăneşte cu lapte este nepriceput în cuvântul dreptăţii, de vreme ce este prunc. Iar hrana tare este pentru cei desăvârşiţi, care au prin obişnuinţă simţurile învăţate să deosebească binele şi răul (Evrei 5 : 13-14).

Cei care se hrănesc cu laptele reflecţiilor bazate pe simţuri nu pot discerne binele de rău. Aceştia îndeobşte trag concluzia că toate credinţele au în final aceeaşi valoare; că păcatul este umbra indispensabilă a virtuţii; că în general răul este tovarăşul inevitabil al binelui.

Adevăratul creştin însă nu ajunge niciodată la asemenea concluzii eronate, deoarece el nu mai este prunc. El este adevăratul om matur care nu se mai hrăneşte demult cu lapte, el este omul care nu mai crede orbeşte simţurilor trupului, el este omul care judecă mult mai fin realitatea şi face distincţii mult mai precise între toate lucrurile bune care au fost odată şi toate care sunt acum.

Creştinului într-adevăr îi este dat să vadă clar Descoperirea lui Dumnezeu prin care el distinge precis binele de rău; totuşi şi lui îi este neapărat necesar studiul îndelung şi laborios al Sfintelor Cărţi pentru a putea cunoaşte limpede ce este bine şi ce este rău în orice situaţie concretă a vieţii, indiferent cât de complicată.

Pentru a fi demnă de încredere şi fără greş, această cunoaştere trebuie să fi trecut şi în inimă şi simţuri. Căci şi răul şi binele vor ca să atingă inima omului. De aceea omul trebuie să fie educat, exersat, obişnuit să recunoască imediat cu inima care este duhul celor ce se apropie de el, aşa cum recunoaşte cu limba săratul de nesărat, dulcele de amar.

Fraţilor, să ne străduim zi şi noapte să ne educăm inima, ca ea să poată recunoaşte întotdeauna fără greş binele de rău. În toate cele ce ni se întâmplă şi vin asupra noastră, trebuie să ne punem întrebarea: Ce e bun de aici, şi ce e rău? Tocmai de aceea ni se şi întâmplă tot ceea ce ni se întâmplă, ca să putem discerne din toate calea cea bună şi să o urmăm. Ne aflăm în asemenea situaţii de ispită şi poate de câte o sută de ori pe zi. Cel care are ochi de văzut, să vadă.

O, Doamne Iubitorule de oameni, încălzeşte inimile noastre cu toată darea cea bună care vine numai de la Tine. Înţelepţeşte Doamne inimile noastre ca să putem deosebi binele de rău, O, Stăpâne întăreşte-ne pe noi pururea în îmbrăţişarea binelui şi aruncarea la o parte a răului pentru dragostea Slavei Tale, O Iubitorule de oameni, şi pentru mântuirea sufletelor noastre. Căci a Ta este mărirea şi mulţumita în veci, Amin.

12 ianuarie

Pomenirea Sfintei muceniţe Tatiana

Tatiana era de neam roman şi dintr-o familie imperială. Ea era nu doar creştină ci şi diaconiţă a Bisericii.

După moartea împăratului Heliogabalus, a domnit în Roma împăratul Alexandru, a cărui mamă, Mammea, era şi ea creştină. Alexandru era nestatornic şi nehotărât în credinţă, cum se poate vedea din aceea că ţinea statui ale lui Hristos, Apollo, Avraam şi Orfeu în palatul său, ca şi mulţi creştini ortodocşi români contemporani: icoana pe televizor alături de scrumiere (n. tr.).

Primii lui sfătuitori îi persecutau pe creştini chiar în lipsa ordinelor împăratului. Când au adus-o de faţă şi pe Tatiana la chinuri, ea se rugă pentru schingiuitorii ei.Şi iată, ochii lor s-au deschis şi au văzut patru îngeri care o înconjurau pe muceniţă. Văzând aceasta, opt dintre ei au crezut în Hristos, pentru care au fost şi ei torturaţi şi înjunghiaţi.

Chinuitorii au continuat să o tortureze pe Tatiana biciuind-o, tăindu-i părţi din corp, şi sfâşiind-o cu gheare de fier. Astfel transformată într-o masă sângerândă, Tatiana a fost aruncată în temniţă în acea seară, urmând ca a doua zi să o tortureze din nou, în alte feluri. Dar Dumnezeu a trimis îngerii Săi în temniţă, care au vindecat-o complet şi au întărit-o, astfel încât în fiecare dimineaţă Tatiana apărea înaintea călăilor ei deplin sănătoasă şi întreagă.

Au aruncat-o în faţa unui leu cumplit, dar leul s-a îmblânzit la picioarele ei, nefăcându-i nici un rău. I-au tăiat părul, gândind, în mintea lor păgână, că acolo stă puterea «magică» a «vrăjitoriilor» ei.

În sfârşit, Tatiana şi-a primit moartea prin decapitare, împreună cu tatăl ei. Aşa şi-a sfârşit viaţa muceniţa lui Hristos, în anul 225 de la venirea Sa pe pământ.

Fragilă fiind cu trupul ei de femeie, dar puternică şi eroică cu duhul ei de creştină, ea a trecut la veşnica împărăţie şi a primit cununile neveştejite ale slavei celei cereşti.

Pomenirea Sfântului mucenic Petru Abesalamit

Petru se născuse în părţile Eleuteropolei din Palestina, în anul 311 de la Hristos, sub domnia împăratului Maximian, el a pătimit chinuiri pentru credinţa în Hristos, fiind tânăr cu vârsta. După nenumărate torturi, a fost osândit la moarte.

Auzindu-şi citită osânda, Petru a strigat cu veselie: ≪Iată dorinţa mea cea mare - să mor pentru Domnul Dumnezeul meu!≫.

Petru a fost răstignit în acelaşi fel ca însuşi Domnul nostru şi şi-a dat sufletul pe cruce.

Sărbătoarea icoanei Maicii Domnului Dulce Hrănitoarea

Acesta este numele icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pe care Sfântul Sava sârbul a adus-o de la Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit, de lângă Ierusalim.

Şi aşa s-a împlinit prorocia Sfântului Sava cel sfinţit, pe care o făcuse cam cu opt sute de ani mai înainte, că va veni un anume preot sârb cu numele Sava, şi că acestuia i se vor da un toiag arhieresc şi această icoană.

Când Sfântul Sava sârbul a cercetat Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit, monahii şi-au amintit de prorocia întemeietorului mânăstirii lor şi i-au dăruit lui Sava cel din Serbia toiagul şi icoană.

Această icoană a fost aşezată de-a dreapta Uşilor împărăteşti de pe iconostasul sihăstriei Sfântului Sava din Karies, în Sfântul Munte Athos [numită ≪Casa tăcerii≫], iar toiagul a fost pus într-o chilie alăturată, cunoscută sub numele de ≪Paterica≫.

Pomenirea cuvioasei maicii noastre Teodora

Teodora a fost o monahie slăvită prin darurile învăţătoreşti către obştea ei, şi ea a vieţuit în Alexandria.

≪Aşa cum iernile şi zăpada sunt de trebuinţă roadelor bogate, tot aşa încercările şi necazurile sunt de trebuinţă în propăşirea vieţii noastre duhovniceşti≫, spunea această sfântă femeie.

Ea a adormit cu pace pe la începutul veacului al cincilea.

Cântare de laudă la Sfânta Tatiana

Noi plângem după tinereţea trupului,
O de ne-am înţelepţi!
După tinereţea cea trecătoare oare merită să plângem?
Adevărata tinereţe este doar una, cea din veşnicie,
Aceea este adevărata tinereţe, cea fără de moarte.

Pe aceea deci să o căutăm, să o cerem,
pentru ea să plângem,
Chiar de va trebui să plătim pentru ea
cu moartea trupului acestuia trecător.

Tatiana cu cele mai mici,
pe cele mai mari şi le-a cumpărat.

A dat ţarină şi apă,
şi a luat în schimb vin Dumnezeiesc.

Şi-a dat trupul stricăcios,
şi a luat tinereţea cea veşnică.

A dat lacrimi de puţină vreme,
şi bucuria îngerilor a dobândit.

Mireasa lui Hristos împăratul cel veşnic,
A rămas credincioasă Mirelui ei;

Prin puterea duhului celui mai curat a zdrobit ispitele
Şi cu vitejie a îndurat cele mai crunte schingiuiri.

În jurul ei se auzeau paşii îngerilor;
Trupul şi l-a lepădat ca pe un strai vechi,
Şi cu sufletul eliberat din legături,
S-a înălţat în cămara de nuntă a împărăţiei,
Cea pură de întristare, şi fără de suspin.

Cugetare

Nu există pe lume cinste sau chemare mai mare decât aceea de a fi creştin.

Când judecătorul-călău Sevirus l-a întrebat pe tânărul Petru Abesalamit ≪Care este neamul tău ?≫

Petru a răspuns: ≪Sunt de neam creştin≫.

Judecătorul l-a întrebat mai departe:≪Care-ţi este rangul?≫.

Iar Petru a răspuns: ≪ Sunt din rangul cel mai înalt: Sunt creştin. ≫

Părintele Ioan de Kronştat scrie: ≪întreaga lume nu e decât o pânză de păianjen, în comparaţie cu sufletul omului creştin. ≫

Creştinul este un vas de lut în care se toarnă puterea şi lumina dumnezeiască. Fie că el stă pe tronul de aur al împăratului, sau în cea mai umilă dintre colibe, valoarea lui este întotdeauna aceeaşi. Oare aurul este mai puţin aur când este învelit într-o foaie de varză, mai curând decât într-o batistă de mătase?

Luare aminte

Să luăm aminte la blândeţea Stăpânului nostru Iisus Hristos:

- *La blândeţea vieţii lui ascunse din Nazaret pină la vârsta de treizeci de ani;*
- *La blândeţea lui faţă de cei bolnavi şi păcătoşi;*
- *La blândeţea lui faţă de Iuda trădătorul şi faţă de judecătorii cei nedrepţi.*

Predică despre cât de mult iubeşte Dumnezeu omul, şi sufletul omului, pe Dumnezeu

Căci nu voiesc ceea ce este al vostru, ci pe voi înşivă (II Cor 12 :14).

Cu aceste cuvinte, care nu au putut fi rostite decât de cel mai înflăcărat apostol în iubire, apostolul Pavel, se exprimă esenţa relaţiilor creştinului cu Dumnezeu, şi ale relaţiilor lui Dumnezeu cu fiecare creştin.

Iubirea lui Dumnezeu ar putea foarte bine să spună:"O, creştinilor, postiţi de dragul Meu; faceţi milostenii de dragul Meu; înălţaţi rugăciuni de dragul Meu; de dragul Meu clădiţi biserici; de dragul Meu vă rog aduceţi slujbe şi jertfe în ele, şi lucraţi toate celelalte fapte bune. Toate acestea sunt bune şi plăcute Mie, dar voi înşivă îmi sunteţi mult mai mult decât ele. Căci până la urmă eu nu caut nimic dintre acestea, ci doar pe voi, şi numai pe voi".

Iar iubirea creştinului, ar putea să spună cam aşa: "O Doamne, Tu mi-ai dăruit sănătate, care este foarte bună. Tu dăruieşti aceşti lumi lumina; Tu dai ploi pământului însetat; Tu răcoreşti văzduhul cu tunetul Tău, care este foarte bun. Tu dăruieşti îndestularea, înţelepciunea, viaţa îndelungată, urmaşi caselor noastre şi multe alte lucruri minunate pe care ni le aşezi cu îmbelşugare pe masa acestei vieţi. Toate acestea sunt bune foarte şi prea bune, şi pentru ele noi Ţie îţi mulţumim. Dar în cele din urmă ele nu sunt decât marginea veşmântului Tău. În cele din urmă, Doamne, noi doar pe Tine şi pe Tine singur Te căutăm şi Te iubim".

O fraţilor, Dumnezeu nu este ceva ce putem vedea cu simţul văzului nostru trupesc, precum nici chiar omul nu este. Ceea ce vedem cu ochiul nostru fizic în natură nu este decât în proprietatea lui Dumnezeu. Iar omul pe care îl vedem cu ochii nu este decât partea cea văzută, şi mai mică, a omului.

Fraţilor, Dumnezeu este Iubirea pe care cerul o coboară pe pământ; iar omul este iubirea care înalţă pământul la cer.

O, Doamne, Iubitorule de oameni, Făcătorule Atotputernic, sălăşluieşte-Te tot mai mult în noi cu Duhul Tău de Viaţă Dătător, ca să fim vii mereu şi acum, şi în împărăţia fără de moarte a veşniciei Tale. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci, Amin.

13 ianuarie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Ermil şi Stratonic

În timpul împăratului Liciniu, marele persecutor al creştinilor, Sfântul Ermil, diacon al Bisericii, a fost prins şi adus înaintea lui. Aflând că este dus la judecată pentru că este creştin, s-a bucurat. Toate ameninţările înfricoşătoare ale împăratului nu au putut nimic împotriva credinţei lui Ermil, pe care acesta şi-o mărturisea înaintea tuturora, zicând: ***Domnul este cu mine şi de nimic nu mă voi teme; ce-mi poate face mie omul? (Ps. 118:6).***

După torturi înspăimântătoare, Ermil a fost aruncat în temniţă. Păzitorul era Stratonic, care în ascuns era şi el creştin. El îl iubea pe Ermil, şi îl ajuta în ascuns.

Aflând că şi Stratonic este creştin, împăratul a ordonat ca amândoi să fie înecaţi în Dunăre. Trei zile mai târziu, trupurile lor au fost aduse de valuri la ţărm. Creştinii le-au aflat şi le-au luat, îngropându-le cam la optsprezece mile de oraşul Belgrad [de astăzi].

Aceşti slăviţi mucenici au mărturisit pe Hristos şi au fost preaslăviţi de El la anul 315 după întruparea Sa.

Pomenirea Sfântului Iacob, episcopul Nisibei

Sihastru fiind, Iacob trăia într-un câmp deschis pe timpul arşiţei verii şi într-o peşteră în timpul iernii. Odată s-a dus în oraşul Nisibe să vadă cum propăşeşte acolo credinţa creştină, şi să vadă cum vieţuiesc creştinii. El acolo a fost înscăunat episcop.

Acest părinte Iacob a fost unul din părinţii primului Sinod Ecumenic (Niceea, 325 d. Hr.) şi a luptat împotriva ereziei lui Arie.

Odată s-a întâmplat ca oraşul Nisibe să fie atacat cu armate de păgânii persani. Sfântul Iacob, luând prapori şi Sfânta Cruce, porni în procesiune spre zidurile cetăţii. El a urcat pe ele şi s-a rugat lui Dumnezeu să păzească cetatea şi pe creştinii din ea astfel: “Să dea Dumnezeu să vină molimă de muşte şi ţânţari peste persani, ca să se depărteze ei degrabă de zidurile oraşului Nisibe.” Căci Iacov nu a vrut să ceară moartea duşmanilor, nici să li se întâmple vreo nenorocire sau înfrângere catastrofală, ci doar mica supărare a înţepăturilor de ţinţari, ca astfel să lase în pace Nisibe.

Dumnezeu a ascultat degrabă ruga alesului Său şi a trimis molimă de muşte şi ţânţari asupra persanilor care, nemaisuportând înţepăturile, au plecat. Aşa a scăpat atunci oraşul Nisibe.

Sfântul Iacov a ajuns până la bătrâneţe adânci şi cinstite. El a adormit cu pace la anul 350 după Hristos.

Pomenirea cuviosului Maxim capsocalivitul

Acest Sfânt Maxim a fost un monah trăitor în veacul al XIV-lea, care s-a nevoit în Sfântul Munte Atos, într-un chip minunat, şi numai al lui. El se prefăcea un pic nebun, căci mereu îşi schimba locul chiliei. Chiliile sale erau întotdeauna nişte colibe făcute doar din ramuri. El îşi făcea aceste colibe şi le ardea, una după alta, şi din această pricină a fost numit „Capsocalivitul," adică „arzătorul de colibe."

El era socotit nebun de ceilalţi monahi, pină când a sosit în Sfântul Munte Sfântul Grigorie Sinaitul şi a descoperit în Maxim un nevoitor dintre cei mari, un făcător de minuni cu rugăciunea şi un înger în trup.

Sfântul Maxim capsocalivitul a adormit cu pace în anul 1320 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Maxim capsocalivitul

Rugăciunea bate în inimă ca şi inima însăşi,
Rugăciunea inimii ca şi răsuflarea,
Rugăciunea lăuntrică - lumină dinlăuntru,
Aceasta în Athos, s-a arătat în Maxim.

Maxim se înălţa ca un duh fără trup,
Iradiind lumina rugăciunii;
A rugăciunii bucuria,
A rugăciunii toată îndestularea,
Prin rugăciune văzând cerurile deschise.

Prin rugăciune a văzut cum omul se prea slăveşte,
Prin rugăciune s-a văzut alături de Hristos,
Prin rugăciune Sfânta şi Preacurata lui i s-a înfăţişat.
Sufletul lui Maxim şade în ceruri.

Sfântul Grigorie odată l-a întrebat:

Spune-mi, O dreptule Maxime, cum cunoşti tu
Că vederile tale sunt bune,
cum afli tu că nu sunt înşelătoare,
închipuiri viclene ale şarpelui Satan?

De acolo ştiu, şi de acolo aflu,
Care vederi sunt bune,
De acolo că ele îmi încălzesc inima
şi trupul cu o bucurie dulce,
Că duhul meu nu se tulbură, ci se umple de pace,
Şi tânjeşte după ele cu dor liniştit;
De acolo ştiu că ele sunt bune.

Pentru că la semnul Sfintei Cruci ele stau încă cu mine -
Ispita bucurie dulce nu poate să aducă.
De acolo ştiu că ele sunt bune,
Pentru că îmi aduc o pace binecuvântată
care mă învăluie cu totul.

Cugetare

Fapta bună lucrată în tăcere valorează mai mult decât o faptă bună însoţită de explicaţii, şi nemăsurat mai mult decât cele mai duhovniceşti explicaţii care nu sunt însoţite de fapta bună.

De la Sfântul părintele nostru Nicolae, episcopul Mirelor Lichiei, nu ne-au rămas nici un fel de cuvinte, ne-au rămas în schimb faptele lui cele mari. De trei ori, fără nici un fel de explicaţie, el a venit noaptea la casa acelui sărac, şi a aruncat prin fereastră cele trei pungi cu galbeni.

Un anume bătrân din pustia Egipului s-a îmbolnăvit rău şi a dorit să guste puţină pâine proaspătă, căci pâinea pe care o mâncau monahii în pustie erau posmagi uscaţi la soare, care ţineau luni de zile. Auzind aceasta, unul dintre fraţi, nespunând nimic nimănui, ieşi din Schit şi mergând la cetatea care era foarte departe, cumpără pâine proaspătă pentru bătrânul cel bolnav. Aflând despre jertfa fratelui bătrânul refuză pâinea zicând: „Aceasta sângele fratelui meu este."

Atunci ceilalţi fraţi 1-au rugat pe bătrân să mănânce neapărat, zicând: „Nu dispreţui jertfa fratelui." Oare ce cuvinte, şi care explicaţii ar putea vreodată înlocui sau exprima măcar această faptă simplă şi tăcută a iubirii frăţeşti?

Luare aminte

Să luăm aminte la flămânzirea şi înşelarea de dreptate a Mântuitorului nostru Hristos:

- *La cum a venit El în lume ca să reînfiinţeze dreptatea cea călcată în picioare;*
- *La puterea cu care propovăduieşte El dreptatea şi dă pe faţă toată nedreptatea;*
- *La repeziciunea cu care lucrează El nenumărate acte de dreptate, pentru a ne lăsa nouă exemple vii.*

Predică despre Împărăţia Cerurilor din inimă

Împărăţia lui Dumnezeu este înlăuntrul vostru (Luca 17:21).

Tot ceea ce aparţine lui Dumnezeu poartă pecetea nemuririi. Aşa este şi împărăţia Sa. Dacă dorim să respirăm aerul nemuririi trebuie să intrăm înlăuntrul nostru, înlăuntrul inimilor noastre, înlăuntrul împărăţiei lui Dumnezeu, în afara noastră se află aerul vremurilor, aerul celor trecătoare şi aerul stricat al stricăciunii, pe care sufletul îl respiră foarte greu.

Împărăţia naturii este împărăţia simţurilor; este deci o împărăţie străină, prin comparaţie cu împărăţia sufletului nostru, care este împărăţia noastră cea lăuntrică.

Oare de ce iubesc oamenii să trăiască ani şi ani într-o împărăţie străină, în pământ străin? Oare de ce atât de rar şi de fără plăcere păşesc ei în propriul lor cămin? De câte ori ne gândim la lume, cel mai des ne gândim la ţările străine. De câte ori vorbim cu prietenii despre lume, cel mai des vorbim de cum e în străinătate. Trăind doar prin simţuri, ne asemănăm oamenilor care se reped cât e ziua de lungă pe la casele altor oameni, şi doar noaptea se întorc în propria lor casă, ca să doarmă. Aşa se face că dăruim toată veghea noastră morţii, iar nemuririi îi dăm doar nesimţirea somnului! Venim la noi înşine, ne întoarcem către noi înşine doar în somn! Dar chiar şi în somnul nostru visăm tot despre ceea ce am trăit în timpul zilei, adică şi în somn visăm la case străine. Căci somnul nostru este şi el somnul grosier al simţurilor, iar conştiinţa noastră, conştiinţa simţurilor. Şi aşa, iată-ne mereu în pământ străin; străini ne suntem nouă înşine, şi când suntem treji, şi când dormim; ne aflăm veşnic în afara noastră.

Pe când Stăpânul vrea dimpotrivă, ca noi să ne întoarcem înlăuntrul sufletului nostru, adică în casa Lui şi în patria Lui. Căci noi trebuie să ştim că împărăţia lui

Dumnezeu este înlăuntrul nostru, că cele din afara noastră şi întreaga lume pentru noi este pământ străin. Ca să putem scăpa din pământul cel străin şi să ne aflăm patria noastră cea adevărată în care să ne întâlnim nemijlocit cu Dumnezeu, noi trebuie să intrăm înlăuntrul nostru, înlăuntrul inimilor noastre. Acolo se află împăratul, acolo se află împărăţia.

O, Doamne, Stăpâne al îngerilor şi sfinţilor, arată-ne nouă bogăţia şi lumina împărăţiei Tale celei dinlăuntru! nostru, ca să o putem iubi pe ea mai mult decât împărăţia cea străină a simţurilor, cea mereu schimbătoare şi pieritoare. Căci a Ta este slava şi mulţumită în veci. Amin.

14 ianuarie

Pomenirea Sfântului Sava, arhiepiscopul sârbilor

Sfântul Sava s-a născut în anul 1169 după Hristos, şi a fost fiul lui Ştefan Nemania, marele jupân al sârbilor. Încă de tânăr Sava a dorit fierbinte viaţa duhovnicească şi pentru ea a scăpat la Sfântul Munte Atos; acolo a fost tuns monah şi a trăit într-o nevoinţă zeloasă.

Ştefan Nemania a urmat exemplul fiului său şi a venit şi el în Sfântul Munte, unde s-a călugărit şi a murit sub numele de Simeon, monahul.

Sfântul Sava a obţinut autocefalia Bisericii sârbe de la patriarh şi împărat [ai Bizanţului] şi a devenit întâiul arhiepiscop al sârbilor. Împreună cu tatăl său au zidit Mânăstirea Hilandar şi mai apoi multe alte mânăstiri, biserici şi şcoli în toate pământurile sârbeşti.

De două ori a mers în pelerinaj la Locurile Sfinte. El i-a împăcat pe doi dintre fraţii lui după trup care se înstrăinaseră din cauza luptei pentru putere. A instaurat pacea intre sârbi şi vecinii lor. întemeind Biserica Sârbă, el a întemeiat prin această cultură şi statul sârb.

El a adus un duh de pace între toate popoarele din Balcani şi a lucrat în folosul tuturor, pentru aceea a fost iubit şi respectat în toate aceste popoare. Poporului sârb el i-a dăruit un suflet creştinesc, care nu a pierit, în pofida prăbuşirii statului sârb.

Sava a murit în oraşul Târnovo din Bulgaria, în timpul domniei împăratului Asan, îmbolnăvindu-se după slujba Sfintei Liturghii din Ziua Botezului Domnului, a anului 1236.

Regele Vladislav a mutat cinstitul său trup la Mânăstirea Mileşevo. De acolo Sinan Paşa 1-a dus la Belgrad şi 1-a ars la 27 aprilie 1595.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Părinţi ucişi în Sinai şi Rait

Aceşti sfinţi cuvioşi mucenici au fost ucişi de saracini, cei din Sinai în veacul al patrulea, iar cei din Rait în veacul al cincilea de la Hristos.

Pomenirea Sfântului Ilarie, episcop de Poitiers

Sfântul Ilarie a luptat cu ardoare împotriva ereziei lui Arie care se întinsese în Apus. El a suferit crunt pentru apărarea Ortodoxiei. Ilarie a avut multe scrieri, dintre care cele mai importante sunt cele în apărarea Sfintei Treimi. El a adormit în Domnul la anul 362 după Hristos.

Pomenirea Sfintei Nina, luminătoarea Georgiei

Nina era înrudită cu Sfântul mare mucenic Gheorghie şi cu Iuvenalie, patriarhul Ierusalimului. Părinţii ei erau membri ai aristocraţiei capadociene, şi după tunderea lor în monahism, educaţia şi grija Ninei a fost încredinţată patriarhului Iuvenalie.

Auzind de poporul georgian care încă zăcea în păgânism, fecioara Nina a dorit de la o vârstă foarte fragedă să meargă în Georgia şi să-i boteze pe georgieni.

Când Dumnezeu a binevoit şi a deschis această cale, tânăra Nina a călătorit în Georgia unde într-o perioadă scurtă de timp a câştigat iubirea poporului georgian.

Nina a izbândit în botezarea lui Mirian, împăratului georgienilor, a soţiei lui, împărateasa Nana, şi a fiului lor Bakar, care mai târziu a fost impreună-lucrător zelos cu Nina în nevoinţa ei misionară. În tot timpul vieţii ei Nina a călătorit în întreaga Georgie, cu scopul de a aduce tot poporul la Hristos, şi aceasta în timpul când se dezlănţuiseră deja teribilele persecuţii ale lui Diocleţian împotriva creştinilor.

Nina s-a odihnit de toate nevoinţele ei la anul 335 după Hristos, când a adormit cu pace. Trupul ei este înmormântat în Biserica Catedralei din Mtzkheta, de unde a lucrat multe minuni şi după moarte.

Cântare de laudă la Sfânta Nina

Fecioară preafrumoasă,
O, nobilă Nina,
Prin Pronia dumnezeiască,
tu Luminătoare a georgienilor te-ai făcut.

De persecuţiile lui Diocleţian netulburându-te,
Tu cu Sfânta Cruce pe împăratul Mirian ai botezat
Şi pe soţia lui, Nana şi pe fiul lor, Bakar.

Prin ei pe tot poporul şi pe cei mai dintâi dintre conducători
Cu Sfânta Cruce la Hristos i-ai adus.

O Sfântă Nina, luminătoare a georgienilor,
Tu din tinereţe ai dorit fierbinte
Şi lui Dumnezeu stăruitor te-ai rugat
Ca Djul - Trandafirul georgian să primească Lumina Cunoştinţei.

Pentru aceasta Dumnezeu ruga ta a împlinit,
Şi din mâinile tale Sfânta Cruce
Pe Georgia cea ascultătoare o a luminat.

Sfânta Cruce le luminează gerogienilor şi acum,
Iar mâna Sfintei Nina îi binecuvântează pe ei şi acum.

De peste mormântul Sfintei Nina,
o biserică strălucitoare luminează şi acum,
Spre slava Stăpânului Hristos,
şi a Sfintei Nina, roaba Sa.

Cugetare

Dacă uneori dogmele credinţei ne par hrană tare, atunci să ne sârguim mai întâi să împlinim poruncile creştineşti de curăţire a trupurilor şi sufletelor noastre, iar dogmele credinţei singure ni se vor descoperi. La nimic nu ne foloseşte preocuparea cu cele înalte ale teologiei, câtă vreme nu ne nevoim să ne îmbunătăţim calitatea vieţii creştineşti personale.

Odată monahii din Egipt au vrut să ştie mai mult despre Melchisedec, vrând să pătrundă în taina a acestui mare preot şi rege din timpurile vechi, în scopul acesta 1-au invitat pe Avva Coprie în mijlocul lor, şi 1-au întrebat despre Melchisedec. Auzind aceasa, Avva şi-a bătut gura de trei ori şi a strigat: „Vai ţie, Coprie! Tu ai lăsat cele ce Dumnezeu ţi-a poruncit să împlineşti şi întrebi despre cele pe care Dumnezeu nu ţi-a cerut să le cunoşti!" Auzindu-1, monahii s-au ruşinat şi au plecat.

Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Chiar dacă îmbrăţişam dogma cea adevărată, dar nu ne îngrijim de viaţa noastră zilnică, cu nimic nu sporim. Dar tot aşa, când ne îngrijim atent de curăţenia vieţii noastre sufleteşti şi trupeşti, dar neglijăm dogmele cele adevărate, tot nimic nu sporim, şi mântuirea nu o dobândim. Dacă vrem să ne izbăvim de gheenă şi să câştigăm împărăţia, avem nevoie de amândouă: de o viaţă cinstită şi de ortodoxia credinţei."

Luare aminte

Să luăm aminte la milostivirea Stăpânului Hristos:

- *Către cei bolnavi;*
- *Către poporul care rătăceşte ca o turmă fără păstor;*
- *Către toată omenirea, pentru Care a îngăduit şi a voit să Se răstignească.*

Predică despre vederea lumii nevăzute

[Căci nu privim] noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd (II Cor 4:18). Noi vedem cu ochii trupeşti lumea această materială şi trecătoare, dar cu cei duhovniceşti pe cea nematerială şi nepieritoare.

⇒ *Vedem bucurii pământeşti, întrerupte ades de lacrimi şi suspine, şi la urmă sfârşind în moarte; dar căutăm la bucuria cea duhovnicească printre îngerii şi sfinţii lui Dumnezeu cei din ceruri, bucurie neîntreruptă şi nemuritoare.*

⇒ *Vedem drepţii suferind şi eşuând în această viaţă, dar căutăm la slava şi succesul lor sigur din împărăţia care va să vie.*

⇒ *Vedem marele succes şi marea faimă a păcătoşilor în această viaţă, dar privim la înfrângerea şi la osânda lor, la înspăimântătorul chin al veşniciei care îi aşteaptă.*

⇒ *Vedem Biserica lui Dumnezeu clevetită şi prigonită în această lume, dar privim la victoria zdrobitoare pe care o va avea în eternitate în contra tuturor duşmanilor ei văzuţi şi nevăzuţi.*

Fraţilor, vedem adesea pe ticăloşii cei mai de pe urmă guvernând popoare şi lăfăindu-se în averile acestei lumi, şi vedem sfinţii trăind în mizerie, uitaţi şi dispreţuiţi, dar privim la împărăţia lui Dumnezeu cea veşnică şi fără de păcat în care aceşti sfinţi vor domni veşnic, şi în care cu adevărat nici urmă de ticălos nu se va afla.

O, Atotrăbdătorule şi Atotmilostive Doamne, deschide ochii noştri cei duhovniceşti ca să vedem cu adevărat ce ne aşteaptă la capătul acestei scurte vieţi şi să ne sârguim să împlinim poruncile Tale. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

15 ianuarie

Pomenirea Sfântului cuvios Pavel tebeul

Pavel s-a născut în timpul împărăţiei lui Decius, în Tebaida, din părinţi foarte bogaţi.

Dar bărbatul surorii sale, idolatru fiind, a poftit şi partea lui din moştenirea părintească şi 1-a ameninţat pe Pavel că îl va pârî că este creştin dacă nu-i cedează de bună voie averile.

Acest necaz pe de o parte, şi exemplul luminos al eroismului creştinesc pe de cealaltă, 1-au convins pe Pavel să-şi lepede marea avere şi să se retragă în pustie ca un sărac, unde a trăit în nevoinţe aspre până la moarte.

Pe ce culmi ale sfinţeniei a ajuns acest uriaş al ascezei stă mărturisit de nimeni altul decât de Sfântul Antonie cel mare care odată 1-a vizitat pe Pavel şi a văzut cu ochii lui cum îl slujesc pe acesta fiarele câmpului şi păsările cerului.

Întorcându-se în pustia sa, Sfântul Antonie a spus ucenicilor săi: ***"Vai mie, copiilor! Monah păcătos şi mincinos ce sunt, monah doar cu numele! Căci iată eu în Pavel 1-am văzut pe llie, 1-am văzut şi pe Ioan în pustie, 1-am văzut şi pe Pavel în Rai!"***

Sfântul Pavel tebeul a trăit una sută şi cincisprezece ani şi cu pace s-a mutat la Domnul în anul 342 de la Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan colibaşul

Ioan s-a născut pe vremea domniei împăratului Leon I în Constantinopol din părinţi bogaţi şi slăviţi, fiind singurul copil al părinţilor săi.

Atras de viaţa monahală, el a plecat în taină de la casa părinţilor săi şi a mers împreună cu un monah într-o mânăstire din Asia Mică. Timp de şase ani el a vieţuit aspru în această mânăstrie, sub călăuzirea stareţului.

Apoi diavolul a început să-1 ispitească cu gândul de a părăsi mânăstirea şi a se întoarce în casa părinţilor săi, şi să trăiască împreună cu ei aşa cum se cuvine unui nobil.

El cu adevărat s-a întors la casă părinţilor săi, dar îmbrăcat ca un cerşetor. El şi-a văzut părinţii, dar nu a spus cine este. El şi-a luat o colibă de cerşetor la curtea lor, trăind din furniturile pe care i le aruncau slugile părinţilor săi şi fiind batjocorit de toţi. Aşa a trăit el timp de trei ani, rugându-se în taină şi fierbinte lui Dumnezeu să mântuiască sufletele tatălui şi mamei sale.

Când s-a îmbolnăvit şi a simţit că i se apropie moartea, Ioan s-a făcut cunoscut părinţilor săi după o carte a Sfintelor Evanghelii scump lucrată, pe care i-o dăruiseră părinţii lui în copilărie şi de care nu se despărţise niciodată, aceea fiind singura şi scumpa lui avere.

Aşa a făcut acest tânăr care, deşi putred de bogat, 1-a înfrânt pe diavolul şi şi-a mân-tuit nu doar sufletul său, ci şi sufletele părinţilor săi. El a adormit cu pace pe la anul 450 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Gavriil din Lesnov

Acest Gavriil a fost slav şi însoţitor al Sfinţilor Prohor din Pchinja şi Ioan din Rila.

El a dus o viaţă de nevoinţe la Kratov pe muntele Lesnov, unde a şi ridicat o biserică cu Hramul Sfântului Arhanghel Mihail. El a fost făcător de minuni şi în timpul vieţii, şi după moartea sa.

Frumoasa biserică care este şi în ziua de azi pe mormântul lui a fost ridicată de Ioan Oliver, ducele Ţarului Duşan.

Gavriil a adormit cu pace către sfârşitul veacului al zecelea.

Pomenirea Sfântului mucenic Pansofie

Pansofie a fost fiul lui Nil, proconsulul din Alexandria. El a lepădat onorurile şi bogăţiile acestei lumi şi s-a tuns de tânăr în monahism.

Timp de douăzeci şi şapte de ani el a dus o viaţă ascetică foarte strictă, ţintuindu-şi duhul către lumea cea de sus.

În timpul domniei lui Decius a fost târât în faţa curţii de judecată unde a fost biciuit pentru Numele lui Hristos până când după mari chinuri şi-a dat sufletul său lui Dumnezeu.

Cântare de laudă la Sfântul Ioan colibaşul

Pe tânărul Ioan,
Cel tânăr şi bogat,
Nimic nu l-a putut clinti,
Nici tinereţea, nici banii.
Tatăl său era de neam împărătesc,
Mama sa o aleasă doamnă,
Dar el pe amândoi i-a lăsat
Pentru dragostea Împăratului Ceresc,
Averea lui era Hristos,
Toată cinstea şi toată frumuseţea.

Pe Hristos Dumnezeu Îl iubea
Mai mult decât însăşi viaţa.

Iar părinţii săi, în loc să se chinuiască în iad,
lată-i sunt mântuiţi,
Prin fiul lor care pentru a lor şi a lui mântuire
Să sărăcească a voit.

Chiar şi astăzi pe mulţi
Care sub povara bogăţiilor se sufocă
Ioan îi poate ruşina,
Şi cu ale lui sfinte rugăciuni
Ale lor suflete le poate mântui.

Cugetare

Să nu credem vreodată că Dumnezeu nu ne aude atunci când ne rugăm Lui. El ne aude gândurile, tot aşa cum ne auzim noi vocile şi cuvintele unii altora. Iar dacă nu acţionează imediat aşa cum cerem noi în rugăciune, este fie pentru că ne rugăm cu nevrednicie, fie pentru că cerem ceea ce nu ne este spre bine, fie pentru că în Atotinţeleapta purtarea de grijă a Sa, El întârzie împlinirea cererii noastre până la ceasul potrivit.

Părintele Ioan de Kronştat zice: "Aşa cum prin intermediul rapidului telegraf comunicăm cu oameni care se află la mari depărtări, tot aşa prin credinţa fierbinte, ca şi printr-un fir de telegraf, noi comunicăm repede cu Dumnezeu, cu

îngerii şi cu sfinţii. Aşa cum suntem încredinţaţi că impulsul electric transmite repede mesajul nostru, cu atât mai deplin trebuie să credem că rugăciunea credinţei noastre ajunge cu repeziciune la destinaţie. Trimiteţi cererea voastră lui Dumnezeu şi sfinţilor prin telegraful credinţei şi veţi obţine grabnic răspuns".

Şi iarăşi, într-un alt loc Sfântul Ioan scrie: "Dumnezeu şi îngerii, precum şi sufletele adormiţilor ca şi ale viilor sunt entităţi gânditoare, iar gândul este rapid şi într-un anumit fel, omniprezent. Gândiţi la ei cu toată inima şi ei vor fi cu voi. Dumnezeu va fi întotdeauna cu voi, şi prin puterea şi darul lui Dumnezeu, aşa vor fi neapărat şi îngerii cu sfinţii şi cu toţi drepţii cei adormiţi".

Luare aminte

Să luăm aminte la curăţenia Stăpânului Hristos:

- *La curăţenia minţii Lui;*
- *La curăţenia inimii Lui;*
- *La curăţenia voinţei Lui;*
- *La curăţenia limbii Lui;*
- *La curăţenia înfăţişării Lui şi a tuturor simţurilor Lui.*

Predică despre biruinţa credinţei

Aceasta este biruinţa care a biruit lumea: credinţa noastră (I Ioan 5:4).

⇒ *Stăpânul Hristos a biruit lumea. Aceasta fraţilor este şi biruinţa noastră.*
⇒ *Apostolii lui Hristos au biruit lumea şi biruinţa lor este şi biruinţa noastră.*
⇒ *Sfinţii, fecioarele şi mucenicii au biruit lumea şi şi a noastră este biruinţa lor.*

Fraţilor, nu există nimic mai puternic în lume decât credinţa creştină. Săbiile care au izbit în această credinţă s-au tocit şi s-au frânt, dar credinţa a rămas. Regii care au pornit războaie împotriva credinţei s-au nimicit sub anatema propriilor lor crime. Imperiile care au făcut război contra credinţei au pierit. Cetăţile care au respins credinţa zac în ruine. Ereticii care au stricat credinţa au pierit şi cu trupul şi cu sufletul părăsind lumea sub pecetea anatemei, dar credinţa pe care au voit s-o surpe, a rămas neatinsă.

Fraţilor, atunci când lumea ne urmăreşte cu ispitele ei, ale frumuseţii trupeşti,

bogăţiilor, plăcerilor, şi slavei trecătoare, prin ce vom rezista noi oare, şi prin ce vom birui, dacă nu prin credinţa noastră? Cu adevărat prin nimic altceva decât prin nebiruita credinţă care ne învaţă despre ceva mult mai bun decât toate bogăţiile lumeşti.

Când toate ispitele acestei lumi încep să-şi arate faţa lor cealaltă, când frumuseţea se preface în urâţenie, sănătatea în boală, bogăţiile în sărăcie, slava în insultă, stăpânirea în sclavie şi toată frumuseţea tinereţii şi sănătăţii trupului în putreziciunea şi reaua duhoare a morţii, prin ce oare vom învinge această tristeţe, această degradare, această murdărie, această disperare, dacă nu prin credinţă?

Cu adevărat prin nimic altceva decât prin credinţă, care singură cunoaşte învierea trupurilor şi viaţa fără de moarte.

O, Stăpâne Doamne Biruitorule al lumii, ajută-ne nouă să biruim lumea cu credinţa cea întru Tine. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci, Amin.

16 ianuarie

Închinarea cinstitelor lanţuri ale Sfântului apostol Petru

Se pomeneşte Sfântul apostol Petru în această zi din pricina lanţurilor în care îl legase nelegiuitul Irod şi care la venirea îngerului în temniţă au căzut de pe apostol: ***Şi iată un înger al Domnului a venit deodată, iar în cameră a strălucit lumină. Şi lovind pe Petru în coastă, îngerul l-a deşteptat, zicând: Scoală-te degrabă! Şi lanţurile i-au căzut de la mâini (Fapte 12:7).***

Lanţurile au fost luate şi păstrate de creştini din generaţie în generaţie, atât pentru pomenirea apostolului, cât şi pentru vindecările care se lucrau prin ele, ca şi prin ştergarele apostolului Pavel, căci mulţi bolnavi se însănătoşeau la atingerea lor: ***încât şi peste cei ce erau bolnavi se puneau ştergare sau şorţuri purtate de Pavel, şi bolile se depărtau de ei, iar duhurile cele rele ieşeau din ei (Fapte 19: 12).***

Sfântul Iuvenalie, patriarhul Ierusalimului, dădu aceste lanţuri în dar împărătesei Eudochia, soţia exilată a împăratului Teodosie cel mic. Ea le-a despărţit în două, trimiţând o jumătate la Biserica Sfinţilor apostoli din Constantinopol, iar cealaltă jumătate la Roma la fiica ei Eudoxia, care era soţia lui Valentinian III.

Eudoxia a zidit Biserica Sfântului Petru şi a pus în ea aceste sfinte lanţuri trimise de mama ei, împreună cu acele lanţuri în care ticălosul împărat Nero îl legase pe apostol înainte de a-1 răstigni.

Pomenirea Sfinţilor mucenici şi fraţi Pevsip, Elasip, Mesip, a bunicii lor, Leonilla, şi a celor împreună cu dânşii

Aceşti trei fraţi erau tripleţi [născuţi odată], şi au suferit mucenicia în Franţa în timpul împăratului Marc Aureliu (161 A.D. - 180 A. D.).

La început doar Leonilla era creştină, nepoţii ei fiind încă păgâni. După sfaturi îndelungate din partea bunicii lor şi a preotului locului, cei trei fraţi au primit Botezul. Botezaţi fiind au început să vieţuiască cu zel în rânduiala creştinească, distrugând toţi idolii din vecinătatea locului în care trăiau.

Acuzaţi şi aduşi înaintea scaunului de judecată, ei au recunoscut distrugerea idolilor şi şi-au dat pe faţă credinţa lor în Hristos.

Judecătorul a pus să fie aruncaţi în temniţă şi a chemat-o de faţă pe bunica lor Leonilla, trimiţând-o la temniţă şi sfătuind-o să-şi convingă nepoţii să se lepede de Hristos şi de dreapta credinţă.

Fără a spune un cuvânt, Leonilla s-a dus la temniţă nu pentru a-i sfătui pe nepoţii ei să se lepede de sfânta credinţă, ci pentru a-i întări să sufere cu curaj până la capăt pentru ea şi să moară pentru Hristos.

Când judecătorul mai apoi i-a chemat şi a văzut că sunt încă şi mai de neclintit în hotărârea şi credinţa lor, i-a condamnat pe toţi trei la moarte. Ei au fost spânzuraţi de copaci, biciuiţi şi apoi arşi în foc.

O anumită femeie din popor, Iovila, care era printre cei ce priveau la chinuirea sfinţilor, a strigat tare „Şi eu sunt creştină!" Aceasta imediat a fost prinsă şi decapitată împreună cu bunica sfinţilor, Leonilla.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Damaschin din Gabrovo

Damaschin s-a nevoit în Mânăstirea Hilandar din Sfântul Munte Athos, căreia i-a fost şi stareţ. Când el a căutat să obţină de la nişte turci plata unei datorii pe care aceştia o aveau către mănăstrie, turcii au trimis o femeie musulmană în casa în care locuia Damaschin. Apoi pe neaşteptate au intrat şi turcii acolo şi aflând-o pe femeie 1-au târât pe Damaschin în faţa cadiului care i-a propus una din două: ori să fie spânzurat ori să se convertească la Islam.

La aceasta Damaschin a răspuns cu hotărâre: „Aş fi nebun să-mi cumpăr chinurile veşnice cu această viaţă trecătoare."

El a fost spânzurat în anul 1771, la Sviştov. Aşa şi-a sacrificat Damaschin trupul, pentru a-şi mântui sufletul.

Pedeapsa lui Dumnezeu i-a nimerit în curând pe ucigaşii lui. Ei s-au înecat în Dunăre în timpul unei furtuni groaznice care le-a răsturnat corabia.

Pomenirea cuviosului Romii

Romii s-a născut la Vidin. El era ucenicul Sfântului Grigorie Sinaitul, şi s-a nevoit în mai multe mânăstiri.

La Mânăstirea Ravaniţa [din Serbia] împreună a vieţuit cu dânsul Constantin Camblak.

Sfântul Romii a trecut la Domnul în Mânăstirea Ravaniţa, cam pe la anul 1375 de la Hristos.

Cântare de laudă la Sfânta Leonilla

O Leonila, vârstnica bunică,
Dar ca o leoaică puternică cu duhul!
Tu gătindu-ţi nepoţii pentru Hristos,
împreună cu dânşii mucenică lui Hristos te-ai adus!

Către tine răcnea tribunul
Plin de mânie,
Şuierând cu limba,
Ca un şarpe:
Du-te la temniţă, bătrâno,
Şi sfătuieşte-ţi nepoţii
De acel Hristos să se lepede,
Să se lepede, sau de El,
Sau de vieţile lor.

Leonilla nepoţilor ei celor din temniţă
Le grăieşte:
De puterile lumeşti nu vă înfricoşaţi
Chiar dacă vă vor arde de vii.

Strâns vă ţineţi de Stăpânul cel luminos Hristos,
Şi de Evanghelia Lui.
Căci El vouă v-a gătit împărăţie veşnică
Bucurie şi lumină.

De rănile cele grele, nu vă înfricoşaţi,
Nici de moarte, căci trecătoare sunt:
Pe cei credincioşi lui Hristos
Rănile nu-i pot durea,
Pe ei moartea nu poate să-i înghită.
Din mijlocul focului cei trei nepoţi
Slavă lui Dumnezeu îi aduc,

Pe când cel rău taie cinstitul cap
Al iubitei lor bunici.

Cugetare

Nimic nu zdrobeşte mai desăvârşit trufia omenească decât obişnuinţa ascultării faţă de bunicii şi bătrânii evlavioşi.

Se spune că un soldat spartan, care năvălise în bătălie înarmat cu o spadă cu care era gata să ucidă un duşman, a auzit sunetul trompetei care poruncea sfârşitul bătăliei. La acel sunet soldatul a pus sabia în teacă, fără să-l mai ucidă pe duşman. Când a fost întrebat cum de nu l-a ucis pe duşmanul care era în puterea lui, soldatul a răspuns: „E mai bine să te supui comandantului decât să ucizi duşmanul."

Dar supunerea şi ascultarea creştină sunt superioare supunerii spartane, pentru că au în vedere mântuirea sufletului şi se fac de bună voie; pentru că ascultarea creştină nu se face de dragul unei împărăţii pământeşti, ci al unei împărăţii veşnice.

Sfântul Ioan Colov şi-a început nevoinţa sub îndrumarea unui bătrân din Tebaida. Ca să-l înveţe pe ucenic ascultarea, bătrânul a sădit un copac uscat şi i-a poruncit ucenicului să ude zilnic acea uscătură. Timp de trei ani, fără murmur, Ioan a udat mlădiţa cea uscată pînă când ea deodată s-a făcut verde şi a început să aducă roadă. Acelea au fost roadele ascultării celei fără de murmur, însuşi Domnul nostru Cel Răstignit S-a făcut ascultător până la moarte (Filipeni 2:8).

Luare aminte

Să luăm aminte la pacea Stăpânului Hristos:

- *La pacea pe care o avea în sufletul Său, fiind El singurul desăvârşit purtător de pace;*
- *La pacea pe care a făcut-o între oameni, El, singurul desăvârşit făcător de pace;*
- *La pacea pe care a dat-o ucenicilor Săi, El, singurul desăvârşit dătător de pace.*

Predică despre cum suntem liberi doar atunci când ne facem robi lui Hristos

Căci robul, care a fost chemat în Domnul, este un liberat al Domnului. Tot aşa cel chemat liber este rob al lui Hristos (I Cor 7:22).

Vestea bună pe care creştinismul o aduce zilnic lumii este aceea că evaluarea lucrurilor la adevărata lor valoare nu se poate face decât judecându-le după esenţă, iar nu după aparenţă. Să nu judecăm lucrurile după culoare sau după formă ci după înţeles. ***Să nu judecăm omul după poziţia lui socială sau după avere, ci după inimă, după inima în care şi-a pus şi simţirea, şi mintea, şi voinţa.***

După judecata lumii, judecarea creştinească a lucrurilor este întotdeauna şi mereu o noutate; căci ea învaţă că nu neapărat e rob acela care la arătare se vede rob; că nu neapărat e liber acela care călătoreşte mereu unde poftеşte.

⇒ *Căci după mentalitatea lumii sclav e acela care se „bucură" cel mai puţin de „viaţă" iar liber e cel dimpotrivă. Pe când după mentalitatea creştinească sclav e acela care se bucură cel mai puţin de Hristos, iar liber e cel care se bucură cel mai deplin de El, de blândeţea Lui, de dulceaţa Lui şi de Viaţa Lui.*

⇒ *Mai departe, în mentalitatea lumii sclav e acela care rareori face voia lui, şi întotdeauna pe a altora, iar liber e acela care face întotdeauna voia lui şi foarte rar, sau niciodată, pe a altora, insă în mentalitatea creştină e invers: sclav e acela care întotdeauna face voia lui şi pe a lui Dumnezeu doar foarte rar; iar liber e cel care se străduieşte întotdeauna să facă voia lui Dumnezeu, iar pe a lui proprie cât mai rar.*

A fi rob al lui Dumnezeu este adevărata şi supremă libertate a omului, iar a fi rob al lumii şi al sinelui, păcatului şi viciului înseamnă cea mai cumplită şi mai fatală sclavie.

Gândind la viaţa regilor, oamenii îşi pot închipui că nu există pământeni mai liberi decât ei. Şi totuşi, câţi dintre regii pământului nu au fost cei mai josnici şi netrebnici sclavi ai pământului!

Iar despre întemniţaţii lui Hristos de prin închisori, oamenii gândesc că poate nu există pe pământ fiinţe mai robite şi mai nefericite decât ei. Şi totuşi mucenicii lui Hristos din toate timpurile se simţeau în acele închisori oameni liberi şi erau plini de bucurie duhovnicească; în lanţuri fiind ei cântau Psalmi şi înălţau rugăciuni de mulţumire către Dumnezeu. Căci libertatea amestecată cu dureri şi regrete nu e libertate, ci sclavie. ***Doar libertatea în Hristos este veci curată de tristeţe, şi mereu plină de cea mai negrăită bucurie. Căci bucuria nepieritoare este marca adevăratei libertăţi.***

O, Doamne Iisuse, singurule Bune Stăpâne, care ne dăruieşti libertatea tocmai atunci când ne legi mai tare de Tine, robeşte-ne pe noi cât mai curând ca să încetăm a mai fi robi cruzimii şi nemilostivirii puternicilor acestei lumi. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

17 ianuarie

Pomenirea Sfântului cuvios Antonie cel mare

Antonie era egiptean şi s-a născut cam pe la anul 250 d. Hr., în satul Koman de lângă Herculea. După moartea nobililor şi bogaţilor săi părinţi el şi-a împărţit moştenirea cu sora lui, care era minoră, şi i-a asigurat traiul împreună cu câteva rude. Jumătatea sa de avere cuviosul Antonie a împărţit-o săracilor iar el însuşi, neavând mai mult de douăzeci de ani, s-a dăruit în întregime nevoinţelor ascetice pe care le dorea încă din copilărie.

La început Antonie s-a nevoit în apropierea satului său dar ca să scape de supărările oamenilor el s-a retras în pustia de la ţărmul Mării Roşii, unde a petrecut douăzeci de ani în singurătatea rugăciunii numai cu Dumnezeu, fără să vadă pe nimeni; acolo a suferit cu răbdare cumplitele ispite ale diavolului.

Faima lui s-a întins în întreaga lume şi în jurul lui s-a strâns mulţime de ucenici pe care i-a îndrumat pe calea mântuirii prin cuvântul şi exemplul vieţii lui.

De-a lungul celor optzeci şi cinci de ani de nevoinţe ascetice, el s-a dus doar de două ori la Alexandria.

- *Prima oară cu gândul să sufere mucenicia pentru Hristos în timpul dezlănţuirii persecuţiilor,*
- *iar a doua oară la invitaţia Sfântului Atanasie, ca să respingă acuzaţia arienilor cum că şi el, Antonie, ar fi fost arian.*

Antonie a murit la vârsta de una sută şi cinci ani, lăsând în urma lui oştiri întregi de monahi şi de următori ai lui.

Chiar dacă Antonie nu era cărturar în învăţătura lumii, el a fost cu toate acestea învăţătorul şi dascălul celor mai cărturari oameni ai vremii, printre care s-a numărat şi Sfântul Atanasie cel mare.

Când unii filozofi elini au venit să-l ispitească cu ştiinţa lor literară, Antonie i-a ruşinat cu următoarea întrebare: ***« Ce e mai vechi, cunoaşterea sau cartea? Care dintre acestea două a fost cauza celeilalte? »*** Ruşinaţi, filozofii s-au împrăştiat, pentru că şi-au dat seama că ei aveau doar unele cunoştinţe despre cunoaştere, pe când Antonie avea cunoaşterea însăşi.

- *Acesta a fost un om care a atins desăvârşirea încă din această viaţă, pe cât poate atinge omul pe pământ.*
- *Acesta a fost un dascăl al dascălilor şi un învăţător al învăţătorilor care, timp de optzeci şi cinci de ani plini s-a desăvârşit pe sine, şi aşa a putut să desăvârşească şi pe alţii.*

Plin de ani şi de fapte bune, Sfântul cuvios Antonie cel mare s-a mutat la Domnul în anul 335 de la Hristos.

Pomenirea Sfântului împărat Teodosie cel mare

Acest împărat slăvit şi plin de râvna pentru sfânta credinţă a domnit între anii 379 şi 395 după Hristos.

Dacă Sfântul Constantin cel mare a desfiinţat persecuţiile contra creştinilor, Sfântul Teodosie a mers mai departe: el a scos în afara legii închinarea la idoli pe tot cuprinsul împărăţiei sale.

El a lucrat pentru întărirea şi răspândirea credinţei creştine pe întinsul întregului pământ.

Pomenirea Sfântului nou mucenic Gheorghie din Ioannina

Gheorghie era albanez. El s-a născut în satul Churkli din Albania din părinţi ţărani foarte săraci.

Turcii au folosit forţa ca să-l convingă pe Gheorghie să treacă la islam, dar el a rămas credincios credinţei sale creştine, drept pentru care a fost spânzurat la Ioannina în ziua de 17 ianuarie 1838.

Pînă în ziua de azi sfintele lui moaşte sunt mari făcătoare de minuni şi vindecătoare de multe boli.

Cântare de laudă la Sfinţii Antonie cel mare, Teodosie cel mare şi Gheorghie noul mucenic

Deasupra tuturor despărţiturilor,
Deasupra tuturor stărilor
Stă Domnul neînfricat,
Domnul deasupra oştirilor.

El pe bogaţi nu îi dispreţuieşte,
nici de săraci nu Se ruşinează.
De puternici nu Se teme,
iar păcătoşilor le strigă: Veniţi!

Pe sfinţii Săi de pretutindeni îi alege,
Pe acesta care cerşeşte,
şi pe acesta care stăpâneşte,
Precum grădinarul culege roadele cele dulci
Fie de pe ramul cel zgrunţuros,
Fie de pe cel de sus, mlădios şi lucitor.

În cununi bogate Domnul îi împleteşte pe toţi,
Când sufletele lor sunt străpunse şi sfinte.

Antonie cel minunat toată viaţa în postiri a petrecut,
Teodosie pe Hristos în toată lumea L-a vestit.

Iar Gheorghie din Ioannina pentru Hristos sângele şi-a vărsat -
Pe toţi trei Domnul i-a iubit veşnic.

Domnul nu Se îngreţoşează de ţarinile Sale
Nici de slăbiciunile zidirii Lui.

Către toţi El este acelaşi,
dar toţi către El, nu.
Către toţi El este de folos,
către toţi milostiv,
Pururi şi mai presus şi dincolo de orice stare,
Pururi stă neînfricat Domnul,
Domnul deasupra oştirilor.

Cugetare

Sfântul Antonie ne povăţuieşte: ***«învăţaţi-vă cu smerenia, căci ea acoperă mulţime de păcate. De toate păcatele Se îngreţoşează Domnul, dar cel mai mult de trufia inimii. Nu vă socotiţi cărturari şi înţelepţi, căci aşa tot efortul vostru se va pierde, şi barca voastră va ajunge goală la mal. Dacă aveţi stăpânire asupra altora, nu ameninţaţi uşor cu moartea. Cunoaşteţi că şi voi sunteţi din fire pradă morţii şi că fiecare suflet la sfârşit îşi va lepăda trupul ca pe un veşmânt. »***

La Bizanţ exista un obicei curios şi plin de învăţăminte atunci când avea loc încoronarea unui nou împărat în Biserica Sfânta Sofia. Obiceiul era că în timp ce-i punea coroana pe cap, Patriarhul îi înmâna împăratului şi o punguţă de mătase umplută cu murdăria din vreun mormânt. Asta pentru ca şi împăratul să-şi amintească că va muri şi să fie smerit, iar nu trufaş.

Luare aminte

Să luăm aminte la prigonirea Mântuitorului Hristos pentru dreptatea Sa:

- *La prigonirea dinspre partea lui Irod pe când era Copil;*
- *La prigonirea Lui la vârsta adultă din partea fariseilor şi cărturarilor evrei, pentru că era Mesia;*
- *La prigonirea Lui ca Dumnezeu din partea contemporanilor noştri, cărturari şi întâistătători, atât evrei, cât şi creştini.*

Predică despre cele două feluri de înţelepciune

Căci înţelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu (I Cor 3:19). Acest adevăr al Sfintei Scripturi este el singur una dintre cele mai mari noutăţi pe care creştinismul o aduce lumii. Căci una este înţelepciunea după Dumnezeu şi din Dumnezeu, iar cealaltă este înţelepciunea potrivit lumii şi care este din lume. **Înţelepciunea după Dumnezeu este cea de la Duhul Sfânt.** Sfinţii apostoli s-au umplut de această înţelepciune atunci când Duhul Sfânt S-a pogorât peste ei.

Iar înţelepciunea cea după lume este de la simţuri şi de la cele materiale, care este cu adevărat nebunie înaintea lui Dumnezeu, dacă nu este îndrumată şi corectată de insuflarea Duhului Sfânt al lui Dumnezeu.

- *Toată înţelepciunea cea lumească care se călăuzeşte după simţurile trupului, fără nici o consideraţie pentru Duhul Sfânt, este nebunie înaintea lui Dumnezeu şi înaintea îngerilor Domnului; căci o aşa una nu vede nici spiritul şi nici scopul lumii; ci ea vede şi cunoaşte această lume numai ca pe un scrum din afară, şi ca pe un scrum dinăuntru; ca pe un gunoi mânat de vântul întâmplării când într-o direcţie, când în cealaltă.*
- *Toată înţelepciunea omului care se călăuzeşte doar după simţurile şi concepţiile şi închipuirile minţii lui este nebunie înaintea lui Dumnezeu şi a îngerilor Lui; căci ea nu vede omul ca om, adică fiinţă spirituală în legătură cu Dumnezeu, ci doar ca trup pe dinafară şi ca trup pe dinăuntru; ca trup după formă, şi ca trup după natură. Îl vede tot aşa cum o maimuţă priveşte o locomotivă, şi zice: «Aceasta este fier pe dinafară şi fier pe*

dinăuntru; fierul o încălzeşte şi fierul o poartă; fierul îi dă direcţie şi fierul o opreşte».

Fraţilor, oare cine se va umple de Duhul lui Dumnezeu dacă nu cel care mai întâi se goleşte mai întâi de nebunia acestei lumi? Cu ajutorul lui Dumnezeu, fiecare din noi poate aceasta. Iar fără ajutorul Lui şi fără credinţă, ci numai cu eforturile şi dorinţele noastre, nimeni nu poate aceasta. Căci Dumnezeu singur este înţelepciune şi Sfinţenie.

O, Atotbune Doamne, Atot înţelepte şi Atot sfinte, umple-ne pe noi de înţelepciunea Ta cea de viaţă făcătoare, Căci a ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

18 ianuarie

Pomenirea Sfântului Atanasie cel mare, arhiepiscopul Alexandriei

Atanasie s-a născut la Alexandria în anul 296 d. Hr. şi din frageda lui copilărie a iubit viaţa duhovnicească.

El a fost diaconul arhiepiscopului Alexandru, pe care 1-a însoţit la Sinodul întâi Ecumenic de la Niceea (325). La acest sinod s-a arătat cunoscut Atanasie pentru învăţătura lui, pentru dragostea şi râvna lui pentru ortodoxie. El a scris Simbolul Credinţei cel care a fost adoptat la acel Sinod.

După moartea lui Alexandru, Atanasie a fost înscăunat episcop al Alexandriei, în această stare el a rămas timp de patruzeci de ani, deşi nu pe toţi i-a petrecut pe tronul arhiepiscopal.

Cu puţine răgazuri, el a fost prigonit de eretici toată viaţa lui. Dintre împăraţi, cel mai mult 1-au prigonit Constanţius, Iulian şi Valens; dintre episcopi, Eusebius al Nicomidiei şi mulţi alţii. Iar dintre eretici, Arie şi următorii lui.

Atanasie a fost forţat să se ascundă de la faţa prigonitorilor lui, chiar şi într-o fântână, într-un mormânt, prin casele unor oameni, şi în pustie. De două ori a fost forţat să scape la Roma.

Numai cu puţin înaintea morţii a aflat liniştea un timp şi şi-a putut păstori ca un bun păstor turma lui cea bună care 1-a iubit cu adevărat.

Puţini sunt sfinţii care au fost prigoniţi cu atâta sălbăticie şi duh de ucidere ca Sfântul Atanasie. Dar sufletul lui măreţ le-a indurat pe toate cu răbdare pentru dragostea lui Hristos iar la sfârşit a ieşit biruitor din toate chinurile lui îndelungate şi teribile.

Pentru sfat, mângâiere şi liniştire Sfântul Atanasie îl cerceta adesea pe Sfântul Antonie, pe care îl respecta ca pe un părinte duhovnicesc. Ca om care a pus în cuvinte cel mai mare adevăr al lumii şi vieţii, Sfântul Atanasie a trebuit să sufere până la sânge pentru acel adevăr, până în anul 373 după Hristos, când Domnul i-a dăruit odihna în împărăţia Sa, ca unui rob iubit al Său.

Pomenirea Sfântului Maxim, arhiepiscopul Valahiei

Maxim a fost fiul despotului sârb Ştefan şi al despinei Angelina.

El s-a tuns monah în Mânăstirea Manasia. Forţat de turci, el a scăpat în România, unde a fost sfinţit episcop pentru Arhiepiscopia Valahiei, atunci vacantă.

El a mijlocit pace între domnii Radu şi Bogdan, evitând războiul dintre ei.

În anii dinspre sfârşitul vieţii el s-a întors la Krusedol unde a zidit o mânăstire în care a şi răposat, după o viaţă întreagă de nevoinţe, la 18 ianuarie 1546.

Sfintele sale moaşte întregi şi făcătoare de minuni se află şi acum în această mânăstire.

Cântare de laudă lui Hristos, înţelepciunea lui Dumnezeu

Prin Atanasie s-a arătat înţelepciunea
Şi Adevărul lui Dumnezeu i-a luminat pe oameni.

Ei au văzut că Adevărul este dulce, nicicum amar.
Căci pentru oricine Îl bea până la sfârşit El este dulce,
Şi oricui suferă pentru El până la sfârşit, El îi este drag.
Hristos Mântuitorul, înţelepciunea lui Dumnezeu,
Este măsura veşniciei acelora
Care păşesc prin lume fără nici o nădejde în ea,
Care păşesc prin lume ca printr-un cimitir,
Care văd în om slăbiciunea robiei
Care văd în continentele pământului arii de cernere a sufletelor,
Iar în oceanele lui doar nişte lacuri vremelnice.

Măsura lui Hristos să o iubim, credinţa noastră,
Căci prin Ea Hristos niciodată nu ne va părăsi.

Orice altă măsură va pieri,
Căci cu nici o alta nu putem cunoaşte
Alfa şi Omega Care este Hristos,
Ci toate măsurile omeneşti înşelătoare sunt
Ca cele ce se văd în lumina lunii
când ea lunecă pe ape.

Dar măsura lui Hristos

străbate oceanele până în străfunduri.
Căci dintre toate tainele cea mai mare e El.

De la Sfânta Sa Naştere, şi până la a Lui Răstignire,
El este măsura întregii zidiri.

Prin El sfinţii Lui au îndurat fără să murmure
Chinuri măsurate de lume cu măsuri diavoleşti,
Ei le-au îndurat pe acestea fără să murmure,
Căci prin El, schingiuirile nu-i puteau durea.

Cugetare

La întrebarea: ***„De ce a venit Fiul lui Dumnezeu în lume chip de om luând, iar nu vreun alt fel de înfăţişare?"***

Sfântul Atanasie a răspuns într-un fel dumnezeiesc: „Dar cum altfel să fi venit în lume Fiul lui Dumnezeu? Ca soarele ori ca luna, ori ca stelele sau focul, sau suflarea vântului? Nu, El a venit ca om, pentru că nu a dorit uluirea noastră ci vindecarea şi povăţuirea celor ce se chinuiesc. Nu a venit în chipurile stihiilor, pentru că aceasta ar fi însemnat teatru. Căci a trebuit ca Vindecătorul şi învăţătorul nu doar să vină, ci şi să slujească omenirea suferindă şi să Se arate cu un chip pe care să îl poată înţelege şi urma omenirea. Nimic din zidire nu I-a greşit cu nimic Ziditorului, decât numai omul: nici soarele, nici luna, nici stelele, nici stihiile. Nici unele dintre acestea nu şi-a călcat menirea sa, ci doar omul. Dimpotrivă, ele singure au rămas credincioase Ziditorului lor, împăratului, Cuvântului Care le-a adus în fiinţă. Pe când omul s-a rupt de cauza lui bună şi s-a alipit de minciună, punând înşelăciunea în locul adevărului, iar închinarea cuvenită Făcătorului a dat-o pietrelor şi sieşi. De ce se miră atunci unii că Dumnezeu a venit în lume chip de om luând pentru ca să mântuiască omenirea?"

Cu adevărat, aşa putem să-i întrebăm şi pe necredincioşii zilelor noastre: cum altfel aţi fi dorit să vie Dumnezeu în lume, dacă nu în chip de om?

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care a purtat sarcini şi ocări şi ruşine de la oameni pentru mântuirea noastră:

- *Sarcini, ocări şi ruşine de la înţelepţii şi cărturarii evreilor;*

- *Sarcini, ocări şi ruşine de la mulţi înţelepţi şi cărturari ai zilelor noastre;*
- *Sarcini, ocări şi ruşine de la fiecare dintre noi, care în Numele Lui suntem botezaţi iar poruncile Lui nu le împlinim.*

Predică despre mânie

Să fie mijloacele voastre încinse şi făcliile voastre aprinse (Luca 12:35). Aceasta este porunca Celui Care cunoaşte slăbiciunile noastre şi Care doreşte binele nostru mai mult decât părinţii care ne-au născut. Aceasta este porunca iubitorului de oameni Dumnezeu.

Când omul nu este încins, oare nu este trupul lui un pic lăsat în jos? Dar când el se încinge, oare nu se înalţă trupul lui, făcându-se drept ca lumânarea? Drept ca lumânarea, aşa trebuie să se afle fiecare suflet înaintea lui Dumnezeu. Cum vor sta oare sufletele drept înaintea lui Dumnezeu dacă patimile şi poftele trupeşti le trag trupurile mereu în jos?

Căci iată pântecele este cuibul tuturor patimilor trupeşti ale omului. De aceea duhovniceşte încingerea mijlocului înseamnă că trebui să ne ţinem strâns patimile cu stăpânirea de sine, şi să nu le lăsăm să umble după bunul lor plac. Pe când încingerea mijlocului trupului nu este un scop în sine, ci un mijloc prin care ne încingem mai bine şi mintea şi inima şi voinţa. Căci trebuie să ştim că stăpânirea [încingerea] trupului este primul pas la şcoala făuririi caracterului creştinesc; de abia după aceea facem paşii mai înalţi ai stăpânirii minţii, ai stăpânirii inimii şi stăpânirii voinţei. Căci încingându-ne mintea, gândurile de curvie nu vor mai putea să-şi afle loc în ea şi încingându-ne inima, poftele de curvie nu vor mai putea să-şi afle loc în ea; iar încingându-ne voinţa, demonii sălbatici ai tuturor poftelor nu-şi vor mai putea afla loc în ea.

Fraţilor, numai pe calea cea strâmtă se poate călători la împărăţia lui Dumnezeu. Numai în strâmtorarea minţii, inimii şi voinţei putem aprinde luminările virtuţilor a căror lumină se înalţă la Dumnezeu. Iar lumânările cele aprinse sunt virtuţile creştine.

O, Doamne curat şi fără de păcat, Lumină de cămin a tuturor virtuţilor, ajută-ne nouă să ne încingem cu stăpânirea de sine şi să umblăm pe calea strâmtă către Tine cu candela inimii noastre aprinse, pe care însuţi ne o ai dăruit. Căci a Ta este mulţumita şi slava în veci. Amin.

19 ianuarie

Pomenirea Sfântului Macarie cel mare

Macarie era egiptean şi unul dintre contemporanii mai tineri ai Sfântului Antonie cel mare. Din ascultare faţă de părinţii săi, Macarie şi-a luat soţie. Dar murind soţia lui curând după aceea el se retrase în pustie şi acolo petrecu şaizeci de ani în nevoinţe şi lupte duhovniceşti şi lăuntrice şi la vedere, pentru împărăţia lui Dumnezeu.

Când îl întrebau: "Cum de acesta este atât de slab şi când mănâncă şi când nu mănâncă?" el le răspundea: "Din cauza fricii de Dumnezeu", într-atât şi-a curăţit mintea de gândurile cele rele şi inima de poftele cele rele că Dumnezeu i-a dăruit din belşug darul facerii de minuni, încât şi un mort din groapă a înviat.

Smerenia sa era de mirare şi oamenilor şi diavolilor.

Un drac i-a spus odată: "Cu un singur lucru mă biruieşti. Nu cu postul, că nici eu nu mănânc vreodată; nici cu privegherile, pentru că nici eu nu dorm niciodată." "Cu ce dar?" a întrebat sfântul. "Cu smerenia ta ", a răspuns dracul.

Macarie vorbea ades cu Pafnutie, ucenicul său: "Nu judeca pe nimeni şi te vei mântui."

Macarie a trăit până la vârsta de nouăzeci şi şapte de ani. Cu nouă zile înainte de a muri, Sfinţii Antonie şi Pahomie i s-au înfăţişat din cealaltă lume şi i-au spus că peste nouă zile va muri, cum s-a şi întâmplat. Înainte de moarte Macarie a văzut în duh şi un heruvim care i-a arătat bunătăţile cereşti şi i-a spus că trimis este să-i ducă sufletul în împărăţia cea fără de moarte.

Sfântul Macarie cel mare a adormit la anul 390 d. Hr.

Pomenirea Sfântului cuvios Macarie din Alexandria

Acest Macarie s-a născut în Alexandria şi la început a fost negustor de fructe. El a primit Sfântul Botez la vârsta de patruzeci de ani şi de îndată ce s-a botezat s-a şi retras în pustie să ducă viaţa nevoinţelor duhovniceşti.

Mai întâi a fost ucenicul Sfântului Antonie cel mare împreună cu Macarie cel mare. Apoi a ajuns stareţul Mânăstirii numite Chilii, dintre Nitria şi Schit. El era ceva

mai tânăr decât Macarie cel mare şi a trăit mai mult decât el, ajungând pină la vârsta de o sută de ani.

Chinuit de ispitirile diavolului, mai ales de dracul slavei deşarte, el s-a umilit prin cele mai aspre nevoinţe şi prin rugăciunea neîncetată, ridicându-şi mereu mintea la Dumnezeu.

Odată un frate 1-a văzut cum umple un coş cu nisip, îl duce până în vârful unui deal, şi acolo îl răstoarnă. Uimit, fratele îl întreba: "Ce faci ?", iar Macarie îi răspunse: "îl chinui pe chinuitor", adică pe diavolul.

Acest Macarie s-a mutat în Împărăţia Cerurilor la anul 393 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Arsenie, episcopul Insulei Corfu

Sfântul Arsenie a alcătuit Slujba Sfântului Maslu în forma în care o avem şi astăzi.

El a trecut la Domnul în anul 959 d. Hr. iar sfintele sale moaşte se află în biseriaă catedralei din Insula Corfu.

Pomenirea Sfântului Marcu, episcopul Efesului

Sfântul Marcu este cunoscut prin marele său curaj cu care a apărat Ortodoxia la Sinodul de la Florenţa (1439 d. Hr.), în ciuda opoziţiei împăratului şi Papei.

El a adormit cu pace la anul 1452. Pe patul de moarte, Marcu 1-a rugat cu lacrimi pe Grigorie, ucenicul său, care mai târziu avea să fie strălucitul patriarh Ghenadie, să se păzească de capcanele Apusului şi să apere până la capăt Ortodoxia.

Pomenirea Sfântului Teodor din Novgorod, cel nebun pentru Hristos

Înainte de a muri acest Teodor alerga în susul şi în josul drumurilor strigând: "Rămâneţi cu bine, căci plec la mari depărtări!"

El a adormit la anul 1392 d. Hr.

Cântare de laudă la Sfântul Macarie cel mare

În pustia Egiptului
Monahii cei simpli

Vieţuiau cu o mare iubire,
Ca şi în împărăţia lui Dumnezeu.

Printre ei Sfântul Macarie
Strălucea ca un heruvim.

Tuturor monahilor
O pildă vie era
Prin faptele sale cele bune.

Macarie bolnav căzând,
Un frate cu multă ostenealã fragi căuta,
Şi aflându-i la Macarie i-a adus,
Spre a bolii lui mângâiere.

Dar Macarie zise:
Un alt frate mai bolnav decât mine este,
Rogu-te, aceluia să-i duci.

Însă acela zise şi el:
Iartă-mă! Nu mie,
Ci bătrânului din apropiere,
Mai bolnav decât mine,
Aceluia să-i duci!

Dar nici acela nu vru,
Căci mereu
Unul mai în nevoie era.

Şi aşa fragii
înapoi la Macarie au ajuns;

Văzându-l pe fratele cu fragii
La uşa chiliei lui din nou ajuns,
Sfântul Macarie cu lacrimi de bucurie
lui Dumnezeu mulţumi
Căci pustia
într-un Rai al iubirii
s-a prefăcut.

Cugetare

Minunată este răbdarea sfinţilor sub loviturile vrăjmaşe ale diavolului, ale lumii, ale trupului!

Întorcându-se odată la chilia lui, Sfântul Macarie cel mare văzu cum un hoţ îi scoate toate cele din chilie şi le pune pe un măgar. Sfântul Macarie nimic altceva nu făcu decât să îl ajute pe hoţ să încarce totul cât mai bine, zicând intru sine: Că noi nimic în lume n-am adus (I Tim 6:7).

Alt bătrân, după ce hoţii i-au furat tot din chilie, a văzut că o legătură cu puţini bani rămăsese neluată de dânşii; deci a strigat după ei şi le-a dat şi acea legătură.

Iar un al treilea văzând cum hoţii tocmai îi pradă chilia, le strigă: „Grăbiţi, grăbiţi! Nu cumva fraţii mei venind, să mă împiedice să împlinesc porunca lui Hristos!" Căci de la cel care ia lucrurile tale, să nu ceri înapoi (Luca 6:30).

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care este Sarea lumii:

- *Sarea lumii care dă gust acestei vieţi de pe pământ;*
- *Sarea lumii care păzeşte omenirea de descompunere, omenire care fără El s-ar fi stricat complet cu istoria ei cu tot din cap până în picioare;*
- *Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, Sarea vieţii noastre personale.*

Predică despre biruinţa asupra lumii

În lume necazuri veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea. (Ioan 16:33)

Unul şi Singurul Biruitorul Lumii cu aceste cuvinte îi învaţă pe ucenicii şi următorii Lui să nu se înfricoşeze de lume. Cu adevărat, puternică se înfăţişează lumea ochilor noştri. Şi totuşi, Cel care a creat-o, nu este El oare mult mai puternic decât ea?
Lumea pare înfricoşătoare aceluia care nu ştie că Dumnezeu guvernează în ea şi că El este autoritatea ultimă care o ţine în fiinţă după bună Voia Sa, putând-o desfiinţa într-o clipă, dacă aşa doreşte, insă pe cel care ştie aceste lucruri, lumea nu-1 poate speria.

Prin comparaţie cu Stăpânul Hristos lumea pare o pânză ţesută numai din slăbiciune; pe când în Stăpânul Hristos nu se află absolut nici o slăbiciune. Celui care nu ştie aceasta, lumea îi este cu adevărat înspăimântătoare, pe când celui care o ştie, câtuşi de puţin.

Lumea ne-a dăruit un trup pieritor şi din cauza aceasta ar vrea să ne acapareze şi sufletul. Dar cum ar putea-o face, dacă noi ne ţinem bine ca nişte adevăraţi ostaşi ai Biruitorului ei?

Biruitorul asupra Lumii ne înarmează şi pe noi cu armele Lui de luptă. Prin exemplul Lui, El ne învaţă cum să luptăm, ne arată cum şi unde se ascunde vrăjmaşul, ne arată calea de atac şi de retragere, ne ţine cu sfânta şi puternică mâna Lui, ne acoperă cu acoperământul aripilor Lui, ne hrăneşte cu scump Trupul şi scump Sângele Lui. Mai mult, ne încurajează puternic strigându-ne: Îndrăzniţi!

Aşa stând lucrurile, fraţilor, ce ne-ar mai putea face nouă lumea când prăbuşirea ei e pecetluită cu biruinţa lui Hristos?!

O, Doamne Biruitorule al Lumii şi Dăruitorule al izbânzilor noastre, fii aproape de noi întotdeauna alungând frica de la noi, călăuzeşte-ne pe noi întotdeauna că aproape de Tine pururea cu inima noastră să fim, cu mintea şi cu sufletul. Căci a Ta este slava şi mulţumită în veci. Amin.

20 ianuarie

Pomenirea Sfântului Eftimie cel mare

Sfântul Eftimie s-a născut din părinţi slăviţi şi bogaţi pe la anul 377 d. Hr., în cetatea armeană a Melitenei, aproape de râul Eufrat.

Era singurul copil al părinţilor lui, copil născut din rugăciunile maicii sale Dionisia, căreia i se vestise despre naşterea fiului ei prin vedenii cereşti.

Eftimie a dus o viaţă ascetică incă din copilărie, mai întâi aproape de cetatea sa Melitene, iar mai apoi, după ce s-a dus la Ierusalim la vârsta de douăzeci şi nouă de ani, în pustia Faran, cea dintre Ierusalim şi Ierihon.

El îşi umplea zilele şi nopţile cu rugăciunea, cu gândirea la Dumnezeu, cu luarea aminte şi cu lucrul mâinilor. Mulţi nevoitori au început să se adune în jurul lui, printre care au fost şi sfinţi mari ca Sava cel sfinţit, Chiriac sihastrul, Teotict şi alţii.

Prin darul lui Dumnezeu, Sfântul Eftimie a ajuns făcător de minuni. El alunga demonii, vindeca pe cei greu bolnavi, scotea apă din pustiu, înmulţea pâinile şi prorocea.

El îi învăţa pe monahi dragostea de muncă, zicând: „Dacă nu din munca voastră vă mâncaţi pâinea, să cunoaşteţi că ostenelile altora mâncaţi."

Când unii monahi mai tineri voiau să postească mai mult decât alţii, el nu-i lăsa, ci le poruncea să vină la masa de obște ca să nu cadă în mândrie.

El mai spunea că nu-i foloseşte deloc monahului să meargă din loc în loc, ci zicea: „Pomul răsădit şi apoi scos şi răsădit mereu nu aduce roadă. Cine vrea fapte bune să aducă trebuie să stea locului."

Despre dragoste, zicea: „Ce este sarea în bucate, aceea este dragostea intre celelalte virtuţi."

În prima săptămână din Sfântul şi marele Post el ieşea în pustie şi rămânea acolo în singurătate, tăcere şi rugăciune până la praznicul Sfintei învieri, încă din timpul

vieţii lui aproape de peştera unde locuia s-a zidit Lavra [o mânăstire foarte mare], care în veacurile următoare s-a umplut de monahi precum stupul de albine.

Porunca lui pe patul de moarte a fost aceea ca Lavra să păzească întotdeauna primirea de străini şi porţile mânăstirii să nu le fie niciodată închise. El a murit în vârstă de nouăzeci şi şapte de ani. La înmormântarea lui a fost şi patriarhul Ierusalimului, care a aşteptat toată ziua pînă când mulţimile de pelerini au dat ultima sărutare Sfântului şi de abia seara a putut să slujească slujba înmormântării.

La şapte zile după fericita sa adormire, Eftimie s-a înfăţişat plin de bucurie şi de lumină cerească ucenicului său Domentian, care a văzut că bătrânul său cu adevărat fiu al Luminii este.

Sfântul Eftimie s-a săvârşit la anul 473 după Hristos.

Pomenirea Sfinţilor mucenici In, Nir şi Pin

Aceştia sunt socotiţi a fi întâii mucenici ai slavilor pe care îi pomeneşte istoria Bisericii, unde sunt numiţi sciţi şi ucenici ai Sfântului apostol Andrei. Ei au mărturisit sfânta credinţă fiind ucişi de vecinii lor păgâni, pe malul drept al Dunării, aproape de oraşul Varna de azi. Ei au fost legaţi şi aruncaţi pe gheaţă, şi aşa, prin îngheţ, şi-au dat sufletele în mâna lui Dumnezeu.

Cântare de laudă la Sfântul Eftimie cel mare

Ochiul care vede toate,
urechea care aude toate,
Cu toţi şi pretutindeni călătoreşte.

Locul niciodată schimbând,
pretutindeni se află.
Acolo unde virtutea se plămădeşte,
Dumnezeu însuşi este aluatul.

Celui care caută lumina,
Dumnezeu însuşi Lumină i se face,
De la cel care Îi cere ajutor
Niciodată nu-Şi întoarce faţa.

Liniştit şi tăcut, totdeauna la timp,

El aruncă seminţele şi El seceră ţarina sa.

La vreme potrivită mustră,
La vreme potrivită răsplăteşte,
La vreme pe tânăr îl face bătrân
Iar pe bătrân, tânăr.

El puternic, milostiv şi cu de amănuntul
îşi îngrijeşte grădina Sa.

El este pretutindeni, cînd şi cum voieşte.
La gândul omului, El de faţă stă,
La orice cuvânt al omului El este martor,

Femeii care îşi ţese pânza
El firele le socoteşte,
O, cine poate cunoaşte paşii şi cărările Lui?

O, Veşnice şi fără de moarte, Treime şi Unule,
în lumea cea văzută şi nevăzută
Tu cărări fiecăruia croieşti şi descoperi,
Pe toţi cu de-amănuntul călăuzind.

În toată zidirea privind,
Tu nici măcar o furnică nu părăseşti,
Nu o laşi să rătăcească.

La a Ta minunată înţelepciune şi milostivire
Sfântul părintele nostru Eftimie
Pururea a cugetat.

Cugetare

Pe cât erau sfinţii de milostivi şi îngăduitori cu slăbiciunea omenească, pe atât erau ei de neînduplecaţi când era vorba de apărarea dogmelor creştine.

- ⇒ *Astfel, Sfântul Nicolae, episcopul Mirelor Lichiei 1-a lovit pe Arie peste faţă la Sinodul întâi Ecumenic de la Niceea (325 d. Hr.).*
- ⇒ *Sfântul Antonie cel mare a venit la Alexandria ca să dea pe faţă înaintea poporului nelegiuirea lui Arie.*

⇒ *Sfântul Eftimie cel mare, fiind silit de împărateasa Eudochia şi de pseudo-patriarhul Teodosie şi neputând să le învingă rătăcirea prin mijloacele vorbirii raţionale, a părăsit mânăstirea şi a intrat în pustia cea mai dinlăuntru. Alţi monahi străluciţi au urmat cu toţii exemplul lui. Sfântul Eftimie a rămas în adâncul pustiei până când pseudo-patriarhul a fost scos din scaun şi ortodoxia restabilită.*

⇒ *Când a izbucnit tulburare la Ierusalim în numele împăratului şi împotriva Sinodului al patrulea Ecumenic de la Calcedon (451 d. Hr.), şi când tot poporul era îngrozit de eretici, atunci Sfântul Teodosie cel mare, deşi încărcat de ani, a ieşit la Ierusalim ca un ostaş neînfricat al lui Hristos, a intrat în Biserica cea mare, a urcat scările amvonului şi-a ridicat mâna sa şi a strigat înaintea poporului întreg: „Cine nu ţine cu sfinţenie poruncile Sinodului al patrulea a toată lumea, întocmai cum îi cinsteşte pe cei patru Sfinţi Evanghelişti, să fie anatema!" Toţi s-au înspăimântat la aceste cuvinte, nici măcar ereticii ne mai cutezind să-şi deschidă gurile şi să grăiască împotrivă.*

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos Lumina lumii:

- *La Stăpânul Hristos, Lumina vieţii mele, a omenirii, şi a oricărei făpturi;*
- *La Stăpânul Hristos, Lumina care luminează întunericul suferinţei şi fricii;*
- *La Stăpânul Hristos, Lumina din ceasul morţii mele şi de după moarte,*
- *La Hristos Lumina veşniciei.*

Predică despre singura Lumină care luminează în întuneric

Eu sunt Lumina lumii (Ioan 8:12). Nimeni niciodată de pe faţa pământului, dintre cei născuţi, nu a îndrăznit vreodată să rostească aceste cuvinte.

Au existat şi mai există oameni care spun: „Eu aduc lumină," dar nimeni niciodată nu a cutezat să afirme *Eu sunt lumina*. Numai Mântuitorul Hristos a putut rosti aceste cuvinte cu îndrăznire şi cu putere, cu puterea de a fi crezut.

Scurta Lui viaţă pe pământ, şi îndelungata Lui istorie de [peste] două mii de ani, au arătat pe deplin adevărul suprem al acestor cuvinte. Căci El este Lumina Adevărului, El Lumina Dreptăţii şi El Lumina Vieţii. El este Lumina Adevărului pentru că El S-a arătat pe Sine ca Dumnezeu adevărat şi ca Om Adevărat. Prin El a arătat care este adevărata legătură dintre om şi om şi dintre om şi Dumnezeu. Cerul

şi pământul vor trece, dar cuvintele Lui nu vor trece, căci şi cerul şi pământul au venit la fiinţă prin cuvântul Lui iar cuvântul Lui cu El este întotdeauna şi niciodată nu va trece. Căci ***Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece (Matei 24:35; Marcu 13: 31).***

El este Lumina Dreptăţii căci El a arătat puterea de nebiruit a dreptăţii şi slăbiciunea şi neputinţa nedreptăţii. El a arătat aceasta în cea mai vie lumină, prin ceea ce a vorbit, prin ceea ce a făcut şi prin ceea ce a pătimit şi astfel a biruit pe toţi nedrepţii.

El a arătat aceasta prin Biserica Lui de-a lungul a două mii de ani şi prin tot şirul lung de sfinţi, de drepţi şi de mucenici pentru dreptate. Dreptatea este de la Dumnezeu şi niciodată de-a lungul istoriei ea nu poate fi învinsă. Nedreptatea este de la neputincioşi. Nedreptatea se repede în sus cu steagul ei triumfător, dar repede este împinsă în mormânt.

El este Lumina Vieţii. Cuvintele Lui luminează viaţa. Faptele Lui luminează viaţa. Biruinţa Lui luminează viaţa şi mai ales învierea Lui luminează ca cel mai luminos soare toată viaţa pământului, împrăştiind ca pe nişte neputincioase umbrele morţii.

O, Stăpâne Iisuse Hristoase, Lumină Atot luminoasă, Soare al Adevărului, Soare al Dreptăţii şi Soare al Vieţii, luminează-ne pe noi prea păcătoşii şi prea-nevrednicii robii Tăi! Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

21 ianuarie

Pomenirea Sfântului părintelui nostru Maxim mărturisitorul

Sfântul Maxim s-a născut în cetatea Constantinopolului şi a fost unul dintre cei mai înalţi demnitari ai împăratul Heraclie. Dar a părăsit viaţa şi grijile curţii imperiale pentru a deveni monah, iar mai apoi stareţ într-una din mânăstirile metropolei, nu departe de capitoliu.

Sfântul Maxim a fost cel mai mare apărător al ortodoxiei împotriva ereziei numite monotelită, care îşi află rădăcinile într-o altă, a lui Eutihie, numită monofizită. Adică: aşa cum Eutihie afirma în mod mincinos că în Domnul nostru Iisus Hristos se află o singură natură [monofizitism], aşa monoteliţii afirmau că în Mântuitorul nostru se afla o singură voinţă [monotelism].

Sfântul Maxim a combătut această eroare, ştiind că se va afla astfel combatant şi al împăratului şi al patriarhului.

Dar Sfântul Maxim nu era omul temerii ci al adevărului şi răbdării, care a luptat până la sfârşit, dovedind că aşa cum se află două naturi depline în Hristos, cea dumnezeiască şi cea omenească, tot aşa se află în El şi două voinţe, cea dumnezeiască şi cea omenească. Datorită eforturilor lui s-au întrunit două sinoade [nu ecumenice], unul la Cartagina, iar celălalt la Roma. Ambele au dat anatemei învăţăturile monoteliste.

Martiriul Sfântului Maxim pentru sfânta ortodoxie nu poate fi descris în cuvinte: el a fost torturat de mai marii curţii imperiale, trădat de prelaţi, scuipat în obraz de popor, bătut de soldaţi, exilat, întemniţat, în final - tăindu-se mâna şi limba, a fost condamnat la exil pe viaţă în ţinutul Skhemaris [Shimara : la ţărmul Mării Negre, lângă Batum], unde a mai trăit trei ani în închisoare, dându-şi sufletul în mâinile lui Dumnezeu la anul 666 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Maxim grecul

Acest Maxim se născuse în Grecia şi a fost chemat în Rusia, la curtea ţarului Vasilii Ivanovici, de însuşi ţarul, pentru a fi bibliotecarul şi tălmaciul său. La curtea Rusiei acest Sfânt Maxim a trebuit să depună o muncă uriaşă de traducere şi îndreptare a textelor vechi sacre, dar pentru aceasta a şi suferit pe măsură.

El a petrecut zeci de ani în inchsoare, acolo alcătuind Canonul către Duhul Sfânt, folosit până în ziua de azi în Biserica Ortodoxă.

El a trecut la Domnul în anul 1556 după Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Neofit

Neofit s-a născut la Niceea. Cu harul îmbelşugat al lui Dumnezeu, el s-a aflat făcător de minuni încă din copilărie. El a scos apă din stâncă şi a înviat-o pe mama lui moartă.

O porumbiţă albă 1-a călăuzit la Muntele Olimpului [în Turcia de azi] unde a alungat un leu dintr-o peşteră penru ca acolo să locuiască el.

La vârsta de cincisprezece ani el a fost torturat la Niceea pentru credinţa în Hristos, sub împăratul Diocleţian, dar nicidecum nu s-a lepădat de El. După bătăi şi schingiuiri Neofit a fost aruncat în foc, dar Dumnezeu i-a ţinut viaţa. Apoi 1-au aşezat în faţa unui leu înfometat, dar leul s-a apropiat ca un mieluşel de Neofit. Sfântul a văzut că era leul pe care îl scosese din peştera sa din munte 1-a mângâiat şi 1-a trimis să locuiască înapoi acolo. Neofit a fost apoi străpuns cu o lancie şi astfel s-a strămutat la locaşurile cereşti.

Pomenirea Sfintei muceniţe Agnia

Sfânta Agnia a murit muceniţă a lui Hristos la vârsta de treisprezece ani, fiind aruncată în foc şi apoi decapitată.

Ea a fost făcătoare de minuni şi în timpul vieţii, şi după moarte.

Agnia a mărturisit pentru credinţă sub împărăţia lui Diocleţian şi a trecut la cele veşnice la anul 305 după Hristos.

Cântare de laudă

Valurile mării lovesc toate marginile pământului;
Ale pământului, acest trunchi al grădinii cereşti.

Pământ întunecat cu fructe de aur,
Acesta este pământul cu luminătorii lui cereşti.

Pământul îşi întinde nevăzut ramurile sale,
Pe care stelele stau ca nişte mere de aur,
Minunate roade ale tinei celei umile,
O milă lui Dumnezeu faţă de negrul pământ!

Pământul este omul, omul, trup al pământului;
Iar în tărie sunt stelele lui, faptele lui cele bune;
Gândurile lui sunt curcubeie care ating marginile lumii,
Ramuri nevăzute, cu stele în vârf.

Roade, roade doreşte Stăpânul de la omul cel de El zidit,
Doar după roadele sale îl va judeca pe el.

Când trupul omului, ca şi trunchiul, va fi scuturat de roade,
Fie ca din el să se desprindă mere de aur,
Pe care să le cuprindă mâinile lui Dumnezeu.

Atunci vom putea spune că noi înşine
Nu ne-am fost nouă zadarnici,
Că nu în zadar ne-am chinuit
Prin această viaţă trecătoare
Ca un vis.

Cugetare

Credinţa ortodoxă creştină este singura credinţă din lume ale cărei dogme şi valori nu se schimbă niciodată.

Despre măsura şi clasificarea acestor valori ne vorbeşte ***Sfântul Ioan Gură de Aur: "Există trei feluri de lucruri: primul fel este alcătuit din toate lucrurile bune şi care niciodată nu pot fi rele, cum ar fi de pildă înţelepciunea, milostenia, şi toate celelalte; al doilea fel este alcătuit din toate lucrurile rele, care niciodată nu pot fi bune, de exemplu: perversitatea, neomenia, cruzimea. Iar al treilea fel este alcătuit din toate lucrurile care pot fi uneori bune, iar alteori rele, în funcţie de dispoziţia sufletească a celui care le face sau le foloseşte."***

Dumnezeiescul acesta învăţător explică mai departe că ***"felul în care sunt folosite sărăcia şi bogăţia, libertatea şi sclavia, puterea şi boala, şi chiar moartea însăşi, face ca ele să fie bune sau rele, căci ele în sine nu sunt nici bune, nici rele, ci neutre; ele devin bune sau rele doar potrivit dispoziţiei omului care le foloseşte.***

De exemplu, dacă bogăţia ar fi în sine bună iar sărăcia în sine rea, atunci ar însemna că toţi bogaţii sunt buni şi toţi săracii răi. Dar adeverit este şi zilnic vedem cum există bogaţi buni şi bogaţi răi, precum există şi săraci buni şi săraci răi. Acelaşi lucru se poate spune şi despre cei săraci şi cei bolnavi, despre cei liberi şi cei robi, despre cei sătui şi cei flămânzi, despre stăpânitori şi stăpâniţi. Nici chiar moartea nu este rea, căci mucenicilor ea li s-a făcut pricinuitoarea celor mai alese bunătăţi."

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos, care este *cetatea aflată pe vârf de munte* (Matei 5:14):

- *La Mântuitorul Hristos, Cetatea Sionului ceresc, adică a împărăţiei celei cereşti;*
- *La Mântuitorul Hristos, Cetatea muntelui istoriei omenirii;*
- *La Mântuitorul Hristos, Cetatea propriei mele vieţi, adică a înălţimii tuturor idealurilor mele, a zenitului tuturor gândurilor şi doririlor mele.*

Predică despre cunoaşterea care vine prin lucrarea poruncilor

De vrea cineva să facă voia Lui, va cunoaşte despre învăţătura aceasta dacă este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine însumi (Ioan 7:17).

Este nefolositor să încercăm să dovedim prin intermediul logicii că toate cuvintele şi toată învăţătura Mântuitorului Hristos vine de la Dumnezeu. Modul cel mai rapid şi cel mai sigur de cunoaştere a acestui adevăr este facerea voii lui Dumnezeu, aşa cum o propovăduieşte şi o mărturiseşte Hristos. Oricine lucrează voia lui Dumnezeu, acela va vedea în mod sigur că învăţătura lui Hristos este învăţătura dumnezeiască.

⇒ *Dacă plângi pentru Dumnezeu, vei cunoaşte cu siguranţă ce tare Mângâietor este El.*
⇒ *Dacă eşti milostiv, vei cunoaşte sigur milostivirea Lui.*
⇒ *Dacă eşti un făcător de pace, vei cunoaşte sigur clipa în care vei fi numit fiu al lui Dumnezeu.*
⇒ *Dacă ierţi greşiţilor tăi, vei cunoaşte sigur şi tu că Dumnezeu te-a iertat.*

Nimeni nu va putea cunoaşte vreodată că învăţătura lui Hristos este învăţătura lui Dumnezeu, decât acela care va împlini Voia lui Dumnezeu. ***Căci numai împlinind***

Voia lui Dumnezeu, adică a poruncilor Lui, aflăm cheia Raiului în care locuieşte Dumnezeu. Aceasta este cheia cunoaşterii Sfintelor Scripturi şi a tuturor tainelor descoperirii dumnezeieşti.

Sfântul Vasile scrie: "Ca să înţelegem tainele Sfintei Scripturi ne trebuieşte curăţenia vieţii".

Şi ce altceva oare doreşte Stăpânul de la noi când ne învaţă că doar prin facerea voii Lui putem cunoaşte dumnezeirea învăţăturii Lui? Doar această o doreşte, ca prin faptele noastre să ne convingem de dumnezeirea învăţăturii Lui; căci El nu vrea ca noi să ne convingem de ea într-un fel uşor, ci mai curând - în unul greu; nu doar auzind, ci mai ales şi făcând, căci oricine se convinge uşor, se va şi răzgândi uşor, pe când cel care se convinge mai greu, greu se va şi răzgândi.

Fraţilor, de aceea trebuie să luptăm ca să împlinim voia lui Dumnezeu, ca să putem şi pe Dumnezeu să-L cunoaştem şi sufletele să ne mântuim.

O, Doamne Atot înţelepte, ajută-ne nouă cu puterea Sfântului Tău Duh, ca să facem voia Ta. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

22 ianuarie

Pomenirea Sfântului apostol Timotei

Timotei a fost unul dintre cei şaptezeci de Apostoli. El s-a născut în Lystra din Licaonia dintr-un tată grec şi o mamă evreică.

Sfântul apostol Pavel le lăuda pe mama şi bunica lui Timotei pe socoteala credinţei lor celei mari: ***Şi pentru că îmi aduc aminte de lacrimile tale, doresc mult să te văd, ca să mă umplu de bucurie; îmi aduc iarăşi aminte de credinţa ta neprefăcută, precum s-a sălăşluit întâi în bunica ta Loida şi în mama ta Eunichi, tot aşa, sunt încredinţat, că şi întru tine (II Tim. l :4-5).***

Timotei 1-a întâlnit prima oară pe marele apostol în Lystra, şi a fost martor ocular când Pavel 1-a vindecat pe ologul din naştere.

Mai târziu Timotei a fost însoţitorul aproape nedespărţit în călătoriile Sfântului apostol Pavel, călătorind împreună cu el în Ahaia, în Macedonia, în Italia şi în Spania.

Având un suflet blând, el avea în acelaşi timp o râvnă arzătoare pentru credinţă şi era un vorbitor neîntrecut.

Timotei a fost un mare propovăduitor al Cuvântului lui Dumnezeu, contribuind mult la răspândirea şi zidirea Lui.

Pavel îl numeşte adevăratul său fiu în credinţă: ***Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru şi a lui Iisus Hristos, nădejdea noastră lui Timotei, adevărat fiu în credinţă: Har, milă, pace de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Hristos Iisus, Domnul nostru (I Tim. l : l -2).***

După martiriul lui Pavel, Timotei 1-a avut ca învăţător pe Sfântul Ioan evanghelistul.

Dar când împăratul Domenţian 1-a surghiunuit pe Ioan din Efes în insula Patmos, Timotei a rămas în Efes ca episcop.

În timpul unui festival păgânesc numit Katagogium, păgânii, din ură şi invidie faţă de creştini, în chip trădător şi uneltind pe ascuns, 1-au atacat pe Timotei şi 1-au ucis cam pe la anul 93 după Hristos.

Mai târziu cinstitele sale moaşte au fost mutate la Constantinopol şi îngropate în Biserica Sfinţilor doisprezece apostoli, între mormintele Sfântului evanghelist Luca şi al Sfântului apostol Andrei, cel întâi chemat.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Anastasie

Sfântul Anastasie era de neam persan. Numele lui păgân era Magundat. Când împăratul Heraclie a făcut război cu persanii, Magundat a trecut de partea creştinilor, s-a dus la Ierusalim unde a primit Sfântul Botez şi noul său nume, Anastasie. Dar voind şi mai deplin să-I slujească lui Dumnezeu el s-a tuns monah.

Printre multele lui nevoinţe, el o mai avea şi pe aceea că citea cu ardoare vieţile Sfinţilor, udând paginile cărţilor cu lacrimile lui şi dorind fierbinte şi el mucenicia pentru Hristos, pe care cunună Domnul i-a şi dăruit-o.

Fiind întemniţat vreme îndelungată şi crunt schingiuit, el a fost mai apoi şi condamnat la moarte de împăratul Hosroe. În urma acestei nelegiuite hotărâri Sfântul Anastasie a fost sugrumat sub apă, apoi scos din apă şi decapitat, călăul său trimiţând apoi capul împăratului.

El a suferit mucenicia la 22 ianuarie din anul 628 de la Hristos, în oraşul Bethsaloe de lângă Ninive.

Cântare de laudă la Sfântul apostol Timotei

O Sfinţilor apostoli cei arzând de Duhul,
Atleţilor duhovniceşti, de Duhul luminaţi,
Cu biruinţa lui Hristos, voi lumea aţi biruit,
Aţi biruit lumea şi Biserica o aţi zidit.

O uriaşilor vulturi, voi puternic v-aţi înălţat,
Puternic aţi alergat, în bătăi, în chinuri şi-n moarte;
De lume uşor v-aţi despărţit,
Căci de Hristos nedespărţiţi aţi fost.

Iubirea lui Hristos pe toate celelalte vi le-a făcut gunoaie.
Iubirea lui Hristos v-a proslăvit în veci.

Pe voi cei batjocoriţi de tiranii acestui veac,
Hristos vă cinsteşte cu cununile strălucitoare

Ale zilei celei ne-nserate.

Pe voi cei batjocoriţi de înţelepţii acestui veac,
Hristos fraţi ai îngerilor vă face şi căpetenii ale sfinţilor.

Rugaţi-vă lui Hristos pentru noi,
O vulturilor ai Săi,
Ca şi pe noi El să ne înnoiască cu Duhul Său cel Sfânt!

O, Sfinte apostole Timoteie,
Luceafăr mai strălucitor între stele,
Ajută-ne şi nouă păcătoşilor
Cu sfinte rugăciunile tale!

Cugetare

Biserica ortodoxă are o bogăţie nesecată de dovezi ale vieţii de după moarte. Una dintre aceste nenumărate dovezi se arată şi din cele ce urmează. Este un exemplu care mărturiseşte în acelaşi timp şi faptul că sufletele oamenilor continuă să trăiască şi după moartea trupului şi că ascultarea cea de bună voie duce oamenii la Raiul cel veşnic.

Când Sfântul Teodosie cel mare a întemeiat o mânăstire, el avea la început în ea doar şapte monahi. Pentru a înrădăcina în aceşti monahi gândul mântuitor al morţii, el le-a poruncit să sape o groapă. După ce au săpat-o, Teodosie a stat deasupra acelei gropi, cu cei şapte monahi în jurul lui, şi le-a spus: "Iată, copii, groapa este gata! Este vreunul din voi gata de moarte, pentru a se îngropa într-însa?"

Unul din cei şapte monahi, cu numele Vasile şi cu rangul de preot, a căzut în genunchi în faţa lui Teodosie, cerându-i binecuvântarea să poată muri.

Atunci Sfântul Teodosie a poruncit slujirea slujbelor de înmormântare şi de pomenire a sufletului celui răposat, la soroacele cuvenite de trei, nouă, şi patruzeci de zile. Când s-a încheiat slujba pomenirii de patruzeci de zile, Vasile care în tot acest timp era cu totul sănătos, se aşează în pat şi muri.

El fu îngropat în groapa cea care fusese săpată la poruncă. La patruzeci de zile după îngroparea lui, Vasile se arătă fraţilor lui în biserică şi cânta împreună cu ei, pe când aceştia cântau într-o dimineaţă obişnuita slavă.

La început, numai Teodosie îl văzu, care se rugă lui Dumnezeu ca să se deschidă şi ochii celorlalţi şi să-1 vadă şi ei. Aşa încât toată frăţia stătu şi-1 văzu pe Vasile.

Unul dintre fraţi, Letius, îşi întinse braţele cuprins de bucurie, vrând să-1 îmbrăţişeze pe Vasile. Dar Vasile se făcu nevăzut şi Letius îi auzi glasul care zicea: "Mântuiţi-vă, părinţilor şi fraţilor, mântuiţi-vă!"

Luare aminte

Să luăm aminte la lipsa de grijă a Mântuitorului Hristos faţă de hrană şi de îmbrăcăminte:

- *La lipsa Lui de grijă faţă de hrană şi îmbrăcăminte cu privire la Sine, pe care a arătat-o prin faptele Sale;*
- *La lipsa Lui de grijă faţă de hrană şi îmbrăcăminte pe care a propovăduit-o şi celorlalţi:* ***Deci, nu duceţi grijă, spunând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca? (Matei 6:31)***

Predică despre mai înainte cunoaşterea şi purtarea de grijă a lui Dumnezeu

La voi însă şi perii capului, toţi sunt număraţi (Matei 10:30).

Fraţilor, dacă *şi perii capului vostru, toţi sunt număraţi,* cu cât mai mult atunci anii vieţii! Pentru aceea deci nu vă temeţi că veţi muri înainte de vreme, nici nădăjduiţi că veţi izbuti cumva să vă prelungiţi fie şi cu o zi viaţa peste hotărârea Celui care toate le numără şi le măsoară. Să vă fie această cunoaştere spre povaţă intru smerenia şi frica de Dumnezeu.

Dacă şi perii capului vostru toţi sunt număraţi, atunci cu cât mai mult suferinţele voastre pe pământ! Nu vă temeţi aşadar că veţi avea prea mulţi prieteni sau prea mulţi duşmani. Nu vă temeţi că vă va birui mulţimea duşmanilor voştri, nici nădăjduiţi că vă va apăra mulţimea prietenilor voştri. Ci grijiţi-vă numai şi numai să vi-L faceţi pe Dumnezeu prieten şi atunci nu veţi mai avea frică de nimic. Căci iată, El este singurul Prieten adevărat, care vă iubeşte întotdeauna, fără schimbare.

O, Stăpâne Doamne, Atotînţelepte purtătorule de grijă, Care cunoşti numărul, măsura şi timpul tuturor, alungă de la noi toată spaima şi dă-ne nouă doar frica de Tine. Ca prin frica de Tine să ajungem la dragostea curată şi sfântă cea către Tine, Făcătorul şi Purtătorul nostru de grijă. Căci a Ta este slava şi mulţumită în veci. Amin.

23 ianuarie

Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Clement, episcopul Ancyrei

Clement s-a născut în anul 258 d. Hr., în cetatea Ancyrei, dintr-un tată păgân şi o mamă creştină. Binecredincioasa lui maică Eufrosina a prorocit moartea martirică a fiului ei şi a părăsit această lume pe când fiul ei avea doar doisprezece ani.

Prietena ei Sofia l-a luat pe Clement la casa ei şi 1-a crescut ca pe un fiu al ei, în credinţa creştină.

Clement era atât de vestit pentru virtuţile lui creştineşti, încât la vârsta de douăzeci de ani fu intronizat episcop al Ancyrei. Deşi tânăr cu anii, avea înţelepciunea unui bătrân încercat, căci prin mari înfrânări îşi îmblânzise trupul său cel tânăr. Clement nu se hrănea decât cu legume şi apă, negustând niciodată nici un fel de carne.

În timpul domniei lui Diocleţian a fost torturat "mai cumplit decât oricine, de la începutul lumii." Douăzeci şi opt de ani a petrecut în prigoane şi în temniţe. Odată, pe când îl loveau peste faţă, îl scuipau şi îi zdrobeau dinţii, el îi strigă lui Domenţian, torţionarul său: "îmi faci o mare cinste, o Domenţiane, căci nu pe mine mă ucizi, căci şi faţa Domnului meu a fost lovită, batjocorită şi scuipată, ci iată, tu pe mine nevrednicul de chinurile Domnului meu mă învredniceşti!"

Când Clement a fost adus la Roma înaintea împăratului Diocleţian, împăratul a aşezat toate instrumentele de tortură de o parte şi multe daruri bogate de cealaltă, între care medalii, haine scumpe şi aur: adică tot ceea ce putea oferi împăratul şi îl puse pe Clement să aleagă.

Mucenicul lui Hristos privi cu dispreţ la toate darurile împăratului şi alese instrumentele de tortură, cu care fu chinuit cumplit: îi smulseră carnea până când i se văzură oasele goale, în sfârşit un soldat din Ancyira îi tăie capul pe când, ca episcop, slujea dumnezeiasca Liturghie. Aceasta a fost în anul 312 de la Hristos. Minunile pe care lucrează Sfântul Clement de atunci încoace sunt fără şir.

Pomenirea celui de al şaselea Sobor a toată lumea, de la Constantinopol (680 d. Hr.)

Prima sesiune a acestui Sinod s-a ţinut la Constantinopol în prima jumătate a anului 681, iar a doua în cea de a doua jumătate a aceluiaşi an. Acest Sinod a dat anatemei erezia monotelistă, care afirmă mincinos că în Hristos nu se află decât o

singură voinţă, cea dumnezeiască, în afară de aceasta, Sinodul a mai hotărât un număr de canoane privitore la rânduielile şi disciplina clerului.

Pomenirea Sfântului Paulin cel milostiv (de Nola)

La început Paulin a fost senator roman iar mai apoi, episcop de Nola. El a urmat exemplul prietenului său Ambrozie, primind Sfântul Botez. După botezul său Paulin s-a retras în Spania, în Munţii Pirinei, unde a dus o viaţă de nevoinţe ascetice. Dar cum nici o făclie nu este pusă să ardă sub obroc, aşa a fost descoperit şi Sfântul Paulin şi pus episcop în Nola.

El a fost un păstor bun şi milostiv.

El a adormit cu pace la anul 431 după Hristos. Sfintele sale moaşte se odihnesc în Biserica Sfântului Bartolomeu cea din Roma.

Cântare de laudă Făcătorului zidirii

Cu sufletul meu cad înaintea Ta,
O Veşnice Doamne,
Căci iată grăiesc Numele Tău şi
Graiul meu nu este vrednic de Tine;

Căci iată nici măcar
cugetarea mea la Tine
Nu este vrednică de Tine.
Ce minte va putea cugeta
oceanul măreţiei Tale?

Ce limbă va putea grăi,
Când mai curând ea trebuie să tacă
înaintea munţilor ameţitori şi adâncurilor Tale grozave?

înaintea lărgimii şi adâncimii Tale nemăsurate,
înaintea locurilor drepte, culmilor, adâncurilor şi depărtărilor,
Şi a apropierii, O Doamne! Da, a apropierii!

Şi mai mult, şi mai tainic, înaintea smeririi Tale!
Tu, ca Om, Te-ai coborât până la smerenia noastră,
Te-ai coborât şi Te-ai smerit în această vale a plângerii,

Pentru ca până la tăria cerului să ne ridici!

Pentru ca pe zidirea cea veştejită şi omorâtă,
Cu totul nouă să o refaci!

Dintre toate însuşirile Tale,
Smerenia Ta îmi uimeşte cugetarea,
îmi pecetluieşte buzele.

Căci ce se poate grăi,
Şi ce se poate gândi,
Despre Domnul cel însetat
Şi răstignit!

Ce pot eu grăi către Tine,
Care eşti Cel mai Bogat,
Şi Care pentru mine
Cu adevărat sărac Te-ai făcut?

Să tacă tot trupul,
Doar lacrimile să grăiască;
Mântuieşte Doamne,
Cu milostivirea Ta,
Cele ce cu gândul şi cu cuvântul Tău
Le-ai zidit.

Cugetare

Milostivirea a fost întotdeauna semnul unui adevărat păstor al turmei lui Hristos.

- ⇒ *Sfântul Ioan Gură de Aur în minunatele sale omilii nu lăuda nimic mai mult decât milostivirea.*
- ⇒ *Sfântul Ioan cel milostiv, patriarhul Alexandriei, plângea în fiecare zi care trecea fără să fi putut face vreo milostenie către vreun sărman.*
- ⇒ *Sfântul Paulin pe bună dreptate s-a numit milostiv, căci cu adevărat cu adevărata milostenie creştină era împodobit cu îmbelşugare.*

Odată pe când vandalii prădaseră Nola, ei au luat cu ei şi mulţime de oameni în robie. O oarecare văduvă al cărei fiu fusese luat de căpetenia vandală Rig, veni plângând la Sfântul să o ajute cu banii ceruţi de vandal spre răscumpărare.

Neavând nimic să-i dea, Paulin îmbrăcă nişte haine sărace şi ceru văduvei să-1 conducă la acea căpetenie, spre a se oferi pe sine răscumpărare pentru fiul ei. Căpetenia eliberă băiatul şi-1 luă pe episcop în sclavie, ducându-1 cu el în Africa. Acolo el îl sluji pe vandal ca grădinar, până când, prin rânduiala şi purtarea de grijă a lui Dumnezeu, fu eliberat şi se întoarse la Nola împreună cu alţii care fuseseră şi ei în robie.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos Vindecătorul tuturor bolilor noastre:

- *Să luăm aminte la El ca la Vindecătorul neputinţelor noastre trupeşti;*
- *Să luăm aminte la El ca la Cel care alungă toate duhurile cele rele din oameni şi toată nebunia;*
- *Să luăm aminte la El ca Vindecător al duhului şi minţii noastre prin lumina învăţăturii Sale celei sfinte;*
- *Să ia aminte fiecare la El ca Vindecător al propriilor sale suferinţe, dureri şi rele.*

Predică despre starea îngerească a sfinţilor

Iar cei ce se vor învrednici să dobândească veacul acela şi învierea cea din morţi... nici să moară nu mai pot, căci sunt la fel ca îngerii şi sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii (Luca 20:35-36).

Aşa grăieşte Cel care toate ştie, care toate le vede, şi care niciodată nu poate fi înşelat. Fraţilor, unde poate să mai încapă aici loc de îndoială? Această mărturie este mai clară decât lumina de la amiază, mai tare ca diamantul şi mai scumpă decât toate bogăţiile acestei lumi, iar mărturia este aceasta: ***cei care se vor învrednici de acel veac şi de acea înviere nu vor putea muri, căci sunt la fel ca îngerii lui Dumnezeu.***

Cum sunt îngerii lui Dumnezeu?

- ✓ *Ei sunt chiar ca aceia care s-au înfăţişat lui Avraam şi ca aceia care le-au ajutat în trecut oamenilor şi care le slujesc chiar şi în ziua de azi. Căci sunt aceiaşi îngeri, care nu sunt morţi, ci vii; căci ei nu îmbătrânesc niciodată, fiind veşnic tineri.*
- ✓ *Ei sunt chiar acei îngeri care au privit la Adam în Rai şi care vor privi la învierea cea de Obşte a omenirii şi la Judecată şi la împărăţia Sfinţilor.*

Drepţii sunt asemenea îngerilor: Apostolii, prorocii, sfinţii şi mucenicii trăiesc şi în ziua de azi şi vor trăi veşnic căci ei să moară nu mai pot. Treacă sute şi chiar mii de ani, căci ei în veci nu vor mai putea îmbătrâni sau muri, căci ei sunt la fel ca îngerii.

Aceasta mărturiseşte Stăpânul nostru Hristos prin cuvintele Lui şi aceasta o dovedeşte El cu însăşi învierea Sa şi cu proslăvirea sfinţilor Lui: ***Că drepţii toţi cu nemurirea se vor încununa.*** O fraţilor, să stăm treji şi să lucrăm cât mai avem vreme, ca să ne învrednicim şi noi acelui veac !

O,Nemuritorule Doamne, Cel ce din morţi ai înviat, ajută-ne şi nouă să ne învrednicim împărăţiei Tale celei nemuritoare întru care Tu cu sfinţii şi cu îngerii Tăi împărăteşti, în veac şi în veacul vecilor! Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

24 ianuarie

Pomenirea Sfintei cuvioase Xenia

Xenia s-a născut la Roma, ca unică fiică a unui senator de frunte. Atrasă de dragostea lui Dumnezeu, ea a refuzat căsătoria dorită de părinţii ei, a părăsit în taină palatul împreună cu două slujnice şi s-a sălăşluit în insula Coş, într-un loc numit Mylassa.

Acolo ea a întemeiat o mânăstire de fecioare în care însăşi a vieţuit în nevoinţe ascetice până la moarte. Deşi era cu trupul foarte fragilă, ea avea o minunată tărie în postiri, rugăciuni şi privegheri de toată noaptea, pe multe petrecindu-şi-le în rugăciune neîntreruptă; se îmbrăca mai sărăcăcios decât toate surorile din mânăstire; iar pâinea pe care o mânca o presăra adesea cu cenuşă din cădelniţă.

La ceasul morţii ei (care s-a întâmplat în anul 450 d. Hr.), un semn minunat s-a arătat deasupra mânăstirii: o cunună de stele având închipuit în mijloc semnul Sfintei Cruci, mai luminos şi mai arzător decât soarele.

Mulţi bolnavi au aflat tămăduire desăvârşită la sfintele ei moaşte. Fostele ei slujnice ei, acum călugăriţe, au continuat exemplul stareţei lor până la moarte şi după dorinţele lor, au fost înmormântate la picioarele cuvioasei lor stareţe, Xenia [Străina].

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Vavila

Vavila era preot în Sicilia. El a luat mucenicia pentru Hristos împreună cu doi ucenici ai săi, în veacul al treilea.

Pomenirea Sfântului cuvios Macedonie

Macedonie era un monah de neam sirian. El a început să guste pâine coaptă doar spre bătrâneţe, căci mai înainte se hrănea doar cu seminţe de orz muiate în apă. El a adormit cu pace la anul 418 d. Hr.

Pomenirea cuviosului Filon, episcopul Ciprului

Când Sfântul Epifanie a fost chemat la Roma ca să o ajute pe sora împăratului Honorius cu rugăciunile lui, el 1-a sfinţit episcop pe acest Filon. Filon a fost mare

exeget al Pentateuhului şi al Cântării Cântărilor. El a adormit cu pace în veacul al cincilea.

Pomenirea Sfântului cuvios Dionisie din Muntele Olimpului

Acest Sfânt Dionisie era făcător de minuni care trăia în nevoinţe călugăreşti în Muntele Olimpului [Turcia de azi]. El fusese tuns în chipul îngeresc în Sfântul Munte Athos, unde fusese stareţ al Mânăstirii Filotheu.

Către sfârşitul vieţii, el s-a retras să se liniştească în Muntele Olimpului, unde a adormit cu pace în veacul al şaisprezecelea.

Cântare de laudă la Sfânta Xenia

Fecioara Xenia, precum şi Agnia,
Precum şi slăvitele Tecla sau Anastasia,
Nu a voit un mire pământesc,
Ci pe Mirele Ceresc,
Hristos cel fără de moarte, L-a aflat.

Cu tot sufletul frumuseţea Lui a iubit-o,
Milostivirea şi blândeţea Lui,
Şi curăţenia Lui cea strălucitoare.

Ea chiar şi palatul senatorial
Şi bogăţiile toate le-a părăsit,
Pentru Soarele Dreptăţii
Care în inima ei a strălucit.

O doar sufletul, sufletul, sufletul!
Sufletul este adevăratul mire,
Căci trupul este netrebnic ca iarba ce se arde.

Deci sufletul ei, adevărata mireasă,
Xenia a început să şi-l împodobească,
Cu multe rugăciuni să şi-l spele
Şi să-l hrănească,
Ca astfel de Împărăţia Cerurilor
Şi de Mirele Hristos
Să-l învrednicească.

Nevoinţele Sfintei Xenia
Mirelui Ceresc I-au fost plăcute,
Şi El cu multe daruri
Pe a Sa mireasă o a covârşit.

Iar când pe al ei trup sufletul ei curat îl învinse,
Liniştit precum un rege ce priveşte o cetate cucerită,
Atunci cu cununa nemuririi
Stăpânul o încunună
Şi o duse în palatele nemuritoare
ale bucuriei celei cereşti.

Acolo unde puterile cereşti
imne de laudă Făcătorului aduc,
Acolo Stăpânul o primeşte pe mireasa Sa.

Cugetare

În zilele noastre auzim adesea părinţii de copii spunând: „Noi dorim neapărat să-i facem o situaţie în viaţă copilului nostru." De aceea îi vedem străduindu-se din răsputeri să adune averi, adesea cu nedreptate, să le asigure studii înalte exclusiv în meserii care să le aducă copiilor cel mai mare confort trupesc şi cele mai mari beneficii. Şi asta o fac oameni care îşi zic creştini! Dar ei fac aşa pentru că ideile lor despre adevăratul confort şi adevăratele beneficii sunt complet greşite.

Să ascultăm o adevărată mamă creştină şi să auzim cu ce cuvinte 1-a pregătit ea pentru adevărata viaţă pe fiul ei! ***Iată cum i-a grăit cuvioasa Eufrosina pe când se află pe patul ei de moarte, fiului ei în vârstă de doisprezece ani:***

„O fiul meu, cinste voiesc să am de la tine, când voi fi trecut din această viaţă! Fiul meu, cu curaj să trăieşti intru apărarea credinţei în Hristos şi pentru Sfânt Numele Lui să nu pregeţi nici viaţa să-ţi dai! Căci nădăjduiesc tare că va înflori cununa biruinţei pe creştetul tău, spre cinstea vieţii mele şi mântuirea multora. Să nu te înfricoşezi de ameninţări, de tăierea cu sabia, de orice schingiuire, de orice răni, de orice foc.

Nimic să nu te despartă de Stăpânul Hristos, ci tu aţintit să fii cu toată fiinţa ta la cer, de unde să aştepţi fără ruşinare veşnica şi bogată răsplată a Dumnezeului nostru. Teme-te de măreţia lui Dumnezeu! Teme-te de înfricoşata Sa Judecată,

şi cutremură-te de Ochiul Său Atoatevăzător, căci cei care se leapădă de El în lumea aceasta moştenesc veşnica osândă şi viermele neadormit în veacul vecilor!

Cu aceasta să răsplăteşti jertfa maicii tale, o dulcele meu fiu, cu aceasta chinurile în care te-am adus pe lume şi cu aceasta toate grijile cele fără număr pe care nu am pregetat a le cheltui pentru creşterea ta aleasă! Cu aceasta să-mi răsplăteşti, ca să mă învredniceşti a mă numi mamă de mucenic! Sângele pe care din mine 1-ai primit, nu pregeta să-1 verşi pentru Hristos, pentru ca şi eu cinstea lui să primesc! Chinurile cu care pentru Domnul vei fi chinuit, nu pregeta a le primi, pentru că şi eu, maica ta, prin acel sânge să mă mântuiesc, ca fiind unul care însămi prin tine jertfă Mântuitorului îl aduc!"

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos învăţătorul nostru:

- La învăţătorul care ne învaţă cum trebuie să gândească omul ca să se mântuiască;
- La învăţătorul care ne învaţă cum trebuie să vorbească omul ca să se mântuiască;
- La învăţătorul care ne învaţă cum trebuie să trăiască omul ca să se mântuiască.

Predică despre Prorocul cel a toate cunoscător, Hristos

Pentru ce cugetaţi rele în inimile voastre (Matei 9: 4)?

Când Domnul nostru şi-a îndreptat privirea rostind aceste cuvinte către farisei şi cărturari, ei nu uciseseră pe nimeni, nu înşelaseră pe nimeni, nu jefuiseră pe nimeni şi - mai mult, ei nici măcar nu scoseseră vreun cuvânt rău asupra cuiva.

De ce atunci i-a admonestat Domnul atât de dur, pe când ei nici măcar cu cuvântul nu păcătuiseră? De ce oare? Pentru aceea că deja atunci, gândurile lor erau rele.Iar gândul cel rău este păcat!

Aceasta este înfricoşata veste pe care Hristos o aduce în lume. Cu adevărat, gândul cel rău este chiar rădăcina tuturor relelor, căci înainte ca cineva să spună sau şi să facă ceva ce este păcat, el mai întâi a gândit păcatul. Rădăcina tuturor păcatelor este în păcatul din gând. Toate celelalte păcate nu sunt decât rezultatele celui din gând. Cine vrea să-şi dezrădăcineze păcatele, trebuie mai întâi să-şi dezrădăcineze păcatul din gând.

Cine vrea să împiedece curgerea unei ape care inundă totul trebuie să închidă, să oprească mai întâi locul de unde izvorăşte. Prin urmare, nimeni să nu încerce să se îndreptăţească! Cum că el nu e păcătos, pentru că „nu a omorât pe nimeni," că nu a "jefuit" pe nimeni sau că nu a necinstit sau că nu a minţit niciodată pe nimeni! Căci iată suntem cu toţii plini de gânduri de ucidere şi de pradă şi de înşelăciune!

Că nu am comis niciodată aceste păcate cu fapta a ţinut doar de milostivirea lui Dumnezeu şi de împrejurările exterioare. Dar dacă Dumnezeu ar fi îngăduit şi dacă împrejurările ar fi fost de aşa natură, cu siguranţă am fi comis acele păcate pe care nu le-am avut „decât" în gând!

Căci şarpele nu e veninos doar atunci când muşcă, ci şi atunci când nu muşcă, căci este purtător de venin în sine.

Prin urmare, nu numai că a gândi răul este păcat, dar este încă şi păcatul păcatelor şi originea tuturor păcatelor: este începutul păcatului şi sămânţa şi rădăcina tuturor păcatelor. De aceea i-a mustrat Atoate văzătorul şi Atoate cunoscătorul Domn al nostru pe cei care gândeau cele rele: *Pentru ce cugetaţi cele rele în inimile voastre?*

O, Doamne Atoate văzătorule şi Atoate cunoscătorule, ajută-ne nouă să ne curăţim inimile şi minţile de toate gândurile cele rele şi necurate, ca aşa să fie curate şi cuvintele şi faptele noastre. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

25 ianuarie

Pomenirea Sfântului Constantinopolului Grigorie Teologul, arhiepiscopul

Sfântul Grigorie s-a născut la Nazianz, dintr-un tată elin şi o mamă creştină, înainte de a primi Sfântul Botez [la maturitate, cum era obiceiul pe atunci], el a mers la Atena, unde a studiat cu cei mai mari dascăli ai vremii, avându-i colegi pe Sfântul Vasile cel mare şi pe Iulian, care mai târziu avea să fie apostat [nepotul de fiu al Sfântului Constantin cel mare], după cum însuşi Sfântul Grigorie de multe ori a prorocit despre el.

Cea mai mare înrâurire Sfântul Grigorie a primit-o de la mama lui, Nona. După ce şi-a încheiat studiile, Grigorie a primit Sfântul Botez.

Sfântul Vasile 1-a sfinţit episcop de Sasima, iar împăratul Teodosie cel mare 1-a chemat pe scaunul episcopiei Constantinopolului, atunci vacant.

El a scris foarte multe lucrări, faimoase fiind mai ales cele teologice, pentru care s-a şi numit Teologul. Mari mai ales între lucrările telologice sunt cele destinate Sfintei Treimi. Grigorie a scris şi împotriva ereticului Macedonie care învăţa greşit că Duhul Sfânt este creaţia lui Dumnezeu şi împotriva lui Apolinarie care învăţa greşit că Hristos nu a avut suflet omenesc, ci că dumnezeirea Lui îi era în loc de suflet. De asemenea Sfântul Grigorie a scris în contra lui Iulian Apostatul, tovarăşul lui de studii de odinioară, în anul 381, când a început să-i fie clevetită canonicitatea alegerii sale ca episcop, Sfântul Grigorie s-a retras singur din scaun, zicând: “Cei care voiesc să jefuiască scaunul nostru episcopal nu ne pot jefui de Dumnezeu”.

El a părăsit apoi Constantinopolul şi s-a retras la Nazianz, unde a vieţuit în singurătate şi rugăciune şi unde a scris şi minunatele sale cărţi. Deşi a ajuns până la vârsta de optzeci de ani, Sfântul Grigorie a fost chinuit de boală toată viaţa lui.

Sfintele sale moaşte au fost mai târziu mutate la Roma. O raclă purtând cinstitul său cap se află în Biserica Catedralei Adormirii din Moscova.

El a fost şi rămâne o făclie strălucitoare şi măreaţă a Bisericii Ortodoxe atât prin marea blândeţe şi curăţenie a vieţii sale, cât şi prin covârşitoarea adâncime, cea neîntrecută, a gândirii şi teologhisirii sale.

El a adormit în Domnul la anul 390 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Publie

La început Publie a fost senator, dar cunoscând lumina lui Hristos, a lăsat toate onorurile lumeşti şi-a împărţit toate averile săracilor şi s-a închinat unei vieţi de asceză şi rugăciune în apropierea cetăţii Zeguma de pe râul Eufrat. El a întemeiat două comunităţi monahale şi s-a odihnit în Domnul la anul 380 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Mareş

Mareş era nespus de frumos la chip şi cânta cu o voce îngerească. El s-a retras din lume şi a vieţuit într-o colibă vreme de treizeci şi şapte de ani, în post şi rugăciune, curăţindu-şi inima şi mintea de gândurile cele necurate. Ajungând la vârsta de nouăzeci de ani, Mareş a trecut la Domnul, la anul 430 după Hristos.

Pomenirea Sfintei muceniţe Felicitas şi a celor şapte fii ai ei

Pentru că era creştină Felicitas a fost osândită la moarte împreună cu cei şapte fii ai ei, în timpul domniei lui Antonin, la anul 164 după Hristos.

Singura ei dorinţă în faţa lui Dumnezeu la ceasul osândei a fost aceea să nu fie omorâtă înaintea fiilor ei, ca să-i poată îmbărbăta în timpul schingiuirilor şi ca să nu le fie lor să se lepede de Hristos.

Şi după purtarea de grijă a lui Dumnezeu, aşa s-a şi întâmplat. Cu bucurie, viteaza mamă cea cu suflet de diamant a stat tare lângă toţi cei şapte fii ai ei care, unul câte unul, au fost chinuiţi şi omorâţi pentru Hristos. Apoi, plină de recunoştinţă pentru Dumnezeu, a primit şi ea cununa muceniciei, împreună cu fiii ei, Felicitas a primit martiriul la Roma, unde se odihnesc sfintele moaşte ale tuturor.

Cântare de laudă la Sfânta Felicitas

Felicitas pe Domnul a rugat:
«O cunună de şapte mărgăritare am,
Doamne, în purpură scumpă voiesc să le învelesc,
Şi Ţie, Dumnezeului meu,
Să o aduc în dar,
O Doamne,
Primeşte jertfa mea!"

Şapte fii, şapte mărgăritare,

Iar jertfa cea de sânge,
Purpură de mult preţ !

Rugăciunea maicii
De Domnul a fost primită,
Ca tămâia, înaintea Lui.

Împăratul roman pe fii i-a osândit
La chinuri cumplite,
La moarte amară,
Pe care maica lor
Cu recunoştinţă le-a primit,
Spre uluirea tuturor.
Felicitas pe fiii ei îi îmbărbăta:
"Pentru aceasta pe voi v-am născut,fiii mei,
Pentru aceasta pe voi v-am alăptat,fiii mei,
Ca pe voi Domnului nostru în dar să vă aduc,
Căci voi de la El veniţi,
Voi al Său dar către mine sunteţi».

Astfel grăind maica,
Călăul uciderea şi-a început:
Primul fiu căzu,
Iar maica se plecă la pământ;
Al doilea fiu căzu,
Iar maica îndoit se plecă la pământ,
Al treilea căzu,
Iar maica de trei ori la pământ căzu;
Iar la al patrulea, de patru, şi la al cincilea,
De cinci ori; şi de şase la al şaselea;
De şapte ori la pământ căzu maica,
Domnului mulţumind
La jertfirea şi celui de-al şaptelea fiu.

Iar a opta oară
Ea pentru sine căzu la pământ,
Pe butuc odihnindu-şi grumazul
Sabia luci, capul Sfintei se rostogoli,
Iar maica în Ceruri îşi îmbrăţişează copiii.

Cugetare

Se înşeală aceia care trufaş se laudă că îi cunosc foarte bine pe oameni şi că nimeni nu-i poate înşela. Căci cine poate cunoaşte gândurile inimii omului în afară de unul Dumnezeu, Cel Ce scrutează inima şi rărunchii, pe care însuşi le-a zidit?

Pină şi marii Sfinţi s-au înşelat în judecăţile lor asupra altor oameni.

⇒ *De pildă, însuşi Sfântul Vasile cel mare, timp îndelungat a socotit că un anume eretic este om cinstit şi sfânt şi l-a apărat în faţa Bisericii faţă de mulţi invinuitori, până când s-a convins singur de falsitatea ereticului şi a suferit cu amar.*

⇒ *Sfântul Grigorie Teologul însuşi, îl botezase pe un anumit filozof, Maxim cu numele şi îl cinstea atât de mult încât şi în casa lui îl adăpostea şi la masă cu el mânca. Şi cu toate acestea Maxim era la fel de plin de otravă ca şi cel mai otrăvitor şi viclean dintre şerpi. După un timp, prin intrigi şi cumpărare, el a obţinut recunoaşterea lui ca patriarh din partea unor cetăţeni ai Constantinopolului, în locul Sfântului Grigorie.*

Când după mari neînţelegeri această ispită a fost înlăturată, mulţi l-au certat pe Grigorie pentru că singur a locuit cu trădătorul în casă. Iar sfântul a spus: ***"Nu suntem vinovaţi dacă nu sesizăm răutatea cuiva. Numai unul Dumnezeu ştie gândurile oamenilor. Cât despre noi, nouă ni se porunceşte prin legea cea dumnezeiească să ne deschidem inimile cu dragoste părintească faţă de toţi cei care vin la noi".*** Căci omul bun nu va putea înţelege niciodată răutatea celui rău.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos, Împăratul cel veşnic:

- *La Hristos împăratul întregii zidiri pe care El o îmblânzeşte şi o face să-I slujească Lui;*
- *La Hristos împăratul care stăpâneşte şi demonii şi boala şi moartea;*
- *La Hristos împăratul Vieţii celei cereşti şi nemuritoare a îngerilor şi sfinţilor.*

Predică despre Cine este Hristos?

Cine zic oamenii că sunt ? (Marcu 8:27).

Fraţilor, au trecut aproape două mii de ani de la ziua aceea în care Domnul Iisus le-a pus această întrebare ucenicilor Săi. De atunci şi până în ziua de azi această întrebare se pune fiecăruia dintre noi, în fiecare zi, şi în fiecare noapte - şi în fiecare zi şi în fiecare noapte, fiecare dintre noi trebuie să dea răspuns la ea.

Această întrebare este o întrebare de viaţă şi de moarte, iar răspunsul la ea este fie de viaţă făcător, fie de moarte aducător. ***Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu (Matei 16 :16),*** răspunde la ea Sfântul Apostol Petru.

Unii spun, întocmai ca evreii, că El este distrugătorul Legii lor şi că Se numeşte pe Sine Mesia cu de la sine putere. Alţii spun, ca şi Pilat atunci, că ei de fapt nu pot cunoaşte adevărul despre acest Om. O a treia seamă de oameni spun, împreună cu Apostolii, că El este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu, Mântuitorul rasei umane, care o scapă pe aceasta de păcat şi de moarte, că El este înviatul şi învietorul tuturor, că este Cel Viu şi Cel Dătător de Viaţă.

Iar noi toţi aceştia care suntem botezaţi în Sfânt Numele Preasfintei Treimi suntem cu toţii de acord şi cu o gură mărturisim împreună cu Sfinţii apostoli şi cu Sfânta Biserică cea apostolică şi una, că Hristos este Domnul Dumnezeu.

O, Doamne, Unule Născut Fiule al Tatălui, ajută-ne nouă ca să putem şi noi, în toate zilele vieţii noastre să credem în Tine cu inimile noastre şi să Te mărturisim pe Tine cu buzele noastre ca Dumnezeu şi Mântuitor al nostru, pe Tine care eşti Hristos, puterea lui Dumnezeu şi înţelepciunea lui Dumnezeu (I Cor l :24). Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

26 ianuarie

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Xenofont şi Maria şi a fiilor lor, Ioan şi Arcadie

Aceştia erau cetăţeni foarte de vază şi slăviţi în cetatea Constantinopolului. Xenofont şi soţia lui Maria duceau o viaţă plăcută lui Dumnezeu, dedicându-şi întreaga lor grijă educaţiei creştineşti a celor doi fii ai lor, Ioan şi Arcadie. Când aceştia au ajuns la vârsta majoratului, părinţii lor i-au trimis la Beirut [unde se aflau cele mai bune şcoli creştine din acea vreme]; dar s-a întâmplat că o furtună năprasnică le-a scufundat corabia pe care călătoreau. Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, cei doi fraţi au scăpat totuşi cu viaţă. Ei au fost aruncaţi la mal de valuri, în locuri diferite, astfel încât fiecare a crezut despre celălalt că s-a înecat. Din durerea sfâşietoare a pierderii celuilalt, ambii s-au făcut monahi la mânăstiri diferite.

După doi ani, văzând că nu soseşte nici o veste de la fii, părinţii cei zdrobiţi de durere au ajuns ca pelerini la Ierusalim, să se închine Sfintelor Locuri. Acolo, prin străvederea unuia dintre părinţii cei îmbunătăţiţi de acolo, mai întâi sau cunoscut fraţii între ei, iar mai apoi, copiii şi cu părinţii lor.

Dintr-o recunoştinţă de necuprins către Dumnezeu, Xenofont şi Maria au împărţit de îndată săracilor uriaşa lor avere şi s-au îmbrăcat amândoi în chipul cel monahicesc.

Povestea vieţii acestor patru suflete este cu adevărat copleşitoare, ea arătând mai ales cât de minunat călăuzeşte Dumnezeu vieţile celor ce cred în El, chiar din mijlocul celor mai fără de ieşire nenorociri; ea arată cum îngăduie El vitregiile vieţii, numai pentru a întări şi mai mult credinţa celor ce le poartă şi pentru a dărui, la vreme potrivită, bucurii mai presus de orice nădejde şi de orice grai.

Această familie de Sfinţi a vieţuit şi s-a săvârşit cu pace în Domnul în veacul al cincilea.

Pomenirea Sfântului cuvios Simeon cel bătrân

Acest Simeon a fost impreună vieţuitor şi prieten al lui Paladie. Din cea mai fragedă tinereţe şi până la moartea sa, Simeon a dus o viaţă de nevoinţe ascetice într-o peşteră.

El a întemeiat două mânăstiri şi a adormit cu pace în Domnul în anul 390 d. Hr. I se spune cel Bătrân pentru a-1 deosebi de Sfântul Simeon stâlpnicul, care a trăit mult mai târziu.

Pomenirea Sfântului David, împăratul Georgiei (1089-1130)

David a înnoit şi a întărit regatul georgian. El a fost un mare râvnitor pentru credinţă, construind multe biserici şi restaurându-le pe cele vechi în întreg cuprinsul Georgiei. Sfântul David este socotit înnoitorul credinţei ortodoxe în Georgia.

Cântare de laudă

În această lume străină trăim ca nişte exilaţi.
În aceeaşi temniţă fii de împăraţi se află
Alături de slugi mârşave
Şi de fii risipitori nenorociţi ce caută
La tatăl lor să se întoarcă,
În timp ce lumea cea străină îi ademeneşte
Cu dulceaţa ei.

Dar cum se vor linişti sufletele eroice
În această lume străină,
A cărei dulceaţă e dulceaţa morţii?

În această lume străină,
care respiră şi duhneşte întreagă a moarte,
Cele spuse cu hotărâre dimineaţa
Se dovedesc minciună seara.

Pe când fiul de împărat surghiunit în această lume
Suspină după împărăţia moştenirii lui celei nepieritoare,
Celei din ceruri,
Unde domneşte Tatăl şi nimic nu este străin,
Unde moarte nu este şi nici măcar amintirea
Urâtei ei duhori.
O urâtă lume, temniţă spăimântătoare!
Cei legaţi de Hristos legăturile tale le sfărâmă,
Cei legaţi de Hristos liberi sunt pururi
De toate şi de toţi,
Ei nici fug de tine nici

Cu tine nu sunt,
Ci în linişte se gătesc cu vrednicie
Din tine să iasă,
Întâmpinaţi de Braţele Tatălui,
În împărăţia veşnicei libertăţi.

Cugetare

Adevărata şi mare comoară a lumii sunt sfinţii care se află ascunşi în ea. Prin comparaţie cu aceasta bogăţiile, toate celelalte bogăţii sunt pulbere şi praf.

Împăraţii creştini cei binecredincioşi i-au socotit întotdeauna pe sfinţii din împărăţia lor cea mai mare binecuvântare a lui Dumnezeu către ei.

Sfântul împărat Constantin cel mare a spus: „îi mulţumesc Domnului şi Dumnezeului meu Iisus Hristos că mi-a dat să trăiască în zilele vieţii mele aceşti trei luminători cereşti: Avva Antonie, Avva Elenie şi Avva Evhie."

Înaintea bătăliei de la Kulikovo hotărâtoare pentru destinul tuturor ruşilor, cneazul Dmitri al Donului, împreună cu toţi mai marii lui, s-a dus în pădurea Radonejului să-1 caute pe cuviosul Serghie şi să-1 roage în genunchi să se roage pentru ei şi pentru sorţii bătăliei. Chiar dacă cneazul îşi pregătise cum se cuvine armatele pentru această confruntare cu tătarii, el se încredea mai mult în ajutorul lui Dumnezeu dat pentru rugăciunile cuviosului, decât în mulţimea armelor şi armatelor sale.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos Prorocul cel din veac:

- *La Hristos Prorocul care a prorocit fiecărui om în parte (ca de pildă lui Petru Apostolul, lui Ioan şi lui Iuda şi celorlalţi apostoli) despre cele ce vor fi mai târziu în viaţa fiecăruia;*
- *La Hristos Prorocul care a prorocit cu putere toate cele despre Ierusalim şi celelalte cetăţi, despre poporul evreu şi despre Biserica lui Dumnezeu;*
- *La Hristos Prorocul care a prorocit limpede sfârşitul lumii şi a Doua venire a Sa.*

Predică despre neînţelegerea celor întunecaţi de păcat

Cine este acesta care iartă şi păcatele (Luca 7:49)?

Aşa se întrebau păcătoşii cei nepocăiţi: *Cine este acesta [Iisus Hristos]?*

⇒ *Acesta este Cel care simte cel mai tare boldul păcatului omenesc; asupra căruia cad cu loviri sălbatice toate păcatele omenirii tuturor timpurilor. Acesta este Cel care odată, a privit din Rai cu Ochiul Său asupra omului care era curat tot căci încă nu păcătuise.*
⇒ *Acesta este Cel care 1-a zidit pe om cu totul fără de păcat, însuşi fiind fără de păcat pururi şi în vecii vecilor.*

Numai Acela are puterea să ierte, care e şi cel mai îndreptăţit să caute răzbunare. Cel puternic se răzbună pedepsind. Cel slab se răzbună urând.

Dacă ai puterea să întorci lovitura primită dar nu o faci, nu înseamnă că ai şi iertat - trebuie să ajungi până acolo încât să dezrădăcinezi mânia din inima ta.

- *Mare este Dumnezeu Cel Unul care şi puterea răzbunării o are şi pe cea a iertării.*
- *Mare este El în Dreptatea Sa, căci cu adevărat Se va răzbuna asupra păcătosului încremenit în nepocăinţă.*
- *Mare este El în Milostivirea Sa căci pe cel pocăit îl iartă cu desăvârşire.*

O de-ar cunoaşte oamenii cu adevărat puterea iertării păcatelor! Căci iată, chiar şi păcatele celui orb din naştere s-au şters, căci iată, şi-a căpătat întreagă şi luminoasă vederea! Când s-au iertat păcatele celui surd din naştere el a cunoscut pe dată că este iertat, căci a auzit. Când s-au iertat păcatele femeii gârbove, ea a cunoscut aceasta, căci pe dată s-a îndreptat şi a mers dreaptă. Când s-au iertat păcatele celei cu scurgere de sânge ea pe dată s-a vindecat şi curgerea a încetat. Când s-au iertat păcatele celui chinuit de demoni, acesta pe dată s-a liniştit, demonii au fugit din el. Când s-au iertat păcatele femeii desfrânate şi ea s-a curăţit de păcat desăvârşit. Când s-au iertat păcatele celui mort, acesta a înviat!

O înfricoşător este lanţul păcatului! Cât de greu atârnă lanţurilor păcatelor celor multe, adunate mereu şi mereu! Aceste lanţuri nu pot fi rupte de mâini păcătoase. Dar la atingerea Preacuratelor Mâini ale Stăpânului Hristos ele cad singure şi se sfărâmă. Când le atinge glasul vocii Lui prea curate, ele cad şi se sfărâmă singure. Ele se sfărâmă singure doar la o privire a Celui Prea curat. Şi chiar doar la gândul Celui Prea curat ele se sfărâmă singure, până şi ale celor mai cumplite păcate. *Cine este acesta care iartă şi păcatele?* O păcătoşilor! Acesta este Unul Prea curatul Stăpânul nostru, Atotputernic tocmai pentru că este Prea curat!

O, Doamne, Atotcurate şi Atotputernice Stăpâne, rupe de pe noi lanţurile cele grele ale păcatelor şi liberează trupurile şi sufletele noastre. Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

27 ianuarie

Pomenirea Sfântului Ioan Gură de Aur, trâmbiţa de aur a Ortodoxiei

Pomenirea acestui mare luminător al Bisericii se sărbătoreşte la 13 noiembrie şi la 30 ianuarie, dar în această zi Biserica serbează aducerea cinstitelor sale moaşte din satul armean Comane, unde s-a sfârşit în surghiun, la Constantinopol, de unde păstorise Biserica lui Dumnezeu.

La treizeci de ani de la adormirea sa, patriarhul Proculus a ţinut o predică întru pomenirea tatălui său duhovnicesc şi învăţătorului său. Această predică într-atât a aprins dragostea şi pocăinţa poporului şi a împăratului Teodosie cel mic faţă de acest mare sfânt încât cu toţii au dorit aducerea sfintelor sale moaşte de la Comana la Constantinopol.

Se spune că racla cu sfintele moaşte nu a putut fi clintită de la locul ei până ce împăratul nu a scris o scrisoare adresată Sfântului Ioan Gură de Aur însuşi în care îl ruga cu lacrimi să o ierte pe mama lui, Eudoxia, cea care îl urâse şi îl izgonise. Tot în acea scrisoare fiul împărătesei izgonitoare îl ruga pe sfântul să binevoiască şi să se întoarcă la Constantinopol, scaunul său patriarhal.

Când această scrisoare de pocăinţă s-a pus pe raclă, îndată ea s-a făcut foarte uşoară şi s-a putut aduce la Constantinopol.

În timpul aducerii, mulţi dintre cei bolnavi care se atingeau de ea căpătau pe dată vindecare. Când sfintele moaşte au intrat în capitală, atunci împăratul, în numele mamei sale, ca şi când ea însăşi ar fi grăit către moaşte, cu voce mare a îngenucheat şi a zis: «O, părinte, când am trăit în această viaţă trecătoare ţi-am făcut tot răul, iar tu, dintru a ta viaţă nepieritoare, ajută sufletului meu. Slava mea a trecut ca un vis şi la nimic nu mi-a folosit mie. Ajută-mi, părinte din slava ta, ajută-mi mie mai înainte ca să ajung la Scaunul Judecăţii lui Hristos!»

Când sfântul a fost adus în Biserica celor doisprezece apostoli şi aşezat pe scaunul patriarhal, mulţimea poporului ce se afla înăuntru au auzit glasul sfântului grăind: «Pace tuturor».

Aducerea moaştelor Sfântului Ioan Gură de Aur la Constantinopol s-a întâmplat în anul 438 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Tit de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev

La început, Tit a fost soldat. După ce într-o bătălie a fost rănit la cap, el s-a retras din lume şi s-a dus la Mânăstirea Peşterilor din Kiev unde după ce a fost vindecat, s-a tuns şi monah.

Tit a petrecut cealaltă vreme a vieţii lui în pocăinţă cu lacrimi, pentru păcatele lui de mai înainte, înainte să moară el a aflat printr-o vedenie minunată că păcatele lui s-au iertat.

Moaştele sale se află în Peşterile cuviosului Teodosie.

Cântare de laudă la Sfântul Ioan Gură de Aur

Sfinte părinte Ioane, trâmbiţa cu aur ferecată,
Tu omenirii milostivirea lui Dumnezeu
O ai vestit.

Milostivire minunată, care şi pe cei mai păcătoşi îi cuprinde,
Milostivire minunată ce covârşeşte lumina
Soarelui, uimind pământul, şi tot crugul cel ceresc.
O înfricoşată milostivire
Ce pogorî de pe Golgota însângerată,
De la Mântuitorul Răstignit care iartă crimele omenirii
O, cutremurătoare milostivire, iertare şi slavă,
Milostivire pe care o cântă îngerii
Şi care întreaga zidire adapă.

Doar Sfinţii cu adevărat o slăvesc pe aceasta,
Pe ea care vindecă de toată boala,
Pe ea, bucuria umililor,
Şi nebunie tuturor înţelepţilor acestei lumi.

Ea, vindecarea trufaşilor şi pedeapsa deşerţilor;
Ea, milostivirea lui Dumnezeu de care se bucură făptura;
Ea care îmbălsămează suflul pământului,
Ea care spală toate nelegiuirile lui.

Această milostivire mai înainte de Hristos
Necunoscută,

Această veşnică lumină de la Hristos a răsărit.

O învăţătorule a milostivirii lui Dumnezeu,
Sfinte părinte Ioane Gură de Aur,
Roagă-te lui Hristos Dumnezeu
Ca să dea iertare păcatelor noastre.

Cugetare

Postul este o faptă foarte mare, dar iubirea una încă şi mai mare. Prin post şi prin rugăciune dracii se alungă, patimile se îmblânzesc, puterile trupului se împacă, duhul se adună întru sine, dar prin iubire Dumnezeu însuşi se sălăşluieşte în om.Însuşi Mântuitorul a arătat însemnătatea postului, dar El a arătat că iubirea este cea mai dintâi poruncă.

În prima jumătate a veacului al XIX-lea în Ohrida stăpânea Ieladin Bei, un renegat al sultanului care stăpânea Ohrida cu de la sine putere, în acel timp în Biserică era Mitropolit Calinic. Chiar dacă erau de credinţe diferite, Ieladin şi Calinic erau prieteni buni care se vedeau deseori. S-a întâmplat că Ieladin Bei a condamnat la spânzurătoare douăzeci şi cinci de creştini, osânda ce trebuia dusă la îndeplinire chiar în Sfânta şi marea Vineri a Patimilor. Mitropolitul tulburat alergă la Ieladin şi-1 rugă cu lacrimi să cruţe vieţile acelea şi să le dea o pedeapsă mai uşoară. Aşa vorbind se apropie vremea prânzului şi beiul îl invită pe mitropolit la masă, pentru care se pregătise miel. Dar mitropolitul se scuză, zicând că este post şi că nu poate să rămână şi se pregăti să plece.

Beiul se întristă şi spuse:„Alege: sau prânzeşti cu mine şi mântui pe cei douăzeci şi cinci de creştini ai tăi de moarte sau nu prânzeşti cu mine şi vor muri din cauza ta de spânzurătoare".

Mitropolitul s-a însemnat cu semnul Sfintei Cruci şi a rămas la masa lui Ieladin, iar creştinii condamnaţi la spânzurătoare au scăpat cu viaţă.

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos Arhiereul cel Veşnic:

- *La Arhiereul care îi jertfeşte lui Dumnezeu toată viaţa Lui trăită pe pământ;*
- *La Arhiereul care îi jertfeşte lui Dumnezeu fiecare cuvânt, fiecare simţire, fiecare gând, fiecare nevoinţă, fiecare lacrimă;*

- *La Hristos Arhiereul cel Veşnic care Se jertfeşte pe Sine însuşi lui Dumnezeu ca Om, pentru mântuirea oamenilor.*

Predică despre frica puţin credincioşilor

Cine este Acesta că şi vânturile şi marea ascultă de El? (Matei 8:27) Cu aceste cuvinte s-au întrebat apostolii care, încă necunoscându-L deplin pe Stăpânul Hristos, văzând cum ceartă El vânturile şi marea şi face linişte deplină, au zis: *Cine este Acesta că şi vânturile şi marea ascultă de El?*

Acesta este chiar Cel care a făcut vânturile şi marea. De aceea, de ce ne-am mira ca de o minune că cele făcute de El Se supun Lui? Oare nu e toporul unealtă supusă în mâinile celui care 1-a făcut pe el? Stăpânul nostru Hrisos a făcut toate numai cu cuvântul, şi de aceea toate se supun cuvântului Lui.

Fraţilor, *Cine este Acesta?* Cine este El? El este chiar Acela care, mai înainte a ridicat vânturile şi le-a liniştit şi Care a zbuciumat marea şi mai apoi a liniştit-o. Este Acelaşi care şi astăzi lucrează acestea. Ca om, El a stat înaintea oamenilor şi a certat vântul cel năprasnic şi marea cea înfuriată tocmai ca să alunge frica din minţile confuze ale oamenilor care cred că vântul şi marea se înfurie din întâmplare sau din cauza vreunei puteri rele; pentru ca să dea la iveală adevărul cel veşnic care spune că Stăpânul zidirii este acela care porunceşte stihiilor după sfânta Purtarea Sa de Grijă.

Apostolii au întrebat: *Cine este Acesta?* O, Sfinţilor apostoli, el este Fiul lui Dumnezeu Cel fără de păcat al cărui Nume voi L-aţi propovăduit până la marginile lumii, vărsându-vă sângele pentru El, murind în schingiuiri pentru El, şi fiind ucişi pentru El toată ziua, ca nişte miei de către haitele de lupi.

Cine sunt haitele de lupi? Lupii sunt aceia care cred că vânturile suflă de la sine pe faţa pământului şi că marea se înfurie şi se linişteşte de la sine, iar dacă nu de la sine, atunci de la diavolul.

O, Sfinţilor apostoli, voi cei care aţi întrebat şi care aţi aflat tot adevărul şi tot adevărul lumii 1-aţi propovăduit, rugaţi-vă pentru noi ca şi pe noi să ne lumineze acest adevăr.

O, Stăpâne Doamne, Atotînţelepte şi Atotputernice, ceartă vânturile păcatelor noastre şi furtuna necuratelor şi netrebnicelor noastre patimi, căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

28 ianuarie

Pomenirea Sfântului cuvios Efrem sirul

Efrem s-a născut în Siria din părinţi săraci, pe timpul împărăţiei lui Constantin cel mare. După o tinereţe oarecum furtunoasă, Efrem a cunoscut o schimbare radicală a vieţii sale, care 1-a făcut să ardă de iubire pentru Dumnezeu.

Efrem a fost ucenicul Sfântului Iacob din Nisibe (13 ianuarie). Prin harul covârşitor al lui Dumnezeu Efrem a cunoscut înţelepciunea dumnezeiească, care se prelingea precum mierea de pe buzele sale, iar ochii săi s-au făcut izvoare nesecate de lacrimi.

Harnic precum albina, Efrem scria necontenit cărţi pentru zidirea fraţilor şi îi povăţuia prin viu grai, nu doar pe ei, ci pe toţi cei care veneau la el pentru sfat de prin toate împrejurimile Edessei.

De cele mai multe ori Efrem petrecea în retragere şi rugăciune. Cărţile lui sunt numeroase, iar rugăciunile lui minunate.

Cea mai cunoscută este cea care se rosteşte mai ales în timpul Sfântului şi marelui Post: Doamne şi Stăpânul vieţii mele, duhul trândăviei, al griji de multe, al poftei de stăpânire şi al grăirii în deşert, nu mi-l da mie. Iar duhul curăţiei, al gândului smerit, al răbdării şi al dragostei, dă-mi-l mie, slugii Tale. Aşa Doamne împărate, dă-mi să-mi văd păcatele mele şi să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat eşti în vecii vecilor. Amin.

Când au vrut să-1 înscăuneze cu sila episcop al Edesei, s-a prefăcut nebun, începând să fugă pe străzile cetăţii târându-şi veşmântul după el. Văzând aşa, oamenii 1-au lăsat în pace.

Efrem a fost contemporanul şi prietenul Sfântului Vasile cel mare. Sfântul Efrem este socotit de Biserică apostol al pocăinţei. Cărţile lui înmoaie inimile împietrite chiar şi ale omenirii de azi, întorcându-le la pocăinţă şi la Hristos.

Sfântul Efrem a trecut la Domnul încărcat de zile, în anul 378 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Isaac sirul

Isaac s-a născut la Ninive şi şi-a petrecut tinereţea în nevoinţe ascetice, în Mânăstirea Sfântului [apostol] Matei din apropierea Ninivei.

Când Isaac s-a făcut cunoscut oamenilor pentru sfinţenia vieţii sale şi pentru multele sale minuni, el a fost ales episcop în Ninive, cu sila. Dar după numai cinci luni el a părăsit episcopia şi s-a tăinuit într-o pustie a Mânăstirii Rabban Şabur.

El a scris multe cărţi, între care până la noi au ajuns cam o sută de predici despre viaţa duhovnicească şi despre nevoinţă, scrise în primul rând din propria lui experienţă.

A fost un cunoscător fără egal al sufletului omenesc şi un îndrumător puternic al vieţilor celor care veneau la el. Chiar şi sfinţi cum a fost Sfântul Simeon de la Muntele Minunat (noul stâlpnic) de lângă Antiohia veneau la Sfântul Isaac sirul pentru îndrumarea vieţii.

Sfântul Isaac sirul a trecut la Domnul la bătrâneţi înaintate, cam pe la sfârşitul veacului al şaptelea după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Paladie, sihastrul sirian

Acest Paladie a fost un mare nevoitor şi făcător de minuni.

Odată înaintea uşii chiliei lui a găsit cadavrul unui anume bogat omorât şi jefuit de tâlhari. Paladie a fost târât înaintea judecătorului, dar el rugându-se cu lacrimi lui Dumnezeu, mortul a înviat.

Acest Sfânt Paladie a adormit cu pace în veacul al patrulea.

Pomenirea Sfântului cuvios Efrem de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev

Acest Efrem a trecut la Domnul în 1096 d. Hr. El a înfiinţat sărbătoarea mutării Sfintelor Moaşte ale Sfântului ierarh Nicolae la Bari, în Italia, care se ţine în fiecare an, la 9 mai.

Cântare de laudă la Sfântul Efrem sirul

Inima lui Efrem arde de iubire
Pentru Hristos,
Iar limba lui grăieşte

înţelepciunea curată a Sfintelor Scripturi.

O, Sfinte părinte Efreme,
albină adunătoare de miere duhovnicească!

O, Sfinte părinte Efreme,
izvorâtorule de har ce izbucneşti lumii
Râuri de cucernicie!

Pocăinţa răsuflare ţi s-a făcut ţie, părinte,
Cu lacrimile tale tu pocăinţa o propovăduieşti!
Cu limba ca şi cu un condei tu propovăduieşti
„Pocăiţi-vă! Căci Domnul îi miluieşte
pe cei ce se pocăiesc!"

O, minunate învăţătorule şi povăţuitorule al nostru,
Care cu viaţa şi cu scrisul pe noi ne povăţuieşti,
O, Sfinte părinte Efreme, mângâietorule al nemângâiaţilor,
Şi bici înfricoşat patimii trândăviei,
O miere a milostivirii către ceilalţi,
Şi sabie a nevoinţei către tine însuţi!

O, Sfinte părinte Efreme,
Pe tine Biserica te slăveşte
Iar sfinţii îngeri te numesc pe tine frate!

Cu adevărat aşa se cuvine ţie,
Sfinte părinte Efreme,
Prea dulce teologhisitorule al dogmelor,
Cunună a Siriei, de Biserică cântat şi slăvit!

Pe tine, cel care pe Fiul lui Dumnezeu L-ai prea slăvit,
Pe tine cu dreptate Biserica te slăveşte.

Cu harul ce din gura ta izvorăşte ca o miere,
Cu rugăciunile tale cele ca o ploaie aducătoare de roadă,
Cu acestea tu zi şi noapte mijloceşti pentru noi,
Sfinte cuvioase părinte,
Prea puternice monahe!

Către tine însuţi tu sabie a nevoinţelor eşti,
Iar către noi miere a milostivirii!

Biserica pe cununa Siriei o slăveşte,
Pe cel ce-L prea slăveşte pe Fiul lui Dumnezeu.

Cugetare

Uimitoare şi prea minunată este lipsa oricărei umbre de invidie între Sfinţii lui Dumnezeu. Nu numai că ei nu îngăduiau strecurarea în inima lor a nici unui gând de invidie, dar ei încă se nevoiau neîncetat pentru ridicarea fraţilor şi micşorarea loruşi.

Când odată Sfântul Ilarie al Palestinei 1-a cercetat pe Sfântul Antonie cel mare, Sfântul Antonie 1-a întâmpinat cu aceste cuvinte: „Fii binevenit la a mea smerenie, o lucefere ce luminezi dimineaţa!".

Iar Sfântul Ilarie a răspuns: „Sănătate şi bucurie ţie, stâlpule de aur care sprijineşti lumea!"

Când au grăit despre monahul Macarie, Sfântul Antonie a spus: „Iertaţi-mă, fraţilor, eu monah nu sunt, dar monah am văzut, căci am văzut pe Macarie."

Când unii au grăit către Sfântul Sisoe că a ajuns măsurile Sfântului Antonie cel mare, Sfântul Sisoe a spus: „O singură cugetare de a lui Antonie de aş avea, cu totul aş arde de lumina cea dumnezeiască."

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos care chip de rob a luat:

- *La cum de bunăvoie a venit în trup ca să slujească tuturor;*
- *La cum niciodată nu S-a întors de către faţa nimănui care a venit la El după ajutor;*
- *La cum El şi astăzi ca şi întotdeauna în chip nevăzut şi tăcut slujeşte întreaga lume.*

Predică despre Omul pe care nu-L cunoaşte nimeni

Deci îi ziceau ei: Cine eşti Tu? Şi a zis lor Iisus: ceea ce v-am spus de la început (Ioan 8: 25).

Stăpânul Hristos este începutul zidirii, începutul înnoirii zidirii, începutul mântuirii, începutul învierii, şi începutul slavei celei veşnice.

Acolo unde vreun rău din lume trebuie dezrădăcinat, cu El trebuie să se înceapă, căci fără El nimic nu se izbândeşte. Oriunde în lume se vrea începerea vreunui lucru bun, cu El trebuie să se înceapă, căci fără El nimic nu foloseşte. Oricine doreşte să dărâme răul din propria familie, sau sat, sau oraş, sau din întreaga lume, cu El trebuie să înceapă, căci El este începutul. Şi oricine doreşte să zidească bună voire, pacea şi dragostea în propria familie, sat, oraş, ţară sau întreaga lume, numai cu El trebuie să înceapă, căci El este începutul.

De ce oare nu putem dezrădăcina răul, nici zidi binele, fără Hristos? De aceea, pentru că răul este de la păcate şi numai El poate ierta păcatele. Dacă El şi numai El poate ierta păcatele, atunci înţelegem că această iertare este şi dezrădăcinarea lor.

Nici un fel de bine nu se poate zidi fără El de aceea că doar El este vistierul a tot binele; a însăşi seminţei oricărui bine. El este singurul Semănător al Binelui în ogorul întregii lumi.

Sfântul apostol Pavel, care a înţeles toate acestea mult mai bine decât noi, zice: ***Toate le pot întru Hristos, cel care mă întăreşte (Filipeni 4:13).*** Fără Iisus Hristos, cine ar putea oare să scoată răul din sine şi din ceilalţi şi după aceea să pună în loc binele, mai întâi în sine, şi apoi în ceilalţi? Nimeni, cu adevărat nimeni.

De aceea fraţilor, dacă am hotărât neclintit să scoatem afară răul din noi înşine mai întâi, şi apoi din ceilalţi, iar în locul răului să punem binele în noi, şi apoi în ceilalţi, atunci să începem cu începutul, care este Hristos; să începem adică cu Biruitorul răului şi Semănătorul binelui, cu Domnul Dumnezeul şi Stăpânul nostru Iisus Hristos.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, fă-Te nouă început al luptei contra tuturor păcatelor şi al izbândirii în toate faptele bune. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

29 ianuarie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ignatie teoforul

Sărbătoarea principală a Sfântului Ignatie este cea de pe 20 decembrie, dar astăzi sărbătorim aducerea sfintelor sale moaşte de la Roma, unde a suferit mucenicia, la Antiohia, unde mai înainte fusese întâistătător.

Când Sfântul Ignatie a fost chemat la Roma înaintea împăratului Traian pentru a da socoteală de credinţa sa, el a fost însoţit în călătorie de un număr de cetăţeni din Antiohia care nu au voit să-1 lase singur în aceasta pe Arhipăstorul lor iubit.

Nevoind cu nici un chip să se lepede de credinţa sa şi socotind toate ofertele şi onorurile împăratului ca pe un nimic, Sfântul Ignatie fu aruncat la fiare, în marele circ (Circus Maximus) al Romei. Fiarele 1-au sfâşiat pe sfântul, care şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Iubiţii săi creştini şi cetăţeni ai Antiohiei au adunat cu grijă sfintele oase ale sfântului şi le-au dus la Antiohia unde le-au îngropat cu cinste.

Dar când persanii au capturat Antiohia în veacul al şaselea, moaştele Sfântului Ignatie au fost duse din nou la Roma.

Pomenirea celor şapte mucenici din Samosata: Roman, Iacob, Pilotei, Iperechie, Aviv, Iulian şi Parigorie

Aceştia cu toţii au luat mucenicia în Samosata, sub împăratul Maximilian, în anul 297 după Hristos. Pilotei şi Iperechie erau aristocraţi, iar ceilalţi erau tineri fii de nobili. Păgânii i-au schingiuit sălbatic, zdrobindu-le oasele mari cu ciomege şi bătându-le piroane în capete. Dar ei au suferit mucenicia cu vitejie şi acum se veselesc cu bucurie nepieritoare.

Pomenirea Sfântului cuvios Lavrentie de la peşterile din Kiev

Lavrentie şi-a ales viaţa de zăvorât pe viaţă, urmând exemplul nevoitorilor de mai înaintea sa Isaac şi Nichita.

Cu harul şi cu ajutorul lui Dumnezeu, el s-a luptat cu atenţie împotriva atacurilor diavoleşti care se abătuseră asupra celor doi înaintaşi ai săi. Prin multe şi aspre nevoinţe, rugăciuni şi cugetări la Dumnezeu, Lavrentie a ajuns la măsuri mari. El a

aflat, făcând silă asupra unui diavol înfricoşat, că dintre cei 118 părinţi care locuiau în Lavra Peşterilor doar 30 puteau să alunge afară demoni.

Lavrentie a trecut la Domnul în anul 1194 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Ignatie teoforul

Moartea cea amară a lui Hristos a tocit boldul morţii
Şi pe vecie a curmat spaima omului de moarte.

Mulţimea sfinţilor morţii lui Hristos i-au urmat
Fără teamă, fără plângere şi fără strigăte.
Ci cu bucurie ei la moarte grăbeau
Căci înaintea ei vedeau feţe de îngeri şi Raiul.

Sfântul Ignatie la Roma a călătorit,
Iar pe drum se ruga Dumnezeului celui Viu
Precum fiul se roagă de părinţii săi
Ca fiarele cu adevărat să-l sfâşie,
Să nu-l cruţe.

De aceea Dumnezeu ruga I-a îndeplinit-o
Şi iată că deşi sfâşiat
Sfântul rămâne viu, viu cu adevărat;
până în ziua de azi el este înaintea Mesei celei Cereşti
Pâinea cea dulce în chinuirile pentru Hristos coaptă.

Sfântul Ignatie, viteazul Teofor,
Tuturor chinuiţilor de-a lungul veacurilor vitejie le aduce.

Sunt două suferinţe, nu pot fi decât două:
Ori pentru păcat, ori pentru dreptate.

Suferinţa din păcat este fără nădejde,
Dar suferinţa pentru dreptate este bucurie
fără nici umbră de durere.

Ca lumina ce străbate prin roua curcubeului
Aşa bucuria, prin lacrimi şi suferinţă liniştită
Străluceşte de pe faţa mucenicului,

Ca însuşi Raiul lui Hristos;
Căci Hristos însuşi întăreşte sufletele mucenicilor.

Cugetare

Cu cât creşte omul în cunoaşterea duhovnicească şi în curăţirea inimii, cu atât vede mai bine adâncul în care se află şi cu atât îi par mai depărtate înălţimile la care luptă să ajungă.

Când un astfel de om, adevărat uriaş duhovnicesc, aflându-se pe patul de moarte, i-a auzit pe ucenicii săi lăudându-1 pentru nevoinţele lui, el a început să plângă şi a zis: "Copii, eu nici măcar nu am pus început nevoinţee".

Când Sfântul Ignatie Teoforul zăcea în temniţă cu trupul ferecat în lanţuri, el scrie către efeseni: "Eu nu vă scriu vouă ca şi când aş fi ceva, deşi zac aici înlănţuit pentru Hristos; căci eu încă nu m-am desăvârşit pe mine. De abia acum încep să mă desăvârşesc şi vă grăiesc vouă ca unor povăţuitori ai mei".

30 ianuarie

Pomenirea Sfinţilor trei Ierarhi Vasile cel mare, Grigorie cuvântătorul de Dumnezeu şi Ioan Gură de Aur

Fiecare dintre aceşti trei mari Sfinţi are propria sa zi de sărbătoare în Biserică: Sfântul Vasile cel mare este sărbătorit la 1 ianuarie, Sfântul Grigorie Teologul la 25 ianuarie, iar Sfântul Ioan Gură de Aur la 27 ianuarie.

Această sărbătorire a tuturor trei la un loc în ziua de 30 ianuarie a fost însă instituită în veacul al unsprezecelea, în timpul împărăţiei lui Alexie Comnenul, când se ivise şi o neînţelegere în popor.

Căci erau unii care socoteau că dintre cei trei, Sfântul Vasile este cel mai mare sfânt datorită curajului şi curăţiei sale, şi aceştia se numeau vasilieni. Alţii îl cinsteau numai pe Sfântul Grigorie Teologul, datorită adâncimii şi sfinţeniei teologhisirii sale - aceştia îşi spuneau gregorieni. Iar alţii îl cinsteau numai pe Sfântul Ioan Gură de Aur datorită elocinţei şi limpezimii cu care explica Sfânta Scriptură către popor - aceştia erau ioaniţii.

Dar această ceartă s-a curmat prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu şi spre mai marea slavă a Sfintei Sale Biserici. Căci episcopul Ioan al Evhaitelor (sfânt, sărbătorit la 14 iunie în fiecare an) a avut o vedenie în vis: la început, cei trei Sfinţi i s-au înfăţişat separat, fiecare în slavă nespusă, iar mai la sfârşit toţi trei împreună.

Ei i-au spus episcopului Ioan: “Vezi aşadar că noi trei suntem una în Dumnezeu şi nici o despărţire sau ceartă nu este între noi şi nici nu se află între noi unul care să fie mai întâi sau mai pe urmă.”

Sfinţii 1-au sfătuit pe episcopul Ioan să alcătuiască o slujbă deosebită închinată lor împreună şi să rânduiască o singură zi de cinstire a tuturor trei.

În urma acestei minunate vedenii, Episcopul a şi rânduit ziua de 30 ianuarie pentru cinstirea acestor trei mari dascăli ai lumii şi ierarhi.

Grecii au această zi nu doar ca o mare sărbătoare bisericească, ci şi ca pe cea mai mare vacanţă şcolară a anului.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ipolit, episcopul Romei

Ipolit a primit mucenicia pentru credinţă în timpul domniei lui Claudius. Când fecioara Hrisis, pentru credinţa ei în Hristos, era torturată bestial la Roma, Sfântul Ipolit a strigat tare în apărarea ei, înfierându-i pe torţionari. Din cauza protestului lui, Ipolit a fost adus în faţa curţii şi condamnat şi el la chinuri încă şi mai cumplite, apoi omorât prin aruncarea în mare, după ce fusese mai întâi legat de mâini şi de picioare, împreună cu Hrisis şi Ipolit au mai suferit alţi douăzeci de mucenici, care cu toţii au mărturisit pentru Hristos la anul 269 de la Sfântă întruparea Sa.

Pomenirea Sfântului mucenic Teofil cel nou

În calitatea lui de general al armatelor împăratului Constantin şi împărătesei Irina, Teofil a căzut prizonier la agareni, care 1-au ţinut în temniţă timp de patru ani.

Respingând presiunile musulmanilor să-şi abjure credinţa lui creştină, aceştia 1-au omorât prin decapitare în anul 784 după Hristos, iar Teofil s-a strămutat la locaşurile cereşti, unde este impreună-vieţuitor cu Stăpânul Hristos.

Pomenirea Sfântului Petru, ţarul bulgarilor

Petru a fost fiul lui Simeon, care era un mare iubitor al Sfântului Ioan de la Rila. El a câştigat independenţa Bisericii bulgare faţă de Constantinopol şi a apărat şi întărit ortodoxia atacată de bogomili.

În urma unei bătălii pierdute în faţa ungurilor şi ruşilor, Petru a murit la anul 967 d. Hr., în vârstă de cincizeci şi şase de ani.

Cântare de laudă la Sfinţii trei ierarhi Vasile, Grigorie şi Ioan Gură de Aur

O postirea şi credinţa lui Vasile!
O înalta teologhisire a lui Grigorie!
O dumnezeiască milostivire a lui Ioan!
Aceştia trei guri de aur sunt,
Din care picură miere.

Toţi trei, lucrătorii unei singure lucrări;
Fiecare în parte, un înger în trup;
Ei trei împreună una sunt,
Precum Dumnezeu este Unul.

Nici unul nu este mai întâi,

Sau mai pe urmă.

În veşnicie ei sunt într-un gând,
Chemând pe unul,
Toţi trei îţi vin în ajutor,
Cântându-l pe unul,
Toţi trei aud,
Slăvindu-l pe unul,
Toţi trei împreună se bucură.

Cei trei sfinţi bărbaţi una sunt;
Trei Ierarhi şi o singură lucrare;
Trei nume şi o singură slavă;
Căci celor trei împreună Hristos
Le este Cap.

Cugetare

Au existat vremuri în care diriguitorii căutau cu adevărat sfatul oamenilor sfinţi. Aşa a fost ţarul Petru al bulgarilor, un ţar creştin ortodox. Dorind cu ardoare sfatul şi învăţătura Sfântului Ioan de la Rila, Petru s-a pornit cu toată suita lui într-acolo, trimiţând mai întâi mesageri care să-i anunţe sosirea. Sfântul însă a refuzat să-1 primească pe ţar. Acesta, s-a întristat, dar fără să se mânie şi fără să deznădăjduiască a trimis din nou oameni împărăteşti cu daruri pentru sfântul, provizii de hrană şi aur, rugându-1 ca dacă nu vrea să-1 primească, măcar să-i scrie o scrisoare cu sfintele lui poveţe.

Sfântul Ioan a acceptat proviziile de hrană, dar nu a vrut să se atingă de aur şi i-a scris ţarului următoarea scrisoare: "Dacă râvneşti după Împărăţia Cerurilor, să fii milostiv precum şi Tatăl nostru cel Ceresc milostiv este. Nu nădăjdui în nedreptăţi şi leapădă lăcomia. Fii blând şi tăcut şi primeşte-i pe toţi cei ce te caută. Nu primi linguşiri de la curtea ta. Purpura ta să strălucească de virtuţi. Ţine pururi în suflet pomenirea morţii. Să cazi plin de umilinţă la picioarele Maicii Biserici. Să te închini în faţa întâistătătorilor ei astfel încât împăratul împăraţilor, văzându-ţi smerenia şi inima curată, să te răsplătească cu bunătăţile Lui, mai presus decât pe orice om."

Primind această sfântă scrisoare, ţarul a sărutat-o. El a avut-o pururea cu dânsul, citind-o deseori şi ne mai despărţindu-se de ea până la moarte.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, Cel care este Prietenul copiilor:

- *Să luăm aminte la El, care este şi prietenul îngerilor, celor asemenea copiilor prin curăţenie, ascultare şi lipsă de patimi;*
- *Să luăm aminte la El, Cel care este Prietenul celor mai mici de pe pământ, care simplu şi fără întrebări cred cu bucurie în El;*
- *Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, Prietenul tuturor Sfinţilor, care prin nevoinţe şi har s-au curăţit de păcate şi s-au făcut nevinovaţi precum copiii.*

Predică despre cum trebuie să ne întoarcem şi să fim precum pruncii dacă vrem să dobândim Împărăţia Cerurilor

Adevărat zic vouă: De nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor (Matei 18:3).

Aşa grăieşte Domnul, iar Cuvântul Lui este sfânt şi adevărat. ***Ce fel de avantaj au copiii faţă de adulţi?*** Ei au trei avantaje:

- ✓ *al credinţei,*
- ✓ *al ascultării şi*
- ✓ *al iertării.*

Copilul îl întreabă pe tatăl său despre toate şi orice îi spune tatăl, copilul crede netulburat. Copilul este ascultător faţă de părintele său şi cu uşurinţă se pleacă voii lui. Copilul iartă, chiar când este certat pentru neascultare, el iartă repede şi nu ţine mânia. Şi acestea şi sunt cele pe care le cere Domnul de la noi: credinţa, ascultarea şi iertarea. El cere ca oamenii să creadă în El necondiţionat, aşa cum un copil crede părinţilor săi. ***Aceasta ne cere Domnul nouă: să-L ascultăm necondiţionat, aşa cum un copil mic îşi ascultă părinţii, să ne iertăm unii pe alţii, să nu ţinem minte răul şi să nu răsplătim răului cu rău.***

Credinţa, ascultarea şi iertarea sunt trăsăturile esenţiale ale sufletului de copil. La acestea se adaugă candoarea specifică lor, adică curăţia sufletului şi bucuria. Copilul mic nu se lăcomeşte niciodată; el nu are pofte trupeşti; el nu ştie ce este aceea slava deşartă; privirea lui nu este înceţoşată de vicii, iar bucuria lui nu este stricată de griji.

O fraţilor, cine ne-ar putea întoarce pe noi şi face să ne dobândim curăţia prunciei? Nimeni, decât numai Unul Hristos. Numai El ne poate întoarce cu adevărat la cu-

răţia de prunc a inimii, numai El ne poate face să ne mai naştem o dată, prin modelul Vieţii Lui, prin învăţătura sfântă a Lui şi prin puterea Duhului lui Celui Sfânt.

O, Stăpâne Iisuse Hristoase, Tu desăvârşirea ascultării şi blândeţii, Veşnice Prunc al Tatălui Ceresc, ajută-ne nouă să ne facem precum pruncii în credinţa în Tine, în ascultarea faţă de Tine, şi în iertarea cea nefăţarnică faţă de toţi. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos şi la simplitatea purtării Lui:

- *La simplitatea purtării lui cu pescarii, dar şi cu fariseii şi cărturarii;*
- *La simplitatea răspunsurilor Lui către fiecare şi a felului în care intră în casele tuturor celor care Îl cheamă la ei;*
- *La simplitatea purtării Lui din care radiază puternic toată măreţia împărătească a Lui.*

Predică despre desăvârşirea care vine prin împlinirea voii lui Dumnezeu

Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis pe Mine şi să săvârşesc lucrul Lui (Ioan 4:34).

Ce mântuitor exemplu de viaţă ne pun înainte aceste cuvinte! Cel care are o astfel de putere, înţelepciune şi stăpânire ne spune nouă că nu a venit în lume să facă voia Sa ci voia Tatălui şi că nu a venit să săvârşească lucrarea Sa, ci lucrarea Tatălui! Pe când noi, măcar că suntem slabi ca nişte pânze de păianjen, tot timpul ne scoatem înainte voia noastră iar unii dintre noi, chiar şi lucrarea noastră! Deşi Fiul este întocmai cu Tatăl, precum însuşi zice în altă parte: ***Tatăl şi cu Mine una suntem (Ioan 10:30).*** El totuşi spune că a venit în lume să facă voia Tatălui Său şi să săvârşească lucrul Tatălui Său.

El spunea aceasta nu ca să arate micimea Lui de Fiu faţă de Tatăl, căci Ei Doi sunt de o fiinţă, ci ca să arate iubirea Lui cea mare de Fiu faţă de Tatăl şi să ne dea nouă exemplul de cum trebuie să-L iubim şi noi pe Tatăl, dacă vrem să ne facem fii ai Lui: trebuie adică să facem şi noi voia Lui, şi să săvârşim lucrul Lui.

Toată nenorocirea vieţii noastre vine din aceea că nu vrem să facem voia Celui care ne-a trimis în lume. Iar voia Lui nu o facem pentru că nu-L iubim. Căci oricine

iubeşte pe cineva, vrea să facă voia aceluia, însuşi Stăpânul a spus-o: ***De Mă iubiţi, păziţi poruncile Mele (Ioan 14 :15).***

Prin ce altceva îşi poate arăta Stăpânul Hristos iubirea faţă de Tatăl Său, dacă nu prin aceea că împlineşte voia Tatălui Său? Şi prin ce altceva ne putem arăta noi iubirea faţă de Stăpânul Hristos Iisus Cel răstignit pe Cruce pentru noi, dacă nu prin împlinirea poruncilor Lui?

Voia noastră, fraţilor, este înşelătoare ca o umbră. Să nu ne luăm după ea, căci vom pieri. Să ne luăm mai curând după voia Iubitorului de oameni Dumnezeu, care ştie cel mai bine ce este bine pentru noi.

O, Prea smerite şi Iubitorule de oameni Doamne, învaţă-ne pe noi să facem voia Ta, căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

31 ianuarie

Pomenirea Sfinţilor doctori fără de arginţi şi făcători de minuni, Chir şi Ioan

Aceşti slăviţi şi mult milostivi sfinţi nu erau fraţi după trup, ci după duh. La început Chir a locuit în Alexandria, unde era medic şi vindeca oamenii prin îndoita cunoaştere a artei medicale şi a puterii lui Hristos.

Aflând că boala vine asupra omului cel mai mult din cauza păcatului, Chir îi îndruma întotdeauna pe pacienţii săi către pocăinţă, rugăciune şi curăţirea de păcate, care puteau aduce sănătate şi sufletului şi trupului.

Când au început persecuţiile lui Diocleţian asupra creştinilor Chir s-a retras în Arabia unde s-a tuns în monahism. A devenit la fel de cunoscut în Arabia precum fusese şi în Alexandria, aşa încât oamenii alergau la el de pretutindeni pentru vindecare.

Auzind despre Chir, Ioan, care era ofiţer roman la Edessa, a venit să-1 vadă. întâlnindu-se faţă către faţă, s-au iubit ca fraţii şi au rămas împreună vieţuitori intru nevoinţele monahiceşti.

În vremea aceea o femeie creştină pe nume Anastasia a fost chinuită pentru credinţă împreună cu cele trei fiice ale ei, în cetatea Canopus.

Auzind acestea, Chir şi Ioan au venit la Canopus spre a le întări pe mamă şi fiice să nu se lepede de Hristos. Şi cu adevărat prin ajutorul lor Anastasia nu s-a lepădat de credinţă şi a primit cununa muceniciei împreună cu fiicele ei.Fiicele Anastasiei sunt Sfânta Teoctista, în vârstă de cincisprezece ani, Sfânta Teodota, în vârstă de treisprezece ani şi Sfânta Eudochia, în vârstă de unsprezece ani.

Chinuitorii atunci i-au prins şi pe Chir şi Ioan cărora, după întemniţare şi tortură, le-au tăiat capetele la anul 311 după Hristos. Minunile lucrate de aceşti sfinţi atât în timpul vieţii, cât şi după moarte, sunt nenumărate.

Sfintele lor moaşte au fost mutate la Roma în timpul împărăţiei lui Arcadie. Aceşti Sfinţi sunt invocaţi de preotul slujitor la Slujba sfinţirii Apei, la Taina Sfântului Maslu şi sunt foarte grabnic ajutători celor care suferă de insomnie.

Pomenirea Sfintei muceniţe Trifena

Trifena de bună voia ei şi cu vitează inimă a suferit chinuiri pentru Hristos. Nevrând să se lepede de credinţa ei, păgânii chinuitori au slobozit asupra ei un bivol sălbatic care a împuns-o de moarte. Aceasta s-a întâmplat în primul veac de la Hristos. Trifena este mai cu seamă folositoare maicilor care nu pot să-şi alăpteze pruncii.

Pomenirea Sfântului cuvios Nichita de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev

Nichita este acel monah care, din neascultare faţă de stareţul lui, s-a dus din mânăstire şi s-a închis - fără binecuvântare, adică - într-o peşteră. Din cauza acestei neascultări, Dumnezeu a îngăduit venirea asupra lui Nichita a unor mari ispite drăceşti.

Pe când sta odată la rugăciune i s-a înfăţişat un diavol sub chip de înger de lumină care i-a spus: "Să nu te mai rogi; ci ocupă-te cu cititul cărţilor şi mă voi ruga eu pentru tine!" Nichita făcu aşa. El nu s-a mai rugat, ci a început să se îndeletnicească cu cititul cărţilor şi acelea numai din Vechiul Testament. El nici măcar nu deschidea Noul Testament, căci diavolul îl împiedica. Cu ajutorul diavolului, Nichita era de acum proroc; dar proorociile lui nu erau decât despre crime, furturi, incendii şi alte răutăţi pe care le cunosc diavolii şi care se întâmpla mai ales cu participarea lor.

În sfârşit, sfinţiţii părinţi de la Peşteri şi-au dat seama că Nichita a căzut în înşelare şi au început să se roage lui Dumnezeu pentru el.

Nichita s-a întors în mânăstire şi-a văzut păcatul şi a pus început de pocăinţă. După vreme îndelungată de pocăinţă cu lacrimi, Dumnezeu i-a dăruit iertare şi darul facerii de minuni.

Sfântul Nichita a trecut la Domnul la anul 1108 după Hristos.

Cântare de laudă la cuviosul Nichita de la Lavra Peşterilor kievene

Nichita Făcătorului s-a rugat
Ca să-l învrednicească Făcătorul a toate
Ca el, Nichita, pe Făcătorul a toate să-L vadă.

„O, Doamne, arată-mi-Te, arată-mi-Te!"
Nichita, te înşeli de păcat,
Aste cerând Făcătorului!

Curăţeşte-te de patimi mai întâi,
Ca pe Făcătorul de abia în veşnicie să-L vezi,
Şi nu în acest trup păcătos fiind!

Căci El şi puterilor cereşti
Înfricoşată privire este!

Nouă această viaţă ni s-a dat
Ca în ea Domnului să ne învrednicim
Curăţindu-ne trupul şi sufletul de păcate.

De văzut însă nu trebuie să cugetăm a-L vedea
Decât în veşnicie.

Dar Nichita de aceste nu ştie,
El pe Domnul vrea să-L vadă acum:
,, Arată-mi-Te, o, Preaînalte!"

Atunci diavolul cu adevărat
I s-a înfăţişat.

„Cazi înaintea mea!" porunci necuratul,
Iar Nichita căzu cu grăbire,
Căci înger de lumină vedea că este.

Iar diavolul cel ce înger de lumină
Înşelătoare poate să se facă,
Chilia lui Nichita de acea lumină mincinoasă
O umplu.
O, creştine, pe Dumnezeu să nu-L ispiteşti!
Veacul acesta
Timp al plângerii şi al curăţirii este!

Doar veacul cel de veci poate
Vederea lui Dumnezeu să ne-aducă!

Veacul acesta
Timp al credinţei în cele nevăzute este!

Şi doar veacul de veci

Al vederii celor în care aici am crezut!

Lupta mai întâi şi doar apoi răsplata.
Durerea mai întâi şi doar apoi bucuria.
Căci toate tainele
Au un timp al lor.

Cugetare

Deşi Sfinţii părinţi au lăudat călugăria ca pe starea cea cu adevărat îngerească, şi deşi mulţi dintre cei mai mari sfinţi au vieţuit şi au dobândit desăvârşirea ca locuitori ai pustiei, totuşi Biserica ortodoxă nu recomandă monahismul tuturor credincioşilor.

Unui locuitor al unui mare oraş, care dorea să intre în viaţa monahală, Sfântul Nifon i-a spus: „Copile, locul în care se află omul nici nu-1 pierde şi nici nu-1 mântuieşte. Faptele omului îl mântuie sau îl pierd pe el. Celui care nu împlineşte poruncile Domnului nu-i foloseşte pustia, chiar dacă ar trăi în ea şi nu-i foloseşte nici cea mai mare chemare preoţească, chiar dacă ar fi hirotonit în ea. Regele Saul a trăit în mijlocul luxului celui mai strălucitor şi a pierit. Regele David a trăit în aceeaşi splendoare şi s-a încununat cu sfinţenia. Lot a trăit în mijlocul tuturor sodomiţilor şi s-a mântuit. Iuda Iscariot a fost ales de însuşi Mântuitorul, Apostol al lui şi a ales să piară. Cel care spune că nu te poţi mântui cu femeie şi copii se înşeală amarnic. Avraam a avut femeie şi copii, şi trei sute optsprezece de robi şi roabe şi mult aur şi argint şi prieten al lui Dumnezeu s-a chemat. O, ce mulţime de fii ai Mamei Biserici şi-au aflat mântuirea! Ce mulţime de nobili dar şi de simpli soldaţi! Ce mulţime de meşteşugari şi de plugari! Fii evlavios şi iubitor de oameni şi te vei mântui."

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Iisus Stăpânul Lumii:

- *La cum păşeşte El în lume, ca un Stăpân cu putere multă, care porunceşte stihiilor şi diavolilor;*
- *La cum lucrează El asupra fiecărui om care îl cheamă, asemenea stăpânului casei care se îngrijeşte de fiecare slugă a lui.*
- *La cum lucrează El în Casa Tatălui Său, curăţind templul de vânzători şi de schimbătorii de bani.*

Predică împotriva mediocrităţii şi despre cum trebuie să împlinim Legea lui Dumnezeu

Pe acestea se cuvenea să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi (Luca 11: 42).

Aceste cuvinte ale Mântuitorului se referă la lege şi la milă. În sufletele fariseilor şi sectarilor legea şi mila nu se pot afla împreună, pentru că ei înşişi nu pot să împlinească şi legea lui Dumnezeu şi să arate şi milă, vrând să se certe tot timpul şi să întrebe care din cele două este mai importantă. Adică ei vor de una să se ţină iar pe cealaltă să nu o mai facă. Fariseii respectau Legea în litera ei, nevoind nici să ştie de milă sau de iubirea de oameni. Sectanţii se laudă că respectă dreptatea lui Dumnezeu, şi nici nu vor să audă de prescripţiile Bisericii.

Ortodoxia este plinătatea credinţei creştine. Biserica recomandă ca pe aceasta să o facem şi pe aceea să nu o lăsăm. Biserica este foarte atentă cu prescripţiile exterioare ale credinţei, întocmai ca omul care păşeşte cu grijă printre vase de pământ, atent să nu le spargă.

Biserica este încă şi mai atentă atunci când este vorba de dreptatea şi mila lui Dumnezeu, întocmai ca omul care păşind printre mulţime de vase de lut, le preţuieşte şi le protejează, nu din cauza lutului din care sunt făcute, ci din cauza băuturii foarte scumpe care se află în ele. Vasele goale care nu conţin nici un fel de băutură sunt la fel de lipsite de importanţă ca şi prescripţiile legaliste ale fariseilor. Dar o băutură, dacă o depozitezi aiurea, înseamnă că o risipeşti, pentru că nu o torni în vasele desemnate să o păstreze. Astfel că în Ortodoxie nu există unilateralism, aşa cum nu a existat nici în Mântuitorul Hristos.

Mântuitorul vorbeşte cu Ioan Botezătorul, din care răsuflă însăşi dreptatea şi mila lui Dumnezeu, şi îi spune că trebuie împlinită toată Legea; însă fariseilor, implinători goi ai unei Legi pe care ei înşişi o fac goală, pentru că nu au în vedere dreptatea şi mila lui Dumnezeu, El le spune: ***Căci milă voiesc, iar nu jertfă! (Osea, 6:6)*** Este vădit că este mai important să faci ceea ce este absolut necesar mai înainte ca să faci ceea ce nu poţi lăsa nefăcut. Dar de aici nu urmează că ceea ce este secundar este şi inutil, în organismul uman, există multe organe vitale şi multe organe care nu sunt vitale, dar care doar împreună fac corpul omului.

O, Doamne Necuprinse, nu ne lăsa să fim unilaterali, ci ajută-ne să împlinim toată voia Ta, căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

Saints for February 1–7

1. St. Tryphon; Venerable Fathers: St. Peter, St. Vendemianus, St. Perpetua the Martyr, St. Satyrus the Martyr, St. Felicitas the Martyr

2. The Meeting of Our Lord

3. St. Symeon the God-Receiver; St. Anna the Prophetess; The Prophet Azariah; Holy Martyrs: St. Adrian, St. Eubulus, St. Claudianus, St. Blaise

4. St. Isidore of Pelusium; St. Nicholas the Confessor; St. Abramius the Martyr

St. George the Great Prince; St. Cyril the Abbot

5. Holy Martyrs: St. Agatha, St. Theodula, St. Theodosius

6. St. Bucolus; Holy Martyrs: St. Julian, St. Fausta, St. Evilasius

7. St. Parthenius; St. Luke of Hellas

Saints for February 8–14

8. The Prophet Zechariah — St. Theodore Strategos

9. St. Nicephorus the Martyr — The Hieromartyrs St. Marcellus St. Philagrius

10. St. Charalampus the Hieromartyr — The Holy Virgin Martyrs St. Gennatha St. Valentina St. Paula

Holy Martyrs of Thessaly St. Porphyrius St. Baptus — St. Prochorus of the Caves

11. St. Blaise the Hieromartyr — St. Theodora the Empress — St. Demetrius the Wonderworker — St. Vsevolod, Prince of Pskov

12. St. Meletius — St. Anthony — St. Mary

Repose of St. Alexis, Metropolitan of Moscow and Wonderworker of All Russia

13. St. Martinian — St. Symeon

14. St. Auxentius — St. Cyril

Saints for February 15–22

15. St. Onesimus, St. Eusebius

16. St. Pamphilus, St. Valens the Martyr, Holy Martyrs: St. Paul, St. Porphyrius, St. Theodulus, St. Seleucius, St. Julian, St. Jeremiah, St. Elias, St. Maruthas, St. Daniel

17. St. Theodore Tyro the Martyr, St. Mariamne

18. St. Leo, Pope of Rome, St. Agapitus of Synnada, St. Flavian the Confessor

19. Holy Martyrs: St. Archippus & St. Philemon the Apostles, St. Apphia, Holy Confessors: St. Macarius, St. Eugene

20. St. Leo of Catania, St. Agathon, Pope of Rome

21. St. Timothy, St. Eustathius of Antioch

22. Uncovering of the Relics of the Holy Martyrs at the Gate of Eugenius at Constantinople, St. Athanasius, Holy Martyrs: St. Photinus, St. Maurice

Saints for February 23–29

23. St. Polycarpus the Martyr · Ven. Ascetics: St. Polychronius St. Zebinas · St. Damian St. John · St. Moses St. Antiochus · St. Alexander St. Antoninus

24. Finding of the Head of St. John, the Holy Baptist and Forerunner

The Venerable St. Erasmus

25. St. Tarasius of Const.

26. St. Porphyrius of Gaza · St. Sebastian the Martyr

27. The Venerable: St. Procopius · St. Thelaleus · St. Titus of the Caves

28. St. Basil the Confessor · Holy Hieromartyrs: St. Proterius · St. Nestor · Venerable Women of Syria: St. Marana · St. Kyra · St. Domnica

29. St. John Cassian the Roman · St. John Barsanuphius

1 februarie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Trifon

Trifon s-a născut din părinţi săraci în satul Lampsacus din Frigia. El în copilăria lui păştea gâştele. Încă din acea copilărie el putea vindeca bolile care îi cuprindeau pe oameni şi pe animale şi alunga duhurile rele.

În acel timp în imperiul roman împărăţea Gordian, a cărui fiică, Gordiana, era lovită de nebunie, din cauza bolii fiicei lui împăratul suferea cumplit. Duhul cel rău a vorbit însă prin gura Gordianei spunând că nimeni nu-1 va putea arunca afară în afară de Trifon. După ce mulţi cu numele Trifon au fost chemaţi din toată împărăţia, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, a fost aflat şi acest Trifon şi chemat la împăratul. Ajungând la Roma, Trifon a vindecat-o pe Gordiana de duhul necurat, împăratul 1-a încărcat de daruri, pe care Trifon le-a împărţit pe toate săracilor, când a ajuns la locul lui de baştină, în satul său acest tânăr sfânt a continuat să pască gâştele şi să se roage lui Dumnezeu.

Luând împărăţia Decius şi pornind acesta crunta lui prigonire împotriva creştinilor, a fost prins şi Sfântul Trifon şi torturat bestial pentru credinţa lui în Hristos.

El a îndurat toate schingiuirile cu bucurie, zicând: ***"O, de m-aş învrednici să mor în aceste chinuri pentru Numele Stăpânului meu, Domnului şi Dumnezeului meu Iisus Hristos."*** Chinurile însă nu au putut să-1 vatăme cu nimic, pentru care chinuitorii 1-au osândit la moarte prin tăierea capului.

Sfântul Trifon s-a rugat înaintea morţii şi şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu la anul 250 de la Hristos.

Pomenirea Sfintelor muceniţe Perpetua şi Felicitas, a Sfântului mucenic Satirus şi a celor împreună cu dânşii

Fiind creştini, aceştia toţi au fost aruncaţi în temniţă în timpul împărăţiei lui Septimus Severus. Sfânta Perpetua, care era din înalta aristocraţie, îi încuraja să nu se teamă a muri pentru Hristos.

În vis Perpetua a văzut o scară în care erau înfipte tot felul de instrumente de tortură, care ducea pînă la cer. La piciorul scării se afla un balaur înfricoşător. Ea a văzut cum Satirus a alergat primul pe scară, în sus, fără să se vatăme de nimic, şi că odată ajuns sus îi strigă ei: „Perpetua, te aştept! Vino, dar bagă de sea-

mă la şarpe!" Luând putere de la acest îndemn Perpetua alergă şi călcă pe capul şarpelui ca pe întâia treaptă a scării, apoi repede ajunse la vârf. Acolo Perpetua văzu Poarta Raiului şi dincolo de ea, bunătăţile cereşti, minunatele locaşuri cereşti, pe care Perpetua le văzu în vedenie.

Când îşi povesti visul, toţi prizonierii văzură că grabnic vor muri şi că întâiul va fi Satirus, ceea ce se şi întâmplă. Satirus a fost ucis mai întâi, apoi Perpetua, apoi toţi ceilalţi, unul câte unul. Ca nişte miei ucişi pentru Hristos, Mielul lui Dumnezeu, ei au primit de la Hristos veşnica răsplată a împărăţiei Luminii. Ei cu toţii au primit mucenicia între anii 202 şi 203.

Pomenirea Sfântului cuvios Petru din Galatera

La vârsta de şapte ani Petru îşi lăsă casa părintească pentru dragostea lui Hristos şi se duse în pustie. Aici cu postiri şi privegheri Petru ajunse la aşa desăvârşire încât prin Duhul Sfânt lucra multe minuni, în al nouăzeci şi nouălea an al vieţii sale, acest Sfânt Petru s-a mutat la Hristos.

Cântare de laudă lui Hristos - Pomul cel de Aur

Un pom de aur a crescut
Purtând trei ramuri
Iar în ele se află nişte păsări albe
Ca zăpada.

Dar păsările au căzut
În adâncul cel mai dedesubt,
În întunericul răutăţii,
Nebuniei, foamei şi durerii –
Albele păsări cu totul au fost înghiţite
De el,
Fără să mai poată să se înalţe
Vreodată.

Pomul cel de aur, cuprins de milă,
Porni tainic sfat
Al Celor Trei Ramuri de Aur.

Una dintre Ele se aplecă în înfricoşatul adânc

Şi ridică cuibul căzut al păsărilor albe,
Pe vârf de munte îl înălţă.

Astfel Hristos, Ramura cea de Aur
S-a aplecat în mijlocul pământului
Şi l-a ridicat pe om
La slava Treimii.

În pomul de aur acum,
între Cele Trei Crengi de Aur,
Păsările albe ca zăpada
Cântă fericite din nou.

Cugetare

Rugăciunea Sfântului Trifon înaintea morţii: “O Doamne, Dumnezeule al dumnezeilor şi împărate al împăraţilor, Sfinte al sfinţilor, iţi mulţumesc Ţie că mai învrednicit ca alergarea mea până la capăt să o săvârşesc. Şi acum mă rog Ţie ca mâna necuratului diavol să nu se atingă de mine, să nu fiu tras eu intru acest ceas în întunericul cel mai din afară. Ci pe îngerii Tăi trimite-i să mă poarte intru locaşurile Tale şi moştenitor al împărăţiei celei dorite să mă facă. Primeşte sufletul meu şi ascultă rugăciunile tuturor celor care se roagă Ţie întru pomenirea mea. Priveşte către ei din locaşul Tău cel sfânt şi dăruieşte-le milele Tale cele bogate şi nepieritoare. Căci Tu eşti Unul bun şi milostiv şi Dătătorul tuturor bunătăţilor în veacul vecilor, Amin."

Pentru că Trifon a luat mucenicia în Niceea şi multe minuni s-au săvârşit acolo după aceea la sfintele sale moaşte, cetăţenii Niceei au voit să-1 îngroape pe Trifon în cimitirul lor. Dar sfântul li s-a arătat în vis şi le-a poruncit să-i împlinească dorinţa lui de a fi dus şi îngropat în satul lui, Lampsacus, unde păştea gâştele pe când era copil.

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos care este aerul cel proaspăt şi sănătos al sufletului:

- *La Hristos aerul proaspăt şi sănătos pe care îl respiră sufletul şi astfel se mântuieşte de orice stricăciune;*
- *La Hristos aerul proaspăt şi sănătos pe care 1-au respirat prorocii, apostolii şi sfinţii, făcându-se cu totul sănătoşi cu sufletul;*

- *La Hristos aerul proaspăt şi sănătos al sufletului meu care alungă putoarea păcatului din mine şi-mi face sufletul curat, sănătos şi fericit.*

Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu cel curăţitor ca focul

Acum sunteţi curaţi, pentru cuvântulpe care vi l-am spus (Ioan 15:3).

- ✓ *Cu cuvântul Său Dumnezeu a creat lumea;*
- ✓ *prin Cuvântul Său El a reînnoit lumea;*
- ✓ *cu cuvântul Său El a iertat păcatele;*
- ✓ *cu cuvântul Său El a vindecat bolile;*
- ✓ *cu cuvântul Său El a scos afară demonii;*
- ✓ *cu cuvântul Său El a potolit mânia furtunii şi vântului.*
- ✓ *Prin Cuvântul Său El curăţeşte şi acum oamenii ca aceştia să aducă roadă multă.*

Aşa cum sunt viţele, când sunt curăţite şi tăiate, aşa este atotputernic cuvântul lui Dumnezeu căci este rostit de Cel Atotputernic. ***Cu cuvântul Domnului cerurile s-au întărit (Ps. 32:6).***

Cuvântul lui Dumnezeu este strălucitor ca soarele dar, atunci când trebuie, este şi arzător ca razele lui, şi îi arde pe toţi cei care merg împotriva Lui. Cuvântul lui Dumnezeu este dulce ca mierea dar, atunci când trebuie, este şi amar ca leacul cel mai amar.

Cuvântul lui Dumnezeu este binevenit ca un prieten ce bate la uşă atunci când este mai mare nevoie de el; dar atunci când trebuie cuvântul lui Dumnezeu este ca un judecător care vădeşte de păcat şi care judecă, fără să te mai poţi îndreptăţi.

Cuvântul lui Dumnezeu este adevărat, drept, înţelept şi milostiv şi de aceea este atât de Atotputernic. Nimeni şi nimic, în cer sau de pe pământ, nu-i pot sta vreo-dată împotrivă.

Şi cuvântul omenesc este atotputernic atunci când este adevărat, drept, înţelept şi milostiv. Dar aşa cum boala poate să-1 epuizeze şi să-1 slăbească şi pe un uriaş, făcându-1 să devină mai slab ca un copil, tot aşa falsitatea, minciuna, nedreptatea, nebunia şi nemilostivirea slăbesc cuvântul omenesc atât de mult încât el devine un nimic, asemenea scheunatului vulpii la lună. Cuvintele omului care este scump cu cuvintele sunt făurite din argint curat.

Cuvântul Tău, Doamne, este adevărul şi viaţa. Curăţeşte-ne pe noi cu Cuvântul Tău Atotputernic aşa cum i-ai curăţit şi pe apostolii tăi, ca să putem şi noi să aducem roadă multă şi să ne învrednicim împărăţiei Tale. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

2 februarie

Întâmpinarea Domnului

În ziua a patruzecea de la Naşterea Sa, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu L-a adus pe Pruncul Iisus la Templul din Ierusalim, după Lege, ca să-L închine lui Dumnezeu şi ca să se curăţească pe sine.

„Să-mi sfinţeşti pe tot întâiul născut, pe tot cel ce se naşte întâi la fiii lui Israel, de la om până la dobitoc, că este al meu (Ieşirea 13: 2)"

„Grăieşte fiilor lui Israel şi le zi: Dacă femeia va zămisli şi va naşte prunc de parte bărbătească, necurată va fi şapte zile, cum e necurată şi în zilele regulei ei. Iar în ziua a opta se va tăia pruncul împrejur. Femeia să mai şadă treizeci şi trei de zile şi să se cureţe de sângele său; de nimic sfânt să nu se atingă şi la locaşul sfânt să nu meargă, până se vor împlini zilele curăţirii ei. Iar de va naşte fată, necurată va fi două săptămâni, ca şi în timpul regulei ei apoi să mai stea şaizeci şi şase de zile pentru a se curăţi de sângele său. După ce se vor împlini zilele curăţirii ei pentru fiu sau pentru fiică, să aducă preotului la uşa cortului un miel de un an ardere de tot şi un pui de porumbel sau o turturică, jertfă pentru păcat. Preotul va înfăţişa acestea înaintea înaintea Domnului şi o va curăţi şi curată va fi de curgerea sângelui ei. Aceasta e rânduiala pentru ceea ce a născut prunc de parte bărbătească sau de parte femeiască. [...] (Leviticul 12: 2-7)"

Chiar dacă nici una nici cealaltă nu erau de trebuinţă, totuşi Dătătorul de Lege nu a voit câtuşi de puţin să calce Legea de El însuşi dată prin Moise, sluga şi prorocul Său.

În această vreme *Zaharia,* tatăl Botezătorului Ioan, ***slujea înaintea lui Dumnezeu, în rândul săptămânii sale*** (Luca l: 8). Iar Zaharia, intrând Maica Domnului să aducă Pruncul la Templu, a rânduit-o pe ea să stea nu în partea femeilor, ci în partea în care stăteau fecioarele.

Tot acum au venit la Templu două persoane care demult nu mai obişnuiau să iasă, anume bătrânul Simeon şi prorociţa Ana, fiica lui Fanuil [oameni aflaţi la bătrâneţi adânci].

Dreptul Simeon L-a luat pe Mesia în braţele sale şi a spus: ***Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că ochii mei văzură mântuirea Ta (Luca 2: 29-30).***

A mai spus atunci Simeon despre Pruncul Hristos: ***Iată, Acesta este pus spre căderea şi spre ridicarea multora din Israel şi ca un semn care va stârni împotriviri (Luca 2: 34).***

Apoi Ana, care din tinereţea ei slujea la Templu cu rugăciuni şi cu post, îl recunoscu pe Mesia şi îl prea slăvi pe Dumnezeu şi vesti locuitorilor Ierusalimului că a venit Cel mult aşteptat.

Fariseii care erau atunci la Templu şi care au auzit toate aceste prorocii, s-au înfuriat că Zaharia a aşezat-o pe Fecioara Maică în ceata fecioarelor şi s-au dus la Irod şi au pârât minunea.

Convins că Acesta este regele cel nou despre care îi vorbiseră Craii de la Răsărit, Irod a trimis imediat ostaşi să-l ucidă pe Iisus. Între timp însă Familia Sfântă deja părăsise oraşul şi plecase spre Egipt după călăuzirea îngerului lui Dumnezeu.

Sărbătoarea întâmpinării Domnului la Templu s-a ţinut de foarte timpuriu în Biserică, dar cinstirea ei mai strălucită s-a poruncit în anul 544 d. Hr., în timpul împăratului Iustinian.

Pomenirea Sfântului nou mucenic Iordan

Iordan, născut la Trapezunda, era meşter iscusit în lucrarea cuprului. Pentru că şi-a apărat pe faţă credinţa în Hristos şi a vădit minciuna credinţei islamice. Iordan a fost omorât de turci la Galata din Constantinopol, în anul 1650. Monahul Gabriel, canonarhul Marii Biserici din Constantinopol [Sfânta Sofia], a fost omorât la fel în anul 1672 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul şi dreptul Simeon

Când iarna primăvara o întâlni,
Se revărsă şi bucuria peste bătrânul Simeon:
Căci el îI primi pe Cel mult-aşteptat,
Despre care au zis prorocii,
Pe chiar El, pe Vistierul bogăţiilor cereşti.

Văzând Pruncul, Simeon glăsui:
Iată seara vieţii mele a sosit;
Acest Prunc semn spre ridicarea
Şi coborârea multora în Israel a venit.

Aşa grăieşte Duhul,
Şi astfel se împlinesc proorociile:
Iisus este măsura plinătăţii,
El izvorul fericirii, bucuriei şi păcii,
Dar şi ţinta răutăţii omeneşti.

Pe unul El îl ridică, iar pe altul îl răstoarnă,
Iar oamenilor şi Raiul şi Iadul
Li se deschid.

Să aleagă fiecare, după inima sa,
Dar inima creştinească
La cer, către Hristos să năzuiască!

Cugetare

Vorbind despre ţinerea Sărbătorii Crăciunului, ***Sfântul Ioan Gură de Aur*** ***zice: „Pomii cei de soi bun când sunt răsădiţi, repede ajung la înălţime şi se încarcă de roadă bogată - aşa este şi această zi."***

Şi aşa este şi cu Ziua Întâmpinării Domnului nostru la Templu. Această zi a fost însemnată incă din timpul primilor creştini, dar ea s-a instituit ca Sărbătoare împărătească de abia sub împăratul Iustinian.

În timpul acestui împărat, o mare molimă a lovit poporul Constantinopolului şi vecinătăţile lui, aşa încât mureau zilnic până la patru-cinci mii de oameni. Tot atunci un cutremur înfricoşător lovi Antiohia. Văzând slăbiciunea omenească în faţa acestor dezastre, împăratul sfătuindu-se cu patriarhul, porunci o vreme de post şi rugăciune în toată împărăţia. Apoi, în chiar ziua întâmpinării, porunci ieşirea cu prapori prin toată cetatea Constantinopolului şi prin toate cetăţile şi satele împărăţiei, pentru ca Dumnezeu să Se milostivească către popor şi să curme molima. Şi cu adevărat Dumnezeu S-a milostivit, căci molima şi cutremurul s-au sfârşit pe loc. Aceasta s-a întâmplat în anul 544 d. Hr.

De atunci înainte Sărbătoarea Întâmpinării Domnului s-a rânduit în Biserică ca o mare sărbătoare împărătească a Mântuitorului. Pomul a crescut înalt şi a adus roadă bogată.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, sănătatea noastră:

- *La Stăpânul Hristos, sănătatea minţii noastre, căci cu El gândim sănătos;*
- *La Stăpânul Hristos, sănătatea inimii noastre, căci cu El simţim sănătos;*
- *La Stăpânul Hristos, sănătatea voinţei noastre, căci cu El acţionăm sănătos;*
- *La Stăpânul Hristos, sănătatea familiei, a Bisericii, a şcolii, poporului şi oricărei instituţii a lui.*

Predică despre povăţuirea Duhului lui Dumnezeu

Iar Iisus, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan şi a fost dus de Duhul în pustie (Luca 4: 1).

Vedeţi, fraţilor, ce înseamnă să fii plin de Duhul Sfânt al lui Dumnezeu. ***Fără Duhul lui Dumnezeu, omul se umple de griji: unde se va duce şi cum va face. Dar cu Duhul lui Dumnezeu omul este eliberat de aceste griji.*** Căci atunci Duhul îl instruieşte pe om şi îi arată unde să meargă şi ce să facă iar omul este fără păcat în mergerea şi lucrarea lui pentru că însuşi Duhul care îl poartă este fără de păcat.

Căci omul nu poate merge nicăieri în mod drept, nici face nimic bun dacă Atotputernicul şi Atotvăzătorul Duh al lui Dumnezeu nu-l va călăuzi. Oricine nu se călăuzeşte după Duhul Sfânt lui Dumnezeu se călăuzeşte fie de propriul său duh omenesc, fie de duhul cel rău al lui satan. Ca urmare el se face ca un neajutorat, devine trist, plin de remuşcări, furios şi deprimat.

Noi nu putem să avem Duhul Sfânt în plinătatea în care L-a avut Mântuitorul Hristos, dar noi putem primi Duhul lui Dumnezeu pe cât ne este cu putinţă şi necesar nouă, aşa ca să ştim în orice moment încotro să ne îndreptăm şi ce şi cum să facem.

După curăţia inimii fiecăruia, Duhul Sfânt se sălăşluieşte în ea şi îl călăuzeşte pe acel om.

De aceea rugăciunea către Duhul Sfânt este prima pe care o rosteşte creştinul, şi cel mai des:

Împărate Ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, vino şi Te sălăşluieşte întru noi!

O Doamne, Duhule Sfinte, A Ta fie slava şi mulţumita în veci. Amin.

3 februarie

Pomenirea Sfântului şi dreptului Simeon

În timpul domniei împăratului Ptolemeu Filadelfus în Egipt, Simeon a fost ales să fie unul dintre cei şaptezeci cărora li s-a încredinţat traducerea Bibliei [Vechiului Testament] din limba ebraică în cea grecească [alcătuirea Septuagintei].

Simeon lucra cu râvnă, dar când a ajuns la locul de la Prorocul Isaia care zice ***Iată Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu*** (Isaia 7: 14) s-a nedumerit şi a luat un cuţitaş cu care voia să răzuiască cuvântul *Fecioară* şi să îl înlocuiască cu *tânără,* ca să-l traducă astfel în limba grecească. Dar ***îngerul lui Dumnezeu 1-a împiedicat*** să facă aceasta, ***spunându-i că aceasta este prorocie adevărată şi că el, Simeon, după voia lui Dumnezeu, nu va putea muri până când nu o va vedea cu ochii săi împlinindu-se: că nu va muri pînă când nu-L va vedea pe Cel născut din Fecioară.***

Dreptul Simeon s-a bucurat la glasul îngerului şi I-a mulţumit lui Dumnezeu de învrednicirea aceasta.

Când Pruncul Iisus a fost adus la Templul din Ierusalim de Fecioara Maria, Duhul lui Dumnezeu i-a poruncit lui Simeon, care era alb de ani [Dreptul Simeon avea deja peste trei sute de ani], să meargă la Templu în întâmpinarea Pruncului. El L-a recunoscut pe Prunc şi pe Mama Lui, după lumina negrăită care le înconjura capetele. Bătrânul Simeon L-a luat cu bucurie pe Pruncul Iisus în braţele sale şi s-a rugat lui Dumnezeu să-l elibereze din viaţa aceasta: Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace; Că ochii mei văzură mântuirea Ta (Luca 2: 29-30).

Prorociţa Ana, fiica lui Fanuil, care era şi ea acolo, L-a recunoscut pe Mesia în Prunc şi L-a vestit poporului. ***Şi venind şi ea în acel ceas, lăuda pe Dumnezeu şi vorbea despre Prunc tuturor celor ce aşteptau mântuire în Ierusalim (Luca 2: 38).*** Ana avea atunci optzeci şi patru de ani.

Sfântul şi dreptul Simeon a trecut la Domnul imediat după ce L-a întâmpinat pe Pruncul Iisus. El este socotit Protectorul copiilor mici.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Adrian şi Evul

Aceste două sfinte suflete erau din cetatea Vaneea şi au venit în Cezareea Capadociei ca să-i cerceteze pe mucenicii închişi pentru Hristos, să-i mângâie şi să-i întărească în alergarea lor.

Dar şi ei au fost prinşi şi osândiţi la moarte. Lui Adrian i s-a tăiat capul, iar Evul a fost aruncat înaintea unor fiare sălbatice şi înfometate, la anul 309 d. Hr.

Astfel, nepărându-le rău de această viaţă trecătoare, s-au mutat cu cinste şi cu bucurie întru Împărăţia Cerurilor.

Cântare de laudă la dreptul Simeon, apărătorul copiilor mici

Atotputernice Doamne, miluieşte şi mântuieşte,
Ţine această mică flăcăruie de viaţă.

Asemenea luminii unei candele
Este viaţa acestui copil,
Iar vânturile lumii cumplite sunt,
Chiar şi pentru strălucitoarele stele.

Un foc mic se păstrează sub cenuşă,
Iar sub mâna Ta, sufletul omului.

O, Doamne, mântuieşte-ne, miluieşte-ne şi ne uşurează
Trecerea prin această viaţă.
Aşa s-a rugat şi prorocul David,
Deşi el era torţă strălucitoare.

Păzeşte sufletul şi cugetul copiilor
De toată întinarea cea rea a păcatului.

Sufletul lor uşor ar pieri
Dacă Tu Doamne, nu l-ai apăra ca un Puternic.

O, Stăpâne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi şi acum,
Ţine această mică flăcăruie în viaţă!
Pentru rugăciunile Sfântului Tău, dreptul Simeon,
Cel care în braţele sale pe Pruncul Iisus L-a primit.

Cugetare

Ce mare este în ceruri slava Sfântului şi Ddreptului Simeon, cel care în braţele sale pe Pruncul Iisus L-a primit! Ea se vede dintr-un eveniment din viaţa Sfântului Petru Atonitul, care se sărbătoreşte la 12 iunie.

Fiind comandant de oşti, Petru a fost luat prizonier şi aruncat în temniţă în cetatea Samara de pe malul râului Eufrat. Suferind în temniţă, Petru se rugă cu lacrimi Sfântului Nicolae să-1 roage pe Dumnezeu să scape de acolo, făgăduind că îşi va dărui după aceea toată viaţa lui Dumnezeu.

Sfântul Nicolae i s-a înfăţişat în vedenie şi i-a spus că deşi el duce rugăciunea lui la Dumnezeu, Dumnezeu nu i-o împlineşte, pentru că altă dată la greu a mai făcut această făgăduinţă şi nu şi-a ţinut-o. Apoi Sfântul Nicolae 1-a sfătuit pe Petru să se roage Sfântului şi Dreptului Simeon care este foarte ascultat înaintea lui Dumnezeu, aflându-se aproape de Tronul Lui, împreună cu Preasfânta Fecioară şi cu Sfântul Ioan Botezătorul.

Petru a ascultat şi a început să se roage Sfântului şi dreptului Simeon. Atunci din nou i-a apărut Sfântul Nicolae, împreună cu dreptul Simeon, dar nu în vedenie, ci aievea. Petru 1-a văzut pe dreptul Simeon în slavă mare, cu faţa strălucitoare şi îmbrăcat în hainele preoţeşti ale Vechiului Testament, purtând în mână un toiag de aur.

Dreptul Simeon 1-a întrebat pe Petru: „Voieşti să-ţi împlineşti făgăduinţa şi să te faci monah?"

La aceasta, Petru a răspuns: „Voiesc, Stăpâne, cu ajutorul lui Dumnezeu."

Sfântul Simeon atunci a atins lanţurile lui Petru cu toiagul său şi ele s-au topit ca ceara. Deschizând uşa temniţei, sfântul 1-a scos pe Petru afară.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus, Piatra cea din capul unghiului:

- *La Stăpânul Iisus, Piatra care zideşte caracterul omului;*
- *La Stăpânul Iisus, Piatra care zideşte familia şi neamul;*
- *La Stăpânul Iisus, Piatra de temelie a oricărei lupte pentru binele social şi uman.*

Predică despre Duhul lui Dumnezeu care grăieşte prin purtătorii de Duh

Nu vă îngrijiţi cum sau ce veţi vorbi, căci se va da vouă în ceasul acela ce să vorbiţi fiindcă nu voi sunteţi care vorbiţi, ci Duhul Tatălui vostru este care grăieşte întru voi (Matei 10: 19-20).

Acestea sunt cuvintele Celui care ştie toate şi care a arătat lumii cunoaşterea pe care nimeni nu o avea înainte de întruparea Lui.

- *Când cineva este plin de Duhul lui Dumnezeu, el nu vorbeşte din duhul omului, ci Duhul lui Dumnezeu grăieşte din el şi prin el. Omul plin de Duh este doar instrumentul sau alăuta Duhului lui Dumnezeu prin care Dumnezeu Duhul Sfânt grăieşte.*
- *Când vorbeşte un astfel de om, el vorbeşte fără greşeală şi nimeni nu-1 poate vădi de minciună în afară de aceia care minţi pervertite având, iau adevărul ca fiind minciună.*

Cum grăiesc oamenii care stau direct sub înrâurirea Duhului Sfânt s-a văzut cu putere la Sfinţii proroci şi cu şi mai mare putere la Sfinţii apostoli. Cuvintele lor păreau de necrezut străinilor, adică acelora care nu aveau Duhul lui Dumnezeu în ei înşişi şi care ştiau să vorbească numai cu duh pământesc şi care socoteau că Sfinţii apostoli sunt beţi.

De fapt ignoranţilor şi astăzi li se pare că vorbesc prostii, precum nişte oameni beţi, cei care pun în evidenţă taine ale lumii create cum ar fi puterea aburului, magnetismul, electricitatea, telegrafia fără fir sau putinţa convorbirilor la distanţă [telefonul].

Cum atunci să nu le fi părut celor ignoranţi că apostolii s-au îmbătat de vin, când ei plini de Duhul lui Dumnezeu, grăiau despre taine infinit mai mari, despre tainele Împărăţiei Cerurilor?!

Oricine se smereşte înaintea lui Dumnezeu, este dăruit cu putere de către El. Duhul lui Dumnezeu se sălăşluieşte în inima înfrântă şi smerită şi de acolo grăieşte prin gura omului.

Aceasta a fost nu numai la proroci şi la apostoli, ci se vede şi la nenumăraţi credincioşi fii şi fiice ale Bisericii.

O, Stăpâne Atotbune, pe Duhul Tău cel Sfânt nu-L lua de la noi, Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

4 februarie

Pomenirea cuviosului Isidor pelusiotul

Isidor era de neam egiptean, fiul unei familii de vază şi rudă a patriarhilor Alexandriei Teofil şi Chiril. După săvârşirea în întregime a celor mai înalte studii [seculare] ale acelor vremi, el nu a mai luat în seamă slava şi bogăţiile lumeşti, ci a ales să se închine total vieţii duhovniceşti şi iubirii lui Hristos. A fost un mare şi înflăcărat apărător şi tâlcuitor al credinţei ortodoxe.

După afirmaţiile istoricului Nichifor, Sfântul Isidor a scris mai mult de zece mii de scrisori către diverşi corespondenţi, în care pe unii îi certa, pe alţii îi sfătuia, iar pe alţii îi mângâia şi îi povăţuia în viaţă.

În una din scrisori Sfântul Isidor scrie: „Este mai important să-i înveţi pe alţii prin trăirea propriei vieţi decât prin multă elocinţă."

Iar în alta, el spune: „Oricine doreşte să-şi sporească virtuţile, să le socotească el însuşi mici şi atunci ceilalţi i le vor vedea cu siguranţă mari."

Principiul de aur al Sfântului Isidor era acesta: „Mai întâi fă şi numai după aceea învaţă pe alţii cum se face, după exemplul Mântuitorului Hristos."

În vremea sălbaticei prigoniri a Sfântului Ioan Gură de Aur, când tot poporul era împărţit în două tabere, una pentru, iar cealaltă contra Sfântului Ioan, Sfântul Isidor, acest mare stâlp al ortodoxiei, s-a aflat în întregime de partea Sfântului Ioan. El i-a scris patriarhului Teofil [rudenia sa], arătându-i ce mare luminător al Bisericii este Sfântul Ioan Gură de Aur şi rugându-1 să nu-1 mai urască pe acesta. Sfântul Isidor a trăit mult şi a lucrat imens, slăvindu-L pe Hristos Dumnezeu cu viaţa şi cu scrierile lui.

Sfântul Isidor s-a mutat la locaşurile cereşti la anul 436 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Nicolae mărturisitorul

Acest Sfânt a fost din insula Creta. El a sosit la Constantinopol să-1 viziteze pe Teodor, ruda sa, care era stareţul Mânăstirii Studiţilor şi a rămas acolo, făcându-se monah. Ca monah, Nicolae s-a luptat cu toate nevoinţele spre mântuirea sufletului lui.

În vremea prigonirilor contra Bisericii din partea împăratului Leon armeanul, Teodor şi Nicolae au fost torturaţi cu cruzime, umiliţi şi bătuţi cu bice din piele de bivol, iar la urmă aruncaţi într-o temniţă unde au zăcut vreme de trei ani.

După moartea stareţului Teodor [Sfântul Teodor studitul], Nicolae a fost ales stareţ de obştea Mânăstirii din Studion. El era lucrător de minuni încă din viaţă, cu harul şi cu puterea Duhului Sfânt.

Nicolae le-a vindecat pe Eudochia, soţia împăratului Vasile şi pe Elena, soţia marelui patrician Manuel. Lui Teofil Melisenus, un alt aristocrat de seamă de la curtea imperială, căruia îi muriseră toţi copiii la naştere, Nicolae îi binecuvânta pe fiica nou născută, prorocindu-i că va ajunge să trăiască mult şi să aibă mulţi copii, ceea ce s-a şi întâmplat, spre bucuria cea mare a părinţilor ei.

Chiar în ziua morţii sale Nicolae i-a adunat pe monahi în jurul lui şi i-a întrebat dacă mânăstirea duce lipsă de ceva. „De grâu" au răspuns monahii. Atunci, aflându-se chiar pe patul de moarte, Nicolae a răspuns: „Cel care 1-a hrănit pe Israel în pustie vă va trimite provizii mari de grâu în trei zile." Cu adevărat, după trei zile, sosi o corabie încărcată cu grâu pentru mânăstire, trimisă de împăratul Vasile.

Sfântul Nicolae s-a mutat la locaşurile cereşti în ziua de 4 februarie, anul 868 după Hristos, în vârstă de şaptezeci şi cinci de ani.

Pomenirea Sfântului nou mucenic Iosif

Iosif s-a născut la Alep. Turcii îl ameninţau şi îl presau să treacă la islam, Iosif nu numai că nu s-a clintit din credinţa lui dar a şi dat pe faţă minciuna islamului, lăudând cu putere credinţa în Hristos. Iosif a fost torturat şi decapitat în anul 1686 după Hristos.

Cântare de laudă la jertfă de recunoştinţă

Aduceţi jertfă Domnului,
jertfă de recunoştinţă,
O bogaţilor,
fiecare după cum l-a milostivit Dumnezeu!

Fiecare să jertfească din bogăţia
cu care a fost dăruit,
Fiecare, din darul său;

cu aceea să-şi dobândească fiecare împărăţia.

Cei care sunt bogaţi în aur,
aur să dăruiască săracilor;
Iar cei care în bogăţie de hrană şi de grâu,
cu grâu să miluiască pe săraci;
Fiecare să dăruiască
ceea ce Dumnezeu lui i-a sporit,
Cu acea bogăţie să slujească.

Fiecare cu ce meşteşug cunoaşte;
pe acesta cu cinste să-l lucreze,
Cu sârguinţă, Domnului,
ca un datornic al lui Dumnezeu.

Cel care ştie să cânte,
pe Domnul cu glasul său să-L slăvească,
Nezicând că-i sărac,
Căci nici un om nu este mai sărac
decât cel care nu-L cunoaşte pe Domnul.

Fiecare să slujească cu ceea ce a primit,
Cu milă faţă de aproapele,
fiecare lui Dumnezeu să-l răsplătească.

Nu toţi oamenii sunt la fel,
nu toţi au aceleaşi daruri,
Dar o inimă curată fiecare
trebuie să-I aducă lui Dumnezeu.

O curăţie a inimii, prea tainică jertfă,
Tu eşti jertfa cea mai scumpă
spre dobândirea mântuirii!
Tu ca tămâia de pe altarul sufletului omului
Sus către Dumnezeu te îndrepţi!

Cugetare

Să ne luăm asupra noastră o jertfă şi pentru păcatele altora. Dacă ai judecat pe cineva sau 1-ai pedepsit, impune-ţi o formă de căinţă, o jertfă. Căci trebuie şi de

bunăvoie să ne jertfim pentru păcatele altora. Acesta este un lucru plăcut înaintea lui Dumnezeu. Această taină le era cunoscută sfinţilor care se prihăneau pe ei înşişi pentru păcatele altora. Chiar şi necreştinii ajungeau până la taina acestui lucru.

Există acest obicei în China: după ce călăul duce la îndeplinire pedeapsa decapitării unui criminal condamnat la moarte, el se prezintă în faţa judecătorului şi îl anunţă că sentinţa s-a executat. Atunci judecătorul îl plăteşte cu o monedă de argint pe călău pentru a-şi fi dus la îndeplinire sarcina şi porunceşte apoi să fie biciuit cu patruzeci de lovituri de bici pentru aceea că a omorât un om.

Sfinţii creştini au înţeles adânc această taină a păcatului şi nedreptăţii omeneşti. Pentru sfinţi, păcatul omenesc are o istorie lungă, căci lung este timpul care s-a scurs de la Adam şi până la noi.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, Bucuria noastră:

- *Bucuria care răcoreşte şi împrospătează întreg duhul omului;*
- *Bucuria care învie şi întăreşte toate puterile sufletului omenesc făcându-le să lucreze mereu către mai bine;*
- *Bucuria care ne vine de la Numele Lui, de la Cuvintele lui, de la Lucrările Lui, şi de la Duhul Lui.*

Predică despre mântuirea lui Zaheu cel mic de statură

Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia (Luca 19:9).

Aşa s-a grăit de către Cel al cărui cuvânt este viaţă şi bucurie şi izbândire a drepţilor. Tot aşa cum pădurea cea pustie se îmbracă iar în verdeaţă şi flori la răsuflarea primăverii, aşa şi tot omul, oricât de înnegrit şi pustiit de păcat, întinereşte şi se înnoieşte la apropierea lui Hristos. Căci apropierea lui Hristos este ca şi apropierea unui balsam de viaţă dătător şi înmiresmat care dăruieşte sănătatea, sporeşte viaţa, dăruieşte bună mireasmă sufletului, gândurilor şi cuvintelor omului. Cu alte cuvinte, depărtarea lui Hristos înseamnă descompunere şi moarte, iar apropierea Lui înseamnă mântuire şi viaţă.

Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, a spus Stăpânul când a intrat în casa lui Zaheu cel păcătos. Hristos este mântuirea care a intrat iar Zaheu este casa în care El a intrat.

Fraţilor, fiecare din noi suntem o casă în care locuieşte păcatul câtă vreme Hristos este departe de ea şi este o casă în care intră mântuirea atunci când Hristos se apropie de ea.

Dar oare se va apropia Hristos de casa mea şi de casa ta? Aceasta depinde de noi. Iată, El nu a intrat la întâmplare în casa păcătosului Zaheu, ci a intrat acolo ca un Oaspete mult dorit.

Zaheu cel mic de statură s-a urcat chiar într-un copac ca să-L vadă pe Stăpânul Hristos cu ochii lui. Zaheu prin urmare L-a căutat neapărat pe Hristos, a dorit neapărat [măcar] să-L vadă. Şi noi trebuie să-L căutăm dacă vrem să-L aflăm şi să-L dorim dacă vrem ca El să se apropie de noi, iar cu duhul trebuie să urcăm sus, la înălţime, dacă dorim să întâlnim privirea Lui. Atunci El va intra la noi în casă aşa cum a intrat şi în casa lui Zaheu, iar cu El va intra mântuirea.

Apropie-Te de noi, Doamne, apropie-Te de noi şi adu-ne nouă mântuirea Ta cea nepieritoare, căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

5 februarie

Pomenirea Sfintei muceniţe Agata

Agata, această slăvită fecioară muceniţă a lui Hristos s-a născut în oraşul sicilian Palermo din părinţi nobili şi bogaţi. Când împăratul Decius a pornit prigoanele contra creştinilor, Sfânta Agata a fost arestată şi adusă la judecată înaintea judecătorului Quintian. Acesta, văzând-o pe Agata frumoasă, a dorit-o de soţie.

Când i-a făcut cunoscută dorinţa lui, Agata i-a răspuns că ea deja este mireasa lui Hristos şi nu-I poate fi necredincioasă Mirelui ei.

Quintian a supus-o atunci la torturi sângeroase. Agata a fost umilită, biciuită, legată de un copac şi flagelată până ce din ea curgeau râuri de sânge.

Judecătorul încerca în acest timp să o facă să se lepede de Hristos, promiţându-i eliberarea din aceste chinuri.

Dar mireasa lui Hristos răspundea: ***„Aceste chinuri îmi sunt mie foarte folositoare; de vreme ce nici grâul nu poate fi strâns în grânar până ce nu este bătut şi curăţat de pleavă aşa nici sufletul meu nu va putea intra în Rai până când nu este smerit de chinuri."***

Apoi judecătorul a poruncit ca fecioarei să i se taie sânii şi să fie aruncată în închisoare.

Sfântul apostol Petru a apărut înaintea Agatei în temniţă şi a vindecat-o pe ea desăvârşit, făcând-o sănătoasă şi întreagă cu trupul.

Şi din nou a fost torturată Agata şi din nou aruncată în temniţă unde şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu în anul 251 după Hristos, în oraşul Catania, în timpul împărăţiei lui Decius.

După uciderea ei torţionarul Quintian a plecat la Palermo ca să uzurpe averile şi domeniile Agatei. Dar pe drum calul lui şi caii însoţitorilor lui s-au sălbăticit fără putinţă de stăpânire. Pe Quintian calul lui 1-a muşcat de faţă, 1-a trântit la pământ şi 1-a omorât călcându-1 cu copitele.

Grabnică a fost pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui, din cauza sălbăticiei cu care a schingiuit-o pe Sfânta Agata.

Pomenirea Sfintei muceniţe Teodula

Teodula a suferit pentru Hristos în timpul împărăţiei împăratului roman Diocleţian cel de tristă amintire, în timp ce era torturată, Teodula 1-a făcut pe unul din torţionari, Heladius să-şi vină în simţiri, şi să se convertească la credinţa în Hristos.

Când Heladie a mărturisit pe faţă credinţa lui, i s-a tăiat capul.

La interogatoriul public la care a fost supusă Teodula a răspuns cu curaj şi cu râvnă, în timp ce judecătorul o numea bolnavă psihic.

La aceasta Teodula a răspuns: ***„Tu, care L-ai uitat pe Unul Adevăratul Dumnezeu şi te închini pietrelor nesimţitoare, tu eşti bolnav psihic."***

Judecătorul a condamnat-o pe Teodula la schingiuiri bestiale, pe care ea le-a îndurat cu eroism, uimindu-i pe mulţi cu curajul ei şi făcându-i să se convertească la Hristos.

Printre ei s-au aflat şi doi cetăţeni de vază: Macarie şi Evagrie. Cu aceştia doi şi împreună cu alţii, Teodula a fost aruncată într-un cuptor de foc, unde cu toţii şi-au dat cu cinste sufletele în mâinile lui Dumnezeu, făcându-se vrednici de împărăţia lui Hristos.

Pomenirea Sfântului Polieuct, patriarhul Constantinopolului

Datorită minţii lui minunate, râvnei pentru credinţă şi elocinţei sale, Sfântul Polieuct a fost numit un al doilea Gură de Aur.

În timpul cât Biserica a fost păstorită de patriarhul Polieuct iar imperiul de împăratul Constantin Porfirogenetul, prinţesa rusă Olga a călătorit la Constantinopol şi a luat acolo Sfântul Botez la anul 957 după Hristos.

Patriarhul a botezat-o, iar împăratul i-a fost naş de botez. Sfântul Polieuct i-a spus atunci în mod profetic: „Binecuvântată eşti tu între femeile ruse, căci ai iubit lumina şi ai aruncat afară întunericul, fiii Rusiei te vor binecuvânta pe tine până la ultimele generaţii."

Monah simplu fiind, Polieuct a fost înălţat la rangul de patriarh în anul 946 după Hristos şi a rămas pe tronul patriarhal până la moartea sa, care s-a întâmplat la anul 970 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfânta Agata şi la Sfânta Teodula

Întunecoasă este temniţa, luminoasă muceniţa,
Sfânta Agata străluceşte în întuneric.

De partea cealaltă a curţilor,
inundat de lumină Stă chinuitorul, negru de ură,
Noi chinuri născocind pentru fecioara Agata.
Pe sine însuşi se chinuie cu ăst cuget,
El este un întuneric în mijlocul luminii.

Căci celui logodit cu Hristos
temniţa îi este luminoasă,
Iar urâtorului de dreptate,
palatul îi este tartar.
Întunecoasă este temniţa,
luminoasă muceniţa.

Sfânta Teodula, auzind de Hristos,
Pe El L-a urmat, porumbiţă curată.

Pentru Hristos,
gloata a împins-o în întuneric,
Dar Teodula stă cu bucurie,
fără teamă de nimeni.

Când urâtorii ei, plini de răutate,
Chinuiţi de ură şed în palate bogate
Numai la rău cugetând; lor totul le este chin,
Lipsă şi nemulţumire, căci ei pe Hristos nu-L cunosc
Iar toate tainele vieţii ei strâmb le citesc.

Cugetare

Monahii 1-au întrebat pe Avva Ishirie: „Noi ce am lucrat?"

Iar Avva a răspuns: „Noi poruncile lui Dumnezeu le-am lucrat."

„Dar cei de după noi, ce vor face?"

„Lucrarea noastră o vor face, dar numai pe jumătate."

„Şi cei care vor urma?"

„Aceia de la sfârşitul timpurilor, lucrarea monahicească nu o vor mai [putea] ţine, ci asupra lor nenorociri şi ispite cumplite vor veni pe care ei, îndurându-le cu răbdare şi de credinţă nelepădindu-se, mai mari decât noi şi decât părinţii noştri în Împărăţia Cerurilor vor fi."

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus singura noastră Luminare:

- *Luminarea fiecărui om în parte;*
- *Luminarea deci şi a societăţii şi a rasei umane;*
- *Luminarea care luminează mintea, inima şi voinţa omului cu lumina veşniciei.*

Predică despre moartea ca somn

Lazăr, prietenul nostru a adormit; Mă duc să-l trezesc (Ioan 11: 11).

Domnul Vieţii numeşte moartea „somn". O cât de mare mângâiere sunt cuvintele acestea pentru noi! O ce dulce veste este aceasta lumii! Moartea trupului, prin urmare, nu înseamnă sfârşitul omului, ci ea este doar un somn din care El ne poate trezi; El Care a trezit praful pământului la viaţă prin Cuvântul Său. Când Domnul a strigat cu glas mare *Lazăre!* (loan 11: 43), omul s-a trezit şi a trăit.

Domnul cunoaşte numele fiecăruia dintre noi. Dacă Adam a cunoscut numele fiecărei creaturi a lui Dumnezeu, cum atunci să nu ne cunoască Domnul nostru pe fiecare după nume? El nu numai că ne cunoaşte pe fiecare după numele nostru, dar ne şi cheamnă pe nume.

O, dulce este glasul de viaţă dătător a Unului Singur iubitor de oameni! Acest glas poate ridica şi din pietre fii ai lui Dumnzeu. Cum atunci nu ne-ar putea ridica El şi pe noi din somnul cel de piatră al păcatului?

S-a povestit că un om a ridicat piatra ca să-l ucidă pe fratele lui. Dar în acea clipă a auzit glasul mamei lui strigindu-1 pe nume. Doar ce a auzit acel glas şi braţul a

început să-i tremure. El a dat drumul pietrei şi i-a fost ruşine de fapta lui rea. Glasul mamei lui 1-a împiedicat să comită crima, păcatul de moarte.

Dacă glasul unei mame poate mântui şi scăpa de la moarte, cu cât mai mult nu va face-o glasul lui Dumnezeu, Făcătorul vieţii?

Ori de câte ori Domnul a strigat pe cineva pe nume, chiar mort cu trupul fiind acela, el s-a trezit şi a înviat. Dar dacă cel mort era mort cu sufletul, el nu s-a trezit şi nu a înviat când 1-a strigat Dumnezeu. Căci pentru această trezire şi pentru această viaţă, trebuie ca cel strigat să vrea să audă glasul care-1 cheamă.

O, Iuda! Tu vinzi cu o sărutare! *Iuda, cu o sărutare vinzi pe Fiul Omului* (Luca, 22: 48)? Iată, aşa a strigat Glasul Dătător de viaţă, dar cel mort cu sufletul nu 1-a auzit!

Saule, Saule, pentru ce Mă prigoneşti (Fapte 9: 4)? Acelaşi Glas Dătător de Viaţă a strigat iar cel adormit în somnul păcatului a auzit şi s-a trezit şi s-a făcut viu.

Cu adevărat, mult mai adânc este somnul păcatului decât somnul morţii, iar cel căzut în somnul păcatului cu greu se mai poate trezi.

O, Dulce al nostru Doamne, trezeşte-ne pe noi din somnul păcatului, trezeşte-ne, Doamne! Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

6 februarie

Pomenirea Sfântului Vucol, episcopul Smirnei

Sfântul Vucol a fost ucenicul Sfântului Ioan Teologul, care 1-a sfinţit pe Vucol episcop al Smirnei. Puţini botezaţi în sfânta credinţă se aflau atunci în Smirna, în acel întuneric al păgânismului, Sfântul Vucol a strălucit ca o candelă strălucitoare. El era împodobit cu toate virtuţile, mai cu seamă cu blândeţea şi cu smerenia. Înaintea morţii lui, Sfântul Vucol 1-a sfinţit episcop în locul său pe Sfântul Policarp. Sfântul Vucol a adormit cu pace şi s-a mutat la locaşurile cereşti.

Pomenirea Sfintei muceniţe Fausta

Fausta a fost ucisă pentru Hristos în timpul domniei împăratului Maximian dintre anii 305 şi 311 după Hristos. Prin vitejia ei Fausta i-a uluit pe chinuitorii ei şi a reuşit să-i convertească pe unii dintre ei la creştinism: pe preotul idolesc Evilasie în vârstă de optzeci de ani şi pe Maximus, eparhul.

Când judecătorul a ameninţat-o pe Fausta cu chinuri şi mai groaznice, ea i-a cerut să-i facă o icoană reprezentând aceluri chinuri.

Când tabloul a fost gata, judecătorul 1-a pus în faţa Faustei, care a zis: ***„Aşa cum această închipuire din pânză şi vopsele nu poate simţi durerea chinurilor tale, aşa nici trupul meu nu le va simţi, căci sufletul meu este în mâinile lui Dumnezeu."***

Atunci chinuitorul a aruncat-o pe această fecioară de treisprezece ani într-o baie cu apă clocotită, unde tânăra, cu rugăciunea pe buze, cu cinste a răposat, iar sufletul ei s-a mutat la locaşurile cele din Rai.

Pomenirea Sfintei muceniţe Dorotea

Dorotea era o fecioară foarte frumoasă şi de neam bogat din Cezareea Capadociei.

Saprichie, guvernatorul provinciei, a dat-o pe Dorotea în grijă a două surori, păgâne cu credinţa, Christina şi Kallista, care s-o convingă să renunţe la credinţa ei în Hristos.

Însă mai curând contrarul acestui lucru s-a întâmplat. Dorotea a reuşit să le convertească pe cele două surori la Hristos.

Plin de furie, Saprichie a poruncit ca cele două surori să fie legate spate la spate şi aruncate într-o baie de păcură la care să se pună foc. Apoi el o osândi pe Dorotea la moarte.

Ea a primit sentinţa cu bucurie şi a strigat: ***„Îţi mulţumesc Ţie, O iubitorule de suflete Hristoase, Cel Care mă duci pe mine la locaşurile Tale cereşti."***

Teofil, un oarecare aristocrat acolo de faţă, a râs la aceste cuvinte şi i-a strigat Doroteei: „Ascultă, o, mireaso a lui Hristos, să-mi trimiţi şi mie mere şi flori din pomii Raiului Mirelui tău!"

„Cu adevărat îţi voi trimite," i-a răspuns muceniţa. Când Dorotea s-a aflat la locul execuţiei, dintr-o dată a apărut în faţa ei un tânăr prea frumos, având în mâini trei mere şi trei flori roşii din pomii Grădinii Raiului. Acela era îngerul lui Dumnezeu iar anotimpul era iarnă. Dorotea i-a cerut îngerului să ducă merele şi florile lui Teofil şi să-i spună: ***„Iată, ia ce ai cerut!"***

Când Teofil a primit cuvântul trimis şi a văzut darul, s-a cutremurat, iar viaţa lui s-a răsturnat: căci Teofil păgânul cel convins s-a făcut creştin. Aunci şi el a fost schingiuit şi omorât pentru Hristos, iar sufletul lui a intrat în Raiul Stăpânului Iisus, curând după Sfânta Dorotea.

Pomenirea Sfântului Fotie, patriarhul Constantinopolelui

Sfântul Fotie a fost un mare luminător al Bisericii. El era rudă a împăratului şi al slăvitului patriarh Tarasie. El a fost zelos apărător al Bisericii în contra papismului şi a altor erezii ale latinilor, în şase zile el a parcurs toate treptele sfinte ale preoţiei, de la mirean, la patriarh. El a fost intronizat pe scaunul patriarhal în Sfânta zi de Crăciun a anului 857 după Hristos şi a adormit în Domnul treizeci şi patru de ani mai târziu, în 891.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Varsanufie şi Ioan

Şi Varsanufie şi Ioan au fost nevoitori asceţi dintre cei mai mari ai lumii, înzestraţi cu darul străvederii şi facerii de minuni, care au trăit în Gaza. Ei au lăsat nişte scrieri minunate şi cunoscute în toată lumea creştină sub numele de „Cartea răspunsurilor," care conţine dezlegări la cele mai variate şi grele probleme ale vieţuirii creştine. Sfinţii Varsanufie şi Ioan au trăit în secolul al şaselea.

Pomenirea Sfintelor muceniţe Marta şi Maria şi a fratelui lor Licarion

Toţi aceşti trei Sfinţi au fost răstigniţi pentru Hristos şi apoi străpunşi şi ucişi cu lancea.

Cântare de laudă la Sfintele Marta şi Maria şi la fratele lor, Licarion

Sfintelor Marta şi Maria, surori după trup,
împreună şi fratele lor Licarion, cel prunc cu vârsta,
Acestora trei a lor bătrâna maică,
învăţătura cea bună lor a o dat:
„Iubiţi-Lpe Hristos, copiii mei, pentru El,
Chiar şi viaţa să o daţi. "

Iată chinuitorul se apropie: înfricoşat şi puternic,
Plin de mânie, el pe iubitorii de Hristos îi ucide.
A casei lor uşă, surorile o deschid,
De faţa tiranului, nu se înfricoşează.

„Ascultă-ne bine, sol al împăratului,
Noi suntem creştini, cu totul neasemenea ţie,
Care diavolului eşti vândut. "

Pe cruce tiranul i-a înălţat,
Şi atunci copilul Licarion
Lângă el a venit
Şi i-a zis:
„Şi eu sunt creştin,
şi pe mine să mă răstigneşti. "

Chinurile de pe Cruce cumplite sunt,
Maica este înspăimântată,
Ea picioarele copiilor ei
Le sărută pe rând.

Cu glasul lor, de pe Cruce, fiicele ei
O îmbărbătează:
„Pentru noi, maica noastră,
de durere să nu te frângi,
Căci iubirea de Hristos ne-ai învăţat,

Şi ştim că pentru aste chinuri de nimic,
În Rai ne aşteaptă locaşurile cereşti.
Acolo noi te vom întâmpina pe tine,
Maică, noi, fiicele tale,
Şi fratele nostru Licarion.
Bucură-te de noi, maica noastră,
Bucură-te de noi, rodul pântecelui tău!"

Ca şi un stâlp de foc chipul maicii s-a luminat:
„ O binecuvântaţi fiţi voi, copiii mei!
O copiii mei,
Fericită sunt eu întru voi!"

Cugetare

Sfântul Varsanufie, care timp de cincizeci de ani a trăit în zăvorâre, neprimind să vadă pe nimeni, a ajuns la mari înălţimi duhovniceşti prin cugetarea de Dumnezeu şi prin rugăciune.

Iată câteva gânduri din Cartea răspunsurilor [v. Filocalia română, voi 11]: „Orice gând care nu are mai înainte tăcerea umilinţei, nu vine de la Dumnezeu. Tot ceea ce este de la diavolul vine amestecat şi cu tulburare."

„Atunci când te rogi iar Dumnezeu întârzie să-ţi împlinească rugăciunea, El o face în folosul tău, cu scopul de a te învăţa răbdarea."

„Hoţii cei văzuţi sunt slugile hoţilor celor de gând, adică ale închipuirilor cu mintea."

„Stăpânul Hristos a îndurat toate iar la sfârşit S-a înălţat pe Cruce, care este omorârea trupului şi patimilor şi odihna cea sfântă şi desăvârşită."

„Stăpânul nostru voieşte ca noi să cinstim pe orice om mai mult decât pe noi înşine."

Atunci când Sfântul Varsanufie a fost întrebat dacă ar trebui să folosească ajutorul unui avocat în rezolvarea unui conflict dintre mânăstire şi oarecare cetăţeni, Bătrânul a răspuns: ***„Dacă cumpăraţi apărarea oamenilor, atunci vă lipsiţi de apărarea lui Dumnezeu.***

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, cel care este Lucrătorul:

- *La Stăpânul Hristos, cel care a lucrat în trupul Său ani îndelungaţi;*
- *La Stăpânul Hristos, cel care a povăţuit pururea oamenii, i-a mângâiat şi i-a vindecat, dându-le lor lege şi poruncă nouă;*
- *La Stăpânul Hristos, Lucrătorul neobosit care ne-a lăsat nouă poruncă: Trebuie să fac, până este ziuă, lucrările celui ce M-a trimis pe Mine (Ioan 9: 4).*

Predică despre cunoaşterea reciprocă dintre Tată şi Fiu

Eu ÎI ştiu pe El, căci de la El sunt şi El M-a trimis pe Mine (Ioan 7: 29).

Nimeni altcineva nu a mai îndrăznit să spună că îl cunoaşte pe Dumnezeu. Mulţi au putut doar să zică: „Cred în Dumnezeu." Dar numai Mântuitorul Hristos a putut să zică: „Eu îl cunosc pe Dumnezeu." Şi a şi adăugat, pentru lămurirea noastră, de unde îl cunoaşte, zicând: *Căci de la El sunt şi El M-a trimis.*

⇒ *Primul argument: **De la El sunt**, arată fiinţa Lui co-eternă cu a Tatălui; iar*
⇒ *al doilea argument: **Şi El M-a trimis pe Mine** arată venirea Fiului în trup şi în lumea creată ca emisar al Sfintei Treimi.*

Nouă, celor care credem în Hristos, nu ne este dat să-L cunoaştem pe Tatăl aşa cum Fiul Său Unul Născut îl cunoaşte ci nouă ne este dat şi ne este poruncit ca să credem. Nevoinţa şi virtutea noastră este ca să credem, nu ca să cunoaştem. Căci dacă toţi 1-am cunoaşte pe Dumnezeu pentru că L-am văzut, atunci loc pentru nevoinţa şi virtutea noastră nu ar mai fi. Căci ce merit este acolo când crezi ceea ce vezi? Merit este să crezi chiar dacă nu ai văzut aceasta este nevoinţa, aici stă mântuirea. Noi nu suntem vrednici ca să-L vedem pe Dumnezeu şi să-L cunoaştem pentru că L-am văzut, căci noi suntem slăbănogiţi de păcat şi înstrăinaţi de Dumnezeu.

Dar milostivirea lui Dumnezeu ne-a dăruit nouă credinţa câtă vreme trăim pe pământ, ca prin ea să ne apropiem tot mai mult de Dumnezeu şi pentru ca ea să ne conducă tot mai aproape de împărăţia în care vom vedea şi vom cunoaşte în viaţa cea veşnică.

O fraţilor, să credem în Hristos Stăpânul pentru că El cunoaşte. El nu grăieşte din credinţă, ci din cunoaştere.

O, prea milostive Doamne, întăreşte-ne nouă credinţa întru Tine. Tinde marginea veşmântului Tău către noi, ca să ne putem ţine de ea până la sfârşitul vieţii noastre. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

7 februarie

Pomenirea Sfântului Partenie, episcopul Lampsacului

Partenie a fost fiul unui diacon din oraşul Melitopolis. Încă de copil cunoştea bine cuvintele Scripturii şi se străduia să le împlinească cu fapta. El s-a sălăşluit pe lângă un lac în care pescuia. Peştele îl vindea iar banii îi împărţea săracilor.

Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu a fost ales episcop al Lampsacului. El a curăţit oraşul de păgânism, a închis templele idoleşti, a zidit multe biserici şi a întărit credinţa credincioşilor.

Cu rugăciunea vindeca pe mulţi de bolile lor şi avea putere mare asupra duhurilor necurate.

Odată, pe când voia să scoată duhul cel rău dintr-un om care suferea de nebunie, duhul cel rău s-a rugat de el să nu-l scoată.

Sfântul Partenie i-a zis: „Îţi voi arăta un alt om în care să intri şi la acela ai să te duci."

Iar duhul rău a întrebat: „Cine este acel om?"

Şi Sfântul i-a zis: ***„Eu sunt."***

Auzind aceasta duhul a fugit ars de foc şi strigând cu ţipăt: „Cum voi intra în Casa lui Dumnezeu?!"

Sfântul Partenie a trăit o viaţă îndelungată în care a săvârşit bogat lucrările şi dragostea lui Dumnezeu faţă de oameni. Sfântul Partenie s-a mutat la locaşurile cele cereşti în veacul al patrulea.

Pomenirea Sfântului cuvios Luca din Hellas

Luca s-a născut la Castoria. Încă de copil el nu gusta carne ci pururea îşi ducea viaţa în curăţenia trupească şi sufletească şi în rugăciune.

Odată Luca a intrat în arie ca să semene boabele de grâu, dar de-a lungul drumului a dat cea mai mare parte a seminţelor săracilor, iar partea cea mai mică a semănat-

o. Din acea parte mică Dumnezeu i-a dat o recoltă mai mare decât mai înainte, când semănase toată cantitatea de grâu.

După aceea, Luca şi-a lăsat pe maica sa, văduvă, şi a intrat într-o mânăstire. Maica cea îndurerată s-a rugat cu dinadinsul lui Dumnezeu ca să-i descopere taina locului în care s-a dus fiul ei. Dumnezeu a auzit rugăciunea maicii.

Stareţul mânăstirii la care scăpase Luca a visat trei nopţi la rând că o maică îl ceartă cu asprime pentru că i-a luat fiul. Stareţul i-a poruncit lui Luca să se întoarcă pe dată la maica lui.

Luca s-a dus, a cercetat-o pe maica sa, dar încă o dată a plecat de la ea fără să se mai întoarcă. El s-a sălăşluit în Muntele Ioaniţa, lângă Corint. Noaptea se ruga lui Dumnezeu iar ziua lucra la grădină şi la câmp, nu pentru el ci pentru nevoiaşi şi călători. Dar cu toate acestea el însuşi mânca numai pâine de orz. Dumnezeu i-a dăruit lui Luca darul facerii de minuni.

Sfântul Luca a trecut la Domnul cu pace la anul 946 după Hristos. Din timp în timp, de la sfintele lui moaşte izvora mir binemirositor.

Pomenirea Sfintei cuvioase Mastridia

Mastridia a locuit la Ierusalim unde ducea o viaţă aspră de nevoinţe ascetice. Un tânăr s-a îndrăgostit de ea şi a început să-i facă supărare.

Pentru a scăpa, şi pentru a-1 scăpa şi pe acel tânăr de păcat, Mastridia a luat o sarcină mică de fructe înmuiate şi s-a ascuns în pustie.

Ea a petrecut acolo şaptesprezece ani şi în tot acest timp prin puterea lui Dumnezeu, provizia de fructe înmuiate nu i s-a terminat, iar hainele nu i s-au stricat. Sfânta Mastridia a adormit cu pace la anul 580 după Hristos.

Pomenirea Sfinţilor o mie şi trei mucenici din Nicomidia

Aceştia toţi moartea pentru Hristos au luat în timpul domniei lui Diocleţian.

Pomenirea Sfinţilor o mie şi trei mucenici din Nicomidia

Cetatea Nicomidiei străluceşte încărcată de aur,
Precum Luceafărul împodobeşte noaptea.

Dar într-o zi prin voia lui Diocleţian
Patru demnitari sunt decapitaţi,
Eusebius, Vasa, Eutihie cel viteaz
Şi minunatul Vasilides cel slăvit.

Ei sunt ucişi pentru credinţa în Hristos,
Iar uciderea lor a întunecat Nicomidia.

Cele patru ucideri nu au fost decât începutul ororilor,
Arvuna florii alese ce avea să se taie.

Căci o mie de casnici ai acestor patru slăviţi,
Şi încă trei, pentru stăpânii lor pe care
Cu credinţă îi slujiseră,
Vocea au ridicat în cetate, cu strigare mare,
Ameţiţi de vin spunându-li-se că sunt;
Dar nu, nu vinul viţei era acela, ci
Vinul Adevărului,
Al Trupului şi al Sângelui Biruitor al lui Hristos.
O împărate nelegiuite! Şi noi suntem creştini,
Şi noi suntem, ca şi stăpânii noştri, creştini,
Fă şi cu noi toţi precum voieşti!
Şi noi acolo voim a călători
Unde Binecuvântaţii noştri Stăpâni s-au dus,
Cu dorire şi vitejie mare!
O credincioşia prea minunată a robilor!
Pe a tiranului cruzime ea nu a putut s-o abată,
Şi mia şi trei suflete au părăsit pământul,
înaintea lor Stăpânul Ceresc
Porţile Raiului deschizând.

Cugetare

Sfântul Isidor pelusiotul interpreta anumite cuvinte ale Sfintei Scripturi în felul următor: *Două se vor afla la moară: una se va lua, iar cealaltă se va lăsa.* Aceasta înseamnă că mulţi se vor dedica vieţii duhovniceşti, dar cu intenţii diferite: unii cinstit şi cu râvnă, iar alţii neglijent şi van. Primii vor fi luaţi în împărăţia lui Dumnezeu, iar ceilalţi vor fi lăsaţi în urmă.

Căci ce înseamnă Rugăciunea paharului? Şi de ce S-a rugat Domnul ca să treacă acel pahar de la El? ***Părintele Meu, dacă nu este cu putinţă să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia Ta (Matei 26: 42).*** Aceasta înseamnă că nu trebuie să căutăm din propria noastră pornire greutăţile, dar atunci când ele vin, creştinii trebuie să le întâmpine, să le accepte şi să le îndure cu curaj.

Despre cele cinci fecioare febune (Matei cap 25) Sfântul Isidor zice: „Cu adevărat, toate cinci erau fecioare, dar ele erau lipsite de celelalte virtuţi şi mai ales de dragoste [milă faţă de aproapele]. Fecioria singură nu ajunge ca să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu. Fecioria nu ajută deloc, dacă fecioara este plină de sine şi egoistă."

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos Semănătorul cel bun:

- *La Semănătorul a cărui sământă creşte încet şi sigur;*
- *La Semănătorul învăţăturii celei noi, al puterii şi rânduielii celei noi;*
- *La Semănătorul noii hrane duhovniceşti cu care se hrăneşte omenirea până la sfârşitul veacurilor.*

Predică despre îngustimea minţii, pentru care uciderea este mai la îndemână decât dragostea de Dumnezeu

Dar căutaţi să Mă omorâţi, pentru că cuvântul Meu nu încape în voi (Ioan 8: 37).

De ce nu încăpea cuvântul Mântuitorului între bătrânii lui Israel? Pentru că ei erau atât de plini de răutate încât nu se afla loc în ei pentru sământa cea dumnezeiască, pentru vestea bună cea dumnezeiască. Toată roada sufletului lor era din sământa lui satan, antihristul. De aceea căutau să-L ucidă pe Hristos.

Prin dumnezeiescul psalmist, grăieşte Domnul: ***Opriţi-vă şi cunoaşteţi că Eu sunt Dumnezeu (Ps. 45:10).*** Prin urmare, este necesar să ne oprim de la tot ceea ce este contra lui Dumnezeu, de la tot ceea ce împiedică lumina cunoştinţei de Dumnezeu să ne lumineze şi să se sălăşluiască întru noi. Când omul se goleşte de aceste răutăţi şi se opreşte de la ele, atunci şi numai atunci poate el să înţeleagă că Dumnezeu este Dumnezeu.

Câtă vreme sufletul omului este plin de gânduri necurate, de simţiri necurate şi de dorinţe necurate, care sunt toate împotriva lui Dumnezeu, este cu neputinţă ca el să

asculte sau să primească cuvântul lui Dumnezeu. Oricine nu are pe Dumnezeu sălăşluindu-se în el, acela va şi lupta să dezrădăcineze pe Dumnezeu din sufletele celor care ÎI au pe El.

Căutaţi să Mă omorâţi. De ce? Pentru că nici măcar un singur cuvânt al lui Dumnezeu nu-şi putuse afla loc sau adăpost în inimile lor satanizate. Neavând nimic în comun cu Hristos Stăpânul, bătrânii lui Israel, încă de la început, nu au putut avea nici un fel de prietenie cu El.

O, Stăpâne Doamne, Binecuvântate Mântuitorule, ajută-ne nouă să ne oprim din păcatele noastre şi să cunoaştem că Tu eşti Dumnezeu, ca Cuvântul Tău să intre şi în noi şi să ne fie spre luminare, întărire şi înviere. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

8 februarie

Pomenirea Sfântului mare mucenic Teodor Stratilat

Toate muceniciile sunt scumpe înaintea lui Dumnezeu, dar există mucenicii mai scumpe decât cele mai scumpe. ***Valoarea unei mucenicii depinde de mărimea bunurilor pe care le leapădă creştinul, acceptând mai bine să moară penru Hristos şi mai departe, depinde şi mai mult de mărimea suferinţei pe care o îndură creştinul de dragul credinţei lui în Hristos.***

Sfântul Teodor, care era mare comandant militar în armata romană în timpul împărăţiei lui Licinius, şi guvernator al cetăţii Heraclea, şi-a dispreţuit tinereţea, marea frumuseţe, înaltul rang militar şi onorurile cu care îl înconjura împăratul; toate acestea, de dragul lui Hristos. Teodor a fost mai întâi biciuit, fiind lovit cu şase sute de lovituri de bici peste stomac. După aceea, a fost înălţat pe o cruce şi străpuns peste tot cu lăncii. La sfârşit i s-a tăiat capul. ***De ce? Pentru că Sfântul Teodor îl iubea pe Hristos mai mult decât orice altceva în această lume.*** El se scârbea de idolatria prostească de la curtea imperială, dominată de superstiţiosul Licinius. El dărîma la pământ idolii de argint şi de aur şi împărţea bucăţile săracilor.

El a întors pe mulţi la credinţa în Hristos şi îi striga chiar şi lui Licinius să se lepede de idoli şi să creadă în Unul adevăratul Dumnezeu cel Viu.

În timp ce era torturat, Sfântul Teodor spunea fără încetare: „Slavă Ţie, o Doamne Dumnezeul meu, Slavă Ţie!" Sfântul Teodor Stratilat şi-a dat duhul în mâinile Domnului nostru la 8 februarie din anul 319 după Hristos, la ceasul al treilea al după amiezii.

Sfântul Teodor este socotit apărătorul ostaşilor care îl strigă pe el pentru ajutor.

Sfintele sale moaşte făcătoare de minuni au fost mutate de la Evhaita la Constantinopol şi îngropate în Biserica din Vlaherne.

Pomenirea Sfântului proroc Zaharia

Zaharia a fost al unsprezecelea dintre cei doisprezece proroci mici, care împreună cu Agheu 1-au convins pe împăratul Zorobabel să refacă Templul de la Ierusalim.

Zaharia a prorocit intrarea slăvită a lui Hristos în Ierusalim: ***Iată împăratul tău vine la tine drept şi biruitor smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei (Zaharia 9:9).***

El a mai prorocit şi vânzarea lui Iuda, pentru treizeci de arginţi: ***Şi mi-au cântărit simbria mea, treizeci de arginţi (Zaharia 11: 12)*** de asemenea, părăsirea lui Hristos de către apostolii Săi la ceasul Pătimirii: ***Bate-voi păstorul şi se vor risipi oile turmei (Zaharia 13:7 [?]); (Matei 26: 31; Marcu 14: 27).***

Prorocul Zaharia mai este numit şi *văzătorul secerii,* căci a avut o vedenie în care se pogora o seceră din cer, ca să-i secere pe păcătoşi, mai ales pe hoţi şi pe hulitorii Numelui lui Dumnezeu.

Zaharia a murit în partea a doua a domniei lui Darius Istaspe, cam pe la anul 520 înainte de Hristos.

Pomenirea Sfântului Sava al doilea, arhiepiscopul sârbilor

Sava a fost fiul regelui Ştefan celui întâi încoronat şi nepotul de frate al Sfântului Sava întâiul.

Înainte de tunderea în monahism, Sfântul Sava II s-a numit Predislav. Urmând exemplul unchiului său, Predislav s-a tuns în monahism şi a slujit cu râvnă în viaţa nevoinţelor ascetice. El a fost ales arhiepiscop al sârbilor, urmându-i Sfântului Arsenie sub numele de Sava al doilea. El a păstorit Biserica cu dăruire şi cu dragoste.

Sava II a trecut la Domnul în anul 1268 după Hristos. Sfintele sale moaşte se odihnesc în Mânăstirea de la Peci.

Cântare de laudă la Sfântul Sava al doilea, arhiepiscopul sârbilor

Tânărul Predislav necontenit suferea,
Ochii în lacrimi având.
Regina Maică îl întreba
De ce suferi, fiul meu?
La ce privesc ochii tăi?
La faţa Sfântului Sava,
unchiul meu,Maică.

Regele Ştefan către fiul său grăi:
Să te însori trebuieşte fiule,
Căci este timpul tău,
Şi eu am îmbătrânit -
Pe cine voieşti? Numele fetei
Să mi-l spui.

Predislav vorbele tatălui le ascultă,
De soţie nevrând să audă.

Predislav ochii minţii cu lacrimi
Spre Unchiul său Sfânt Sava
Şi-i întreaptă:
Pe calea lui Hristos
Aşează-mă pe mine,
Sfinte şi Unchiule!

Regele şi Regina mor,
Iar patriarhul Arsenie
De asemenea la cele cereşti
Trece,
Biserica văduvă lăsându-o.
De slava lumii al doilea Sava fuge,
Pentru ca slava îndoită
Asupra lui să se pogoare:
Cinstea episcopiei
Şi cununa sfinţeniei.

Cugetare

Aşa scrie Sfântul Serafim de Sarov despre deznădejde: „Aşa cum Domnul Hristos pururea se îngrijeşte de mântuirea noastră, aşa şi diavolul, ucigaşul de oamneni, umblă necontenit să ne arunce în deznădejde. Iuda trădătorul era laş cu inima şi nedeprins cu lupta duhovnicească, şi de aceea diavolul, văzându-i deznădejdea, 1-a atacat şi 1-a convins să se spânzure. Petru, piatra cea prea tare, căzând în mare păcat dar încercat în lupte, nu a deznădăjduit şi nu şi-a pierdut cumpătul, ci mai degrabă a plâns cu amar din inimă şi fiinţă zdrobită pe care văzindu-o diavolul a fugit fiind ars ca de foc. “

Aşa, fraţilor, ne învaţă şi Sfântul Antioh să nu cădem sub povara deznădejdii care vine asupra noastră, ci să ne învelim şi să ne întărim cu sfânta credinţă, şi să-i spunem cu îndrăzneala duhului necurat: „ce este între mine şi tine, duhule lepădat de la Dumnezeu, fugarule din Rai şi slugă a minciunii! Neputincios eşti tu, căci Hristos Fiul lui Dumnezeu are putere asupra noastră şi a tuturor, înapoia mea, ucigaşule! Cu cinstita Cruce noi capul tău şerpesc îl călcăm."

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos Arhistrategul:

- *Care intră în bătălie contra lui Satan;*
- *Care intră în bătălie contra păcatului din om;*
- *Care luptă de partea binelui şi contra răului din lumea aceasta;*
- *Care îl răpune pe Satan, păcatul şi moartea.*

Predică despre cum trebuie să întâmpine adevăratul creştin ura din această lume

Şi veţi fi urâţi de toţi, pentru Numele Meu (Luca 21: 17).

⇒ *Toţi cei care se iubesc pe ei înşişi mai mult decât pe Dumnezeu îi vor urî pe următorii Stăpânului Iisus.*

⇒ *Toţi cei care iubesc trupul mai mult decât sufletul îi vor urî pe următorii Stăpânului Iisus.*

⇒ *Toţi cei care iubesc această lume mai mult decât împărăţia cea Veşnică a lui Dumnezeu îi vor urî pe următorii Stăpânului Iisus.*

⇒ *Toţi cei care iubesc păcatul mai mult decât virtutea îi vor urî pe următorii Stăpânului Iisus.*

Numărul celor care urăsc Numele lui Iisus este uneori mai mare şi alteori mai mic. Dar oricât de mare ar fi numărul lor, fraţilor, nu vă temeţi, căci numărul îngerilor şi sfinţilor este miriade. Numărul celor din neamurile voastre care se află în ceruri, adică al iubitorilor de Iisus Hristos, este mai mare decât stelele de pe cer şi decât nisipul mării. O, nu vă temeţi, căci Hristos este cu voi şi aceasta înseamnă că sunteţi mai tari decât cei care vă urăsc!

Atunci când Cel Puternic este de partea voastră, voi sunteţi întotdeauna cei mai numeroşi căci sunteţi mai puternici decât oricâte mii de mii ale adeversarilor.

O, Stăpâne Iisuse, Stăpâne Atotputernice, fii totdeauna cu noi şi ne ajută nouă ca să fim pururea cu Tine şi toată frica să fugă de la noi. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

9 februarie

Pomenirea Sfântului mucenic Nichifor

Viaţa acestui mucenic Nichifor arată cu putere cum respinge Dumnezeu mândria şi cum încununează El cu slavă dragostea şi smerenia.

Trăiau în Antiohia doi prieteni buni, învăţatul preot Saprichie şi cetăţeanul simplu Nichifor. Dar într-un oarecare fel prietenia lor s-a prefăcut în ură neîmpăcată. De Dumnezeu-temătorul Nichifor de multe ori a încercat să se împace cu preotul. Dar Saprichie cu nici un chip nu dorea această împăcare.

Când au început persecuţiile în contra creştinilor, presbiterul Saprichie a fost osândit la moarte şi dus la locul de execuţie, îndureratul Nichifor fugea pe lângă car, rugându-se cu lacrimi de fostul lui prieten să-1 ierte cel puţin înaintea mucenicestii morţi, ca sufletele lor să se despartă în pace: ≪Iartă-mă, mucenice al lui Hristos, iartă-mă căci ţi-am greşit ţie!≫.

Dar Saprichie nu a voit nici măcar să privească către Nichifor, privind trufaş şi liniştit doar înainte.

Văzând învârtoşarea inimii lui, Dumnezeu nu a voit să primească jertfa lui Saprichie şi să-1 încununeze cu cununa veşnicei slave, ci în mod tainic Şi-a retras harul Său de deasupra lui Saprichie. În acea clipă, Saprichie s-a lepădat de Hristos şi a declarat în faţa judecătorilor că se va închina idolilor. Asta face ura cea oarbă!

Nichifor s-a rugat de Saprichie să nu se lepede de Hristos, zicându-i: ≪O iubite frate, nu face aceasta, nu te lepăda de Stăpânul Hristos Iisus! nu te lipsi de cununile cele nepieritoare!≫

Dar în zadar. Saprichie era cu totul împietrit.

Atunci Nichifor a strigat către chinuitori: ≪Şi eu sunt creştin! Tăiaţi-mă pe mine în locul lui Saprichie!≫.

Călăii i-au spus judecătorului despre aceasta, iar judecătorul a poruncit eliberarea lui Saprichie şi decapitarea lui Nichifor. Nichifor cu bucurie şi a plecat capul pe buturugă, făcându-se astfel părtaş împărăţiei şi fiind încununat cu cununa slavei celei nepieritoare. Acestea s-au petrecut la anul 260 după Hristos, în timpul împărăţiei lui Galien.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Petru damaschinul

Unii zic că Sfântul acesta Petru damaschinul a trăit în veacul al optulea, iar alţii, că în al doisprezecelea. Această nelămurire vine din aceea că au fost doi damaschini cu numele de Petru.

Cel despre care vorbim acum a fost un mare nevoitor. El era prea milostiv. Petru acesta Damaschinul nu avea nici măcar o carte, ci mai curând împrumuta cărţi ca să le citească. El citea cu râvnă, strângând înţelepciunea precum albina mierea.

Un timp, el a fost episcop în Damasc, dar când a stat împotriva credinţei islamice şi a ereziei manihee, arabii i-au tăiat limba şi 1-au aruncat în surghiun în Arabia cea mai dinăuntru. Dar cu toate acestea Dumnezeu i-a dat darul grăirii, astfel încât şi în surghiun el predica Sfânta Evanghelie şi îi întorcea pe mulţi la credinţa în Hristos.

El a alcătuit şi a lăsat posterităţii o prea scumpă carte de învăţătură duhovnicească. El a murit mărturisitor şi mucenic şi s-a mutat la locaşurile cele cereşti ale împărăţiei lui Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Petru damaschinul

Damaschin opt feluri de cunoaştere
înaintea oamenilor duhovniceşti aşează:
Întâi - Cunoaşterea durerii şi oricărei ispite
Al doilea - Cunoaşterea din partea sufletului
A tuturor păcatelor sale,
A tuturor călcărilor poruncilor dumnezeieşti
Şi a iertării lui Dumnezeu.
Al treilea - Cunoaşterea groazei, durerii şi fricii
Celei de dinaintea morţii şi de după
Despărţirea sufletului de trup,
Când acesta în faţa Judecătorului
Va trebui să stea.
Al patrulea - Cunoaşterea Mântuitorului Hristos,
A vieţii Lui şi a vieţii Sfinţilor Lui:
A faptelor lor, a răbdării şi cuvintelor lor,
Care ca un clopot de argint sună peste veacuri.
Al cincilea - Cunoaşterea însuşirilor zidirii,
A schimbărilor şi felurilor ei.
Al şaselea - Cunoaşterea formei lucrurilor,

Şi a tuturor celor care se pot vedea în Zidire.
Al şaptelea - Cunoaşterea lumii raţionale şi spirituale,
A lumii îngereşti şi a celei de sub pământ;
A binelui şi răului.
Al optulea - Cunoaşterea lui Dumnezeu,
Unul, Sfânt, Tare, Făr' de moarte.
Aceasta este cunoaşterea Teologiei,
La care puţini ajung.
Căci celui numit Teolog
Cea mai mare curăţie îi trebuieşte,
Căci inima necurată
La ceruri nu ajunge.
Damaschin, cele şapte feluri de cunoaştere
A dobândit,
Şi la a opta, la cunoaşterea lui Dumnezeu,
A ajuns.
Căci a opta de însuşi Dumnezeu este dăruită în dar,
Ea nu se poate învăţa,
Nici merita.

Cugetare

Sfântul Petru damaschinul scrie despre darurile generale şi particulare ale lui Dumnezeu către oameni şi zice: "Darurile generale sunt patru, împreună cu toate cele care răsar din ele, ele fiind lucrările minunate şi înfricoşate ale lui Dumnezeu, scrise în Sfânta Scriptură. Iar darurile particulare sunt dăruite fiecărui om îndeosebi, fie bogăţii spre miluirea săracilor, fie sărăcie spre sporirea răbdării şi smereniei; fie stăpânire spre împărţirea dreptăţii şi întărirea virtuţilor sau a supunerii şi robirii de dragul mântuirii sufletelor; fie sănătate spre ajutarea neputincioşilor, fie boală spre dobândirea cununii răbdării; fie înţelegere şi pricepere la negoţuri spre sporirea virtuţii, fie nepricepere şi slăbiciune spre supunerea cea smerită. Toate acestea, chiar dacă apar contrare una celeilalte, sunt toate dăruite în scopul sporirii binelui".

În concluzie, Sfântul Petru damaschinul spune că avem datoria să aducem mulţumită pururea lui Dumnezeu pentru toate darurile şi să îndurăm cu nădejde şi cu răbdare toate încercările şi relele care ne pot veni din acestea. Căci toate cele pe care Dumnezeu ni le dăruieşte sau îngăduie să vină asupra noastră, sunt spre a noastră mântuire.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus, Izvorul Bucuriei:

- *Izvorul Bucuriei în nenorocirile vieţii, pe care El singur le poate înlocui cu bucuria;*
- *Izvorul Bucuriei noastre care zăcem în lanţurile păcatelor, pe care doar El ni le poate rupe şi reda libertatea;*
- *Izvorul Bucuriei în moartea noastră, din care El singur poate să ne învie.*

Predică despre cuvântul lui Dumnezeu cel mai tare ca moartea

Dacă cineva va păzi cuvântul Meu nu va vedea moartea în veac (Ioan 8 : 51).

Câtă vreme într-o încăpere stă aprinsă o lumânare, întuneric nu poate fi câtă vreme lumina lumânării luminează. Dacă mâncarea este gătită cu sare, ea nu se va strica.

Dacă creştinul păzeşte cuvântul lui Dumnezeu în sufletul lui, acela are lumină şi sare întru sine şi viaţa se sălăşluieşte în el. ***Acel suflet nu va cunoaşte întunericul în această viaţă, nici putreziciunea morţii nu o va gusta.***

Oricine păzeşte cuvântul lui Hristos întru sine, Cuvântul lui Hristos i se face hrană dinlăuntru care îl hrăneşte şi-1 luminează şi-1 învie. ***Dacă este în trup sau în afară de trup, el se simte la fel de viu pentru că Cuvântul lui Dumnezeu este în el, adică viaţa veşnică.*** Moartea trupului nu-i poate da unui astfel de suflet de Dumnezeu purtător decât o mai mare libertate şi un mai mare entuziasm al iubirii lui Hristos, Dătătorul vieţii.

Dar ce înseamnă, fraţilor, a păzi cuvântul lui Dumnezeu întru sine?

- ✓ *Aceasta înseamnă mai întâi: să ţinem cuvântul lui Dumnezeu în mintea noastră, prin gândirea la el;*
- ✓ *al doilea: să ţinem cuvântul lui Dumnezeu în inima noastră, prin iubirea pe care o avem pentru el;*
- ✓ *al treilea: să ţinem cuvântul lui Dumnezeu cu voinţa noastră, prin împlinirea lui cu fapta;*
- ✓ *al patrulea: să ţinem cuvântul lui Dumnezeu cu limba noastră, mărturisindu-1 pe faţă atunci când se iveşte nevoia să o facem.*

Astfel, a păzi cuvântul lui Hristos înseamnă să ne umplem noi înşine de el şi să-1 împlinim cu fapta. Oricine va păzi astfel cuvântul lui Hristos, cu adevărat nu va gusta moartea niciodată.

O, Stăpâne al nostru, Puternice Doamne, cel care ai biruit moartea, dă-ne şi nouă putere şi înţelegere să păzim cuvântul Tău cel sfânt până la sfârşit ca nici noi să nu gustăm moartea în veac şi ca moartea niciodată să nu ne biruiască pe noi şi ca stricăciunea să nu mănânce sufletele noastre. O, Stăpâne Atotmilostive, milostiv fii nouă, păcătoşilor, căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veac. Amin

10 februarie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Haralambie

Marele Sfânt mucenic Haralambie a fost episcop în cetatea Magnesiei şi a suferit pentru Hristos în anul o sută treisprezece al vieţii sale.

Când au început sângeroasele persecuţii contra creştinilor, din timpul împăratului Septimius Severus, bătrânul Haralambie nu s-a ascuns de ele, ci cu libertate şi pe faţă a predicat tuturor credinţa în Hristos. El a îndurat schingiuiri cumplite ca şi când nu ar fi fost el în acel trup.

Când 1-au jupuit de viu, bătrânul iertător le-a zis ostaşilor: ***„Vă mulţumesc, fraţilor, că scărpinânmdu-mi trupul cel vechi mă reînnoiţi pe mine cu duhul pentru viaţa veşnică."***

El chiar în timpul chinurilor a făcut minuni mari şi i-a adus pe mulţi la Hristos. Chiar fiica împăratului, Calina a lăsat închinarea la idoli a tatălui ei şi s-a făcut creştină.

Osândit la moarte şi adus la locul execuţiei, Sfântul Haralambie şi-a înălţat mâinile către cer şi s-a rugat lui Dumnezeu pentru tot poporul ca Dumnezeu să le dăruiască sănătate trupească şi mântuire sufletească şi ca El să le înmulţească roadele pe acest pământ. ***„O, Doamne, Tu care ştii că omul e făcut din trup şi sânge iartă-le lor păcatele lor şi varsă harul Tău peste toţi!"***

După rugăciune, acest sfânt bătrân şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu încă înainte ca satrapul să-i lovească gâtul cu sabia.

Sfântul Haralambie a luat mucenicia la anul 202 după Hristos.

Fiica împăratului, Galina, a luat trupul Sfântului şi 1-a îngropat cu cinste.

Pomenirea Sfântului cuvios Prohor

Acest sfânt Prohor era un făcător de minuni de la Lavra Peşterilor din Kiev şi lui i se mai spune şi mâncătorul de spanac, deoarece în vremea în care a locuit la Mânăstirea Peşterilor el nu a gustat deloc pâine, ci se hrănea doar cu acest spanac, pe care îl usca şi îl amesteca oarecum şi făcea din el un fel de pâine. Ori de câte ori

dădea din acest fel de pâine cu binecuvântare, pâinea avea gust de miere în gura celui care o gustă dar dacă cineva o fura, ea era amară ca pelinul.

Odată pe când era lipsă de sare în Rusia, Prohor a împărţit cenuşă oamenilor ca şi când ar fi fost sare. Căci cu adevărat cenuşa pe care el o dădea cu binecuvântare, era ca sarea. Dar dacă cineva voia să-şi ia singur, adică dacă fura această cenuşă, ea nu le rămânea decât ca cenuşă.

Cneazul Sviatopolk a poruncit ca cenuşa din chilia Sfântului Prohor să-i fie adusă lui la palat fără permisiunea şi binecuvântarea Sfântului. Atunci când această cenuşă s-a adus, cei care au gustat-o au văzut că este cenuşă şi nicidecum sare.

Atunci Prohor le-a spus oamenilor care veneau la el pentru sare să se ducă la palatul cneazului şi când vor vedea că el aruncă cenuşa afară din palat, să o ia şi să o ducă la casele lor, căci ea va fi sare. Poporul a făcut aşa şi iată, cenuşa era sare.

Crezând aceasta, cneazul însuşi s-a făcut respectuos şi a început să-1 iubească pe Sfântul Prohor, astfel încât după ce acesta a trecut la cele veşnice în anul 1107 după Hristos, însuşi cneazul 1-a aşezat pe Sfânt cu mâinile lui în mormânt alături de marii Sfinţi ruşi Antonie şi Teodosie.

Cântare de laudă la Sfântul Haralambie

Sabia cea neştiutoare în zadar se învârte
deasupra capului Sfântului Haralambie.

Sfântul îngenunchează şi lui Dumnezeu se roagă:
Doamne, slobozeşte pe robul Tău!
Slobozeşte poporul Tău de toate păcatele lor;
Arată milostivirea Ta din nou asupra lor;
Binecuvântează osteneala lor şi
înmulţeşte roadele pământului!

Îndestulează-i cu de toate;
căci trup şi sânge sunt ei.
Dăruieşte-le mereu să-Ţi cânte Ţie,
Umple de sănătate şi bucurie inimile lor,
Spre aducerea aminte de Tine!

Alungă departe de ei tot răul,

Mîntuieşte-i de nevoi şi sărăcie,
Milostiveşte-Te către ei toţi,
Iar după moartea lor,
Fă-le parte cu Sfinţii Tăi, Doamne!
Doamne, milostiveşte-Te către poporul Tău!
Oricine lui Haralambie se va ruga,
Şi numele meu va pomeni,
Ajută-l, Doamne, din chinurile mele
Pentru Tine!

Atunci din cer un glas a venit:
Primită este rugăciunea ta,
Sufletul tău la Mine să vină!

Sfântul al său sulfet îl dă;
El către Rai zboară,
înainte ca sabia să cadă.

Cugetare

Multe din greutăţile mari care vin asupra omului îşi au cauza cunoscută sau nu, în trecutul lui. Totuşi, cauzele acestor mari greutăţi, cum ar fi, de exemplu, nebunia, nu sunt nimic altceva decât efectele călcării legii lui Dumnezeu.

Când Sfântul Haralambie era schingiuit mai presus de minte, împăratul a aflat de harul sfântului în a vindeca nebunia şi a poruncit să fie adus acolo un nebun ca să se convingă şi împăratul că Haralambie putea vindeca de nebunie. Diavolul îl chinuia de treizeci şi cinci de ani pe cel adus, mânându-1 în pustietăţi şi în munţi şi aruncându-1 în noroaie şi în repeziciunile apelor. Când acest om suferind s-a apropiat de Sfântul Haralambie, diavolul a simţit bună mireasmă ce venea de la trupul Sfântului şi a ţipat: „Rogu-te, robule al lui Dumnezeu, nu mă chinui înainte de vreme, ci porunceşte şi voi pleca de bună voie şi de vrei voi spune şi cum am intrat în acest om."

Sfântul i-a poruncit să spună, iar demonul a zis:„Acest om voia să fure de la vecinul lui şi s-a gândit: Dacă nu-1 voi ucide mai întâi pe vecin, nu-i voi putea fura ce-i al lui. Şi 1-a omorât pe vecinul. Prinzându-1 pe când făcea uciderea, am intrat în el şi iată treizeci şi cinci de ani de când locuiesc în el."

Auzind acestea sfântul lui Dumnezeu a poruncit diavolului să iasă din om îndată şi să-1 lase în pace. Diavolul a ieşit, iar omul nebun s-a vindecat şi a stat liniştit.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus, Frumuseţea întreagă a zidirii:

- *La Hristos, frumuseţea tuturor celor create; frumuseţe umbrită de frica şi de tristeţea păcatelor;*
- *La Hristos, frumuseţea omului, făptura cea mai înaltă a zidirii a cărei frumuseţe a pălit de frică şi de tristeţea păcatelor;*
- *La Hristos, frumuseţea minţii curate; a lumii celei fără de trup a îngerilor;*
- *La Hristos, frumuseţea Sfintei Treimi, descoperite nouă de El şi prin El.*

Predică despre păcatul celor care spun: „Noi vedem"

Dacă aţi fi orbi n-aţi avea păcat (Ioan 9: 41).

Aceste cuvinte le-au fost spuse evreilor de către Cel Care le dăduse Legea prin proroci, ca Legea să le ajute lor ca nişte ochi ai sufletului. Evreii deci primiseră acea vedere, dar ei îşi închideau ochii cu bună ştiinţă şi spre a lor pierire. De aceea le-a grăit Mântuitorul cel Drept aceste drepte cuvinte.

Aceste cuvinte aşadar sunt adevărata dreptate, azi şi pururea, căci orbul nu are păcat dacă i se întâmplă să calce cu picioarele ogorul cuiva sau dacă ia haina altuia în loc de a sa. Dar dacă cel care vede face acestea, el face păcat şi este supus pedepsei. Dacă cel care are ochi cu bună ştiinţă şi-i închide şi comite aceste păcate şi el face acelaşi păcat şi va lua aceeaşi pedeapsă [şi încă şi mai mare].

Dar ce se va putea spune despre cei care au primit Sfântul Botez şi Sfânta Mirungere ca pe doi ochi ai sufletului şi cu toate acestea păcătuiesc ca şi nebotezaţii? La Judecata de Apoi, lor nu li se va face ca celor orbi din născare, ci ei vor fi pedepsiţi ca nişte călcători de lege care de bună voia lor s-au schilodit pe ei înşişi şi s-au orbit.

Şi încă, ce se va spune despre cei care au primit şi celelalte taine ale harului în plinătatea ortodoxiei şi care au înaintea lor exemplele luminoase ale Sfinţilor şi învăţătura cea de-a pururea din Sfânta Biserică şi cu toate acestea se depărtează de ea şi rătăcesc?

La Judecata de Apoi, aşa unii nu se vor putea îndreptăţi din pricină de orbire, ci mai curând vor fi judecaţi ca nişte călcători de lege care de bună voia lor s-au schilodit pe ei înşişi şi pe alţii cu orbirea lor.

O, înfricoşate Doamne, mântuieşte-ne pe noi de păcat! O, Mult milostive Doamne, deschide-ne nouă ochii către calea mântuirii Tale! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în vecia. Amin.

11 februarie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Vlasie

Sfântul Vlasie s-a născut în provincia Capadociei. Încă din copilărie el era temător de Dumnezeu şi blând. Pentru aceste virtuţi, a fost ales episcop al cetăţii Sevastia (din Armenia). Vlasie a fost un mare luminător al vieţii creştineşti în această cetate păgână.

La vremea unor grele prigoniri ale creştinilor, Sfântul Vlasie a stat în mijlocul turmei sale întărind-o şi cercetând pe toţi mucenicii lui Hristos de prin închisori, între care se afla şi slăvitul Eustratie.

Când aproape toţi creştinii din Sevastia au fost fie ucişi, fie s-au ascuns de frica prigoanelor, bătrânul Vlasie s-a retras în Muntele Argheos şi s-a sălăşluit acolo într-o peşteră. Fiarele îl simţeau că este sfânt şi se adunau în jurul lui, iar el le mângia.

Dar prigonitorii 1-au aflat pe sfânt în locul lui îndepărtat şi 1-au târât la judecată.

Pe drum, Sfântul Vlasie a vindecat un tânăr căruia i se oprise un os în gât. La rugămintea unei văduve care plângea şi-1 ruga cu lacrimi să facă rugăciune ca să-şi afle porcul ei pe care îl răpise un lup, Sfântul porunci cu rugăciunea lupului să ducă porcul înapoi ceea ce se şi făcu.

Siniştrii judecători îl torturară bestial pe Sfântul Vlasie: cu biciuiri şi cu ruperea cărnii trupului cu dinţi de fier. Dar prin tăria credinţei lui în Hristos, Sfântul Vlasie, chiar din mijlocul acestor chinuri, aduse pe mulţi păgâni la Hristos.

Şapte femei şi doi copii fură aruncaţi după aceea să zacă în temniţă alături de el. Femeile au fost ucise mai întâi prin tăierea capului, apoi fură decapitaţi şi Sfântul Vlasie cu cei doi copii.

Sfântul Vlasie a luat mucenicia pentru Hristos la anul 316.

Oamenii se roagă Sfântului Vlasie pentru sănătatea animalelor din gospodărie şi păzirea lor de răpirea de către fiarele sălbatice, în apus el mai este chemat în ajutor şi pentru toate bolile de gât.

Pomenirea Sfântului mucenic Gheorghe din Kratovo

Gheorghe era de neam sârb, din oraşul Kratovo. El era lucrător în argint de meserie iar în inimă şi cuget era creştin credincios şi evlavios. Gheorghe avea optsprezece ani când turcii au încercat să-1 facă să treacă la islam. Gheorghe a rămas însă tare ca diamantul. Turcii 1-au schingiuit în multe feluri iar la sfârşit 1-au ars pe rug.

El a murit pentru frumoasa credinţă creştină în ziua de 11 februarie 1515 în oraşul Sofia, din Bulgaria în timpul domniei Sultanului Selim şi s-a mutat la locaşurile cereşti unde se bucură de slava cea nepieritoare.

Pomenirea Sfintei Teodora

Teodora a fost împărătească, soţia răului împărat Teofil, luptătorul împotriva icoanelor.

După moartea lui Teofil, Teodora a luat comanda Imperiului, domnind împreună cu fiul ei, Mihail III.

La Sinodul din Constantinopol din anul 842 după Hristos, ea a restabilit cultul cinstirii sfintelor icoane. Cu această ocazie s-a instituit Sărbătoarea Duminicii Ortodoxiei, care este prima Duminică din Sfântul şi marele Post.

Această sfântă şi merituoasă femeie creştină, cinstitoare a Sfintei Biserici ortodoxe, şi-a dat sufletul în mâna lui Dumnezeu în ziua de 11 februarie a anului 867 după Hristos.

Acele zile de izbândă a ortodoxiei asupra tuturor ereziilor au fost timpul când prin minunata purtare de grijă a lui Dumnezeu, Sfinţii Chiril şi Metodie au fost trimişi ca misionari creştini la popoarele slave.

Cântare de laudă la cinstirea Sfintelor icoane

Cui te închini tu creştine,
Când înaintea icoanelor te pleci
Şi cu evlavie le săruţi?

Înaintea Unului Domn Dumnezeu
Făcătorul a toate Mă închin,
Cu tot sufletul, cu toată inima şi cu tot cugetul meu.

Căci muritor sunt şi pe El în această viaţă
Nu sunt vrednic să-L văd,
De aceea sfintei icoane care pe El îl închipuie
Mă închin.

Pe cine cinsteşti tu cu atâta evlavie, creştine,
Când icoana o săruţi?

Pe însuşi Dumnul şi Mântuitorul meu,
Căruia cu evlavie picioarele şi mâinile I le sărut.

Cum şi pe ale sfinţilor îngeri şi ale Maicii lui Dumnezeu,
Şi ale tuturor sfinţilor.
Căci muritor sunt şi cu neputinţă îmi este
în această viaţă eu aievea să-i văd,
De aceea sfintele lor icoane
Eu cu dragoste le cinstesc,
Spre mântuirea sufletului meu.

Cugetare

Materia în sine nu este rea, aşa cum cu răutate au cugetat ereticii manihei şi unii filozofi. Nu numai că materia nu este rea, dar materia nici nu este singurul canal prin care se propagă răul ci în măsura în care materia este un canal, adică un mijloc de propagare a binelui sau a răului, aşa este şi spiritul. Lucrurile materiale sunt triste şi uneori chiar înspăimântătoare doar din cauza păcatelor omului, materia în sine însă nu este păcătoasă.

Căci dacă ar fi fost aşa, ar mai fi instituit Mântuitorul Taina Sfintei împărtăşiri cu pâine şi cu vin? Şi ar mai fi numit El pâinea însuşi Trupul Său, iar vinul, însuşi Sângele Său? Dacă materia ar fi în sine rea, cum s-ar mai putea boteza atunci oamenii cu apă? Cum ar mai fi poruncit Sfântul Apostol Iacov ca bolnavul să fie uns cu untdelemn? Cum ar mai rămâne Sfânta Agheazmă nestricată şi cum şi-ar mai păstra ea puterile vindecătoare? Cum ar mai avea atunci putere Sfânta Cruce a lui Hristos? Cum ar mai fi transmis chiar veşmântul Lui puterea care a vindecat-o pe femeia cu scurgere de sânge? Cum ar mai putea face sfintele moaşte ale sfinţilor şi sfintele icoane atâtea minuni nenumărate şi atâta bine oamenilor, minuni şi bine care vin din chiar împărăţia harului? Prin urmare, cum li s-ar putea face atâta bine oamenilor prin ceva rău? Nu, fraţilor. Materia niciodată nu este rea în sau prin sine.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, bunul neguţător care a venit în această lume ca să negustorească, dând şi luând:

- *Ca să-şi dea osteneala Sa spre a aduna roadele bogate ale bucuriei acestei osteneli;*
- *Ca să Se dea pe Sine la umiliri, la scuipări, la loviri, la răniri, la împungeri, la răstignire, spre a deschide larg oştilor credincioşilor Săi uşile slavei celei cereşti;*
- *Ca să-Şi dea Trupul, spre a mântui multe suflete aflate printre mulţimile de popoare.*

Predică despre judecata după trup şi judecata după duh

Voi judecaţi după trup (Ioan 8: 15).

Aşa le-a spus Atotştiutorul Stăpân răilor evrei: *Voi judecaţi după trup.* Căci ei prinseseră o femeie săvârşind adulter şi voiau să o omoare cu pietre din cauza păcatului ei cu trupul. Dar Stăpânul s-a uitat la sufletul femeii şi a văzut că el încă mai poate fi mântuit şi schimbat şi a adus-o la pocăinţă şi apoi i-a dat drumul.

Căci şi de săvârşise fapta adulterului, totuşi sufletul ei nu era cu totul adulter. Pe când fariseii pururea erau adulteri cu inima şi ştiau cu viclenie să ascundă acest păcat, să nu-1 condamne, ci să condamne numai adulterul cu fapta şi numai atunci când cei care îl comiteau erau prinşi în fapt.

Oamenii duhovniceşti judecă după duh, iar oamenii trupeşti, după trup. Chiar şi astăzi, evreii, pedepsiţi şi împrăştiaţi printre celelalte neamuri, tot aşa judecă, după trup. Căci ei nu vor să fie duhovniceşti şi să judece duhovniceşte, după duh, ci doar exterior, după Legea scrisă pe hârtie sau în natură. Căci, dacă ei ar fi învăţat să judece faptele după duh, ei L-ar fi recunoscut imediat pe Stăpânul Iisus că este Mesia şi Mântuitorul.

Să fim deci cu băgare de seamă, fraţi creştini, să nu judecăm după trup. Să ne păzim a judeca prea degrabă pe acela care din nebăgare de seamă cade în păcat, ori a lăuda prea degrabă pe acela care cu fapta îndemânatic este să nu păcătuiască înaintea oamenilor, dar care cu inima zace în iadul păcatelor.

Să ne păzim de greşeală, să nu cumva să judecăm oamenii şi lucrurile după impresiile simţurilor noastre, ci să ne străduim a judeca lucrurile duhovniceşte, adică

prin Duhul. Căci iată suntem fii ai Duhului şi ai Luminii, căci cu toţii suntem botezaţi.

O, Stăpâne Iisuse Hristoase, învaţă-ne pe noi şi călăuzeşte-ne pe noi să nu judecăm niciodată după trup, ci pururea după duh, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

12 februarie

Pomenirea Sfântului Meletie, arhiepiscopul Antiohiei

Acest mare şi dumnezeiesc bărbat Meletie a fost un neîntrecut tâlcuitor al Ortodoxiei şi un neînfricat apărător al ei. Viaţa toată şi-a închinat-o luptei contra ereziei ariene care nu recunoştea pe Fiul lui Dumnezeu ca Dumnezeu, hulind astfel Sfânta Treime.De trei ori a fost izgonit şi exilat Sfântul Meletie din scaunul său, în Armenia.

Lupta ereticilor împotriva Ortodoxiei a fost atât de sălbatică şi de neruşinată, încât odată, pe când Sfântul Meletie predica poporului în biserică despre Sfânta Treime, propriul lui diacon, un eretic, s-a repezit la el şi i-a astupat gura cu mâna. Neputând vorbi cu gura, Sfântul Meletie atunci a vorbit prin semne. El şi-a ridicat pumnul închis în sus, deschizându-şi apoi doar trei degete şi arătându-le poporului. Apoi, închizând iar mâna, a arătat spre popor doar un singur deget.

Sfântul Meletie a participat la cel de al doilea Sinod Ecumenic de la Constantinopol, din anul 381, la care împăratul Teodosie i-a arătat o cinste aparte.

La acest Sfânt Sinod, Dumnezeu a lucrat minuni prin ierarhul Său. Pe când Sfântul Meletie explica cu amănunţime şi în urechile lui Arie, dogma Sfintei Treimi, slujindu-se de mâna sa, arătând mai întâi unimea printr-un singur deget, iar treimea, prin trei, înaintea tuturor deoadată văpaie luminoasă a ieşit din mâna ierarhului.

La acest Sinod Sfântul Meletie 1-a confirmat pe Sfântul Grigorie Teologul ca patriarh pe scaunul Constantinopolului. Mai înainte de aceasta el 1-a hirotonit şi pe Sfântul Vasile cel mare diacon şi 1-a botezat pe Sfântul Ioan Gură de Aur *(Aşa era obiceiul atunci printre creştini, de a primi botezul la vârsta de treizeci de ani, obicei abolit chiar de Sfântul Grigorie Teologul - vezi amănunte în cartea dedicată acestui sfânt de către un autor grec contemporan, apărută şi în traducerea românească şi intitulată Vulturul rănit.)*

După închiderea lucrărilor Sinodului, Sfântul Meletie şi-a încheiat această viaţă pământească la Constantinopol. Sfintele lui moaşte au fost mutate după aceea la Antiohia.

Pomenirea Sfântului Alexie, mitropolitul Moscovei

Sfântul Alexie a fost un mare ierarh al Bisericii ruse în vremea când poporul se afla sub cumplita robie tătară.

Odată, în copilărie, în vreme ce vâna păsări, el a adormit. În vis a auzit un glas: „Alexie, de ce te străduieşti în zadar? Eu te voi face pe tine pescar de oameni."

La vârsta de douăzeci de ani el a fost tuns monah, iar după un timp a fost uns mitropolit al Moscovei.

El a intrat de două ori până la „Hoarda de Aur" a tătarilor: prima dată să-1 împace pe Hanul Verdevir care se pornise cu mânie asupra poporului ruşilor, iar a doua oară la invitaţia Hanului Amurat, pentru a o vindeca de orbire pe soţia hanului. Ea suferea de acea orbire de trei ani, dar şi-a recăpătat vederea la rugăciunile Sfântului Alexie şi după ce el a stropit-o cu apă sfinţită.

După multe nevoinţe şi o viaţă bogată foarte în roade duhovniceşti, Sfântul Alexie a adormit întru Domnul în anul 1378, la vârsta de optzeci şi cinci de ani, strămutându-se la locaşurile cereşti.

Pomenirea Sfintei cuvioase Maria

Această sfântă Maria a fost o tânără înzestrată cu o mare tărie sufletească. La moartea mamei ei, tatăl ei a dorit tunderea în monahism. Maria însă nu voia să se despartă de tatăl ei şi amândoi au hotărât să călătorească la o mânăstire de bărbaţi. Maria şi-a tăiat părul şi s-a îmbrăcat în haine bărbăteşti, astfel încât nu s-a cunoscut că este femeie.Când tatăl ei a murit, Maria a fost tunsă monah, primind numele de Marius.

În apropierea mânăstirii se afla un han. Fiica hangiului s-a aprins de poftă pentru Marius, părutul monah. Fiind însă respinsă, cu toate insistenţele ei, hangiţa 1-a acuzat pe Marius că a necinstit-o, după ce mai întâi se necinstise de către un oarecare altul, dând mai apoi naştere unui fiu. Maria nu s-a apărat în faţa acestei acuze şi a fost alungată din mânăstire, împroşcată fiind de toţi cu ruşine. Cu fiul alteia în braţe, Maria a trăit timp de trei ani într-o dumbravă a mânăstirii, îndurând frigul, foamea şi toate silniciile lipsurilor.

În acest timp, fiica hangiului a fost lovită de nebunie. Curând după aceea, a murit şi Maria. Doar atunci s-a descoperit că părutul monah Marius a fost de fapt femeie.

Fiica de acum îndrăcită a hangiului s-a vindecat de îndată ce s-a atins de trupul adormit al Sfintei Maria, iar după aceea şi-a recunoscut crima.

Sfânta Maria s-a mutat la locaşurile cele cereşti la anul 508.

Pomenirea Sfântului Antonie, patriarhul Constantinopolului

Sfântul acesta Antonie a fost la început un mare nevoitor împodobit din belşug cu virtutea milosteniei, iar mai apoi a fost înălţat patriarh al Constantinopolului în timpul domniei împăratului Leon cel înţelept (889-912). El 1-a tuns monah şi pe tatăl său şi a întemeiat o mânăstire peste moaştele Sfintei Callia.

Pomenirea Sfintei Callia

Sfânta Callia pururea miluia săracii şi ca fecioară şi mai târziu, ca femeie măritată. Soţul Calliei era un bărbat bogat dar foarte zgârcit.

Odată, pe când se întorcea dintr-o călătorie de afaceri, el a văzut-o pe soţia lui cum făcea milostenie săracilor, aşa că a omorât-o.

Dar Dumnezeu a proslăvit-o pe Callia astfel: mulţi bolnavi căpătau sănătate deplină la sfintele ei moaşte, încredinţat de aceasta, Sfântul patriarh Antonie a întemeiat o sfântă mânăstire peste mormântul ei.

Cântare de laudă la Sfânta Treime

Unime şi Treime, Una în dumnezeire şi Trei în Persoane.
Hristos: El este Dumnezeu şi Om,
Unul în Persoană având Două firi.

Mari şi minunate sunt aceste două taine -
Cheia vieţii şi a firii se ascunde în ele.

Treime Sfântă şi Unime Sfântă, foc al veşniciei.
Foc al veşniciei: Trei Torţe într-O singură Flacără.

Unime şi Treime, Una şi Trei.
Hristos: El este Dumnezeu şi Om, Unul şi Două.

Cugetare

***Sfântul Ioan Gură de Aur** dă **un exemplu din viaţa Sfântului Meletie**, care demonstrează extraordinara nobleţe a acestui mare ierarh: "Ar fi nedreptate să lăsăm nerostit ceea ce s-a întâmplat în timpul cât patriarhul Meletie a fost surghiunit din Antiohia. Când guvernatorul a şezut în car şi 1-a făcut să şadă pe sfânt lângă el, el a mânat tare caii să gonească prin piaţă. Din toate părţile cetăţenii aruncau cu pietre în capul guvernatorului, căci nu puteau suferi să fie lipsiţi de ierarhul lor, preferând mai curând să moară decât să lase să fie despărţiţi de el.*

Dar acest sfânt şi binecuvântat bărbat, în acest timp, ce făcea? Văzând cum zboară pietroaiele spre capul guvernatorului, el a acoperit acel cap cu veşmântul său. Astfel, el şi-a ruşinat adversarii cu minunata lui blândeţe şi le-a lăsat o pildă urmaşilor săi de cam ce fel de iertare ar trebui să dăm dovadă noi faţă de vrăjmaşii noştri.

El a arătat că nu este destul să ne abţinem de la a face rele, ci că trebuie cu toată puterea chiar să îndepărtăm pericolele care îi ameninţă pe cei care ne sunt rău voitori, şi care ne urăsc de moarte"

Privitor la înfăţişarea exterioară a Sfântului Meletie, Sfântul Gură de Aur ne spune mai departe: ***"Cu adevărat, era cea mai mare bucurie să ai şansa să vezi faţa cea sfântă a acestui om. Nu doar când vorbea sau predica, ci şi când doar simplu, privea la tine, el transmitea în sufletul omului toate virtuţile, doar cu privirea."***

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos, Marele Nevoitor:

- *La cum a postit El, nu pentru a-Şi supune Preacuratul Său Trup, care nu avea nevoie de aceasta, ci pentru a ne lăsa nouă pilda vieţuirii celei drepte;*
- *La cum a postit El pentru mine;*
- *La cum eu sunt cel care are nevoie de postire pentru mântuirea sufletului meu şi de dragul iubirii Lui.*

Predică despre minunata venire la noi a Fiului lui Dumnezeu

Ieşit-am de la Tatăl şi am venit în lume, iarăşi las lumea şi Mă duc la Tatăl (Ioan 16:28).

Fraţilor, aceste cuvinte sunt pentru noi de o importanţă crucială. Căci dintre toate lucrurile din lumea aceasta, cel mai important de ştiut este că există Dumnezeu şi că există viaţă după moarte. Aceste cuvinte rostite de Mântuitorul sunt mai de preţ decât toate mărgăritarele şi comorile lumii, mai de preţ decât soarele şi decât stelele, căci ele au fost rostite de Acela care este Martorul Cel mai credincios.

Cu adevărat, aceste cuvinte sunt izvorul celei mai mari bucurii pentru noi cei care suntem scufundaţi în deznădejde, iar după deznădejde, nu ne mai rămâne în faţă decât moartea. Aceste cuvinte stau mărturie că există Dumnezeu şi că există viaţă după moarte.

Ieşit-am de la Tatăl - mai înainte de orice, aceste cuvinte înseamnă că există un Dumnezeu de la Care Mântuitorul Hristos a ieşit.

Şi iarăşi las lumea şi Mă duc la Tatăl – aceasta înseamnă că Dumnezeu este Tatăl la Care Se întoarce Fiul lui Dumnezeu, în acelaşi timp, amândouă aceste rostiri arată că există viaţa cea veşnică şi că moartea nu mai înseamnă anihilarea noastră. Stăpânul a grăit aceste cuvinte tocmai înaintea morţii Lui.

O, tu, cea mai minunată dintre cele mai minunate bune vestiri! Pe care inimile tuturor oamenilor şi neamurilor din lungul istoriei acestui pământ de abia te-au ghicit şi despre care Stăpânul Hristos a dat mărturie pe faţă!

Aceste cuvinte confirmă şi unitatea dintre Tată şi Fiu, precum şi dumnezeirea Stăpânului şi Mântuitorului Hristos.

Fraţilor, Dumnezeu a venit la noi pe pământ, însuşi El, Dumnul Cel Preaînalt: El, Cel Sfânt, Cel Tare, Cel fără de moarte. Aceasta este cea mai înaltă şi mai adevărată bucurie şi mângâiere a vieţii noastre pe acest pământ.

O Stăpâne Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu, Adevărate Martor a tot binele după care tânjeşte zi şi noapte inima noastră, sfinţeşte-ne, întăreşte-ne şi înnemureşte-ne pe noi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumită în veci. Amin.

13 februarie

Pomenirea Sfântului Simeon, izvorâtorul de mir

Acesta a fost Ştefan Nemania, marele jupân al sârbilor, cel care a întărit orânduirea politică a ţinuturilor sârbeşti, creatorul statului sârb independent, apărătorul Ortodoxiei şi stârpitorul ereziilor. La început el a primit botezul în biserica latinilor [Romano-Catolică], dar pe aceasta el mai târziu a părăsit-o şi a îmbrăţişat cu tot sufletul Biserica ortodoxă.

La început el depindea de greci în oblăduirea statului său, dar mai târziu el s-a eliberat de această dependenţă şi s-a făcut de sine stătător. Când Ştefan a consolidat statul şi Ortodoxia ţării lui, atunci, după exemplul fiului său Sava, a primit tunderea în monahism la Mânăstirea Studeniţa în anul 1195 după Hristos, primind numele de Simeon.

Soţia lui Anna s-a retras şi ea la o mânăstire, a luat şi ea cu dragoste voturile monahale şi s-a numit Anastasia. După doi ani ca monah în Studeniţa, Simeon a călătorit la Sfântul Munte Athos. Acolo el s-a sălăşluit în Mânăstirea Vatopedu, lângă fiul său Sava. Tată şi fiu şi-au petrecut zilele şi nopţile în rugăciune.

Acolo, ei au clădit şase paraclise închinate Mântuitorului, Sfinţilor doctori fără de arginţi, Sfântului Gheorghie, Sfântului Teodor, Sfântului Botezător Ioan şi Sfântului Nicolae. Ei au cumpărat ruinele Mânăstirii Hilandar şi au ridicat acolo o slăvită mânăstire în care Simeon a mai trăit opt luni de zile, după care a murit.

Când Simeon era pe patul cel de moarte, Sava la dorinţa tatălui său, 1-a aşezat pe o rogojină săracă. Cu ochii aţintiţi la Icoana Maicii Domnului nostru cu Pruncul, binecuvântatul bătrân a grăit aceste ultime cuvinte: “Toată suflarea să laude pe Domnul (Ps. 150: 6).” Rostindu-le şi-a dat sufletul său, strămutându-se la locaşurile cereşti, lângă Stăpânul Hristos, în ziua de 13 februarie a anului 1200.

Pomenirea Sfântului cuvios Martinian

Slăvita şi minunata viaţă a cuviosului Martinian merită să fie citită în întregime. Căci ce n-a suferit el numai şi numai pentru a împlini cuvântul lui Hristos!

La vârsta de optsprezece ani Martinian s-a retras într-un munte din Capadocia numit „Locul Arcăi," unde a trăit timp de douăzeci şi cinci de ani în postiri, privegheri, rugăciune şi nevoinţe, luptând cu multe ispite.

Când o femeie a venit cu viclenie şi 1-a ispitit, văzând el că stă în primejdie de a săvârşi păcatul, a sărit cu picioarele goale în foc până când patima o a biruit.

Când noi ispitiri au venit asupra lui, Martinian a fugit pe mare şi s-a aşezat pe o stâncă din mijlocul ei şi acolo a trăit o vreme. Dar şi acolo, în urma unui naufragiu, o femeie s-a rugat de el să o scape, ceea ce Sfântul a şi făcut, dar s-a aruncat el imediat după aceea în mare spre a fugi până la capăt de ispită.

Un delfin însă 1-a prins pe spinarea lui, salvându-1 de la înec şi prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, 1-a dus la mal.

Martinian a luat atunci hotărârea în inima lui ca niciodată să nu se mai ţină în acelaşi loc, ci pururi, până la moartea lui, din loc în loc să pribegească. În doi ani, Sfântul Martinian a călătorit prin una sută şi şaizeci şi patru de cetăţi, îndreptând şi sfătuind oamenii. La sfârşit a ajuns la Atena, unde a murit în anul 422 după Hristos.

Pomenirea Sfintelor Zoe şi Fotina

La început Zoe a fost prostituată, cea care 1-a ispitit mai întâi pe Sfântul Martinian. Când 1-a văzut pe nevoitor sărind în foc şi arzându-şi fără milă picioarele spre a lupta în contra patimii, ea s-a căit cu amar şi s-a retras într-o mânăstire din Betleem unde a dus o viaţă de nevoinţă în zăvorâre, luptând cu vitejie pentru curăţirea sufletului ei. Pocăindu-se de toate păcatele ei, Dumnezeu a miluit-o cu darul facerii de minuni.

Din cauza vânturilor mării Sfânta Fotina a fost aruncată tocmai la stânca pe care se refugiase Sfântul Martinian. Văzându-1 că după ce a salvat-o s-a aruncat el în mare, Sfânta a hotărât ca acolo să-şi petreacă în post şi în rugăciune tot restul zilelor ei, până la moarte, lucru care s-a şi întâmplat.

Cântare de laudă la Sfânta Zoe

Zoe cu groază priveşte
La monahul ce pentru întreaga curăţie
În foc s-a aruncat.

De groază şi ruşine Zoe lacrimi varsă
Privind la monahul ce arde,
Sufletul să-şi mântuiască.

Ea cade la picioarele lui, plângând,
Strigând de iertare,
Învaţă-mă ce să fac,
Îi cere,
Sufletul să mi-l scap şi eu,
Răului din trup să mă împotrivesc şi eu.

Omul lui Dumnezeu văzând aceasta
Se bucură şi saltă cu sufletul,
Şi el lăcrimând.
La Betleem, la cuvioasa Paula,
Pe Zoe o trimite:
Du-te acolo femeie şi sufletul îţi mântuieşte.
Du-te acolo, şi nu vei pieri.
Du-te şi Paula cuvioasa
Toate celelalte te va învăţa.

Zoe umilită călătoreşte pe marea de turcoaz.
Paula o primeşte ca pe o surioară umilă,
Şi la calea mântuirii o povăţuieşte.

Zoe plânge, ascultă şi se supune; îndură şi tace.
Astfel petrece doisprezece ani. Doisprezece ani
Vieţuieşte în nevoinţe, şi după aceştia,
Sora Zoe celelalte surori încep a o numi.

Dar Zoe mereu faţa cu lacrimi îşi spală,
Şi aproape simţind moartea, pe Dumnezeu cu dinadinsul
îl întreabă: iertate sunt păcatele ei? Iertate sau nu?

Atunci înaintea uşii Sorei Zoe o oarbă se aduce,
O oarbă care se roagă de vedere şi-i cere ascetei:
Roagă-te pentru mine, roagă-te! Voiesc să văd!

Cu lacrimi Zoe se roagă ca oarba să vadă,
Şi oarba văzu. Atunci Zoe cunoscu
Că Dumnezeu a iertat păcatele ei.

Dumnezeu se proslăveşte în păcătoşii
Care se pocăiesc.

Atunci ei pe pământ lucrează şi minuni,
Şi mai mult decât stelele strălucesc.

Cugetare

Marele Ştefan Nemania, ale cărui cuvinte pline de putere toţi le ascultau şi în faţa căruia tremurau oameni şi popoare, s-a făcut monah şi a fost pildă monahilor din Sfântul Munte Athos, prin slujirea lui către fraţi, prin blândeţea, bunătatea şi evlavia lui.

Chiar moartea lui a fost aceea a unui drept şi a unui povăţuitor de suflete. El s-a îmbolnăvit în ziua de 7 februarie. Atunci 1-a chemat pe Sfântul Sava, fiul lui şi-a pus mâinile peste el, 1-a binecuvântat şi i-a spus: "Fiul meu iubit, lumina ochilor mei, mângâierea şi sprijinul bătrâneţelor mele! Iată timpul plecării mele a sosit. Iată Stăpânul mă slobozeşte cu pace. Iar tu, fiul meu, să nu plângi la această despărţire a noastră. Căci despărţirea este soarta noastră a tuturor, pe acest pământ. Căci aici pe pământ ne despărţim, dar ne vom întâlni în ceruri, unde nu ne vom mai despărţi niciodată."

În ziua de 12 februarie Sfântul Sirneon i-a cerut fiului lui Sava să îl îmbrace în rasă de înmormântare, să aştearnă pe jos o rogojină şi pe aceea să-1 întindă, iar sub cap să-i pună o piatră. Apoi a cerut să vină fraţii şi le-a cerut iertare, în zorii zilei de 13 februarie, pe când obştea cânta Slujba Utreniei în biserică iar cântarea vocilor ajungea până la chilia bătrânului Simeon care murea, faţa lui străluci tare încă o dată şi Sfântul îşi dădu sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos Miluşelul lui Dumnezeu:

- *Mieluşelul care S-a născut în ieslea oilor;*
- *Mieluşelul prigonit de oameni cu suflet de lup, aşa cum a fost Irod şi alţii ca el;*
- *Mieluşelul de jertfă care a răbdat cu îndelungă răbdare durerea şi moartea;*
- *Mieluşelul Biruitor al lui Dumnezeu care Se află pe Tronul Ceresc.*

Predică despre iubirea cea mai presus de iubire

Cel ce iubeşte pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine (Matei 10: 37).

Toată Evanghelia ne învaţă că trebuie să lăsăm cele mici de dragul celor mai mari decât ele, cele trecătoare pentru cele netrecătoare, cele rele pentru cele bune, cele de mai mic preţ pentru cele de mai mare preţ. Căci dacă Sfânta Evanghelie nu ne-ar făgădui bunurile de mai mare preţ, cine le-ar mai lăsa pe cele de preţ mic? Dacă Evanghelia nu ne-ar arăta strălucirea bogăţiilor celor nepieritoare, cine ar mai renunţa la cele ce tot strălucesc, dar sunt pieritoare? Cine ar mai renunţa la mierea şi laptele acesta, dacă nu ar găsi altfel ceva mult mai dulce? Cine ar mai lăsa tată şi mamă dacă nu şi-ar găsi o rudenie mult mai apropiată şi mai scumpă? Cine ar mai lăsa copii şi prieteni dacă nu ar recunoaşte că are de aflat pe altcineva, mult mai drag? Cine şi-ar mai da de bună voie chiar viaţa, în chinuri şi în moarte, dacă nu ar vedea că astfel dobândeşte nemurirea?

Stăpânul Hristos este mai dulce decât mierea şi laptele; El ne este nouă rudenie mult mai apropiată decât chiar părinţii noştri cei trupeşti; mai drag decât chiar copiii şi prietenii noştri; mai scump decât toate bogăţiile cele văzute; mai de preţ decât chiar viaţa, căci El este dăruitorul nemuririi fericite.

Totul în lume, prin comparaţie cu El este inferior, vulgar, amar, slab, fără preţ şi trecător. Oricine îl primeşte pe Hristos uşor va lăsa toate, pentru că a primit ceea ce este mai bun decât toate şi pe Cel Care este El însuşi supremul bine.

O, Stăpâne Iisuse Hristoase, Comoara bunătăţilor celor veşnice, ajută-ne nouă să ne desfacem de toate şi de Tine pururea să ne lipim, care eşti Binele şi Viaţa noastră.Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

14 februarie

Pomenirea Sfântului cuvios Avxentie

Avxentie era un nobil de frunte de la curtea împăratului Teodosie cel mic, la Constantinopol. Arzând de iubirea în Hristos, Avxentie a fost tuns monah, rămânând încă puţin timp în Constantinopol. Când a început să fie slăvit de oameni, el a părăsit Constantinopolul în taină şi s-a sălăşluit pe un munte numit Skopa, de lângă Calcedon, care mai târziu s-a numit Muntele lui Avxentie.

Dorinţa lui însă de a rămâne ascuns de ochii oamenilor nu s-a împlinit, căci nişte păstori i-au descoperit sălaşul şi au început să vină la el, ducând vestea despre el, oamenii au început să-1 cerceteze, aducând bolnavii lor spre vindecare.

Sfântul Avxentie a vindecat pe mulţi. Orbilor le-a dăruit vedere, a curăţit leproşi ungându-i cu untdelemn sfinţit, a vindecat ologi şi demonizaţi. Toate aceste vindecări erau lucruri de mirare, dar marea lui smerenie era şi mai de mirare. Ori de câte ori era implorat să mai vindece pe cineva, se apăra zicând că şi el este om păcătos. Dar silit de mulţi, el făcea vindecările în modul următor: fie le cerea tuturor celor prezenţi să se roage lui Dumnezeu împreună cu el pentru bolnav; fie mai întâi întărea credinţa în cei prezenţi, arătându-le că Dumenezeu le va face lor după credinţa lor, fie se ruga deasupra bolnavului cu cuvintele: ”Te vindecă pe tine Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos”. El proceda astfel ca nu cumva oamenii, în simplitatea lor, să-i atribuie lui minunile pe care le lucra Dumnezeu prin el.

Sfântul Avxentie a fost unul din părinţii celui de al patrulea Sinod Ecumenic din Calcedon, din anul 451. Acolo el a apărat Ortodoxia împotriva ereziilor lui Eutihie şi Nestorie.

În anul 470 după Hristos, Domnul a luat la Sine sufletul lui cel tânăr, iar trupul încărcat de ani al Sfântului a fost întors în pământul din care a fost luat.

Pomenirea Sfântului cuvios Isaac, zăvorâtul de la Mânăstirea Peşterilor din Kiev

Sfântul Isaac a trăit în timpul Sfinţilor Antonie şi Teodosie. El fusese mai înainte de a veni în mânăstire un negustor foarte bogat. Dar împărţind toate ale sale săracilor, s-a dăruit după aceea celei mai stricte vieţi de rugăciune şi de asceză, zăvorându-se într-o chilie.

Sfântul Antonie însuşi îi strecură zilnic, câte o prescură, printr-o deschizătură a chiliei.

Isaac a fost însă înşelat de diavolul, care i s-a înfăţişat în chipul Mântuitorului. Crezând înşelăciunii, Isaac s-a închinat lui Satan, din care cauză s-a îmbolnăvit grav şi a rămas bolnav timp de doi ani. După aceea şi-a redobândit încet sănătatea, făcându-se mult mai smerit, mai prevăzător, şi ajungând mai apoi la măsuri mari. De aceea, cu puţin înaintea morţii, Dumnezeu 1-a învrednicit de har peste har.

Sfântul Isaac a adormit cu pace în anul 1090 după Hristos.

Cântare de laudă la vedenia Sfântului Avxentie, despre Sfântul Simeon stâlpnicul

Avxentie, podoaba Ortodoxiei,
într-o noapte liniştită
Cu lacrimi lui Dumnezeu se ruga.

El se înălţa cu duhul spre ceruri,
Ca şi un heruv cu aripi de foc.

Intorcîndu-şi faţa şi privind mulţimea stelelor
Din tăria cerului,
Sfântul a plâns.
Preoţii monahi care erau cu el
L-au întrebat, cerându-i să le spună,
Ce vede?

Copiii mei, sufletul lui Simeon l-am văzut,
Pe al stâlpnicului Simeon;
Pe al stâlpului Ortodoxiei, al stâlpului credinţei.
În această noapte, sfântul la Domnul a trecut,
Căci sufletul lui zburând la ceruri
Ochiul meu l-a văzut:
Mai strălucitor decât orice stea,
Şi trecând pe la mine păcătosul,
A binevoit a mă saluta.

De la acea noapte

Multe alte nopţi au mai trecut
înainte ca vestea să ajungă
Despre cinstita adormire
A stâlpnicului Simeon.

Atunci cu toţii au văzut
Adevărul vedeniei
Ce Sfântului Avxentie i s-a arătat.

Cugetare

De ce părăsesc oamenii un loc pentru a se sălăşlui în altul? Cel mai adesea şi în primul rând, pentru că ei cred că în acel alt loc vor fi mai fericiţi. Şi cu adevărat, din punctul de vedere al lumii şi al fericirii vieţii acesteia, sunt locuri şi locuri: unele mai bune, altele mai rele. Cel care nu crede şi nu nădăjduieşte într-o viaţă mai bună după moarte, caută însetat o păşune mai bună pentru viaţa lui în lumea aceasta. Dar dacă ascultăm inima unor astfel de oameni, care au reuşit să-şi obţină traiul în locuri din lume de multă lume râvnite, vedem în ea ascunsă multă amărăciune, tristeţe şi chiar disperare. Ei s-au îndestulat de roadele fiecărui loc prin care au umblat şi totuşi, la urmă, au rămas flămânzi şi flămânzi, privesc acum apropiindu-se moartea.

Pe când Sfinţii creştini, locurile pe care ei le doreau erau cele mai lipsite de păşune, ei doreau locuri pustii, seci şi lipsite de apă; locuri izolate, locuri înfricoşate prin care oameni să nu treacă, pe care nimeni să nu şi le dorească. Deşi ei considerau fără valoare orice loc de pe pământ, ei le alegeau totuşi, dar nu în funcţie de criteriile lumii, ci ale îndemânării cu care ele îi puteau atrage mai bine către patria cerească, locul mult râvnit şi veşnic, în inimile unora ca aceştia, celui care ştie să asculte i s-ar descoperi dulcea cântare a bucuriei şi îndestulării.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos Părintele care plânge pentru copiii Lui în pustie, strigându-i şi chemându-i la El:

- *pe copiii poporului Israil în mijlocul cărora S-a întrupat;*
- *pe toate popoarele pământului;*
- *pe toţi fiii tuturor timpurilor, de la începutul zidirii şi până la sfârşitul veacurilor.*

Predică despre valorile răsturnate ale Împărăţiei Cerurilor

Şi mulţi dintâi vor fi pe urmă şi cei de pe urmă vor fi întâi (Matei 19: 30). Şi iată, sunt unii de pe urmă, care vor fi întâi şi sunt alţii întâi, care vor fi pe urmă (Luca, 13: 30).

Cât de Atotinţelept este Cel care grăieşte aceste cuvinte! Căci El nu a spus că toţi cei ce sunt întâi vor fi pe urmă, ci a spus: mulţi. Căci nu există nici cirtă de greşeală în Sfânta Evanghelie, şi nici urmă de exagerare în ea.

Dar de ce pune Mântuitorul o limită şi nu zice „toţi," ci „mulţi"? Însăşi experienţa ne arată că unii dintre cei care au fost primii în cinste şi măriri pe acest pământ, au rămas astfel şi cu Domnul în ceruri. Au fost împăraţi care din chiar tronurile lor, i-au fost plăcuţi lui Dumnezeu, precum au fost şi oameni neînsemnaţi în societate care până la neînsemnata lor moarte nu au făcut altceva decât să-1 mânie pururi pe Dumnezeu. Au fost şi oameni bogaţi, dar bogaţi şi în milă şi în credinţă şi care s-au mântuit, precum au fost şi nevoiaşi care, din cauza necredinţei şi răutăţii lor şi-au luat osânda. Au fost oameni învăţaţi care au ţinut sus credinţa şi faptele cele bune, precum au fost şi oameni fără carte care au dispreţuit şi credinţa şi faptele bune. Şi iată că aşa, au existat oameni care au fost cei dintâi şi aici pe pământ şi au rămas astfel şi la Dumnezeu, în ceruri.

Dar vai! Mulţi dintre cei care pe pământ sunt cei dintâi, nu mai sunt astfel şi în ceruri! Şi o, indurările, o, Dreptatea lui Dumnezeu!: cât de mulţi sunt cei dispreţuiţi pe pământ, dar sunt *cei* dintâi în Ceruri!

Domnul nu a lăudat şi nici nu a scos în evidenţă vreo clasă sau categorie socială, ca fiind superioară alteia, ci El în toate timpurile, chiar şi în timpurile noastre, Şi-a chemat şi îşi cheamă oştirea luminii din toate clasele şi categoriile şi din toate ocupaţiile şi profesiile. Căci criteriul Lui nu este nici coroana împăratului, nici sacul peticit al cerşetorului, ci mai curând credinţa, credinţa şi faptele cele bune.

O, Atotinţelepte Doamne, pomeneşte-ne când vei veni întru împărăţia Ta! Căci Ţie se cuvine toată slava, cinstea, închinăciunea şi mulţumita în veci, Amin.

15 februarie

Pomenirea Sfântului apostol Onisim

Onisim a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli mai mici. El a fost robul lui Filimon, dar greşindu-i cu ceva stăpânului său, de frică a fugit la Roma. Acolo a auzit Evanghelia de la Sfântul apostol Pavel şi a luat Sfântul Botez.

Pentru că Sfântul apostol Pavel îl adusese mai înainte pe Filimon la Sfânta credinţă, el a mijlocit împăcarea intre stăpân şi rob, intre Filimon şi Onisim, scriindu-i o epistolă anume în acest scop lui Filimon.

Aceasta este una dintre cele mai emoţionante epistole din întreaga Sfântă Scriptură: ***Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim. Căci poate pentru aceea a fost despărţit de tine câtva timp, ca veşnic să fie al tău, Dar nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai vârtos pentru tine, şi în trup şi în Domnul (Filimon l : 10, 15-16).***

Mişcat de această scrisoare, Filimon cu adevărat 1-a primit pe Onisim ca pe un frate, eliberindu-1 de robie.

Mai târziu Onisim a fost sfinţit episcop de apostolii înşişi şi a primit tronul episcopal al Efesului după Sfântul apostol Timotei. Acest lucru se vede dintr-o Epistolă a Sfântului Ignatie Teoforul.

În vremea persecuţiilor din timpul împăratului Traian, Onisim deja în vârstă, a fost arestat şi adus la Roma.

La Roma Onisim şi-a prezentat viaţa în faţa judecătorului Terticus, a fost întemniţat iar la urmă ucis prin decapitare.

O femeie bogată i-a luat trupul şi 1-a aşezat într-un sarcofag de argint, înmormântându-1 cu cinste la anul 190 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Eusebie, sihastrul cel din Siria

La început Eusebie a dus o viaţă de nevoinţe sub ascultarea unor bătrâni îmbunătăţiţi, iar mai târziu s-a retras în pustie şi s-a făcut sihastru.

El s-a hrănit pururea numai cu legume, negustând niciodată nici măcar fructe. Timpul şi 1-a petrecut în rugăciune, sub cerul liber, indurând toate răutăţile vremii.

Ajungând până la vârsta de nouăzeci şi cinci de ani şi-a dat cu pace sufletul în mâinile lui Dumnezeu, în anul 440 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Onisim, apostolul

Atot slăvitul Onisim, viaţa ca rob şi-a început,
Dar ca apostol a sfârşit-o, şi ca mucenic
Al lui Hristos.

Tertilus cel fărădelege pe Onisim l-a întrebat
Din ce neam este.
Creştin este numele meu, iar neamul, Onisim.

Liber sau sclav eşti tu?
Sclav lui Filimon am fost,
şi lui Hristos Dumnezeu sclav credincios
Sunt acum.

Şi pe ce preţ te-a vândut Filimon lui Hristos?
Cu al Său Sânge, Domnul Hristos m-a cumpărat.

Vorbeşte degrabă, dumnezeii împărăţiei
îi cinsteşti tu oare?

Dumnezei nici nu văd, ci doar statui -
Chipuri de felurite fiare; toate închipuiri moarte.

Văd un bivol căruia i se aduc jertfe;
Un berbec căruia i se aduc berbeci,
Şi păsări ce se aduc jertfa unei bufniţi:
Fiare vii ce se aduc jertfă altora moarte,
Cele vii, jertfă celor moarte,
Cele tari, jertfă celor mai slabe!
Nu, aşa unora, eu nu pot să mă-nchin.
Ci Dumnezeului Celui Viu, Stăpânului
Şi Făcătorului a toate, al tău, ca şi al meu,
Doar Lui, O Tertylus,

Doar Lui mă voi închina!

Dar Tertylus îşi râse
De omul lui Dumnezeu,
Şi porunci să fie tăiat cu sabia.

Stăpân peste al său trup,
Capul porunci să i-l taie,
Dar sufletul nu i-l putu lipsi
De slava lui Dumnezeu.

Slăvitul nume al lui Onisim a rămas
Ca cerul şi pământul pe el
În veci să-l slăvească.

Cugetare

Fiecărui om îi este scumpă pacea sufletului. Celor care au dobândit pacea sufletului, trupul le poate fi obosit, chinuit, bolnav sau în permanent zbucium sau mişcare şi totuşi ei cu sufletul, ancoraţi în Dumenezu, se află într-o pace stabilă.

***Sfântul Serafim de Sarov** ne învaţă: "Este necesar să ne străduim în fel şi chip să ne dobândim şi să ne păstrăm pacea sufletului şi să nu ne tulburăm la insultele celorlalţi. De aceea trebuie cu orice preţ să ne oprim de la mânie cu ajutorul pazei şi privegherii asupra noastră înşine, păzindu-ne mintea şi inima de mişcările indecente. Ca să ne putem păstra pacea sufletului, mai trebuie neapărat să evităm şi judecarea celorlalţi. Prin nejudecare şi prin păstrarea tăcerii, ne păstrăm şi pacea sufletului. Când omul îşi dobândeşte şi îşi păstrează starea aceasta, atunci Dumnezeu îl învredniceşte şi de descoperiri de sus. Ca să ne putem păzi de judecarea altora, trebuie să fim priveghetori cu noi înşine; nu trebuie să primim de la nimeni cugetele cele lumeşti şi trebuie să fim cu desăvârşire morţi lumii. Neobosit trebuie să luptăm ca să ne păzim inima de gândurile şi influenţele indecente: Păzeşte-ţi inima mai mult decât orice, căci din ea ţâşneşte viaţa (Pildele lui Solomon, 4: 23). Din păzirea cu trezvie a inimii se naşte curăţia inimii, cea prin care Se vede Dumnezeu, după cuvântul veşnic al Adevărului Care spune: Fericiţi cei curaţi cu inima, căci aceia vor vedea pe Dumnezeu (Matei 5: 8)."*

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus, cel care este Călătorul:

- *Călător ce a obosit mergând din loc în loc, ostenit, flămând şi însetat de mântuirea mea, a ta şi a tuturor oamenilor;*
- *Cel care şi noaptea lucrează la mântuirea mea, a ta şi a tuturor oamenilor;*
- *Cel care în fiecare ostenicioasă călătorie a Lui nu cugetă, nu Se îngrijeşte şi nu doreşte nimic altceva decât mântuirea mea, a ta şi a tuturor oamenilor.*

Predică despre poporul cel credincios şi bătrânii poporului cei necredincioşi

Dar mulţi din mulţime au crezut în El şi ziceau: Hristosul, când va veni, va face El minuni mai multe decât a făcut Acesta (Ioan 7: 31)?

Stăpânul Hristos a făcut minuni înaintea tuturor şi toţi au văzut, dar nu toţi au crezut. Poporul a fost martor la minunile Lui şi a crezut în El. Robii au văzut minunile Lui şi au crezut în El. Conducătorii poporului şi stăpânii de robi au fost şi ei martorii minunilor Lui, dar nu au crezut în El.

Şi aşa, s-au împlinit în acele zile cuvintele Mântuitorului: ***Şi mulţi dintâi vor fi pe urmă şi cei de pe urmă vor fi întâi (Matei 19: 30) şi iată, sunt unii de pe urmă, care vor fi întâi şi sunt alţii întâi, care vor fi pe urmă (Luca 13: 30).*** Căci cei ce erau mai întâi în rândurile poporului au fost ultimii care au crezut în El, iar cei care erau cei mai de pe urmă din popor au fost primii care au crezut în El.

Dar de ce poporul şi robii au crezut, iar puternicii poporului şi cărturarii n-au crezut? Deoarece poporul şi robii se considerau pe ei înşişi nişte oameni neînsemnaţi şi umili, şi nu erau chinuiţi de mândrie şi nici de invidie la adresa Mântuitorului.

Poporul şi slugile, fără răutate şi fără prejudecată, s-au uitat Ia minunile dumnezeieşti şi au ascultat cuvintele cele dumnezeieşti şi s-au uimit şi s-au bucurat. Iar puternicii şi cărturarii poporului, care se socoteau pe ei înşişi primii în popor şi în lume, fiind plini de toată trufia şi invidia, n-au putut nici măcar o clipă să privească la minunile care se făceau, nici să asculte cuvintele cele dumnezeieşti, fără răutate şi fără invidie.

Fraţilor, vedeţi cum omul cel lipsit de blândeţe şi de smerenie nu poate nici măcar să recunoască, necum să se mai şi bucure, la vederea şi auzirea adevărului? Vedeţi cum cei plini de răutate, de invidie şi de trufie, nu pot să-i recunoască nici măcar lui Dumnezeu că este înaintea lor? Aceasta a fost chiar fapta lui satan, cea de demult!

O, Doamne Iisuse Hristoase, Adevărule Veşnice, curăţeşte inimile noastre de mândrie, de invidie şi de răutate, ca să Te putem vedea pe Tine şi să ne bucurăm de Tine, Dumnezeul nostru. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veac. Amin.

16 februarie

Pomenirea celor doisprezece Sfinţi mucenici ucişi în timpul împărăţiei lui Diocleţian

Pamfilie, primul dintre aceştia, era presbiter al bisericii din Cezareea Palestinei. El a fost un om învăţat şi credincios care a îndreptat textul Noului Testament, curăţindu-1 de greşelile diverşilor copişti. El însuşi copia cu mâna lui această carte mântuitoare şi o dădea celor care o doreau.

Al doilea a fost diaconul Valentin, bătrân cu vârsta şi alb de înţelepciune. Acesta era o autoritate recunoscută în Sfintele Scripturi, pe care le cunoştea pe de rost.

Al treilea a fost Pavel, un cetăţean de frunte, care în timpul unei persecuţii anterioare fusese aruncat în foc pentru credinţa lui în Hristos.

Pe lângă aceştia se mai aflau cinci fraţi după trup şi după duh, care se născuseră în Egipt şi care se întorceau în patria lor după ce fuseseră siliţi să muncească în minele din Cilicia. La porţile Cezareei ei au declarat că sunt creştini şi au fost aduşi în faţa judecăţii.

La întrebarea: *„Care sunt numele voastre şi din ce neam sunteţi?"* - ei au răspuns: “Numele păgâne date de maica noastră noi le-am lepădat şi ne-am numit în loc Ilie, Isaia, Ieremia, Samuil şi Daniil."

La întrebarea *„Care este patria voastră?"* - ei au răspuns: „Ierusalimul cel de Sus."

Toţi aceşti opt au fost decapitaţi, iar după ei a fost ucis încă şi tânărul Porfirie, care a căutat trupurile mucenicilor ca să le îngroape. Pe Porfirie 1-au îngropat de viu ca şi pe Seleuc, care mai înainte fusese ofiţer şi care se apropiase să sărute picioarele mucenicilor înainte să cadă sabia peste capetele lor; de asemenea ucis a fost vârstnicul Teodul, o slugă a judecătorului roman, care în timpul înmormântării mucenicilor le-a sărutat sfintele lor moaşte; iar la sfârşit mucenicie a primit şi Iulian, care s-a închinat şi el şi a luat sfintele trupuri cele fără de viaţă ale mucenicilor. Şi aşa, dând ceea ce este mic şi puţin pentru ceea ce este mult, de mare preţ şi veşnic, ei cu toţii s-au mutat la Domnul la anul 308 după Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit Măruţa

Măruţa a fost episcop în cetatea Tagrit din Mesopotamia. El a fost vestit pentru credinţa şi bunătatea lui. Măruţa a înmuiat mânia împăratului persan Yezdegeherd către creştini, i-a cerut să-i dea moaştele celor patru sute de mucenici care fuseseră ucişi în Persia şi a întemeiat oraşul Martiropolis pe sfintele lor moaşte.

El şi-a sfârşit alergarea pământească şi s-a strămutat la Domnul la anul 422 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Roman

Roman a fost un ţăran din Carpenesion, simplu şi neştiutor de carte. Aflând despre vitejia şi slava mucenicilor pentru Hristos, tânărul Roman a dorit şi el cununa muceniciei. El a mers la Tesalonic, unde a început să laude credinţa în Hristos cu voce tare, netemându-se de lume şi numind Islamul basm. Turcii 1-au schingiuit crunt, iar apoi 1-au vândut unui corăbier. Creştinii 1-au răscumpărat de la acel corăbier şi 1-au trimis la Sfântul Munte Athos unde Roman s-a tuns monah de către slăvitul Acachie.

Dar Roman pe mai departe dorea mucenicia pentru Hristos. Cu binecuvântarea bătrânului Acachie, Roman a călătorit la Constantinopol prefăcându-se nebun şi începu să ducă un câine de lanţ pe străzile turceşti.

La întrebarea: „Ce faci?" el răspundea că îl hrăneşte pe câine aşa cum îi hrănesc şi creştinii pe turci. Turcii 1-au aruncat într-un puţ secat, unde a stat patruzeci de zile fără pâine. Apoi 1-au scos din puţ şi 1-au omorât prin tăierea capului. Timp de trei zile, s-a văzut cum o lumină iese din trupul lui.

Un englez i-a luat trupul şi 1-a dus în Anglia. Un anume monah a muiat un ştergar în sângele mucenicului. Ştergarul se păstrează şi astăzi la Mânăstirea Dochiaru din Sfântul Munte Athos.

Slăvitul mucenic al lui Hristos a luat moartea pentru Stăpânul la anul 1694.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici

O, mucenicilor ai lui Hristos,
Flori prea frumoase,
Care de-a pururea nu vă veştejiţi.

O, mucenicilor ai lui Hristos,

Verdeaţă vie din miezul iernii,
Ce către cer, cu purpura sângelui împodobiţi,
Vă înălţaţi.

O, mucenicilor ai lui Hristos,
O voi, mireasmă curată de tămâie
Şi candelă de Icoană cu lumină dumnezeiască arzând!

Voi alergarea pentru Hristos cel prea frumos
Aţi săvârşit,
Şi acum în Rai cu El pururea petreceţi.
Lumea va fi şi va trece,
Dar voi niciodată nu veţi trece,
Ci pururea în ceruri cu Hristos
Vă veseliţi.

17 februarie

Pomenirea Sfântului mare mucenic Teodor Tiron

Cuvântul tiron înseamnă recrut. De îndată ce Teodor a intrat în armată, în regimentul Marmarit, în oraşul Amasia, a şi izbucnit persecuţia contra creştinilor, pornită de împăraţii Maximian şi Maximus.

Cum Teodor nici nu s-a gândit să ascundă faptul că este creştin, el a fost târât înaintea curţii şi aruncat în temniţă, care a fost încuiată şi pecetluită, pentru că ticălosul judecător voia ca Teodor să moară de foame.

Mântuitorul Hristos însuşi a venit la Teodor în temniţă şi 1-a întărit pe mucenicul Său, zicându-i: Nu te teme, Teodore, căci Eu sunt cu tine; de hrana cea trupească şi de băutura cea pământească de acum nici să nu te mai atingi, căci cu Mine vei fi în împărăţia Mea cea cerească şi veşnică.

Atunci în temniţă au venit mulţime de îngeri şi temniţa a strălucit tare, încât temncerii s-au umplut de spaimă; căci i-au văzut şi ei pe îngeri îmbrăcaţi în haine albe, strălucitoare.

După aceasta Sfântul Teodor a fost scos afară, schingiuit mult şi osândit la moarte. El a fost aruncat în foc şi aşa şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu celui Preaînalt.

Sfântul Teodor a luat mucenicia pentru Hristos la anul 306.

Pomenirea Sfântului cuvios Teodosie, bulgarul şi a Sfântului Roman, ucenicul său

Ca monah, Sfântul Teodosie s-a aşezat nu departe de oraşul Târnovo din Bulgaria, unde a întemeiat o aşezare monahală, care mai târziu a luat numele lui.

El s-a arătat mare apărător al Ortodoxiei la un sinod din Bulgaria ţinut împotriva bogomililor la anul 1360 d. Hr., în care i-a ruşinat cu desăvârşire pe bogomili, cu graiurile sale înţelepte.

El s-a săvârşit cu pace la Constantinopol, în anul 1362.

Ucenicul său, Roman, a continuat până la moarte viaţa de nevoinţe a bătrânului său, în sihăstria de acesta întemeiată, numită „a Sfântului Teodosie."

Pomenirea Sfintei Miriam

Miriam a fost sora Sfântului apostol Filip. Ea a călătorit cu fratele ei şi împreună cu el a predicat Evanghelia în Hierapolis şi în alte locuri.

După moartea mucenicească a apostolului Filip, Miriam şi-a continuat viaţa de misiune în Licaonia, unde a şi murit.

Cântare de laudă la Sfântul Teodor Tiron

În lume necazuri veţi avea, dar îndrăzniţi, Eu am biruit lumea (Ioan 16: 33).

Sfinte cuvinte sunt acestea,
Au fost atunci, sunt acum,
Şi pururi vor fi.

Ele sunt mângâierea cea tare
A celor chinuiţi,
Şi mai ales
A slăviţilor mucenici pentru Hristos.

De ce te-ai teme tu, omule,
De cei care se tem mai mult decât tine?
Căci iată lumea se teme de propria ei umbră.

De ce ne-am teme de cei puternici,
Şi de cele pieritoare,
Care pururea pier?
Cel care este cu Stăpânul Casei,
De Casă nu se teme,
Căci Stăpânul vede toate cele din ea,
Şi nimic nu se află în ea
Fără îngăduinţa Lui.

Aşadar robul Lui,
Pentru ce s-ar mai teme?
El mai vârtos să se bucure,

Când ÎI aude pe Domnul zicând:
Nu vă temeţi de lume, căci iată Eu
Am biruit lumea.

Stăpânul nostru Hristos
Este Stăpânul şi împăratul lumii.
De aceea Teodor de focul morţii
Celei lumeşti a râs,
Căci prin el cununa cea neveştejită
A vieţii celei nepieritoare
De-a pururi a dobândit.

Cugetare

Artist este acela care din blocul de piatră mare şi diform scoate măiestre forme vii, întru totul asemenea celor din natură. Artist este acela care ţese minunate acoperământe în felurite culori din lâna oilor. Artist este acela care zideşte palate minunate din cărămizile cele de pământ.

Dar ce artist s-ar putea vreodată compara cu Stăpânul Hristos, care din analfabeţi creează cărturari plini de har, din laşi face eroi iar din muritori sfinţi? Cu adevărat, tot materialul şi toate cele necesare trebuie lăsate pe mâna artistului, pentru ca acesta să creeze ceea ce a gândit şi pentru a-şi arăta întreaga măiestrie. Toate, cu adevărat trebuie date în mâna artistului. Da, oamenii trebuie să se dea pe ei cu desăvârşire în mâna lui Hristos, pentru ca El să sculpteze, să ţeasă şi să zidească ceea ce doar El ştie şi este capabil a înfăptui.

Nouăsprezece veacuri stau mărturie că toţi cei care nu s-au ridicat împotriva Lui, ci mai curând s-au dat pe ei în mâna lui Hristos Creatorul Desăvârşit, s-au făcut, din fiinţe grosiere şi ignorante, copii ai lui Dumnezeu vrednici să-i vadă pe îngeri.

Luare aminte

Să luăm aminte la Hristos Creatorul desăvârşit, mai desăvârşit decât cei mai desăvârşiţi artişti pe care i-a dat lumea, sau îi va da vreodată:

- Care din trupul omenesc, cel sălbăticit cu păcatele, creează organul nobil al lucrării tuturor faptelor bune;
- Care din haosul sufletului omenesc creează un cosmos plin de armonie, oglindă curată şi strălucitoare a slavei lui Dumnezeu;

- Care din oamenii cei căzuţi şi întinaţi creează Împărăţia curăţiei şi Statul sfinţeniei - artă a artelor mai presus de orice artă şi cu neputinţă de comparat cu vreo alta.

Predică despre moartea ca somn

Şi toţi plângeau şi se tânguiau pentru ea. Iar El a zis: Nu plângeţi, n-a murit, ci doarme. Şi ei râdeau de El, ştiind că [fata] a murit. (Luca 8: 52-53).

Aceste cuvinte se referă la fiica lui Iair. Iair însuşi a spus că fiica lui a murit, iar slugile lui au confirmat aceasta. Şi totuşi Domnul, Dătătorul vieţii, a spus: *Nu plângeţi, n-a murit* şi ei au râs de El *pentru că ştiau că fata a murit.*

Ignoranţii totdeauna susţin că ştiu mai bine decât Cel care ştie cu adevărat. Orbii totdeauna susţin că văd mai bine decât Atotvăzătorul.

Dar când fata s-a ridicat şi s-a arătat vie, ignoranţii ***s-au mirat îndată cu mirare mare (Marcu 5: 42).***

Chiar şi azi ignoranţii râd când aud de adevărul dumnezeiesc. Căci adevărul dumnezeiesc spune că există Dumnezeu. Pe când ignoranţii râd şi spun că nu există Dumnezeu.

- ✓ *Adevărul dumnezeiesc spune că există Împărăţia Cerurilor. Dar ignoranţii râd chiar şi de aceasta, ca şi când ei ar şti că nu există o Împărăţie a Cerurilor.*
- ✓ *Adevărul cel dumnezeiesc spune că morţii vor învia. Dar ignoranţii râd şi neagă acest lucru, ca şi când ei ar şti că el nu există.*

Şi când va veni Dumnezeu şi cu îngerii Lui, întru Împărăţia Cerurilor şi învierea morţilor, atunci ignoranţii *se vor mira îndată cu mirare mare* (Marcu 5:42).

Oare cine va putea vreodată mântui lumea de ignoranţi? Nimeni pe lume în afară de Hristos, Cel Atotputernic şi Ştiutor. Dar oare cum s-ar putea mântui ignoranţii? Prin nimic altceva decât prin credinţa în Hristos şi faţă de Hristos.

Dar care sunt cei mai ignoranţi oameni pe lume? Ei sunt aceia care neagă tot ceea ce a spus Hristos şi afirmă că adevărat tot ceea ce El a numit minciună, într-un cuvânt: sunt aceia care cred că ştiu ei mai bine ceva ce este contrar cunoaşterii lui

Hristos. Ei sunt cei mai răi şi mai periculoşi dintre ignoranţi, atât pentru ei înşişi, cât şi pentru alţii.

Fraţilor, aflaţi că orice şi oricine este capabil să ne înşele, cu o singură excepţie a lui Hristos, Care este Domnul, Dumnezeul dar şi Prietenul nostru. El pururea Ştie toate, pe când noi nu ştim întotdeauna, decât numai atunci când privim la El şi ascultăm cuvântul Lui.

O, Preamilostive şi Atotmilostive Doamne, ajută tuturor ignoranţilor, ca măcar înaintea ceasului morţii şi al judecăţii să se mire cu mirare mare, ca şi ei să se mântuiască în împărăţia sfinţilor Tăi. Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

18 februarie

Pomenirea Sfântului Leon întâiul, papă al Romei

Leon s-a născut în Italia din părinţi bine credincioşi. La început, el a slujit ca arhidiacon al papei Sixt al III-lea, iar după moarea lui Sixt a fost ridicat în contra voinţei lui la cinstea de Papă al Romei.

Pe când Attila şi hunii săi s-au apropiat de Roma pregătindu-se să o distrugă cu desăvârşire şi să o incendieze, Leon a venit înaintea lui îmbrăcat în toate veşmintele lui arhiereşti şi a împăcat mânia lui Attila, salvând oraşul. Câtă vreme Attila primea sfaturile Papei Leon, el era înfricoşat şi de vedenia apostolilor Petru şi Pavel, pe care îi vedea stând de o parte şi de alta a papei şi ameninţându-1 cu nişte săbii de foc.

Nu numai ca Papă Leon a salvat Roma de la distrugere, dar el a fost şi tare apărător al Ortodoxiei împotriva ereziei lui Eutihie şi Dioscor. Această erezie consta în aceea că cei doi eretici amestecau într-una singură cele două naturi ale Mântuitorului Hristos, cea omenească şi cea dumnezeiască, negând prin urmare şi cele două voinţe ale Persoanei Mântuitorului. Din cauza aceasta s-a convocat cel de al patrulea Sinod Ecumenic (Calcedon, anul 451 d. Hr.), la care a fost citită şi epistola Sfântului Leon. Sfântul Leon scrisese această epistolă şi apoi o aşezase pe mormântul Sfântului apostol Petru, care a îndreptat-o.

Înaintea sfârşitului său, Sfântul Leon a petrecut patruzeci de zile în post şi rugăciune la mormântul Sfântului apostol Petru, rugându-1 cu lacrimi să-1 înştiinţeze dacă păcatele lui sunt iertate sau nu. Sfântul apostol Petru i s-a înfăţişat în vedenie şi i-a spus că toate păcatele lui sunt iertate, dar nu şi acela al hirotonirii de preoţi a căror vrednicie nu a fost îndeajuns cercetată. Sfântul Leon iar a căzut la rugăciune cu lacrimi, până când s-a învrednicit şi de iertarea acestui păcat.

El apoi şi-a dat cu pace sufletul în mâinile lui Dumnezeu, la anul 461 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Flavian, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Flavian a fost patriarh al Constantinopolului după Sfântul Proclu. El a fost contemporanul Sfântului Leon, papa Romei şi a luptat şi el cu hotărâre contra ereziei lui Eutihie şi Dioscor. Dar el nu a mai trăit să vadă şi triumful Ortodoxiei de la Sinodul al patrulea Ecumenic de la Calcedon din anul 451, pentru că înainte de

acela, la sinodul nelegiuit de la Efes din 431, el a fost bătut cu sălbăticie şi călcat în picioare, de unde, după trei zile, i s-a tras şi moartea.

Flavian a fost un mare ostaş al împăratului Hristos şi viteaz apărător şi mărturisitor al Ortodoxiei.

Cântare de laudă la Sfântul Flavian

Înaintea prăbuşirii merge trufia şi semeţia înaintea căderii (Pildele lui Solomon 16: 18)

Acesta este cuvântul lui Dumnezeu, marea lecţie a vieţii.
Căci ereticii, ce sunt ei oare, dacă nu odrasle ale trufiei?
Şi ce doresc ei oare, dacă nu să necinstească adevărul?
Pentru aceasta de necinste s-au acoperit, după dreptate.

Eutihie în ajutorul famenului a nădăjduit.
Flavian însă, numai întru unul Dumnezeu
Nădejdea şi-a pus.

Cu adevărat trufia duce la cădere,
Căci Eutihie a pierit,
Iar Flavian a biruit.

Dioscor bătăuşul,
în puterea pumnului său
S-a încrezut.
De aceea cu dreptate toate neamurile
Pe el îl dispreţuiesc.
Pe când Flavian cel lovit şi călcat în picioare.
Acum pe întreg pământul
De toate neamurile
Este cinstit,
Iar în Ceruri, binecuvântat cu slavă.
Adevărul pururea stă şi de nimic nu se teme.
Sfântul Leon ca un leu pe el l-a apărat,
Apărând în aceasta Faţa luminoasă
A lui Hristos.

Aceşti doi mari ierarhi,

Şi cu Evloghie care a fost al treilea
Biserica o au călăuzit
La biruinţă şi slavă.

Căci fără astfel de duhuri viteze
Biserica, ce ar fi?
Ea s-ar asemăna cu o pasăre rănită,
Şi cu aripile frânte.

Cugetare

Cu mare dificultate şi cu încă şi mai mari osteneli şi jertfe s-a cernut grâul adevărului Bisericii, lăsând în sită focului neghinele şi pleava ereziilor. Ereticii întotdeauna au uzat de mijloacele cele mai joase şi de persoanele cele mai mediocre când au vrut să submineze Ortodoxia.

Arhimandritul Eutihie de la Constantinopol şi Dioscor, patriarhul Alexandriei, care au răspândit învăţătura cea eretică conform căreia nu s-ar fi aflat două naturi în Hristos, cea dumnezeiască şi cea omenească, ci doar una singură într-un fel de amestec şi 1-au aflat ca aliat la curtea imperială pe obscurul famen Hrisafie. Cu aceştia în ascuns era aliată şi împărăteasa Eudoxia.

Patriarhul Flavian a stat ca un leu în apărarea Ortodoxiei, în această sfântă luptă el fiind sprijinit de Pulheria, sora împăratului. Eunucul Hrisafie a mers la împăratul Teodosie cu cele mai josnice şi mai murdare calomnii la adresa patriarhului, ca astfel să obţină de la împărat înlăturarea lui din scaun şi aducerea în loc a ereticului Eutihie. Când această murdară manevră şi incă multele altele au eşuat, ereticii au pus la cale nimic mai puţin decât uciderea lui Flavian.

La Sinodul ticălos de la Efes din anul 431 Sfântul Flavian a fost bătut şi călcat în picioare atât de sălbatic, încât după trei zile a şi murit. Dar criminalii eretici nu au biruit cu aceasta.

Căci până la urmă, la sinodul al Patrulea Ecumenic de la Calcedon (451), asupra lui Eutihie şi a lui Dioscor s-a aruncat anatema. Famenul a fost alungat de la curte şi şi-a sfârşit viaţa acoperit de batjocură şi de ruşine, împărateasa Eudoxia a fost alungată de la curtea imperială şi surghiunită în Palestina. Iar Flavian patriarhul şi cinstita Pulheria, sora împăratului, au fost proclamaţi sfinţi de către Sfânta Biserică. Astfel Sfânta credinţă ortodoxă a biruit.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel care S-a aflat printre farisei şi cărturari:

- *La cum nu a cruţat nici o osteneală pentru a-i ridica pe farisei şi cărturari şi a-i mântui, iar ei nu au cruţat nici o osteneală pentru a-L alunga şi a-L ucide;*
- *La cum a dorit El să le îndrepte toate cugetele şi cuvintele, iar ei nu au dorit decât să I le răstălmăcească cu totul pe ale Lui;*
- *La cât de trist a fost El că nu-i poate deloc învia şi la cât de trişti au fost ei că nu-L pot ucide.*

Predică despre lupta neputincioşilor împotriva Atotputernicului

***Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare* (Ioan 12: 10).**

Adică, ei s-au sfătuit mai întâi să-L ucidă pe Ziditor, iar apoi să ucidă şi zidirea Lui. Căci Lazăr era lucrarea lui Hristos. Căci ce folos vom avea, îşi ziceau nelegiuiţii, dacă-L vom ucide pe Făcătorul de minuni, dar vom lăsa să trăiască dovada vie a celor mai mari minuni ale Lui? Se gândeau că dacă ar lăsa să trăiască dovada, atunci poporul i-ar ucide pe ei ca pe nişte răufăcători.

Cu toate acestea, s-a întâmplat că şi de L-au ucis pe Hristos, pe Lazăr nu 1-au mai nimerit. Şi apoi? Apoi ei şi cei de un fel cu dânşii au ucis mai departe zeci de apostoli ai Săi ne mai nimerind să ucidă şi multe alte sute. După care au omorât mii de mărturisitori, dar sute de mii de mărturisitori nu au mai reuşit să-i ucidă. Nu s-au lăsat şi au omorât pe mai departe sute de mii, dar au ratat milioane.

În sfârşit, au văzut clar că pe la spatele lor, chiar cei ucişi înviau ca iarba cosită iar cei făcuţi ţintele uciderii în faţa executorilor creşteau ca iarba semănată. Zadarnic le-a grăit înţeleptul Gamaliei: ***Dacă este de la Dumnezeu, nu veţi putea să-i nimiciţi* (Fapte 5: 39).**

Cei care îndrăznesc să se ridice luptători împotriva lui Dumnezeu de-a lungul veacurilor zadarnic se căznesc să-şi încordeze neputinţa şi să secere la pământ recolta lui Dumnezeu. Căci cu cât o seceră mai mult, cu atât mai bogată creşte ea. O. nebunilor luptători împotriva lui Hristos, cei care aţi fost şi care sunteţi! Satirul vostru se repede din cetatea lui Hristos şi nu loveşte decât în propriile voastre şoproane, prefăcându-le în praf şi cenuşă! De-a lungul veacurilor, aţi avut cu voi mulţime de aliaţi: în afară de însuşi satan, cu voi au fost mulţimi de eretici, închinători la idoli, fanatici, descântători, vrăjitori, regi depravaţi, miliardari, tirani şi

păcătoşi înecaţi în nesimţirea păcatului. Şi totuşi aţi fost bătuţi cu desăvârşire şi incă veţi mai fi şi aliaţii şi tovarăşii voştri împreună cu voi, până la sfârşitul veacurilor.

Pentru aceasta Ţie, O Atotputernice Doamne, se cuvine slava, închinăciunea şi mulţumita în veci. Amin.

19 februarie

Pomenirea Sfinţilor apostoli Arhip, Filimon şi Apfia

Arhip a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli. Sfântul apostol Pavel îl pomeneşte în Epistola sa către Coloseni şi în cea către Filimon: ***Şi spuneţi lui Arhip: Vezi de slujba pe care ai primit-o întru Domnul, ca să o îndeplineşti (Coloseni 4 : 17).*** Iar în Epistola către Filimon îl numeşte impreună-oştean: ***Şi lui Arhip, cel împreună-oştean cu noi (Filimon 1:2).***

În oraşul Colose, centrul creştinătăţii se afla în casa lui Filimon. Aici se adunau creştinii pentru rugăciune. Scriindu-i lui Filimon, apostolul Pavel numea casa acestuia ***Biserica din casa ta (Filimon 1:2).***

În acel timp, Sfinţii apostoli îşi hirotoneau ucenicii intru episcopi, pe unii pentru eparhii anume, iar pe alţii ca misionari călători. Filimon era unul dintre aceştia din urmă. Apfia, soţia lui, slujea în biserica cea din casa ei!

În vremea unui festival păgânesc închinat zeiţei Artemida, creştinii după obicei, s-au adunat în casa lui Filimon pentru rugăciune. Păgânii, aflând de locul rugăciunii acesteia, s-au repezit şi i-au prins pe toţi cei adunaţi acolo, inclusiv pe Filimon, Apfia şi Arhip, întâistătătorii lor. La început ei au fost biciuiţi, iar apoi au fost îngropaţi pînă la mijloc şi bătuţi cu pietre. Astfel pe Filimon şi pe Apfia i-au ucis, iar pe Arhip, aproape mort, 1-au dezgropat şi 1-au lăsat de batjocură copiilor. Copiii 1-au străpuns cu cuţite. Aşa şi-a încheiat impreună-oşteanul Sfântului apostol Pavel viaţa pe acest pământ.

Pomenirea Sfântului cuvios Dositei

Acest Sfânt cuvios Dositei a fost ucenicul slăvitului Avva Dorotei, cel trăitor în marea obşte a cuvioşilor Serdie, Ioan şi Varsanufie cel Mare.

Dositei era din familia foarte bogată şi slăvită a unui general şi a venit odată la Ierusalim, împreună cu ea, să se închine Sfântului Mormânt. ***La Ierusalim aflându-se şi pe când privea la icoana înfricoşatei Judecăţi zugrăvită pe peretele unei sfinte biserici, o femeie îmbrăcată în strai de purpură s-a apropiat de el şi a început să-i tâlcuiască icoana. La sfârşit, înainte de a se îndepărta, i-a spus tânărului Dositei, dacă doreşti să scapi de aceste munci, să posteşti şi să te rogi***

deseori şi te vei mântui. Acea distinsă doamnă era Sfânta Fecioară Maria, de Dumnezeu Născătoarea.

Inima tânărului Dositei s-a aprins atunci de focul râvnei celei dumnezeieşti şi a dorit să se facă monah. Cuviosul Dorotei 1-a primit ca frate în mânăstire, poruncindu-i să se lepede cu desăvârşire de voia lui şi să se supună părintelui duhovnicesc hărăzit lui. Timp de câteva zile, 1-a lăsat să mănânce cât pofteşte, spunându-i: "Mănâncă cât pofteşti, numai să-mi spui cât mănânci" ceea ce Dositei a şi făcut. După acele zile, Avva i-a poruncit lui Dositei să-şi reducă porţia zilnică de hrană cu un sfert. După ce Dositei s-a obişnuit cu porţia redusă, Avva i-a poruncit să-şi mai reducă hrana zilnică cu incă un sfert şi tot aşa până când Dositei a ajuns să se mulţumească cu hrană puţină, după măsura călugărilor. Căci zicea Avva Dorotei: "Mâncatul este o obişnuinţă, iar omul mănâncă atâta cât este obişnuit să mănânce".

Cuviosul Dositei s-a mântuit prin ascultarea cea desăvârşită pe care a avut-o faţă de duhovnicul său. El a rămas pentru toate generaţiile următoare o pildă de ascultare, devotament şi dragoste faţă de părintele cel duhovnicesc. El s-a mutat la locaşurile cele cereşti la o vârstă tânără, în veacul al şaselea.

Cântare de laudă închinată ascultării

Ascultarea fără murmur
este mântuire desăvârşită.
Ea este prima dintre nestemate,
mărgăritar de mult preţ.
Acest mărgăritar,
de la colierul Evei primul s-a pierdut,
Iar după el întregul şirag preţios
de virtuţi s-a risipit.

Diavolul a amăgit-o atunci,
ca şi acum, zicându-i:
De Dumnezeu nu ascultă,
Ci mai bine trăieşte după cum pofteşti,
După al tău cap!

Aşa grăieşte diavolul tuturor,
încă din cele mai străvechi timpuri,
Pentru ca astfel pe neascultători

în belciugul lui să-i prindă.

Dar a sosit pe pământ Mântuitorul Hristos,
Pe ascultători la El chemând.
De la chemarea Lui însă
Cei neascultători s-au întors,
Nevoind să răspundă.

Acelaşi lucru şi acum se întâmplă,
Când cei ascultători
până la Rai se ridică,
Iar neascultătorii de Dumnezeu
se pogoară la iad.

Adevăratul monah
părintelui său duhovnicesc
Se supune,
Iar părintele - Bisericii,
iar Biserica - Domnului Ei.

Ascultarea cale sigură către mântuire este,
Din colierul cel duhovnicesc -
Prima nestemată,
Mărgăritar strălucitor.

Cugetare

***Sfântul Antonie** ne învaţă: "Aşa precum gol iese omul din pântecele maicii sale, tot aşa gol iese sufletul din trupul omului. Un suflet este curat şi luminos, altul este mânjit de păcat, iar altul cu totul înnegrit... Dacă trupul nu iese sănătos din pântecele maicii sale, el nu poate trăi, aşa şi sufletul dacă nu ajunge la cunoştinţa de Dumnezeu printr-o vieţuire curată, el nu se poate mântui şi nici nu se poate afla în comuniune cu Dumnezeu. Organul vederii celei trupeşti este ochiul, iar organul vederii celei dumnezeieşti este mintea. Aşa cum trupul este orb fără ochii cei din cap, aşa sufletul este cu desăvârşire orb fără o minte dreaptă şi o vieţuire dreaptă."*

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, cel care stă în mijlocul oamenilor umili:

- *La cum îi învaţă El cu dragoste pe oameni, aşa cum un părinte îi învaţă pe copiii săi;*
- *La cum oamenii cei simpli îi primesc şi îi sorb cuvintele, uimindu-se de minunile Lui şi slăvind pe Dumnezeu;*
- *La cum încă şi astăzi, oamenii cei umili şi neîntinaţi îi primesc cuvintele cu bucurie şi mulţumire.*

Predică despre punerea la încercare

Cel ce este credincios în foarte puţin şi în mult este credincios şi cel ce e nedrept în foarte puţin şi în mult este nedrept. Deci dacă n-aţi fost credincioşi în bogăţia nedreaptă, cine vă va încredinţa pe cea adevărată? Şi dacă în ceea ce este străin nu aţi fost credincioşi, cine vă va da ceea ce este al vostru (Luca 16: 10-12)?

Aşa grăieşte Stăpânul şi al lumii materiale şi al celei duhovniceşti. Averea materială, adică materialul, El îl numeşte *foarte puţin,* iar averea spirituală, adică spiritualul, El îl numeşte *mult.* Oricui îi este dat în viaţă să aibă avere materială multă, dar se dovedeşte a fi un egoist, un îmbuibat, un împietrit la inimă, un mândru, un nemilostiv şi un fără de Dumnezeu, aceluia nu-i mai poate fi dată şi avere spirituală, deoarece fiind necredincios în cea *foarte puţină,* adică cea materială, lui nu i se mai poate încredinţa şi cea care este *multă,* adică cea spirituală. Căci nu are cum să fie credincios duhului, câtă vreme a fost necredincios materiei.

Omul este pus la încercare în această lume materială şi străină şi dacă trece această încercare cu bine, atunci el şi-o dobândeşte şi patria lui cea adevărată, dar dacă el iese nevrednic după această punere la încercare, cine îl va mai pune pe el în drepturile lumii lui proprii? Căci lumea proprie omului, patria lui adevărată, este împărăţia cerească cea negrăită. Pe când lumea de aici îi este lui o patrie grosolană şi supusă putreziciunii, descompunerii şi morţii - o patrie cu desăvârşire străină.

Totuşi, omului îi este dată această lume străină spre punerea lui la încercare, spre a se vedea dacă este vrednic de traiul în patria lui adevărată, Împărăţia Cerurilor.

Aceste rostiri ale Mântuitorului au totuşi unul şi acelaşi înţeles. O, cât de adânc şi de adevărat este el! Precum lumina împrăştie întunericul, tot aşa aceste cuvinte ale Mântuitorului alungă confuzia care se poate naşte din întrebarea: în ce scop a venit omul în lume? Şi: ce este chemat el să facă în ea? Oricine este vrednic să citească cu o înţelegere curată, înţelege deplin răspunsul la aceste întrebări din cuvintele Mântuitorului despre care ne este acum vorbirea.

Prin urmare, să înţelegem că Dumnezeu nu va dărui darurile cele duhovniceşti, adică darul cunoaşterii sau al credinţei sau al dragostei sau al curăţiei sau al prorociei sau al facerii de minuni sau al stăpânirii peste duhurile necurate sau al dreptei socotinţe sau al vederii celor cereşti - celui care rău şi-a cheltuit darurile mai mici, folosindu-le la rău şi nu spre slava lui Dumnezeu, aşa cum a făcut fiul cel risipitor cu moştenirea părintească; iar darurile acestea mai mici sunt: darul sănătăţii, al averilor pământeşti sau al prestigiului personal printre oameni sau în societate sau al cunoaşterii lumii, sau orice altă înnăscută îndemânare sau pricepere.

O, Stăpâne Doamne Mult Milostive, ajută-ne nouă în credinţa cea către Tine, ca bine să chivernisim ceea ce Tu ne-ai încredinţat, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

20 februarie

Pomenirea Sfântului Leon, episcopul Cataniei

La poalele muntelui vulcanic Etna, ce se află în oraşul Catania, a trăit Sfântul Leon, păstor bun şi milostiv învăţător al poporului. El se îngrijea pururea de bolnavi şi de săraci. Râvna lui pentru credinţă era la fel de mare ca milosteniile lui către năpăstuiţii vieţii.

Dar în Catania şi-a făcut la un moment dat apariţia vrăjitorul Heliodor, care a început să înşele poporul cu închipuiri, ducând la pierzanie mai ales mult tineret.

Odată acest Heliodor a intrat în biserică la ceasul săvârşirii Sfintei Liturghii şi a început să lucreze vrăjitorii obscene. Sfântul Leon s-a apropiat de el, 1-a legat cu unul din capetele omoforului său şi 1-a dus la piaţa oraşului. Acolo a poruncit să se facă un foc mare şi când vâlvătaia a fost sus, el a intrat în ea şi 1-a tras şi pe Heliodor după dânsul. Heliodor a fost ars cu desăvârşire, pe când Sfântul a ieşit din foc nevătămat.

Toţi cei care fuseseră mai înainte înşelaţi şi vrăjiţi de Heliodor şi care îl aveau ca pe un dumnezeu, au fost ruşinaţi.

Milostivul şi zelosul Leon a ajuns cunoscut în toată ţara ca făcător de minuni, care prin darul lui îi ajută pe oameni şi îi scoate din nenorociri.

Când Sfântul Leon şi-a săvârşit alergarea cea pământească, el s-a strămutat la locaşurile cele cereşti, iar din sfintele lui moaşte a început să curgă mir bineinmiresmat. El s-a săvârşit în veacul al optulea.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Sadoc

Acest Sadoc a fost episcop în Persia, după Sfântul Simeon. Odată Sfântul Simeon i s-a înfăţişat în vis şi i-a spus: “Ieri, eu - astăzi, tu.” Sadoc a înţeles astfel că Sfântul Simeon îi proroceşte felul sfârşitului său şi aşa 1-a şi adus la cunoştinţa poporului: Anul trecut, Sfântul Simeon a luat mucenicia pentru Hristos, iar anul acesta, şi eu, Sadoc, o voi lua. Cu adevărat, în acel an, împăratul Sapor 1-a arestat, împreună cu mulţi alţi sfinţiţi părinţi şi mulţi oameni din popor, pe care i-a târât pe toţi în faţa judecăţii.

Sapor mai întâi le-a poruncit să se închine la foc şi la soare ca la nişte idoli.

Sadoc i-a spus: „Noi toţi suntem gata cu râvnă să murim pentru Dumnezeu şi deci nu ne putem închina focului şi soarelui." Ei au fost pentru aceasta schingiuiţi şi osândiţi la moartea prin tăierea capului, înaintea uciderii lui, Sfântul Sadoc s-a înălţat în rugăciune către Dumnezeu şi a zis: „Spală-ne, Doamne, păcatele noastre, în acest sânge al nostru!"

Sadoc împreună cu sfinţitul şi credinciosul său cler şi-au dat cu slavă trupurile lor morţii, iar sufletele lui Dumnezeu cel Veşnic. Ei s-au săvârşit pe la anii 342 sau 344 d. Hr.

Cântare de laudă la Sfântul Sadoc

Ce este soarele?
- un ochi care nu vede.
Ce este focul?
- un rob lipsit de raţiune,
împăratul Sapor lui Sadoc îi porunceşte:
Soarelui şi focului să te închini,
Acestor dumnezei care conduc lumea,
După cum înţeleptul Zoroastru
Ne învaţă pe noi.

Sadoc împăratului cu blândeţe-i răspunde:
O împărate: pace, sănătate şi bucurie ţie!
Dar cum se va putea închina vreodată Cel înţelegător,
celor ce înţelegere nu au?
Şi cum vor putea lucrurile
Să slăvească cele ce materie nu au?
Frumos lucru al lui Dumnezeu este soarele,
Iar flacăra, mult slujitoare omului este;
Dar putea-vor vreodată ele
Pe Creator să-L înlocuiască?
Putea-vor morţii vreodată
Să facă lucrurile celor vii?
Este portretul mai mult
Decât pictorul care l-a făcut?
Sau plugul mai de preţ, decât plugarul?

În Ceruri, împărate, e doar un singur Dumnezeu,
Atotputernic, Atotcunoscător, Frumos şi Bun,

Al celor văzute şi nevăzute Făcător,
Al tuturor Plănuitor,
Al tuturor celor bune daruri Dăruitor,
Prea puternic este El şi iubitor de oameni,
Pe El, Unul-Născut Fiu al Său lumii L-a descoperit,
Din persieneştile înşelări El
Pe noi ne-a mântuit,

Mai de preţ decât întreaga lume
El pe noi oamenii ne-a învăţat că suntem,
Către El Făcătorul nostru ne-a învăţat El
Să ne întoarcem faţa,
Către cer să ne întoarcem cu toată fiinţa noastră,
Acolo unde se află patria noastră cerească,
A îngerilor şi a oamenilor;
Patria -A grăit Sadoc
- iar Sapor i-a tăiat capul.

Cugetare

Apa este o materie mai fină decât pământul, iar focul o materie mai fină decât apa; aerul o materie mai fină decât focul, iar electricitatea o materie mai fină decât aerul. Cu toate acestea, aerul este o materie grosieră prin comparaţie cu lumea spirituală şi la fel este şi electricitatea.

Electricitatea este într-adevăr o materie foarte fină, dar vocea umană este încă şi mai fină decât ea; gândul este mai fin decât vocea şi duhul mai fin decât gândul. Aerul este o materie fină, capabilă să transmită vocea la mare distanţă. Electricitatea este o materie foarte fină care transmite lumină la mari distanţe. Totuşi, mult mai rapid se propagă fiecare faptă, cuvânt sau gând al nostru la toate capetele lumii spirituale.

O cât de înfricoşat este să comitem păcatul şi să grăim cuvinte păcătoase şi să gândim gânduri nebuneşti! La ce înfricoşătoare distanţe se propagă toate acestea care sunt aruncate pe valurile mării celei duhovniceşti! Dar să nu credem că putem sonda noi vreodată lumea cea ascunsă a duhului. Destul ne este să ne măsurăm şi să cunoaştem cum toate faptele, cuvintele şi gândurile noastre sunt purtate cu necesitate şi îşi pun pecetea în toate cele patru zări: a lui Dumnezeu şi lumii nevăzute, a zidirii, a oamenilor şi a propriului suflet. Cu cât ne vom exersa mai

mult în această cunoaştere, cu atât vom atinge un nivel mai înalt de vigilenţă mântuitoare.

Încă o cugetare

Partea cea mai importantă a unei păşuni este iarba; a unui ogor, grâul; iar a unei grădini, legumele care cresc în ea. Nimeni nu se va lăuda cu gardul păşunii mai mult decât cu calitatea ierbii care creşte în ea. Nici mai mult cu şopronul ridicat la marginea ogorului, mai mult decât cu grâul care creşte pe el. Şi nici mai mult cu şanţurile de irigare ale grădinii, decât cu legumele care se fac în ea.

Aşadar, de ce oare se laudă unii oameni cu ţările lor, adică cu calitatea şoselelor din ţara lor, cu buna administraţie a graniţelor lor şi a oraşelor şi satelor lor, adică în general cu ceea ce - prin comparaţie cu însăşi recolta, adică omul - nu e mai important decât gardul păşunii, şopronul ogorului, sau şănţuleţele de irigare a grădinii?

Nu oamenii unei ţări există de dragul acelei ţări, ci ţara trebuie să existe de dragul oamenilor din ea. Hristos nu a venit să mântuiască diviziuni administrative, ci a venit să mântuiască oameni. O ţară are valoarea pe care o au oamenii ei. Căci ce folos au oamenii cei răi de la ţara lor cea mare? Doar mulţimea spinilor din întinsele ogoare.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care a stat de vorbă cu Nicodim (Ioan, cap. 3):

- *La cum Nicodim, chiar dacă era învăţător în Israil, nu înţelegea deplin adevărurile duhovniceşti;*
- *La cum intenţionat Mântuitorul îşi începe convorbirea cu el pornind de la problema naşterii duhovniceşti - o problemă cu totul de neînţeles pentru mintea lui Nicodim - ca astfel să-1 aducă pe Nicodim la smerenie şi apoi să-1 cultive mai departe ca pe un ogor bun, desţelenit;*
- *Cum la început Nicodim s-a apropiat de Mântuitorul cu timiditate şi şovăială (aşa cum şi astăzi mulţi cărturari fac), iar mai apoi cu mai multă îndrăzneală.*

Încă o luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos care în nopţile întunecoase Se roagă singur în munţi, pentru mântuirea mea, pentru mântuirea ta şi pentru mântuirea tuturor oamenilor:

- *La cum îşi ridică mâinile către cer; la cum Se apleacă la pământ; la cum îngenunchează la rugăciune nopţi la rând: pentru mântuirea mea şi a ta şi a tuturor oamenilor;*
- *La cum, rugându-Se stăruitor, sudoarea Lui s-a prefăcut în sânge, pentru mântuirea mea şi a ta şi a tuturor oamenilor;*
- *La cum nu S-a cruţat pe Sine, ci a privegheat îndelung, în rugăciune şi chinurile suferinţei, nedând trupului Său somn sau odihnă - pentru mântuirea mea şi a ta şi a tuturor oamenilor.*

Predică despre judecată şi osândă

Cel ce crede în El nu este judecat, iar cel ce nu crede a şi fost judecat (Ioan 3: 18).

Cel care crede în Hristos Domnul nu este judecat, căci el se judecă singur pe sine şi îşi conduce paşii după lumina care este înaintea lui. Asemenea omului care umblă în întuneric mult şi se călăuzeşte numai după luminarea pe care o ţine în mână - aşa este acela care crede în Hristos, adică, care umblă după El precum umblă omul după lumina ce-1 călăuzeşte prin întunericul vieţii.

Cel care nu crede *a şi fost judecat.* Adică, cel care nu are călăuză pe calea cea necunoscută încă de la primul pas pe care îl face s-a şi rătăcit, a şi pierdut drumul.

Cel care nu crede în Hristos se condamnă pe sine la ignoranţă, la neputinţă, la mânie, la mersul slăbănog de-a lungul unui drum întortocheat şi fără capăt, la viciu, la disperare şi poate chiar la sinucidere. El merge ca un osândit la chinul cel veşnic în ambele lumi: şi în această lume a simţurilor trupeşti înşelătoare şi în lumea cealaltă, spirituală. O cât de întunecată este cărarea fiilor şi fiicelor necredinţei şi cât de adânc este hăul dintre oricare doi paşi ai lor!

O, Stăpâne Atotmilostive, cu adevărat nu avem pe nimeni în care să credem afară de Tine, căci doar Tu ne mântuieşti pe noi din noaptea păcatului şi a morţii, Şi numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

Încă o predică despre piatra cea înfricoşată

Oricine va cădea pe această piatră va fi sfărâmat, iar pe cine va cădea ea îl va zdrobi (Luca 20: 18).

Mântuitorul şi Stăpânul Hristos este piatra cea din capul unghiului. Iuda a căzut pe această piatră şi s-a sfărâmat. Irod a căzut pe această piatră şi s-a sfărâmat. Iulian Apostatul a căzut pe această piatră şi s-a sfărâmat. Arie a căzut pe această piatră şi s-a sfărâmat. Cei care L-au negat pe Hristos şi şi-au bătut joc de El, cu toţii au căzut pe această piatră şi s-au sfărâmat ca vasele olarului.

Această piatră a căzut peste Sodoma şi Gomora, iar Sodoma şi Gomora au pierit cu desăvârşire. Această piatră a căzut peste Egipt, iar Egiptul s-a zdrobit cu totul. Ea a căzut peste Ierusalim şi Ierusalimul s-a zdrobit. A căzut peste poporul evreu şi poporul evreu a fost împrăştiat în bucăţi. Această piatră a căzut pe multe neamuri de oameni păcătoşi şi peste imperii şi acele neamuri păcătoase şi acele imperii s-au zdrobit şi s-au împrăştiat ca praful şi ca cenuşa.

Dumnezeu i-a iertat pe păcătoşi de şaptezeci de ori câte şapte, dar dacă păcătoşii tot păcătoşi voiesc să rămână, oare îi va mântui Dumnezeu în ciuda voinţei lor?! Nu, nu o va face, căci nu acesta este principiul mântuirii oamenilor. Principiul mântuirii oamenilor este ca oamenii de bună voia şi cu toată voia lor să fie de acord ca Dumnezeu să-i mântuiască. Dar dacă oamenii de şaptezeci de ori câte şapte şi chiar mai mult nu doresc deloc să se mântuiască, atunci Dumnezeu nu-i mântuieşte. Atunci oamenii se sfarmă, căzând pe piatra pe care o tot ocolesc şi se zdrobesc de piatra pe care, neputând-o ocoli, o tot ridică ca să o arunce departe de la ei.

Ce om va putea spune că Dumnezeu este nemilostiv, când 1-a mântuit pe tâlharul răstignit pe cruce, cel care s-a pocăit? Şi cine va putea spune că El este nedrept, când 1-a lăsat pieirii pe tâlharul celălalt, care nu numai că nu s-a pocăit, dar chiar şi în ceasul morţii şi-a bătut joc de dumnezeirea Lui?

O, Atotputernice Doamne, mântuieşte-ne pe noi! Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

21 februarie

Pomenirea Sfântului Zaharia, patriarhul Ierusalimului

În timpul domniei împăratului bizantin Heraclie, Hosroe împăratul perşilor a atacat Ierusalimul, în anul 614 după Hristos. Hosroe a vandalizat oraşul, a luat cinstita Cruce a lui Hristos cu sine în Persia şi de asemenea mulţime de creştini în sclavie: printre aceştia se afla şi patriarhul Zaharia.

Evreii 1-au ajutat pe Hosroe să comită toate aceste crime împotriva creştinilor. Printre răutăţile diavoleşti ale evreilor este pomenită şi aceasta: evreii au cumpărat de la Hosroe nouăzeci de mii de creştini, doar spre a-i ucide pe toţi.

Patriarhul Zaharia a rămas în sclavie la perşi timp de paisprezece ani. Multe minuni s-au săvârşit acolo prin lemnul cinstitei Cruci, astfel încât şi perşii ziceau: „A venit în Persia Dumnezeul creştinilor."

Mai târziu, împăratul Heraclie 1-a silit pe împăratul perşilor să înapoieze Sfânta Cruce la Ierusalim, precum şi pe Patriarhul şi pe toţi ceilalţi captivi creştini care încă nu muriseră, împăratul Heraclie însuşi a dus Sfânta Cruce pe umerii săi, intrând în Cetatea Sfântă, desculţ şi îmbrăcat umil.

Sfântul Zaharia a petrecut cealaltă vreme a vieţii sale în pace şi s-a strămutat la locaşurile cereşti în anul 631.

Lui i-au urmat în scaun patriarhul Modest, iar apoi Sfântul Sofronie, care se cinsteşte la 11 martie.

Pomenirea Sfântului cuvios Timotei

Sfântul Timotei a trăit în deplină sihăstrie la locul numit Symbola de pe versantul asiatic al Muntelui Olimp. El a intrat în mânăstire încă din tinereţea lui, a fost tuns monah şi până la bătrâneţe şi-a petrecut viaţa în postiri, rugăciune, privegheri şi nevoinţe neîntrerupte.

El a rămas feciorelnic de-a lungul întregii vieţi. Celor feciorelnici Dumnezeu le dă putere asupra duhurilor necurate şi aşa i-a dăruit El şi Sfântului Timotei. Prin nevoinţele intru mântuirea sufletului, Sfântul Timotei a reuşit să-şi zidească casa sufletului său sălaş Sfântului Duh.

Acest bărbat sfânt a trecut la cele veşnice în anul 795 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Eustatie, arhiepiscopul Antiohiei

Eustatie a fost un mare zelot şi apărător al Ortodoxiei. Astfel, el s-a arătat puternic intru apărarea Sfintelor Dogme ale Adevărului la Sinodul întâi Ecumenic de la Niceea (din anul 325), unde el a respins, pe baza întregii ştiinţe filosofice şi teologice, învăţătura necuratului Arie.

Împreună cu ceilalţi Sfinţi părinţi, Eustatie a mărturisit corect pe Iisus Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, ca fiind deopotrivă cu Tatăl şi cu Sfântul Duh după dumnezeire (după fiinţa lor dumnezeiască).

După moartea împăratului Constantin cel mare arienii oarecum iar au luat putere şi au început să-i prigonească mârşav pe creştini.

Sfântul Eustatie a fost scos din scaun şi surghiunit, mai întâi în Tracia, apoi în Macedonia.

Sfântul Eustatie a suferit mult, iar în cele din urmă şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu la anul 345 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Ioan al treilea Scolasticul, patriarhul Constantinopolului

Avocat fiind, acest Ioan a fost hirotonit preot, apoi a fost uns patriarh în anul 565 după Hristos. El este compilatorul canoanelor ce au fost introduse în Nomo-Canon.

În timpul său au fost introduse în Sfânta Liturghie dumnezeiască cântare a Heruvicului, precum şi Rugăciunea de dinaintea împărtăşirii cu Sfintele şi Dumnezeieştile Taine ale lui Hristos.

Cântarea Heruvică

Noi care pe Heruvimi cu tainǎ închipuim
Şi întreit sfânta cântare aducem
De Viaţă Făcătoarei Treimi,
Toată grija cea lumească acum să o lepădăm.
Ca pe împăratul tuturor să primim,
Pe Cel Nevăzut, înconjurat de cetele cereşti.

Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Rugăciunea de dinaintea împărtăşirii cu Sfintele lui Hristos Taine

Cred Doamne şi mărturisesc că Tu eşti cu adevărat Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui viu, care ai venit în lume să mântuieşti pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu.

Încă cred că acesta este însuşi Preacurat Trupul Tău şi însuşi Preascump Sângele Tău. De aceea mă rog Ţie: Miluieşte-mă şi-mi iartă greşelile mele cele de voie şi cele fără de voie, cele cu cuvântul sau cu fapta, cele cu ştiinţa şi cu neştiinţa şi mă învredniceşte fără de osândă să mă împărtăşesc cu Preacuratele Tale Taine, spre iertarea păcatelor mele şi spre viaţa de veci. Amin.

Cinei Tale celei de taină, Fiul lui Dumnezeu, astăzi părtaş mă primeşte, că nu voi spune vrăjmaşilor Tăi taina Ta, nici sărutare îţi voi da ca Iuda, ci ca tâlharul mărturisindu-mă, strig Ţie: Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta.

Stăpâne, Iubitorule de oameni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul meu, să nu mi fie mie spre osândă Sfintele acestea, pentru că nu sunt vrednic, ci spre curăţirea şi sfinţirea sufletului şi a trupului şi spre arvunirea vieţii şi a împărăţiei ce va să fie.

„Iar mie bine-mi este a mă lipi de Dumnezeu şi a pune în Domnul nădejdea mântuirii mele."

Sfântul Ioan Scolasticul a adormit cu pace la anul 577 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfânta Cruce

Stropită cu sânge, mântuitoarea Cruce
în întuneric multă vreme a zăcut,
Ca într-un mormânt.

De pe tine, Sfântă Cruce,
Trei zile Mântuitorul întru
întuneric S-a pogorât,
Iar tu, Sfântă Cruce,
Trei sute de ani întru întunericul de sub pământ
Ai zăcut.

Când dintru întuneric Stăpânul
pe strămoşi i-a izbăvit,
El apoi S-a înălţat,
Iar tu, când Biserica întru libertate a domnit,
Te-ai înălţat la rându-ţi.

Apoi timp de patruzeci de zile
Stăpânul pe pământ a rămas,
Iar tu, Sfântâ Cruce, la fel,
câteva zile de la înălţarea Ta,
Creştinilor ai strălucit;

Până când pe oameni
după cuviinţă i-ai ajutat
Credinţa să-şi întărească,
Până când ei cu adevărat au învăţat
Cu semnul Sfintei Cruci să se pecetluiască.

Astfel prin puterea conştiinţei
Cei botezaţi puterea
Sfintei Cruci o cunosc.

Astfel tu, cinstită Cruce,
cu cinste misiunea
Îţi îndeplineşti.

Mii de anii de vor trece,
Dar chipul tău întru tot cinstit
Şi puterea ta
Niciodată nu vor trece.
Credincioşii înaintea cinstitei şi
de viaţă făcătoarei Cruci
Mântuitorului Hristos I se închină
Şi Lui se roagă,
Şi ei toate necazurile şi
toate greutăţile şi le alină
înaintea ei.

Cugetare

Ce este ghicirea norocului? Există trei feluri de credinţe, care îşi au originea în ghicirea norocului: credinţa în întâmplarea oarbă, credinţa în lucruri şi credinţa în atotputernicia forţelor întunericului, a duhurilor necurate, a diavolilor.

Prin ghicirea norocului [sau prezicerea viitorului] se prorocesc evenimente, se fac deosebiri între lucruri şi se depune jurământ faţă de duhurile întunecate. Nici una dintre marile credinţe religioase nu au condamnat mai hotărât şi mai cu desăvârşire ghicirea norocului, decât credinţa creştină. Căci nici una dintre ele nu este mai liberă şi mai curată de ghicirea norocului decât ea. Ghicirea norocului înseamnă să supui omul lucrurilor şi fiinţelor care îi sunt inferioare. De aici se vede că ghicirea norocului este şi se poate numi credinţă în întuneric.

De aceea zice Sfântul apostol Pavel: ***Iar de basmele cele lumeşti şi băbeşti, fereşte-te şi deprinde-te cu dreapta credinţă (I Timotei 4: 7).***

Credinţa creştină este o credinţă a luminii în două sensuri: Intri în acela că îl ridică pe om deasupra întâmplării, deasupra lucrurilor şi deasupra duhurilor întunericului; iar al doilea că îl subordonează pe om numai şi numai Autorităţii Dumnezeului Celui Viu, Atotputernic şi Atotinţelept. Căci există Atotvăzătorul Dumnezeu şi de aceea nu există întâmplarea oarbă.

În duhovnicească unire cu acest Atotvăzător şi Atoinţelept şi Viu Dumnezeu, omul se poate înălţa deasupra tuturor lucrurilor şi se poate face mai puternic decât toate duhurile întunericului.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus Hristos, cel care a stat de vorbă cu tânărul cel bogat: ***Şi L-a întrebat un dregător, zicând: Bunule învăţător, ce să fac ca să moştenesc viaţa de veci? Iar Iisus i-a zis: Pentru ce Mă numeşti bun? Nimeni nu este bun, decât unul Dumnezeu. Ştii poruncile: Să nu săvârşeşti adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb, cinsteşte pe tatăl şi pe mama ta. Iar el a zis: Toate acestea le-am păzit din tinereţele mele. Auzind, Iisus i-a zis: încă una îţi lipseşte: Vinde toate câte ai şi le împarte săracilor şi vei avea comoară în ceruri şi vino de-mi urmează Mie. Iar el, auzind acestea, s-a întristat, căci era foarte bogat (Luca 18: 18-23).***

Să luăm aminte la cum:

- *Tânărul cel bogat a cerut sfat, dar nu s-a pregătit pentru jertfă; Mântuitorul i-a arătat calea jertfei care este de trebuinţă pentru dobândirea vieţii veşnice;*
- *Tânărul bogat a plecat întristat pentru că nu se putea despărţi de bogăţiile lui.*

Predică despre post şi rugăciune

Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieşi, decât numai cu rugăciune şi cu post (Marcu 9: 29).

Aceasta este reţeta mântuitoare a Celui mai Mare Doctor al sufletului omenesc. Acesta este remediul cel încercat şi dovedit cel mai eficace de-a lungul veacurilor.

Căci un alt remediu în contra nebuniei, nu există. Căci ce fel de boală este aceasta? Aceasta este boala în care sufletul omenesc este parazitat şi tiranizat de un duh rău, un duh ucigaş care lucrează la distrugerea atât a trupului, cât şi a sufletului acelui om.

Băiatul pe care Mântuitorul 1-a vindecat de acest duh rău fusese aruncat de el când în foc, când în apă, numai şi numai în scopul de a-1 omorî.

Câtă vreme omul doar filozofează despre Dumnezeu, el se face pe sine cu desăvârşire neajutorat în faţa duhului rău. Căci duhul rău îşi bate joc de anemica sofisticărie a filozofiei omeneşti, însă de îndată ce omul începe să postească şi să se roage lui Dumnezeu, duhul cel rău se umple de o spaimă cu neputinţă de descris. Sub nici un chip nu poate îndura duhul cel rău buna mireasmă a rugăciunii şi a postului. Această dulce bună mireasmă îl înăbuşă cu totul şi îl slăbeşte cu desăvârşire, până la epuizare, în omul care se mulţumeşte doar să filozofeze despre Dumnezeu, se află spaţiu larg pentru intrarea în el a diavolilor.

Dar în omul care se apucă cinstit de rugăciune către Dumnezeu şi cu evlavie şi dragoste se pleacă postului, întru nădejde şi răbdare, locul devine foarte strâmt şi de nesuferit şi diavolul trebuie neapărat să fugă de acolo, împotriva anumitor suferinţe trupeşti există doar câte un singur remediu, împotriva celei mai mari boli a sufletului, care este posedarea demonică, există două remedii, care trebuie utilizate neapărat împreună: postul şi rugăciunea.

Apostolii şi sfinţii au postit şi s-au rugat lui Dumnezeu. De aceea aveau atâta putere asupra duhurilor necurate.

O, Preadulce Doamne Iisuse Hristoase, Doctorul şi Ajutorul sufletelor noastre în toate nenorocirile care ne cuprind, întăreşte-ne pe noi cu puterea Duhului Tău Celui Sfânt, ca şi noi să putem să urmăm şi să împlinim cu faptă dumnezeiască porunca postului şi a rugăciunii, pentru mântuirea sufletelor noastre şi mântuirea aproapelui nostru, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

22 februarie

Pomenirea Sfântului mucenic Mavrichie [Mauriciu] şi a celor şaptezeci de ostaşi împreună cu dânsul

În timpul domniei împăratului Maximian s-a pornit sălbatica prigoană împotriva creştinilor. Mavrichie era generalul armatei staţionate în cetatea siriană Apamea.

Păgânii 1-au pârât pe acest general împăratului ca pe unul ce era creştin şi propovăduia credinţa creştină printre soldaţii săi.

Pentru investigări a sosit în cetate însuşi împăratul, împreună cu Mavrichie au fost aduşi împreună la anchetă şi şaptezeci dintre soldaţii săi. Printre aceştia se afla şi Fotinius, fiul lui Mavrichie.

Nici linguşirile împăratului şi nici ameninţările lui nu au putut să-i clintească pe aceşti adevăraţi eroi. Ameninţărilor împăratului, ei răspundeau: „O împărate, nici urmă de teamă nu se află în sufletele sănătoase şi puternice ale celor care îl iubesc pe Dumnezeu!" Când la porunca împăratului au fost devestiţi de hainele şi centurile lor ostăşeşti, ei au răspuns: „Domnul Dumnezeul nostru ne va îmbrăca în veşminte care niciodată nu se vor mai învechi şi ne va încinge cu brâiele slavei celei veşnice!"

Când împăratul i-a admonestat că dispreţuiesc înaltele însemne ale demnităţii lor ostăşeşti, ei au răspuns: „Fără cinste iţi este cinstea cu care ne-ai cinstit pe noi, împărate, căci pe Dumnezeu L-ai uitat, Cel Care ţi-a dat ţie împărăţie!"

Apoi împăratul a poruncit ca mai întâi să fie ucis Fotinius, sub ochii tatălui său, spre a-1 înfricoşa, pe el şi pe ceilalţi ostaşi. Dar Mavrichie a strigat: „Dorinţa noastră cea mai fierbinte tu o îndeplineşti, O, ucigaşule, căci pe ostaşul Fotinius la ceruri îl trimiţi, înaintea noastră!"

Împăratul apoi i-a condamnat la o moarte ce i-a arătat lui întreaga ticăloşie: ei au fost aduşi la un loc mlăştinos, noroios, bântuit de tot felul de ţânţari, viespi şi alte insecte înţepătoare şi veninoase.

Ostaşii împreună cu generalul lor au fost dezbrăcaţi pină la piele, unşi cu miere de albină şi legaţi de copaci, astfel încât acele viespi să-i înţepe pină la moarte. După zece zile de chinuri dintre cele mai groaznice, ei şi-au dat sufletele în mâinile lui Dumnezeu, strămutându-se, după atâta chin, la locaşurile cele cereşti unde cu

îngerii pururea se veselesc. Creştinii au luat în taină trupurile lor şi le-au îngropat cu cinste.

Aceşti viteji ostaşi ai lui Hristos au primit mucenicia la anul 305 de la întruparea Sa.

Pomenirea Sfinţilor mucenici din Evghenia, de lângă Constantinopol

În timpul împăratului bizantin Arcadie s-au dezgropat şi s-au dat la iveală multe sfinte moaşte, între care şi ale Sfântului apostol Andronic şi ale Iuniei, cei pomeniţi de Sfântul apostol Pavel: ***îmbrăţişaţi pe Andronic şi pe Iunia, cei de un neam cu mine şi împreună închişi cu mine, care sunt vestiţi între apostoli şi care înaintea mea au fost în Hristos (Romani 16: 7).***

Aceste sfinte moaşte s-au descoperit prin arătarea dumnezeiască ce s-a făcut unui cleric pe nume Nicolae Caligraful.Numele celorlalţi mucenici ai lui Hristos cărora le aparţineau acele sfinte moaşte sunt cunoscute numai de Unul Dumnezeu, care le-a trecut numele în Cartea Vieţii celei cereşti, în veacul al doisprezecelea după Hristos.

Împăratul bizantin Andronic al II-lea a clădit o slăvită biserică peste moaştele Sfântului apostol Andronic.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Talasie şi Limneu

Şi Talasie şi Limneu erau vestiţi nevoitori din Siria. O nevoinţă a lor deosebită a fost aceea a tăcerii.

După moartea Sfântului Talasie din anul 440 d. Hr., Limneu s-a alăturat Sfântului Maron (pomenit la 14 februarie), după a cărui pildă a trăit până la moarte pe vârful unui munte, sub cerul liber, neavând niciodată acoperiş deasupra capului. Aşa trăind, el făcea mult bine unei mulţimi de oameni sărmani care s-au adunat în jurul lui: orbi fiind aceştia şi siliţi să cerşească, el i-a adunat laolaltă şi le-a clădit căsuţe cu mâinile lui, ducându-le în fiecare zi de mâncare din hrana ce i-o aduceau cei care veneau la dânsul: oameni bolnavi şi suferinzi care pururea aveau nevoie de ajutorul lui, căci avea putere şi asupra duhurilor necurate, prin harul Duhului Sfânt.

Pomenirea Sfântului Papia din Hierapolis

Sfântul Papia a fost ucenicul Sfinţilor apostoli şi scriitor bisericesc. Ne-au rămas de la Papia mărturii privitoare la Evangheliile Sfinţilor Apostoli Matei şi Marcu, ale existenţei celor patru Mării şi ale fraţilor Mântuitorului Hristos; de asemenea a ajuns până la noi (deşi incomplet) un manuscris al său intitutlat „O tâlcuire a cuvintelor Domnului".

Cântare de laudă la Sfinţii Mavrichie şi Fotinius, ostaşii lui Hristos

O, Sfinte Mavrichie, cel care eşti rădăcină sfântă!
O, mlădiţă sfântă a rădăcinii celei sfinte,
Sfinte tinere Fotinius!

Voi lui Dumnezeu pe voi înşivă
Jertfă plăcută v-aţi adus.

Tatăl cel viteaz, Mavrichie,
Martor a fost uciderii fiului lui,
Văzând cum sânge din sângele său
înroşeşte pământul.

Inima lui a suferit,
Dar gura lui strigăt nu a dat,
Părerea de rău nu a reuşit să-l muşte,
Iar ochii lui lacrimi lumeşti nu au vărsat.

Tu însuţi Doamne, mi l-ai dăruit pe fiul meu;
O, Slăvite Doamne, cu ce altceva aş putea vreodată
Iubirea Ta dumnezeiască eu să o răsplătesc?

De moarte pentru Tine, Doamne,
Şi pe mine mă învredniceşte,
Aşa cum l-ai învrednicit pe fiul meu.

Aşa Doamne fâ-mi mie, Tu care pe Fiul Tău
Cel Unul Născut
Pentru noi Jertfă L-ai trimis.

Mavrichie ostaşul slăvit al împărăţiei celei Cereşti
De la împăratul acestei lumi slavă nu primeşte;
Ci el pe ai săi ostaşi, legiune slăvită, spre lupta cea bună

îi întăreşte: Ostaşilor mei! Idolilor celor fără suflet nu vă închinaţi!

Mavrichie pe a sa oştire la moartea cea plină de viaţă o duce,
La viaţa a cărei frumuseţe
Limba nu o poate povesti.

*Hrăneasc*ă*-se viespile*
Cu al nostru trup pieritor:
Noi învinşi niciodată nu vom fi,
Nu, niciodată,
Oştenii mei!

*Hrăneasc*ă*-se lighioane otrăvite*
Cu al nostru sânge stricăcios:
Astfel mai grabnic noi în Partea Luminii
Vom trece, fraţii mei.

Acolo se sălăşluiesc toţi Luptătorii Crucii
Care pe Tine Doamne, nu Te-au trădat!
Aşa grăi-vom noi
Mântuitorului Hristos.

Cugetare

Despre starea cea pururea cu Dumnezeu, Sfântul Antonie cel Mare ne învaţă: „Sufletul tău pururea cu Domnul să se afle, iar trupul tău pe pământ să se afle că şi o statuie nesimţitoare. Drepţi pururea să stai cu sufletul înaintea Feţei Domnului. Pururea înaintea ochilor să ai frică de Domnul; tot aşa, pururea, pomenirea morţii şi lepădarea cu scârba a tuturor celor lumeşti. Să mori pururea şi în fiecare zi, aşa ca să poţi viaţa veşnică să o dobândeşti. Veşnic să priveghezi ca să nu te cuprindă lenea şi trândăvia. Scârba să-ţi fie ţie de cele lumeşti: pe acestea, pururea să le lepezi, căci altfel piedici în calea către Dumnezeu ţi se vor face ţie. Scârbeşte-te şi urăşte tot ceea ce te desparte de Dumnezeu şi îţi strică sufletul. Să nu te desparţi de Domnul de dragul câştigurilor celor lumeşti şi pieritoare. Să nu te iei după cel care este mai slab decât tine, ci mai curând după cel care este mai tare şi mai îmbunătăţit. Mai presus de toate, pururea să ai rugăciunea în inimă, pururea să mulţumeşti Domnului pentru toate cele ce vin asupra ta. împlinind acestea, poţi să nădăjduieşti că vei fi moştenitor Celor ce ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, şi la inima omului nu s-au suit (I Cor. 2: 9).

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos, cel care a stat de vorbă cu Marta şi cu Maria:

- *La căldura dragostei cu care ele L-au întâmpinat şi au dorit să asculte cuvintele Lui;*
- *La cum Maria îl întâmpină pe El cu o mai mare ospitalitate duhovnicească, iar Marta cu o grijă mai mare pentru odihna Lui trupească;*
- *La cum Domnul Se bucură mai mult de grija cu care un suflet primeşte hrana Lui duhovnicească decât de cea cu care se pregăteşte masa pentru hrănirea Lui cea trupească.*

Predică despre nebunii cei care sunt mai înţelepţi decât lumea

Noi suntem nebuni pentru Hristos (I Cor. 4: 10).

Aşa grăieşte marele apostol Pavel, cel care la început s-a călăuzit după înţelepciunea acestei lumi, care este împotriva lui Hristos şi cel care, mai apoi recunoscând minciuna şi putreziciunea înţelepciuni a lumii, a aflat lumina şi veşnica stabilitate a înţelepciunii celei după Hristos. Când s-a întâmplat astfel, Sfântul apostol Pavel nu s-a mâniat pe înţelepciunea lumii care 1-a numit *nebun pentru Hristos* şi nu a pregetat, în răspărul lumii, chiar să iubească a se numi pe sine astfel.

Pentru noi creştinii nu e de nici o importanţă cum ne priveşte sau cum ne numeşte lumea. Este în schimb de cea mai mare importanţă şi de supremă importanţă, cum ne privesc şi cum ne numesc sfinţii îngeri, când după moartea noastră, ajungem să vedem feţele lor.

Aceasta trebuie să fie marea noastră grijă, pe lângă care toate grijile acestei vieţi trebuie să ne fie ca un nimic.

Căci fie suntem nebuni pentru lume din pricina lui Hristos, fie nebuni pentru Hristos din pricina lumii. O, cât de scurt este sunetul cuvântului lumii! Dacă lumea ne numeşte pe noi creştinii „nebuni", apoi să ştim că lumea nu are mult de trăit şi deci nici cuvintele ei! Dar dacă cei cereşti şi veşnici ne vor numi pe noi „nebuni", apoi să ştim că acea numire este pentru noi osânda veşnică, neştearsă în veci.

Cei care nu cred în Dumnezeul cel veşnic Viu, nici în viaţa veşnică, nici în întruparea Stăpânului Hristos, nici în învierea Lui, nici în adevărul Evangheliei,

nici în veşnica milă şi dreptate a lui Dumnezeu, oare este de mirare că unii ca aceştia îi consideră nebuni pe cei care cred în ele?

O, fie ca toţi cei care se însemnează cu semnul Sfintei Cruci nu doar să îndure cu uşurinţă denumirea de „nebuni" din partea lumii de dragul lui Hristos, dar chiar să o primească cu bucurie şi cu mulţumire!

Să săltăm şi să ne bucurăm când necredincioşii astfel ne numesc, căci acesta semn vădit este că aproape ne aflăm de Hristos şi departe de necredincioşi! Să ne bucurăm şi să săltăm şi să strigăm mereu cu ecou puternic în urechile lumii: Da, Da! Cu adevărat nebuni pentru Hristos suntem noi şi ne bucurăm cu bucurie mare de cinstea aceasta!

O, Atotînţelepte Doamne, întăreşte-ne pe noi cu puterea Ta, ca niciodată să nu ne temem de necredincioasa lume, nici când mişeleşte ne loveşte pe noi, nici când spurcat ne insultă pe noi, pentru Sfânt Numele Tău. Căci numai Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

23 februarie

Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Policarp, episcopul Smirnei

Sfântul Policarp, acest mare bărbat apostolic, s-a născut păgân. Sfântul Ioan evanghelistul şi teologul 1-a adus la Sfânta credinţă a lui Hristos şi 1-a botezat.

În copilăria sa, Policarp a rămas orfan şi o femeie nobilă văduvă, Calista, în urma unei vedenii, 1-a luat la sine şi 1-a crescut ca pe fiul ei. Încă din copilărie Policarp era pios şi milostiv. El voia cu râvnă să imite viaţa Sfântului Vucol, care era pe atunci episcopul Smirnei, precum şi vieţile Sfinţilor apostoli Ioan şi Pavel, pe care îi cunoscuse şi cărora le ascultase cuvintele.

Sfântul Vucol 1-a hirotonit presbiter, iar înainte de a muri 1-a desemnat ca pe succesorul său la scaunul episcopal din Smirna. Episcopii cei apostolici, care se strânseseră la înmormântarea Sfântului Vucol, 1-au sfinţit şi pe Policarp intru episcop, încă de la început Sfântul Policarp a primit de la Dumnezeu darul facerii de minuni. El a scos diavolul dintr-un rob al unui prinţ şi cu rugăciunile a oprit un incendiu groaznic care se pornise în cetatea Smirnei.

Văzând acestea, păgânii îl socoteau pe Episcopul Policarp ca pe unul dintre zei, căci el a făcut să vină ploaie în vreme de secetă cumplită, el vindeca bolile, avea darul străvederii şi al proorociei, pe lângă multe alte daruri şi harisme duhovniceşti.
El a suferit mucenicia în timpul împărăţiei lui Marcus Aurelius. Cu trei zile înaintea morţii, Sfântul Policarp a prorocit: ***“în trei zile, voi fi aruncat şi ars în foc pentru Numele Domnului şi Dumnezeului meu Iisus Hristos.”***

Şi cu adevărat, când în a treia zi a fost apucat de soldaţi şi târât în faţa judecăţii, el a strigat: ***“Să fie aceasta voia Domnului şi Dumnezeului meu!”.***

Când judecătorul 1-a sfătuit să se lepede de Hristos şi să recunoască zeii Romei, Policarp a zis: ***“Eu nu pot da ceea ce este mai bun, pe ceea ce este mai rău!”.***

Cu deosebire evreii îl urau pe Sfântul Policarp şi voiau cu tot chipul să obţină să fie ars de viu. Când 1-au legat de rug, el s-a rugat lui Dumnezeu multă vreme. El era foarte bătrân, cu pletele albe ca argintul şi faţa strălucitoare ca a unui înger. Cei de faţă au văzut cum limbile de foc îl înconjoară fără să îl atingă, înspăimântaţi de aceasta, judecătorii cei păgâni au poruncit gâdelui să-1 străpungă cu săgeţi, prin limbile cele de foc. Când a fost împuns, atât de mult sânge a curs din rănile lui, încât a stins cu desăvârşire văpaia focului, iar trupul lui a rămas întreg şi nears.

La rugăminţile nelegiuite ale evreilor, judecătorul a poruncit ca trupul cel mort să fie ars după obiceiul păgânilor greci.Astfel cei plini de toată răutatea au ars trupul mort al aceluia pe care nu au putut să-1 ardă pe când era viu.

Sfântul sfinţit episcop Policarp a luat mucenicia în Sfânta şi marea Zi Sâmbăta a anului 167 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Damian

Sfântul Damian a fost monah în Mânăstirea Esfigmenu din Sfântul Munte Athos şi contemporan şi impreună-nevoitor al slăvitului monah Cosma din Mânăstirea Zografu.

El a dus o viaţă de aspre nevoinţe duhovniceşti pe Muntele Samaria, cel care se află între Esfigmenu şi Hilandar.

El a adormit cu pace la anul 1280 după Hristos. La moartea lui, din trup a ieşit un miros de bună mireasmă, lucru care a durat timp de patruzeci de zile.

Cântare de laudă la Sfântul Policarp

Pe cei sfinţi ai lui Dumnezeu îi păzeşte,
Ca să nu piară înainte de timpul hărăzit lor,
Ca să nu piară înainte ca ei
Chemarea pe acest pământ
Să-şi împlinească.

Sfântul Policarp, bătrânul şi sfântul
Lui Dumnezeu,
Cu diaconul său a călătorit
Iar noaptea au înnoptat la un han
Ce l-au găsit pe cale.

Acolo bătrânul se roagă
În timp ce diaconul său doarme.
Şi iată că un înger al Domnului
înaintea bătrânului
Se înfăţişează.

El îi porunceşte ca grabnic să se ridice

Şi hanul cu grăbire să-l părăsească,
Căci curând hanul va fi distrus.

Bătrânul pe diacon îl trezeşte,
Dar diaconul, obosit, mai departe doarme.
îngerul se înfăţişează din nou,
Aceeaşi poruncă strigând;
Din nou bătrânul pe diacon îl trezeşte,
Dar îngreunat de somn,
Acesta - acum se ridică, acum cade iar.

Îngerul şi a treia oară vine
Şi a treia oară primejdia strigând.

Aceasta înşelare nu este,
Vede bătrânul, ci cu adevărat
Vestire de la Dumnezeu.

Sfântul sare şi pe diacon îl apucă,
Din han ieşind cu grăbire mare.

Şi cum au ieşit, hanul din temelii s-a distrus,
Iar toţi cei aflaţi înăuntru au pierit,
Din pricini de multe fărădelegi ascunse.

Tânărul diacon de spaimă s-a cuprins
Pe când bătrânul a stat
În rugăciune tăcută.

Celui Preaînalt ei mulţumită au adus
Şi calea şi-au dus mai departe,
Sub a stelelor lumină.

Cugetare

Sfântul Policarp astfel le scrie Filipenilor despre preotul Valentin care căzuse în păcatul iubirii de arginţi şi care ascundea pentru sine banii cuveniţi Bisericii:

„întristat este sufletul meu foarte din pricina lui Valentin care fiind odată presbiter împreună cu noi, şi-a uitat rangul [preoţesc] cel dăruit lui de Domnul.

De aceea vă rog, feriţi-vă de necurata zgârcenie şi rămâneţi curaţi şi drepţi. Feriţi-vă de orice rău. Căci cel care nu se poate stăpâni pe sine, cum va putea învăţa pe alţii să se stăpânească? Cel care cade în patima iubirii de arginţi îşi întinează sufletul cu fărădelegea închinării la idoli şi se numără cu păgânii.

Cine este cel care nu vede judecata lui Dumnezeu? Aşa cum Sfântul Apostol Pavel ne învaţă: Au nu ştiţi că sfinţii vor judeca lumea? (I Cor. 6: 2). Cu alte cuvinte, noi aşa ceva nu am mai văzut niciodată printre voi, fllipenii, nici am mai auzit căci printre voi a dus binecuvântatul şi marele Pavel o viaţă de nevoinţe şi despre voi grăieşte el cu laudă la începutul epistolei celei de el scrise către voi, către voi, care îl cunoşteaţi pe Dumnezeu pe când încă noi, Policarp, încă nu-L cunoşteam, nici noi şi nici locuitorii Smirnei.

Fraţilor, de aceea sunt întristat foarte din pricina lui Valentin şi a soţiei lui. Mă rog lui Dumnezeu să le dăruiască pocăinţă. Dar voi, să nu-l socotiţi ca pe un vrăjmaş, ci povăţuiţi-l ca pe un frate (2 Tes. 3: 15), învăţându-l să se îndrepte, ca pe un fiu risipitor ce se află în suferinţă, aşa încât întreg trupul Bisericii să fie sănătos.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, cel care a stat de vorbă cu samarineanca:

- *La cum mai întâi mintea femeii se afla cu totul în înţelesul cel trupesc al cuvintelor rostite de El;*
- *La cum Stăpânul cu blândeţe a călăuzit mintea femeii către înţelesurile cele mai înalte, duhovniceşti;*
- *La cum această grăire a Mântuitorului cu samarineanca a dus la convertirea multora la Hristos;*
- *La cum mai întâi, seminţele cuvintelor Domnului par că putrezesc în mintea cea trupească, dar mai târziu ele învie, cresc, se coc şi aduc multă roadă duhovnicească.*

Predică despre lucrările Mântuitorului Hristos

Căci lucrurile pe care Mi le-a dat Tatăl ca să le săvârşesc, lucrurile acestea pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis (Ioan 5:36).

Fraţilor, care sunt aceste lucruri ale lui Hristos?

⇒ *Ele sunt lucrările Stăpânului care Se întoarce din călătoria cea îndepărtată şi-Şi găseşte casa jefuită şi pustie.*

⇒ *Ele sunt lucrările Doctorului care a păşit în cel mai infestat spital al zidirii – societatea umană - aducând cu Sine medicamente şi vindecând cu putere.*

⇒ *Mai departe, ele sunt lucrările Regelui care S-a întors în ţara Lui şi a găsit-o în ruină şi sfâşiată în multe bucăţi, iar pe locuitorii cetăţeni ca pe nişte robi în pământ străin.*

⇒ *Ele sunt lucrările Fratelui mai mare care a călătorit până departe ca să-Şi adune fraţii mai mici care s-au depărtat ca nişte risipitori şi s-au sălbăticit.*

⇒ *Ele sunt lucrările Vindecătorului, Păstorului, Eroului şi Chivernisitorului.*

Cu adevărat, nu mici sunt lucrările acestea! Omul obişnuit, înzestrat cu cea mai mare ştiinţă, cu toată priceperea şi cu tot curajul, nu ar putea să le săvârşească nici dacă ar avea la dispoziţie trei mii de ani, el nici nu ar putea să pună început acelor lucrări pe care Mântuitorul Hristos le-a săvârşit în trei ani şi jumătate ale propovăduirii Sale pe pământ. Dar nu un singur om, ci nici chiar toţi oamenii din toate timpurile adunaţi la un loc nu ar putea să săvârşească lucrările lui Hristos, nici dacă ar avea la dispoziţie toată veşnicia.

Dar cum a putut Mântuitorul să săvârşească atât de multe lucrări? El a reuşit cu ajutorul a cinci mari minuni: Smerenia, Cuvântul, Fapta, Sângele şi Învierea.

Ce mărturie aduc lucrările lui Hristos?

✓ *Întâi, că nu pământul este cel care L-a trimis pe El, ci Cerul;*

✓ *Al doilea, că nu un înger L-a trimis pe El, ci însuşi Tatăl Ceresc;*

✓ *Al treilea, că nimeni nu poate săvârşi asemenea lucrări decât dacă este El însuşi la fel de mare ca Dumnezeu, la fel de înţelept ca Dumnezeu, la fel de puternic ca Dumnezeu, la fel de milostiv ca Dumnezeu; Da! Cu adevărat nimeni care nu este El însuşi egal cu Dumnezeu!*

O, cât de neînsemnate sunt lucrurile noastre pe lângă ale Mântuitorului Hristos! Doar o fărâmă să avem din bunătatea şi râvna lui Hristos, din hărnicia şi buna Lui credinţă şi ne-am putea duce la îndeplinire lucrările noastre proprii în chip desăvârşit.

Dăruieşte-ne nouă acea fărâmă, O Stăpâne Iisuse Hristoase, căci nici nu o putem afla pe ea pe acest pământ şi nici vrednici de ea nu suntem! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

24 februarie

Aflarea capului Sfântului Înaintemergător şi Botezător Ioan

Sfântul şi întru tot slăvitul Botezător Ioan a fost decapitat la dorinţa expresă şi la instigarea nelegiuitei Irodiada, soţia nelegitimă a ticălosului împărat Irod. Când lui Ioan i s-a tăiat capul în închisoare, Irodiada a dat poruncă ca să nu-i fie îngropat capul împreună cu trupul, căci nelegiuita se temea că oarecum, prorocul ar putea astfel învia. De aceea, ea i-a luat capul şi 1-a îngropat adânc într-un loc ascuns şi spurcat.

Dar ea avea o doamnă de companie, pe Ioana, care era soţia demnitarului Huza de la curtea lui Irod. Aceasta bună şi cu frică de Dumnezeu Ioana nu a putut tolera ca să vadă capul Omului lui Dumnezeu zăcând în necurăţie. De aceea ea 1-a dezgropat în ascuns, 1-a dus la Ierusalim şi 1-a îngropat în Muntele Măslinilor.

Neştiind de aceasta, când regele Irod a auzit de minunile prea mari pe care le săvârşeşte Mântuitorul, s-a înfricoşat şi a spus: *Acesta este Ioan Botezătorul [pe care l-am ucis] el s-a sculat din morţi şi de aceea se fac minuni prin El* (Matei 14: 2).

După o mare bucată de vreme, un proprietar bogat şi slăvit a crezut în Hristos şi lepădând poziţie socială şi toată deşertăciunea acestei lumi, s-a făcut monah luându-şi numele de Inochentie. Ca monah, el s-a sălăşluit în Muntele Măslinilor, chiar la locul unde se afla îngropat capul Botezătorului Ioan. Dorind să-şi zidească o chilie, el a săpat adânc şi a descoperit un vas de pământ în care se afla un cap, ce prin descoperire dumnezeiască a aflat că este al lui Ioan Botezătorul. El a cinstit cu evlavie acele sfinte moaşte, apoi le-a ingropal la loc acolo unde le-a găsit.

Mai târziu, prin pronia dumnezeiască, aceste sfinte moaşte făcătoare de minuni (adică sfântul cap al Botezătorului Ioan) au călătorit din loc în loc, cufundate în întunericul uitării, până iar au fost descoperite, în sfârşit, sub domnia cucernicei împărătese Teodora, mama lui Mihail şi soţia lui Teofil şi pe timpul Patriarhului Ignatie, acest sfânt cap a fost adus la Constantinopol.

Multe vindecări minunate s-au lucrat la moaştele cinstitului cap al Înainte-mergătorului.

Dar este important şi interesant de notat că, deşi în timpul vieţii înaintemergătorul nu a făcut nici o minune, *Ioan nu a făcut nici o minune* (Ioan 10: 41), totuşi,

sfintele sale moaşte s-au aflat lucrătoare de nenumărate şi puternice minuni de-a lungul veacurilor, după strămutarea lui la ceruri.

Pomenirea Sfântului cuvios Erasmie

Sfântul Erasmie a fost monah la Mânăstirea Peşterilor din Kiev. El a moştenit o mare avere de la părinţii lui, pe care a cheltuit-o toată la zidirea şi împodobirea sfintelor biserici şi mai cu seamă la îmbrăcarea în aur şi argint a sfintelor icoane.

Când după toate acestea a sărăcit cu totul, a fost dispreţuit de toţi. Diavolul îi şoptea că şi-a risipit toată averea în zadar, că în loc să o dea săracilor, el a cheltuit-o pe împodobirea bisericilor. Erasmie a căzut victimă acestei înşelări şi a început să se dispreţuiască pe sine, căzând într-o deznădejde fără seamă şi începând să trăiască la întâmplare şi fără de rânduială.

La ceasul morţii lui, fraţii s-au adunat în jurul lui şi au început să vorbească între dânşii despre păcatele lui de care el însuşi nu fusese conştient.

Deodată el s-a ridicat în capul oaselor şi a zis: "Părinţilor şi fraţilor, aşa este precum spuneţi, sunt păcătos şi nu am pocăinţă, dar priviţi Sfântul Antonie şi Sfântul Teodosie au sosit înaintea mea, iar Maica lui Dumnezeu mi-a zis că Dumnezeu mi-a mai îngăduit timp de pocăinţă".

***Maica Domnului** a mai grăit către el şi aceste cuvinte de întărire: "Pe săraci pururea îi aveţi cu voi pretutindeni, dar bisericile mele, nu".*

Cântare de laudă la Sfântul Ioan Botezătorul

Să ne rugăm lui Ioan,
Slăvitului Înaintemergător
Al Domnului,
Trâmbiţa Ziditorului,
Robul lui Dumnezeu
Trimis spre ajutorul oamenilor.

Să ne rugăm lui Ioan
Cel înfricoşat şi sfânt,
Ca prin el Dumnezeu Cel Preaînalt
Să se milostivească spre noi.

De primejdii ascunse şi năprasnice
Fereşte-ne pe noi,
Sfinte părinte Ioane!

Pentru păstrarea curată a credinţei
Pe acest pământ,
Ajută-ne nouă,
Sfinte părinte Ioane!

Îndestularea grâului pe acest pământ,
Până la sfârştiul veacurilor
Dăruieşte-ne-o nouă,
Sfinte Părinte Ioane,
Ca în fiecare snop să vedem
În fiecare snop,
Paşii lui Dumnezeu!

La căderea nopţii,
Întăreşte-ne pre noi întru nădejdea
Răsăritului,
Sfinte părinte Ioane.

O, Sfinte părinte Ioane,
Ajută-ne nouă ca mai înainte de căderea
Nopţii morţii noastre
întru pocăinţă adevărată să ne îmbrăcăm,
Şi Răsăritul înfricoşatei Judecăţi
Cu nădejde să-l întâmpinăm.

Cugetare

Nu ne sunt nici învăţători buni nici prieteni buni cei care ne fac nouă întotdeauna după vrerile noastre.

Sfântul cuvios Ioan moshu scrie despre o femeie slăvită dintr-o familie senatorială care a venit în pelerinaj la Locurile Sfinte. Sosind la Cezareea, ea a hotărât să rămână o vreme acolo, şi s-a adresat cu următoarea rugăminte episcopului locului: "Dă-mi mie o femeie evlavioasă care să mă înveţe frica de Dumnezeu". Episcopul i-a recomandat o fecioară smerită.

După o bucată de vreme, episcopul a întâlnit-o iar pe femeia cea slăvită şi a întrebat-o: "Cum este fecioara pe care ţi-am adus-o să te înveţe?"

"Este bună", a răspuns femeia, "dar nu prea mă ajută pentru că este aşa de smerită încât mă lasă să-mi fac voia mea. Dar mie îmi trebuieşte cineva care să mă certe şi să nu mă lase să fac ce poftesc".

Atunci episcopul i-a adus o altă fecioară, cu un caracter foarte aspru, care a început să o certe pe femeie, numind-o bogătancă lipsită de simţire şi milostivire şi aşa mai departe.

După o vreme, episcopul iar a întrebat-o: "Dar această altă fecioară, cum se poartă ea cu tine?"

"O, ea cu adevărat este de folos sufletului meu, înalt Preasfinţite Părinte", a răspuns soţia senatorului. Şi aşa a dobândit smerenia această femeie bogată şi foarte slăvită.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, Piatra de încercare:

- *a închipuirii de sine celei păcătoase, a minţii pervertite a omenirii care prin gândirea ei trupească şi desfrânata luptă de-a pururi contra minţii lui Hristos;*
- *a iubirii de sine celei păcătoase, a inimii pervertite a omului care prin ea însăşi, nu acceptă nici iubirea lui Dumnezeu, nici pe a aproapelui;*
- *a voii proprii celei păcătoase, adică a voinţei pervertite a omului care prin ea însăşi, pururea luptă contra voinţei lui Dumnezeu.*

Predică despre pocăinţă şi iertarea păcatelor

Şi să se propovăduiască în numele Său pocăinţa spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim (Luca 24: 47).

Aceasta este ultima învăţătură pe care Mântuitorul a dat-o apostolilor Săi. În aceste cuvinte se cuprinde, precum în miezul unei nuci, toată Evanghelia împăcării dintre Dumnezeu şi oameni. ***Căci ce vrea Dumnezeu de la oameni şi ce le dăruieşte El lor? El caută pocăinţa lor şi le dăruieşte iertarea păcatelor. El cere puţin şi dăruieşte totul. Să se pocăiască oamenii de toate păcatele şi fărădelegile lor şi să***

înceteze a le mai face şi vor primi totul de la Dumnezeu - nu doar ceea ce doreşte cel mai mult inima lor, dar încă şi pe deasupra şi mult mai mult.

Cu adevărat, totul este făgăduit drepţilor. Drepţii vor moşteni Împărăţia Cerurilor, ei vor fi fii lui Dumnezeu, ei vor fi copii luminii, copii nemuririi, împreună-vieţuitori cu îngerii, fraţii lui Hristos. Drepţii viaţă vor avea din belşug, belşug de pace, de înţelepciune, de putere şi de bucurie. Drepţii vor avea totul, pentru că aşa li s-a făgăduit de către Dumnezeu.

Să se pocăiască doar oamenii şi vor primi totul. Să se curăţească cerşetorul, să se îmbăieze şi să se îmbrace intru curăţie înaintea uşilor împărăţiei şi imediat va fi primit înăuntru, iar Regele îl va întâmpina şi îl va îmbrăţişa şi îi va dărui totul, îl va lua să vieţuiască cu el, va mânca la masa lui, şi va avea totul, totul, totul!

O fraţilor, acestea nu sunt doar vorbe, acesta este adevărul cel pururea viu şi sfânt. Căci ştim cu siguranţă că mulţi dintre cei care s-au pocăit, bărbaţi şi femei, au primit toate aceste făgăduinţe. Mulţi s-au înfăţişat din cealaltă lume şi au dovedit adevărul acestor cuvinte, arătând că ei trăiesc acum ca nişte fii şi fiice de împăraţi. Dar ei sunt dintre cei care în viaţa lor pământească s-au pocăit grabnic şi cu râvnă de toată vremea.

Iată, acesta este timpul pocăinţei noastre asemenea, dacă dorim împreună cu ei să ne sălăşluim şi să fim şi noi moştenitori ai împărăţiei.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Multmilostive, ajută-ne nouă ca să ne pocăim cu adevărat mai înainte de sfârşit, ca să putem vieţui pururea cu Tine, Că Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

25 februarie

Pomenirea Sfântului Tarasie, patriarhul Constantinopolului

Cel care a fost mai înainte pe scaunul patriarhal al Constantinopolului, patriarhul Pavel, părăsind scaunul său în taină şi intrând într-o mânăstire, a primit sfânta şi marea schimă.

În acea vreme la cârma împărăţiei se aflau Irina şi Constantin. La sfatul lui Pavel a fost ales patriarh în locul lui Tarasie, în anul 783 după Hristos. Acesta era senator şi consilier imperial şi trecând repede prin toate rangurile eclesiastice a fost uns patriarh.

El era un om foarte învăţat şi foarte râvnitor pentru Sfânta Credinţă Ortodoxă şi a acceptat această înaltă chemare foarte cu greu şi numai în scopul de a lupta mai bine pentru Sfânta Ortodoxie în lupta ei contra ereziilor şi mai ales a defăimării sfintelor icoane (a iconoclasmului), în timpul lui s-a ţinut Sinodul al şaptelea Ecumenic de la Niceea, în 783. La acesta erezia iconoclastă a fost dată anatemei, iar cultul sfintelor icoane reconfirmat şi restabilit.

Sfântul Tarasie era foarte milostiv cu orfanii şi cu săracii, zidind pentru ei case şi îndestulându-i cu hrană. Iar cu puternicii Sfântul Tarasie era hotărât în apărarea credinţei şi moravurilor sănătoase.

Când împăratul Constantin a surghiunit-o pe Maria, soţia lui legiuită, luând o femeie care îi era rudă şi trăind cu ea, căutând şi binecuvântarea patriarhului să se cunune cu ea, Sfântul Tarasie nu numai că a refuzat să binecuvânteze această nelegiuire, ci mai întâi sfătuindu-1, iar apoi certându-1,1-a şi îndepărtat de la Sfânta Împărtăşanie. Înaintea morţii lui, mulţi dintre cei adunaţi în jur 1-au auzit cum dădea răspunsuri diavolilor: „Nu sunt vinovat de acest păcat. Nu, nici de acela nu sunt vinovat!" Când limba i-a fost prea slabă ca să mai poată grăi, el a început a se apăra cu mâinile, alungându-i pe diavoli.

După ce sfântul său suflet a părăsit trupul, faţa lui a strălucit ca soarele. Acest ierarh cu adevărat mare şi sfânt a trecut la cele veşnice la anul 806 după Hristos. El a păstorit Biserica lui Dumnezeu timp de douăzeci şi doi de ani şi patru luni.

Pomenirea Sfântului cuvios Pafnutie de la Kefala

Acest slăvit cuvios Pafnutie a fost contemporanul Sfântului Antonie cel Mare. Se spune despre el că a purtat aceeaşi rasă timp de optzeci de ani.

Sfântul Antonie cel mare îl cinstea foarte mult şi spunea că Pafnutie este cu adevărat un ascet puternic să iasă la popor şi să mântuiască sufletele.

Cântare de laudă lui Dumnezeu, Făcătorul zidirii

Făcătorul, Părintele Luminii,
cu Lumina încununat,
Cel de negrăit şi de necuprins cu mintea,
Ziditori destoinici Bisericii Sale a ridicat,
Păstori minunaţi şi zeloşi ai turmei Sale.

El îngăduie suferinţa, din cauza păcatelor noastre,
El care este însăşi Milostivirea şi Bunătatea.
Aşa cum pământul cel înţelenit,
Cu geruri mari
El îl frăgezeşte,
Ca moale să se facă şi roadă multă să dea,
Tot aşa el pământul inimilor îl înmoaie
Cu suferinţe amare,
Dar Mâna Lui blândă
Pe toţi la bine îi călăuzeşte.

Prin întunericul păcatului,
El priveşte lumina,
Iar întunericului, după un timp hotărnicit
Nu-i mai îngăduie să mai fie.

Prin lacrimi şi durere El vede bucuria
Şi sfârşiturile oricăror începuturi,
Căci El este începutul a toate,
Şi pe toate El doreşte să le ducă
La bun sfârşit.

Cine se va împotrivi poruncilor Lui?
Cine îl va numi slab pentru că ochilor noştri
El Se ascunde?
Umbra faptelor noastre ni-L ascunde privirii

Ca şi o stâncă.

Dar umbra va trece,
iar lumea va ajunge la sfârşit,
Iar Biserica împodobită ca o mireasă
La cer se va ridica,
Acolo unde Soarele Dreptăţii
Nu apune niciodată
Şi unde El cu Biserica Sa
Ca şi cu o porfiră scumpă
Se va îmbrăca.

Cugetare

Creştinul este asemenea unei fecioare logodite cu mire. Aşa cum fecioara nu gândeşte zi şi noapte decât la mirele ei, aşa creştinul nu cugetă zi şi noapte decât la Hristos.

Chiar dacă logodnicul ei este peste zece dealuri, pentru ea este totuna, ea se poartă ca şi când el ar fi de faţă, lângă ea şi cu ea. Ea gândeşte numai la el, în gând şi cu glas îi cântă lui, vorbeşte cu ceilalţi doar despre el, visează doar la el, doar lui îi pregăteşte daruri.

Asemenea şi creştinul cu Hristos. Aşa cum fecioara cea logodită ştie că mai întâi trebuie să se despartă de casa ei în care s-a născut pentru a se întâlni şi a se uni cu logodnicul ei, aşa creştinul ştie că nici el nu se poate uni deplin cu Hristos până când nu se va despărţi prin moarte de trupul lui, adică de casa lui cea trupească în care a locuit şi a crescut sufletul de la naştere, încă de la zămislirea lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, cel care a şezut în corabie, învăţând poporul adunat la ţărm: ***Şi iarăşi a început Iisus să înveţe, lângă mare şi s-a adunat la El mulţime foarte multă, încât El a intrat în corabie şi şedea pe mare, iar toată mulţimea era lângă mare, pe uscat (Marcu 4: 1):***

- *La cum s-a adunat în jurul Lui să-L asculte o mulţime atât de mare de oameni, încât El a fost nevoit să intre în corabie, spre a-L putea vedea şi auzi toţi;*
- *La cum i-a învăţat El în parabolele despre semănător şi despre sămânţa aruncată în pământ, adică prin comparaţii şi exemple care se repetă de*

atunci încoace zi şi noapte pe pământ şi se vor repeta până la sfârşitul lumii;

- *La cum învăţa El mulţimile, nu prin cuvinte neobişnuite şi exemple rare, ci prin unele simple care au fost cu omul încă de la începutul timpului şi care vor rămâne cu el până la sfârşitul lui.*

Predică despre descoperirea tuturor tainelor oamenilor

***Căci nu e nimic ascuns ca să nu se dea pe faţă* (Marcu 4: 22).**

Toate lucrările tainice ale oamenilor se vor da pe faţă într-o zi. Nici una dintre tainele, gândurile şi faptele omului nu se poate ţine ascunsă. Evreii au crezut că vor putea ţine secret faptul că au ucis atât de mulţi proroci ai lui Dumnezeu de-a lungul timpurilor şi că sângele de ei vărsat în contra lui Hristos nu-1 vor vedea nici Dumnezeu, nici oamenii. Şi cu toate acestea, ceea ce ei au crezut că se ţine ascuns, s-a făcut de poveste atât în cer, cât şi printre toţi locuitorii pământului, de-a lungul a mii de ani, până în zilele noastre.

Iuda a crezut că ţine ascună vânzarea lui de către faţa Stăpânului, dar Stăpânul i-a văzut-o pe ea, şi i-a spus-o în faţă: ***Iar Iisus i-a zis: Iuda, cu o sărutare vinzi pe Fiul Omului (Luca 22: 48)?***

Stăpânul a văzut şi inimile fariseilor şi le-a citit gândurile: ***Pentru ce cugetaţi rele în inimile voastre (Matei 9: 4)?*** Oare ce lucruri, oare ce fapte, oare ce întâmplări din lumea aceasta vor putea fi vreodată ascunse de la Faţa Celui Care vede şi dă la iveală chiar şi cele mai tainice şi mai adânci gânduri din inimile oamenilor?

Căci nu e nimic ascuns ca să nu se dea pe faţă. De aceea să umblăm cu frică, căci aceasta se face spre bucuria noastră. Să trăim cu frică - căci toate faptele noastre ascunse şi păcătoase, toate poftele noastre cele necurate şi toate acele gânduri ale noastre încă şi mai necurate se vor aduce într-o zi la lumină.

Să ne bucurăm - căci tot binele pe care 1-am făcut, sau 1-am dorit sau 1-am gândit în ascuns, va fi adus odată şi odată la lumină. El nu este dat acum pe faţă, în ochii oamenilor, dar va fi dat atunci pe faţă, în ochii şi ai oamenilor şi ai îngerilor.

Cu cât va fi mai mare spaima păcătoşilor, cu atât şi mai mare va fi bucuria drep-ţilor.

O, Doamne, Iubitorule de oameni, iartă-ne nouă păcatele noastre şi dă-ne să plângem pentru ele şi să ne curăţim de ele în această viaţă şi nu le da pe faţă spre pieirea noastră şi spre plângerea Sfinţilor Tăi îngeri. Căci numai Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci, Amin.

26 februarie

Pomenirea Sfântului Porfirie, episcopul Gazei

Acest mare şi slăvit arhipăstor s-a născut din părinţi bogaţi, în cetatea Tesalonicului. De la naştere şi până la vârsta de douăzeci şi cinci de ani Porfirie a locuit la Tesalonic. După aceea, luându-şi îngăduinţa şi rămas bun de la părinţi, el a lepădat toată grija şi viaţa lumească şi s-a retras în pustia Egiptului.

Călăuzit de un părinte încercat, tânărul Porfirie a fost tuns monah şi a rămas acolo timp de cinci ani.

Apoi a mers în pelerinaj la Ţara Sfântă împreună cu monahul Marcu, un frate credincios. În apropiere de Ierusalim, el a dus o viaţă de nevoinţe ascetice şi duhovniceşti într-o peşteră, timp de încă cinci ani.

Dar după aceea picioarele lui Porfirie s-au îmbolnăvit şi el nu mai putea să meargă. Dar ***cu toate acestea, târându-se pe genunchi, el continua să meargă la Sfintele Slujbe ale Bisericii, într-o noapte Mântuitorul Hristos S-a înfăţişat lui în vedenie, vindecându-1 desăvârşit de boala lui de picioare şi făcându-1 întreg sănătos.***

Când a fost înălţat episcop al Gazei, Porfirie a luat această cruce cu o inimă grea, căci în Gaza el a aflat doar două sute şi optzeci de creştini. Toţi ceilalţi locuitori erau nişte fanatici închinători la idoli. Doar prin marea sa credinţă şi răbdare a reuşit Sfântul Porfirie să-i convertească pe locuitorii Gazei la credinţa în Hristos.

El a călătorit personal la Constantinopol ca să-1 vadă pe împăratul Arcadie şi pe Sfântul patriarh Ioan Gură de Aur şi ca să le ceară sprijinul în această luptă inegală cu închinătorii la idoli. El a găsit la aceştia sprijinul pe care îl căuta. Templele păgâne au fost închise, idolii distruşi şi Sfântul Porfirie a purces la zidirea unei minunate biserici, împodobită cu treizeci de stâlpi de marmură, împărăteasa Eudoxia mai ales a ajutat la zidirea acestei biserici.

Sfântul Porfirie a trăit destui ani încât să vadă întreaga cetate a Gazei întoarsă la credinţa în Hristos, dar aceasta a fost numai după mari lupte, suferinţe şi lacrimi de durere înălţate către Dumnezeu.

Sfântul Porfirie a adormit cu pace la anul 421 după Hristos. El a fost făcător de minuni atât în timpul vieţii cât şi după moarte. Sfintele sale moaşte se află şi astăzi în Gaza.

Pomenirea Sfântului mucenic Ioan zidarul (Calfa)

Acest sfânt s-a născut în Galata lângă Constantinopol. De meserie el era zidar (calfă înseamnă zidar în limba greacă). Din cauza credinţei lui în Hristos şi a mărturisirii ei înflăcărate, Ioan i-a jignit pe turci, care au început să facă presiuni asupra lui ca să treacă la islam.

„Nu-L voi trăda niciodată pe dulcele meu Iisus” , a răspuns Ioan fără să se teamă: „în El cred, Lui îi slujesc, pe El îl mărturisesc."

După schingiuiri care nu se pot povesti, turcii 1-au decapitat în ziua de 26 februarie a anului 1575, la Constantinopol. El a primit astfel cu cinste mucenicia pentru Hristos şi s-a strămutat la locaşurile cele cereşti.

Cântare de laudă la Sfântul Porfirie, pe care Mântuitorul de paralizie l-a vindecat

Monahul Marcu pe Porfirie îl întreabă:
Olog erai ieri, sfinţite părinte,
Pe genunchii tăi
tu către biserică te târâiai.

Cu mine de mână aşa ai fost,
Iar astăzi, Iată! eşti vindecat!
Noaptea bolnav ai petrecut-o,
Şi iată zorii te-au găsit sănătos!
Atât de fulgerător, cine te-a vindecat?
Al alesului doctor nume
Spune-mi-l şi mie degrabă!

Către Marcu, Porfirie astfel grăi:
Vindecătorul meu, Ziditorul meu este,
Ieri pe Golgota, eu de durere am adormit,
învins de suferinţă.

Ca şi când aş fi fost de faţă,
Atunci în vis cu ochii mei am văzut
Pe Stăpânul meu pironit pe Cruce,
Iar pe cealaltă, pe bunul tâlhar.
Văzându-L, am strigat!:

O, Stăpâne şi Doamne,
Pomeneşte-mă,
Pomeneşte-mă şi pe mine
Întru împărăţia Ta! -
Stăpânul Cel Bun către tâlharul a grăit:
Coboară şi vindecă trupul lui,
Aşa cum şi Eu pe al tău suflet
L-am vindecat.

Grabnic bunul tâlhar a coborât de pe cruce,
M-a îmbrăţişat, m-a sărutat, şi m-a ridicat,
Zicându-mi: De Mântuitorul nostru, apropie-te!

În acea clipă Mântuitorul şi El
A pogorât de pe Cruce,
A ridicat-o, şi pe umerii mei
O a aşezat.

Primeşte acest sfânt lemn, mi-a zis,
Şi pentru mântuirea cea veşnică,
Poartă-l pe el.
De îndată ce eu, cu mâinile mele,
Sfânta Cruce o am apucat,
Tot atunci eu drept pe picioarele mele am stat,
Şi cu desăvârşire sănătos m-am făcut.

Slavă în veac Ziditorului, Domnului meu!
Slavă în veac lui Hristos, Mântuitorul meu!

Cugetare

***Sfântul Ioan Gură de Aur* astfel scrie împotriva celor care fac tulburare în biserică în timpul Sfintelor Slujbe şi care părăsesc biserica mai înainte de încheierea Sfintei şi Dumnezeieştii Liturghii. „Unii nu se apropie de Sfintele Taine cu frică şi cu cutremur, ci cu înghesuială şi cu tulburare, împingându-se unii pe alţii, roşii de mânie, cu strigări şi cu ceartă, plini de toată tulburarea!**

Despre acestea eu ades v-am grăit vouă şi nu voi înceta niciodată a grăi. Oare nu vedeţi cu câtă rânduială se comportă păgânii la jocurile lor olimpice atunci când trece prin arenă maestrul jocurilor, purtând pe cap cunună, îmbrăcat în toga lui

strălucitoare, şi ţinând în mâini toiagul său? Câtă tăcere şi ordine strictă se face atunci la porunca şi strigarea Heraldului, celui care umblă înaintea lui? Oare nu este un lucru obscen acesta care se petrece aici?!

Adică, acolo unde petrece diavolul, să fie atâta linişte şi ordine şi aici, unde însuşi Stăpânul Hristos ne cheamă la Sine, să fie atâta strigare şi tulburare? Pe stadion să domnească rânduiala, iar în Biserică, gălăgia? Pe mare să domnească liniştea şi pacea, iar la liman, furtuna! Când sunteţi invitaţi la un ospăţ, oare nu rămâneţi pe loc, nepărăsind masa, chiar dacă v-aţi şi săturat înaintea celorlalţi? Dar iată aici Ospăţul cel Dumnezeiesc este, prezidat de însuşi Hristos şi în timp ce Sfinţiţii Preoţi încă slujesc la el, voi îndrăzniţi să-1 părăsiţi, ieşind afară din mijlocul lui? Dar oare cum credeţi că vi se va ierta aceasta vreodată? Cum oare v-aţi putea vreodată îndreptaţi? Iuda, după ce a primit Sfânta împărtăşire la Cina cea de Taină în acea ultimă noapte, a ieşit afară grăbit în timp ce ceilalţi încă mâncau la masă. Iată al cui exemplu îl urmează cei care grăbesc să plece înaintea binecuvântărilor de la sfârşit! (Din predica Sfântului Ioan Gură de Aur la praznicul Botezului Domnului.)

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care Se află în corabie cu ucenicii Săi: ***Şi iată, furtună mare s-a ridicat pe mare, încât corabia se acoperea de valuri, iar El dormea (Matei 8: 24):***

- *La cum furtuna s-a ridicat în timp ce El dormea;*
- *La cum ucenicii înspăimântaţi L-au deşteptat, alergând la ajutorul Lui;*
- *La cum Stăpânul i-a mustrat pe ucenici pentru puţina lor credinţă şi a certat marea şi vânturile şi le-a potolit astfel desăvârşit;*
- *La cum nu trebuie să-mi fie frică nici mie de nici o furtună de pe marea acestei vieţi dacă îl ţin pe Dumnezeu în inimă ca şi pe o cârmă a vieţii mele.*

Predică despre milostenia cea lăuntrică

Daţi mai întâi milostenie cele ce sunt înlăuntrul vostru şi iată, toate vă vor fi curate (Luca 11:41).

Curăţenia cea din afară îi şade bine omului. Dar aceasta este o curăţenie mai mică. Curăţenia lăuntrică este incomparabil mai importantă decât cea trupească. Aceasta este cea mai mare curăţenie. Un blid este mult mai folositor când este curat şi strălucitor în interior, chiar dacă exteriorul este plin cu funingine. Dar când când el

e strălucitor pe dinafară, dar plin de murdărie în interior cine va îndrăzni să mănânce sau să bea oare de acolo?

În lume se află nenumărate exemple de curăţenii şi de învăţători care sunt mai mult ai trupului decât ai sufletului. Căci iată, fraţilor, cum învăţătorul nostru, adevăratul şi marele nostru Model de curăţenie, pune această curăţenie mai mare pe seama milostivirii celei lăuntrice.

- *Milostenia inimii, cea făcută din inimă, este cea care spală sufletul omului.*
- *Milostenia făcută din inimă este cea care curăţeşte inima omului.*
- *Milostenia făcută din suflet este cea care curăţeşte sufletul omului.*
- *Milostenia făcută intru toată cunoştinţa şi cu toată mintea este cea care curăţeşte mintea şi cugetul omului, într-un cuvânt, milostenia cea lăuntrică este cea care curăţeşte întreg omul. Dacă milostenia vine doar din mână, ea nu curăţeşte nici mâna şi cu atât mai puţin inima, sufletul şi mintea omului.*
- *Milostenia cea făcută cu mână este indispensabilă, dar ea îl curăţeşte pe omul care o face doar atunci când cu mâna este unită şi inima.*

Mai există şi alte feluri de milostenie pe lângă cea făcută cu mâna. Rugăciunea fierbinte pentru celălalt, este un fel al milosteniei lăuntrice şi de asemenea durerea inimii pentru suferinţa umană sau bucuria cea mare la vederea bucuriei celuilalt. Aceasta este milostenia cea din inimă, care curăţeşte şi inima şi sufletul şi mintea şi trupul.

O, Atot milostive şi Atot curate Stăpâne, ajută-ne nouă să ne dobândim curăţenia cea mai mare, prin milostenia cea adevărată a inimii. Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

27 februarie

Pomenirea Sfântului cuvios Procopie decapolitul

Acest sfânt se trăgea din părţile Decapolei, cele Zece Cetăţi din jurul Mării Galileii, din care pricină s-a numit Decapolitul. În tinereţe el s-a dăruit vieţii de nevoinţe ascetice, împlinind toate cele care se cer pentru curăţirea inimii şi ridicarea sufletului către Dumnezeu.

Când au început persecuţiile contra icoanelor, pornite de răul împărat Leon Isaurul, Procopie s-a ridicat în apărarea icoanelor arătând că ea nu este nicidecum idolatrie, căci creştinii ştiu că închinându-se sfintelor icoane ei nu se închină materiei din care sunt făcute ele, ci mai curând Persoanelor zugrăvite pe ele, care sunt ale Sfintei Treimi, ale sfinţilor îngeri sau ale oamenilor care s-au învrednicit de sfinţenie.

Din această cauză Procopie a fost arestat, torturat cu sălbăticie, biciuit şi sfâşiat cu perii de fier. Când necuratul împărat Leon a fost asasinat (căci sufletul lui pierise şi mai înainte de aceasta), s-a înfăptuit şi restabilirea cultului icoanelor în sfintele biserici, iar Procopie s-a întors la mânăstirea lui, unde a petrecut cu pace cealaltă vreme a vieţii, în vârstă înaintată ajungând, el s-a strămutat la locaşurile cereşti, unde se bucură de vederea feţelor îngerilor şi sfinţilor, ale căror icoane cu dragoste le-a cinstit pe pământ.

Sfântul Procopie a adormit cu pace în veacul al IX-lea.

Pomenirea Sfântului cuvios Talaleu

Sfântul Talaleu a fost un mare nevoitor sirian. La început el a vieţuit în Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit de lângă Ierusalim, dar mai apoi el s-a sălăşluit într-un cimitir păgânesc, binecunoscut pentru bântuirile diavoleşti care se petreceau acolo, şi pentru alte lucruri înfricoşătoare.

Spre a-şi dobândi frica cea sfântă prin credinţa în Dumnezeu, Talaleu s-a sălăşluit în acest cimitir, unde timp de mulţi ani zi şi noapte a îndurat nenumărate atacuri şi loviri ale duhurilor necurate.

Datorită marii sale credinţe şi iubirii faţă de Dumnezeu, El i-a dăruit lui Talaleu harul facerii de minuni, prin care mult i-a folosit pe bolnavi şi pe cei aflaţi în suferinţă.

Sfântul Talaleu s-a sălăşluit în Împărăţia Cerurilor pe la anul 460 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Tit din Lavra peşterilor kievene

Acest Tit a fost presbiter şi a avut o dragoste creştinească sinceră pentru diaconul Evagrie, aşa cum are un frate pentru fratele lui. Dar pe cât se cinsteau ei de mult la început, pe atât au ajuns să se urască, chiar de moarte, din cauza urii semănate de diavolul. Atât de mult se urau, că atunci când unul căldea biserica, celălalt se întorcea cu spatele şi ieşea afară. Cu toate acestea Tit a încercat de multe ori să se împace cu vrăjmaşul său, dar în zadar, vrăjmaşul nu voia să asculte.

Tit după aceea s-a îmbolnăvit şi toată lumea credea că va muri. El i-a rugat pe fraţi să-1 cheme pe Evagrie la el, pentru a se putea împăca înaintea morţii. Ei 1-au tras cu sila pe Evagrie la căpătâiul muribundului, dar Evagrie s-a smuls din mâinile lor şi a fugit, strigând că nu-1 va ierta pe Tit nici în această viaţă, nici în cealaltă. Cum a rostit aceste cuvinte, a şi căzut jos şi a murit.

Tit atunci s-a ridicat din pat sănătos, povestind fraţilor cum a văzut că diavolii cei negri au fugit de la el când 1-a iertat pe Evagrie şi cum ei au năvălit asupra lui Evagrie când au auzit cuvintele lui şi cum, după ce au fugit diavolii de la el, 1-au înconjurat sfinţii îngeri.

Cuviosul Tit a adormit cu pace la anul 1190 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Ştefan

La început Ştefan a fost funcţionar imperial al împăratului Mauriciu. El însă mai apoi a demisionat din toate funcţiile sale înalţe la palat şi mânat de dragostea lui Dumnezeu, a finanţat zidirea unui aşezământ caritabil pentru bătrânii din Constantinopol.

El a adormit cu pace la anul 614 după Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Iulian

Acest Sfânt Iulian a fost un om care suferea atât de mult de gută, încât nu putea nici să meargă, nici să se ţină pe picioare. De aceea, când pentru credinţa lui în Hristos a fost chemat în faţa judecăţii păgânilor împăraţi, el a fost dus acolo pe targă. El a fost ars de viu pe rug în Alexandria, împreună cu ucenicul său Cronion, în timpul împăratului Decius.

Cântare de laudă la virtutea iertării

Ca Dumnezeu să ne ierte greşelile noastre,
Să le iertăm şi noi greşiţilor noştri,
Căci trecători suntem noi pe acest pământ.

În zadar lungim ale noastre postiri şi rugăciuni,
Dacă în suflete nu purtăm iertarea şi milostivirea
Către oameni.

Dumnezeu este adevăratul Doctor al sufletelor noastre,
Iar păcatele noastre sunt ca o lepră.
Pe cine vindecă, Dumnezeu şi proslăveşte.

Dumnezeu răsplăteşte cu mila
Orice milă pe care o arătăm faţă de oameni.

Piere desăvârşit acela care răspunde la rău cu rău.
Căci puroiul pe puroi nu poate să-l vindece,
Nici poate întunericul lumina întunecimea temniţei.

Ci balsamul cel curat poate în adevăr
Rana puroindă să o vindece
Iar pe întunericul temniţei
Doar lumina îl poate împrăştia.

Celor grav răniţi milostivirea le este ca un balsam,
Ca o torţă luminoasă, de care toţi se bucură.

Dar nebunul zice: de milă nu am nevoie!
Şi chiar după milă strigă
Atunci când este înecat de mizerie.

Oamenii toţi se scaldă
În milostivirea lui Dumnezeu,
Milostivirea lui Dumnezeu este aceea
Care ne ţine în viaţă.

Dacă vrem ca Dumnezeu să ne ierte greşelile noastre,
Să iertăm şi noi greşiţilor noştri,

Căci trecători suntem noi
Pe acest pământ.

Cugetare

De câte ori ne aflăm în afara harului lui Dumnezeu, în afară de noi înşine ne aflăm,căci omul de sub Har şi omul din afara Harului sunt tot aşa cum este omul sănătos la minte, faţă de nebun. Starea omului în care se află Duhul lui Dumnezeu, trebuie să fie starea naturală a omului şi este chiar starea în care este chemat să se afle omul în toată viaţa lui. Lipsa Harului din om îl face pe acesta să fie cu adevărat foarte bolnav, aşa cum este omul care şi-a pierdut minţile faţă de cel sănătos. Doar omul binecuvântat cu sălăşluirea Harului intru dânsul se află în starea lui naturală, starea, adică a omului care este călăuzit în viaţă după Dumnezeu, al cărui har se sălăşluieşte în acel om.

***Sfântul Simeon Noul Teolog* zice: "O lampă, chiar dacă se umple cu ulei şi i se pune fitil, rămâne în întuneric desăvârşit dacă nu se şi aprinde de la un foc. Aşa este şi cu sufletul: în aparenţă, el poate fi împodobit cu toată fapta cea bună, dar în realitate, dacă nu are aprinsă în el lumina Harului Duhului Sfânt, el este stins şi întunecat" (Omilia 59).**

Aşa cum spune şi marele apostol Pavel: Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt (I Cor. 15 :10).

Dar a fi lipsit de Harul lui Dumnezeu înseamnă a fi înstrăinat cu totul de El şi înstrăinat cu totul de propria ta fire omenească, de propria ta persoană. Căci firea noastră, persoana noastră umană, îşi confirmă esenţa ei proprie doar în apropiere faţă de Dumnezeu şi prin Dumnezeu. De aceea trebuie să-i privim pe păcătoşi ca pe cei mai nenorociţi dintre bolnavi: ei sunt ca nişte umbre slabe, lipsite de substanţă şi de raţiune.

Luare aminte

Să luăm aminte la Viţa care este Stăpânul Hristos: ***Eu sunt viţa cea adevărată (Ioan 15: 1):***

- *La Viţa din care au răsărit multe mlădiţe roditoare, adică mulţimea sfinţilor;*
- *La Viţa care, prin seva Ei, adică Scump Sângele Mântuitorului, adapă şi hrăneşte toate mlădiţele Sale;*

- *La Viţa din care a răsărit mlada Sfintei Biserici, întinzându-se pe pământ şi în cer;*
- *La Viţa din care nici eu nu trebuie să mă rup, dacă voiesc să am viaţă.*

Predică despre Acela care are putere să-Şi învieze trupul

Dărâmaţi templul acesta şi în trei zile îl voi ridica (Ioan 2: 19).

Aici Mântuitorul vorbeşte despre templul Trupului Său. *Dărâmaţi acest templu şi în trei zile îl voi ridica!* Aşa grăieşte Acela care îşi cunoaşte puterea şi Care, potrivit acestei puteri, îşi împlineşte cuvântul! Căci trupul Lui a fost dărâmat, adică sfărâmat, împuns, îngropat în pământ şi acoperit cu întuneric timp de trei zile. Iar în a treia zi, El 1-a înviat. L-a ridicat nu doar din mormânt, pe pământ, ci şi de la pământ, la cer. Astfel, El a grăit cuvântul şi cuvântul Lui 1-a împlinit cu fapta.

Dumnezeu le-a dat aşa semn evreilor, căci ei îi ceruseră semn. Şi când le-a dat semnul, semn cum nici mai fusese vreodată dat între ei şi cum numai El putea să dea, ei nu L-au crezut, ci plini de necurată spaimă şi de toată răutatea, au şi mituit gărzile ce păziseră pe Golgota ca să jure fals şi să mintă cum că această minune nu s-a întâmplat, cum că ucenicii I-au furat trupul mort din peşteră!

Căci nici un semn nu le este de folos celor care nu vor să creadă. Evreii văzuseră cu ochii lor mulţimea minunilor lui Hristos şi totuşi nu au vrut să creadă, ba se mai şi îndreptăţeau pe ei şi necredinţa lor zicând că El face aceste minuni cu ajutorul diavolului: ***Dar fariseii ziceau: Cu domnul demonilor scoate pe demoni (Matei 9 :34).***

Oricine nu voieşte să creadă în bunătate nu va crede şi de ar vedea nenumărate semne pogorându-se din cer. Căci inima plină de răutate este mai nesimţită decât piatra. Mintea cea întunecată de păcat nu se poate lumina nici cu toată lumina cerurilor, care este mai luminoasă decât o mie de sori.

Dar când omul cu ajutorul lui Dumnezeu alungă răul din inima lui şi îşi curăţeşte mintea de întunericul păcatului, atunci vede nenumărate semne pe care Dumnezeu le dă celor care vor să creadă, să vadă şi să creadă.

O, fraţilor, să nu păcătuim împotriva milostivirii lui Dumnezeu şi să nu cădem pradă uşoară răutăţii evreilor! O, fraţilor, toate semnele deja s-au dat şi ele toate strălucesc precum stelele de pe tăria cerului, luminându-i pe toţi cei care au o inimă bună şi o minte care judecă drept.

O, Lucrătorule de Minuni Doamne, Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

28 februarie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Proterie

Acest sfânt a fost presbiter în Alexandria în timpul în care ereticul Dioscor se afla pe scaunul patriarhal al cetăţii. Dioscor a fost unul din începătorii şi propagatorii ereziei monofizite, care învăţa în chip mincinos că se află doar o singură natură în Mântuitorul Hristos, cea omenească, iar nu două: şi omenească şi dumnezeiească. Acela a fost timpul când pe tronul imperial se aflau Marchian şi Pulheria.

Acest sfânt şi credincios bărbat Proterie a stat împotriva lui Dioscor, drept petntru care a îndurat multe ticăloşii din partea lui. În Sinodul al patrulea Ecumenic de la Calcedon (anul 451) a fost dată anatemei erezia monofizită, împreună cu cei care au născocit-o şi s-a hotărât şi scoaterea din scaun a lui Dioscor şi alungarea lui în exil.

Proterie, bărbatul cel drept-credincios şi adevărat următor lui Hristos, a fost ridicat patriarh în locul lui. Cu toate acestea partida lui Dioscor care rămăsese în Alexandria nu înceta să facă tulburare de moarte în cetate, în timpul unei încăierări sângeroase, Proterie a părăsit cetatea cu intenţia de a rămâne departe de ea o vreme.

Pe drum, i-a apărut înainte prorocul Isaia, în vedenie, şi i-a zis: „întoarce-te în cetate, căci te aştept să te iau." Proterie s-a întors la Alexandria şi a intrat în biserică. Auzind aceasta, ereticii ucigaşi au năvălit în biserică, 1-au înşfăcat pe patriarh şi 1-au înjunghiat cu cuţite, încă alţi şase creştini au fost înjunghiaţi tot atunci, împreună cu dânsul.

Astfel Proterie, minunatul păstor al turmei lui Hristos, a luat cununa muceniciei pentru apărarea adevărului ortodoxiei la anul 457 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Vasile mărturisitorul

Sfmtul acesta Vasile a fost însoţitorul şi impreună-pătimitor cu Sfântul Procopie decapolitul. Sfântul Vasile a stat alături de învăţătorul său, Sfântul Procopie, atât în timpuri de pace cât şi în timpuri de prigoană. El a suferit nenumărate chinuri de la inconoclaşti, iar când iconoclaştii au fost învinşi, Sfântul Vasile, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, s-a întors împreună cu Sfântul Procopie la mânăstirea lui, unde în post, rugăciune şi aspre nevoinţe a petrecut cealaltă parte a vieţii lui, care a fost una îndelungată. El a adormit cu pace la anul 747 după Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Nestorie

Sfântul Nestorie a fost episcop în cetatea Magydos din Pamfilia. El se distingea printr-o mare blândeţe. În timpul împărăţiei lui Decius el a fost adus la judecată şi torturat cu cruzime din pricina credinţei lui în Hristos.

Înaintea morţii lui, el a văzut în vedenie un miel de jertfă, pe care 1-a interpretat ca semn al jertfei lui apropiate. El a fost torturat de eparhul Publius, iar la sfârşit răstignit în Perga, capitala provinciei Pamfilia. Aceasta a fost în anul 250 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Nicolae cel nebun pentru Hristos, din oraşul Pskov

Sfântul acesta Nicolae a vieţuit ca nebun pentru Hristos în oraşul Pskov, în timpul domniei ţarului Ivan cel groaznic. El s-a săvârşit în ziua de 28 februarie a anului 1576 după Hristos.

Cântare de laudă la dubla natură a Mântuitorului Hristos

Două naturi în Domnul se întrunesc,
Pe care El nu le mai separă niciodată:
Natura dumnezeiască şi natura omenească.

În Mântuitorul Hristos Dumnezeu şi Omul sunt nedespărţiţi,
Într-o singură Persoană. Dumnezeu şi Om,
Nemicşorat, nici ca Dumnezeu,Nici ca Om.
Dumnezeu-Om şi Mântuitor,
Pe cele despărţite,
El în Persoana Lui
Le-a unit,
El, Tâlcuitorul tainelor celor de nepătruns,
El, întemeietorul împărăţiei sfinţilor.

El ca Dumnezeu
Cel mai aproape de om a venit.
El timpul sus l-a înălţat,
Iar veşnicia pe pământ a coborât-o.

A Sfintei Treimi trâmbiţă

Hristos este.
A celor două naturi taină,
Stăpânul Hristos este.
Dumnezeul Cel adevărat
Om adevărat S-a făcut.
Intru cele de sus a rămas
Şi pe pământ a coborât.

Nici a căzut,
Nici S-a poticnit,
Ci în trup S-a îmbrăcat.

Aceasta este iubirea cea curată şi sfântă,
Iubirea cea veşnică,
Veşnic aceeaşi:
El pe uriaş l-a ridicat
Cu degetul Său mic,
Şi acesta lucru de neînţeles
Pentru noi este.

Cugetare

Nebunii pentru Hristos au ca trăsătură dominantă un nemaipomenit curaj.

Cuviosul Nicolae alerga pe străzile Pskovului prefăcându-se nebun, dar mustrându-i pe oameni pentru păcatele lor ascunse şi prorocind ceea ce avea să li se întâmple.

Când Ivan cel groaznic a intrat în Pskov, tot oraşul a fost cuprins de spaima cumplitului ţar. Ca semn de bun venit ţarului, locuitorii oraşului au pus la porţile caselor lor pâine şi sare, dar ei înşişi au stat ascunşi înăuntru. Când primarul oraşului l-a întâmpinat pe ţar în faţa bisericii, ţinând pe mâini un taler pe care se aflau pâine şi sare, ţarul a lovit talerul cu mâna iar pâinea şi sarea s-au răspândit pe jos. În acel moment în faţa Ţarului a apărut Cuviosul Nicolae, îmbrăcat într-o cămaşă lungă şi încins cu o sfoară, ţopăind precum un copil în jurul unui băţ, şi a strigat: „Ivanuşca, Ivanuşca, pâine şi sare să mănânci, iar nu trupuri şi sânge de oameni!"

Garda ţarului s-a repezit să-1 prindă pe cuviosul Nicolae, dar el fugit şi a scăpat, ascunzându-se. Ţarul s-a interesat mai apoi de Cuviosul Nicolae, şi aflând cine

este şi unde locuieşte, 1-a vizitat la locuinţa lui modestă. Aceea era prima săptămână din Sfântul şi marele Post al acelui an.

Auzind că ţarul vine la el, Cuviosul Nicolae a găsit o bucată de carne crudă şi i-a oferit-o ţarului, după ce mai întâi i s-a închinat, zicându-i: „Mănâncă, Ivanuşa, mănâncă!"

Mânios, ţarul cel groaznic i-a răspuns: „Eu sunt creştin şi nu mănânc carne în post!"

Atunci omul lui Dumnezeu i-a răspuns pe dată: „Cu adevărat, mult mai rău faci: tu te hrăneşti cu trupuri şi cu sânge de oameni, uitând nu numai de post, dar şi de Dumnezeu!"

Această lecţie a atins inima ţarului, care a plecat imediat din oraşul Pskov, în care sosise tocmai cu intenţia de a-1 masacra.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos Pâinea Vieţii: ***Eu sunt pâinea vieţii (Ioan 6: 48):***

- *Să luăm aminte la El ca la Pâinea prin care se hrăneşte şi trăieşte sufletul nostru;*
- *Să luăm aminte la El ca la Pâinea prin care se hrăneşte şi se luminează mintea noastră;*
- *Să luăm aminte la El ca la Pâinea prin care se hrăneşte şi se înnobilează inima noastră.*

Predică despre hrana sufletului

Eu sunt Pâinea Vieţii (Ioan 6: 48).

Astfel a grăit Stăpânul Hristos neamului omenesc celui flămând. Acest cuvânt s-a împlinit timp de nenumărate secole după aceea, în vieţile nenumăraţilor următori ai lui Hristos care L-au primit pe Stăpânul ca hrană a sufletelor lor.

Un tânăr disperat care era aproape de sinucidere s-a dus să se spovedească la un preot. Preotul 1-a ascultat cu atenţie şi i-a zis: „Fiule, tu însuţi trebuie să te învinovăţeşti pentru nenorocirea ta. Sufletul tău flămânzeşte de moarte. De-a lungul întregii tale vieţi, tu nu ai învăţat decât să-ţi hrăneşti trupul şi nu te-ai

gândit niciodată că şi sufletul are nevoie de hrană, de o hrană mult mai preţioasă şi mai pretenţioasă decât cea a trupului şi într-o măsură mult mai mare decât are nevoie trupul de a lui. Sufletul tău este acum în primejdie de moarte din cauza foametei la care 1-ai supus. Fiule, împărtăşeşte-te de Trupul şi Sângele lui Hristos. Numai aceasta îţi poate mântui sufletul de la pieire. Zilnic şi mereu împărtăşeşte-te de Trupul şi Sângele Mântuitorului Hristos. Căci El este Pâinea de Viaţă Făcătoare a sufletelor noastre." Tânărul 1-a ascultat pe preot şi s-a întors la viaţă.

Fraţilor, să ne hrănim sufletele cu Hristos ca astfel să le avem mereu vii şi sănătoase.

- ⇒ *Să ne hrănim mereu mintea cu gândul lui Hristos astfel încât să o avem mereu luminată şi limpede.*
- ⇒ *Să ne hrănim mereu inima cu iubirea lui Hristos astfel încât ea să fie mereu plină şi fericită.*
- ⇒ *Să ne hrănim mereu voinţa cu poruncile lui Hristos şi cu exemplul vieţii Lui, astfel încât în fiecare clipă noi să avem puterea de a face faptele cele bune.*

Să fie gândurile lui Hristos gândurile noastre şi iubirea lui Hristos iubirea noastră şi buna voire a lui Hristos buna voire a noastră. Mereu şi mereu să ne hrănim sufletele cu Stăpânul Hristos, fără întrerupere să ne împărtăşim sufletele cu Trupul Lui şi cu Sângele Lui. Căci nici o Pâine nu este mai hrănitoare decât El şi nici o băutură nu este mai dulce decât El.

La Sfânta împărtăşire, El ni Se dăruieşte desăvârşit: cu Trupul şi cu Sângele Lui. Dar Sfânta împărtăşire este şi o avertizare că sufletele noastre trebuie mereu să se hrănească cu El, mereu să se împărtăşească cu El, tot aşa cum nu putem să trăim nici o clipă fără să respirăm.

O, Stăpâne Doamne Dulcele nostru Iisuse, mişcă sufletele noastre ca mereu să dorească a se hrăni cu Tine şi a rămâne vii, Căci Tu eşti Pâinea Vieţii şi Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

29 februarie

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan Casian

Acest mare Sfânt Ioan s-a născut la Roma din părinţi vestiţi, în tinereţe el a studiat toate ştiinţele seculare, mai cu seamă filosofia şi astronomia. Apoi, s-a dăruit în întregime studiului Sfintelor Scripturi. Străduindu-se să meargă de la bine spre mai bine şi dorind încă şi mai mari trepte de desăvârşire, Sfântul Casian a călătorit de la Roma la Constantinopol spre a-1 auzi cu urechile lui pe slăvitul Ioan Gură de Aur. Sfântul Gură de Aur 1-a învăţat din belşug şi 1-a hirotonit intru diacon.

Folosindu-se mult de dumnezeiasca înţelepciune a Sfântului Ioan Gură de Aur, Sfântul Ioan Casian a călătorit încă şi mai adânc în părţile Răsăritului, spre a se învăţa şi mai mult de la marii nevoitori ai acelor locuri şi vremuri şi pentru a se desăvârşi încă şi mai mult. El a rămas timp îndelungat în Egipt, cel mai mult în pustia Nitriei, petrecând printre cei mai mari atleţi ai duhului trăitori atunci şi învăţând de la ei arta întregii virtuţi.

El s-a întors după aceea în apus, unde s-a sălăşluit în cetatea Marsiliei. Aici el a întemeiat două comunităţi monastice: una pentru bărbaţi, iar cealaltă pentru femei. La cererea monahilor, Sfântul Casian a scris multe cărţi prea folositoare pentru iubitorii vieţii duhovniceşti: *Opt cărţi despre lupta contra patimilor celor de căpetenie* sau *Regulile Vieţii Monahale* şi *Convorbirile* cu Părinţii din Egipt.

De cea mai mare importanţă este scrierea lui împotriva ereticului Nestorie. Aceasta a fost redactată la cererea arhidiaconului Leon. El L-a slujit cu credinţă pe Stăpânul nostru Hristos şi i-a îmbogăţit pe mulţi cu înţelepciunea lui, mutându-se la cele veşnice în anul 435 de la întrupare.

Moaştele Sfântului Casian se odihnesc la Marsilia (în Franţa) până în ziua de azi.

Pomenirea Sfântului cuvios Varsanufie

Sfântul Varsanufie s-a născut din părinţi păgâni din Palestina şi după ce a primit botezul la vârsta de optsprezece ani s-a tuns imediat monah, luând numele de Ioan. După ce s-a făcut cunoscut pentru viaţa lui virtuoasă, Sfântul Varsanufie a fost ales episcop al Damascului. Dar în acest scaun el nu a rămas mult timp. Tânjind după viaţa duhovnicească însingurată şi ascetică, el a părăsit în taină Damascul şi s-a retras în sălbăticia pustiei Nitriei. Aici el s-a prezentat pe sine ca fiind monahul

Varsanufie şi îndată a fost trimis la ascultarea de a căra apă pentru mânăstire. Cel care mai înainte fusese arhiepiscop a primit această ascultare cu bucurie.

Prin cugetările sale cele înţelepte, prin blândeţe şi prin râvnă, Varsanufie s-a făcut curând o pildă pentru toţi ceilalţi monahi. Nu s-a descoperit fraţilor cine a fost de fapt Varsanufie decât chiar înaintea morţii lui. Astfel acest sfânt, prin exemplul lui, a fost ca o mustrare a celor mândri şi iubitori de puterea cea lumească şi ca o mângâiere pentru cei umili şi blânzi.

El a adormit cu pace, strămutându-se la locaşurile cele cereşti în anul 457 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Ioan Casian

Sfântul Casian patimi de căpetenie opt
A arătat că sunt.
Şi încă o a noua, cea
A gândurilor necurate.

Lăcomia pântecelui la mâncare şi băutură
Prima patimă este.
Apoi desfrânarea, care şi trup şi suflet
întinează.
Apoi iubirea de arginţi care pe om
De lucruri îl leagă.
Apoi mânia, îngheţul din inima omului,
Care pe om întreg îl îngheaţă ca într-o temniţă.
Apoi întristarea, care sufletul îl roade ca şi un vierme;
Apoi trândăvia, dormitarea sufletului, cea care ţese moarte.
Apoi slava deşartă, acest şarpe veninos şi cu multe capete,
Care este pretutindeni şi nicăieri, pe care iarba îl ascunde.
Apoi mândria, cu două tăişuri sabie,
Care junghie şi strâmtorează,
Ucigând şi tineri şi bătrâni:
Şi pe cei tari, mândri din cauza tăriei lor,
Şi pe bătrâni, care loruşi îşi sunt scumpi.

Contra tuturor acestor patimi
Pavăză Dumnezeu ne este,
Prin ale Sfântului Ioan Casian

Puternice rugăciuni.

Cugetare

Sfântul Ioan Casian** scrie despre lupta cu duhul desfrânării în felul următor: „Lupta cu patima desfrânării amarnică este; mai lungă decât toate celelalte lupte; o luptă zilnică, din care învingători cu desăvârşire ies foarte puţini. Această luptă începe cu prima vârsta a omului adult şi nu încetează decât după învingerea celorlalte patimi, în această luptă avem nenoie de o armă îndoită. Căci pentru a o învinge postul cel aspru al trupului nu este suficient, deşi el este în primul rând de trebuinţă; pe lângă el, de neapărată nevoie este blândeţea duhului şi rugăciunea neîncetată. Apoi, studiul continuu al Sfintelor Scripturi, împreună cu cugetări la cele dumnezeieşti lucrate cu dreaptă socoteală; apoi, lucrul mâinilor şi munca fizică de neapărată trebuinţă în învingerea acestei patimi este. Toate acestea păzesc inima de patima desfrâului şi o redau sieşi; dar mai presus de toate şi întotdeauna trebuie să avem împreună cu acestea adânca şi adevărata smerenie a cugetului, fără de care nici o victorie, asupra nici unei patimi, nu este posibilă vreodată.

Biruinţa asupra patimii desfrânării depinde şi de desăvârşita curăţire a inimii, din care, după cuvintele Domnului, iese toată otrava şi boala sufletului, inclusiv patima desfrânării: Căci din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule (Matei 15: 19).

Ne trebuie adevărata smerenie cea de toată vremea şi răbdarea inimii, precum şi paza straşnică dinspre partea mâniei şi a celorlalte patimi, de-a lungul întregii zile. Căci câtă vreme îngăduim focul mâniei în noi, cu uşurinţă facem cale liberă şi tăciunilor aprinşi ale celorlalte patimi. Este interesant cum chiar şi cei mai mari părinţi nevoitori află o legătură cauzală între patima mâniei şi cea a desfrânării, de unde iese că cei mai mânioşi sunt şi cei mai desfrânaţi.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, cel care păzeşte Biserica Sa: ***învăţaţi [toate neamurile] să păzească toate câte v-am poruncit vouă şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului (Matei 28: 20):***

- *La Cel care păzeşte toată lumea creată şi mai ales Sfânta Biserică Sa pe care a câştigat-o cu Scump Sângele Său;*

- *La Cel care păzeşte fiecare suflet botezat precum grădinarul dragile lui vlăstare;*
- *La cum pe vreme bună sau pe furtună, El călăuzeşte Biserica Lui, ducând-o la ultima şi cea mai mare biruinţă;*
- *La cum îmi păzeşte El chiar şi viaţa mea, ca să crească şi ca să se zidească intru împărăţia Lui cea cerească.*

Predică despre prezenţa vie a lui Hristos

Şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului (Matei 28:20).

Iată aici cu adevărat mângâiere peste mângâiere!

⇒ *Iată cu adevărat aici mângâierea celor zdrobiţi de furtună! O de-ar ţine minte aceasta: că Hristos cu ei este şi că de nimic nu trebuie să se teamă, căci El este la cârmă.*

⇒ *Iată aici mângâiere pentru cei care zac în boli. Să cunoască ei că Hristos cu adevărat lângă patul lor de suferinţă este! El este Doctorul cel Mare al sufletelor şi al trupurilor noastre.*

⇒ *Iată aici mângâiere pentru cei aflaţi la vremea grelelor bătrâneţi! Să ţină minte ei că Hristos cu ei călătoreşte prin ani până la veşnicie, până la tinereţea cea veşnică şi de nimic să nu se teamă.*

⇒ *Iată aici mângâiere pentru cei pe care oamenii îi chinuiesc! Să nu cumva să creadă aceştia că sunt părăsiţi! - Căci Hristos împreună cu ei suferă, când sunt în judecăţi şi prin închisori: aceştia pururea să se bucure, căci Hristos este Judecătorul.*

⇒ *Iată aici mângâiere pentru cei tulburaţi de duhurile necurate. Să ţină aceştia minte că Hristos este biruitorul diavolilor, că El alături de oamenii chinuiţi de ei este şi astfel să se întărească: El este Biruitorul.*

⇒ *Iată aici mângâiere pentru toţi cei care caută lumina dreptăţii şi adevărului! Să creadă aceştia că Hristos este mai aproape de sufletele lor decât le sunt ochii lor şi să se lipească cu tot sufletul de El, căci El este Lumina.*

O fraţilor, cu adevărat Hristos este pururea cu noi tot aşa cum lumină este pururea cu ochiul cel care are lumină! Dar o, ce nenorocire, dacă ochiul sufletului nostru este închis, căci atunci zadarnic încearcă lumina să ajungă la lumina vederii lui! O, nenorocire a nenorocirilor când nu suntem cu Hristos!

El vine mereu în întâmpinarea noastră. Dar noi, vom ieşi oare în întâmpinarea Lui? El voieşte cu noi să fie. Dar noi, voim să fim cu El? Dacă voim mângâiere, atunci noi cu El pururea trebuie să rămânem, în toate zilele, până la sfârşitul veacurilor.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, mângâierea noastră, nu ne părăsi! Căci numai Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

Saints for March 1–8

1. Holy Martyrs: St. Nestor St. St. Antonina St. Domnina St. Eudokia St. Tribiminus Marcellus St. Anthony

2. Holy Martyrs: St. Troadius St. Theodotus St. Euthalia

The Repose of St. Arsenius, Bishop of Tver

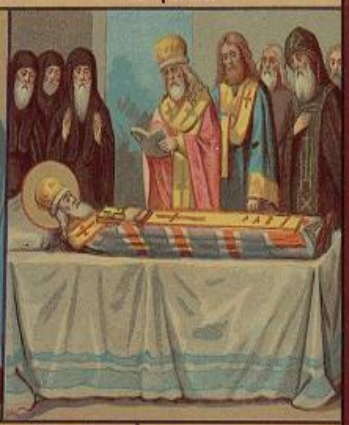

3. Holy Martyrs: St. Eutropius St. Cleonicus St. St. Basiliscus St. Zeno Plama

4. St. Gerasimus Holy Martyrs: St. Paul St. Juliana Holy Right-Believing Princes: St. Daniel St. Basil

5. Martyrs: St. Conon St. Hesychius St. Conon St. Irais

6. The 42 Martyrs of Ammoria in Phrygia

7. Holy Martyrs of Cherson: St. Eugene St. Paul St. Capiton St. Basil St. Ephraim St. Elpidius the Confessor

8. St. Theophylactus St. St. Dometius Theodoritus

Saints for March 9–16

9. The Holy Forty Martyrs of Sebaste

10. Holy Martyrs: St. Codratus St. Cyprian St. Dionysius St. Anectus St. Paul St. Crescens St. Anastasia

11. St. Sophronius of Jerusalem

Repose of St. Euthymius, Archbishop of Novgorod

12. St. Theophanes St. Gregory Dialogus

13. Translation of the Relics of St. Nicephorus, Patriarch of Constantinople

14. St. Benedict St. Theognostus St. Euschemon

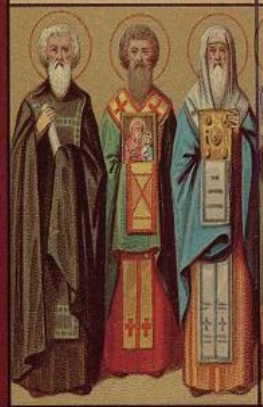

15. St. Timolaus St. Agapius St. Romulus Holy Martyrs: St. Publius St. Nicander St. Alexander

16. St. Sabinas the Martyr St. Hieromartyrs: Trophimus St. Thallus St. Serapion

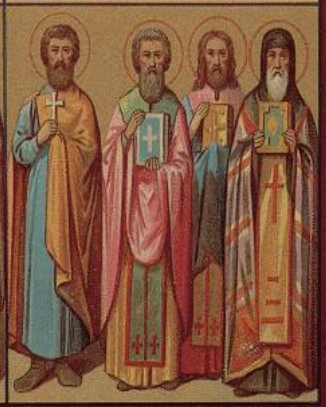

Saints for March 17–23

17. Venerable St. Alexius — Repose of St. Macarius, Abbot and Wonderworker of Kalyazin — St. Marinus the Martyr

18. St. Cyril — St. Aninas — St. Trophimus the Martyr

19. Holy Martyrs: St. Chrysanthus, St. Daria — St. Jason, St. Claudius — St. Hilaria, St. Maurus

20. Holy Martyrs: St. John, St. Sergius — St. Patrick, St. Alexandra — St. Photina, St. Claudia

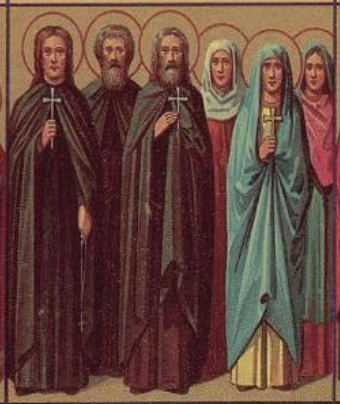

21. St. James — St. Thomas — St. Cyril

22. St. Basil the Martyr — St. Drosis the Martyr, St. Isaac Martyr

23. Venerable Martyr Nikon and his 199 disciples martyred with him — St. Nikon of the Caves — Holy Martyrs: St. Philetus, St. Cronides — St. Amphilochius, St. Lydia

Saints for March 24–31

24. St. Artemon · St. Artemius · Venerable St. Zachariah

25. The Annunciation

26. Synaxis of the Archangel Gabriel

27. St. Matrona · Venerable the Martyr · St. John

28. Venerable: St. Hilarion · St. Stephen · St. Eustratius the Martyr · Holy Martyrs: St. Jonah · St. Barachisius

29. Holy Martyrs: St. Mark · Venerable Cyrill · St. John · St. Eustathius

30. Venerable St. John, Author of "The Ladder"

31. St. Hypatius · St. Audas the Ven. · St. Apollonius Martyr

Repose of St. Jonah, Metropolitan of All Russia

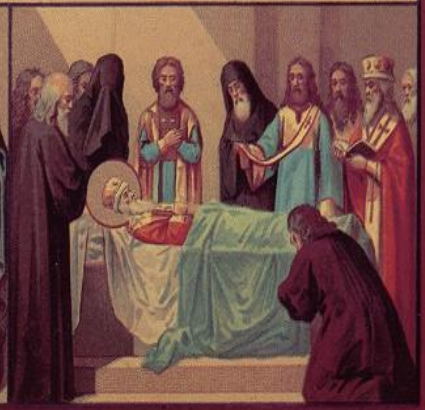

1 martie

Pomenirea Sfintei cuvioasei uceniţe Evdochia

Această cuvioasă muceniţă Evdochia a trăit în cetatea feniciană Heliopolis în timpul domniei împăratului Traian. Evdochia mai înainte de aceasta a fost o desfrânată vestită. Dar apoi ea a plâns cu amar pentru păcatele ei, s-a retras în pustie în asceza cea mai aspră şi mai la urmă a luat cununa muceniciei, în timpul vieţii ei desfrânate ea adunase averi uriaşe.

Schimbarea vieţii ei a survenit pe neaşteptate, prin cea dumnezeiască purtare de grijă a Făcătorului nostru şi printr-un monah, Avva Gherman. Venind cu o ascultare în cetate, el a găzduit în casa unui creştin al cărei zid era lipit de al părţii de casă în care se afla iatacul Evdochiei.

Serile, potrivit obiceiului călugăresc, monahul citea din Psaltire şi câte un capitol din Sfintele Evanghelii, despre înfricoşata Judecată. Evdochia auzea aceste citiri şi a început să asculte cu atenţie, de la început până la sfârşit. Curând a fost cuprinsă de frică şi spaimă, rămânând trează până în zori. Când s-a luminat, ea şi-a trimis sluga să-1 caute pe acel monah şi să-1 roage să vină la ea.

Avva Gherman s-a înfăţişat şi a stat de vorbă cu ea îndelung, despre credinţă şi mântuirea sufletului. Ca urmare a acestei convorbiri, Evdochia s-a dus la episcop şi i-a cerut să o boteze. După botezul ei, Evdochia a lăsat întreaga uriaşă ei avere Bisericii, sprea a fi împărţită sărmanilor. Ea şi-a eliberat toţi robii şi roabele şi s-a retras cu totul într-o mânăstire, unde s-a dăruit celei mai aspre vieţuiri, în desăvârşita ascultare, în posturi, privegheri, şi rugăciuni.

După treisprezece luni, obştea mânăstirii a cerut-o stareţă. Evdochia a trăit timp de patruzeci şi şase de ani în mânăstire şi a fost aflată vrednică înaintea lui Dumnezeu.

Dumnezeu văzând râvna ei arzătoare şi cinstită şi lacrimile ei nesecate, a învrednicit-o şi cu darul învierii morţilor.

Când s-a declanşat persecuţia împotriva creştinilor sub Cezarul Vincenţiu, Sfânta Evdochia a fost decapitată.

Sfânta Evdochia este un exemplu glorios a cum vasul cel de stricăciune se poate curăţi, sfinţi şi umple cu harul Sfântului Duh, cu buna mireasmă a cerului.

Pomenirea Sfântului cuvios Agapie

Acest sfânt a fost frate începător aflat sub îndrumarea duhovnicească a unui sfinţit părinte din Mânăstirea Vatopedu din Sfântul Munte Athos.

Prins de piraţi, Agapie a fost vândut ca sclav în Magnezia. După doisprezece ani, el a scăpat prin minune dumnezeiască din sclavie, prin intervenţia Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi dus înapoi în Mânăstirea Vatopedu.

În sclavia lui el reuşise să-1 aducă pe stăpânul lui la Sfântul Botez, căruia i s-a făcut şi îndrumător duhovnicesc.

Sfântul Agapie şi-a petrecut cealaltă vreme a vieţii lui în nevoinţele cele călugăreşti la Mânăstirea Vatopedu, după care a adormit cu pace în Domnul.

Pomenirea Sfintei muceniţe Antonina

Sfânta Antonina s-a născut la Niceea. Din cauza credinţei ei în Hristos, ea a fost arestată şi torturată cu sălbăticie. La sfârşit a fost legată într-un sac şi înecată într-un lac la anul 302 după Hristos.

Dar Dumnezeu a mântuit sufletul ei şi a prea slăvit-o cu îngerii în ceruri şi cu oamenii cei credincioşi pe pământ, până în ziua de astăzi.

Cântare de laudă la Sfânta Evdochia

Cea care femeie a păcatului mai înainte a fost,
Mai apoi cu pocăinţa s-a îmbrăcat,
Şi înaintea lui Dumnezeu
În genunchi pururea a stat,
La rugăciune cu lacrimi.

Satan de furie a urlat
Şi către ceruri necuratul glas şi-a ridicat:
O Mihaile, cerescule arhanghel,
Tu care grăieşti dreptatea,
Nedrept către mine eşti -
Căci staulul meu cu desăvârşire
Tu mi-l goleşti!
Şi încă şi pe ultima oaie mi-o răpeşti!

Ce-ţi trebuie această preadesfrînată?!
Eu în Hades am fost aruncat
Şi pentru o mică nesupunere, acolo,
în chinuri veşnice mă perpelesc!
Dar ale acesteia păcate sunt adânci ca marea
Care înghite tot ce se apropie de ea.

Astfel grăieşte răutatea veche
Când omul de bunătate vrea să se ţină,
Ea pe tot omul care se căieşte
îl învăluie în ispită.

Dar Mihail, păzitorul penitenţei,
Cu îngerii lui de Evdochia se apropie
Şi sub a sa pază o acoperă.

Cu răsuflarea lui,
Mihail pe demoni departe îi alungă.
O cântare cerească atunci din ceruri se aude:
Aşa binevoit-a harul lui Dumnezeu,
Ca fiecare om ce de al său trecut se pocăieşte
Să fie primit în braţele Tatălui,
Şi iertare să primească.

Pocăinţa întregii omeniri îi este adusă,
Precum şi mântuirea.
Acestea două voinţa Domnului sunt,
Milostivirea şi voia Lui.
A Lui bună voire sfântă
Pe a lui satan rea-voire
Cu desăvârşire o calcă.

Cugetare

Tot creştinul trebuie să-şi împodobească viaţa cu credinţa şi supunerea faţă de voia lui Dumnezeu. Aşa cum se vede din viaţa Sfântului Agapie, Dumnezeu îi proslăveşte pe cei credincioşi şi ascultători. Tânăr frate de mânăstire fiind, Sfântul Agapie a căzut totuşi în mâinile piraţilor, dus în Asia şi vândut unui arab. Timp de doisprezece ani Agapie a rămas cu răbdare şi linişte în acea sclavie şi timp de doispre-

zece ani s-a rugat cu osârdie Maicii Domnului să-1 scape din ea şi să-1 ducă înapoi la mânăstirea lui.

Într-o noapte Fecioara de Dumnezeu Născătoare i s-a înfăţişat şi i-a spus: „Ridică-te şi ieşi fără teamă la Muntele Athos, la bătrânul tău."

Agapie s-a sculat şi a venit la bătrânul său în Athos, Muntele cel Sfânt. Când Avva 1-a văzut pe Agapie, s-a întristat, crezând că a fugit de la stăpânul lui. El i-a spus: „Fiule Agapie, ţi-ai înşelat stăpânul, dar pe Dumnezeu nu-L poţi înşela, în ziua înfricoşatei Judecăţi tu va trebui să dai socoteală de acei bani pe care stăpânul tău i-a plătit ca să-i slujeşti lui. Trebuie aşadar să te întorci şi cu credinţă să-ţi slujeşti stăpânul mai departe." Agapie, fiul cel ascultător, cu grăbire s-a întors în Asia, s-a înfăţişat stăpânului lui şi i-a povestit totul.

Arabul aflând acestea, a rămas uluit, învins cu totul de înălţimea comportării creştine. El a dorit să-1 vadă pe Avva, povăţuitorul şi părintele fratelui Agapie. Arabul a sosit la Sfântul Munte însoţit de cei doi fii ai săi. Aici, el şi fii lui au luat Sfântul Botez. Toţi trei au primit tainicul cin al călugăriei.

Ei au rămas în Sfântul Munte pină la moartea lor, ducând o viaţă foarte strictă, de post, rugăciune şi ascultare, mai întâi sub povăţuirea bătrânului Avva, iar după plecarea acestuia la cele de sus, sub povăţuirea lui Agapie. Astfel, cei care mai întâi fuseseră sălbatici proprietari de sclavi s-au făcut cu dragoste ascultători deplini ai foştilor lor sclavi, credincioşi voii lui Dumnezeu şi cu totul supuşi Sfântului Agapie.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos la Cina cea de Taină:

- *La cum a spălat El picioarele ucenicilor, învăţându-ne astfel pe noi smerenia şi dragostea unul faţă de celălalt;*
- *La cum Petru, cel mai credincios, s-a ruşinat şi nu a vrut să-L lase pe Stăpânul să-i spele picioarele;*
- *La cum Iuda, necredinciosul şi trădătorul, nu s-a ruşinat şi nu a refuzat ca Stăpânul să-i spele picioarele;*
- *La cum chiar şi astăzi, credincioşii primesc nenumăratele daruri de la Dumnezeu cu sfială şi ruşine, iar necredincioşii, care şi ei primesc aceleaşi nenumărate daruri de la Dumnezeu, o fac fără sfială, şi fără ruşine, ba chiar dau şi glas nemulţumirii lor faţă de Dumnezeu.*

Predică despre ştiinţa şi lucrarea cu fapta a celor ştiute

Când ştiţi acestea, fericiţi sunteţi dacă le veţi face (Ioan 13: 17).

Cel mai important aspect al acestor cuvinte, fraţilor este că Domnul nu răsplăteşte ştiinţa, ci facerea cu lucrul a celor ştiute. Căci El nu le spune apostolilor: „Fericiţi sunteţi că ştiţi toate acestea". Unii învăţători păgâni care concep mântuirea numai în termeni de ştiinţă şi cunoaştere au grăit într-adevăr astfel, crezând şi propovăduind că deţinerea ştiinţei este adevărata fericire. Dar Stăpânul nostru zice altfel: Fericiţi sunteţi dacă le veţi face.

Ştiinţa mântuirii ne-a fost dăruită de însuşi Stăpânul Hristos şi nimeni nu poate ajunge la ea prin propriile lui eforturi.

Unii dintre vechii filosofi greci au spus că omenirea nu poate ajunge la cunoaşterea adevărului şi nici nu poate fi mântuită, dacă Dumnezeu însuşi nu vine să coboare pe pământ.

Domul nostru a venit şi a coborât pe pământ printre oameni şi le-a arătat lor această cunoaştere a adevărului. Oricine primeşte această cunoaştere primeşte de asemenea şi obligaţia de a o împlini cu fapta.

O, cât de mult mai uşor le va fi la înfricoşata Judecată celor care nu au primit această cunoaştere şi deci nu au avut cum să o împlinească, decât celor care au primit-o, dar au fost neglijenţi şi nu au împlinit-o cu fapta!

O, mult mai uşor le va fi la Judecata de Apoi păgânilor celor neînvăţaţi decât creştinilor celor cunoscători!

Stăpânul nostru S-a arătat pe El însuşi a fi nu doar Cel care cunoaşte ci de asemenea Cel care împlineşte cu fapta. Cunoaşterea Lui desăvârşită este îngemănată cu a Sa desăvârşită împlinire cu fapta, înaintea ochilor ucenicilor Săi, El personal Şi-a împlinit toate poruncile Sale. Porunca iubirii şi smereniei a dat-o când a spălat însuşi picioarele ucenicilor Săi. El după aceea a poruncit ca astfel să-şi spele şi ei picioarele unii altora.

Stăpânul nostru Hristos nu a locuit între oameni spre a-i murdări pe ei, ci spre a-i curăţi şi spăla. El nu a murdărit niciodată pe nimeni, ci i-a curăţit pe toţi cei care au dorit curăţirea.

Oare cu ce ruşine nu ar trebui să ne acoperim văzând cum ne străduim atât de mult să ne curăţim pe noi înşine, dar de două pe atâta ne străduim să-i murdărim pe alţii? O fraţilor, noi îi murdărim chiar pe fraţii noştri de sânge. Chiar Hristos plânge când ne vede cum noi murdărim cu noroiul ponegririi şi bârfei pe cei pe care El i-a spălat cu scump Sângele Său.

O, Doamne, iartă-ne, căci zilnic păcătuim împotriva fraţilor noştri, să-i faci pe aceştia, Stăpâne, pe care noi îi murdărim, mult mai strălucitori decât noi când vei veni întru împărăţia Ta, căci Drept eşti Tu şi vezi toate! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

2 martie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Teodot, episcopul Kyreniei din insula Cipru

Datorită înţelepciunii şi bunătăţii sale, Sfântul Teodot a fost ales episcop şi a păstorit Biserica lui Dumnezeu cu dragoste şi râvnă. Când au început persecuţiile împotriva creştinilor sub răul împărat Liciniu, acest bărbat dumnezeiesc a fost târât la judecată şi supus multor torturi.

Când torţionarul Sabinus 1-a sfătuit să se lepede de Hristos şi să se închine idolilor, Teodot a răspuns: "Dacă ai şti tu bunătatea Dumnezeului meu, în Care îmi pun eu nădejdea şi Care în urma acestor chinuri mă va încununa pe mine cu fericită nemurire şi tu ai vrea să suferi aceste chinuri numai să dobândeşti ceea ce am şi eu nădejdea tare că voi dobândi."

Când torţionarii au început să-i străpungă trupul cu piroane, el cu recunoştinţă şi-a ridicat mintea la Dumnezeu. Crezându-şi sfârşitul aproape, Sfântul Teodot şi-a sfătuit şi povăţuit creştinii cei care erau adunaţi acolo, la locul chinurilor. Dar prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, acela a fost timpul când marele Constantin a luat conducerea Imperiului şi acela ceasul în care a ajuns şi la locul chinurilor Sfântului Teodot porunca de a fi imediat eliberaţi, de dragul lui Hristos, toţi cei care au fost condamnaţi la moarte pentru El.

Aşa a fost eliberat şi Sfântul Teodot, care s-a întors la scaunul lui episcopal din Kyrenia. În pofida cumplitelor schingiuiri la care a fost supus, Sfântul Teodot a mai trăit câţiva ani. După aceea el s-a odihnit cu pace în Domnul, pe Care L-a slujit cu credinţă şi pentru Care nu a pregetat să îndure toate chinurile.

El s-a mutat la locaşurile cele cereşti la anul 302 după Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Troad

Troad a luat tânăr fiind mucenicia pentru Hristos.

Sfântul Grigorie al Neocezareii a văzut în vedenie cu cât curaj indură Troad chinurile şi cum este ucis în ele. El i-a mai văzut şi sufletul la ieşirea lui din trup, cum se grăbeşte voios la ceruri.

Sfântul Troad a luat mucenicia pentru Hristos în veacul al treilea de la întruparea Sa.

Pomenirea celor patru sute şi patruzeci de mucenici

Aceştia au fost ucişi de lombarzi în Italia cam pe la anul 579 după Hristos.

Despre ei scrie Sfântul Grigorie Dialogul. Într-un loc au fost decapitaţi patruzeci dintre ei. Într-un alt loc, au fost decapitaţi patru sute, toţi pentru vina de a fi refuzat să mănânce carne jertfită idolilor. În afara de aceasta, cei patru sute au m-ai refuzat şi să joace în jurul capetelor de capră aduse jertfă dracilor, după cum era obiceiul păgânesc al lombarzilor.

Pomenirea Sfântului cuvios Agaton

Sfântul Agaton a fost un mare nevoitor egiptean din veacul al cincilea, care a dus o viaţă extrem de aspră. El a fost contemporanul Sfântului Macarie şi ucenic al Sfântului Lot şi el egiptean. El lucra pururea străduindu-se să împlinească întocmai poruncile Domnului nostru.

Unul din fraţi i-a lăudat odată un cuţitaş pe care îl avea şi pe care îl folosea la tăierea mlădiţelor din care împletea coşuri. Auzind aceasta, Sfântul Agathon cu bucurie i-a dat fratelui cuţitaşul în dar.

Sfântul Agaton a mai zis: “Bucuros aş fi să iau eu asupra mea trupul unui lepros, iar lui, să i-1 dau pe al meu”. Oare nu este aceasta iubire desăvârşită ? [în sinaxarul grecesc, Sfântul Agathon este pomenit la 8 ianuarie. - n. ediţiei americane].

Pomenirea Sfintei muceniţe Eutalia

Această sfântă Eutalia a fost o fecioară din Sicilia. Ea îi avea pe mama ei de acelaşi nume cu ea şi pe fratele ei Sermilian. Toţi trei erau păgâni, necunoscând ce este Sfântul Botez. Mama ei Eutalia suferea de o scurgere de sânge. Acesteia odată în vis i s-au înfăţişat sfinţii mucenici Alfiu, Filadelf şi Ciprian (prăznuiţi la 10 mai) şi i-au spus că se va vindeca numai dacă se va boteza în numele Domnului Iisus Hristos.

Eutalia - mama a mărturisit credinţa în Hristos, a primit Sfântul Botez şi cu adevărat s-a vindecat. Văzând această minune, Eutalia - fiica s-a botezat şi ea.

Dar Sirmilian a început să râdă de credinţa mamei şi surorii lui. El chiar le-a ameninţat. Mama s-a înspăimântat şi a fugit de acasă. Fratele apoi a început să-şi chinuie sora. Dar sora nu s-a înspăimântat, căci Hristos îi era mai drag decât fratele ei.

Ea i-a spus lui Sirmilian: "Eu sunt creştină şi deci nu mi-e frică dacă mă omori".

Fratele cel necurat atunci a trimis un rob la ea ca să o necinstească. Când slugoiul a încercat să o agreseze pe Eutalia, el şi-a pierdut vederea. Fratele cel ticălos a văzut minunea, dar tot ticălos a rămas. Aşa cum Cain 1-a urmărit pe Abel, aşa a urmărit-o Sirmilian pe sora lui, a prins-o şi a omorât-o tăindu-i capul.

Aşa a primit sfânta fecioară muceniţă Eutalia cununa slavei celei veşnice. Aşa s-a împlinit cuvântul Mântuitorului Hristos, care a spus că sabie aduce pe pământ, ca să despartă pe rudeniile cele de sânge, dar nu pe cele după duh: ***Nu socotiţi că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa, pe noră de soacra sa. Şi duşmanii omului vor fi casnicii lui. (Matei 10 : 34-36).***

Cântare de laudă la Sfântul Agathon

Agathon cel tăcut trei ani petrece
Cu o pietricică sub limbă,
Ca tăcerea şi liniştea să o deprindă.

Ca astfel cu limba păcatului să nu-i slujească
Ci doar cuvinte de mângâiere
Şi de întărirea fraţilor să grăiască,
Şi de slava lui Dumnezeu Făcătorul.

Vorbind odată despre mânie,
Sfântul a zis: cel pe care mânia îl stăpâneşte
Lui Dumnezeu nu-I este plăcut,
Nici acum, nici în veacul ce va să vie.

Blânzilor şi darul învierii morţilor li se dă,
Dar de la mânioşi Dumnezeu nu primeşte jertfe.

La ceasul morţii sale,
Fraţii în jurul lui Agathon bătrânul s-au strâns.

El rugăciuni cu gura şoptea,
Suspinuri peste suspinuri,
Cu frică.

Atunci fraţii l-au întrebat:
Oare şi ţie ţi-e frică, părinte,
Tu cel prea bun, când înaintea lui Dumnezeu,
În ceasul morţii, stai?
Tu cel cunoscut tuturor prin bunătatea ta,
Care printre noi, cei ca pietrele fără strălucire,
Tu ca aurul ai luminat?

Atunci bătrânul a răspuns,
Iar faţa lui strălucea:
Copii, eu acum înaintea Judecăţii lui Dumnezeu stau.
Căci una este judecata oamenilor,
Şi alta a lui Dumnezeu.
Atunci a suspinat şi mai adânc bătrânul.

Cugetare

Când cineva îşi pierde credinţa în Dumnezeu răsplata pe care o primeşte este prostia. Dintre toate marile prostii, cu greu se poate găsi una mai mare decât aceasta: să te numeşti creştin iar apoi să purcezi - jalnic lucru! - la adunarea de dovezi pentru dovedirea existenţei lui Dumnezeu şi a vieţii veşnice din alte religii şi din alte filosofii, cu totul străine de creştinism!

Cel care nu află aur la cel bogat, cum îl va afla la cel sărac?! Descoperirea vieţii veşnice, a faptelor, dovezilor, semnelor, a vederilor celor ce aparţin lumii cereşti - toate acestea constituie nu doar temelia credinţei creştine, ci şi zidurile ei şi maiestuoasa ei cupolă şi toate minunatele încăperi, cele măreţ şi elegant mobilate şi pardosite! Căci una şi aceeaşi este raza duhovnicească ce străluminează fiecare cuvânt al Sfintei Evanghelii, precum şi fiecare minune de atunci, din timpul predicării ei, dar şi de după aceea, până în ziua de azi, una este raza care străbate toată istoria de două mii de ani a Bisericii!

Creştinismul a deschis larg porţile lumii într-o aşa măsură, încât nici nu ar mai trebui poate să îl numim religie, tocmai spre a nu-1 confunda cu cele multe alte religii, credinţe şi filosofii! ***Căci creştinismul este o descoperire. Este descoperirea lui Dumnezeu.***

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos de la Cina cea de Taină:

- *La cum le-a spus ucenicilor că unul dintre ei îl va vinde;*
- *La cum, chiar după ce i-a spălat picioarele lui Iuda şi i-a arătat că ştie de intenţia lui trădătoare, Iuda a rămas cu încăpăţânare în gândurile lui de a-L vinde pe învăţătorul şi propriul lui suflet pe bani;*
- *La cât de trist a fost Mântuitorul să-l vadă pe Iuda distrugându-se şi pierind, precum trist a fost să-i vadă pierind şi pe alţi trădători ai Săi şi ai Sfintei Sale Biserici atunci şi de-a lungul veacurilor, pe care i-a cunoscut mai dinainte, cu Duhul Său cel Atoatevăzător.*

Predică despre Tatăl şi despre Fiul

Şi cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine (Ioan 12 :45).

Cel care vede lumina vede şi soarele care o trimite. Căci cum ar putea vedea cineva soarele fără ca să-i vadă şi lumina? Dacă soarele nu ar da lumina lui, nimeni nu putea cunoaşte măcar că există soare. Toată cunoaşterea noastră despre soare o primim tocmai de la razele care vin de la el. Nimeni nu a văzut vreodată soarele cu ajutorul vreunei alte lumini, alta decât cea a soarelui însuşi.

Aşa stau lucrurile şi în ceea ce priveşte cunoaşterea lui Dumnezeu Tatăl, la care nu putem ajunge decât prin Fiul. Cel care nu ştie despre Fiul nu poate şti nici despre Tatăl. Cel care Îl cunoaşte pe Fiul, îl cunoaşte şi pe Tatăl. Cel care îl vede pe Fiul, îl vede şi pe Tatăl. Dumnezeu nu poate fi cunoscut fără Lumina Sa Care a venit printre oameni. Căci Lumina Tatălui este Fiul: ***Eu sunt Lumina lumii (Ioan 8 : 12),*** a spus Hristos. Şi Lumina străluceşte în întuneric!

Lumea fizică ar zăcea cufundată în cel mai adânc întuneric dacă nu am avea lumina soarelui, iar lumea duhovnicească şi morală, adică sufletul uman, zace într-un întuneric şi mai adânc dacă nu are Lumina care este de la Tatăl. Hristos este Lumina Tatălui.

Cu adevărat, fraţilor, nici o Lumină nu luminează mai bine Fiinţa lui Dumnezeu decât lumina Stăpânului şi Domnului Hristos. Cel care îl vede pe Hristos îl vede pe Dumnezeu. Cel care nu-L vede, zace în întuneric.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, ajută pururea sufletelor noastre să Te vadă pe Tine, iar prin Tine, pe Tatăl cel Ceresc şi pe Mângâietorul, Duhul

Adevărului, Treimea Sfântă cea de o fiinţă şi nedespărţită, Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

3 martie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Entropie, Cleonic şi Vasilisc

Aceştia trei au fost împreună închişi cu Sfântul Teodor Tiron şi apoi au luat şi ei cununa muceniciei.

După ce Sfântul Teodor cu slavă s-a săvârşit, ei au rămas în continuare în închisoare şi vreme îndelungată nu au fost condamnaţi deoarece împăratul îl schimbase pe guvernatorul cetăţii Amasia. Când noul guvernator a sosit, mai sălbatic decât cel dintâi, el a poruncit ca cei trei să fie aduşi înaintea lui.

Toţi trei erau foarte tineri. Eutropie şi Cleonic erau fraţi de sânge, iar Vasilisc era rudă cu Sfântul Teodor Tiron. Toţi trei se aveau însă ca nişte fraţi de sânge prin iubirea cea frăţească. Ca atare, aşa au şi grăit înaintea guvernatorului: "Precum Sfânta Treime nedespărţită este, aşa şi noi prin credinţa noastră în iubire de nedespărţit petrecem".

Zadarnice au fost ademenirile guvernatorului, zadarnice încercările de a-l cumpăra pe Eutropie. Mai întâi guvernatorul l-a invitat pe Eutropie la o recepţie bogată, pe care Eutropie a refuzat-o, dând răspunsul psalmistului: Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioşilor (Ps. 1:1). Apoi, guvernatorul i-a oferit o imensă sumă de bani, una sută şi cincizeci de litre de argint curat, pe care Eutropie de asemenea a refuzat-o, amintindu-i guvernatorului că din cauza arginţilor Iuda şi-a pierdut sufletul.

După nesfârşite tentative de corupere, în timpul interogatoriilor şi torturilor, primii doi au fost osândiţi la răstignire, iar Vasilisc la uciderea prin decapitare. Fraţii cei răstigniţi au dat slavă lui Dumnezeu că i-a învrednicit de moartea Fiului Lui.

Toţi trei au intrat astfel în împărăţia Bucuriei, unde comandantul lor Teodor îi aştepta, înaintea ochilor lor fiind proslăvit de Hristos Stăpânul şi Biruitorul.

Cei trei tineri au luat cu cinste mucenicia la anul 308 de la întrupare.

Pomenirea Sfintei cuvioase Piama, egipteanca

Pentru dragostea lui Hristos, Piama nu a voit să se mărite, ci s-a dedicat unei vieţi de asceză în casa mamei ei. Ea mânca foarte puţin şi numai o dată la două zile. Cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea în rugăciune şi cugetări dumnezeieşti.

Sfânta Piama avea darul deosebirii duhurilor. Ea a adormit cu pace, logodindu-şi sufletul Stăpânului Hristos, cam pe la anul 337 de la întrupare.

Pomenirea Sfintei necunoscute

Din părinţi bogaţi fiind născută, în cetatea Alexandriei, această sfântă a avut un tată bun cu viaţă sfântă dar care a dus un trai de permanentă suferinţă şi a avut o moarte rea şi o mamă rea că a avut o viaţă plină de bunătăţi şi desfătări, dar la sfârşit o moarte foarte liniştită şi o înmormântare strălucitoare şi slăvită.

Uimită fiind şi neştiind cărui din părinţi să-i urmeze, această fecioară a avut o vedenie care i-a dat la iveală locurile în care petrec, pe cealaltă lume, tatăl, respectiv mama ei. Ea şi-a văzut tatăl petrecând în împărăţia lui Dumnezeu, iar pe mamă în întunericul chinurilor.

Această vedenie a ajutat-o pe fecioară să hotărască pe dată să-şi închine toată viaţa luiDumnezeu, asemenea tatălui ei şi să se ţină strâns de toate dumnezeieştile porunci, pe care să le împlinească întocmai şi să nu ţină seamă de multele nenorociri şi suferinţe pe care ştia că le are de întâmpinat pentru aceasta.

Ea a fost credincioasă voii lui Dumnezeu până la sfârşit, făcându-se vrednică de Împărăţia Cerurilor, unde s-a regăsit cu scumpul ei tată cel de Dumnezeu iubitor.

Cântare de laudă la Sfinţii Eutropie, Cleonic şi Vasilisc

Având mintea ridicată neîmprăştiat
la Dumnezeu cel Preaînalt,
Şi inima înflăcărată de iubirea Lui,
Lor nu le pasă de durerile trupului, nici se îngrijesc,
Căci peste unele ca acestea Dumnezeu stăpâneşte.

De căpetenie lucru este ca mintea să fie la Hristos.
Aceasta a ştiut-o al lui Hristos mucenic Eutropie,
Pe când era torturat;
Fratele lui Cleonic şi iubitul Vasilisc,
Cei împreună chinuiţi cu dânsul,
Au ştiut-o şi ei.

Toţi trei s-au aflat în văpaia chinurilor
Ca şi în roua dimineţii.

Minţii celei pironite la Hristos
De chinuri nu-i pasă;
Dacă ele durează,
Rugăciunea durează şi mai mult,
Căci la chinuri mintea nu gândeşte,
Ci doar în rugăciune fierbinte se-adânceşte.

Celui care se teme de Dumnezeu
De chinuri nu-i pasă.

Fraţii de sânge pe Cruce au fost ridicaţi.
Trupurile lor se chinuie,
Dar duhul le stă nemişcat.

Pe Dumnezeu ei Îl slăvesc,
Pe Cel care i-a proslăvit
Cu această moarte dumnezeiască.

Veşmântul trupului se sfâşie şi cade
Iar duhul aleargă la cer,
Căci decât trupul
El este mult mai tare.

O, Doamne, sufletele noastre primeşte-le
Căci Ţie se cuvine slava în veci,
O, Fiule al lui Dumnezeu!

Cugetare

Prin ascultarea Lui, chiar şi omeneşte vorbind, Hristos S-a ridicat pe Sine Primat al Bisericii, al lumii şi al istoriei omenirii. Căci nimeni nu poate fi un conducător desăvârşit până ce nu a trecut prin şcoala ascultării.

Adam şi-a pierdut autoritatea şi stăpânirea asupra lumii zidite şi asupra elementelor naturii în chiar clipa când s-a arătat neascultător faţă de Dumnezeu.

Avva Moise a zis:"Ascultarea naşte ascultare: când cineva ascultă de Dumnezeu, atunci şi Dumnezeu ascultă de el".

Vădit este aşadar că Dumnezeu îl ascultă pe om mult mai mult decât omul însuşi îl ascultă pe Dumnezeu, dacă ne gândim cât de mult păcătuieşte omul faţă de poruncile lui Dumnezeu în fiecare zi! Trebuie aşadar să fie limpede pentru oricine că Dumnezeul cel Veşnic ne ascultă pe noi, cei atât de stricăcioşi, mult mai mult decât îl ascultăm noi pe El! Pe cei care mai avem cât de cât o conştiinţă acest lucru trebuie să ne umple de ruşine şi de spaimă.

Când Sfântul Eutropie era torturat împreună cu cei doi prieteni ai lui, el se ruga lui Dumnezeu astfel: "Ajută-ne şi nouă precum i-ai ajutat robului Tău Teodor Tiron". Deodată pământul s-a cutremurat şi Domnul Cel ascultător S-a înfăţişat înconjurat de îngeri, împreună cu Sfântul Teodor. Domnul le-a spus celor chinuiţi: "Chinuiţi fiind voi, Eu de faţă am fost, văzând feţele voastre şi răbdarea voastră. Numele voastre Eu le scriu în Cartea Vieţii".

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos la Cina cea de Taină:

- *La cum a ales El pâinea şi vinul, această hrană obişnuită a omului şi prin ea a instituit legătura Lui cu Biserica până la sfârşitul veacurilor, pe cea văzută şi pe cea nevăzută;*
- *La cum Cina cea de Taină se păstrează şi până acum şi va fi păstrată până la sfârşitul veacurilor în Taina împărtăşirii;*
- *La cum în fiecare zi şi în fiecare ceas, undeva în lume, un preot sfinţeşte totdeauna pâinea şi vinul şi le primeşte pe ele în însuşi Trupul şi însuşi Sângele lui Hristos.*

O, minunată şi tainică vedere ochilor noştri este aceasta!

Predică despre iubirea aproapelui

Dar este mai de folos pentru voi să zăbovesc în trup (Filipeni l : 24).

Înflăcărat de dragostea lui Dumnezeu, Sfântul apostol Pavel recunoaşte, în Epistola sa către Filipeni, că lui moartea îi este câştig, deoarece viaţa lui este a lui Hristos. Dragostea lui Pavel pentru Hristos îl atrage către dorirea morţii, pentru ca astfel să se afle cât mai aproape de Hristos cât mai curând posibil, dar de cealaltă parte, drgostea lui faţă de credincioşi îl obligă să rămână în trup.

Totuşi, nu două iubiri sunt acelea care împart inima apostolului în două direcţii diferite, ci una şi aceeaşi iubire este, care deschide înaintea lui două comori de aur şi pietre scumpe.

Una este viaţa cea binecuvântată în Împărăţia Cerurilor, iar cealaltă este bogăţia sufletelor credincioşilor de pe pământ. Comoara cea cerească sporeşte prin adăugarea la ea a comorii celei pământeşti, o comoară se revarsă în cealaltă.

Ca să grăbească la cer, apostolul şi-o doreşte, atras de iubire şi de răsplată; ca să rămână pe pământ, el vede că este de folos, atras de iubire şi de datorie.

Când omul muritor, fraţilor, vede că este mai important să rămână în trup din dragostea pentru fraţii lui, cum să ne mai mirăm atunci că Dumnezeul Cel veşnic a ştiut aceasta înaintea apostolilor, văzând că este mai important să vină în Trup pentru salvarea omenirii decât să rămână în afară de el, în împărăţia cea duhovnicească?

Oare nu ne lămureşte pe deplin această mărturisire a lui Pavel către filipeni toată taina întrupării Fiului lui Dumnezeu? ***Acolo, în ceruri, se află adevărata împărăţie a lui Hristos şi adevărata viaţă a lui Hristos, în care nu are nici o amestecare mizeria şi păcatul de pe pământ. Dar dragostea Fiului lui Dumnezeu pentru oameni a socotit că este absolut necesar să vină în trup pe pământ cu oamenii. Cu adevărat, mulţumitori să-i fim apostolului Pavel că arătându-ne gândul sufletului lui, ne-a arătat taina venirii lui Hristos şi a locuirii lui în trup, printre oameni, pe pământ.***

O, Stăpâne, minunat eşti Tu între Sfinţii Tăi şi numai Ţie se cuvine slava şi mulţumită în veci. Amin.

4 martie

Pomenirea cuviosului Gherasim de la Iordan

Acest mare şi minunat sfânt s-a învăţat viaţa de nevoinţe mai întâi în Tebaida Egiptului. Apoi s-a dus la Iordan unde a întemeiat un aşezământ monahal ce număra şaptezeci de monahi. Această mânăstire există acolo şi astăzi *[1928, anul la care scria Sfântul Nicolae Velimirovici]*.

El a aşezat nişte anume rânduieli în mânăstire, potrivit cărora cinci zile din săptămână monahii trebuiau să şadă în chiliile lor şi să împletească coşniţe şi preşuri din trestie, în tot acest timp, ei nu trebuiau niciodată să aprindă focul şi să se hrănească doar cu puţină pâine uscată şi curmale. Uşa chiliei trebuia să rămână în permanenţă deschisă, ca oricine ar fi vrut să poată să între şi să ia orice doreşte. Sâmbăta şi duminica ei trebuiau să se adune în biserica mânăstirii. În aceste zile ei aveau masă de obşte cu puţine legume şi puţin vin spre slava lui Dumnezeu. Fiecare monah aducea la picioarele stareţului lucrul lui săvârşit peste săptămână. Fiecare monah avea o singură haină.

Sfântul Gherasim însuşi se conforma acestor rânduieli cel dintâi, fiind un exemplu pentru toţi.

În timpul Sfântului şi marelui Post el nu mânca nimic, în afară de hrana Sfintei Împărtăşanii.

Odată el a văzut un leu care răcnea de durere pentru că îi intrase un ghimpe în picior. Sfântul Gherasim s-a apropiat de leu şi-a făcut Sfânta Cruce şi a scos ghimpele din piciorul animalului. Leul acela s-a îmblânzit atât de mult încât s-a întors cu Sfântul Gherasim la mânăstire şi a rămas acolo până la moartea sfântului.După ce Sfântul Gherasim a murit, leul a murit şi el de durere.

Sfântul Gherasim a fost unul din părinţii Sinodului al patrulea Ecumenic de la Calcedon, din anul 451 sub împăraţii Marchian şi Pulheria. Chiar dacă mai înainte a greşit puţin, inclinând spre cugetarea ereticilor Eutihie şi Dioscor, el repede a văzut adevărul şi a fost un mare apărător al Ortodoxiei la acel Sinod.

Sfântul Eftimie a fost cel care 1-a îndepărtat de la cugetările eretice. Dintre toţi ucenicii Sfântului Gherasim, cel mai mare a fost Sfântul Chiriac zăvorâtul.

Sfântul Gherasim s-a mutat la cele veşnicie la anul 475 după Hristos, strămutându-se la bucuria locaşurilor celor cereşti.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Pavel şi Iuliana

Sfinţii Pavel şi Iuliana erau fraţi de sânge, din cetatea Ptolemais din Fenicia. Ei au fost torturaţi cu sălbăticie pentru credinţa lor în Hristos de către împăratul Aurelius, iar la sfârşit au fost omorâţi prin decapitare.

Înainte de a fi muceniciţi multe minuni s-au arătat prin ei, la care au stat martori mulţi păgâni. Datorită acelor minuni, mulţi dintre acei păgâni s-au convertit la Hristos. Mai mulţi dintre ei chiar au fost şi ei omorâţi prin decapitare tot atunci, primind şi ei cununile muceniciei, împreună cu Pavel şi cu Iuliana, la anul 273 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Iacob, postitorul

Acest sfânt Iacob a trăit în veacul al şaselea. El a fost atât de desăvârşit în viaţa cea dumnezeiască, încât Dumnezeu i-a dăruit darul de a vindeca bolile grave ale oamenilor numai cu rugăciunea. Dar urâtorul oamenilor, diavolul 1-a învăluit pe acest plăcut al lui Dumnezeu cu multe şi mari ispite.

Odată nişte oameni ticăloşi şi destrăbălaţi au trimis la el o desfrânată. Ea s-a dus sub prefăcătoria lacrimilor la el, dar cu scopul de a-1 ademeni la păcat. Văzând că inima lui începe să slăbească, Sfântul Iacob şi-a ridicat mâna dreaptă şi a băgat-o în flacăra focului, ţinând-o acolo până când a ars cu totul. Văzând aceasta femeia s-a umplut de groază, s-a pocăit şi şi-a schimbat viaţa.

Dar altă dată Sfântul Iacob nu a mai fugit cu aceeaşi tărie de ispită şi a căzut astfel: nişte părinţi au adus la el pe fiica lor care era îndrăcită, au lăsat-o la uşa chiliei lui şi au plecat. Sfântul cu adevărat a vindecat-o, dar mai apoi a păcătuit cu ea, apoi ucis-o şi a aruncat cadavrul într-un râu, ca să-şi ascundă fapta. Căci ştiut este că de la adulter şi până la crimă nu este decât un pas. Lucru de mirare şi cutremurător este însă că acest Sfânt Iacob nu şi-a pus capăt zilelor de deznădejde, ci mai curând a vrut să se pocăiască de aceste cumplite crime, lucru pe care 1-a făcut astfel: timp de zece ani după aceea el a intrat într-un mormânt deschis, nemaivrând să iasă de acolo niciodată, în acei ani s-a întâmplat o cumplită secetă prin acele locuri, din care mureau şi oamenii şi animalele. Când a văzut că rugându-se fierbinte, Dumnezeu trimite ploaie, a cunoscut că Dumnezeu 1-a iertat.

Avem aici exemplul unui om ale cărui ispite şi cumplite suferinţe se aseamănă cu cele ale împăratului şi proorocului David: vedem aici cât de pervers şi de spurcat este diavolul. Mai vedem cum Dumnezeu uneori îngăduie unor astfel de uriaşi ai sfinţeniei să cadă, ca mai apoi, prin pocăinţă adevărată, cu inima cu adevărat umilită şi zdrobită, ei să cunoască şi mai adânc ce este marea milostivire şi iertare a lui Dumnezeu, care puternic este să ierte orice păcat atunci când vede zdrobirea inimii celui care a păcătuit şi că se pedepseşte şi se osândeşte mai întâi el însuşi.

Cântare de laudă la Sfântul Iacob, postitorul

Cel care de foarte sus cade,
Cumplit se răneşte.
Cine la mare înălţime ajunge,
Cu mare băgare de seamă trebuie să se păzească.

Sfântul apostol zice: cel căruia i se pare că stă neclintit,
Să ia seama să nu cadă (I Cor. 10: 12),
şi mai vârtos să se teamă
De Dumnezeu.

Iacob, postitorul, după mărimea sfinţeniei sufletului,
Un uriaş a fost.
Dar din înalta culme pe el l-a prăbuşit
Uneltirea diavolului.
Păcat la păcat a adăugat,
Ucidere la desfrânare.
Dar Iacob cu tărie pe sine se pedepseşte,
De viu în mormânt intră,
Iar Dumnezeu nu-l lasă.

Un singur păcat
Toate virtuţile le distruge.
O singură spărtură în hambar
Şi tot grâul se pierde.

Buna mireasmă dintr-o încăpere
Se strică
Din duhoarea
Ce vine de la o mică murdărie.

Sute de victorii şi sute de izbânzi
Zadarnice sunt
Dacă finala bătălie
E pierdută.
Cu ea se pierde chiar viaţa.

Viaţa duhovnicească
Război curat este
împotriva hoardelor întunericului.
în acest război cei mândri
Sunt bătuţi chiar de la început.

Doar războinicul înarmat
cu Numele lui Dumnezeu
în inimă înfrântă şi zdrobită,
Doar el poate câştiga
Apărare dumnezeiească
În război.

Cugetare

Dacă filosofiile cele omeneşti ar fi fost capabile să-1 satisfacă pe om,

- *oare s-ar mai fi convertit filosofi mari precum Iustin şi Origen la Hristos?*
- *Oare de ce marii Vasile, Ioan Gură de Aur şi Grigorie, care la Atena au studiat şi s-au încununat cu întreaga filosofie a antichităţii, de ce ei oare au primit după aceea Botezul?*
- *Şi de ce Fericitul Augustin, retor faimos al timpului şi locului său, care cunoştea toată înţelepciunea romană şi grecească, a lepădat la urmă toate şi şi-a căutat mântuirea şi luminarea în credinţa în Hristos?*
- *Dar Sfântul Clement romanul, care era aristocrat, putred de bogat şi un intelectual de elită?*
- *Dar Sfânta mare muceniţă Ecaterina, care provenea dintr-o casă regală şi avea la degetul cel mic toată cultura antichităţii greco-latine şi toată înţelepciunea egipteană?*
- *Dar tânărul prinţ moştenitor Ioasaf al Indiei, care cunoştea adânc toată fiozofia indiană?*

Dar mulţi, mulţi alţii, care după ce au încercat să-şi potolească setea de înţelegere a tainelor vieţii şi ale acestei lumi cufundându-se în filozofia şi ştiinţa lumii, au văzut

la urmă că acestea nimic nu sunt şi au aflat răspunsul deplin doar în propovăduirea Bisericii lui Hristos şi în credinţa în El?

Luare aminte

Să luăm aminte la Taina împărtăşirii în care Se află însuşi Hristos, cel prezent în Biserica Lui de pe pământ:

- *Să luăm aminte la Taina Sfintei împărtăşanii ca împlinire a făgăduinţei Lui:* ***Şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului (Matei 28: 20);***
- *Să luăm aminte la ea ca la cel de toate zilele sprijin şi ajutor, pe care însuşi 1-a arătat, zicând:* ***Fără Mine nu puteţi face nimic (Ioan 15: 5).***

Predică despre şovăiala lui Pilat

Pentru aceasta Pilat căuta să-L elibereze; [apoi] L-a predat lor ca să fie răstignit (Ioan 19: 12, 16).

Oare de unde această contradicţie la Pilat? De unde această voinţă îndoită, în una şi aceeaşi persoană? Câtă vreme s-a aflat sub privirea luminoasă a lui Hristos, Pilat a vrut cu toată inima să-1 elibereze pe Cel Drept. Dar când 1-a învăluit întunericul privirilor evreilor, el a căzut de acord cu lucrările întunericului. Aceasta este sămânţa căzută intre spini. Câtă vreme peste sămânţă a luminat lumina Feţei Domnului, ea a prins rădăcină, dar de îndată ce această lumină s-a luat şi peste ea a căzut umbra spinilor, întunericul lor a înăbuşit-o.

Când Stăpânul Hristos a grăit limpede şi cu autoritate înaintea lui Pilat, zicându-i: ***N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ţi-ar fi fost dată ţie de sus (Ioan 19: 11),*** Pilat s-a simţit covârşit de frica de Dumnezeu. Dar când masele de evrei i-au strigat lui Pilat Dacă îl eliberezi, nu eşti prieten al Cezarului (Ioan 19: 12), atunci Pilat s-a umplut de frica cezarului pământesc. Frica lui de trup a fost mai tare decât frica pentru sufletul lui, aşa cum se întâmplă ades cu oamenii şi astăzi.

Pilat era ucenic al înţelepciunii celei lumeşti, înţelepciunea acestei lumi nu oferă putere, ea doar inspiră teamă, înţelepciunea acestei lumi nu hrăneşte sufletul, ci doar (cel mult) trupul, înţelepciunea lumii nu inspiră teamă pentru suflet, ci doar pentru trup şi pentru ceea ce este trupesc, în Pilat avem un exemplu evident şi jalnic a ce fel de caractere produce şi educă înţelepciunea lumii, prin aceea că îl ocolesc pe Dumnezeu şi merg împotriva lui Hristos.

Caracterul slab şi şovăitor al lui Pilat este o icoană vie nu doar pentru păgâni, ci şi pentru creştinii cei slabi şi şovăitori.

Chiar unii creştini şi chiar zilnic, în mod imperceptibil şi cel mai adesea inconştient, ar vrea uneori să-L ferească pe Hristos, de ura şi întunericul evreiesc dinlăuntrul lor, iar alteori ar vrea să-L lase pradă acelui duh ucigaş al răstignirii. Aceasta se întâmplă întotdeauna când creştinul încalcă vreuna din poruncile lui Hritos de dragul plăcerii şi confortului trupesc. Pentru moment, acea poruncă luminează inima creştinului celui şovăitor, dar în următorul, întunericul cel trupesc devine mai tare, aşa încât creştinul îi cedează cu totul.

O, Stăpâne, Îndelung răbdătorule Doamne, nu-Ţi lua lumina Ta de la noi nici măcar o clipă, ca să nu ne covârşească cu desăvârşire întunericul patimilor noastre. Ci ajută-ne nouă să rămânem copii ai luminii pină la sfârşit, Căci numai Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

5 martie

Pomenirea Sfântului mucenic Conon din Isauria

Acest sfânt mucenic a fost crescut de mic în credinţa în Hristos şi botezat în numele Preasfintei şi de viaţă făcătoarei Treimi de însuşi Arhanghelul Mihail, voievodul netrupeştilor oştiri ale lui Dumnezeu.Până la moartea lui, arhanghelul lui Dumnezeu a vegheat, nevăzut asupra Sfântului Conon.

Sfântul Conon era luminat şi împuternicit de harul lui Dumnezeu, astfel încât inima lui nu mai putea fi plecată de nimic lumesc, ci pururea era ridicată la cele de sus.

Când părinţii lui 1-au silit să se însoare şi s-a aflat cu mireasa lui în cămară după nuntă, atunci el a luat o lumânare pe care a pus-o sub un vas şi a întrebat-o pe mireasă: ***„Ce e mai bun, lumina sau întunericul?"***

Iar ea a răspuns: „Lumina."

Atunci el a început să o înveţe despre credinţa în Hristos şi despre viaţa veşnică, care sunt mult mai înalte şi mai atrăgătoare decât viaţa trupească, în această faptă a lui, Sfântul Conon a reuşit pe deplin, căci şi mireasa lui cu părinţii ei au venit mai după aceea la credinţa în Hristos.

Conon a trăit o vreme cu soţia lui ca frate şi soră. Căci nu după mult timp soţia lui a murit, precum şi părinţii lui.

Astfel Sfântul Conon s-a retras complet din viaţa lumii, dăruindu-se deplin vieţii de rugăciune, postiri şi cugetări dumnezeieşti. El a făcut multe minuni, întorcând mult popor la Hristos.

Printre minunile lui este şi aceea că avea putere mare asupra duhurilor necurate, pe care le forţa să-i slujească lui.

În timpul unei prigoane el a fost prins, torturat şi înjunghiat peste tot cu cuţite. Cei bolnavi se ungeau cu sângele lui şi se făceau sănătoşi.

După această mucenicie Sfântul Conon a mai trăit doi ani în cetatea lui Isauria şi trecând la cele veşnice, s-a înfăţişat înaintea lui Dumnezeu. Acest slăvit sfânt a trăit şi a luat mucenicia în veacul al doilea.

Pomenirea Sfântului mucenic Conon, grădinarul

Acest Sfânt Conon s-a născut în Nazaret. El era blând şi curat cu inima şi era peste tot plăcut înaintea lui Dumnezeu.

În timpul domniei lui Decius, Sfântul Conon a fost prigonit, chinuit şi mucenicit pentru Hristos. Întotdeauna el a rămas tare în credinţă. El i-a certat cu asprime pe judecătorii păgâni, văzând prostia lor. Călăii i-au bătut cuie în picioare, l-au legat de carul cezarului şi l-au silit să alerge în trapul cailor prin cetate până când acest om nevinovat şi sfânt, epuizat de chinuri, a căzut. Atunci el s-a rugat ultima oară pentru lume şi şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, la anul 251 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Isihie, postitorul

Sfântul Isihie s-a născut lângă oraşul Brusa, în veacul al optulea. El apoi s-a retras în muntele Maion, temut şi vestit pentru mulţimea duhurilor necurate care se sălăşluiau acolo. Acolo Isihie şi-a clădit o colibă şi un paraclis închinat Sfântului apostol Andrei. El le-a împrejmuit cu o grădină pe care o cultiva ca să se hrănească din lucrul mâinilor lui.

Cu rugăciunea, Sfântul Isihie făcea multe minuni. El a prorocit că după moartea lui pe acel loc se va ridica o mânăstire.

El a ştiut cu o lună mai înainte ziua şi ceasul morţii lui. La miezul nopţii acelei zile, unii oameni au văzut cum chilia lui s-a umplut de o lumină neobişnuită. Când au sosit la colibă, l-au găsit pe sfânt deja mort.

Sfântul Isihie a adormit cu pace, fiind primit în împărăţia cerească a Domnului Său la anul 790 după Hristos.

Mai târziu, Teofilact, episcopul Amasiei, a mutat sfintele sale moaşte în cetatea Amasia.

Pomenirea Sfântului cuvios Marcu ascetul

Sfântul Marcu a fost mare ascet şi făcător de minuni.

În cel de al patruzecilea an al vieţii lui el a fost tuns monah de povăţuitorul lui, Sfântul Ioan Gură de Aur. După aceasta Sfântul Marcu a petrecut şaizeci de ani în

pustia sălbatică a Nitriei în postiri, rugăciuni şi scrierea a multe cărţi duhovniceşti privitoare la mântuirea sufletului.

El cunoştea pe de rost Sfintele Scripturi. El era milostiv şi blând. El plângea mult pentru nenorocirea care a căzut peste întregul neam omenesc şi peste întreaga zidire a lui Dumnezeu.

Odată, pe când plângea, el s-a rugat pentru un pui de hienă care se născuse orb şi îndată puiul a văzut. Hiena mamă văzând aceasta s-a dus şi a adus sfântului o piele de oaie. Sfântul i-a poruncit atunci hienei să nu mai ucidă niciodată oile oamenilor, mai ales săraci.

Sfântul Marcu primea Sfânta Împărtăşanie din mâinile îngerilor.

Omiliile lui duhovniceşti, despre pocăinţă, priveghere, paza minţii, sunt socotite printre cele mai mari scrise vreodată în Biserică. Aceste lucrări au fost lăudate mult de marele Sfânt Patriarh Fotie.

Cântare de laudă la Sfântul Arhanghel Mihail

Îngerii sunt fraţi ai noştri mai înalţi în duh şi mai vârstnici,
A căror voinţă este doar Voinţa lui Dumnezeu.

Mai strălucitori decât lumina sunt ei,
Mai uşori şi mai repezi,
În lumină sunt îmbrăcaţi,
lumina Făcătorului lor,
Neobosiţi lucrători ai lucrării lui Hristos.

Grija lor cea mare, singura, este neamul omenesc:
Cum să-l întoarcă la Dumnezeu, ca pe fiul risipitor.

Grija îngerilor este să-i scoată din pământ străin
Pe fraţii lor mai mici, oamenii,
Şi să-i aşeze în curţile împărăteşti ale Stăpânului Hristos.

Arhistrategul Mihail, cel mai
dintâi dintre cei dintâi,
Străluceşte printre oştile cereşti
Precum Luceafărul între stele.

Aproape este el de tot omul care se pocăieşte,
Ridicându-l la Dumnezeu;
Puternic este el să fie aproape de toţi,
Oricât de mulţi ar fi.

Bucuria lui cea mai mare este slujirea,
Chiar şi în cerurui slujirea aproapelui
Prima poruncă este.

Slujirea întăreşte viaţa şi o umple de bucurie pe mamă,
Slujirea împleteşte cununile cele neveştejite,
Această slujire îngerilor le este bucurie şi sărbătoare,
Căci se face spre slava lui Dumnezeu şi mântuirea oamenilor.

Cugetare

Oare de ce unii oameni, educaţi la şcoli înalte şi botezaţi în numele lui Hristos, se îndepărtează de creştinism şi se dăruiesc cu totul filozofiei şi teoriilor omeneşti, afirmând că ele conţin mai mult adevăr decât creştinismul?

Din două motive se întâmpla această: fie dintr-o înţelegere cu totul superficială a creştinismului, fie din cauza păcatelor. Mintea superficială nu-L poate primi pe Hristos, ea fuge de El precum criminalul de curtea de justiţie.

Creştinii păcătoşi şi superficiali au fost de-a lungul timpurilor tot atât de revoltaţi împotriva creştinismului ca şi păgânii. Celor superficiali şi culpabili le-a fost întotdeauna mai comod să se scalde în băltoaca noroioasă a cugetării omeneşti, decât să se arunce în adâncurile riscante ale lui Hristos.

Pe cei care îl urmează cu credinţă, Hristos îi cheamă mereu la adâncimi tot mai mari, precum i-a spus Sfântului apostol Petru: ***Mână la adânc (Luca 5: 4).***

Sfântul Marcu ascetul zice că legea lui Dumnezeu se pricepe în măsura în care împlineşti cu fapta sfintele porunci ale lui Dumnezeu: „Ignoranţa îl face pe om să grăiască împotriva a ceea ce îi este de folos, iar obrăznicia înmulţeşte păcatul."

Luare aminte

Să luăm aminte la Taina împărtăşirii ca Taină a Iubirii desăvârşite, căci:

- *Din partea Mântuitorului Hristos, ea înseamnă desăvârşita dăruire a Lui, credincioşilor Lui;*
- *Astfel fiind ea, Hristos este primit cu credinţă şi încredere de credincioşi;*
- *Astfel fiind ea, duce la unirea mântuitoare, roditoare şi plină de bucurie dintre Dumnezeu şi om.*

Predică despre mergerea la adâncuri împreună cu Hristos

Mână la adânc (Luca 5:4).

Aşa i-a poruncit Stăpânul Hristos lui Petru şi celorlalţi apostoli, când a încetat de a vorbi (Luca 5: 4). Aceasta înseamnă că mai întâi El i-a învăţat şi imediat după aceea i-a chemat la faptă. Acest lucru este important şi pentru noi. Căci de îndată ce învăţăm ceva din Sfintele Scripturi, avem neapărată nevoie să mergem şi să împlinim cu fapta ceea ce am învăţat.

Nu numai ucenicul este iubit de către Stăpânul Hristos, ci mai ales faptele lui. Mână la adânc. De pe ţărm, de acolo unde apele sunt mici, Stăpânul a grăit poporului care era mai puţin luminat în tainele împărăţiei lui Dumnezeu. Dar pe apostoli i-a îndemnat la adânc. Apele mici sunt mai puţin periculoase, dar puţini sunt şi peştii pe care îi poţi prinde în ele. În apele mici printre peşti se mai află şi şerpi, broaşte şi alte vietăţi respingătoare. Acesta este tot pericolul, în apele mici şi peştii sunt puţini şi mici - aceasta e tot ceea ce poţi prinde. Dar la adânc, pericolul e corespunzător mai mare. Acolo există peşti mari şi furtuni pe măsură. Acolo este pericol de moarte. Dar acolo şi peştele este mai mare şi mult mai bun - acesta este câştigul.

O, creştine înţelepte, la adânc aşadar trebuie să mâni! Mână la adâncul tainic al mării vieţii, dar nu îndrăzni să porneşti fără Hristos la cârmă, nu, niciodată. Căci dacă îndrăzneşti, s-ar putea să-ţi petreci toată noaptea acestei vieţi fără să prinzi nimic, aşa cum s-a întâmplat în acea noapte cu bătrânul Petru, pescarul cel încercat, când a spus: ***toată noaptea ne-am trudit şi nimic nu am prins (Luca 5: 5).***

Nu numai că nu vei prinde nimic dacă nu-L ai pe Hristos la cârmă, dar şi mai rău poate să ţi se întâmple. Căci pot veni vânturi mari care să te răstoarne în adânc. Căci poţi fi sfâşiat de fiarele sângeroase ale adâncului. Iar vânturile, creştine înţelepte, sunt propriile tale patimi care te însoţesc fără să vrei dacă mâni la adânc fără Hristos.

Iar fiarele adâncului, creştine înţelepte, sunt diavolii care te pot distruge într-o clipeală de ochi, tot aşa cum într-o clipeală de ochi au mânat turma de porci în mare: ***Atunci, ieşind, duhurile necurate au intrat în porci şi turma s-a aruncat de pe ţărmul înalt în mare. Şi erau ca la două mii şi s-au aruncat în mare (Marcu 5: 13).***

Dar dacă mâni la adânc cu Hristos la cârmă, de nimic să nu te temi; ci mergi bucurându-te, şi cu curaj alipindu-te de Hristos. Aşa vei dobândi prada cea mai bună, aşa iţi vei umple cu ea amândouă luntrile şi pe cea a trupului şi pe cea a sufletului tău. Te ve îmbogăţi cu cea mai bună pradă.

O, râvnitorule creştine şi fără piedici vei sosi la ţărm, la ţărmul împărăţiei lui Hristos. Căci nicăieri fără Hristos! Nici în locurile joase, nici în cele înalte. Căci în cele joase te vor supăra foametea şi multele mizerii omeneşti, iar în cele înalte încă şi mai mari rele pot să te pască.

O, Atotputernice şi Mântuitorule Doamne, Tu eşti Cârmaciul, Apărarea şi Limanul nostru.Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci, Amin.

6 martie

Pomenirea Sfinţilor patruzeci şi doi de mucenici din Amoreea

Aceştia au fost cu toţii comandanţi în armatele împăratului bizantin Teofil. Când împăratul Teofil a pierdut bătălia împotriva sarazinilor care s-a întâmplat în cetatea Amoreea, aceştia au capturat oraşul şi au luat cu ei în sclavie mulţi creştini, între care şi aceşti comandanţi. Ceilalţi creştini din cetate au fost fie ucişi, fie vânduţi ca sclavi.

Comandanţii au fost aruncaţi în temniţă, unde au fost ţinuţi timp de şapte ani. Şefii musulmani îi cercetau adesea acolo, sfătuindu-i să îmbrăţişeze credinţa islamică. Comandanţii creştini însă nici nu voiau să-i audă.

Când sarazinii le grăiau comandanţilor, zicând: „Mohamed este adevăratul proroc iar nu Hristos," comandanţii îi întrebau: „Dacă aţi avea doi care se ceartă pentru un câmp, cum că este al lui, unul având mulţi martori care adeveresc aceasta, iar celălalt nici unul, ce aţi zice, că al cui este câmpul?"

Şefii musulmani au răspuns: „Fără îndoială că al celui cu mulţi martori."

Comandanţii au zis: „Drept aţi răspuns. Aşa este şi cu Hristos şi cu Mohamed al vostru. Hristos are mulţi martori: Prorocii din vechime, Moise şi Ioan Botezătorul, pe care şi voi îl recunoaşteţi şi care a dat mărturie pentru El. Mohamed însă nu are ca mărturisitor decât pe el însuşi."

Sarazinii au rămas ruşinaţi şi au mai încercat să se apere astfel: „Credinţa noastră e mai bună decât cea creştină pentru că vedeţi şi voi că Dumnezeu ne-a dat nouă izbânda asupra voastră, a creştinilor! Vedeţi bine că cele mai bogate pământuri şi împărăţii din lume sunt ale noastre şi că ele sunt şi mai numeroase şi mai întinse ca ale voastre!"

Atunci comandanţii au zis: „Dacă aşa ar fi, atunci idolatriile egipteană, babiloniană, elenistică, romană şi închinarea la foc a persanilor ar fi adevăratele credinţe, căci iată, odată toate aceste neamuri au fost stăpânitoarele lumii! Este limpede pentru oricine că victoria, bogăţia şi puterea voastră nu dovedesc şi adevărul credinţei voastre. Noi ştim că Dumnezeu uneori dă biruinţa creştinilor, iar alteori îngăduie să fie subjugaţi ca să-şi vadă mai bine păcatele şi să se curăţească de ele prin pocăinţă şi credinţă adevărată."

După şapte ani ei au fost ucişi prin decapitare, la anul 845 după Hristos. Trupurile lor au fost aruncate în râul Eufrat, dar ele au plutit de cealaltă parte a râului unde au fost culese şi îngropate cu cinste de creştini.

Pomenirea Sfântului cuvios Iov

Acest cuvios Iov s-a născut la Moscova în anul 1635 de la Hristos. El a iubit mult cântările şi slujbele sfintei Bisericii, fiind atras de ele.

El a fost duhovnicul ţarului Petru cel mare, dar din cauza intrigilor s-a retras la Mânăstirea Soloveţk [!?], unde a dus o viaţă de aspră asceză şi lipsuri.

La anul 1720, pe când era în vârstă de optzeci şi cinci de ani, el a adormit intru Domnul, înainte de a-şi da duhul, el a strigat tare: „Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri! De aceea în ceasul acesta eu nu am teamă ci cu bucurie părăsesc această lume."

Sfinţii mucenici Conon, tatăl şi Conon, fiul

Pe când tatăl era deja înaintat în vârstă, fiul era un tânăr de şaptesprezece ani.

În timpul domniei lui Domenţian, ei au fost tăiaţi în jumătate cu fierăstrăul pentru credinţa lor în Hristos şi au fost proslăviţi de Stăpânul Hristos în cer şi pe pământ.

Ei au suferit cu cinste la anul 275 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfinţii Conon, tatăl şi fiul

Împăratul îi şopteşte tânărului Conon:
Mintea tatălui tău s-a întunecat de vârstă,
Deci tu, tinere, cuvântul să nu i-l iei în seamă.
Ci mai curând leapădă-te şi uită-Lpe Hristos.
Jertfă adu romanilor zei
Şi alături de noi vei petrece cu cinste.

Dar tânărul Conon răspunde viteaz:
Scris este o, călăule-mpărat,
Că fiul cele văzute la tatăl le face,
Iar eu de faptele tatălui meu
Nicicând mă ruşinez.

Căci tatăl meu adevărul
Adevăratei Credinţe mă-nvaţă,
Al Adevăratei Credinţe şi cunoştinţe de Dumnezeu.

Pentru ca eu un Dumnezeu să cunosc,
Pe Făcătorul meu Atotmilostiv.

Pentru ca eu pe Hristos să-L cunosc,
Mântuitorul meu din moarte.

Orice vei face trupului tatălui meu,
Aceleaşi să le faci şi mie;
Căci tu asupra sufletelor noastre
Nici o stăpânire nu ai.

Ale noastre suflete ale noastre sunt,
Şi pe ale noastre noi
Stăpânului nostru Hristos
Le dăruim,
Fiului lui Dumnezeu.

Cugetare

Câtă vreme suntem pe pământ, să ne socotim oaspeţi în Casa lui Hristos. Tu stai la masă şi El este cel care te serveşte.

- ✓ *Dacă respiri, aerul Lui îl respiri.*
- ✓ *Dacă te îmbăiezi, în apa Lui te îmbăiezi.*
- ✓ *Dacă eşti călător, pe pământul Lui eşti călător.*
- ✓ *Dacă strângi bogăţii, ale Lui sunt bogăţiile pe care le strângi.*
- ✓ *Dacă risipeşti, ale Lui sunt cele pe care le risipeşti.*
- ✓ *Dacă ai putere asupra altora, prin a Lui îngăduinţă ai primit-o.*
- ✓ *Dacă eşti în strălucită adunare, tu şi ceilalţi împreună cu tine sunteţi oaspeţii Lui.*
- ✓ *Când ieşi să respiri într-un colţ de natură, în grădina Lui petreci.*
- ✓ *Dacă eşti singur, El este de faţă.*
- ✓ *Dacă porneşti undeva sau te întorci, El vede.*

Orice faci,El ţine minte. El este Gazda cea mai atentă şi mai delicată care te-a găzduit vreodată. Fii deci cu băgare de seamă faţă de El.

Într-o casă aleasă, oaspeţilor li se cere să ştie să se poarte. Aceste cuvinte sunt simple şi ştiute, dar ele ascund un mare adevăr. Toţi sfinţii 1-au cunoscut şi şi-au călăuzit vieţile după el. De aceea Veşnicul Stăpân al Casei i-a răsplătit cu veşnica viaţă în ceruri şi cu slavă pe pământ.

Luare aminte

Să luăm aminte la Taina împărtăşirii cea Care este medicament de viaţă dătător sufletului şi trupului:

- *Medicament ce curăţă sufletul de bolile păcatelor, redându-i sănătatea vieţii;*
- *Medicament care vindecă şi curăţă trupul de avariţie şi vicii, redându-i sănătatea vieţii;*
- *Medicament care învie şi revigorează tot omul, făcându-1 mădular sănătos al veşnicului Trup al lui Hristos, fără de care el putrezeşte şi în cele din urmă se usucă, se taie şi se aruncă în foc.*

Predică despre moştenitor şi rob

Câtă vreme moştenitorul este copil, nu se deosebeşte cu nimic de rob, deşi este stăpân peste toate (Galateni 4: 1).

Câtă vreme moştenitorul unei mari averi este copil de leagăn, cu ce se deosebeşte el de fiul unui rob? Nici trupul nu-i este mai altul, nici gândurile mai înalte, nici dorinţele mai curate. Cum e pruncul de rege, aşa este şi cel de rob, aşa este şi cel de cerşetor. Timp de câţiva ani, fiul de rege deci nu se deosebeşte cu nimic de cel de rob.

Totuşi, când fiul de rege ajunge la majorat şi la deplina conştiinţă a demnităţii lui, el primeşte răspunderea împărăţiei, iar când fiul de rob ajunge la majorat şi la deplina cunoştinţă a maturităţii, el intră în jugul sclaviei. Atunci se vede enorma diferenţă dintre cei doi. Atunci este limpede că moştenitorul şi robul nu au cum să fie egali. Robul trebuie să robească, iar regele trebuie să conducă.

Apostolul vrea să spună prin aceste cuvinte că aşa stau lucrurile şi cu cei care sunt creştini şi ne-creştini. Căci cel care nu este creştin este rob firii, pe când creştinul este stăpân peste fire.

Era ne-creştină a istoriei omenirii ne arată cum omul a fost robul elementelor naturii, sluga trupului şi a păcatului, a idolilor şi creaturilor egale lui şi inferioare lui.

În timp ce era creştină a istoriei omenirii ne arată cum omul a redevenit stăpân şi proprietar, un nobil de rasă împărătească şi moştenitor peste toate. Chiar cei care au ştiut despre Unul Adevăratul Dumnezeu, adică israeliţii, nu au fost ca nişte copii ai lui Dumnezeu, nici ca nişte moştenitori ai tatălui lor, ci ca nişte slugi şi robi ai lui Dumnezeu şi Judecătorul.

Iar când a venit plinirea vremii (Galateni 4: 4), Fiul Unul Născut al lui Dumnezeu a venit pe pământ. El a făcut posibil ca să dobândim înfierea (Galateni 4: 5) şi să ne îndreptăm către Duhul lui Dumnezeu strigând Avva, Părinte (Galateni 4: 6).

Fraţilor, de ce a venit Hristos pe pământ?

- ⇒ *El a venit pe pământ ca să ne dea o soartă alta decât a robilor, să ne dea soarta moştenitorilor şi responsabilităţile de stăpâni.*
- ⇒ *El a venit să ne dea soarta celui care este fiu, a aceluia, adică, care în numele lui Hristos poate îndrăzni să-L numească pe Dumnezeu Tată şi să ne arate care este datoria noastră de stăpâni, aceea adică de a stăpâni peste noi înşine, peste trupurile noastre, peste gândurile noastre, peste dorinţele noastre şi peste toată zidirea din jurul nostru.*

O, Unule Născut Fiule al lui Dumnezeu, Tu ne-ai dăruit nouă cinstea înfierii prin milostivirea şi jertfa Ta.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, ajută-ne nouă să luptăm până la sfârşit, intru curăţie şi adevăr, Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumită în veci. Amin.

7 martie

Pomenirea Sfinţilor şapte Sfinţiţi mucenici din Cherson: Vasile, Efrem, Eugen,Elpidie, Agatodor, Eterie şi Capito

Toţi aceştia au fost episcopi ai Chersonului, în ani diferiţi. Toţi au luat mucenicia din mâinile necredincioşilor, evrei, greci şi sciţi, cu excepţia lui Eterie, care a adormit cu pace. Cu toţii au fost trimişi de către patriarhul Ierusalimului ca misionari în aceste ţinuturi sălbatice şi păgâne, ca să aducă în ele lumina Evangheliei. Ei au luat în chinuri sângeroase mucenicia pentru Hristos.

În Cherson, Sfântul Vasile episcopul a înviat din morţi pe fiul unei căpetenii, lucru care i-a umplut de ură pe evreii care locuiau acolo şi i-a făcut să aducă pâră infamă asupra sfântului episcop, în vremuri de prigoană. El a fost legat şi târât pe străzile cetăţii până când şi-a dat duhul.

Efrem a fost omorât prin decapitare. Eugen, Elpidie şi Agatodor au fost bătuţi cu ciomege şi cu pietre şi aşa şi-au dat sufletele în mâinile lui Dumnezeu.

Eterie a trăit în vremea împărăţiei lui Constantin cel mare. El a păstorit Biserica lui Hristos în libertate şi pace, a ridicat o biserică slăvită în Cherson şi a adormit cu pace.

Când ultimul dintre ei, Sfântul Capito, a fost uns episcop pentru sciţii cei sălbatici şi primitivi, ei au cerut un semn de la sfânt ca să-l poată crede. Ei l-au pus să intre într-un cuptor de foc, zicându-i că vor crede doar dacă va ieşi viu din el. Cu rugăciune fierbinte şi credinţă mare, însemnându-se cu semnul Sfintei Cruci, sfântul episcop a intrat în foc, cu inima lipită strâns de Dumnezeu. El a rămas în acel cuptor vreme de un ceas, fără ca să i se ardă nimic, nici măcar straiele. După un ceas sfântul episcop a ieşit cu bine din cuptorul arzând. Atunci, cu o singură gură, primitivii sciţi au strigat: „Unul este Dumnezeu, Dumnezeul creştinilor, mare şi puternic, care le apără pe slugile Lui de flăcările focului!" Atunci toată cetatea şi împrejurimile au venit la Sfântul Botez.

Despre această minune s-a grăit pe larg la Sinodul întâi Ecumenic de la Niceea (anul 325 d. Hr.). Toţi Părinţii strânşi la Sinod L-au slăvit pe Dumnezeu şi au lăudat credinţa tare şi de neclintit a Sfântului Capito. S-a întâmplat ca în timpul unei călătorii pe râul Nipru, Sfântul Capito să fie prins de sciţii păgâni, care l-au înecat.

Toţi aceşti sfinţi sfinţiţi mucenici au suferit în primele decenii ale veacului al patrulea.

Pomenirea Sfântului cuvios Emilian

Sfântul Emilian s-a născut la Roma, ducând în tinereţe o viaţă plină de mari păcate. Când şi-a venit întru sine, el a început să lupte aprig împotriva pornirilor spre păcat, tremurând de spaimă la gândul Judecăţii lui Dumnezeu. Astfel el s-a grăbit să intre într-o mânăstire şi cu postiri, privegheri şi nevoinţe trupeşti şi sufleteşti a început să-şi îmblânzească trupul sălbăticit de păcat.

El s-a făcut pildă vie pentru toţi fraţii mânăstirii aceleia, prin marea lui nevoinţă spre dobândirea bunătăţilor. Noaptea ieşea deseori din chilie şi se ducea într-o peşteră ca să se roage.

Neştiind unde iese Emilian noaptea, stareţul mânăstirii 1-a urmărit într-o noapte în taină. El a văzut cum stă Emilian la rugăciune, cu lacrimi multe, cu frică, cu cutremur şi cu evlavie mare. A văzut cum deodată o lumină cerească mai strălucitoare decât soarele a învăluit tot muntele, dar mai cu seamă peştera lui Emilian. Un glas s-a auzit de sus, care a zis: „Emiliane, iertate sunt păcatele tale." Plin de spaimă, stareţul s-a grăbit înapoi în mânăstire.

A doua zi el le-a descoperit fraţilor ce a văzut şi a auzit în timpul nopţii. De atunci fraţii 1-au înconjurat pe Emilian cu multă tăcere şi evlavie. Sfântul Emilian a trăit ani îndelungaţi trecând cu pace la Domnul.

În această zi, în Sinaxarul cel mare grecesc se face pomenirea Sfântului Lavrentie

Acesta a fost un binefăcător al Mânăstirii Faneromeni din insula Salamis. El a vieţuit în Megara, fiind bărbat căsătorit cu doi fii. El era un om drept şi evlavios.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i s-a arătat într-un vis şi i-a poruncit să meargă în insula Salamis şi să înnoiască biserica de acolo.

El a făcut aşa şi cu adevărat a găsit pe insulă ruinele unele biserici vechi. Acolo el a ridicat o nouă biserică, în acea biserică s-a tuns şi monah şi a adormit cu pace în ziua de 7 martie a anului 1770 de la Hristos. După sfânta lui adormire, multe minuni s-au făcut în acea mânăstire la moaştele sale.

Cântare de laudă la Sfântul Emilian

Sufletul lui Emilian celui prea păcătos
Sângerează de durere.
Deznădăjduind de mântuirea lui,
Emilian se roagă totuşi fierbinte lui Dumnezeu:
O, Preaînalte şi Minunate Doamne,
De la care soarele îşi ia lumina lui,
O, Doamne, de la care oştirile cereşti
Primesc lumina şi strălucirea!

O, Doamne, primeşte-mă pe mine,
Căci numai la Tine mai năzuieşte sufletul meu.
Mă întorc la Tine, nu mă alunga, Doamne.
Numai Ţie voiesc să-Ţi mulţumesc,
Celui Care acum îmi dăruieşti
înţelegerea vieţii.

O, dăruieşte-mi să vărs lacrimi de pocăinţă,
Nesfârşit.
Dăruieşte-mi mie cu postiri să-mi vindec
Trupul şi sufletul meu,
Dăruieşte-mi mie să mă rup desăvârşit
De vicleniile acestei lumi.

Dăruieşte-mi mie iertare,
Iertare, Doamne!
Curăţeşte, Doamne,
Câmpul înţelenit de spini
al sufletului meu.

Seamănă cu sfinţenia Ta
pământul inimii mele,
Doamne.
Învie sufletul meu
Iar trupul, pentru mântuirea mea,
dă-l durerilor şi suferinţei.
Căci iată între pământeni
Nu este unul mai necurat decât mine.

Iată Doamne, da, eu pe mine mă judec,
Şi-mi văd cu adevărat vinovăţia mea.
În ceasul Judecăţii celei mari,
Să nu mă lepezi, Doamne,
Morţii celei veşnice să nu mă dai,
Căci eu întru frica de Tine Unul
M-am îmbrăcat.

Cugetare

Funia solidă şi durabilă se face din multe fuioare subţiri, răsucite, de cânepă. Un singur astfel de fir nu poate să lege, nici să sugrume pe nimeni. Căci uşor poate fi rupt şi dat la o parte. Dar când eşti legat cu o funie groasă, eşti captiv şi ea te poate şi sugruma. O astfel de funie nu o poţi rupe uşor de pe tine.

Aşa cum funia se împleteşte din multe fibre bine răsucite, chiar dacă subţiri şi slabe, aşa patimile cresc din păcatele cele mici şi nebăgate în seamă. Omul uşor se poate elibera de păcatele cele mărunte, când ele sunt încă la început. Dar când ele sunt lăsate să se adune şi când se repetă mereu în timp, atunci ele cresc şi devin patimă, precum multele fire subţiri devin funie. Atunci omul se sălbăticeşte de patimi, aşa cum doar patimile îl pot sălbătici. Atunci nu te mai poţi scutura uşor de păcatele adunate în ani, în zeci de ani. Nu le mai poţi tăia, nu te mai poţi îndepărta de ele, nu te mai poţi despărţi de ele.

O, de-ar şti oamenii să fie treji şi să se păzească de începuturile păcatelor! Atunci ei ar putea cu uşurinţă să se ţină liberi de ele. Căci a tăia păcatele înrădăcinate este ca şi cum ai încerca să-ţi tai degetele, zice un mare nevoitor de la Sfântul Munte.

Ca să se elibereze de patimile cele mari şi înrădăcinate, Sfântul Emilian a fost ajutat mult de gândul morţii şi desigur de harul lui Dumnezeu, fără de care nimeni nu poate nimic contra patimilor.

Deasa cugetare la moartea cea de neocolit, pocăinţa şi ruga fierbinte cu lacrimi către Dumnezeu Cel Atotputernic, acestea îl mântuiesc pe om din robia patimilor şi păcatului.

L-au întrebat pe Sfântul Sisoe: „Când pot fi dezrădăcinate patimile?" Iar sfântul a zis: „De îndată ce vezi patima în tine, dezrădăcineaz-o pe loc."

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care S-a rugat în Grădina Ghetsimani:

- *La cum a căzut cu Faţa la pământ şi S-a rugat de trei ori zicând* ***Părintele Meu, de este cu putinţă, treacă de la Mine paharul acesta! şi zicând din nou Părintele Meu, dacă nu este cu putinţă să treacă acest pahar, ca să nu-l beau,facă-se voia Ta! (Matei 26: 39, 42);***
- *La cum sudoarea Lui s-a făcut ca picuri de sânge pe când stăruitor Se ruga:* ***Iar El, fiind în chin de moarte, mai stăruitor Se ruga. Şi sudoarea Lui s-a făcut ca picături de sânge care picurau pe pământ (Luca 22: 44).***
- *La cum această grozăvie s-a întâmplat din cauza mea şi din cauza ta, din cauza păcatelor mele şi alor tale şi de asemenea de dragul mântuirii mele şi mântuirii tale.*

Predică despre mâna trădătorului

Dar iată mâna celui ce Mă vinde este cu Mine la masă (Luca 22: 21).

Greu îi este unui general să bată război de biruinţă când duşmanul este chiar în tabăra lui, printre ostaşii lui, chiar ostaşul lui. Iuda era socotit printre marii ostaşi ai lui Hristos. Cu toate acestea, el era marele duşman, cel dinăuntru. Şiruri întregi de duşmani şi urâtori îl incojurau strigându-şi rândurile tot mai aproape, ca să-L ucidă, iar Iuda pregătea trădarea dinăuntru. Mâna lui era la masa pe care Hristos o binecuvântase, dar gândurile lui erau împreună voitoare cu ale celor mai negri şi mai sălbatici duşmani ai Lui, cu cei care îl urau de moarte, cu cei care ca nişte vipere îl înconjurau din toate părţile pe Domnul Cel blând.

Oare nu astfel este şi azi, când mâinile multor trădători se află la Masa lui Hristos? Dar care masă nu este a lui Hristos? Sau care este masa pe care nu se află totdeauna darurile Lui? ***Oare nu este el Stăpânul Casei,Care îi hrăneşte şi îi adăposteşte pe oaspeţi, care sunt toţi pământenii? Căci nimic nu au al lor aceşti oaspeţi, nimic! Toate bunătăţile şi tot binele tuturor le vin doar din mâna Unuia Dumnezeu!*** Aşadar, nu este adevărat că Hristos este prezent la fiecare masă, a fiecărui om, ca Stăpân al Casei şi ca Slujitor? Aşadar, nu sunt acelea mâinile trădătoare ale tuturor celor care şi astăzi îl trădează pe Hristos cel care Se află pe masă sub forma hranei, precum şi pe El însuşi?

Căci iată mănâncă pâinea Lui în timp ce grăiesc împotriva Lui, care le-o dă. Căci iată trăiesc din milostivirea Lui şi îl izgonesc din casele lor, din şcolile lor, din curţile lor, din cărţile lor, din inimile lor. Ei cu bună ştiinţă îi calcă în picioare

poruncile, cu răutate şi cu rânjet îşi bat joc de Legea Lui. Oare nu sunt ei trădătorii lui Hristos şi următorii lui Iuda?

Nu vă temeţi de ei! Căci Dumnezeu nu ne-a poruncit să ne temem de ei, ci să aşteptăm şi să vedem pieirea lor cu sunet! Domnul nostru nu S-a înfricoşat de Iuda, nici Se înfricoşează acum de hoardele de trădători care nu lipsesc până la sfârşitul veacurilor. El ştie sfârşitul lor şi Biruinţa Lui este în mâinile Lui. Aşadar, nici noi să nu ne înfricoşăm.

Să ne ţinem strâns de Hristos Stăpânul şi atunci când vedem că El izbândeşte în lume şi atunci când vedem că poruncile Lui sunt călcate în picioare de tot mai multă lume. Să nu ne înfricoşăm! Căci dacă ne înfricoşăm, se poate să ne trezim cu mâna lui Iuda încleştată peste a noastră la masa Stăpânului Hristos.

O, Atotbiruitorule Doamne, viază-ne pe noi cu mare puterea şi milostivirea Ta, Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci, Amin.

8 martie

Pomenirea Sfântului Teofilact, episcopul Nicomidiei

Când sfătuitorul împărătesc Tarasie, care era un laic, a fost ales patriarh al Constantinopolului, atunci împreună cu el şi din mâinile lui, mulţi prieteni, persoane din cercul lui şi oameni necunoscuţi care îl admirau de departe au luat şi ei cinul călugăresc. Printre aceştia se afla şi Teofilact.

Sfântul Tarasie 1-a uns pe Teofilact, episcop al Nicomidiei. Ca episcop, Sfântul Teofilact a fost păstor bun al turmei încredinţate lui şi s-a dovedit a fi binefăcător şi scăpare tare al celor aflaţi în nevoi, în dureri şi în necazuri.

După moartea Sfântului Tarasie, pe tronul patriarhal a fost ridicat arhiereul Nichifor, iar la scurt timp după aceea la cârma imperiului a venit Leon, armeanul care era iconoclast. Acesta a stârnit furtuna ucigaşă a luptei împotriva sfintelor icoane din Biserica lui Hristos. Nepăsându-i că iconoclasmul fusese dat anatemei la cel de al şaptelea Sinod Ecumenic de la Niceea (783 d.Hr.), împăratul Leon, armeanul a pornit din nou acest război drăcesc împotriva Bisericii, vrând să răstoarne Ortodoxia.

Sfântul Teofilact 1-a înfruntat pe împărat cu îndrăzneală şi pe faţă, dar văzând că împăratul nesocoteşte pe mai departe adevărul, i-a prorocit: “O, împărate, vei cădea cu cădere năprasnică şi mare şi nu vei găsi pe nimeni care să te scape de ea!”.

Din cauza acestor cuvinte şi la porunca împăratului, Sfântul Teofilact a fost scos cu nelegiuire din scaun şi alungat în exil, unde a petrecut timp de treizeci de ani în cele mai mari lipsuri, necazuri şi umilinţe şi unde în cele din urmă şi-a dat sufletul în mâna lui Dumnezeu, la anul 845 după Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Teodorei

Împăratul Constantin a zidit o prea slăvită biserică-catedrală în Antiohia. Poporul numea această biserică "biserica de aur", din cauza pereţilor exteriori şi interiori placaţi cu totul în aur şi a sfintelor odoare dinăuntru, făcute cu totul din aur şi argint, împăratul a dăruit acestei biserici multe pământuri care să asigure viaţa clerului, care slujea în această sfântă biserică în număr mare.

Custodele acestui însemnat patrimoniu a fost presbiterul Teodoret, înzestrat cu o mare credinţă şi evlavie. Când Iulian, apostatul şi-a început domnia, el mai întâi s-a lepădat de Hristos şi deşi era botezat, a pornit o persecuţie sălbatică împotriva creştinilor. Iulian, unchiul cu acelaşi nume al apostatului, a venit la Antiohia şi a început să jefuiască biserica zisă "de aur". El l-a chemat pe presbiterul Teodoret, custodele bisericii, în faţa judecăţii sfătuindu-l să se lepede de Hristos. Dar viteazul preot al lui Hristos nu numai că a înfierat cu mânie şi dispreţ nelegiuirea, dar l-a şi înfruntat pe împăratul apostat de la Sfânta credinţă creştină cu cuvinte de ocară, numindu-l câine care se întoarce la vărsătura sa.

Când sălbaticul judecător, plin de toată ura şi răutatea, a cutezat să-şi uşureze udul în sfânta biserică de aur, Sfântul Teodoret i-a prorocit moarte cumplită, care s-a şi întâmplat în scurt timp.

Sfântului Teodoret i s-a tăiat capul cu securea pentru credinţa lui în Hristos. Din ceasul în care câinele de judecător a îndrăznit să profaneze Sfânta Biserică, el a început să aibă dureri în părţile de jos ale necuratului său trup. Astfel, întreaga jumătate de jos a trupului a început să-i fie mâncată de viermi, încât şi-a vărsat necuratul său duh cel apostat şi hulitor în chinuri oribile, cu neputinţă de descris.

Tot la prorocia Sfântului Teodoret, Felix, ajutorul intru nelegiuire al apostatului Iulian, a murit vărsând continuu sânge pe gură imediat după uciderea cu securea a preotului celui sfânt al lui Dumnezeu.

Sfântul Teodoret a fost omorât pentru Domnul în anul 362 după Hristos, iar sufletul lui s-a mutat la locaşurile cele cereşti ale împărăţiei veşnice.

[în sinaxarul grecesc, Sfântul Teodoret este pomenit la 3 martie (n. ed. Americane).]

Cântare de laudă: Plângerea lui Adam

Izgonit din Rai, Adam cel zgribulit
însingurat suspină de durere.

Îngerii cerului, cu care până adineaori vorbea
Ca şi cu nişte prieteni,
s-au risipit de lângă el
Ca o boare de vis.
Ei nu mai pot vorbi cu el,

cel blestemat,
cu el,
cel care până ieri
era stăpânul Raiului.

Adam suspină şi plânge,
Cu fruntea plecată
Pe piatra cea rece şi tare:
Vai urmaşilor mei! Vai mie, păcătosului!
O clipă fugară am îndrăznit
Cuvântul Făcătorului meu să-l dispreţuiesc.
Cu adevărat mi se cuvine
De toată zidirea să fiu dispreţuit.

Cu adevărat mi se cuvine
Ca multe veacuri de aici înainte,
Zi şi noapte, şarpe să am alături, iar nu pe Dumnezeu!

Cu adevărat mi se cuvine mie
Toată zidirea să mă robească,
În loc ea să-mi fie mie roabă!

Vânturile şi arşiţa, stihiile toate,
fiarele şi scorpiile şi toate târâtoarele
de care se îngreţoşează inima mea.

Cu adevărat mi se cuvine mie
Spaima să mă îngheţe până la os,
căci de bună voie m-am lipsit de
libertatea stăpână ce nu cunoaşte frica.

Numai Domnul meu
Unul Dumnezeu Mă poate scăpa,
Cel pe care eu L-am nesocotit.

O primeşte plânsul meu
Şi îndură-Te de mine, Doamne.

Cugetare

Creştine, să te încrezi în Dumnezeu mai mult decât în propria mamă. Să-I mărturiseşti Lui totul, căci El nu te va trăda niciodată. Să-I îmbrăţişezi cu dragoste toate poruncile, căci ele sunt mântuitoare de suflet. Ele niciodată nu te vor înşela.

Pe cât de mult iţi pui toată încrederea în Dumnezeu, pe atât să fii treaz şi cu mintea, luând seamă la duşmanii tăi, care vin de la trup, de la lume şi de la diavoli.

Toate acestea au fost minunat rostite de slăvitul sfânt al lui Dumnezeu, Efrem Sirul, care a zis: „îmbrăţişând poruncile lui Dumnezeu, să ai inima curată şi plină de simplitate, iar stând tare împotriva atacurilor drăceşti şi intrigilor ţesute de slugile satanei, să fii înţelept ca şarpele şi blând ca porumbelul."

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care S-a rugat în grădina Ghetsimani:

- *La stăruinţa cu care cere ucenicilor să privegheze şi să se roage;*
- *La cum se ridică de trei ori de la rugăciunea cea făcută cu picături de sânge, se duce la ucenici şi îi găseşte de fiecare dată dormind;*
- *La cum ei pentru aceasta au căzut în ispită, părăsindu-l pe învăţătorul, căci nu erau pregătiţi să învingă frica de oameni;*
- *La cum şi noi suntem trândavi şi neveghetori, nerugându-ne lui Dumnezeu, căci iată, când vine ispita, Îl părăsim pe Domnul nostru Hristos.*

Predică despre vederea ochilor şi vederea sufletului

Făcându-Se asemenea oamenilor şi la înfăţişare aflându-Se ca un om (Filipeni 2: 7).

Aşa grăieşte Sfântul apostol Pavel, acelaşi care a mărturisit despre Stăpânul Iisus: ***Acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura (Coloseni 1: 15), şi Întru El locuieşte, trupeşte, toată plinătatea dumnezeirii (Coloseni 2: 9).*** Acesta este Domnul după firea Lui şi după dumnezeirea lui, dar la înfăţişare aflându-Se ca un om.

Oamenii ale căror inimi sunt împietrite şi ale căror minţi sunt întunecate nu recunosc obiectele şi persoanele din jurul lor decât prin intermediul vederii celei trupeşti. Aceşti oameni, contemporani venirii Mântuitorului în trup, îl priveau cu ochii şi nu vedea în Iisus decât un om. Căci lor nu le era dat să ştie despre El nimic mai mult decât ceea ce vedeau cu ochii.

Omul trupesc se uita la Iisus şi nu-I vedea decât trupul, dar în acel trup nu-L vedea nici pe Dumnezeu şi nici pe omul desăvârşit şi fără de păcat.

Chiar şi astăzi, oricine judecă doar după ceea ce vede cu ochii trupului îi neagă lui Hristos tot ceea ce nu poate vedea în ceilalţi oameni. Nimeni nu poate grăi adevărul despre Stăpânul Hristos, judecându-L doar după ceea ce vede cu ochii trupeşti. Ceea ce ochiul vede din El nu este decât parte din vălul care ascunde taina veşnică a cerului şi cele mai mari taine ale timpului şi istoriei pământului.

Pentru a vedea ceea ce este adânc şi ascuns în El, ceea ce se află dincolo de văl, trebuie să avem vederea duhovnicească, care este Duhul lui Dumnezeu cel din inima omului, Duhul Cel Care dă la o parte vălul şi descoperă tainele.

O, Stăpâne Doamne Preadulce, învredniceşte-ne pe noi de sălăşluirea întru noi a Duhului Tău celui Sfânt, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumită în veci, Amin.

9 martie

Pomenirea celor patruzeci de mucenici din Sevastia Armeniei

Toţi aceştia au fost soldaţi în armata romană, şi puternic credincioşi Mântuitorului Hristos. Când au început prigoanele împotriva creştinilor de sub împăratul Liciniu, ei au fost aduşi înaintea comandantului.

La ameninţarea că vor fi devestiţi de onorurile lor militare, unul dintre ei, ***Sfântul Candid, a răspuns: „Nu doar onorurile militare, ci chiar şi trupurile noastre poţi să ni le iei, căci nici o onoare nu este mai înaltă decât aceea de a fi ai lui Hristos Iisus, Dumnezeul nostru.”***

După aceasta comandantul a poruncit slugilor lui să-i bată cu pietre pe ostaşi. Dar pietrele pe care slugile le aruncau asupra ostaşilor creştini se întorceau şi izbeau pe cei care le aruncau, lovindu-i şi de moarte. Una dintre ele a izbit capul comandantului, zdrobindu-i toţi dinţii.

Torţionarii, înfuriaţi ca nişte fiare sălbatice, i-au legat pe cei patruzeci şi i-au băgat până la gât într-un lac îngheţat, punând gărzi pe mal care să-i împiedice să fugă. Timpul era cumplit de geros, iar apa lacului a îngheţat în jurul trupurilor mucenicilor. Ca să le facă şi mai mare chinul, şi pentru a-l convinge măcar pe unul să se lepede de Hristos şi să se închine idolilor Romei, torţionarii au amenajat o baie la marginea lacului, în vederea ochilor mucenicilor. Cu adevărat, unul dintre ei a căzut şi s-a lepădat. El a ieşit din iezer şi a intrat în baie. Şi iată, o lumină minunată a venit din cer şi a încălzit apa, împreună cu trupurile mucenicilor. Odată cu lumina, s-au pogorât din cer şi treizeci şi nouă de cununi peste capetele lor. Văzând aceasta, una din gărzile de pe mal şi-a scos toate hainele de pe el, a mărturisit cu glas mare numele lui Hristos Dumnezeu şi a intrat în lac, ca să se învrednicească el celei de a patruzecea cununi, în locul celui care trădase. Cu adevărat, a patruzecea cunună s-a pogorât pe creştetul lui.

A doua zi toţi locuitorii oraşului au aflat cu uluire şi au văzut că mucenicii nu muriseră.

Dar necuratul judecător a poruncit să li se zdrobească fluierele picioarelor, iar trupurile lor să se arunce în apă, aşa încât creştinii să nu-i mai poată găsi. Dar în a treia zi mucenicii s-au înfăţişat în vedenie lui Petru, arhiereul cetăţii, poruncindu-i să adune moaştele lor şi să le scoată din apă. Episcopul împreună cu clerul său au ieşit chiar atunci, în noaptea întunecoasă, şi au văzut trupurile mucenicilor

strălucind puternic în apă. Fiecare os care fusese smuls din trup plutea la faţa apei, strălucind ca o candelă. Episcopul a adunat cu cinste aceste rămăşiţe mai scumpe decât orice piatră scumpă şi le-a îngropat cu cinste.

Sufletele acestor mucenici care s-au jertfit pentru noi toţi s-au înălţat la Stăpânul Hristos, înviate în slavă. Ei au luat mucenicia cu cinste, acoperindu-se de slava cea nepieritoare, la anul 320 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Filomor

Acest sfânt s-a nevoit în Galatia în veacul al patrulea. Se spune despre el că era atât de desăvârşit în toate virtuţile încât semăna mai curând cu un înger decât cu un om.El era mai cu seamă cunoscut pentru răbdarea lui.

El a fost prigonit de Iulian, apostatul şi a suferit mult pentru Hristos. După moartea lui Iulian, prigonitorul de Hristos, Sfântul Filomor a vieţuit în pace, folosindu-i pe mulţi.

El a adormit intru Domnul în cel de al optzecilea an al vieţii lui.

Pomenirea Sfântului Chesarie

Acest Sfânt Chesarie a fost fratele Sfântului Grigorie Teologul cel care a murit în anul 369 după Hristos, fiind şi el un sfânt părinte şi scriitor bisericesc.

Printre altele el a încercat să răspundă la întrebarea: ***câtă vreme au petrecut în Rai Adam şi Eva, înainte de a păcătui şi a fi izgoniţi din el?*** Unii au spus că timpul acela nu a fost decât de şase ore, alţii, că de douăzeci şi patru, iar alţii spun că acel timp a fost trei zile.

Sfântul Chesarie credea că acel timp a fost de patruzeci de zile. „Căci," spune el, „Stăpânul nostru Hristos a postit timp de patruzeci de zile în pustie şi în această vreme a fost ispitit de diavolul. Dacă vechiul Adam nu a putut rezista ispitei în toată liniştea şi abundenţa care domneau în Rai, atunci noul Adam ne-a arătat că se poate şi trebuie să rezistăm ispitei în setea şi foamea sălbaticei pustietăţi."

Cântare de laudă la Sfinţii patruzeci de mucenici

Sfinţii mucenici, cu trupurile încătuşate de ger,

Puternic credinţa o au ţinut.

Luminaţi de nădejde,
Ei au strigat către Dumnezeul lor iubit:
„O, Tu, care ai uimit lumea
Cu înfricoşata Ta moarte şi înviere,
O, Doamne, învie-ne pre noi!

Căci tăria cerului şi toată zidirea
Pe Tine Te laudă,
Şi adâncurile toate, focul, grindina şi gheaţa
Te laudă pe Tine.

Tu pe robul Tău Moise cu tot cu popor
Din robia Egiptului ai scos,
Iar apoi pe Iosua, fiul lui Nun, şi apoi pe Elisei,
Poruncind firii apele să le liniştească şi să le despartă.

Ajută-ne acum şi nouă, robilor Tăi,
Care credem întru Tine, precum ai ajutat pururea
Tuturor robilor Tăi celor din veac.

Nu îngădui frigului să fie mai tare ca omul,
Nu îngădui ca noi, cei 40 de Mucenici ai Tăi,
Să fim daţi de batjocură nelegiuiţilor.

O, Tu poţi toate, Stăpâne,
Care toate le stăpâneşti.
Căci Tu prefaci focul în gheaţă, şi gheaţa, în foc.

Iată, pentru Numele Tău, gerul ne ucide trupurile
Ca o fiară sălbatică,
O, ajută-ne nouă ca Numele Tău cel Atotputernic
Pretutindeni să fie slăvit!”

Mucenicii din lac, încătuşaţi de gheaţă,
S-au încălzit minunat de la lumina cea pogorâtă de sus.
Ei au murit cu cinste şi au rămas mucenici patruzeci
Până la sfârşit,
Spre spaima, groaza şi ruşinea necredincioşilor

Celor ce zac în întuneric.

Cugetare

Ascunde-ţi bogăţiile tale duhovniceşti de ochii oamenilor şi nu le da la iveală fără neapărată trebuinţă. Căci iată, oamenii cei trupeşti îşi ascund cu grijă bogăţiile lor materiale cele stricăcioase şi fiind siliţi să declare ce averi au, ei întotdeauna caută să le spună pe cele mai mici, nu pe cele mai mari. Foarte puţini dintre ei dau la iveală tot ceea ce au şi încă şi mai puţini sunt aceia care spun că au mai mult decât au de fapt, ceea ce este socotit îndeobşte faptă prostească şi nesocotită.

Toate acestea arată clar cât de mult trebuie mai ales tu, creştine, să ascunzi cu grijă averile tale duhovniceşti, adică virtuţile tale, faptele tale cele bune, postirile tale, privegherile tale, rugăciunile tale.

Dar oare de ce nu dezvăluie niciodată copiii înţelepţi ai acestei lumi averea pe care o au? Din două motive: Ca să nu trezească pofta de jaf a răufăcătorilor şi ca să nu provoace invidia oamenilor.

Să ştim că există şi hoţi invidioşi şi răutăcioşi de cele duhovniceşti, nu doar de cele materiale. Aceşti hoţi de gând sunt duhurile necurate ale întunericului. De îndată ce-ţi descoperi averile tale duhovniceşti, ei se străduiesc să ţi le micşoreze şi să ţi le risipească. De îndată ce le descoperi fără ca să fie neapărată trebuinţă (să zicem, din vanitate sau ca să fii lăudat), ei ţi-o şi apucă şi ţi-o strică cu totul; iar tu, o bogatule în cele duhovniceşti, te vei trezi pe nesimţite şi deodată sărac.

Mulţi bogaţi în averi duhovniceşti, sfinţii, s-au făcut nebuni înaintea lumii aşa încât prin nebunia lor ei să-şi ascundă mai bine întru sine marea lor înţelepciune şi putere.

Avva Isaia zice: „Acele fapte bune care se lucrează în ascuns sunt mai plăcute înaintea lui Dumnezeu."

Iar Sfântul Nil Sinaitul zice: „Pielea trupului care este acoperită de haine este albă, pe când cea care nu este acoperită este arsă, uscată, şi neagră."

Aşa stau lucrurile şi cu faptele cele bune care se lucrează în ascuns şi care se lucrează în văzul şi pentru lauda oamenilor.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos căzut în mâinile duşmanilor lui Dumnezeu, strânşi cu toţii în casa lui Caiafa:

- *La graba şi înfrigurarea cu care căutau ei martori mincinoşi, căci voiau cu orice preţ să-L ucidă pe Hristos;*
- *La cum L-au scuipat şi L-au lovit peste sfânta Lui faţă;*
- *La cum Stăpânul a îndurat toate acestea cu linişte şi demnitate de negrăit şi cu totul fără de mânie.*

Predică despre răbdarea până la sfârşit

Dar cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui (Matei 24: 13).

O Stăpâne mult îndurător şi îndelung răbdător, Tu ai indurat toate, totul până la sfârşit. De aceea eşti Tu nu doar binecuvântat în vecii vecilor, dar şi izvorul tuturor binecuvântărilor tuturor oamenilor care îşi doresc binele în vecii vecilor.

⇒ *Sfinţii apostoli au îndurat până la sfârşit şi au intrat în veşnicia cea binecuvântată.*
⇒ *Sfinţii cuvioşi de bună voie au îndurat toate chinurile şi suferinţele până la sfârşit şi s-au prea slăvit şi în cer şi pe pământ.*
⇒ *Sfinţii mucenici au îndurat de bunăvoie toate schingiuirile trupurilor şi sufletelor lor şi s-au făcut împreună-moştenitori ai împărăţiei lui Hristos.*

Orice întemeietor de vreo nouă organizaţie sau partid îşi recrutează următori făgăduindu-le bogăţii multe şi multe plăceri dacă fac aceasta, dar ascunzând cu bună ştiinţă greutăţile şi chinurile prin care trebuie să treacă spre a ajunge la acele bogăţii şi la acele plăceri.

Stăpânul nostru Hristos este singurul care a grăit adevărul următorilor Săi, arătându-le atât partea amară, cât şi cea dulce a lui. El nu a făgăduit nicicum şi nicicând roade dulci fără mai întâi slujire, nici slavă fără mai întâi suferinţă, nici odihnă veşnică fără mai întâi mergerea pe cărarea cea strâmtă şi plină de spini, nici biruinţă fără luptă, nici plăcere fără mai întâi gustul amar al nevoinţelor, nici împărăţia fără mai întâi plâns cu lacrimi şi jertfire de sine.

Deşi Stăpânul nostru a înşiruit cu exactitate toate suferinţele prin care trebuie să treacă ucenicii Lui, El nu-i lasă fără să-i mângâie cu descoperirea bunătăţilor ce vor

să fie. El le descoperă înţelesul mai adânc al suferinţelor, nelăsându-i în întunericul deznădejdii. El zice: Dar cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui.

Iar care anume este acea binecuvântare care îi aşteaptă pe cei ce rabdă până la sfârşit, Mântuitorul însuşi a arătat-o cu îndestulare. Această binecuvântare a fost mărturisită de mulţi până astăzi şi continuă să fie mărturisită de mulţi sfinţi, fie dintre aceia care s-au înfăţişat în slavă din tărâmul celălalt celor dintre cei vii socotiţi vrednici de aceasta, fie dintre cei care, încă în trup fiind, s-au învrednicit de vederile cele cereşti ale binecuvântărilor care îi aşteaptă pe cei puţini care, cu credinţă şi cu stăruinţă, bine se nevoiesc şi rabdă până la sfârşit.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Tu eşti puterea noastră. Ajută-ne nouă să răbdăm până la sfârşit în credinţa că Tu cu noi eşti până la sfârşitul veacurilor. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

10 martie

Pomenirea Sfântului mucenic Codrat din Corint şi celor împreună cu dânsul

În timpul marilor prigoane împotriva creştinilor, mulţi dintre cei credincioşi scăpau ascunzându-se în munţi şi în peşteri. Aşa s-a întâmplat şi cu mama acestui sfânt Codrat. Ea era însărcinată când a izbucnit prigoana. Fugind şi ascunzându-se, 1-a născut pe Codrat într-o pădure şi a murit la scurt timp după aceea.

Sfântul Codrat a rămas de copil în grija sfintei pronii dumnezeieşti şi sfântului înger păzitor care 1-au hrănit şi au avut grijă de dânsul, călăuzindu-1 la tot pasul.

Sfântul Codrat a crescut în sânul naturii şi în deplină singurătate. Cel care i-a hrănit pe israeliţi cu mană în pustie picura o rouă dulce şi pe buzele copilului Codrat. Când a împlinit doisprezece ani, acesta a intrat în cetate şi acolo nişte oameni buni 1-au îndrăgit şi 1-au luat cu ei, dându-1 la învăţătură.

El a studiat ştiinţa medicală şi a ajuns să vindece bolnavii, cu remedii trupeşti, dar mai mult cu cele duhovniceşti aflate în puterea şi duhul rugăciunii îngemănate cu postul, cu care era obişnuit încă din copilărie.

Când un nou val de persecuţii a izbucnit sub împăratul Decius, Sfântul Codrat a fost adus la judecată şi aruncat în temniţă. Cu el s-au mai aflat cinci împreună-pătimitori, care au mărturisit şi ei numele lui Hristos. Ei erau Ciprian, Dionisie, Anectus, Pavel şi Crescens. Toţi şase au fost târâţi pe străzile cetăţii de către păgâni şi mai ales de copiii acestora. Ei au fost bătuţi cu ciomege iar în cele din urmă târâţi la eşafod. Aici mucenicii s-au rugat lui Dumnezeu, după care au fost ucişi prin decapitare.

Chiar din acel loc a izbucnit atunci un izvor de apă care se numeşte şi astăzi Codrat, rămânând mărturia de neşters a muceniciei acestor şase sfinţi nevinovaţi ai lui Hristos.

Ei au luat mucenicia cu cinste în Corint, la anul 250 de la întrupare, în timpul nelegiuitului împărat Decius şi al guvernatorului său Iason.

Pomenirea Sfântului mucenic Codrat din Nicomidia

Acest sfânt mucenic a fost un om nobil şi bogat, precum şi un creştin înflăcărat, neclintit în credinţă, în timpul persecuţiilor lui Valerian, când în temniţe au fost aruncaţi mulţime de creştini.

Sfântul Codrat acesta i-a mituit pe temniceri ca să poată intra la cei închişi pentru Hristos şi să le slujească, aducându-le multe feluri de hrană, îngrijindu-le rănile şi întărindu-i în credinţă.

Când aceşti întemniţaţi au fost aduşi înaintea judecătorului care a început să-i interogheze despre numele lor, patria lor şi rangul lor, ei au rămas tăcuţi, fără să răspundă nimic. Atunci Sfântul Codrat a ieşit pe dată cu îndrăzneală din spatele lor şi a strigat: ***„După nume, suntem creştini, după naştere şi după rang, suntem robi ai Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos, iar cetatea şi patria noastră este Împărăţia Cerurilor."***

După această declaraţie, Sfântul Codrat a fost şi el arestat şi decapitat împreună cu ceilalţi, după îndelungate şi sălbatice torturi.

Pomenirea Sfintei cuvioasei maicii noastre Anastasia

Această sfântă cuvioasă a fost mare patriciană la curtea imperială de la Constantinopol, în timpul împăratului Iustinian. Rămânând văduvă şi văzând că împărăteasa Teodora o priveşte cu ochi răi, ea a părăsit în taină şi fără să mai stea pe gânduri Constantinopolul şi s-a retras departe, ascunzându-se în pustia egipteană.

Acolo 1-a aflat pe vestitul nevoitor Avva Daniel, care a tuns-o în cinul monahal şi a făcut-o cunoscută fraţilor sub numele de monahul famen Anastasie, aşa cum ea însăşi a dorit şi a cerut de la Avva Daniel, Avva binecuvântând aceasta.

Căci ascunzându-se sub chipul de bărbat, ea putea fi mai bine apărată de cercetările împăratului, care trimisese ştafete în toată lumea, pe pământ şi pe apă, ca să o afle.

În acea pustie Sfânta cuvioasă Anastasia, părutul monah Anastasie, a dus o viaţă de zăvorâtă într-o chilie strâmtă, timp de douăzeci şi opt de ani.

Ea a trecut la cele veşnice la anul 563. Înaintea morţii ei, Avva Daniel a văzut faţa ei strălucind ca soarele.

Cântare de laudă la Sfânta Anastasia

Anastasia patriciană
Slava, bogăţia şi toată deşertăciunea
Acestei lumi
Pentru Hristos Dumnezeu
Le-a lepădat.

A ei viaţă întreagă
Lui Hristos Dumnezeu
O a închinat.

Hristos S-a făcut ei pâine şi apă,
Bucurie şi libertate,
înviere a sufletului,
Pod peste moarte.

Prin trupul ascet al Anastasiei
Sufletul ei străluceşte puternic.
Duhul o ridică tot mai sus
La Dumnezeu.

Ea prin Duhul suflă,
Şi de El luminată
Şi de puterea lui Dumnezeu
întărită
Se numără cu viii împreună.

Anastasia acum
Pentru întreaga lume se roagă.

Ca un înger, în adevăr,
Cu toate puterile ei
La Hristos se ridică.

Puterea lui Hristos
Pe Anastasia puternică o face.

Iar bogăţia lui Hristos
Pe Anastasia mai bogată o face

Decât pe Teodora împărăteasa,
Cea înconjurată de bogăţia
Acestei lumi.

Cugetare

Când cei patruzeci şi doi de comandanţi au căzut prizonieri în bătălia de la Amoria şi au fost aruncaţi de învingătorii islamici în temniţa Agăi, ei au fost vizitaţi acolo în repetate rânduri de şefii spirituali musulmani în scopul de fi determinaţi să se lepede de creştinism şi să adere la islam, promiţându-li-se astfel libertatea.

Aceşti conducători islamici aduceau două argumente principale prin care voiau să demonstreze superioritatea islamului faţă de creştinism: Mai întâi, că Mohamet este un proroc mai apropiat în timp decât Hristos şi apoi, că musulmanilor li s-a dat victoria asupra majorităţii popoarelor creştine, de unde chipurile reieşea deci că adevărul religios stă de partea musulmanilor.

La primul punct comandanţii au răspuns: „Au fost odată doi oameni care se certau pentru proprietatea aceleiaşi ţarini. Unul dintre ei avea mulţi martori care ştiau şi mărturiseau că ţarina este a lui, iar celălalt nu avea pe nimeni care să-i afirme proprietatea, ci se avea doar pe el însuşi: el spunea că este a lui pentru că aşa zice el. A cui deci este ţarina?"

Şefii musulmani au zis: „Fără îndoială, a celui care are martori mulţi."

Comandanţii au răspuns: „Drept aţi grăit. Voi înşivă mărturisiţi aşadar că Mohamet al vostru este mincinos şi că Hristos este prorocul cel adevărat, căci Hristos a avut mulţi martori drepţi, proroci şi apostoli, pe când Mohamet nu s-a avut decât pe sine însuşi."

La cel de al doilea punct, comandanţii au răspuns: „Dacă vreţi să judecaţi adevărul unei credinţe după izbânda militară pe care o are în lume, atunci ar trebui să afirmaţi că adevărat nu este doar islamul vostru, ci şi idolatria romană a romanilor sau a persanilor sau a grecilor sau a tuturor celorlalţi în afară de voi care în alte timpuri au stăpânit vreme îndelungată lumea. Or acest lucru chiar voi înşivă îl socotiţi fals. Vedeţi deci bine că victoria voastră militară asupra majorităţii popoarelor creştine nu demonstrează şi că religia voastră este adevărată, ci ea arată mai curând pedeapsa lui Dumnezeu asupra noastră, din cauza păcatelor noastre, pentru care ne pedepseşte spre a noastră mântuire, prin voi, cei păgâni."

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus stând la judecată înaintea lui Caiafa:

- *La cum bătrânii evreilor căutau cu orice preţ să afle martori mincinoşi;*
- *La cum martorii mărturiseau dimpotrivă;*
- *La cum Stăpânul nostru tăcea în faţa tuturor insultelor, fiind fără de mânie.*

Predică despre descoperirea lucrurilor ascunse

Nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală şi nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut (Matei 10: 26).

Există un ochi mereu treaz, fraţilor, care niciodată nu doarme. Acesta este ochiul lui Dumnezeu. Există mai mulţi ochi în ceruri, fraţilor, decât sunt stele în tăria cerului. Aceştia sunt ochii îngerilor. Totul este descoperit şi la iveală înaintea ochilor lui Dumnezeu celui Atotvăzător şi ai Sfinţilor Săi îngeri.

Omul care crede că toate lucrurile lui pot rămâne ascunse devine întotdeauna un criminal. Aşa au crezut bătrânii evreilor care au pus la cale nelegiuirea uciderii lui Hristos Dumnezeu. Ei L-au prigonit ca nişte vipere, în ascuns; ei L-au judecat ca nişte criminali, la adăpostul întunecos al nopţii, adunând în ascuns martori mincinoşi cumpăraţi cu bani. Ei, ca şi Iuda, L-au osândit în ascuns. Şi azi, unde sunt cele ascunse ale lor, cele pe care ei le credeau pe veci ascunse?!

O, toate s-au dat la iveală pe faţă înaintea ochilor întregii lumi. Căci îi este mai uşor omului să se ascundă în aerul străbătut de lumina zilei decât de la faţa lui Dumnezeu. Toate tainele omenirii şi cele rele şi cele bune, sunt date pe faţă înaintea lui Dumnezeu.

Nenumărate taine ale omenirii sunt date pe faţă de către Dumnezeu după a Sa socotinţă proniatoare. Cei care pot să priceapă acest mare adevăr, anume că Dumnezeu vede toate şi cunoaşte toate, se păzesc cu grijă de gândurile murdare cele cugetate în taina inimii lor şi cu o grijă şi mai mare de comiterea faptelor celor murdare.

O, omule, ori de câte ori simţi gândul cel spurcat că-ţi dă târcoale, aminteşte-ţi aceste cuvinte care sunt rostite nu de om, ci de Dumnezeu: Nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală şi nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut. La fel, nu slăbi la gândul că faptele tale cele bune ţi le lucrezi în taină. Căci ele

toate sunt scrise în ceruri şi se vor da la iveală şi vor ajunge cunoscute la timpul lor.

O, Stăpâne Doamne Atotvăzătorule, ajută-ne nouă şi ne mântuieşte pe noi! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

11 martie

Pomenirea Sfântului Sofronie, patriarhul Ierusalimului

Sfântul Sofronie s-a născut la Damasc din părinţi slăviţi. Dobândind toată înţelepciunea ştiinţei omeneşti, el a rămas nemulţumit de ea şi a dorit mai mult, a dorit înţelepciunea cea dumnezeiască a mântuirii sufletului, în lavra Sfântului Teodosie.

El şi-a ales ca învăţător pe un monah foarte îmbunătăţit, Sfântul Ioan Moschu. Împreună cu el a călătorit în pelerinaje pe la toate mânăstirile şi nevoitorii din Egipt care puneau în practica vieţii înţelepciunea cea duhovnicească.

Dorinţa şi cuvântul după care îşi călăuzea viaţa era: În fiecare zi învaţă tot mai mult despre înţelepciunea cea duhovnicească. Toate cele învăţate cei doi pelerini le-au scris pe hârtie şi mai pe urmă le-au dat la iveală într-o carte numită Livada duhovnicească.

Ei după aceea au călătorit la Roma, unde Sfântul Ioan Moschu a şi murit, lăsând în testament lui Sofronie ca să fie luat de acolo şi dus fie în Muntele Sinai, fie la Lavra Sfântului Teodosie. Sfântul Sofronie a împlinit dorinţa învăţătorului său şi i-a mutat sfintele moaşte la Mânăstirea Sfântului Teodosie, iar el însuşi a rămas la Ierusalim care în acea vreme nu mai era sub stăpânirea persanilor.

El a fost de faţă la aducerea din exilul persan a cinstitei Cruci, pe care împăratul Heraclie a purtat-o pe umerii săi, desculţ şi în haine sărăcăcioase, în Cetatea Sfântă a Ierusalimului.

Vârstnicul patriarh Zaharia, întors şi el din acelaşi exil, s-a mutat la scurt timp după aceea la locaşurile cele cereşti.

În locul patriarhului Zaharia a venit în scaunul patriarhal al Ierusalimului arhiereul Modest, care a murit în anul 634, iar după el a fost ales patriarh acest binecuvântat Sofronie. El a păstorit Biserica lui Hristos timp de zece ani, cu multă râvnă şi minunată înţelepciune.

El s-a ridicat în apărarea Ortodoxiei pe atunci atacată de erezia monotelită, erezie pe care a dat-o anatemei la un Sinod convocat la Ierusalim, înaintea anatemizării ei mai răsunătoare de la Sinodul al şaselea Ecumenic de la Constantinopol (din anul 680 d. Hr.).

Acest Sfânt patriarh a scris Viaţa Sfintei Maria Egipteanca şi a alcătuit rânduiala Sfinţirii Apei celei mari, el a pus de asemenea multe imne şi cântări în diferitele slujbe ale Bisericii.

Când califul arabilor a cucerit Ierusalimul, Sfântul Sofronie 1-a rugat să cruţe viţile creştinilor luaţi captivi, ceea ce califul Omar a făgăduit în mod făţarnic. Căci el după aceea a început îndată un jaf sălbatic al cetăţii Ierusalimului, împreună cu uciderea creştinilor ce trăiau în ea.

Sfântul Sofronie s-a rugat atunci cu lacrimi lui Dumnezeu ca să-1 ia dintre cei vii, ca să nu vadă profanarea Mormântului Sfânt. Dumnezeu a ascultat ruga alesului Său şi 1-a luat la Sine în locaşurile cele cereşti la anul 644 după Hristos.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Pion şi a celor împreună cu dânsul

Sfântul Pion a fost preot în biserica Siriei. El a luat mucenicia la Smirna, în timpul prigoanelor lui Decius. El a fost osândit la răstignire pe cruce, lucru care pe mucenicul lui Hristos 1-a umplut de bucurie.

De îndată ce soldaţii au făcut crucea şi au înfipt-o în pământ, Sfântul Pion s-a urcat singur pe ea şi-a întins mâinile şi le-a poruncit ostaşilor să-i bată cuiele în palme şi în picioare. Dar crucea fiind înfiptă în pământ cu capul în jos, călăii au aprins un foc la picioarele ei, sub capul mucenicului.

Mulţi s-au adunat atunci în jurul lui, ca la privelişte. Sfântul Sfinţit Pion şi-a închis ochii şi s-a rugat lui Dumnezeu în inimă. Flăcările focului nu s-au atins măcar de perii capului lui. Când la sfârşit focul s-a stins şi toţi credeau că Pion a murit, el a deschis ochii şi a strigat cu bucurie: „O Doamne, primeşte sufletul meu!" - şi şi-a dat sfântul lui suflet.

Acest Sfânt sfinţit mucenic Pion a scris viaţa Sfântului Policarp al Smirnei, împreună cu care acum se veseleşte în locaşurile cereşti.

El a luat mucenicia pentru Hristos şi s-a prea slăvit la anul 250 de la întrupare.

Pomenirea Sfântului cuvios Grigorie, sinaitul

Acest Sfânt Grigorie a fost stareţul Muntelui Sinai, un mare nevoitor şi un bărbat drept.

Odată, la slujba prăznuirii învierii Domnului nostru Iisus Hristos, un înger al Domnului 1-a dus la Ierusalim ca să slujească acolo, apoi 1-a întors înapoi în Muntele Sinai, în aceeaşi zi.

Sfântul Grigorie a adormit cu pace în veacul al şaselea.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Pionie

Pionie le grăieşte schingiuitorilor săi:
O, cetăţeni ai slăvite, Smirne,
împreună-locuitori cu Omar
Cel de toţi cunoscut,
Aflaţi că toate cele cunoscute vouă
Eu le cunosc,
Dar voi nu cunoaşteţi
Ceea ce îmi este cunoscut doar mie:
Voi nu cunoaşteţi ce este
Bucuria de a muri,
Bucuria cea mare de a muri
Pentru dulcea nădejde în Hristos.

O moarte este aceasta
Care să omoare nu poate,
Căci ea doar asupra trupului are putere
Şi doar pentru puţin timp.

Eu ştiu că îngerii
în ceruri pe mine mă aşteaptă
în locaşurile împăratului Ceresc.

Eu ştiu că îngerii împreună
Cu prorocii şi sfinţii mă aşteaptă
Cu oştirile cele fără număr
Ale aleşilor lui Dumnezeu,
Ale mucenicilor lui Hristos.
Eu ştiu că în patria mea
Acum mă întorc,
În patria mea,
Din care călător pe acest pământ am venit.

Eu ştiu pentru ce sufăr,
Pe când voi nu ştiţi de ce mă chinuiţi.

O, da, fierbe, răutate!
împotriva mea împroaşcă-ţi otrava!
Ce-mi poţi face tu mie,
Când cu braţele larg deschise
Mântuitorul meu pe mine mă aşteaptă!

Loviţi-mă, torţionari, toţi deodată!
Căci cu atât mai curând
Zorii vieţii pentru mine vor străluci.
Cu cât mai grabnică moartea,
Cu atât mai repede viu sufletul meu va fi.

Cugetare

„Nici o faptă bună nu poate lucra omul prin propriile lui strădanii şi puterea şi voinţa lui Dumnezeu sunt cele care le lucrează. Şi totuşi, nici o faptă bună nu lucrează Dumnezeu în noi, până când noi de la noi nu ne străduim pururea ca să împlinim sfânta voia Lui." Acestea sunt cuvintele marilor sfinţi Varsanufie şi Ioan.

Puţine cuvinte, adânc adevăr. Avem obligaţia să ne nevoim, să cultivăm şi să pregătim fiecare faptă bună, iar dacă vreuna din ele prinde rădăcină, creşte şi aduce roadă, aceasta este numai de la puterea şi voia lui Dumnezeu. Noi suntem cei care trebuie să ostenim să tăiem brazda, Dumnezeu este Cel care seamănă, dacă binevoieşte. Noi trebuie să curăţim vasele Duhului lui Dumnezeu, iar Dumnezeu toarnă în aceste vase, dacă binevoieşte. El poate toate şi orice, dacă binevoieşte. Iar El face toate cele de trebuinţă împlinirii celei mai mari înţelepciuni şi celui mai înalt bine, adică, planului Lui de mântuire a oamenilor.

Interpretând cuvintele Mântuitorului care spun"Fiţi înţelepţi ca şerpii şi blânzi ca porumbeii "(Matei 10: 16), Sfântul Ioan Gură de Aur zice că Stăpânul le-a dat această poruncă ucenicilor Săi „aşa ca şi ei să lucreze în vreun fel la mântuirea lor şi a oamenilor, aşa ca ei să nu lase totul pe seama harului şi să creadă că vor primi cununile biruinţei nefăcând nimic."

Aşadar, amândouă lucrările sunt de neapărată trebuinţă pentru mântuirea noastră: strădaniile noastre proprii şi puterea Harului lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos stând la judecată înaintea lui Caiafa:

- *La cum marele arhiereu îl ţine arestat pe Mântuitorul nostru în casa lui, printre oameni aproape la fel de jalnici şi de nenorociţi ca şi el, marele preot;*
- *La cum Petru, stând afară în curte lângă foc, se leapădă de trei ori de El în faţa slugilor arhiereului;*
- *La cum chiar şi astăzi se întâmplă că unii creştini, de frica lumii, se leapădă de Mântuitorul în acelaşi fel; căci şi ei, când vine vremea să sufere ceva pentru credinţă, zic că nu sunt creştini şi ei zic că nu cunosc poruncile Lui şi că ele de fapt nici nu-i interesează.*

Predică despre a doua venire a lui Hristos

Când va veni Fiul Omului întru slava Sa şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale (Matei 25: 31).

Aşa a grăit Stăpânul Hristos cu puţin înainte de cumplita Lui patimă, cu puţin înainte de a fi legat, scuipat, lovit şi batjocorit înainte de Răstignire, în ceasul Lui cel mai întunecat.

El grăieşte de ceasul Lui cel mai slăvit care va să vie. Înaintea despărţirii Lui de acest pământ prin moartea cea mai cumplită, El grăieşte de a doua Lui Venire în slavă.

⇒ *Prima oară El a venit umil şi necunoscut, în peştera Betleemului;*
⇒ *a doua oară, El va veni în slavă şi cu putere, pe norii cerului, înconjurat de îngerii Lui.*

⇒ *întâia oară El a venit ca şi cum ar fi odrăslit din pământ,*
⇒ *dar a doua oară va veni de sus, din ceruri.*

⇒ *Prima oară El a stat şi a îngenuncheat pe pământ,*
⇒ *dar a doua oară va sta pe tronul Slavei Sale.*

Când va veni din nou, pe tronul slavei Sale, nimeni nu va mai putea să nu-L vadă. Nimeni nu va mai întreba, precum Craii de la Răsărit odinioară, Unde este regale

iudeilor (Matei 2: 2)? Căci atunci cu toţii îl vor vedea pe Regele şi îl vor recunoaşte în El pe împăratul.

Dar această vedere şi această recunoaştere le va fi unora spre bucurie, iar altora spre spaimă şi groază de moarte.

Căci gândiţi-vă, fraţilor, la bucuria celor care I-au împlinit poruncile şi mai ales la aceia care au suferit pentru Numele Lui! Gândiţi-vă la spaima şi groaza tuturor celor care au scuipat în Faţa Lui, L-au lovit şi L-au răstignit la Ierusalim!

O, Preamilostive Doamne, iartă-ne nouă toate, celor care chemăm Numele Tău şi care, din slăbiciuni omeneşti, păcătuim împotriva Ta! Iartă-ne nouă înainte de venirea ceasului aceluia minunat şi înfricoşat, când vei veni în Slava Ta înconjurat de Sfinţii Tăi îngeri! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

12 martie

Pomenirea Sfântului cuvios Teofan, mărturisitorul

Sfântul acesta Teofan se mai numeşte Singrianul, deoarece Singriana a fost locul naşterii sale.

El era rudă a împăratului Leon Isaurul şi a fiului acestuia, Copronimul. El era înconjurat de splendoarea şi bogăţia rasei lui imperiale. Dar toate acestea nu au mai avut pentru Teofan nici o valoare de îndată ce Hristos S-a făcut stăpân peste inima lui.

El multă vreme s-a împotrivit căsătoriei, dar când în cele din urmă a fost silit la aceasta, el a reuşit să o convingă pe mireasa lui să vieţuiască împreună cu el ca frate şi soră.

Imediat după moartea părinţilor lui, atât el cât şi soţia lui au intrat fiecare în câte o mânăstire.

Mânăstirea în care a intrat Sfântul Teofan se afla în Munţii Singrianiei din provincia Ciziculuі.

Teofan cel odată bogat şi slăvit a trăit în mânăstire ca unul din fraţii cei mai de pe urmă, în desăvârşită sărăcie. Toţi se uimeau de schimbarea lui. Cunoscut fiind pentru viaţa lui cea îmbunătăţită, pentru credinţa lui cea tare şi pentru înţelepciunea lui, el a fost chemat la Sinodul al şaptelea Ecumenic (de la Niceea, din anul 783 d. Hr.), care a întărit cinstirea sfintelor icoane.

Pentru marea lui curăţie şi feciorelnicie Dumnezeu i-a dăruit harul facerii de miuni, prin care vindeca toate bolile şi mai cu seamă toate formele de nebunie.

El se ruga lui Dumnezeu pentru toţi bolnavii şi năpăstuiţii şi cu rugăciunile lui le ajuta hotărâtor.

Doar când el însuşi s-a îmbolnăvit şi a rămas bolnav pentru o vreme, nu a voit să se roage pentru redobândirea sănătăţii lui, ci a suferit boala cu recunoştinţă.

Când erezia iconoclastă a izbucnit iar sub împăratul Leon, armeanul, Sfântul Teofan a fost adus la Constantinopol şi aruncat în temniţă, unde a zăcut timp de doi ani în lipsuri, suferinţă şi umilinţe. Apoi împăratul 1-a surghiunit în insula Samotrace,

lucru pe care îl prorocise mai înainte cu duhul şi despre care vorbise temnicerilor lui.

După sosirea lui la Samotrace el a mai trăit douăzeci şi trei de zile şi s-a înfăţişat înaintea Domnului şi Făcătorului său, ca să primească de la El binemeritata cunună a biruinţei.

Pomenirea Sfântului Simeon, noul teolog

Acest de Dumnezeu-purtător şi mare sfânt părinte al Bisericii s-a născut în Galatia din Paflagonia.

Sfântul Simeon a primit educaţie aleasă şi înaltă la Constantinopol, iar apoi a fost curtean imperial, din suita împăraţilor Vasile şi Constantin Porfirogenetul.

Dar Sfântul Simeon a părăsit toate pentru Hristos şi s-a retras într-o mânăstire. El a dus o viaţă de aspre nevoinţe sub îndrumarea bătrânului Simeon, după care a ajuns să fie stareţul Mânăstirii Sfântului Mamas, iar la sfârşit, zăvorât.

El este cel mai mare teolog al Bisericii de după Sfântul Grigorie Teologul.

Sfântul Simeon simţea harul lui Dumnezeu în inimă. Cuvintele lui sunt descoperiri dumnezeieşti şi duhovniceşti adevărate, cu adevărat teologice.

El a murit la anul 1032 după Hristos, iar sfintele lui moaşte sunt făcătoare de minuni.

Pomenirea Sfântului Grigorie Dialogul [cel mare], papă al Romei

Sfântul Grigorie a fost fiul senatorului Gordian şi mai apoi el însuşi senator şi prefect al vechii cetăţi a Romei.

Imediat după moartea părintelui său, Sfântul Grigorie s-a dăruit în întregime vieţii duhovniceşti de nevoinţe ascetice. Din imensele sale averi el a ridicat şase mânăstiri în Sicilia şi pe a şaptea în cetatea Romei, în cinstea Sfântului apostol Andrei cel întâi chemat, în care a şi fost tuns în cinul monahal.

Mama lui, Silvia, a intrat şi ea într-o mânăstire, fiind tunsă şi ea în monahism.

După moartea papei Pelaghie al doilea, Sfântul Grigorie a fost ales Papă în locul lui. Dar el a fugit de această cinste şi înaltă responsabilitate a Bisericii şi s-a ascuns în munţi şi în peşteri.

Dumnezeu însă 1-a descoperit ochilor celor care îl căutau în felul următor: un stâlp de foc le-a apărut în faţa ochilor, înălţându-se de la pământ la cer, pe locul unde se afla ascuns Sfântul Grigorie.

Sfântul Grigorie era de o milostenie ne mai întâlnită. Toate veniturile imensei lui averi erau folosite la zidirea de aşezăminte şi spitale pentru cei nevoiaşi. Adesea el însuşi îi invita pe sărmani la masă şi le slujea cu mâna lui.

El a scris multe şi mari cărţi de folos duhovnicesc, de învăţătură, şi de exegeză biblică. El este supranumit Dialogul pentru că una din aceste cărţi poartă acest nume, în care Sfântul Grigorie prea slăveşte vieţile, nevoinţele şi minunile sfinţilor italieni.

Sfântul Grigorie este de asemenea alcătuitorul slujbei Sfintei Liturghii a Darurilor mai înainte sfinţite, care se slujeşte în Biserică în miercurile şi vinerile Sfântului şi marelui Post.

Arhidiaconul său Petru vedea o porumbiţă zburând deasupra capului Sfântului Grigorie pe când acesta şedea la scrisul cărţilor lui.

Sfântul Grigorie Dialogul, papă al Romei, s-a înfăţişat înaintea Tronului dumnezeiesc la anul 604 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Teofan

Leon armeanul pe Teofan îl îndeamnă
La bogăţii multe, câte va voi,
Pentru un lucru doar:
Al său nume să-şi pună
Legământ pentru necurata erezie
Iconoclastă.

Din temniţă Teofan împăratului îi scrie:
O, împărate, ţie să-ţi plac nu pot,
Căci nu pot şi ţie şi lui Dumnezeu să Îi plac.

Mai mari bogăţii eu în tinereţe am lepădat
Pentru numele Domnului meu Hristos.
Pe ele toate sărmanilor le-am dat,
Şi pustia mi s-a făcut mie avere.

Acolo în pustie mie nimic nu mi-a lipsit,
Căci Domnul însuşi mi-a slujit mie.
Acum la bătrâneţele mele adânci,
Tu, împărate, ce mi-ai mai putea oferi?
Doar praful pe care şi tânăr fiind l-am dispreţuit.

Nimic, împărate, nimic nu poţi tu să-mi dai,
Pe care însutit să nu le fi primit de la Domnul meu.

Tu poţi doar schingiuirile să mi le dăruieşti,
Pe care le aştept demult.
Schingiuirile, ele, de lumea aceasta
putredă mă vor despărţi,
Şi mă vor uni cu Stăpânul şi Domnul meu Hristos,
Inimii mele Atot scump.

O împărate,
sfintelor icoane,
de ce le baţi război?
Au nu fost-a Domnul nostru Iisus
Printre noi ca o icoană vie,
Icoană vie a Ipostasului Său
Celui din veac,
Au nu fost-a ca o Icoană
A Sfintei Treimi Atotputernice,
Ca o icoană a lui Dumnezeu celui Nevăzut,
Şi neapropiat?

El ne va judeca pe noi amândoi, împărate.
împărăţeşte, împărate, dar vezi, altul curând îţi va urma.

Această lume trece, împărate,
Dar Dumnezeu rămâne în veac.

Cunoaşte, împărate,

Că ai lui Dumnezeu de lume nu au frică,
În veac.

Cugetare

Nimeni, nici chiar Domnul însuşi, nu îi poate învăţa cu uşurinţă pe cei mândri. Căci nimeni nu va sta să înveţe pe cei care strigă mereu sus şi tare că ştiu totul. Căci mulţi oameni mari şi slăviţi sunt, dar tainele se descoperă celor smeriţi, spune înţeleptul fiu al lui Sirah (înţelepciunea lui Isus Sirah 3 : 19). Şi Sfântul împărat şi proroc David grăieşte la fel: ***Domnul îndrepta-va pe cei blânzi la judecată, învăţa va pe cei blânzi căile Sale (Ps. 24 : 10).***

Mândrul totdeauna voieşte să-i înveţe pe toţi, dar el însuşi nu suferă să fie învăţat de nimeni. Pe când blândul şi smeritul nu voieşte niciodată să înveţe ceva pe nimeni, ci pururea voieşte să înveţe, de la oricine poate. Căci spicul gol de boabe pururea îşi ridică capul deasupra celorlalte spice, pe când cel greu de rod pururea este aplecat la pământ de greutatea bogăţiei.

O, omule mândru, de-ar putea cumva Îngerul tău păzitor să-ţi ridice de pe ochi vălul ignoranţei tale, ca să poţi vedea nesfârşirea lucrurilor pe care nu le ştii! Atunci ai îngenunchea înaintea fiecărui om pe care 1-ai copleşit cu trufia ta şi înaintea fiecăruia pe care 1-ai insultat, calomniat şi umilit. Ai cere în gura mare iertare, ai striga în gura mare că într-adevăr nu ştii nimic!

Adesea celor smeriţi şi evlavioşi li se descoperă ceasul morţii lor, dar mândrilor moartea le vine năprasnic şi pe neaşteptate.

Sfântul Grigorie Dialogul povesteşte despre arhiereul Carp cum acesta în toate zilele aducea sfânta Jertfă fără de Sânge la Altarul Domnului şi cum deodată într-o zi, pe când slujea Sfânta Liturghie, Cineva i-a apărut înainte din cealaltă lume şi i-a zis: "Ceea ce faci acum să faci mereu în slujirea Mea, iar picioarele tale niciodată să nu ostenească, nici mâinile tale să slăbească. Iar la prăznuirea adormirii Maicii lui Dumnezeu, tu vei veni la Mine iar Eu iţi voi da răsplata cea veşnică în Împărăţia Mea Cerească, precum şi tuturor celor pentru care te-ai rugat şi pe care i-ai pomenit la Dumnezeiasca Liturghie".

După un an, la praznicul adormirii, episcopul Carp a slujit dumnezeiasca Liturghie, a cerut iertare de la clerul său şi şi-a dat binecuvântatul său suflet în mâinile lui Dumnezeu. Atunci faţa lui a strălucit ca soarele.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care a stat înaintea lui Pilat:

- *La cum evreii îl pârau lui Pilat înaintea ochilor Lui, iar El nu zicea nimic;*
- *La cum El nu a zis nimic, nici măcar atunci când Pilat a început să-L întrebe;*
- *La cum Domnul nostru grăieşte numai atunci când trebuie să-i apere pe oameni de diavol, de păcat, de boală şi de moarte, dar tace atunci când I se cere lui, Apărătorului Oamenilor, să Se apere pe Sine însuşi în faţa lor.*

Predică din nou despre a doua venire a lui Hristos

Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile (Matei 25 : 32).

Toate neamurile se vor aduna înaintea Lui, a Domnului Hristos, atunci când va veni în slavă cu sfinţii săi îngeri, şezând pe tronul Său de judecată, de unde va judeca viii şi morţii. Se vor aduna toate neamurile, toate, fără nici o excepţie. Nu doar evreii cei care L-au chinuit şi L-au dat morţii, nu doar creştinii care L-au prea slăvit, ci şi păgânii care nu L-au cunoscut, sau care, mai degrabă, nu L-au recunoscut. Căci dacă nu a mers El însuşi la toate neamurile, a trimis în schimb mesageri credincioşi la toate neamurile sau le-a dăruit El însuşi ceva spre cunoaşterea voii lui Dumnezeu şi spre mântuirea sufletelor lor. De aceea se vor înfăţişa la judecată înaintea Lui toate neamurile.

O, înfricoşată şi măreaţă privelişte, când toate neamurile şi toate triburile pământului vor sta adunate înaintea Stăpânului Celui mai strălucitor decât mulţi sori!

O, bucuria cea mare a sfinţilor mucenici şi mărturisitori care vor vedea că din această mare a neamurilor şi triburilor pământului din toate timpurile, nici măcar o singură limbă nu se va putea ridica care să nege dumnezeirea Domnului Hristos!

Dar nimic nu le va folosi să recunoască atunci, în acel ceas al Judecăţii, dumnezeirea Lui, acelora care nu au recunoscut-o mai întâi cât El a trăit printre oameni pe pământ. Căci atunci va fi vremea socotelilor, în care nimic nu se va mai putea neguţători.

Cu ce s-a înfăţişat fiecare înaintea scaunului de judecată, cu aceea se va şi mântui sau va şi pieri.

Căci acum este timpul să recunoaştem dumnezeirea Lui, fraţilor, Dumnezeirea Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos, acum, când mulţi îl neagă şi mulţi se îndoiesc de El în inimile lor mândre, superficiale, ignorante şi slabe!

Dar cei care îl iubesc pe Dumnezeu şi cred în El şi în toate cuvintele şi poruncile Lui vor recunoaşte totdeauna uşor dumnezeirea Lui şi nu se vor îndoi niciodată şi nu-L vor nega niciodată pe El! Căci când Domnul zice, ei nu mai au a se teme de nimic, nici a se mai îndoi şi nici o şovăială nu se mai afla intru dânşii!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-ne pe noi ! Căci Ţie se cuvine toată slava şi lauda în veci. Amin.

13 martie

Pomenirea Sfântului Nichifor, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Nichifor a păstorit Biserica lui Hristos cu mare râvnă şi înţelepciune, fiind unul dintre cei mai mari Arhipăstori ce au stat vreodată pe scaunul patriarhal al Constantinopolului.

Când Leon Armeanul s-a ridicat împotriva icoanelor, singur Sfântul Nichifor a stat pe faţă împotriva împăratului. El mai întâi l-a sfătuit în taină şi cu blândeţe pe împărat, dar mai pe urmă l-a dat fără teamă pe faţă. De aceea depravatul împărat l-a surghiunit în insula Prokenesis.

Pe această insulă se află o mânăstire pe care Sfântul Nichifor o ridicase în cinstea Sfântului Teodor. Mărturisitorul Ortodoxiei, Sfântul Nichifor, a rămas în această mănăstrie timp de treisprezece ani, unde a şi murit. Trecerea lui la cele veşnice s-a întâmplat la anul 827 după Hristos.

După aceea, pierind toţi împăraţii iconoclaşti iar la cârma imperiului aflându-se Mihail cu maica lui Teodora, pe scaunul patriarhal al slăvitului Constantinopole s-a reîntors patriarhul Metodie.

Acesta a mutat sfintele moaşte ale Sfântului Nichifor de la Prokenesis la Constantinopole la anul 846, aşezându-le mai întâi în Biserica Sfintei înţelepciuni a lui Dumnezeu (Sfânta Sofia) - de unde Sfântul Nichifor şi fusese surghiunit - iar mai apoi în Biserica celor doisprezece apostoli.

Praznicul cel mai important al Sfântului Nichifor este în ziua de 2 iunie şi apoi iar în ziua de 13 martie, când se prăznuieşte descoperirea şi mutarea sfintelor lui moaşte nestricăcioase.

Tot pe 13 martie Sfântul Nichifor fusese izgonit din scaunul său, dar după 19 ani în aceeaşi zi sfintele lui rămăşiţe au fost readuse în Capitoliu.

Pomenirea Sfintei muceniţe Cristina cea din Persia

Pentru mărturisirea neclintită a credinţei ei în Hristos ea a fost torturată cu cruzime în Persia, în veacul al patrulea. De la aceste schinghiuri şi biciuiri neîncetate ea a slăbit atât de mult, încât a murit. Sufletul ei, lăsând în urmă trupul ei torturat, a intrat în bucuria lui Hristos, împăratul şi Stăpânul.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Publiu

Acest sfânt sfinţit mucenic a fost succesorul Sfântului Dionisie Areopagitul la scaunul episcopal al Atenei. Episcop fiind, el a fost prins, torturat şi decapitat de păgâni, în veacul al doilea. Dar după aceste chinuri de puţină vreme, el a moştenit viaţa veşnică.

Cântare de laudă la cetatea Constantinopolului

Constantinopol, slăvită cetate,
Lângă malul Bosforului albastru
Se înalţă.

Cu slava ta, care alta se va
putea asemăna vreodată?
Tu ai fost înfricoşat câmp de bătălie
Pe care au luptat oştirile Duhului,
Mulţimea sfinţilor lui Dumnezeu,
Contra ereticilor hulitori.

Tu ca un ciur i-ai cernut
Veacuri la rând,
Vădindu-i pe apostaţi,
Dar şi pe Sfinţii lui Dumnezeu.

Dar şi tu însăţi, slăvită cetate,
Cu multe păcate te-ai întinat.

Da, te-ai întinat,
Tu, cea sfinţită de valuri de sânge martiric,
Căci cine ţi-ar putea număra vreodată
Numărul nesfârşit de eroi ai duhului,
Cine ar putea număra vreodată
Mulţimea tainelor şi vederilor dumnezeieşti
Care s-au descoprit întru tine?

În tine se pogorau îngerii lui Dumnezeu,
Iar oameni sfinţi precum îngerii,
Din tine la cer se înălţau.

Maica Domnului nostru însăşi,
De multe ori în tine pogora,
Pe bolnavi să-i vindece,
Pe cei în primejdii să-i ferească.

Da, mulţimea sfinţilor încă
Deasupra cerului tău se adună
Ducând la Cel Preaînalt
Rugăciunile copiilor tăi.

O, mulţimea sfinţilor care s-au ales
Dintre fiii tăi!
Atât de mulţi sunt ei,
Precum sunt crinii lângă crini şi sfinţii lângă sfinţi!

Tu ai scris istorie cu roşu în calendar,
în tine Simbolul Credinţei noastre s-a alcătuit.

Despre tine aşa se poate spune:
Că între multele cetăţi tu eşti
Ca o literă de foc.

Tu lumea o ai luminat
Cu Credinţa cea sfântă.

Tu lumea o ai vindecat
De păgânătate şi erezie.

Mult chinuită, dar nu ucisă,
Tu încă nu ai murit.

Da, pentru aceasta te voi prăznui,
Cetate sfântă!
Mărturisitoare eşti tu,
Cu adevărat!

Slava ta o întrece pe a tuturor cetăţilor lumii,
Care au fost, sunt, şi vor fi;
Slava ta umple pământul şi cerul;
Căci fiecare suflet botezat

Ţie recunoştinţă mare veşnic îţi datorează.

Cugetare

Mari sunt creştinii în ale căror suflete arde o mare iubire pentru Hristos. O, cu adevărat, mari au fost acei creştini, acei de Dumnezeu-purtători părinţi şi mucenici! Pentru mulţi dintre contemporanii noştri, lucrul acesta cu greu se poate măcar imagina.

Iată ce a mărturisit odată un astfel de mare sfânt, Sfântul Simeon Noul Teolog, înaintea obştii mânăstirii sale: Că în propria lui viaţă şi trăire s-au adeverit şi s-au împlinit cuvintele Mântuitorului Căci jugul Meu este blând, iar sarcina Mea uşoară (Matei 11: 29).

Sfântul Simeon a zis: „Credeţi-mă, fraţilor, când am scăpat la Dumnezeu, Mântuitorul meu, nu am întâlnit în cale nimic întristător, greu sau de nesuportat. Singura mea durere şi tristeţe de nesuportat a fost că nu puteam găsi destule motive mulţumitoare ca să mor cât mai repede de dragul iubirii Hristosului meu."

Oare nu sunt astfel de suflete ca nişte focuri închise în vase de lut? Flacăra focului arde întotdeauna drept, cu vârful spre cer. Să dăm doar la o parte capacul vasului de lut şi flacăra va ţâşni în înălţime.

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos stând la judecată înaintea lui Irod:

- *La cum Irod la început fusese foarte blând, deoarece a vrut să-L vadă pe Hristos nu dintr-o necesitate duhovnicească, ci din curiozitate omenească;*
- *La cum Irod sperase să-L vadă pe Iisus făcând vreo minune, dar a rămas înşelat văzându-L pe Stăpânul că nu răspunde nimic celor care Îl interogau;*
- *La cum Irod L-a batjocorit pe Mântuitorul, îmbrăcându-L într-o mantie lucitoare.*

Predică despre reconcilierea celor răi, de dragul împlinirii răului

Şi în ziua aceea Irod şi Pilat s-au făcut prieteni unul cu altul, căci mai înainte erau în duşmănie între ei (Luca 23: 12).

Din mijlocul batjocurii cu care îl împroaşcă nelegiuiţii, Cel Drept face bine duşmanilor Săi, împăcându-i între ei. Este adevărat, această reconciliere nu este spre facerea vreunei fapte bune, ci spre unirea puterilor până atunci învrăjbite, întru prigonirea Celui Drept. Iată că astfel limba urii dintre ei s-a stins şi a murit: Aceasta a fost răsplata Dreptului către ei.

Pilat şi Irod până în acea zi trăiseră în duşmănie. Dar în ceasul în care Mântuitorul a fost adus pentru judecată, atât înaintea unuia, cât şi înaintea celuilalt, ei, Irod şi Pilat, s-au împăcat. Domnul Păcii a adus pace între cei care se urau; pacea care i-a ajutat să-I pregătească Crucea. Căci El este Cel care vine să Se aducă de bunăvoie jertfă pentru mulţi.

Chiar şi astăzi inşi care se urăsc între ei, fac îndată pace când e vorba să-L prigonească împreună pe Domnul. Mulţi sunt care se ucid între ei plini de ură, până când pomeneşti în mijlocul lor Numele Domnului. De îndată ce aud în urechile lor acest Nume, ei treptat fac pace deplină între ei, doar pentru a se arunca cu ură dezlănţuită împotriva acestui Sfânt Nume.

Este mai uşor nelegiuitului să-1 tolereze pe alt nelegiuit, decât le este tuturor nelegiuiţilor împreună să-i tolereze pe drepţi. Le este mai uşor păcătoşilor să ajungă la înţelegere şi reconciliere cu alţi păcătoşi ca şi ei, decât să ajungă la înţelegere şi împăcare cu drepţii.

Chiar şi la nivelul ţărilor, intre partide adesea se ridică aceeaşi problemă: indiferent cât de murdar se atacă reciproc, ele vor face de îndată pace dacă este vorba să decidă: ce loc să acorde Stăpânului Iisus Hristos în politica de stat? Să-I acorde oare locul întâi, aşa cum I se cuvine sau mai degrabă să-I acorde ultimul loc sau poate chiar nici unul? În astfel de probleme, cei care sunt duşmani de o viaţă vor face pace pe loc, numai şi numai în scopul ca Mântuitorului să nu I se dea decât cel mult ultimul loc în diriguirea trebilor statului.

Aşa a fost şi cu cearta dintre partidele fariseilor şi saducheilor, care îndată s-au împăcat între ei când a fost vorba să-L prigonească pe Mântuitorul.

Dar oare de unde înverşunarea aceasta a lor de a nu-I da Celui care este cel mai nevinovat şi cel mai Necesar vieţii noastre - decât ultimul loc? De acolo, că pofta lor cea mai arzătoare este aceea de a-şi rezerva primele locuri lor. Aceasta au dorit-o şi fariseii şi saducheii, când fără să clipească s-au învoit la uciderea lui Hristos. Aceasta au dorit-o şi Pilat cu Irod, aceasta a fost poftă comună care i-a determinat

să se împace, aceasta a fost poftă care le-a arătat că este necesar să-L judece şi să-L omoare pe Hristos.

O, fraţilor, niciodată, să nu ne fie niciodată nouă a ne uni cu păcătoşii împotriva drepţilor! Ci mai curând să căutăm noi în tot chipul pacea cu Dumnezeu şi aceasta, cu o conştiinţă nepătată!

O, Doamne, ajută-ne nouă să dobândim pacea aceasta,Căci Ţie se cuvine toată slava şi lauda în veci. Amin.

14 martie

Pomenirea Sfântului cuvios Benedict de Nursia

Sfântul Benedict s-a născut la Nursia, o provincie a Italiei, la anul 480 după Hristos, din părinţi slăviţi şi foarte bogaţi. În şcoala laică a timpului nu a petrecut mult, deoarece singur şi-a dat seama că lipsa ştiinţei duhovniceşti îl poate lipsi pe om de „înaltă cunoaştere a sufletului".

El a părăsit studiile laice fiind la nivelul „unui înţelept neînvăţat şi unui nebun plin de cunoştinţă". El s-a retras într-o mânăstire unde a primit tunderea în monahism din mâinile monahului Roman, după care s-a retras într-un munte stâncos unde a rămas într-o peşteră timp de peste trei ani, luptând cu sudoare pentru curăţirea sufletului.

Părintele său monahul Roman îi aducea pâine, pe care o cobora pe o sfoară la gura peşterii. Când Sfântul Benedict s-a făcut cunoscut oamenilor din vecinătate şi vrând el să fugă de slava lumii, s-a retras din peştera sa. El nu avea nici o milă cu sine.

Odată, pe când l-au atacat fără veste necuratele pofte ale trupului, el şi-a dezbrăcat hainele şi s-a rostogolit gol printre spinii acelui loc stâncos, până când cu harul lui Dumnezeu a alungat cu desăvârşire de la el gândul la femeie.

Văzând lupta lui, Dumnezeu s-a milostivit şi l-a hărăzit cu multe daruri duhovniceşti: el avea duhul înainte vederii şi discernământului, al vindecărilor, al scoaterii demonilor, al învierii morţilor; el se înfăţişa unora, la mari distanţe, pe faţă; iar altora le apărea în vis.

Odată Sfântul Benedict a văzut cu duhul că paharul cu vin care i se pusese înainte este otrăvit. Când l-a însemnat deasupra cu semnul Sfintei Cruci, paharul s-a spart în bucăţi.

Încă de la început el a întemeiat douăsprezece mânăstiri, în care a aşezat câte doisprezece monahi în fiecare. Mai târziu, el a întemeiat rânduiala monahală a benedictinilor, ordin care există şi astăzi în Biserica Romano-Catolică.

În ziua a şasea înaintea morţii lui, el a poruncit să i se deschidă groapa pe care şi-o pregătise încă de mai înainte, văzând şi cunoscând că i se apropie sfârşitul. El şi-a chemat atunci obştea, a sfătuit-o din destul şi şi-a dat sufletul în mâinile lui

Dumnezeu, pe care L-a slujit cu dragoste şi cu credinţă toată viaţa, în sărăcie şi curăţenie.

Scholastica, sora lui după trup, a vieţuit şi ea ca monahie într-o mânăstire şi după pilda fratelui ei şi-a omorât şi ea trupul cu patimile şi cu poftele ajungând la o mare înălţime duhovnicească.

Când Sfântul Benedict a adormit intru Domnul, doi monahi, unul care călătorea pe drum iar altul care stătea în alt loc la rugăciune, au avut amândoi aceeaşi vedenie. Ei au văzut o cărare care se înalţă de la pământ la cer, acoperită cu o ţesătură scumpă de lână şi luminată de ambele părţi de şiruri de bărbaţi. La capătul cărării stătea un bărbat de o frumuseţe nespusă, înconjurat de o lumină negrăită, care le spunea că pentru Benedict este pregătită cărarea, plăcutul lui Dumnezeu, în urma acestei vedenii, cei doi fraţi au aflat că iubitul lor stareţ a părăsit această lume.

Sfântul Benedict a adormit cu pace la anul 543 după Hristos, intrând în bucuria slavei celei cereşti din împărăţia Stăpânului Hristos.

Pomenirea Sfântului Eushimon, episcopul Lampsacului

Sfântul Eushimon a îndurat prigoniri şi temniţă pe timpul luptei împotriva sfintelor icoane.

El a murit pe când la cârma Imperiului Bizantin se afla împăratul Teofil, iconoclastul, care a domnit între anii 829 şi 842 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Teognost

Sfântul Teognost a fost Mitropolit al Kievului. El era grec de neam şi i-a urmat în scaun Sfântului Petru de Kiev. El a suferit mult de pe urma hoardelor mongole, mai ales din cauza sângerosului Janibeg Han.

Acest Sfânt Teognost a fost batjocorit chiar şi de păstoriţii lui ruşi şi chiar înaintea căpeteniei mongole, pentru că a refuzat să-şi plătească cu bani demnitatea lui episcopală.

Când căpetenia mongolă 1-a chemat şi 1-a chestionat cu privire la aceasta, Sfântul Teognost a răspus: „Hristos Dumnezeu a izbăvit această Biserică a Lui de păgânătate cu Scump Sângele Său. Cum dar şi după care lege ar trebui eu pentru aceasta să plătesc tribut păgânilor?!"

În cele din urmă a fost eliberat şi s-a întors la turma sa, pe care a păstorit-o timp de douăzeci şi cinci de ani.

Sfântul Tegnost a trecut la locaşurile cele cereşti la anul 1353 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Benedict de Nursia

Făcător de minuni a fost Benedict,
Plin de evlavie şi iubitor de fraţi.

El în Duhul cunoştea toate fără greşeală,
Iar obştea sa cu dragoste, putere şi smerenie
O păstorea.

Placidus în acea mânăstire era frate
începător.
Tocmai atunci Benedict lui Dumnezeu
Se ruga,
Şi deodată cu duhul a văzut până departe:
Cum râul s-a umflat,
Cum pietre se rostogolesc la vale,
Pe fratele cel mic Placidus
Prinzindu-l şi ducându-l cu totul.

Sfântul a auzit un strigăt,
Pe nume s-a auzit chemat.
Credinţa cea mare a fost atunci de trebuinţă,
Dar şi ajutorul cel grabnic, omenesc:
Grabnic bătrânul Benedict pe monahul Maurus
L-a trimis,
Iar Maurus viteaz a alergat, sărind fără frică în apă.

Pe apă ca pe uscat, la Placidus îndată a ajuns.
Căci Maurus seama nu şi-a dat
Că merge cu picioarele pe apă.
Pe Maurus rugăciunile stareţului sfânt
La suprafaţa apei l-au ţinut.

Maurus cu Placidus împreună
În faţa stareţului s-au înfăţişat,

Şi i-au sărutat sfânta lui mână.
Placidus plângea suspinând:
Te-am văzut, Părinte, deasupra capului meu,
Când inima mea desăvârşit
De deznădejde era cuprinsă.
Te-am văzut cum de perii capului
M-ai apucat,
Scoţându-mă din apă.

Şi atunci pe Maurus l-am văzut
Cum vine în ajutorul meu.
Cu rugăciunile Sfântului părinte Benedict,
Dumnezeu şi pe Maurus
Făcător de minuni l-a făcut.

Cugetare

Cu greu am putea găsi un exemplu mai bun de cum să ne ferim de lene şi să nu amânăm cu nici un chip pe mâine faptele cele bune şi rugăciunea, decât acesta dăruit nouă de ***Sfântul Efrem Sirul:***

„Odată dracul i-a pus unui frate în minte să gândească aşa: odihneşte-te astăzi şi vei sta la priveghere mâine".

Dar fratele i-a zis gândului: „Dar cine ştie dacă mai ajung până mâine? Aşadar, mai bine stau la priveghere acum."

Iar înainte de a se aşeza la lucru i-a zis lui gândul: „Odihneşte-te acum şi-ţi vei sfârşi lucrarea mâine".

Iar el iar a răspuns: „Nu, nu, acum este al meu să-mi sfârşesc lucrul, iar ce va fi mâine, ştie Domnul."

Sfântul Antonie cel Mare ne învaţă: „Aşa să-ţi rânduieşti zilele, încât la căderea serii să socoteşti că aceasta este ultima ta zi pe pământ şi niciodată nu vei păcătui."

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus stând înaintea lui Pilat:

- *La tăcerea lui înaintea lui Pilat;*
- *La cum, în acelaşi ceas, Iuda arunca arginţii în templu şi mergea să se sinucidă;*
- *La cum din nou Pilat îl interoghează pe Domnul, iar Domnul tace.*

Predică despre Hristos Prorocul slavei Sale

De acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului (Matei 26: 64).

Acela care nu Îl vede pe Domnul ca pe Samarineanul milostiv, îl va vedea pe El ca Judecător înfricoşat în Ceruri.

Atât de orbiţi de ură şi de invidie erau căpeteniile lui Israel, încât nu erau în stare să vadă în Hristos nici Stăpân, nici Dumnezeu, nici Mesia, nici Proroc, nici măcar un om drept şi fără păcat. Ei chiar L-au socotit mai jos decât pe oamenii buni de rând. Şi nu numai atât, dar L-au socotit mai jos chiar decât tâlharii. Ei 1-au eliberat pe criminalul Barabas şi L-au condamnat pe Hristos!

Dar în general vorbind ei nici nu-L socoteau pe Hristos persoană umană. Ei L-au scuipat, L-au batjocorit, au făcut din El mascaradă, L-au tratat ca pe un lucru ieftin şi nefolositor. Dar chiar în ceasul în care evreii îşi băteau cu răutate joc de Hristos, ca de ceva ieftin şi fără importanţă, Stăpânul îşi deschide deodată gura Sa şi grăieşte: De acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului.

Cât adânc de prăpastie între ceea ce este Hristos Domnul cu adevărat şi ceea ce socot evreii despre El!

Fiul Omului, Cel care şade de-a dreapta Puterii, este Fiul lui Dumnezeu, Stăpânul şi Domnul nostru Iisus Hristos, care a şi fost văzut şezând astfel de către întâiul Mucenic şi Arhidiacon Ştefan, pe când era omorât cu pietre de aceiaşi evrei. Astfel L-au văzut şi mulţi alţi mărturisitori şi mucenici.

Fiul Omului care vine pe nori înconjurat de îngeri şi mii de puteri cereşti este acelaşi Fiu al lui Dumnezeu, Stăpânul nostru Iisus Hristos, aşa cum a fost văzut El în descoperirea ce s-a făcut evanghelistului Ioan în insula Patmos, cea de acelaşi scrisă în cartea Apocalipsei din Sfânta Evanghelie.

O, fraţilor, nu vă lăsaţi înşelaţi de basmele înşelătoare ale celor care zic „Când îl vom vedea pe Hristos în ceruri ca Dumnezeu, atunci vom crede în El." Acea credinţă va fi atunci deja prea târzie, iar acea vedere va fi în van. Prin ochiul credinţei, noi trebuie să-L vedem pe Hristos Dumnezeu în acel om umilit şi scuipat, bătut, însângerat, batjocorit; pe El trebuie să-L vedem în Acel Om tăcut şi osândit din curtea lui Caiafa, pe care evreii îl socoteau ceva ieftin şi inutil şi pe care ei L-au batjocorit.

⇒ *Aceasta este Credinţa care are valoare în ceruri.*

⇒ *Aceasta este Credinţa răsplătită prin înviere şi nemurire.*

⇒ *Aceasta este Credinţa care până azi, a dus şi a sădit în ceruri oştiri de suflete sfinte, caractere puternice, pe cei mai mari şi mai viteji eroi şi minţile cele mai ilustre.*

O, umilite Doamne, ridică-ne pe noi la Credinţa aceasta, Căci Ţie se cuvine toată slava şi lauda în veci. Amin.

15 martie

Pomenirea Sfântului mucenic Agapie şi a celor şapte împreună cu dânsul: Publius,Timolau, Romulus, Alexandru, Alexandru, Dionisie şi Dionisie

Toţi aceşti sfinţi au luat mucenicia în Cezareea Palestinei, suferind la mâna cezarului Urban, în timpul domniei împăratului Diocleţian. Toţi şapte erau extrem de tineri şi nici unul nu era botezat creştin, cu excepţia lui Agapie. Nici cu apă nu fuseseră botezaţi, ci al lor a fost botezul sângelui.

Li s-a întâmplat într-o zi acestor tineri să vadă cum sunt torturaţi creştinii pentru credinţa lor: unii în foc, alţii în spânzurători, alţii la fiare. Văzându-le inexplicabila tărie, linişte şi răbdare cu care sufereau aceste chinuri, inimile tinerilor s-au înflăcărat de râvna pentru Hristos. Ei singuri şi-au legat mâinile la spate şi s-au înfăţişat înaintea lui Urban zicându-i: „Şi noi suntem creştini."

Făgăduinţele, ca şi ameninţările lui Urban, au rămas zadarnice. Acestor tineri li s-a alăturat atunci un cetăţean de vază al cetăţii, Agapie, care suferise şi pină atunci mult pentru Hristos. Ei cu toţii ardeau de credinţă şi de dragostea lui Hristos.

Cu toţii au fost ucişi prin decapitare la anul 303, strămutându-se în locaşurile cele cereşti ale Împăratului Ceresc.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Alexandru

Sfântul Alexandru era din cetatea Side din Pamfilia. Un reprezentant al împăratului Aurelius 1-a întrebat pe Alexandru: „Cine eşti şi din ce ţinut te tragi?"

La această întrebare Alexandru a răspuns că el este păstor al turmei lui Hristos.

„Şi unde se află această turmă a lui Hristos?" a întrebat mai departe, bănuitor şi rău, reprezentantul împăratului.

Sfântul Alexandru a răspuns: „Ea se află împrăştiată în întreaga lume în care trăiesc oamenii făcuţi de Dumnezeu şi printre aceştia, cei care cred în El sunt oile Lui. Iar cei care s-au despărţit de Făcătorul lor, făcându-se slugi zidirii, lucrurilor făcute de mâini omeneşti şi idolilor morţi, aşa ca tine, sunt străini de turma Lui. Aceştia la înfricoşata Judecată a lui Dumnezeu se vor afla de-a stânga Lui, împreună cu caprele, iar nu de-a dreapta Lui, împreună cu oile".

Judecătorul plin de ură a poruncit atunci ca Alexandru să fie bătut mai întâi cu vine de bou, iar apoi aruncat într-un cuptor. Focul însă nu s-a atins de el. După aceea, el a fost jupuit de viu şi aruncat la fiare, dar fiarele nu s-au atins de el.

La urmă judecătorul a poruncit ca Alexandru să fie ucis prin decapitare. De îndată însă ce a pronunţat această sentinţă, el a înnebunit, fiind posedat în acea clipă de duhurile necurate. El a fost scos din sala de judecată în timp ce grohăia şi zbiera ca animalele, cei care îl duceau grăbindu-se să ajungă la templul idolesc. Dar pe drum torţionarul şi-a lepădat în chinuri groaznice necuratul lui
suflet.

Sfântul sfinţit mucenic Alexandru a luat mucenicia între anii 270 şi 275 după Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Nicandru, cel din Egipt

Sfântul Nicandru a fost jupuit de viu, iar apoi decapitat pentru credinţa lui în Hristos.

Crima lui era aceea că, medic fiind, el îngrijea pe mucenicii cei închişi şi schingiuiţi pentru Hristos şi că le îngropa cu cinste trupurile lor sfinte.

Pentru aceasta el a luat cu mare cinste mucenicia pentru Hristos la anul 302 de la întrupare.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Agapie, Alexandru şi Nicandru

A Sa oştire Domnul Şi-o alege
Din orişice loc de sub soare.

Ostaş al său se face
Orice suflet care arde
De credinţă şi iubire pentru El.

Ostaşii săi sunt medici, înţelepţi,
ţărani sau muncitori, împăraţi sau pescari;
Cinul lor lumesc este fără importanţă,
Căci oştire de mucenici sunt ei!

Sabia capul l-a tăiat,

Iar Stăpânul l-a primit pe înţeleptul Alexandru.

Sabia capul l-a tăiat,
Iar Stăpânul l-a primit pe milostivul Nicandru,

Sabia capetele lor frumoase le-a tăiat
Ca pe nişte mere proaspete,
Dar sub sabie S-a aflat Mâna cea sfântă
Şi hrănitoare a Culegătorului.

Căci cei pe care lumea îi respinge şi-i aruncă
Scumpi muguri, şi cele mai frumoase flori
Sunt pentru Domnul,
Şi Mâna Lui le culege.

Tăiat ca o buruiană,
Pe întâiul cetăţean al cetăţii,
Pe Agapie,
Domnul îl primeşte ca pe Fiul Său.

Aceştia sunt mucenicii care acum
în veşnicie împreună cu-al îngerilor cor
Se veselesc.

Căci să mori nu e destul:
Unii mor binecuvântaţi şi binecuvântând,
Iar alţii blestemaţi, blestemând.

Pentru Hristos să mori e lucrul cel mare:
Murind pentru El, binecuvântat eşti tu,
Şi blestemat este acela ce moare
Luptând împotriva Lui.

Cugetare

Iubirea pentru orice şi oricine, chiar pentru sine, se poate răci în timp, se poate chiar pierde cu totul şi se poate chiar preface în ură. Dar iubirea omului pentru Dumnezeu odată dobândită şi înrădăcinată în sufletul lui, mult mai greu se răceşte şi doar atunci când omul îşi pierde minţile.

În primul caz iubirea pământească a omului se şterge fie din schimbările ce au loc în el, fie din cauza schimbării iubirii.

Dar în al doilea caz iubirea omului pentru Dumnezeu nu se poate micşora decât din cauza nestatorniciei propriului lui suflet şi nicidecum din cauza vreunei schimbări în Dumnezeu.

Toate acestea Sfântul Isac Sirul le arată minunat de limpede: „Există un fel de iubire care se aseamănă cu pârâiaşele de după ploaie, care repede se usucă după ce ploaia a trecut. Dar mai există o iubire care seamănă cu izvorul cel ce izbucneşte din pământ şi niciodată nu seacă. Prima iubire este iubirea omenească, a omului pentru om şi pentru lucrurile din această lume. Pe când cea de a doua este iubirea dumnezeiască."

Sfântul Simeon Noul Teolog grăieşte despre iubirea dumnezeiască astfel: „O Iubire Sfântă! Tu eşti capătul Legii. Tu m-ai cucerit! Tu mă încălzeşti, tu îmi înflăcărezi inima până la iubirea cea nemăsurată pentru Dumnezeu şi pentru fraţii mei. Din dragoste Dumnezeu S-a făcut om. Din dragoste El a îndurat cumplita Lui patimă că să-1 scoată pe om din cleştele iadului şi morţii şi să-1 urce la Rai. Din dragoste sfinţii apostoli au alergat alergarea lor cea grea. Din dragoste sfinţii mucenici şi-au vărsat sângele: numai în scopul de a nu-L pierde pe Hristos."

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos când L-a adus Pilat înaintea evreilor:

- *La cum a fost biciuit Stăpânul de către soldaţii romani;*
- *La cum, după ce L-au biciuit şi-au bătut joc de El, punându-1 pe cap cunună de spini şi îmbrăcându-L într-o mantie purpurie.*
- *La cum Pilat îl înfăţişează înaintea evreilor zicând: Iată omul! (Ioan 19: 5).*

Predică despre prorocia casei pustiite

Iată, casa voastră vi se lasă pustie (Matei 23:38).

De ce a tăcut Domnul la judecată înaintea evreilor şi înaintea lui Pilat? El a rămas tăcut pentru că El deja spusese tot ceea ce trebuise să fie spus. El a spus şi a prorocit cu glas tare de mai înainte cum căpeteniile evreilor aveau să-L dea în mina necredincioşilor ca să-L omoare.

De multe ori prorocise El de mai înainte cele ce aveau să I Se întâmple. Acestea toate ucenicii le-au auzit cu urechile lor şi le-au ţinut minte cu grijă. Dar El a mai prorocit şi teribilele pedepse pe care evreii şi le luau pe capetele lor şi ale urmaşilor lor peste veacuri, pentru abominaţiunea uciderii Fiului lui Dumnezeu. Evreii au auzit şi ei cu urechile lor această cumplită prorocie, dar au uitat-o. Mult mai târziu însă ei şi-au amintit de ea, căci se aflau printre cei din Ierusalim când romanii au distrus cu desăvârşire cetatea, au jefuit-o, au incendiat-o, au nimicit-o cu desăvârşire şi i-au împrăştiat locuitorii în cele patru colţuri ale lumii, în timpul acestei urgii prorocite de Mântuitorul, mulţi au fost omorâţi prin sugrumare şi sufocare, mulţi prin înfometare, mulţi prin răstignire pe cruce.

Evreii, din frică şi din plictiseală, 1-au obligat pe Pilat să-şi ridice mâna împotriva Domnului Hristos. Mai târziu, Imperiul Roman şi-a ridicat mâna împotriva evreilor, în ziua în care prorocia Mântuitorului s-a împlinit, Imperiul Roman, odinioară reprezentat la Ierusalim de Pilat şi-a ridicat mâna împotriva Ierusalimului şi copiilor ei cu o sabie ascuţită, cu două tăişuri.

Când împăratul Hadrian a refăcut cetatea Ierusalimului el nu a mai îngăduit să se numească Ierusalim, ci Aelia Capitolina şi le-a interzis evreilor să se stabilească în ea, sub pedeapsa cu moartea. Iată, casa voastră vi se lasă pustie.

De atunci înainte, până în ziua de azi, Ierusalimul este părăsit de evrei, care nu mai locuiesc în el ca popor. Copiii ticăloşilor strămoşi ucigaşi de Dumnezeu au fost împrăştiaţi prin toată lumea şi rămân împrăştiaţi până în ziua de azi, chiar în casele lor aflându-se.

O, Doamne Atotputernice şi Atotvăzătorule, iartă-ne nouă păcatele noastre, Căci Ţie se cuvine slava şi lauda în veci, Amin.

Notă: Sfântul Nicolae Velimirovici alcătuia aceste proloage la anul 1928, înainte deci cu 20 de ani de înfiinţarea statului Israel, petrecută după al doilea război mondial (la 14 mai 1948).

16 martie

Pomenirea Sfântului apostol Aristobul, unul dintre cei şaptezeci de apostoli mai mici

Născut în insula Cipru, Sfântul apostol Aristobul a fost fratele Sfântului Apostol Barnaba. El i-a urmat Sfântului apostol Pavel, care îl pomeneşte în Epistola sa către Romani, zicând: ***îmbrăţişaţi pe cei ce sunt din casa lui Aristobul (Romani 16 : 10).***

Când marele Pavel a pus mulţi episcopi prin toate cetăţile lumii, el 1-a uns pe Aristobul episcop al britanilor, în Anglia de azi.

În Britania oamenii erau foarte cruzi, sălbatici, răi şi vicleni. Aristobul a îndurat suferinţe şi torturi de nedescris, multe chinuri şi răutăţi din mâinile lor. Ei 1-au lovit şi 1-au bătut fără milă, 1-au târât pe drumuri, au râs şi şi-au bătut joc de el. Dar la sfârşit acest bărbat sfânt a învins, prin mila şi prin harul Duhului lui Dumnezeu.

El până la urmă a izbutit să lumineze poporul, să-i boteze pe mulţi în numele Stăpânului Hristos, să zidească sfinte biserici, să sfinţească preoţi şi diaconi, iar la sfârşit a adormit cu pace intrând în odihna împărăţiei celei de sus a Domnului Hristos pe care toată viaţa L-a slujit cu credinţă.

Pomenirea Sfântului cuvios Sabin

Sfântul Sabin era de neam sirian, fiind un înalt funcţionar din oraşul Hermopolis.

În timpul unui val de persecuţii împotriva creştinilor, el s-a retras în munţi împreună cu un număr mare de alţi creştini şi s-a închis într-o colibă, petrecând în post aspru şi rugăciune.

Un anume cerşetor, care îi aducea de mâncare din timp în timp şi căruia sfântul îi făcuse mult bine, 1-a trădat, pârându-l autorităţilor păgâne. Precum Iuda pe Hristos, aşa 1-a vândut acest nenorocit pe binefăcătorul său, pentru doi galbeni.

Sabin împreună cu şase alţii au fost prinşi, legaţi şi aduşi înaintea tribunalului nelegiuirii. După torturi de nedescris el a fost aruncat în Nil, de unde şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu, la anul 287 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Hristodul

În această zi Sinaxarul mare grecesc mai face pomenire şi de cuviosul Hristodul.

Acesta a dus o viaţă de mari nevoinţe ascetice în insula Patmos, unde a zidit o sfântă mânăstire închinată Sfântului apostol şi evanghelist Ioan.

Cuviosul Hristodul a trecut la Domnul în anul 1111 după Hristos. La sfintele lui moaşte s-au lucrat nenumărate minuni, (n. ed. americane)

Pomenirea Sfinţilor sfinţiţi mucenici Trofim şi Talus

Aceştia s-au născut în Siria şi erau fraţi după trup. Ei Îl predicau pe Hristos pe faţă, dând la iveală nebunia idolatriilor elină şi romană.

Păgânii i-au urât de moarte pentru aceasta şi au hotărât să-i omoare cu pietre, dar când au început să arunce cu bolovani în ei, bolovanii se întorceau şi-i izbeau, în timp ce mucenicii rămâneau neatinşi.

În cele de urmă cei doi fraţi după trup şi după duh au fost răstigniţi pe cruce. Pe cruci ţintuiţi fiind, ei nu încetau a-i învăţa pe creştinii din popor strânşi acolo, care plângeau după povăţuitorii lor.

După agonie prelungită ei s-au înfăţişat cu sufletul înaintea lui Hristos, el căruia I-au rămas credincioşi până la sfârşit.

Ei au luat mucenicia cu cinste la anul 300 după Hristos, în cetatea Bofor [sic].

Cântare de laudă la Sfinţii Trofim şi Talus

Cei doi fraţi de sânge,
Pătrunşi de Duhul,
De Credinţă înnoiţi şi luminaţi
Pe Cruce sunt ţinuiţi.

Ei de pe Cruce povăţuiesc poporul
Cel bine credincios:
O fraţilor, ce staţi privind la noi?
De chinurile noastre nu plângeţi.

Cu astfel de chinuri Mântuitorul
Mântuitor S-a făcut
Al chinurilor noastre
Şi al întregii omeniri.

Urmându-l Lui noi ne mântuim.
Căci şi El Tatălui l-a urmat,
Întrupându-Se pe pământ,
A pătimit şi a-nviat şi S-a înălţat la ceruri.

Privind la El noi suferinţele bucuroşi le îndurăm,
Căci prin ele intrăm în împărăţia Lui.

De foc nu vă temeţi, fraţilor,
Nici de sabie,
Căci dreptatea lui Hristos mai tare e
Decât lumea.

Nu vă temeţi, fraţilor,
Nici vă fie milă de voi,
Jertfiţi-vă cu plăcere
Pentru mântuirea sufletelor voastre.

Căci aste suferinţe - oricât de mari -
Nimic nu sunt
Pe lângă bucuria ce va să fie
Cea din Ceruri,
Pururi neştearsă.

Lumea este o mască,
Nebunie deşartă.
Pe când veşnicia
Adevărata noastră patrie este.

Lăsaţi lumea celor
Care iubesc minciuna ei
Minciună căreia îi sacrifică
Adevărul vieţii.

Ci voi aflaţi şi râvniţi

Perla cea de mult preţ,
Cea care stă
Deasupra noroiului lumii.

Ascultaţi, o, ascultaţi-i fraţilor,
Pe Trofim şi Talus,
Părinţii voştri!

Cugetare

Dacă împlinim legea lui Dumnezeu în gândurile noastre, oare cu cât nu ne va fi mai uşor să o împlinim şi cu fapta? Adică, dacă nu păcătuim împotriva legii lui Dumnezeu cu gândul nu ne va fi mai uşor să nu păcătuim nici cu fapta ? Sau altfel spus, dacă inimile, limbile, mâinile şi picioarele noastre sunt cu Dumnezeu, atunci de bună seamă că întregul nostru trup este cu Dumnezeu şi nu-I poate fi împotrivă.

Inima, inima noastră să I-o pregătim Domnului, fraţilor, să i-o afierosim Lui. Lui să ne închinăm, pe a Lui lege să o împlinim în ea şi toate celelalte vor urma inimii şi vor fi călăuzite de ea. Nu cel care se ţine de spiţa roţii este cel care învârte roata, ci cel care îi stăpâneşte axul. Inima este axul fiinţei noastre.

Grăind despre poruncile dumnezeieşti, Sfântul Isihie zice: "Dacă te lupţi să împlineşti aceste porunci mai întâi în gândul tău, atunci nu va fi prea des nevoie de silă ca să le împlineşti şi cu fapta."

Adică, dacă îţi fixezi inima la Dumnezeu, ca şi în jurul unui ax, atunci roata fiinţei tale foarte uşor şi lin îi va urma Lui. Cu alte cuvinte, întregul om va urma inimii lui.

Legea Ta înlăuntrul inimii mele [este] (Ps. 39 : 11), zice Sfântul proroc şi împărat David, cel atot înţelept.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus Hristos care păşeşte sub greutatea Crucii, spre Golgota:

- *La cum îşi duce El Crucea în linişte şi cu răbdare;*
- *La cum I-au luat Crucea din spate, silindu-l pe Simon Cireneul să I-o ducă;*
- *La cum acesta a dus Crucea, păşind în urma lui Hristos;*

- *La cum El, privind la femeile Ierusalimului care plângeau, le-a zis:* ***Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeţi pe Mine, ci pe voi plângeţi-vă şi pe copiii voştri (Luca 23 :28).***

Predică despre bogăţia batjocoririi pentru Hristos

Prin credinţă Moise...Socotind că batjocorirea pentru Hristos este mai mare bogăţie decât comorile Egiptului... se uita la răsplătire (Evrei 11 : 24-26).

Moise nu a voit să rămână în palatele lui Faraon, nici să fie numit fiu adoptiv al lui. Dorind mai mult, el a ales mai bine să pătimească cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă dulceaţa cea trecătoare a păcatului (Evrei 11 :25).

Cât de diferit este Moise de urmaşii lui peste veacuri, care plini de gânduri faraonice, L-au osândit la moarte pe împăratul Slavei! Oricare dintre ei ar fi fost gata la orice omor numai să mai petreacă măcar un an la curtea cea putredă a lui faraon, mai curând decât să călătorească împreună cu Dumnezeu patruzeci de ani prin pustie! Pe când Moise a părăsit totul, onoruri, luxuri de neînchipuit şi toată deşarta splendoare pe care numai Egiptul o ştia oferi.

La porunca lui Dumnezeu Moise a pornit la drum înspre pustia foamei şi a setei cu credinţa că dincolo de ea se află Pământul Făgăduinţei. Toate acestea înseamnă că el a socotit batjocorirea pentru Hristos mai mare bogăţie decât comorile Egiptului. Batjocorirea lui Hristos, a Unsului lui Dumnezeu, este ceea ce nu pot suferi puternicii lumii la Hristos, căci ei duhnesc de duhul acestei lumi. Nu numai că nu o pot suferi, dar le este ruşine cu ea. Mai concret, ei nu pot suferi sărăcia care a fost a lui Hristos pe pământ, postirile Lui, privegherile Lui, rugăciunea Lui, pribegirea Lui de om care nu are unde să-Şi plece capul, osândirea Lui, batjocorirea Lui şi moartea Lui de ruşine.

Dar această batjocorire pentru Hristos, apostolilor le-a fost la mare cinste şi mai scumpă decât viaţa. De asemenea şi miilor de mucenici şi mărturisitori de după ei, care au socotit această batjocorire mai scumpă decât multe comori de aur şi argint şi chiar decât lumea toată.

Căci în urma acestei batjocoriri Domnul nostru a înviat şi a deschis porţile cerului şi a descoperit Raiul făgăduit în care El a condus omenirea, pe calea batjocoririi Sale şi prin pustia suferinţelor Sale.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cel prea slăvit şi înviat, ajută-ne nouă ca fără şovăială să ţinem cu scumpătate fiecare strop al sfintei Tale sudori şi al Sfântului Tău Sânge ca pe o comoară mai preţioasă decât toate comorile pământeşti, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

17 martie

Pomenirea Sfântului cuvios Alexie, omul lui Dumnezeu

Nepătrunse sunt căile pe care îi poartă Dumnezeu pe cei care doresc din tot sufletul să-I placă Lui şi să împlinească Legea Lui cea sfântă.

În timpul împăratului Honorius a trăit la Roma Eufimian, un demnitar de rang foarte înalt, respectat de întreaga cetate şi foarte bogat, împreună cu soţia lui Aglae, duceau amândoi o viaţă plăcută lui Dumnezeu. Deşi foarte bogat, Eufimian şi soţia lui luau masa o singură dată pe zi, după apusul soarelui.

Această binecuvântată familie aveau un unic fiu, pe Alexie. Când a ajuns la vârsta cuvenită, Eufimian 1-a cununat pe Alexie cu o fecioară încuviinţată, dar împotriva voinţei tânărului. De aceea, chiar din seara nunţii, Alexie a părăsit în taină nu doar legătura pe care nu a dorit-o, ci şi casa părinţilor săi. El s-a îmbarcat într-o corabie cu care a plutit până în cetatea Edessei din Mesopotamia, unde se afla minunata icoană, cunoscută în toată creştinătatea, a chipului Mântuitorului, trimisă acolo de Mântuitorul însuşi, la dorinţa regelui Abgar. Închinându-se înaintea acestei minunate icoane, Alexie s-a înveştmântat în straie de cerşetor şi astfel a vieţuit el în acea cetate timp de şaptesprezece ani, neîncetat rugându-se lui Dumnezeu din pridvorul Bisericii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Când li s-a făcut cunoscut celorlalţi că acesta este un om al lui Dumnezeu, el s-a înspăimântat de lauda oamenilor ca de o primejdie de moarte şi în taină a plecat şi de acolo, îmbarcându-se în corabie, sfântul a voit să ajungă în Laodiceea. Dar potrivit minunatei purtări de grijă a lui Dumnezeu, corabia a fost luată de vânturi şi purtată pe ape chiar până la Roma.

Văzând în această întâmplare degetul lui Dumnezeu, Alexie a hotărât să meargă la casa tatălui său şi acolo, sub chip de străin, să-şi petreacă în continuare cu pocăinţă cealaltă vreme a vieţii sale.

Tatăl lui nu 1-a recunoscut, dar milostiv fiind, i-a îngăduit să locuiască în curţile sale, într-o mică colibă. Sfântul Alexie a rămas în această colibă timp de alţi şaptesprezece ani, hrănindu-se numai cu pâine şi cu apă. Batjocorit de slugi în nenumărate feluri, el a îndurat toate până la sfârşit.

Când i s-a apropiat sfârşitul, el a alcătuit o scrisoare, a strâns-o în mână şi întinzându-se, şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu în ziua de 17 martie a anului 411 după Hristos.

În acelaşi moment, de faţă fiind împăratul şi patriarhul, o vedenie s-a arătat în Biserica celor doisprezece apostoli, ca un glas mare care a grăit şi a zis: „Căutaţi-1 pe Omul lui Dumnezeu." La scurt timp după aceea s-a descoperit că acest Om al lui Dumnezeu locuia în casa lui Eufimian.

Împăratul, împreună cu patriarhul şi cu tot clerul şi curtea imperială au sosit la casa lui Eufimian şi discutând din destul, au înţeles că acel Om al lui Dumnezeu este cerşetorul pe care îl primise Eufimian în curţile sale cu şaptesprezece ani în urmă.

Când au intrat în colibă, ei 1-au aflat pe Alexie răposat, dar faţa lui strălucea ca soarele. Au aflat în mâinile lui şi scrisoarea şi aşa 1-au cunoscut părinţii pe fiul lor Alexie. Aşa şi mireasa lui, care a trăit timp de treizeci şi patru de ani fără el, în deplină curăţie, 1-a aflat pe soţul ei. Toţi se aflau în uimire şi durere de nedescris.

Dar după aceea s-au mângâiat, văzând cum Dumnezeu îi preaslăveşte pe aleşii lui.

La atingerea de sfintele sale moaşte bolnavii se vindecau, căci din trupul lui izvora un mir bine mirositor.

Trupul său a fost înmormântat într-un sarcofag din piatră de marmură şi iasp. Sfântul său cap se odihneşte în Biserica Sfântului Lavru din Peloponez.

Pomenirea Sfântului mucenic Marin

Sfântul Marin a fost soldat. Aprins de focul râvnei dumnezeieşti, el nu numai că nu voia să aducă jertfe idolilor, dar şi pe ale altora le arunca şi le călca în picioare. Din această cauză Marin a fost târât în faţa tribunalelor, torturat şi ucis prin decapitare.

Un anume senator, Astirius, îmbarcat într-o togă albă nespus de scumpă, a fost martor la chinurile lui Marin, pe care văzându-le, a fost cuprins şi el de focul dragostei dumnezeieşti al credinţei în Hristos, cel care dăruieşte robilor săi atâta minunat curaj şi tărie, de aceea el chiar atunci a luat pe umerii săi pe mucenicul, 1-a dus şi 1-a îngropat cu cinste. Văzând aceasta, păgânii 1-au ucis şi pe el, văzând că este creştin.

Cântare de laudă la Sfântul Alexie, omul lui Dumnezeu

Toate cele pe care lumea le iubeşte
Alexie desăvârşit le-a lepădat.

Spre Dumnezeu, pe calea cea strâmtă,
În luntrea vieţii el a plutit.

Mai întâi de dragul lui Hristos
El a dorit ca să fie sărac;
Apoi şi casa bogată a părinţilor săi
El o a părăsit.

Plecând în pământ străin,
Apoi iar întorcându-se,
Lui nici bogăţia
Şi nici sărăcia
Prilej spre păcat nu i s-au făcut.

Ci el pururea mintea la Dumnezeu
O a ridicat,
Cu rugăciune, postiri,
Şi credinţă tare
Care mişcă munţii din loc.

Maica lui Aglae,
Şi bătrânul tată Eufimian
Şi mireasa cea credincioasă,
De durere, vârstă şi postiri topită,
Cu durere l-au plâns.

Slugile la acest cerşetor strigă
Şi-l lovesc,
Dar cine este cerşetorul,
ei nici nu bănuiesc.

Ei nici bănuiesc că acesta este
însuşi moştenitorul stăpânului lor.

Însă despre acestea, moştenitorul, stăpân, tace.

Căci el încă din tinereţe bogăţiile lui cele mari
Le-a dispreţuit,
Pentru ca moştenitor cereştii veşnicii
Să fie.

Sfântul însă şi după a lui moarte
nu poate să se mai ascundă,
Căci Domnul însuşi
Îl face cunoscut.

Căci cel care prin viaţa lui
Pe Domnul îl slăveşte,
Slăvit este la rândul lui
De Dumnezeu.

Alexie pe Domnul îl slăveşte
Şi de aceea prea slăvit sfânt este el.
Cu adevărat Om al lui Dumnezeu este el,
Acum şi până în veac.

Cugetare

De ce am venit noi pe acest pământ şi care este scopul vieţii noastre în el? Scopul vieţii noastre pe pământ este acela de a-L iubi pe Dumnezeu. El este acela de a ne strădui din răsputeri să-L iubim pe el, mai mult decât păcatul. El este acela ca, prin dragostea noastră mică şi nestatornică, să ne străduim măcar să răspundem marii şi statornicei Lui iubiri. Doar iubirea lui Dumnezeu este întotdeauna mare, pe când a noastră este întotdeauna şovăitoare.

Dumnezeu îşi arată întotdeauna din belşug iubirea Lui, atât în ceruri, cât şi pe pământ. Căci această viaţă scurtă ne este dată nouă ca o şcoală, iar ca examen ne este dat să ne punem întrebarea dacă vrem sau nu să răspundem cu iubire la marea iubire a lui Dumnezeu faţă de noi.

„În fiecare ceas şi în fiecare zi a vieţii noastre, ni se cere să ne dovedim iubirea noastră faţă de Dumnezeu," zice Sfântul Isac Sirul. Căci în fiecare ceas şi în fiecare zi îşi arată Dumnezeu marea Sa iubire faţă de noi. Da, în fiecare zi şi în fiecare ceas noi stăm la mijloc între Dumnezeu şi păcat. Ori ne înălţăm până la îngeri dăruindu-I lui Dumnezeu iubirea noastră ori ne pogorâm până la iad nedându-I-o şi făcând voia diavolului.

Sfântul Alexie, omul lui Dumnezeu, L-a iubit pe Dumnezeu mai mult decât i-a iubit pe aleşii lui părinţi, pe aleasa lui mireasă şi toate bogăţiile în care se născuse. El a petrecut şaptesprezece ani ca un cerşetor departe de casa lui părintească şi de părinţii lui şi alţi şaptesprezece ani i-a petrecut ca un sărman şi necunoscut în curţile părinţilor săi şi ca un dispreţuit şi batjocorit de toate slugile părinţilor lui. El toate acestea le-a făcut pentru iubirea lui Dumnezeu.

Milostivul Dumnezeu a răspuns cu îmbelşugată iubire la iubirea acestor treizeci şi patru de ani de suferinţe. El i-a dăruit robului Său Alexie veşnica răsplată şi bucurie, primindu-1 în slava îngerilor săi celor din ceruri, dar răsplătindu-1 şi cu slava facerii de minuni printre oamenii cei credincioşi, pe pământ.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos de pe Golgota:

- *La cum soldaţii îi scot hainele Sale, iar El rămâne tăcut, fără să Se apere;*
- *La cum L-au ţintuit în piroane de fier de lemnul crucii, iar El a rămas tăcut, fără să Se apere;*
- *La cum, cu zarvă mare şi cu gălăgie, au ridicat în picioare lemnul crucii şi 1-au ţintuit în pământ, iar Domnul a rămas tăcut.*

Predică despre a doua venire a lui Hristos

Căci precum fulgerul iese de la răsărit şi se arată până la apus, aşa va fi şi venirea Fiului Omului (Matei 24: 27).

A doua venire a Domnului nostru Hristos va fi o venire în toată puterea slavei. Domnul nostru a arătat şi a repetat aceasta de multe ori. Aici El ne spune mai amănunţit cu ce se va asemăna a doua Lui venire. El ne spune că ea va fi asemenea fulgerului.

Prin această asemănare, El ne arată care sunt cele cinci caracteristici ale Slăvitei Sale a doua veniri:

- ✓ *Prima este aceea că a doua venire va fi neaşteptată precum fulgerul. Căci ne mai zice Domnul şi în altă parte:* ***Drept aceea privegheaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul când vine Fiul Omului (Matei 25: 13).***
- ✓ *A doua caracteristică a celei de a doua veniri este că ea va fi strălucitoare precum fulgerul. De strălucirea aceea stelele şi soarele se vor întuneca, întregul univers îşi va pierde strălucirea şi va pieri sub lumina mai puternică a Feţei Lui. Faţa păcătosului chiar şi acum, în această lume, este*

urâtă, întunecată şi respingătoare; cu atât mai mult vor păli prea urât feţele păcătoşilor atunci, când vor fi izbite de lumina cea cerească! De aceea ne povăţuieşte El stăruitor să ne ţinem candelele sufletelor noastre mereu aprinse şi împodobite cu untuldelemn al iubirii şi milosteniei.

O, fraţilor, să nu ne fie nouă a ne afla întru întuneric în acel înfricoşat ceas!

- ✓ *A treia caracteristică a celei de a doua veniri este că ea va veni întru putere, aidoma fulgerului. Căci însuşi Domnul arată aceasta, zicând că* ***Fiul Omului va veni pe nori, cu putere multă şi cu slavă (Marcu 13: 26).***
- ✓ *A patra este aceea că ea se va face deodată înaintea ochilor întregii lumi, de la toate marginile pământului. Adică, El nu va mai veni, precum întâia oară, doar înaintea ochilor ucenicilor lui sau poporului lui sau patriei sau oraşului lui, ci va apărea precum fulgerul năprasnic şi uriaş înaintea tuturor popoarelor şi întregului pământ în aceeaşi clipă. Ochii întregii omeniri îl vor vedea în acelaşi timp.*
- ✓ *A cincea caracteristică a celei de a doua veniri este aceea că, precum fulgerul premerge furtunii năpraznice şi grindinei, aşa şi venirea Sa a doua va precede înfricoşata Judecată care pentru drepţi şi credincioşi va fi ca ploaia bună şi mult dorită peste pământul însetat, iar pentru cei necredincioşi şi nedrepţi, ea va fi ca o grindină pierzătoare.*

De aceea să ne pregătim, fraţilor, căci norii mâniei se adună deasupra noastră din ce în ce mai deşi, iar fulgerul dumnezeiesc de acum ne poate trăzni cu adevărat în fiecare clipă.

O, Doamne, Prea slăvite şi înfricoşate, dăruieşte untdelemn în candelele sufletelor noastre, ca nu cumva să ne aflăm intru întunericul cel mai dinafară la venirea veşnicei Tale lumini, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

18 martie

Pomenirea Sfântului Chiril, arhiepiscopul Ierusalimului

Sfântul Chiril s-a născut la Ierusalim în anul 315 după Hristos, în timpul domniei împăratului Constantin cel mare şi a murit în anul 386 după Hristos, în timpul domniei împăratului Teodosie cel mare.

El a fost hirotonit preot în la vârsta de treizeci şi unu de ani, la anul 346, fiind uns patriarh al Ierusalimului după adormirea fericitului întru pomenire Maxim patru ani mai târziu, în 350.

El a fost de trei ori scos din scaunul său şi alungat în exil până când, la sfârşit, sub domnia lui Teodosie, el a fost repus la cârma Bisericii Ierusalimului şi a mai trăit opt ani cu pace înainte de a se înfăţişa înaintea împăratului Hristos.

El a avut de dus două lupte grele în viaţa lui: una împotriva ereticilor arieni care deveniseră foarte puternici în timpul domniei lui Constanţius, fiul marelui Constantin, iar cealaltă împotriva evreilor care, în timpul lui Iulian, apostatul, nepotul marelui Constantin, aveau mari privilegii şi puteri, în timpul dominaţiei ariene.

În ziua Sfintei Cincizecimi, deasupra Ierusalimului şi Muntelui Măslinilor a apărut pe cer semnul Sfintei Cruci, mai stălucitor decât soarele, în ceasul al nouălea al dimineţii şi a rămas aşa preţ de mai multe ceasuri, în legătură cu această minune, văzută cu ochii lor de toţi locuitorii Ierusalimului, s-a făcut o scrisoare către împăratul Constanţius, care a ajutat mult la restabilirea Ortodoxiei şi învingerea ereticilor.

În timpul domniei apostatului a mai apărut şi alt semn. Ca să-i umilească pe creştini Iulian i-a convins pe evrei să înceapă să-şi clădească Templul lui Solomon.

Sfântul Chiril s-a rugat lui Dumnezeu ca un aşa lucru să nu se întâmple. Astfel un cutremur înfricoşat a distrus cu desăvârşire tot ceea ce tocmai se apucaseră să zidească evreii. Dar ei au început din nou construcţia. Şi iarăşi un cutremur şi mai înfricoşat a dărâmat nu doar ceea se ridicase de la suprafaţa pământului în sus, dar chiar şi străvechile ziduri de sub pământ, care slujeau ca temelie noilor zidiri. Aşa s-au împlinit cuvintele Mântuitorului care a zis: ***Nu va rămâne piatră pe piatră care să nu se risipească (Marcu 13 : 2) şi Vor veni zile când din cele ce vedeţi nu va rămâne piatră pe piatră care să nu se risipească (Luca 21 : 6).***

Printre multele scrieri ale acestui Sfânt părinte se numără Cuvântările catehetice, o lucrare de prim ordin care până în ziua de astăzi confirmă credinţa şi practica Sfintei noastre Ortodoxii.

Sfântul Chiril a fost un arhiereu fără seamăn şi un mare ascet. El era blând şi smerit, cu trupul uscat de postiri, cu chipul palid.

După o viaţă de mari, înalte şi sfinte nevoinţe intru apărarea credinţei ortodoxe, Sfântul arhipăstor al Ierusalimului, Chiril, s-a strămutat la locaşurile cele cereşti, în curţile veşnice ale împăratului Slavei.

Pomenirea Sfântului cuvios Anania, făcătorul de minuni

Sfântul Anania s-a născut la Calcedon. El era un om mic de statură, precum şi odinioară Zaheu, dar mare cu duhul şi cu credinţa. El s-a retras din lume la vârsta de cincisprezece ani şi s-a sălăşluit într-o colibă lângă râul Eufrat, rugându-se lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor lui, mai întâi împreună cu sfântul său povăţuitor Mayum, iar după moartea acestuia, singur.

Cu harul lui Dumnezeu şi prin arzătoare rugăciune, el a făcut să se umple cu ape un puţ uscat, a vindecat felurite boli ale oamenilor şi a îmblânzit fiare sălbatice. Un leu astfel domesticit îl însoţea oriunde mergea, slujindu-1 mereu şi în multe feluri.

Sfântul Cuvios Anania vedea cele viitoare.

Când stâlpnicul Pion a fost atacat şi bătut fără milă de tâlhari, lucru care s-a întâmplat la distanţă mare faţă de locul unde se afla cuviosul Anania, el s-a hotărât să coboare de pe stâlpul său şi să meargă să se plângă judecătorilor.

Cuviosul Anania însă a desluşit cu duhul, de departe, starea sufletească a nevoitorului Pion şi intenţia lui şi i-a trimis o scrisoare prin leul lui care îi slujea în toate, în acea scrisoare sfântul îi scria nevoitorului să renunţe la ceea ce voia să facă, să-i ierte pe răufăcători şi să-şi continue mai departe nevoinţa.

Blândeţea şi dragostea cuviosului nu se pot descrie în cuvinte. episcopul Neo-Cezareii i-a trimis în dar un măgăruş care să-1 ajute la căratul apei, pe care sfântul bătrân şi-o căra de la râul care se afla departe, dar sfântul a dăruit mai departe măgăruşul unui om sărman care i s-a plâns de sărăcia lui. Arhiereul când a auzit aceasta i-a trimis alt măgăruş, dar şi pe acesta sfântul 1-a dăruit în acelaşi fel. Atunci arhiereul i-a trimis al treilea măgăruş, dar i-a poruncit bătrânului că pe ace-

sta trebuia nu numai să-1 folosească la căratul apei, dar şi să vadă de el să nu se piardă, spre a-1 putea întoarce înapoi la un timp anume.

Înaintea ceasului morţii sale Sfântul Anania i-a văzut apropiindu-se de el pe Moise, pe Aaron şi pe cuviosul Or, care i-au zis: „Anania, Domnul te cheamă, ridică-te şi vino cu noi."

El a descoperit aceasta ucenicilor săi şi s-a înfăţişat cu sufletul înaintea lui Dumnezeu, pe care L-a slujit cu credinţă.

Sfântul cuvios Anania a părăsit această lume pe când era în vârstă de una sută şi zece ani.

Cântare de laudă la Sfântul Chiril al Ierusalimului

În faţa Sfântului Altar
Ard candele mici şi mari,
Dar înaintea lui Dumnezeu
Lumina lor este una.

Sfinţii mari
Precum şi cei mici
De acelaşi foc dumnezeiesc
Au fost cuprinşi.

înaintea Feţei Celui Prea înalt
Sfântul Chiril
Arde ca o candelă mare,
Prea luminoasă,
Şi stâlp de foc
în Preasfânta Biserică a lui Hristos
El este.

El Sfânta Credinţă o a tâlcuit şi întărit,
Iar învăţătura cea cu cuvântul
Cu fapta veiţii lui o a pecetluit.

Cuvântul său plin de Duhul era,
Iar vieţuirea,
Lumină a focului celui de sus.

Pe Arie l-a ruşinat
Şi pe Iulian l-a sfărâmat,
Şi multor suflete zăcând de boală
Balsam pe rană le-a fost.

În tot Cuvântul Domnului el
Tare şi neclintit a crezut,
De aceea cuvântul lui era
Ca aurul cel mai curat,
Şi astfel rămâne până azi.

El pe cei slabi şi puţini la suflet
îi întăreşte,
Umplând de bucurie inimile
Drept-credincioşilor creştini.

De aceea Biserica pe Sfântul arhiereu Chiril
Îl prea slăveşte,
Şi pomeneşte numele lui
Din veac până în veac.

Cugetare

Există oameni răi şi pizmaşi care cred că Hristos este mare doar datorită trecerii timpului, că adică în timpul vieţii Lui El nu ar fi fost mare, ci măreţia Şi-a câştigat-o de abia în veacurile mai târzii. Dar această idee falsă poate fi spulberată uşor.

Iată ce scrie Sfântul Chiril al Ierusalimului despre Mântuitorul Hristos: „Acesta este Cel care este şi Cel care a fost, El este de o fiinţă cu Tatăl, El este Unul Născut, El este împreună şezător pe Tronul Slavei, El este egal în putere cu Tatăl şi cu Duhul, El este Atotputernic, El este fără de început, El este necreat, neschimbat, negrăit, nevăzut, necuprins, nemăsurat, de neînţeles cu mintea. El este Strălucirea slavei Tatălui (Evrei 1:3). El este Făcătorul fiinţei tuturor celor create. El este Lumină din Lumină, care străluceşte din sânul Tatălui. El este Domnul domnilor şi Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Care ne dă nouă cunoştinţă despre Sine, Că acesta este Dumnezeu, Dumnezeul nostru în veac şi în veacul veacului (Ps. 47:13). El este izvorul vieţii (Ps. 35: 9) ce izvorăşte din Tatăl, Izvorul vieţii. El este Râul lui Dumnezeu (Ps. 45: 4), carele de la Tatăl Cel nemărginit porneşte dar de El nicicând nu Se desparte. El este Vistieria bunătăţilor veşnice şi nesfârşite ale Tatălui. El este Apa cea Vie (Ioan 4: 14) care

dă viaţă lumii. El este Lumina Necreată născută dar nedespărţită de întâiul Soare. El este Dumnezeu Cuvântul (Ioan 1:1), care cu cuvântul a adus din nefiinţă la fiinţă toate câte sunt. Acesta este Cel care ne-a făcut pe noi după chipul şi asemănarea Sa, iar mai apoi S-a făcut însuşi Om asemenea nouă; om, dar în acelaşi timp şi Dumnezeu."

Chiar şi astăzi, după şaisprezece veacuri de la alcătuirea acestei mărturisiri de credinţă, Biserica Sfântă Ortodoxă crede la fel, cuvânt cu cuvânt şi literă cu literă.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, cel care a fost batjocorit pe cruce:

- *La cum au scris în bătaie de joc deasupra Crucii cuvintele:* ***Regele iudeilor (Matei 27: 37; Marcu 15: 27; Luca 23: 38).***
- *La cum cei care treceau pe acolo îşi băteau joc de El cu cuvinte de ocară, clătinând din capete;*
- *La cum chiar şi tâlharul cel de-a stânga îl insultă cu cuvintele lui;*
- *La cum de-a lungul veacurilor până astăzi prigonitorii creştinilor pururea îl dispreţuiesc.*

Predică despre împăratul care nu doreşte să Se apere cu puterea oştirilor Lui

Sau ţi se pare că nu pot să rog pe Tatăl Meu şi să-Mi trimită acum mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? (Matei 26: 53).

Astfel grăit-a Domnul ucenicului care scosese sabia să-L apere pe Domnul şi învăţătorul său în grădina Ghetsimani. Vădit este din aceste cuvinte că Domnul ar fi putut uşor să Se apere, dacă El ar fi dorit aceasta, nu doar de Iuda şi gărzile care îl însoţeau, ci şi de Pilat şi de căpeteniile evreilor. Căci puterea unui singur înger este mai mare decât cea mai puternică armată, necum cea a douăsprezece legiuni de îngeri!

Domnul nu a voit să uzeze de ajutorul pe care îl avea la Tatăl, în rugăciunea Lui din grădina Ghetsimani, El a zis către Tatăl Său: ***Facă-se voia Ta (Matei 26: 42).*** Astfel, El a cunoscut într-o clipă Voia Tatălui, că este necesar ca El să fie dat morţii, crucii şi batjocurii. El a fost de acord pe deplin cu Voia Tatălui Său şi a păşit cu linişte şi curaj pe calea suferinţei.

⇒ *Căci a fost de trebuinţă acest întuneric al suferinţei, pentru ca oamenii să poată vedea mai bine stălucirea învierii.*

⇒ *A fost necesar ca răul să se umfle şi să se desfăşoare până la orice capăt, neîmpiedicat, în toată răutatea lui, pentru ca astfel mai desăvârşit să i se vadă desăvârşita nimicire.*

⇒ *A fost necesar ca răul să răcnească triumfător mai întâi, pentru ca mai pe urmă el să amuţească cu atât mai neputincios în faţa tainei ne mai întâlnite a învierii.*

⇒ *A fost necesar ca toate faptele cele rele ale oamenilor împotriva lui Dumnezeu să se arate pe faţă până la capăt, neîmpiedicat, pentru ca la urmă cu atât mai desăvârşit să se vadă dragostea şi milostivirea nesfârşită a lui Dumnezeu către oameni, îngerii nu au fost trimişi de Dumnezeu ca să-L apere pe Domnul Hristos de răutatea ucigaşă a evreilor; ei au fost trimişi în schimb, trei zile mai târziu, ca să le vestească oamenilor Sfânta înviere a lui Hristos.*

O, Stăpâne Doamne, Atotputernice şi Atotmilostive, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi! Căci Ţie se cuvine toată slava şi lauda în veci. Amin.

19 martie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Hrisant şi Daria şi a celor împreună cu dânşii

Sfântul Hrisant a fost fiul lui Polemius, distins patrician care se stabilise la Roma venind din Alexandria. Fiu al unor părinţi ce aparţineau marii aristocraţii, Hrisant a studiat la cele mai înalte şcoli, cu preceptorii şi profesorii cei mai învăţaţi şi mai celebri. Dar înţelepciunea lumii nu a avut darul să convingă mintea lui de adevărul mai adânc al vieţii după care înseta sufletul său. Din cauza aceasta, el suferea, fiind profund nefericit.

Dar Dumnezeu, Proniatorul a tot şi a toate, a cunoscut inima lui Hrisant şi a mângâiat-o. Într-o bună zi i-a căzut în mâini un exemplar al Sfintelor Evanghelii care includea şi Faptele Apostolilor. Citindu-le, în inima lui Hrisant a strălucit adevărul şi el a dorit de îndată un învăţător, pe care 1-a găsit în persoana lui Carpofor, care 1-a învăţat cu pricepere şi 1-a botezat.

Acest lucru nu a fost pe placul lui Polemius, tatăl tânărului, care a făcut tot posibilul să-1 îndepărteze pe fiul lui de la credinţa în Hristos. Nereuşind, întunecatul tată a încercat mai întâi să-1 corupă, aducându-i alături o femeie desfrânată. Dar Hrisant a fost mai tare şi a biruit, păstrându-şi castitatea.

Atunci tatăl 1-a silit să o ia în căsătorie pe Daria, o tânără păgână. Dar Hrisant a sfătuit-o pe Daria să îmbrăţişeze credinţa în Hristos şi să fie de acord să trăiască împreună cu el ca frate şi soră, afişând în afară viaţa obişnuită a căsătoriţilor.

După moartea tatălui său Hrisant a început să-L mărturisească pe Hristos pe faţă şi să vieţuiască în văzul lumii aşa cum se cuvine unui creştin, aşa făcând şi întreaga casă a lui, soţia lui Daria şi toate slugile.

În timpul domniei lui Numerian au venit şi prigonirile, iar Hrisant şi Daria au fost cumplit chinuiţi pentru credinţa lor în Hristos. Chiar toţionarul Claudius, văzând puterea şi răbdarea acestor nobili mucenici precum şi minunile care se întâmplau în timpul agoniei lor, a îmbrăţişat credinţa în Hristos împreună cu toată casa lui. Pentru aceasta Claudius a fost omorât prin înecare. Amândoi fiii lui au fost de asemenea omorâţi prin decapitare. Soţia lui, după ce şi-a rostit rugăciunile, a fost omorâtă prin spânzurare.

Daria a rămas atât de neclintită în torturile sălbatice la care a fost supusă, încât păgânii au început să strige: „Daria este zeiţă!"

La urmă torţionarii au hotărât ca Hrisant şi soţia lui Daria să fie îngropaţi de vii în gropi adânci, astupate cu pietre: aşa s-au înfăţişat înaintea lui Dumnezeu aceste suflete nobile, mai tari decât diamantul. Mai târziu, deasupra acestei gropi s-a înălţat o biserică.

Dar până atunci, creştinii obişnuiau să se strângă într-o peşteră situată lângă această groapă, unde făceau rugăciuni intru pomenirea mucenicilor Hrisant şi Daria.

Auzind aceasta, păgânii au atacat obştea creştinilor, i-au omorât pe toţi şi au astupat peştera. Omorându-i, păgânii nu au făcut decât să trimită în Împărăţia Cerurilor pe această sfântă obşte a creştinilor iubitori de Hristos şi de Mucenicii Lui.

Slăviţii mucenici Hrisant şi Daria, precum şi obştea creştinilor cea împreună cu dânşii, printre care Diodor, preotul şi Maria, diaconul au luat mucenicia pentru Hristos la Roma, la anul 284 după Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Panhariu

Sfântul Panhariu s-a născut în locul numit Villach, din Germania [Austria, astăzi].

El a fost un ofiţer de rang înalt la curtea lui Diocleţian şi Maximian. Iniţial el nu a crezut în Hristos, dar mai pe urmă, la sfaturile mamei şi surorii lui, el s-a întors la credinţa în Hristos şi a luat mucenicia pentru aceasta la anul 302 de la întruparea Mântuitorului pe pământ.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Hrisant şi Daria

Sfântul Hrisant pe soţia lui Daria o sfătuieşte:
Minciuna la spate departe arunc-o,
Fecioară,
Şi chipul cioplit Dumnezeu
Nu-l socoti;
Lumea adevărul
Nu-l va putea grăi niciodată.

Hristos Dumnezeu singur,
El este adevărul,

Unul Dumnezeu nevăzut este adevărul,
Adevărul Preasfintei Treimi.

El a făcut toate câte sunt şi se văd,
Şi oştirile celor fără de trup.

Iar peste toată zidirea
Pe om l-a creat
şi stăpân l-a făcut.

Cel Unul, Viu şi Nemuritor,
Din pământ dă viaţă spre folosinţa
oamenilor.
El pe ei îi îmbracă bogat cu duh puternic.
Bogăţie duhovnicească împelşugată
Ne este nouă sufletul nostru,
îmbrăcat în ţărâna
Acestui trup.

De suflet să grijim cu dragoste,
Iubită Daria,
Precum Hristos a grijit
De Mireasa Lui, Biserica.

O, fecioară, dispreţuieşte trupul,
Căci el nu duce decât
La durere şi la suspin.

Dumnezeu la vasul gol al trupului
Nu cată,
Ci El voieşte floarea cea scumpă
Ce creşte din el.

O, fecioară, iată noi
Cu moartea suntem înveşmântaţi,
Iată moartea mâine ne culege:
Să ne împodobim aşadar sufletele
Cu floarea scumpă a virtuţilor,
Să semănăm sămânţa scumpă
A florii virtuţilor

Cu credinţă în Hristos,
Să o acoperim cu nădejde
Şi cu dragoste,
Să o udăm cu Duhul de Viaţă Dătător,
Să o plivim de buruienile păcatului,
Şi să o lăsăm să crească frumos,
Floarea evlaviei,
Floarea milostivirii,
Floarea pocăinţei,
Floarea răbdării,
Floarea înfrânării,
Floarea ascultării.

Cântare a cerului este sufletul tău,
Fecioară.

Fie sufletul tău,
Fecioară,
Grădină înflorită de mai,
îmbălsămată.

În ea Dumnezeu locuiască,
Cel Care Sieşi a zidit-o.

Fecioara Daria
Pe logodnicul ei soţ
Hrisant îl ascultă,
Şi cu dragoste sufletul
Prin el lui Hristos şi-l cunună.

Ea trupul la chinuri şi-l dă,
Cu Hrisant împreună,
Soţul ei, duhovnicescul ei frate iubit.

Pe ei Dumnezeu în Rai îi sădeşte
În Grădina cea scumpă,
Raiul mult iubit.

Cugetare

„Acea milă a lui Dumnezeu care ne învie pe noi şi împotriva căreia noi mai după aceea păcătuim, este mult mai mare decât mila cea dintâi, pe care El ne-a arătat-o încă mai înainte ca noi să fim zidiţi, înainte ca noi să fim.

O, slavă milostivirii Tale, iubitorule de Oameni!" Aşa grăieşte Sfântul Isaac Sirul. Prin aceste cuvinte el voieşte să spună că mila pe care a arătat-o Dumnezeu oamenilor prin Hristos cel care ne-a mântuit din moartea păcatului şi a trupului este mai mare decât aceea prin care ne-a zidit la început, din nimic.

Cu adevărat, aşa este. Căci oare nu aşa se întâmplă şi pe pământ, cu oamenii? Mai mare este milostivirea părintelui care îl primeşte înapoi pe fiul cel prea păcătos care se pocăieşte, iertându-1, spălându-1,curăţindu-1 şi făcându-1 din nou moştenitor al averilor părinteşti, decât dragostea cea dintâi, pe care a avut-o pe când fiul de abia se născuse.

Când tânărul Panhariu, înconjurat de slavă şi onorurile imperiale, s-a lepădat de Hristos, maica lui i-a scris o scrisoare plină de durere. „De ce să te temi de oameni?", îi scria mama lui; „Ci teme-te mai curând de înfricoşata Judecată a lui Dumnezeu. Mai bine ţi-ar fi fost ţie să mărturiseşti înaintea tuturor puternicilor lumii printre care trăieşti credinţa în Unul Dumnezeu, Unul Domn Iisus Hristos, decât înaintea lumii să te lepezi de El. Au nu ţii minte cuvintele Lui care zic: Iar de cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor şi Eu mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, care este în ceruri (Matei 10: 33)?" Citind scrisoarea mamei lui, lui Panhariu i-a fost ruşine şi-a venit întru sine şi s-a dus şi L-a mărturisit pe Hristos înaintea împăratului şi a întregii curţi luând moarte de mucenic şi învrednicindu-se de slava lui Hristos în veci. Astfel a născut încă o dată maica cea sfântă pe fiul ei iubit, Panhariu, făcându-i-se ei naşterea de a doua bucurie nemăsurat mai mare decât cea dintâi.

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos ţintuit pe Cruce:

- *La cum a suferit El agonia Crucii;*
- *La cum I-au dat oţet şi fiere atunci când a zis că îi este sete;*
- *La cum acei sălbatici oameni de la piciorul Crucii nici nu se gândeau la suferinţa Lui, ci aruncau sorţi pentru hainele Lui.*

Predică despre semnul Fiului Omului

Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului (Matei 24: 30).

Dar ce fel de semn va fi semnul Fiului Omului, care odată s-a arătat doar pentru puţină vreme? Acest semn este Sfânta Cruce, care se va arăta mai strălucitoare decât soarele, aşa cum s-a înfăţişat ea şi asupra Ierusalimului, preţ de câteva ceasuri, înainte de venirea la putere a unui mai înainte Antihrist - în persoana lui Iulian, apostatul.

Dar în loc de orice predică, să citǎm aici pe larg din scrisoarea adresată de Sfmtul Chiril al Ierusalimului împăratului Constanţius, fiul marelui Constantin şi predecesorul lui Iulian, apostatul în legătură cu acest Sfânt Semn care tocmai atunci se înfăţişase înaintea ochilor tuturor şi în plină zi pe cerul Ierusalimului: „Căci în chiar aceste zile, O, împărate, la Sfânta Duminică a Cincizecimii ce s-a întâmplat la Nonele din mai, pe la ceasul al treilea, o cruce uriaşă de lumină a apărut pe cer deasupra Golgotei, întinzându-se până la Muntele Măslinilor. Minunatul acesta semn nu a fost văzut doar de unul sau doi, ci pe ea au văzut-o cu ochii lor toţi locuitorii Ierusalimului. Nici a trecut repede ca o nălucă, aşa cum şi-au închipuit oamenii că se va întâmpla, ci a rămas aceeaşi, strălucind limpede şi tare pe cer preţ de câteva ceasuri, întunecând cu desăvârşire lumina soarelui. Căci fără îndoială razele soarelui ar fi biruit strălucirea ei, dacă această strălucire ar fi fost mică; dar nu, strălucirea Semnului a fost atât de mare, ea a întrecut-o atât de mult pe a soarelui, încât poporul de spaimă a năvălit în sfânta biserică, de spaimă, dar şi de bucurie la vederea slăvitului Semn. Ei au curs înăuntrul Bisericii, tineri şi bătrâni, bărbaţi şi femei de toată vârsta şi nu doar creştini, ci chiar şi păgâni dintre cei care au fost călători în Ierusalim, toţii cântând cu o singură gură cântare de laudă lui Dumnezeu Făcătorul minunilor, lui Hristos Stăpânul nostru, Fiul Unul Născut al lui Dumnezeu; aceşti păgâni au aflat cu adevărat prin trăirea vieţii şi au mărturisit cu un suflet şi ca şi cu o gură că Sfânta învăţătură creştină *nu stă în cuvinte de înduplecare ale înţelepciunii omeneşti, ci în adeverirea Duhului şi a puterii* (I Cor 2: 4); că ea cu adevărat nu se predică doar de către om, ci este mărturisită şi de sus din ceruri, de către Dumnezeu însuşi, căci *luând obârşie din propvăduirea Domnului, ne-a fost adeverită de cei care au ascultaî-o, împreună mărturisind şi Dumnezeu cu semne şi cu minuni şi cu multe feluri de puteri şi cu darurile Duhului Sfânt, împărţite după a Sa voinţă* (Evrei 2:3-4). Aşa să ştie Luminata ta împărăţie, împărate, că noi nu am voit să tăcem despre această mare minune, ci am voit să o aducem îndată în auzul Puterniciei tale, prin această scrisoare."

O, fraţilor, nimic nu este cu neputinţă la Dumnezeu: nici a descoperi cele create în faţa ochilor oamenilor, nici a crea din nimic! Dar pentru noi de cea mai mare însemnătate este că El voieşte să răscumpere din păcat şi din moarte sufletele noastre şi să ne dăruiască viaţa veşnică. Pentru aceasta se cuvine să ne rugăm înaintea Feţei Lui, fără încetare, zi şi noapte.

O, Atotputernice şi Atotmilostive Doamne,Ţie se cuvinte toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

20 martie

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Ioan şi a celor împreună cu dânsul, de la Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit de lângă Ierusalim

Această slăvită mânăstire care se mai află şi astăzi a fost cercetată la vremea lui şi de al nostru părinte sârb Sfântul Sava, fiind înzestrată de mulţi domnitori sârbi de-a lungul vremurilor. Ea a fost în multe rânduri atacată cu sălbăticie de arabi, jefuită şi pustiită. Dar Pronia dumnezeiască a vrut ca de fiecare dată ea să se refacă deplin şi aşa dăinuie şi astăzi.

În timpul împărăţiei lui Constantin şi a Irinei a avut loc un astfel de atac al arabilor. Monahii văzând aceasta nu au voit să fugă ca să-şi scape vieţile ci mai curând, la sfatul stareţului lor Toma, ei au zis: „Noi din lume am fugit în această pustie pentru dragostea lui Hristos, şi prea ruşinos lucru ar fi să fugim din pustie de frica oamenilor. De ar fi să fim cu toţii junghiaţi aici, junghiaţi vom fi pentru dragostea noastră penru Hristos pentru care am şi venit să locuim aici."

Astfel hotărând, ei au aşteptat liniştiţi năvălirea hoardei arabe, ca nişte miei nevinovaţi înaintea haitelor de lupi. Pe unii dintre ei arabii i-au ucis cu săgeţi, iar pe alţii i-au închis de vii în peştera Sfântului Sava. La uşa peşterii au pus apoi foc, astfel încât monahii dinăuntru au murit cu toţii sufocaţi de fum. Aşa şi-au dat sfintele lor suflete mucenicii lui Hristos, înfăţişându-se înaintea Lui şi fiind aşezaţi în locaşurile veşnice ale împărăţiei Lui, a Mântuitorului pentru care şi-au dat viaţa.

Mucenicia lor prea slăvită a fost înaintea praznicului luminat al Învierii Domnului din anul 796 după Hristos, când pe scaunul împărăţiei Răsăritului se aflau Constantin şi Irina, iar patriarh al Ierusalimului era arhiereul Ilie.

Pedeapsa năprasnică a lui Dumnezeu nu a întârziat să cadă asupra acelor sălbatici păgâni. Căci după măcelărirea monahilor, întorcându-se la corturile lor, ei au început să se certe între dânşii, după care s-au şi ucis cu desăvârşire între ei. Acestea s-au întâmplat în aceleaşi zile ale anului 796 după Hrisots.

Pomenirea Sfintei muceniţe Fotini

Aceasta a fost femeia samarineancă care a fost învrednicită de şansa rară de a sta de vorbă cu Domnul Hristos la Fântâna lui Iacov de lângă Sihar (Ioan 4: 4-31).

Crezând în Hristos, Fotinia mai apoi a predicat Evanghelia împreună cu Victor şi Iosua, cei doi fii ai ei, şi cu cele cinci surori ale ei, Anatolia, Fota, Fotida, Parascheva şi Chiriaca. Ele au mers în Africa, în cetatea Cartagina. Acolo ele au fost arestate şi duse la Roma, împărat fiind Nero, unde au fost aruncate în temniţă.

Prin pronia dumnezeiască Domnina, fiica lui Nero, a intrat în legătură cu Sfânta Fotinia, prin care s-a convertit la Hristos.

După întemniţare Sfântă Fotinia şi surorile ei au luat toate mucenicia pentru Hristos.

Sfânta Fotinia, care luminată a fost de însuşi Mântuitorul la Fântâna lui Iacov de lângă Sihar, a luat mucenicia fiind aruncată într-o fântână, şi aşa s-a strămutat la locaşurile cele veşnice ale împăratului Hristos.

Cântare de laudă la Sfânta Fotini, femeia samarineancă

Samarineanca la fântână
Pe Hristos îl află,
Şi El însuşi o luminează
Cu lumina Adevărului Său.

Sub Nero ea mucenicia primeşte
Prin aruncarea într-o fântână,
Şi astfel sufletul şi-l dă
Lui Hristos Dumnezeu, Stăpânul.

Fiii ei slăviţi sunt Victor şi Iosua,
Pe ei maica lor
Cu sfinţenia i-a luminat.

Cinci surori ale ei mucenicia au primit
Pentru Numele lui Hristos,
Şi acum împreună cu ea
în Ceruri se veselesc.

O, Fotinio, femeie a pocăinţei,
Femeie a suferinţei,
Chipul tău acum
cu veşnică lumină străluceşte.

Odinioară ai pregetat chiar apă
Mântuitorului să-I dai.
Dar mai la sfârşit nu ai pregetat
Chiar sângele să ţi-l verşi pentru EL.

Sufletul tău, odinioară întunecat,
Pe când încă samarineancă erai
Mai strălucitor decât razele soarelui l-ai arătat
Când Creştină te-ai făcut.

În Sihar pe Hristos L-ai propovăduit cu frică,
Dar la Roma slăvită pe El
L-ai mărturisit cu viaţa.

Iubirea omoară frica
Şi pe om îl face erou.

O, Fotinia, iubirea pe tine
Te-a preaslăvit în veci.

Incendieze Nero oricâte Rome,
Pe sufletul creştinesc să-l ardă
El nu va putea nicicând.

Trupurile Nero poate să le ucidă
Precum pe nişte vase de lut,
Dar asupra sufletului Fotiniei
El nici o putere n-a avut.

O, sfântă nemuritoare,
Ajută-ne nouă acum
Cu rugăciunile tale sfinte
înaintea tronului Mântuitorului
Hristos.

Cugetare

Dumnezeu nu-i pedepseşte pe păcătoşi pentru că I-ar plăcea ca să-i vadă chinuindu-se. Dacă ar fi fost aşa, El încă de la început nu ar mai fi stat să-i creeze din

nimic. El îi pedepseşte pe păcătoşi din motive mult mai înalte şi mai constructive, dintre care mai cu seamă două ies în evidenţă.

⇒ *Mai întâi, prin pedeapsă El îi corectează şi îi conduce pe calea adevărată a mântuirii.*
⇒ *Al doilea, el îi înfricoşează astfel şi pe alţii de consecinţele păcatului, îndepărtându-i de la păcat.*

Aşa crede şi Sfântul Isaac Sirul când zice: „Omul înţelept şi drept este asemenea lui Dumnezeu, căci îl pedepseşte pe om nu de plăcerea de a-1 pedepsi sau de a-i reproşa astfel păcatul lui, ci fie spre a-1 corecta pe cel pedepsit, fie spre a-i înfricoşa pe ceilalţi şi a-i îndepărta astfel de la păcat."

Un tânăr recalcitrant, care îşi bătea joc de Dumnezeu şi de părinţii lui, a înnebunit, pierzându-şi minţile. Toată cetatea a văzut în aceasta pedeapsă lui Dumnezeu, s-au înspăimântat şi s-au umplut de frică de Domnul. Tânărul a fost legat şi ţinut departe de oameni timp de trei ani de zile. Mama lui a plâns cu amar, rugându-se lui Dumnezeu pentru fiul ei. Într-un an, în timpul praznicului Cincizecimii, mama 1-a adus pe fiul ei nebun la Mânăstirea Sfântului Vasile din Ostrog. După multe rugăciuni, tânărul cel nebun s-a vindecat şi şi-a venit din nou întru sine. El s-a făcut după această cumplită încercare pildă de vieţuire creştină înaintea ochilor întregii cetăţi.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos răstignit pe Cruce:

- *La Scumpul Lui Sânge care curge din ranele Mâinilor Lui, picurând pe pământ;*
- *La Scumpul Lui Sânge care curge din ranele Picioarelor Lui, picurând pe pământ;*
- *La Scumpul Sânge care curge din Coasta Lui şi picură pe pământ.*

Predică despre războiul Mielului cu fiarele

Ei vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui, pentru că este Domnul domnilor şi împăratul împăraţilor şi vor birui şi cei împreună cu El - chemaţi şi aleşi şi credincioşi (Apocalipsa 17: 14).

Cine grăieşte aceste minunate cuvinte? Ioan le grăieşte, cel care L-a văzut pe Dumnezeu.
Cine este Mielul? Hristos Domnul este Mielul.
Cine este Domnul Domnilor şi împăratul împăraţilor? Hristos Domnul este. ***Cu cine se va război El şi pe cine va birui El?*** El va birui fiara cea care are şapte capete şi pe toţi cei care primesc stăpânirea, cinstea şi onorurile acestei necurate fiare. Mielul printre fiare.

Da, căci Sfântul Ioan Teologul L-a văzut pe Miel şi ca pe Biruitorul asupra tuturor fiarelor. Hristos printre demonii S-ar putea spune, „Vai, îl vor mânca de viu!" Dar nu, căci diavolii sunt cei înfricoşaţi, ei îl cheamă cu disperare, implorându-I mila şi fugind iute, fără să mai privească înapoi.

Hristos printre chinuitorii Lui. S-ar putea spune „îl vor omorî definitiv, pentru totdeauna!" Dar nu, căci El învie şi biruieşte iar ei fug de la faţa Lui deznădăjduiţi şi pier.

Hristos printre păgâni. S-ar putea spune „Aceştia vor scufunda Biserica, aşa cum valurile oceanului îneacă o insulă mică." Şi totuşi, insula mică a biruit, a crescut şi a înflorit şi marile imperii păgâne au fost acelea care s-au risipit precum valurile oceanului care nu se înalţă decât spre a se prăbuşi iar.

Credinţa lui Hristos printre zgomotoasele flosofii şi teorii ale acestei lumi! S-ar putea spune, „Acestea se vor dovedi superioare credinţei şi o vor dezrădăcina o dată şi pentru totdeauna dintre oameni." Şi totuşi, filozofiile şi teoriile lumii nu fac decât să-şi vădească una alteia minciuna, prigonindu-se între ele, pe când credinţa lui Hristos mântuieşte oamenii.

Cuvioşia între hulitorii de Dumnezeu şi între apostaţi! S-ar putea spune: „Hulind-o, batjocorind-o şi calomniind-o, cu siguranţă vom murdări cuvioşia şi o vom compromite definitiv." Şi cu toate acestea, calomniatorii nu fac decât să se înece în propria lor murdărie, pe când cuvioşia se păstrează pe sine neatinsă.

Blândeţea şi plânsul creştin printre tiranii şi răpitorii acestei lumi! S-ar putea spune: „Vor pieri de foame aceştia, cu plânsul şi cu blândeţea lor!" Dar nu, ei trăiesc şi se satură şi umblă sănătoşi şi tiranii şi răpitorii acestei lumi sunt cei care se perpelesc mereu de foame şi nemulţumire.

Mielul printre fiare! Da şi asupra lor, Mielul iese Biruitor!

O, Stăpâne şi Multmilostive Doamne, Mieluşelul Tatălui, Atotmângâietorule, întăreşte-ne pe noi cu blândeţea şi bunătatea Ta, ca şi noi părtaşi biruinţei Tale să ne facem, Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumită în veci. Amin.

21 martie

Pomenirea Sfântului Iacov, episcopul şi mărturisitorul

Nu se cunoaşte locul unde s-a născut Sfântul Iacov, nici cel al eparhiei pe care a păstorit-o. Despre el se ştie doar că a împlinit legea lui Hristos şi că a petrecut vreme îndelungată curăţindu-şi sufletul şi trupul cu post şi cu rugăciune.

În timpul împărăţiei Copronimului, Iacov a îndurat mari prigoniri şi chinuri din partea luptătorilor contra sfintelor icoane, precum foamea, temniţa şi batjocura de toate felurile. La urmă el şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, pe care L-a slujit cu credinţă toată viaţa.

Sfântul sfinţit Iacov a suferit şi s-a săvârşit în veacul al optulea după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Chiril din Sicilia, episcopul Cataniei

Sfântul Chiril se născuse în Antiohia şi fusese ucenic al Sfântului apostol Petru. El a fost păstor minunat al turmei sale. El primise darul să lucreze minuni mari cu rugăciunea.

Aşa a fost minunea cu apa cea amară, care nu se putea bea. În acel loc, vara, nu curgea nici un fel de altă apă, dar prin rugăciuni el a preschimbat această apă amară în apă dulce, bună de băut. Sfântul Chiril a adormit cu pace.

Pomenirea Sfântului Toma, episcopul Constantinopolului

Toma a trăit în timpul împăraţilor Mauriciu şi Foca, pe când patriarhi au fost Sfinţii Ioan postitorul şi Chiriac. Marea lui râvnă şi evlavie pentru cele sfinte au atras atenţia Sfântului Patriarh Ioan, care 1-a rânduit vicar patriarhal. După moartea lui Chiriac, Toma a fost ridicat patriarh în locul lui.

Acest timp a fost marcat de un eveniment tainic, minunat: în timpul unei procesiuni cu cruci, acestea au început să se mişte de la sine şi să se lovească una pe cealaltă. Poporul a rămas uimit şi înspăimântat. Când semnul acesta a ajuns la urechile Patriarhului, el 1-a chemat de faţă pe Teodor Sicheotul, sihastru vestit înzestrat cu darul discernământului duhovnicesc, spre a tâlcui poporului înţelesul acestui semn. Patriarhul 1-a rugat cu lacrimi pe sihastru să-i tâlcuiască care este voia lui Dumnezeu prin acest semn.

Cuviosul Teodor s-a rugat lui Dumnezeu şi i-a descoperit patriarhului că acest semn vesteşte mari nenorociri, atât pentru Biserică, cât şi pentru împărăţia grecească, care vor veni peste cei mari şi popor din cauza luptelor de credinţă şi a celor interne, politice. Acest semn prevestea că creştinii vor lupta şi se vor ucide între ei, ceea ce a şi ajuns să se întâmple în scurt timp.

Sfântul patriarh Toma 1-a rugat pe cuviosul Teodor să se roage ca Dumnezeu să-L ia la Sine pe el, Toma, ca să nu trăiască şi să vadă toată această urgie. „Voieşti să vin eu însumi la tine sau voieşti mai degrabă să ne întâlnim amândoi înaintea scaunului lui Dumnezeu?" Aşa a răspuns Teodor rugăminţii patriarhului, ceea ce însemna că patriarhul va muri curând.

Cu adevărat, chiar în ziua în care a primit cuvântul cuviosului, patriarhul s-a îmbolnăvit şi a murit. La scurt timp după aceea, cuviosul Teodor a murit şi el.

Sfântul Toma s-a strămutat la locaşurile cele cereşti la anul 610 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Serapion

Sfântul Serapion a fost împreună-vieţuitor cu Sfântul Antonie cel mare. El era stareţul Mânăstirii Arsina din pustia Nitriei, în care trăiau peste unsprezece mii de monahi. Paladie şi Sozomen îl numeau pe Sfântul Serapion „cel mare."

El a murit la anul 366 după Hristos.

Sfântul Serapion zicea: „Să nu cugetaţi că boala este grea, ci să ştiţi că doar păcatul este greu. Căci boala nu durează decât până la mormânt, pe când păcatul îl urmăreşte pe păcătosul care nu s-a pocăit şi dincolo de el."

Cântare de laudă la Sfântul Serapion

Voind pe păcătoasă să o vindece,
Serapion pe sine păcătos s-a făcut a fi.

El în cămara păcătoasei a intrat,
Ca şi când păcatul venise a-l săvârşi.

Dar mai înainte de aceasta el astfel
i-a grăit:
„Ci aşteaptă puţin - căci noaptea întreagă

înainte o avem - rugăciunea să-mi săvârşesc.
După aceea doar vom merge să păcătuim. "

Serapion rugăciunile aprins a le rosti,
La Dumnezeu mintea ridicând,
Fără împrăştiere.
Rugăciunea picura neîncetat,
Suspin după suspin.

Apoi el Psaltirea începu a rosti,
Şi rugăciuni îndelungi
Pentru păcătoasă.
Erau rugăciuni cu lacrimi şi suspine,
Care pe păcătoasă însăşi
La inimă o au străpuns.

Viaţa-i necurată ea-şi văzu cu groază.
Pe dată înţelese că Sfântul
Nu spre păcătuire la ea a venit,
Ci spre mântuirea sufletului ei,
Ca la Dumnezeu să se întoarcă
Şi să fie vie.

Femeia plânge, cu inima străpunsă.
Şi strigă:
„Ce voi face, omule al lui Dumnezeu?
Căci iată zac în noroiul ruşinii,
şi în sus nu pot să privesc!"

Serapion cu tărie o povăţuieşte,
Şi în grija unor înţelepte femei o aşează.
Apoi în pustia lui se întoarce
Cu bucurie de sufletul mântuit.

Cugetare

Pe cei care în viaţă nu urmăresc decât îmbogăţirea cu orice preţ îi veţi auzi adesea justificându-se astfel: „Cum voi putea face milostenii dacă nu am mulţi bani?" Să nu-i credeţi pe ei, căci ei se mint în primul rând pe ei înşişi.

Sfântul Ioan Scărarul cunoştea în profunzime rădăcinile acţiunilor oamenilor când zicea: „începutul iubirii de arginţi este pretextul de a face mai apoi milostenie cu ei, iar sfârşitul ei este ura faţă de săraci. (Treapta a Şaisprezecea)."

Acest adevăr îl confirmă toţi bogaţii şi cei mari şi cei mai mici, cu chiar exemplul vieţilor lor.

Omul mijlociu zice: „Ah, dacă aş avea bani, aş face cutare şi cutare faptă bună!" Să nu-1 crezi pe el. Lasă-1, căci el pe sine nu se crede. Lasă-1 să se privească ca într-o oglindă în cel care este mai bogat decât el şi să vadă că mai bogaţii nici nu vor să audă de lucrarea cutărei sau cutărei fapte bune. Să vadă deci că aşa ar fi şi el dacă ar avea mai mulţi bani.

Zice iar Sfântul Ioan Scărarul: „Să nu zici că trebuie să strângi bani pentru săraci, ca prin această milostenie să câştigi împărăţia. Au nu ţii minte că văduva Raiul şi-a câştigat doar cu doi gologani? (Treapta a Şaisprezecea)"

Cu adevărat ea Raiul a luat numai cu doi gologani, pe când bogatul în faţa porţilor căruia zăcea săracul Lazăr nu a putut să-şi dobândească acest Rai cu toate nenumăratele comori pe care le avea.

Dacă nu ai bani ca să faci milostenie cu ei, atunci roagă-te lui Dumnezeu ca să-i îndestuleze El precum ştie şi-ţi vei face astfel şi milostenia ta şi Raiul îl vei dobândi.

Când Sfântul Vasile cel nou i-a prorocit împărătesei, soţiei împăratului Constantin Porfirogenetul, că mai întâi va aduce pe lume o fiică iar mai după aceea unu fiu, împărăteasa i-a oferit aur mult, pe care sfântul 1-a refuzat, împărăteasa 1-a rugat cu lacrimi ca să ia aurul, întru numele Sfintei Treimi. Văzând aceasta sfântul a luat doar trei galbeni pe care i-a dat celui care îl slujise, pentru că era om sărman şi a zis: „Doar puţini dintre aceşti spini să folosim, căci ei mult înţeapă."

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos răstignit pe Cruce:

- *La Capul Lui, cel rănit cumplit de cununa de spini;*
- *La Ochii Lui, cei închişi de durere;*
- *La Gura Lui, cea uscată de sete.*

Predică despre Cel dintâi şi Cel de pe urmă şi Cel care este veşnic viu

Nu te teme! Eu sunt Cel dintâi şi Cel de pe urmă şi Cel ce sunt veşnic viu (Apocalipsa 1: 17-18).

Astfel grăieşte Stăpânul Hristos către ucenicul Lui iubit Ioan, în vedenia pe care a avut-o acesta în Insula Patmos. Dar de ce să nu se teamă ucenicul? Să nu se teamă, adică, de prigoana care va veni asupra Bisericii din partea păgânilor idolatri. Nu te teme de torţionarii care se ridică şi-mi schingiuiesc ucenicii din toate părţile. Nu te teme de împăraţii care se ridică şi-i prigonesc şi-i ucid pe creştini. Nu te teme de cei puternici şi sângeroşi ai acestei lumi care batjocoresc şi râd de moartea Mea şi de smerenia Mea. Nu te teme de mulţimea demonilor care îi orbesc pe oameni cu patimile aşa încât ei să nu poată vedea adevărul pe care Eu 1-am adus lumii. Nu te teme de nimic!

O, cum nu să nu ne temem, Doamne? Cum să nu ne temem, când vedem nelegiuirea înarmată până în dinţi împotriva noastră, care suntem puţini şi mici şi neînarmaţi!

Nu te teme, căci Eu sunt Cel dintâi şi Cel de pe urmă, Eu sunt Alfa şi Omega. Nu te teme, căci mulţimea diavolilor nu este decât ca un vârtej de frunze moarte. Eu sunt înainte de timp şi după timp; înainte de începutul a toate şi după sfârşitul a toate câte sunt zidite sunt Eu! Eu sunt Cel care am pus hotar în timp şi fiinţă tuturor câte sunt şi dincolo de acest hotar ele nu se pot întinde. Nu te teme, căci Eu Cel Răstignit, iată, Viu sunt. Nu te teme nici măcar de moarte, căci Eu sunt înainte de moarte şi după moarte. Moartea este sluga mea căreia Eu îi îngădui să Mă slujească în lume. Eu în mâna slugii mele M-am dat timp de trei zile şi după aceea i-am poruncit să se depărteze şi iată, acum Eu sunt viu. Eu sunt Stăpânul morţii şi al vieţii. Eu sunt Stăpânul timpului şi al veşniciei.

Nu te teme! Viu sunt Eu în veacul vecilor. Iar tu împreună viu cu Mine vei fi. Toţi cei care îmi rămân credincioşi Mie şi nu se tem vii vor fi şi vor trăi alături de Mine în veac. Nu te teme, ***Eu sunt Alfa şi Omega (Apocalipsa l: 8).***

O, Stăpâne Doamne Veşnic şi Nemuritor, dă-ne nouă ca aceste cuvinte ale Tale pururi să sune în sufletele noastre, ale credincioşilor Tăi, ori de câte ori ni se întâmplă să fim prigoniţi în Sfânta Biserică Ta, ca ţinându-ne Tu cu Dreapta Ta noi să nu ne temem nicicând, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

22 martie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Vasile, presbiterul Ancirei

Acest Sfânt Vasile a luat mucenicia de la arieni, în timpul împărăţiei lui Constanţius. El era un om cunoscut tuturor pentru râvna cu care apăra Ortodoxia şi cu care îşi punea viaţa pentru turma cea cuvântătoare lui încredinţată, în cetatea Ancirei.

Suindu-se apoi la rândul lui pe tronul imperial, urmaşul lui Constanţius, Iulian, apostatul a început să-i prigonească sălbatic pe creştinii ortodocşi. Cum Sfântul sfinţit Vasile mustra ticăloşia lui pe faţă şi îşi întărea turma şi poporul în sfânta credinţă, el a fost aruncat în temniţă.

Venind Iulian la Ancira, Sfântul Vasile a fost adus în faţa lui. Împăratul a încercat să-1 convingă pe sfânt să se lepede de credinţa lui în Hristos, ademenindu-1 cu onoruri şi bogăţii.

Sfântul Vasile însă i-a răspuns: „Eu în Hristos al meu cred, pe Care tu îl lepezi pe când El ţi-a încredinţat ţie împărăţia aceasta pământească; de aceea va fi luată ea de la tine, foarte curând. Au nu ai ruşine de Sfântul Altar sub care ţi-ai scăpat viaţa din mâinile celor care voiau să te omoare, pe când erai copil de opt ani? De aceea iată, îndată iţi va fi ţie răpită această împărăţie lumească iar trupul tău nu va cunoaşte îngropare după ce vei fi pierit cu sunet, căci în chinuri mari vei avea să-ţi lepezi necuratul tău suflet."

Iulian s-a umplut de furie şi de ură mai mare la auzul acestor cuvinte şi a poruncit ca în fiecare zi să se jupuiască de pe trupul sfântului câte şapte fâşii de piele. Aşa au făcut chinuitorii timp de mai multe zile.

Fiind din nou adus înaintea împăratului, Sfântul Vasile a apucat cu mâinile lui una din aceste fâşii şi a aruncat-o în faţa păgânului împărat, strigându-i: „Apucă şi mănâncă, Iuliane, căci dulce iţi este ţie acest fel de hrană, iar mie Hristos îmi este Viaţa!"

Vestea acestei fapte a mucenicului a răsunat în toate cetăţile împărăţiei. Văzând aceasta Iulian de ruşine a părăsit Ancira şi a plecat la Antiohia. Torţionarii au continuat mai departe să-1 chinuiască pe mucenic cu fiare înroşite în foc, până când el şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, pentru care a luat mucenicia la anul 363 după Hristos.

Pomenirea Sfintei Drosida

Drosida a fost fiica împăratului Traian. Ea a fost prinsă noaptea, împreună cu alte cinci femei, pe când adunau trupurile mucenicilor celor chinuiţi şi omorâţi pentru Hristos.

Pentru aceasta ea a fost bătută sălbatic şi desfigurată chiar de tatăl ei, împăratul. Cele cinci femei au fost torturate cumplit iar la urmă aruncate într-o baie de cupru topit, unde şi-au dat sufletele în mâna lui Dumnezeu.

Drosida însă a rămas sub paza strictă a gărzilor împăratului. Ea însă a reuşit să scape de la palat şi s-a botezat singură într-un râu. După opt zile şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Eftimie

Acest Sfânt Eftimie s-a născut în satul Dimitana din Peloponez. Copil fiind, el a dus viaţa creştină în care fusese botezat şi crescut, dar mai târziu a trecut în România unde s-a dedat unei vieţi de mari desfrânări. În acest trai desfrânat petrecând, duhul necurat i-a pus în gând să se facă musulman, ceea ce Eftimie a şi făcut. Dar imediat după aceea o cumplită mustrare de conştiinţă a pus stăpânire pe el.

El s-a întors iar la Sfânta Credinţă şi a plecat la Sfântul Munte Athos, unde s-a tuns monah. Cu binecuvântarea părintelui lui duhovnicesc el a călătorit la Constantinopol unde a reuşit să pătrundă până la marele vizir. Ajungând în faţa lui, Eftimie a început să-şi facă semnul Sfintei Cruci, să-L laude pe Hristos şi să lepede credinţa musulmană înaintea feţei vizirului.

După chinuri şi torturi prelungite el a fost omorât prin decapitare la Duminica Floriilor, în ziua de 22 martie a anului 1814.

La moaştele lui nu au întârziat să se facă minuni. Sfântul lui cap se păstrează în Mânăstirea rusească a Sfântului Pantelimon din Sfântul Munte Athos. Aşa a luat mucenicia acest tânăr de douăzeci de ani care murind mai întâi lui Hristos, a murit mai apoi pentru El.

Cântare de laudă la Stăpânul Hristos, pescarul de oameni

Pescar minunat eşti Tu, Stăpâne Hristoase,
Şi în toate lumea năvoadele Tale întinzi,

Perle curate pescuind din adâncuri.

Tainic este năvodul Tău, împletit de Duhul,
Ţesut cu iubire crescută din lacrimi,
De către mâini îngereşti,
Pururea şi pretutindeni spre Tine ridicate.

Toţi aceia pe care mame i-au născut şi crescut în Duhul,
Toate sufletele curate din toate cotloanele lumii,
Toate pescuite sunt de sfântul Tău năvod,
Toate în mătasea lui se regăsesc.

Când pe el din marea vieţii îl vei ridica,
La fund nimic nu va mai rămâne,
Decât noroiul.
O Pescar e minunate Doamne, de perle de mult preţ,
Şi noi păcătoşii odată perle curate am fost!
Şi iată, acum suntem căzuţi de la Scaunul
Dumnezeirii Tale.

Pe fundul mării zăcem,
Acoperiţi de noroi.
Ţie ne rugăm, sfântul Tău năvod să ne cuprindă,
Şi astfel şi noi, de la strălucirea Feţei Tale,
Vom lumina ca stelele.

Cugetare

Chinuit pe Cruce fiind, Mântuitorul Hristos pe chinuitorii Lui cei prea păcătoşi nu-i osândea, ci iertare pentru ei cerea înaintea Tatălui Celui ceresc, zicând: **Părinte, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac (Luca 23: 34).**

Să nu osândim aşadar nici noi pe nimeni, aşa ca nici noi să nu cădem sub osândă. Căci nimeni nu poate fi sigur că nu i se va întâmpla să păcătuiască chiar înaintea morţii în acelaşi fel pe care 1-a osândit odată la fratele lui.

***Sfântul Atanasie din Sinai** zice: „Chiar dacă vezi pe cineva păcătuind, nu-1 osândi, căci nu ştii ce sfârşit va avea viaţa lui. Tâlharul răstignit la dreapta Mântuitorului, care adânc păcătuise, a intrat în Rai, pe când Iuda cel care fusese apostol ales, a intrat în iad. Chiar dacă şi vezi pe cineva păcătuind, ţine minte*

că faptele lui bune nu i le poţi vedea. Căci mulţi sunt aceia care au păcătuit pe faţă şi s-au pocăit în ascuns; păcatele lor noi le-am putut vedea, căci vădite au fost, dar faptele lor bune nu, căci s-au făcut în ascuns. De aceea, fraţilor, să nu judecăm pe nimeni, ca nici noi să nu fim judecaţi."

Cugetare

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel răstignit pe Cruce:

- La nesfârşita Lui întristare pentru neamul omenesc cel orbit de păcat;
- La cum, pe Cruce fiind răstignit, gândul lui merge mai mult la Tatăl cel Ceresc decât la Sine;
- La cum, pe Cruce fiind răstignit, gândul lui merge mai mult la omenire decât la Sine;
- La cum, pe Cruce fiind răstignit, El are certitudinea Biruinţei şi învierii Sale.

Predică despre maiestatea lui Hristos, Biruitorul

Capul Lui şi părul Lui erau albe ca lâna albă şi ca zăpada şi ochii Lui, ca para focului (Apocalipsa, 1: 14).

Aşa L-a văzut Sfântul Ioan Teologul pe Mântuitorul, după slăvita Lui Biruinţă şi înviere, el care îl văzuse şi mai înainte cu ochii cei trupeşti, el care a fost mereu văzător de Dumnezeu. El L-a văzut ca pe Fiul Omului, îmbrăcat într-un strai lung, încins cu un brâu de aur, având şapte stele în mâna Lui dreaptă, iar Faţa Lui strălucind *ca soarele când străluceşte în puterea lui* (Apocalipsa, 1: 16).

Iată puterea şi slava cu care i s-a înfăţişat Domnul în vedenie lui Ioan, El Care pe Cruce era fără strălucire şi fără chip şi Care părea cel mai neputincios dintre toţi fiii oamenilor tuturor celor care treceau pe acolo şi clătinau din capete.

Dar de ce era părul capului lui alb ca lâna albă şi ca zăpada? Au nu de abia împlinise Domnul treizeci şi trei de ani când a fost răstignit de oameni? De unde dar părul cel alb? Au nu arată acesta vârsta bătrâneţelor? Cu adevărat aceasta arată, dar atunci când este vorba de oameni muritori; dar atunci când este vorba de Hristos în Slavă, capul cel alb cu pletele albe ca zăpada arată mai mult decât vârsta bătrâneţelor: el arată veşnicia şi anume, veşnicia tinereţii! Căci bătrâneţea este a trecutului, pe când tinereţea, a viitorului care va să fie. Mai mult, au nu este El oare atât bătrâneţea încuviinţată a înţelepciunii cât şi tinereţea cea veşnică? Căci mai mult decât tot ceea ce a fost în timp şi este de-a lungul timpului, Hristos este mai ales veşnicia cea în afară de orice timp.

Dar de ce erau ochii Lui ca para focului? Pentru că El este Atotvăzător. De lumina soarelui multe feluri de lucruri se pot ascunde, dar nimic nu poate sta ascuns Ochilor Lui, fie din ceruri sau de pe pământ sau dedesubt. Firele zidirii toate sunt limpezi înaintea Ochilor Lui; El vede atomii pietrei şi fiecare picătură de apă din mare; el vede atomii aerului şi toate dorinţele şi doririle fiecărui suflet de El zidit. El este Unul şi acelaşi şi ca nimeni altul; El este Cel care din iubire pentru rasa omenească a venit pe pământ, S-a îmbrăcat în trup muritor şi a suferit cu el, a fost batjocorit şi scuipat de necredincioşi.

El este nimeni altul decât Chiar Acela care a stat spânzurat pe Cruce, fără frumuseţe şi fără chip, a stat spânzurat împreună cu cei fără de lege şi a fost îngropat ca un mort de Iosif şi Nicodim.

O fraţilor, cât de înfricoşător lucru este să gândim la ce Oaspete măreţ şi maiestuos a avut pământul! Dar şi mai înspăimântător lucru este să ne gândim împotriva Cui şi-a ridicat mâinile ei ucigaşe o omenire bolnavă mintal!

O, Prea slăvite Doamne, iartă-ne nouă păcatele noastre şi pomeneşte-ne pe noi când vei veni întru împărăţia Ta! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

23 martie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Nicon

Sfântul Nicon s-a născut la Napoli dintr-un tată păgân şi o mamă creştină. El a fost ofiţer roman la Napoli, fără a fi primit Sfântul Botez, deşi mama lui îl învăţase în taină credinţa creştină, fără ştirea tatălui.

Când odată Nicon a fost trimis într-o campanie dificilă cu trupele lui, mama lui 1-a sfătuit să-şi facă semnul Sfintei Cruci dacă va vedea că este la strâmtoare şi să cheme numele lui Hristos când viaţa îi va fi în pericol. Cu adevărat, ajungând pe frontul de bătălie, trupele lui au fost complet încercuite. Către sfârşitul bătăliei, văzându-se pierdut, Nicon şi-a făcut în inimă semnul Sfintei Cruci şi a strigat tare numele lui Hristos. Pe dată a simţit în el o putere neobişnuită cu care i-a pus pe fugă pe duşmanii care îl înconjuraseră, pe unii ucigându-i, pe alţii inspăimintindu-i de moarte.

Intrând apoi în cortul său, Nicon striga neîncetat, în uimire fiind: “Mare este Dumnezeul creştinilor. “

Trimiţând mamei lui fericita veste a biruinţei în împrejurări fără scăpare, în care numai semnul Sfintei Cruci a ajutat şi numele lui Hristos, el a plutit în taină către Asia şi ajungând la Cizic, a primit botezul din mâna arhiereului Teodosie, episcopul locului.

După botez, Nicon sa retras într-o mânăstire unde s-a dăruit studiului şi ascezei, înainte de a muri, episcopului Teodosie i s-a poruncit în vedenie să-1 sfinţească pe Nicon urmaş al lui.

Pe dată bătrânul Teodosie 1-a chemat pe Nicon la sine şi 1-a sfinţit diacon; după aceea preot şi apoi curând, episcop. La scurtă vreme după aceea, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Nicon a revenit la Napoli unde a aflat-o pe mama lui încă în viaţă. După moartea mamei, împreună cu nouă ucenici, foşti camarazi de arme, el s-a retras în Sicilia unde s-a dăruit predicării Evangheliei.

Acela a fost timpul uneia dintre cumplitele prigoane împotriva creştinilor. Prinţul Quintianus 1-a prins pe Nicon împreună cu ucenicii lui şi i-a supus la mari chinuri. Cei o sută şi nouăzeci de ucenici pe care îi avea atunci Sfântul Nicon au fost cu toţii omorâţi prin decapitare.

Pe Sfântul Nicon chinuitorul 1-a legat de coada unui cal căruia i-a dat drumul în galop în josul unui defileu abrupt, apoi 1-a bătut cumplit şi 1-a jupuit de viu; dar Sfântul a supravieţuit tuturor acestor schingiuiri. La sfârşit i s-a tăiat şi lui capul, aşa strămutându-se la locaşurile cereşti. Trupul lui a fost lăsat în câmp deschis, pradă păsărilor răpitoare.

Un anume păzitor de turme, care avea duh necurat, s-a împiedicat de trupul mort al Sfântului Nicon mucenicul şi pe dată s-a vindecat. Vestind în împrejurimi despre aceasta, au aflat şi unii creştini care au venit şi au îngropat cu cinste acele sfinte moaşte.

Sfântul Nicon a luat mucenicia în timpul împărăţiei lui Deciu.

Pomenirea Sfântului cuvios Nicon de la Mânăstirea Peşterilor kievene

Acest Sfânt Nicon a fost împreună-vieţuitor cu Sfântul Antonie de la Peşterile din Kiev şi părinte duhovnicesc al cuviosului Teodosie.

Pentru că i-a tuns în monahism pe boierul Barlaam şi pe famenul Efrem, Nicon a fost ameninţat de cneazul Iziaslav; însă soţia cneazului a întors mânia soţului ei în frică de Dumnezeu. Aşa a fost lăsat în pace Nicon, sfântul lui Dumnezeu.

Vrând să împodobească biserica cu sfinte icoane, Nicon s-a rugat cu lacrimi lui Dumnezeu să-1 învrednicească de aceasta. În urma acestor rugăciuni, oarecari iconari greci au sosit fără veste la Kiev, de la Constantinopol.

Sfinţii Antonie şi Teodosie au apărut în vedenie acestor iconari şi i-au călăuzit la chilia Sfântului Nicon din Kiev. Sfântul Nicon era cunoscut ca un mare postitor şi om de mare înţelepciune.

La adânci bătrâneţe el a fost chemat, fără voinţa lui, să păstorească ca stareţ Lavra Pecerska.

El a trecut la cele veşnice la anul 1066 după Hristos. Sfintele sale moaşte se păstrează nestricate în Mânăstirea Peşterilor din Kiev.

Pomenirea Sfântului noul mucenic Luca

În această zi Sinaxarul grecesc şi Patericul Athonit mai fac pomenire de noul mucenic Luca, care s-a născut la Jedren. Copil fiind el a fost prins de turci în Con-

stantinopol şi tăiat împrejur. Din cauza aceasta el avea cumplite mustrări de conştiinţă, căci socotea această tăiere împrejur ca pe un semn al diavolului pe trupul lui, care nu putea fi şters decât prin mucenicie pentru Hristos.

Tunzându-se monah în Sfântul Munte Athos, el a mers împreună cu bătrânul său, Visarion, la Mitilene şi acolo a fost spânzurat de turci în ziua de 23 martie a anului 1802. Aşa cum spânzura în aer, din trupul mucenicului se prelingea un mir bine înmiresmat.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Nicon

Nicon mucenicul episcop în temniţă zace,
Neîncetat rugându-se lui Dumnezeu.

El nu se roagă pentru viaţa lui,
Nici răzbunare asupra lui Quintian să dobândească,
Ci se roagă lui Dumnezeu
Ca să-i dea putere în îndurarea chinurilor.

Ale lui Nicon suspine
Dumnezeu le aude.

Şi la timp de rugăciune în duh vede
Cum la el Fecioara vine în lumină,
O lumină mai minunată şi mai strălucitoare
Decât a soarelui.

Ea este mai albă şi mai blândă
Decât o mieluşea,
Şi doi arhangheli de-a dreapta şi de-a stânga ei sunt.
Feţele lor radiază bucurie,
Şi înălţimea lor este până la cer.

Ei unul către altul apele unui râu arată, zicând:
Iată valurile fumosului Psimif!
Apoi un arhanghel Fecioarei îi spune:
Trimişi am fost pe Quintian să-l ucidem
În apele furiosului râu Psimif.
Dar iată, râul este aici,
Pe când pe Quintian nu-l vedem nicăieri.

Fecioara grăi, ca şi picurii de miere cuvintele ei curgând:
El la râu curând va sosi;
Prin văluri va încerca să treacă,
Dar calul de sub el va înnebuni
Şi-i va sluţi faţa cu dinţii.
Apele râului îl vor îneca,
Şi astfel sarcina voastră se va împlini.
Aşa va sfârşi acest sălbatic chinuitor
Al sfântului meu, Nicon.

Toate aceste aşa se întâmplară,
Precum a zis Fecioara.
Aşa vedenia lui Nicon
Aidoma se împlini.

Cugetare

Sfântul Pafnutie lui Dumnezeu s-a rugat ca să-i descopere cu cine se aseamnă el.

Atunci un glas a auzit de sus, care i-a zis: "Asemenea eşti tu cu un negustor de perle de mare preţ; ridică-te aşadar şi nu te lenevi!"

Dar oare de ce nu ne spune Dumnezeu fiecăruia dintre noi că suntem negustori de mărgăritare scumpe? De aceea, pentru că mulţi dintre noi nici nu vrem să aflăm mărgăritare de mult preţ, ci mai curând vrem să ne îndopăm cât mai bine stomacurile şi să îngrămădim asupra noastră lucruri ieftine.

Nu tot ceea ce scoate năvodul de pe fundul adânc al mării este mărgăritar de preţ. De cele mai multe ori nu este decât noroi şi nisip. Dar ignoranţii se bat pentru acest noroi ca şi când ar fi mărgăritar de mult preţ. Doar negustorul cel care se pricepe să recunoască mărgăritarul de mult preţ atunci când îl vede, doar el ştie să arunce de multe ori năvodul. El ridică de multe ori din greu năvodul, îl cerne de noroi şi de nisip, până când găseşte sămânţa cea adevărată de mărgăritar!

Dar de ce îl compară Dumnezeu pe Pafnutie cu un negustor de mărgăritare scumpe? De aceea, că Pafnutie pe toate cele din lume le-a lepădat şi dăruindu-şi toată energia şi tot timpul vieţii lui, lui Dumnezeu, nu a mai voit decât să afle sămânţa mărgăritarului celui adevărat şi scump. Acel mărgăritar este inima curăţită de toate patimile şi gândurile rele, încălzită la focul iubirii dumnezeieşti.

Ridică-te şi tu, omule şi nu te lenevi! Căci iată timpul negustoriei se apropie de asfinţit.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos răstignit pe Cruce:

- La cum dragostea Lui pentru omenire nu s-a micşorat din cauza chinurilor La care L-a dat omenirea;
- La cum mângâie cu dragoste durerea Maicii Sale, dând-o pe ea în grija lui Ioan, pe care îl numeşte fiu al ei, în locul Lui;
- La cum Se roagă cu dragoste Tatălui pentru omenire: ***Părinte, iartă-le lor, căci nu ştiu ce fac (Luca, 23 : 24).***

Predică despre slăbiciunea omului în faţa maiestăţii lui Dumnezeu

Şi când L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca un mort (Apocalipsa l : 17).

Sfântul Ioan Teologul a fost acela care a căzut ca un mort la pământ când L-a văzut pe Domnul Hristos în slavă. Sfântul Ioan, ucenicul cel iubit al Domnului, evanghelistul, feciorelnicul, cel pe care îl iubea Hristos şi râvnitor năvalnic al sfinţeniei - acesta nu a putut să îndure vederea învăţătorului care Se înfăţişase înaintea lui în toată puterea slavei Sale! Ci el a căzut ca un mort.

Dar cei care păcătuiesc împotriva Lui, care se ridică şi luptă împotriva Lui, a Celui cu ochii ca para focului, cum îşi vor putea ei vreodată ridica faţa înaintea Lui ? Cum vor putea îndura vederea slavei Lui cei care fără încetare îşi bat joc de El, de jertfa Lui, de Numele Lui, de dragostea Lui, de Crucea Lui, cei care zi şi noapte calcă în picioare poruncile Lui, care îi prigonesc Biserica, care îi necinstesc preoţii, care îi ucid credincioşii? Cu aceştia oare ce se va întâmpla înaintea Feţei Lui, dacă însuşi Sfântul Ioan a căzut la pământ ca un mort la vederea Slavei Lui?

Dar cu intelectualii şi artiştii care strică sufletele oamenilor oare ce se va întâmpla? Ce va fi oare cu toţi învăţătorii şi profesorii care strică credinţa din mintea şi inima copiilor şi tinerilor? Ce se va întâmpla cu toţi scepticii care prin filozofia lor putredă strică minţile oamenilor? Ce se va întâmpla cu hoţii şi cu tâlharii şi cu ucigaşii de copii? Ce se va întâmpla cu duşmanii lui Hristos când ucenicul Lui iubit cade ca mort înaintea Slavei Lui indicibile?

Da, căci aşa este puterea, slava, stăpânia, frumuseţea, lumina şi maiestatea Domnului Hristos Iisus, Cel înviat şi înălţat, încât ucenicii Lui cei mai apropiaţi şi iubiţi care timp de trei ani au privit fără teamă la Faţa Lui, acum cad ca morţi înaintea picioarelor Lui când Îi văd Faţa Lui cea din Ceruri, cea de după Patimă, moarte şi biruinţă!

O, Atotputernice şi Atot slăvite Doamne, luminează-ne pe noi şi inviază-ne pre noi cu puterea şi cu slava Ta, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

24 martie

Pomenirea Sfântului Artemon, episcopul Seleuciei

Sfântul Artemon s-a născut şi a crescut în Seleucia. Când Sfântul apostol Pavel a sosit în această cetate, el 1-a cunoscut pe Artemon, 1-a întărit incă şi mai mult în sfânta credinţă creştină şi 1-a uns episcop acelei cetăţi.

Artemon şi-a păstorit turma cu râvnă şi cu dragoste. El era doctor şi al sufletelor, dar şi al trupurilor omeneşti.

El a trecut la Domnul încărcat de înţelepciune, la adânci bătrâneţe.

Pomenirea Sfântului cuvios Iacov, mărturisitorul

Iacov a suferit mult pentru apărarea sfintelor icoane, sub Leon, armeanul. El era monah din obştea Mânăstirii Studiţilor din Constantinopol.

Când Teodor cel mare studitul a fost alungat în exil, pe Iacov 1-au torturat cumplit în scopul de a-1 face să se lepede de cinstirea icoanelor. Iacov a rămas însă până la sfârşit neclintit în credinţa lui. Bătut şi torturat, el a fost în final trimis înapoi la mânăstirea lui, după ce răul împărat Leon, armeanul rău a pierit.

Sfântul Teodor a şi murit la scurt timp după întoarcerea lui la mânăstire, din cauza bătăilor şi torturilor suferite. Aşa s-a mutat acest sfânt la locaşurile cele cereşti, ajungând împreună locuitor cu cetăţenii cerului.

Sfântul Sfinţit mucenic Partenie, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Partenie s-a născut în Insula Mitilene. El a fost timp îndelungat episcopul insulei Chios. După aceea, el a fost ridicat patriarh al Constantinopolului.

În urma unor bârfe cum că partriarhul ar fi complotat împotriva statului musulman, turcii mai întâi i-au propus să se lepede de creştinism şi să se facă musulman, chipurile ca astfel să-şi dovedească nevinovăţia. Dar Sfântul a respins cu dispreţ această propunere şi a fost spânzurat în anul 1657 după Hristos.

Pomenirea minunii ce s-a întâmplat în Mânăstirea Peşterilor din Kiev

Doi prieteni, Ioan şi Serghie, s-au legat amândoi cu frăţia de cruce înaintea unei Icoane a Maicii Domnului din această mânăstire. Ioan era un om foarte bogat şi avea un fiu, Zaharia, în vârstă de cinci ani. S-a întâmplat însă că Ioan s-a îmbolnăvit de moarte, înainte de a muri, el 1-a încredinţat pe fiul lui Zaharia în grija fratelui lui de cruce, Serghie, lăsându-i pentru aceasta şi o mare cantitate de aur şi argint, pe care Serghie să o păstreze spre a i-o înmâna tânărului la împlinirea majoratului. Dar când Zaharia a ajuns la vârsta cuvenită, tutorele lui, Serghie, adică fratele de cruce al tatălui lui mort, a negat cum că ar fi primit în grijă moştenirea lui.

Zaharia atunci a zis: „Să jure că nu a primit în grijă moştenirea mea chiar înaintea Icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu în faţa căreia s-a legat odinioară prin frăţie de cruce cu tatăl meu. Şi dacă înaintea acelei icoane el se jură că nu a primit nimic în grijă de la tatăl meu Ioan pentru mine, atunci nici eu nu voi mai cere nimic de la el."

Serghie s-a învoit. Dar jurându-se în faţa acelei icoane şi vrând apoi să se apropie şi să o sărute, o putere îl ţinea departe, nedându-i voie să vină la icoană. Serghie a început atunci să strige ca un nebun către Sfinţii părinţii Antonie şi Teodosie care erau de faţă acolo, zicând: „Nu-1 lăsaţi pe acest înger nemilostiv să mă omoare!" Acel înger era un diavol înfricoşător care îl chinuia prin îngăduinţa lui Dumnezeu.

Aşa a dat Serghie la iveală comoara pe care Ioan i-o încredinţase demult. Când au deschis cufăraşul, s-a văzut că aurul şi argintul închis acolo se dublase în cantitate. Aceasta se întâmplase prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu.

Primind banii, Zaharia i-a încredinţat Mânăstirii Pecerska, iar el s-a tuns monah. Zaharia a trăit vreme îndelungată, învrednicindu-se de mari daruri de la Dumnezeu. El a adormit cu pace, strămutându-se plin de bucurie la locaşurile cele cereşti.

Pomenirea Sfântului cuvios Zaharia

Sfântul Zaharia a fost fiul lui Carion, egipteanul. El şi-a lăsat copii şi nevasta şi s-a făcut monah. El 1-a luat pe tatăl său cu sine, căci maica lui nu putea purta grijă de el.

Deşi Zaharia era mai tânăr decât cei mai mulţi fraţi de la Schit, el era plin de darurile Duhului Sfânt, mai mult decât mulţi alţii mai vârstnici. El îşi simţea întreaga fiinţă înflăcărată de dragostea harului lui Dumnezeu.

***

L-a întrebat Sfântul Macarie: „Cine este adevărat monah?"

Sfântul Zaharia a răspuns: „Acela care se luptă zilnic să împlinească poruncile dumnezeieşti."

***

L-a întrebat Avva Moise: „Ce înseamnă să fii monah?" iar Sfântul Zaharia a răspuns, scoţându-şi camilafca şi călcând-o în picioare: „Aceasta înseamnă să fii monah. Nimeni nu poate fi monah care nu se lasă zdrobit ca această camilafcă."

El a fost un mare luminător al pustiei egiptene, care a trecut la Domnul încă tânăr fiind cu anii.

Cântare de laudă

Ce folos are omul că dobândeşte lumea toată
Dacă peste puţin va pieri?

Ce folos are omul de coroană împărătească
Ce-i şade pe cap
Dacă peste puţin va trebui să o lase
Şi în pământ să putrezească?

Ce-i folosesc omului grămezile adunate
De aur şi argint
Dacă peste puţin din ale lui coaste
Va creşte iarba?

Ce folos de toate comorile lui
De mătase, perle şi hrană scumpă
Dacă peste el soarele mâine nu va mai străluci?

Iată, trupul mort, gol de suflet, se pogoară în groapă.
Unora ca aceştia,
Ce comori pământeşti în viaţă şi-au grămădit
Moarte le sunt şi sufletul şi trupul,
Iar cei ce rămân în urmă pe amândouă le îngroapă.

Dar ei pentru nici unul nu plâng.

Cel care are înţelegere, să înţeleagă.

O Doamne, Tu tuturor povaţa le-ai dat:
Sufletul, sufletul este cel
Care trebuie îmbogăţit, păzit,
Mântuit.
Toate celelalte din lume împreună cu lumea
Vor pieri.

Porunca Ta noi o cunoaştem, Doamne.
Dă-ne nouă putere să o împlinim pe ea.
Ajută păcătoaselor noastre suflete,
Bunule Doamne,
Ca fumul deşertăciunii să nu ne înece pe noi.

Cugetare

Avva Daniel călătorea odată împreună cu Avva Amona.

Avva Amona a întrebat: „Părinte, când vom ajunge la chilie, rugăciunile noastre să putem săvârşi?"

Iar Avva Daniel a zis: „Şi cine ni-L ia nouă pe Dumnezeu de dinainte acum? Au nu este El şi în chilie şi în afara ei şi pretutindeni?"

Aceste cuvinte ne învaţă pe noi rugăciunea cea neîncetată, cugetarea la Dumnezeu, la purtarea Lui de grijă faţă de noi şi faţă de zidire.

Da, sfântul locaş al bisericii ne ajută, uşurându-ne şi întărindu-ne starea de rugăciune şi aşa face şi retragerea în singurătate. Dar cel care nu vrea să se roage, nu o va putea face nici în biserică şi nici în chilie. Precum, cel care vrea să se roage, o va putea face pretutindeni şi în biserică şi în chilie şi pe cale, căci nimic nu-L poate despărţi pe el de dragostea lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, cel Răstignit pe Cruce:

- *Să numărăm picurii de sânge care curg din Sfânt Sângele Lui şi să ne numărăm şi păcatele noastre;*

- *Să numărăm suspinurile Lui de durere şi să numărăm şi zilele noastre pierdute în râsete deşarte.*

Predică despre netemerea în pătimire şi despre cununa vieţii

Nu te teme de cele ce ai să pătimeşti. Fii credincios până la moarte şi îţi voi da cununa vieţii (Apocalipsa 2: 10).

Prin patima Lui, Domnul a uşurat pătimirea noastră. El a îndurat cea mai mare durere şi a ieşit Biruitor. De aceea poate El să ne întărească pe noi în pătimirile noastre, care sunt mai mici decât ale Lui. El a pătimit şi a îndurat drept fiind, pe când noi pătimim şi trebuie să răbdăm pentru păcatele noastre. De aceea poate El îndoit să ne predice răbdarea şi îndurarea durerilor până la sfârşit, pentru că El Cel Dintâi a făcut-o, nevinovat fiind, înaintea noastră. Căci nici un muritor nu a stat aproape la ceasul Patimii Lui, ca să I-o uşureze, pe când El aproape de noi este la ceasul pătimirii şi nenorocirii noastre.

De aceea are El dreptul să ne spună fiecăruia dintre noi, care suferim pentru Sfânt Numele Lui: Nu te teme! Nu te teme de cele ce ai să pătimeşti, zice Domnul, pentru că Eu însumi Singur am pătimit tot ceea ce tu vei să pătimeşti şi mult mai mult şi cunosc această pătimire. Iată Eu nu m-am temut de suferinţa Mea. Eu am luat-o asupra Mea, iar la sfârşit am biruit-o. Nu am biruit-o fugind de ea, ci luând-o asupra Mea de bună voia Mea şi îndurând-o până la sfârşit. Aşa şi tu trebuie să faci, de bună voie să iei această suferinţă asupra ta, căci Eu însumi văd şi cunosc hotarul timpului cât poţi tu să înduri şi hotarul durerii tale. Chiar dacă acest hotar este hotarul morţii nu te teme, căci Eu îţi voi da cununa vieţii. Eu te voi încununa cu viaţa nemuritoare în care Eu domnesc veşnic împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh.

Dumnezeu nu te-a trimis pe pământ să trăieşti în confort, în relaxare şi plăceri, ci te-a trimis mai curând să-ţi găteşti încă de acum viaţa veşnică. Ce tragedie să-I refuzi Creatorului tău darul, ce tragedie să nu-L laşi să-ţi dăruiască o viaţă mai lungă şi mai strălucitoare decât cea de pe pământ, care miroase greu a putreziciune şi a moarte şi este mai scurtă decât viaţa unui corb.

O, fraţilor, să ascultăm cuvântul Domnului şi toate pătimirile noastre se vor alina. Şi dacă vânturile lumii ne-ar izbi din toate părţile, ele ca spuma se vor face dacă ne supunem Cuvântului Domnului nostru.

O, biruitorule Doamne, învaţă-ne pre noi mereu despre Patima Ta, ca şi noi să putem răbda patimile noastre. Iar când ne vezi istoviţi şi căzând, tinde-ne nouă Mâna Ta mântuitoare şi ne scapă pe noi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mul-ţumita în veci. Amin.

25 martie

Bunavestirea Preasfintei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei şi pururea Fecioarei Maria

Când Preasfânta Fecioară a încheiat cel de al paisprezecelea an al vieţii ei pe pământ şi a intrat în al cincisprezecelea, după ce a petrecut deci unsprezece ani deplini în Templul de la Ierusalim slujind Domnului, preoţii i-au spus că după Lege ea nu mai poate rămâne în Templu, ci trebuie să se logodească cu bărbat şi să între în viaţa căsătorită.

Mare le-a fost mirarea preoţilor să o audă pe Fecioară zicându-le că inima ei şi viaţa ei şi-a dăruit cu desăvârşire lui Dumnezeu şi că doreşte să rămână fecioară până la moarte, nevoind să se mărite cu nimeni!

Atunci, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, marele preot Zaharia, tatăl înaintemergătorului, plin fiind de Duhul Sfânt şi în acord cu ceilalţi preoţi, a adunat laolaltă doisprezece bărbaţi necăsătoriţi din tribul lui David, spre a alege dintre ei pe unul care să voiască să o ia pe Maria de soţie, ţinând-o la casa lui şi purtând grijă de ea, fără ca să-i strice fecioria. Aşa a fost ea logodită cu bătrânul Iosif din Nazaret, cu care se şi înrudea.

În casa lui Iosif Preasfânta Fecioară a continuat să trăiască precum o făcuse şi în Templul lui Solomon, petrecându-şi timpul în citirea Sfintelor Scripturi, în rugăciune, în cugetări dumnezeieşti, în postiri şi în lucrul mâinilor. Ea rareori ieşea din casă şi era cu desăvârşire înstrăinată de lucrurile şi evenimentele lumeşti. Ea vorbea foarte puţin cu oricine ar fi fost şi niciodată fără să fie neapărată nevoie. Cel mai des grăia cu cele două fiice ale lui Iosif.

La plinirea vremii, după prorocia lui Daniil şi când lui Dumnezeu bine I-a plăcut să împlinească făgăduinţa Lui făcută lui Adam şi prorocilor, ***marele Arhanghel Gavriil a venit înaintea Fecioarei în cămara ei şi aşa cum scriu unii scriitori bisericeşti, chiar la momentul în care ea ţinea deschisă Cartea proorocului Isaia şi cugeta la cuvintele lui:*** *iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel (Isaia 7 : 14).* ***Arhanghelul Gavriil i-a apărut în toată strălucirea lui îngerească şi a salutat-o astfel:*** *Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine!* şi toate celelalte care se află scrise în Evanghelia Sfântului apostol şi evanghelist Luca (l : 28). Cu această Vestire şi cu umbrirea Fecioarei de către Duhul Sfânt a început restaurarea şi mântuirea tot neamului omenesc şi a întregii zidiri.

Istoria Noului Testament cu aceste cuvinte îngereşti începe, care au fost rostite către Fecioara Maria: Bucură-te, cea plină de har! Aceasta vrea să arate că Noul Testament cu adevărat bucurie aduce omenirii şi întregii zidiri. De aceea acest luminat praznic al Buneivestiri se numără nu doar printre cele mari ale bisericii, ci este şi unul al marii bucurii.

Pomenirea Sfintelor muceniţe Pelaghia, Teodosia şi Dula

Aceste trei sfinte femei au suferit mult pentru Domnul Hristos. După întemniţări şi suferinţe îndelungate Pelaghia şi Teodosia au fost omorâte prin tăierea capului.

Sfânta Dula, care era o copilă roabă a suferit singură în cetatea Nicomidiei.

Aceste suflete nobile ca trei trandafiri albi au fost răsădite de Stăpânul Hristos în grădina Raiului.

Cântare de laudă către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

O, *minunată vestire!*
- Bucură-te, Preacurată,
Căci tu nouă pe Hristos ne-ai născut!

O, de bucurie vestire!
Bucură-te, Fecioară,
Porumbiţă prea luminată!
Bucură-te Marie, bucură-te ceea ce eşti plină de har,
Bucură-te, poartă de aur!

Tu eşti rugul cel nears din pustie,
Vestind zorii unei noi frumuseţi!

Gavriil cuvinte de bucurie a alcătuit,
Cu bucurie ţie le-a adus,
Şi Buna Vestire o a vestit!

El Buna Vestire ţie, Fecioară, o a vestit:
Pe ea cerurile o ascultă,
De ea sufletul tău se cutremură!

În Templul sfânt tu ai slujit,

Şi lui Dumnezeu sfinţindu-te,
Templu al Lui în trupul tău te-ai făcut!

Bucură-te, Preacurată, cerească mireasă,
Tu eşti tronul Împăratului ceresc!

Bucură-te, mieluşea, cea care ai născut
Pe Mieluşelul lui Dumnezeu
Care ridică păcatul lumii!

Bucură-te, roabă smerită,
Că ţi-a făcut ţie mărire Dumnezeu,
Şi te-a încununat cu slavă şi cu putere
Printre toate neamurile lumii!

Bucură-te, lacrimă nesecată,
Străluminată de Duhul!

Bucură-te, neagonisitoare desăvârşită,
Căci Dumnezeu de bogăţii te-a covârşit,
Mai strălucitoare decât soarele!

O, prea curată Fecioară,
Roagă-te lui Hristos, Fiul tău,
Pentru ca să se mântuiască
Sufletele noastre!

Cugetare

Avva Athanasie a fost întrebat odată: „Cum să înţelegem că Fiul este egal cu Tatăl?"

Iar el a răspuns: „Aşa cum un ochi este egal cu celălalt, dar vederea este una."

Ce răspuns admirabil! La el putem adăuga: tot aşa cum sunt două urechi, dar un singur auz. Sau cele Trei Persoane dumnezeieşti sunt una tot aşa cum trei luminări aidoma stau aprinse în sfeşnic, dar dau o singură lumină.

Luare aminte

Să luăm aminte la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu:

- *La cum a slujit ea Domnului timp de unsprezece ani la Templu, întru smerenie, ascultare şi dăruire;*
- *La cum a slujit ea Domnului în cămara ei din Nazaret, întru smerenie, ascultare şi dăruire;*
- *La cum întru smerenie, ascultare şi dăruire a primit dumnezeiască Buna-vestire din gura Arhanghelului Gavriil.*

Predică despre Cuvântul lui Dumnezeu cel atotputernic

Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă (Luca 1: 37).

Şi a zis Dumnezeu: „ Să fie lumină!" Şi a fost lumină (Facerea, l: 3). Până ce nu a zis Dumnezeu, lumină nu a fost. Nici nu era cineva care să ştie ce este măcar lumina, până când nu a zis Dumnezeu să fie şi a fost lumină.

Tot aşa şi apa s-a făcut pe pământ, care a dat la iveală uscatul, tot aşa şi tăriile şi vegetaţia cu animalele de pe pământ, iar la urmă, omul. Până ce nu a zis Dumnezeu, nimic din acestea nu a existat şi nimeni în afară de El nu a ştiut că asemenea lucruri pot măcar exista.

Prin puterea Cuvântului Său, Domnul Dumnezeu a creat toate câte sunt făcute pe pământ şi în ceruri. Tot ce a voit Dumnezeu să fie şi a zis să fie neapărat a fost şi nu s-a putut să nu fie, căci cuvântul lui Dumnezeu este irezistibil şi creator.

Facerea lumii este o minune mare a cuvântului lui Dumnezeu. Făcând toate câte sunt, Dumnezeu a rânduit tot prin cuvântul Său şi ierarhiile în creaţie şi modalitatea existenţei şi comportamentul tuturor creaturilor faţă de zidire şi între ele. Această ordine şi modalitate pe care Dumnezeu le-a întemeiat este o minune mare a cuvântului lui Dumnezeu.

Căci există ordine şi o rânduială a existenţei printre lucrurile create, care este vizibilă şi comprehensibilă pentru noi oamenii şi mai există o ordine şi o rânduială, care nu este nici vizibilă şi nici înţeleasă de către noi, oamenii. Potrivit acestei ordini şi rânduieli de noi nevăzute şi neînţelese, care este o taină a Sfintei Treimi, printre oameni au avut şi au loc fenomene pe care, atunci când le văd, ei le numesc minuni.

O asemnea minune, o asemenea faptă minunată în toată zidirea este zămislirea fără de bărbat a Stăpânului nostru Iisus Hristos Dumnezeu în pântecele Fecioarei Maria. Această minune arată o suspendare a legilor firii celor văzute şi înţelese nouă sau cum spun sfintele texte liturgice, „o biruire a legilor firii."

Această minune însă este întru totul conformă ordinii şi rânduielii celor care rămân pururi neînţelese de mintea omenească. Această naştere, cu adevărat este poate cea mai mare minune care s-a arătat vreodată ochilor noştri muritori.

Totuşi şi întreaga lume zidită este un miracol şi întreaga ordine şi rânduială a firii de noi văzute şi înţelese este un miracol, care miracole toate au luat fiinţă prin cuvântul lui Dumnezeu. Tot astfel, prin cuvântul lui Dumnezeu, S-a zămislit şi Pruncul Dumnezeiesc în pântecele Fecioarei. Ambele ordini ale firii, şi cea de noi înţeleasă şi cea de noi în veci neînţeleasă, au fost înfiinţate prin puterea şi cuvântul lui Dumnezeu.

De aceea la întrebarea ***Cum va fi aceasta? (Luca 1: 34)*** minunatul Gavriil îi răspunde Fecioarei astfel: ***La Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă (Luca l: 37).***

O, Stăpâne Doamne Dumnezeul nostru, făcător, nemuritor şi de minuni lucrător, luminează minţile noastre ca nicicând să ne îndoim, ci pururea să credem şi luminează limbile nostre ca nicicând pe Tine să te iscodim, ci pre Tine pururea să Te lăudăm, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

26 martie

Prăznuirea Soborului Sfântului Arhanghel Gavriil

Sfântul Arhanghel Gavriil este vestitorul întrupării Fiului lui Dumnezeu. El este unul dintre cei şapte arhangheli care stau înaintea tronului Celui Preaînalt.

El s-a înfăţişat lui Zaharia şi i-a vestit naşterea fiului lui, a lui Ioan, care avea să fie Botezătorul Domnului.

Despre sine Sfântul Arhanghel Gavriil zice: ***Eu sunt Gavriil, cel ce stă înaintea lui Dumnezeu (Luca, 1: 19).*** Numele Gavriil însemnează „Dumnezeu-Om".

Cugetând la taina Buneivestiri, Sfinţii Părinţi arată cum cu dreptate a trimis Dumnezeu un arhanghel cu un asemenea nume să vestească Fecioarei taina începutului mântuirii omeneşti: prin chiar numele lui, Arhanghelul Gavriil arată Fecioarei cine va fi şi cum va fi Cel care Se va naşte din ea: El va fi Dumnezeu şi Om, Dumnezeu Atotputernic.

Unii Sfinţi părinţi cred că tot Arhanghelul Gavriil le-a vestit şi părinţilor Fecioarei, Ioachim şi Ana, naşterea fiicei lor; că tot el 1-a călăuzit pe Moise în pustie să scrie Cartea Facerii.

Sfinţii părinţi mai cred că Gavriil este cel mai dintâi din cel mai mare cin îngeresc al celor fără de trup puteri, adică din cinul Serafimilor, deoarece aceştia stau cel mai aproape de Dumnezeu. El este, prin urmare, unul dintre cei şapte Serafimi care stau în cea mai mare apropiere faţă de Dumnezeu.

Numele celor şapte serafimi sunt: Mihail, Gavriil, Rafail, Uriil, Salatiil, Iegudiil, Varahiil. Acestor nume unii Sfinţi Părinţi îl mai adaugă şi pe acela al lui Ieremiil. Fiecare dintre ei are slujirea lui anume, iar între ei toţi sunt întocmai în cinste.

Dar de ce nu 1-a trimis Dumnezeu pe Mihail ca să-i Binevestească Fecioarei întruparea? De aceea, pentru că slujirea lui Mihail este alta în frumuseţea dumnezeieştii rânduieli: al lui este să nimicească pe duşmanii credinţei în Dumnezeu, pe când al lui Gavriil este să vestească mântuirea omenirii.

Sfântul sfinţit mucenic Irineu din Srem

Se crede că Sfântul Irineu era de neam slav. El a fost bărbat căsătorit care a avut femeie şi copii înainte de a fi înălţat la episcopie. El a luat mucenicia pentru Hristos în timpul prigoanelor lui Maximian.

Pe când era chinuit, rudele lui stăteau în jurul lui şi îl rugau să aibă milă de el şi de ele şi să se lepede de credinţă.

Dar minunatul ierarh al lui Dumnezeu a iubit mai mult rănile lui Hristos decât toate bogăţiile lumii.

În aceeaşi vreme Seren, un anume grădinar din Srem, a suferit şi el chinuri de la Cezarul Probus, precum s-a întâmplat şi cu Afrius la Regia.

Pentru că Irineu nu a voit să se lepede de credinţă, Cezarul Probus a poruncit să fie aruncat de pe un pod în râul Sava şi aşa şi-a săvârşit alergarea acest păstor al turmei celei cuvântătoare a lui Hristos.

Pentru aceea Domnul 1-a strămutat pe el în locaşurile cele de sus, printre cetăţenii cerului.

Sfântul sfinţit mucenic Irineu a luat mucenicia cu cinste la anul 304 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Malhu

Sfântul cuvios Malhu s-a născut lângă Antiohia, într-o familie de lucrători ai pământului. El încă din cea mai fragedă tinereţe şi-a închinat viaţa lui Hristos.

Dar s-a întâmplat că într-o împrejurare a căzut pradă în mâinile arabilor, care 1-au luat în sclavie şi 1-au însurat cu forţa, sub ameninţarea cu moartea, cu o femeie de rasă neagră. Prin marea şi fierbintea credinţă a lui Malhu precum şi prin lucrarea lui Dumnezeu şi prin întreaga înţelepciune a acelei femei, ei doar s-au prefăcut faţă de acei păgâni stăpâni de sclavi că sunt soţ şi soţie, în taină ei vieţuind numai ca frate şi soră. După mulţi ani de robie la acei păgâni, Malhu şi femeia s-au sfătuit în taină să scape cu fuga din acea sclavie şi şi-au dus la îndeplinire planul, căci după atâta vreme arabii aveau încredere în ei şi puteau lipsi şi câte o lună de la peştera lor, la lucrul păstoririi turmelor de oi şi capre.

Cu toate acestea, după puţine zile, arabii au prins de veste şi au trimis un om plin de sălbăticie să alerge pe urmele lor şi să-i prindă. Ei s-au adăpostit atunci, de frică, într-o peşteră adâncă şi întunecoasă. Dar intrând au văzut înăuntru o leoaică cu puii

ei şi s-au lipit înspăimântaţi de perete. Dumnezeu însă a păzit pe cei care au păzit în pustie poruncile Lui. Căci leoaica lor nu le-a făcut nimic, dar a ucis pe arabul care intrase în gura peşterii, răcnind la ei să iasă, căci în întunericul peşterii el nu-i vedea, fiind orbit de lumina de afară.

Până la apusul soarelui au rămas Malhu cu femeia în peşteră, de frică să nu se reîntoarcă leoaica cu puii. Dar venind asfinţitul, ei au ieşit din peşteră şi au văzut cele două cămile ale arabului, încărcate cu multe bunătăţi. Mulţumind lui Dumnezeu, cei mult osteniţi robi ai Lui au şezut şi au ospătat, apoi au mers la ducele Alexandriei, care i-a primit cu cinste, cumpărând de la ei cămilele lor.

Apoi Malhu a mers la mânăstirea lui, iar pe femeie, la dorinţa ei, a aşezat-o într-o mânăstire de femei.

Malhu a trăit până la adânci bătrâneţi, în nevoinţe neîncetate şi s-a strămutat cu cinste la locaşurile cereşti în veacul al patrulea, împreună vieţuitor făcându-se cu cetăţenii cerului.

Pomenirea Sfântului cuvios Vasile cel nou

La început Sfântul Vasile s-a nevoit într-o pădure, unde nu avea nici colibă nici foc. Când s-a aflat de el, a fost bănuit că este iscoadă şi fiind adus în faţa judecăţii 1-au întrebat: „Cine eşti?"

Iar el a zis: „Unul din cei ce vieţuiesc pe pământ."

Pentru aceasta judecătorul, crezând mai mult că este iscoadă, 1-a bătut şi 1-a chinuit mult. În cele din urmă însă i s-a dat drumul şi cuviosul a trăit timp de mulţi ani în libertate în Constantinopol.

El vedea toate tainele oamenilor, avea darul prorociei şi lucra minuni mari. Lui îi slujea bătrâna Teodora.

După moartea ei, aceasta a apărut în vedenie lui Grigorie, ucenicul cuviosului Vasile şi i-a descris cu amănunţime cele douăzeci de vămi ale văzduhului prin care are de trecut tot sufletul după moarte.

Sfântul Cuvios Vasile cel nou a adormit cu pace în ziua de 25 martie a anului 944 după Hristos. El s-a strămutat la locaşurile cele cereşti, în minunata familie de cetăţeni ai Raiului.

După moartea lui, un cetăţean al Constantinopolului i-a văzut chipul încojurat de mare slavă.

Cântare de laudă la Sfinţii Arhangheli

Cei şapte cu plete de aur,
din cinul netrupeştilor îngeri,
Şapte Arhangheli sunt,
între cereştile oştiri cei dintâi:

Mihail, purtătorul sabiei dreptăţii, este întâiul.
Cu ea el nimiceşte pe duşmanii lui Dumnezeu.

Gavriil vestitor este al întrupării lui Dumnezeu,
Cel ce vesteşte lumii taina mântuirii încă din veac.

Rafail soare strălucitor este, slujitor al Sfintei Treimi;
Al suferinţelor omeneşti el este doctor iscusit.

Uriil lumina strălucitoare a lui Dumnezeu este,
Luminătorul gândurilor sufletelor omeneşti.

Salatiil mijlocitor este, ducând rugăciunile oamenilor
La Tronul lui Dumnezeu.

Iegudiil lăudător neîncetat al Celui Atotputernic este,
Pe oamenii credincioşi îndemnând şi sprijinind
La rugăciune neîncetată.

Varahiil împărţitor al binecuvântărilor celor cereşti este
El oamenilor cele de trebuinţă fiecăruia aduce,
La porunca lui Dumnezeu.

Cugetare

Când vei vedea vreo minune, să nu te sperii sau să te nedumereşti la vederea ei, ci să te bucuri. Căci degetul lui Dumnezeu se află în ea, fie ca să răsplătească, fie ca să pedepsească, fie ca să-i întărească sau să-i mângâie pe credincioşii Lui sau fie ca să-i aducă pe păcătoşi la calea mântuirii.

Oamenii uneori compară această lume cu o locomotivă, zicând: „locomotiva lumii..." Dar când noi vedem vreo locomotivă sau vreun alt vehicol, noi ştim că înăuntru se află neapărat şi inginerul, cel care o pune în mişcare şi o conduce. Nimic surprinzător să gândim astfel, nu este aşa? Noi ştim că dacă cel care se află la cârmă scoate capul pe fereastră şi face unui cunoscut cu mâna sau dacă flutură o batistă sau aruncă o scrisoare sau face orice alt mic gest vizibil din afară, locomotiva nu este în pericol să se oprească, ci îşi urmează cursul ei, fără nici o stricăciune sau deviere.

De ce spun atunci unii necredincioşi că Dumnezeu impietează, cu minunile Lui, asupra mersului maşinilor pământeşti? Răspunsul este: pentru că ochiul minţii lor este orb. Credincioşii, dimpotrivă, se bucură de minunile lui Dumnezeu.

Copilul se sperie când vede o locomotivă pentru întâia oară, dar se bucură imediat ce vede un chip uman ca şi al lui apărând la o fereastră a ei.

O, cât ne este de drag să vedem că din imensitatea mută a universului care ne înconjoară şi care pare să-şi urmeze cursul indiferent la vieţile noastre, un chip asemenea nouă ne apare în faţa ochilor şi că acela este chipul cuiva care ne cunoaşte şi ne iubeşte!

Atunci când vedem vreo minune, să ştim că Cel care ne seamănă, ne salută şi ne spune: *Nu vă temeţi, Eu sunt în spatele acestor minuni!*

Sfmtul Vasile cel Nou a lucrat multe şi mari minuni. Cu rugăciunea el a vindecat bolnavi incurabili şi a văzut mai înainte soarta oamenilor, ca şi când ar fi citit-o dintr-o carte.

Prin aleşii Lui Dumnezeu întotdeauna ne arată dragostea Lui şi puterea Lui tocmai ca să ne întărească şi mai mult pe cei credincioşi întru credinţa în El şi ca să-i ruşineze pe cei care sunt necredincioşi, dându-le şanse îmbelşugate ca să se întoarcă la credinţă.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos răstignit pe Cruce:

- La cum ultima Lui răsuflare o dă spre mântuirea tâlharului celui de-a dreapta;
- La cum îşi încredinţează sufletul în mâinile Tatălui: ***Părinte, în mâinile Tale încredinţez duhul Meu (Luca, 23: 46).***

Predică despre cea de neînlăturat a doua venire a Domnului

Iată vin curând (Apocalipsa 22: 7).

Necredincioşii şi ucigaşii duhului vor spune: „De două mii de ani tot făgăduieşte că vine şi uite că nu a venit nici până acum!" Aşa bârfesc cei care îl batjocoresc pe El de atunci şi până în ziua de azi şi aşa vor continua să bârfească şi când se vor afla în chinurile iadului! Căci El cu adevărat va veni, va veni în slavă şi cu putere multă, aşa cum a făgăduit.

Noi ştim că El a şi venit de nenumărate ori şi S-a arătat aievea celor credincioşi şi smeriţi ai Lui.

- ⇒ *Au nu a venit la Ioan Evanghelistul, faţă de care a şi grăit cuvintele "Iată, vin curând"? Sfântul Ioan a văzut slava Lui şi puterea Lui şi a simţit mâna Lui asupra sa când a fost înspăimântat şi a căzut ca un mort la picioarele Lui, căci zice:* ***Şi El a pus mâna dreaptă peste mine (Apocalipsa 1: 17).***
- ⇒ *Au nu a venit la Saul care la început îi prigonea pe creştini răsuflând ură asupra lor? Cu adevărat a venit, pe când Saul mergea pe drumul Damascului şi Saul L-a văzut şi L-a auzit întrebându-1:* ***Saule, Saule, pentru ce Mă prigoneşti (Faptele Apostolilor, 9: 4)****?*
- ⇒ *Au nu S-a înfăţişat Domnul însuşi la nenumăraţii mucenici şi muceniţe care au luat schingiuiri şi moarte pentru Numele Lui, întărindu-i, tămăduindu-i şi având milă faţă de ei?*
- ⇒ *Au nu S-a înfăţişat El înaintea Sfinţilor Antonie cel mare, Teodor Stratilat, Haralambie, Marina, Silvestru şi atâţia nenumăraţi alţii?*
- ⇒ *Dar ce spunem noi? Au nu S-a întors El de pe însuşi tărâmul morţii în a treia zi înfăţişându-Se înaintea apostolilor?*
- ⇒ *Au nu a venit El de nenumărate ori în scăparea Bisericii, scoţând-o ca din moarte din toate prigonirile şi ereziile, pe când duşmanii ei de moarte jucau de bucurie văzând-o agonizând şi crezând că au dat-o morţii pentru totdeauna?*
- ⇒ *Au nu a venit El în toată puterea Lui în Biserică pe vremea lui Nero, precum şi a marelui Constantin? Pe vremea apostatului Iulian precum şi a lui Iustinian? Pe vremea prigoanei arabe precum şi a prigoanelor turcilor şi mongolilor împotriva creştinilor?*

O, credincioşilor mei fraţi, să nu ne lăsăm înşelaţi! El a venit cu adevărat de nenumărate ori la noi şi mai vine şi astăzi.

El vine în fiecare suflet care Îl primeşte cu dragoste, indiferent de cât de neîngrijit sau de murdar este locaşul acelui suflet.

Dar va şi veni şi noi toţi îl aşteptăm să vină, pentru ultima oară îmbrăcat în toata puterea şi slava Lui. Noi ştim că venirea Lui este sigură.

O, Stăpâne Mult Milostive, învredniceşte-ne pe noi să recunoaştem Sfânta Faţa Ta încă de pe acum, mai înainte de a doua Ta înfricoşata venire şi ajută-ne nouă să ne ruşinăm de feţele noastre cele întunecate de păcat, Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

27 martie

Pomenirea Sfintei muceniţe Matrona

Sfânta Matrona a fost o copilă săracă şi orfană, roabă în casa unei evreice cu rău suflet, din Tesalonic. Aceasta neîncetat îşi bătea joc de credinţa Matronei şi neîncetat căuta toate mijloacele pentru a o face să se lepede de Hristos şi să meargă împreună cu ea la sinagogă.

Dar blânda şi tăcuta Matrona la toată această prigoană nu zicea nimic, ci o slujea mai departe pe stăpâna ei fără greşeală, în taină însă ea se ruga lui Hristos Dumnezeu.

Odată evreica a descoperit că Matrona merge la Biserica lui Hristos în taină şi fără ştirea ei. Ea a început să o întrebe cu sălbăticie pe Matrona cum a îndrăznit să meargă la Biserică, iar nu la sinagogă?

La aceasta Matrona a răspuns, Pentru că Dumnezeu trăieşte în Biserica creştină, iar de sinagoga evreilor, El S-a depărtat.

Scoasă din minţi de furie la acest răspuns curajos, evreica a încuiat-o pe Matrona într-un loc întunecos, a legat-o de mâini şi a lăsat-o fără mâncare.

Şezând în genunchi la rugăciune şi slăvind pe Dumnezeu, legăturile au căzut de la mâinile ei prin puterea lui Dumnezeu. După aceasta Matrona a mai fost încuiată şi înfometată încă de două ori. A doua oară, de foame, ea a şi murit.

Această rea evreică a luat trupul roabei ce o omorâse cu foamea şi 1-a aruncat în prăpastie, de la un loc înalt al casei ei.

Creştinii au luat trupul fetei muceniţe şi 1-au îngropat cu cinste.

Episcopul cetăţii, Alexandru, aflând că la mormântul muceniţei Matrona se fac mari minuni, a ridicat o sfântă biserică deasupra lui.

Evreica cea rea şi-a primit răsplata cuvenită de la Dumnezeu, căci ea a alunecat, a căzut şi s-a zdrobit de moarte din chiar locul casei ei din care a aruncat în prăpastie trupul Matronei.

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan cel văzător cu duhul

Sfântul cuvios Ioan pină la vârsta de douăzeci şi cinci de ani a fost tăietor de lemne. După aceea, mânat de setea neostoită de rugăciune, el s-a retras în putie unde a trăit până la sfârşitul vieţii, care i-a venit la vârsta de nouăzeci de ani.

Acest cuvios a trăit ca un înger în trup. El cunoştea inimile oamenilor care veneau la el pentru sfat, ştiindu-le mai dinainte numele, dorinţele şi gândurile.

El i-a prorocit împăratului Teodosie în ce fel vor sfârşi războaiele lui. El a prorocit generalilor, monahilor şi tuturor celor cărora le era de trebuinţă să ştie cele ascunse din întunericul viitorului lor.

Un mare prinţ 1-a rugat odată să primească să stea de vorbă cu soţia lui, care dorea cu ardoare să-1 vadă. Dar sfântul nu dorea întâlnirile cele din dorinţă deşartă ale oamenilor. Şi atunci, ca mângâiere, s-a înfăţişat în vis femeii, arătându-i chipul în care este. Femeia atunci a descris înfăţişarea sfântului bărbatului ei, care i-a confirmat că într-adevăr aşa este chipul sfântului.

Pe toţi cei care îl cercetau fără vicleşug la inimă el îi învăţa că începutul vieţii celei fericite este dobândirea smereniei, dându-le din belşug pilde a cât de pierzătoare de suflet este trufia şi slava deşartă, cea care pe mulţi i-a prăbuşit de la mari înălţimi duhovniceşti, în mari păcate şi chiar în moarte.

Acest sfânt a îndurat mari războaie din partea diavolilor. Satan i s-a înfăţişat ca înger de lumină, înconjurat de miriade de diavoli la fel de strălucitori, care îl sileau să se închine lui Satan, înfăţişându-i-1 ca pe Hristos.

Dar Ioan a răspuns cu înţelepciune: „Eu Domnului meu Hristos mă închin în fiecare zi. Dacă acesta ar fi El, nu mi-ar cere să cad şi să mă închin lui, când eu deja mă închin Lui." În urma acestor cuvinte puterile satanice s-au risipit ca un fum puturos.

Sfântul cuvios Ioan a adormit cu pace, îngenuncheat la rugăciune, în anul al nouăzecilea al vieţii sale.

Pomenirea Sfântului cuvios Pafnutie

Sfântul Pafnutie a fost ucenic al Sfântului Atanasie cel mare.

Prin sfinţenia vieţii lui, Sfântul Pafnutie a întors pe mulţi păcătoşi la calea pocăinţei şi a mântuirii.

Aşa a fost Sfânta Taisia, care se pomeneşte la 8 octombrie şi care mai înainte a fost desfrânată.

Sfântul cuvios Pafnutie a fost înger pământesc şi om ceresc. El a adormit cu pace la sfârşitul veacului al patrulea.

Cântare de laudă la Sfântul cuvios loan cel văzător cu duhul

Al smereniei dascăl, Sfântul Ioan
Cel cu duhul văzător,
Cu lacrimi de bucurie despre smerenie învaţă:
Copiilor ai mei iubiţi şi drept-credincioşi,
Cu cât mai mult smerenia dobândiţi
Cu atât mai plăcuţi lui Dumnzeu îi sunteţi.

Fără smerenie nevoinţa
Nimic nu este.
Căci nevoitorul trufaş
Diavolului dă sufletul său.

Să ne golim sufletul de mândrie
Şi atunci Dumnezeu va locui în el.

Decât Domnul cine poate fi mai smerit?
Iată El în inima nimănui nu Se impune cu sila.

El tainic şi smerit, nevăzut, fără zgomot,
însuşi conduce lumea.

De aceea cei slabi la minte cred
Că El nici nu există.

La fel ar crede ei şi despre vânt,
De n-ar sufla cu putere,
de n-ar mătura totul în cale.

Cel smerit pe sine pururi se ceartă,

Şi se prihăneşte.

Unuia ca acesta să dobândească virtuţi
Nu-i este greu.

Smerenia mai mare este decât sărăcia cu duhul.
Aceasta este a Mântuitorului învăţătură:
În voi nu vă încredeţi,
Ci toată nădejdea
Să o aveţi la Dumnezeu.

Aceasta este sfânta smerenie.
Oricine o calcă
întuneric îşi grămădeşte sufletului lui.
Şi pierire.

Sfinţii cu toţii într-un gând mărturisesc:
Fără smerenie mare, nici un suflet nu este mântuit!

Voios este pururi smeritul, căci Domnul întru el domneşte.

O copii ai mei iubiţi,
Fiţi smeriţi şi mântuiţi veţi fi!

Cugetare

Curăţie nu se află în cel care gândeşte răul, zice Sfântul Simeon Noul Teolog şi adaugă: „Cum s-ar afla o inimă curată în acela care pururi o murdăreşte cu gânduri necurate, precum praful murdăreşte oglinda?"

Vedem noi oare aşadar marea înălţime a creştinismului care stă atât de sus faţă de toate credinţele şi sofisticăriile filozofiilor lumeşti? Căci iată, ***creştinismul ne învaţă că fie numai dacă am gândit răul, chiar dacă nu 1-am şi făcut, vinovaţi suntem faţă de poruncile Domnului Dumnezeului nostru Iisus Hristos şi faţă de sufletul nostru. Căci pe Domnul îl întristăm şi pe sufletul nostru îl pierdem.***

A fi creştin în adevăratul înţeles al cuvântului înseamnă să investeşti enorm în lupta permanentă de curăţire a sinelui de gândurile cele necurate ale inimii şi minţii. Dar oare ce fel de efort, ce fel de luptă este aceasta? Există studii scrise şi amănunţite despre această mare luptă, adevărat război, care în zilele noastre le

rămân total necunoscute din nefericire, chiar creştinilor. Ele conţin însăşi experienţa vieţii mulţimilor de sfinţi şi sfinte care s-au nevoit şi au biruit în acest răzoi nevăzut al vieţii. Căci acesta a fost scopul mulţimii de sfinţi nevoitori, sihaştri şi zăvorâţi, bărbaţi şi femei, de-a lungul veacurilor: curăţirea sinelui de patimi, care-şi au începutul în gândurile necurate ale inimii şi minţii.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel omorât prin răstignire:

- *La cum Cel care a înviat oameni din morţi zace mort, spânzurat pe lemnul Crucii;*
- *La cum El a murit pentru noi, astfel încât să câştige pentru noi viaţa şi din belşug să o câştige şi astfel încât să ne arate nouă adevărul despre nemurire şi îmbelşugat să ni-1 arate.*

Predică despre creştini, care sunt preoţi şi împăraţi

Şi i-ai făcut Dumnezeului nostru împărăţie şi preoţi şi vor împărăţi (Apocalipsa 5: 10).

Stăpânul Hristos Iisus voieşte ca pe toţi oamenii să-i facă asemenea Sieşi.

- ✓ *Ca Fiu al lui Dumnezeu, El voieşte ca toţi oamenii să devină prin înfierea harului fii ai lui Dumnezeu.*
- ✓ *Ca împărat, El voieşte ca ei să fie împreună împăraţi cu El.*
- ✓ *Ca Mare Arhiereu, El doreşte ca ei să fie împreună ierei [preoţi] cu El.*
- ✓ *Ca Atotputernic, El doreşte să-Şi împărtăşească cu ei puterea.*
- ✓ *Ca Veşnic, El doreşte să împărtăşească cu ei veşnicia nemuririi.*
- ✓ *Ca Sffnt, El doreşte să împărtăşească împreună cu ei sfinţenia.*
- ✓ *Ca înviat din morţi, el doreşte ca toţi să fie copii ai învierii.*

Acestea le-a dorit şi le doreşte Domnul, şi ***pentru acestea S-a coborât El pe pământ: ca să despartă pe omul cel de El zidit după Chipul Lui de animalele necuvântătoare şi să-1 înalţe deasupra vieţii animale, la demnitatea de împărat peste zidirea Lui văzută, demnitate pe care Adam a avut-o mai întâi în Rai, înainte de Cădere.***

Pentru acest plan al Lui, pentru dragostea Lui pentru neamul omenesc cel nenorocit, bătrânii evreilor L-au dat morţii prin răstignirea pe cruce.

Dar El chiar şi de la numiţi creştini culege până astăzi spinii nerecunoştinţei şi strâmbei lor înţelegeri. ***Căci nerecunoscători faţă de El ne arătăm şi lipsiţi de înţelegere ori de câte ori călcăm în picioare, cu ştiinţă şi fără ştiinţă, poruncile Lui. Cu fiecare păcat al lui, păcătosul îi împleteşte Mântuitorului noi şi noi cununi de spini pe care le îndeasă pe Sfântul Lui Cap.***

Dar oare când ne-a făcut El nouă vreun rău, ca să-I îndesăm noi mereu pe Cap cununile spinilor păcatelor noastre?! Oare când a gândit El vreodată rău despre noi, de-I răsplătim cu răul păcatelor noastre? Iată El S-a pogorât până în groapa fetidă în care ne-am obişnuit să trăim împreună cu şerpii şi cu scorpionii şi pe care uneori în nebunia noastră o numim cu mulţumire confort, nevăzând că e putredă şi de puţină vreme şi ne-a smuls din ea, ducându-ne la înălţimea luminii şi a nemuririi împărăţiei Sale.

El voieşte să ne facă pe noi preoţi şi împăraţi în veac, iar noi lovim Mâna Lui şi ne întoarcem în groapa noastră puturoasă, plină de şerpi şi de scorpii.

O, fraţilor, destul, destul şi prea destul cu această umilire a Lui şi omorâre desăvârşită a noastră! Să nu mai lovim, ci să apucăm cu nădejde şi cu dragoste Mâna Lui mântuitoare şi să-L urmăm pe El oriunde va merge, căci El binele nostru cel mai mare îl voieşte. El binele nostru cel mai mare îl lucrează. Pentru binele nostru cel mai mare El, Nemuritorul, morţii S-a dat. ***El este Singurul nostru Prieten niciodată schimbător. Lui I se cuvine slava şi mulţumită în veci. Amin.***

28 martie

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Eustratie din Lavra Peşterilor kievene

Înainte de a se face monah, Sfântul Eustratie fusese un om foarte bogat care, atins de dragostea lui Hristos şi-a împărţit toate averile după cuvântul Lui şi a intrat în Lavra Pecerska, luând chipul monahicesc.

Dar în timpul sălbaticelor atacuri ale polovţilor asupra cetăţii Kievului din anul 1097 după Hristos, mânăstirea a fost jefuită şi mulţi creştini şi monahi au fost omorâţi.

Sfântul Eustratie împreună cu alţi câţiva credincioşi au fost vânduţi ca robi unui evreu din Cherson. Acesta îşi bătea joc de credinţa creştină a robilor lui şi încerca prin toate mijloacele să-i facă să se lepede de ea şi să treacă la religia mozaică. Văzând că nu au nici o scăpare decât moartea, ei toţi s-au sfătuit să nu mai mănânce nimic şi mai degrabă să moară aşa decât să se lepede de Hristos.

Sfântul Eustratie i-a încurajat, i-a întărit şi i-a binecuvântat pe credincioşii cei împreună cu dânsul pe această cale pe care cu toţii, inclusiv el, hotărâseră să meargă. Astfel, ei cu toţii au murit de foame, unii după trei zile, alţii după patru, iar alţii după şapte.

Fiind obişnuit cu postirile, Sfântul Eustratie singur a supravieţuit, fiind încă viu după paisprezece zile de postire totală.

Sângerosul evreu, văzând că pierduse şi banii pe care îi cheltuise cumpărând robii, s-a răzbunat pe Sfântul Eustratie, pe care 1-a răstignit pe o cruce. Sfântul Eustratie s-a rugat lui Dumnezeu de pe acea Cruce, prorocind şi evreului năpraznică şi apropiată moarte.

Evreul, înnebunit de ură, a străpuns cu o suliţă trupul Sfântului celui pironit pe cruce şi aşa Sfântul Eustratie şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Aruncându-i-se trupul în mare, el nu s-a dus la fund, ci a plutit la suprafaţa apei.

Minuni mari au început să se facă apoi la sfintele lui moaşte.

La puţin timp după martirizarea acestor creştini din Cherson, între care şi Sfântul Eustratie, împăratul de la Constantinopol a poruncit ca toţi evreii din Cherson care s-au aflat schingiuitori şi ucigaşi ai creştinilor să fie daţi morţii fără milă. Aşa şi evreul ucigaş al Sfântului Eustratie a fost executat prin spânzurătoare, luând răsplata lui Iuda.

Sfântul Cuvios Ilarie, noul mucenic

Cuviosul Ilarie a fost stareţul mânăstirii Pelekit din Helespont. Plin fiind de Duhul Sfânt, el a strălucit ca un soare printre oameni, vindecându-i pe ei de boli şi curăţindu-i de duhurile cele necurate.

Acest bărbat dumnezeiesc a luat mai apoi mucenicia în timpul lui Leon Armeanul care pornise din nou prigonirile contra apărătorilor sfintelor icoane.

Împreună cu alţi patruzeci de monahi cuviosul Ilarie a fost alungat în surghiun la Efes şi acolo a pierit în temniţă, strămutându-se la locaşurile cereşti din împărăţia lui Hristos la anul 754 de la întrupare.

Sfântul cuvios Isihie din Ierusalim

Acest Sfânt Isihie a fost ucenic al Sfântului Grigorie Teologul, contemporan al Sfântului Eftimie cel mare şi un mare teolog el însuşi.

Minunata cartea de dânsul alcătuită, *Despre trezvia în rugăciune,* ar trebui să fie bine cunoscută oricărui creştin.

Sfântul Isihie a adormit cu pace la anul 434 după Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Boyan, domnul bulgarilor

Boyan a fost fiul lui Krutogan şi nepotul de frate al lui Grubaş. Boyan L-a mărturisit pe Hristos în timp ce fratele lui Milomir a rămas pe mai departe păgân.

La porunca lui Milomir, Boyan a fost omorât prin decapitare pentru Sfânta credinţă ortodoxă la anul 827 după Hristos.

Pomenirea minunatei întâmplări a ostaşului Taxiotis

Taxiotis a fost un soldat din Cartagina. Toată viaţa lui şi-a petrecut-o în mari şi cumplite păcate, dar în cele din urmă Dumnezeu i-a rânduit mântuirea, căci el a părăsit viaţa ostăşească şi a început să ducă o viaţă plăcută Lui.

Totuşi mai la urmă, aflându-se împreună cu soţia lui la proprietatea lor de la marginea oraşului, Taxiotis a căzut în preadesfrânare cu soţia unui ţăran de la moşie. Imediat după aceea el a fost muşcat de un şarpe şi a murit. Dar după şase ceasuri s-a ridicat viu. De abia în a patra zi de la învierea lui el a putut să vorbească şi să povestească totul despre vămile văzduhului: cum la vama preacurviei el a fost aruncat într-un hău demonic şi cum un înger 1-a scăpat de acolo, depunând mărturie bună pentru el. Atunci el a fost trimis înapoi în trup, spre a se mai pocăi un scurt timp pentru acest ultim păcat al lui.

Taxiotis s-a pocăit timp de patruzeci de zile, mergând din biserică în biserică, îngenunchind, rugându-se, făcând metanii, plângând şi strigând cu glas mare către oameni păcatul lui şi chinurile care îi aşteaptă în viaţa cealaltă pe păcătoşii care nu s-au pocăit pe pământ. El îi ruga cu lacrimi pe oameni să se lase de păcatele lor cât mai au încă timp şi să plângă ca să le şteargă Dumnezeu pe cele de ei făcute în trecut.

În ziua a patruzecea, cu bucurie, Taxiotis s-a mutat în Împărăţia cea cerească a Dumnului celui îndelung milostiv.

Cântare de laudă Iui Taxiotis ostaşul

În toată Cartagina se auzea
Plânsul de pocăinţă al lui Taxiotis.
„ O chinurile cele cumplite pe care le-a văzut sufletul meu,
Fraţilor!
O, rău mirositorul hău în care m-am pogorât
Eu, păcătosul!
O cumplitele fiare ale adâncului,
Noroiul şi urletele chinuiţilor!
O, plânsul cel fără lacrimi, vaietele şi ţipetele!
Căci nu şase ceasuri, ci un veac întreg
Mi-a părut mie că locuiesc în duhoarea şi spaima
închisorii morţii!
Dar un înger luminos m-a scăpat de acolo.
El m-a ridicat şi m-a dus în apropiere de Cartagina,
Ca întors în trup,

Să-mi pot plânge ultimul meu păcat.

Văzându-mi trupul, hoit rău mirositor,
Puterea m-a părăsit, la fel şi bucuria:
O, cum voi intra în această stricăciune!
Cum mă voi îmbrăca din nou
în această coajă putredă - trupul meu cel mort?

Dar oare cum am putut
Atâta vreme, să locuiesc în el,
Sufletul pierzându-mi pentru plăcerile
Acestui gunoi?

O îngere luminos, izbăveşte-mă de astă durere,
Nu mă sili să mă-ntorc
în această carcasă fetidă!

Plânsul meu pe înger l-a mâniat:
Cel ce în trup păcătuieşte
în trup să se şi pocăiască!

Astfel grăi cu asprime îngerul,
Apoi mă întrebă, poruncitor:
Intra-vei în trupul tău din nou,
Sau mai bine-n Iad vrei a te-ntoarce? Alege!

Auzind iar de groaznicul iad,
În trupul meu cel puturos din nou
Cu silă, dar grabnic, am hotărât să mă-ntorc.

Căci zile patruzeci mi se dăduseră
Spre a mă pocăi,
Şi pildă să le fiu tuturor
Celor ce vor voi s-asculte.

Pocăiţi-vă, fraţilor, pocăiţi-vă!
Nu vă mai împleticiţi mereu către iad!
Pocăiţi-vă grabnic, pocăiţi-vă!
Căci acolo nimeni nu va mai putea!

Eu, Taxiotis, cele ce am văzut vă vestesc,
Cumplită-i duhoarea morţii
În care s-a pogorât sufletul meu!"

Cugetare

Grăind despre Ghorghie, frumosul tânăr de douăzeci de ani care, în pofida frumuseţii şi tinereţii lui şi a traiului desfătat în slava cea deşartă a lumii - a lăsat toate şi a început să alerge pe calea mântuirii.

Sfântul Simeon Noul Teolog ***zicea: „Vezi cum nici tinereţea şi frumuseaţea nu împiedică mântuirea, precum nici bătrâneţea nu o ajută atunci când lipseşte raţiunea şi frica de Dumnezeu?"***

Căci ce l-a împiedicat pe tânărul apostol Ioan, ucenicul cel iubit, să-L urmeze pe Hristos? Şi ce le-a folosit bătrâneţea lor căpeteniilor lui Israil celor cu minţi oarbe, care din pricina orbirii lor pline de ură L-au osândit pe Făcătorul lumii şi omului la moarte, pe însuşi Dumnezeu? ***Tinereţea niciodată nu va putea împiedica nici în zilele noastre pe tineri să-L iubească pe Hristos, cel care l-a făcut pe om din iubire.***

Iar vârsta nu le este de folos sufletelor celor otrăvite de ură faţă de Dumnezeu. Căci tinereţea sau bătrâneţea trupului nu este decât ca o haină pentru suflet, care poate fi nouă sau veche. Oricare din aceste haine poate îmbrăca un suflet care este fie sănătos, fie bolnav. Iar scopul nostru este ca sufletul să fie sănătos şi curat.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care moare:

- *Să luăm aminte la cum toată zidirea s-a cutremurat când El Şi-a dat duhul Său, parcă strigând cu glas mare nedreptatea ucigaşă a neamului omenesc;*
- *Să luăm aminte la cutremurul mare de pământ, la întunecarea soarelui, la spargerea stâncilor, la ruperea catapetesmei templului şi la deschiderea mormintelor din care au ieşit vii cei cunoscuţi că muriseră demult.*

Predică despre îngrozirea zidirii la moartea lui Hristos

***Şi iată, catapeteasma templului s-a sfâşiat în două de sus până jos şi pământul s-a cutremurat şi pietrele s-au despicat; Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor adormiţi s-au sculat* (Matei 27: 51-52).**

O grozavă mustrare a viilor! Căci până şi zidirea cea nesimţitoare L-a cunoscut şi recunoscut pe El ca Dumnezeu, în timp ce oamenii nu au voit să-L cunoască! Toate cele fără grai au strigat cu glas tare, fiecare în modul ei şi pe limba sa!

Căci pământul se cutremură - iată graiul lui! Soarele îşi acoperă lumina - iată graiul şi al lui. Toată zidirea strigă de mânie în graiul fiecărui element al ei. Toată zidirea se supune Lui, precum oarecând lui Adam în Rai, căci toată zidirea îl recunoaşte pe El drept Stăpân, aşa cum 1-a recunoscut odinioară pe Adam în Rai.

Cum anume L-a cunoscut zidirea şi cum anume s-a făcut că I s-a supus, nu ştim, căci aceasta este o taină de nepătruns pentru noi. Credem că este vreun instinct interior al zidirii necugetătoare, care se află în ea de la Cuvântul lui Dumnezeu care a creat-o. Căci iată, acest instinct al zidirii iraţionale este de mii de ori mai raţional decât raţiunea omului când aceasta este întunecată de păcat! Căci ***dintre toate lucrurile care există nimic nu este mai orb decât mintea omului care este întunecată de păcat. Căci nu numai că omul nu vede lucrurile care au fost create anume ca el să le vadă, dar în mod pervers, el vede tocmai ceea ce este contrar firii, contrar lui Dumnezeu, contrar adevărului. Acestea se pot numi trepte ale orbirii de dincolo de orbire; acestea sunt numerele de sub nivelul lui zero. Acesta este omul care se află mai jos decât zidirea, mai jos decât regnurile animal, vegetal sau mineral.***

Căci atunci când mai marii preoţilor din Israil nu L-au recunoscut pe El ca Dumnezeu, furtunile şi vânturile L-au recunoscut; plantele şi animalele L-au recunoscut; mările, râurile, pământul, pietrele, stelele, soarele şi chiar diavolii din iad L-au recunoscut pe El!

O cu câtă ruşine se acoperă omenirea! Pământul s-a cutremurat, stâncile s-au despicat, soarele şi-a oprit razele lui, toate arătându-şi prin aceasta şi tristeţea şi mânia. Toată zidirea a plâns de durerea Fiului lui Dumnezeu, de ale cărui dureri bătrânii, căpeteniile lui Israil, se bucurau.

Mânie, durere şi spaimă! întreaga zidire s-a înspăimântat să vadă moartea Celui care i-a zis: *Ridică-te din nimic, trăieşte, şi te bucură!* Parcă ar fi voit să zică această zidire, cu plânsul ei: „Cu cine vom mai rămâne noi acum, cine ne va mai susţine, dacă Ziditorul nostru Şi-a dat Sfântul Lui suflet?"

O, fraţilor, să ne ruşinăm de mustrarea zidirii, de durerea ei şi de spaima ei când a văzut moartea Mântuitorului! Cu pocăinţă să strigăm înaintea Domnului, a Biruitorului: ***Iartă-ne Doamne, Dumnezeul nostru Multmilostive, căci în adevăr pururi păcătuim înaintea Ta şi Te mâniem pe Tine, niciodată cunoscând ceea ce facem! Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.***

29 martie

Pomenirea Sfântului Marcu mărturisitorul, episcopul Aretusei din Siria

Despre suferinţele Sfântului Marcu pentru credinţă ne scriu Sfântul Grigorie Teologul şi fericitul Teodorit. După cum ne spun aceşti minunaţi sfinţi, în timpul împăratului Constantin cel mare acest Marcu a dărâmat la pământ un templu idolesc şi a adus pe mulţi la Sfânta credinţă a lui Hristos.

Când pe tronul imperial de la Constantinopol a urcat răul Iulian, nepotul marelui Constantin, care după puţină vreme de la investitura lui s-a şi lepădat de Sfânta credinţă şi s-a numit apostat, s-a întâmplat ca şi unii din Aretusele Siriei să se lepede de Hristos şi să se întoarcă la păgânism.

Acela a fost momentul când s-au ridicat împotriva cetăţeanului Marcu, care distrusese acel templu, pretinzându-i ca fie să reclădească templul, fie să plătească cetăţii o sumă mare de bani. Cum bătrânul Marcu a respins ambele pretenţii, el a fost biciuit, batjocorit, defăimat şi târât pe străzile cetăţii. După aceea i-au tăiat urechile cu un fir de aţă tare. Apoi 1-au despuiat de haine, 1-au uns cu miere şi 1-au lăsat legat de un copac în arşiţa verii astfel încât să fie omorât de veninul tuturor insectelor înţepătoare şi otrăvicioase.

Mucenicul lui Hristos a îndurat toate fără jeluire. Marcu era foarte înaintat în vârstă, dar chipul lui strălucea asemenea celui al unui înger.

Idolatrii păgâni în cele din urmă şi-au redus din ce în ce mai mult pretenţiile lor băneşti faţă de Marcu, la o sumă atât de mică, încât şi cel mai sărac ar fi putut-o da, dar Marcu a refuzat să acorde chiar cel mai neînsemnat gologan scopului celui drăcesc.

Răbdarea lui i-a impresionat puternic pe cetăţenii oraşului, care au început să-1 admire şi pe care a început să-i doară pentru el. Aceşti cetăţeni, care provocaseră de fapt martiriul bătrânului Marcu, în cele din urmă şi-au redus la zero pretenţiile lor băneşti, numai şi numai în scopul de a i se lăsa lui Marcu viaţa, în cele din urmă, ei 1-au eliberat şi unul câte unul s-a pocăit, a luat sfaturile lui şi s-a întors la credinţa lui Hristos.

În acelaşi timp, în cetatea Heliopolis de la picioarele Muntelui Liban, Chiril diaconul a suferit la fel pentru aceleaşi pricini. În vremea în care creştinismul s-a

bucurat de libertate, diaconul Chiril a distrus unele temple păgâneşti, lucru pentru care a fost torturat cu sălbăticie mai târziu, sub Iulian, apostatul.

Atât de sălbăticiţi în lucrarea diavolului au fost torţionarii lui cei păgâni, încât atunci când 1-au ucis, i-au sfâşiat măruntaiele cu dinţii.

În aceleaşi zile ale muceniciei Sfmtului Chiril au mai luat mucenicia şi alţii. Au fost din aceia ale căror trupuri păgânii le-au tăiat mădular cu mădular, le-au amestecat cu ovăz şi le-au dat spre mâncare porcilor.

Dar pe aceştia pedeapsa năprasnică a lui Dumnezeu nu a întârziat să-i lovească: căci toţi dinţii le-au căzut şi în văzul şi înaintea tuturor celor care le-au văzut sălbăticia din gura lor ieşea o duhoare grea şi urâtă, cu neputinţă de suportat, ca o pedeapsă pentru toţi cei din jur.

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan sihastrul

Ioan a fost fiul lulianei, o femeie creştină din părţile Armeniei. Tânăr fiind, el şi-a lăsat casa părintească şi s-a retras în pustie, arzând de focul iubirii dumnezeieşti.

Acolo el mai întâi s-a dat pe sine cu totul în grija unui povăţuitor îmbunătăţit, cuviosul Farmutie, un plăcut al lui Dumnezeu de El învrednicit să-şi primească pâinea zilnică din mâinile unui înger.

Mult vieţuind în preajma bătrânului şi mult fiind povăţuit de el, tânărul Ioan s-a retras mai apoi în pustia cea mai dinlăuntru.

El s-a pogorât într-un puţ secat unde a petrecut zece ani în postiri, privegheri şi rugăciune.

Sfântul Farmutie venea la dânsul şi îi aducea din pâinea pe care el o primea de la înger. Aşa ca să nu se mândrească, sfântul înger nu a voit să îi aducă el însuşi pâinea tânărului Ioan, ci a voit mai bine să i-o dea prin mâna bătrânului său, Farmutie.

După zece ani de vieţuire prea aspră în acel puţ secat, Sfântul Ioan a trecut la Domnul, înfăţişându-se cu sufletul înaintea Lui.

Sfintele lui moaşte curând s-au dovedit a fi lucrătoare de minuni. El a trăit şi s-a proslăvit înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor în veacul al patrulea.

Cântare de laudă Mântuitorului Hristos Domn al Domnilor şi Căpetenie a Biruitorilor

Domnul nostru Hristos, Căpetenia biruitorilor,
Pe toţi biruitorii cei din veac la Sine îi adună,
Pe toţi biruitorii luptători ai Sfintei Credinţe,
Şi credincioşi Lui, până la moarte.

Pe toţi cei care, schingiuiţi fiind,
Cu mulţumire laudă lui Dumnezeu Îi aduc.

Pe toţi cei care, scuipaţi fiind,
Cu mulţumire laudă lui Dumnezeu Îi aduc,
Socotind scuiparea cunună de laudă.

Pe toţi cei care, huliţi şi schingiuiţi fiind,
în chinuri putere află încă, plini de milă,
Să-i povăţuiască pe alţii,
De la calea păcatului, la calea vieţii.

Pe toţi cei care, în chinuri pironiţi fiind,
Putere au de milă,
Şi de bucurie, la bucuria aproapelui,
Şi de plâns, la durerea celui necăjit.

Pe toţi cei care, de-a lungul vieţii pururi
Chinuiţi fiind,
Putere la El găsesc
Pe ei înşişi de la orice rău
Să se oprească.
De la orice faptă sau cuvânt sau gând,
De la orice lăcomie,
A minţii sau a pântecelui.

Pe toţi cei care trupului lor
Nu voiesc a-i face pe plac,
Ci ca pe o căruţă vremelnică îl au
În alergarea către războiul
A cărui biruinţă e Cerul;
Căruţă ce duce sufletul de Dumnezeu dăruit

Intru păstrarea Credinţei,
Către Cer.

Căruţă ce duce Pe biruitor la Cer,
În împărăţia Domnului biruitorilor
Acolo unde împreună cu ai Săi biruitori
Care nu sunt din această lume
Biruitorul Dumnezeu Domnul împărăteşte în veac.

Cugetare

Spiritştii zilelor noastre acceptă orice manifestare a duhului malefic ca venind de la Dumnezeu, şi ca pe o probă zdrobitoare că Dumnezeu „li s-a arătat."

Am cunoscut odată un monah în vârstă de optzeci de ani pe care toţi îl respectau ca pe un mare povăţuitor duhovnicesc. Când i-am pus întrebarea: „Aţi văzut vreodată în viaţa dumneavoastră vreo probă, vreun obiect care să puteţi afirma că vine din viaţa cealaltă?"

Monahul mi-a răspuns: „Nu, niciodată în zilele mele, slavă veşnică fie marii milostiviri a Domnului în veac."

Văzându-mă uimit de cuvintele lui, bătrânul cuvios a adăugat: „M-am rugat cu stăruinţă lui Dumnezeu ca nimic de acest fel să nu mi se înfăţişeze vreodată, aşa încât să nu existe nici cel mai mic pericol să cad în înşelare şi să-1 primesc pe satan ca şi când ar fi înger de lumină. Până acum S-a îndurat Dumnezeu de mine şi mi-a ascultat rugăciunea."

Mai este un exemplu care arată cât de smeriţi şi de prudenţi erau bătrânii îmbunătăţiţi cei de demult.

Odată un diavol îmbrăcat ca un înger de lumină s-a înfăţişat unui nevoitor monah şi i-a zis: „Eu sunt Arhanghelul Gavriil şi am fost trimis la tine."

La aceasta fratele a răspuns: „Vezi dacă nu cumva ai fost trimis la altul. Căci eu nu sunt vrednic să văd chip de înger."

La aceste cuvinte diavolul s-a topit ca un fum, ne mai rămânând nimic.

Luare aminte

Să luăm aminte la Mântuitorul Hristos care moare:

- *La cum întunericul în acel ceas a cuprins totul;*
- *La cum toţi cei de la piciorul Crucii au rămas îngheţaţi de spaimă;*
- *La cum centurionul cuprins de groază a strigat:* ***Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta! (Matei 27: 54).***
- *La cum s-a împlinit prorocia Domnului privitoare la moartea Lui.*

Predică la deschiderea minunată a mormintelor

***Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor adormiţi s-au sculat* (Matei 27: 52).**

O, năpraznic semn! Căci iată, trupurile cele moarte de demult ale sfinţilor bărbaţi şi femei L-au recunoscut pe Cel care a murit în chinuri pe Cruce - dar sufletele cele moarte ale bătrânilor iudei nu L-au recunoscut!

Zidirea în întregul ei s-a cutremurat, dar numai sufletele criminale ale lui Anania, Caiafa şi Irod nu s-au cutremurat!

Iată că drepţii cei morţi de demult s-au arătat mai simţitori decât viii cei păcătoşi. Căci cum ar fi putut rămâne nesimţitori sfinţii cei de demult adormiţi când pietrele înseşi nu au putut rămâne nesimţitoare? Cum s-ar fi putut ca în timpul acestui eveniment care a cauzat pământului să se cutremure şi soarelui să-şi ascundă razele lui, trupurile oamenilor să doarmă în morminte - să doarmă în morminte ele, care împliniseră Legea Veche, care nădăjduiseră în El pentru viaţă, care prorociseră despre El şi închiseseră ochii în nădejdea venirii Lui?

O, cumplit păcat! O, mare este nădejdea noastră, a celor care nădăjduim în înviere! Căci, de ar fi să ne luăm după credinţa noastră cea puţină şi după slăbiciunea noastră, ne-am putea spune: „Cu adevărat, Hristos Domnul nostru a înviat, dar oare noi, vom putea oare învia şi noi? Căci Hristos a înviat prin propria Lui putere, dar noi, ce putere avem noi ca să putem învia? Căci cine poate spune dacă Hristos va voi să ne învieze şi pe noi cu puterea Lui?"

Dar iată aici mângâierea, iată aici dovada: *Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor adormiţi s-au sculat.* Iată că moartea nu a putut să nimicească nici pe oamenii cei obişnuiţi. Iată aici dovada că cei aflaţi mult mai jos decât Mântuitorul Hristos nu au rămas morţi precum pietrele, ci s-au sculat vii precum îngerii.

Aceasta înseamnă că până şi trupurile noastre se vor ridica odată vii din mormintele lor; aceasta înseamnă că şi noi odată vom fi vii, inclusiv cu trupurile. Căci toate cele zise de Mântuitorul sunt confirmate de un şuvoi de nenumărate dovezi.

Cunoscând slăbiciunea credinţei noastre, El a dovedit ca adevărată prorocia învierii nu doar prin propria Sa înviere, ci şi prin învierea multor trupuri din mormintele lor, la vremea Răstignirii Sale.

O, fraţilor, vine curând vremea când nici unul dintre noi nu va mai putea afla nici cea mai mică scuză pentru că nu a crezut în viaţa după moarte!

O, Atot milostive şi Stăpâne Doamne, întăreşte pe credincioşii Tăi întru dreapta credinţă şi adu-i la credinţă pe cei necredincioşi, Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin!

30 martie

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan scărarul

Numele acestui mare şi slăvit sfânt vine de la titlul faimoasei cărţi de el scrisă, Scara dumnezeiescului urcuş sau simplu, Scara .

Ioan a sosit la muntele Sinai pe când avea vârsta de şaisprezece ani şi a rămas acolo, mai întâi ca frate începător sub ascultare, apoi ca sihastru, iar în cele din urmă ca stareţ al Sinaiului până la înaintata vârstă de optzeci de ani.

Sfântul Ioan a trecut la Domnul cam pe la anul 563 după Hristos.

Despre el biograful lui, monahul Daniil, zice: „Trupul său s-a urcat la înălţimile Sinailui, în vreme ce sufletul său s-a înălţat la înălţimile cele cereşti."

Sfântul Ioan scărarul a stat în ascultare faţă de părintele său duhovnicesc, Martirie, timp de nouăsprezece ani.

Sfântul Anastasie de la muntele Sinai, văzându- 1 pe tânărul Ioan, a prorocit despre el că va fi stareţ al Sinaiului.

După moartea duhovnicescului său părinte, Sfântul Ioan s-a retras într-o peşteră unde a dus vieţuire aspră timp de douăzeci de ani.

Ucenicul său Moise a adormit odată sub umbra unei stânci mari. Ioan, care şedea în chilie la rugăciune, 1-a văzut în duh pe ucenicul că stă în primejdie de moarte din cauza prăbuşirii stâncii şi s-a rugat fierbinte lui Dumnezeu pentru el. Mai târziu, când Moise s-a întors din acea călătorie, el a căzut la picioarele părintelui său şi i-a mulţumit cu lacrimi pentru că 1-a scăpat de la moarte sigură. El i-a povestit cum a adormit la umbra stâncii şi cum în vis 1-a auzit pe el, părintele lui Ioan, cum îl strigă şi a sărit imediat în picioare plecând de acolo tocmai înainte de a se prăbuşi stânca. Dacă nu ar fi sărit repede, prăbuşirea stâncii cu siguranţă 1-ar fi omorât.

La rugăminţile stăruitoare ale obştii de monahi Sfântul Ioan a primit să ia păstorirea fraţilor ca stareţ; el i-a dus pe calea mântuirii sufletului cu râvnă şi cu dragoste fierbinte.

De la unii au ajuns până la urechile sfântului mustrări că vorbeşte prea mult. Fără ca să se mânie, Sfântul Ioan a ales să tacă desăvârşit timp de un an de zile, până când fraţii 1-au rugat cu lacrimi să înceteze şi să înceapă din nou să le vorbească şi să-i înveţe înţelepciunea cea dumnezeiască.

Odată, pe când la mânăstirea Muntelui Sinai au venit în pelerinaj şase sute de pelerini, aceştia cu toţii au văzut în timpul servirii mesei un tânăr ager şi îndemânatic foarte, îmbrăcat în haine evreieşti, cum diriguieşte prompt şi cu înţelepciune slugile care serveau la masă. Dar la un moment dat acest tânăr a dispărut brusc. Când fraţii toţi au văzut aceasta şi au început să întrebe unde este, Sfântul Ioan scărarul le-a spus: „Nu-1 căutaţi în zadar, căci acela a fost Moise, prorocul care a condus în locul meu slujirea mesei."

În timpul nevoinţei lui celei îndelungate în peşteră, petrecută în linişte şi tăcere, Sfântul Ioan scărarul a scris multele lui cărţi, dintre care cea mai slăvită este *Scara*. Această carte este citită de către mulţi, chiar şi astăzi.

În această carte Sfântul Ioan scărarul descrie metoda de ridicare a sufletului la Dumnezeu, aşa cum s-ar sui un om pe o scară.

Înaintea morţii lui Sfântul Ioan 1-a desemnat pe Gheorghie, fratele lui după trup, ca să fie stareţ fraţilor în locul lui. Dar Gheorghie a suferit mult auzind că trebuie să se despartă de fratele lui. Atunci Sfântul Ioan i-a zis că dacă va afla îndrăznire la Scaunul lui Dumnezeu îi va cere ca şi el, Gheorghie, să fie luat la ceruri în acelaşi an şi aşa a şi fost. După zece luni Gheorghie s-a sălăşluit şi el printre cetăţenii cerului, alături de marele şi iubitul lui frate, Sfântul Ioan scărarul.

Pomenirea fratelui celui leneş care a murit voios şi liniştit, pentru că nu a judecat niciodată în viaţa lui pe nimeni

Acest monah în viaţa lui fusese leneş la vieţuirea cea monahicească, la postiri, nevoinţe şi rugăciune; dar de-a lungul întregii lui vieţi el nu a judecat niciodată pe nimeni. Astfel, apropierea ceasului morţii 1-a găsit vesel şi liniştit.

Când fraţii cei strânşi în jurul lui 1-au întrebat cum se face că este atât de liniştit când şi-a adunat în viaţa lui atâta mulţime de păcate, el le-a zis: „Credeţi-mă, fraţilor, iată acum îi văd pe îngeri cum ţin scrisoarea pe care stau scrise multele mele păcate. Dar eu le zic lor, aşa zice Domnul: ***Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi; nu osândiţi şi nu veţi fi osândiţi; iertaţi şi veţi fi iertaţi (Luca, 6: 37).*** Şi iată eu în

zilele mele niciodată nu am judecat pe nimeni şi cred milei şi cuvântului Domnului meu că nici eu nu voi fi judecat. Şi atunci îi văd pe ingeri cum rup scrisoarea."

Auzind aceasta, fraţii s-au minunat, mult folosindu-se.

Cântare de laudă la Sfântul Ioan scărarul

Făclie luminoasă pe Muntele Sinai
Strălucind cu dumnezeiască lumină
Este Ioan Scărarul, sfântul stareţ al Muntelui.

El trupul desăvârşit şi-a supus, asemenea
Şi gândurile.

Către desăvârşita biruinţă
El treizeci de trepte a aflat că sunt.

O, minunată strategie,
Tactică desăvârşită!

El moştenire obştii monahiceşti a lăsat
Tactică de aur a războiului duhovnicesc.

El tuturor o a lăsat,
Celor ce în războiul duhovnicesc
De suflet mântuitor
Voiesc să păşească
Şi să învingă.

Tainica Scară prin Duhul Sfânt scrisă
Ioan a alcătuit-o
După ce însuşi din acest cumplit război
Biruitor a ieşit.

Când Sfântul Ioan din această lume a ieşit,
El moştenire a lăsat-o fraţilor săi,
Dar nepreţuit.

Un mare poem epic - acesta este sufletul omenesc,
Când din praful tinei către cer voieşte să se înalţe;

Un poem epic răscolitor al luptei şi suferinţei;
Un poem epic strălucitor al credinţei şi speranţei.

Pe acesta Sfântul loan de Dumnezeu înţelepţitul
Nouă ni l-a dăruit,
Ni l-a dăruit ca pe o armă de foc a biruinţei,
Şi mie şi ţie.

Iar acum Ioan Sfântul înaintea Domnului se roagă,
Ca El să binevoiască nouă a ne trimite ajutor
în urcuşul nostru către El
Pe această Scară;
Ca El către noi Braţele Sale să le întindă,
Şi să ne prindă pe noi,
Cei cei urcăm întins către El.

Cugetare

Dacă ne este de trebuinţă smerenia înaintea oamenilor dacă voim să aflăm slavă de la Dumnezeu şi dacă efortul nostru duhovnicesc susţinut din această viaţă este indispensabil în obţinerea veşnicei fericiri, de ce să-ţi mai pese atunci că unul şi altul clatină din cap, râde trufaş şi îşi bate joc de smerenia ta?

Ioan Isihastul a fost episcop al Ascalonului timp de zece ani. Văzând că slava de la oameni i se face lui piedică, el s-a îmbrăcat ca un monah simplu şi a intrat în Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit, unde a primit ascultarea aducerii lemnelor şi fierberii lintei pentru lucrători. Când însă 1-au cunoscut că este episcop, el s-a închis într-o chilie şi acolo a petrecut timp de patruzeci şi şapte de ani, vreme în care nu s-a hrănit decât cu legume.

Iată cum fugeau părinţii din vechime de onorurile cele lumeşti, după care atât de mulţi dintre noi în zilele noastre aleargă neobosiţi, irosindu-şi nebuneşte viaţa şi pierzându-şi sufletele de dragul prafului şi al cenuşei.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care Şi-a dat sufletul pe Cruce:

- *La cum Sfântul Lui Trup cel mort a fost coborât de pe Cruce şi luat pe braţe de Iosif din Arimateea;*

- *La cumIlosif şi Nicodim au înfăşurat Scumpul Trup al Domnului în pânza de in curat, L-au uns cu aromate şi L-au aşezat într-un mormânt nou;*
- *La cât de credincioşi şi neînfricaţi au fost aceşti nobili bărbaţi şi cetăţeni de seamă, în mijlocul duşmanilor de moarte ai lui Hristos şi în mijlocul tuturor celor care de frica morţii dinspre partea iudeilor fugeau, se ascundeau şi se lepădau de El.*

Predică despre recunoaşterea Fiului lui Dumnezeu în plin întuneric

Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu a fost Acesta! **(Matei 27: 54)** Aşa a strigat sutaşul, cel care a păzit conştiincios crucea, după porunca comandantului său. Căci avea ordin de la superiorii lui să păzească Trupul lui Hristos pe Golgota.

La vedere el nu şi-a făcut decât stricta datorie, acţionând aproape ca o maşină, dar cu acest strigăt sufletul lui s-a trezit. El, un soldat roman, un păgân şi un idolatru, a văzut deodată pe deplin tot adevărul care s-a petrecut în timpul morţii lui Hristos Dumnezeu, atunci când a strigat: *Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu a fost Acesta!*

Necunoscând nimic despre Unul Dumnezeu, necunoscând nimic despre Lege sau Proroci, el a înţeles, a cuprins pe dată într-o fulgerare a inimii şi minţii ceea ce înşişi preoţii Celui Preaînalt şi învăţătorii de Lege nu au voit să înţeleagă.

Cu strigătul sutaşului s-au împlinit Scripturile de Domnul rostite: ***Spre judecată am venit în lumea aceasta, ca cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi (Ioan 9: 39).***

Cu adevărat, iată că cel care era orb cu duhul a văzut, pe când cei care credeau că văd au fost complet orbiţi.

Dar oare a fost cu putinţă ca bătrânii evreilor să nu vadă întunecarea soarelui, nici să simtă cumplitul cutremur de pământ, nici să vadă cum se despică pietrele, nici cum se sfâşie vălul catapetesmei Templului, nici să recunoască mulţii sfinţi care s-au sculat din morminte şi au intrat în Ierusalim în văzul tuturor? Ba nu, căci ei au văzut cu adevărat toate acestea, pe toate, cu de-amănuntul. Şi totuşi duhurile lor au rămas surde, iar inimile lor încremenite ca piatra.

Toate aceste întâmplări cutremurătoare şi ne mai întâlnite ei le-au interpretat probabil aşa cum le-ar interpreta şi în ziua de azi necredincioşii: ca pe nişte iluzii sau coincidenţe. Căci neopăgânii zilelor noastre socotesc drept coincidenţă sau

iluzie tot ceea ce lucrează degetul lui Dumnezeu spre certarea, călăuzirea, sau învăţătura oamenilor.

Sutaşul roman Longin, cel căruia i se poruncise de către superiorii lui să păzească Trupul de pe Golgota, a văzut şi a stat martor tuturor acestor colosale întâmplări fără prejudecăţi, pe care văzându-le şi de care cutremurându-se, a strigat fără teamă credinţa în Fiul lui Dumnezeu de la piciorul Crucii.

Aceasta nu a fost o exclamare nereflectată a unei inimi înspăimântate; ci ea a fost o mărturisire de credinţă, pentru care sutaşul Longin mai târziu şi-a dat şi viaţa, spre a câştiga viaţa cea veşnică în Împărăţia Cerurilor.

O fraţilor, ce mare este acest bărbat, acest centurion roman care, văzând trupul mort al Domnului răstignit între cei doi tâlhari, pe muntele acela de necurăţii care era Golgota, L-a recunoscut în el pe Dumnezeu şi L-a mărturisit ca Dumnezeu!

O, fraţilor, cât de netrebnici sunt acei creştini care, recunoscând că Domnul a înviat, S-a proslăvit, că este Biruitorul şi de biruinţă Purtătorul prin miile lui de sfinţi, mai ţin cu toate acestea în inimile lor şarpele otrăvitor al îndoielii care le ucide zilele şi îi îngroapă de vii în întunericul cel mai dinafară!

O, Răstignite şi înviate Doamne, milostiveşte-Te şi ne mântuieşte pe noi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

31 martie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ipatie, episcopul Gangrelor

Sfântul Ipatie s-a născut în Cilicia şi a fost episcop în cetatea Gangrelor. El a fost unul din părinţii de la întâiul Sinod Ecumenic, ţinut la Niceea, în anul 325 după Hristos, fiind cunoscut tuturor drept un om plin de evlavie şi de sfinţenie, şi ca un făcător de minuni, împăratul Constanţius a poruncit chiar să se facă de către artişti chipul Sfântului Ipatie, chiar din timpul vieţii lui.El păstra acest chip în palatul lui, ca armă împotriva puterilor întunericului.

Pe când se întorcea odată de la Constantinopole Sfântul Ipatie a fost atacat într-o strâmtoare de eretici novaţieni şi a fost aruncat, împreună cu alţii, la pământ, în noroi, în acel moment o femeie din grupul ereticilor 1-a lovit pe sfânt în cap cu opiatră şi aşa 1-a omorât. În aceeaşi clipă însă femeia a înnebunit, a luat aceeaşi piatră şi s-a lovit şi pe sine cu ea. Ceva mai târziu femeia aceasta a fost dusă la mormântul sfântului, care s-a rugat lui Dumnezeu pentru ea. Aşa a luat femeia iertare, prin mijlocirea sfântului de ea ucis, de la Dumnezeu. Căci ea şi-a venit în simţiri şi tot restul vieţii ei şi 1-a petrecut în pocăinţă amară, lacrimi şi rugăciune.

Sfântul Ipatie s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale lui Hristos Dumnezeu la anul 326 de la întrupare.

Pomenirea Sfântului Iona, mitropolitul Moscovei

Sfântul Iona s-a născut în provincia Kostroma. La vârsta de doisprezece ani el a fost tuns monah şi a vieţuit multă vreme ca monah în Mânăstirea Simonov de lângă Moscova.

În timpul Mitropolitului Fotie, Iona a fost uns episcop de Riazan. După moartea mitropolitului Fotie, Sfântul Iona a fost ridicat în scaunul mitropolitan şi trimis la patriarhul Constantinopolului pentru confirmarea hirotonirii. Dar în acelaşi timp Isidor, care era de neam bulgar, reuşind să ajungă el înaintea lui Iona la Constantinopole, a fost uns el Mitropolit al tuturor ruşilor. Văzând acestea Sfântul Iona s-a întors liniştit la Mânăstirea lui din Riazan.

Răutatea lui Isidor însă s-a dat pe faţă către toţi, cu prilejul Sinodului celui eretic de la Florenţa, din anul 1439 după Hristos. Când Isidor s-a întors, după trei ani, de la acel sinod, moscoviţii şi toţi ortodocşii creştini 1-au atacat pe Isidor ca pe un

apostat de la Ortodoxie şi 1-au alungat din scaunul mitropolitan. Nu se cunoaşte cum şi-a sfârşit zilele acest Isidor.

Iona însă, sfântul şi bunul păstor, a fost ridicat după dreptate în scaunul mitropolitan cel gol. El a fost un mare lucrător de minuni, un văzător cu duhul şi un minunat păstor de suflete. Când agarenii au împrejmuit Moscova, Sfântul mitropolit Iona i-a alungat numai cu rugăciunea.

În anii de mai târziu el şi-a dorit ca Dumnezeu să-i trimită vreo boală care prin durere să-1 curăţească desăvârşit, mai înainte de a părăsi această lume. După dorirea lui, Dumnezeu i-a îngăduit o rană la picior, care a fost vestită în vedenie unui anume preot pe nume Iacov.

Sfântul a murit din cauza acestor răni la picioare şi s-a strămutat la locaşurile cele de sus, printre cetăţenii împărăţiei, în ziua de 31 martie a anului 1461 după Hristos.

La moaştele lui au avut loc mari şi minunate minuni. Un mut pe nume Ioan a fost adus la moaştele sfântului.

El a sărutat mâna sfântului şi cum a povestit însuşi mutul mai târziu, acea mână 1-a apucat de limbă şi el a simţit o durere ascuţită. Când mâna a dat drumul limbii lui, Ioan s-a întors către cei care îl aduseseră şi a început să grăiască limpede, ca şi când nu ar fi fost niciodată mut.

Pomenirea Sfântului sfinţit Mucenic Avdas

Sfântul Avdas a fost episcop în cetatea Suzei. El a fost omorât pentru Hristos în anul 418 de la întrupare, prin tăierea capului în timp ce în Persia împărăţea Izdigherd. Diaconul lui, Sfântul Veniamin, a fost eliberat de torţionari cu înţelegerea ca să nu mai predice niciodată Evanghelia. La început diaconul a încuviinţat, dar mai apoi inima lui nu 1-a lăsat să facă aceasta şi el a început cu şi mai multă râvnă să predice din nou Evanghelia lui Hristos în popor. Pentru aceasta diaconul Veniamin a fost prins şi omorât la trei ani după uciderea Sfântului Avdas, în anul 421 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Apolonie

Acest cuvios a fost un mare nevoitor egiptean, cunoscut multora. Pe când era în vârsta de cincisprezece ani el s-a lepădat de lume şi s-a retras în pustietatea unui

munte, unde a vieţuit timp de patruzeci de ani hrănindu-se numai cu verdeţurile ce se puteau găsi acolo. După aceea, el a întemeiat o mânăstire unde s-au adunat cinci sute de monahi.

Sfântul cuvios Apolonie s-a mutat la Domnul cu pace, în anul 395 după Hristos.

Cântare de laudă în cinstea adevărului

Cunoaşteţi adevărul,
ne porunceşte Domnul;
Căci cel care adevărul cunoaşte
robit nu va putea fi niciodată.

Celor credincioşi,
adevărul libertate le este;
Şi prin adevăr,
credincioşii stăpânesc lumea.

Căci robirea curge din minciună
Precum râul din izvor.

Minciuna veşnic îl ţine pe mincinos
În lanţurile robiei.

Minciuna este întunericul cel de la amiază
Care duce veşnic în rătăcire,
Şi prin această rătăcire îi pogoară pe oameni
în gheenă.

Minciuna îl încătuşează pe om cu spaimă,
Spaimă de toţi şi de toate:
De oameni, de lume şi de diavoli.

Dar adevărul este lumina ce risipeşte întunericul,
Şi dăruieşte libertate sclavului disperat:
Libertate faţă de oameni, faţă de lume,
Faţă de spaimă şi faţă de blestemaţii demoni.

Cel care recunoaşte adevărul devine liber.
Prin libertate se câştigă

stăpânire asupra tuturor duşmanilor.

Leagănul libertăţii îl pregăteşte adevărul,
Căci fără adevăr, libertatea nu există niciodată.

Cugetare

Sfântul Ioan Scărarul zice: „Cel care se mândreşte în sineşi cu darul lacrimilor de la Dumnezeu primit şi în sineşi osândeşte pe cel care nu îl are, este ca omul care cere de la împăratul o armă ascuţită pentru război, iar primind-o se omoară singur cu ea" (Treapta a Şaptea).

Dacă ţi s-a înmuiat inima, atunci să fie aceasta intru pocăinţă înaintea lui Dumnezeu sau întru cunoaşterea marii Lui milostiviri, marii lui iubiri faţă de tine - iar nu intru mândrie către fraţii tăi care darul înmuierii inimii cu lacrimi încă nu 1-au primit. Ţine minte cât amar de ani şi a ta inimă a fost învârtoşată şi nesimţitoare.

Iată, odată erau şapte fraţi care sufereau de boală într-un spital. Unul dintre el s-a însănătoşit şi s-a ridicat pe picioare. Aşa făcând, s-a grăbit să le slujească, cu dragoste frăţească, celorlalţi şase care rămăseseră în continuare bolnavi.

Aşa ca fratele acela trebuie să faci şi tu. Să-i ai pe ceilalţi oameni ca pe nişte fraţi, nişte fraţi aflaţi în suferinţă. Dacă simţi că Dumnezeu te-a miluit cu însănătoşirea mai curând decât pe ei, cunoaşte că însănătoşirea ai primit-o în dar, din marea milostivire a lui Dumnezeu, aşa încât cu sănătatea ta să le poţi sluji mai bine fraţilor tăi care sunt mai departe bolnavi.

Căci ce putem avea noi oare cu care să ne mândrim, în condiţiile în care sănătatea nu ne-o dăm noi, ci Dumnezeu? Oare se va putea curăţi groapa de gunoi prin ea însăşi? Nicidecum, ci ea se va curăţi numai de la un izvor curat, care vine mai din adânc şi o curăţeşte.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care a murit Răstignit pe Cruce:

- *Să luăm aminte la Trupul Lui, care S-a odihnit în mormânt;*
- *Să luăm aminte la Duhul Lui, care S-a pogorât la iad şi a eliberat toate sufletele strămoşilor celor drepţi din vechime.*

Predică despre bucuria cea de după întristare

***Deci şi voi acum sunteţi trişti, dar iarăşi vă voi vedea şi se va bucura inima voastră şi bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi* (Ioan 16: 22).**

Căci iată, tatăl urcă pe crucea răstignirii iar fiii lui în jur plâng cu amar. Dar în loc ca fiii să-1 mângâie pe el, el, tatăl, este cel care puternic este să-i mângâie pe fiii lui.

Cam aşa s-au întâmplat lucrurile şi cu Mântuitorul şi cu ucenicii Lui. Mergând către moartea Lui cea amară, pe Stăpânul îl îndurerează mai mult durerea ucenicilor Lui decât suferinţa pe care ştia că avea să o îndure. El îi mângâie cu nădejde nemincinoasă şi îi întăreşte cu prorocia unei noi şi minunate fapte, ce avea să se întâmple neapărat: *Dar iarăşi vă voi vedea.*

Aceasta este prorocia învierii Lui celei prea slăvite. Căci Lui nu i S-a întâmplat niciodată ceva care să nu fi fost prorocit. Căci El nu a prorocit doar despre Sine însuşi, ci şi despre ucenicii Lui. A prorocit că ei se vor afla în strâmtorări mari, ca acelea ale femeii care naşte în cumplite dureri; dar că aşa cum femeia uită de durerile ei insuportabile după ce a dat naştere pruncului, căci se bucură *că s-a născut om în lume* (Ioan 16: 21), aşa va fi şi cu ei.

Căci în conştiinţa ucenicilor încă nu era cu totul limpede că Stăpânul Hristos este cu desăvârşire Dumnezeu-om. Căci câtă vreme îl cunoscuseră ca pe un om supus suferinţei şi durerii obişnuite muritorilor, ei L-au cunoscut doar în parte; căci inimile lor se aflau încă în durerile naşterii. Dar când L-au văzut din nou – ridicat din morţi şi înviat, lucrând cu putere minuni mari, Stăpân atotputernic asupra pământului şi cerului, durerea şi întristarea s-a risipit din inimile lor şi în loc a răsărit biruitoare bucuria. Căci atunci Hristos a luat desăvârşitul şi adevăratul Lui Chip în inimile lor ca Dumnezeu-Om şi atunci ei L-au cunoscut în plinătatea şi deplinătatea Lui. Doar atunci cu adevărat S-a născut Hristos în inimile lor.

Aşa este şi cu noi, fraţilor: câtă vreme îl cunoaştem pe Mântuitorul doar ca pe Cel care S-a născut la Betleem şi a murit pe Golgota, noi nu-L cunoaştem decât în parte pe Mântuitorul Hristos, Stăpânul nostru. Noi îl vom cunoaşte pe deplin doar atunci când îl vom cunoaşte şi ca pe Cel înviat, ca pe Biruitorul asupra morţii.

O, Atotbiruitorule Stăpâne Doamne, milostiveşte-Te spre noi şi dă-ne nouă bucuria credinţei învierii Tale, cu care şi pe ucenicii Tăi i-ai bucurat, Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumită în veci. Amin.

Saints for April 1–8

1. St. Mary of Egypt; Venerable Fathers: St. Macarius, St. Euthymius, St. Abraham the Martyr

2. Venerable St. Titus; Holy Martyrs: St. Amphianus, St. Edesius, St. Polycarpus

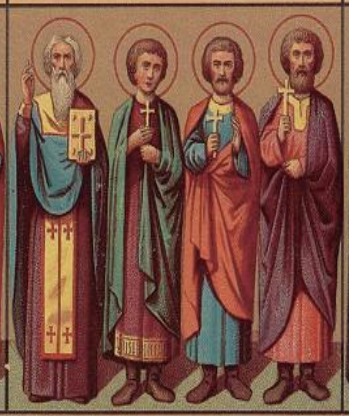

3. Venerable Fathers: St. Nicetas, St. Illyricus

4. Venerable Fathers: St. Joseph, St. George, St. Pherbutha the Martyr, Venerable St. Zosimas

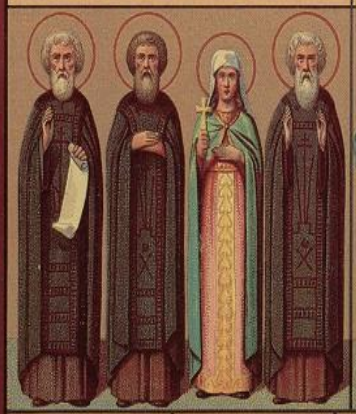

5. St. Holy Martyrs: St. Agathopodes, St. Theodulus, St. Publius; Venerable Fathers: St. Theonas, St. Symeon, St. Plato the Confessor

6. St. Eutychius; Venerable St. Platonida

7. St. George the Confessor; Ven. St. Daniel

8. Holy Apostles: St. Herodion, St. Plegon, St. Agabus, St. Hermes, St. Rufus, St. Asyncritus; St. Pausilypus the Martyr; St. Niphon of Novgorod

Saints for April 9–15

9. St. Eupsychius · St. Bademus · Holy Martyrs: St. Desan, St. Abdiesus, St. Mariabus

10. St. Maximus · St. Africanus · Holy Martyrs: St. Pompeius, St. Theodore, St. Alexander, St. Zeno, St. Terence, St. Azadanes, St. James, St. Abdicius

11. St. Antipas the Martyr · Venerable Fathers: St. Pharmuthius, St. John, St. Processus · Holy Martyrs: St. Martinian

12. St. Basil the Confessor · St. Isaac · St. Athanasia, St. Menas · St. Anthusa, St. David · St. Zeno, St. John

13. Holy Martyrs: St. Artemon, St. Crescens, St. Thomais

14. St. Martin the Pope · St. Anthony · Holy Martyrs: St. Eustathius, St. John

15. St. Aristarchus · St. Pudens, Trophimus · St. Anastasia, St. Basilissa

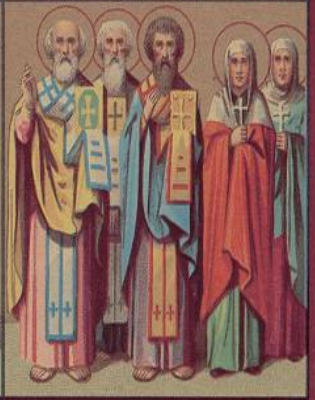

Saints for April 16–22

16. St. Virginmartyrs: St. Agape St. Chione Irene — Holy Martyrs: St. Leonidas St. Calista — St. Charissa St. Nunechia — St. Nice St. Basilissa — St. Galina

17. Holy Martyrs: St. Abdechalas St. Symeon — V. St. Acacius St. Ananias — V. St. Zosimas St. Ascitrea St. Adrian

18. Ven. St. John — St. Cosmas Ven. Auxentius — Holy Martyrs: St. Victor — St. Zeno St. Zoticus — St. Acindynus St. John

19. Ven. St. John — St. George the Confessor — St. Tryphon the Patriarch — St. Holy Martyrs: Christopher — St. Theonas

20. St. Theodor St. Gregory — St. Athanasius the Patriarch — St. Athanasius the Patriarch

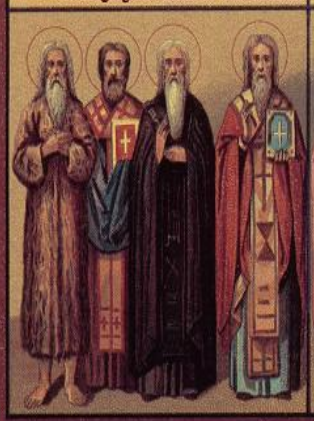

21. St. Januarius St. Sossius — Holy Martyrs: St. Theodore — St. Philippa Patr. St. Dioscorus — St. Apollos St. Isaac — Maximian Ios

22. St. Theodore the Sykeote — Ven. St. Vitalius

Saints for April 23–30

23. St. Anatolius · St. Alexandra · St. George · St. Protoleon

24. St. Sabbas · St. Valentine · St. Neon · St. Leontius · St. Pasicrates · St. Symeon · St. Longinus · St. Elizabeth · St. Eusebius · St. Thomas · of the Caves

25. Holy Apostle & Ev. St. Mark

26. St. Basil · St. Stephen of Perm · Ven. St. Glaphyra

27. Holy Apostle · St. Stephen · St. Symeon · of the Caves

28. St. Holy Apostles: · St. Cercyra · St. Quinctilian · St. Cyrill · Jason · St. Sosipater · St. Maximus · St. Dada

29. St. Theognes · St. Rufus · St. Theostichus · St. Thaumasius · St. Theo- · Ven. St. · St. Rhodopianus · St. Magnus · St. Antipater · St. Artemas · St. Philemon · dotus · Memnon · the Martyr

30. Holy Apostle · St. · St. Maximus · St. James · Donatus · the Martyr

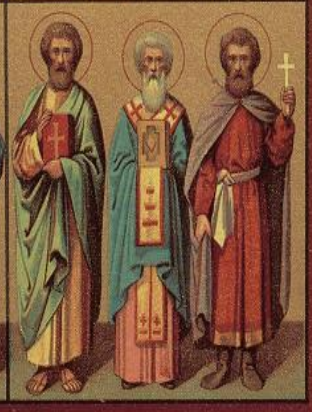

l aprilie

Pomenirea Sfintei cuvioase Maria Egipteanca

Biografia acestei prea minunate sfinte femei a fost scrisă de Sfântul Sofronie, patriarhul Ierusalimului.

Odată, în timpul Sfântului şi marelui Post, un anume ieromonah, Avva Zosima, s-a retras în pustia cea mai dinlăuntru, cea de dincolo de Iordan, cale de douăzeci de zile de mers. Deodată el a zărit silueta unei fiinţe omeneşti, goală, cu pielea trupului zbârcită foarte şi cu părul alb strălucitor, ca lâna; aceasta zărindu-1 şi ea de departe, a început să fugă de la faţa părintelui, repede. Bătrânul însă a alergat şi el după acea fiinţă cât a putut şi el de repede, până când aceea, oprindu-se la un râu, a strigat tare: ***„Avva Zosima, iartă-mă pentru Domnul! Dar nu pot vedea faţa ta căci femeie sunt şi sunt goală!"***

Atunci bătrânul Zosima şi-a scos straiul de pe deasupra şi 1-a aruncat femeii care, înfăşurându-se cu el, a ieşit din ascunzişul în care intrase.

Bătrânul s-a înspăimântat văzând că acea femeie necunoscută din pustie îl strigă pe nume. Rugându-se de ea cu lacrimi să nu-i ascundă nimic din istoria ei, căci Dumnezeu îl trimisese spre povăţuire şi înţelepţire în pustia aceea, femeia i-a povestit care a fost viaţa ei.

Ea se născuse în Egipt şi începuse să ducă o viaţă plină de desfrânări în Alexandria încă de la vârsta de doisprezece ani; în astfel de necurată viaţă a trăit ea timp de şaptesprezece ani. Mânată de poftele nestăpânite ale trupului ei, ea s-a îmbarcat odată într-o corabie care avea destinaţia Ierusalim. Ajungând în Sfânta Cetate, a voit să meargă şi să se închine şi ea lemnului Sfintei de viaţă făcătoarei şi cinstitei Cruci, dar o putere nevăzută o împiedica pe ea ca să intre în biserică. Cuprinsă de spaimă, ea a privit către icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din naos şi năpădită de silă şi de ruşine faţă de toată ticăloasa şi necurata ei viaţă, s-a rugat Maicii Domnului să o lase să se apropie şi ea de lemnul Sfintei Cruci şi să i se închine, făgăduind Maicii Domnului că de aici înainte va face cum îi va porunci ea şi se va duce oriunde Preacurata îi va spune. Atunci puterea nu a mai împiedicat-o să intre în biserică şi să îşi împlinească dorinţa.

Închinându-se cinstitului Lemn, Maria s-a întors în naos şi a mulţumit cu lacrimi Maicii Domnului că a ascultat ruga ei, a prea păcătoasei. În acel moment a auzit un glas care i-a zis: ***„Du-te dincolo de Iordan şi vei afla acolo adevărata pace."***

Ea pe dată şi-a cumpărat trei pâini şi a pornit spre Iordan, unde a ajuns în aceeaşi seară. În ziua următoare ea a primit Sfânta împărtăşanie în Mânăstirea Sfântului Ioan, după care a trecut de cealaltă parte a râului Iordan. Ea a rămas în acea pustie timp de patruzeci şi şapte de ani, fără să iasă de acolo niciodată, pentru nici o trebuinţă, chinuindu-se de mari şi multe spaime şi de gândurile cele de desfrânare, ca şi de nişte fiare sălbatice. Ea se hrănea cu ce verdeţuri putea găsi în acea pustie.

Terminându-şi de istorisit viaţa către Avva Zosima, ea s-a dus puţin mai încolo, stând la rugăciune; bătrânul a văzut atunci cum femeia se înalţă uşor în văzduh. După rugăciune, femeia 1-a rugat să vină din nou în anul următor la acelaşi loc al ţărmului Iordanului şi să aducă cu el şi Sfânta Împărtăşanie; căci ea va fi acolo, dorind să se cuminece cu Sfintele lui Hristos Taine, după patruzeci şi opt de ani.

Bătrânul a venit negreşit în următorul an cu Sfânta Împărtăşanie şi cu un coş de merinde pentru Sfânta, la acelaşi loc de pe malul Iordanului, întrebându-se cum va face să-i ducă Sfânta Împărtăşanie, căci iată, nu este luntre; căci ajunsese acolo şi spre seară.

Atunci, în lumina lunii, Avva Zosima a văzut-o pe pustnică apropiindu-se de ţărm, de cealaltă parte a apei, a văzut-o însemnând apa cu semnul sfintei cruci şi venind către el, păşind pe apă ca pe uscat.

După ce s-a împărtăşit, sfânta 1-a rugat pe Avva să vină şi în următorul an, la izvoraşul la care a văzut-o prima oară, cel care se afla la douăzeci de zile de mers în pustia mai dinlăuntru, de dincolo de Iordan.

Aşa făcând şi în următorul an, precum îi poruncise sfânta, Avva Zosima a găsit trupul sfintei mort în acel loc. Deasupra capului sfintei, stăteau scrise cu litere pe nisip următoarele cuvinte: „Avva Zosima, îngroapă trupul smeritei Maria chiar în locul în care îl găseşti. Dă ţărina ţărinei. Am murit pe l aprilie, în chiar noaptea mântuitoarei Patimi a Domnului nostru Iisus, după ce am primit din mâinile prea cuvioşiei tale Sfintele şi nemuritoarele lui Dumnezeu taine."

Aşa a aflat Avva Zosima şi numele femeii, pe care nu îl ştiuse nici când a auzit istoria ei, nici când i-a adus un an după aceea Sfintele Taine. Şi încă altă minune 1-a mai umplut pe bătrânul Zosima de spaimă, şi anume că luând şi împărtăşindu-se cu Sfintele Taine la malul Iordanului, ea a ajuns tot în aceeaşi seară la pârâiaşul la care Avvei Zosima îi trebuiseră atunci douăzeci de zile ca să ajungă până la el. Astfel, prea sfinţitul bătrân a îngropat trupul minunatei Sfinte a lui Dumnezeu, Maria Egipteanca.

Ajungând la mânăstirea lui, cuviosul Zosima a povestit înaintea întregii obşti povestea vieţii acestei prea minunate femei, împreună cu toate minunile ei la care a fost însuşi martor. Aşa ştie Dumnezeu să proslăvească pe acei mari păcătoşi care cu adevărat se pocăiesc în toate zilele vieţii lor.

Sfânta Maria Egipteanca se mai prăznuieşte de către Biserică şi în Duminica a cincea din Sfântul şi marele Post. În aceste sfinte zile de post, Biserica oferă viaţa acestei sfinte ca pildă vie de pocăinţă adevărată pentru toţi creştinii.

Sfânta Maria Egipteanca a trecut la locaşurile cele cereşti cam pe la anul 530 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Meletie, episcopul Sardelor din Asia Mică

Sfântul Meletie a fost minunat arhipăstor de suflete în Biserica creştină a veacului al doilea. Lucrând cu dumnezeiască îndemânare, el s-a străduit să adune toate cărţile Sfintelor Scripturi într-un singur codex.

Cu blândeţea, evlavia şi sfinţenia vieţii lui, el s-a nevoit să restaureze pacea şi liniştea în Biserica din Laodiceea, care era tulburată de problema datei la care trebuie prăznuită Slăvită înviere a lui Hristos.

În afară de aceasta, el a fost zid de apărare a creştinismului contra tuturor idolatriilor păgâne.

El a călătorit la Roma cam pe la anul 170, spre a-i înmâna împăratului Marc Aureliu o Aplogie scrisă a Bisericii creştine.

Sfântul Meletie, acest bărbat învăţat, evlavios şi arzând de focul râvnei dumnezeieşti, a adormit cu pace în Domnul la anul 177 după Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Procopie, cehul

Cuviosul Procopie s-a născut în oraşul Hotis din ceea ce astăzi reprezintă Republica Cehă.

El a fost hirotonit preot şi apoi s-a retras într-un munte spre a trăi după modelul sihaştrilor răsăriteni din vechime.

Herzog Ulrich 1-a aflat din întâmplare pe sihastrul Procopie şi văzând unde trăieşte şi se nevoieşte, 1-a ajutat să întemeieze acolo o mânăstire cu praznicul Sfântului Ioan, Botezătorul Domnului pe malul râului Sazava.

Acest sfânt bărbat a trecut la cele veşnice la anul 1053.

Cântare de laudă la Sfânta Maria Egipteanca

Femeie a pocăinţei, a sinelui ei
Aspră judecătoare,
Maria a hotărât de faţă omenească
Pururi să se ascundă.

Da, o, vai mie păcătoasei,
Cea de păcat înnegrită!
Patimile ca nişte fiare muşcă
Din carnea inimii;
Ca şerpi veninoşi colcăie înlăuntrul
sufletului.

Da, o, vai mie păcătoasei,
Cea care de patimi sunt sfâşiată!

Dar Tu pentru păcătoşi ai venit să Te jertfeşti,
Domnul meu şi Dumnezeul meu!
Nu Te scârbi de mine, mult necurată!
O, ascultă plânsul şi jalea ticăloasei Maria
Al celei mai păcătoase dintre pământeni!

Domnul S-a milostivit,
El pe Maria a vindecat-o;
înnegritul ei suflet mai alb decât zăpada l-a făcut.

Slavă Ţie, Domnul meu şi Dumnezeul meu,Slavă Ţie!

Căci iată Tu vasul necurăţiei de nerecunoscut l-ai înnoit,
Şi cu aur curat l-ai împodobit;
Tu harul Tău întru dânsul ai turnat,
Şi din belşug ai turnat.

O, milostivirea Ta cea mare, Doamne,
O, Slavă Ţie,
Domnul meu şi Dumnezeul meu!

Maria s-a împodobit cu Duhul
Ca şi cu un strai de lumină,
Ea s-a încins cu putere
Ca şi un înger al lui Dumnezeu,
Prin puterea Duhului Tău,
Domnul meu şi Dumnezeul meu,
Prin marea ta milostivire,
Maica Domnului meu!

Dar ce este această minunată mireasmă
Ce din această pustie respiră?
Ea este asemenea miresmei curate de tămâie
Din Casa lui Dumnezeu.
Este sfinţenia Mariei
Cea care bine miresmează pustia!

Cugetare

Oare cum se face că avem atâta bogăţie de mărturii scrise despre marile suferinţe şi despre sfinţenia bărbaţilor şi femeilor creştine celor de demult, dar şi de aproape?

Aceasta se întâmpla deoarece chiar şi în conştiinţa oamenilor doar sfinţii sunt cu adevărat mari biruitori, adevăraţi învingători. Căci cum va fi cineva victorios fără conflict, fără durere şi fără suferinţă?

Chiar şi în războaiele omeneşti, nimeni nu se socoteşte erou fără să fi trecut prin focul luptelor, fără să fi suferit cumplit, fără să fi fost rănit, fiecare rană socotindu-i-se ca o medalie. Cu atât mai mult este aşa în războiul duhovnicesc, cel care se duce pentru un adevăr suprem, cunoscut şi învederat şi în care nu poate să încapă lauda de sine şi prea mărirea propriilor isprăvi, căci ele în războiul duhovnicesc nu ajută la nimic, dimpotrivă îl duc pe războinic la pierzanie.

Cel care nu se angajează în luptă pentru dragostea lui Hristos, fie cu lumea, fie cu diavolul, fie cu propriul sine, cum va putea fi el socotit printre ostaşii lui Hristos? Aşadar, cum se va număra cineva printre împreună-biruitorii cu Hristos?

Despre acest cumplit război duhovnicesc i-a grăit Maria Egipteanca, Bătrânului Zosima: ***„În primii şaptesprezece ani pe care i-am petrecut în pustie m-am luptat cu poftele cele nebuneşti ale trupului meu mai cumplit decât cu nişte fiare sălbatice. Căci pofteam să mănânc carne şi peşte, din care aveam cu îmbelşugare în Egipt. Mai pofteam să beau vin ales, pe când în pustie nu găseam nici măcar apă ca să-mi potolesc ticăloasa mea sete. Pofteam să aud cântece de desfrânare. Plângeam de durere, strigam, şi îmi băteam pieptul. Strigam şi mă rugam în genunchi către Maica lui Dumnezeu să mă izbăvească de aceste cumplite fiare ale gândului, să mă izbăvească de acest chin. După ce am plâns şi m-am zbuciumat ani îndelungaţi fără să abandonez lupta, am văzut deodată o lumină care m-a înconjurat din toate părţile, şi o anume pace minunată, niciodată cunoscută mie, mi-a inundat sufletul."***

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus, la Trupul Lui cel neînsufleţit:

- *Să luăm aminte la Trupul Lui cel neînsufleţit care zace în mormânt fără viaţă, Cel care în viaţă fiind a înviat şi morţii din morminte;*
- *Să luăm aminte la cum şi mort fiind, iudeii fierbeau de ură pentru El;*
- *Să luăm aminte la cum chiar ucenicii Lui s-au încuiat prin casele lor de frica iudeilor (Ioan 20: 19).*

Predică despre împlinirea marii prorocii

Ca un miel spre junghiere S-a adus (Isaia 53: 7).

Văzând cu ochiul duhului său prorocesc prin secolele viitoare, slăvitul proroc Isaia a strigat tare prorocia minunii ce avea să vie, înfricoşata Jertfă de pe Golgota. De departe în timp el L-a văzut pe Stăpânul Iisus Hristos ducându-Se la jertfă precum un miel fără de glas ce este dus la junghiere. Căci mielul merge la junghierea sa ca şi cum ar merge la păşunea din care îşi ia hrană: fără să se apere, fără să se teamă, fără răutate.

Astfel a mers şi Domnul nostru la Jertfa Sa: fără să Se apere, fără să Se teamă, fără răutate. El nu a strigat: „Oamenilor, nu faceţi aceasta!" El nu a întrebat: „Oamenilor, pentru ce îmi faceţi aceasta?" El nu a osândit pe nici unul dintre ucigaşii Lui. El nu S-a revoltat, nu a protestat, nu S-a împotrivit uciderii Lui. El nu S-a mâniat. El nu a gândit răul despre ucigaşii Lui, despre cei care au cutezat să se facă Lui judecători.

- *Când din fruntea Lui înconjurată de spini a început să curgă sângele, El a stat tăcut.*
- *Când Faţa Lui a fost murdărită de scuipatul nelegiuiţilor, El a rămas tăcut.*
- *Când Lemnul Crucii pe care o ducea în spate s-a îngreunat asupra Lui, El a îndurat şi a mers mai departe.*
- *Când durerea L-a covârşit pe când stătea răstignit pe Cruce, El a plâns, dar nu către oameni, ci către Tatăl Lui Cel din Ceruri.*
- *Când Şi-a dat Duhul Său, Ochii Lui S-au îndreptat către cer, iar nu către pământ. Căci izvorul puterii Lui este în cer, iar nu pe pământ. Iar izvorul mângâierii Lui este Dumnezeu Tatăl, iar nu oamenii. Căci Patria Lui cea adevărată este Împărăţia Cerurilor, iar nu cea a pământului.*

Iată Mielul lui Dumnezeu Cel ce ridică păcatul lumii (Ioan 1: 19). Aşa a strigat Sfântul Ioan Botezătorul când L-a văzut pre Stăpânul Iisus Hristos. Şi iată, acum se împlineşte această prorocie pe Muntele Golgota. Iată acum Se jertfeşte şi Se omoară Mielul lui Dumnezeu, pentru păcatele lumii, ale întregii omeniri celei din veac şi până în veac.

O, fraţilor, această prea costisitoare jertfă s-a făcut şi pentru păcatele noastre, ale celor de acum, ale mele şi ale voastre.

Sângele Mielului celui blând şi fără de pată S-a adus pentru toate timpurile şi pentru toate generaţiile, de la întâiul şi până la cel din urmă om de pe pământ. Plânsul Lui din grădina Ghetsimani a fost şi pentru noi şi pentru răutatea noastră şi pentru slăbiciunea noastră şi pentru păcătoşenia noastră. Şi pentru noi cei de acum S-a vărsat acel sânge.

Fraţilor, să nu dispreţuim cea de nedescris şi prea costisitoare jertfă cu care noi am fost răscumpăraţi. Doar în baza ei avem noi vreo valoare ca oameni, în absenţa ei sau în condiţiile în care noi ne lepădăm de ea, atunci noi ca oameni nu mai valorăm nimic. Nu suntem decât un fum fără foc şi nişte nori cenuşii fără de ploaie.

O, Stăpâne prea milostive Doamne, miluieşte-ne şi Te milostiveşte şi spre noi, căci numai Ţie se cuvine toată cinstea şi mulţumita în veci, Amin!

2 aprilie

Pomenirea Sfântului cuvios Tit, făcătorul de minuni

Încă din tinereţe Tit L-a iubit pe Hristos şi a urât deşertăciunile lumii. De aceea el s-a lepădat de lume, a intrat într-o mânăstire şi s-a îmbrăcat în chipul îngeresc.

Fără nici un fel de păreri de rău el a început să păşească hotărât pe calea mâhnicioasă şi strâmtă a vieţuirii monahale. Înarmându-se cu sfânta răbdare, el a dobândit două mari virtuţi: smerenia şi ascultarea, în acestea el i-a întrecut ≪ nu doar pe toţi fraţii din mânăstire, dar şi pe toţi oamenii≫.

El încă din tinereţe şi-a păzit cu străşnicie curăţia inimii şi a trupului.

În vremurile prigoanelor împotriva sfintelor icoane şi a cinstitorilor lor, cuviosul Tit a stat tare şi neclintit ca un adevărat stâlp al Ortodoxiei şi al Bisericii lui Hristos.

Pentru marea sa dragoste, smerenie şi curăţie, Dumnezeu i-a dăruit darul facerii de minuni, atât în timpul vieţii, cât şi după cinstita sa adormire.

Plecând la Domnul, el a lăsat în urma lui mulţime nenumărată de ucenici. Sfântul cuvios Tit a adormit cu pace în veacul al nouălea.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Amfian şi Edesie

Aceşti doi tineri erau fraţi de sânge din cetatea Patarelor, provenind din părinţi foarte nobili, dar păgâni. Pe când studiau ştiinţele seculare în vestitele universităţi ale cetăţii Beirutului, ei s-au luminat cu Duhul lui Dumnezeu şi dându-şi seama de minciuna credinţei păgâne, au văzut limpede cu discernământul ochiului duhului adevărul creştin.

Când s-au întors la casă şi în cetatea lor ei au văzut că nu mai pot să locuiască împreună cu părinţii lor şi cu rudele lor, lucru pentru care au hotărât amândoi să plece în taină către Cezareea Palestinei, la preotul Pamfilie, bărbat vestit pentru marea învăţătură şi sfinţenia vieţii.

Sub îndrumarea marelui Pamfilie ei au studiat cu plăcere şi cu râvnă legea lui Dumnezeu ziua şi noaptea, dându-se pe dânşii cu dragoste şi ascezei celei trupeşti.

Se spune despre Amfian că era în vârstă de douăzeci de ani după vârsta trupului, dar de o sută de ani după puterea înţelegerii şi generozitatea şi căldura duhului.

În timpul izbucnirii persecuţiilor lui Maximian mulţi creştini au părăsit cetatea şi s-au ascuns în pustie de frica chinurilor şi a lepădării. Alţii însă s-au dat cu bucurie la chinuri pentru mărturisirea publică a Mântuitorului Hristos, a celui care S-a jertfit pentru ei.

Printre aceştia s-a numărat şi Amfian. Fără să se teamă, el a intrat în templul păgânesc unde cezarul Urban aducea jertfe necuraţilor draci, a apucat mâna cezarului şi i-a ţinut-o, ca să nu poată aduce jertfa cea spurcată, strigându-i că necuraţi sunt idolii pe care vrea să-i cinstească şi că unul este Dumnezeu, Care locuieşte în inimi.

Unii dintre păgânii care erau acolo,care au văzut nemaipomenitul curaj al lui Amfian şi au auzit cuvintele lui, s-au pocăit intru acel ceas şi au îmbrăţişat credinţa creştină. Dar cezarul cel înnebunit de ură 1-a dat pe Amfian la chinuri. Printre ele s-a numărat şi acela că a înfăşurat picioarele tânărului în bumbac şi a pus foc dedesubt. Văzând că nimic nu i se întâmplă şi că a rămas viu, 1-a aruncat în mare, după ce i-a legat o piatră de gât. Dar marea s-a mâniat şi a aruncat trupul mucenicului înapoi în cetate.

Cu prilejul aceloraşi prigoane, Edesie a fost aruncat în nişte mine de cupru din Palestina, iar mai târziu, dus în Egipt. În Alexandria Edesie s-a aprins de focul mâniei celei dumnezeieşti când a văzut cum necuratul cezar Hierocle adună la un loc în piaţa cetăţii monahii, fecioare creştine şi femei virtuoase şi le pregăteşte spre batjocura desfrânaţilor în casele cele de pierzanie. Văzând acestea şi plin de dumnezeiască mânie, Edesie a alergat în piaţă şi 1-a lovit cu putere pe ticălosul cezar. Pentru aceasta a fost torturat şi aruncat în mare ca şi fratele lui Amfian.

Aşa s-au adus cei doi fraţi jertfă Stăpânului Hristos, ca şi nişte miei nevinovaţi, pe la anul 306 după întrupare, strămutându-se la locaşurile cele cereşti ale Stăpânului lor.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Amfian şi Edesie

Cei doi fraţi jertfă pe ei s-au adus
Lui Hristos Dumnezeu,
Desăvârşit dispreţuind trupul mort al lumii,
Cel rău mirositor.

Amfian şi Edesie se numesc ei,
Fraţi din pântece, fraţi minunaţi,
În chinuri asemenea lui Hristos.

Cei care în Dumnezeu credinţă au
Lumea o socotesc ca pe un nimic;
Pe când unui suflet mort,
Aceasta mai de preţ îi este
Decât Dumnezeu.

Cui pe Hristos îl iubeşte
De moarte nu îi este frică;
Căci înaintea morţii stând,
El se numără cu nemuritorii.

Oricine crede că moartea e adevăratul,
Sinistrul sfârşit a toate,
O viaţă duce de disperare sumbră,
Căreia îi este sclav.

Pe când mucenicii văd că moartea
Un văl doar este, al cerului.

Cu pilda lor ei arată
Că de moarte nu trebuie să ne temem.

Nu te spăimânta zadarnic, omule, ci cunoaşte
Că Raiul există,
Ci spăimântă-te mai degrabă de Ziua Judecăţii
Raiului înaintemergătoare.

Păcătoşilor le place mai mult să creadă
Că nu există Rai.
De aceea întreabă ei nervoşi:
„Dar unde este Raiul? Arată-mi-l!"

Păcătosule, cunoaşte că Raiul
Este acolo unde tu nu poţi fi,
Cunoaşte că tu şi Raiul
În veci nu veţi fi împreună.

Cugetare

„Este mai bine să fii un om simplu şi neînvăţat şi să te apropii de Dumnezeu cu dragoste, decât să fii un om învăţat şi cu multă carte şi să fii un duşman al lui Dumnezeu." Acestea sunt cuvintele Sfântului sfinţit mucenic Irineu din Lyon.

Adevărul acestor cuvinte s-a confirmat de nenumărate ori în istorie şi se confirmă şi în zilele noastre. La aceste cuvinte trebuie să le mai adăugăm şi pe următoarele: anume, că iubitorii de Dumnezeu nu sunt niciodată simpli şi neînvăţaţi, dimpotrivă sunt cei mai învăţaţi, pentru că ştiu destul încât să vadă că pot şi trebuie să Îl iubească pe Dumnezeu.

Din întreaga cunoaştere umană aceasta şi este cea mai importantă şi cea mai înaltă. Putem şi chiar trebuie să adăugăm că cei care nu îl iubesc pe Dumnezeu, ba chiar îl urăsc şi îi sunt duşmani pe faţă nu pot fi oameni învăţaţi - chiar atunci când ei se consideră astfel - deoarece învăţătura lor este inevitabil haotică, fără principiu şi fără coerenţă. Principiul şi coerenţa oricărei învăţături este Dumnezeu.

Unii sfinţi, ca de pildă Sfântul Pavel cel simplu, nici nu ştiau măcar să citească sau să scrie, dar cu puterea duhului lor şi a iubirii dumnezeieşti care îi însufleţea ei s-au făcut mai înalţi în cunoaştere decât întreaga lume.

Mai mult, oricine se apropie de Dumnezeu cu dragoste în veci nu va fi capabil de crimă. Căci cunoaşterea care nu este îngemănată cu iubirea faţă de Dumnezeu în veci este motivată de duhul criminalităţii şi al războiului.

Sfântul Eftimie cel Mare zice: „Să aveţi dragoste; căci ceea ce este sarea pentru orice hrană, aceea este dragostea pentru orice virtute."

Orice virtute este fadă, fără gust şi rece dacă nu este condimentată cu focul iubirii celei dumnezeieşti.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care S-a pogorât la iad:

- *La bogăţia minunată a planului Lui de mântuire a lumii, care cuprinde toate generaţiile de oameni de pe pământ, din începuturi, şi până la sfârşit;*
- *La cum a venit El pe pământ nu doar pentru cei care atunci trăiau pe pământ şi care aveau să trăiască în viitor până la sfârşitul lumii, dar şi pentru cei care deja trăiseră şi erau deja morţi la venirea Lui;*

- *La cum El, zăcând în mormânt cu trupul, S-a pogorât la iad cu duhul, vestind celor din iad mântuirea şi rupând lanţurile celor ferecaţi.*

Predică despre Dumnezeul Cel viu şi despre copiii Lui cei vii

Că dacă trăim, pentru Domnul trăim şi dacă murim, pentru Domnul murim. Deci şi dacă trăim şi dacă murim, ai Domnului suntem **(Romani 14:8).**

Ai cui suntem noi câtă vreme suntem vii în această viaţă? Ai Domnului suntem.

Şi ai cui suntem noi după ce murim şi plecăm din această viaţă? Ai Domnului, negreşit.

Ai cu sunt drepţii acestui pământ? Ai Domnului.

Dar păcătoşii? Tot ai Domnului.

Domnul îmbrăţişează toate şi pe toţi, vii şi morţi, pe cei din trecut, prezent şi viitor. Căci nimeni nu este mai atot şi atoate în ale Sale braţe cuprinzător decât Domnul nostru Iisus Hristos.

Oare care dintre aşa-numiţii binefăcători şi filantropi ai omenirii, învăţători, conducători şi oameni luminaţi, au încercat măcar vreodată să facă vreun bine celor deja morţi? La această întrebare răspundem clar imediat: Nici unul! Chiar ideea este ridicolă în ochii lumii - auzi, să faci bine celor morţi!

Lucrul este amuzant la culme pentru toţi cei care cred că moartea este mai tare decât Dumnezeu şi că ceea ce apucă să înghită moartea este înghiţit şi mort pentru totdeauna.

Dar preocuparea pentru cei morţi, de a face bine celor morţi şi adormiţi, a încetat a mai fi un lucru de amuzament de la venirea în trup a Domnului nostru Hristos, care ne-a descoperit că El este Dumnezeu, Dumnezeul celor vii şi care ne-a arătat aceasta prin acţiunile Sale, prin aceea că S-a pogorât la iad ca să mântuiască sufletele drepţilor celor din veac adormiţi, începând cu Adam şi până la moartea Sa pe Cruce.

Domnul nostru este Atoatecuprinzător şi Atotslăvit,

⇒ *mai întâi prin aceea că discerne toate cu gândul Său Atoatevăzător (căci El Se gândeşte la fiecare om de pe pământ născut din femeie, fie el mort, sau viu);*

⇒ *apoi prin faptul marii Lui iubiri (căci El îmbrăţişează toate sufletele drepţilor, indiferent de timpul său de locul în care stau ascunse) şi*

⇒ *în sfârşit prin neîncetata Sa lucrare (căci El lucrează veşnic în folosul fiecăruia) de călăuzire, de mântuire, de ducere a fiecărui suflet în împărăţie, de proslăvire a lui înaintea Feţei Tatălui Ceresc, a Duhului de Viaţă făcător şi a miriadelor de sfinţi îngeri.*

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Ţie se cuvinte toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

3 aprilie

Pomenirea Sfântului Nichita, mărturisitorul

Sfântul Nichita s-a născut în Bitinia, în cetatea Cezareei. Tatăl lui, Filaret s-a tuns monah după moartea soţiei lui, dându-1 pe copilul Nichita în grija bunicii, mama sa. Ajungând la vârsta desăvârşită şi terminându-şi toate studiile, tânărul Nichita a intrat în Mânăstirea Medikion, unde stareţul Nichifor 1-a tuns monah.

După şapte ani de aspre nevoinţe monahiceşti, patriarhul Tarasie 1-a hirotonit intru diacon.

După moartea stareţului Nichifor şi a monahului Athanasie, fratele lui bun întru luptele monahiceşti, obştea mânăstirii 1-a ales într-un glas egumen pe Nichita, împotriva voinţei lui.

Timp de mulţi ani Sfântul Nichita a fost pildă vie de nevoinţe şi sfinţenie a vieţii pentru fraţii lui.

Venind la cârma împărăţiei Leon al V-lea Armeanul, după evlavioasa împărătească Irina şi dreptcredincioşii împăraţi Nichifor şi Mihail, s-a aprins din nou erezia luptelor împotriva sfintelor iconane (iconoclasmul). Ereticul împărat 1-a scos din scaun pe patriarhul Nichifor şi 1-a alungat în exil, iar în locul lui 1-a ridicat pe ereticul Teodot Cassiteras, om cu viaţă necurată.

Sfântul Nichita şi el a fost întemniţat şi torturat, fără însă a putea fi clintit din Sfânta Ortodoxie. El a fost târât din temniţă în temniţă, fiind chinuit şi cu foamea, cu setea, cu frigul, cu marea arşiţă şi cu neîncetata batjocură, în toate aceste chinuri însă Sfântul Nichita a rămas drept şi neclintit în credinţa lui.

Mai cu seamă un anume Nicolae îl batjocorea pe sfântul, făcindu-1 ţintă de râs şi dispreţ. Dar într-o noapte lui Nicolae i s-a înfăţişat în vis tatăl lui care murise, spunându-i cu asprime: „Să-1 laşi în pace pe robul lui Dumnezeu!" Din acel moment Nicolae s-a pătruns de frică, de ruşine şi de pocăinţă, şi nu numai că nu 1-a mai chinuit pe sfânt, dar i-a împiedicat şi pe alţii de la aceasta.

Când răul împărat Leon, armeanul a pierit cu sunet de rea moarte, cârma împărăţiei a fost luată de binecredinciosul împărat Mihail Balbus (gângavul), care i-a eliberat din temniţe pe toţi cei chinuiţi pentru credinţa ortodoxă.

Sfântul Nichita atunci s-a retras într-un loc pustiu de lângă Constantinopol, unde în rugăciune şi mulţumind lui Dumnezeu pentru toate şi-a petrecut ultimele zile ale vieţii lui pământeşti.

În timpul vieţii lui el a făcut multe minuni cu rugăciunea.

După adormirea sa, trupul lui a fost adus în mânăstirea pe care a păstorit-o.În timpul slujbei de îngropare, mulţi bolnavi au ajuns şi s-au atins de trupul lui, căpătând astfel vindecare.

Sfintele sale moaşte au fost aşezate lângă acelea ale părintelui lui duhovnicesc, Sfântul patriarh Nichifor şi lângă ale fratelui lui întru nevoinţe, Sfântul Atanasie. Acest mare ierarh a trecut la cele veşnice în anul 824 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Pavel cel întristat

Acesta a fost rus de neam. În tinereţele lui el a fost prins rob de către turci. Nevoind să se lepede de credinţa lui ortodoxă şi să treacă la islam, el a fost torturat şi mai apoi omorât cu sabia la Constantinopol, în anul 1683.

Pomenirea Sfântului mucenic Ulfian

Acesta a fost un tânăr din cetatea Tirului, care a luat mucenicia din partea chinuitorului Urban, guvernatorul Tirului, cel care îl omorâse printre mulţi alţii şi pe mucenicul lui Hristos, Amfian (cel pomenit la 2 aprilie).

Sfântul mucenic Ulfian a fost băgat într-un sac împreună cu un câine şi un şarpe, apoi aruncat în mare, aşa luându-şi mucenicescul sfârşit.

Mucenicia şi proslăvirea lui s-au întâmplat la anul 306 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul apostol Pavel şi la Sfântul Nichita, mărturisitorul

Pe trupul meu eu rănile lui Hristos le port
Şi lauda mea doar întru Crucea Domnului meu este.

Aşa grăit-a Pavel, apostolul alegerii.
După el mulţimi de mărturisitori au urmat,
întru aceeaşi mare pocăinţă;
Mulţimi de mucenici, care ranele Domnului

Intru ale lor trupuri au primit,
în vieţi lungi de suferinţă.

Ei precum Sfântul Pavel, apostolul neamurilor,
Pentru Hristos cel viu, Mântuitorul lumii şi Stăpânul
Sângele şi-au vărsat fără preget.

Astfel întru totul şi mărturisitorul Nichita
Greaua aceasta cruce
O a purtat.

El chinuri şi batjocuri ani îndelungaţi
Pentru Hristos cu bucurie
A îndurat.

Suflet de diamant într-un trup fragil,
Acesta a fost Sfântul Nichita, viteazul mucenic.

El pe împăratul a biruit,
împărăţii au trecut peste el,
Dar el a rămas.

De aceea cerurile şi pământul se uimesc de el.
încununat cu slavă stă el acum printre îngeri,
Pe cei prigoniţi pentru Cruce
El de sus îi ajută, puternic.

Rugăciunile lui înaintea lui Dumnezeu se înalţă,
Ajutorul lui pe pământ se pogoară.

Cugetare

„Şi iată eu gata sunt pentru miile de morţi care mă aşteaptă," scria Sfântul Atanasie cel mare turmei sale cuvântătoare care se afla în Egipt în vremea cumplită a ereziei ariene.

Dar aşa poate spune şi orice om duhovnicesc care vede cu duhul plasa lumii care cuprinde sălbatic şi pe nesimţite pe fiecare om. Cu cât un om este mai duhovnicesc, cu atât mai bine vede el ce deasă este această plasă. Căci aşa este voia lui Dumnezeu: ce cei mai duhovniceşti să se mântuiască şi pe cea mai strâmtă cale.

Psalmistul spune şi el: ***Multe sunt necazurile drepţilor (Ps. 33:18).*** Dar la sfârşit a lor este slava şi biruinţa. Lor nu le trebuieşte decât să se înarmeze tare cu credinţă şi cu răbdare. Căci oricine este credincios le înţelege suferinţa.

Cel care se îmbracă intru răbdare va vedea la sfârşit biruinţa şi slava. Celui care Îl iubeşte pe Domnul cea mai strâmtă cărare îi este suficient de largă, cea mai cumplită durere un jug blând şi cea mai năpraznică moarte un ospăţ de nuntă.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos coborât la iad:

- *La pogorârea Lui acolo întru putere mare, încât iadul s-a cutremurat;*
- *La cum duhurile necurate, care până în acea clipă erau stăpâni absoluţi ai iadului, la apariţia Lui au fugit cu groază de la Faţa Lui;*
- *La marea bucurie de Venirea Lui care a cuprins sufletele tuturor drepţilor strămoşi şi proroci din vechime.*

Predică despre cea mai mare dorire a lui Dumnezeu

Care voieşte ca tot omul să se mântuiască (I Timotei 2:4).

Dumnezeu doreşte ca toţi oamenii să se mântuiască; de aceea S-a pogorât El la iad, pentru ca să îi scoată de acolo pe cei care au trăit şi au murit pe pământ înainte de întruparea Lui. Căci dacă nu S-ar fi pogorât la iad, un număr imens de suflete ale drepţilor ar fi pierit pentru totdeauna. Mai mult, dacă El nu S-ar fi pogorât la iad, centrul răului şi a întregii răutăţi împotriva lui Dumnezeu şi a rasei umane ar fi rămas în picioare, dar aşa Domnul cu desăvârşire 1-a distrus.

Două motive au fost acelea pentru care Domnul a vrut ca să Se pogoare la iad: mai întâi, ca să distrugă cuibul şi cetatea întărită a puterilor întunericului şi al doilea, ca să scoată la lumină de acolo pe sufletele strămoşilor, profeţilor şi drepţilor bărbaţi şi femei care împliniseră Legea Veche a lui Dumnezeu şi îi plăcuseră astfel Lui.

Căci iată: nu bine apucase satan să se bucure văzându-L pe Domnul însângerat şi mort pe Cruce, că El S-a şi înfăţişat viu, puternic şi strălucitor în mijlocul iadului, casa exclusivă a lui satan. O cumplită vedere, cumplită vizită a fost pentru el aceasta!

Căci iată trei ani întregi ţesuse el intrigi pe pământ împotriva lui Hristos Dumnezeu şi acum, în doar trei zile, Hristos Se pogoară intru putere la iad jefuindu-1 pe el de prada lui cea grasă, sufletele tuturor drepţilor celor din vechime!

O, Doamne care doreşti ca tot omul să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină, Ţie ne rugăm: mântuieşte-ne şi pe noi! Căci nu avem altă mântuire afară de Tine şi în Tine singur nădăjduim, Ţie unuia ne închinăm: Tatălui, Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci, Amin.

4 aprilie

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Iosif, scriitorul de cântări

Sfântul cuvios Iosif s-a născut în Sieilia, din părinţi evlavioşi şi plini de toată virtutea. După moartea lor, Iosif s-a strămutat în Tesalonic, unde a primit şi tunderea în cinul monahal. Ca monah, el s-a făcut pildă tuturor prin postiri, înfrânări mari, rugăciunea neîncetată, cântări de psalmi, privegheri şi multe feluri de nevoinţe.

Episcopul Tesalonicului 1-a hirotonit preot. Pe când a venit la Tesalonic, marele Grigorie, decapolitul a fost atât de impresionat de Iosif, de caracterul lui minunat, încât 1-a invitat să vină la mânăstirea lui din Constantinopol.

Când focul limbilor otrăvite au izbuncnit iar împotriva sfintelor icoane, pe vremea lui Leon, armeanul, Iosif a fost trimis la Roma ca să ceară Papei şi Bisericii din Roma să lupte pentru Sfânta Ortodoxie. Aflându-se în această călătorie, el a fost răpit de piraţi şi dus în insula Creta, unde ereticii 1-au ţinut în închisoare timp de şase ani.

Iosif s-a bucurat pentru a fi fost învrednicit să primească chinuri pentru Hristos şi de aceea aducea neîncetată laudă lui Dumnezeu, socotindu-şi cătuşele ca şi nişte podoabe de aur.

Dis de dimineaţă, în ziua slăvitei prăznuiri a Naşterii Domnului, intru al şaselea an al întemniţării lui Iosif, răul împărat Leon, armeanul a fost asasinat în biserică în timp ce asculta Utrenia, în acelaşi moment Sfântul Nicolae s-a înfăţişat înaintea lui Iosif în închisoarea din Creta şi i-a zis: „Ridică-te şi urmează-mi!"Iosif s-a simţit ridicat în văzduh şi s-a aflat deodată înaintea porţilor cetăţii Constantinopol. Toţi dreptmăritorii creştini s-au bucurat cu bucurie mare la vederea lui.

El a alcătuit canoane şi imne pentru slujbele multor sfinţi. El avea darul înainte vederii, drept pentru care patriarhul Fotie 1-a rânduit duhovnic cinului preoţesc, arătându-1 lor ca pe un „om al lui Dumnezeu, un înger în trup şi un părinte al părinţilor".

La adâncile sale bătrâneţe el s-a mutat la Domnul cel căruia I-a slujit cu credinţă, cu lucrul şi cu minunatele cântări de el scrise.

El a adormit cu pace în ajunul Sfintei şi marii zi Joi, din anul 883 după Hristos.

Pomenirea Sfintei muceniţe Fervuta, a surorii ei văduve şi a slujnicei lor

În timpul împăratului persan Sapor a fost asasinat Sfântul episcop Simeon. Fervuta, sora episcopului Simeon, fusese luată la palatul împărătesc din dorinţa împărătesei.

Fervuta era extraordinar de frumoasă şi mulţi pretendenţi doreau căsătoria cu ea, printre care se aflau şi anumiţi preoţi păgâni şi vrăjitori. Fervuta însă i-a respins pe toţi, atrăgând astfel asupra ei multă ură.

În acel timp împărăteasa s-a îmbolnăvit, prilej cu care toţi păgânii respinşi de Fervuta i-au strecurat împăratului că aceasta ar fi otrăvit-o pe împărătească şi că dacă voia să o scape, atunci să o ucidă pe Fervuta, pe sora ei văduvă şi pe slujnica lor prin tăiere în două cu fierăstrăul, trei părţi ale trupurilor lor aşezându-le de o parte, trei părţi de cealaltă, iar împărăteasa să fie purtată prin mijloc şi astfel se va vindeca, împăratul a ascultat sfatul păgânilor băutori de sânge.

Fervuta împreună cu sora şi ei şi cu slujnica lor au luat mucenicia pentru Hirstos la anul 343, dobândind astfel cununile cele veşnice ale Veşnicei împărăţii a Stăpânului lor Hristos.

Pomenirea Sfântului cuvios Zosima din Palestina

Cuviosul Zosima a fost monah în mânăstirea de la Iordan în timpul împărăţiei lui Teodosie cel mic.

El este acel cuvios Zosima care a aflat-o pe Sfânta Maria Egipteanca care se nevoia dincolo de Iordan, căreia i-a dus Sfânta Împărtăşanie o dată, iar în următorul an a îngropat-o.

Sfântul cuvios Zosima a trecut la Domnul la vârsta de o sută de ani, în veacul al şaselea.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Nichita

Sfântul Nichita a fost de loc din Albania, dar de neam slav. Monah la Sfântul Munte fiind, el s-a dus la Serres, unde a intrat în dispută cu mullahii pe teme de credinţă. Neputând să-1 biruiască cu cuvântul, turcii 1-au supus torturii şi aşa şi-a dat Sfântul cuvios Nichita sufletul lui Dumnezeu, la anul 1808.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Fervuta

Roaba Domnului, fecioara Fervuta,
Precum mieluşelul cel dus la tăiere a tăcut,
Nezicând: „ Vai mie!"
Ci cu bucurie jertfa şi-a primit
Până la capăt.

Pământeasca înşelăciune a acestei lumi
Cu desăvârşire a dispreţuit
Căci mai mult decât pe întreaga lume
Pe Domnul ei L-a iubit.

În regalul palat domnea deşertăciunea şi boala,
Din el credinţa minunată în Fiul lui Dumnezeu lipsea;
Printre descântători domnea blestemul întunericului,
Dintre ei lipsea cunoaşterea Făcătorului şi a lumii
Celei cereşti.

Frumuseţea cea trupească
Piatră de poticnire este,
Acolo unde nu-i iubirea lui Dumnezeu,
Credinţa şi nădejdea.

Astfel Fervuta fecioara jertfă întreagă
Lui Hristos pe sine s-a adus,
Ea pe lume a lăsat-o toate să-i jefuiască,
Dar nu şi sufletul ei.

Chinuitorul i-a omorât trupul,
Dar sufletul ei viu nu i l-a putut înrobi.

Colivia trupului i-a spart-o:
Din ea sufletul a zburat voios către Rai,
Din părelnica libertate a vieţii trupeşti,
La adevărata libertate veşnică.

Sângele ei a curs pe pământ,
Trupul ei a devenit pământ,
Dar Fervuta este vie în veci.

Cugetare

Dumnezeu proslăveşte pe cei care Îl proslăvesc pe El. Aceasta se vede cu putere şi din belşug în vieţile sfinţilor.

Sfântul Iosif, scriitorul de cântări cu adevărat L-a slăvit pe Dumnezeu prin cântările şi toate celelalte lucrări ale sale, între care şi chinurile închisorii.

Şi pe el Dumnezeu l-a proslăvit şi în viaţa aceasta şi în cealaltă, în timpul vieţii, prin aceea că însuşi Sfântul Nicolae i s-a înfăţişat în închioarea din Creta, l-a eliberat şi l-a adus într-o clipeală la Constantinopol.

Când cuviosul Iosif se nedumerea întru sine dacă să compună un canon de rugăciune pentru Sfântul apostol Vartolomeu, apostolul însuşi i-a apărut în faţa ochilor în strai luminos şi i-a spus lui Iosif că bine plăcută Îi este lui Dumnezeu alcătuirea acestui canon.

Când a murit Sfântul Iosif, un cetăţean al Constantinopolilui a aflat de slava pe care o are sfântul înaintea lui Dumnezeu. Acest cetăţean se dusese la Biserica Sfântului Teodor, fanariotul spre a-1 ruga să-i dezvăluie unde se ascunde un rob al său fugit. (Pentru că acest sfânt Teodor era cunoscut printre credincioşi că descoperă cele pierdute sau furate, el era numit de popor Fanariotul, care înseamnă: „cel care descoperă cele ascunse".)

Acest cetăţean s-a rugat trei zile şi trei nopţi şi văzând că nu primeşte nici un răspuns de la sfânt era gata să plece din biserică.

Dar chiar atunci Sfântul Teodor i s-a înfăţişat în vedenie şi i-a zis: „De ce te mânii, omule? Iosif, scriitorul de cântări a ieşit din trup şi iată, noi am fost cu el. El a murit în această noapte şi noi toţi cei cărora el le-a compus prea frumoase cântări i-am dus sufletul la ceruri şi 1-am înfăţişat înaintea lui Dumnezeu. De aceea am întârziat în răspunsul către tine."

Luare aminte

Să luăm aminte la învierea din morţi a Domnului nostru Iisus Hristos:

- *La cum sufletul Său S-a întors de la iad şi a locuit iarăşi în al Său trup;*
- *La cum, după ce a înviat cu puterea Sa dumnezeiască şi alte trupuri care muriseră, L-a înviat şi pe al Său.*

Predică despre Biserica care este Trupul lui Hristos

Dărâmaţi templul acesta şi în trei zile îl voi ridica (Ioan 2: 19).

Aşa le-a grăit Domnul iudeilor celor vicleni despre *templul trupului Său* (Ioan 2: 21). Dar cum viclenilor nu le e dat niciodată să înţeleagă nimic, aşa nici iudeii nu au înţeles, ci mai vârtos şi-au bătut joc de El. Dar Domnul nu i-a certat pentru aceasta; totuşi cele spuse de El s-au împlinit. Iudeii I-au ucis trupul, dar El L-a ridicat din nou şi L-a ridicat întru putere şi întru slavă.

Cei vicleni L-au pedepsit pe Dumnezeu cu uciderea, iar Domnul i-a certat pe vicleni cu învierea. Căci pe vicleni îi satisface foarte să-şi poată arăta puterea asupra altora, ucigându-i. Pentru Domnul însă este o bucurie ca să-Şi arate puterea prin aceea că aduce din nou la viaţă şi ceea ce era mort. Căci nimic nu este mai trecător decât triumful răului şi nimic mai veşnic decât triumful adevărului.

Dărâmaţi templul acesta. Domnul a numit Trupul Său Biserică. Ucisă, acea biserică a fost îngrămădită într-un mormânt întunecos, peste a cărui uşă s-a prăvălit o piatră mare şi grea, care să împiedice lumina să intre.

Acelei Biserici însă nu-i trebuia lumina soarelui. Căci ea avea propria ei lumină, lumina Soarelui Dreptăţii, care strălucea dinlăuntru. O mână blândă şi dumnezeiască a dat la o parte piatra de pe mormânt şi S-a înfăţişat Domnul înviat, întru slavă şi întru putere.

Cele ce s-au petrecut cu Trupul Preacurat al Domnului, s-au petrecut de nenumărate ori, mai târziu, cu Biserica sfinţilor de pe tot pământul.

Duşmanii Bisericii au prigonit-o pe ea cu sălbăticie, au schingiuit-o, au dărâmat-o şi au îngropat-o în întuneric. Dar Biserica, după fiecare astfel de omorâre şi îngropare a înviat mai slăvită şi mai puternică.

Aşa cum a înviat Biserica Trupului Domnului nostru, aşa la sfârşitul veacurilor va învia Biserica Sfinţilor Lui intru plinătate şi desăvârşire.

O, Doamne al nostru Cel care ai înviat a treia zi din morţi, nu ne lăsa pe noi pradă stricăciunii şi morţii celei veşnice, ci ne învie pe noi întru veşnica viaţă, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

5 aprilie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Agatopod şi Teodul

Agatopod era diacon, iar Teodul era citeţ în Biserica din Tesalonic. Agatopod era împodobit cu bătrâneţile cele cinstite, iar Teodul cu tinereţea cea plină de întreagă înţelepciune [fecioria trupească şi sufletească]. În timpul prigoanelor lui Diocleţian împotriva creştinilor aceştia doi au fost chemaţi la curtea împăratului.

Ei au răspuns cu bucurie şi ţinându-se de mână, au păşit împreună la judecată şi au strigat: ≪Creştini suntem!≫.

Toate îndemnurile judecătorilor să se lepede de Hristos şi să se închine la idoli au rămas zadarnice. După ce au fost aruncaţi în temniţă şi înfometaţi lungă vreme, ei au fost osândiţi la moarte prin înecarea în mare. Li s-au legat mâinile la spate, li s-au legat pietre grele la gât şi au fost duşi la locul de unde aveau să fie aruncaţi în mare.

Când se pregăteau să îl arunce pe Agatopod în adâncuri, acesta a strigat: ≪Iată botezul nostru cel de al doilea, cel care spală toate păcatele noastre, aşa încât curaţi să ne înfăţişăm noi înaintea Domnului nostru Iisus Hristos. ≫

La scurtă vreme după uciderea mucenicilor, trupurile lor au fost duse de valuri la mal, iar credincioşii le-au luat şi le-au îngropat cu cinste.

Sfântul Teodul le-a apărut cunoscuţilor săi ca un înger de lumină îmbrăcat în strai luminos, poruncindu-le să împartă ce mai rămăsese din averile sale săracilor.

Aceşti slăviţi şi minunaţi ostaşi ai lui Hristos au suferit mucenicia cu cinste în timpul împărăţiei lui Diocleţian, în timp ce la Tesalonic stăpânea cezarul Faustin, în anul 303.

Pomenirea Sfântului cuvios Marcu din muntele Trahe

Acesta mai este cunoscut şi sub numele de Marcu, atenianul, căci Atena fusese locul naşterii sale. Părinţii lui trecuseră la cele veşnice după ce Marcu şi-a săvârşit cea mai înaltă învăţătură la Atena. Atunci el a cugetat întru sine, că nici el nu va putea ocoli moartea şi atunci lucrul cel mai de dorit este acela de a se pregăti cum se cuvine mai înainte pentru o plecare cuviincioasă din această viaţă, împărţind toate averile sale săracilor, el a ieşit în largul mării pe o plută, cu credinţa nestră-

mutată în ajutorul lui Dumnezeu, pe care Îl rugă să-1 îndrepte încotro Îi este sfânta voia Sa.

Dumnezeu, prin a Sa purtare de grijă, 1-a păzit pe robul Său Marcu şi a adus pluta în Libia (sau Etiopia), la un munte ce se numea Trahe. Marcu a vieţuit ca un pustnic pe acest munte timp de nouăzeci şi cinci de ani, nevăzând înaintea ochilor săi în tot acest timp nici om, nici fiară sălbatică.

Timp de treizeci de ani însă el s-a luptat cumplit cu duhurile cele necurate şi a suferit cumplit de foame, de sete, de geruri mari şi de căldură peste măsură. El mânca pământ şi bea apă din mare.

După treizeci de ani de chinuri dintre cele mai cumplite el i-a bătut pe demoni, care au fugit de la el; apoi robului lui Hristos i s-a trimis de către Stăpânul său un înger, care îi slujea lui, aducându-i zilnic hrană de pâine, peşte şi fructe.

Pe acest cuvios Marcu 1-a cercetat, cu puţin mai înainte de sfârşitul său, Sfântul Serapion, care mai apoi a făcut cunoscută viaţa cea plină de minuni a pustnicului Marcu.

L-a întrebat Marcu pe Serapion: "Mai sunt oare creştini în lume care, zicând muntelui: 'Du-te şi te aruncă în mare', muntele să facă aşa?" În clipa aceea muntele pe care cei doi şedeau a început să se mişte către mare. Marcu şi-a ridicat mâinile către cer şi 1-a oprit. Astfel era puterea de minuni făcătoare a acestui mare nevoitor al lui Hristos.

Mai înainte de sfârşitul său el s-a rugat pentru mântuirea întregului neam omenesc şi şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Sfântul Serapion a văzut cum sufletul lui Marcu este dus către ceruri de îngeri, şi a mai văzut cum o mână se întinde din cer şi primeşte sufletul lui Marcu.

Sfântul Marcu a trăit pe pământ una sută şi treizeci de ani, adormind cu pace cam pe la anul 400.

Cântare de laudă la Sfântul cuvios Marcu din muntele Trahe

Iată ceasul meu bate,
ultimul pe acest pământ.

Eu merg acolo unde în loc de soare
Străluceşte mai puternic
Lumina Domnului meu.

Eu praful trupului meu îl lepăd,
acest veşmânt trupesc,
Şi călătoresc spre Tine, către a Ta Faţă,
O, Hristoase al meu.

O singură dorire mai tind fierbinte citre Tine,
Pe faţa acestui pământ:
Cu rugăciunea aceasta înaintea tronului Tău
Mă înfăţişez:
Mântuieşte, Doamne, neamul omenesc,
Cea mai adâncă dorire a sufletului meu
Intru acest ceas
este mântuirea lor.

Rupe lanţurile păcatelor lor,
Fiecăruia dintre ei şi tuturor.

Doresc să se mântuiască toţi postitorii cei virtuoşi,
Şi toţi cei ce lucrează cu râvnă ogorul Tău.
Doresc să se mântuiască toţi cei care
Pentru Tine pătimesc în închisori,
Toţi cei care pentru dragostea Ta se jertfesc
Noapte şi zi.

Doresc să se mântuiască şi păcătoşii
Care cumplit păcătuiesc, Doamne,
Chinuindu-i pe robii Tăi;
Doresc să se mântuiască şi aceia
Care pentru Tine îndură aceste chinuri.

Doresc mântuire lavrelor, celor pline de monahi;
Doresc mântuire credincioşilor,
Celor plini de lacrimi şi sărăcie;
Doresc mântuire bisericilor, din toată lumea Ta;
Doresc mântuire păstorilor Bisericii,
Mântuire tuturor şi mie, smeritului;

Doresc mântuirea tuturor robilor şi roabelor lui Dumnezeu,
A celor cunoscuţi lumii,
Şi a celor care vieţuiesc ascunşi de ochii ei.

Doresc mântuirea celor botezaţi şi a celor înfiaţi,
A celor ce sunt vii prin darul de viaţă-făcător
Al Sfântului Duh Dătătorul de Viaţă.

Doresc mântuirea smeriţilor şi milostivilor,
A împăraţilor credincioşi
şi a dregătorilor credincioşi,
a fiecărei inimi omeneşti,
a celor infirmi şi a sănătoşilor.

Doresc, Doamne, mântuirea fratelui meu Serapion, acesta.
O, Atotputernice Doamne, aceasta este dorirea mea
intru acest ceas al ieşirii mele -
Facă-se voia Ta!

Cugetare

„Să vieţuiţi ca şi când nu aţi fi din această lume - şi veţi afla pacea," îi povăţuia Sfântul Antonie cel Mare pe ucenicii săi.

Uimitoare povaţă, dar cât de adevărată! Căci cele mai mari neplăceri şi chiar nenorociri survin tocmai atunci când dorim cu tot dinadinsul să ne asociem şi să ne identificăm cu oameni şi lucruri care aparţin lumii acesteia.

Cu cât o persoană se retrage mai mult din lume, cu atât mai mult o contemplă pe aceasta ca existând şi fără ea şi cu cât se adânceşte omul mai mult în cugetarea la nemernicia lui în această lume, cu atât mai mult se apropie de Dumnezeu şi cu atât mai adâncă este pacea duhovnicească pe care o dobândeşte. **Mor în fiecare zi! (I Cor 15:31)** - strigă Sfântul Apostol Pavel, adică, în fiecare zi simt că eu nu sunt din această lume. De aceea în duh se şi simţea un cetăţean al cerului, în fiecare zi.

Când torţionarul Faustin 1-a întrebat pe Sfântul Teodul: „Oare nu este viaţa mai bună decât o moarte violentă?", acesta i-a răspuns: „Cu adevărat cred că viaţa este mai bună decât moartea. Tocmai de aceea am hotărât eu să mă îngreţoşez de această viaţă trecătoare pe pământ: ca să dobândesc viaţa, dar pe cea veşnică."

Luare aminte

Să luăm aminte la învierea Domnului nostru Iisus Hristos:

- *La cum s-a cutremurat tot pământul la întoarcerea Sa în trup, tot aşa cum se întâmplase şi la Răstignirea Lui;*
- *La cum îngerii s-au pogorât în mormânt ca să-I slujească Lui, aşa cum totdeauna ei îi slujeau Lui, când El le îngăduia aceasta.*

Predică despre împlinirea proorociilor

Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici nu vei da pe cel cuvios al Tău să vadă stricăciune (Ps. 15: 10).

Acestea sunt cuvintele celui plin de duh văzător al tainelor cereşti, cuvinte strălucitoare, profetice, împăratul prooroc David grăieşte aceste cuvinte despre Hristos Domnul, despre Sufletul şi Trupul Domnului, adică despre cele ce sunt omeneşti în El. Că aceste cuvinte au fost rostite de Sfântul Proroc David cu privire la Mântuitorul Hristos cel înviat, stă mărturie însuşi Sfântul Apostol Petru în întâia lui predică, imediat după Pogorârea Duhului Sfânt în Ziua Cincizecimii (Fapte 2:27). Căci, zice sfântul apostol, ***strămoşul David... a murit şi s-a îngropat, iar mormântul lui este la noi, până în ziua aceasta (Fapte 2: 29).***

Deci nu la David însuşi se referă cuvintele psalmului de el alcătuite prin Duhul, deşi aşa s-ar putea părea unora; ci ele se referă la Urmaşul lui David după trup, adică la însuşi Domnul Hristos. Trupul împăratului David a suferit stricăciune, aşa cum s-a întâmplat şi cu trupurile celorlalţi descendenţi ai săi. Prin urmare Hristos este acel urmaş al lui David după trup Care nu a rămas în locuinţa morţilor şi al Cărui trup nu a cunoscut stricăciune.

Mai înainte văzând el [David] aceasta, a vorbit despre învierea lui Hristos: ***că n-a fost lăsat în iad sufletul Lui şi nici trupul Lui n-a văzut putreziciune (Fapte 2: 31).*** Cu adevărat, prea luminoasă prorocie! Cu adevărat, minunată înainte-vedere!

Înainte de învierea Domnului, aceste cuvinte trebuie să fi părut cu totul de neînţeles şi chiar iraţionale tuturor interpreţilor iudei ai Psalmilor! Dar când se dă la o parte pecetea de pe mormânt, atunci se dă la o parte şi pecetea tuturor proorociilor care multora le-au părut obscure şi de neînţeles. Căci Hristos a înviat din morţi iar proorociile tainelor viitoare s-au făcut realitate vizibilă tuturor.

Iată pecetea s-a dat la o parte nu numai de pe mormântul lui Hristos, ci şi de pe nenumăratele cuvinte şi mai înainte vederi ale prorocilor. Iată Hristos învie, iar cuvintele proroceşti despre El învie şi ele. Pogorându-Se la iad, Domnul duce Lumina cerească a vieţii şi învierii şi drepţilor strămoşi şi proroci.

Cu a Sa înviere, Domnul a adus cuvintele şi străvederile lor la lumina înţelegerii şi a adevărului.

Hristos învie şi toate cele câte sunt bune, drepte şi adevărate şi de dinainte şi de după Dimineaţa învierii, învie şi ele.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase cel care ai înviat a treia zi din morţi, aşează-ne şi pe noi între cetăţenii cei înviaţi ai împărăţiei Tale, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

6 aprilie

Pomenirea Sfântului Eutihie, patriarhul Constantinopolului

Sfântul Eutihie s-a născut în Frigia din părinţi evlavioşi şi râvnitori pentru credinţă.Tatăl său era ofiţer.

Odată, pe când Eutihie era copil şi se juca cu alţii de vârsta lui, jocul lor a fost acela de a scrie fiecare pe un zid numele lui iar alături ceea ce vor fi ei în viaţă. Când a venit rândul lui, Eutihie a scris: „Eutihie - patriarh"!

În anul al treizecilea al vieţii lui Eutihie a fost ales stareţ al unei mânăstiri din Amasia. La vârsta de patruzeci de ani a fost trimis de mitropolitul Amasiei ca delegat al său la Sinodul al cincilea a toată lumea, ce s-a ţinut în Constantinopol la anul 553.

La acel Sinod, Eutihie a strălucit ca un soare printre părinţii Sinodului şi prin a sa mare învăţătură şi prin râvna pentru cele sfinte.

Când s-a adus în dezbaterea Sinodului dacă ereticii puteau fi daţi anatemei după moartea lor, Eutihie a arătat că da, acest lucru se poate, în baza cuvintelor dumnezeieşti de la Cartea a treia a Regilor [sau Prima, după alte cronologii], 13:1-8 şi de la Cartea a patra a Regilor [sau a Doua, după alte cronologii], 23:16.

Cu prilejul acelui sinod împăratul Iustinian şi patriarhul Mina 1-au îndrăgit mult pe Eutihie. Împăratul căuta sfatul lui în multe împrejurări, iar patriarhul Mina 1-a desemnat pe Eutihie ca succesor al său, implorându-1 pe împărat cu limbă de moarte să împlinească neapărat această rugă a lui. Precum s-a şi întâmplat.

Sfântul Eutihie a păstorit Biserica lui Hristos în pace timp de doisprezece ani. După aceşti ani diavolul a ridicat un război cumplit împotriva lui. Furtuna acestui război 1-a ajuns şi pe împăratul Iustinian însuşi. Din înşelarea diavolului, împăratul a căzut în erezia monofizită, care învăţa mincinos cum că în Domnul nostru, mai înainte de învierea Lui, s-ar fi aflat deja un trup incoruptibil căruia nu-i era cu putinţă să simtă foamea, setea, durerea sau oboseala.

Patriarhul Eutihie s-a împotrivit cu autoritate acestei erezii, din care cauză împăratul 1-a exilat la mânăstirea lui cea dintâi. Acolo patriarhul Eutihie a rămas timp de alţi doisprezece ani şi opt luni.

El s-a arătat a fi făcător de minuni, căci îi vindeca pe oameni de felurite boli doar cu rugăciunea şi prin ungerea cu untdelemn sfinţit, împăratul Iustinian s-a pocăit de greşeala lui şi a murit, iar după el a urmat Iustin care 1-a rechemat pe patriarh în scaunul lui de la Constantinopol, în care sfântul a şi rămas până la moartea lui, păstorind Biserica lui Dumnezeu cu pace.

Sfântul patriarh Eutihie s-a strămutat la locaşurile cele cereşti în anul 582, aflându-se în al şaptezecilea an al vieţii sale. El s-a făcut cetăţean al împărăţiei celei veşnice a Stăpânului Hristos, pe care L-a slujit cu cinste, cu credinţă şi cu curaj de-a lungul întregii sale vieţi.

Pomenirea celor 120 de mucenici care au pătimit în Persia

Când persanul rege Sapor a jefuit ţinuturile Bizanţului, el a luat cu sine una sută şi douăzeci de robi dintre creştini.

Cum încercările lui de a-i face pe aceştia să se lepede de credinţa lor în Hristos şi să se închine focului au eşuat, regele i-a aruncat în cuptoare de foc şi i-a ars de vii.

Printre cei o sută şi douăzeci de mucenici se aflau şi nouă fecioare afierosite Domnului.

Aceştia cu toţii au luat mucenicia cu cinste între anii 344 şi 347, strămutându-se la locaşurile cele cereşti din Împărăţia cea veşnică a Domnului Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Eutihie

Eutihie faţă de împăratul
Pe Hristos L-a mărturisit:
„Hristos, " a zis el, „trup pătimitor avea,
în stare a simţi foamea şi setea.

El asemenea era, iar nu acelaşi,
Cu trupul de pe Tron.
împăratul Slavei pe pământ a luat
Trup umil, omenesc.

Dar pe acesta l-a proslăvit,
Ridicând trup omenesc la ceruri.

Oare un trup iluzoriu lacrimi ar vărsa?
Cum ar putea, O, împărate, o părelnică frunte
Să transpire cu picături de sânge?

‚Flămânzesc! însetez!' a rostit Adevărul.
Oare numi-vei pe Fiul lui Dumnezeu mincinos?!

Când El înaintea lumii
îşi mărturiseşte setea
Tu-l zici: „ De sete nu poţi suferi!" - oare cutezi aceasta?!
Însetând, El îşi strigă setea de pe Cruce,
Iar tu-I răspunzi "Nu-i adevărat ceea ce zici"?

O împărate, pe Domnul să nu huleşti!
Sub ale tale cuvinte însuşi satana jubilează!

Zadarnic biserici slăvite zideşti,
Dacă Credinţa o clatini!

Zadarnice jertfele tale când cu mâinile tale
Tu Focul cel sfânt ce le arde îl stingi!

Cunoaşte, O împărate,
Că ale Domnului nostru trupeşti pătimiri
Fost-au mai cumplite decât a toată lumea;
Cunoaşte că axul istoriei lumii
Doar în jurul Crucii se învârteşte.

Crucea cea sfântă cinstită este înfricoşată
Şi de minuni lucrătoare,
Puternică este să vindece,
Căci pe ea Hristos din prea plin
Chinuri şi dureri de om necuprinse
a pătimit.

Pe Cruce Hristos a fost ţintuit
Din al Său adevărat trup
sânge adevărat şi sudoare şi jale au curs,
Iar nu iluzii ale unui vis. "

Cugetare

Se spune despre un orator din vechime că a muncit zi şi noapte pentru a-şi însuşi marele dar al elocinţei.

Cineva i-a zis: „Demostene nu-ţi va îngădui să fii cel dintâi dintre retori."

La care acesta imediat a replicat: „Nici eu nu-i voi îngădui lui ca să rămână singurul."

Deci, dacă nu poţi ca să fii un sfânt dintre cei mari, aşa cum a fost marele Antonie, nu scutura din umeri, nu te dezvinovăţi şi nu spune: „Atunci eu nu voi putea nimic." Ci mai vârtos sârguieşte-te şi sporeşte-ţi talanţii. Căci ***în casa Tatălui Meu multe locaşuri sunt, zice Domnul (Ioan 14: 2).*** Căci fie şi cel mai de pe urmă locşor de-1 vei dobândi acolo în Împărăţia Cerurilor, să ştii că te vei afla în el mult mai slăvit, mai norocos şi mai fericit decât cei mai avuţi regi sau dregători care au locuit vreodată pe pământ. Fiecăruia după al său talant!

Nu vei fi la fel de mare ca marele Antonie, dar nici Sfântul Antonie nu va locui singur în împărăţia lui Dumnezeu!

Luare aminte

Să luăm aminte la învierea Domnului nostru Iisus Hristos:

- *La cum piatra prăvălită pe mormânt nu s-a spart, nici s-a stricat pecetea romanilor;*
- *La cum Atotputernicul şi Blândul nostru Stăpân nu a stricat interiorul sau pecetea mormântului, tot aşa cum nu s-a stricat nici pântecele Fecioarei dintru care a ieşit.*

Predică despre nimicirea ultimului vrăjmaş

Vrăjmaşul cel din urmă, care va fi nimicit, este moartea (1 Corinteni 15: 26).

Cel mai cumplit vrăjmaş al omului este diavolul, al doilea este păcatul, iar al treilea moartea. Stăpânul nostru Iisus Hristos i-a biruit pe toţi aceşti trei duşmani ai neamului omenesc.

⇒ *Prin smerenia Lui El 1-a bătut pe diavolul cel plin de mândrie;*
⇒ *prin moartea Lui El a biruit păcatul;*

⇒ *iar prin a Sa înviere El a biruit moartea, învingându-i pe toţi aceşti trei duşmani ai noştri, El ne cheamă pe noi să fim părtaşi ai slăvitei Lui victorii. Căci într-adevăr, nu noi suntem cei care biruim, dar suntem însă legaţi de Biruitor. Doar a Sa putere învinge, doar ale Sale arme sunt puternice. Noi nu avem de la noi şi prin noi nici arme, nici putere şi cu toate acestea ne confruntăm cu cei mai cumpliţi duşmani.*

Iată însă că întru El, împreună cu El şi alături de El, noi biruim nişte vrăjmaşi care sunt mai tari decât noi.

Dar ce preţ cere Domnul de la noi spre a ne face părtaşi biruinţei Sale? Unul foarte mic şi foarte neînsemnat, fraţii mei! Anume,

- ✓ *Domnul ne cere ca să fim smeriţi cu inima şi blânzi şi să ne supunem voii lui Dumnezeu Celui care ne-a făcut pe noi - iată preţul care ni-1 cere pentru a ne dărui nouă întreaga biruinţa Lui aspura diavolului.*
- ✓ *El ne cere ca să ne murim nouă, să murim patimilor şi dorinţelor noastre păcătoase - iată preţul pe care ni-1 cere pentru biruinţa păcatului.*
- ✓ *El ne cere să viem Lui şi nu nouă, să-L primim pe El în inimile noastre - iată preţul pe care ni-1 cere pentru biruinţa morţii.*

El i-a biruit pe toţi vrăjmaşii noştri desăvârşit şi până la capăt, pe faţă. Dar El cere de la noi acest mic preţ, spre a ne face pe fiecare din noi desăvârşiţi părtaşi ai biruinţei Sale.

Sfântul apostol Pavel zice: ***Să dăm mulţumire lui Dumnezeu, care ne-a dat biruinţa prin Domnul nostru Iisus Hristos! (I Cor 15: 57).***

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cel care ai înviat întru a treia zi din morţi, luminează-ne, împuterniceşte-ne şi vindecă-ne pe noi cu Biruinţa Ta, pe noi ce care pururi Îţi suntem recunoscători Ţie, Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

7 aprilie

Pomenirea Sfântului Gheorghie, mărturisitorul

Acest Gheorghie a fost ales de obşte şi intronizat episcop al Mitilenei pentru marile sale virtuţi ce şi le câştigase după îndelungi nevoinţe ascetice.

Sfântul şi-a păstorit turma cu multă înţelepciune şi râvnă până la adâncile sale bătrâneţi.

Când au început prigonirile împotriva sfintelor icoane de sub Leon, armeanul, bătrânul sfânt a fost chemat la Constantinopol, într-o adunare a episcopilor a căror intenţie, la dorinţa împăratului, era să-1 determine pe Gheorghie să pună capăt cinstirii sfintelor icoane şi în eparhia lui. Dar Gheorghie a refuzat această nelegiuire, opunându-se cu îndrăznire dorinţei împăratului, împreună şi cu alţi episcopi bine credincioşi. Dar pentru aceasta nu numai că a primit batjocură, dar a fost şi surghiunit în sălbaticul ţinut al Chersonului. Acolo, pentru toţi anii care îi mai rămăseseră de trăit, el a suferit chinuri cumplite şi toate felurile de lipsuri.

Sfântul Gheorghie, mărturisitorul a trecut la Domnul său în împărăţia cea veşnică pe la anul 816. Din marea lui sfinţenie şi dragoste către Dumnezeu acest Sfânt Gheorghie s-a aflat lucrător de minuni şi în timpul vieţii şi după moartea lui.

Pomenirea Sfântului cuvios Nil Sorski

Sfântul Nil a fost unul din marii părinţi ai Bisericii ruse.

El a fost întemeietorul vieţii monahale de schit în Rusia.

El a adormit cu pace la anul 1508.

Sfintele lui moaşte odihnesc în Mânăstirea Sora.

Pravila sa pentru viaţa monahilor trăitori în schituri este o lucrare de ordin practic şi contemplativ de prim rang în cadrul tezaurului scrierilor patristice din toate timpurile.

Pomenirea Sfântului mucenic Caliopie

Caliopie a fost unicul fiu a unui părinte de rang senatorial din Perga Pamfiliei, care îndelung se rugase cu lacrimi lui Dumnezeu să-i dăruiască un copil.

Din cea mai fragedă pruncie el a fost învăţat şi educat de mama sa, mult credincioasa Teoclia, să-L cinstească pe Dumnezeu şi să ducă o viaţă castă.

Caliopie era încă foarte tânăr când a izbucnit o cumplită prigoană sub împăratul Maximian. Ca să-1 salveze de la moarte, mama lui 1-a aşezat într-o corabie, i-a dat aur din destul şi 1-a trimis în cetatea Pompeiopolis. Dumnezeu însă în a Sa tainică rânduialâ şi purtare de grijă a plănuit altfel pentru tânărul Caliopie. Coborând în Pompeiopolis, el s-a aflat în mijlocul unei mulţimi gălăgioase care sărbătorea cinstirea zeilor păgâni. Cum Caliopie a refuzat să ia parte la această sărbătoare prostească, el a fost târât de mulţimea înnebunită la comandantul Maximus, înaintea căruia Caliopie a mărturisit că el este creştin.

Comandantul a poruncit ca să fie bătut Caliopie cu vergi de plumb şi să fie ars cu foc. Plin de răni şi de loviri, tânărul a fost aruncat după aceea în temniţă.

Aflând că fiul ei este torturat, Teoclia şi-a împărţit toate averile ei săracilor şi doar cu o sumă mică de bani s-a grăbit către fiul ei care se afla în închisoare. Intrând în ea, ea s-a închinat în faţa fiului ei şi i-a îngrijit rănile.

La sfârşit, comandantul a rostit osânda: Caliopie avea să fie răstignit pe o cruce. Inima mamei s-a umplut de spaimă şi de bucurie. Când i-au luat fiul şi i 1-au dus la locul răstignirii, ea a strecurat cinci bani mari de aur în mâna călăului, spunându-i să-1 aşeze pe tânăr nu în felul în care a stat Mântuitorul, ci cu capul în jos. Din smerenie faţă de Stăpânul a cerut Teoclia aceasta.

Caliopie a fost răstignit cu capul în jos în Sfânta şi marea Zi Joi. Maica lui stătea la piciorul crucii, aducând jertfă de recunoştinţă lui Dumnezeu.

A doua zi, când au coborât de pe cruce trupul neînsufleţit al fiului ei, ea a căzut imbrăţişindu-1 şi a murit. Aşa s-au înfăţişat înaintea tronului lui Dumnezeu, mucenicul şi cu maica sa.

Ei au luat mucenicia cu cinste la anul 304.

Pomenirea Sfântului cuvios Daniel de la Pereyaslavl

Nevoinţa acestui cuvios Daniel a fost una neobişnuită: aceea de a îngriji de cei morţi. De câte ori auzea că cineva a murit îngheţat sau în vreun alt fel de moarte năpraznică, neavând pe nimeni alături, Daniel se grăbea să îl îngroape cu cinste şi să aducă rugăciuni lui Dumnezeu pentru el.

Cuviosul Daniel a adormit cu pace la anul 1540, iar trupul lui a fost aflat întreg, neputrezit până în ziua de azi.

Pomenirea Sfântului cuvios Grigorie Sinaitul

Acesta a fost un mare nevoitor la Muntele Sinai şi la Muntele Athos (vezi luna august, în 8 zile).

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Caliopie

≪O, fiul meu Caliopie, departe să pleci,
Departe de primejdia de moarte!≫
Astfel grăieşte maica,
îmbrăţişându-şi fiul de despărţire;
Ea visează la o soartă bună pentru fiul ei.

Caliopie, tânărul cel frumos,
Credinţa lui comandantului i-o mărturiseşte:
≪Hristos este viaţa mea, calea şi adevărul;
Hristos singura mea dorire.≫

Ei pe Caliopie la crucea răstignirii îl duc;
Iar după el mulţimile urmează, vrând să vadă.

El este palid şi drept, cetluit în lanţuri,
Păşeşte liniştit, deşi plin de răni.

Maica lui îi şopteşte: ≪O Caliopie, fiul meu!≫
≪Călătoresc, o maică, departe de moarte,
de primejdia ei.≫

Mucenicul lui Hristos, slăvitul mucenic,
Pe cruce cu bucurie urcă, cu capul în jos.

Asupra trupului mort maica se apleacă.

Pe fiul cu lacrimi îl scaldă
Şoptind liniştit: "Caliopie, fiul meu!"
≪Aici sunt, maica mea iubită,
Departe de primejdia de moarte.≫

Cugetare

≪Părinţii duhovniceşti să se deosebească de păstoriţii lor, tot aşa cum păstorul deosebit este de oile sale.≫ Aşa interpretează Sfântul Isidor Pelusiotul, Întâia Epistolă a Sfântului apostol Pavel către Timotei.

Viaţa preotului este întotdeauna un model pentru păstoriţii lui, fie în bine, fie în rău. Ducând o viaţă exemplară preotul se conformează poruncilor evanghelice, iar neducând-o, el se leapădă de însăşi Evanghelia lui Hristos.

Nimeni între oameni nu se mai află într-o astfel de poziţie precum preotul drept-măritor: fie să confirme adevărul Sfintei Evanghelii ducând o viaţă conformă ei întru totul, fie să-1 nege, prin modelul unei vieţi rele.

Preotul cel bun se distinge prin lucrările sale cele bune tot aşa cum păstorul cel bun se distinge de lup. De aceea se va afla ceata preoţilor buni împreună cu fiii lui Dumnezeu, iar cea a preoţilor răi împreună cu fiarele întunericului.

Păstorii cei buni ai Bisericii, chiar la cea mai de pe urmă suflare a vieţii lor, nu au altă grijă decât cum să chivernisească mai bine turma cuvântătoare care rămânea în urma lor.

Pe patul său de moarte, Sfântul Iosif, scriitorul de cântări astfel se ruga lui Dumnezeu: ≪Păzeşte turma Ta, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, pe care au zidit-o dreapta Ta şi o desăvârşeşte pe ea până la sfârşitul veacurilor. Ajută pe iubiţii mei copii ai Bisericii Tale, Doamne. Dăruieşte Bisericii, Miresei Tale de Tine alese, viaţă cu pace şi fără de furtună.≫

Sfântul Antipa, aruncat să ardă de viu într-un viţel de aramă, astfel se ruga lui Dumnezeu: ≪Nu numai pe mine, dar şi pe cei ce vor veni după mine, învredniceşte-ne, Doamne, veşnicelor Tale milostiviri şi bunătăţi.≫

Luare aminte

Să luăm aminte la învierea Domnului nostru Iisus Hristos:

- *La cum mironosiţele femei se duc cu mir şi cu aloe la mormânt ca să-L ungă pe acela care este bună mireasma cerului şi a pământului;*
- *La cum îngerul le vesteşte lor învierea Domnului nostru prin cuvintele:* ***De ce căutaţi pe Cel viu printre cei morţi ? (Luca 24 :5).***

Predică despre căutarea celor vii printre cei morţi

De ce căutaţi pe Cel viu printre cei morţi (Luca 24 :5)?

Îngerul lui Dumnezeu le întreabă pe femeile mironosiţe ca şi întru o mare mirare: *De ce căutaţi pe Cel viu printre cei morţi?* Este ca şi când văzătorul tainelor lui Dumnezeu şi al puterii lui Dumnezeu ar întreba: ≪Cum puteţi crede până şi numai timp de o clipă că El ar putea fi ostatec al morţii? Oare nu cunoaşteţi că El este însuşi Izvorul Vieţii? Oare nu cunoaşteţi că viaţa toată nu este decât de la El şi că nici o fiinţă nu poate să capete nici măcar un mic strop de viaţă din altă parte? Oare nu v-a descoperit El însuşi desăvârşit că este Stăpânul vieţii şi al morţii? Cine 1-a înviat pe Lazăr cel mort de patru zile? Cine a uscat desăvârşit smochinul cel neroditor?≫

O, fraţilor, să încetăm şi noi aşadar să mai căutăm pe cei vii printre cei morţi! Iar dacă printre noi se mai află dintre aceia care încă îl mai caută pe Hristos printre cei morţi, îi îndemnăm acum să înceteze din această corvoadă pierzătoare de suflet. Căci acesta este efortul zadarnic al iudeilor, al păgânilor şi al ne-creştinilor.

Noi ştim că Stăpânul şi Dătătorul Vieţii nu se află în mormânt ci pe tronul Slavei cel din Ceruri. Duhul omenesc cel neîntunecat de păcat priveşte la ceruri, unde nici un mormânt nu se află; pe când duhul cel întunecat de păcat priveşte în mormânt şi nu vede în el cerul.

Păcatul şi virtutea, aflate mereu în veşnică luptă, guvernează vederea duhovnicească a omului - fiecare din ele dezvăluindu-i omului propria viziune. Păcatul îi arată duhului omului vederea terestră şi stricăciunea lumii. Virtutea înalţă duhul omului la cer şi îi arată viaţa fericită şi veşnică, alături de Hristos Cel înviat, împăratul ei.

O fraţilor, să nu căutăm viaţa în zidire, ci numai în Ziditor. Să nu comitem un păcat încă şi mai groaznic: să nu-L căutăm pe Ziditor printre mormintele zidirii nici pe Cel care este Nemuritor şi Lumina lumii în întunericul pământului.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Biruitorule al morţii, către Tine strigăm: ridică-ne şi pe noi din stricăciunea şi întunericul morţii, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

8 aprilie

Pomenirea Sfinţilor apostoli dintre cei şaptezeci: Irodion, Agav, Ruf, Asincrit, Flegon şi Ermis

Aceştia cu toţii, apostoli din numărul celor şaptezeci aleşi de Domnul, sunt pomeniţi de Sfântul apostol Pavel în diferite locuri în epistolele sale.

Irodion era o rudă a Sfântului apostol Pavel, după cum însuşi ne arată când zice în Epistola către Romani: ***îmbrăţişaţi pe Irodion, cel de un neam cu mine (Rom 16: 11).***

Ca episcop al Neopartiei, Irodion a suferit mult din cauza iudeilor. Ei 1-au bătut peste cap cu ciomege, l-au lovit peste gură cu pietre şi 1-au înjunghiat cu cuţite. Şi după ce 1-au lăsat socotindu-1 mort, Sfântul Irodion s-a ridicat şi a continuat să le slujească apostolilor.

El 1-a însoţit pe Sfântul apostol Petru la Roma şi a fost decapitat, împreună cu alţi mulţi creştini, în aceeaşi zi în care a fost răstignit Sfântul apostol Petru.

Sfântul Agav avea duh prorocesc. Două dintre proorociile lui sunt pomenite în Faptele Apostolilor.

⇒ *Mai întâi, el a prorocit o foamete mare în întreaga lume, care s-a împlinit în vremea împăratului Cezar Claudius (cf. Fapte 11: 28).*
⇒ *Al doilea, pe când 1-a întâlnit pe Sfântul apostol Pavel în Cezareea (Pavel se afla pe drumul spre Ierusalim), Agav a luat brâul lui Pavel şi 1-a legat în jurul mâinilor şi picioarelor şi a zis:* ***Acestea zice Duhul Sfânt: Pe bărbatul al căruia este acest brâu, aşa îl vor lega iudeii la Ierusalim şi-l vor da în mâinile neamurilor (Fapte 21: 11).***

Sfântul Ruf a fost episcop în cetatea Tebei din Grecia. Sfântul Pavel îl pomeneşte, zicând: **îmbrăţişaţi pe Ruf, cel ales întru Domnul (Romani 16: 13).**

Sfântul Asincrit a fost episcop în cetatea Hircania din Asia şi este pomenit împreună cu alţii în Epistola către Romani 16: 13.

Sfântul Flegon, care este pomenit în acelaşi loc, a fost episcop în [vestita] cetate Marathon din Tracia.

Sfântul Ermis [Herma], pomenit împreună cu ceilalţi, a fost episcop în Dalmaţia.

Toţi aceştia, întocmai ca şi nişte albine ale lui Hristos, au dus mierea Sfintelor Evanghelii de-a lungul şi de-a latul lumii, suferind cele mai mari chinuri pentru dragostea lui Hristos. Ei cu toţii s-au strămutat cu cinste la locaşurile cereşti din veşnica Împărăţie a lui Hristos Cel Iubit.

Pomenirea Sfântului Nifon, episcopul Novgorodului

Sfântul Nifon a fost un mare râvnitor al zidirii şi înnoirii sfintelor biserici ale lui Dumnezeu şi al luptei curajoase împotriva domnitorilor şi dregătorilor tirani.

Cu treisprezece zile mai înainte de moartea lui, i s-a înfăţişat în vedenie Sfântul Teodosie, vestindu-i trecerea la cele veşnice.

Sfântul Nifon a adormit cu pace în anul 1156.

Pomenirea Sfântului Celestin, papă al Romei

Sfântul Celestin a fost un mare apărător al credinţei ortodoxe.

În vremea celui de al treilea Sinod Ecumenic de la Efes (din anul 431), Sfântul Celestin a alcătuit o epistolă împotriva ereticului Nestorie.

El a adormit cu pace la anul 432.

Cântare de laudă la Sfinţii apostoli

Sfinţii apostoli ai lui Dumnezeu
Cu sârguinţă au alergat,
dorirea şi-au dobândit.

Deşertăciunea lumii o au lepădat;
pe Dumnezeu au dorit.

Cele lumeşti le-au aruncat,
cu cele cereşti s-au îmbogăţit.

Dragostea lui Hristos dintru ei a strălucit
Prin întunericul păgânătăţii,

Mai tare decât toate puterile.

Alergarea şi-au săvârşit,
Războiul l-au câştigat,
Oştirea biruitorilor se aduce
înaintea lui Hristos.

Multe sunt cununile biruinţei Domnului:
Dacă voieşti, şi tu poţi fi încununat.

Sfinţilor ai lui Dumnezeu Apostoli,
Rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi,
Ca nici noi să nu ne lipsim
De Împărăţia Cerurilor.

Cugetare

Există eroism mai presus de orice eroism şi nevoinţă mai presus de orice nevoinţă.

Sfântul Epifanie al Ciprului 1-a invitat la masă pe Ilarion cel mare şi spre a-i arăta cea mai mare ospitalitate distinsului său oaspete, a pregătit un frumos pui fript şi 1-a invitat să mănânce.

Dar Ilarion a spus: „Te rog să mă ierţi, frate, dar de când sunt monah eu nu m-am mai atins de carne."

Iar Epifanie a răspuns: „Şi eu la fel, fratele meu, de când sunt monah, către somn nu m-am dus mai înainte de a-1 fi iertat din tot sufletul pe duşmanul meu."

Uimit, Sfântul Ilarion a zis: „Cu adevărat, sfinţite părinte al meu, nevoinţă ta decât a mea mult mai mare este!"

Aceasta este o lecţie pentru noi toţi. Postirea cu adevărat lucru mare este, dar şi mai mare lucru este să voieşti şi să dobândeşti iertarea insultelor nemeritate cu care te acoperă cei care te urăsc.

Prin postiri omul se face mai gata de a primi milostenia lui Dumnezeu, dar iertându-le greşiţilor noştri noi înşine arătăm milostenia.

Postirea merge înaintea iertării, dar ea singură nu mântuieşte dacă nu dovedim milostenie.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos cel înviat:

- *Carele S-a aflat în trup pământesc înainte de înviere, ce simţea foamea, durerea şi moartea;*
- *Carele S-a aflat în trup ceresc după slăvită înviere, într-un trup care nu mai era supus foamei, durerii şi morţii.*

Predică despre învierea morţilor

Dar va zice cineva: Cum înviază morţii? Şi cu ce trup au să vină? (I Corinteni 15: 35).

Sffntul apostol Pavel cunoaşte mai dinainte obiecţiile necredincioşilor la învierea morţilor şi le respinge încă de la început. Chiar şi astăzi, cei necredincioşi, cei care nu au văzut cu ochii lor miracolul învierii în natură şi cu atât mai puţin învierea duhovnicească, întreabă: „Dar cum adică învie morţii?!"

Nebun ce eşti! Le răspunde unora ca aceştia Apostolul şi le zice mai departe: ***Tu, ce semeni nu dă viaţă, dacă nu va fi murit (I Corinteni 15: 36).*** Dacă sământa nu moare după ce s-a îngropat în pământ, planta nu va încolţi; cu alte cuvinte, ceea ce va încolţi este cu totul diferit, deci altceva decât ceea ce a fost îngropat.

Dar necredincioşii, deşi văd mai departe cu ochii, tot nu văd că aşa este, ci întreabă mai departe: „Dar omul, oare cum să învie omul tot aşa!?" întrebi cum? Tot aşa cum a înviat şi Domnul! El a pogorât mort în mormânt şi S-a ridicat de acolo viu! Oare nu vezi că şi natura arată învierea celor moarte!? Dar mult mai puternic decât natura o arată aceasta învierea Domnului nostru! Căci acesta a fost scopul Lui: ca să ne facă nouă mai uşoară credinţa şi nădejdea în înviere, adică credinţa în înviere în general şi nădejdea în învierea noastră proprie, a fiecăruia dintre noi, de aceea S-a dat El pe Sine morţii şi însuşi a înviat din morţi dând mai înainte de această pildă puternică prin învierea lui Lazăr - cel care murise de patru zile şi deja se des-compunea! Şi dând de asemena pildă prin învierea fiului văduvei din Nain şi a fiicei lui Iair!

Dar necredinciosul tot mai întreabă: „Dar, în ce fel de trup vor învia morţii?"

Răspundem: în oricare fel de trup binevoieşte Domnul. Căci la Dumnezeu sunt multe feluri de trupuri.

Sfântul apostol Pavel clasifică trupurile în două categorii: trupuri cereşti şi trupuri pământeşti. Prin urmare, cei care au murit în trupuri pământeşti vor învia în trupuri cereşti: cel nestricăcios va înlocui pe cel stricăcios, cel nemuritor se va ridica în locul celui muritor, cel frumos în locul celui urât.

În trupurile lor cereşti, oamenii se vor cunoaşte şi recunoaşte pe ei înşişi şi între ei, tot aşa cum pe pământ omul se recunoaşte pe sine sau pe altul şi atunci când este îmbrăcat în zdrenţele mizerabile ale unui cerşetor şi atunci când este îmbrăcat în purpura regală.

O, Doamne Atotbogate şi Atotmilostive, nu ne lăsa pe noi pradă stricăciunii, ci îmbracă-ne pe noi întru veşmântul nemuririi ca fii ai Tăi, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

9 aprilie

Pomenirea Sfântului mucenic Eupsihie

Eupsihie s-a născut într-o familie nobilă şi a fost crescut de mic în credinţa creştină, cu toată evlavia.

În timpul împărăţiei lui Iulian, apostatul pe când întâistătător al Bisericii lui Dumnezeu din Cezareea se afla Sfântul Vasile cel mare, Eupsihie s-a căsătorit cu o fecioară de neam mare. Cu toate acestea, el nu a vieţuit nici măcar o singură zi în această căsătorie. La chiar vremea cununiei lui, s-a întâmplat un cortegiu păgânesc care aducea jertfe idolului Fortunei. Eupsihie împreună cu tovarăşii lui au intrat în acel templu, au dărâmat idolii la pământ şi chiar şi templul.

Auzind acestea, Iulian s-a umplut de furie şi a poruncit ca vinovaţii să fie decapitaţi, ca mulţi creştini să fie recrutaţi în armată şi ca toţi să plătească tributuri exorbitante faţă de împărăţie; de asemenea, el a mai dispus reconstruirea imediată a templului păgânesc pe cheltuiala tuturor creştinilor, interzicerea ca oraşul să mai aibă onoarea de a purta numele slăvit de Cezareea conferit lui de împăratul Cezar Claudius şi revenirea lui la denumirea veche de Maza.

Eupsihie a fost mai întâi legat de un copac şi torturat cu sălbăticie, iar mai târziu decapitat, ceea ce s-a întâmplat în anul 362.

La scurtă vreme după această ucidere împăratul Iulian a vizitat acest oraş în drumul lui spre Persia, cu care se afla în război.

Sfântul Vasile cel mare a ieşit ca să îl întâmpine, purtând cu el trei pâini de orz, în semn de respect şi ospitalitate. Iar împăratul a poruncit ca Sfântului Episcop să i se înmâneze un braţ de fân din mâncarea vitelor ca dar în schimb.

Atunci Sfântul Vasile cel mare i-a zis împăratului: „Vedem că ne batjocoreşti, împărate. Noi iţi dăruim pâinea cu care noi înşine ne hrănim, iar tu ca răspuns la aceasta ne dai din hrana cu care se hrănesc vitele, hrană pe care tu, prin puterea ta, nu o poţi preface în mâncare bună pentru oameni."

La acestea împăratul a răspuns: „Află atunci că acest fel de hrană 1-am pregătit pentru voi, când mă voi întoarce din războiul cu Persia."

Dar răul apostat nu s-a mai întors din războiul cu Persia, pe al cărei câmp de bătaie şi-a aflat un fel de moarte cumplit, dar binemeritat.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Vadim

În timpul împărăţiei persanului împărat Sapor, Vadim era stareţul unei anumite mânăstiri, fiind vestit şi pentru marea lui milostenie.

La porunca lui Sapor acesta a fost aruncat într-o închisoare împreună cu şapte dintre ucenicii săi. De asemenea închis în acea închisoare se afla şi un prinţ pe nume Nirsan şi el creştin. Ei zilnic erau scoşi afară şi bătuţi cumplit. Prinţul Nirsan mai cu seamă era la capătul puterilor; el se gândea să se lepede de credinţă şi să se închine soarelui, aşa cum voiau persanii.

Lucrul a fost cum nu se poate mai pe placul lui Sapor, care îi promitea printre altele lui Nirsan şi împroprietărirea cu toate domeniile şi cu toată zestrea Mânăstirii stăreţite de Vadim, dacă însuşi Nirsan cu mâna lui îi va tăia capul stareţului. Nirsan a făcut aceasta. El s-a aplecat ca un laş asupra capului lui Vadim, lovindu-1 de mai multe ori până când a reuşit să-1 ucidă; dar imediat după aceea, cuprins de disperare, s-a sinucis cu aceeaşi sabie. Aşa şi-a aplicat nenorocitul trădător cu mâna lui pedeapsa pentru omorârea celui drept.

Sfântul Vadim a luat mucenicia la anul 376.

Cântare de laudă la Sfântul Vadim

Viteazul Vadim priveşte moartea în faţă,
Plângându-l pe Nirsan,
cel cuprins de nenorocire.

Nirsan sabia îşi întinde asupra lui Vadim,
Nu de Dumnezeu temându-se, ci de Sfânt.

El sabia îşi răsuceşte, asupra capului o abate!
Dar înaintea cavalerului cerului, el stă ca un laş.

O, Nirsane! - îi strigă Vadim.
Eu Vadim, către tine grăiesc, în drumul spre veşnicie:
De Hristos te-ai lepădat; minciuna o ai iubit.
Tu cu mâinile tale sufletul îţi ucizi.

Eu cu fiecare ceas de Dumnezeu dăruit,
Moartea îmi aştept;
Eu cu dorire aştept ca Domnul meu
Uşile împărăţiei Sale
mie smeritului să-mi deschidă.
Dar jale îmi este de mâna ta să mor,
Prinţe,
Şi acolo sus, cu tine să nu mă întâlnesc.
Oare nu ştii că întunericul înghite
Pe vânzătorii lui Hristos,
Şi cu atât mai mult pe ucigaşii de creştini? "

Acestea grăi Sfântul şi apoi tăcu,
Şi Nirsan îl ucise cu mâna tremurândă:
Leul primi moartea de la un iepure fricos.
Dar Nirsan nu pe sfânt îl ucise,
Ci însuşi pe sine.
Căci al Domnului Sfânt nici un rău nu păţi.

Cugetare

Se spune despre Pericle că era un bărbat de o frumuseţe aproape perfectă, cu excepţia formei alungite a capului său, ce făcea să se asemene cu un dovleac: pentru aceasta mulţi râdeau de el când apărea descoperit în public.

Ca să ascundă cumva acest defect al marelui bărbat, sculptorii greci îl reprezentau întotdeauna în operele lor purtând coif pe cap.

Când vedem cum păgânii se străduiesc să ascundă defectele prietenilor lor, oare nu cu atât mai mult ar trebui noi, creştinii, să facem la fel? ***În iubire frăţească, unii pe alţii iubiţi-vă; în cinste, unii altora daţi-vă întâietate,*** îi îndeamnă Sfântul apostol Pavel (Romani 12: 10) pe cei care cred în Hristos.

Cum mai putem susţine că ne lipim cu tot sufletul de Hristos cel pururea blând şi curat, când noi zilnic otrăvim aerul împrăştiind bârfe despre defectele şi păcatele altora? Să înţelegem că cea mai de căpetenie virtute duhovnicească este aceea de a ascunde propria noastră vrednicie şi păcatele şi defectele altora.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos cel înviat:

- *La cum S-a înfăţişat înaintea Mariei Magdalena în grădină şi cum văzându-1, Maria mai întâi nu L-a cunoscut;*
- *La cum i s-a adresat El cu blândeţe şi cum aşa Maria L-a recunoscut cu bucurie şi a alergat ducând vestea Bucuriei ucenicilor.*

Predică despre trebuinţa de a muri în scopul de a aduce multă roadă

Adevărat, adevărat zic vouă că dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă (Ioan 12: 24).

De ce aruncă semănătorul sămânţa pe pământ? Oare face el acest lucru spre a o risipi, spre a vedea cum moare şi se usucă? Nu, el face aceasta tocmai spre a o face să încolţească şi să aducă roadă multă. Semănând, semănătorul nu se gândeşte că ceea ce aruncă va putrezi şi va muri (deşi lucrul acesta se întâmplă), ci mai curând el se gândeşte la cum va încolţi sămânţa lui şi va aduce mult rod. Cu adevărat, semănătorii seamănă cu bucurie, negândindu-se nicicum la moartea seminţelor, ci la roadele şi bogăţia pe care o vor recolta.

Semănătorul este Stăpânul Hristos, iar grăunţele de grâu suntem noi, oamenii. Lui I-a plăcut să ne numească pe noi grâu. Există multe feluri de seminţe pe lume, dar între ele nici una nu este mai scumpă decât grâul.

De ce ne-a semănat Domnul pe noi în lume? Oare ca să putrezim şi să murim? Nu, ci mai vârtos ca să trăim şi să aducem roadă multă. El doar incidental se referă la moarte. El vorbeşte de moarte doar ca de o condiţie a vieţii şi a rodirii din belşug. Căci scopul semănatului nu este moartea, ci viaţa. Mai întâi sămânţa putrezeşte şi moare, cu adevărat, dar El face aluzie la aceasta doar în trecere, deoarece ştie că noi suntem conştienţi de această realitate.

El menţionează moartea doar în trecere pentru că Evanghelia Lui este în primul rând o istorie a vieţii - a vieţii şi a rodirii din belşug. Despre acest ultim lucru ne vorbeşte El mult, tocmai pentru că ştie că îl cunoaştem atât de puţin şi ne sufocăm de îndoieli şi ignoranţă cu privire la el. Nu doar că El ne vorbeşte din belşug despre viaţă, dar El ne arată chiar viaţa.

Prin învierea Sa, El ne-o arată şi ne-o dovedeşte cu o limpezime mai mare decât lumina soarelui şi a abundenţei ciclului vieţii din natura vegetală, întreaga istorie a Bisericii Sale nu este altceva decât o hartă exactă a vieţii.

O, Atotputernice Doamne Iisuse Hristoase, mântuieşte-ne pe noi de păcătoasa moarte. Izbăveşte-ne pe noi de moartea cea duhovnicească, căci Ţie iţi mulţumim, şi pe Tine te slăvim în veci.Amin.

10 aprilie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Terentie, African, Maxim, Pompie şi a celor treizeci şi şase împreună cu dânşii

Aceştia toţi au luat mucenicia pentru Hristos şi s-au încununat cu slava cea nepieritoare sub domnia împăratului Decius.

La porunca împăratului, cezarul Africii a vestit poporului că toată suflarea trebuia să iasă şi să aducă jertfe idolilor. Cei care se opuneau erau ameninaţi cu torturi înfricoşătoare. Auzind de aceste ameninţări, mulţi au căzut de la credinţă şi au început să se închine idolilor.

Dar aceştia patruzeci despre care ne este acum vorbirea au rămas neclintiţi în mărturisirea lui Hristos, zicând: ***„Fraţilor, să ne păzim a ne lepăda de Stăpânul nostru Hristos, ca nu cumva şi El să Se lepede de noi înaintea Tatălui Său celui din ceruri şi înaintea a mii de îngeri!"***

Cezarul i-a împărţit pe mucenici în două cete. Treizeci şi şase dintre ei, după ce au fost bătuţi crunt, scrijeliţi şi răniţi, după ce pe răni li s-a turnat sare, au fost omorâţi prin tăierea capului. Primii patru însă au fost aruncaţi în închisoare legaţi în lanţuri grele de fier în jurul gâtului, mâinilor şi picioarelor. Dar un înger al Domnului s-a pogorât în acea închisoare, s-a atins de obezile în care erau încuiaţi, iar lanţurile au căzut. După aceea, îngerul a gătit o masă aleasă pe care le-a întins-o înainte şi mucenicii au ospătat. Ei au fost apoi iar scoşi la privelişte şi torturaţi, apoi iar aruncaţi în închisoare.

Cezarul a poruncit apoi vrăjitorilor şi descântătorilor să adune tot felul de jivine scârboase, de şerpi otrăvitori şi de scorpioni, pe care le-a închis în celula mucenicilor, ca aceştia să fie muşcaţi şi să moară în chinuri. Dar scârboasele târâtoare nu s-au atins de plăcuţii lui Dumnezeu, ci s-au strâns într-un ungher, unde au rămas nemişcate timp de trei zile. În a treia zi, când uşa închisorii s-a deschis, jivinele s-au repezit şi i-au muşcat de moarte pe vrăjitorii şi descântătorii care apăruseră în pragul ei, iţindu-şi capetele.

Neputând deci nimic împotriva celor patru mucenici, cezarul a poruncit în cele din urmă uciderea lor prin decapitare. Fiind aduşi la locul execuţiei, ei au cântat în toată vremea psalmi şi laude Domnului Dumnezeu, care i-a învrednicit de moarte mucenicească.

Ei au luat cu cinste cununa biruinţei la anul 250, aflându-se vrednici de Împărăţia Cerurilor.

Pomenirea celor şase mii de Sfinţi mucenici din Georgia

În pustia Sfântului David din Garesia, Georgia, s-au aflat odinioară douăsprezece mânăstiri, în care timp de secole mulţime mare de monahi au petrecut în mari nevoinţe pustniceşti.

În anul 1615, Şahul Iranului Abbas întâiul a atacat Georgia, devastând-o şi omorând prin decapitare mulţime de creştini. Odată, pe când se afla la vânătoare în dimineaţa sfintei zile a Învierii, Şahul Abbas a observat o mulţime de lumini pe un munte. Aceia erau monahii celor douăsprezece mânăstiri care înconjurau în procesiune biserica Sfintei Învieri, purtând în mâini făclii aprinse. Aflând că aceia erau monahi, Şahul Abbas a întrebat uluit: „Dar oare nu am dat morţii întreaga Georgie, trecând-o prin ascuţişul săbiei?!" El atunci a dat poruncă soldaţilor săi să-i ucidă imediat prin tăierea capului pe toţi acei monahi.

În momentul acela un înger al Domnului s-a înfăţişat înaintea Avei Arsenie şi i-a vestit moartea lor imediată, de neînlăturat. Cuviosul Arsenie a dus vestea fraţilor lui. Ei atunci cu toţi s-au împărtăşit cu Preacuratele lui Hristos Taine, pregătindu-se de moarte.

Năpraznic după aceea au apărut persanii, care mai întâi 1-au tăiat în bucăţi pe stareţ, care le-a ieşit primul în întâmpinare, iar apoi pe toţi ceilalţi.

Această mulţime de monahi a luat cununa muceniciei cu cinste, la anul 1615. Aşa au fost distruse aceste străvechi şi faimoase mânăstiri care, timp de mai bine de o mie de ani au fost sfânta vatră de duhovnicie care a luminat şi a încălzit întreaga Georgie.

Doar două dintre mânăstiri au fost reînviate, existând şi astăzi: Mânăstirea Sfântului David şi Mânăstirea Sfântului Botezător şi înaintemergător Ioan.

La vremea muceniciei celor şase mii de monahi, regele georgian Arhil a luat moaştele sfinţilor şi le-a îngropat cu cinste. Până în ziua de astăzi aceste sfinte moaşte împrăştie bună mireasmă şi au putere vindecătoare.

Cântare de laudă la cei şase mii de Sfinţi mucenici din Georgia

Şase mii de bineplăcuţi Domnului
De slăvita înviere a lui Hristos
Se veselesc.

Şase mii de inimi creştineşti
O turmă bogată de mieluşei nevinovaţi.

Ţinând făclii aprinse în ale lor mâini,
Cântări de laudă cu dulceaţă aduc Domnului,
Sfânta Biserică în procesiune
Înconjurând;
Până ce lup din negura nopţii a ieşit,
Cu a sa haită de lupi băutoare de sânge,
Năvăli şi ucise
Pe mieluşeii lui Hristos.

Dar nu mieluşei erau aceştia,
Ci adevăraţi păstori
Ai neamului georgian cel mult pătimitor.

Ei erau sfinţi şi luminători,
Cu toţii monahi,
Nevoitori minunaţi.

Arsenie de sus tainic primi
Vestea muceniciei lor,
Şi grabnic vesti fraţilor lui:
„ Fraţilor mei, ai Georgiei fii,
Ceasul nostru a sosit
De a bea paharul
Domnului nostru,Cel blând;
este paharul dulce
Al jertfei pentru El.

Iată lupi sângeroşi năvălesc în munte.
Să grăbim fraţilor,
Din Paharul Vieţii mai înainte
Să ne împărtăşim.

Apoi să grăbim spre botezul nostru

Cel sângeros.
Să ne pocăim de ale noastre păcate,
Şi de ale poporului,
Nădejdea şi tot gândul nostru
La Domnul să le-avem.

Să iertăm greşiţilor noştri,
Căci iată înaintea noastră
Porţile Cerului se deschid.
Frate pe frate să ne iertăm,
Ca şi noi cu adevărat
De învierea Domnului să ne împărtăşim!

Hristos a înviat!
Până la moarte pe El
Noi Îl propovăduim!

Cugetare

Când omul se desprinde cu mintea de pământ şi o deschide către Dumnezeu cu dorinţa de a îi place Lui, Dumnezeu îi arată unuia ca acesta sfânta Lui voie într-o felurime de moduri.

***Sfântul Petru Damaschinul** scrie: „Dacă omul are dorire întreagă şi statornică de a se face plăcut Domnului, atunci Domnul îi arată acestuia sfânta Lui voie fie prin gândurile ce-i vin, fie prin vreo altă persoană, fie prin Sfintele Scripturi."*

Un astfel de om capătă într-adevăr o sensibilitate ascuţită şi neînşelătoare, capabilă să distingă voia lui Dumnezeu şi din cele dinlăuntru şi din cele din afară. Întreaga lume se face pentru unul ca acesta ca o harpă cu zece strune bine acordate, din care nici un sunet nu este care să nu fie produs de degetul lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos cel înviat:

- *La cum S-a înfăţişat El înaintea celor doi ucenici care mergeau pe drumul către Emaus şi cum ei nu L-au recunoscut;*
- *La cum inimile lor ardeau în piepturile lor pe când El le vorbea pe cale, şi cum L-au recunoscut numai când El a binecuvântat şi a frânt pâinea înaintea lor;*

- *La cum Domnul S-a făcut apoi nevăzut.*

Predică despre nădejdea cea vie

Binecuvântat fie Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care după mare mila Sa, prin învierea lui Iisus Hristos din morţi, ne-a născut din nou, spre nădejde vie (I Petru l: 3).

Fraţilor, cine este cel care are o nădejde moartă şi cine acela care are o nădejde vie?

- ✓ *Cel care nădăjduieşte în lucruri moarte are o nădejde moartă.*
- ✓ *Iar cel care nădăjduieşte în Dumnezeul cel Viu are o nădejde vie.*

Mai departe:

- ✓ *cel care nădăjduieşte în sine însuşi şi în ajutorul omenesc are o nădejde moartă.*
- ✓ *Pe când cel care nădăjduieşte în Dumnezeul cel Viu are o nădejde vie.*

Şi mai departe:

- ✓ *cel care nădăjduieşte în noroc şi bunăstarea vieţii acesteia pământeşti şi scurte şi care nu mai speră nimic dincolo de groapă, are o nădejde moartă.*
- ✓ *Pe când cel care nădăjduieşte în înviere şi în viaţa veşnică a împărăţiei celei Cereşti are o nădejde vie.*

Adevărat grăiesc vouă, nădejdea vie este mult mai bună decât nădejdea cea moartă; tot aşa cum viaţa este mult mai bună decât moartea, cum lumina este mai bună decât întunericul, cum sănătatea este mai bună decât boala iar înţelegerea şi priceperea mai bune decât ignoranţa şi prostia.

Dar Cine este Cel care a arătat oamenilor nădejdea cea vie, Cine este El şi cum a arătat aceasta?

Sfântul apostol Petru ne răspunde la întrebare: Domnul nostru Iisus Hristos ne-a arătat-o, prin Slăvita lui înviere cea din morţi, cea de a treia zi.

Nimeni altul nu ne-a arătat-o decât Domnul Hristos şi prin nimic altceva decât învierea Sa din morţi.

Prin învierea Sa Domnul a dat aripi nădejdilor slabe ale omului, care au luat putere şi s-au întins dincolo de mormânt, arătându-i omului scopul, ţelul şi roada vieţii lui, care merge mult mai departe decât groapa mormântului.

Acestea toate ne sunt adeverite nouă nu de vreun om credul, ci de însuşi apostolul cel care multă vreme a şovăit în credinţă şi care chiar s-a şi lepădat de Domnul de trei ori. De aceea tocmai el este cel care ne adevereşte nouă nădejdea învierii Domnului, iar o adeverire a slăvitei învieri care vine tocmai de la el nouă ne este scumpă foarte.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cel care ai înviat a treia zi din morţi, dezrădăcinează nădejdea cea moartă din inimile noastre şi sădeşte în ele nădejdea cea vie, pentru rugăciunile Sfântului apostol Petru, cel mai dintâi al Tău! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

11 aprilie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Antipa, episcopul Pergamului din Asia Mică

Sfântul Antipa este pomenit în Cartea Apocalipsei astfel: ***Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuieşte satana (Apocalipsa 2: 13),*** adică în cetatea Pergamului.

Locuitorii acestei cetăţi trăiau întru întunericul închinării la idoli şi intru tot desfrâul şi necurăţia. Ei erau robii necuratelor patimi. Ei erau batjocoritori, tirani şi incestuoşi. Cu alte cuvinte, ei erau cu adevărat slugi ale satanei, între aceştia trăia şi strălucea Sfântul Antipa, precum lumina în mijlocul întunericului, precum trandafirul intre spini şi precum aurul în noroi.

În această cetate, cel care ucidea vreun creştin era cinstit ca un om foarte drept. Suma credinţelor lor păgâneşti stătea în vrăjitorie, interpretarea viselor, slujirea dracilor şi perversitatea extremă. Cum de Antipa diavolilor le era groază ca de foc, ei s-au înfăţişat în vis acestor vrăjitori şi desfrânaţi şi le-au mărturisit cât le e de frică de Antipa şi cum de răul lui vor trebui să părăsească cetatea. Slujitorii idolilor au adunat un mare număr de popor împotriva lui Antipa, luându-1 pe sfânt şi interogându-1 despre credinţa lui, nădăjduind că îl vor forţa cumva să se lepede de Hristos şi să slujească şi el idolilor.

Dar Antipa le-a zis: „Când aşa-zişilor voştri stăpâni, aşa-zişilor stăpâni ai universului, le este atât de frică de mine - care sunt un om muritor - încât se simt forţaţi să părăsească cetatea, oare nu vă daţi seama cât de amarnic vă înşelaţi crezând în ei?"

Şi sfântul începu să le grăiască mai departe despre credinţa creştină ca fiind una, adevărată şi mântuitoare.

Dar acel necurat popor s-a umplut de furie animalică şi 1-au târât pe Sfântul Antipa care era un om în vârstă la templul Artemidei, unde se afla un viţel turnat din bronz. Ei au înfierbântat tare acel viţel de bronz şi 1-au aruncat pe robul lui Dumnezeu înăuntru. Din interiorul viţelului, Sfântul Antipa aducea slavă lui Dumnezeu şi cânta cântare de laudă, precum odinioară Iona din pântecele chitului şi precum cei trei Tineri din cuptorul de foc.

Sfântul Antipa s-a rugat pentru turma sa şi pentru întreaga lume, până când sufletul lui a părăsit trupul lui bătrân şi obosit şi s-a înălţat la ceruri, între îngerii din împărăţia lui Hristos.

Sfântul şi-a săvârşit viaţa în chinuri şi s-a încununat cu cununile veşnicei slave la anul 92 de la întrupare.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Processus şi Martinian

Aceştia au fost temniceri ai închisorii din Roma pe vremea când Sfinţii apostoli Petru şi Pavel erau închişi acolo. Auzind cuvintele şi fiind martori ai minunilor săvârşite de ei, cei doi temniceri au primit Sfântul Botez şi au deschis porţile închisorii, lăsându-i liberi pe Sfinţi.

Apostolii au părăsit Roma, dar Mântuitorul i S-a înfăţişat lui Petru, care L-a întrebat: „Doamne, unde mergi?"

Iar Domnul i-a zis: „Mă duc la Roma, ca să Mă mai răstignesc o dată."

Ruşinaţi, Sfinţii s-au întors la Roma, unde au fost prinşi şi omorâţi.

Ucişi împreună cu dânşii au fost şi cei doi viteji temniceri, Processus şi Martinian.

Cântare de laudă la Sfântul Antipa

Aflându-se înlăuntrul viţelului de bronz
Ca şi într-un templu luminat,
Creştinul Antipa nu este singur:
în inima lui curată locuieşte Domnul.

Focul nu-l arde, lui Antipa de foc nu-i e frică.
Pentru Domnul Hristos sfântul îndură
Cu răbdare toate,
Şi către Domnul se înalţă din foc

Rugăciunile lui:
„ O Atotputernice Doamne Iisuse Hristoase,
împărate al veacurilor,
Eu pentru aceste chinuri Ţie
De mii de ori îţi mulţumesc!

Piară întru acest foc toate păcatele mele,
Ca la cer eu curat să mă ridic.
Rogu-mă Ţie, Stăpâne Doamne,
Întru această cetate a stricăciunii
Pe turma mea smerită
Curată să o păzeşti!

Mă rog ţie inimile lor să păzeşti,
Că întru Tine şi cu Tine
pururea ele să petreacă.

Mă rog Ţie şi pentru aceşti păgâni, Doamne:
Desparte-I pe ei de minciunile diavoleşti.

Mă rog şi pentru toţi păcătoşii
Care a Ta lege o dispreţuiesc:
învaţă-i pe ei să-Ţi slujească Ţie.

Căci toate întru a Ta putere sfântă sunt.
Acum la sfârşit mă mai rog ţie,
Ca Sfânta Biserica Ta să propăşească, Doamne,
De sub prigoana cea sângeroasă să iasă!

Cugetare

„Nu pot avea odihnă pe pământ cei care doresc cu sete mântuirea sufletelor lor," zice Sfântul Efrem Sirul.

Căci fără răgaz este lupta, fie din afară, fie dinlăuntru. Vrăjmaşul uneori ne luptă pe faţă el însuşi, alteori prin oameni şi prin lucruri şi încă alteori nevăzut, prin gânduri. Uneori el vine însuşi cu multă cruzime ca un duşman, iar alteori sub faţă de prieten linguşitor şi viclean.

Ceea ce se întâmpla pe câmpul de bătaie între două oştiri duşmane se întâmplă şi în viaţa fiecărui creştin care se află în veşnic război cu patimile acestei lumi. Cu adevărat, „nu pot avea odihnă pe pământ cei care doresc cu sete mântuirea sufletelor lor." Odihna nu vine decât la ceasul deplinei mântuiri.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus cel înviat:

- *La cum Simon Petru şi celălalt ucenic au alergat repede la mormânt ca să vadă cu ochii lor vestea învierii;*
- *La cum, unul după altul, au intrat în mormânt şi au văzut giulgiul într-un colţ şi de asemenea năframa;*
- *La cum ei amândoi au văzut şi au crezut, iar apoi au dat mărturie şi cum pentru mărturia lor, ei au plătit cu viaţa.*

Predică despre cei doi Adami: cel de moarte aducător şi Cel de Viaţă Dătător

Căci, precum în Adam toţi mor, aşa şi în Hristos toţi vor învia (I Corinteni 15:22).

În Adam, viaţa este semănată întru ruşine; iar în Hristos, viaţa se ridică în slavă. Păcatul este de la Adam, iar dreptatea este de la Hristos. Slăbiciunea şi moartea vin de la Adam, iar puterea şi viaţa vin de la Hristos.

Astfel, în Adam noi cu toţii murim. Şi astfel, în Hristos noi toţi vom învia. Acela este omul cel pământesc; pe când acesta este Omul Cel Ceresc. Acela este omul trupesc, pe când Acesta, Cel duhovnicesc.

Hristos nu de dragul Său a înviat, ci de dragul nostru, precum nu de dragul Său S-a răstignit, ci de dragul nostru. Căci dacă învierea Sa nu înseamnă şi învierea noastră, atunci a Sa înviere nu este dulceaţă, ci amăreală. Unde ar fi atunci dragostea lui Dumnezeu? În ce ar mai consta atunci sensul mizerabilei noastre vieţi pe pământ? Care ar mai fi atunci scopul venirii lui Hristos pe acest pământ?

Acolo unde sfârşeşte Adam, începe Hristos. Adam sfârşeşte în mormânt, iar Hristos începe cu învierea din mormânt. Neamul lui Adam este acea sămânţă care se aruncă în pământ, putrezeşte şi moare, acea sămânţă care nu vede soarele. Este acea sămânţă care nu crede că ea poate încolţi şi scoate capul de sub pământ, spre a înflori într-o tulpină verde care să facă frunze, flori şi fructe. Pe când neamul lui Hristos este un câmp verde pe care a încolţit grâul, a crescut şi a înverzit, a făcut frunze, muguri şi spice care aduc roadă multă.

„în Adam" nu înseamnă doar că vom muri într-o zi; ci mai curând înseamnă că deja suntem morţi - morţi până la unul. „în Hristos" nu înseamnă doar că vom învia

intr-o zi, ci mai curând că deja de pe acum suntem vii - că de pe acum sămânţa îngropată în noi a început să germineze şi să răsară în lumina soarelui.

Exprimarea cea mai totală a morţii se vede în mormânt, iar exprimarea completă a vieţii nu se va vedea decât în împărăţia cea veşnică a lui Dumnezeu, în Ceruri.

Mintea fiilor lui Adam este conformă cu moartea, împăcată cu ideea că totul se supune inexorabil morţii şi se afundă ca atare mereu mai mult în pământ. Pe când mintea fiilor lui Dumnezeu se revoltă împotriva morţii şi putreziciunii şi luptă tot mai mult ca omul să scoată capul la lumină, cu ajutorul harului Domnului nostru Iisus Hristos.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele ai înviat a treia zi din mormânt, luminează minţile noastre, ale tuturor pământenilor, ca să fugim de întuneric şi pieire şi să tindem pururi către lumină şi viaţa veşnică ce se află numai întru Tine, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

12 aprilie

Pomenirea Sfântului cuvios Isaac Sirul al doilea

(Întâiul Sfânt cuvios Isaac Sirul se pomeneşte la 28 ianuarie.)

Despre acest sfânt cuvios Isaac, Sfântul Grigorie Dialogul ne dă unele amănunte. El a sosit în Italia la vremea stăpânirii goţilor şi a intrat într-o biserică din Spoleto ca să se roage. El 1-a rugat pe paracliser să-i dea voie să rămână închis în biserică peste noapte. Aşa a stat el întreaga noapte la rugăciune, în acelaşi loc. Lucrul s-a întâmplat şi în a doua, şi în a treia zi.

Dar paracliserul 1-a numit prefăcut şi 1-a lovit cu pumnul. Pe dată însă paracliserul a înnebunit. Văzându-1 cum se chinuie, Isaac a îngenunchiat asupra lui, duhul necurat a ieşit din paracliser şi acesta s-a ridicat sănătos. Auzind de această nemaipomenită întâmplare întreaga populaţie a oraşului s-a îngrămădit să-1 vadă pe acest străin uimitor. Ei i-au oferit averi şi domenii, dar Sfântul nu a acceptat nimic, a refuzat toate ofertele şi s-a retras într-o pădure, unde şi-a construit o colibă. Acea colibă repede a devenit centrul unei mari mânăstiri.

Odată, el a cerut fraţilor să ducă toate săpăligile în vie şi să le lase acolo, în următoarea zi, cuviosul împreună cu fraţii au ieşit la vie luând cu ei de mâncare. Fraţii erau uimiţi. Pentru cine putea fi mâncarea, din moment ce la vie nu trimseseră lucrători? Dar sosind acolo, ei au văzut că lucrau de zor tot atâţia lucrători câte săpăligi lăsaseră ei în vie cu o zi înainte.

Căci iată ce se întâmplase: acei oameni erau hoţi, al căror gând fusese să vină şi să fure săpăligile, dar prin puterea lui Dumnezeu ei au rămas locului şi s-au simţit forţaţi şi obligaţi să sape cu râvnă la acea vie, toată noaptea.

***

Într-o altă împrejurare, doi oameni pe jumătate goi au venit la cuviosul Isaac şi i-au cerut haine să se acopere. Sfântul a trimis un frate la un copac scorburos ce se afla pe marginea drumului, ca să scoată din acea scorbură orice va găsi în ea. Fratele a mers, a găsit straie în scorbură şi le-a adus la stareţul său. El le-a luat şi le-a dăruit cerşetorilor. Cerşetorii au rămas cu totul ruşinaţi când şi-au recunoscut propriile lor haine, pe care le ascunseseră în acea scorbură.

***

Altă dată, un om a trims în dar la mânăstire printr-un monah doi stupi de albine. Dar monahul 1-a ascuns pe unul din ele undeva pe drum şi a intrat în mânăstire cu un singur stup, pe care 1-a adus în faţa stareţului.

Sfântul i-a zis: „Bagă de seamă la drumul de întoarcere, căci în stupul pe care 1-ai lăsat pe cale s-a strecurat un şarpe. Bagă de seamă să nu te muşte când vei ajunge la el."

Pomenirea Sfântului Vasile, mărturisitorul

În timpul luptei împotriva Sfintelor icoane (iconoclasmului), acest sfânt bărbat era episcop în cetatea Parius din Asia Mică.

El a refuzat să semneze un anume document imperial care prevedea interzicerea cinstirii sfintelor icoane.

Pentru aceasta Vasile a suferit prigoane mari şi tortură. Dar el a rămas pururi tare ca diamantul în credinţa ortodoxă.

El a trecut la cele veşnice la începutul veacului al optulea, înfăţişându-şi sufletul înaintea Domnului.

Pomenirea Sfântului cuvios Acachie

Acesta se trăgea din părţile Epirului, dintr-un sat pe nume Golita. El a fost un mare nevoitor athonit, un mare îndrumător de suflete şi un înainte văzător.

Dumnezeu 1-a învrednicit pe cuviosul Acachie de multe vederi cereşti. El a binecuvântat mai mulţi monahi care la acea vreme alegeau nevoinţa muceniciei.

Sfântul cuvios Acachie a trecut la Domnul în vârstă de nouăzeci şi opt de ani, în 1730.

Pomenirea Sfintei cuvioase Athanasia

Această cuvioasă s-a născut în insula Eghina, din părinţi bogaţi şi generoşi. Ea şi-a împărţit toată averea săracilor şi s-a retras într-o mânăstire. Acolo ea a luat asupră-şi nevoinţe din ce în ce mai aspre.

Cuvioasa Atanasia mânca puţin o dată la două zile. Ea gusta peşte şi untdelemn doar la slăvitele praznice ale Naşterii şi învierii Domnului nostru Iisus Hristos.

Chiar fiind ea stareţa mânăstirii, ea era cea care pururea le slujea surorilor şi nu voia să primească să-i slujească ei cineva.

Cuvioasa Atanasia s-a învrednicit şi de darul facerii de minuni, atât în timpul vieţii ei, cât şi după moarte.

Ea a adormit în Domnul la anul 860.

Cântare de laudă la Sfânta Athanasia

Atanasia sfatul cel bun l-a împlinit,
Pe pământ strălucind ca o stea.

Ea cu duhul trupeştile slăbiciuni le-a învins,
Din tânără vârstă venind ca să slujească Domnului.

Ea trupul şi-a veştejit cu postiri şi privegheri,
Din dorirea fierbinte a mântuirii sufletului.

Averi bogate săracilor a împărţit,
Pe sine deplin voii lui Dumnezeu dăruindu-se.

În sfânta biserică tainic Domnul odată-i grăi,
Căci printr-o lumină mare ce tăie întunericul
Un glas auzi: „Atanasia,
Domnul blândeţea şi smerenia iubeşte,
Pe acestea pururi mai presus de toate
Să lucrezi,
Câtă vreme inima ta bate,
Şi duhul suflă în tine. "
Atanasia, suflet minunat,
Şarpele mândriei întru sine l-a ucis.

Ea desăvârşit voia proprie lui Dumnezeu
A supus,
Ascultătoare Lui precum soarele pe cer.

Domnul dragostea ei a răsplătit,
Cu har peste har.

Iar când ceasul ieşirii ei a sosit,
El o a aşezat
Întru ale Sale Locaşuri Cereşti.

Cugetare

Răul împărat Constantin Copronim avea o fiică foarte virtuoasă, pe fecioara Antuza, care era ramura frumoasă a unei rădăcini rele.

În ciuda presiunilor pe care tatăl le făcea asupra ei ca să se mărite, Antuza a rămas de neclintit, căci ea hotărâse nestrămutat, din dragoste curată, să se închine cu desăvârşire Stăpânului Hristos.

După ce tatăl ei a murit, Antuza şi-a împărţit toate imensele sale averi săracilor, a intrat într-o mânăstire şi s-a îmbrăcat în îngerescul chip. Uluitor lucru este ca cineva să-şi împartă toată averile săracilor, dar şi mai uluitor este când cei ce fac aceasta sunt dintre mai marii lumii, tineri şi frumoşi, care, dispreţuindu-şi rangul, calităţile, frumuseţea, tinereţea şi toate bogăţiile lor sau ale lumii, se închină cu dragoste întru totul lui Hristos Dumnezeu.

Domnul însuşi a zis că greu îi este unui bogat să intre întru Împărăţia Cerurilor (vezi Matei: 19: 23). Da, cu adevărat greu este, dar iată că nu imposibil. Căci celui care se dispreţuieşte pe sine îi este foarte uşor să dispreţuiască şi cele ce sunt mai jos de sine: bogăţiile întregii lumi şi însăşi lumea.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos cel înviat:

- *La cum a intrat la ucenicii Săi prin uşile încuiate şi le-a dăruit pacea Lui;*
- *La cum nici un zid, nici o piedică materială nu îl puteau împiedica să apară acolo unde El voia, cu trupul Lui transfigurat.*

Predică despre cetatea care se zideşte

Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie (Evrei 13: 14).

Fraţilor, unde mai vedem noi acum slăvitele cetăţi cele din vechime, Ninive şi marele Babilon? Astăzi doar şopârlele mai mişună în praful ce s-a ales din acele colosale turnuri. Memfis şi Teba, oare nu erau ele mândria faraonilor egipteni, stăpânitorii pământului? Dar astăzi iată că oamenii de ştiinţă întâmpină dificultăţi în a determina cu exactitate locul pe care se vor fi ridicat aceste celebre cetăţi.

Totuşi să lăsăm acum la o parte aceste cetăţi din cărămizi şi piatră.

Să luăm în considerare cetăţile din sânge, carne şi oase. Căci oamenii îşi zidesc cetăţile trupurilor lor mult mai încet şi mult mai anevoios decât fortăreţele şi catedralele.

Oamenii cheltuie uneori câte nouăzeci şi o sută de ani ca să-şi zidească cetăţile trupurilor lor, iar la urmă văd că toate strădaniile lor dureroase au fost zadarnice. Ceea ce le-a luat zeci de ani de grijă şi frică de toată vremea se prăbuşeşte în ţărina mormântului într-o clipeală de ochi.

Dar oare a cui cetatea trupească ar putea fi scutită vreodată de un asemenea dezastru? A nimănui. Dar să lăsăm şi cetăţile trupurilor noastre.

Să ne gândim acum la cetăţile fericirii, pe care oamenii şi le durează din generaţie în generaţie. Materialele din care se durează aceste cetăţi sunt: veselia, plăcerea, averile, posturile înalte, onorurile şi gloria. Şi unde se află aceste cetăţi? Ca o pânză de păianjen se ţes ele în jurul omului uneori într-o clipă şi tot ca o pânză de păianjen se rup şi se împrăştie, făcându-1 pe acel odată fericit mai nefericit decât toţi nefericiţii.

Cu adevărat noi oamenii nu putem avea aici cetate stătătoare. De aceea o căutăm noi pe cea care va să fie. Această cetate se zideşte din duh, viaţă şi adevăr. Aceasta este cetatea al cărei unic Arhitect este Stăpânul nostru Iisus Hristos. Această cetate se numeşte Împărăţia Cerurilor, viaţa veşnică, sălaşul îngerilor, limanul sfinţilor şi scăparea mucenicilor. În această cetate nu mai există nici un fel de dualism al binelui şi al răului, ci toate sunt curate şi neamestecate, zidite întru armonia fericită şi frumoasă a binelui. Toate cele zidite în această cetate sunt menite să dureze veşnic. Fiecare cărămidă a acestei cetăţi va dura în eternitate, căci cărămizile toate sunt oamenii şi îngerii cei vii. În această cetate domneşte Stăpânul Domn Iisus Hristos cel înviat.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cel care ai înviat a treia zi din mormânt, izbăveşte-ne pe noi dintre ruinele vremelniciei acesteia şi du-ne cu milostivire

către a Ta veşnică cetate a cerului, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

13 aprilie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Artemon

Sfântul Artemon a fost preot în cetatea Laodiceei în timpul împăratului Diocleţian.

Aflându-se înaintea chinuitorilor, el a grăit despre sine astfel: „Artemon este numele meu, rob al lui Hristos, Domnul meu. Timp de şaisprezece ani am fost citeţ, deci am citit din sfintele cărţi în Biserica Domnului Dumnezeului meu. Timp de douăzeci şi opt de ani am fost diacon şi am citit Sfânta Evanghelie. Prin urmare, cu ajutorul lui Dumnezeu, am petrecut treizeci şi trei de ani ai vieţii mele ca presbiter al lui Hristos, învăţând oamenii şi povăţuindu-i pe calea mântuirii."

Judecătorul 1-a dus la templul lui Esculap, acolo unde preoţii vrăjitori ai idolului ţineau nişte şerpi mari închinaţi acestui „dumnezeu." Ei cu toţii erau convinşi că şerpii îl vor muşca pe Artemon.

Dar Artemon s-a însemnat cu semnul Sfintei Cruci şi prin puterea lui Dumnezeu, i-a ţintuit pe şerpi la pământ, făcându-i nemişcaţi. Apoi i-a scos pe toţi afară, a suflat asupra lor şi astfel i-a omorât pe loc pe toţi. Toţi descântătorii templului s-au aflat atunci în frică mare.

Văzând această minune, Vitalis, întâiul dintre vrăjitorii templului, a căzut în genunchi înaintea lui Artemon şi a strigat: „Mare este Dumnezeul creştinilor!"

Sfântul Artemon apoi 1-a botezat pe acesta, împreună cu mai mulţi prieteni ai lui. Dar răul judecător a continuat să-1 tortureze pe bătrânul Artemon cu tot felul de chinuri. La un moment dat, el a pregătit o groapă cu păcură încinsă, în care plănuia să-1 arunce pe robul lui Dumnezeu şi astfel să-1 ucidă. Dar aşa a vrut Dumnezeu ca judecătorul însuşi să fie aruncat în acea groapă, unde a pierit cu sunet. Căci s-a văzut cum doi vulturi 1-au înhăţat pe judecător de pe cal şi 1-au purtat deasupra gropii, i-au dat drumul în ea şi astfel judecătorul şi-a aflat năpraznică moarte.

Sfântul Artemon a rămas după aceea liber o vreme. El a călătorit neobosit, întotdeauna însoţit de cei doi cerbi ai lui şi a povăţuit poporul.

El a fost însă prins din nou de prigonitorii creştinilor şi omorât prin decapitare în anul 303. Sufletul său s-a sălăşluit astfel la locaşurile cele cereşti din veşnica Împărăţie a Domnului nostru Iisus Hristos pe care cu credinţă Sfântul Artemon 1-a slujit întreaga lui viaţă.

Pomenirea Sfântului mucenic Crescens

Acest Crescens era din cetatea Mirelor Lichiei. El era un cetăţean de vază al oraşului, respectat de toată lumea. El şi-a mărturisit pe faţă credinţa lui în Hristos şi a batjocorit cu îndrăzneală idolii cei închipuiţi de mâini omeneşti. Pentru aceasta păgânii 1-au omorât, arzându-1 de viu.

Pomenirea Sfintei muceniţe Tomaida

Tomaida s-a născut în Alexandria Egiptului din părinţi cu bun nume. Ea de mică a fost crescută cu toată cuviinţa, intru dreapta credinţă.

La vârsta de cincisprezece ani, ea a fost însoţită după rânduială cu un bărbat de o cinste cu ea.

Dar în absenţa soţului ei de acasă, socrul ei, un bătrân necurat şi desfrânat, a voit să o necinstească pe Tomaida, nora lui.

Înspăimântată, Tomaida a încercat să îşi lămurească socrul că ceea ce voieşte să facă este împotriva Legii lui Dumnezeu şi a luptat să scape din mâinile lui. După împotrivire îndelungată din partea tinerei, socrul a scos junghierul, a omorât-o pe Tomaida, apoi a despicat-o în două. Atunci pedeapsa lui Dumnezeu 1-a ajuns, căci necuratul bătrân şi-a pierdut vederea, ne mai putând găsi uşa prin care să fugă din casă. Aşa a fost găsit el şi dat judecătorului, care 1-a condamnat la moarte.

Tomaida a luat astfel mucenicie pentru a-şi fi păzit cu străşnicie curăţenia vieţii, după cuvântul Domnului care porunceşte ca nunta să fie cinstită întru toate, iar patul nespurcat.

Ea a murit pentru credinţa ce a purtat-o lui Dumnezeu şi soţului ei.

După moartea ei, mulţi oameni luptaţi de dracul desfinării şi-au aflat ajutor puternic şi grabnic la moaştele Sfintei Tomaida.

Marele pustnic Daniil a adus sfintele ei moaşte la Schit şi le-a îngropat în cimitirul monahilor.

Sfânta Tomaida a luat cununa muceniciei la anul 476 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfânta Tomaida

Oricine care pentru ale sale păcate suferă
Cu sfinţii îngeri împărtăşire nu are.

Dar oricine care pentru împlinirea voii lui Dumnezeu suferă,
Şi de dragul lui Hristos de nenorociri nu fuge,
Acela vede Faţa lui Dumnezeu.

Tomaida, roaba Domnului,
Purta în inimă credinţa adevărată.

Dar de dragul lui Dumnezeu ea a suferit
satanica mândrie a socrului ei.

„Părăseşte, o socrule, pofta pentru bietul meu trup!
Au de Dumnezeu Cel din ceruri nu ţi-e frică?
Trupul nostru - deşi nimic alt decât praf-
De Dumnezeu ne e dat doar pentru suflet.
De-l vom mânji cu păcatul,
Ale sufletului aripi le frângem,
De Dumnezeu cel Viu pe suflet îl despărţim,
Şi ne dăm legaţi pe mâna satanei. "

Orbit de a necuratei pofte nebunie,
socrul pe noră morţii o dă;
„ Doamne miluieşte!" rosteşte dreapta.
Dar ucigaşul orbeşte -
Şi cel de două ori orb
Se târâie astfel bâjbâind la iad.

Cugetare

Când Sfântul Mucenic Crescens (un nobil din cetatea Mirelor Lichiei) a fost adus înaintea judecătorului, acesta multă vreme a încercat să-1 convingă să se închine la idoli. Nereuşind, i-a spus într-un final lui Crescens: „închină-te doar cu trupul, cu duhul nu ai decât să te închini Dumnezeului tău!"

La acestea nobilul Crescens a răspuns: „Trupul independent de suflet nimic nu poate face, căci sufletul este forţa, conducătorul şi cel care pune în mişcare trupul."

Din cauza acestui răspuns a fost ucis Crescens - iar el trebuie să ne fie nouă o pildă despre aceea că un creştin nu poate fi niciodată duplicitar.

Iată încă o lecţie care se vede de aici: Creştinul dator este să-I slujească lui Dumnezeu nu doar cu sufletul, ci şi cu trupul său. Această lecţie respinge falsa poziţie a anumitor creştini, care trupeşte vieţuiesc precum păgânii, iar cu gura se laudă că sunt credincioşi şi că îl iubesc pe Dumnezeu din tot sufletul. Aceştia trăiesc tăiaţi în două, fiind slugă la doi stăpâni, negândindu-se că cele mai sfinte buze din istoria omenirii au proclamat sus şi tare că nimeni nu poate sluji la doi stăpâni.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Iisus cel înviat:

- *La cum El, din cauza lui Toma care la un moment dat a fost singurul necredincios dintre ucenici, S-a înfăţişat iar ucenicilor, doar pentru Toma, în trupul Său transfigurat;*
- *La cum Toma şi-a adus degetul şi 1-a pus în ranele prea curatului trup al Stăpânului şi a crezut.*

Predică despre încercarea lui Toma

Domnul meu şi Dumnezeul meu (Ioan 20: 28)

⇒ *Când Maria Magdalena a auzit glasul Celui înviat cu inima ei, ea a strigat: Domnul meu şi Dumnezeul meu!*

⇒ *Când Saul a văzut lumina orbitoare de pe drumul Damascului şi a auzit cuvintele Celui înviat, el a adeverit: Domnul meu şi Dumnezeul meu!*

⇒ *Când păgânii, uluiţi, vedeau cum mii de nenumărate mii de mucenici merg cu bucurie la chinuri şi îi întrebau Cine este Acest Hristos pentru care sunt fericiţi să moară, ei răspundeau într-un glas: Domnul meu şi Dumnezeul meu!*

⇒ *Când înţelepţii lumii acesteia ridiculizau oştirile de nevoitori ai pustiei văzute sau gândite întrebându-i Cine este Acela pentru care iau asupra lor o viaţă atât de groaznică, ei cu toţii răspundeau cu acest răspuns: Domnul meu şi Dumnezeul meu!*

⇒ *Când batjocoritorii îşi râdeau de fecioarele care se închinaseră lui Dumnezeu, întrebându-le Cine este Acela pentru care au renunţat ele la căsătorie, ele toate răspundeau la fel: Domnul meu şi Dumnezeul meu!*

⇒ *Când zgârciţii, uluiţi, îi întrebau pe cei bogaţi pentru Cine şi-au împărţit ei toate averile săracilor făcându-se ei înşişi mai săraci decât toţi, aceştia răspundeau întotdeauna la fel: Domnul meu şi Dumnezeul meu!*

Unii L-au văzut şi au zis: *Domnul meu şi Dumnezeul meu!* Alţii doar L-au auzit şi au zis: *Domnul meu şi Dumnezeul meu!* Alţii numai L-au simţit şi au zis: *Domnul meu şi Dumnezeul meu!* Alţii I-au văzut prezenţa doar din ţesătura evenimentelor şi destinele personale ale oamenilor şi popoarelor şi au zis: *Domnul meu şi Dumnezeul meu!* Alţii I-au simţit prezenţa în propriile lor vieţi şi au strigat: *Domnul meu şi Dumnezeul meu!* Unii doar L-au recunoscut după vreun singur semn, în vieţile lor sau ale altora şi au strigat: *Domnul meu şi Dumnezeul meu!* Iar unii au auzit doar despre El de la alţii şi au strigat: *Domnul meu şi Dumnezeul meu!* Cu adevărat, aceştia din urmă sunt cei mai binecuvântaţi!

Să strigăm şi noi fraţilor, din toată inima, indiferent pe ce cale am ajuns să recunoaştem prezenţa Lui în vieţile noastre sau cum am ajuns să aflăm despre El: *Domnul meu şi Dumnezeul meu!*

Căci Domnului Dumnezeului nostru se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

14 aprilie

Pomenirea Sfântului Martin mărturisitorul, papă al Romei

Martin a fost intronizat, papă al Romei în ziua de 5 iulie a anului 649, pe vremea când Ortodoxia lupta cu ereticii monoteliţi, care susţineau că în Domnul nostru întrupat acţionează o singură voinţă. În imperiul roman în acea vreme împărăţea Constans al doilea, nepotul de fiu al împăratului Heraclie. La Constantinopole patriarh era Pavel.

Spre a potoli furia monoteliţilor, împăratul compusese un volumaş intitulat „Typos", care era foarte favorabil ereticilor.

Papa Martin a convocat un Sinod format din 105 episcopi, care au dat anatemei „Typos-ul" împăratului, în aceeaşi vreme, Papa Martin a scris o scrisoare patriarhului Pavel, implorindu-1 să se ţină de curăţenia mărturisirii ortodoxe şi să-1 sfătuiască pe împărat să renunţe la sofisticăria lui eretică. Această scrisoare i-a mâniat şi pe împăratul Constans şi pe patriarh, împăratul 1-a trimis pe comandantul Olimpius la Roma spre a-1 aduce legat pe Papă la Constantinopol.

Comandantul nu a avut îndrăzneala să-1 lege pe Papă, dar a mituit un soldat să-1 omoare în biserică cu sabia, la vremea săvârşirii Sfintei Liturghii. Când soldatul a intrat în biserică cu sabia ascunsă sub haină, el a orbit pe dată. Astfel s-a izbăvit atunci de moarte papa Martin al Romei, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu.

Tot în acele zile sarazinii atacau Sicilia: comandantul Olimpius a trebuit să meargă într-acolo, unde şi-a aflat imediat moartea. Apoi, prin intrigile ereticului patriarh Pavel, împăratul a trimis alt comandant la Roma, pe Theodor, care avea sarcina să-1 aducă legat la Constantinopol pe Papa Martin, sub acuzaţia că a complotat cu sarazinii pentru răsturnarea puterii imperiale şi că nu o cinsteşte pe Maica Domnului. Când comandantul a sosit la Roma şi a citit acuzaţiile în auzul Papei şi întregii sale suite, Papa Martin le-a înfierat ca pe nişte insulte, zicând: „Cu sarazinii, duşmanii lui Hristos, nu avem nici o părtăşie. Cât despre prea curata Maică a Dumnezeului nostru Iisus Hristos, cei care nu o cinstesc, nu o mărturisesc şi nu i se închină ei, anatema să fie asupra lor şi în viaţa aceasta şi în cea care va să fie."

Dar comandantul nu a fost impresionat de mărturia Papei, pe care 1-a legat în lanţuri şi 1-a adus la Constantinopol, unde multă vreme a zăcut în închisoare, foarte bolnav, suferind de înfometări şi de durerea inimii, până când a fost izgonit în surghiun în sălbaticul ţinut al Chersonului.

În acel cumplit exil Papa Martin a supravieţuit timp de doi ani. El a murit în anul 655, înfăţişându-şi sufletul lui curat înaintea Domnului, căruia îi închinase toată viaţa lui.

Patriarhul Pavel, care se pocăise de ereziile lui, murise cu doi ani mai înainte. Când împăratul a venit la el pe când se afla pe patul de moare, patriarhul Pavel şi-a întors capul către perete şi a plâns, mărturisind că a păcătuit cumplit împotriva Papei Martin şi rugându-1 pe împărat să-1 elibereze din surghiun.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Antonie, Ioan şi Eustatie

Toţi aceştia au fost la început păgâni, dintre aceia care se închinau focului. Toţi trei au fost slujitori la palatul prinţului lituanian Olgard, din Vilnius. Pe când erau încă păgâni ei se numeau Kruglet, Kumet şi Nejilo. Cu toţii au primit mai apoi Sfântul Botez Ortodox din mâna preotului Nestor. Toţi trei au fost de aceea spânzuraţi, unul după altul, de acelaşi stejar, la anul 1347. Creştinii după aceea au tăiat acel stejar şi au ridicat cu el o sfântă biserică în cinstea Sfintei şi de viaţă făcătoarei Treimi.

Cinstitele moaşte ale acestor trei mucenici au fost aşezate în această biserică, iar din cioata şi rădăcina stejarului s-a dălţuit şi sfânta masă a Altarului acestei biserici.

Sfintele moaşte ale celor trei mucenici lituanieni se odihnesc şi astăzi la Vilnius.

Pomenirea Sfântului mucenic Ardalion, măscăriciul sau glumeţul

La început acest Ardalion a fost un actor-comedian. Ca să-şi distreze auditoriul, el mima chinurile mucenicilor care nu voiau să se lepede de credinţa lor creştină, reuşind prin mascările sale să provoace hohotele de râs ale publicului la adresa mucenicilor creştini.

Dar când persecuţiile au reînceput sub împăratul Maximian, atitudinea lui s-a schimbat radical, în faţa mulţimilor care se înghesuiau la spectacolele sale, el a strigat că este creştin şi că teatrul s-au terminat.

Pentru aceea Ardalion a fost osândit la moarte prin torturare: el a fost legat de un cadru de vergi metalice înroşite în foc, împlinind astfel cel mai mare şi mai autentic rol al vieţii lui: acela de sfânt mucenic.

Cântare de laudă la Sfântul Martin

Aşa grăieşte în Senat
Sfântul papă Martin:
,, Zdrobească-se trupul meu, ardă-se.
Cu bucurie orice schingiuire primesc -
Dar credinţa mea nu o voi abjura nicicând.
Mântuitorul nostru în al Său trup
Dumnezeu a fost şi Om.
Două naturi şi două voinţe deci El a avut,
De Dumnezeu şi de Om.
Acestea două însă, într-o Singură Persoană,
Naturile amândouă,
Şi ambele voinţe.
Aceasta este credinţa ce de la Părinţi am moştenit-o.
Pentru ea mulţi viaţa şi-au dat.
Pentru ea viaţa mi-o dau şi eu, cel mai mic dintre toţi,
Robul Domnului meu şi între păcătoşi, întâiul. "

Astfel papa Martin
Credinţa ortodoxă neclintit
înaintea tuturor mărturisi,
Şi în faţa ereticilor
Grăind adevărul.

Măreţ este omul ce se teme de Domnul!
Înaintea celor mărunţi el stă ca un munte.

Cugetare

„Se cuvine monahului să se teamă de Domnul precum un rob şi să-L iubească pe El precum un fiu," zice Evagrie.

Desigur, lucrul acesta se cuvine şi fiecărui creştin, chiar şi celui care nu este monah. Este mare arta de a uni intru una şi aceeaşi trăire frica de Dumnezeu şi dragostea faţă de El. Mulţi Sfinţi părinţi, vorbind despre frica de Dumnezeu, o unesc întotdeauna cu dragostea faţă de El şi invers.

În omilia sa Despre dragostea desăvârşită, Sfântul Ioan Gură de Aur vorbeşte despre suferinţele şi chinurile iadului. De ce? Pentru că în lipsa fricii de

Domnul, dragostea faţă de El trece pe nesimţite în mândrie; iar fără dragostea faţă de Dumnezeu, frica de El poate duce la deznădejde.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum S-a înfăţişat El ucenicilor la marginea Mării Tiberiadei şi i-a numit: Copiilor (Ioan 21:5);*
- *La cum le-a umplut din nou mrejele cu peşte, iar ei L-au recunoscut, dar nici unul nu a îndrăznit să întrebe: Cine eşti Tu? (Ioan 21: 12)*

Predică despre experienţa personală a Sfinţilor apostoli

Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi mâinile noastre au pipăit despre Cuvântul vieţii - Şi Viaţa s-a arătat şi am văzut-o şi mărturisim şi vă vestim Viaţa de veci, care era la Tatăl şi s-a arătat nouă - Ce am văzut şi am auzit, vă vestim şi vouă (I Ioan l: 1-3).

Iată, aceasta este predicarea apostolică! Apostolii nu grăiesc ca înţelepţii acestei lumi sau ca filozofii şi mai puţin ca teoreticienii care fac supoziţii despre lucruri în scopul de a afla ceva. Apostolii grăiesc despre acelea pe care nu le-au căutat, dar care pe neaşteptate i-a înconjurat, despre lucruri pe care nu le-au descoperit ei ci care, aşa zicând, i-au descoperit ele pe apostoli şi i-au cucerit!

Apostolii nu erau oameni care să se fi ocupat cu investigări spirituale sau psihologice şi cu atât mai puţin de spiritism. Ei erau oameni simpli, în cea mai mare măsură ocupaţia lor era pescuitul - o ocupaţie cât se poate de practică, de experenţială.

Pe când pescuiau, de ei S-a apropiat Dumnezeu-Omul care treptat şi cu grijă i-a atras spre o nouă chemare în slujba Lui. La început ei nu au crezut în El, dar treptat şi cu grijă, întrebându-se mult, ezitând şi chiar îndoindu-se, ei au venit către El şi L-au recunoscut.

Doar după ce L-au văzut de multe ori cu proprii lor ochi şi numai după ce L-au examinat şi L-au simţit cu propriile lor mâini, au crezut Apostolii în Hristos Domnul, Om şi Dumnezeu. Ceea ce ei au trăit era suprafiresc, dar metoda lor de recunoaştere a acestui suprafiresc a fost cu totul senzorială, învăţată prin vederea nemijlocită, materială, pozitivă.

Nici un învăţat contemporan nu ar putea folosi o metodă mai pozitivă de cunoaştere a lui Hristos. Apostolii au fost martorii nemijlociţi nu doar ai unei singure minuni, ci a nenumărate minuni. Ei au auzit cu urechile lor nu doar o singură învăţătură, ci atât de multe, încât ***lumea aceasta n-ar cuprinde cărţile ce s-ar fi scris (Ioan 21: 25)*** despre ele.

Timp de patruzeci de zile după înviere, ei L-au văzut cu ochii lor pe Domnul înviat: ei au umblat pe cale împreună cu El, au vorbit cu El, au mâncat cu El şi I-au pipăit coasta şi L-au atins cu mâinile lor. Într-un cuvânt, ei L-au cunoscut prin mii de împrejurări şi experienţe minunate de prima mână, prin care ei au învăţat şi au adeverit un fapt mare şi suprem, anume că Hristos este Dumnezeu şi Omul, Fiul Dumnezeului Celui Viu, Mântuitorul omenirii cel iubitor de oameni şi Judecătorul Atotputernic al viilor şi al morţilor.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele ai înviat a treia zi din mormânt, întăreşte în noi credinţa şi focul iubirii de Tine, precum şi întru Sfinţii apostoli acestea ai binevoit, căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

15 aprilie

Pomenirea Sfinţilor apostoli Aristarh, Pud şi Trofim

Aceştia erau din numărul celor şaptezeci aleşi de Domnul.

Aristarh a fost episcop al Apameei din Siria. Sfântul apostol Pavel îl pomeneşte de mai multe ori (vezi Fapte 19: 29, Coloseni 4: 10, Filimon 1: 24). Aristarh a fost arestat în Efes, împreună cu Gaius, de mulţimea care se ridicase împotriva lui Pavel. Sfântul apostol Pavel le scrie colosenilor: ***Vă îmbrăţişează Aristarh, cel întemniţat împreună cu mine (Coloseni 4: 10).*** În Epistola către Filimon, Pavel îl numeşte pe Aristarh *împreună-lucrător cu mine,* aşa cum îi numeşte şi pe Marcu, Dimas şi Luca.

Pud era cetăţean de frunte al Romei. Sfântul apostol Pavel îl pomeneşte o dată (la II Timotei 4: 21). La început, casa lui Pud a fost un liman al celor mai de frunte apostoli, iar mai târziu ea a devenit un locaş de închinare, numită Biserica Păstorilor.

Trofim era din Asia (vezi Fapte 20: 4); el 1-a însoţit pe Apostol în călătoriile lui. într-un loc Sfântul apostol Pavel zice: ***Pe Trofim l-am lăsat în Milet, fiind bolnav (II Timotei 4: 20).***

În timpul persecuţiei lui Nero, pe când Sfântul apostol Pavel era decapitat, toţi aceşti apostoli mai mici erau decapitaţi împreună cu el.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Sava Gotul

O cumplită persecuţie împotriva creştinilor a avut loc şi în teritoriile locuite de goţi. Un anume prinţ al goţilor a intrat în satul în care locuia acest credincios bărbat Sava şi i-a întrebat pe locuitori: „Există creştini printre voi?" Ei l-au convins cu jurăminte că nu se află nici unul.

Atunci Sava a stat înaintea acelei căpetenii şi a poporului şi a zis: „Nimeni să nu se jure în numele meu. Eu sunt creştin." Văzând că Sava este un nenorocit îmbrăcat în zdrenţe, 1-a lăsat să meargă în pace, zicând: „Acesta nu poate să aibă nici o influenţă asupra nimănui, fie ea bună sau rea."

În următorul an, în jurul sărbătorii Paştilor, un anume preot Sarsala a venit în acest sat şi a slujit Luminatul Praznic al învierii împreună cu Sava. Auzind de aceasta,

păgânii deodată au năvălit în casa lui Sava şi au început să-1 lovească cu ciomege pe acest bărbat sfânt. În afară de aceasta, ei 1-au târât pe Sava gol pe uliţele satului, printre pietre şi mărăcini şi 1-au legat, împreună cu Sarsala, de un copac, silindu-i să înghită spre mâncare din cărnuri jertfite idolilor. Aceşti bărbaţi ai lui Dumnezeu au rememorat cuvintele apostolilor şi au refuzat să mănânce din necuratele şi diavoleştile jertfe. La urmă căpetenia gotă 1-a osândit pe Sava la moarte şi 1-a dat pe mâna soldaţilor.

Sava a păşit cu bucurie la locul execuţiei, lăudând pe Dumnezeu. Dându-şi seama că este un om bun, pe când mergeau pe cale, soldaţii au vrut să-1 elibereze pe Sava. Pentru aceasta Sava s-a întristat şi le-a cerut soldaţilor să împlinească ceea ce erau datori să facă la porunca căpeteniei lor. Soldaţii atunci 1-au dus la un râu, i-au legat o piatră grea de gât şi 1-au aruncat în ape. Trupul lui a fost adus de apele râului la mal.

Mai târziu, în timpul împărăţiei lui Valens, pe când comandantul grec Ioannis Soranos lupta în război contra goţilor, el a descoperit trupul lui Sava şi 1-a adus în Capadocia.

Sfântul Sava a luat mucenicia pentru Hristos la anul 372, în al treizeci şi unulea an al vieţii sale.

Pomenirea Sfintelor muceniţe Vasilisa şi Anastasia

Vasilisa şi Anastasia erau din Roma, împodobite cu toată evlavia şi râvna pentru sfânta credinţă.

În timpul împărăţiei lui Nero, ele adunau trupurile ucise ale mucenicilor şi ucenicilor apostolilor şi le îngropau cu cinste. Pentru aceasta ele au fost denunţate, arestate şi aruncate în închisoare. După torturi prelungite, în care li s-au tăiat sânii şi limba, ele au fost decapitate.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici

Luminoşii mucenici
sângele şi-au vărsat
Acoperind pământul cel negru
cu purpura sângelui lor.

Puternic a fost focul în care ei ardeau,

Dar mai puternică dragostei lor de Hristos.

Ce bine mai mare-i decât a fi mucenic?
Ce nestemate mai scumpe decât el?

Atot biruitorul Hristos, împăratul veacurilor,
Ale mucenicilor suflete viteze în ceruri primeşte.

El le primeşte din mâinile îngerilor,
Primeşte şi binecuvântează chinurile lor.

Cugetare

Aşa scrie Sfântul Grigorie Sinaitul despre vederea de Dumnezeu: „Adeverim că există opt teme principale ale vederii de Dumnezeu [rugăciunii contemplative, teoria]:

- ⇒ ***mai întâi, Dumnezeu cel nevăzut şi necuprins cu mintea, fără început şi fără sfârşit, Prima Cauză a tot ceea ce este, Treimic, unul şi singurul existent Dumnezeu;***
- ⇒ ***al doilea, ordinea şi rangul puterilor cereşti;***
- ⇒ ***al treilea, structura lumii văzute;***
- ⇒ ***al patrulea, dumnezeiasca Pronie şi întruparea Cuvântului;***
- ⇒ ***al cincilea, învierea cea de obşte;***
- ⇒ ***al şaselea, înfricoşata a Doua Venire;***
- ⇒ ***al şaptelea, veşnicele chinuri;***
- ⇒ ***al optulea, Împărăţia Cerurilor.***

Primele patru deja s-au descoperit omenirii şi aparţin trecutului. Celelalte patru încă nu au fost descoperite omenirii şi aparţin viitorului, deşi ele sunt cu adevărat contemplate [cunoscute prin rugăciune contemplativă] de către cei care, prin mila harului dumnezeiesc şi-au curăţit cu desăvârşire mintea de toată întinăciunea.

Oricine îndrăzneşte să se apropie de această nevoinţă a contemplării fără luminarea harului, să ştie că zideşte închipuiri şi nu cunoaşte arta contemplării."

Aşa grăit-a marele Sfânt Grigorie Sinaitul, cel plin de duhul străvederii, a cărui cunoaştere venea din cercare [din propria lui trăire, experienţă a rugăciunii].

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum El Se gândeşte cu milostivire şi la hrana trupească a ucenicilor: la cum a frânt pâinea pentru ucenicii Săi la Emaus;*
- *La cum, la marginea Mării Tiberiada, El i-a întrebat pe ucenicii Săi: Fiilor, nu cumva aveţi ceva de mâncare? (Ioan 21: 5)*
- *La cum, atunci când ei au zis că nu au, însuşi le-a pregătit peşte fript şi pâine şi le-a dat să mănânce.*

Predică despre cum vom semăna cu Cel pe care Îl iubim

Iubiţilor, acum suntem fii ai lui Dumnezeu şi ce vom fi nu s-a arătat până acum. Ştim că dacă El Se va arăta, noi vom fi asemenea Lui, fiindcă îl vom vedea cum este (I Ioan 3: 2).

Mai demult eram robi, dar acum suntem copii ai lui Dumnezeu. Eram robi păcatului, dar acum suntem slujitori ai binelui - al celui mai mare bine de pe pământ şi din ceruri. Noi eram sclavi ai celor ce sunt cele mai de jos şi mai rele ale omului, dar acum slujim Celor de sus şi Atot bune. Noi eram împilaţi de întuneric, dar acum slujim în lumină. Până acum eram ţinuţi în sclavia spaimei de diavol, de păcat şi de moarte, dar acum trăim aproape de Dumnezeu cu frică şi cu dragoste.

Dar care este acest „acum"?

- ✓ *Acum este când Domnul a venit pe pământ în trup şi ne-a adus cunoştinţa luminii, a libertăţii şi a vieţii;*
- ✓ *acum este când a înviat cu slavă şi ni S-a arătat în trupul Său slăvit cel înviat;*
- ✓ *este când a împlinit toate proorociile tuturor proorocilor şi toate făgăduinţele Sale.*
- ✓ *Acum este timpul când şi noi suntem fii ai lui Dumnezeu, socotiţi de El ca fii şi moştenitori ai împărăţiei (Iacov 2: 5).*

Vom fi asemenea Lui. Cu adevărat, acest minunat fapt încă nu a venit, dar El a venit în trupul Lui transfigurat care va fi şi al nostru şi aceasta acum ne este de ajuns. El însuşi ne-a arătat întru Sine splendoarea trupului omenesc înviat, pe care ştim că şi noi îl vom avea într-o zi.

Sfântul apostol Ioan zice: *Ştim că vom fi asemenea Lui.* ***Căci El nu de dragul Său a înviat, ci de al nostru.*** El nu a înviat din mormânt doar pentru a arăta celor

adormiţi puterea Lui, căci aceia nădejde nu mai aveau; ci pentru a le arăta morţilor că şi ei vor învia într-o zi şi ca să le arate cum vor arăta atunci când se va întâmpla aceasta.

Nici nu a zis Apostolul: *Ştim,* pentru ca să se laude înaintea celor necunoscători, ci a zis-o din dragoste frăţească de oameni, pentru ca toţi să cunoască aceasta - şi şi noi cei de astăzi să cunoaştem aceasta.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele Te-ai ridicat din morţi, întăreşte-ne pe noi întru această mântuitoare cunoaştere, pentru rugăciunile Sfinţilor apostolilor Tăi, căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

16 aprilie

Pomenirea Sfintelor muceniţe Agapi, Hionia şi Irina

Acestea trei erau surori după trup, ce locuiau în apropiere de cetatea Aquileia. Când împăratul Diocleţian s-a aflat un timp în Aquileia, el a poruncit uciderea marelui părinte duhovnicesc Hrisogon.

După aceasta, unui presbiter foarte bătrân, Zoii, i s-a descoperit în vedenie locul în care zace trupul neînmormintat al lui Hrisogon. Bătrânul s-a grăbit într-acolo, a aflat trupul sfântului, 1-a pus într-un sicriu şi 1-a aşezat în locuinţa sa.

Treizeci de zile mai târziu, Sfântul Hrisogon i s-a înfăţişat în vedenie şi i-a dezvăluit că în răstimp de nouă zile aceste trei fecioare aveau să sufere mucenicia şi că şi el, Zoii, va muri tot atunci.

Aceeaşi vedenie întocmai a avut-o şi Sfânta Anastasia, izbăvitoarea din legături (care se prăznuieşte la 22 decembrie), care fusese uceniţa Sfântului Hrisogon.

Cu adevărat, după nouă zile, Bătrânul Zoii a trecut la cele veşnice, iar cele trei surori au fost aduse înaintea nelegiuitului împărat. Acesta le-a zorit pe fecioare să se închine idolilor, ceea ce ele au refuzat, mărturisind cu tărie credinţa lor în Hristos.

Irina i-a zis împăratului că prostesc lucru este să te închini unor obiecte făcute din lemn şi din piatră, comandate la preţ de târguială şi făcute de mâini omeneşti muritoare, înfuriat, împăratul le-a aruncat pe toate trei în închisoare. Când împăratul a plecat în Macedonia, toţi sclavii şi prizonierii au fost duşi împreună cu el, între care se aflau şi aceste trei sfinte fecioare, împăratul le-a dat pe mâna unui anume comandant Dulcitius, ca să fie torturate. Acesta, umplându-se de necurată patimă, a voit să le necinstească pe fecioare; dar când a intrat în închisoare ca să-şi împlinească pofta, el a înnebunit pe loc. El a căzut printre nişte cazane şi vase de aramă în care se fierbea păcura şi care se aflau la intrarea închisorii: pe acelea a început să le îmbrăţişeze şi să le sărute, plecând de acolo înnegrit cu totul de păcură.

Auzind de acestea, împăratul a poruncit altui comandant, Sisinius, să se ocupe de judecarea acestor fecioare. După ce le-a torturat îndelung, judecătorul le-a osândit la moarte pe cele două surori mai mari, pe care le-a ars de vii; pe Irina însă a ţinut-o vie, cu gândul să o necinstească.

Dar când a dus-o pe Irina la casa de desfrâu a soldaţilor, un înger al lui Dumnezeu a păzit-o pe fecioară, neîngăduind soldaţilor să se apropie de ea şi ducând-o pe Irina pe un deal.

În următoarea zi comandantul şi soldaţii lui s-au dus la acel deal, dar nu au putut să-1 escaladeze.

El atunci a poruncit că Irina să fie omorâtă cu săgeţi trase din arc.

Sfânta Anastasia a adunat trupurile tuturor acestor trei fecioare la un singur loc şi le-a îngropat cu cinste.

Ele au luat cu cinste cununa muceniciei pentru Stăpânul Hristos cam pe la anul 304.

Pomenirea Sfântului mucenic Leonid şi a Sfintelor muceniţe celor împreună cu dânsul: Harisa, Nichi, Galini, Calista, Nunechia, Vasilisa şi Teodora

Aceştia cu toţii au fost aruncaţi în mare, dar marea nu i-a primit: căci ei au mers pe apă ca pe uscat şi au cântat Domnului: „O milă am alergat, Doamne şi oaste m-a gonit, Doamne şi de Tine nu m-am lepădat! O Doamne, mântuieşte sufletul meu!"

Văzându-i, păgânii au rămas la început înspăimântaţi şi fără grai, dar apoi au legat pietre grele de gâturile lor şi i-au aruncat din nou în adâncurile mării, unde s-au înecat.

Ei cu toţii au luat cu cinste mucenicia pentru Hristos la anul 281 de la întrupare.

Cântare de laudă la Sfintele muceniţe Agapi, Hionia şi Irina

Suflete fecioare în trupuri de fecioare,
Ele sunt trei crini albi, strălucitori.

Trei surori, trei viteze,
Comoară de aur curat a Duhului Sfânt.

Sângele lor a curs, ele viaţa şi-au dat.
Cununi pe-ale lor capete s-au pogorât.
Agapi - dragostea curată,
Hionia - diamantul zăpezii,

Şi Irina - numele păcii.

întru chinuri ca şi la o prăznuire,
Ele pe Dumnezeul cel Viu L-au slăvit,
Pe Domnul înviat:
„Atotputernice Doamne dintru cele de sus,
noi toate ale noastre Ţie închinăm:
Trupurile, sufletele şi durerea -
în Mâinile Tale primeşte-ne pe noi!
Demonul cel de foc izbăveşte-ne pe noi!
De veşnica mânie păzeşte sufletele noastre!
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru,
Slavă Ţie, Făcătorul nostru!
Slavă milostivirii Tale,
Care jertfirii pentru Tine
Ne-ai învrednicit!"

Cele trei surori fecioare,
Mucenițe s-au făcut Sfintei Treimi.

Cugetare

Iată aici o istorisire a Avvei Varlaam: ***Un om avea trei prieteni. Pe doi dintre ei îi iubea sincer, dar pe al treilea îl evita cu indiferenţă. S-a întâmplat că împăratul acelui loc 1-a chemat la sine pe acest om, spre a-i cere socoteală de nişte datorii.***

El s-a îndreptat către prietenii săi spre a le cere ajutorul, mai întâi la primul, care 1-a refuzat şi a plecat. Apoi la al doilea, care aşijderi 1-a lăsat fără nici un ajutor. Ruşinat, el s-a dus la sfârşit la al treilea, care 1-a primit cu bucurie şi care cu bucurie a mers împreună cu dânsul la rege, ca să-i apere cauza.

Iată şi morala: Primul prieten este bogăţia; al doilea este familia, adică rudele de sânge; iar al treilea prieten sunt faptele cele bune ale omului pe care le-a lucrat în această viaţă, împăratul este Dumnezeu, care la ceasul morţii omului cheamă sufletul lui la sine, spre a-I da socoteală Lui, ca unui Dumnezeu şi Făcător.

Omul care moare crede că află scăpare la averea lui, din care însă nu-i mai rămâne nici un folos, căci trece la altul.

Apoi la rude, dar nici acestea nu-i pot ajuta, căci el moare iar ele mai continuă să trăiască.

Iar la urmă îşi aminteşte de faptele bune din viaţa lui, pe care le-a lucrat fără să pună vreun preţ pe ele, chiar cu indiferenţă, dar care cu toate acestea îl însoţesc cu bucurie pe drumul lui cel greu către împăratul şi Judecătorul.

Cine are urechi de auzit, să audă: singurul însoţitor de încredere al omului pe drumul cel fără de întoarcere pe cealaltă lume sunt faptele omului, fie ele rele sau bune.

Toate cele dulci pe care omul le-a iubit în viaţa lui, lipindu-se de ele, îl vor părăsi în ceasul morţii. Doar faptele lui, până şi cea mai neînsemnată dintre ele, îl vor însoţi după moarte.

Cel care are pricepere, să priceapă.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos, cel înviat:

- *La cum, după mărturisirea Sfântului apostol Pavel, El S-a înfăţişat după înviere înaintea a cinci sute de oameni strânşi în acelaşi loc, care L-au văzut cu toţii (I Corinteni 15: 6);*
- *La cum i-a apărut Apostolului Iacov, tot după mărturia Sfântului Pavel (I Corinteni 15: 7);*
- *La cum, în vremea Sfântului apostol Pavel, chiar şi din afara cercului apostolilor, mai trăiau încă mulţi oameni care îl văzuseră pe Mântuitorul înviat.*

Predică despre trezirea din somnul păcatului

Treziţi-vă cum se cuvine şi nu păcătuiţi (I Corinteni 15: 34).

Sfântul apostol Pavel dă această poruncă când vorbeşte de învierea lui Hristos. Aducând el multe dovezi ale învierii Domnului nostru Iisus Hristos, el îi îndeamnă cu putere pe credincioşi să se trezească la faptele dreptăţii şi să nu mai păcătuiască.

Dar de ce pune sfântul apostol trezirea noastră din păcat în legătură cu învierea Domnului? Pentru că învierea din morţi a Domnului este cea mai puternică mustrare a păcatului. Şi pentru că, nimic altceva în această lume nu ne poate întoarce de la păcat cu mai multă putere şi siguranţă decât o face conştiinţa că

Domnul nostru Iisus Hristos a înviat din morţi, că Se află acum viu pe tronul Slavei celei cereşti, aşteptându-ne şi pe noi acolo la înfricoşata Zi a Judecăţii.

Dobândind această credinţă şi conştiinţă, această cunoaştere de neclintit, continuarea păcătuirii în viaţa noastră ar deveni într-adevăr absurdă. Dobândirea acestei conştiinţe în fiinţa noastră se vede în aceea că noi, cât se poate de firesc şi de raţional, ne trezim din somnul păcatului.

Treziţi-vă cum se cuvine! Adică, nu pe jumătate, ci pe deplin. Scoateţi afară din inimile voastre până şi amintirea păcatului. Căci păcatul este ca buruiana care poate să crească până şi în cele mai secetoase locuri! Cu un singur strop de umezeală, până şi cea mai uscată rădăcină începe să scoată viguros capul. O singură aducere aminte a unui păcat aparent uitat demult îl face să învie, mai puternic şi mai cumplit decât prima oară.

Păgânii cei care au păcătuit fără să cunoască pilda învierii din morţi vor fi oarecum mai îndreptăţiţi la Judecata de Apoi. Ei vor spune: „Nimic nu am avut în vieţile noastre care să ne scuture cu putere din păcatele noastre. Noi am crezut că toate sfârşesc odată cu mormântul, că mormântul este gura de vărsare a fluviului vieţii noastre, căci nici o dovadă nu am văzut cu ochii noştri cum că ar exista viaţă după moarte." Aşa vor zice păgânii. ***Dar noi, creştinii, noi ce vom zice?! Ce îndreptăţire vom găsi noi, care am ştiut de învierea lui Hristos şi ne-am trezit din somnul ignoranţei? Noi care am primit atâtea dovezi ale învierii şi Judecăţii de Apoi a tuturor trupurilor, dar cu toate acestea, am continuat să păcătuim în viaţa noastră? Noi ce cuvânt de îndreptăţire vom afla intru acel cumplit ceas?***

Fraţilor, *să ne trezim cum se cuvine şi să nu păcătuim,* căci cu adevărat, Hristos a înviat din morţi.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele ai înviat a treia zi din mormânt, trezeşte-ne şi pe noi păcătoşii cum se cuvine, o dată pentru totdeauna, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

17 aprilie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Simian, episcopul Persiei

În timpul împărăţiei răului împărat Sapor, acest Simeon a fost schingiuit pentru Hristos împreună cu încă alţi doi presbiteri, Audel şi Anania.

Eunucul împăratului, Ustazan, cel care mai întâi se lepădase de Hristos dar mai apoi, la mustrarea lui Simeon, se pocăise cu amar, fusese executat înaintea lor.

Împreună cu Simeon la locul de ucidere au mai fost duşi încă o mie de creştini. Simeon în mod intenţionat a rămas la urmă, ca să fie el cel din urmă dat morţii. El a făcut aceasta ca să-i întărească pe creştini, ca nu cumva aceştia de frica morţii să se lepede de Hristos.

Când presbiterul Anania şi-a plecat capul pe butuc, tot trupul lui a tremurat. Fusik, un funcţionar imperial, care în ascuns era şi el creştin, a început să-1 întărească pe Anania, zicându-i: „Nu te teme, părinte, ci închide doar ochii şi fii tare şi Domnul te va binecuvânta cu vedera Luminii celei cereşti." Zicând acestea, Fusik a fost imediat depistat ca fiind creştin şi acuzat atunci pe loc în faţa împăratului. Şi Fusik şi fiica lui, fecioara Askitria au fost munciţi şi omorâţi în chinuri cumplite de însuşi împăratul.

După ce Sfântul Simeon şi-a văzut turma încheindu-şi cu cinste viaţa pe acest pământ, i s-a tăiat şi lui capul.

În următorul an, în Sfânta Vineri a Patimilor, a fost omorât pentru Hristos şi eunucul iubit al împăratului, Azat, iar împreună cu dânsul, încă o mie de alţi creştini.

După aceste ucideri împăratului i-a părut rău de eunucul lui iubit şi a încetat să-i mai omoare pe creştini.

Toţi aceşti mucenici şi-au luat cu cinste cununa vieţii între anii 341 şi 344.

Pomenirea Sfântului Acachie, episcopul Melitinei

Acest Sfânt Acachie a dus o viaţă de mari nevoinţe monahiceşti în locul naşterii sale, adică în cetatea Melitina din Armenia. Veşnicul întru pomenire Otrie, episcopul acelui loc, care fusese unul din Părinţii de la Soborul al doilea a toată lumea de la Constantinopol (din anul 381), 1-a hirotonit preot pe Acachie.

După moartea lui Otrie, Acachie a fost ridicat de obşte, cu o gură şi cu un glas, episcop în locul lui. El a participat la rândul lui la Sinodul al treilea a toată lumea (de la Efes, din anul 431), cel în care a fost dat anatemei Nestorie, care hulea pe Maica lui Dumnezeu.

În acest sinod, Sfântul Acachie împreună cu Sfântul Chiril al Ierusalimului au luptat cu râvnă pentru păstrarea purităţii Ortodoxiei.

Sfântul Acachie era plin de darul Duhului Sfânt şi era făcător de minuni. După o viaţă plină de faptele râvnei pentru Sfânta Credinţă, Sfântul Acachie a adormit cu pace în anul 435.

Pomenirea Sfântului Agapit, papă al Romei

Sfântul Agapit a fost trimis la Constantinopol, la împăratul Iustinian, de către Teodot, regele goţilor, spre a-1 convinge pe împărat să nu mai pornească campanie militară împotriva goţilor.

Pe drum, Sfântul Agapit a vindecat complet un om care era şi mut şi olog.

La Constantinopol, Sfântul Agapit a fost părtaş la întărirea Ortodoxiei. El a adormit cu pace la anul 536.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Savatie şi Zosima

Aceşti sfinţi cuvioşi Savatie şi Zosima au fost împreună întemeietorii obştii de nevoitori din insula Solovki din Marea Albă.

Mulţi sfinţi s-au proslăvit în Mânăstirea Solovki.

Sfântul Savatie a trecut la cele veşnice la anul 1435, iar Sfântul Zosima, la 1478.

Cântare de laudă la Sfântul Zosima

Pe o insulă pustie din mijlocul mării furtunoase
Departe de toată deşertăciunea şi zgomotul lumii,
Sufletul lui cu sfinte rugăciuni
Cuviosul Zosima îşi hrăneşte:
El astfel de demoni şi-l apără,
rostind Numele lui Dumnezeu.

Diavolii împotrivă-i zbiară cu sălbăticie,
Asupra lui puterile lor necurate abat.

Zosima le grăieşte: „În van vă chinuiţi,
Căci Domnul Apărătorul meu este.
De este voia Lui, atunci loviţi, ucideţi degrabă.
Ce vă preschimbaţi în şerpi şi jivine,
În lupi flămânzi, tigri şi scorpioni,
Când mai slabi decât umbra sunteţi,
Şi nici un rău nu-mi puteţi face?
Voi cumpliţi sunteţi doar fiilor păcatului
Şi iubitorilor de plăcere şi râs.
Dar celor care iubesc jugul lui Hristos,
Pe Sfânta Lui Maică şi pustniceştile nevoinţi,
Voi sunteţi doar o negură purtată de vânt,
încoace şi-ncolo.
De poate o negură stânca să prăvale,
Veniţi dar şi peste mine, păcătosul!
Insă neputincioşi voi sunteţi;
depărtaţi-vă-n grabă:
Pe mine nu mă puteţi înfricoşa.
Al lui Hristos rob smerit sunt eu.
Privirea sufletului meu la El pururea aţintită este”.

Cugetare

După Sinodul al patrulea Ecumenic (de la Calcedon, din anul 451), ereticul împărat Anastasie i-a alungat în surghiun pe patriarhii ortodocşi Ilie al Ierusalimului şi Flavian al Antiohiei.

Într-o zi cei doi patriarhi au avut în duh aceeaşi vedenie, în care li s-a descoperit moartea împăratului eretic. Atunci ei şi-au trimis unul altuia cuvânt despre vestea aceasta, zicând: „Anastasie a murit! Să mergem dar să stăm la judecată cu el înaintea Tronului dumnezeiesc!" Împăratul a murit, iar după două zile şi cei doi patriarhi, în acelaşi timp.

Câtă râvnă pentru Sfânta credinţă! Câtă smerită nădejde în judecata lui Dumnezeu! Aceşti sfinţi nici nu-şi puneau problema vieţii lor pe pământ, pe ei nu-i interesa decât izbândirea Sfintei credinţe, a adevărului lui Dumnezeu! Nici nu au zis: „L-

am judecat pe împăratul," ci au zis: „Să-1 judece Dumnezeu!" Căci şederea noastră pe acest pământ nu se face de dragul şederii, ci ea este doar răstimpul dat nouă spre a face alegerea între bine şi rău, între adevăr şi minciună.

Binecuvântaţi vom fi dacă ne vom supune în toate voii Lui Dumnezeu şi vom nădăjdui în El şi în dreptatea Judecăţii Lui! Căci omul în tot ceea ce face trebuie să aibă credinţă puternică.

Aceşti ortodocşi arhipăstori au avut o credinţă puternică. Sfântul Acachie a avut o credinţă puternică.

Odată, în timpul unei secete cumplite, când pe oameni îi cuprinsese disperarea, acest minunat Acachie a ieşit cu procesiune de icoane şi cu popor prin cetate, până la marginea ei. El a poruncit săvârşirea Sfintei Liturghii în afara cetăţii, la Biserica Sfmtului Eustachie. După sfinţirea Sfintelor Daruri, Acachie nu a voit să toarne apă în potir după cum cere rânduiala, ci s-a rugat lui Dumnezeu ca El însuşi să picure apă din nori în Sfântul Potir. Dumnezeu a ascultat ruga robului Său credincios şi a trimis ploaie bogată peste câmpurile uscate, precum şi în cinstitul potir.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum timp de patruzeci de zile după înviere a rămas pe pământ, arătându-Se credincioşilor şi întărindu-i în Sfânta credinţă;*
- *La cum prin arătările Sale cele de timp de patruzeci de zile El a adeverit că nu pentru Sine a înviat, ci pentru omenire.*

Predică despre minunata făgăduinţă a lui Hristos

Celui ce biruieşte voi da să şadă cu Mine pe scaunul Meu (Apocalipsa 3:21).

Aceasta este, fraţilor, făgăduinţa lui Hristos, Biruitorul asupra diavolului, păcatului şi morţii.

Dar diavolul, păcatul şi moartea sunt mai tari decât omul. Cine le poate birui? Nimeni în afară de Hristos şi de cel care rămâne tare în credinţa întru El, intrând în războiul contra satanei cu armele lui Hristos.

Diavolul este la fel de vechi ca pământul şi chiar mai vechi. Cum ar putea omul, a cărui măsură a vieţii se măsoară cu pendulul, să-1 învingă pe cel care de mii de ani dă război veşnic omului? Cum ar putea omul muritor să fie mai tare decât ispitele diavoleşti, al căror număr egalează păcatele pământului? El nu ar putea nicicum, fără numai dacă ştie că Stăpânul Hristos a biruit cele trei tipuri mari de ispite diavoleşti pe muntele cel înalt. El nu va putea nicicum, fără numai dacă rămâne tare şi neclintit în credinţa lui Hristos şi alături de El, Care este din afara timpului şi mai puternic decât toţi îngerii, răi sau buni.

Păcatul este la fel de vechi ca şi diavolul. Cum ar putea atunci omul, a cărui viaţă se măsoară cu pendulul, să ocolească păcatul ce ne vine din generaţii ca o miasmă, transmiţindu-ni-se ca un morb contagios, încă de când e omul pe pământ? El nu va putea nicicum, fără numai dacă ştie că există un Om, Unul şi Singur, care a fost liber de păcat şi înainte de naştere şi după ea: Acela este Hristos Iisus, Dumnezeu şi Omul care, prin smerenia deşertării Sale întru chip de rob şi prin focul Dumnezeirii Sale, a zdrobit păcatul pe Cruce.

El nu va putea în nici un fel, fără numai dacă stă tare în credinţă împreună cu Hristos, care este de pe când păcatul nu era şi care este mai puternic decât toţi semănătorii şi colportorii păcatului.

Moartea este tot atât de veche pe cât este şi omul cel izgonit din Rai. Cum ar putea deci omul, a cărui viaţă se măsoară cu bătăile unui pendul, să biruiască moartea în această groapă a lumii? El nu va putea nicicum, fără numai dacă recunoaşte puterea Crucii, a suferinţei lui Hristos şi adevărul învierii Lui din mormânt. În nici un fel, fără numai dacă va sta puternic întru credinţa în Hristos, Atotputernicul Biruitor al morţii.

O, negrăita răsplată a celor ce biruiesc! Ei vor şedea încununaţi cu cununile slavei pe tronul Biruitorului celui mai măreţ, de pe pământ şi din ceruri!

Lui se cuvine slava şi mulţumita în veci.Amin.

18 aprilie

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan, ucenicul Sfântului Grigorie Decapolitul

În timpul ereziei iconoclaste [a luptei împotriva Sfintelor icoane], împăratul Leon, armeanul i-a torturat bestial pe acest Ioan, pe duhovnicul şi învăţătorul său,Sfântul Grigorie şi pe Sfântul Iosif, scriitorul de cântări.

Când Sfântul Grigorie a părăsit această viaţă, cuviosul Ioan a devenit la rândul lui stareţ al Mânăstirii Decapole din Constantinopol. De la înălţimea acestei chemări, el şi-a înmulţit nevoinţele pentru împărăţia lui Dumnezeu.

El a adormit cu pace la anul 820.

După moarte, cuviosul Iosif 1-a îngropat cu cinste lângă mormântul Sfântului Grigorie.

Pomenirea Sfântului mucenic Ioan cel nou din Ioannina

Ioan s-a născut la Ioannina, care odinioară fusese capitala regelui Pyrrhus. Când părinţii lui cei sărăciţi au murit, tânărul Ioan s-a strămutat în Constantinopol şi acolo şi-a dus mai departe traiul din munca sa, căci era meşteşugar iscusit. Dar nu cu multă vreme mai înainte turcii înconjuraseră Constantinopolul şi mulţi creştini de frica lor, se lepădaseră de Hristos şi trecuseră la islam.

Sfântul Ioan îşi avea atelierul în chiar mijlocul unei astfel de comunităţi de creştini turciţi.

Cu cât mai mult ardea tânărul Ioan pentru dragostea lui Hristos, cu atât mai pe faţă se expunea el ca trăitor autentic creştin, în faţa ochilor celor care din oportunism îl trădaseră pe Mântuitorul. Căci el nu se ferea să discute cu ei despre credinţa creştină care odată fusese şi a lor şi chiar să-i certe pentru lepădarea lor. De aceea aceşti renegaţi 1-au târât pe Ioan înaintea judecătorului sub acuzaţii false, zicându-i că Ioan mai de demult fusese musulman, dar că a trădat islamul şi s-a convertit la creştinism.

După ce a fost bătut şi torturat cu sălbăticie, Ioan a fost aruncat în închisoare. În ziua următoare era chiar slăvitul praznic al Învierii Domnului şi atunci 1-au scos iar la judecată spre a-1 tortura şi mai sinistru.

Ieşit din închisoare, Ioan a cântat: „Hristos a înviat din morţi!" Iar schingiuitorilor lui le-a spus cu vitejie: „Faceţi ce poftiţi! Cu cât mai repede mă veţi scoate din această viaţă ticăloasă cu atât mai curând voi vedea Faţa Domnului meu şi mă voi strămuta în veşnicie, căci eu sunt robul Lui! Lui îi urmez, pentru El mor şi alături de El veşnic voiesc să trăiesc!"

După aceasta Ioan a fost legat în lanţuri şi dus la locul unde urma să fie ars de viu. Văzând focul uriaş care îl aştepta, Ioan a sărit şi s-a aruncat singur în flăcări. Chinuitorii, văzând că Ioan nu se teme, 1-au scos repede din foc şi 1-au osândit la uciderea prin tăierea capului. După ce 1-au decapitat, i-au aruncat şi capul şi trupul în foc.

Mai târziu, creştinii au căutat prin cenuşă şi au aflat rămăşiţe ale sfintelor şi de minuni făcătoarelor sale moaşte; pe acestea ei le-au îngropat cu cinste în Biserica cea mare (Sfânta Sofia) din Constantinopol.

Aşa a luat cununa muceniciei Sfântul Ioan din Ioanina, luând cununa neveştejită a veşnicei slave, în ziua de 18 aprilie a anului 1526.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Victor, Zotic, Zeno, Achindin şi Severian

Toţi cinci au fost muceniciţi în timpul împărăţiei lui Decius. Ei cu toţii au fost păgâni, până când au văzut cu ochii lor martiriul Sfântului marelui mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă. Văzând chinurile şi vitejia acestuia, precum şi nenumăratele şi marile minuni care se lucrau prin el, ei au îmbrăţişat fără şovăială credinţa creştină. De aceea au fost şi ei omorâţi la rândul lor, primind şi ei, după vrednicie, veşnicile cununi ale slavei.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Ioan cel nou din Ioannina

Ioan, meşteşugarul, cu cinste meşteşugu-şi lucrează:
Al său suflet strălucitor este ca
aurul cel mai curat.

Lumina lui de la învăţătura lui Hristos o primeşte,
Căruia Ioan I se roagă, de mucenicie a-l învrednici:
„ O, Biruitorule Stăpâne, care pentru mine Te-ai răstignit,
Pe mine prin suferinţi curăţeşte-mă de întunericul păcatelor mele!
O, ruşinii trădării de Tine să nu mă dai,

Ci mai vârtos încununează-mă cu chinurile mucenicilor Tăi.
Prgăteşte-mă pe mine de mucenicie prin Darul Sfântului Tău Duh,
Dăruieşte-mi mie suferinţa cea pentru Tine,
calea către ea arată-mi-o!

Şi tu, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu mult milostivă,
Care lângă Fiul tău iubit la piciorul cinstitei Cruci ai stat,
Roagă-te şi pentru mine la vremea muceniciei mele,
Că tare să stau ca un zid neclintit.

Şi voi, Sfinţilor apostoli, de mine să aveţi milă,
Ca duşmanul neamului omenesc asupra mea să nu poată nimic.

O, Sfinţilor mucenici, ce pentru mine sunteţi bucuria vieţii mele,
în rândurile voastre viteze şi pe mine primiţi-mă!

Şi acum, o voi trădătorilor de Dumnezeu
A voastră e sabia uciderii şi focul -
Iată trupul meu!"

Cugetare

În unul din martirologiile care descriu chinurile mucenicilor din vremea împăratului persan Sapor stă scris după cum urmează: „Săbiile îşi pierdeau ascuţişul, cei care loveau cădeau obosiţi, precum sleiţi de puteri erau şi meşteşugarii făcători de săbii; Crucea lui Hristos însă se înălţa cu atât mai puternică, strălucind de sângele mucenicilor lui Hristos."

Dar de câte nenumărate mii de ori nu au crezut - cu multă infatuare - prigonitorii creştinilor că au terminat-o o dată şi pentru totdeauna cu creştinismul! Dar de fapt, ale lor vieţi au trecut ca o umbră, pe când creştinismul s-a regenerat întotdeauna, înflorind şi mai puternic.

Cu toate acestea, chiar şi în vremurile noastre unii dintre contemporanii noştri cred că pot dezrădăcina cu forţa credinţa creştină din sufletele oamenilor. Ei însă nu spun prin ce mijloace. Ei par să nu ţină cont de faptul că toate mijloacele, fără excepţie, au fost puse în lucru de-a lungul veacurilor şi toate, fără nici un succes. Dreptate avea Tertulian când le striga păgânilor: „Zadarnic vărsaţi şuvoaie de sânge creştinesc! Căci sângele mucenicilor se face sămânţa vie a Bisericii!"

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum slăvită învierea Lui a adus bucurie de nedescris celor care îl iubeau pe El;*
- *La cum aceeaşi înviere a Lui a adus ură şi invidie de nedescris celor care îl urau pe El;*
- *La cum şi înfricoşata Lui a doua venire, intru putere şi slavă, va da naştere la aceleaşi sentimente: de ură la cei care Îl urăsc şi de bucurie negrăită la cei care îl iubesc.*

Predică despre mărturia celor vrednici de crezare

Pentru că noi...am văzut slava Lui cu ochii noştri (II Petru l: 16).

Când Sfinţii Apostoli vorbesc despre slăvită înviere a Domnului nostru ei vorbesc întotdeauna la plural. Căci fiecare dintre ei, dând mărturia lui, o dă şi pe a tuturor celorlalţi. Astfel, apostolul Petru scrie: ***Pentru că noi v-am adus la cunoştinţă puterea Domnului nostru Iisus Hristos şi venirea Lui nu luându-ne după basme meşteşugite, ci fiindcă am văzut salva Lui cu ochii noştri (II Petru 1:16).***

Natanail nu a voit să creadă doar din auzite. De aceea apostolul Filip 1-a invitat pe Natanail *să vină şi să vadă* (Ioan l: 46). Natanail a venit, a văzut şi a crezut. Aşa a fost şi cu ceilalţi apostoli: până ce nu s-au apropiat de Hristos, până ce nu au auzit şi până ce nu au văzut, ei nu au voit să creadă.

Miturile şi basmele cele istețe şi meşteşugite în mod clar nu aveau nici un fel de trecere la Sfinţii apostoli. Căci minţile lor sănătoase şi ancorate în realitate voiau fapte palpabile, iar nu poveşti.

O, fraţilor, credinţa noastră este realitate solidă şi dovedită mereu şi mereu, de-a lungul veacurilor. Urmele paşilor lui Dumnezeu sunt vii în istoria lumii. Nimeni nu are nevoie să se îndoiască. Dovezile învierii lui Hristos sunt de neînlăturat. Nimeni nu are nevoie să deznădăjduiască de ea. Căci îndoiala şi deznădejdea sunt viermii ce se nasc din ţesătura necontenită a păcatului.

Cel care luptă să nu mai păcătuiască vede limpede urmele vii ale lui Dumnezeu în lume şi recunoaşte clar învierea lui Hristos.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, întăreşte-ne pe noi cu puterea Duhului Tău celui Sfânt, ca să nu mai păcătuim şi orbi să nu mai fim prezenţei Tale celei vii din lume, iar Sfânta învierea Ta să o vedem şi să o slăvim! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

19 aprilie

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan de la Peşterile Vechi [de la Lavra cea veche sau Paleolavritul]

Acest Ioan a dus viaţa monahiceştilor nevoinţe la aşa-numita Lavră veche a lui Hariton cel mare, din Palestina.

Iubindu-1 pe Hristos din fragedă vârstă din toată inima sa, din tot cugetul său şi din toată virtutea sa, el a început de tânăr a călători pe la sfintele locuri, ascultând învăţăturile şi sfaturile bătrânilor îmbunătăţiţi.

La sfârşit s-a sălăşluit la Peşterile cele vechi sau Lavra veche din Palestina, numită şi peşterile lui Hariton. Acolo el s-a dăruit deplin tuturor nevoinţelor, petrecând zile şi ani de postiri aspre, rugăciune şi priveghere, cugetând pururea la ceasul morţii şi învăţându-se la deplina smerenie.

Pe el 1-a cules ca pe un rod copt Domnul, la ceasul sfintei sale ieşiri, răsădindu-1 pe el în locaşurile Sale cele cereşti.

Cuviosul Ioan a trăit şi s-a săvârşit cu pace în veacul al optulea.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Cristofor, Teona şi Antonie

Cristofor, Teona şi Antonie erau trei tineri ofiţeri din armata împăratului Diocleţian.

Când Sfântul mare mucenic Gheorghe era torturat, aceştia trei au fost martorii chinurilor lui şi ai marilor minuni care se lucrau prin el înaintea poporului.

Pe acestea văzându-le, ei s-au înfăţişat înaintea împăratului, s-au dezbrăcat de armele lor şi-au scos centurile militare care însemnau rangul lor şi au mărturisit cu curaj numele Stăpânului Hristos. Pentru aceasta ei au fost supuşi la rândul lor chinurilor celor mai cumplite, fiind în cele din urmă arşi de vii.

Trupurile lor au ars, iar sufletele lor au zburat fericite la ceruri, intrând în bucuria veşnică a Domnului Iisus Hristos.

Aceşti trei sfinţi mucenici au luat cu cinste mucenicia în Nicomidia, la anul 303.

Pomenirea Sfântului Trifon, patriarhul Constantinopolului

Împăratul Roman, care a domnit în Bizanţ la începutul veacului al zecelea, 1-a avut fiu pe Teofilact, care era în vârstă de şaisprezece ani. Atunci când patriarhul Ştefan a murit, împăratul a voit ca fiul lui să urce pe scaunul patriarhal, căci acestei chemări îl menise el încă de când se născuse. Totuşi, având în vedere fragedă vârsta a băiatului, împăratul se ruşina să ceară aceasta.

Tronul patriarhal i-a revenit lui Trifon, un bătrân simplu dar plin de credinţă şi cu suflet curat. Trifon a rămas în scaunul patriarhal timp de trei ani. Când fiul împăratului a ajuns la vârsta de douăzeci de ani, împăratul s-a gândit să-1 înlăture cu orice preţ pe Trifon şi să-1 aşeze în locul lui pe Teofilact.

Dar sfântul lui Dumnezeu, Trifon, nu a voit să lepede de bună voie tronul patriarhal, din motivul că i se părea scandalos ca un copil să fie ridicat la o asemenea greutate a responsabilităţii, care era aceea de patriarh.

Prin intrigile unui ticălos episcop, simplul bătrân Trifon a fost determinat să dea o semnătură în alb. Mai târziu, la cancelaria imperială, deasupra acelei semnături a fost înscrisă aşa-zisa cerere de demisie a patriarhului Trifon, care apărea semnată chiar de el. Urmarea acestei nelegiuiri a fost un mare scandal şi o mare confuzie în popor, căci tot clerul şi poporul erau de partea bătrânului Trifon, omul lui Dumnezeu. Dar împăratul 1-a trimis cu forţa la o mânăstire pe bătrânul patriarh, urcându-1 în scaunul arhieresc pe fiul său.

Sfântul Trifon a vieţuit pustniceşte în acea mânăstire încă doi ani şi cinci luni, mutându-se la Domnul în anul 933.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Agatanghel

Cuviosul Agatanghel era din Tracia. Numele lui din lume fusese Atanasie. Fiind rob la turci, el a fost trecut cu forţa la islam, în oraşul Smirna. Pentru pocăinţă, el s-a tuns monah în Sfântul Munte Athos, la Mânăstirea Esfigmenu.

Chinuit în continuare de conştiinţa sa, el a dorit să-şi spele păcatul turcirii cu propriul lui sânge. El a plecat la Smirna, unde s-a arătat înaintea turcilor, purtând o cruce şi o icoană a Răstignirii lui Hristos.

El a fost omorât prin tăierea capului, în ziua de 19 aprilie a anului 1819, pe când era în vârstă de nouăsprezece ani.

După moartea lui, el a apărut viu înaintea lui Ghermano, părintele lui duhovnicesc din Sfântul Munte.

Pomenirea Sfântului cuvios Simeon cel desculţ

Acest cuvios Simeon a dus o viaţă de pustniceşti nevoinţe la Sfântul Munte Athos, iar pentru o perioadă scurtă de timp a fost şi stareţul Mânăstirii Filotheu.

El i-a întărit în sfânta credinţă pe locuitorii multor ţinuturi balcanice, lucrând în acest timp şi multe minuni. El umbla desculţ şi de aceea a şi primit numele "cel desculţ".

Sfântul cuvios Simeon a trecut la cele veşnice la Constantinopol.

Cântare de laudă la Sfântul Trifon

Trifon cel nevinovat,
vârstnicul păstor,
Prin a sa nevinovăţie
de cununa cea neveştejită
S-a învrednicit.

împăratul, din goală deşertăciune,
cele rele le-a dorit,
Netemându-se de Dumnezeu şi de pedeapsa Lui.

A fi patriarh cinste este înaintea oamenilor
Dar cumplită greutate este înaintea lui Dumnezeu
Şi a îngerilor.

Un băieţandru poate păstori
Doar oi necuvântătoare,
Dar înţelepciune el nu are să păstorească
Cuvântătoarea turmă.

Trifon cel blând cu inima dreptatea lui Dumnezeu
O a păzit:
"Aceasta nu poate fi, împărate," a grăit el.
"Cu adevărat, arhierescul tron poţi să-l iei de la mine,

dar în el se cuvine să urci un bărbat desăvârşit,
decât noi mai cercat şi mai înţelept,
Care destoinic să ducă Corabia lui Dumnezeu
Printre stânci;
Iar nu un copil, fie el chiar fiul tău,
Care nu va face decât să zdrobească Corabia
De stânci!»

Dar împăratul Roman a făcut cum a vrut,
Întristându-l pe Trifon cuviosul,
Şi poporul.

însă Ochiul lui Dumnezeu
priveşte de deasupra lumii,
Văzând unde se cuvine să aşeze cununa,
Şi unde să arunce pedeapsa.

Cugetare

Un bătrân şi duhovnicesc părinte a zis: "Trezeşte-te dimineaţa, grăieşte cu tine, şi-ţi zi: Trupule, ridică-te şi te hrăneşte; suflete, veghează ca să te mântuieşti şi să moşteneşti împărăţia!"

Acestea nu sunt cuvinte goale, ci ele au fost lege multor mii de monahi de-a lungul veacurilor - ele au fost legea lor zilnică. Căci ei se hrăneau din lucrul propriilor lor mâini; iar prin rugăciune ei se ţineau pururea veghetori.

Dar de ce doar pentru monahi să poată fi aceste cuvinte lege? Oare nu pot fi ele lege şi pentru orice următor al lui Hristos? Oare nu ne-a dat însuşi Hristos exemplul propriei Sale vieţi pentru aceasta, muncind cu mâinile Sale şi rugându-Se neîncetat?

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat: Cum El, în trupul Său proslăvit, este atât de aproape de ucenicii Săi:

- *aproape de cei care Îl caută (de exemplu, de Maria Magdalena, în grădină);*
- *aproape de cei cărora le este frică (de exemplu, de ucenicii care stăteau încuiaţi de frica iudeilor);*

- *aproape de cei care sunt flămânzi (de exemplu, de cei care ieşiseră la pescuit fără să prindă nimic, la Marea Tiberiadei);*

Cum El este aproape chiar şi astăzi de fiecare dintre noi cei care Îl căutăm, cărora ne este frică şi care flămânzim.

Predică despre băgarea de seamă faţă de tot ceea ce nu este după Hristos

***Luaţi aminte să nu vă fure minţile cineva cu filozofia şi cu deşarta înşelăciune din predania omenească, după înţelesurile cele slabe ale lumii şi nu după Hristos* (Coloseni 2 : 8).**

Fraţilor, să nu ne lăsăm robiţi de filozofie, care prin presupuneri trage concluzia că nu se află viaţă veşnică sau înviere din morţi. Căci noi nu ajungem la adevăr după presupunerile şi raţionamentele omeneşti, ci prin dumnezeiasca descoperire.

Cele ce le cunoaştem despre adevăr, noi le cunoaştem de la însuşi Adevărul, carele ni S-a descoperit însuşi nouă în Domnul nostru Iisus Hristos şi care ni s-a transmis de-a lungul veacurilor prin toţi înţelepţii martori ai Lui şi oameni care au crezut în El: adică prin Sfinţii Apostoli şi prin toţi sfinţii din toate vremurile.

Dacă noi, din cauza păcatelor noastre, respingem aceste mărturii şi acceptăm presupunerile şi raţionamentele omeneşti, atunci vom cădea în neagră şi amară robie a lumii, a trupului, a păcatului şi a morţii.

Fraţilor, să nu ne înşelăm cu basmele şi ideologiile omeneşti, cele făcute de om după chipul şi asemănarea omului celui căzut, care spun că nu mai există nici o altă lume şi nici o altă viaţă sau dacă există, atunci noi nu ştim şi nu putem şti nimic despre ea.

⇒ *Căci iată, noi ştim cu tărie că cealaltă lume cu adevărat există. Noi ştim aceasta nu din oarece presupuneri şi închipuiri ale unor înşelători, ci de la însuşi Domnul nostru Iisus Hristos însuşi, care S-a arătat ucenicilor Săi pe Muntele Taborului, între Moise şi Ilie, care de mii de ani plecaseră de pe pământ şi care însuşi S-a înfăţişat viu ucenicilor Săi, după moartea Sa pe Cruce.*

⇒ *Noi mai cunoaştem aceasta şi de la Apostolii Săi, de la sfinţi şi de la nenumăraţi văzători cărora, din pricina curăţiei inimii lor, Domnul le-a înfăţişat adevărul ultim al vieţii veşnice din cealaltă lume.*

Dacă, din cauza păcatelor noastre, nu dăm crezare mărturiilor acestor sfinţi şi adevăraţi robi ai lui Dumnezeu, atunci noi va trebui să dăm crezare oamenilor celor mincinoşi şi lipsiţi de sfinţenie, care sunt robi întunericului, păcatului şi morţii.

Fraţilor, să nu ne fure nimeni minţile cu filozofia deşartă a acestei lumi, care examinează animalele, plantele şi pietrele şi spune că Dumnezeu nu se află acolo, trăgând de aici încheierea dispreţuitoare că nu există Dumnezeu.

Căci iată, noi ştim că Făcătorul şi Ziditorul nu poate să fie un lucru printre lucrurile zidite de El; ci noi ştim că mai curând El este mai presus de toate lucrurile şi toate felurile de lucruri. Noi ştim acestea şi din priceperea şi conştiinţa noastră duhovnicească şi din limpedea descoperire pe care ne-a făcut-o nouă însuşi Stăpânul Hristos, care S-a înfăţişat printre noi în trup omenesc şi ca Stăpân al lumii zidite şi de asemenea şi din mărturia Apostolilor şi a multor altor bărbaţi sfinţi şi înainte văzători.

Noi mai curând să-L slăvim pururea pe Stăpânul Hristos cel carele a înviat din morţi.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele ai înviat a treia zi din mormânt, Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

20 aprilie

Pomenirea Sfântului cuvios Teodor Trihina

Teodor era cetățean al Constantinopolului şi fiu al unor părinţi ce aparţineau aristocraţiei capitalei imperiale.

El a părăsit de tânăr casa părinţilor săi cu toate bogăţiile ei şi a intrat într-o mânăstire eremitică din Tracia. El dormea pe pietre spre a-şi scurta somnul.

El călătorea pretutindeni cu capul desoperit şi îşi acoperea trupul cu un singur veşmânt aspru făcut din păr de capră, din care pricină s-a şi numit „Trihina."

Din cauza marilor sale nevoinţe ascetice făcute din dorirea mântuirii sufletului, Dumnezeu i-a dăruit marele har al facerii de minuni, atât în timpul vieţii, cât şi după moarte.

El a adormit cu pace cam pe la anul 400. Trupul său a fost aflat izvorâtor de mir.

Pomenirea Sfântului cuvios Anastasie de la Muntele Sinai

Acest cuvios Anastasie a fost stareţul Muntelui Sinai. La început el a fost multă vreme simplu monah aflat în ascultarea slăvitului sfânt Ioan scărarul. După moartea marelui Ioan, cuviosul Anastasie a preluat stăreţia Muntelui. În afară de faptul că era un mare nevoitor, Anastasie mai era dăruit şi cu darul elocvenţei şi scrierii de cărţi aghiografice şi de învăţătura practică.

El a dus mari lupte împotriva ereticilor, a aşa-numiţilor akefaliţi [„fără cap"], care lepădau hotărârile Sfinţilor părinţi de la Sinodul al patrulea a toată lumea (de la Calcedon, din anul 451).

Sfântul cuvios Anastasie a adormit cu pace la adânci bătrâneţi, în anul 685, strămutându-se la locaşurile cereşti ale Domnului Dumnezeu, căruia 1-a slujit cu cinste întreaga lui viaţă.

Pomenirea Sfântului prea fericitului Anastasie sinaitul, patriarhul Antiohiei

Pe când era monah în Muntele Sinai, Anastasie a fost ales patriarh al Antiohiei, în timpul domniei împăratului Iustinian. El a fost ridicat de obştea credincioşilor la

acest înalt rang datorită marilor sale virtuţi personale: curăţenia vieţii, marea învăţătură duhovnicească şi credinţa lui puternică ce nu se pleca nici unui compromis.

Dar după ridicarea lui în scaunul patriarhal însuşi împăratul Iustinian a căzut pradă ereziei dochetiste. *(Erezia dochetistă afirmă mincinos că suferinţele Mântuitorului Hristos pe Cruce ar fi fost doar aparente, iar nu reale în planul fizic al Trupului Său (n. trad. american).)*

Eutihie, patriarhul Constantinopolului, împreună cu prea fericitul Anastasie, au protestat puternic împotriva acestei erori a împăratului, împăratul 1-a alungat în surghiun pe Eutihie şi a voit să-1 alunge şi pe Anastasie, dar nu i-a putut găsi acestuia nici cea mai mică pată de comportament sau caracter.

Totuşi, după ce Iustinian a murit, pocăindu-se mai înainte de aceasta de rătăcirea lui şi rechemându-1 pe Eutihie din surghiun şi reinstalându-1 în tronul lui patriarhal, succesorul său, Iustin, a pus în aplicare infamul plan de surghiunire a lui Anastasie pe baza unor calomnii grosolane.

Anastasie a rămas în surghiun timp de douăzeci şi trei de ani, dar a fost reinstalat în scaunul său patriarhal din Antiohia în timpul împăratului Mauriciu.

El a păstorit Biserica lui Dumnezeu timp de încă şase ani şi şi-a încheiat viaţa pământească în anul 599.

Pomenirea Sfântului prea fericit Grigorie, patriarhul Antiohiei

Acest sfânt Grigorie a fost de neam armean. El a fost stareţul Mânăstirii faranite de sub Muntele Sinai.

Când prea fericitul Anastasie a fost surghiunit din tronul său patriarhal, acest Grigorie, în pofida voinţei lui, a fost instalat patriarh al Antiohiei.

Prea fericitul patriarh Sofronie [şi Sfântul Ioan Moshu] povestesc şi ei cu multă dragoste despre acest Grigorie în scrierea *Livada Darurilor.*

Sfântul Grigorie făcea mari şi minunate milostenii faţă de săraci şi mai ales faţă de cei păcătoşi.

El a adormit cu pace la anul 593.

Pomenirea Sfântului apostol Zaheu

La început Zaheu era un vameş păcătos. Când Domnul nostru 1-a văzut căţărat în copac pe când trecea prin Ierihon şi i-a spus că va cina în casa lui, Zaheu a venit la pocăinţă şi la schimbarea totală a vieţii (Luca 19: 1-10).

Mai târziu, Zaheu i-a urmat Sfântului apostol Petru, care 1-a uns episcop în Cezareea Palesintei, unde Zaheu a predicat cu râvnă Evanghelia Domnului şi a adormit cu pace.

Pomenirea Sfântului cuvios Atanasie de la Meteora

Acest cuvios Atanasie s-a născut în anul 1310. El a dus o viaţă de nevoinţe monahiceşti la Sfântul Munte Athos. El a întemeiat faimoasa Mânăstire Meteora din Thessalia.

El era hărăzit de Dumnezeu cu marile daruri ale mai înainte vederii şi facerii de minuni.

Pomenirea copilului Gabriel

Arhiepiscopul Filaret al Cernigovului îl mai pomeneşte în această zi în ale sale *Vieţi ale Sfinţilor* şi pe copilul Gabriel, pe care un anume iudeu, Şutko, 1-a ademenit într-un loc pustiu şi 1-a răstignit acolo.

Acest copil Gabriel se născuse în satul Zverka de lângă oraşul Zabludovo din partea de răsărit a Poloniei.

El era în vârstă de doar şase ani. În acea zi părinţii lui, Peter şi Anastasia Gavdjel lipseau de acasă.

După treizeci de ani, trupul copilului Gabriel a fost descoperit întreg şi neputrezit.

Copilul acesta a luat mucenicia la anul 1684 (nota ed. americane).

Cântare de laudă la Sfântul Anastasie

Anastasie, părintele de Dumnezeu purtător,
Asupra sa a luat postiri, nevoinţe şi rugăciune.

Nevoinţa lui pururi el cu scumpătate şi-a ţinut,
Până când de la Duhul povăţuindu-se,
Duhul său a învăţat tainele dumnezeieşti.

Deschisu-şi-a apoi sfântul
Către popor gura sa:
„Hristos, " a zis el, „piatra mântuirii este.
Nu grăiţi nebuneşte, cum că El demult a trăit.
Nu ispitiţi nebuneşte zicând, că de ce nu vă grăieşte
Şi vouă acum.

Căci iată de faţă stă Scriptura,
Sfântul Lui Legământ,
Căruia cine-i va putea sta împotrivă?
Ea ne grăieşte nouă acum,
din însăşi gura lui Hristos cea prea curată!

Dar voi tot ispitiţi, zicând, dorim să-L vedem!
Luaţi aminte cu duhul şi cu trupul vostru
La împărtăşania Sfântă, ce însuşi al Său Trup şi Sânge este.
Pâinea şi vinul, sunt însuşi întreg Trupul Lui,
Ce alt mai doriţi!?

Ci pocăiţi-vă cu adevărat, fraţilor,
Pentru păcatele voastre plângeţi,
Căci iată cu aste cugetări vă faceţi
Vinovaţi de moarte de mii şi mii de ori!

Către părinţi duhovnici mărturisiţi cu lacrimi
Păcatele voastre,
Şi numai apoi, cu binecuvântare,
Trupului şi Sângelui vă împărtăşiţi.

O, pocăiţi-vă, nu întârziaţi!
început bun pocăinţei puneţi,
Şi lumina nădejdii şi dreptăţii va lumina peste voi.
Pocăiţi-vă, fraţilor, pocăiţi-vă de păcate!
Căci iată pândiţi suntem pe pământ
De mii de morţi!"

Cugetare

***Sfântul Anastasie Sinaitul** ne învaţă: „Fiecărui creştin i se dăruieşte la al său Sfânt Botez un înger care să-1 păzească de-a lungul întregii vieţi (în afară de faptul în care prin păcate, respectivul îl alungă singur pe înger de la el).*

Dar aşa cum fumul alungă albinele iar mirosul greu alungă departe porumbeii, tot astfel îngerul păzitor al vieţii noastre este alungat departe de propriile noastre păcate: beţia, adulterul, mânia şi aşa mai departe.

Pe fiecare om, îngerul său îl conduce la toată fapta bună, câtă vreme dracii neobosit acţionează să-i smintească pe credincioşi şi să-i lipsească de Împărăţia Cerurilor."

Faptul că îngerii păzitori sunt mereu lângă oamenii credincioşi ajutându-i şi purtându-le de grijă este mărturisit de toată Sfânta Scriptură şi mai ales de Noul Testament.

Pe lângă acestea, în Biserica ortodoxă există nenumărate mărturii ale sfinţilor, bărbaţi şi femei, care au trăit şi au văzut cu ochii lor faptele despre care vorbeşte Sfântul Anastasie şi anume că fiecare dintre noi este însoţit în această viaţă de un mesager al lui Dumnezeu nespus de puternic şi blând, oştean al împăratului Cerurilor, înger al luminii.

Cum să poată atunci omul, afară dacă este nebun, să-1 alunge de la sine pe un astfel de dumnezeiesc prieten?! Cu adevărat, doar cel ce boleşte de ignoranţă şi nebunia cea mai de pe urmă este în stare, cu păcatele, să-1 alunge de la sine pe cel mai bun şi mai puternic prieten al său de pe pământ.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum El, Atotputernic Biruitor asupra morţii fiind, nu se îngrijeşte să se răzbune pe cei care L-au torturat şi L-au răstignit ci, lăsându-i pe aceştia în ale lor, Se grăbeşte să-i întâlnească şi să-i întărească pe prietenii Lui cei înspăimântaţi;*
- *La cum chiar şi astăzi, ca şi pururea, El Cel Atotbun şi Blând, nu Se grăbeşte să Se răzbune pe cei care nu cred în El, ci mai vârtos Se grăbeşte în ajutorul celor care cred în El pururea.*

Predică despre cea una şi singura temelie a mântuirii

Căci nimeni nu poate pune altă temelie, decât cea pusă, care este Iisus Hristos (I Corintenti 3: 11).

- → *Iudeii zic: „Moise este temelia."*
- → *Musulmanii zic: „Mohammed este temelia."*
- → *Naturaliştii miopi zic: „Natura este temelia."*

Iar noi întrebam: Au sculatu-s-a Moise din morţi? Înălţatu-s-a Mohamed la ceruri? Purcede vreodată Duhul Sfânt, Mângâietorul, din mediul înconjurător?

Moise nu a înviat din morţi. Mohammed nu s-a înălţat la ceruri. Iar mediul şi natura înconjurătoare nu numai că nu este în stare să trimită pe Duhul Sfânt asupra oamenilor, ci ea mai vârtos suflă asupra lor suflarea urii şi a morţii, urlând la ei şi arătându-le ghearele ei sinistre.

Temelia lumii nu poate consta în cineva care s-a născut în păcat şi însuşi a păcătuit după aceea; care a fost de multe ori nedumerit şi a căutat sfat din gura femeilor; care, prin puterea altcuiva, a lucrat anumite minuni; al cărui trup s-a risipit în mormânt şi al cărui nume nu face altceva decât să semene confuzie atunci când este vorba despre adevăr, despre viaţă şi despre calea de urmat.

Mohamed şi Moise s-au născut în păcat şi au fost supuşi păcatelor în vieţile lor; ei au căutat sfaturi de la femei; cu ajutorul altora ei au lucrat anumite minuni; trupurile lor s-au risipit în mormânturi; iar numele lor i-au lăsat nelămuriţi pe oamenii căutători de adevăr, de viaţă şi de calea de urmat.

De aceea, ***fraţilor, nicăieri în lume nu putem afla temelie alta decât cea a Stăpânului Iisus Hristos,***

- ✓ *Cel care S-a născut fără de păcat;*
- ✓ *Cel care păcat nu a cunoscut în toată viaţa Lui;*
- ✓ *Cel care nu a fost nedumerit nicicând, nici a căutat vreodată sfat de la cineva;*
- ✓ *Cel care prin propria Lui putere a lucrat puternice şi prea minunate minuni;*
- ✓ *Cel care nu a cunoscut putreziciunea morţii;*
- ✓ *Cel al cărui Nume nu i-a lăsat nicicum şi niciodată nelămuriţi pe oamenii care au voit să afle adevărul, viaţa şi calea de urmat.*

Apostolul nu ne zice că Hristos ar fi aşezat vreo temelie, ci că Hristos însuşi este acea Temelie.

⇒ *Căci El este toată dreptatea: de aceea şi este El temelia oricărei dreptăţi;*
⇒ *El este tot adevărul: de aceea şi este El temelia oricărui adevăr;*
⇒ *El este toată înţelepciunea: de aceea este şi temelia oricărei înţelepciuni;*
⇒ *El este toată puterea: de aceea este şi temelia oricărei puteri;*
⇒ *El este tot binele: de aceea şi este El temelia oricărui bine;*
⇒ *El este toată viaţa: de aceea şi este El temelia vieţii ambelor lumi şi a acesteia şi a celei care va veni.*

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele ai înviat a treia zi din mormânt, Tu eşti Temelia mântuirii şi a fericitei noastre veşnicii Şi Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

21 aprilie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Ianuarie şi a celor împreună cu dânsul

Acest sfânt a fost episcopul oraşului Benevento din Italia. În timpul persecuţiilor lui Maximian, Ianuarie a fost adus înaintea curţii de judecată şi torturat în nenumărate feluri, chinuri pe care el le-a îndurat blând şi fără să păcătuiască cu gândul sau cu cuvântul său.

Când 1-au aruncat în foc, focul s-a răcorit printr-o nevăzută rouă, mucenicul stând în mijocul lui fără să ardă, cântând cântare de laudă lui Dumnezeu. El a îndurat toate cu nevinovăţie şi cu răbdare şi atunci când au început să-i sfâşie carnea cu unghii de fier, până ce toţi puteau să privească la oasele lui albe.

La acestei chinuri ale mucenicului erau de faţă diaconul său, Festus şi citeţul său, Desiderie, care plângeau cu amar pentru părintele lor duhovnicesc. De aceea şi ei au fost legaţi şi duşi împreună cu părintele lor Ianuarie, la Pozzuoli, lângă Napoli şi aruncaţi în închisoare.

Diaconii din Pozzuoli, Proclu şi Sussos, împreună cu alţi doi creştini mireni, Eutihie şi Acutius, se aflau şi ei aruncaţi în aceeaşi închisoare, pentru mărturia lor în Hristos.

În următoarea zi toţi şapte au fost aruncaţi la fiare, dar fiarele nu s-au atins de ei. Ei atunci au fost cu toţii omorâţi prin tăierea capului, iar creştinii din oraşul Napoli le-au luat trupurile în ascuns, ducând trupul lui Ianuarie în cetatea lor de baştină [Napoli] şi ingropându-1 cu cinste în biserică.

Până în ziua de astăzi se lucrează nenumărate minuni la mormântul Sfântului Ianuarie.

Printre cele multe, se află şi aceasta: *O văduvă săracă, al cărei singur fiu murise, a luat icoana Sfântului Ianuarie de la biserică şi a aşezat-o pe trupul fiului ei mort, plângând şi rugându-1 pe sfântul şi aşa fiul ei a înviat.*

Sfântul Sfinţit Ianuarie a luat cu cinste mucenicia la anul 305 după Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Teodor şi a celor împreună cu dânsul

Acest Sfânt Teodor a luat mucenicia pentru Hristos în Perga Pamfiliei, în timpul

domniei împăratului Antoninus. Teodor era tânăr şi foarte frumos la înfăţişare. Dar când din această pricină Teodor a fost ales de guvernatorul acelei cetăţi, împreună cu alţi asemenea tineri, să fie trimişi spre a sluji la curtea imperială, Teodor s-a împotrivit, declarând că este creştin.

Pentru aceasta el a fost supus unor torturi cumplite, iar la urmă aruncat în foc. Dar atunci a izvorât apă din pământ, istovind cu desăvârşire focul.

Guvernatorul a atribuit această minune magiei negre pe care ar fi practicat-o Teodor, dar mucenicul i-a zis: „Nu prin puterea vreunei vrăjitorii lucrate de mine a izvorât această apă care a stins focul, cezare, ci prin puterea lui Hristos, Dumnezeul meu. Dacă vrei să cunoşti şi tu puterea zeilor tăi, mai aprinde un foc la fel de puternic şi aruncă în el un soldat de al tău. Atunci nădăjduiesc că vei vedea puterea zeilor tăi, pe lângă puterea Dumnezeului meu."

Într-adevăr guvernatorul a făcut aşa, voind apoi să arunce în acel foc un soldat, dar toţi oştenii, cuprinşi de spaimă, 1-au rugat să nu arunce în foc pe nici unul dintre ei, ci mai curând pe Dioscor, preotul cel păgânesc.

Dar preotul idolesc la rândul lui 1-a rugat pe guvernator ca nu pe el să-1 arunce în foc, ci mai curând idolul lui Zeus împreună cu alţi idoli, căci dacă ei erau zei, zicea Dioscor, atunci cu uşurinţă se vor putea scăpa de la moarte pe ei înşişi. Dar Dioscor zicea acestea pentru că în taina inimii lui a crezut şi el în Hristos, văzând mucenicia Sfântului Teodor.

Aflând de credinţa lui, guvernatorul 1-a condamnat pe Dioscor la moartea prin ardere de viu. Osândiţi morţii au mai fost Teodor împreună cu doi soldaţi, Socrate şi Dionisie şi de asemena mama lui Teodor, Filipa.

Teodor a fost răstignit pe o cruce, pe care a murit de abia a treia zi. Socrate şi Dionisie au fost străpunşi cu lăncii, iar Filipei i s-a tăiat capul.

Ei toţi au luat cu cinste cununa veşnicei slave a muceniciei, trecând biruitori în împărăţia lui Hristos Dumnezeu.

Cântare de laudă la Sfântul Teodor, mucenicul

„ Unuia Dumnezeu eu îi slujesc,
altuia nicicum plecându-mă,
lui Hristos Dumnezeu celui viu,

Stăpânul meu şi Domnul!"

Astfel grăi Teodor cezarului roman.
Cezarul îl privi ca pe un portret de preţ,
Şi încercă să-l plece, mai întâi cu pace,
Dar strădaniile lui au fost în zadar.

În cuptorul de foc, cu doi tovarăşi,
Teodor cânta Psalmii lui Dumnezeu.
Peste focul sălbatic Domnul rouă a picurat,
Din mijlocul lui Teodor Îl rugă,
Pe mama lui o clipă înaintea morţii
Să-l lase s-o mai vadă:
„După mila Ta, Doamne,
dăruieşte-mi aceasta mie!"

Iată maica îi apăru înainte în cuptorul cel de foc;
Unul altuia îşi grăiră cele care de trebuinţă au fost.

Guvernatorul la sine chemă pe vârstnica Filipa;
Bătrâna cu ascultare veni.
„ Te chem pe fiul tău să-l convingi
De Nazarinean să se lepede făţiş,
Iar pe zeii Imperiului nostru Roman să-i cinstească -
De nu vrei mort să-l vezi. "
Filipa cezarului răspunde:
„Pe fiul meu,
Mai înainte de a-l naşte,
Lui Dumnezeu m-am rugat: Doamne, ai milă!
Iar Domnul îndurat mi-a răspuns
Că voi trăi să-l văd
Pe fiul meu răstignit pentru El.
Iată de ce acum mie de moarte nu-mi pasă;
Pentru moartea lui şi a mea,
Eu Domnului nostru Îi mulţumesc. "

Cugetare

„Păzeşte-ţi inima, creştine!" Aşa grăiau în trecut duhovnicii cei mari şi încercaţi.

Părintele Ioan din Kronştadt* îndeamnă la fel în zilele noastre: „Inima este fină şi subtilă, ea este duhovnicească şi cerească prin natura ei. Păziţi-o bine pe ea. Nu o împovăraţi; nu o faceţi trupească; fiţi cumpătaţi până la extremă în mâncare şi în băutură, precum şi în tot confortul trupesc în general. Căci inima este templul lui Dumnezeu. Căci de va strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica Dumnezeu pe el (I Corinteni 3: 17).

Să cunoaştem că trăirea şi experienţa duhovnicească cea din timpurile vechi identică este cu trăirea şi experienţa duhovnicească din zilele noastre, cu condiţia ca şi mărturisirea credinţei să fie identică.

Cunoaşterea dumnezeiască la care au ajuns nevoitorii cei de demult nu diferă de cunoaşterea dumnezeiască pe care, cu harul Aceluiaşi Dumnezeu, o ating şi nevoitorii de astăzi. Căci aşa cum Hristos Acelaşi a fost, atunci ca şi astăzi şi în veac, aşa şi natura omenească aceeaşi este în toate timpurile.

Principalul este că inima omului aceeaşi este şi neschimbată de-a lungul mileniilor, ea resimţind la fel setea, foamea şi toate celelalte patimi şi afecte şi că nimic nu poate mulţumi veşnic inima omului decât salva, bogăţiile şi puterea lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum, înfăţişându-Se înaintea apostolilor Săi, El S-a înfăţişat totodată şi nouă tuturor;*
- *La cum învierea Sa este dovada vieţii veşnice şi vestirea vieţii veşnice a întregii omeniri.*

Predică despre Hristos cel din inimile credincioşilor

Şi Hristos să Se sălăşluiască, prin credinţă, în inimile voastre (Efeseni 3:17)

⇒ *Nimeni nu-L are pe Hristos, dacă Îl are doar pe buzele sale.*
⇒ *Precum nimeni nu îl are pe Hristos, care îl are doar pe hârtie [în certificatul de Botez].*
⇒ *Şi nimeni, care Îl are doar pe perete.*
⇒ *Nimeni nu Îl are pe Hristos, care îl are doar într-un muzeu al trecutului.*

Cu adevărat îl are pe Hristos acel om care îl are pe Hristos în inima lui. Căci Hristos este iubire, iar tronul Iubirii este inima omului. Dacă în inima ta Se află Hristos, atunci cu adevărat El îţi este ţie Domn.

Dar dacă El se află doar pe buzele tale sau pe o hârtie sau pe perete sau într-un muzeu al trecutului vieţii tale - atunci, chiar dacă tu Îl numeşti Dumnezeu - pentru tine El nu rămâne decât un fel de jucărie. Fii atent, omule, că nimeni nu se poate juca cu Dumnezeu fără să rămână nepedepsit.

Inima este un organ relativ mic, dar Dumnezeu Se poate sălăşlui în el. Când Dumnezeu Se sălăşluieşte în el, atunci inima este plină, plină cu îmbelşugare şi nimic altceva nu mai poate să încapă în ea. Căci, chiar dacă şi toată lumea s-ar sălăşlui în ea, dar Dumnezeu nu S-ar afla acolo, atunci ea cu adevărat tot pustie ar fi.

Fraţilor, să-L lăsăm pe Hristos cel care a înviat din morţi şi Domnul cel pururea viu - să toarne credinţă în inimile noastre, astfel încât să le umple pe ele, şi să le umple cu îmbelşugare.

Căci El nu poate veni să Se sălăşluiască în inimile noastre decât prin credinţă. Dacă nu ai credinţă, atunci Hristos rămâne doar pe buze, pe hârtie, pe perete şi într-un muzeu al trecutului.

Şi ce folos poţi avea din asta? Ce folos poţi avea din aceea că ţii pe Hristos pe buze, iar în inimă ţii moartea? Căci dacă în inimă ţii lumea, iar pe Hristos doar pe buze, atunci moartea o ţii în inimă iar viaţa doar pe buze.

Apa nu ajută la nimic dacă rămâne doar pe buzele celui însetat. Lasă-L pe Hristos să pătrundă şi să Se sălăşluiască în inima ta, iar tu vei rămâne întru adevăr şi vei simţi pururi o dulceaţă negrăită.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele ai înviat a treia zi din mormânt, curăţeşte inimile noastre de toţi oaspeţii prefăcuţi şi ucigaşi care s-au sălăşluit întru ea şi vino Însuţi şi locuieşte în ele, ca totdeauna să Te slăvim şi să trăim intru Tine, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

22 aprilie

Pomenirea Sfântului cuvios Teodor sicheotul

Acest cuvios Teodor s-a născut în satul Sicheon din Galatia, pentru care pricină s-a numit Sicheotul.

Copil de zece ani fiind, el s-a dat pe sine celor mai aspre postiri şi privegheri, stând treaz la rugăciune în toate nopţile, după cum văzuse la bătrânul Ştefan, cel care locuia în casa părinţilor lui.

Maica lui, Maria, era o văduvă bogată care intenţiona să-şi dea fiul la învăţătura armelor. Dar Sfântul Gheorghe i-a apărut odată în vis şi i-a zis că Teodor era chemat la slujirea împăratului Cerurilor, iar nu la aceea a împăratului pământesc.

Sfântul Gheorghe i s-a înfăţişat de multe ori şi tânărului Teodor, fie ca să-1 povăţuiască, fie ca să-1 salveze şi să-1 apere de anumite pericole în spre care diavolii deja îl împingeau.

La Teodor de asemenea însăşi Stăpâna Cerurilor, prea curata de Dumnezeu Născătoarea, nu de puţine ori a venit. Căci nevoinţele foarte tânărului Teodor întreceau şi pe cele ale nevoitorilor din pustie, care se nevoiau pe atunci în părţile Galatiei. Căci el îşi omora patimile trupului cu foamea, setea, lanţurile şi privegherea de toată noaptea. El lucra toate acestea spre a-şi lega puternic sufletul de dragostea lui Dumnezeu şi spre a-1 face stăpân desăvârşit al trupului lui.

La dragostea lui Teodor Dumnezeu a răspuns cu dumnezeiasca Lui dragoste: El i-a dăruit putere mare asupra duhurilor rele şi asupra bolilor şi suferinţelor omenirii. El a devenit astfel cunoscut în toate părţile ca vindecător minunat al bolilor. Din pricina marii sale curăţenii, smerenii şi râvne pentru Dumnezeu, el a fost ridicat Episcop în Anastasiopolis, în pofida voinţei lui.

El a rămas timp de unsprezece ani în scaunul de arhipăstor, după care L-a rugat pe Dumnezeu să îl elibereze din această slujire spre a se întoarce din nou la nevoinţele dragi lui.

Cu adevărat, după aceea, el s-a întors la mânăstirea lui unde, la bătrmeţi adânci, el şi-a dat sufletul în mâna lui Dumnezeu pentru care cu bucurie şi-a jertfit toată viaţa.

Sfântul cuvios Teodor sicheotul a adormit cu pace la începutul împărăţiei lui Heraclie, pe la anul 613 după Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Leonida

Acesta a fost tatăl marelui cărturar bisericesc Origen.

El a luat mucenicia pentru Hristos în cetatea Alexandriei, cam pe la anul 202.

Mai întâi, cunoscut ca fiind creştin, i s-a confiscat toată averea în baza unui edict al împăratului, apoi a fost osândit la moarte.

Origen i-a scris tatălui lui în închisoare: „Tată, să nu fii îngrijorat pentru noi [copiii tăi] şi să nu te temi să mori pentru Hristos din pricina noastră."

Pomenirea Sfântului cuvios monah Vitalie

În timpul arhipăstoririi Sfântului Ioan cel milostiv, se înfăţişa în eparhie un monah care, încă de la sosirea lui, începu să scrie pe o hârtie numele tuturor prostituatelor din Alexandria.

Nevoinţele acestui tânăr monah erau mari şi cu totul ieşite din comun, în timpul zilei el se angaja la muncile cele mai istovitoare, iar noaptea intra în casele de desfrânare, dădea câştigul lui de peste zi vreunei prostituate şi se încuia cu ea în cameră toată noaptea.

Odată uşa încuiată, Vitalie îi zicea femeii să se ducă la culcare, iar el într-un colţ al încăperii îşi petrecea toată noaptea în rugăciuni înaintea lui Dumnezeu pentru sufletul ei nenorocit. Astfel, el mântuia pe respectiva sărmană de la păcat măcar în o singură noapte, în a doua noapte el mergea la o a doua femeie, în a treia la o a treia şi tot aşa până când le cerceta pe toate, după care o lua de la început, în urma unei astfel de nemaipomenite şi aspre nevoinţe, nu puţine din femeile nenorocite care se dăduseră acestei murdare îndeletniciri se lepădau de viaţa lor stricată, la sfaturile şi îndemnurile sfântului. Unele dintre ele se măritau, altele intrau la mânăstire, iar altele începeau să-şi câştige pâinea din ocupaţii cinstite.

Sfântul Vitalie însă le poruncea sub aspre jurăminte acestor femei să nu dezvăluie niciodată nimănui motivul adevărat al mergerii lui la ele. Din această cauză, Vitalie devenise un adevărat scandal în Alexandria. Bărbaţii îl ocărau, îl scuipau şi îl luau fără ruşine la bătaie pe străzi. Dar el îndura toate aceste josnicii cu răbdare, bucur-

os că faptele lui bune le vede doar Dumnezeu şi că ele le rămân necunoscute oamenilor.

După moartea lui toată viaţa lui sfântă s-a descoperit şi s-a dat pe faţă înaintea tuturor.

La mormântul lui se lucrau minuni puternice de vindecare a bolilor celor grele şi popor din zonele cele mai îndepărtate îşi aduceau acolo pe bolnavii lor incurabili. Acela era mormântul Sfântului care în viaţa lui fusese scuipat şi bătut de oameni, dar care a fost şi este pururi slăvit de Dumnezeu, Cunoscătorul inimilor.

Cântare de laudă la Sfântul Vitalie

Vitalie, nevoitor în pustia marelui oraş,
Se grăbeşte la nevoinţă
cu a rugăciunii armă în inimă.

Dar păcătosul popor sfânt se crede a fi;
Ei pe monahul îl scuipă şi îl lovesc, neruşinaţi.

Monahul faţa îşi şterge, îndură şi tace;
înapoi nu răspunde, nici se mânie duhul lui.

Apoi un anume tânăr (dar cu desfrâul bătrân)
La Vitalie vine şi sălbatic îl bate;
Apoi cu ură-i urlă: „Neruşinate călugăr,
Până când ne vei pune răbdarea la grea încercare?!"

„Pentru ce mă loveşti?" întreabă monahul;
„ Să cunoşti tinere, că însuţi vei fi bătut,
şi cetatea întreagă va alrega să te vadă. "

Nu după mult desfrânatul cel bătăuş înnebuni,
Căci fără Dumnezeu fiind,
pe robul lui Dumnezeu îl osândise.

Necuratul tânăr, de diavoli cu sălbăticie bătut,
începu să urle
şi întreaga cetate cu spaimă
Alergă să-l vadă;

Iar Vitalie cu pace spre Domnul plecă.
Ei pe nebun apoi la mormântul Sfântului l-au dus,
Şi acolo cu a Sfântului milă tânărul află vindecare.
însuşi el amara lui istorie cunoscută o făcu,
Sfântului slăvitului Vitalie pururi mulţumiri aducând.

Cugetare

În timpul primului Sinod Ecumenic (de la Niceea, d.în anul 325), clerici care nu se puteau înţelege între ei scriau acuzaţii unii contra celorlalţi şi le aduceau împăratului. Iar împăratul Constantin, primindu-le pe acestea toate, le ardea cu mâna lui la flacăra unei lumânări, înaintea tuturor celor de faţă care priveau uimiţi.

La această uimire împăratul răspundea: „Dacă aş vedea vreodată cu ochii mei pe vreun episcop, preot sau monah păcătuind, eu 1-a acoperi cu mantia mea, astfel încât nimeni să nu poată vedea vreodată păcatul lui."

Astfel, marele împărat Constantin a închis desăvârşit gura căutătorilor de scandal.

Credinţa noastră ne opreşte de la a spiona cu neruşinare păcatele altora, ea învăţându-ne să ne cunoaştem în amănunţime doar propriile noastre păcate.

Tot aşa precum bolnavul din patul de spital se îngrijeşte şi suferă din pricina propriei lui boli, căutând să facă totul spre a se vindeca şi ne mai având nici dorinţa, nici puterea să scoată la iveală sau să râdă de bolile altuia.

Oare nu suntem noi toţi oamenii nişte bolnavi pe patul de spital? Oare nu ne arată însuşi bunul simţ că se cuvine să ne îngrijim de propria noastră boală, mai curând decât să dăm la iveală sau să râdem de bolile altora?

Să nu creadă nimeni că în viaţa cealaltă va mai apuca să se vindece de boala lui. Căci timpul şi locul vindecării - spitalul - se află exclusiv în viaţa aceasta, în viaţa ce va să fie spital nu va mai fi: acolo va fi ori închisoarea, ori cămara cea de nuntă.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum, prin învierea Sa, El a îndreptăţit nădejdea oamenilor în nemurire;*
- *La cum, prin învierea Sa, El a desfiinţat frica de moarte în inimile celor credincioşi.*

Predică despre puterea lui Dumnezeu care întru slăbiciunile oamenilor se împlineşte

Când sunt slab, atunci sunt mai tare **(II Coloseni 12: 10).**

Nu se află contradicţii în Sfânta Scriptură, după cum nici în aceste cuvinte contradicţie nu este, deşi s-ar părea să fie. Cele trupeşti sunt guvernate de sunetul cel din afară, câtă vreme cele duhovniceşti sunt guvernate de înţelesul cel dinlăuntru.

Pentru omul trupesc contradicţiile se află la tot pasul, căci lui îi este frică de obstacole şi fuge chiar şi de umbre când ele i se înfăţişează ca obstacole sau piedici. Dar pentru omul cel duhovnicesc, toată ştiinţa mântuirii se ascunde în înţelesul acestor cuvinte ale Sfintei Scripturi. **Căci când sunt slab, atunci sunt mai tare.**

- ⇒ ***Adică, când îmi cunosc precis propria mea nimicnicie, atunci de abia îmi este dat să cunosc atotputerea lui Dumnezeu şi deci devin cel mai puternic.***
- ⇒ *Când ştiu că de la mine însumi nu pot face nici cel mai mic bine, fie pentru mine, fie pentru alţii şi când mă încredinţez cu totul puterii şi milostivirii lui Dumnezeu, atunci eu sunt cel mai puternic.*
- ⇒ *Când îmi dau seama bine că în această lume eu nu sunt decât un veşnic naufragiat în pericol să se înece, care nici măcar nu poate să întindă mâna şi să apuce Mâna lui Dumnezeu care pururi i se oferă spre ajutor, dar în schimb cu glas şi cu lacrimi strigă către Dumnezeu să vină şi să-1 smulgă cu putere din adâncul fără fund al păcatelor, atunci eu sunt cel mai puternic.*
- ⇒ *Când văd că sunt slab ca o trestie uscată bătută de vântul tuturor furtunilor, dar o trestie pe care Domnul Atotputernic o poate covârşi de viaţă şi de har şi când mă rog cu credinţă să primesc şi eu Harul Lui, atunci sunt cel mai puternic.*

O fraţilor ai mei întru slăbiciune, să ne încredinţăm pe noi înşine şi toată viaţa noastră puterii lui Dumnezeu, ca şi noi cei slabi şi nimicnici să primim puterea Lui. Căci dacă ne vom încredinţa ajutorului omenesc, vom fi slabi, dar dacă ne vom încredinţa puterii lui Dumnezeu, vom fi foarte puternici. Să ne lipim cu tot sufletul de Dumnezeu şi toată puterea lui Dumnezeu va fi cu noi. Să ne mărturisim neputinţele în faţa lui Dumnezeu şi El ne va trimite nouă atotputernicul Său har.

Însuşi Apostolul ne încredinţează de aceasta prin cuvintele lui, cele ieşite din însăşi experienţa şi exemplul vieţii lui: *Când sunt slab, atunci sunt mai tare.* Cu adevărat contradicţie nu se află nicicând în Sfânta Scriptură. Căci omul trupesc vede con-

tradicţii din cauza sunetului cuvintelor, pe când omul duhovnicesc, intrând în înţelesul lor, le dă la o parte părelnicile contradicţii cele din afară şi se bucură, prin trăire şi experienţă, de înţelesul lor tainic şi de viaţă făcător.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele ai înviat a treia zi din mormânt, milostiveşte-Te de noi cei prea slabi şi ne dăruieşte nouă atotputerea Sfântului Tău har,căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

23 aprilie

Pomenirea Sfântului marelui mucenic Gheorghie, purtătorul de biruinţă

Acest mare şi prea minunat sfânt s-a născut în Capadocia, ca fiu al unor părinţi foarte bogaţi, împodobiţi cu toată virtutea.

Tatăl lui a fost chinuit pentru Hristos, după care maica lui s-a strămutat în Palestina. Când Gheorghe a crescut la vârsta trebuincioasă, el a îmbrăţişat cariera militară, unde la vârsta de douăzeci de ani a ajuns la rangul de tribun, în care a şi intrat în garda imperială a împăratului Diocleţian.

Când Diocleţian şi-a început cumplitele persecuţii împotriva creştinilor, Gheorghe s-a înfăţişat înaintea lui şi i-a mărturisit cu curaj că şi el este creştin, împăratul atunci a poruncit să fie aruncat în închisoare, să i se ferece picioarele în butuci, iar pe piept să i se pună o piatră grea. Apoi împăratul a poruncit ca Gheorghe să fie legat de o roată sub care s-a aşezat o scândură cu unghii de fier, astfel încât la fiecare rotire a roţii trupul lui Gheorghe să fie astfel scrijelit, încât să se facă în întregime o rană sângeroasă. După aceasta l-au îngropat într-o groapă săpată în pământ, lăsându-i afară doar capul şi acolo mucenicul a rămas trei zile şi trei nopţi. După aceasta lui Gheorghe i s-a dat să bea otravă pregătită de un vrăjitor, în toate aceste chinuri însă ***Gheorghe se ruga neîncetat lui Dumnezeu, iar Dumnezeu îl vindeca pe el de toate rănile cumplitelor chinuri, salvându-l de la moarte spre uluirea tuturor.***

Când însă a şi înviat un mort cu rugăciunile lui, atunci mulţi au trecut la credinţa în Hristos. Printre aceştia s-a aflat şi Alexandra, soţia împăratului Diocleţian, mai marele preoţilor idoleşti, plugarul Glicherie şi Valerius, Donatus şi Therinus.

În cele din urmă Diocleţian a poruncit uciderea prin tăierea capului şi a lui Gheorghe şi a propriei lui soţii, împărăteasa Alexandra. Fericita Alexandra a murit pe eşafod mai înainte ca să i se taie capul, iar apoi a fost decapitat Gheorghe. Acestea s-au întâmplat în anul 303.

Minunile care s-au lucrat la mormântul Sfântului Mucenic Gheorghe sunt nenumărate. Nenumărate sunt şi apariţiile lui, atât în vis cât şi aievea, în faţa ochilor celor credincioşi care, atunci ca şi astăzi, l-au chemat pe el cu credinţă şi i-au cerut grabnic ajutor.

Arzând de dragostea lui Hristos Dumnezeu, acestui sfânt Gheorghe nu i-a fost greu ca pentru dragostea lui el să lepede cu dispreţ toate: rang militar, bogăţii mari, onoruri imperiale, prieteni şi chiar lumea întreagă. ***Pentru această dragoste a lui, Domnul 1-a răsplătit cu nepieritoarea cunună a slavei celei cereşti şi pământeşti şi cu veşnica şi fericita viaţă a împărăţiei.*** Pe lângă aceasta, ***Dumnezeu i-a dat puterea de a le sta în ajutor tuturor celor ce se află în dureri şi chinuri mari şi care cheamă cu evlavie şi cu credinţă numele Sfântului Marelui Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă.***

Pomenirea Sfântului nou mucenic Lazăr

Acest nou sfânt mucenic Lazăr era de neam bulgar, din ţinutul Gabrovo. El de tânăr şi-a părăsit locul natal şi s-a strămutat în Anatolia. Acolo el s-a făcut păstor de oi în satul Soma.

Creştin fiind, Lazăr a stârnit ura turcilor împotriva sa, fiind aruncat în închisoare de un anume aghă. După torturi prelungite şi sălbatice din partea unor oameni care erau mai mult fiare decât oameni, chinuri pe care Lazăr le-a îndurat cu eroism datorită iubirii lui fierbinţi pentru Stăpânul Hristos, acest tânăr mucenic a fost omorât în ziua de 23 aprilie a anului 1802, pe când era în vârstă de douăzeci şi opt de ani.

Dumnezeu 1-a primit pe noul mucenic Lazăr în locaşurile Sale cele cereşti, proslăvindu-1 şi în ceruri şi pe pământ, căci la sfintele lui moaşte au avut loc nenumărate minuni.

Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Gheorghe

Sfântul Gheorghe, de pe un cal înalt,
Pe fecioară de dinţii balaurului o a mântuit.

Lancia sa, semnul Crucii poartă:
Ea este armă sfântă, de neînvis.

Cu astă sfântă armă Sfântul a răpus balaurul,
Dând-o vie pe fecioară în mâna tatălui ei.

Cu bunătatea lui el pe însuşi Domnul L-a îndatorat,
Iar Domnul pe sfânt cu cununa slavei l-a răsplătit.

Sfântul Gheorghe, cel cu inima vitează,
Averile sale toate săracilor le-a dat,
Onorurule toate şi-a acestei lumi slavă
Lepădatu-le-a pentru dragostea lui Hristos, Marele Biruitor.

Chinurile le-a îmbrăţişat, el lor le-a zis „Da.“
Trupul său s-a zdrobit ca sufletul să se mântuiască.

Cu a sa bunătate pe însuşi Domnul L-a îndatorat,
Iar Domnul pe sfânt cu cununa slavei l-a răsplătit.

Gheorghe, bărbat sfânt şi de biruinţă purtător
Şi astăzi păşeşte cu-a sa lance cruciformă.
Dreptatea el păzeşte, pe nedrepţi nu îi cruţă.
Oricine îl cheamă cu lacrimi şi credinţă
Oricine i se roagă din inimă zdrobită,
Găseşte la Sfântul grabnic ajutor.

Cu bunătatea sa, Gheorghe pe însuşi Domnul L-a îndatorat,
Iar Domnul pe el l-a răsplătit cu cununa slavei.

Cugetare

În timpul unei răscoale la Constantinopol în timpul domniei marelui împărat Constantin, nişte furioşi au desfigurat statuia împăratului ce se afla într-o piaţă importantă a metropolei, stricându-i nasul şi urechile. Unii vicleni linguşitori atunci au alergat la împărat şi i-au povestit cu mare dezgust şi lux de amănunte cum îi distruseseră anumiţi statuia, stricându-i nasul şi urechile, cerându-i împăratului aspră pedeapsă pentru ei.

Dar marele împărat şi-a pipăit atunci nasul şi urechile şi le-a răspuns linguşitorilor care îl priveau: „Precum văd, nasul şi urechile noastre sunt la locul lor, nevătămate."

Linguşitorii s-au retras atunci repede, acoperiţi de ruşine.

Cu aceeaşi împărătească generozitate ar trebui să îndurăm şi noi insultele care ni se aduc. De aceea şi noi să ascultăm întotdeauna cu imparţialitate acuzaţiile împotriva altora pe care ni le înfăţişează linguşitorii noştri. Iar înaintea Domnului şi a noastră

înşine să mărturisim întotdeauna că, din cauza păcatelor noastre, noi meritǎm insulte chiar mai mari decât acelea care ni se aduc împotrivă.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum învierea Lui este începutul unei zile noi şi strălucite în istoria omenirii;*
- *La cum învierea Lui este pacea şi tăria mea şi învierea sufletului meu, câtă vreme eu sunt încă în trup.*

Predică despre trezirea dreptei noastre judecăţi

Iubiţilor, aceasta este acum a doua epistolă pe care v-o scriu. În ele caut să trezesc, în amintirea voastră, dreapta judecată (II Petru 3:1).

Vedeţi, fraţilor, scopul pe care îl are apostolul Petru atunci când îşi scrie epistola?

El voieşte să trezească în oameni dreapta judecată! Apostolul socoteşte acesta ţelul principal al scrisorii lui. Şi cu adevărat, el acesta şi este. Căci dacă în sufletul fiecărui om s-ar trezi la viaţă judecata cea dreaptă care dormitează în inima lui, atunci nu ar mai exista nici un om pe pământ care să nu creadă în Hristos Domnul, care să nu-L mărturisească ca fiind Stăpânul Cel Răstignit şi înviat şi Mântuitorul lumii şi care să nu se întoarcă plin de zdrobire la pocăinţa de toate păcatele cele comise din impulsul judecăţilor celor nedrepte. Căci nimic nu ne desparte mai mult de Dumnezeu decât judecata cea nedreaptă.

Şi ce face că judecata omului să fie nedreaptă? Păcatul. Aşa cum laptele, atunci când în el se picură doar o picătură de otravă, se strică cu totul, aşa şi mintea omului, când ea este viciată fie şi de un singur păcat, devine complet necurată şi nedreaptă. Căci orice păcat este necurat; orice păcat întinează mintea şi judecata omului, făcând-o otrăvitoare şi murdară. Toată cunoaşterea unei astfel de minţi se face necurată, precum murdar va fi tot chipul ce se va oglindi într-o oglindă murdară.

Ci toate sunt curate pentru cei curaţi (Tit l: 15), zice Pavel, cealaltă căpetenie a apostolilor. În Paradis, câtă vreme Adam a avut mintea lui curată, toată cunoaşterea lui despre Dumnezeu Făcătorul şi toate cele făcute era limpede şi adevărată. Dar păcatul i-a întunecat mintea, pe a lui şi pe a tuturor urmaşilor lui.

Cu toate acestea, acea minte paradisiacă şi curată a omului de dinainte de păcat nu este acum cu totul moartă; ci ea mai curând dormitează în sufletele oamenilor celor ce sunt mereu născuţi în păcat. Nu trebuie decât ca această judecată dreaptă să fie trezită la viaţă şi atunci ea îl va conduce pe om fără greş înapoi la Hristos.

De aceea îşi asumă apostolul responsabilitatea de a trezi în oameni judecata lor dreaptă, cea pe care dintru început Dumnezeu le-a dăruit-o printr-o minte curată, limpede şi străvăzătoare.

O fraţilor, să-i venim şi noi în ajutor Sfântului Apostol, celui care pentru dragostea Lui s-a răstignit cu capul în jos, în sfânta lui luptă de trezire a dreptei judecăţi în sufletele noastre. Să-1 ajutăm şi noi, cel puţin în cele privitoare la noi înşine şi să contribuim fiecare la trezirea propriei noastre judecăţi drepte!

Dacă fiecare din noi vom face aceasta, atunci vom vedea cum noi cu toţii avem o singură minte. Căci minţile cele curate luate la un loc una sunt, pe când cele necurate sunt legiune!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cel care ai înviat a treia zi din mormânt,trezeşte şi întru noi judecata cea dreaptă, pentru rugăciunile Sfântului Tău apostol Petru, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci.Amin.

24 aprilie

Pomenirea Sfântului mucenic Sava stratilat [generalul]

Acest slăvit Sava a trăit la Roma în timpul domniei împăratului Aurelian, deţinând rangul de general. El era descendentul unui trib gotic. El adesea îi cerceta pe creştini în închisorile lor, ajutându-le lor din averile lui. Din cauza marii sale curăţii şi a multelor sale postiri, Dumnezeu i-a dăruit putere asupra duhurilor necurate.

Când Sava a fost acuzat că este creştin, el a stat cu curaj în faţa împăratului şi-a lepădat de la sine centura militară, semnul înaltului său rang şi L-a mărturisit pe faţă pe Hristos Dumnezeu.

Sava a fost torturat în nenumărate feluri: a fost biciuit, sfâşiat cu unghii de fier, ars cu flacăra lumânării. Dar în ciuda cruzimii şi sălbăticiei acestor torturi el nu murea, ci dimpotrivă, chinuit fiind şi aruncat înapoi în celulă, era scos mereu de acolo viu şi sănătos.

Mare parte din corpul său de armată, văzând cele ce se petreceau cu generalul lor, au îmbrăţişat fără şovăire credinţa creştină şi şaptezeci dintre ei au fost imediat decapitaţi pentru aceasta, din ordinul împăratului.

Hristos Mântuitorul i-a apărut înconjurat de lumină mare Sfântului Sava în închisoare şi 1-a întărit pe mucenicul Lui.

După aceasta, Sfântul Sava a fost osândit la moarte prin înecare. El a fost aruncat în apele unui râu adânc, unde şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, la anul 272.

Sufletul lui viteaz s-a înfăţişat înaintea lui Dumnezeu, căruia i-a rămas credincios în mijlocul tuturor şi celor mai mari chinuri.

Pomenirea Sfintei prea cuvioase Elisabeta

Încă din frageda ei tinereţe această Elisabeta a intrat în cinul monahal, în Mânăstirea Sfinţilor Cosma şi Damian din Constantinopol, luând asupra sa mari şi aspre nevoinţe ascetice, din dragoste pentru Hristos şi pentru mântuirea sufletului ei.

Ea se socotea pe sine mireasa lui Hristos, socotind întreaga lume ca şi când nu ar fi fost.

Marea ei milostivire către oameni, mai ales către cei bolnavi şi suferinzi venea din marea ei dragoste de Dumnezeu.

Prin darul Sfântului Duh, preacuvioasei Elisabeta i s-a dat putere asupra bolilor, şi ea vindeca mult popor de suferinţele lor. Ea a fost văzută stând la rugăciune toată noaptea, înconjurată în întregime de lumina nezidită.

După moartea ei, sfintele ei moaşte aveau şi ele puterea facerii de minuni, mulţi bolnavi şi suferinzi aflându-şi la ele vindecare desăvârşită, de-a lungul tuturor veacurilor de la moartea ei încoace.

Sfânta prea cuvioasă Elisabeta a adormit cu pace şi a intrat în bucuria locaşurilor celor cereşti ale Stăpânului Hristos la anul 540.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Eusebie, Neon, Leontie şi Longhin

Aceştia patru au fost cu toţii militari, împreună pătimitori cu Sfântul marele mucenic Gheorghie, purtătorul de biruinţă. Martori fiind ai marilor lui chinuri şi minuni, aceşti minunaţi oşteni s-au făcut şi ei creştini, din care pricină au fost cu toţii omorâţi prin tăierea capului.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Pasicrate şi Valentin

Când judecătorul îl silea pe Pasicrate să aducă jertfe idolilor (aşa cum îl silise şi pe fratele mucenicului, Papianus, care căzuse de la Hristos din pricina groazei de chinuri), Pasicrate şi-a pus mâna în foc şi a strigat: „Trupul muritor este şi se arde de foc, dar sufletul nemuritor este şi focul acesta nu-1 simte!"

Maica lui era lângă el şi îl întărea, susţinându-1 să îndure până la sfârşit.

El a fost omorât prin tăierea capului împreună cu Valentin, amândoi strămutându-se la locaşurile cele cereşti la anul 228.

Pomenirea Sfântului cuvios Toma, cel nebun pentru Hristos

Ori de câte ori se afla în cetatea Antiohiei cu treburile mânăstirii, Toma se prefăcea întotdeauna nebun pentru dragostea lui Hristos.

Un anume Anastasie nu a voit să-i dea lui Toma milostenia pe care o cerea pentru mânăstirea lui, ci în loc de aceasta 1-a lovit cu pumnul.

Toma atunci a prorocit: „De aici înainte, nici eu nu voi mai primi nimic de la Anastasie, nici Anastasie nu va mai putea să-mi dăruiască vreodată ceva."

După o zi Anastasie a murit, iar Toma, mai înainte de a se întoarce la mânăstirea lui, a murit şi el. Astfel prorocia acestui bărbat sfânt s-a împlinit.

Sfântul Toma s-a săvârşit la Dafni, lângă Antiohia, în vremea patriarhului Domnus (546-560).

Pomenirea Sfinţilor noi mucenici Luca şi Nicolae

Minunatul tânăr Luca, croitor cu meşteşugul, a luat mucenicia pentru Hristos la anul 1564.

Iar Nicolae s-a încununat şi el cu mucenicie pentru Hristos la anul 1776.

Cântare de laudă la Sfântul Toma cel nebun pentru Hristos

Sfântul Toma nebun se preface
Pentru dragostea lui Hristos.
În inima lui însă el pe Hristos Îl slăveşte,
Pe Unul Ziditorul, Făcătorul lumii.

În inima lui stă Numele lui Hristos:
„Stăpâne Doamne, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!"

Şi Numele lui Hristos hrana sufletului lui este:
„ Stăpâne Doamne, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!"

Sfântului Toma nu-I pasă
Lumea ce va zice de el.
„Lumea ura îşi verse, amenințe-ntr-una;
Judecata a lui Dumnezeu este.
Căci cine lumii plăcea-va,
Mincinos înaintea lui Dumnezeu se va afla. "

Toma zâmbeşte

Când vede lumea umflându-se în măririle ei.
„ O, tu, lume, umbră deasupra apei,
Ce te umfli întru ale tale deşertăciuni?
Adevăr doar la Domnul este.
Doar cunoscând că tu om eşti nimic,
Putea-vei cu adevărat
Să slăveşti pe Dumnezeu. "

Cugetare

Îndemnându-i pe creştini să se adune în biserică pentru sfintele rugăciuni, Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Când cetăţenilor împilaţi ai unui oraş li se aduce la cunoştinţă o lege împărătească, cetăţenii nu stau să se întrebe ce fel de viaţă duce mesagerul, dacă e bogat sau sărac, drept sau păcătos: ci ei ascultă cu atenţie şi chiar cu sufletul la gură ce citeşte el. Dacă vreunul nu a auzit bine ce s-a citit, el întreabă pe cineva care a auzit bine.

Deci, când avem asemenea frică de domnitorul pământesc, oare cu cât mai mult nu ar trebui să ne fie frică de cele ce se citesc de către preoţi, având în vedere că însuşi Stăpânul Cerurilor grăieşte prin cele propovăduite de ei, măcar că sunt şi ei oameni păcătoşi."

Cu adevărat, ce altceva este Sfânta Scriptură decât înscrisul lăsat nouă de însuşi împăratul Cel Ceresc? De ce se face că acest document unic şi mântuitor nu constituie preocuparea noastră de fiecare ceas şi de fiecare zi, câtă vreme ştirile triviale ale ziarelor şi hotărârile tuturor mărunţeilor primari ne interesează atât de mult?

Sfântul Antonie a zis: „Fie ca toate cele pe care le faceţi să-şi afle temeinicia în Sfânta Scriptură."

Dar cum să aşezăm noi temeiul tuturor acţiunilor vieţii noastre în Sfânta Scriptură când noi nu o citim, deci nu o cunoaştem?

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum învierea Lui alungă de la noi orice nedumerire, apăsare ori tristeţe;*
- *La cum învierea Lui seamănă în sufletul omului liniştea, curajul şi buna voire.*

Predică despre deşertăciunea a toate pe lângă Hristos

Eu... m-am lipsit de toate şi le privesc drept gunoaie, ca pe Hristos să dobândesc (Filipeni 3: 8).

Apostolul care a scris aceste cuvinte avea cunoaşterea lumii acesteia; el avea avere multă şi prieteni; el era tânăr şi bogat; el avea toate avantajele unei cariere bogate şi pline de succes printre conaţionalii săi. Dar el zice: *M-am lipsit de toate.* Pentru dragostea lui Hristos Iisus Domnul, el s-a lipsit de toate, înaintea înţelepţilor acestei lumi, el s-a făcut nebun; înaintea bogaţilor lumii, el s-a făcut ca un cerşetor; înaintea prietenilor lui, el s-a făcut ca un duşman. El şi-a risipit tinereţea şi sănătatea prin suferinţe şi chinuri pe care şi le-a asumat pe deplin, cu bună ştiinţă şi cu bucurie. Cu un singur gest el şi-a închis definitiv toate porţile succesului în această lume.

Dar de ce faci tu acestea, O Sfinte slăvite apostole Pavele? Pentru că, *Eu pe toate le privesc drept gunoaie, ca pe Hristos să dobândesc.*

Fraţilor, oare s-a înşelat apostolul, privindu-le pe toate drept gunoaie şi oare cu adevărat a dobândit el ceva mult mai bun, dobândindu-L pe Hristos? Douăzeci de veacuri stau mărturie că sfântul apostol deloc nu s-a înşelat pe el şi că dobândindu-L pe Hristos, el a dobândit ceva cu mult mai înalt şi mai bun decât cele privite ca nişte gunoaie şi lepădate.

El s-a învrednicit de înţelepciune mai înaltă decât înţelepciunea întregii lumi; de bogăţii nepieritoare şi incoruptibile; de prieteni mari: pe Sfinţii îngeri ai lui Dumne-zeu şi de tinereţe veşnică, lipsită de orice boală sau pericol de îmbătrânire; el a mai dobândit succesul cel veşnic care creşte mereu în Viaţa cea veşnică a Împărăţiei.

Toate acestea le-a dobândit Apostolul dobândindu-L pe Hristos. Toate acestea le-a dobândit el lepădându-se de bogăţiile pe care lumea le oferă favoriţilor ei.

Cu adevărat, fraţilor, Hristos mai înalt şi mai bun este decât întreaga lume. Cuvinte nu sunt care pot să exprime superioritatea Lui faţă de lume. Căci lumea îi înşeală pe favoriţii ei, dar Hristos îi răsplăteşte din belşug pe ai Lui. Lumea dă puţin şi cere totul. Lumea oferă stricăciune şi cere sângele preţios al vieţii. Dar Hristos cere puţin şi oferă totul. El caută ca noi să lepădăm stricăciunea, tocmai ca să ne poată dărui viaţa veşnică.

Fraţilor, Hristos este singurul, marele şi adevăratul nostru prieten.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele ai înviat a treia zi din mormânt, ajută-ne nouă să ne lepădăm de toate mojiciile şi trivialităţile stricăciunii lumii acesteia, ca să putem primi de la Tine viaţa veşnică singura adevărată, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

25 aprilie

Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Marcu

Sfântul Marcu a fost cel care a călătorit mereu şi 1-a slujit pe Sfântul apostol Petru, corifeul apostolilor, în prima lui Epistolă, acesta îl numeşte pe Marcu fiul său - nu fiu după trup, ci fiu după duh (I Petru 5: 13).

Pe când Marcu se afla la Roma împreună cu apostolul Petru, credincioşii 1-au rugat să scrie pe hârtie învăţăturile mântuitoare ale Stăpânului Hristos, minunile Lui şi viaţa Lui, ca să le aibă pe acestea pururea cu dânşii. Astfel Marcu a scris Sffnta Evanghelie, pe care Sfântul apostol Petru a văztu-o şi citit-o cu ochii lui şi a dat mărturie despre ea că este adevărată.

Marcu a fost hirotonit episcop de Sfântul Petru şi trimis să predice în Egipt. Şi aşa s-a făcut Sfântul evanghelist Marcu întâiul predicator al Cuvântului şi întâiul episcop în Egipt. Egiptul se afla atunci intru cel mai adânc întuneric al păgânismului, idolatriei, vrăjitoriei şi răutăţii celei drăceşti.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, Sfântul Marcu a izbutit să semene sământa învăţăturii lui Hristos prin toată Libia, Ammonichia şi Pentapolis. Din Pentapolis Sfântul Marcu a coborât la Alexandria, unde 1-a purtat Duhul lui Dumnezeu.

În Alexandria el a izbutit să întemeieze Biserica lui Dumnezeu, să hirotonească episcopi, preoţi şi diaconi şi să-i întărească pe toţi întru Sfânta şi dreapta credinţă.

Sfântul Marcu îşi întărea învăţătura prin multe şi mari minuni. Când păgânii au început să îl acuze pe Marcu că le distruge credinţa lor idolească şi când guvernatorul cetăţii a pornit să-1 vâneze, Sfântul Marcu s-a întors la Pentapolis, unde a continuat să întărească lucrarea care o începuse acolo. După doi ani Sfântul Marcu s-a întors la Alexandria, spre bucuria mare a credincioşilor, al căror număr sporise minunat.

Aceasta a fost împrejurarea în care păgânii 1-au prins pe Sfântul apostol şi evanghelist Marcu, 1-au legat în lanţ tare şi au început să-1 târâie peste pietrele ascuţite ale drumului, strigând tare: „Să-1 târâm pe bour în staul!"

Rănit şi însângerat în tot trupul, Sfântul apostol şi evanghelist Marcu a fost aruncat în temniţă unde mai întâi a venit la el un înger ceresc care 1-a mângâiat

şi 1-a întărit. După aceea S-a pogorât la el însuşi Domnul nostru Iisus Hristos şi i-a zis: „Pace ţie, Mare, Evangheliste al Meu!"

La aceste cuvinte Marcu a răspuns: „Pace şi Duhului Tău, O Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase al meu!"

În ziua următoare idolatrii cei sălbatici 1-au scos pe Marcu din închisoare şi iar au început să-1 târască peste bolovanii uliţelor Alexandriei, cu acelaşi urlet: „Să-1 târâm pe bour în staul!"

Sfâşiat şi sfârşit de chinuri, Sfântul apostol şi evanghelist Marcu a murmurat: „întru mâinile Tale, Doamne, dau sufletul meu."

Astfel Marcu a murit iar sufletul lui s-a înălţat la lumea cealaltă, mai bună. Sfintele lui rămăşiţe au fost înmormântate cu cinste de către creştini, la ele lucrându-se de-a lungul veacurilor mari minuni de vindecare a tuturor bolilor, neputinţelor şi durerilor sufleteşti şi trupeşti.

Pomenirea Sfântului Anian, cel de al doilea episcop al Alexandriei

Când Sfântul apostol şi evanghelist Marcu a coborât din corabia sa, păşind pe uscatul Alexandriei, una din sandalele ce încălţau picioarele sale s-a rupt. El a întâlnit atunci un cizmar căruia i-a dat sandalele, rugându-1 să i le repare. Reparându-i-le, cizmarul s-a înţepat cu acul de cizmărie la mâna stângă şi sângele curgând din abundenţă, cizmarul a început să strige de durere. Atunci Apostolul lui Dumnezeu Marcu a amestecat tină cu scuipatul său şi a uns rana cizmarului, care de îndată s-a făcut sănătoasă ca şi când nu ar fi fost niciodată rănită.

Uimit peste măsură de această minune, cizmarul 1-a invitat pe Sfântul Marcu la sălaşul său. Ascultându-i învăţătura, cizmarul Anian a luat Sfântul Botez, împreună cu toţi casnicii săi.

Anian a dat dovadă de atâta înaltă virtute şi râvnă pentru lucrarea lui Dumnezeu încât Sfântul apostol şi evanghelist Marcu 1-a hirotonit întru episcop. Acest bărbat sfânt a fost cel de al doilea episcop al Bisericii Alexandriei.

Cântare de laudă la Sfântul apostol şi evanghelist Marcu

Sfântul Marcu evanghelistul la Egipt s-a grăbit,
Precum albina în zbor purtând mierea ei.

Egiptul atunci dulceaţa învăţăturii lui Hristos a cunoscut,
Dulceaţa cunoaşterii celei vii.

Poporul s-a uimit de Hristos:
De venirea Lui în trup,
de grija Lui pentru lume,
De smerenia şi smerirea Lui
ca să o mântuiască pe ea,
De învierea Lui întru putere şi slavă.

„Întru întuneric cu adevărat umblat-am până acum."

Mai zis-au egiptenii:
„Iată acum soare ne-a răsărit nouă.
Să ne bucurăm, popor de astă zi luminoasă!"

Marcu pe duhovnicescul său ogor
cu al său sânge l-a udat,
Din care pricină toţi idolii s-au dărâmat,
Iar Egiptul la Sfântul Botez a venit:
Pământul faraon Hor
Ogorul lui Dumnezeu s-a făcut,
A Sa apostolească Biserică.

Cugetare

Diavolul rapid află lucrare pentru mâinile cele trândave, iar îngerul Domnului repede află îndeletnicirea potrivită mâinilor celor harnice.

În această lume în permanentă mişcare şi neîncetată schimbare şi prefacere, omul trebuie să fie mereu ocupat, fie că vrea fie că nu, ori cu lucruri bune, ori cu lucruri rele. Căci trândavul de fapt nu stă niciodată degeaba. El este un harnic lucrător în slujba diavolului.Trupul şi sufletul trândave sunt ogorul cel mai potrivit pentru semănăturile şi recoltele dracilor.

***Sfântul Antonie cel mare** zice: „Trupul are nevoie ca să fie supus lucrului, fără preget."*

***Sfântul Efrem Sirul** zice: „Să ne învăţăm cu munca, aşa ca să nu fie nevoie să ne învăţăm cu cerşitul."*

Toţi ceilalţi Sfinţi părinţi, fără nici o excepţie, ne învaţă mereu despre necesitatea muncii în scopul mântuirii sufletului omului.

Sfinţii Apostoli împreună cu toţi sfinţii sunt pentru noi pilde vii de muncă continuă şi concentrată, atât fizică cât şi duhovnicească.

Că omul trândav pe pământ, prin trândăvia lui, nu numai că nu-şi lungeşte viaţa, dar chiar şi-o scurtează - se vede limpede din marea longevitate a multor sfinţi, care au fost întotdeauna cei mai mari muncitori dintre toţi muncitorii de pe pământ.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus Hristos, cel înviat:

- *La cum învierea Lui ne îndeamnă şi ne întăreşte spre lucrarea tuturor lucrurilor bune, atât trupeşti, cât şi duhovniceşti;*
- *La cum învierea Lui luminează fiecare lucrare bună a noastră cu lumina nădejdii în Dumnezeul cel Viu, care numără lucrările noastre, le măsoară şi le păzeşte pentru Ziua Judecăţii.*

Predică despre dragostea apostolilor faţă de muncă

Nici n-am mâncat de la cineva pâine în dar, ci cu muncă şi cu trudă am lucrat noaptea şi ziua, ca să nu împovărăm pe nimeni dintre voi (II Tesaloniceni 3:8).

Mai întâi împlineşte şi numai după aceea învaţă pe altul. Toţi apostolii şi toţi sfinţii lui Dumnezeu au îmbrăţişat acest dicton ca filosofia lor de viaţă. Astfel, Sfântul apostol Pavel, chiar mai înainte ca să rostească porunca: ***dacă cineva nu vrea să lucreze, acela nici să nu mănânce (II Tesaloniceni 3: 10)*** a spus răspicat despre sine, precum şi despre împreună lucrătorii Evangheliei, că ei nu au mâncat de la nimeni pâine în dar, ci că prin sudoarea lor de noapte şi de zi îşi câştigă cele necesare traiului, pentru care *cu trudă au lucrat noaptea şi ziua!*

Iată adevăraţii lucrători! Iată albinele de miere purtătoare ale lui Hristos! Muncă trudnică noaptea şi ziua - unde mai este atunci timp de păcătuit?! Muncă trudnică noaptea şi ziua - unde să-şi mai încuibe atunci dracii loc pentru patimi? Muncă trudnică noaptea şi ziua - unde să se mai afle atunci loc pentru sminteală?

În unele mânăstiri din Egipt şi Palestina vieţuiau odată şi până la zece mii de monahi. Ei cu toţii acolo se hrăneau şi trăiau din lucrul mâinilor lor: din alcătuitul stupilor, coşniţelor şi covoraşelor de trestie şi din alte feluri de lucru al mâinilor.

Trudă grea de zi şi de noapte şi rugăciune neîncetată, noaptea şi ziua. Dacă monahul cugeta să-şi vândă stupul la oraş pe un preţ mai mare decât cel poruncit de stareţ, el era pedepsit pentru aceasta. Căci la nevoitori nu se punea problema îmbogăţirii din lucrul mâinilor lor, ci de trebuinţă le era doar acoperirea hranei şi strictelor necesităţi de îmbrăcăminte, în acestea, nevoitorii monahi din toate timpurile au fost şi sunt cei mai fideli urmaşi ai marilor apostoli.

O fraţilor, să fugim de trândăvie ca de o peşteră plină de dihănii sălbatice şi şerpi veninoşi! Dacă cumva ni se întâmplă totuşi să cădem întru o astfel de peşteră, atunci să facem bine şi să scăpăm din ea, mai înainte ca jivinele să astupe cu desăvârşire gura peşterii. Căci peştera este sălaşul unde omul trândav caută să se odihnească. Jivinele sunt duhurile satanice, care se simt mai la ele acasă într-un astfel de sălaş decât lângă căpetenia lor satan cea din iad!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cel minunat întru lucrurile zidrii Tale, trezeşte-ne pe noi din trândăvie şi întăreşte-ne spre trudă grea de zi şi de noapte, prin Duhul Tău cel Sfânt, căci Ţie se cuvine toată cinstea şi mulţumita în veci. Amin.

26 aprilie

Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Vasile, episcopul Amasiei

Liciniu, cumnatul marelui Constantin, soţul surorii împăratului, se prefăcea înaintea feţei lui a fi mare creştin. Dar când a luat putere de la împărat să stăpânească întregul Răsărit, el a început, mai întâi în ascuns, dar mai apoi pe faţă, să-i prigonească pe creştini şi să înalţe închinarea la idoli. Soţia lui suferea cumplit pentru aceasta, dar nu putea nicicum să-şi convingă soţul să se îndepărteze de la ruşinea acestei nelegiuiri.

Dându-se însuşi pe sine idolatriei, Liciniu s-a dedat pe lângă aceasta şi la toate patimile cele necurate ale desfrânărilor, dar mai cu seamă la brutalitatea împotriva femeilor.

Bântuit fiind de duhurile necurate, Liciniu voia să o necinstească pe fecioara Glafira, care se afla în serviciul împărătesei, soţia lui. Glafira atunci a alergat şi i-a spus totul împărătesei, care văzând acestea, a trimis-o în taină departe de curtea imperială de la Nicomidia, în provincia Pontus.

Glafira a sosit în cetatea Amasia, unde a fost întâmpinată şi primită cu bunătate de episcopul Vasile, împreună cu alţi creştini. Glafira, fericită că a fost salvată de la întinăciune, i-a scris împărătesei despre toate acestea, împărăteasa s-a bucurat şi ea cu inima şi a trimis bani către biserica din Amasia.

Cu toate acestea, una din scrisorile Glafirei către împărătească a căzut în mâinile eunucului împăratului, care i-a arătat-o lui Liciniu. împăratul, aflând unde este ascunsă Glafira, a poruncit ca numaidecât să fie adusă la Nicomidia, împreună cu episcopul Vasile.

Între timp Glafira însă a murit, iar soldaţii 1-au adus pe episcopul Vasile la Nicomidia, singur şi legat.

După torturi şi închisoare, acest binecuvântat bărbat a fost omorât prin tăierea capului şi aruncat în mare, la anul 322.

Prin vedenia unui înger al Domnului, clerul lui au aflat trupul păstorului lor lângă cetatea Sinope. Ei au scos trupul din apă cu ajutorul unui năvod pescăresc şi 1-au adus la Amasia, unde 1-au îngropat cu cinste în biserica ce se zidise prin truda lui.

Împăratul Constantin a ridicat oştire împotriva lui Liciniu, 1-a învins, 1-a capturat şi 1-a aruncat în exil în Galia, unde acest urâtor de Dumnezeu şi-a sfârşit viaţa cu necinste.

Pomenirea Sfântului Ianichie din Devici

Ianichie era sârb din localitatea Jicea. Încă de tânăr pe el 1-a covârşit dragostea lui Hristos. El şi-a părăsit casa şi familia şi s-a retras în regiunea Ibar de la gura râului Negru, într-o peşteră îngustă în care după tradiţie, Sfântul Petru din Koriş vieţuise în nevoinţe pustniceşti înainte de el.

Când faima lui a început să se întindă în popor, el a plecat în taină la Dreniţa şi s-a ascuns în pădurea deasă de la Devici. Aici Sfântul Ianichie a petrecut ani îndelungaţi în singurătate, tăcere şi rugăciune.

După tradiţie, marele jupân sârb Gheorghe Brancovici a adus-o la el pe fiica lui ce suferea de nebunie, iar sfântul a vindecat-o. De bucurie şi spre mulţumire, Gheorghe a înălţat o mânăstire în acel loc, cunoscută şi astăzi pe numele de Devici.

Aici odihnesc şi sfintele moaşte făcătoare de minuni ale Sfântului Ianichie.

În această mânăstire, în anii mai din urmă, s-a nevoit în monahism şi faimoasa plăcută a lui Dumnezeu sihastră monahia Eufimia, mai cunoscută în ţinutul Kosovo sub numele de „Fericita Stoina." Ea a adormit întru Domnul la anul 1895.

Pomenirea Sfântului Ştefan, episcopul Fermului

Acest Ştefan era de neam rus. Din fragedă vârstă el s-a dăruit pe sine rugăciunii şi cugetărilor dumnezeieşti. Tânăr fiind, el a plecat la Rostov, unde a fost tuns monah în Mânăstirea Sfântul Grigorie Teologul.

Aflând despre ţinutul Fermului, care era cu totul înăbuşit de buruienile idolatriei păgâne, Ştefan a dorit să fie misionar în acel ţinut. El îndată a început să înveţe cu râvnă limba locuitorilor din Ferm pe care, stăpânind-o, i-a alcătuit alfabetul şi a tălmăcit apoi în ea sfintele cărţi bisericeşti.

Cu binecuvântarea mitropolitului Moscovei, presbiterul Ştefan a pornit în călătoria lui apostolică şi misionară, începând să predice Evanghelia cu râvnă apostolică în întunericul gros al idolatriei care domnea în Ferm.

Botezând câteva suflete, el s-a străduit să ridice în Ferm o sfântă biserică închinată Sfântului praznic al Buneivestiri.

Când în Ferm a început să înflorească Biserica lui Dumnezeu, presbiterul Ştefan a fost sfinţit episcop al ei.

Suferind toate neajunsurile, greutăţile, durerile, umilirile şi răutăţile, el a reuşit să împrăştie întunericul idolatriei ce domnea între păgânii locuitori ai Fermului şi să îi lumineze pe aceştia cu Lumina lui Hristos.

La adânci bătrâneţe el s-a reîntors din nou la Moscova, încheindu-şi aici viaţa pământească şi strămutându-se la locaşurile cele cereşti, lângă Stăpânul Hristos, la anul 1396.

Cântare de laudă la Sfântul Vasile, episcopul Amasiei

Sfântul Vasile în temniţă zace,
Pentru cinstita Cruce şi
Sfânta credinţă în Hristos
Chinuri suferind.

El în Psalmi aduce cântare de laudă Domnului,
Care pentru dragostea dreptăţii
să sufere l-a învrednicit.

Tribunul împăratului către Vasile zice:
„Ascultă, bătrâne, împăratul Liciniu,
al zeilor protector,
Ţie îţi porunceşte ca zeilor să jertfeşti,
Iar de Hristos să te lepezi.
De nu, te-aşteaptă amară moarte."

Sfântul Vasile, de bucurie cu totul luminat,
Tribunului i-aduce minunat răspuns:
„Astfel să zici răului împărat:
împărăţia ta toată la picioare de mi-ai pune-o,
Dar mi-ai lua pe Hristos al meu cel înviat,
Mi-ai oferi mult mai puţin
Decât mi-ai lua.

Tu, vânzător de Hristos Dumnezeu,
Voieşti şi pe mine scârnav trădător să mă faci?!
O, dătătorule de moarte, mie de moarte nu mi-e frică!
Căci rob sunt al Domnului meu Hristos, Dătătorul Vieţii!"

Cugetare

Sfinţii sunt vii, iar puterea lor dăruită de Dumnezeu nu se împuţinează cu trecerea vremii.

Sfântul Ianichie de la Devici lucrează şi astăzi minuni, aşa cum a făcut-o şi în timpul vieţii lui pe pământ, acum cinci sute de ani.

Un anume Milos din Herţegovina se pregătea să călătorească la Ierusalim, într-un pelerinaj la Sfintele Locuri. Pe când se pregătea să pornească pe cale, Sfântul Ianichie i-a apărut înainte în vis şi i-a zis să nu meargă la Ierusalim: „Decât să mergi la Ierusalim, mai bine du-te la Devici," i-a grăit sfântul, „iar acolo pune toate în rânduială şi reclădeşte biserica mea!"

Milos s-a supus sfântului şi s-a dus la Devici care căzuse deja în ruină, a curăţat biserica şi locul, le-a pus în rânduială şi aşa a făcut să se poată aduce din nou acolo cântare de laudă Domnului.

Milos acolo s-a făcut monah şi a rămas până la sfârşitul zilelor lui.

În timpul primului Război Mondial şi al ocupaţiei austriece, un ofiţer maghiar a sosit la Devici, împreună cu detaşamentul său militar. Ofiţerul l-a luat pe Damaschin, stareţul mânăstirii, 1-a dus la racla Sfântului Ianichie şi i-a cerut să-i spună ce se află acolo.

„Obiecte sfinte," a răspuns stareţul.

„Ce fel de obiecte sfinte?" a rânjit ofiţerul. „Voi ţineţi ceva ascuns acolo."

Ofiţerul a ordonat apoi soldaţilor să lovească racla cu topoare şi să o răstoarne. Când se făceau acestea, deodată pe ofiţer 1-a tăiat o durere ascuţită în abdomen. El s-a întins în pat şi mai înainte de căderea serii şi-a lepădat necuratul lui suflet. Văzând aceasta, soldaţii au fugit înspăimântaţi din mânăstire lăsând neterminat ceea ce începuseră să facă.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum învierea Lui este o lumină mare care împrăştie întunericul îndoielilor, ignoranţei şi disperării noastre privitoare la viaţa după moarte;*
- *La cum învierea Lui este o lumină mare care luminează calea pe care trebuie să mergem în această lume şi să sosim în lumea cealaltă.*

Predică despre Hristos, care este afirmarea oricărui bine

Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propovăduit vouă - prin noi, prin mine, prin Silvan şi prin Timotei - nu a fost da şi nu, ci da a fost întru El (II Corinteni 1: 19).

- ✓ *Hristos nu este întuneric şi lumină, ci pururi numai lumină.*
- ✓ *Hristos nu este adevăr şi neadevăr, ci pururi numai adevăr.*
- ✓ *Nici nu este El şi putere şi slăbiciune, ci El pururea numai putere este. Nici iubire şi ură, ci pururea doar iubire.*
- ✓ *El este da-ul oricărui bine şi nu se află întru El şovăire între „da" şi „nu;"*

Învăţătura Lui este atot curată, atot adevărată, atot luminoasă şi atot iubitoare de oameni. Calea Lui este tăiată drept, căci El nu îngăduie şovăială nici la stânga, nici la dreapta. Nici umbră de păcat nu poate să se întindă peste învăţătura Lui sau să-şi afle locul pe calea Lui. Persoana Lui este întruparea a tot binele; tot binele întru El se află şi nimic nu se află în El din păcat, falsitate, răutate şi nedreptate: acestea toate mereu în afara Lui se află.

Aceasta este învăţătura, aceasta calea, aceasta Persoană lui Hristos, pe care le-au predicat apostolii: o învăţătură care este afirmarea binelui şi descoperirea veşnicei vistierii a binelui; o cale care duce la împlinirea şi veşnica bucurie a aceluiaşi bine; o Persoană care conţine în Sine tot binele şi deplina afirmare a binelui.

Fraţilor, să ne lipim şi noi de această Persoană fără seamăn, de această cale fără seamăn, de această învăţătură fără seamăn.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, ajută-ne nouă cu puterea Duhului Tău celui Sfânt, ca şi vieţile noastre cele neînsemnate pe acest pământ să se facă o afirmare a binelui, iar nu o negare a lui. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

27 aprilie

Pomenirea Sfântului apostol Simeon

Acesta a fost fiul lui Cleopa, care a fost fratele lui Iosif, logodnicul Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu.

Văzând minunile Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos, Simeon a crezut şi s-a numărat printre cei şaptezeci de apostoli. Cu mare râvnă şi curaj el a predicat Evanghelia lui Hristos în toată Iudeea.

După ce necuraţii iudei 1-au omorât pe Iacob, fratele Domnului şi primul episcop al Bisericii Ierusalimului, aruncându-1 de pe aripa Templului şi bătându-1 peste cap cu ciomege, atunci acest Simeon, vărul lui Iacob, a fost ridicat episcop în locul lui în Biserica din Ierusalim.

Simeon, ca al doilea Episcop al Ierusalimului, Cetăţii celei Sfinte, a păstorit Biserica lui Dumnezeu cu înţelepciune şi cu putere până la bătrâneţe adâncă şi încuviinţată.

El era în vârstă de peste una sută ani când a luat mucenicia, care s-a întâmplat în acest fel: în timpul domniei lui Traian împăratul Romei a izbucnit în Palestina o dublă persecuţie: împotriva urmaşilor casei lui David şi împotriva creştinilor.

Cei plini de toată răutatea 1-au acuzat pe bătrânul episcop Simeon că este amândouă lucrurile. De aceea Sfântul Simeon a îndurat torturi cumplite, fiind mai după aceea omorât prin răstignire, asemenea Domnului, căruia i-a slujit cu credinţă în toată viaţa lui de pe pământ.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Ştefan, episcopul Vladimirului

Acest Ştefan a fost ucenicul Sfântului Teodosie de la Mânăstirea Lavrei Peşterilor din Kiev. El a fost un timp stareţ al Lavrei Peşterilor, nevoindu-se mult cu organizarea şi aşezarea în bună rânduială a vieţii şi pravilelor monahale, şi cu împodobirea sfintelor locaşuri.

După acestea, dracii i-au instigat pe fraţii mânăstirii să-i facă multe răutăţi acestui sfânt Ştefan; nu numai că 1-au alungat din stăreţie, dar 1-au alungat şi din mânăstire.

Dar Domnul cel carele nu dă sufletele drepţilor multă vreme spre batjocura nelegiuiţilor ci le izbăveşte din gheara câinilor, astfel a călăuzit viaţa acestui sfânt şi cuvios Ştefan, încât 1-a ridicat pe el episcop în Vladimir.

Ca ierarh al lui Dumnezeu, Ştefan a păstorit Biserica Lui până la bătrâneţe adâncă, odihnindu-se cu pace în Domnul la anul 1094.

Pomenirea arderii sfintelor moaşte ale Sfântului Sava, arhiepiscopul sârbilor

Trupul Sfântului Sava a fost îngropat cu cinste la Mânăstirea Mileşevo. Sub timpul împilării turceşti poporul sârb s-a strâns în jurul sfintelor moaşte ale sfântului lor, la care aflau ajutor, mângâiere şi vindecare.

Temându-se că de la asemenea adunări la acel loc s-ar putea porni o insurecţie împotriva stăpânirii turceşti, Sinan Paşa care îşi află sediul la Belgrad a poruncit ca sfintele moaşte ale lui Sava să fie aduse la Belgrad şi arse. Ceea ce s-a şi întâmplat pe dealul Vracear, în ziua de 27 aprilie 1594. Dar cu această nelegiuire, paşa cel demonizat nu a reuşit să ardă şi duhul viu al sfântului, adică pe Sfântul însuşi, care rămâne pururea viu şi nevătămat înaintea tronului lui Dumnezeu în ceruri şi în inimile oamenilor pe pământ.

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan, mărturisitorul

Acest Ioan a fost stareţul Mânăstirii Cathares, care se întemeiase lângă Niceea în timpul domniei împăratului Iustin, în veacul al şaselea.

Din pricina faptului că cinstea sfintele icoane şi apăra cinstirea sfintelor icoane, Ioan a luat chinuri cumplite din porunca împăraţilor Leon şi Teofil şi a murit în exil, în anul 832.

Cântare de laudă la Sfântul apostol Simeon

Simeon străluceşte cu tinereţea şi cu puterea,
Când blândului învăţător el Îi urmează.

În El nu vede pe ruda cea de un trup cu el,
Ci pe Dumnezeu cel de necuprins,
întrupat printre oameni.

Această lumină mare întreaga lume

întunecată i-o a arătat.

Venindu-şi în sine el de lume s-a lepădat,
Şi precum vulturul puternic care se înalţă în zbor,
El cu duhul s-a înălţat către ceruri şi cele cereşti.

Prin Hristos el bunătatea lui Dumnezeu a cunoscut,
Viaţa cea nemuritoare şi frumuseţea.

Prin Hristos el încă şi pe adevăratul Om L-a cunoscut.
Astfel dispreţuit-a slava şi onorurile vremii lui,
Şi precum albina tuturor nevoinţelor pe sine s-a dăruit,
De tinereţea lui nefiindu-i milă, nici de al său trup,
Ci Legea lui Hristos până la sfârşit împlinind,
Şi împărăţiei celei veşnice învrednicindu-se.

Răstignit pe cruce, bătrânul cel de una sută ani
Boldul morţii nu-l simte,
Căci el în duhul înviase demult;
Acum el aşteaptă
Slăvita înviere
Şi a trupului.

Cugetare

Adevărata credinţă în această lume întotdeauna va fi prigonită. Mântuitorul însuşi a spus-o aceasta pe faţă apostolilor Lui.

Sfântul Apolinarie din Hierapolis, scriind împotriva ereticilor montanişti, a zis: „Să ne zică nouă aceştia înaintea lui Dumnezeu: care, dintre toţi prorocii lor, începând cu Montanus şi nevestele lui, a mai fost persecutat de iudei şi omorât de cei nelegiuiţi? Nimeni! Care dintre ei vreodată a fost înşfăcat pentru Numele lui Hristos şi răstignit pe cruce? Din nou, nimeni! Au fost vreodată femeile lor luate şi biciuite în sinagogile evreieşti? Niciodată şi nicăieri!" Acest Sfânt ortodox spune că adevărata credinţă, pe de altă parte, pururea va fi prigonită în această lume.

Ereziile sunt în general mult mai apropiate duhului lumii cel diavolesc, astfel că lumea şi dracii nu prigonesc ceea ce este al lor. A trăi veci şi pururi numai în prigoane, doar cu puţine şi scurte răstimpuri de răsuflare, este caracteristică distinctivă a credinţei şi Bisericii ortodoxe.

Această prigoană împotriva Ortodoxiei, lucrată dinlăuntrul şi din afara ei, a existat de-a lungul întregii istorii: căci ea veşnic a fost prigonită din afară de către necredincioşi, iar dinlăuntru de către eretici.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel înviat:

- *La cum a poruncit ca întru Numele Lui să se vestească peste tot pocăinţa şi iertarea păcatelor;*
- *La cum a poruncit ucenicilor Lui să aştepte făgăduinţa Tatălui că le va trimite de sus puterea Duhului Sfânt.*

Predică despre prigonirile drepţilor

Prin multe suferinţe trebuie să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu (Fapte 14: 22). Şi toţi care voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus vor fi prigoniţi (II Timotei S:12).

Stăpânul Hristos a şi prorocit aceste adevăruri şi le-a şi adeverit prin exemplul propriei Sale vieţi. Apostolii şi ei au spus acestea şi le-au adeverit prin exemplul propriilor lor vieţi. Toţi de Dumnezeu-purtătorii Sfinţi părinţi ai Bisericii, toţi mărturisitorii şi mucenicii au spus acestea şi le-au adeverit cu exemplul propriilor lor vieţi şi mucenicii.

Prin urmare, mai este nevoie să ne îndoim că doar prin poarta cea strâmtă intra-va cineva în Împărăţia Cerurilor? Oare mai este cazul să avem vreo îndoială că *prin multe suferinţe trebuie să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu?* Nu, nici o justificare nu există pentru o astfel de îndoială.

Oare putea-vor oile să trăiască în mijlocul lupilor şi să nu fie veşnică vânare din-ţilor lor? Poate oare făclia să ardă la răspântii şi să nu-i fie bătută flacăra de vânt încoace şi încolo? Poate oare pomul roditor să crească lângă drum şi să nu fie prădat mereu de trecători? Astfel Biserica sufletelor drepţilor nu va putea decât să fie prigonită mereu şi mereu de păgâni, de idolatri, de eretici, de apostaţi, de patimi şi de vicii, de păcate şi fărădelegi, de lume, de demoni. Astfel, nici măcar un singur suflet drept nu va putea trăi liber de prigoane, dinlăuntru sau din afară, până în clipa când va ieşi din acest trup şi din această lume.

Dar cineva va putea să nu fie de acord cu aceasta şi să înceapă să demonstreze, după propria sa logică şi propriul său calcul, că lucrurile nu stau deloc aşa. Dar aici

nici mintea şi nici logica cuiva nu pot să fie de vreun folos. Căci miile de răstigniţi pentru dreptate de-a lungul veacurilor grăiesc tocmai împotriva unora ca aceştia, miile care au fost arşi de vii strigă tocmai împotriva unora ca aceştia, miile cărora li s-a tăiat capul pentru credinţă adeveresc împotriva unora ca aceştia şi miile care au fost omorâţi prin înecare mărturisesc împotriva unora ca aceştia.

O fraţilor, credinţa creştină puternică este nu doar atunci când merge în sensul logicii şi gândirii noastre pământeşti, ci şi atunci şi mai cu seamă atunci, când ea vine în răspărul logicii şi gândirii noastre omeneşti. Cei care voiesc să trăiască cucernic întru Hristos Iisus vor fi prigoniţi.

Aceasta a prorocit-o apostolul la începutul erei creştine şi douăzeci de veacuri de vieţuire creştină nu fac decât să trimită ecoul miilor de voci care confirmă adevărul acestei prorocii.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele ai înviat a treia zi din mormânt, luminează-ne pe noi ca să rămânem credincioşi până la sfârşit şi dă-ne nouă puterea ca să îndurăm prigoanele până la sfârşit, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumită în veci. Amin.

28 aprilie

Pomenirea Sfinţilor apostoli Iason şi Sosipatru şi a fecioarei Cherchira

Sfinţii apostoli Iason şi Sosipatru erau din numărul celor şaptezeci, iar Fecioara Cherchira era fiica unui rege din Insula Corfu.

Iason şi Sosipatru sunt pomeniţi de Sfântul apostol Pavel, el numindu-i pe aceştia de un neam cu el (Romani 16: 21).

Iason se născuse în Tars, precum şi apostolul Pavel, iar Sosipatru se născuse în Ahaia. Primul a fost uns episcop al Tarsului de însuşi Pavel, iar celălalt fusese hirotonit episcop în Iconium.

Călătorind şi predicând Evanghelia, aceşti doi apostoli au sosit la insula Corfu, unde au izbutit să zidească biserică în cinstea Sfântului Ştefan, arhidiaconul şi întâiul mucenic şi să aducă câteva suflete păgâneşti la Sfânta credinţă.

Regele insulei i-a aruncat pentru aceasta pe amândoi în închisoare, unde se mai aflau închişi şi şapte tâlhari. Numele lor sunt: Saturnin, Iakişolus, Faustian, Ianuarie, Marsalie, Eufrasie şi Mammius. Apostolii i-au adus pe aceştia şapte la credinţa în Hristos, prefăcându-i pe lupi întru mieluşei buni. Auzind acestea, regele a poruncit ca cei şapte să fie daţi morţii prin aruncarea în păcură clocotită. Aşa au luat cei şapte cununile muceniciei.

Mai târziu, pe când regele îi tortura pe mucenicii apostoli, fiica lui, fecioara Cherchira, privea de la o fereastră mucenicia lor. Aflând pricina pentru care erau torturaţi acei oameni, ea s-a declarat pe dată creştină şi a împărţit săracilor toate bijuteriile ei.

Regele, furios pe fiica lui, a închis-o într-o temniţă deosebită. Neputând să o silească să se lepede de creştinism prin întemniţarea la care o supusese, el a poruncit să se dea foc temniţei în care o închisese. Temniţa a ars, dar fecioara a rămas vie. Văzând minunea, mult popor s-a botezat. Regele înnebunit de ură a poruncit ca fiica lui să fie legată de un copac şi ucisă cu săgeţi trase din arc.

Cei care au crezut în Hristos au fugit şi s-au ascuns atunci din insula Corfu într-o altă din apropiere, ca să-şi salveze vieţile. Dar regele i-a urmărit într-o corabie ca să-i prindă şi să-i omoare, însă corabia s-a scufundat în mare şi astfel nelegiuitul rege a pierit precum odinioară faraon.

Noul rege a îmbrăţişat credinţa creştină şi a primit Sfântul Botez, primind numele de Sebastian.

Iason şi Sosipatru au predicat apoi liber Evanghelia şi au întărit Biserica lui Dumnezeu din insula Corfu păstorindu-o până la adânca lor bătrâneţe.

Ei şi-au săvârşit în acea insulă alergarea lor pământească şi s-au strămutat cu cinste şi cu slavă la locaşurile cele cereşti ale Domnului.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Maxim, Dada şi Cvintilian

Maxim, Dada şi Cvintilian au luat mucenicia în timpul domniei lui Diocleţian. Ei au fost judecaţi şi torturaţi de comandantul Tarcvinius. După ce au fost torturaţi şi ţinuţi în închisoare multă vreme, ei au fost toţi trei omorâţi prin tăierea capului.

Pomenirea Sfântului mucenic Tibald

Acesta era de neam slav din câmpia Panoniei. În timpul domniei împăratului Diocleţian el a fost torturat cu sălbăticie pentru credinţa lui creştină, luând mucenicia la locul numit Tibal.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă fecioară Cherchira

Fecioara Cherchira, mugur curat,
Din cămara împărătească a tatălui ei
De Numele lui Hristos a auzit.

Sfântul Nume inima i-a covârşit,
Şi ea gata a fost să sufere pentru El.

Tatăl pe fiică o povăţuieşte - dar cum? Şi spre ce?
„Dumnezeu Unul este, tată. Lui să te închini!
Prin Hristos iubirea Lui oamenilor se arată;
Această iubire acum pe mine m-a cuprins.
Nu plâng pentru mine, de chinuri nu mi-e frică.
Fă ce voieşti; eu înaintea Domnului meu stau. "

Cherchira fecioara în mijlocul focului a stat,
Liniştită, blândă, luminoasă ca o porumbiţă.
Ale focului limbi roşii totul au mistuit în jur,

temniţa în cenuşă s-a prăbuşit.

Dar inima Cherchirei bătea fără frică:
în ea se aflau nădejdea şi rugăciunea.
Cu acestea ea focul l-a biruit, iar focul pe ea
Nu a putut să o mistuie.

Fecioara, de săgeţi străpunsă, cu uşurinţă s-a desprins
De toată deşertăciunea lumii, prin dragostea divină.

Trupul ei s-a ucis de săgeţi ucigaşe,
Dar Stăpânul al fecioarei suflet
Primitu-l-a întreg.

Cugetare

Taina mântuirii noastre se săvârşeşte şi desăvârşeşte cu venirea lui Dumnezeu în trup printre oameni.

***Sfântul Meliton al Sardelor** zice: „Lucrările lui Hristos care urmează Botezului Său au arătat înaintea tuturor şi au dovedit lumii că dumnezeirea Lui se ascundea în trupul Său. Fiind Dumnezeu, El a fost totodată şi om deplin. El ne-a descoperit nouă cele două naturi ale Sale: cea dumnezeiască, prin facerea de minuni pe care le-a lucrat în timpul tuturor celor trei ani ce au urmat Botezului Său şi cea omenească, pe care în toţi aceşti trei ani a arătat-o prin aceea că slăbiciunile omeneşti ale trupului său ascundeau semnele dumnezeirii Sale, chiar fiind El cu devărat Dumnezeul cel Veşnic."*

Nu ne este cu putinţă nouă oamenilor să înţelegem taina unirii celor două naturi, dumnezeiască şi omenească, a Mântuitorului nostru, dar evenimentul pogorârii lui Dumnezeu în trup printre oameni este cât se poate de pe înţelesul nostru, din punctul de vedere al iubirii lui Dumnezeu pentru om. Nici măcar evenimentul facerii lumii nu poate avea un înţeles mai mare decât acesta; facerea lumii am putea spune chiar că este mai puţin de înţeles decât acest eveniment al tuturor evenimentelor care au avut loc sub timp: întruparea lui Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la înălţarea Domnului nostru Iisus Hristos:

- *La cum i-a condus El pe ucenicii Săi, pentru aceasta, la un deal de lângă Betania;*
- *La cum cu braţele ridicate, El i-a binecuvântat pe ucenici.*

Predică despre căutarea Feţei Domnului

Faţa Ta, Doamne, voi căuta (Psalmul 26: 13). Arată faţa Ta peste robul Tău! (Psalmul 30: 16).

⇒ *Împăratul David a căutat ceea ce pescarii cei simpli au aflat fără să caute, împăratul David se afla într-o stare de întuneric al necunoaşterii şi dorea să vadă faţa luminoasă a Domnului, care S-a descoperit pescarilor în strălucirea ei mare şi minunată.*
⇒ *Împăratul David a trăit într-un timp al aşteptării, dar ucenicii au trăit timpul împlinirii celor aşteptate.*
⇒ *Atunci, în vremea împăratului David, exista doar prorocia venirii Domnului, dar acum, în vremea Apostolilor, se descoperă deja venirea Lui.*
⇒ *Atunci era un presentiment şi un dor după faţa Domnului; dar aici se descoperă însăşi Faţa, în toată strălucirea şi frumuseţea ei.*

Faţa Domnului era strălucitoare şi înainte de înviere, dar cu cât mai strălucitoare nu a fost ea după înviere! Focul nestins al dumnezeirii s-a ascuns după icoana trupului Său şi a strălucit prin acea icoană trupească. Ucenicii au privit cu nesaţ faţa Lui şi s-au bucurat cu duhul. Timp de patruzeci de zile ai au privit ei trupul Lui cel înviat şi proslăvit al Domnului şi s-au bucurat cu duhul!

O, fraţilor să căutăm şi noi faţa luminoasă a Domnului, ca să putem simţi şi noi bucuria pe care o simt îngerii lui Dumnezeu. De vom căuta cu dor faţa Lui în această viaţă, atunci o vom vedea pe Ea măcar în viaţa viitoare. Dar dacă nu vom căuta Faţa Lui încă din această viaţă, atunci nu o vom vedea pe ea nici în viaţa aceasta şi nici în viaţa viitoare.

Fraţilor, să dorim cu dorire mare să vedem faţa Domnului nostru Iisus Hristos!

✓ *Fiecare cuvânt al Său ne arată o trăsătură a feţei Lui.*
✓ *Fiecare Apostol al Său ne arată câte o caracteristică a feţei Lui.*
✓ *Fiecare faptă a Sa ne arată încă o trăsătură a feţei Lui.*
✓ *Fiecare dintre sfinţii Lui ne arată câte o rază ce izvorăşte din lumina feţei Lui.*

Cu dor adânc, fraţilor şi cu nesaţ să privim Faţa Domnului nostru. Să adunăm din Ea rază cu rază, până când dobândim tot soarele strălucitor al Feţei Lui. Să aşezăm acel soare în adâncurile inimii noastre, ca El să lumineze curţile palatului trupului nostru dinlăuntru. Să sădim această vie negrăită în inimile noastre, astfel încât să gustăm băutura nemuritoare şi nouă pe care o gustă şi de care se desfată îngerii.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Purtătorule de Lumină, străluceşte faţa Ta peste noi, robii Tăi, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci.Amin.

29 aprilie

Pomenirea Sfântului Vasile al Ostrogului

Sfântul Vasile s-a născut la Popova, un sat din Herţegovina, din părinţi simpli şi temători de Dumnezeu, încă din tinereţe el era plin de dragostea de biserică şi de Dumnezeu şi ajungând la vârsta adultă el a intrat călugăr în Mânăstirea Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din Trebinie.

Ca monah el s-a făcut repede cunoscut pentru viaţa lui plină de râvna tuturor nevoinţelor monahiceşti. Căci Sfântul Vasile lua asupră-şi nevoinţă peste nevoinţă, fiecare tot mai grea faţă de cea pe care o avusese mai înainte.

După o vreme, el a fost ridicat, în pofida voinţei lui, episcop de Zahum şi Skenderia. Ca ierarh el a locuit mai întâi la Mânăstirea Tvrdos, iar de acolo, ca un bun păstor, şi-a întărit toată turma în credinţa ortodoxă, păzind-o de cruzimile turcilor şi de viclenia latinilor [romano-catolicilor].

Dar când sfinţitul Vasile a fost împresurat din toate părţile de duşmanii lui care voiau să-i scoată sufletul, pe al lui şi pe al turmei şi când Tvrdos a fost devastată de turci, el a hotărât să plece la Ostrog, unde a dus o viaţă de încă şi mai aspre nevoinţe, păzindu-şi de acum turma sa cu rugăciunea cea cu picuri de sânge, făcută noaptea şi ziua.

El a adormit în Domnul cu pace, în veacul al şaisprezecelea, lăsând în urmă sfintele sale moaşte întregi şi făcătoare de minuni, până în ziua de astăzi.

Minunile care se lucrează la racla Sfântului Vasile din Ostrog sunt nenumărate. Creştini, dar şi musulmani vin la sfintele acestea moaşte şi îşi află vindecarea celor mai grele şi mai cumplite boli. La aceste sfinte moaşte are loc un mare pelerinaj anual, la Sfântul praznic al Pogorârii Sfântului Duh.

Pomenirea celor nouă Sfinţi mucenici din Cizic

Aceşti nouă mucenici viteji, arzând de dragostea lui Hristos, au refuzat să aducă jertfă idolilor şi să se lepede de Hristos Dumnezeu, pentru care pricină au fost torturaţi cu bestialitate iar la urmă omorâţi prin tăierea capului.

În timpul împăratului Constantin cel mare la Cizic s-a ridicat o sfântă mânăstire în cinstea şi pe locul martiriului acestor nouă mucenici, în care au fost aşezate sfintele lor moaşte. Nenumărate minuni s-au lucrat la sfintele moaşte ale acestor sfinţi.

Numele lor sunt: Teognis, Ruf, Antipatru, Teostih, Artemas, Magnon, Teodot, Tavmasie şi Filimon. Dorind veşnica fericire, ei au dispreţuit toată deşertăciunea acestei lumi şi dorind nestricăciunea, ei toată stricăciunea o au lepădat. De aceea Domnul i-a aşezat pe ei în locaşurile veşnicei Sale slave, încununându-i cu cununa nemuririi. Ei au luat cu cinste mucenicia şi s-au proslăvit în veacul al treilea.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Memnon, făcătorul de minuni

Memnon s-a dăruit încă din tinereţe postului şi rugăciunii, curăţindu-şi sufletul de patimi până la o asemenea măsură încât inima lui s-a făcut sălaşul Duhului Sfânt.

El a vindecat boli incurabile şi a făcut nenumărate alte feluri de minuni. El apărea pe mare în mijlocul furtunilor şi mântuia corăbieri de la moarte, cu tot cu corăbiile lor.

El a adormit cu pace în Domnul în veacul al doilea, strămutându-se la cereştile curţi ale Stăpânului Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Vasile de Ostrog

O, Sfinte părinte Vasile,
Plăcutule al lui Dumnezeu,
Minunatule vindecător a toată neputinţa!

Tu cu puterea lui Hristos, pe carele L-ai iubit,
Bolile cele grele ale oamnilor le ai vindecat!

Şi întru această zi tu vindeci pe cei ce te cinstesc,
Pe cei ce fierbinte cred în Dumnezeul cel Viu.

Nu pregeta de la a noastr-ajutorare,
O tu ce eşti slava poporului sârb!

Nu pregeta rugă s-aduci pentru noi păcătoşii
înaintea tronului lui Dumnezeu.

Tu eşti sfântul lui Dumnezeu, de El încununat
Cu veşnică slavă.

Iar sfinţii cei mai adevăraţi oameni sunt,
Cu duhul viu, puternic.

În tine noi un om adevărat vedem,
Liber de păcat şi plin de darul vindecării,
Din belşug.

în tine focul harului Duhului Sfânt pururea este,
Statornic.

în tine sălăşluieşte dragostea lui Hristos
Cel înviat.

Noi ţie îţi mulţumim şi lui Dumnezeu cel Atotputernic,
Căci prin tine către noi Domnul îşi varsă
Mare milostivirea Sa:
Prin tine, sfântul Lui, cel cu chip minunat de înger;
Prin tine, Vasile al neamului nostru sârb,
Plăcutul lui Dumnezeu!

Cugetare

Nimic nu se poate ascunde de la faţa Atotcunoscătorului Dumnezeu. El în fiecare clipă cunoaşte cele ce se lucrează pe pământ, atât în afară, cât şi înlăuntrul sufletelor oamenilor. Nici o singură intenţie, nici o singură dorinţă, nici un singur gând nu poate ascunde omul de Dumnezeu.

Căci cum ai putea să ascunzi de Dumnezeu ceea ce nu poţi ascunde nici de oameni, atunci când ei sunt sfinţii lui Dumnezeu?

Într-o zi, ţarul Ivan cel groaznic a venit la biserică să se roage lui Dumnezeu. În aceeaşi biserică stătea la rugăciune şi fericitul Vasile cel nebun pentru Hristos. Este adevărat că ţarul venise să se închine, dar el în biserică se afla doar cu trupul, căci cu inima se afla pe Dealul Rândunicii, unde la ora aceea îşi zidea un palat.

În tot timpul Sfintei Liturghii, ţarul nu s-a gândit la nimic altceva decât cum să-şi lărgească şi să-şi zidească mai bine acel palat.

După încheierea sfintei slujbe, ţarul 1-a remarcat pe Vasile şi 1-a întrebat: „Unde ai stat până acum?"

Vasile a răspuns: „în biserică."

După care îndată Vasile 1-a întrebat el pe ţar: „Dar tu, ţarule, unde ai stat până acum?"

„Şi eu am fost aici, în biserică," a răspuns ţarul.

Dar la aceste cuvinte sfântul cel mai înainte văzător a zis: „Nu grăieşti adevărul, Ivanuşca, căci eu te-am văzut cum în gând te învârteai încoace şi încolo pe Dealul Rândunicii, ca să iţi zideşti palat!"

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos cel care S-a înălţat la cer:

- *La cum El, după ce i-a binecuvântat pe ucenicii Săi, a fost înălţat deasupra pământului şi purtat la cer;*
- *La cum ucenicii au privit la El cum se înălţa, până când un nor L-a ascuns vederii lor.*

Predică despre iubirea lui Hristos cea mai presus de cunoştinţă

Şi să cunoaşteţi iubirea lui Hristos, cea mai presus de cunoştinţă, ca să vă umpleţi de toată plinătatea lui Dumnezeu (Efeseni 3, 19).

Iubirea lui Hristos, cea mai presus de cunoştinţă! Mai presus, nu de cunoştinţa lui Dumnezeu, ci de cunoştinţa omului celui întunecat şi otrăvit de păcat.

Cunoştinţa lui Dumnezeu este egală cu iubirea lui Dumnezeu, nici una dintre acestea două nefiind mai mare decât cealaltă. Dar cunoştinţa omului celui înstrăinat de Dumnezeu nu are cum să cuprindă dragostea Lui, dată la iveală prin Stăpânul Iisus Hristos. Dumnezeu îl cunoaşte pe om, dar omul nu-L cunoaşte pe Dumnezeu.

Dumnezeu 1-a hărăzit pe om cu facultatea cunoaşterii tocmai ca, din contemplarea zidirii şi din descoperirile şi proorociile Legii Vechi, omul să poată să vină până la cunoaşterea lui Dumnezeu însuşi. Dar omul nu a voit să se plece urcării acestor trepte către El.

Dumnezeu a binevoit apoi să învingă răul din om prin arătarea iubirii, prin care să-1 tragă pe om către Sine. De aceea Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat, S-a răstignit şi a suferit pentru oameni până la moarte.

Asemenea iubire negrăită a lui Dumnezeu faţă de oameni, care covârşeşte toată mintea, a rodit în mulţi şi i-a întors pe mulţi la Dumnezeu, adică i-a făcut să cunoască pe Dumnezeu, căci prin această iubire primiseră deja o cunoaştere nouă, curată şi luminată.

Dar pe mulţi i-a şi nedumerit iubirea lui Dumnezeu, căci ea nu se potrivea cu înţelegerea lor întunecată şi otrăvită de păcat.

Ca să cunoaşteţi, zice apostolul. Dar cum putem noi, fraţilor, să cunoaştem ceea ce este dincolo de cunoaştere şi dincolo de înţelegere? Noi nu vom putea cunoaşte altfel decât prin schimbarea minţii noastre, printr-o trezire şi ascuţire a minţii noastre, printr-o iluminare şi privire în sus a minţii noastre, pe scurt: prin dobândirea unei noi minţi, care să aibă putinţa de a cunoaşte iubirea lui Hristos, cea care este mai presus şi dincolo de mintea păcătoasă cea de obşte a omului.

O, adâncimea înţelepciunii şi cunoaşterii lui Dumnezeu! Oricine se apropie măcar un pic de tine simte că tu eşti totodată şi adâncimea iubirii lui Dumnezeu.

O, Stăpâne Iisuse Hristoase carele Te-ai înălţat la ceruri, luminează mintea noastră cu lumina înţelegerii Tale, ca să putem şi noi dobândi iubirea Ta de oameni cea necuprinsă şi ca să putem să ne plângem cu amar inimile noastre împietrite şi întunecate de păcat şi răutate şi ca apoi Ţie să-Ţi mulţumim cu lacrimi de bucurie pentru iubirea Ta cea mare către noi păcătoşii, căci Ţie se cuvinte toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

30 aprilie

Pomenirea Sfântului apostol Iacov

Iacov a fost feciorul lui Zevedei, fratele lui Ioan şi unul dintre cei doisprezece apostoli. La chemarea Stăpânului Hristos, Iacov a părăsit mreaja lui de pescar şi pe tatăl său şi împreună cu fratele lui Ioan au urmat fără preget chemării Mântuitorului.

El era unul din acea treime de apostoli în faţa cărora Domnul a descoperit cele mai mari minuni, căci în faţa lor S-a schimbat la faţă pe Muntele Tabor şi lor le-a fost dat să fie martorii agoniei Lui din grădina Ghetsimani, mai înainte de Patima Lui.

După Pogorârea Sfântului Duh, Sfântul apostol Iacov a predicat Evanghelia în mai multe locuri, călătorind până în Spania. După ce s-a întors din Spania, iudeii au început să se certe cu el din pricina interpretării Sfintei Scripturi, dar nici unul dintre ei nu a putut să-i stea împotrivă, nici măcar un anume vrăjitor, Hermoghenes. Hermoghenes şi discipolul lui, Filip, au fost învinşi de puterea adevărului predicării lui Iacov şi binevoind Domnul, amândoi au venit la Sfântul Botez.

Dar iudeii nu s-au lăsat, ci 1-au clevetit pe apostol înaintea lui Irod, înduplecindu-1 pe un anume Iosia să îl atace pe faţă pe Iacov. Dar Iosia, văzând purtarea nobilă şi curajoasă a apostolului şi ascultând predica lui cea limpede care arăta fără putinţă de tăgadă adevărul, s-a pocăit şi a crezut în Hristos.

Când Iacov a fost osândit la moarte, acest Iosia a fost osândit şi el împreună cu apostolul. Pe drum înspre locul de ucidere, Iosia îl rugă cu lacrimi pe apostolul Iacov să îl ierte pentru atacurile lui josnice şi mârşave la care îl înduplecaseră iudeii. Apostolul 1-a îmbrăţişat şi 1-a sărutat şi i-a zis: „Pace ţie şi deplină iertare!"

Amândoi şi-au plecat capetele sub sabie şi murind s-au înălţat la Domnul, pe carele L-au iubit şi căruia I-au slujit.

Sfântul apostol Iacov a luat cununa muceniciei la Ierusalim, în anul 45. Trupul lui a fost mutat în Spania, unde la sfintele lui moaşte se lucrează minuni până în ziua de astăzi.

Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Donat, episcopul Evirei

Acest sfânt părinte a fost episcop în oraşul Evira din Albania. El a fost hărăzit de Domnul cu marele dar al facerii de minuni, cu care el lucra mari şi minunate lucrări spre folosul oamenilor.

Sfântul Donat a preschimbat apa amară în apă dulce, a adus ploaie în timp de secetă, a vindecat-o pe fiica regelui de nebunie, a înviat un om din morţi. Mortul cel înviat îşi plătise, înainte de a muri, datoria pe care o avea către oarecine. Dar acel ticălos creditor voia să mai capete de la acel om banii o dată şi aşa, auzind că a murit, s-a dus la văduva lui şi a cerut cu glas mare şi ticălos să i se dea înapoi păruta datorie. Văduva a plâns şi a alergat la episcop. Sfântul Donat 1-a sfătuit pe ticălosul creditor să aştepte cel puţin până când se îngroapă mortul şi numai după aceea să aducă vorba de datorie. Dar creditorul a bătut din picior cu obrăznicie. Atunci Sfântul Donat a venit lângă mort şi a strigat: „Scoală-te, frate, şi vezi-1 pe creditorul tău!" Atunci mortul s-a ridicat din cosciug şi cu privire mânioasă a căutat către ticălosul creditor şi i-a spus răspicat unde şi când i-a întors toată datoria. I-a cerut şi hârtia cea scrisă şi semnată care arăta împrumutul banilor. Creditorul înfricoşat a scos tremurând chitanţa, pe care omul înviat a rupt-o în bucăţi, după care s-a întins înapoi în coşciug şi a murit.

Sfântul Donat a adormit cu pace la bătrâneţe adâncă strămutându-se la locaşurile cele cereşti, la anul 387.

Sfintele sale moaşte se odihnesc la Evira, în Albania, fiind de ajutor minunat credincioşilor, până în ziua de astăzi.

Pomenirea Sfintei muceniţe Arghira

Această nouă muceniţă s-a născut la Brusa, din părinţi binecredincioşi. De îndată ce Arghira s-a cununat după rânduială cu un bărbat creştin, un anume turc din vecinătate s-a aprins de necurata poftă faţă de ea şi a chemat-o cu neruşinare să trăiască cu el.

De Hristos iubitoarea Arghira a respins cu hotărâre murdară îndrăzneala a necuratului turc. Acesta, turbat de ură, s-a dus şi a clevetit-o la judecător, cum că mai întâi ar fi vrut să treacă la islam dar mai apoi s-a răzgândit.

Această Sfântă Arghira a petrecut începând cu acel ceas cincisprezece ani de temniţă grea, fiind târâtă din tribunal în tribunal şi din oraş în oraş, pentru că nu a voit să se lepede de credinţa ei în Hristos, pe carele L-a iubit mai presus decât orice pe pământ.

Ea la sfârşit a murit într-una din închisorile din Constantinopol, la anul 1725.

Cântare de laudă Ia Sfântul apostol Iacov

Iacov al lui Zevedei unul dintre cei trei ucenici a fost
Care de vederea tainelor Domnului s-au învrednicit.
El pe Domnul a văzut carele schimbatu-S-a la faţă,
În veşmânt alb ca lumina,
Faţa Lui ca soarele strălucind.
El pe Domnul a văzut rugându-Se cu picuri de sânge,
În Grădina Ghetsimani,
Ca un prizonier
În temniţa lumii.

De această nepotrivire
Iacov s-a tulburat,
Până când însuşi Domnul cu Lumina învierii
Pe apostolul Său l-a luminat.
Domnul înviind, Iacov a crezut;
Tulburarea lui grea s-a risipit ca un fum.
Iar când Duhul S-a pogorât pe apostoli luminând,
Iacov de nebiruită putere s-a covârşit.

El războiul în contra a demonilor stăpânire
Cu putere, zi şi noapte, a purtat.
El cu minuni mari, de Hristos hărăzitul,
Numele lui Dumnezeu către popor şi popoare,
Spre a Domnului slavă, a purtat:
Până când numele lui Hristos Dumnezeu
În întreaga lume a stălucit.

Zadarnic Irod sângerosul
Capul apostolului
L-a tăiat;
Căci pe al viteazului său cap Domnul
Cununa biruinţei
A aşezat.

Cugetare

Un bătrân şi plin de cucernicie monah se afla pe patul de moarte. Fraţii şi prietenii lui s-au strâns în jurul lui să-1 plângă. Din această pricină, bătrânul a râs de trei ori.

Fraţii 1-au întrebat: „De ce râzi?"

Iar bătrânul a zis: „Am râs prima oară pentru că vouă tuturor vă este frică de moarte, a doua oară pentru că nici unul dintre voi nu este gata de moarte şi a treia oară pentru că eu plec de la muncă la odihnă."

Iată, aceasta este moartea dreptului! Anume, că lui nu îi este frică de moarte. El este pregătit pentru moarte şi gata de ea. El vede că prin moarte trece de la viaţa cea grea şi împovărătoare la veşnica odihnă.

Când natura omului contemplă starea care era a sa dintru început în Grădina Raiului, atunci el vede moartea ca fiind ceea ce şi este: ceva cu totul nefiresc, precum nefiresc este şi păcatul. Căci moartea îşi are izvorul în păcat. Pocăindu-se în timpul vieţii şi curăţindu-se prin lacrimi de păcat, omul vede că moartea nu mai este ultima anihilare, ci dimpotrivă, poarta spre veşnicie.

Dacă uneori drepţii se roagă lui Dumnezeu pentru prelungirea vieţii lor pe pământ, atunci ei nu fac aceasta pentru că ar iubi viaţa lumească sau pentru că le-ar fi frică de moarte, ci numai şi numai spre a mai câştiga timp de pocăinţă şi de curăţire a păcatelor, astfel încât să se înfăţişeze înaintea lui Dumnezeu mai vrednici şi mai curaţi.

Iar dacă unii drepţi arată frică în ceasul morţii, frica lor nu este frica de moarte, ci de Dreapta Judecată a lui Dumnezeu.

Oare, văzând o astfel de frică a drepţilor, ce fel de spaimă nu ar trebui să-i cuprindă pe cei care trăiesc şi mor veşnic nepocăiţi?!

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Iisus Hristos cel care S-a înălţat la ceruri:

- *La cum toată forţa gravitaţională a pământului nu a putut să împiedice înălţarea trupului Domnului la cer;*
- *La cum, prin Sfânta înălţarea Lui, Domnul S-a arătat pe Sine deasupra legilor fizice ale firii.*

Predică despre luminarea lui Hristos

Deşteaptă-te, cel ce dormi şi te scoală din morţi şi te va lumina Hristos (Efeseni 5:14).

Sfântul apostol Pavel, ca şi toţi ceilalţi apostoli şi sfinţi ai lui Dumnezeu, învăţa tot ceea ce învăţa întotdeauna din propria lor trăire şi experienţă, căci credinţa în Hristos este trăire, iar nu teorie şi sofisticărie omenească, însuşi Pavel fusese mai înainte ca şi unul ce duhovniceşte dormea somnul necunoaşterii, fiind duhovniceşte ca şi mort, atâta vreme cât îi prigonea sângeros pe creştini şi credinţa creştină. Dar Sfântul apostol Pavel s-a deşteptat, s-a ridicat, s-a sculat din moartea duhovnicească şi atunci 1-a luminat pe el Hristos.

Sfântul apostol Pavel se cunoaşte pe sine încă din timpul în care duhovniceşte dormea somnul morţii, el cunoscând şi ţinând pururea minte cum s-a deşteptat, s-a ridicat, a înviat şi 1-a luminat Hristos. Iar ceea ce el însuşi cunoaşte despre sine în calitate de creştin, acelea le recomandă şi credincioşilor. Ca apostol, el se vede pe sine în acea lumină mare care 1-a luminat şi crede că toţi oamenii, dacă doresc, pot să o cunoască şi ei. Căci lumina nu este a lui sau doar a lui, ci ea este Lumina lui Hristos. A lui este doar dragostea pentru acea Lumină, care este Hristos. Dar lumina lui Hristos trebuie să fie chiar de la început, aşa cum ea trebuie să fie şi la sfârşit. Căci, fără lumina lui Hristos, omul nu se poate deştepta, ridica, şi învia din morţi, tot aşa cum nici după această deşteptare şi înviere nu poate singur, prin singurele lui eforturi, să vieţuiască mereu şi mereu mai mult în credinţă sau să moară cu nădejdea învierii.

Hristos este de trebuinţă şi la început şi la sfârşit. Aşa cum braţul şi mâna părintelui îi trebuieşte copilului care este în pericol să se incece, ca să se prindă de ea şi să iasă la uscat, ca să se ţină strâns de ea spre a nu fi în pericolul de a se îneca din nou, aşa şi Hristos le trebuieşte celor care stau mereu în pericolul innecării în marea păcatelor.

Apostolul Pavel însuşi a primit lumina lui Hristos pe drumul Damascului, încă de mai înainte de a fi creştin şi apoi a primit-o din nou, mai târziu.

⇒ *Prima luminare a fost convertirea sufletului lui la Hristos, iar*
⇒ *a doua luminare a fost consfinţirea lui în Hristos.*

Prima luminare o primim şi noi toţi prin Sfântul Botez, iar a doua prin credinţa vieţii noastre conştiente şi păzirea poruncilor Domnului. Toţi cei care nu au această

luminare a lui Hristos sau care primind-o, au pierdut-o, sunt ca şi unii ce dorm somnul morţii.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Atotmilostive, deşteaptă-ne pe noi, ridică-ne pe noi şi ne învie pre noi, căci acestea toate noi singuri nicicând nu le putem fără Tine, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

Saints for May 1–8

1. Holy Prophet Jeremiah • St. Paphnutius St. Macarius

2. St. Athanasius the Great • The Translation of the Relics of the Holy Passion-Bearers Sts. Boris & Gleb

St. Hesperus • Holy Martyrs: St. Cyriacus St. Zoe • St. Theodulus

3. St. Timothy • St. Peter • St. Maura • The Repose of the Venerable Theodosius of the Kiev Caves

4. St. Pelagia • Ven. St. Pelagia • Hieromartyrs: St. Silvanus • St. Grasmus

5. Great Martyr St. Irene

6. Righteous Job • St. Bacchus Holy Martyrs: St. Barbarus St. Barbarus St. Callimachus

7. The Apparition of the Sign of the Cross • St. Acacius the Martyr

8. Holy Apostle & Ev. St. John • Ven. St. Arsenius

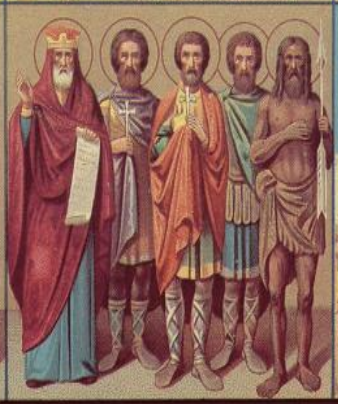

Saints for May 9–16

9. Holy Prophet Isaiah • St. Christopher the Martyr • The Translation of the Relics of St. Nicholas, Archbishop & Wonderworker of Myra

10. Holy Apostle St. Simon • St. Simon St. Hesychius St. Thais St. Isidora

11. Holy Equal-to-the-Apostles Sts. Cyril & Methodius • St. Mocius

12. St. Epiphanus • St. Herman • St. Sabinus • St. Polybius

13. St. Glyceria St. Alexander St. Pausicacius • St. Laodicius St. George

14. St. Isidore St. Isidore Venerable • St. Maximus St. Serapion

15. Ven. St. St. Achilles St. Prince Demetrius • Pachomius St. Isaiah St. Euphrosynus

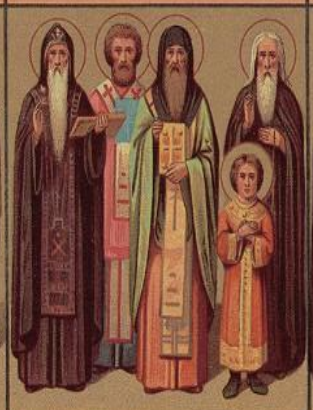

16. Venerable Fathers: St. Musa • St. Theodore St. Ephraim St. George

Saints for May 17–24

17. St. Andronicus St. Solochon St. Junia St. Stephen

18. St. Alexandra Holy Martyrs: St. Andrew St. Tecusa St. Theodotus St. Peter St. Dionysius

19. St. Patrick St. Ven. St. St. John, Prince the Martyr John Cornelius of Uglich

20. Martyrs: St. Asclas St. Thalaleus

Uncovering of the Relics of St. Alexis, Metropolitan of All Russia

21. Equals-of-the-Apostles St. Theodore St. Michael Ven. Sts. Constantine & Helen St. Constantine St. Cassian

22. St. Basil-iscus

23. St. Michael St. Euphrosyne

Uncovering of the Relics of St. Leontius, Bishop of Rostov

24. Venerable Stylites: Holy Martyrs: St. Meletius St. Symeon St. Nicetas St. Stephen St. John

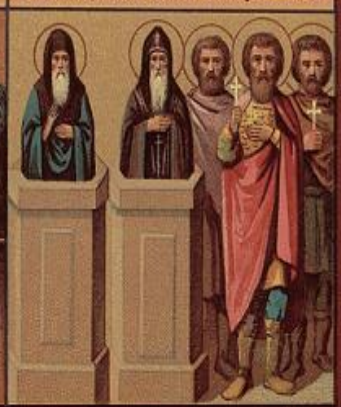

Saints for May 25–31

25. Third Finding of the Head of St. John, the Holy Baptist & Forerunner • St. Therapon

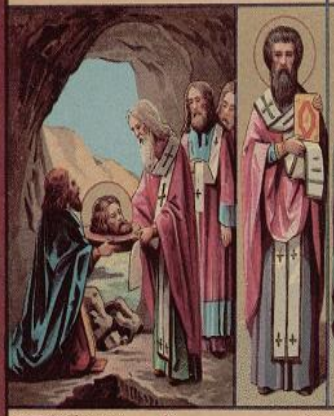

26. St. Carpus the Apostle • St. George the Martyr • St. Alphaeus the Apostle • St. Abercius the Martyr • St. Helen the Martyr • Ven. St. John

27. St. Therapon • St. Therapon • St. Theodora

The Translation of the Relics of Sts. Cyprian, Photius, and Jonah

The Uncovering of the Relics of the Venerable St. Nilus of Stolbensk

28. St. Nicetas • St. Heliconis • St. Ignatius • St. Helladius

29. St. Theodosia • St. Theodosia • Blessed St. John

30. Ven. St. Isaac

31. St. Hermas the Apostle • Holy Martyrs: St. Hermias • St. Philosophus

1 mai

Pomenirea Sfântului proroc Ieremia

Sfântul Proroc Ieremia a trăit cu aproximativ şase sute de ani mai înainte de Mântuitorul Hristos, în satul Anathoth, nu departe de Ierusalim. El a început să proorocească de la vârsta de cincisprezece ani, în timpul împăratului Iosia.

El predica pocăinţa către rege şi către nobilii săi, către prorocii cei mincinoşi şi către preoţii templului. În timpul domniei regelui Iosia, prorocul Ieremia a scăpat ca prin urechile acului de moartea pe care i-o doreau mâinile ucigaşe ale nobililor înnebuniţi de ură împotriva lui.

Privitor la rege, Iehoiachim, el a prorocit că înmormântarea acestuia va fi ca îngroparea unui măgar, adică că după ce va muri trupul lui va fi aruncat în afara zidurilor Ierusalimului, apoi târât pe pământ, fără cinstea unei îngropări omeneşti.

Din pricina acestei prorocii marele proroc a fost aruncat în temniţă. Neputând să scrie în temniţă, prorocul Ieremia 1-a chemat pe Baruh, fiul lui Neria, care, stând la fereastruica închisorii, scria ceea ce dicta marele proroc. Când această prorocie a fost citită în urechile regelui acesta a smuls furios hârtia din mâinile cititorului şi a aruncat-o în foc. Dar pronia dumnezeiască 1-a mântuit pe Ieremia de închisoare, iar cuvântul lui prorocesc s-a împlinit întocmai cu regele Iehoiachim.

Despre regele Ieconia, fiul lui Iehoiachim, regele din Iuda, Ieremia a prorocit că va fi luat rob în Babilon împreună cu toată casa lui şi că va muri acolo. Toate acestea s-au împlinit la scurt timp după ce prorocul şi-a rostit cuvântul.

În timpul regelui Zedechia, Ieremia şi-a luat un jug în jurul gâtului şi a umblat prin Ierusalim, prorocind căderea lui şi robia babiloniană. Ieremia le-a scris după aceea captivilor din Babilon, vestindu-le să nu nădăjduiască întoarcere grabnică acasă, la Ierusalim, căci captivitatea lor se va prelungi până la şaptezeci de ani, ceea ce s-a întâmplat întocmai.

În valea Tofeth de lângă Ierusalim [valea măcelului], unde iudeii îşi aduceau proprii lor copii jertfe idolilor, Ieremia a luat un vas de lut în mâinile lui şi 1-a spart la pământ înaintea poporului, prorocind prin aceasta curânda zdrobire şi umilire a regatului Iudeei. Babilonienii au capturat la scurt timp după aceea Ierusalimul, 1-au ucis pe regele Zedechia, au jefuit şi au trecut cetatea prin ascuţişul săbiei şi au tăiat capetele unei mari mulţimi de iudei în Valea Tofeth, chiar pe locul în care aceştia

îşi omorâseră copiii ca jertfe criminale aduse idolilor şi chiar la locul unde Ieremia sfărâmase vasul olarului.

Ieremia împreună cu leviţii, au luat Chivotul Legământului din Templu şi 1-au dus la Muntele Nebo, acolo unde murise Moise şi 1-au ascuns într-o peşteră. Dar focul Templului Ieremia 1-a ascuns într-o fântână adâncă. Ieremia după aceea a fost silit de nişte iudei să meargă cu ei în Egipt, unde prorocul a trăit timp de patru ani, ca după aceea să fie omorât cu pietre de conaţionalii lui.

Egiptenilor Ieremia le-a prorocit căderea idolilor lor şi sosirea Fecioarei împreună cu Pruncul ei în Egipt.

Există o tradiţie după care însuşi împăratul Alexandru cel mare a cercetat mormântul proroculuı Ieremia, după care a dat poruncă strămutării moaştelor proroculuı şi a îngropării lor la Alexandria.

(Notă: Egiptenii aproape că 1-au zeificat pe Sfântul proroc Ieremia. De aceea ei 1-au îngropat ca pe un rege. Chiar după moartea lui, ei 1-au socotit făcător de minuni. Ei luau praful de pe piatra lui de mormânt ca să se vindece cu el împotriva muşcăturilor de şarpe. Chiar şi astăzi mulţi creştini îl cheamă pe Sfântul proroc Ieremia în ajutor pentru vindecarea rănilor ce provin de la muşcăturile de şarpe şi împotriva şerpilor.)

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Acachie, pantofarul

Acest sfânt Acachie era din satul Neohorion de lângă Tesalonic. Maltratat cumplit de către stăpânul lui la Serres, Acachie a trecut la mahomedanism. Mai târziu, pocăindu-se cu amar şi luând asupră-şi chipul monahicesc, el a vieţuit la Muntele Athos la Mănăstirea Hilandar.

Biata lui maică, o femeie săracă şi iubitoare de Hristos, 1-a povăţuit astfel: „Aşa cum de bună voia ta te-ai lepădat de Domnul, aşa acum trebuie tot de bună voia ta să iei asupră-ţi cu curaj mucenicia pentru El."

Fiul a urmat sfatul maicii lui. Cu binecuvântarea părinţilor de la Sfântul Munte, Acachie a călătorit la Constantinopol, unde turcii 1-au prins şi i-au tăiat capul în ziua întâia a lunii mai, în anul 1816.

Sfântul cap al acestui cuvios mucenic se păzeşte în Mânăstirea Sfântul Pantelimon din Sfântul Munte Athos.

Pomenirea Sfântului cuvios Pafnutie din Borovsk

Pafnutie fusese fiul unei mari căpetenii tătare, care mai târziu a trecut cu toată inima la credinţa creştină.

La vârsta de douăzeci de ani el a fost tuns monah, trăind în acest chip într-o mânăstire până la vârsta de nouăzeci şi patru de ani, când a răposat întru Domnul.

Pafnutie a fost în tot timpul vieţii lui feciorelnic şi mare nevoitor, din care pricină a fost învrednicit de Dumnezeu cu darul facerii de minuni şi al străvederii.

Sfântul cuvios Pafnutie a trecut la Domnul la anul 1478.

Cântare de laudă la Sfântul proroc Ieremia

Sfântul proroc Ieremia cel feciorelnic
Descoperă poporului tainele lui Dumnezeu.

Poporului ce se înstrăinează de la a Lui lege
Ieremia îi strigă cu lacrimi şi cuvinte aspre
Cuvinte ca o flamură de foc;
Cuvintele proorocului ard pe cei păcătoşi,
Iar pe drepţi îi luminează.

Lacrimile lui lacrimi de maică sunt,
Cu care maica îşi plânge pruncii ce-i mor.

Prorocul vede de mai înainte toate:
Pedeapsa Domnului vine peste popor.
Pedeapsa Domnului este însutit meritată,
Mila Domnului în dreptate plină de urgie se preface.

Prorocul strigă cu lacrimi şi cuvinte aspre,
Chemându-I pe păcătoşi la pocăinţă.

Dar poporului îi place după căpeteniile
cele fărădelege să umble,
Căpetenii care de prorocul Domnului îşi bat joc,
Iar cuvintele lui le numesc minciună.

Dar prorocul fără ostenire strigă,
El cuvintele sale cu suferinţe le pecetluieşte.

Ucigaşii pe proroc îl omoară
Dar numele lui cu atât mai vestit îl fac.

Cuvintele prorocului se împlinesc toate,
Căci împărăţia nelegiuirii piere,
Iar prorocul este proslăvit.

Cugetare

Cuviosul Pafnutie din Borovsk a zis ucenicilor săi că sufletul omului şi lucrările lui ascunse se cunosc limpede din ochii şi privirea lui. Acest lucru a părut de mirare ucenicilor, până când cuviosul le-a arătat din belşug, cu fapta, adevărul cuvintelor lui.

Văzând mai dinainte soarta oamenilor, cuviosul Pafnutie a văzut-o mai dinainte şi pe a lui însuşi. Cu o săptămână mai înainte de sfârşitul lui, încă în deplină sănătate aflându-se el, cuviosul a prorocit că în următoarea joi el va pleca din această lume.

Sosind acea zi de joi, cuviosul a strigat cu bucurie:„Iată ziua Domnului, bucuraţi-vă, popoare! Iată ziua cea mult aşteptată a sosit!"

Iată ce fel este moartea drepţilor, a oamenilor sfinţi! A oamenilor care, în toată viaţa lor, cugetă neîncetat la ceasul despărţirii sufletului de trup şi al şederii înaintea Judecăţii Domnului!

Luare aminte

Să luăm aminte la înălţarea Domnului nostru Iisus Hristos:

- *La cum înaintea ucenicilor care încă priveau la cer, au apărut doi îngeri;*
- *La cum aceşti îngeri au vestit că Domnul va veni din nou în acelaşi fel în care ucenicii L-au văzut înălţându-Se.*

Predică despre puterea cuvântului lui Dumnezeu

***Cuvântul Meu nu este el, oare, ca un foc, zice Domnul, ca un ciocan care sfărâmă stânca?* (Ieremia 23: 29).**

Da, Doamne, cuvântul Tău cu adevărat foc este; el este foc care îi încălzeşte pe cei drepţi şi îi arde pe cei păcătoşi. Cu adevărat, cuvântul Tău ca un ciocan este: ca un ciocan ce înmoaie împietrirea inimii celui credincios şi sfărâmă în pulbere inima păcătosului care nu vrea să se pocăiască.

Oare, nu ardea în noi inima noastră când ne vorbea pe cale şi când ne tâlcuia Scripturile? **(Luca 24: 32),** au întrebat apostolii după ce au grăit cu Domnul înviat.

Când inima omului are o aşezare bună, ea arde la cuvântul Domnului; ea se topeşte de bunătate şi creşte de bucurie şi de iubire. Dar când inima omului are o aşezare rea, fiind împietrită de păcat, atunci ea se arde la cuvântul Domnului, şi se face şi mai împietrită.

Dar inima lui Faraon s-a învârtoşat (Ieşirea 8: 19). Zadarnic li se pare răilor că se întăresc în spatele inimilor lor împietrite, în spatele împrejmuirilor lor de fier, în întăriturile lor de aur şi de argint, crezând că zdrobesc armura dreptăţii lui Dumnezeu.

Cuvântul Domnului este puternic ca un ciocan de fier de a cărui zdrobire nu poţi scăpa, atunci când El dă sentinţa pieirii cetăţilor împietrite în spatele cărora se ascund păcătoşii.

Zadarnic se ascund necredincioşii în spatele fortăreţelor şi întăriturilor lor din piatră, zadarnic întăresc şefii de state statele lor, cele împietrite în înţelepciunea deşartă a acestei lumi care îl alungă departe pe Dumnezeul cel Viu. Cuvântul Domnului se abate de sus ca o lovitură de trăznet, ca un ciocan care sfărâmă desăvârşit toate turnurile cele înălţate fără El sau împotriva Lui, ca un ciocan de a cărui zdrobire nimeni nu va putea scăpa.

O fraţilor, să nu ne punem nădejdea în alcătuirile noastre din piatră, marmură, aur sau argint, în pietrele cele fără Dumnezeu ale propriilor noastre cugete. Toate acestea mai slabe sunt înaintea puterii lui Dumnezeu decât praful uliţelor pe care îl suflă vântul.

O, Stăpâne şi Atotputernice Doamne, ajută-ne nouă să primim cuvântul Tău, ca pe piatra cuvântului Tău să ne clădim vieţile noastre şi în lumea aceasta şi în cea care va să fie, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

2 mai

Pomenirea Sfinţilor mucenici Hesperus, Zoi, Chiriac şi Teodul

În timpul domniei împăratului Adrian, care a fost între anii 117 şi 138 după Hristos, un păgân pe nume Catullus i-a cumpărat ca sclavi pe Hesperus, pe soţia lui Zoi şi pe fiii lor Chiriac şi Teodul. Cum ei erau creştini neclintiţi în credinţă, ei nu voiau niciodată să guste nimic din cele jertfite idolilor, iar când li se dădea mâncare din aceasta, ei o aruncau câinilor şi preferau să îndure de foame.

Aflând despre acestea, Catullus s-a umplut de furie şi a început să îi tortureze cu cruzime. Mai întâi a luat la schingiuit copiii, dar aceştia au rămas neclintiţi în credinţa lor cea de la minunaţii lor părinţi primită şi ce e mai mult, îl provocau chiar pe torţionar să îi supună la şi mai mari chinuri.

La sfârşit toţi patru au fost aruncaţi într-un cuptor în care, mulţumind Domnului, şi-au dat sufletele în mâna Lui. Trupurile lor au rămas întregi, nearse de flăcările focului.

Pomenirea Sfântului Atanasie cel mare, arhiepiscopul Alexandriei

În această zi se pomeneşte mutarea sfintelor moaşte de minuni făcătoare ale Sfântului Atanasie, precum şi minunile care au avut loc în această zi, la mutarea lor.

Viaţa şi faptele minunate ale acestui sfânt sunt pomenite în optsprezece zile ale lunii ianuarie.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Boris şi Gleb

Aceştia au fost fiii marelui cneaz Vladimir, creştinătorul poporului rus: mai înainte de botezul lui, acest mare cneaz a avut mai multe soţii şi mulţi copii de la ele.

Boris şi Gleb erau fraţi şi după mamă. Înainte de moartea lui Vladimir şi-a împărţit statul intre toţi fiii lui. Dar Sviatopolk, fiul cel mai mare, cneazul Kievului, voia pentru sine şi părţile desemnate de către tatăl său pentru Boris şi Gleb. El de aceea a trimis nişte ucigaşi plătiţi care să-i omoare pe Boris, care se afla într-un loc şi pe Gleb, care se afla într-un altul. Dar ambii fraţi erau foarte credincioşi şi plăcuţi în toate cele lui Dumnezeu.

Ei şi-au întâmpinat moarte cu rugăciune, înălţându-şi inimile către El. Trupurile lor după moarte au rămas nestricate şi pline de bună mireasmă.

Boris şi Gleb au fost îngropaţi la Visgorod unde, până în ziua de astăzi, iese din ele o putere minunată care vindecă oamenii de multe boli şi suferinţe.

Pomenirea Sfântului Mihail [Boris], ţarul bulgarilor

Boris s-a născut şi a crescut în păgânism, dar s-a botezat sub influenţa unchiului său Boian şi a surorii lui. La Sfântul Botez el a primit numele de Mihail.

Patriarhul Fotie i-a trimis preoţi care încetul cu încetul au adus la Sfântul Botez tot poporul bulgar. Multe căpetenii bulgare s-au opus acestei noi credinţe, dar noua credinţă a cucerit până la urmă poporul, iar Crucea a strălucit desupra turlelor multor biserici ridicate de piosul Ţar Mihail.

În mijlocul poporului bulgar, ca şi al celui sârb, Sfânta credinţă creştină a fost mai cu seamă întărită de cei cinci următori, cum erau numiţi cinci dintre ucenicii Sfinţilor Chiril şi Melodie, cei care au adus şi au predicat pe Hristos şi creştinismul în limbile popoarelor slave.

La bătrâneţele sale, Mihail s-a retras într-o mânăstire, unde a fost tuns în monahism. Când fiul lui Vladimir a început să distrugă munca tatălui lui şi să-i extermine pe creştini, Mihail a îmbrăcat din nou haina lui militară, s-a încins cu paloşul şi 1-a dat la o parte pe Vladimir de pe tron, instalându-1 ca ţar în locul lui pe fiul lui mai mic, Simeon. După aceea, Mihail s-a întors înapoi în mânăstirea lui, la nevoinţe, post şi rugăciune, încheindu-şi viaţa pământească în dreapta credinţă, în dreapta mărturisire a Domnului nostru Iisus Hristos, cu măreţie, evlavie şi multă cinste, strămutându-se la locaşurile cele cereşti în ziua a doua a lunii mai, anul 906 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Mihail, ţarul bulgarilor

Mihail, bulgarul cu Sfânta Cruce
Pe poporul său în Botezul lui Hristos
A botezat.

Pe păgâni, oi ale sfintei turme a lui Hristos
Le-a făcut.
Iar prin a vieţii sale pildă

Inimile oamenilor cu bună rănire
A rănit,
Aducându-le pe ele la dragostea credinţei
Celei mântuitoare.

El a zidit biserici, păgânismul l-a nimicit,
Şi întru el Sfântul Duh al Domnului
S-a proslăvit.

El deşartă slava lumii a lepădat,
Pe oameni învăţând adevărul şi dreptatea.

El faţă de sine nici o milă a avut,
Pentru dragostea Numelui Domnului
Şi a mântuirii poporului bulgar.

Pe pământ coroană de ţar a purtat,
Iar în Ceruri acum poartă cununa
Veşnicei bucurii.

Cugetare

Fericitul Maxim cel nebun pentru Hristos umbla gol, iarna, pe străzile Mosco-vei. Ca răspuns la îndemnurile oamenilor de a se îmbrăca ca să se apere de frig, Maxim zicea: "Da, crudă e iarna, dar dulce este Raiul!" Şi mai zicea: "în schimbul răbdării Domnul dă mântuirea!"

Când Domnul nostru Iisus Hristos nu a ezitat nici o clipă să Se dea pe Sine celor mai cumplite chinuri şi celei mai cumplite morţi pentru noi, cum să ne mai pară nouă rău de noi înşine?

Mântuitorul Hristos ne-a prescris nouă o reţetă: o dietă pentru însănătoşirea noastră duhovnicească, pe care El a numit-o "sarcina cea uşoară " şi "jugul cel blând." Căci mult mai grele sunt jugurile pe care noi înşine ni le punem pe grumajii noştri, juguri care pururea ne apleacă în jos, înfundându-ne din ce în ce mai adânc în boala sufletului. Căci cele pământeşti pretind de la noi mult mai multe sacrificii, nefăgăduindu-ne în schimb nici un bine după moarte, care este veşnică. Cele pământeşti ne pretind să-L sacrificăm pentru ele chiar pe Dumnezeu şi sufletul noastru, conştiinţa şi mintea noastră şi toată demnitatea noastră umană şi dumnezeiască. Iar la sfârşit nu ne arată, decât groapa cea întunecoasă şi plină de gunoaie, drept răsplată suferinţelor îndurate de noi toată

viaţa de dragul celor lumeşti şi pământeşti. Hristos însă nu ne cere să sacrificăm altceva decât cele pământeşti, adică gunoiul: ticăloşia noastră de fiară şi păcatele noastre, viciile şi răutatea. Iar în schimb ne făgăduieşte învierea şi fericirea cea nemuritoare în Rai.

Cu adevărat, ≪Crudă e iarna, dar dulce este Raiul!≫

Luare aminte

Să luăm aminte la înălţarea Stăpânului nostru Iisus Hristos:

- *La cum I se închina Lui ucenicii;*
- *La cum se întorc ei la Ierusalim după aceea cu bucurie mare.*

Predică despre izvorul apei celei vii şi fântânile cele sparte

Miraţi-vă de acestea, ceruri; cutremuraţi-vă, îngroziţi-vă, zice Domnul! Că două rele a făcut poporul Meu: pe Mine, izvorul apei celei vii, M-au părăsit şi şi-au săpat fântâni sparte, care nu pot ţine apă (Ieremia 2 : 12-13).

Oare grăitu-s-au aceste cuvinte doar pentru vremurile acelea sau şi pentru ale noastre, ale celor de azi ? Cu siguranţă ele s-au grăit şi pentru vremurile noastre, ale celor de azi!

Oare s-au rostit aceste cuvinte doar pentru poporul iudeu sau şi pentru poporul nostru? Cu siguranţă, ele s-au rostit şi pentru poporul noastru şi pentru toate popoarele care trăiesc în ziua de azi!

Când s-a zis: să nu ucizi, să nu furi, să nu dai mărturie mincinoasă, acestea nu au fost porunci date doar oamenilor acelor timpuri, ci şi oamenilor tuturor timpurilor şi nu doar poporului evreu şi tuturor popoarelor. Aceste cuvinte valabile sunt şi astăzi şi în toate timpurile, pentru toate popoarele şi pentru fiecare om care se întoarce cu spatele la Izvorul apei celei vii care curge chiar în ograda lui şi începe să-şi sape fântâni sparte, care nu pot ţine apa. Izvorul apei celei vii este Stăpânul Hristos însuşi, nesecată, îmbelşugată şi dulce. Iar fântâna cea spartă este făcută din lucrările omului pe care le lucrează el în pofida lui Dumnezeu şi a Legii Lui, lucrări de la care el aşteaptă progresul, fericirea şi satisfacerea foamei şi setei lui. Aceasta este fântâna celor fără de Dumnezeu, a celor stăpâniţi de toată avariţia, zgârcenia, lăcomia, imoralitatea, pofta de stăpânire şi de putere, vanitatea, idolatria, vrăjitoria şi toate celelalte lucrări drăceşti ce au pe diavolul ca inspirator al lor, păcatul ca lucrător al lor, şi nădejdea cea mincinoasă ca sacagiu al lor.

Miraţi-vă de acestea, ceruri şi cutremuraţi-vă, îngroziţi-vă, zice Domnul. Miraţi-vă de cumplita nesimţire a omului care părăsind apa cea vie, a început să-şi sape fântâna în cărbuni aprinşi spre însetoşarea şi mai cumplită a gâtlejului lui!

O, fraţilor, poporul nostru aceste două rele le-a făcut: ei au lepădat pe Stăpânul, Izvorul oricărei fapte bune şi s-au dus să-şi caute cele bune ale lor în cele rele şi prin cele rele. Oare găsi-se-va apă în foc ?! Sau grâu bun crescând în nisipuri?! Nu, fraţilor, acestea niciodată nu vor putea fi. Cu atât mai puţin se va putea vreodată afla pace, fericire, bucurie, viaţă sau oricare alt bine în fântânile cele pustii ale păcatului şi fărădelegii.

O, Stăpâne Doamne Fără de moarte, Izvorul a tot binele pe care şi-1 doreşte mintea şi sufletul omenesc, milostiv fii nouă păcătoşilor şi netrebnicilor. Cu puterea Dreptei Tale întoarce-ne pe noi de la calea fărădelegilor şi deşertăciunii, şi potoleşte setea noastră la izvoarele apei Tale celei vii, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

3 mai

Pomenirea Sfinţilor mucenici Timotei şi Mavra

Viaţa şi destinul acestor doi mari şi minunaţi mucenici, soţ şi soţie, este cu adevărat uimitoare.

Din cauza credinţei lor creştine ei au fost aduşi înaintea lui Arrianus, guvernatorul Thebaidei, în timpul împărăţiei lui Diocleţian. Aceasta s-a întâmplat la douăzeci de zile după cununia lor.

Timotei era citeţ la biserica locului în care trăiau. Guvernatorul 1-a întrebat: *„Cine eşti, care iţi este numele, cetatea."*

La acestea Timotei a răspuns: „Eu sunt creştin şi sunt citeţ în Biserica lui Dumnezeu."

Guvernatorul a continuat: *„Oare nu vezi aceste instrumente de tortură aşezate în jurul tău şi care te aşteaptă?"*

Timotei a răspuns: „Dar tu, nu vezi toţi îngerii lui Dumnezeu care în jurul meu sunt şi mă întăresc?"

Guvernatorul a poruncit unui chinuitor să-i străpungă capul prin urechi cu o vergea de fier, iar de durere, ochii mucenicului au ieşit în afară. După aceea 1-au spânzurat cu capul în jos, băgându-i în gură un căluş de lemn.

Mavra, care se afla lângă el, era aproape ca leşinată de spaima torturilor lui, dar văzându-1 pe soţul ei că nu se sperie, ci chiar el o încurajează, ea a păşit înaintea judecătorului mărturisindu-şi cu glas mare credinţa.

Guvernatorul a pus să i se smulgă femeii perii capului, iar apoi degetele mâinilor. După multe alte torturi bestiale, din care ar fi pierit chiar de la început dacă nu i-ar fi apărat harul lui Dumnezeu, ei au fost răstigniţi faţă în faţă. Ei au stat astfel răstigniţi, păstrându-şi viaţa, timp de nouă zile; în tot acest timp au grăit unul cu altul, întărindu-se.

În ziua a zecea a răstignirii lor ei şi-au dat sufletele în mâinile Stăpânului lor, pentru care până la capăt moartea pe cruce o au îndurat, făcându-se vrednici împărăţiei Lui. Ei au luat cu cinste mucenicia pentru Hristos la anul 286.

(Notă: Numele Mavra (Maura) înseamnă "negru". De aceea în Macedonia sărbătoarea acestor sfinţi este cunoscută sub numele de Ziua neagră. În insula Zakynthos există o sfântă biserică închinată Sfinţilor mucenici Timotei şi Mavra, în care au avut loc multe vindecări minunate.)

Pomenirea Sfântului prea cuvios Teodosie de la Lavra Peşterilor din Kiev

Încă din tinereţile lui, Teodosie a urât râsul şi uşurătatea şi a iubit mult singurătatea, rugăciunea şi cugetările dumnezeieşti. Pentru aceasta el era de multe ori ocărât de maica lui şi mai mult decât oricând într-o zi, când a băgat de seamă că fiul ei este încins cu un lanţ în jurul mijlocului, pe sub haine, care de la rană îi pătase cu sânge cămaşa.

Citind întru o bună zi în Sfânta Scriptură cuvintele: ***Cela ce iubeşte pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine (Matei 10: 37),*** Teodosie a părăsit casa părinţilor lui şi a scăpat la Mânăstirea Peşterilor din Kiev ca să afle sfat de la prea cuviosul Antonie.

Preacuviosul 1-a primit şi la scurt timp după aceea 1-a tuns monah. Când maica lui 1-a aflat şi i-a cerut să se întoarcă acasă, el a sfătuit-o mult şi a convins-o să primească călugăria, lucru pe care maica 1-a şi făcut, intrând într-o mânăstire de femei.

Teodosie repede a ajuns pildă tuturor fraţilor întru toate nevoinţele: postiri, blândeţe, bunătate, făcându-se pentru aceasta foarte iubit de stareţul Antonie, care 1-a şi aşezat egumen mânăstirii.

În timpul egumeniei lui Teodosie frăţia mânăstirii a sporit foarte mult, astfel încât s-au zidit multe chilii şi mai multe biserici, în Mânăstirea Pecerska introducându-se pe de-a întregul Pravila Mânăstirii Studiţilor din Constantinopol.

Dumnezeu a vărsat asupra lui Teodosie har din belşug datorită marii lui feciorelnicii curate şi jertfitoare, marii lui râvne pentru rugăciune, marii lui iubirii pentru toţi fraţii şi tot omul.Astfel, acest bărbat al lui Dumnezeu a luat putere asupra duhurilor necurate şi a început să vindece bolile oamenilor, prorocind despre mulţi.

Împreună cu Sfântul Antonie, Sfântul acesta prea cuvios Teodosie este considerat întemeietorul şi organizatorul vieţii monahale în Rusia.

Sfântul Teodosie a adormit cu pace la anul 1074. Sfintele lui moaşte făcătoare de minuni se odihnesc alături de cele ale părintelui lui duhovnicesc, Antonie.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Timotei şi Mavra

Timotei şi Mavra pe cruce stau răstigniţi,
Faţă în faţă.

Chipurile lor albe
De suferinţă, prin Domnul Hristos
Unul pe celălalt se privesc,
Mai bine decât prin ochii trupeşti.

Căci suferinţa lor pe ei i-a înălţat
Mai presus de toate.

Timotei grăieşte:
„ Mavra iubită, scumpa mea,
Sora mea, trupul tău fragil mai tare ca al meu doare!
Dar să nu te laşi, scumpa mea, sora mea,
ci cu mine să stai în rugăciune!
Către Hristos al nostru
Gândurile noastre să le ţintuim.

Mavra răspunde:
„ Timoteie iubit, dragul meu,
Fratele meu, cu adevărat Duhul Domnului
Pe mine mă-ntăreşte.

Stăpânul Hristos durerea îmi alină,
Dar pe mine acum mă dor rănile tale cumplite,
O slava mea, soţul meu iubit.

Dar încă puţin, dragul meu, dulcele meu frate,
încă puţin, să îndurăm, să îndurăm până la capăt.
Din ghimpii suferinţelor noastre vor înflori trandafiri,
Iar pe tine te voi vedea binecuvântat şi plin de slavă
Între oştirile cereşti.

O, să îndurăm, să îndurăm cu bucurie, fără strigăt.

Să nu adormim de durere, scumpul meu,
Ci treji să fim;

Domnul poate veni în orice clipă -
Să nu fim ruşinaţi, în mijlocul chinului nostru.

Iată văd cerurile deschizându-se,
Iată văd comorile negrăite pregătite nouă.

Timotei către Mavra grăieşte:
„ O sora mea prea minunată,
O Mireasa Domnului meu Hristos, muceniţă slăvită!
Pe Hristos Domnul îl slăvesc!
Pe El să-L slăvim Pentru marea Sa milă!
Iată El pe noi ne-a învrednicit
de această moarte decât toate mai înaltă.

O Slavă Ţie Dumnezeul nostru, Slavă Ţie!
Celui Care pentru noi Te-ai jertfit, Slavă Ţie!
Noi acum Sufletele noastre
Întru ale Tale mâini le aşezăm.”

Cugetare

Avva Ioan cel pitic i-a întrebat pe fraţi: „Cine 1-a vândut pe Iosif?"

Şi un frate a răspuns şi a zis: „Fraţii lui."

Iar bătrânul a zis: „Nu fraţii lui, ci smerenia lui. Căci Iosif ar fi putut zice că fratele lor este, ar fi putut să strige, să se împotrivească, dar el a rămas tăcut. Deci cu adevărat smerenia lui 1-a vândut. Iar după aceea, smerenia lui stăpân al Egiptului 1-a făcut."

Pe când noi ne apărăm tot timpul de greutăţile cele exterioare, trimise nouă de către Dumnezeu sau de El îngăduite, cărora ar trebui de fapt ne predăm, adică să le îndurăm cu mulţumire şi fără murmur, supunându-ne voii Domnului. De aceea şi pierdem roadele bogate pe care le-am putea câştiga dacă am îndura greutăţile cu smerenie şi până la capăt.

Avva Pimen zice cu mare înţelepciune: „Noi am lepădat jugul cel blând şi sarcina cea uşoară, adică certarea de sine şi ne-am luat asupră-ne jugul cel greu şi sarcina cea greu de purtat a îndreptăţirii de sine."

Dar creştinul cel adevărat ştie să accepte orice greutate sau dificultate a vieţii ca plată pentru păcatele de acum sau de demult, căutând în toate să împlinească cu credinţă voia Domnului şi aşteptând cu nădejde răsplătirile cele de la sfârşit.

Luare aminte

Să luăm aminte la Domnul Hristos cel care S-a înălţat la cer:

- *La cum El Şi-a început lucrarea Sa mântuitoare pe pământ ca un lucrător obişnuit şi smerit;*
- *La cum El Şi-a desăvârşit lucrarea Sa mântuitoare pe pământ prin slăvita şi minunata Sa înălţare la ceruri.*

Predică despre cum se vor ruşina închinătorii la idoli

Cum furul când este prins se ruşinează, aşa se va ruşina şi casa lui Israil şi poporul şi regii lui şi căpeteniile lui şi prorocii lui şi preoţii lui, căci au zis lemnului: „ Tu eşti tatăl meu!" Şi pietrei i-au grăit: „ Tu m-ai născut" şi nu şi-au întors spre Mine faţa, ci spatele, iar la vreme de nevoie vor zice: „Scoală-te şi ne izbăveşte!" (Ieremia 2: 26-27).

Cu adevărat cu toţii se vor ruşina, fraţilor, cei care nu văd dincolo de lemn şi de piatră şi care în ignoranţa lor spun că omul este făcut numai din materii vegetale şi minerale şi deci împărtăşeşte soarta vegetalelor şi mineralelor.

Ei stau întorşi cu spatele la Ziditor şi nu sunt în stare să vadă nimic altceva decât zidirea, uitându-L pe Ziditorul şi zicând că nici nu există nimic decât zidirea, că eventual ea e ziditorul. Ei zic că natura a creat şi a dat naştere omului şi că de aceea omul trebuie să i se supună ei, fiind mai mic decât ea, un sclav care se ţine de poalele naturii, o verigă oarecare, sclavă lanţului naturii şi un mort în groapa tuturor morţilor naturii.

Toţi aceştia care vorbesc şi gândesc astfel sunt daţi de ruşine atunci când în ceasul de cumpănă al necazurilor vieţii încep să strige către Dumnezeu: *Scoală-te şi ne izbăveşte!*

Dar de ce strigă ei către Dumnezeu *Scoală-te!* ca şi când Dumnezeu ar dormi? Căci Dumnezeu nu stă nicicând lungit, ci veşnic în picioare: veşnic în picioare şi gata să vină în ajutorul orişicui îl cheamă, cu umilinţă şi cu credinţă, în ajutorul lui. Dar cei care sunt înamoraţi de lemn şi de piatră şi care nu nădăjduiesc niciodată decât în propriile lor forţe, în propriul lor ajutor, aceştia L-au alungat din vieţile lor, dărâmând locul de cinste din inimile lor pe care trebuia să şadă El. Şi aceştia mai îndrăznesc totuşi să strige la vremea necazului *Scoală-te!*

Dar Domnul este blând, El se scoală şi vine în ajutorul oricărui om care se pocăieşte. Să se pocăiască păcătosul cu adevărat şi aruncând departe dragostea lui de păcate să se întoarcă la Dumnezeu cu iubire, iar Domnul îi va ajuta lui.

Să se întoarcă cu spatele la lemnul cel mort şi la piatra cea nesimţitoare, iar cu faţa să se întoarcă către Dumnezeul cel Viu, iar Domnul Cel pururea viu îl va mântui. Căci Atotputernicul nu este răzbunător, nici a zidit El vreodată omul pentru moarte, ci 1-a zidit pentru viaţă.

O fraţilor, să nu căutăm prosteşte ajutorul la cele neajutorate şi nici viaţa la cele neînsufleţite. Ci să ne întoarcem cu capetele către Făcătorul Cel Viu, carele ne-a dăruit nouă o faţă mult mai strălucitoare decât a dăruit feţei pământului.

Să ne întoarcem de la întunericul soarelui care apune către lumina soarelui răsare, căci aceasta este calea mântuirii. Dar să ne grăbim, fraţilor, mai înainte ca să ne-ajungă ceasul când lumina ultimei noastre zile pe acest pământ se va cufunda în întunericul apusului.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase carele Te-ai înălţat la ceruri, înalţă într-acolo şi minţile noastre şi le curăţeşte pe ele şi le despovărează pe ele de greutatea pământului, O, Purtătorule de Lumină, Doamne! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

4 mai

Pomenirea Sfintei muceniţe Pelaghia din Tars

Pelaghia s-a născut în cetatea Tarsului din părinţi păgâni, dar bogaţi şi slăviţi. Auzind despre Hristos şi despre mântuirea sufletului de la alţi creştini, ea a ars de iubire penru Mântuitorul şi s-a făcut creştină cu de-amănuntul.

Dar acelea erau şi timpurile cumplitelor prigoane contra creştinilor. S-a întâmplat că împăratul Diocleţian însuşi a sosit la Tars. În timpul şederii împăratului acolo, fiul împăratului şi moştenitorul tronului imperial s-a îndrăgostit fără întoarcere de Pelaghia şi a voit să o ia de soţie. Pelaghia i-a răspuns prinţului prin maica ei, care era o femeie rea, că ea deja este logodită cu Mirele Ceresc, Hristos Domnul.

Apoi, fugind şi de mama ei cea rea şi de lumescul moştenitor al tronului imperial, Pelaghia 1-a căutat şi 1-a aflat pe Înaltpreasfinţitul Linus, bărbat recunoscut pentru sfinţenia vieţii lui. Acesta a povăţuit-o bine pe fecioara Pelaghia în credinţa creştină şi a botezat-o. Apoi Pelaghia a împărţit săracilor toate marile ei comori şi toate hainele cele scumpe şi s-a întors la maica ei căreia i-a mărturisit că de acum este botezată.

Aflând despre acestea şi pierzând cu desăvârşire orice nădejde de a o vedea pe sfânta fecioară soţie a lui, moştenitorul imperial s-a străpuns cu o sabie, sinucigându-se.

Maica cea rea şi-a denunţat fiica la împăratul, predându-i-o lui pentru judecată, împăratul a rămas fără grai văzând frumuseţea fecioarei şi uitând cu totul despre fiul lui, s-a aprins cu totul de necurata patimă pentru ea.

Dar de vreme ce Pelaghia nu putea fi clintită din credinţa ei, împăratul a osândit-o să fie arsă de vie în văpaia focului aprins într-un viţel de metal.

Când torţionarii au sfâşiat hainele de pe ea, Pelaghia s-a însemnat cu semnul Sfintei Cruci şi rostind rugăciuni de laudă şi slavă lui Dumnezeu, a intrat în viţelul de metal încins până la roşu de foc. Ea s-a topit acolo într-o clipeală de ochi, precum ceara. Astfel a luat cu cinste mucenicia fecioara Pelaghia, la anul 287.

Rămăşiţele oaselor ei le-a dobândit arhiereul Linus şi le-a îngropat pe un deal, sub o piatră, în timpul împăratului Constantin Copronimul (741-775), în chiar

acelaşi loc s-a ridicat o prea frumoasă biserică în cinstea sfintei fecioare şi muceniţe Pelaghia, care s-a jertfit pentru Hristos spre a fi veşnic alături de El în ceruri.

Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Silvan, episcopul Gazei

Silvan a fost mai întâi militar, dar mai târziu, mânat de dragostea credinţei lui creştine, el a intrat în oştirea Împăratului Cerurilor.

Acuzat de convertirea păgânilor la creştinism, el a fost torturat cu bestialitate iar mai apoi omorât prin tăierea capului împreună cu alţi patruzeci de soldaţi, la anul 311.

Astfel s-au făcut aceştia cu toţii cetăţeni ai Cerului.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Nichifor

La început Nichifor a fost romano-catolic, dar mai târziu el a îmbrăţişat Ortodoxia.

El a dus o viaţă de aspre nevoinţe ca monah la Muntele Athos, împreună cu înţeleptul Theolept. El a fost dascălul marelui Sfânt Grigorie Palama şi a scris o lucrare depsre rugăciunea minţii. El s-a înfăţişat cu pace înaintea Domnului în veacul al paisprezecelea.

Sfântul prea cuvios Nichifor zicea: „Adună-ţi mintea şi sileşte-o să intre în inimă şi să rămână acolo. Când mintea ta s-a întărit în inimă, ea nu trebuie să rămână goală, ci trebuie să rostească neîncetat rugăciunea: Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumneze miluieşte-mă pe mine păcătosul! Niciodată să nu îngădui ca ea să se oprească din această lucrare. Făcând astfel, tot lanţul virtuţilor se va sălăşlui întru tine: dragostea, bucuria, pacea şi toate celelalte. Şi aşa toate cererile tale care le vei aduce Domnului se vor împlini."

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Pelaghia

Pelaghia înaintea necuratului împărat
Stă la judecată ca un înger de lumină.

Împăratul cel cu chip de fiară către ea cată
Şi-i grăieşte:
„Diademă-mpărătească pe fruntea ta voi pune,

dacă tu între femei îmi vei fi soţie. "

Pelaghia vitează răspunde:
„Îngreţoşător lucru îmi este a mă-nsoţi cu un păgân.
Nicicând, împărate, nu voi fi a ta.
Ce-mi oferi? Coroană de ţarină?
Eu trei cununi de la Domnul meu am,
De la Hristos, veşnicul meu Mire.

Prima cunună-i a credinţei ce-am păzit;
A doua, a fecioriei ce-am păzit;
Şi-a treia a muceniciei mele este.

Nu mai zăbovi, hulitor împărat;
Zdrobeşte mai degrab' ăst trup de ţarină;
Zdrobeşte-l, taie-l, arde-l şi îl macină,
Ca sufletul meu mai curând la nunta-mi s-ajungă.

Ca sufletul meu mai curând
faţa Mirelui meu să O vadă,
Faţa nemuritoare a Mirelui meu,
Mântuitorului meu, Domnul."

Cugetare

Tânărul lipsit de experienţă în războiul duhovnicesc lasă pe fundul fiecărei lui fapte bune să se strecoare slava deşartă şi părerea de sine. Dar soldatul încercat în acest cumplit război, în mijlocul vâltorii luptei contra patimilor aflându-se, nici o nădejde în sine nu-şi pune, ori în faptele lui bune, ci mai vârtos sporeşte rugăciunea cu lacrimi, strigând întru ajutorul lui Dumnezeu.

Avva Matoes zicea: „Cu cât stă omul mai aproape de Dumnezeu, cu atât se vede mai păcătos."

El mai zicea: „Când eram tânăr, gândeam câteodată că am făcut vreun bine; acum că sunt bătrân, văd că nici măcar un bine nu am lucrat cu adevărat vreodată."

Dar oare nu zis-a însuşi Domnul nostru: ***Nimeni nu este bun decât numai Unul Dumnezeu (Matei 19: 17). Deci dacă bun nu este nimeni decât numai Unul Dumnezeu, izvorul a tot binele, atunci cum ar putea fi bună vreo faptă care nu vine chiar de la Dumnezeu? Şi cum ar putea cineva care lucrează vreo faptă bună să şi-o atribuie sieşi, iar nu lui Dumnezeu? Şi dacă aşa stau lucrurile, atunci în ce se va putea lăuda vreodată omul cel muritor? În nimic, decât numai în Domnul şi în bunătatea Lui!***

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos care S-a înălţat la ceruri:

- *La cum, prin sfântă înălţarea Lui, El Şi-a arătat firea Sa dumnezeiască şi puterea;*
- *La cum, prin sfântă înălţarea Lui la ceruri, El îi descoperă omului că mai există şi o altă lume şi o altă viaţă: o lume a celor cereşti şi o viaţă a celor cereşti.*

Predică despre idolatrie şi adulter

Şi deşi am lăsat pe fiica lui Israel cea necredincioasă pentru atâtea fapte de desfrânare şi i-am dat carte de despărţire, am văzut că necredincioasa ei soră, Iuda, nu s-a temut, ci, s-a dus şi ea să se desfrâneze. Şi prin neruşinarea desfrânănlor ei a pângărit ţara şi s-a desfrânat cu pietrele şi cu lemnele (Ieremia 3: 8-9).

Dar ce fel de adulter au comis poporul lui Israel şi al lui Iuda cu lemnele şi cu pietrele? Ei au comis adulterul închinării la idoli făcuţi din lemn şi din piatră. Dar mai înainte de acest păcat, ei au comis altul: ei s-au întors cu spatele la închinarea Adevăratului Dumnezeu, a Dumnezeului Celui Viu, a Dumnezeului Unul.

Dar de ce se numeşte această idolatrie desfrânare, adică adulter? Pentru că mai întâi ei fuseseră legaţi cu dragoste de Dumnezeul Cel Viu şi Adevărat, de Dumnezeul Cel Unul, dar mai după aceea ei au trădat această legătură a iubirii şi şi-au dat inimile după dumnezei străini făcuţi din piatră şi din lemn. De aceea numeşte Dumnezeu desfrânarea lor adulter.

Dar oare această învinuire a Domnului este valabilă doar pentru timpurile acelea sau şi pentru ale noastre? Şi oare numai pentru poporul lui Israel şi al lui Iuda şi nu şi pentru poporul nostru, al creştinilor? Din nefericire, chiar şi în ziua de astăzi mulţi creştini merită deplin această învinuire a lui Dumnezeu. Căci

oricine şi-a lăsat inima rece la Adevăratul Dumnezeu, la Domnul cel Viu şi cel Unul, şi şi-a aprins dragostea pentru cele mai de jos, pentru lucruri făcute din lemn şi din piatră şi făpturi muritoare şi putrezitoare, oricine a decăzut astfel comite adulter şi îşi atrage asupra sa meritata învinuire a lui Dumnezeu. Astfel, această învinuire a Domnului este la fel de valabilă astăzi precum a fost atunci şi cu mult mai grea, căci atunci oamenii păcătuiau fără să îl fi cunoscut pe Hristos, pe când oamenii cei de acum după ce L-au cunoscut pe El.

O, fraţilor, până când vom mai lăsa această necurată desfrânare să se târâie pe pământ? Pină când va mai puţi pământul de la această desfrânare a omenirii care se desfrânează cu idoli de lemn şi de piatră, de argint şi de aur, de carne şi de sânge? Oare nu prefăcut-a Atotputernicul Hristos toţi aceşti idoli în praf şi în cenuşă? De ce se mai pleacă unii dintre creştini astăzi să-şi facă iar idoli din acest praf şi cenuşă? Aceasta din pricina minciunii diavoleşti şi a propriei lor înşelări de sine.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele Te-ai înălţat la ceruri, apără-ne pe noi de împresurarea minciunii diavoleşti şi a înşelării cu care ne înşelăm noi singuri. Păzeşte-ne pe noi cu Sfântă Crucea Ta de necuratele şi cele de ruşine desfrânări cu idolii cei căzuţi. Ajută-ne, ajută-ne nouă, Doamne Iisuse Hristoase să ne închinăm numai Unuia Ţie, Domnului Celui Viu, Unul şi Adevărat, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

5 mai

Pomenirea Sfintei mari muceniţe Irina

Irina era din cetatea Magedon din regiunea Balcanilor şi a trăit în vremurile apostolice.

Tatăl ei, Licinius, făcea parte din mica nobilime. Unii cred că el era slav. Irina s-a născut păgână, din părinţi păgâni.

Penelopa - căci acesta era numele cu care se născuse - a aflat despre credinţa creştină de la profesorul ei Appelianus. Sfântul Timotei, ucenicul Sfântului apostol Pavel, a botezat-o pe ea şi pe toţi slujitorii curţii ei şi i-a dăruit spre lectură Epistolele Sfântului apostol Pavel.

Refuzând căsătoria, ea 1-a înfuriat pe tatăl ei, care a vrut să o tortureze din cauza aceasta. Dar la urmă ea însăşi 1-a convertit pe tatăl ei la creştinism în chip minunat.

Irina a fost dată la chinuri cumplite sub patru împăraţi (între care tatăl ei nu se numără), dar Dumnezeu a apărat-o în tot acest timp prin sfinţii Lui îngeri.

Regele Sedechia a îngropat-o până la gât într-o groapă umplută cu şerpi şi cu scorpioni, dar îngerul Domnului a omorât toate scârboasele jivine şi a păzit-o pe sfânta fecioară muceniţă întreagă.

Apoi regele a încercat să o taie în două cu fierăstrăul, dar fierăstrăul s-a frânt de trupul ei ca şi când trupul ar fi fost de marmură.

Apoi acelaşi rege a legat-o de o roată de moară sub o moară de apă şi a dat drumul şuvoiului de apă, nădăjduind că aşa fecioara muceniţă se va îneca. Dar apa nu a curs, ci a stat pe loc, iar fecioara a rămas vie şi nevătămată.

Regele Sapor, fiul regelui Sedechia i-a pus în picioare încălţăminte de fier, i-a încărcat în spate un sac de nisip, a înhămat-o la o căruţă şi a pus să fie mânată ca un animal cale lungă dincolo de cetate.

„Cu adevărat sunt ca o vită înaintea Ta, O Doamne!" a rostit muceniţa, alergând legată în urma torţionarilor ei. Dar îngerul Domnului a cutremurat pământul, iar pământul s-a deschis şi i-a înghiţit pe chinuitori.

Supravieţuind tuturor torturilor celor bestiale de minte diavolească născocite, prin care minuni mii de păgâni au lepădat păgânismul şi au alergat la Hristos crezând şi botezându-se. Irina a intrat în cetatea lui Callinicus, pentru predicarea Evangheliei.

Regele de atunci al cetăţii, Numerian, a voit să o omoare în acest fel: el a aruncat-o consecutiv în trei tauri din metal încins. Dar ea nu a murit, ci păzită de Dumnezeu fiind, a rămas de fiecare dată vie şi nevătămată. Mulţi au văzut aceste minuni şi au crezut în Unul Dumnezeu.

Eparhul Vavdonos a luat-o în cetatea Constantina, unde gândea să o omoare punând-o pe grătare încinse de fier. Dar nici aceasta nu a reuşit să pună capăt vieţii Sfintei Irina, care şi de această dată a adus popor nenumărat la Hristos.

La sfârşit Irina a sosit la cetatea Mesembria, unde a fost omorâtă de regele Sapur, dar Dumnezeu a înviat-o de la moarte la viaţă. Regele şi mulţi din popor, văzând aceasta, au crezut în Hristos şi s-au botezat.

Aşa, prin suferinţele ei sângeroase şi minuni peste minuni lucrate de Dumnezeu prin viteaza muceniţă, au ajuns la Hristos prin ea peste o sută de mii de păgâni.

În cele din urmă Sfânta muceniţă Irina s-a întins într-un sicriu şi i-a poruncit lui Appelianus să-1 închidă. După patru zile, când au deschis sicriul, au văzut că trupul Irinei nu mai era în el.

Aşa a proslăvit-o Dumnezeu în veci pe Sfânta, prea minunata, mare muceniţă Irina, care a jertfit tot şi a îndurat toate ca Dumnezeu să Se prea slăvească între oameni.

Pomenirea Sfinţilor Martin şi Heraclius

Martin şi Heraclius erau amândoi slavi. Ei au fost prigoniţi de ereticii arieni în Iliria. Aruncaţi în exil, aceşti doi cavaleri ai Ortodoxiei şi-au încheiat cu cinste vieţile lor pământeşti în veacul al patrulea, strămutându-se la curţile veşnice ale împăratului Hristos.

Cântare de laudă la Sfânta mare muceniţă Irina

Penelopa fiica regelui şade la fereastră,
Când trei păsări în şir zboară repede spre ea.

Prima este o porumbiţă ca laptele de albă,

În cioc cu o ramură de măslin;
A doua este un vultur, purtând într-al său ciont
Cunună aleasă de flori.
Iar a treia un corb este, cu o viperă rea
Ţintuită în ciocu-i.

Penelopa pe slujnice-ntreabă ce semn va fi fiind acesta.
Dar slujnicele tac; nici una nu poate răspunde;
Ele însele nedumerite sunt de uimire.

Dar bătrânul Appelian spune: „Noi toţi
oameni muritori suntem,
Însă către bătrânul tău dascăl
Pleacă-ţi urechea, Penelopo,
Frumoasă copilă:
Prin aste semne, cu limpede slovă
Duhul Domnului însuşi către tine grăieşte:
Pace arată porumbiţa, seninătatea ta,
Căci tu te vei numi Irina;
Rămurica de măslin este harul Domnului
ce se varsă peste tine;
Vulturul biruitor este precum tu ca un vultur
Patimile-ţi vei birui;
Iar cununa de flori e slava şi dulceaţa cerească;
Corbul cu viperă-n cioc întunecatul duh este
Şi a lui răutate,
Pe care tu prin răbdare tare îl vei birui."

Irina ascultă şi inima-i tresare.
Ea hotărăşte pe sine să se dea
Pentru mântuitoarea credinţă,
cu jertfire întreagă.

Ea făgăduinţa nestrămutat până la capăt îşi duce,
Iar Dumnezeu ajutându-i, însuşi i-o împlineşte.

O, Stăpâne Doamne, pentru rugăciunile ei sfinte,
Miluieşte-ne pe noi, păcătoşii.

Cugetare

Rugăciunea care este doar din cuvinte nu ajută dacă ei nu i se va alătura şi inima. Dumnezeu nu ascultă decât rugăciunile fierbinţi, care sunt doar cele din inimă.

Odată Avva Zoii din Thebaida se întorcea de la Muntele Sinai şi a întâlnit un monah care i s-a jeluit de marea secetă pe care o suferea el împreună cu fraţii lui la a lor mânăstire.

Avva Zoii 1-a întrebat: „Dar de ce nu vă rugaţi pentru aceasta lui Dumnezeu?"

Iar monahul a zis: „Noi ne-am rugat şi am cerut, dar tot nu a plouat."

Iar bătrmul Zoii a zis: „Vădit este că nu vă rugaţi din inimă. Oare vreţi să vă arăt că aşa este?"

Şi atunci Avva a ridicat mâinile la ceruri şi s-a rugat. Atunci a început să curgă pe pământ ploaie din belşug.

Văzând acestea, monahul înspăimântat de uimire căzu cu faţa la pământ şi se închină înaintea Avvei, dar Avva, temându-se de slava cea de la oameni, fugi de acolo.

Domnul însuşi grăieşte: ***Cereţi şi vi se va da vouă (Luca 11: 9).*** Însă buzele cele pline de rugăciune nu ajută dacă în ele nu se află şi inima. Inima să se umple de rugăciune, chiar dacă buzele vor fi tăcute. Şi atunci Dumnezeu va auzi şi va împlini degrabă. Căci Domnul iubeşte rugăciunile cele din inimă ale oamenilor.

Luare aminte

Să luăm aminte la Stăpânul Hristos carele S-a înălţat la ceruri:

- *La cum, prin înălţarea Lui, El a arătat slăvit desăvârşire a tuturor lucrărilor Lui pe pământ, de-a lungul celor treizeci şi trei de ani;*
- *La cum, prin înălţarea Lui, El ne învaţă şi pe noi cum să ne direcţionăm sensul tuturor faptelor şi lucrărilor vieţii noastre către Cer, iar nu către pământ.*

Predică despre cereasca nuntă a sufletelor oamenilor

Întoarceţi-vă, voi copii căzuţi de la credinţă, zice Domnul, că M-am unit cu voi (Ieremia 3: 14).

Sufletul omului este mireasa, iar Domnul cel Viu şi Atotputernic este mirele sufletului omenesc. Domnul o îmbracă pe mireasă Lui, sufletul omenesc, cu lumină şi o hrăneşte cu harul Lui. Iar sufletul, al cărui mire este Dumnezeu, dă naştere la copii mulţi în forma celor multe şi frumoase lucrări ale virtuţii. Căci sufletul singur nu poate da naştere nici măcar unei singure fapte virtuoase.

Faptele virtuoase nu se pot naşte decât în sufletul cel făcut roditor de Dumnezeu. Pe de altă parte, sufletul însămânţat de cele lumeşti fie rămâne sterp fie dă naştere la păcate şi la vicii. De aceea le zice Domnul oamenilor *M-am unit cu voi.*

Dacă sufletul omenesc ar cunoaşte cine este Acela cu care s-a unit, el nu ar mai rătăci şi nu s-ar mai omorî pururea cu desfrânările, prefăcându-se în noroi.

Dumnezeu este Mirele Cel credincios al sufletului omenesc. El nu-Şi trădează niciodată mireasa, care este sufletul omenesc. Dragostea lui pentru el niciodată nu se răceşte, câtă vreme sufletul însuşi nu se întoarce de la El, aruncându-se în desfrânări, în adulter. Dar chiar şi atunci Dumnezeu nu părăseşte sufletul cu totul, ci îl caută şi îl întoarce de la căile pierzării.

Întoarceţi-vă, zice Domnul sufletelor omeneşti, *întoarceţi-vă* şi vă voi ierta, întoarceţi-vă şi vă voi primi pe voi, ne zice mereu Domnul.

Cei care s-au pocăit cu amar pot să dea mărturie de cât de mare este milostivirea lui Dumnezeu. Ei pot să dea mărturie de cât de răbdătoare este dragostea lui Dumnezeu către păcătoşi, chiar şi în ultimul ceas al vieţii lor.

Dumnezeu este credincios în iubirea Lui, El nu se grăbeşte la răzbunare împotriva sufletului celui adulter. El pururi luptă să refacă în om sentimentul ruşinii pe care sufletul adulter al omului 1-a pierdut din cauza nesimţirii păcatului. Ruşinea această sfântă duce la pocăinţă, pocăinţa duce la dobândirea stării celei dintâi, care la rândul ei reface unirea cea dintâi a dragostei şi fidelităţii faţă de Dumnezeu.

O, Stăpâne Doamne Atotputernice Iisuse Hristoase, dă-ne nouă rodirea sufletelor noastre spre toată roada cea bună şi îmbelşugată prin dragostea Ta, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

6 mai

Pomenirea Sfântului, dreptului şi mult-pătimitorului proroc Iov

Sfântul şi dreptul Iov era din fiii lui Isav, a cincea generaţie după Avraam. El a trăit la marginea dintre Arabia şi Idumeea, cu aproape două mii de ani înainte de Mântuitorul Hristos.Numele tatălui lui era Zaret, iar al maicii sale Vosora. Numele lui mai întreg era însă Iovav.

Iov a fost un bărbat cinstit, drept şi temător de Dumnezeu şi de asemenea foarte bogat, în anul al şaptezeci şi nouălea al vieţii sale Dumnezeu a îngăduit să cadă asupra lui cumplite ispite aduse de Satan, aşa cum ni se spune în amănunţime în Cartea Iov din Sfânta Scriptură a Vechiului Testament. Într-o singură zi, Iov şi-a pierdut toată uriaşa sa avere şi în aceeaşi zi i-au murit toţi fiii şi fiicele. După aceea el însuşi a căzut în nişte boli cumplite, trupul lui prefăcându-se tot într-o rană din cap până în picioare. El, odinioară cetăţeanul cel slăvit, zăcea acum pe grămada de gunoi din afara cetăţii, curăţindu-şi cu un beţigaş puroiul ce supura mereu din ranele lui.

Dar Iov nu a murmurat împotriva lui Dumnezeu, nu a păcătuit nici cu inima şi nici cu buzele sale, ci a îndurat tot chinul cu răbdare până la sfârşit. De aceea i-a răsplătit lui Dumnezeu dar peste dar, căci i-a întors deplin sănătatea şi i-a dat bogăţii încă şi mai mari decât avusese înainte, dăruindu-i chiar să i se nască alţi şapte fii şi trei fiice, adică tot atâţia copii câţi îi muriseră.

Sfântul şi dreptul Iov a trăit încă 170 după această mare încercare, ajungând până la vârsta de 248 de ani. În toţi anii vieţii lui pe pământ dreptul Iov a adus neîncetată slavă lui Dumnezeu.

Sfântul şi dreptul proroc Iov este socotit de toată creştinătatea a fi ca pilda omenească supremă de suferinţă şi răbdare în încercările de Dumnezeu trimise sau îngăduite asupra oamenilor.

Chinurile dreptului Iov prefigurează Patima Mântuitorului.

Pomenirea Sfântului mucenic Varvar

Acest Varvar a fost soldat în armata romană, în vremea lui Iulian, apostatul. Când Bacchus, comandantul împăratului, a pornit cu armata romană împotriva francilor, în ea se afla şi acest soldat Varvar, care în ascuns era creştin.

În bătălie, din armata francilor s-a ridicat un oarcare viteaz, asemenea lui Goliat cel din vechime, care i-a provocat pe romani să scoată şi ei un viteaz de al lor cu care acesta să lupte şi învingând unul, să se pună astfel capăt bătăliei. Comandantul Bacchus 1-a ales pe Varvar.

Varvar a făcut rugăciune fierbinte în inimă către Domnul Dumnezeu, a ieşit şi 1-a răpus pe uriaş. De aceea armata francă, care nu se aştepta la înfrângere, s-a înspăimântat şi s-a risipit, fugind în dezordine. Comandantul apoi a poruncit pregătirea unei sărbători mari şi de asemenea aducerea de jertfe idolilor. Dar în timpul aducerii acestor necurate jertfe, Bacchus a aflat că Varvar se ţine departe.

Fiind întrebat de ce, Varvar a declarat, pentru că este creştin. Comandantul a adus toate acestea la cunoştinţa împăratului, iar împăratul a trimis poruncă ca Varvar să fie dat la chinurile cele cumplite.

Varvar le-a îndurat pe toate cu o vitejie ne mai întâlnită şi cu o linişte mai presus de înţelegere. În timpul torturilor lui s-au făcut minuni mari şi mulţi ostaşi care au fost martori la ele au trecut la credinţa creştină. Printre ei s-a numărat însuşi comandantul Bacchus, cu Callimachus şi cu Dionisie. Toţi trei aceştia au fost decapitaţi pentru numele lui Hristos, iar după ei a fost omorât şi Varvar, tot prin decapitare, la anul 362.

Sufletele lor s-au înălţat la ceruri şi s-au sălăşluit la curţile cele veşnice ale lui Hristos, împăratul Nemuririi.

Pomenirea Sfântului Varvar, tâlharul

După ce a comis nenumărate nelegiuiri şi crime Varvar acesta a venit intru pocăinţă cu plâns mult şi în primii trei ani ai pocăinţei sale şi-a luat asupra sa să meargă numai pe brânci, în patru labe şi să mănânce cu câinii.

Apoi, în următorii doisprezece ani el şi-a luată asupră-şi să viețuiască singur în adâncul pădurii gol de haine, fără acoperiş şi fără nici o hrană, afară de iarbă şi frunze.

Sfinţii îngeri ai lui Dumnezeu i-au vestit atunci că iertate au fost păcatele lui în ceruri.

Unii neguţători, călătorind prin acea pădure, 1-au văzut pe Varvar de departe şi crezând că este animal, iar nu om, 1-au săgetat cu arcul.

Murind, Varvar i-a rugat mult să vestească primului preot al lui Dumnezeu ce le va ieşi în cale, cele despre el. Preotul a sosit şi 1-a îngropat pe Varvar cu cinste.

Din trupul lui a început să curgă mir binemiresmat, care vindeca felurite boli şi dureri ale oamenilor.

Cântare de laudă la dreptul Iov, mult pătimitorul rob al Domnului

Să-mi spui mie, frate, câtă suferinţă poţi îndura,
Iar eu te voi înştiinţa în ce măsură eşti om adevărat.

Pe dreptul Iov, bogat şi plin de slavă,
Satan l-a aruncat pe o grămadă de gunoi,
Acoperindu-l cu bube din cap până-n picioare.

El cumplită privelişte era şi câinilor şi oamenilor.
Toate avuţiile lui într-o singură zi au pierit,
Afară de a sa credinţă şi răbdare.
Cu aste două arme însă
el cu adevărat pe hidosul Satan l-a nimicit.

Dumnezeu din cer a privit la inegala bătălie,
Iar la urmă celui drept victoria i-a dăruit.

Cu victoria El i-a dăruit şi toate celelalte
Multe bogăţii mai întâi pierdute,
Şi din belşug i-a dăruit,
Pe invidiosul satan crăpându-l astfel desăvârşit.

Cugetare

Avva Isaia zicea despre sine: „Mă văd pe mine ca un cal ce umblă fără călăreţ. Oricine îl află, îl încălecă şi îl mână unde pofteşte. Când descalecă unul şi pleacă, un altul vine şi face asemenea, şi tot aşa."

Acest mare nevoitor, despre care toţi spuneau cu uimire că a atins desăvârşirea, grăia acestea despre sine ori din marea smerenie, ori din aducerea amintea timpului din viaţa lui în care fusese nedesăvârşit.

Principalul este că aceste cuvinte sunt adevărate raportate la fiecare creştin care umblă, duhovniceşte vorbind, fără frâu şi la voia întâmplării. De îndată ce o patimă îl descalecă pe un astfel de om, o alta îi ia locul. De îndată ce vreuna îl plictiseşte şi îl oboseşte, lăsându-1 deznădăjduit, o alta îl încalecă cu speranţa deşartă că aceasta îi va aduce fericirea.

Un astfel de om duce lipsă de călăreţul care să îl ducă pe calea cea dreaptă a adevăratei destinaţii, fără nici o abatere la dreapta sau la stânga. Iar călăreţul care trebuieşte unui astfel de „cal," singurul prietenos şi binevoitor ce trebuie întâmpinat cu bucurie nu este altul decât duhul creştinesc cel sfânt şi puternic.

Luare aminte

Să luăm aminte la înălţarea la ceruri a Domnului nostru Iisus Hristos:

- *La cum mai întâi El a înviat cu trupul, iar apoi S-a şi înălţat cu trupul;*
- *La cum după moartea oamenilor drepţi mai întâi sufletele lor se înalţă la ceruri, câtă vreme trupurile lor rămân în pământ şi aşteaptă învierea cea de obşte, prefacerea lor intru duhovniceşti cea de obşte şi înălţarea cea de obşte.*

Predică despre puterea pe care Dumnezeu a dat-o cuvintelor prorocilor

***De aceea, aşa zice Domnul Dumnezeul puterilor:„ Pentru că voi grăiţi asemenea vorbe, iată voi face cuvintele Mele foc în gura ta, iar pe poporul acesta îl voi face lemne şi-l va mistui focul acesta* (Ieremia 5: 14).**

Vedeţi, fraţilor, că efectul cuvintelor lui Dumnezeu este diferit, în funcţie de cât de diferiţi sunt şi oamenii care îl ascultă. Cuvântul lui Dumnezeu este ca focul de care se bucură omul cel ce a obosit de îngheţul şi frigul acestei lumi; dar cuvântul lui Dumnezeu este şi ca focul cel care îl arde pe păcătosul care s-a prea încălzit de această lume stricăcioasă şi deşartă.

Sfinţii noştri părinţi cei încercaţi ne-au lăsat dovezi tari că numai Numele lui Hristos, cel care aduce bucuria, puterea şi răcorirea credincioşilor, poate să ardă duhurile necurate ca şi un foc viu. Aşa stau lucrurile şi cu orice cuvânt rostit de

Dumnezeu. Pentru unii el aduce alinare, pentru alţii, nervozitate; unora le potoleşte mânia, pe când altora le-o sporeşte; pe unii îi face să se umple de uimire plină de reverenţă, iar pe alţii de obrăznicie şi dispreţ.

Celor sănătoşi cuvântul lui Dumnezeu le este ca mierea; iar celor cu duh nesănătos, le este ca pelinul.

Dar de ce să fie făcuţi oamenii ca nişte lemne pe care să le mistuie focul? Oare sunt oamenii vinovaţi dacă bătrânii cei fără de Dumnezeu şi prorocii mincinoşi îi înşeală şi îi duc la pierzare? Răspuns: cu adevărat, oamenii nu sunt la fel de vinovaţi precum sunt bătrânii poporului şi prorocii, cu toate acestea şi ei sunt vinovaţi într-o măsură nu mică.

Căci poporul cel simplu nu este niciodată lipsit de către Dumnezeu de lumina conştiinţei, de putinţa de a distinge limpede între bine şi rău; această lumină vine la popor prin intermediul propriei lor conştiinţe şi prin predicarea Cuvântului lui Dumnezeu. Astfel, poporul are putinţa să vadă şi să nu urmeze cu orbire povăţuitorilor celor orbi, care îi duc pe cărări străine, înstrăinându-i de Dumnezeu şi de Legea Lui.

Fraţilor, Dumnezeu drept este, El cunoaşte măsura greşelilor fiecăruia, El nu îngăduie ca cel ignorant şi foarte mic să ia aceeaşi pedeapsă ca cel foarte mare şi foarte învăţat.

O, Atotvăzătorule Sfinte Doamne, cela ce cunoşti inimile şi rărunchii, ajută-ne nouă şi nu ne lăsa pe noi să fim povăţuitori orbi altora sau următori orbi orbilor, ci ne întăreşte inimile că de suntem povăţuitori sau povăţuiţi, doar Ţie şi numai Ţie să-Ţi urmăm ca robi credincioşi pururea, Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

7 mai

Pomenirea semnului cinstitei Cruci, care s-a arătat pe cer la Ierusalim, în zilele împăratului Constantin, fiul marelui Constantin

În timpul împăratului Constanţius, fiul Sfântului Constantin cel mare, şi al patriarhului Chiril al Ierusalimului, ***cinstita Cruce s-a arătat pe cer la Ierusalim începând de la ora 9 dimineaţa, întinzându-se de la Golgota şi până la Muntele Măslinilor. Această Cruce era mai strălucitoare decât razele soarelui şi mai frumoasă decât orice curcubeu.***

Toate popoarele din Ierusalim, credincioşi şi necredincioşi, şi-au lăsat lucrul lor şi au privit la această minune cerească şi dumnezeiască cu frică şi uimire mare.

Mulţi necredincioşi s-au convertit la Credinţa creştină şi mulţi arieni au lepădat necurata lor erezie, întorcându-se la Biserica Ortodoxă.

Despre acest semn patriarhul Chiril i-a scris în scrisoare împăratului Constanţius, care avea înclinaţii către arianism.

Arătarea acestui semn s-a întâmplat în ziua de 7 mai a anului 357. Astfel, această minune a arătat că Ortodoxia şi credinţa creştină nu sunt teoretizări lumeşti ale minţii celei omeneşti, ci ele sunt puterea lui Dumnezeu, arătată prin semne mari şi prin minuni.

Pomenirea Sfântului mucenic Acachie

Sfântul Acachie a fost ofiţer în armata romană în timpul împărăţiei lui Maximian.

Răspunzând înaintea chinuitorilor pentru nădejdea lui în Hristos, el a zis că a primit-o de la scumpii şi credincioşii lui părinţi şi de asemenea de la vederea aievea a celor multe minuni petrecute la moaştele sfinţilor Lui.

Îndurând cu vitejie uimitoare chinuri mari, la care a fost dat în cetatea Pyrrinthus din Tracia, mucenicul Acachie a fost adus la Bizanţ. Aici el a fost schingiuit şi mai bestial, fiind la urmă ucis prin tăierea capului.

El a luat cu cinste cununa muceniciei şi s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale Împăratului Slavei la anul 303.

Pomenirea prea cuvioşilor Sfinţi părinţi din Georgia

În veacul al şaselea, la două sute de ani după ce Sfânta Nina, luminătoarea Armeniei predicase Evanghelia în Georgia, s-a arătat lui Ioan, nevoitorului din Antiohia, însăşi Sfânta, prea curata de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioară Maria: ea i-a poruncit să îşi aleagă doisprezece ucenici şi să meargă în Georgia spre a întări acolo poporul în credinţa creştină.

Nevoitorul Ioan, antiohianul a pornit imediat la faptă, după această dumnezeiască arătare. Sosind în Georgia, aceşti sfinţi părinţi misionari au fost întâmpinaţi cu cinste de regele Georgiei şi de catholicosul Eulalie, ei începând imediat cu multă dumnezeiască râvnă predicarea lor.

Poporul se aduna în jurul lor cu sutele, iar sfinţii îi povăţuiau în Sfânta Credinţă cu înţelepciune mare şi cu mari minuni. Căpetenia acestor iubitori de Hristos părinţi era Sfântul Ioan Zedazeni, iar numele ucenicilor lor sunt: Aviv, Antonie, David, Zenon, Tadeu, Iesei, Isidor, Iosif, Mihail, Pyrrhus, Ştefan şi Sio.

Cu râvnă apostolică aceştia cu toţii au întărit credinţa creştină în Georgia, au întemeiat mânăstiri şi au lăsat după ei mulţime de fii duhovniceşti care să ducă mai departe făclia credinţei şi lumina învăţăturii.

Ei s-au învrednicit astfel de slavă mare în ceruri şi putere pe pământ.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Acachie

Acachie, oşteanul Celui Preaînalt, se pregăteşte de moarte,
Cu sufletul bine miresmat de tămâia rugăciunii.

Păgânul judecător îl întreabă:
„De ce nu-i mântuie Hristos
pe credincioşi de aste chinuri?
De ce nu-i trăzneşte pe chinuitori,
Din moment ce îl numiţi Atotputernic?"

Mucenicul îi răspunde liniştit:
„Deoarece mult milostiv Stăpânul Hristos este,
mult îndurat şi mult milosârd.
El cu răbdare aşteaptă întoarcerea păcătosului,
Iar de la credincioşi, răbdare întru suferinţă.

Cum s-ar mai vedea milostivirea Lui,
Dacă îndată pe păcătoşi i-ar pedepsi?
Iar credincioşii cum ar mai da pe faţă puterea Lui
Dacă întru răbdare chinurile pentru El nu le-ar suferi?
Făclie luminoasă a răbdării-ntru chinuri cum ar mai străluci ei lumii? "

Zicând acestea Acachie tăiat este,
Iar sufletul lui se sălăşluieşte în Rai.

Cugetare

„Recunosc că datoria mea este mai mare, pentru că mie mi s-a iertat mai mult. Am fost chemat la preoţie din lumea magistraturii şi funcţiilor publice; de aceea mă arăt nerecunoscător dacă iubesc într-o măsură mai mică decât aceea în care am fost iertat." Acestea sunt cuvintele Sfântului Ambrozie, care a fost chemat de Dumnezeu pe neaşteptate să-şi schimbe vocaţia şi din judecător în tribunalele acestei lumi, să se facă arhiepiscop al Bisericii lui Hristos.

Prin aceste cuvinte sfântul arată cu cât mai mare este vocaţia preoţească faţă de chemările cele lumeşti, cum a venit el la vocaţia preoţească prin chemarea lui Dumnezeu şi cum el, cel chemat, datorează mulţumită veşnică lui Dumnezeu.

Toţi sfinţii au socotit datoria lor de mulţumire lui Dumnezeu ca fiind datoria lor principală. Neîncetata mulţumire lui Dumnezeu este sămânţa nobilă din care, în condiţiile în care este udată de lacrimile pocăinţei neîncetate, rodeşte cea mai frumoasă roadă: dragostea faţă de Dumnezeu.

Luare aminte

Să luăm aminte la Pogorârea Sfântului Duh asupra Sfinţilor apostoli:

- *La cum apostolii şedeau la rugăciune, cu toţii în acelaşi duh;*
- *La cum deodată s-a făcut sunet mare din ceruri ca un vânt care suflă cu putere.*

Predică la cum binele se ia de la oameni din cauza păcatelor

Fărădelegile voastre au schimbat aceasta şi păcatele voastre au depărtat acest bine de la voi (Ieremia 5: 25).

Dacă nu prisoseşte între voi binele, o oamenilor, înţelegeţi atunci că între voi prisoseşte din belşug păcatul! Căci iată păcatele voastre au depărtat binele de la voi. O oamenilor, dacă doriţi bine pentru voi, atunci lepădaţi păcatul şi nu mai păcătuiţi! Atunci de abia veţi începe să vă mişcaţi spre binele pe care îl doriţi, iar binele va veni înspre voi şi nu va mai pleca de la voi niciodată.

O, omule, dacă nu ai binele, înseamnă că ai din belşug păcatul! Căci binele nu se poate sălăşlui laolaltă cu păcătuirea, tot aşa cum întunericul şi lumina nu pot sta împreună la un acelaşi loc şi în acelaşi timp. Când pleacă lumina, atunci întunericul se împuterniceşte înăuntru, iar dacă va pleca întunericul, atunci va străluci lumina. Astfel, păcatul şi binele se pot înlocui unul pe celălalt, dar ele nu pot locui niciodată împreună.

O fraţilor, *păcatele voastre au depărtat acest bine de la voi.* Aceste cuvinte nu s-au grăit doar de către un singur proroc către doar un singur popor; ci mai curând toţi prorocii cei adevăraţi au grăit aceste cuvinte către popoarele lor. Prorocii mincinoşi gâdilă conştiinţele poporului celui păcătos cu păcatele, contribuind şi mai mult la îndepărtarea binelui din rândurile lui. Dar adevăraţii proroci osândesc păcatele poporului, căci ei înşişi, fiind în bine, nu pot tolera răul pe care îl văd în popor ci strigă împotriva lui, astfel încât binele cel de la Dumnezeu să ajungă şi în inimile poporului.

Căci dacă stupul începe să se împută, cum se vor mai înghesui albinele în el ca să-şi depună mierea lor? Ele nu vor mai intra! Şi dacă albinele care sunt nişte biete insecte lipsite de raţiunea omenească refuză să intre într-un stup putred, plin de fum, atunci cum va accepta Duhul Domnului, Raţionalitatea cea dumnezeiască, să se sălăşluiască în sufletul cel infect al omului, plin de tot fumul necurăţiei? Iar Duhul Adevărului este Vistiernicul şi Dătătorul singurului bine adevărat.

O, Stăpâne Doamne Duhule Adevărate, ajută poporului Tău cu puterea Ta nebiruită, ca să scoată afară tot păcatul de la sufletele lor ca să se sălăşluiască întru ele puterea Ta de viaţă făcătoare şi toată vistieria bunătăţilor, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

8 mai

Pomenirea Sfântului apostol şi evanghelist Ioan

Sărbătorirea principală a acestui mare apostol şi evanghelist este la 26 septembrie. Astăzi însă, în 8 mai, se prăznuişte minunea ce s-a lucrat la sfântul său mormânt.

Când Ioan era în vârstă de peste una sută ani, el şi-a luat cu sine şapte dintre ucenicii săi, a ieşit afară din cetatea Efesului şi le-a poruncit celor şapte să sape o groapă în formă de cruce. Apoi bătrânul şi sfântul apostol s-a întins în acea groapă în formă de cruce şi a poruncit să fie acoperit cu pământ.

Mai târziu, când credincioşii au deschis mormântul Sfântului Ioan, ei nu au mai găsit acolo trupul lui.

În ziua de 8 mai a fiecărui an, din acest mormânt se ridică o pulbere care vindecă pe bolnavi de feluritele lor boli.

Pomenirea Sfântului cuvios Arsenie cel mare

Acest slăvit sfânt s-a născut într-o familie de mari patricieni din Roma cea veche. El primise cea mai aleasă educaţie, făcând în continuare cele mai strălucite studii de filosofie şi toate ştiinţele seculare din vremea lui, îmbunătăţindu-se de asemenea şi în cunoaşterea cea duhovnicească.

La urmă, lepădând toată deşertăciunea lumii, el s-a închinat pe sine cu desăvârşire slujbei Bisericii, fiind hirotonit diacon în una din bisericile mari din Roma.

Celibatar, retras, liniştit şi extraordinar de evlavios, el a gândit să vieţuiască astfel întreaga lui viaţă. Dar pronia cerească a lui Dumnezeu i-a îndreptat paşii vieţii în alt fel.

Împăratul Teodosie 1-a luat pe acest mare Arsenie ca să fie tutorele şi învăţătorul fiilor lui, Arcadie şi Honorie şi 1-a numit de asemenea în rangul cel înalt de senator la Constantinopole, înconjurându-1 de toate bogăţiile, onorurile, şi luxul. Toate acestea însă mai mult îngreunau inima lui Arsenie decât să i-o bucure.

S-a întâmplat odată că tânărul Arcadie a comis o faptă rea, pentru care Arsenie, în calitate de preceptor al său, a trebuit să-1 pedepsească după gravitatea faptei.

Tânărul cel jignit a plănuit atunci un plan diabolic de răzbunare. Când Arsenie a aflat despre acest plan murdar, el s-a îmbrăcat în haine de cerşetor şi a ieşit la marginea mării. Acolo a aflat o corabie în care îmbarcându-se, a plutit către Egipt.

Când a sosit la vestitul Skit, el s-a făcut ucenicul faimosului Avvă Ioan cel pitic, dedicându-se cu asprime la toată nevoinţa. El se socotea pe sine ca un mort şi când a fost încunoştiinţat că murise o rudă a lui foarte bogată care îl lăsase pe el unic moştenitor, Arsenie a răspuns: „Dar eu am murit înaintea lui: cum voi putea deci eu să mai fiu moştenitorul său?"

Închis într-o chilie călugărească asemenea unui mormânt, el toată ziua împletea coşuri din ramuri de palmier, iar noaptea se ruga lui Dumnezeu. El evita cu dinadinsul oamenii şi orice convorbiri cu ei.

Doar la sărbători îşi părăsea chilia spre a merge la slujba Sfintei Liturghii din Biserică şi a se împărtăşi cu Preacuratele Taine.

Ca să se apere de duhul lenevirii, el adesea îşi punea întrebarea: „Arsenie, de ce ai venit tu la pustie?"

Sfântul Arsenie a rămas la pustie timp de cincizeci şi cinci de ani, nevoindu-se în cea mai aspră pustnicie şi fiind un model pentru toţi monahii şi în acelaşi timp slava lor.

Viaţa Sfântului Arsenie a fost de una sută ani. El a adormit cu pace la anul 448, după multe nevoinţe aspre şi greutăţi luate asupră-şi de bună voie. El s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale Stăpânului Hristos, pe care L-a iubit din tot cugetul său, din toată inima sa şi din toată virtutea sa.

Pomenirea Sfintei cuvioase Emilia

Emilia a fost maica Sfântului Vasile cel mare. Ea în tinereţile ei a dorit să se afierosească Domnului, dar părinţii au stăruit ca ea să se mărite.

Emilia a adus pe lume nouă copii, iar ea le-a insuflat tuturor copiilor ei într-o asemenea măsură Duhul lui Hristos, încât cinci dintre ei au devenit sfinţi mari ai Bisericii: Vasile cel mare, Grigorie de Nyssa, Petru episcopul Sevastelor, Macrina şi Teosevia.

La adânci bătrâneţe Emilia a întemeiat o mânăstire de femei, întru care a vieţuit până la sfârşitul vieţii, alături de fiica ei, Macrina.

Prea cuvioasa Emilia s-a săvârşit în Domnul la anul 375, în opt zile ale lunii mai.

Pomenirea Sfântului cuvios Arsenie, iubitorul de nevoinţe

Acest Arsenie a fost monah în Lavra Peşterilor din Kiev. El nu şi-a îngăduit niciodată nici un fel de odihnă, ci pururea s-a nevoit. Hrana lui era doar o dată pe zi, după apusul soarelui.

El a dus o viaţă de aspre nevoinţe, săvârşindu-se cu pace în veacul al paisprezecelea.

Cântare de laudă la Sfântul Arsenie

Slăvitul Arsenie, cel de lume slăvit,
De slavă fugind, îşi zise-ntru sine:
„Lumii şi oamenilor mort socoteşte-te.
Lucruri nici înţelepte, nici nebuneşti nu grăi.
Căci pentru vreun cuvânt nesocotit
s-a întâmplat rău să-ţi pară, Arsenie;
pentru tăcere însă, niciodată.

Inima de nu mi-o voi lega de Domnul,
De astă viaţă de patimi nu mă voi putea dezlega.
Gândul doar la Domnul de mi-l voi ţintui,
Patimile lumii-atunci, părăsi-mă-vor.

Clipele timpului ţie lăsat
Cu rugă şi lucrare umple-le;
Somnul fie puţin, iar lucrarea, sporită.

O, păcătoase Arsenie, nu mai lâncezi!
La pustie-atunci, pentru ce-ai mai ieşit?!
Hotărât lucru, nu spre trândăvie, ci spre mântuirea
Sufletului tău;
Hotărât lucru, nu spre multă dormire,
ci spre plângerea păcatelor
sufletului tău!

Pe care grabnic, o, vindecă-l, Arsenie,
Grăind către Domnul mereu:
Doamne, Milostiv fii mie, păcătosul!"

Cugetare

Un monah odată a mers la Sfântul Arsenie şi i-a mărturisit că el la citirea Sfintelor Scripturi niciodată nu simte puterea cuvintelor citite şi nici o dulceaţă în inimă.

Marele sfânt i-a zis: „Fiul meu, nu te tulbura de acestea, ci doar citeşte înainte! Am auzit grăindu-se că atunci când descântătorii de şerpi îşi rostesc vrăjile lor, ei înşişi nu înţeleg nimic din cuvintele pe care le rostesc, dar şerpii, auzind acele rostiri, le simt puterea şi se îmblânzesc. Aşa este şi cu noi, oamenii, atunci când neîncetat avem pe buze cuvintele Sfintei Scripturi: deşi nu simţim cu inima puterea cuvintelor, duhurile necurate tremură şi fug, căci nu pot suferi cuvintele Duhului Sfânt."

Da, fiule, nu te tulbura, ci doar citeşte înainte! Duhul cel Sfânt, care a scris aceste dumnezeieşti cuvinte prin bărbaţi de El insuflaţi, va auzi acele cuvinte, le va înţelege şi va grăbi în ajutorul tău. Adică: Cel pe care tu Îl chemi în ajutor va înţelege, iar cei pe care voieşti să-i alungi de la tine vor înţelege şi ei. Şi amândouă ţintele ţi le vei atinge.

Luare aminte

Să luăm aminte la pogorârea Sfântului Duh Dumnezeu asupra apostolilor:

- *La cum s-au pogorât limbi de foc asupra apostolilor, câte una asupra fiecăruia;*
- *La cum Sfinţii apostoli s-au umplut de Duhul Sfânt şi au început să grăiască în felurite limbi, după cum le dădea Duhul Sfânt să grăiască.*

Predică despre rău ca rod al cugetelor oamenilor

Ascultă, pământule: Iată voi aduce asupra acestui popor o nenorocire, rodul cugetelor lor, că n-au ascultat cuvintele Mele şi legea Mea au lepădat-o (Ieremia 6: 19).

Fraţilor, vedem noi oare de unde creşte şi se coace răul? Iată, nu din sânul lui Dumnezeu, ci din cugetele oamenilor. Răul se seamnă în cugetele oamenilor de

către puterile cele diavoleşti sau de către patimile trupeşti. Răul creşte în cugetele oamenilor, se întinde şi se înmulţeşte, înfloreşte şi înfrunzeşte, iar la urmă îşi arată roadele cele otrăvicioase.

Dumnezeu îi avertizează întotdeauna prompt pe oameni să se lepede de cugetele lor cele rele aşa încât ele să nu apuce să se coacă în sufletele lor şi să-şi dea pe faţă roadele lor amare şi aducătoare de moarte.

Dumnezeu îndată 1-a cercetat şi pe Cain, dar Cain nu a voit să asculte cercetarea Domnului şi a îngăduit cugetelor celor rele să se ridice împotriva fratelui lui şi să rodească rodul morţii: uciderea de frate.

Dar care sunt cugetele cele rele? Ele sunt toate acele cugete care sunt împotriva Legii lui Dumnezeu şi a cuvântului lui Dumnezeu. Cugetele cele rele sunt legile pe care şi le face omul sieşi, pe care şi le prescrie omul sieşi în pofida şi în răspărul Legii lui Dumnezeu.

Prin urmare, de îndată ce omul hotărăşte să se lipească cu tot sufletul şi cu toată inima şi voinţa lui de Legea lui Dumnezeu, cugetele cele rele devin neputincioase ca nişte umbre, întocmai ca ele repede apărând şi dispărând din inima acelui om. Atunci omul se face cu adevărat stăpân pe gândurile şi cugetele lui, căci simte că Domnul însuşi este Stăpân peste sufletul lui. Atunci legea lui este chiar Legea lui Dumnezeu, iar cugetele cele rele ale oamenilor nu mai sunt nimic.

Iată, voi aduce asupra acestui popor o nenorocire, zice Domnul. Dar ce fel de nenorocire? *Rodul cugetelor lor.* Adică: Voi îngădui ca ei să secere ceea ce au semănat şi au udat, căci răul nu este sămânţa Mea, nici secerişul Meu. Răul care voi îngădui să se abată asupra oamenilor celor fără de lege este rodul propriilor lor cugete. După însuşi felul cugetelor lor ar fi trebuit ei să vadă ce fel de rău se va abate asupra lor, tot aşa cum semănătorul vede, după cele pe care le seamănă, ce fel de roade va secera.

O, Doamne Sfinte şi fără de pată, mântuieşte-ne pe noi de relele pe care singuri le aducem asupra noastră, pe care singuri le lăsăm să se înmulţească în noi. Ţie ne rugăm: scoate afară rodul cel rău al semănăturii celei rele şi ajută-ne nouă să smulgem afară răul din sufletele noastre, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

9 mai

Pomenirea Sfântului proroc Isaia

Acest mare şi slăvit proroc pogora dintr-o stirpe împărătească. Isaia s-a născut la Ierusalim din tatăl cu numele Amos, carele era fratele lui Amazia, regele Iudeei.

Prin harul covârşitor al lui Dumnezeu, Isaia a fost vrednic să vadă pe Domnul Savaot aşezat pe tronul slavei celei cereşti, înconjurat de serafimii cei cu şase aripi care cântau cântarea neîncetată: ***Sfânt, Sfânt, Sfânt, este Domnul Savaot (Isaia 6 : 3).***

Isaia a prorocit multe lucruri către unii oameni aparte, precum şi către tot poporul.

Odată el a umblat timp de trei zile gol pe străzile Ierusalimului, în semn de prorocire a iminentei căderi a Ierusalimului în mâna regelui asirian Sennaherib şi ca semn regelui şi căpeteniilor poporului ca să nu se încreadă în ajutorul egiptenilor sau etiopienilor care aveau să cadă şi ei în mâinile aceluiaşi Sennaherib, ci mai vârtos să se încreadă numai în Dumnezeu cel Preaînalt. Această prorocie, precum şi altele, s-a împlinit până în cele mai mici amănunte.

Dar marile prorocii ale lui Isaia se referă la întruparea Domnului, la Naşterea Lui din pururea Fecioară, la Ioan Botezătorul şi la multe evenimente din viaţa Mântuitorului Hristos.

Acest proroc, din pricina marii curăţii a inimii lui şi a râvnei pentru Dumnezeu, a primit şi darul facerii de minuni.

Astfel, când Ierusalimul era asediat de duşmani şi era o secetă cumplită, Isaia s-a rugat lui Dumnezeu şi a curs apă de sub Muntele Sion. Această apă s-a numit Siloam, care înseamnă ≪trimis≫.

Mai târziu, Domnul avea să îndrepte paşii celui orb din naştere către această apă, în care să se scalde şi astfel să-şi recapete vederea, în timpul domniei regelui Manase.

Când Isaia tuna şi fulgera împotriva obiceiurilor păgâneşti la care se dedase poporul evreu, în frunte cu regele şi cu căpeteniile lui, pe când Isaia le arăta lor că au căzut la fel de jos ca Sodoma şi Gomora cea din vechime, atunci el a ridicat ură înverşunată a regelui şi căpeteniilor împotriva luişi. De aceea nelegiuiţii conducători

ai poporului 1-au prins pe marele proroc, 1-au scos afară din cetate şi 1-au tăiat în două cu fierăstrăul.

Isaia a trăit şi a prorocit cu şapte sute de ani înaintea venirii Mântuitorului Hristos.

Pomenirea aducerii cinstitelor moaşte ale Sfântului Nicolae, făcătorul de minuni, episcopul Mirelor Lichiei

În anul 1087, în timpul domniei împăratului Alexie Comnenul şi când pe scaunul patriarhal se afla Nicolae ,gramaticul, trupul acestui minunat sfânt a fost adus din Cetatea Mirelor din Lichia în oraşul Bari din Italia.

Acestea s-au întâmplat din cauza atacurilor musulmane asupra cetăţii Mirelor Lichiei.

Sfântul s-a înfăţişat în vis înaintea unui cinstit preot din Bari şi i-a poruncit ca sfintele sale moaşte să fie aduse în acest oraş. La acea vreme Bari era un oraş ortodox ce avea un patriarh ortodox.

În timpul mutării cinstitelor moaşte multe minuni s-au lucrat, fie prin atingerea lor, fie de la mirul care ieşea cu îmbelşugare din ele.

Tot în această zi se mai pomeneşte şi minunea pe care a lucrat-o Sfântul Nicolae cu regele sârb Ştefan din Deceani. Aceasta a fost când Sfântul Nicolae i-a dat înapoi vederea regelui Ştefan.

Pomenirea Sfântului mucenic Hristofor

Acest Sfânt Hristofor a fost un mare făcător de minuni. El este cu deosebire cinstit în Spania.

Poporul se roagă lui pentru păzirea de diferite boli molipsitoare şi de toate felurile de ciume şi molime grele.

Sfântul Hristofor a luat mucenicia pentru Hristos şi s-a prea slăvit de către El la anul 249.

Cântare de laudă la Sfântul Ştefan din Deceani

Ştefan cel orb pe Câmpul Oilor doarme,
Şi în vis el este chinuit fără-ncetare.

Ochii lui sunt însângeraţi, el tremură cu trupul:
Cu adevărat moartea este mai bună
Decât o asemenea viaţă.

Tot atunci însă un om îi apare în faţă,
îmbrăcat cu slavă, cu lumină cerească.

'Nicolae al Mirelor Lichiei sunt,
iar pe tine te-a ales Domnul.
Priveşte la mâna dreapt-a mea, Ştefane,
Iată ochii tăi eu îi ţin în ea.
Ochii pe care tu nu-i ai
La mine se află.
Eu ţie ţi-i voi da când Domnul mi-o va porunci. »

Cinci ani s-au scurs, cinci ani de întuneric
Pentru regele sârb Ştefan.

Dar el credea fierbinte în sfântul ce i se arătase:
„Nicolae Sfântul la mine va veni,
el va mai veni o dată
şi cu-a Domnului voie,
mă va ajuta. »

Astfel cugeta Ştefan, rugându-se-n biserică,
Cu lacrimi rugându-se Sfântului lui iubit.

Astfel şezând în a sa strană,
Iată Nicolae Sfântul i se arată din nou!
Sfântul în dreapta sa ţine cei doi ochi ai săi.

« Iată, o rege, ceasul bucuriei tale a sosit!
În Numele Domnului, cel care dă orbilor vedere,
Cu ai tăi ochi vezi acum şi strigă: Slavă lui Dumnezeu!»

Sfântul rege Ştefan ochii îşi atinge,
Dând ca pe un văl de pe ei la o parte

întunericul care îi acoperea.

Cugetare

Orice creştin poate să se facă mucenic pentru credinţă, în timpuri de prigoană, dar şi în timpuri de pace.

Avva Atanasie zice: "Chinuieşte-te de către conştiinţa ta, mori păcatului, omoară-ţi mădularele cele pământeşti şi vei fi mucenic după dorinţa ta. Mucenicii cei din vechime au stat împotriva împăraţilor şi cezarilor celor păgâni; tu însă stai împotriva împăratului păcatelor - adică a diavolului şi a cezarilor lui diavoleşti. Atunci erau temple păgâne şi idoli, împreună cu cei care le aduceau jertfe lor. Dar acum sunt cugetele cele idoleşti din inimi.

Cel care este rob patimei curviei cu adevărat se închină idolului Afroditei. Cel care se mânie şi se înfurie se închină idolului lui Ares. Cel care este avar şi nu-i pasă de durerile şi nevoile celui de aproape se închină idolului lui Hermes.

Dar dacă tu te înfrânezi de la toate aceste patimi, atunci tu i-ai răsturnat pe idoli, ai respins cugetele cele rele şi te-ai făcut mucenic pentru dreapta credinţă."

Aşadar, creştinului celui râvnitor de astăzi nu trebuie să-i pară rău că nu trăieşte în timpuri de prigoană a creştinismului. Căci fiece creştin, indiferent de epoca în care trăieşte, poate să se facă mucenic pentru Hristos şi pentru Evanghelia Lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la Pogorârea Duhului Sfânt Dumnezeu peste sfinţii apostoli:

- *La cum toţi oamenii se minunau şi se mirau când priveau la Apostoli şi îi auzeau grăind în multe limbi;*
- *La cum unii râdeau pe socoteala lor, zicând:* ***Iar alţii, batjocorindu-i, ziceau că sunt plini de must (Fapte 2 : 13).***

Predică despre blestemul omului care se încrede în om

Aşa zice Domnul: Blestemat fie omul care se încrede în om şi îşi face sprijin din trup omenesc şi a cărui inimă se depărtează de Domnul (Ieremia 17:5).

Când omul se înstrăinează în inima lui de Dumnezeu, el atunci începe de obicei să se încreadă în oameni şi în sine însuşi, căci în cine altcineva să se încreadă din

moment ce şi-a tăiat funia micii lui bărcuţe de corabia lui Dumnezeu care pină atunci îl ducea?

Din moment ce s-a tăiat de la corabia lui Dumnezeu nu-i mai rămâne nimic de făcut decât să se încreadă în tăria propriei lui ambarcaţiuni sau în bărcile vecinilor. Slabă nădejde, dar singura care se pare că i-a mai rămas!

Dar, o cerule şi pământule, de ce şi-a tăiat omul bărcuţa lui de la Corabia lui Dumnezeu?! De ce oare se taie omul mereu de la singura şi marea lui nădejde ? Oare ce cugete 1-au îndemnat pe om atunci când a hotărât el că este mai bine să navigheze singur pe valurile sălbatice ale mării decât să rămână în siguranţa Corăbiei lui Dumnezeu, aproape de marginea veşmântului Lui?

Oare cu cine s-a unit el, cu cine a făcut legământ când s-a rupt de Dumnezeu şi a rupt legământul lui cu El? Oare cu cineva mai puternic decât Dumnezeu? O nebunie a nebuniilor şi rătăcire a rătăcirilor!

Blestemat fie omul care se încrede în om. Dumnezeu a zis acestea o dată, iar oamenii le-au repetat pe acestea de mii şi zeci de mii de ori. Fiind dezamăgiţi de încrederea lor în oameni, ei au blestemat de zeci de mii de ori pe toţi cei care s-au încrezut în oameni.

Dumnezeu a zis doar ceea ce oamenii înşişi au încercat pe pielea lor de-a lungul veacurilor şi ceea ce au mărturisit apoi neîncetat prin propria lor experienţă: cu adevărat, blestemat este omul care se încrede în om!

Fraţilor, de aceea să nu ne mai încredem decât în Dumnezeu, care are corabie tare în furtună şi care nu ne lasă niciodată la greu. Să ne încredem numai şi numai în El, căci orice alt fel de încredere nu este decât înşelare drăcească.

În Tine ne încredem noi, Doamne, în Tine Cetatea noastră de apărare şi Scăparea noastră. Leagă-ne pe noi de Tine şi nu ne lăsa să ne rupem de Tine niciodată, chiar dacă noi, în nebunia noastră, am încerca să o facem. Căci numai Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

10 mai

Pomenirea Sfântului apostol Simon, zilotul

Acest Simon a fost unul dintre cei doisprezece apostoli mari. El s-a născut în Cana Galileii.

Stăpânul Hristos, împreună cu Maica şi cu ucenicii Săi au venit la prăznuirea cununiei lui. Când vinul s-a terminat, Domnul a preschimbat apa în vin (Ioan 2: 1-11).

Văzând această minune, mirele Simon şi-a lăsat casă, părinţi şi mireasă şi a urmat lui Hristos.

Acest Simon s-a numit Zilotul din cauza marii lui râvne pentru Mântuitorul şi pentru Sfânta Evanghelie.

După ce a primit de sus harul Duhului Sfânt, Simon a mers să vestească Scriptura în Mauritania şi în Africa.

Având în vedere roadele minunate pe care predicarea lui le aducea, căci prin cuvântul lui mulţi veneau la Sfânta credinţă, el a fost prins de păgâni, chinuit, iar în final răstignit precum Domnul, care în ceruri a primit sufletul lui de mucenic şi 1-a încununat cu cununa slavei Nemuritoarei Lui împărăţii.

Pomenirea Sfinţilor mucenici şi fraţi după trup Alfeu, Filadelf şi Ciprian

Aceşti trei fraţi erau fiii lui Vitalie, prinţul cetăţii Vascanilor care se afla în sudul Italiei. Ei erau bărbaţi din înalta nobilime şi foarte tari în credinţă.

Osândiţi pentru credinţa lor în Hristos, ei au fost târâţi din judecător în judecător, trecând prin schingiuirile tuturor torţionarilor. Ei la urmă au fost duşi în Sicilia şi înjunghiaţi acolo, în timpul împărăţiei lui Liciniu.

Lui Alfeu i s-a tăiat limba şi pierzând din această cauză mult sânge, a murit. Filadelf a fost ars pe un grătar de fier, iar Ciprian aruncat în foc.

Sfintele lor moaşte neputrezite s-au descoperit în 1517.

Aceşti trei fraţi au apărut în vedenie Sfintei Euthalia care se pomeneşte la 2 martie.

Pomenirea Sfintei cuvioase Isidora cea nebună pentru Hristos

Această sfântă a trăit în veacul al patrulea, fiind călugăriţă într-o mânăstire de femei tabenisiotă. Ea se prefăcea nebună ca să-şi ascundă virtuţile şi nevoinţele.

Isidora făcea treburile cele mai grele şi mai neplăcute din mânăstire, mânca doar resturile de la masa surorilor, le slujea toturora şi fiecăreia în parte, fiind de către toate dispreţuită.

În acea vreme, un înger al Domnului a descoperit cele despre taina vieţii Isidorei marelui ascet monah Pitirim. Cuviosul Pitirim a venit atunci să cerceteze mânăstirea în care locuia Isidora, căreia, când aceasta a venit la urma tuturor surorilor ca să ia binecuvântare, marele părinte i s-a închinat până la pământ, iar ea i s-a închinat apoi lui la fel.

După acestea surorile 1-au informat pe cuviosul că Isidora este nebună.

„Voi toate sunteţi nebune," le-a răspuns înapoi Pitirim, „iar aceasta este mai mare înaintea lui Dumnezeu decât voi şi decât mine; eu numai mă rog lui Dumnezeu ca să-mi dăruiască şi mie darurile pe care i le-a pregătit din belşug ei, la ziua înfricoşată a Marii Judecăţi."

Atunci surorile s-au ruşinat foarte şi au căzut înaintea lui Pitirim şi Isidorei pentru iertare. De atunci înainte toate surorile au înconjurat-o cu un deosebit respect pe Isidora. Iar ea, ca să fugă de cinstiri, a plecat în taină din mânăstire într-un loc necunoscut şi s-a odihnit în Domnul pe la anul 365.

Pomenirea fericitei Taisia

Taisia era o fecioară din Egipt, creştină şi foarte bogată. Ea a hotărât să nu se căsătorească niciodată, drept pentru care şi-a împărţit toată imensa avere monahilor din pustia egipteană.

Dar după aceste fapte minunate Taisia a căzut într-o viaţă plină de destrăbălări şi desfrâu. Aflând acestea monahii egipteni s-au înspăimântat şi s-au dus ca unul la marele Avva Ioan cel pitic ca să-1 roage cu lacrimi să meargă la Alexandria şi să mântuiască pre Taisia.

Avva a făcut acestea, a ajuns la Alexandria, a mustrat pe Taisia, stând cu lacrimi înaintea ei. Văzându-1 pe marele Avvă plângând din cauza păcatelor ei, Taisia a căzut la pământ cu pocăinţă, a lăsat toate şi 1-a urmat pe Avva Ioan în pustie.

Într-o noapte a călătoriei lor, pe când Taisia dormea iar Avva stătea la rugăciune, el a văzut ingeri luminoşi pogorându-se deasupra trupului Taisiei şi luând sufletul ei la ceruri.

Lui Avva Ioan i s-a descoperit că pocăinţa scurtă, dar ca de foc a Taisiei a fost mai bine plăcută înaintea lui Dumnezeu decât anii cei lungi de nevoinţe trupeşti ai multor monahi.

Cântare de laudă la Sfânta Isidora

Avva Pitirim se nevoieşte în pustie
Şi pe Domnul întreabă:
„Au în lume decât mine mai mult se nevoieşte cineva? "

Îngerul Domnului la Pitirim vine
Şi-l mustră cu blândeţe:
„Te înalţi în cugetul tău, Bătrâne,
Ca şi când în lume decât tine
nimeni nu s-ar nevoi mai mult!
Vino de-mi urmează, Bătrâne Pitirime,
Vino de vezi o vârstnică femeie.
Iată-i Isidora, ce Nebună pentru Domnul
S-a făcut:
Vino şi vezi, şi minunează-te!
Inima ei pururea la Domnul este,
Gândurile ei, pururea la Domnul ţintesc;
Iar nu ca ale tale, care cu trupul eşti aici,
Iar cu gândurile la celălalt capăt al lumii!
Atunci vei vedea toate marile ei nevoinţe
Atunci spre-a ta ruşine, ruşinat de femeie vei fi!
Iar aceasta numai ca să slăveşti a Domnului înţelepciune,
Care-ntre spini şi buruieni
Face să crească trandafiri!"

Cugetare

În una din rugăciunile lui, Sfântul Efrem Sirul se îndreaptă către Dumnezeu cu aceste cuvinte: „O, Doamne, întru acea înfricoşată zi vei zice către noi, păcătoşii: ‚Voi ştiţi foarte bine, oamenilor, ce am îndurat Eu pentru voi. Dar voi, ce aţi îndurat pentru Mine?' Şi atunci ce voi răspunde eu, păcătosul, vicleanul, nenorocitul şi murdarul?

Mucenicii vor arăta către sângele muceniciei lor, către mădularele tăiate şi către răbdarea ce au avut-o până la sfârşit. Nevoitorii vor arăta către nevoinţele lor, lungile lor postiri, lungile privegheri, milostenii şi lacrimi şi către răbdarea lor ce au avut-o până la sfârşit. Dar eu prea trândavul, păcătosul şi nelegiuitul, către ce voi arăta?

O, Doamne îndură-Te de mine! O Mult îndurate îndură-Te de mine păcătosul! O Iubitorule de oameni nu mă osândi pe mine ticălosul!"

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Duhului Sfânt Dumnezeu asupra apostolilor:

- *La cum cei mici sunt făcuţi mari de către Dumnezeu, prin Duhul Sfânt;*
- *La cum cei fricoşi sunt făcuţi neînfricaţi de către El.*

Predică despre cum drepţii îndură ocară şi batjocură din pricina cuvântului Domnului

Cuvântul Domnului s-a prefăcut în ocară pentru mine şi în batjocură zilnică (Ieremia 19: 20).

Dar cine sunt cei care îşi permit să-1 critice pe prorocul lui Dumnezeu, pe purtătorul cuvântului lui Dumnezeu, pe purtătorul înţelepciunii lui Dumnezeu? Chiar poporul lui îşi permite să-1 critice pe prorocul şi să-i zică: „Ne predici o cărare prea abruptă. Chiar dacă această cărare este de la Dumnezeu, noi nu putem merge pe ea pentru că este prea pieptişă pentru noi."

Dar cine sunt cei care aduc reproşuri trâmbiţei glasului Domnului, care sună alarma la focul ce fumegă în depărtare şi care se apropie vertiginos de cetate? Bătrânii poporului îi aduc reproşuri şi îi zic: „De ce nu-ţi ţii gura? Ar fi mai bine pentru tine iar noi am sta liniştiţi şi fericiţi. Ceea ce ţie iţi pare a fi un foc de fapt nu este; nu este decât ceaţa ce se coboară din roua muntelui!"

Dar cine sunt cei care încă îl batjocoresc pe omul lui Dumnezeu, când el vine de la Dumnezeu şi proclamă legea lui Dumnezeu? Ei sunt chiar casnicii omului, soţia şi fraţii lui, care îi zic: „Tu îţi laşi la o parte munca din care iţi câştigi pâinea şi te apuci de lucrul altuia, ceea ce nu-ţi aduce decât ocară şi batjocură."

Cuvântul Domnului s-a prefăcut în ocară pentru mine şi în batjocură toată ziua.
Aşa a ajuns să zică prorocul şi aşa au ajuns să zică şi apostolii şi mucenicii şi toţi cei care au ars de râvna Cuvântului şi Legii Domnului, toată ziua. Dar nici unul dintre ei nu s-a înfricoşat de ocara şi batjocura lumii, nici s-a îndepărtat de la mărturia lui sfântă, nici s-a abătut de la calea cea strâmtă şi pieptişă a adevărului, spre potecile cele lăturalnice ale infamiei şi trădării.

Căci iată, întreaga lume îi lua în ocară şi batjocură; Domnul însă îi întărea şi le înmulţea bucuria inimii. Căci Domnul a biruit lumea, iar sfinţii Domnului au biruit pe cei ce pururea au râs şi i-au batjocorit pe ei.

O, Atotbunule Doamne, întăreşte inimile noastre aşa încât ocările să nu le tulbure pe ele, iar batjocurile să nu ne fie nouă împiedicare din pricina Numelui Tău, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

11 mai

Pomenirea Sfinţilor Chiril şi Metodiu, cei întocmai cu apostolii

Sfinţii Chiril şi Metodiu erau doi fraţi după trup din Tesalonic, fii ai unor părinţi Slăviţi şi bogaţi, Leon şi Maria.

Fratele mai mare, Metodie, a petrecut timp de zece ani ca ofiţer printre macedonenii slavi şi a putut astfel să înveţe limba lor. După aceea Metodie s-a retras în Muntele Olimp [din Asia Mică, al Bitiniei] şi s-a închinat cu desăvârşire nevoinţelor monahiceşti. Aici i s-a alăturat mai târziu şi fratele lui, Chiril [în viaţa laică, Constantin].

Când regele Kagan al hazarilor a cerut predicatori creştini pentru ţara lui de la împăratul Bizanţului Mihail al III-lea, au fost aleşi pentru această misiune, din porunca împăratului, cei doi fraţi Metodiu şi Chiril.

Aceştia au izbutit, cu ajutorul lui Dumnezeu, să-1 aducă la dreapta credinţă pe regele Kagan împreună cu suita lui şi un număr mare de popor.

După un oarecare timp ei s-au întors la Constantinopol, unde au alcătuit alfabetul slavon, compus din treizeci şi opt de litere. Ei apoi au trecut la tălmăcirea cărţilor bisericeşti din limba greacă în limba slavonă.

La cerinţa prinţului Rastislav ei au călătorit în Moravia, unde au vestit şi au întărit Sfânta credinţă, alcătuind multe cărţi pe care le împărţeau apoi clerului, spre a-i învăţa şi instrui pe tineri.

La cererea Papei, Chiril a călătorit la Roma. El acolo s-a îmbolnăvit şi acolo a şi murit, la 14 februarie 867.

Metodie atunci s-a întors în Moravia, nevoindu-se intru întărirea Sfintei credinţe la acel popor până la moartea lui. După moartea lui, care s-a întâmplat la 6 aprilie 885, ucenicii lui, cei cinci următori, avându-1 drept căpetenie pe Sfântul Clement episcopul, au traversat Dunărea şi au călătorit spre sud spre Macedonia. Acolo, de la Ohrida, ei şi-au continuat nevoinţele de vestire şi întărire a Cuvântului printre slavii din sud, nevoinţe pe care Chiril şi Metodie le începuseră între cei din nord.

Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Mochie

Sfântul Mochie era de neam din Roma şi presbiter în Amfipolis, o cetate a Macedoniei. El a suferit mucenicia în timpul împărăţiei lui Diocleţian.

El a dărâmat cu rugăciunea idolul zeului Dionisos. Aceasta i-a asmuţit pe anumiţi păgâni împotriva lui, în timp ce pe alţii i-a adus la Sfânta credinţă.

El a fost omorât pentru Hristos prin tăierea capului, la anul 295.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Nicodim, arhiepiscopul de Peci

Acest mare ierarh a fost de neam sârb. El a dus o viaţă a tuturor nevoinţelor la Sfântul Munte, fiind stareţ al Mânăstirii Hilandar.

După moartea lui Sava al IlI-lea, el a fost ridicat arhiepiscop „al tuturor sârbilor şi al ţinuturilor de la mare," la anul 1317. Nicodim 1-a uns rege pe Milutin în anul 1321.

El a tradus Tipicul de la Ierusalim în limba sârbă. În introducerea la această carte, Sfântul Nicodim scrie: „Domnul Cel Atotputernic, cela ce cunoaşte slăbiciunile noastre, ne va da nouă tărie duhovnicească, dar numai dacă venim şi noi mai întâi cu ale noastre nevoinţe."

El a iubit cu sinceritate nevoinţele monahale, sârguindu-se întru ele şi întru întărirea lor în toate ţinuturile sârbeşti. El a lucrat fără încetare pentru stârpirea ereziei bogomile şi pentru întărirea Ortodoxiei.

El s-a odihnit întru Domnul la anul 1325. Sfintele sale moaşte făcătoare de minuni odihnesc în mânăstirea de la Peci.

Cântare de laudă la Sfântul Chiril

Căpeteniile musulmane pe Chiril au întrebat:
„Cum trei feţe în Dumnezeu să se afle?
Dacă Dumnezeu este unul, de unde atuncea sunt trei?
Noi un Dumnezeu avem, iar voi aveţi trei!"

Chiril le răspunde:„Nu aşa este, nu aşa.
Ci este ca soarele de amiază, cu lumina, căldura
Şi discul său rotund.

Dar neputincioasă icoană este aceasta
întru arătarea adevărului Dumnezeieştii Treimi,
A Celor Trei Persoane, dar de o Singură Fiinţă.
Prin Hristos adevărul acesta s-a arătat.
Muritorii nicicând vor înţelege acestea;
Dumnezeu însuşi în trup acestea a arătat;
Astfel ne învaţă Biserica. "

Cugetare

În tabăra saracinilor 1-au întrebat pe Chiril: „Cum pot creştinii să se bată în război şi în acelaşi timp să se roage lui Dumnezeu pentru duşmanii lor?"

Iar Chiril a răspuns: „Dar dacă s-ar scrie două porunci într-o singură lege şi s-ar da oamenilor spre împlinire, care om ar fi mai bun împlinitor al acelei legi: cel care ar respecta doar o singură poruncă sau cel care le-ar respecta întocmai pe amândouă?"

La care saracinii au zis: „Desigur, cel care le-ar respecta întocmai pe amândouă."

Atunci Sfântul Chiril a zis mai departe: „Hristos Domnul nostru ne porunceşte să ne rugăm lui Dumnezeu pentru cei care ne prigonesc şi chiar să le facem bine, dar El mai zice: *Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să şi-l pună pentru prietenii săi* (Ioan 15: 14). Iată de ce îndurăm noi toate ocările şi batjocurile duşmanilor noştri care cad asupra fiecăruia dintre noi şi ne rugăm pentru cei care ne fac răul nouă, ca persoane luate individual; dar când este vorba de rele care se abat asupra fraţilor noştri mai slabi şi obştii noastre celei largi [societăţii noastre], atunci ne batem pentru fraţii noştri şi ne apărăm unii pe alţii, punându-ne viaţa unii pentru alţii, aşa încât voi să nu puteţi lua în robie sufletele şi trupurile fraţilor noştri, ca să se piardă în gheenă şi sufletele şi trupurile lor."

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Duhului Sfânt Dumnezeu asupra Sfinţilor apostoli:

- *La cum a făcut El pe cei simpli plini de înţelepciune şi cunoaştere;*
- *La cum i-a făcut El pe cei ce nu ştiau să grăiască mulţimilor plini de harul puterii în cuvânt.*

Predică despre irezistibila putere a lui Dumnezeu

De aceea mi-am zis: Nu voi mai pomeni de El şi nu voi mai grăi, în numele Lui! Dar iată era în inima mea ceva, ca un fel de foc aprins, închis în oasele mele şi eu mă sileam să-l înfrânez şi n-am putut (Ieremia 20: 9).

Dacă se mai îndoieşte încă cineva că Dumnezeu grăieşte prin proroci, să citească această mărturie a marelui Proroc Ieremia şi să înceteze din îndoielile lui.

Prorocul mărturiseşte că el luase hotărârea să nu mai grăiască în numele Domnului. De ce? Pentru că prea puţini luau aminte la cuvintele lui. Iar dacă cineva stătea totuşi să asculte cuvântul lui, atunci el era împroşcat pentru aceasta cu *batjocură toată ziua* (Ieremia 20: 8).

Dar, luând hotărârea să tacă, oare a putut el tăcea? Nu, nu a putut: *şi eu mă sileam să-l înfrânez* [Cuvântul Domnului] *şi n-am putut!* Căci el era împins de irezistibilă putere a Duhului lui Dumnezeu să grăiască şi deci trebuia să o facă.

Prin urmare nu ţine de proroc dacă el va grăi sau nu: ci ţine de puterea Atotputernicului Duh Dumnezeiesc. Prorocul nu este decât vasul ales al Atotputernicului Duh Dumnezeiesc, întreaga Sfântă Scriptură astfel s-a şi scris: nu potrivit voinţelor oamenilor, ci potrivit voii lui Dumnezeu şi nu după mintea oamenilor, ci după mintea lui Dumnezeu.

Dar cum se simte cuvântul lui Dumnezeu atunci când intră în prorocul, trimis fiind de Duhul lui Dumnezeu? Acest lucuru măreţul Ieremia îl explică din propria lui experienţă: el se simte *ca un foc aprins în inimă, închis în oasele mele.* El este adică o insuflare a Duhului Sfânt al lui Dumnezeu, Cel Atotputernic.

Sub o asemenea insuflare interioară căreia este cu neputinţă să i te împotriveşti - căci ea este ca un foc închis în oase - sub o asemenea insuflare au scris bărbaţii sfinţi ai lui Dumnezeu scrierile lor sfinte. Şi mulţi dintre ei au strigat: *şi eu mă sileam să le înfrânez şi nu am putut.*

Căci cine va putea sta vreodată împotriva Duhului şi să rămână nepedepsit, chiar şi cu moarte? Cine îi va sta împotrivă, când El voieşte să lucreze şi să grăiască?

O fraţilor, lucrării Duhului Sfânt Dumnezeu este cu neputinţă să i te împotriveşti, căci ea este irezistibilă!

O, Atotputernice Duhule Sfinte, îndrumă cu putere calea mântuirii vieţilor noastre, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin!

12 mai

Pomenirea Sfântului cuvios Epifanie, episcopul Ciprului

Acest sfânt Epifanie a fost din naştere evreu, dar văzând puterea credinţei creştine, el a luat Sfântul Botez împreună cu sora lui Calitropia.

La vârsta de douăzeci şi şase de ani el a fost tuns în monahism în Mânăstirea Sfântului Ilarion.

Mai târziu el a întemeiat însuşi o mânăstire, în care vieţuind cu râvnă, s-a făcut vestit în toată Palestina şi părţile Egiptului: căci era mare nevoitor, plin de minunată înţelepciune şi făcător de minuni.

Fugind de slava oamenilor, Sfântul Epifanie s-a retras în pustia egipteană. Pe drum, el 1-a întâlnit pe marele Pafnutie, care i-a prorocit că va ajunge episcop în insula Ciprului.

Cu adevărat, prin dumnezeiasca purtare de grijă şi după mulţi ani, Epifanie a sosit în Cipru. Acolo, pe neaşteptate, el a fost ridicat şi uns episcop, în vârstă fiind de şaizeci de ani, el a fost hirotonit arhiereu în Salamis şi din acest scaun a păstorit Biserica lui Dumnezeu timp de cincizeci şi cinci de ani.

Sfântul Epifanie a trăit una sută şi cincisprezece ani pe acest pământ, după care s-a odihnit de viaţa aceasta, strămutându-se în împărăţia Veşnică a Domnului Hristos.

Cu oarecare timp înainte de a muri, el a fost chemat la Constantinopol de către împăratul Arcadie şi soţia lui Eudoxia la o adunare a episcopilor care, la dorinţa lor, trebuia să-1 condamne pe Sfântul Ioan Gură de Aur. Sosind la Constantinopol, bătrânul Epifanie a mers direct la Palatul Imperial, împăratul şi împărăteasa 1-au reţinut multă vreme, încercând să îl convingă să treacă împotriva Sfântului Ioan Gură de Aur.

La urechile cetăţenilor oraşului şi ale Sfântul Ioan Gură de Aur au ajuns zvonurile că Sfântul Epifanie s-ar fi pronunţat împotriva Sfântului Ioan Gură de Aur.

De aceea Sfântul Ioan Gură de Aur a scris următoarea scrisoare bătrânului episcop al Ciprului: „Frate Epifanie, aud că sfătuieşti pe împăratul ca eu să fiu exilat. Cunoaşte că nu vei mai ajunge viu în scaunul tău."

Acestor rânduri, bătrânul Epifanie le-a răspuns: „O mult pătimitorule Ioane, indură clevetirile şi cunoaşte că nu vei ajunge niciodată la locul în care vei fi exilat."

Amândouă aceste prorocii ale acestor mari sfinţi s-au împlinit degrabă.

Nevoind cu nici un chip să se învoiască cu exilul lui Ioan, Sfântul Epifanie a plecat în ascuns din Constantinopol, îmbarcându-se pentru Cipru, dar a murit în corabie înainte ca să ajungă la destinaţie.

Împăratul Arcadie 1-a surghiunit pe Sfântul Ioan Gură de Aur în îndepărtata Armenie, dar sfântul a murit pe drum.

Sfântul Epifanie a răposat întru Domnul la anul 403.

Dintre multele lui cărţi, cea mai celebră este *Scrinul cu medicamente [Panarium]*, în care se descriu şi se resping pe rând un număr de optzeci de erezii.

Pomenirea Sfântului Gherman, patriarhul Constantinopolului

Acest Gherman a fost fiul unui mare senator imperial, care a fost ucis de împăratul Constantin, pogonatul. Acelaşi rău împărat 1-a castrat pe Gherman, aruncându-1 în exil forţat la o mânăstire.

Ca monah, Gherman a strălucit ca o stea luminoasă prin curăţenia şi nevoinţele vieţii şi prin lucrările sale cele bune. Din această pricină, el a fost ales ca întâiul episcop al Ciziculuí.

Când Anastasie al II-lea a fost încununat împărat, Gherman acesta a fost ales patriarh al Constantinopolului. Ca patriarh, 1-a botezat pe pruncul cu rău nume Copronim, care la vremea botezului a spurcat apele sfinte cu necurăţie, scăpându-se. Atunci patriarhul a prorocit ca acest copil, când va ajunge împărat, va introduce erezie necurată în Sfânta Biserică, după cum s-a şi întâmplat. Când Copronimul [cel nu nume de excremente] a ajuns pe tronul imperial, el a redeschis erezia iconoclastă.

Leon Isaurul, tatăl Copronimului, a fost cel care a iniţiat prigonirea cinstirii Sfintelor icoane [erezia iconoclastă], iar când Sfântul Gherman acesta i s-a împotrivit, împăratul a strigat cu obrăznicie: „Eu sunt împărat şi preot!" şi 1-a scos pe

Sfântul Gherman din scaunul său patriarhal, surghiunindu-1 la o mânăstire îndepărtată.

Acolo Sfântul Gherman a mai trăit timp de zece ani până când, la anul 740, Domnul 1-a chemat la Sine pe acest mare nevoitor şi apărător al Bisericii, în locaşurile Sale cereşti.

Pomenirea Sfântului mucenic Pancras

Pancras a sosit din Frigia la Roma, unde tânăr de paisprezece ani fiind el, a fost prins şi chinuit pentru Hristos, la anul 304.

Acest sfânt cunoaşte o mare cinstire în Apus. La Roma există o biserică închinată lui, iar în ea se află sfintele lui moaşte.

Cântare de laudă la Sfântul Epifanie

Hrana lui Epifanie, ucenicul lui Hristos,
Este pâine şi apă.
Cu al lui Hristos har, el
Făcător de mari minuni este.

El este tunet nimicitor de erezii.
El este Oşteanul Adevărului, Stâlpul şi Temelia.

El înainte de moarte
cuvânt lasă ucenicilor săi:
„În inimile voastre fără milă ucideţi
şarpele iubirii de arginţi;
Pe bogaţi nu-i pizmuiţi,
Pe nimeni nu urâţi,
Pe nimeni cu cuvântul loviţi,
Fugiţi de erezie.
Alungaţi ca pe şerpi veninoşi
Cugetele rele,
Căci acestea necredincioşi îi fac
Pe oamenii credincioşi.
Mintea vă fie veşnic trează,
De Domnul legată -
Căci cel împrăştiat este prada diavolului.

Rugaţi-vă lui Dumnezeu
pentru mine, păcătosul.
Cu toată viaţa voastră pe Domnul proslăviţi. "

Cugetare

Sfântul Clement din Alexandria ne lasă o mărturie despre un cumplit obicei al barbarilor. El ne spune că atunci când aceştia prind vreun duşman, ei îl leagă strâns de un om mort, astfel încât cele două trupuri, cadavrul şi omul cel viu, să putrezească împreună.

Dar oare putem noi spune acum: „Slavă Domnului că nu se mai poneneşte de asemenea obicei sălbatic astăzi"? Nu, pentru că în esenţă acest cumplit obicei nu a dispărut, ci domneşte atotputernic. Căci oricine îşi leagă sufletul de cele pământeşti, care sunt omorâte de patimile cele barbare, este asemenea omului viu legat de cadavru, care se descompun urât mirositor amândouă.

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Sfmtului Duh Dumnezeu asupra apostolilor:

- *La cum, din pescari, El i-a făcut pescari de oameni pentru Împărăţia Cerurilor;*
- *La cum, din păstori ai turmelor celor necuvântătoare, El i-a făcut păstori ai turmei Sale celei cuvântătoare.*

Predică despre cum oamenii nu ascultă de Legea lui Dumnezeu în vremea propăşirii lor [când se află în îndestulare]

În vremea propăşirii tale Eu ţi-am grăit, iar tu ai zis: „Nu ascult!" (Ieremia 22:21).

Domnul Puterilor a ridicat această plângere împotriva lui Iehoiachim, regele din Iuda şi împotriva întregului popor din Iudeea.

Dar oare nu sunt aceste cuvinte valabile şi în ziua de azi, când ele parcă se grăiesc către noi toţi şi fiecăruia dintre noi? Când ne simţim prosperi, îl lăsăm pe Dumnezeu în umbră, iar cuvintele Lui le dăm uitării. Dar de îndată ce nenorocirile ne învăluie în aripile lor negre ne întoarcem către Dumnezeu şi strigăm după ajutor, în mijlocul nenorocirilor cuvintele lui Dumnezeu sunt în cerul gurii noastre ca o mie-

re dulce, dar atunci când prosperăm şi propăşim ele ni se par amare ca leacul cel mai amar.

Atunci, oare nu ne este nouă mai bună nenorocirea decât îndestularea? Oare nu ne este nouă nenorocirea în care ne amintim de Dumnezeu mai mântuitoare decât prosperitatea în care uităm de El?

O, ţară, ţară, ţară, ascultă cuvântul Domnului! (Ieremia 22: 29), strigă prorocul cel nemincinos al Domnului. Omul este ţara; iar cuvântul Domnului este viaţa plantată în el. Oare va prefera pământul acestei ţări, omul, să rămână fără răsadurile şi recoltele cele vii şi să fie blestemat pentru această sterpiciune, sau va voi mai bine să ocrotească răsadurile încredinţate lui şi astfel să fie binecuvântat?

O fraţilor, urât e pământul cel sterp sau mlăştinos şi lipsit de roade şi frumos este pământul cultivat, acoperit de holdele cele bogate! Iar tu eşti şi una şi cealaltă, O, Omule! Alege, sau viaţa - sau moartea! Căci nici un cultivator nu pune preţ pe vreun câmp dacă nu aduce roade.

Oare am putea crede atunci că Dumnezeu este mai puţin inteligent sau raţional decât un cultivator de pământ, putem crede că pune El preţ pe *ţara* care nu aduce cu râvnă *toate* roadele seminţelor celor răsădite în ea?

Oare ce se va întâmpla cu omul care, în mijlocul îndestulărilor lui aflându-se, nu ascultă cuvintele lui Dumnezeu? ***Ci el va fi îngropat ca un asin (Ieremia 22: 19).***

Aşa grăit-a prorocul către regele Iehoiachim, iar cuvintele lui s-au împlinit întocmai. Când caldeii au năpădit Ierusalimul, ei 1-au ucis pe Iehoiachim. Ei i-au târât trupul dincolo de porţile cetăţii şi 1-au aruncat câinilor. Aşa s-a făcut soarta regelui celui neascultător asemenea celei unui măgar mort.

O omule, o, ţară! Ascultă cuvântul Domnului, cel care vine atât de potrivit la vreme potrivită, aşa ca să nu se abată asupra ta mânia Stăpânului Casei precum asupra ogorului celui sterp şi ca să nu se facă soarta ta asemenea celei a măgarului!

O, Mult îndurate şi Mult pătimitorule Doamne, izbăveşte-ne pe noi de îmbolnăvirea inimii şi de întunecimea minţii - două cumplite şi amare boli! –care sunt urmările ticăloase ale acelor ceasuri ale vieţii noastre pe care oamenii le numesc prospere. Miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, o Doamne al Puterilor! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin!

13 mai

Pomenirea Sfintei muceniţe Glicheria

Glicheria a fost fiica unui guvernator roman. Ajungând săracă după moartea tatălui ei, Glicheria s-a stabilit în cetatea Traianopolis din Tracia.

Sub domnia răului împărat Antoninus, Glicheria a fost pusă să aducă jertfe înaintea idolului lui Zeus.

Glicheria şi-a desenat semnul Sfintei Cruci pe frunte şi atunci când prefectul Sabinus a întrebat-o unde îi este candela (căci cei care aduceau jertfă idolului trebuiau să poarte candele în mâini), Glicheria a arătat cu degetul spre fruntea ei şi a zis: ***„Aceasta este candela mea."***

La rugăciunile ei un fulger a lovit statuia lui Zeus şi a sfărâmat-o la pământ. Prefectul, înfuriat, a poruncit să fie biciuită şi aruncată în temniţă. El a pecetluit uşile temniţei, în scopul ca nimeni să nu poată pătrunde la ea şi de a o omorî pe fecioara Glicheria prin înfometare. Dar îngerul Domnului s-a pogorât în temniţă şi i-a adus ei hrană din cer. După oarecare timp, când prefectul a socotit că Glicheria trebuie deja să fi murit de foame, el a deschis uşile temniţei şi a rămas uluit să o vadă pe fecioară vie, sănătoasă, luminoasă şi fericită.

Martor al acestei minuni, temnicerul Laodicius L-a mărturisit cu glas mare înaintea prefectului pe Hristos Dumnezeu, lucru pentru care a fost omorât imediat, prin tăierea capului.

După aceasta Glicheria a fost aruncată într-un cuptor de foc, dar a rămas nevătămată de el. Stând în mijlocul focului şi aducându-şi aminte de cei trei Tineri din cuptorul de foc din Babilon, Glicheria a lăudat pe Domnul.

Dar ieşind vie de acolo, ea a fost în cele din urmă aruncată la lei. Rugându-se lui Dumnezeu, această sfântă muceniţă fecioară şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, pentru care a îndurat cu vitejie multe chinuri.

Ea a luat mucenicia cu cinste la anul 177. Din sfintele ei moaşte curgea mir înmiresmat, care vindeca tot felul de bolnavi ce sufereau de boli grele.

Pomenirea Sfântului mucenic Alexandru

Acest sfânt Alexandru a fost de neam slav. Tânăr de optsprezece ani fiind şi soldat în armata imperială a lui Maximilian, el a refuzat să execute porunca împăratului de a da onorul statuilor romane. De aceea el a fost predat căpitanului Tiberian, care avea sarcina fie de a-1 convinge pe Alexandru să se lepede de Hristos, fie să-1 tortureze pentru aceasta şi chiar să-1 omoare.

Cum toată munca de convingere a lui Tiberian a fost zadarnică, Tiberian 1-a luat pe Alexandru cu sine prin Macedonia, cu destinaţia Constantinopol, unde avea de îndeplinit o misiune.

Alexandru a fost torturat cu cruzime prin fiecare cetate prin care au trecut, dar tot în fiecare cetate veneau la acel loc unde era el chinuit mulţime de creştini, cerându-i binecuvântarea şi întărindu-1 în mucenicia lui.

Pimenia, maica lui, 1-a urmat de-a lungul întregului calvar. În timpul acestui cumplit periplu, lui Alexandru de mai multe ori i s-a înfăţişat un înger al Domnului, care îi vindeca rănile şi îl întărea.

La locul numit Carasura, mucenicul a făcut o minune cu rugăciunea: biruindu-se de sete, atât el cât şi escorta lui, el a făcut să curgă fântână de apă rece în pământ uscat.

Pe malul râului Erghina, Tiberian a poruncit călăului să-1 decapiteze pe Alexandru şi să-i arunce trupul în apă. Când acesta a ridicat securea deasupra capului lui Alexandru, a văzut îngerii luminoşi care îl înconjurau pe mucenic.

De spaimă călăului i-a căzut mâna în jos. Alexandru 1-a întrebat pe călău de ce i-a căzut mâna în jos, iar călăul a răspuns că deoarece a văzut nişte tineri luminoşi stând în jurul lui.

Dorind cu sete moartea şi mergerea la Hristos, Alexandru s-a rugat lui Dumnezeu ca să-i îndepărteze pe îngeri din jurul lui, astfel încât călăul să nu se mai sperie şi să-1 poată omorî.

Aşa şi-a îndeplinit acel călău misiunea, la anul 298. Pimenia a scos din ape trupul fiului ei şi 1-a îngropat cu cinste.

La mormântul acestui tânăr mucenic s-au lucrat multe vindecări. La scurt timp după martiriul lui, Alexandru s-a înfăţişat în vedenie maicii sale şi i-a vestit că în scurt timp Domnul o va chema şi pe ea la Sine.

Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi Ioan, Eftimie, Gheorghie şi Gabriel din Mânăstirea Ivirul din Muntele Athos

Aceşti patru Sfinţi părinţi au fost întemeietorii faimoasei Mânăstiri Ivirul din Muntele Athos.

La început Sfântul Ioan s-a nevoit în Lavra Sfântului Athanasie, iar după aceea a întemeiat această sfântă Mânăstire, adică Ivirul. Ioan a trecut la cele veşnice la anul 998.

Eftimie şi Gheorghie sunt cei care au tradus Sfintele Scripturi în limba georgiană. Eftimie s-a odihnit în Domnul la anul 1029, iar Gheorghie la anul 1066.

Gabriel a fost găsit vrednic de a primi Icoana făcătoare de minuni a Maicii lui Dumnezeu, care a sosit în această mânăstire purtată de apele mării.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Glicheria

„Jertfeşte idolilor, Glicheria!"
Porunceşte judele nebun.
„Altminteri arsă vei fi cu foc!"

Glicheriei de jude-i e milă:
„Unul este Dumnezeu; iar aceştia
pe care tu-i cinsteşti
în mintea-ţi rătăcită,
sunt diavoli,
biete judecător!
De ce jertfe grăieşti, omule fără minte?!

Au nu fost-a Jertfa cea de pe Golgota,
Nu fost-a ea Jertfă înfricoşată,
Dumnezeiască şi sângeroasă,
Ce toate sângeroasele de după ea
Le-a abolit?

Ci după acea înfricoşată Jertfă
O singură jertfă mai trebuieşte,
Pe care Domnul o cere de la noi:
Jertfa rugăciunii curate,

Pe altarul inimii jertfită;
Jertfa milostivirii, întru lucrul mâinilor nevinovate;
Jertfa credinţei, a nădejdii, a iubirii, a evlaviei.

Aceasta-i jertfa mea, o jude,
Pe care eu mă sârguiesc
înaintea Domnului Dumnezeului meu Celui Viu,
Făcătorului meu, să o aduc.
Domnul Atotsfânt astfel de jertfă doreşte,
Iar nu leşuri de animale însângerate şi moarte."

Cugetare

Despre puterea morţii şi puterea Crucii lui Hristos, Sfântul Athanasie zice: „A cui moarte a mai scos vreodată afară diavoli? A cui altuia moarte a mai băgat spaimă în diavoli dacă nu moartea lui Hristos? Unde se cheamă Numele lui Hristos, diavolii sunt scoşi afară.

Oare cine a mai vindecat patimile cele sufleteşti ale oamenilor până într-acolo încât femeile desfrânate au ajuns să ducă viaţă sfântă, criminalii de meserie să arunce junghierele lor, iar fricoşii să se facă viteji ca nişte lei? Oare nu le-a lucrat toate acestea credinţa în Hristos? Oare nu semnul Sfintei Crucii Sale? Şi care alt semn i-a mai încredinţat atât de tare pe oameni despre nemurire dacă nu Crucea lui Hristos şi învierea Trupului Lui?!

Moartea Celui nevinovat şi Crucea Iubitorului de oameni au adus o biruinţă mai mare şi mai durabilă decât toate împărăţiile cele pământeşti cu milioanele lor de soldaţi. Căci dintre aceste armate pământeşti, care a fost în stare, de-a lungul istoriei, să biruiască măcar un singur diavol?! Nici una, căci singură pomenirea Numelui Celui Răstignit este puternică să pună pe fugă legiuni întregi de diavoli!

O de-ar şti toţi creştinii ce comoară au în Numele lui Hristos şi ce armă puternică au ei în Sfântă Crucea Lui!"

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Sfântului Duh Dumnezeu asupra Sfinţilor apostoli:

- *La cum apostolii călăuziţi de Duhul Sfânt, au călătorit în toată lumea neavând nici mijloace, nici prieteni;*

- *La cum ei i-au convertit şi pe bogaţi şi pe săraci la credinţa creştină numai cu cuvântul, cu pilda vieţii şi cu minunile lor.*

Predică despre cum Dumnezeu se slujeşte de cei necredincioşi spre a-i pedepsi pe cei credincioşi

Nabucodonosor, regele Babilonului, robul Meu (Ieremia 25: 9).

Oare nu este greu cuvântul acesta? Cine oare putea-se-va zidi cu el? Iată rege păgân şi idolatru, pe care Domnul îl numeşte *robul Meu.*

Dacă numim rob al lui Dumnezeu pe acela care Îl cunoaşte pe adevăratul Dumnezeu şi se lipeşte cu toată puterea de Legile Lui, cum mai putem numi atunci cu acelaşi nume de rob al lui Dumnezeu şi pe cel care nici nu-L cunoaşte pe El cel Adevărat, nici se lipeşte de Legile Lui? Cu adevărat, rob adevărat al lui Dumnezeu e numai acela care cunoaşte pe adevăratul Dumnezeu şi păzeşte poruncile Lui. Dar cu toate acestea, când cei cărora Domnul le-a dăruit să-L cunoască pe El şi să păzească poruncile Lui, îi întorc spatele, prefăcând cunoaşterea de El întru neştiinţă iar legea în fărădelege, aunci Dumnezeu îşi ia robi dintre cei care nu îl cunosc pre El, spre a-i biciui pe apostaţi.Căci apostatul, căzutul de la Dumnezeu este mai rău decât păgânul care nicicând L-a cunoscut, iar căzutul de la Legea lui Dumnezeu este mai prejos decât cel născut închinător la idoli.

Aşadar, când Israil, chipul Bisericii lui Dumnezeu, s-a înstrăinat de Domnul şi de Legea Lui, Dumnezeu 1-a ales pe Nabucodonosor ca rob al Lui spre a-1 pedepsi pe Israil cel apostat.

Prin urmare, când popoarele creştine din Asia şi Africa s-au înstrăinat de Dumnezeu, prin nenumărate rătăciri eretice, Dumnezeu Şi-a ales robi arabii, spre a-i pedepsi pe creştini şi a-i face să-şi vină în simţiri.

Iar când popoarele creştine din Balcani s-au înstrăinat de Dumnezeu şi de Legea Lui, Dumnezeu i-a invitat pe robii Lui turcii să-i pedepsească pe apostaţi, astfel încât prin această certare să-i facă să-şi vină în simţiri.

Ori de câte ori credincioşii se înstrăinează de Dumnezeu, Dumnezeu îşi face bici tăios din cei necredincioşi, spre a-i face pe cei credincioşi să-şi vină în simţiri. Şi aşa cum cei credincioşi cu bună ştiinţa lor şi de bună voia lor se înstrăinează de Dumnezeu şi îi întorc spatele, aşa şi cei necredincioşi, fără ştiinţă şi fără voinţă, se fac robi ai lui Dumnezeu: adică sfântul Lui bici.

Dar Dumnezeu îi numeşte doar pentru o vreme pe cei necredincioşi robi ai Săi. Căci tot Dumnezeu zice despre pământul lui Nabucodonosor că îl va cerceta pentru fărădelegile lui şi *îl va face pustiu pentru totdeauna* (Ieremia 25: 12).

El atunci îşi va afla rob împotriva robului Lui. Căci Domnul nu i-a numit pe babilonieni robi ai Săi de buni şi credincioşi ce erau ei, ci El i-a numit astfel de răi şi necredincioşi ce erau iudeii.

O, Atotdrepte Doamne, ajută-ne nouă prin Duhul Tău cel Preaînalt ca să ne lipim cu toată inima de Tine, Unul Adevăratul Dumnezeu şi de una scumpă şi mântuitoare Legea Ta, Căci Ţie se cuvine slava şi mulţumita în veci. Amin.

14 mai

Pomenirea Sfântului mucenic Isidor

În timpul domniei lui Decius, acest Isidor a fost luat cu sila, din insula Chios, în armatele împăratului.

Isidor se lipise încă din copilărie de credinţa creştină şi îşi petrecuse întreaga viaţă în postiri, rugăciuni şi fapte bune. Dar în armată aflându-se şi declarându-se el creştin, comandantul 1-a înşfăcat, i-a cerut explicaţii şi i-a poruncit să se lepede de Hristos şi să aducă jertfe idolilor.

Sfântul atunci a zis: „Chiar şi dacă îmi vei ucide trupul, dar asupra sufletului meu nu ai nici o putere. Cu mine este Adevăratul Dumnezeu Cel Viu, Iisus Hristos, Carele întru mine trăieşte acum şi după moartea mea. El este cu mine, iar eu întru Dânsul şi cu Dânsul rămân şi nu voi înceta nicicând să mărturisesc Sfânt Numele Lui atâta vreme cât voi avea în mine suflare de viaţă."

Mai întâi comandantul a poruncit ca Isidor să fie biciuit cu vine de bou, iar după aceea a pus să i se taie limba. Dar chiar fără limbă, Isidor, prin Duhul lui Dumnezeu, grăia limpede şi mărturisea Numele lui Hristos.

Între timp a căzut pedeapsa lui Dumnezeu şi asupra comandantului, care deodată a amuţit cu desăvârşire. La sfârşit, comandantul cel mut a făcut semn ca lui Isidor să i se taie capul.

Isidor s-a bucurat auzind osânda. Lăudând pe Dumnezeu, el a urcat eşafodul pe care i s-a tăiat capul la anul 251.

Însoţitorul lui, Ammuna, i-a îngropat trupul cu cinste, apoi s-a încununat şi el cu cununa muceniciei.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Serapion sindonitul

Sindon însemnează „strai de bumbac." Serapion acesta s-a numit „Sindonitul" deoarece nu îmbrăca peste trupul lui decât un singur strai de bumbac. El cu sine avea pururea Sfintele Scripturi.

Serapion vieţuia ca o pasăre a cerului, neavând nici acoperiş, nici griji şi mergea din loc în loc. Până şi singurul lui strai de bumbac 1-a dăruit unui nevoiaş care îngheţa de frig, astfel încât Serapion a rămas complet gol.

Când cineva 1-a întrebat: „Serapioane, cine te-a dezbrăcat?" el a arătat către Sfânta Scriptură ce o avea cu sine şi a zis: „Aceasta!"

Până la urmă până şi Sfânta sa Scriptură a dăruit-o ca preţ de răscumpărare pentru un datornic, al cărui creditor îl ameninţa cu închiderea în temniţă din pricina datoriei.

Odată, pe când se afla la Atena, el nu a gustat nimic timp de patru zile, căci nu putuse găsi nimic de mâncare şi atunci a început să plângă de foame. Când filozofii atenieni 1-au întrebat de ce plânge, Serapion a răspuns: „La trei am fost dator, pe doi i-am despăgubit, dar al treilea încă mă chinuieşte. Primul a fost pofta desfrânării, care m-a chinuit pe mine din tinereţele mele. Al doilea a fost iubirea de argint, iar al treilea este stomacul. Primii doi m-au lăsat în pace, dar acest al treilea încă mă chinuie." Filozofii i-au dat un ban de aur cu care să se ducă şi să-şi cumpere pâine. Serapion s-a dus la un brutar, a luat de la el doar o singură pâine, i-a lăsat banul de aur şi a plecat.

La vârsta înaintată fiind, Serapion s-a înfăţişat cu pace înaintea Domnului Dumnezeu, în veacul al cincilea.

Pomenirea fericitului Isidor cel nebun pentru Hristos

Acest Isidor a fost de neam germanic. Venind la Rostov, el a iubit din tot sufletul credinţa ortodoxă. El nu numai că s-a îmbrăcat cu Sfântul Botez al dreptei credinţei mergând la biserică şi împărtăşindu-se cu Sfintele Taine, dar încă a luat asupra lui aspre nevoinţe monahiceşti, făcându-se nebun pentru Hristos.

El mergea îmbrăcat numai în zdrenţe. Prefăcându-se nebun, el îşi petrecea ziua propovăduind oamenilor, iar noaptea rugându-se.

El nopţile şi le trecea într-o colibă făcută din nuiele, pe care şi-o durase într-un teren mlăştinos.

Mari şi minunate au fost minunile pe care acest sfânt al lui Dumnezeu le-a lucrat atât în timpul vieţii lui cât şi după moarte.

Unui negustor, care fusese aruncat dintr-o corabie şi se îneca în mare, Isidor i s-a înfăţişat mergând pe apă ca pe uscat, apucându-1 de mână şi ducându-1 la uscat.

Când slugile cneazului de Rostov nu au voit să-i dea lui Isidor un pahar cu apă rece, aşa cum el ceruse, ci îl alungaseră de la uşă, atunci toate butiile de vin ale cneazului au secat pe dată.

În ceasul în care Isidor a adormit somnul de veci în coliba lui, în paisprezece zile ale lunii mai din anul 1484, tot Rostovul s-a umplut de miros de bună mireasmă.

Negustorul pe care Isidor îl scăpase de la moartea prin înec a ridicat în cinstea fericitului Isidor o slăvită biserică, chiar pe locul în care el îşi clădise coliba lui.

Cântare de laudă la fericitul Isidor cel nebun pentru Hristos

Fericitul Isidor cu sine s-a luptat
Până când patimile i s-au făcut ca şi crengile
Unui copac uscat.
Dar chiar şi un copac uscat sălaş se face
Albinelor ce îşi aduc acolo mierea.
Şi chiar şi din stânca uscată izbucneşte câteodată apă.

Trupul fericitului de Duhul s-a covârşit;
Iar inima lui îndulcitu-s-a de mierea harului;
Trupul unui „nebun " fântână s-a făcut
Puterii lui Dumnezeu;
Iar în zdrenţe se ascundea comoară nepreţuită.

Marele Isidor zăcea pe gunoaie.
Pe străzi el strigase, sărind şi fugind,
Neavând nici acoperiş, nici hrană, nici prieteni,
Ci pururi deasupră-i ochiul Făcătorului său.

El o pildă vie a fost oamenilor celor deşerţi;
Iar celor precum viţele de pământ legaţi,
Le-a fost ca o mustrare.

Cuvântul pildei vieţii lui a fost:
„Oamenilor, grijile voastre vă duc la pieire.
Omul fericit nu e cel care pe ale lui Dumnezeu le fură,

Ci e cel care pe însuşi Dumnezeu
înlăuntru Îl are sălăşluit. "

Cugetare

Păcatul prin care smintim pe alţii este dublu păcat. Omul înţelept se străduieşte ca nici să nu scandalizeze pe cei din jur, nici să-i ducă la păcat prin exemplul lui păcătos.

Sfântul Ambrozie a lăudat această înţelepciune pe care a văzut-o la împăratul Valentian, cel care a murit la o vârstă tânără, dând următoarele exemple din viaţa lui: „Auzind că se vorbeşte despre el în cetatea Romei că e vânător pasionat şi iubitor de animale sălbatice - cum în realitate nu era - şi auzind cum că această (aşazisă) patimă a lui îl distrăgea de la problemele statului, împăratul a poruncit îndată ca toate animalele de pe domeniile lui imperiale să fie ucise.

Apoi, auzind cum anumiţi oameni răutăcioşi împrăştiaseră zvonul cum că împăratul prânzeşte foarte devreme - vrând prin aceasta să-1 facă în ochii poporului un lacom la mâncare - împăratul luă cu stricteţe asupra lui regimul celei mai aspre postiri, atât în particular cât şi la mesele oficiale. La mesele oficiale, rareori îl vedea cineva gustând ceva.

Şi iară, când surorile lui s-au aflat nevoite să-şi apere pricina unei anumite proprietăţi faţă de un oarecare cetăţean, împăratul, deşi avea el însuşi prerogativa de a judeca acea cauză, a preferat să o trimită înaintea unui tribunal public, astfel încât să nu poată fi acuzat de părtinire faţă de surorile lui.

„Cu adevărat a păzit acest împărat cu mare frică cuvântul Domnului: Vai celui care *va sminti pe vreunul dintre aceştia mici care cred în Mine* (Matei 16: 6).

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Duhului Sfânt Dumnezeu asupra Sfinţilor apostoli:

- *La cum Duhul Sfânt i-a călăuzit pe Apostoli prin toate necazurile şi cumpenele vieţii lor, umplând inimile lor de bucurie şi de mângâiere;*
- *La cum Duhul Sfânt a făcut ca acea sămânţă a Evangheliei pe care Apostolii au semănat-o în întreaga lume să crească şi să rodească, chiar şi acolo unde ea părea că s-a risipit în zadar.*

Predică despre Hristos, Odrasla lui David

În zilele acelea şi în vremea aceea voi ridica lui David, Odraslă dreaptă şi aceea va face judecată şi dreptate pe pământ **(Ieremia 33: 15).**

Cu aceste cuvinte, Sfântul proroc Ieremia a prorocit venirea în lume a Sfântului Mântuitor, din spiţa lui David. Odrasla Dreaptă este Mântuitorul Hristos însuşi. Aceste cuvinte nu se pot referi la nimeni altcineva, deoarece, la vremea venirii Mântuitorului Hristos, pe tronul lui Iuda nu se mai afla demult nici un descendent al lui David ci, dimpotrivă, pe tronul de la Ierusalim se afla un rege de neam străin, Irod, idumeul.

Nici de atunci şi până zilele noastre nu s-a mai aflat vreun conducător din sămânţa lui David, nici la nivel politic, nici la nivel spiritual. La vremea Naşterii Mântuitorului, nu se mai aflau decât puţini oameni din sămânţa lui David, iar ei trăiau sărăciţi şi necunoscuţi, între aceştia se număra Preasfânta Fecioară şi dreptul bătrân Iosif teslarul.

Este deci limpede că, timp de o mie de ani după ce s-a rostit această prorocie, nici o altă ramură demnă de pomenit nu s-a ivit din rădăcina lui David, afară de Mântuitorul Hristos. Acest lucru se vede şi mai limpede din următoarele cuvinte: ***Precum e nenumărată oştirea cerească şi nenumărat nisipul mării, aşa voi înmulţi neamul lui David, robul Meu şi al leviţilor celor ce-Mi slujesc Mie (Ieremia 33: 22).*** Căci aceste cuvinte nu se pot aplică decât într-un sens duhovnicesc, adică urmaşilor duhovniceşti ai lui David prin şi întru Hristos Domnul, adică creştinilor. Căci numai numărul creştinilor (iar nu al descendenţilor după trup ai lui David, din care am văzut că nu mai rămăseseră până atunci decât prea puţini), număraţi de-a lungul acestor douăzeci de veacuri de creştinism, poate fi socotit a fi cât nisipul mării şi cât stelele cerului.

O fraţilor, să ne bucurăm că noi creştinii suntem în acest popor nenumărat al lui Dumnezeu, printre popoarele cele mai slăvite din istoria lumii, atât ca număr, cât şi ca tărie sufletească.

Să ne bucurăm încă şi mai mult că aparţinem acelei Odrasle drepte a lui David, carele prin Sângele Său ne-a răscumpărat şi ne-a smuls din ghearele celui străin, ne-a înfiat şi ne-a făcut pe noi împreună-moştenitori ai Împărăţiei celei Veşnice.

O, Atotbune Doamne, Tu ne-ai răscumpărat pe noi fiii cei risipitori şi desfrânaţi din adâncul decăderii, umilinţelor şi foametei şi ne-ai făcut pe noi fii moştenitori ai împărăţiei Tale. Ţie se cuvinte toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

15 mai

Pomenirea Sfântului cuvios Pahomie cel mare

Sfântul Pahomie s-a născut în Egipt şi în tinereţele lui a fost păgân. Ca soldat el a luptat în armata împăratului Constantin, în faimoasa bătălie împotriva lui Maxenţiu. După aceea, el a aflat de la creştini despre Unul Dumnezeu şi văzând viaţa lor sfântă, a dorit şi a primit Sfântul Botez.

El apoi s-a retras în pustia Tebaidei, căutându-1 pe marele pustnic Palamon, de la care s-a învăţat timp de zece ani petrecerea întru sfintele nevoinţe. Apoi, la locul numit Tabennisi, un înger i s-a înfăţişat înainte îmbrăcat în rasă de schimonah, care i-a dat o tăbliţă pe care se afla înscrisă pravila unei mânăstiri cu viaţă de obşte, îngerul i-a poruncit să întemeieze el o astfel de mânăstire în chiar acel loc, prorocindu-i că în ea mulţi monahi vor veni pentru mântuirea sufletelor lor. Băgând în inimă cuvintele îngerului, Pahomie a început să zidească multe chilii, măcar că nimeni nu se afla acolo, în afară de el însuşi şi de fratele lui Ioan.

Când fratele 1-a mustrat pentru că zideşte chilii de care nimeni nu are nevoie, Pahomie i-a răspuns simplu că el nu face altceva decât să urmeze porunca lui Dumnezeu, fără să-1 preocupe cine va veni să locuiască acolo şi când. Curând însă mulţi bărbaţi, mişcaţi de Duhul lui Dumnezeu, s-au strâns la acel loc şi au început să vieţuiască după pravila pe care Sfântul Pahomie o primise înscrisă pe tăbliţa dată de înger.

Cum numărul monahilor sporea mereu, Pahomie a mai întemeiat, în timp, încă şase mânăstiri. Numărul ucenicilor lui a ajuns la cam şapte mii.

Sfântul Antonie cel mare este socotit a fi întemeietorul vieţii pustniceşti, iar Sfântul Pahomie cel al vieţii mânăstireşti de obşte.

Smerenia, dragostea de nevoinţe şi înfrânarea acestui Sfânt părinte au fost şi rămân până astăzi pilde minunate de urmat de către mulţimile de monahi.

Sfântul Pahomie a făcut multe minuni, dar a îndurat şi mari ispite de la vrăjmaşul neamului omenesc, diavolul.

El i-a slujit pe monahii cei împreună cu dânsul şi ca frate şi ca părinte duhovnicesc. El a insuflat pe mulţi să urmeze calea mântuirii şi i-a îndrumat prea mulţi la calea strâmtă a adevărului.

El a fost şi rămâne până astăzi un mare luminător al Bisericii şi un mare mărturisitor al adevărului şi dreptăţii lui Hristos.

El a adormit cu pace la anul 348, în anul al şaptezeci şi patrulea al vieţii sale.

Biserica i-a înscris pe mulţi dintre ucenicii săi în rândurile sfinţilor. Printre aceştia se află Teodor, Iov, Pafnutie, Pecusius, Athenodorus, Eponichus, Sorus, Psois, Dionisie, Psentaesis şi alţii.

Pomenirea Sfântului părintelui nostru Ahilie, episcopul Larisiei

Ahilie acesta, mare ierarh şi făcător de minuni, s-a născut în Capadocia. ***El a fost unul din părinţii primului Sinod Ecumenic, la care i-a ruşinat pe eretici şi i-a uimit pe toţi cu învăţătura şi cu sfinţenia vieţii lui. Luând o piatră, el i-a strigat lui Arie: "De este Hristos o facere a lui Dumnezeu, atunci zi pietrei acesteia să sloboade untdelemn!" Ereticii au rămas muţi şi uluiţi auzind această poruncă dată lor de Ahilie. Atunci sfântul a zis: "Iar dacă Fiul lui Dumnezeu este de o Fiinţă cu Tatăl, aşa cum credem noi, atunci să iasă untdelemn dintru această piatră!" Şi cu adevărat a curs untdelemn din acea piatră, spre marea spaimă şi mirare a tuturor.***

Sfântul Ahilie a adormit cu pace în cetatea Larisiei la anul 330.

Când regele macedonean Samuel a cucerit Tesalia, el a mutat moaştele Sfântului Ahilie la Prespa, care este o insuliţă într-un lac şi care până astăzi se cheamă Achilles sau Ailus.

Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Silvan

Acest Silvan la început a fost comedian, priceput să imite aievea pe oricine şi orice. Dar mai pe urmă în el s-a aprins focul dragostei dumnezeieşti pentru Hristos şi s-a făcut ucenic al Sfântului Pahomie.

"Gata sunt viaţa să mi-o dau," zicea Sfântul Silvan, "ca să primesc îndurare şi să-mi spăl cu sângele meu păcatele mele."

Cântare de laudă la Sfântul Pahomie cel mare

Pahomie arde cu-al Domnului Duh;
Pahomie cu îngerii grăieşte.

Monahi mulţi în jurul lui se strâng;
înaintea Domnului ei stau ca lumânări aprinse.

Portarul vesteşte într-o zi
Că sora stareţului pe stareţul voieşte să-l vadă.
De a lui faţă ei de mulţi ani îi e dor.
De ce nu vine? Oare de a lui soră se ascunde?

Portarul acestea Avvei le vesteşte,
Iar Avva sorei lui îi trimite cuvânt:
« Eu, soră, cele bune îţi doresc,
Dar a mea faţă nu o vei putea vedea.
Căci eu lumea am lepădat demult,
cu toate cele ce în ea se află.
Sora mea dragă şi tu poţi să faci la fel.
Grăbeşte, viaţa lui Dumnezeu închină-ţi!
Căci ce-ţi va da lumea, afară de o groapă?
Pe când aici Hristos te încununează cu viaţă.
Ale lumii plăceri sunt ca nişte vise deşarte;
Dormind întru ele, omul se îngroaşă;
Dar dintru ele sculându-se, el va prinde-a slăbi,
Şi într-o altă-nşelare duşmanul îl atrage:
Atunci omul zbiară după tain ca o fiară.
Ci tu plânge şi strigă ca Pâinea cea din cer să primeşti.
Hristos îi aude pe cei ce către El strigă.
El înfometaţilor Pâine Vie le dă.
El este adevărata Pâine - restul în lume-i înşelare.
Afară de Hristos, nădejde în lume nu-i. "

Sora aude şi începe să plângă,
Şi sfatul fratelui îl urmează degrab.

Cugetare

Când vreun tiran din lăcomie îi năpăstuieşte sălbatic pe drepţi, atunci sălbăticia lui aduce şi pierdere şi câştig; adică, ea aduce pierdere tiranului şi câştig mare năpăstuiţilor.

Boris Godunov 1-a ucis pe Dimitri, prinţul moştenitor cel în vârstă de opt ani, spre a nu mai avea nici un rival legitim la tron. Dar zilele imperiale ale lui Boris au

sfârşit repede, iar tiranul a cunoscut putreziciunea şi dispreţul posterităţii - pe când micuţul Dimitri a cunoscut cununa muceniciei şi a sfinţeniei. Căci după cinci-sprezece ani de la uciderea lui, Dimitri a fost dezgropat iar sfântul lui trup s-a aflat neputrezit şi lucrător de minuni. La sfintele lui moaşte au avut loc patruzeci şi cinci de vindecări minunate.

Prin urmare cine este cel care pierde cu adevărat şi cine cel care câştigă, de pe urma tiraniei? Dacă tiranul ar şti că prin tirania lui îl ajută pe cel pe care îl urăşte şi-1 ucide să intre în rândul sfinţilor, pe când sieşi îşi pregăteşte condamnare şi osândă eternă şi pe pământ şi în cer, el nu şi-ar mai pune în aplicare planurile lui criminale.

Dar gândirea cea întortocheată şi strâmbă a fost întotdeauna înaintemergătoarea şi însoţitoarea tiraniei.

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Duhului Sfânt Dumnezeu asupra Sfinţilor apostoli:

- *La cum, întru Duhul Sfânt, ei au primit vederi cereşti ale lumii ce va să fie;*
- *La cum, întru Duhul Sfânt, ei au văzut tainele din inimile oamenilor.*

Predică despre prorocirea distrugerii idolilor egipteni şi împlinirea ei

El capiştile dumnezeilor Egiptului le va arde cu foc (Ieremia 43 : 13). Cine le va arde cu foc? ***Nabucodonosor, regele Babilonului, robul Meu, zice Domnul (Ieremia 25 : 9).*** Şi s-a împlinit prorocia aceasta. Căci Nabucodonosor a cucerit Egiptul şi a distrus cu foc toate casele dumnezeilor celor mincinoşi, ale dumnezeilor egiptenilor. El le-a ars cu foc, dar cu toate acestea nu le-a distrus pentru totdeauna. Căci după aceea a venit şi a Babilonului pieire, tot potrivit prorociei Sfântului proroc Ieremia, Babilonul devenind şi rămânând până în ziua de astăzi *o movilă de dărâmături, adăpost pentru şacali, groază şi batjocură fără locuitori* (Ieremia 53 : 37).

Există însă o tradiţie, însemnată la Sfântul Epifanie al Ciprului, că se mai află şi o altă prorocie a lui Ieremia despre distrugerea finală a idolilor Egiptului: "Toţi idolii vor pieri, " zice această prorocie, " şi toate cele făcute de mâini omeneşti vor pieri la ceasul venirii aici a Maicii Fecioare şi a Pruncului ei, cela ce S-a născut în peşteră şi S-a sălăşluit în iesle."

Această prorocie s-a păstrat de către preoţii egipteni înşişi, care încă de pe vremea lui Ieremia au luat obiceiul de a o reprezenta iconic pe Fecioara şezând întinsă pe un pat, iar Pruncul înfăşat aşezat în iesle.

Nabucodonosor, robul, a avut puterea, cu îngăduinţa lui Dumnezeu, să taie răul, dar nu şi să-1 smulgă din rădăcini. Răul tăiat, ca şi iarbă cosită, creşte din nou.

Când Domnul vine pe pământ, El smulge răul din rădăcină. Nabucodonosor, robul, a ars capiştile şi dumnezeii, dar capiştile s-au construit din nou şi aşijderi s-au ridicat înapoi idolii, căci ei nu fuseseră smulşi cu totul din sufletele oamenilor. Dar când a venit Domnul şi a început să împărăţească şi în sufletele egiptenilor, capiştile şi cu idolii lor s-au prăbuşit la pământ pentru totdeauna.

Aşa s-a întâmplat şi cu iudeii cei neascultători care s-au războit cu Domnul. Nabucodonosor, robul, i-a luat pe ei în robie vreme de şaptezeci de ani, iar Domnul mâniat i-a împrăştiat în întreaga lume, unde mulţi se află împrăştiaţi şi până în ziua de azi, după aproape două mii de ani.

Această împrăştiere a poporului evreu în întreaga lume a fost prorocită limpede de Ieremia. Astfel, trecerea timpului a dovedit adevărul cuvintelor rostite de prorocul lui Dumnezeu.

O, Atoatevăzătorule Doamne, dăruieşte-ne nouă să ne lipim din tot sufletul de cuvintele nemincinoase ale prorocului Tău, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

16 mai

Pomenirea Sfântului părintelui nostru Teodor cel sfinţit

Sfântul Teodor acesta a fost ucenic al Sfântului Pahomie cel mare. El s-a născut şi a crescut păgân, dar tânăr fiind a ajuns la cunoştinţa cea adevărată a Sfintei credinţe şi a primit Sfântul Botez.

Aflând despre Sfântul Pahomie, Teodor a părăsit în taină casa părinţilor săi şi a mers la mânăstirea Sfântului Pahomie. Acesta 1-a tuns monah şi 1-a iubit foarte pentru marea lui râvnă şi desăvârşita lui ascultare.

Când la mânăstire a sosit maica lui ca să-1 cheme înapoi acasă, Teodor nici nu s-a învoit să o vadă. Ci mai vârtos el a făcut rugăciune ca Dumnezeu să o lumineze şi pe maica lui cu lumina cunoştinţei. Cu adevărat, nu numai că fiul nu s-a mai întors nicicum acasă, dar nici maica nu s-a mai întors acasă. Văzând că în apropiere se află o mânăstire de femei sub purtarea de grijă a surorii Sfântului Pahomie, ea a mers acolo şi a luat chipul creştinesc şi monahicesc.

După un oarece timp Pafnutie, fratele lui Teodor, a venit şi el la mânăstirea Sfântului Pahomie şi a luat şi el chipul cel monahicesc.

Apoi, episcopul de Panopolis 1-a chemat pe Sfântul Pahomie ca să întemeieze în eparhia lui o mânăstire pentru cei care doreau viaţa călugărească. Pahomie 1-a luat pe Teodor cu el şi i-a încredinţat toată grija întemeierii noii mânăstiri.

După moartea Sfântului Pahomie, Teodor a fost ridicat de către obşte stareţ al tuturor sfintelor mânăstiri întemeiate de stareţul său şi a trăit până la bătrâneţi adânci şi încuviinţate.

El viaţa toată şi-a trăit-o ca un plăcut al lui Dumnezeu, povăţuind mulţime de monahi pe drumul mântuirii. El s-a odihnit cu pace şi s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale împărăţiei Veşnicei Lumini la anul 368.

Pomenirea Sfintei fecioare Musa

Sfântul Grigorie Dialogul povesteşte despre această fecioară că avea doar nouă ani când, în două împrejurări diferite, a venit la ea Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, înconjurată de un alai de tinere luminoase.

Când Musa a zis că şi ea voieşte să facă parte din acea sfântă suită a împărătesei Cerurilor, Născătoarea de Dumnezeu i-a zis că se va întoarce şi cu adevărat îi va împlini dorirea, peste un timp de o lună. Ea a mai învăţat-o pe Musa cum să vieţuiască în răstimpul de treizeci de zile până atunci.

În ziua a douăzeci şi cincea a intervalului, Musa a căzut bolnavă la pat. În ziua a treizecea, Preacurata a venit din nou, chemând-o pe nume cu voce blândă, căreia Musa i-a răspuns, „Iată, vin. O Doamnă mea, iată, vin!" şi şi-a dat sufletul.

Musa a trecut din viaţa aceasta la viaţa cea adevărată în veacul al cincilea.

Pomenirea Sfântului Nicolae misticul [Aulicul], patriarhul Constantinopolului

Acest sfânt patriarh Nicolae a fost vestit pentru asprimea vieţii lui. Când împăratul Leon cel înţelept şi-a luat soţie pentru a patra oară, patriarhul nu 1-a mai primit pe acesta în Sfânta Biserică şi 1-a caterisit pe preotul care oficiase cununia. Ca urmare, împăratul 1-a scos din scaun pe patriarhul Constantinopolului şi 1-a surghiunit într-o mânăstire.

Delegaţii Papei Serghie al II-lea de la Roma au aprobat cea de a patra căsătorie a împăratului Leon. Când împăratul a murit, Nicolae a fost rechemat în scaunul său patriarhal, din care a convocat un sinod local la anul 925, în cadrul căruia s-a hotărât că a patra cununie a creştinilor este de obşte oprită.

Numele „Misticul" semnifică faptul că Sfântul Nicolae fusese unul din membrii de rang înalt al Consiliului de taină al împăratului. Mai înainte de a fi monah şi cleric, Sfântul Nicolae fusese unul dintre primii curteni ai curţii imperiale, dar lepădând deşertăciunea lumii, el s-a făcut monah.

Sfântul Nicolae acesta s-a odihnit cu pace la anul 930.

Pomenirea Sfântului Nicolae, noul mucenic

Nicolae acesta s-a născut în Epira. El a fost schingiuit cu sălbăticie de către turci pentru credinţa lui în Hristos şi omorât la Trikkala prin tăierea capului, la anul 1617.

O răcliţă cu sfântul cap al acestui mucenic se păstrează până astăzi în una din mânăstirile Meteorei, din Tesalia. La sfintele lui moaşte se lucrează minuni mari şi

se vindecă boli grele. El mai ales este chemat de credincioşi ca să le alunge insectele dăunătoare de pe ogoare.

Pomenirea Sfinţilor prea cuvioşi părinţi ucişi în Mânăstirea Sfântului Sava cel sfinţit

În timpul împăratului Heraclie, cam pe la anul 610, patruzeci şi patru de părinţi din Mănăstirea Sfântului Sava cel sfinţit de lângă Ierusalim au luat mucenicia pentru credinţa creştină.

Vitejia şi jertfa lor a fost aşternută pe hârtie de Sfântul Antioh, care a fost un martor ocular (sfânt care se pomeneşte la 24 decembrie).

Cântare de laudă la Sfântul Nicolae, noul mucenic

Nicolae mucenicul pentru Hristos se jertfeşte,
Şi cu dureri sângeroase îl biruie pe satan.
Viteazul de Hristos nu a voit să se lepede,
Ci pe El L-a lăudat cât a mai avut glas;
Iar când glasul a pierit, lauda în inimă a săvârşit-o.

El chiar mai mari chinuri cerea de la călăii lui.
Sălbatici precum lupii, turcii-l lovesc cu cruzime;
Ei îl torturează bestial.

La sfârşit îl ucid tăindu-i sfântul cap.
Capul sfântului se rostogoleşte pe covorul de iarbă;
Şi acolo străluceşte minunat.

Un creştin îl înfăşoară în ştergar de mătase,
Şi-l duce în biserică, spre vindecare pentru mulţi:
Spre vindecarea strâmbilor, orbilor şi-a celor
Ce minţile şi le-au pierdut.

Din toate părţile Domnul pe necredincioşi pedepseşte,
Dar pe credinciosul Nicolae El pururea l-a prea slăvit.

Cugetare

Când Sfântul Teodor cel sfinţit a fost la Panopolis împreună cu părintele lui duhovnicesc Sfântul Pahomie, a venit la el un filozof şi i-a cerut să intre într-o dispută pe teme de credinţă.

Filozoful i-a pus Sfântului Teodor aceste trei întrebări: „Cine nu s-a născut, dar a murit? Cine s-a născut, dar nu a murit? Cine a murit, dar nu a putrezit?" La aceste întrebări, Sfântul Teodor a răspuns: „Adam nu s-a născut, dar a murit. Enoh s-a născut, dar nu a murit. Soţia lui Lot a murit, dar nu a putrezit." Şi sfântul a mai adăugat şi un sfat pentru filozof: „Bagă în urechi sfatul nostru sănătos; leapădă-te de aceste întrebări fără rost şi de aceste chiţibuşerii scolastice; apropie-te de Hristos, cel căruia noi Îi slujim şi vei primi iertarea păcatelor."

Filozoful a rămas cu gura închisă în faţa unui astfel de răspuns precis, şi a plecat plin de ruşine.

Se vede limpede de aici enorma diferenţă dintre un filozof păgân şi un sfânt creştin. Primul se pierde în abstracţii, în cuvinte isteţ învârtite, în concursuri de logică şi alte gimnastici mintale, câtă vreme cel de al doilea îşi concentrează întreaga minte şi fiinţă la Dumnezeul cel Viu şi la mântuirea sufletului lui. Primul este abstract şi mort, iar al doilea este practic şi viu.

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Duhului Sfânt Dumnezeu asupra Sfinţilor apostoli:

- *La cum Duhul Sfânt a călăuzit tainic paşii Sfinţilor apostoli către cele mai îndepărtate ţări;*
- *La cum Duhul Sfânt i-a adunat pe Sfinţii apostoli la Ierusalim, din cele mai îndepărtate ţări, ca să fie de faţă la înmormântarea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.*

Predică despre arătarea din cealaltă lume a proorocului Ieremia

După aceasta s-a arătat un bărbat cu căruntеţe şi cu slavă minunată şi prea cuvioasă mărire era împrejurul lui. Şi a grăit Onia, zicând către Iuda: Acesta este iubitorul de fraţi, prorocul lui Dumnezeu Ieremia, care mult se roagă pentru popor şi pentru sfânta cetate (II Macabei 15: 13-14).

Aceasta a fost vedenia pe care a avut-o viteazul Iuda, macabeul. Primul care i s-a înfăţişat din cealaltă lume a fost Onia marele preot, iar după aceea Sfântul proroc

Ieremia. Aşa cum apostolii i-au văzut pe Moise şi pe Ilie în slavă pe Muntele Thabor, tot aşa odată Iuda, macabeul 1-a văzut în slavă pe Sfântul proroc Ieremia.

Deci iată, chiar înainte de naşterea lui Hristos, Domnul Cel Multmilostiv nu i-a lăsat pe oameni fără încredinţare despre existenţa vieţii de după moarte. Deci după toate acestea, oricine mai cutează a se îndoi de viaţa după moarte, se condamnă pe sine la blestemul propriilor păcate şi la moartea veşnică sub piatra de mormânt.

Aşa cum lucrurile moarte nu pot vedea lumina zilei, aşa nici cei care se îndoiesc de acest adevăr al vieţii după moarte nu pot vedea viaţa cea veşnică care este şi care nu are sfârşit.

Dar priviţi slava care îl înconjoară pe Sfântul proroc Ieremia în cealaltă lume: *că-runteţe şi slavă minunată şi prea cuvioasă mărire era împrejurul lui!* El iradia deci o anume măreţie ce nu se poate descrie în cuvinte, o aureolă strălucitoare, o inex-primabilă bucurie şi frumuseţe.

El este prorocul care în timpul vieţii a fost tras şi bătut de către cei cărora le co-municase cuvântul şi voia lui Dumnezeu, el este acela care a stat captiv în temniţă şi a fost mucenicit într-o groapă adâncă şi pestilenţială, cel de care şi-au bătut joc ca de un mincinos, care a fost judecat ca un vânzător şi care în final a fost omorât cu pietre ca unul fărădelege.

Dar judecata păcătoşilor pe acest pământ este una, iar judecata lui Dumnezeu celui din ceruri este cu totul altceva. Cei mai umiliţi dintre oameni au fost încununaţi cu slavă îngerească înaintea lui Dumnezeu.

Şi totuşi, să luăm aminte cum numeşte cerul pe cel care pe pământ a fost injuriat cu numele de mincinos, trădător şi om fărădelege: *Acesta este iubitorul de fraţi* -iată cum îl recomandă cerul! *Acesta este iubitorul de fraţi, prorocul lui Dumnezeu Iere-mia, care mult se roagă pentru popor.*

Mai departe, să luăm aminte fraţilor, la aceea că sfinţii lui Dumnezeu se roagă deci în ceruri pentru noi! Ei deci acolo nu dorm, ci se roagă pentru noi în timp ce noi înşine dormim; nemâncând, ei se roagă acolo pentru noi, cei care mâncam şi prea mâncăm; nepăcătuind, ei se roagă pentru noi în timp ce noi păcătuim. O fraţilor, să ne ruşinăm de feţele atâtor prieteni mari şi adevăraţi ce avem în ceruri! Să ne ruşinăm, să ne ruşinăm de noianul de rugăciuni pe care le fac sfinţii în ceruri pentru noi şi să ne alăturăm şi noi măcar rugăciunilor lor!

O, Atotminunate Doamne, iartă-ne nouă păcătoşilor ticăloasa noastră trândăvie şi păcătoasa grosime a minţii noastre! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mul-ţumita în veci.Amin.

17 mai

Pomenirea Sfântului apostol Andronic

Sfântul Andronic a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli. El era rudenie a Sfântului apostol Pavel, după cum Pavel însuşi spune în Epistola sa către Romani (16:7).

Sfântul Pavel o pomeneşte şi pe Sfânta Iunia cea împreună lucrătoare cu Sfântul Andronic.

Andronic a fost hirotonit episcop al Panoniei, fără a avea tronul episcopal într-un loc anume; ci el călătorea şi predica Cuvântul în întreg cuprinsul Panoniei.

Împreună cu Sfânta Iunia, el a izbutit să aducă pe mulţi la Hristos şi să distrugă multe capişti idoleşti. Ei amândoi aveau de la Duhul Sfânt darul de a lucra minuni, prin care scoteau afară demonii din oameni şi vindecau toate bolile şi suferinţele din popor.

Ei amândoi au luat cununa muceniciei şi îndoit au luat-o: ca apostoli şi ca mucenici.

Sfintele lor moaşte s-au descoperit în regiunea Evgheniei, iar Sinaxarul face pomenire de ele la ziua de 22 februarie.

Pomenirea Sfântului mucenic Solochon

Solochon a fost egiptean de neam şi soldat roman sub comanda lui Campanus, în timpul domniei răului împărat Maximian. Când a ieşit porunca în rândurile armatei ca tot soldatul să aducă jertfe idolilor, Solochon a declarat pe faţă că el este creştin. Aşa au făcut şi doi dintre camarazii lui: Pamfamir şi Pamfilon.

Campanus a poruncit ca toţi trei să fie biciuiţi şi torturaţi cu curzime, torturi în timpul cărora Pamfamir şi Pamfilon au şi murit. Dar Solochon a supravieţuit şi de aceea Campanus a poruncit ca el să fie torturat cu şi mai mare sălbăticie.

El a poruncit să i se deschidă gura cu un jungher şi să i se toarne pe gât jertfele idolilor. Dar mucenicul a rupt lama jungherului cu dinţii lui neînghiţind necuratele şi scârboasele jertfe. La urmă ei i-au străpuns capul prin urechi cu o pană şi 1-au lăsat să moară în chinuri.

Creştinii 1-au luat pe mucenic şi 1-au adus la casa unei văduve. El acolo încet-încet a început să se vindece oarecum, putând să guste şi mâncare şi apă.

El a continuat să-i povăţuiască pe creştini să stea tari în mărturisirea credinţei şi în jertfirea pentru ea, chiar cu preţul vieţii.

După acestea, mulţumind lui Dumnezeu, el şi-a încheiat alergarea pământească şi s-a înfăţişat înaintea Domnului în Împărăţia Cerurilor la anul 298.

Pomenirea Sfântului Ştefan, patriarhul Constantinopolului

Acest sfânt Ştefan a fost fiul împăratului Vasile Macedon şi fratele împăratului Leon cel înţelept.

El a urcat pe tronul patriarhiei de Constantinopol după patriarhul Fotie şi a păstorit Biserica lui Dumnezeu între anii 889 şi 893.

El a adormit cu pace şi s-a înfăţişat înaintea Domnului, pe care mult 1-a iubit.

Cântare de laudă la Sfinţii apostoli Andronic şi Iunia

Apostolul Andronic, a Sfântului Pavel rudă,
Predică sănătatea sufletului şi pacea,
Arzând cu dragoste mare de Hristos,
A cărui învăţătură ca pe o lumină în întreaga lume o poartă;
Fără multe haine, fără plată şi fără griji,
El bogat este în puterea Duhului Sfânt.

El suferinţele toate cu Sfânta Iunia le împărtăşeşte
Până ce Crucea se înalţă în largul întregii Panonii.
Acolo întunericul piere de razele Crucii alungat,
Acolo pleava se desparte de grâul cel bun.

Acolo oamenii din somnul animalic se scoală
Şi îmbrăţişează darul înfierii de către Dumnezeu.

Ei idolii îi dărâmă ca pe nişte trestii uscate,
Ei duşmănia o leapădă, cu patimile cele de ruşine.

Când inima le plânge, buzele lor cântă:

« Copii ai Tăi suntem, Doamne, o, Tată Ceresc!
Iată noi acum lumina apostolilor Tăi primim.
Iartă-ne nouă desfrânările noastre,
Robia diavolilor
În care am trăit.»

Cugetare

În urma unui cumplit cutremur de pământ ce avusese loc la Antiohia, Sfântul Ioan Gură de Aur a grăit astfel: "Mari sunt roadele cutremurului! Iată pe Iubitorul de oameni Dumnezeu, cum zguduie El oraşul spre a întări sufletele, cum clatină temeliile şi întăreşte gândurile, cum dă la iveală şubrezenia cetăţii şi face tari voinţele oamenilor !

Luaţi aminte la marea Lui iubire de oameni! El ne clatină acum şi aici pentru puţină vreme, dar ne întăreşte pentru veşnicie; ne clatină cu un cutremur ce ţine doar două zile, dar ne întăreşte cu o tărie ce ţine veşnic. Mama, atunci când vrea să-şi lecuiască pruncul care plânge des, îl leagănă puţin mai tare nu ca să-i facă rău, ci doar ca speriindu-1, să îl înveţe să fie liniştit. În tot acelaşi mod Domnul nostru al tuturor, Care ţine universul cu mâna, îl scutură din când în când, nu spre a-1 distruge, ci spre a aduce înapoi la calea cea dreaptă a mântuirii pe acei oameni care trăiesc în fărădelegi."

Iată cum ştiau să explice Sfinţii părinţi, aceşti Stâlpi şi Temelii ale Adevărului, lucrările lui Dumnezeu şi iubirea Lui faţă de oameni şi în mijlocul nenorocirlor, şi al binecuvântărilor şi în bogăţie şi în sărăcie. Să ne ruşinăm aşadar de încetineala cu care mulţumim lui Dumnezeu atunci când El ne dăruieşte şi degrabă cu care cârtim atunci când tot El ne ia.

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Duhului Sfânt Dumnezeu asupra sfinţilor mucenici omorâţi pentru credinţă:

- *La cum Duhul Sfânt le dă înţelepciune să grăiască cu putere înaintea judecătorilor;*
- *La cum Duhul Sfânt le dă curaj ca să urce şi să moară pe eşafod.*

Predică despre Duhul Sfânt, Mângâietorul

Dar Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl, în numele Meu, Acela vă va învăţa toate şi vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu (Ioan 14: 26).

Care să fie înţelesul practic al acestor cuvinte, dacă nu acela că ne este de absolută trebuinţă să ne rugăm zilnic ca să ni se trimită zilnic Duhul Sfânt, tot aşa cum zilnic ne rugăm ca să primim pâinea cea de toate zilele? Dumnezeu cu adevărat voieşte ca să ne trimită pe Duhul Sfânt în fiecare zi, dar El voieşte ca noi să ne rugăm zilnic pentru aceasta. Căci aşa cum este cu pâinea, care câteodată ne prisoseşte iar altădată ne lipseşte, aşa este şi cu Duhul Sfânt. Duhul Sfânt vine şi pleacă de la noi după cum este şi râvna sau trândăvia noastră la rugăciune, după cum sunt şi faptele noastre bune sau răbdarea noastră.

De aceea a rânduit Biserica ca Sfintele Slujbe ale dimineţii să înceapă cu chemarea Duhului Sfânt: *Împărate Ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, vino şi Te sălăşluieşte întru noi!* Şi numai după aceea este rânduită cererea: *Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi!* De ce? Pentru că, fără Duhul Sfânt, noi nici măcar nu am şti cum să folosim pâinea cea de toate zilele cum se cuvine, adică în scopul mântuirii.

Acela vă va învăţa toate. Adică, ziua şi noaptea, în orice împrejurare s-ar afla omul, El îl călăuzeşte, îl sfătuieşte, îl învaţă ce şi cum să gândească, ce trebuie să spună şi ce trebuie să facă. Pentru aceasta să-1 implorăm pe Dumnezeu ca să ne trimită Duhul Sfânt şi pentru nimic altceva şi El însuşi, Duhul, ne va aduce nouă tot ceea ce ne lipseşte la orice moment dat.

Când Duhul Sfânt Se pogoară asupra noastră, noi atunci cunoaştem toate, înţelegem toate şi suntem în stare să lucrăm toate cele câte ne sunt de folos, nouă şi altora.

Şi vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu. Adică: "Să nu vă fie teamă că aţi putea uita învăţătura Mea şi cuvintele Mele către voi. Duhul Sfânt ştie toate câte sunt ale Mele şi atunci când Se va pogorî în voi, toată învăţătura Mea intru voi va fi, împreună cu El."

O, Stăpâne Doamne Duhule Sfinte, îndură-te şi Te pogoară peste noi, nu după vrednicia noastră, ci după vrednicia Stăpânului şi Domnului nostru Iisus Hristos şi după marea Ta iubire de oameni, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

18 mai

Pomenirea Sfântului mucenic Teodot şi a celor şapte muceniţe fecioare: Tecusa, Alexandra, Claudia, Falina, Eufrasia, Matroana şi Iulia

Teodot a fost hangiu în Anchira în timpul domniei împăratului Diocleţian. Deşi bărbat căsătorit, el vieţuia împreună cu soţia lui după cuvântul apostolului: ***cei ce au femei să fie ca şi cum nu ar avea (I Corinteni 7: 29).***

El îşi ţinea hanul în mare rânduială ca să poată să-i adăpostească pe creştini fără să stârnească suspiciunile autorităţilor celor păgâne. Hanul lui era un liman pentru creştinii prigoniţi. Teodot ajuta în taină cu toate cele de trebuinţă pe creştinii care scăpaseră în peşteri şi în munţi şi aduna în taină trupurile creştinilor omorâţi şi le îngropa.

La acea vreme, şapte fecioare au fost aduse la judecată, torturate pentru credinţa lor în Hristos, iar la urmă înecate într-un lac.

Una dintre ele, Sfânta Tecusa, i-a apărut în vis lui Teodot şi i-a cerut să scoată trupurile lor din lac şi să le îngroape.

Într-o noapte întunecoasă Teodot a ieşit împreună cu un însoţitor credincios să împlinească dorinţa muceniţei. Conduşi de un înger al Domnului, el a izbutit să afle trupurile fecioarelor şi să le îngroape.

Dar acest însoţitor până la urmă 1-a trădat pe Teodot judecătorului, iar judecătorul 1-a supus pe Teodot unor chinuri cumplite. Teodot a îndurat toate ca şi când altcineva ar fi fost troturat în locul lui, ţinându-şi mintea cufundată în Dumnezeu. După ce tot trupul mucenicului a devenit o rană inreagă, iar dinţii i-au fost sfărâmaţi cu un bolovan, necuratul judecător a poruncit omorârea lui prin tăierea capului.

Dus fiind la locul de tăiere, creştinii de pe cale plângeau pentru el, dar Sfântul Teodot le-a strigat: „Fraţilor, nu mă plângeţi pe mine, ci mai vârtos lăudaţi pe Domnul Iisus Hristos, cel care mi-a dat mie să sfârşesc alergarea mea şi să biruiesc vrăjmaşul." Zicând acestea, el şi-a pus capul pe butuc şi a fost tăiat la anul 303.

Un preot al lui Hristos a îngropat cu cinste trupul mucenicului pe un deal din afara oraşului. Mai târziu pe acel loc s-a ridicat o sfântă biserică închinată mucenicului Teodot.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Petru, Dionisie, Andrei, Pavel şi Cristina

Un tânăr foarte frumos, pe nume Petru, un bărbat foarte distins, Dionisie, doi soldaţi, Andrei şi Pavel şi o fată în vârstă de şaisprezece ani pe nume Cristina, L-au mărturisit cu toţii plini de curaj pe Hristos Stăpânul şi au luat moarte pentru mărturisirea numelui Lui.

Împreună cu dânşii a fost chinuit şi Nicomah, dar acesta în mijlocul chinurilor s-a lepădat de Hristos şi a imediat a înnebunit. Nebun fiind, el a început să-şi muşte propriul trup, vărsând cele dinlăuntrul lui, până când a murit. Acestea s-au întâmplat la anul 250.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Iraclie, Paulin şi Venedim

Aceştia trei au fost toţi atenieni. Ei au luat mucenicia pentru credinţa în Hristos sub împăratul Decius. Ei au fost arşi de vii într-un cuptor de foc pentru numele lui Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Teodot

Lângă Anchira, pe un deal înverzit,
O obşte mică de prigoniţi creştini
Cu binecuvântare îşi mănâncă pâinea.

Cu cât este soarele mai luminos decât stelele,
Cu atât mai tare străluceşte şi Teodot între ei.

Lângă el şade presbiterul Fronto.
Către Fronto Teodot grăieşte:
„Potrivit pentru zidirea unei biserici
locul acesta este,
peste moaşte de sfinţi mucenici!"

Iar Fronto zice către Teodot:
„Sârguieşte-te, minunate om al lui Dumnezeu,
să ne afli moaşte de sfinţi mucenici,
şi uşor apoi clădi-vom biserică aici. "

Teodot atot minunatul a zâmbit.

Din dreapta lui el a scos un inel,
Pe care presbiterului întinzându-l,
Grăi aceste cuvinte:
„Iată cuvântul meu îţi dau şi inelul
drept zălog:
curând sfinte moaşte găsi-voi
şi la acest loc le voi aduce!"

Teodot astfel prorocie grăi:
Pe-a lui proprie mucenicie,
A lui moarte pentru Hristos.

După cum a spus,
Aşa s-a şi-ntâmplat.
Sfintele lui moaşte la acel loc
Au fost aduse,
Iar peste ele frumoasă biserică s-a clădit:
Semn sfânt al marii biruinţe,
Semn veşnic al marii biruinţe,
Lângă Anchira, pe dealul înverzit.

Cugetare

Ascunderea virtuţilor proprii şi a nevoinţelor duhovniceşti a fost întotdeauna un obicei al tuturor asceţilor creştini, atât bărbaţi, cât şi femei, nu numai în zorii erei creştine, dar de-a lungul tuturor timpurilor de atunci şi până în zilele noastre.

Eudochia, soţia slăvitului prinţ Dimitri Donskoy, cel care a eliberat Rusia de tătari, a rămas văduvă la anul 1389, pe când era încă foarte tânără. Plină de credinţă şi de evlavie, această prinţesă a zidit multe biserici, a împărţit milostenii, şi în taină se nevoia în aspre nevoinţe trupeşti, cu postiri şi privegheri lungi, în jurul trupului ei ea avea înfăşurat un lanţ de fier. Dar la arătare întotdeauna apărea senină celor din jur, îmbrăcată cu rochii scumpe împodobite cu mărgăritare.

Cei care o vedeau ziceau multe rele despre ea, împrăştiind zvonuri cum că ar duce o viaţă imorală.

Fiii ei au auzit şi ei despre aceasta şi umiliţi şi revoltaţi, i-au grăit deschis mamei lor despre cele ce se spun despre ea. Atunci maica şi-a deschis rochia cea luxoasă iar fiii au văzut cu groază trupul uscat şi înfăşurat în lanţuri al mamei lor.

Luare aminte

Să luăm aminte la lucrarea Duhului Sfânt Dumnezeu asupra sfinţilor mucenici:

- *La cum Duhul Sfânt îi mângâia pe ei, în mijocul chinurilor lor;*
- *La cum uneori, după sfântă voia Lui, El făcea ca trupurile lor să nu simtă deloc văpaia sau arderea focului.*

Predică despre mărturia Duhului Sfânt

Duhul Adevărului, care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine (Ioan 15:26).

Dumnezeu Fiul L-a trimis pe Dumnezeu Duhul Sfânt în lume ca să mărturisească despre El până la sfârşitul veacurilor. *Acela va mărturisi despre Mine.*

Dar cum va mărturisi Dumnezeu Duhul despre Dumnezeu Fiul? Dumnezeu Duhul va mărturisi despre El în multe feluri:

- ✓ *Prin atragerea sufletelor oamenilor către Biserica lui Hristos;*
- ✓ *Prin descoperirea faţă de oameni a înţelesului Sfintelor Scripturi;*
- ✓ *Prin conducerea minţilor oamenilor la Sfintele porunci ale lui Hristos şi la împlinirea lor cu fapta;*
- ✓ *Prin dăruirea de căldură, prospeţime, putere şi blândeţe rostirii cuvintelor lui Hristos;*
- ✓ *Prin convertirea celor ce se pocăiesc la calea dreptăţii;*
- ✓ *Prin împlinirea tuturor făgăduinţelor şi proorociilor făcute de Hristos oamenilor, neamurilor şi Bisericii lui Dumnezeu;*
- ✓ *Prin întărirea Bisericii lui Hristos şi păstrarea ei tare împotriva tuturor furtunilor timpului şi tuturor relelor aduse de demoni şi slugile lor de-a lungul timpurilor.*

Duhul, Cel care lucrează în felurile înşiruite mai sus şi în multe nenumărate altele, este Duhul lui Dumnezeu, Duhul Adevărului, blând, de viaţă făcător şi atotputernic.

Nici unul dintre cuvintele Mântuitorului nu merge în pofida Duhului lui Dumnezeu, iar Duhul lui Dumnezeu nu merge niciodată şi nicicum în pofida măcar a unui singur cuvânt al lui Hristos. De aceea, când Duhul lui Dumnezeu binevoieşte să se sălăşluiască în inima vreunui om, acel om se înviorează şi se face martor adevărat a toate cele pe care Stăpânul Hristos le-a grăit şi le-a lucrat. Atunci acel om are o

credinţă plină de bucurie şi de neclintit. Căci cum ar putea el să nu-L creadă pe cel mai mare şi mai statornic Martor şi împreună Lucrător în toate cuvintele, minunile şi lucrările lui Hristos?

Astfel, fraţilor, să ne rugăm mai înainte şi mai presus de toate ca acest Martor şi împreună Lucrător, adică Sfântul şi Atotputernicul Duh al Domnului, să vină şi să se sălăşluiască în inimile noastre, astfel încât credinţa noastră să se facă şi ea vie, fericită, şi de neclintit.

O, Doamne Duhule Sfinte, Duhul Adevărului, vino şi Te sălăşluieşte întru noi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

19 mai

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Patrichie, episcopul Prusei şi a celor trei presbiteri împreună cu dânsul: Acachie, Menandru şi Polien

Aceştia toţi au luat mucenicia pentru Hristos în cetatea Prusei din Asia, în timpul împărăţiei lui Iulian, apostatul.

Iunius, trimisul imperial, i-a adus pe aceşti sfinţi la un izvor de apă fierbinte şi 1-a întrebat pe Patrichie: „Cine a creat aceste ape termale şi vindecătoare, dacă nu zeul nostru Esculap şi ceilalţi cărora noi ne închinăm?"

Sfântul Patrichie a zis: „Zeii voştri demoni sunt iar aceste ape, precum şi toate celelalte lucruri din zidire, Hristos Domnul Dumnezeul nostru le-a creat, căruia singur noi cu evlavie ne închinăm."

Atunci trimisul a întrebat iar: „Şi vă va scăpa pe voi Hristos al vostru, dacă vă voi arunca eu în această apă clocotită?"

Sfântul a zis: „Dacă El voieşte, puternic este El să ne păzească nevătămaţi şi întregi, măcar că eu doresc ca în aceste ape să mi se despartă sufletul de trup şi veşnic lângă Hristos al meu să fiu. Ci facă-se Sfânta Voia Lui, fără de care nici un fir de păr nu se clinteşte din capul nici unui om."

Auzind acestea, trimisul a poruncit ca Patrichie să fie aruncat în apele clocotinde.

Stropii ei au sărit în toate părţile, rănindu-i şi opărindu-i pe mulţi din cei de faţă, dar sfântul, ale cărui buze se mişcau neîncetat la rugăciune, se afla nevătămat, ca şi cum s-ar fi aflat într-o baie de apă bună.

Văzând acestea, trimisul puternic tulburat, s-a înfuriat sălbatic şi a poruncit ca lui Patrichie şi celor trei presbiteri împreună cu dânsul să li se taie capetele cu un topor.

Nevinovaţii următori ai lui Hristos au mers la tăiere cu rugăciunea pe buze. Tăindu-li-se capetele pe butuc, sufletele lor s-au înălţat la ceruri, în Împărăţia Luminii lui Hristos, unde domnesc veşnic.

Pomenirea Sfântului Ioan, episcopul goţilor

Ioan a fost episcop în Georgia, dar atunci când hanul tătar al Georgiei a început să-i schingiuiască pe creştini, timp de patru ani el a plecat ca să locuiască printre goţii din Basarabia de astăzi.Dioceza goţilor se întemeiase în timpul împăratului Constantin cel Mare.

Auzind de moartea Hanului, Ioan s-a reîntors în Georgia şi şi-a păstorit turma cu râvnă şi cu dragoste de Dumnezeu, înaintea morţii, el a spus: „Peste patruzeci de zile voi sta la judecată cu hanul tătar," adică, murind, Ioan va ajunge înaintea tronului lui Dumnezeu. Aşa s-a şi întâmplat: în a patruzecea zi episcopul Ioan a murit şi s-a înfăţişat înaintea Domnului.

El a adormit cu pace în veacul al optulea.

Pomenirea Sfântului Ioan, cneazul Vologdei

Ioan acesta a fost făcător de minuni, temător de Dumnezeu şi om al tuturor virtuţilor încă din tinereţele lui.

El a fost aruncat în temniţă de unchiul lui, cneazul Ivan Vasilievici, împreună cu fratele lui Dimitri şi acolo a rămas timp de treizeci şi doi de ani.

Înainte de a muri, Ioan a fost tuns monah primind numele de Ignatie.

Cântare de laudă la Sfinţii Ioan şi Dimitri, cnejii Vologdei

Cneazul Ivan zace în temniţa neagră,
împreună cu fratele lui Dimitri, pe care îl sfătuieşte:
„ O frate, păreri de rău să nu ai;
inima cu ele nu-ţi obosi.
Căci credincioşilor creştini temniţa
Palat împărătesc trebuie să le fie.
De rău pe-al nostru unchi să nu-l vorbim,
Pe cel care ne-a aruncat, nevinovaţi fiind,
În închisoare.

Făr-a lui Dumnezeu îngăduinţă,
Cum crezi că aşa ceva ar fi putut să se întâmple
Ca două făpturi ale Lui
Să fie-aruncate-n întuneric?

Dacă unchiului nostru îi pasă doar de el,
Lui Dumnezeu însă de noi doi îi pasă,
De mântuirea sufletelor noastre.

Omul iraţional caut-avantaj doar pentru el,
Dar Dumnezeu îi mângâie cu daruri
Pe cei dispreţuiţi.

Domnului nostru milostiv
De întunericul temniţei nu-I este frică -
Căci El preferă să petreacă mai curând
Cu captivii,
Decât cu cei care se ţin puternici.

Să nu te mânii, fratele meu iubit,
Iar unchiului nostru să nu-i aduci reproşuri.
Dumnezeu Unul cunoaşte adevărul
Şi va judeca între noi.

Unchiul nostru are calea lui,
Iar a noastră e alta,
şi întru aceea ne vom mântui.
Lui Dumnezeu să ne închinăm,
Lui să-I aducem laudă!"

Cugetare

Marii ierarhi, Stâlpi ai Bisericii Ortodoxe, ştiau cum să îmbine blândeţea şi fermitatea în caracterul lor: ei erau blânzi faţă de cei drepţi şi penitenţi şi fermi faţă de criminalii care nu se pocăiau.

Într-o duminică, după Sfânta Liturghie, ţarul Ivan cel groaznic s-a apropiat de mitropolitul Filip ca să capete binecuvântare. Mitropolitul s-a prefăcut că nu-1 vede pe ţar şi a privit la icoana Mântuitorului.

Aghiotantul ţarului 1-a mustrat pe mitropolit şi i-a zis: „Preafericirea ta, ţarul îţi stă înainte, binecuvântează-1!"

Mitropolitul a privit la ţar şi a zis: „O, ţare, teme-te de Judecata lui Dumnezeu. Iată aici noi aducem Domnului Jertfă nesângeroasă, iar în afara zidurilor bisericii se

varsă valuri de sânge creştinesc! Au câţi nevinovaţi nu suferă? Tu stai pe tron, dar nu uita că şi tu eşti om."

Ţarul înfuriat i-a poruncit mitropolitului să-şi ţină gura, dar mitropolitul a continuat: „Şi unde-mi mai este credinţa, dacă voi tăcea?"

Atunci când ţarul a început să-1 ameninţe pe mitropolit, acesta a zis liniştit: „Călător sunt eu şi oaspete pe acest pământ, iar pentru adevăr viaţa mi-o pun în orice clipă."

După un oarecare timp ticălosul ţar a pus ca mitropolitul să fie sugrumat, dar pe sfânt el nu a putut să-1 sugrume.

Luare aminte

Să luăm aminte la Duhul Sfânt Dumnezeu, cel care insuflă înţelepciunea şi adevărul:

- *La cum le-a inspirat El înţelepciune şi adevăr profeţilor, evangheliştilor şi apostolilor, care au scris Sfintele Scripturi sub insuflarea Lui;*
- *La cum le-a inspirat El înţelepciune şi adevăr Sfinţilor părinţi, care au interpretat Sfintele Scripturi sub insuflarea şi călăuzirea Lui.*

Predică despre oamenii cei sfinţi ai lui Dumnezeu

***Pentru că niciodată proorocia nu s-a făcut din voia omului, ci oamenii cei sfinţi ai lui Dumnezeu au grăit, purtaţi fiind de Duhul Sfânt* (II Petru 1:21).**

Acest fapt este mărturisit de Sfântul apostol Petru, el însuşi un om sfânt al lui Dumnezeu, piatră a credinţei şi cavaler al Crucii. Ca om sfânt al lui Dumnezeu el a explicat, din experienţa propriei lui vieţi, cum au vorbit în vechime oamenii lui Dumnezeu şi cum vorbesc ei şi astăzi: ei au vorbit şi vorbesc *purtaţi fiind de Duhul Sfânt.* Ei nu vorbeau niciodată din voia lor sau după mintea lor sau din amintirile lor sau după speculaţiile minţii lor sau din darul elocinţei pe care 1-ar fi avut; ci ei *vorbeau purtaţi fiind de Duhul Sfânt,* de la El şi prin El.

Înţelepciunea lui Dumnezeu curgea prin ei, iar adevărul lui Dumnezeu se dădea la iveală prin ei. Căci Sfintele Scripturi nu s-au scris cu *pana cea mincinoasă a cărturarilor* (Ieremia 8: 8), ci s-au scris de către robii şi aleşii Duhului Sfânt al lui Dumnezeu.

Nici nu s-au scris Sfintele Scripturi de către scriitori profesionişti; ci ele s-au scris de către sfinţii lui Dumnezeu, care au fost călăuziţi şi împinşi de Duhul lui Dumnezeu ca să scrie. Deşi de multe ori ei nu voiau să scrie, chiar revoltându-se împotriva scrisului uneori, ei totuşi trebuiau să scrie, după cum ne mărturiseşte însuşi Sfântul proroc Ieremia: ***De aceea mi-am zis: „Nu voi mai pomeni de El şi nu voi mai grăi, în numele Lui!" Dar iată era în inima mea ceva, ca un fel de foc aprins, închis în oasele mele şi eu mă sileam să-l înfrânez şi n-am putut (Ieremia 20: 9).***

O fraţilor, Sfintele Scripturi nu de la oameni sunt, ci de la Dumnezeu. Ele nu sunt de pe pământ, ci din cer. Nici de la trup nu sunt, ci sunt de la Duhul. Cu adevărat de la Duhul Sfânt al lui Dumnezeu sunt ele. Insuflaţi de înţelepciunea şi adevărul Duhului Sfânt, aceşti oameni sfinţi ai lui Dumnezeu au scris sfintele cărţi. Ei au fost proroci, evanghelişti, apostoli, părinţi, dascăli şi păstori.

O, Stăpâne Doamne Duhule Sfinte, Duhul înţelepciunii şi al Adevărului, insuflă şi în noi suflarea Ta de viaţă făcătoare, ca să putem şi noi recunoaşte înţelepciunea şi adevărul şi să le împlinim pe ele cu ajutorul Tău. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

20 mai

Pomenirea Sfântului mucenic Talaleu

Talaleu s-a născut în Liban. Tatăl lui se numea Veruchie iar maica lui Romilia. El era un tânăr în vârstă de optsprezece ani înalt, blond-roşcat, de o frumuseţe izbitoare.

Profesia în care se pregătea era medicina. El a luat mucenicia pentru Hristos sub domnia lui Numerian. Când el L-a mărturisit cu curaj pe Hristos Domnul înaintea judecătorului, acesta a hotărât ca doi torţionari, pe nume Alexandru şi Asterius, să-i perforeze genunchii cu un sfredel, să treacă prin perforaţii o funie şi astfel să-1 atârne pe tinăr de un copac. Dar Dumnezeu cu a Sa nevăzută putere i-a orbit pe torţionari, în loc să-1 mutileze pe Talaleu ei au găurit în loc o scândură şi au atârnat-o în copac.

Când judele-torţionar a văzut acestea, el a crezut că Alexandru şi Asterius le-au făcut intenţionat şi a poruncit ca ambii să fie biciuiţi. Atunci, din mijlocul biciuirilor lor, amândoi au strigat: „Viu ne este nouă Domnul Dumnezeu şi creştini suntem noi de acum înainte! Credem în El şi Lui Îi jertfim această mucenicie!" Auzind acestea, judecătorul a poruncit ca amândoi să fie omorâţi imediat, prin tăierea capului.

Apoi judecătorul s-a apucat să spargă genunchii lui Talaleu cu mâinile lui, care i-au paralizat însă pe dată; de aceea el a început să strige către Talaleu să-1 vindece. Ceea ce Talaleu, nevinovatul mucenic al lui Hristos a făcut, cu rugăciunea.

După aceea Talaleu a fost aruncat în apă dar a ieşit de acolo înaintea chinuitorului lui viu şi nevătămat, căci se rugase lui Dumnezeu să-i prelungească chinurile şi să nu-1 lase să moară imediat.

Când a fost aruncat la fiare, acestea i-au lins picioarele şi s-au gudurat pe lângă el ca nişte animale domestice.

La urmă, anul fiind 284, lui Talaleu i s-a tăiat capul şi aşa s-a strămutat mucenicul la viaţa cea neîmbătrânitoare.

Pomenirea Sfântului mucenic Asclas

Asclas a luat mucenicia în oraşul Antinoe din Egipt, în timpul domniei lui Diocleţian. El a fost biciuit, zgâriat cu unghii de fier şi ars cu făclii, dar a ţinut cu tărie sfânta credinţă până la sfârşit.

Când chinuitorul Aman traversa Nilul într-o luntre, Asclas cu rugăciunea, a oprit luntrea în mijlocul fluviului şi nu i-a îngăduit să se mişte până ce Aman nu a scris pe hârtie că crede în Hristos ca intru Unul şi Atotputernic Dumnezeu. Dar zicând după aceea că minunea opririi luntrei s-a datorat puterilor vrăjitoreşti ale lui Asclas, chinuitorul a uitat ce a scris pe hârtie şi a continuat să-1 schingiuiască pe omul lui Dumnezeu.

La urmă el a legat o piatră de gâtul lui şi 1-a aruncat în apele Nilului, în a treia zi creştinii au aflat trupul lui Asclas la ţărm, cu piatra legată în jurul gâtului, aşa cum chiar mucenicul mai dinainte prorocise şi 1-au îngropat cu cinste, la anul 287. Leonidas, sfântul mucenic, a suferit împreună cu dânsul.

Arrian, chinuitorul lor, mai târziu s-a pocăit cu amar pentru crimele lui, a crezut în Hristos cu toată inima şi a început să-şi strige cu glas mare credinţa înaintea păgânilor. Aceştia 1-au omorât şi pe el şi astfel Arrian - cel care mai înainte fusese ucigaş de creştini - s-a făcut el însuşi vrednic de cununa muceniciei pentru Hristos.

Pomenirea Sfântului Ştefan din Piperi

Acest sfânt s-a născut în clanul Nikşici din satul Jupa, din părinţi săraci dar foarte credincioşi, Radoie şi Iacima.

După tradiţie, el mai întâi a dus o viaţă de nevoinţe în Mânăstirea Moracea, căreia i-a fost şi stareţ. Dar turcii 1-au alungat de la Moracea, astfel încât el s-a sălăşluit la Rovaciki, în Turmani în locul numit Celiste. Mai târziu el a intrat într-o chilie la Piperi, unde a rămas întru nevoinţe aspre şi plăcute lui Dumnezeu până la moartea lui.

El a adormit în Domnul cu pace, în douăzeci de zile ale lunii mai, din anul 1697. Sfintele lui moaşte se odihnesc acolo şi în ziua de astăzi, proslăvind cu multe faceri de minuni pe Hristos Dumnezeu şi pe Ştefan, sfântul Lui.

Cântare de laudă la Sfântul Talaleu

Luaţi aminte, o, oamenilor şi îngerilor -
Cum Talaleu în ceasul morţii

Lui Dumnezeu înalţă rugă:
„ O, Doamne Făcătorule al lumii,
A Ta este mila şi a Ta răzbunarea!
Ţie mă rog: lungeşte-mi zilele,
Ca pe Tine prin ale mele chinuri să Te mărturisesc.

Cu adevărat prea puţin am chinuit eu păcătosul
Pentru Sfânt Numele Tău.

Prea puţin ca Împărăţiei Cerurilor
Să mă învrednicesc.

Cumplite pe Golgota au fost chinurile Tale,
Cumplite suferinţele Tale, Cel Nevinovat!
Dar păcătoşilor se cuvine ca ele
Mai amare să le fie.

Astfel prin chinuri amare ei se curăţesc
Şi Împărăţiei Cerurilor un pic mai mult se învrednicesc. "
A minunatului Talaleu rugă
Domnul o împlineşte.

Scumpă este ochilor Lui ruga sfântului;
Domnul lui Talaleu îi îngăduie
Suferinţă din belşug.

Până la sfârşit Talaleu
îndură toate cu bucurie şi mulţumire,
Mergând din suferinţă în suferinţă
Ca din sărbătoare în sărbătoare.

Astfel proslăveşte sfântul
A Ortodoxiei putere.

Cugetare

Când omul dobândeşte o conştiinţă creştină, el lucrează cu râvnă să-şi îndrepte viaţa şi să placă lui Dumnezeu. Pentru el, orice altceva devine de importanţă secundară.

Exemple de astfel de oameni găsim nu doar printre marii nevoitori şi părinţi duhovniceşti din vechime sau de astăzi, ci şi printre puternicii acestei lumi.

Împăratul Teodosie cel Mare ne oferă un astfel de exemplu. Pentru o perioadă foarte scurtă de timp el a căzut în erezie, dar după aceea s-a pocăit cu amar.

Sfântul Ambrozie, cel care mai întâi 1-a mustrat aspru pe împărat, a grăit astfel atunci când 1-a îngropat: „L-am iubit pe acest bărbat care, dând jos de pe el toate însemnele imperiale, şi-a plâns păcatul pe faţă înaintea întregii Biserici şi cu suspine adevărate din inimă a cerut iertarea păcatelor. Ceea ce oamenilor obişnuiţi le este ruşine să facă, acestui mare imperator nu i-a fost. După slăvita lui biruinţă asupra duşmanilor imperiului, el a hotărât să nu se apropie de Sfânta Împărtăşanie decât după întoarcerea fiilor lui, căci duşmanii lui fuseseră ucişi în război."

Luare aminte

Să luăm aminte la Sfântul Duh Dumnezeu, Insuflătorul smereniei şi blândeţei:

- *La cum le-a insuflat El smerenie şi blândeţe nevoitorilor şi sihaştrilor tuturor timpurilor;*
- *La cum le-a insuflat El - şi încă le mai insuflă - smerenie şi blândeţe tuturor sufletelor care se pocăiesc cu adevărat.*

Predică despre duhul lumii şi Duhul lui Dumnezeu

Iar noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul cel de la Dumnezeu (I Corinteni 2: 12).

Fraţilor, duhul acestei lumi este duhul mândriei şi cruzimii, iar Duhul cel de la Dumnezeu este Duhul smereniei şi blândeţei. Apostolul lui Dumnezeu afirmă că următorii lui Hristos au primit nu duhul acestei lumi ci *Duhul cel care este de la Dumnezeu,* adică, carele purcede de la Dumnezeu Tatăl precum mireasma cea delicată din flori, precum mireasma cea bună din sufletul omului, făcându-1 puternic, strălucitor, paşnic, mulţumitor şi plăcut. Din firea lor oamenii sunt smeriţi şi blânzi.

Sfântul Tertulian zice: „Sufletul omului este din fire creştin," dar el se face iritabil şi mânios din cauza duhului acestei lumi. Duhul acestei lumi face lupi din mieluşei, câtă vreme Duhul lui Dumnezeu face din lupi miei blânzi.

Apostolul mai spune că noi am primit Duhul cel de la Dumnezeu în scopul *ca să cunoaştem cele dăruite nouă de Dumnezeu* (I Corinteni 2: 12), aşadar, ca să cunoaştem ce este în noi de la Dumnezeu şi ce nu este şi ca să simţim dulceaţa celor care sunt de la Dumnezeu şi amărăciunea celor care nu sunt în noi de la El, ci de la duhul acestei lumi.

Câtă vreme omul este în afara firii lui sau mai prejos de ea, el socoteşte amarul dulce iar dulcele amar. Dar când Duhul cel de la Dumnezeu se întoarce în firea lui cea adevărată, atunci el recunoaşte dulcele ca dulce iar amarul ca amar.

Dar cine îl va putea întoarce pe om la Dumnezeu? Cine îl va putea vindeca pe om de amăreala cea otrăvitoare şi păcătoasă? Cine îl va învăţa prin cercare să deosebească între amăreala şi dulceaţa cea adevărată? Nimeni, afară numai de *Duhul cel de la Dumnezeu.*

Aşadar, fraţilor, să ne rugăm Domnului ca să ne dăruiască nouă Duhul Său Cel Sfânt, aşa cum L-a dăruit şi Sfinţilor Săi apostoli şi tuturor sfinţilor. Iar când Duhul cel de la Dumnezeu se va sălăşlui întru noi, vom avea întru noi şi împărăţia lui Dumnezeu, întru care se află dulceaţă, bunătate, lumină, blândeţe şi har.

O, Stăpâne Doamne Duhule Sfinte, Duhule al smereniei şi blândeţei, vino şi Te sălăşluieşte întru noi, Căci Ţie îţi aducem slavă şi mulţumita în veci. Amin.

21 mai

Pomenirea Sfinţilor, măriţilor, de Dumnezeu încoronaţilor şi întocmai cu apostolii, marilor împăraţi Constantin şi maica sa Elena

Părinţii Sfântului Constantin cel mare au fost împăratul Constanţius Chlorus şi împărăteasa Elena. Constanţius Chlorus a mai avut şi alţi copii de la alte soţii, dar din împărăteasa Elena l-a născut doar pe Constantin.

După încoronarea sa, Constantin a dat trei mari bătălii:

- *cea împotriva lui Maxenţiu, tiranul roman;*
- *a doua contra sciţilor de la Dunăre;*
- *iar a treia împotriva bizantinilor [popoare instalate în aria pustiitei cetăţi Byzantion].*

Înaintea bătăliei cu Maxenţiu, ***în timp ce împăratul Constantin se frământa cumplit văzând avantajele militare disproporţionate pe care le avea Maxenţiu, o Cruce strălucitoare s-a înfăţişat pe cer în plină zi în ochii săi şi ai întregii armate care era cu el, Cruce împodobită cu stele.***

Pe Cruce stăteau scrise cuvintele: „învinge întru acest Semn." Uimit la culme de cele ce vedea, împăratul a poruncit turnarea unei cruci mari, întocmai cu aceea văzută pe cer, pe care a dat-o stegarilor să o poarte ca pe un stindard în fruntea armatei.

Prin puterea acestei Sfinte Cruci lui i s-a dat biruinţa în cumplita bătălie împotriva lui Maxenţiu, cel care avea efective militare net superioare. Maxenţiu a murit înecat în râul Tibru.

Imediat după această bătălie, Constantin a dat Edictul de la Milano care punea capăt persecuţiilor împotriva creştinilor, învingându-i pe bizantini, Constantin a ridicat o metropolă strălucitoare pe râul Bosfor, care de atunci s-a numit Constantinopol. Dar mai înainte de aceasta el s-a îmbolnăvit de cumplita boală a leprei.

Drept cură împotriva acestei boli, preoţii păgâni şi doctorii [Constantin la acea dată nu era încă creştin] l-au sfătuit pe împărat să se îmbăieze în sânge de prunci ucişi. Dar împăratul a respins acest sfat. ***Acesta a fost momentul după care lui i s-au înfăţişat în vedenie Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel, care i-au poruncit să meargă şi să-l caute pe Episcopul Silvestru, care îl va vindeca pe el de boala lui. Acest mare episcop, Papă al Romei, l-a învăţat pe marele Constantin întru credinţa***

creştină şi i-a dat Sfântul Botez, care l-a curăţit pe împărat cu desăvârşire de greaua boală a leprei.

Când în Biserică s-au ivit tulburările cauzate de necuratul Arie şi ereziile lui, ***împăratul Constantin a convocat Primul Sinod Creştin a toată lumea [Ecumenic] de la Niceea, din anul 325.*** La acesta s-a dat anatemei erezia lui Arie şi s-a stabilit Ortodoxia credinţei creştine.

Sfânta Elena, evlavioasa maică a împăratului, era plină de râvnă pentru credinţa lui Hristos. Ea a mers la Ierusalim, a descoperit cinstita Cruce a Domnului, şi a zidit Biserica învierii de pe Golgota, precum şi încă multe altele în toate Ţinuturile Sfinte. Această sfântă femeie s-a înfăţişat înaintea Domnului în al optzecilea an al vieţii ei, la 327.

Împăratul Constantin a supravieţuit timp de zece ani maicii lui. El s-a odihnit întru Domnul în cetatea Nicomidiei, la anul 337, fiind în al şaizeci şi cincilea an al vieţii lui. Trupul său se află înmormântat în Biserica Sfinţilor doisprezece apostoli din Constantinopole.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Pahomie

Acest Pahomie s-a născut în Rusia mică. Tătarii 1-au luat rob în tinereţele lui şi 1-au vândut ca sclav unui tăbăcar turc. El a petrecut astfel ca rob timp de douăzeci şi şapte de ani, în oraşul Usaki din Asia mică.

El a fost silit să se facă musulman. Apoi, s-a dus la Sfântul Munte Athos, s-a tuns monah şi a petrecut timp de doisprezece ani în Mânăstirea Sfântului Pavel. Apoi a hotărât să meargă şi să ia mucenicia pentru Hristos.

Părintele său duhovnicesc, Bătrânul Iosif, a mers împreună cu ucenicul său la Usaki, unde Pahomie s-a înfăţişat înaintea fostului său stăpân în calitate de creştin şi îmbrăcat în rasa monahală. Turcii 1-au supus tuturor torturilor, 1-au aruncat în temniţă şi 1-au omorât prin tăierea capului în ziua de înălţarea Domnului, la 8 mai 1730.

Multe minuni s-au lucrat prin sfântul său sânge curs atunci şi prin sfintele sale moaşte.

Pahomie a fost înmormântat în insula Patmos, în Biserica Sfântului Ioan Teologul.

Astfel acest ţăran simplu din Rusia mică s-a făcut mucenic şi purtător de cunună în Împărăţia lui Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Constantin cel mare

Strălucitoarea Cruce lui Constantin i se arată;
Constantin o vede şi slăveşte pe Dumnezeu.
Un semn era ea de la Fiul lui Dumnezeu;
Nimic decât el nu este mai frumos:
El este semnul suferinţelor şi tulburării din viaţă,
Dar şi semnul biruinţei finale.

Prin acest semn lucrător de minuni
Constantin a pornit şi-a învins pretutindeni.

În inima Romei păgâne ce Crucea prigonea,
Constantin a înălţat a Domnului Cruce, Stindard slăvit.

Semnul ce trei veacuri sfărmat la pământ şi necinstit fusese,
A devenit acum al Romei stindard sfânt!
Scuipat fusese el timp de trei sute de ani;
Pământul se săturase de sânge mucenic.

Dar trufaşii regi şi siniştrii împăraţi
Căzut-au la pământ, unul câte unul,
Precum trestii uscate.

Sfânta Cruce însă, cea odinioară scuipată
Rămas-a dreaptă, încununată cu slavă,
Tainic şi măreţ strălucind în lume.

A ei putere marele Constantin recunoscut-a,
Şi a înălţat-o încă şi mai sus.

De aceea sfântul său nume
În calendare este trecut şi cinstit.

Cugetare

Vedem că viciul este ruşinos şi păcătos tocmai în aceea că el întotdeauna vrea să treacă ca ceva ireproşabil şi chiar firesc.

Sfântul Ioan Gură de Aur zice minunat: "Viciul nu are un chip al său specific, ci ia întotdeauna asupră-şi masca faptelor bune."

De aceea şi Mântuitorul zice: ***Ei vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori (Matei 7: 15).*** De-1 vei numi pe mincinos mincinos, pe hoţ hoţ, pe criminal criminal, pe adulter adulter, pe batjocoritor batjocoritor, aceştia toţi îndată se vor înfuria la culme. Iar dacă vei voi să numeşti pe vreun om cinstit, onorabil, generos, nefăţarnic, drept, conştiincios, el îndată se va bucura de aceasta.

Iată din nou cuvintele marelui Gură de Aur: „Faptele bune sunt ceva natural omului, pe când viciul îi este ceva nenatural şi fals."

Dacă un om va fi prins în vreun viciu, el îndată şi-1 va justifica zicând că urmăreşte vreo faptă bună, el îşi îmbracă viciul în hainele faptelor bune. Cu adevărat viciul nu are o înfăţişare a sa proprie. Acelaşi lucru este adevărat şi despre diavolul, tatăl tuturor viciilor!

Luare aminte

Să luăm aminte la Duhul Sfânt Dumnezeu, Insuflătorul dreptăţii, păcii şi bucuriei:

- *La cum El le-a inspirat dreptate, pace şi bucurie tuturor iubitorilor dreptăţii lui Hristos;*
- *La cum El le-a inspirat - şi încă le mai inspiră - dreptate, pace şi bucurie, tuturor celor care au suferit şi suferă pentru dreptatea lui Hristos.*

Predică despre fiii lui Dumnezeu

Duhul însuşi mărturiseşte împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu (Romani 8: 16).

Numai cel care are Duhul lui Dumnezeu înlăuntrul său are mărturie că este fiu al lui Dumnezeu, fără prezenţa Duhului Sfânt întru sine o astfel de mărturie nu există. Căci o asemenea mărturie nu o poate da nici întreaga lume.

Universul întreg, fără Duhul lui Dumnezeu, ce altceva va mărturisi despre noi dacă nu că îi suntem sclavi şi victime pe care el le înghite fără milă? În esenţă, aceasta şi este gândirea păgână.

Dar oare nu gândesc duşmanii lui Dumnezeu chiar şi astăzi la fel? Cu adevărat, ei aşa gândesc şi astăzi. Căci într-adevăr anevoie este să smulgi o astfel de gândire din minţile celor care nu recunosc duhul lui Hristos, Duhul lui Dumnezeu, Martorul Cel Ceresc.

Acelaşi apostol zice: ***Pentru că n-aţi primit un duh al robiei (Romani 8: 15).*** Dar care este acest duh al robiei? El este orice duh care nu este Duhul lui Dumnezeu, pe care Hristos Domnul îl trimite celor care îl iubesc pe El. Duhul robiei este duhul materialismului, duhul ghicirii sorţii, duhul naturalismului, duhul pesimismului, duhul deznădejdii, duhul viciului. Doar Duhul lui Dumnezeu este Duhul Atotsfânt al înfierii şi al libertăţii.

Ah ce fericire! O, negrăită pace! O bucuria omului atunci când Duhul Sfânt vine precum o rândunică şi îşi face cuib în inima curăţită a omului! Atunci nădejdea noastră deschide larg sutele de uşi ale temniţei universului; iar îmbrăţişarea noastră, mai largă decât universul, se întinde până la Cel Care este mai mare şi mai milostiv decât el.

Până la Cine? Până la Tatăl! ***Şi atunci inima noastră strigă Avva, Părinte! (Romani 8: 15).***

Martorul lui Dumnezeu care vine la noi prin văz poate să ne ducă la îndoială cum că am fi fii ai lui Dumnezeu. Dar martorul cel care vine la noi din inimă, de la Duhul lui Dumnezeu, nu ne poate lăsa nici cea mai mică îndoială. Dumnezeu dă mărturie despre Dumnezeu. Şi atunci, ce îndoială ar mai putea încăpea? Nici una, pentru că atunci noi cunoaştem şi suntem deplin încredinţaţi că Dumnezeu este Tatăl şi că noi suntem fiii Lui. Slugile nimănui pe pământ, sclavii nimănui pe pământ, ci mai degrabă fiii lui Dumnezeu.

O, Stăpâne Doamne Duhule Sfinte, vino şi Te sălăşluieşte întru noi şi rămâi cu noi ca martor al Treimii şi al împărăţiei, ca Martor al Raiului celui veşnic, căci Ţie iţi aducem toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

22 mai

Pomenirea Sfântului mucenic Vasilisc

Sfântul Vasilisc era rudenie de sânge cu Sfântul mucenic Teodor Tiron. El a fost torturat imperună cu mucenicii Eutropie şi Cleonic. După ce aceştia doi au fost răstigniţi şi după ce au murit, Vasilisc a fost aruncat din nou în temniţă.

În timpul acela tocmai se făcea înlocuirea trimisului împărătesc însărcinat cu anchetarea şi torturarea creştinilor, de aceea Sfântul Vasilisc a rămas în temniţă foarte multă vreme.

El se ruga cu lacrimi lui Dumnezeu ca să nu-1 lipsească de moarte mucenicească. După ce s-a rugat îndelung, însuşi Mântuitorul Iisus Hristos a venit la el, i-a făgăduit să-i împlinească dorirea şi 1-a trimis în satul lui spre a-şi lua rămas bun de la mama şi fraţii lui.

Când a sosit noul trimis împărătesc, Agrippa, el a poruncit ca Vasilisc să fie rechemat din satul lui de îndată. Pe când Vasilisc se afla pe cale dinspre satul lui spre cetatea Amasiei, Stăpânul Hristos a lucrat o minune mare prin mucenicul Său, în urma căreia mulţime mare de oameni au crezut în Hristos.

Agrippa i-a poruncit lui Vasilisc să ducă jertfe înaintea idolului lui Apollyon. ,,Apollyion însemnează distrugător,'" a zis Vasilisc şi cu rugăciunea săvârşită cu ardoare în inimă a sfărâmat idolul la pământ şi a făcut să se pogoare foc din cer care a ars cu desăvârşire capiştea în care se afla.

Înspăimântat, Agrippa a atribuit această minune unor puteri vrăjitoreşti pe care le-ar fi avut Vasilisc şi a poruncit ca mucenicul să fie omorât prin decapitare, în chiar acea clipă el a înnebunit. În nebunia lui, el a s-a dus la eşafodul pe care fusese tăiat Vasilisc, a găsit în ţărână sânge închegat de al mucenicului, 1-a luat, şi 1-a pus sub centura cu care era încins şi s-a vindecat pe loc. Venindu-şi în simţiri, el a luat Sfântul Botez.

Marinus, un cetăţean din Comana, a ridicat după oarecare vreme o Sfântă Biserică deasupra moaştelor sfântului mucenic Vasilisc, aşezate chiar pe locul execuţiei lui şi mulţi suferinzi de boli cumplite şi-au aflat vindecarea la ele.

Pomenirea Sfântului mucenic Iovan Vladimir, regele Serbiei

Iovan Vladimir cobora dintr-o spiţă princiară din Zahumlie. Bunicul lui se numise Hvalimir, iar tatăl lui Petrislav. Ca rege, el a fost înţelept, milostiv, blând, feciorelnic şi viteaz. El s-a rugat cu fervoare lui Dumnezeu şi a zidit multe biserici pe care le-a înzestrat din belşug. Cu toate acestea, el a avut de înfruntat necazuri grele, atât dinăuntrul, cât şi din afara regatului: dinăuntru de la eretici şi de la bogomili, iar din afară de la ţarul Samuil şi ţarul Vasile care voiau să-1 cucerească.

Prin intrigă şi trădare ţarul Vasile 1-a prin pe Iovan Vladimir şi 1-a aruncat în temniţă. Cum zăcea acolo, s-a înfăţişat înaintea lui un înger al Domnului care i-a vestit că în scurtă vreme îşi va recăpăta libertatea, dar că va muri moarte de mucenic.

Ajungând să îl cunoască mai bine, ţarul Samuil 1-a îndrăgit pe Iovan şi i-a dăruit pe fiica lui, Kosara, de soţie. După ce Samuil a murit, pe tronul lui a urcat fiul său Radomir. Dar el a fost omorât de către Vladislav, fratele lui geamăn, care 1-a chemat cu vicleşug la curte şi pe cumnatul lui, Iovan Vladimir, spre a-1 ucide şi pe el prin tăierea capului în anul 1015.

Sfintele moaşte ale lui Iovan Vladimir se păstrează nestricate la mânăstirea lui de lângă Elbasan. De atunci şi până în vremea noastră la ele s-au lucrat nenumărate minuni.

În 1925 s-a ridicat o biserică închinată acestui rege sfânt lângă Mânăstirea Sfântului Nahum, căreia în timpul vieţii regele Iovan Vladimir îi fusese un mare binefăcător.

Pomenirea Sfântului Sinod al doilea cel a toată lumea

Acest sfânt sinod ecumenic a fost convocat în timpul domniei împăratului Teodosie cel mare la Constantinopol, la anul 381. Scopul lui principal a fost anatematizarea lui Macedon, ereticul luptător împotriva Duhului Sfânt.

Macedon, patriarh al Constantinopolului, învăţa mincinos că Duhul Sfânt este o creaţie a lui Dumnezeu iar nu Persoană Dumnezeiască (Ipostas Dumnezeiesc) şi prin urmare nu este de o fiinţă şi de o închinare cu Tatăl şi cu Fiul, Unul din Sfânta Treime.

Macedon a fost dat anatemei la acest sfânt sinod şi astfel învăţătura despre Duhul Sfânt a fost adăugată Simbolului de credinţă niceean.

Pomenirea Sfântului şi dreptului Melchisedec, regele Salemului

Acest mare Melchisedec a fost contemporanul strămoşului nostru Avraam. După cuvintele Sfântului apostol Pavel, el a fost rege, preot şi pre închipuire a Domnului nostru Iisus Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul şi dreptul Melchisedec, regele Salemului

Lui Melchisedec, regele Salemului,
Care îi este neamul?
El rege şi preot a fost
Al Celui Preaînalt.

El mai mare decât Avraam a fost;
El a fost şi rămâne o taină.
El pe Avraam a binecuvântat;
Lui Melchisedec, Avraam
i-a dat zecimală din toate.

El a fost rege şi preot în timp,
A Domnului Hristos înainte închipuire.

El pacea şi dreptatea a propovăduit;
El a fost şi rămâne o taină.

Neamul lui şi sfârşitul lui
Nimeni le ştie,
Nimeni nu ştie lungimea
zilelor lui pe pământ.

Dar ştiut este că el pe pământ a trăit
Pildă de urmat oamenilor.

Rege, sfânt şi drept
Acesta a fost Melchisedec:
Proroc şi tip al lui Hristos.

Proroc a fost, fără cuvinte,
Ci cu pilda vieţii lui pe pământ.

Proroc a fost, fără cuvinte,
Proroc - întru dreptate şi milă.

Cugetare

Cum de a putut să postească Moise timp de patruzeci de zile? Cum au putut nevoitorii din mânăstiri şi pustiuri să trăiască până la adânci bătrâneţi înfrânându-se pururi de la mâncare şi băutură?

Omului trupesc care nu cunoaşte nimic din viaţa duhovnicească, aceste lucruri îi rămân cu neputinţă şi de necrezut. Lucrurile acestea nici nu i se pot demonstra, pentru că ele pot fi înţelese doar prin experienţa vieţii.

Când chinuitorii 1-au lipsit pe Sfântul mucenic Vasilisc timp de trei zile întregi de mâncare şi de băutură, iar în a patra i-au oferit să mănânce, el a refuzat, zicând că nu îi este foame. „Eu m-am îndestulat cu hrană cerească," a zis el, „iar din aceasta pământească acum nu mai voiesc. Voi vă hrăniţi cu pâine stricăcioasă, dar mie pâine cerească îmi este cuvântul lui Dumnezeu, care mă hrăneşte; pe voi vă bucură băutura de vin, pe când pe mine harul Duhului Sfânt; pe voi vă satură cărnurile, iar pe mine postirea; pe voi aurul vă îmbogăţeşte, iar pe mine dragostea lui Hristos; pe voi vă împodobesc hainele, iar pe mine faptele bune; voi sunteţi fericiţi când râdeţi mult, iar eu când vine la mine Duhul, în rugăciune."

Iată fraţilor, bărbat întru care se adevereşte cuvântul Domnului: ***Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu (Matei 4: 4).***

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Sfântului Duh Dumnezeu de la Taina Sfântului Botez:

- *La cum curăţeşte El omul de păcatul strămoşesc;*
- *La cum aduce El omul în comuniune cu libertatea lui Hristos.*

Predică despre trupurile oamenilor ca temple

Sau nu ştiţi că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt, care este în voi, pe care-L aveţi de la Dumnezeu şi că voi nu sunteţi ai voştri? Căci aţi fost cumpăraţi cu preţ! (I Corinteni 6: 19-20).

Dar cum adică, fraţilor, sunt trupurile noastre temple ale Duhului Sfânt? Ele sunt astfel deoarece am fost cumpăraţi cu preţ. Stăpânul Iisus ne-a cumpărat cu preţul grijilor Sale, chinurilor şi suferinţelor Sale, cu preţul morţii Sale. Din cauza acestui preţ noi am fost făcuţi vrednici ca să fim temple ale Duhului Sfânt.

Dar, va zice cineva: „Acest preţ s-a plătit demult, iar noi acum trăim cu atâtea zeci de veacuri mai târziu!" Nu are nici o importanţă aceasta, căci preţul nu s-a plătit doar pentru un timp sau o generaţie de oameni, ci pentru toate timpurile şi pentru toate generaţiile de pământeni, de la Adam şi până la înfricoşata Judecată. Şi ***oricâte bilioane de bilioane de oameni s-au născut sau se vor mai naşte de aici înainte pe pământ, preţul este plătit pentru toţi şi pentru fiecare dintre ei. Preţul este atât de mare şi de bogat încât, dacă toate firele de nisip din toate mările şi oceanele s-ar face oameni, preţul acesta ar fi de ajuns.***

Fraţilor, dar din ce moment anume începe trupul nostru să fie templu al Duhului Sfânt? El începe să fie Templu al Duhului Sfânt din ceasul Botezului nostru. Căci deşi preţul este plătit pentru toţi oamenii de pe pământ, numai trupurile celor botezaţi se fac din această cauză şi temple ale Duhului Sfânt.

Fraţilor, dar care este urmarea faptului că Duhul Sfânt se sălăşluieşte în templul trupului nostru? Urmarea aceasta este: că noi de acum înainte nu mai suntem ai noştri. Când Duhul Sfânt vine şi Se sălăşluieşte intru trupurile şi sufletele noastre, atunci El devine Stăpânul nostru şi nu mai suntem noi stăpâni peste trupul nostru sau peste noi înşine. De aceea, fraţilor, noi suntem în stăpânirea Duhului Sfânt.

Fraţilor, dar ce a fost aceea, când la Cina cea de Taină, Mântuitorul a spălat picioarele chiar şi ale lui Iuda şi Iuda a primit bucăţica de pâine de la Stăpânul, când Scriptura zice: ***A intrat atunci satana în el (Ioan 13: 27)?*** O, cumplite cuvinte! O, cumplită pedeapsă a vânzătorului de Dumnezeu! Fraţilor, oare nu înseamnă aceasta că, atunci când Îl respingem pe Dumnezeu, Care ne spală pe noi şi ne hrăneşte pe noi, Duhul lui Dumnezeu pleacă de la noi iar Satan îi ia locul? O, cumplit este înţelesul acestor fapte! O, cumplit avertisment către noi toţi cei botezaţi! Duhul Sfânt S-a sălăşluit întru noi din ceasul Botezului nostru şi Şi-a făcut Luişi templu din trupul nostru.

Dar fraţilor, Duhul Sfânt nu vrea să locuiască în noi cu forţa, ci numai şi numai cu acordul bunei noastre voiri. Dacă păcătuim împotriva Lui, El pleacă de la noi; plecând El de la noi, locul Lui este îndată apucat de Satan, iar templul trupului nostru se transformă într-o cocină de porci.

O, Atotsfinte Duhule Sfinte, nu ne părăsi pe noi. Miluieşte-ne şi ne iartă pe noi, Căci noi pe Tine Te slăvim şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

23 mai

Pomenirea Sfântului Mihail, episcopul Sinadelor

Mihail, acest ierarh sfânt şi foarte învăţat, s-a închinat pe sine slujirii lui Hristos încă din fragedă copilărie, împreună cu Sfântul Teofilact al Nicomidiei, el a dus o viaţă de mari nevoinţe.

Odată, în timpul unei secete, aceşti doi sfinţi au adus ploaie bogată peste pământ cu rugăciunile lor.

Datorită vieţii curate şi feciorelnice pe care a dus-o din fragedă copilărie, el a fost ales de obşte şi sfinţit episcop al Sinadelor de către patriarhul Tarasie.

Sfântul Mihail a participat la Sfântul Sobor al şaptelea a toată lumea de la Niceea, din anul 783. La cererea împăratului, el a mers al Califul Harun-al-Raşid spre a purta cu el negocieri de pace.

În timpul nenorocitei domnii a împăratului Leon, armeanul Mihail a fost scos din scaunul său episcopal şi aruncat în exil, deoarece nu a voit să se lepede de cinstirea Sfintelor icoane. Acolo, în cumplită mizerie şi sărăcie, dar întru toată deplina dreaptă credinţă, el s-a odihnit de viaţa în această lume deşartă la anul 818 şi s-a strămutat la locaşurile Împărăţiei celei veşnice a lui Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Mihail

După moartea părinţilor lui, acest Mihail şi-a împărţit toate bunurile săracilor şi a mers în pelerinaj la Ierusalim. După aceea el a intrat în Mânăstirea Sfântului Sava cel Sfinţit, în care a fost tuns monah.

Mihail era foarte tânăr şi foarte frumos, dar după multele postiri trupul lui s-a uscat iar chipul s-a făcut palid, în acel timp stăpâni la Ierusalim erau arabii, într-o zi Mihail a fost trimis de către părintele lui duhovnicesc la oraş, ca să vândă rucodelia [lucrul mâinilor]. Pe cale 1-a întâlnit eunucul reginei din Arabia, care 1-a dus pe Mihail la regina lui spre a-i arăta acesteia rucodelia lui Mihail.

Când regina 1-a văzut pe acest monah frumos ea s-a umplut de toată necurata patimă faţă de el şi grăindu-i lui ruşinoase graiuri, s-a făcut precum altădată soţia lui Putifar faţă de virtuosul Iosif cel prea frumos. Când Mihail a respins-o pe regina

cea mult necurată şi a căutat să fugă, regina mânioasă a poruncit să fie bătut cu trestii şi să fie adus în faţa regelui Arabiei sub acuza că a hulit credinţa mahomedană.

Regele i-a propus lui Mihail să îmbrăţişeze islamul, dar Mihail a refuzat. Pentru aceasta a fost silit să bea o otravă puternică. Mihail a băut otrava, dar a rămas cu desăvârşire nevătămat. Atunci regele a poruncit ca Mihail să fie omorât prin tăierea capului în centrul Ierusalimului.

Monahii au aflat trupul lui şi 1-au adus în Mânăstirea Sfântului Sava, unde 1-au îngropat cu cinste.

Mihail a luat mucenicia pentru Hristos şi s-a prea slăvit în veacul al nouălea.

Pomenirea cuvioasei Eufrosina, cneaghina din Polotsk

Eufrosina a fost fiica cneazului Vseslav din Polotsk. Când părinţii ei au voit să o logodească, ea a fugit la o mânăstire şi s-a tuns în îngerescul chip.

Un înger al Domnului i s-a înfăţişat de trei ori şi i-a descoperit locul în care trebuia să întemeieze o nouă mânăstire pentru fecioare. Ea a atras-o chiar şi pe sora ei Eudochia la viaţa călugărească, împreună cu multe alte fecioare de neam bun, din rândurile aristocraţiei.

Verişoara ei, Zvenislava, născută prinţesă Borisov şi-a adus toate bogăţiile ei, toate hainele ei scumpe şi toate bijuteriile şi a zis: „Toate cele lumeşti le lepăd, iar această zestre ce s-a pregătit pentru cununia mea o aduc şi o dăruiesc Bisericii Mântuitorului. Iar eu pe mine însămi Lui mă logodesc întru cununie duhovnicească şi capul mi-1 pun în jugul Său blând şi asupra mea iau sarcina Lui uşoară."

Eufrosina a tuns-o pe aceasta monahie şi i-a dat numele de Eupraxia. La vârstă înaintată ajungând, Eufrosina a dorit să moară la Ierusalim şi L-a rugat pe Dumnezeu cu dinadinsul pentru aceasta. Dumnezeu a ascultat ruga ei şi cu adevărat, când Eufrosina a mers la Ierusalim, ea a murit acolo.

Eufrosina a fost înmormântată în Mânăstirea Sfântului Teodosie în douăzeci şi trei de zile ale lunii mai din anul 1173.

Cântare de laudă la Sfântul cuvios mucenic Mihail

Reaua regină pe Mihail îl acuză

Că mahomedana credinţă a lepădat.

Monahului regele străină propunere-i face:
Cum că fiu al său îl va numi,
De islamul va îmbrăţişa,
Şi capul precum musulmanii-şi va rade.

Monahului inima îi arde în rugăciune
Iar sultanului îi zâmbeşte liniştit:
„Oare crezi, împărate, că decât mine
mai tare eşti?
Află că moartea mie o nouă viaţă îmi este.
Sufletului meu de-astă lume nu-I pasă.
Iată, eu ţie trei lucruri îţi propun:
Fie te botează cu Crucea adevăraţilor credincioşi,
Ori ucide-mă cu sabia ta setoasă de sânge,
Ori slobozeşte-mă către al meu părinte duhovnicesc,
La mânăstirea mea să mă pot întoarce. "

Regele precum fiara se-nfurie:
El capul sfântului îl taie
Cu o lovitură de iatagan.

Îngerii sfântul său suflet îl iau
Şi către Împărăţia lui Hristos îl poartă.

Cugetare

Omul duhovnicesc interpretează toate lucrurile şi toate fenomenele naturale într-un mod duhovnicesc şi simbolic, trăgând învăţăminte duhovniceşti pentru sufletul său din toate lucrurile şi întâmplările.

Odată au venit nişte fraţi la Sfântul Ioan cel pitic şi au început să-i povestească cum o ploaie grozavă a udat palmierii lor, care au început să dea mlădiţe noi spre bucuria lor, căci de acum vor avea din belşug pentru lucrul mâinilor.

Sfântul Ioan s-a gândit un pic şi a zis: „Aşa şi Duhul Sfânt intră în inimile sfinţilor, astfel încât ei să se înnoiască şi să rodească mlădiţele noi ale fricii de Domnul."

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Duhului Sfânt Dumnezeu de la Sfânta Taină a Botezului:

- *La cum harul dă putere sufletului să-I urmeze lui Hristos Domnul;*
- *La cum el este o chezăşie a înfierii de către Dumnezeu a omului celui botezat.*

Predică despre aceea că nu trebuie să întristăm Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu

Să nu întristaţi Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, întru care aţi fost pecetluiţi pentru ziua răscumpărării (Efeseni 4: 30).

Fraţilor, cuvintele *pecetea harului Duhului Sfânt* sunt cuvinte sfinte ce s-au rostit deasupra noastră a tuturor, celor care suntem botezaţi din apă şi din Duh.

Duhul lui Dumnezeu ni s-a dăruit nouă nu pe socoteala vreunui merit personal al nostru - nimeni să nu cugete aşa ceva - ci pe socoteala marii milostiviri a Dumnezeului Celui Viu.

Chiar între relaţiile obişnuite dintre oameni, fericit este cel care dăruieşte ceva şi fericit de asemenea cel care primeşte darul. ***A dărui este o bucurie din ambele părţi. Cu cât mai mare e darul, cu atât mai mare este şi bucuria.***

Dumnezeu Se bucură atunci când dăruieşte harul Duhului Său Celui Sfânt; atunci, de ce să nu se bucure pentru aceasta şi oamenii? Căci săracul care primeşte, de obicei se bucură mult mai tare decât bogatul care dăruieşte; de ce atunci să nu se bucure şi nenorociţii de oameni atunci când primesc acest covârşitor dar de la Dumnezeu Cel Atotbogat?

Deci cum reuşesc oamenii să întristeze pe Duhul Sfânt? Apostolul, care ne-a poruncit nouă să nu întristăm pe Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, adaugă imediat şi ce anume provoacă această întristare: ***Orice amărăciune şi supărare şi mânie şi izbucnire şi defăimare să piară de la voi, împreună cu orice răutate (Efeseni 4:31), zice Apostolul.*** Cu alte cuvinte, Duhul lui Dumnezeu Se întristează de fiecare păcat al nostru. Să îndepărtăm de la noi tot păcatul, iar Duhul lui Dumnezeu Se va bucura iar prin El ne vom bucura şi noi.

Atunci când în casele noastre adăpostim vreun oaspete important noi ne străduim să facem toate cele care îi sunt plăcute oaspetelui nostru. Dar ce oaspete poate fi

oare mai mare decât Duhul Sfânt al lui Dumnezeu? Deci, dacă El este cel mai mare şi mai dorit Oaspete al casei sufletului nostru, atunci eforturile cele mai mari ale vieţii noastre trebuie să fie investite în a-I plăcea Lui. Şi ştim cu ce ne facem plăcuţi Duhului lui Dumnezeu: cu aceleaşi lucruri cu care ne facem plăcuţi Stăpânului Hristos însuşi: ***De Mă iubiţi, păziţi poruncile Mele (loan 14: 15).*** Prin urmare, cel care păzeşte poruncile lui Hristos are dragoste faţă de Fiul şi faţă de Duhul Sfânt. Cel care place Fiului, păzindu-I poruncile, acela place şi Tatălui şi Duhului Sfânt.

Apostolul recomandă cu insistenţă: ***Ci fiţi buni între voi şi milostivi, iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu v-a iertat vouă, în Hristos (Efeseni 14: 32). Dacă suntem buni, dacă suntem milostivi, dacă iertăm unul altuia, prin acestea plăcem Duhului lui Dumnezeu, pe carele Îl avem Oaspete în casa inimilor noastre.*** Atunci Duhul lui Dumnezeu Se bucură întru noi şi întreaga noasră făptură se cutremură cu o anume bucurie negrăită.

O, fraţilor, să avem grijă ca nu cumva să-1 întristam pe Oaspetele nostru cel Preaînalt, carele a venit la noi cu cele mai mari daruri.

O, Stăpâne Doamne Duhule Sfinte, iartă-ne nouă negrija noastră faţă de înălţimea Ta nemuritoare şi nu ne lăsa fără Tine, deşerţi şi nevrednici. Căci Ţie îţi aducem slavă şi mulţumita în veci. Amin.

24 mai

Pomenirea Sfântului cuviosului părintelui nostru Simeon, stâlpnicul din Muntele minunat

Acest minunat sfânt s-a născut la Antiohia la anul 522, în timpul domniei împăratului Iustin cel bătrân. Tatăl lui a pierit într-un cutremur iar el a rămas singur cu maica lui Marta.

În vârstă de şase ani fiind, el a intrat în pustie la un părinte îmbunătăţit pe nume Ioan, sub a cărui grijă s-a dat celor mai aspre nevoinţe de postiri, privegheri şi rugăciune, spre uimirea tuturor celor care îl vedeau. Stând tare împotriva celor mai cumplite ispitiri diavoleşti, el a luat mângâiere şi har mare de la Domnul nostru şi de la îngerii Lui.

Stăpânul Hristos însuşi a venit la el în forma unui tânăr prea frumos. După această vedenie, marea dragoste de Hristos a început să ardă în inima lui Simeon. El a petrecut mulţi ani pe stâlp rugându-se lui Dumnezeu şi cântând psalmi.

Sub călăuzirea lui Dumnezeu, el s-a retras într-un munte numit *Minunat* de către însuşi Domnul.Din cauza numelui acestui munte, Simeon s-a numit şi el „cel din Muntele minunat."

Din cauza marii lui iubiri faţă de Dumnezeu, lui i s-au dăruit de către El daruri duhovniceşti mari şi minunate, cu care vindeca cele mai cumplite boli, îmblânzea fiarele sălbatice, vedea la mari depărtări de loc şi pătrundea în inimile oamenilor.

El, ieşindu-şi din trup, a suit la ceruri şi a grăit cu îngerii; el a înspăimântat şi a scos afară demonii; el a prorocit; uneori trecea fără somn şi câte treizeci de zile; iar alteori trăia chiar şi mai mult decât atât fără hrană, căci primea hrană cerească din mâinile îngerilor, întru el s-au împlinit deplin cuvintele Domnului: ***Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine va face şi el lucrările pe care le fac Eu şi mai mari decât acestea va face (Ioan 14: 12).***

La anul Domnului 596, în vârstă fiind de şaptezeci şi cinci de ani, Sfântul Simeon s-a înfăţişat înaintea Stăpânului, spre a se bucura veşnic de vederea feţei lui Dumnezeu împreună cu îngerii.

Pomenirea Sfântului mucenic Meletie, stratilatul şi a celor 1218 de oşteni care cu femeile şi cu pruncii lor împreună cu dânsul au mărturisit

Meletie a fost acuzat că a dărâmat o capişte idolească în timpul domniei împăratului Antonin. Ţintuit de un copac, Meletie şi-a dat sfântul lui suflet.

Mulţi dintre soldaţii de sub comanda lui, care refuzaseră să se lepede de Hristos Domnul, au luat aceeaşi mucenicie ca şi el. Ei toţi au luat mucenicia cu cinste în veacul al unsprezecelea, strămutându-se la locaşurile cele cereşti ale împărăţiei lui Hristos Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului cuvios Nichita, stâlpnicul

Tânăr fiind, Nichita a dus o viaţă plină de păcate şi destrăbălări. Dar intrând odată într-o biserică din întâmplare, el a auzit cuvintele proorocului Isaia: ***Spălaţi-vă de păcatele voastre şi vă curăţiţi! (Isaia 1: 16).*** Aceste cuvinte s-au înfipt adânc în inima lui Nichita şi au determinat schimbarea radicală a vieţii lui.

Astfel, Nichita şi-a lăsat casa, nevasta şi toate averile şi a intrat într-o mânăstire de lângă Pereiaslavl, unde a dus o viaţă grea de nevoinţe până la moartea lui.

El şi-a înfăşurat lanţuri în jurul trupului şi s-a închis într-o colibă de pe vârful unui stâlp, din care pricină s-a numit Stâlpnicul.

Dumnezeu i-a trimis lui har peste har şi 1-a făcut puternic să vindece oamenii care se aflau în tulburări şi în primejdii mari.

El 1-a vindecat pe cneazul Mihail Cernigov de paralizie.

Nişte răufăcători au observat lucirea lanţurilor de pe trupul lui şi crezând că sunt de argint, 1-au pândit, 1-au ucis într-o noapte, i-au luat lanţurile şi 1-au dus cu ei. Aceasta s-a întâmplat în ziua a şaisprezecea a lunii mai, în anul 1186.

După moartea lui el s-a înfăţişat în vis cătrânului Simeon şi i-a poruncit ca lanţurile lui, care între timp se aflaseră, să fie puse alături de trupului lui, în mormânt.

Cântare de laudă la Sfântul Simeon, stâlpnicul din Muntele minunat

Să-l slăvim pe Sfântul Simeon cel din Muntele minunat,
Căci el este slava Celui Preaînalt!

Cu rugăciunea, postirea şi de toată noaptea priveghere
El viaţa şi-a sfinţit şi s-a umplut de har,

De har din harul Duhului lui Dumnezeu.

Stăpânul cu har truda lui a răsplătit din belşug,
Cu har peste har în fapte şi cuvânt -
Cu har curăţitor de diavoli
Şi de boli vindecător,
Cu har al străvederii adevărului tuturor inimilor,
Al străvederii tainelor din ceruri şi din oameni.

Din vârsta copilăriei şi până la al vieţii capăt
El o jertfă a fost, plăcută şi binemiresmată.

Inima lui altar sfânt a fost
Al Domnului Dumnezeului Celui Viu,
Sanctuar de lumină al Duhului Sfânt.

Mintea lui puternic se ridica până la cele de sus,
Unde lucrurile credinţei aievea se văd.
Voia lui nebiruită către bine pleca,
Puternic întărită în Legea lui Dumnezeu.

Bogăţiile toate şi împărăţiile, ce sunt?
Scânteie fugară, ce se aprinde şi stinge!
întreaga lume, pe lângă sfinţenia unui om, ce este?
O repede pieire, iar sfântul este veşnic.

De vreun sfânt nu naşte, lumea-i ca şi smochinul
Cel neroditor,
De nici un folos, mort şi inutil!

Să-l slăvim pe Sfântul Simeon cel din Muntele minunat,
Căci el este slava Celui Preaînalt!

Cugetare

Sfântul apostol Pavel a zis: ***Toate sunt curate pentru cei curaţi (Tit 1: 15).***

Hrana omului nu poate fi necurată prin sine, deşi există feluri de hrană care starnesc în om gânduri şi dorinţe necurate.

Minunatul Sfânt Simeon, stâlpnicul s-a gândit la aceste lucruri într-o convorbire cu bătrânul Ioan.

Bătrânul Ioan a zis: „Omul nu poate ca să facă hrana şi băutura necurate, căci Domnul zice în Sfânta Scriptură: Toate vi le-am dat ca şi iarba verde (Facerea 9: 3).

La acestea Sfântul Simeon a zis: „Chiar dacă omul nu poate să facă necurată hrana sau băutura, totuşi ele pot da naştere în el la gânduri necurate care întunecă mintea; ele pot da rădăcină patimilor, care prind a se îngrăşa, prefăcându-l pe omul cel duhovnicesc întru unul trupesc şi ţintuindu-i gândurile de poftele cele materialnice."

Oare nu este curată apa norilor ce curge prin ploaie? Dar când cade prea multă ploaie, lanurile putrezesc. Tot aşa, mâncărurile tari şi grase pot aduce destrămarea fiinţei duhovniceşti şi morale a omului.

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Duhului Sfânt Dumnezeu de la Taina Sfintei Mirungeri:

- *La cum acel har mirunge întreg sufletul celui curăţit prin apele botezului de păcatul strămoşesc, cu bucuria înfierii;*
- *La cum acel har consfinţeşte omul în credinţa lui Hristos şi îl pecetluieşte pentru împărăţia lui Dumnezeu.*

Predică despre iubirea lui Dumnezeu care s-a vărsat în inimile oamenilor

Iubirea lui Dumnezeu s-a vărsat în inimile noastre, prin Duhul Sfânt, Cel dăruit nouă (Romani 5: 5).

Iubirea înseamnă bucurie şi ea mirunge inima omului cu bucurie. Fraţilor, iubirea înseamnă şi putere, care mirunge inima omului cu putere mare. Iubirea înseamnă pace şi ea mirunge inima omului cu pace adâncă. Iar din putere, din bucurie şi din pace se naşte vitejia, căci iubirea mirunge inima omului intru vitejie nebiruită.

Iubirea lui Dumnezeu, precum mirul cel înmiresmat, se varsă în inimile noastre nu altcumva decât prin Duhul Sfânt, prin Duhul cel Atotblând şi Atotputernic. Deşi

noi nu merităm câtuşi de puţin aceasta, Duhul lui Dumnezeu se varsă peste noi: iubirea lui Dumnezeu se varsă în inimile noastre prin Sfânta Taină a Ungerii cu Sfântul şi marele Mir. Totuşi, noi cu trecerea timpului începem să neglijăm şi să nesocotim această iubire, iar prin păcatele noastre începem să ne înstrăinăm de Dumnezeu şi să cădem în boala paraliziei sufleteşti. Iar Duhul Sfânt, nevoind să locuiască într-un vas spurcat, Se îndepărtează din inimile noastre. Când Duhul Sfânt Se îndepărtează din inimile noastre, atunci bucuria, puterea, pacea şi curajul, îndată se îndepărtează şi ele din inimile noastre. Aşa se face că devenim trişti, slăbiţi, tulburaţi şi fricoşi.

Dar Duhul cel Atotbun al lui Dumnezeu se îndepărtează doar de la noi, el nu pleacă cu totul. El nu ne părăseşte cu totul, ci mai degrabă ne oferă, ca unor bolnavi pe care îi îngrijeşte, medicamente mântuitoare, care sunt Taina Spovedaniei şi Taina Sfintei Împărtăşiri.

Când noi ne curăţim astfel prin Tainele Spovedaniei şi Împărtăşaniei, atunci şi El, Duhul Cel Sfânt al lui Dumnezeu vine din nou şi Se sălăşluieşte întru noi, iar iubirea lui Dumnezeu se varsă iar în inimile noastre.

Iată cum cădem şi ne ridicăm şi iar cădem şi iar ne ridicăm! Când cădem, Duhul lui Dumnezeu stă lângă noi şi ne ridică, dacă noi dorim aceasta. Iar când ne ridicăm, Duhul lui Dumnezeu se sălăşluieşte întru noi din nou până când, din păcătoşenia şi nesocotinţa noastră, iar cădem. Astfel, întru această viaţă, noi ne facem pe rând, iar şi iar, din câmpuri mănoase - sălbăticii înţelenite, din fii ai pocăinţei - fii risipitori şi curvari, mereu din plinătate - goliciune şi din lumină - întuneric.

O, Stăpâne Doamne Duhule Atotsfinte al lui Dumnezeu, nu te îndepărta de la noi, nici atunci când te voim pe Tine, nici atunci când Te uităm pe Tine. Rămâi cu noi pururi, până la ultima noastră suflare şi mântuieşte-ne pe noi întru veşnica viaţă, Căci pe Tine te lăudăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

25 mai

Pomenirea celei de a treia aflări a capului Sfântului Ioan Botezătorul

În veacul al optulea, în timpul sângeroasei prigoane împotriva sfintelor icoane, sfântul cap al Sfântului Ioan Botezătorul a fost adus la Comane, locul de surghiun al Sfântului Ioan Gură de Aur.

Când la anul 850 luptele împotriva cinstirii sfintelor icoane au încetat, în timpul domniei împăratului Mihail şi pe când patriarh la Constantinopol era arhiereul Ignatie, cinstitul cap al Sfântului Ioan Botezătorul a fost adus în Cetatea lui Constantin şi aşezat cu cinste în Paraclisul Curţii Imperiale.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Terapont, episcopul Ciprului

Terapont a fost un monah foarte nevoitor din insula Cipru. El a fost aflat vrednic de rangul de episcop, dar în timpul prigoanelor împotriva creştinilor el s-a aflat vrednic de o cunună încă şi mai mare şi anume de cununa muceniciei. Trupul lui se odihnea în una din bisericile din insula Cipru.

În timpul domniei împăratului Nichifor, la anul 806, când insula Cipru a fost atacată de agareni, sfântul i-a apărut în vedenie paracliserului bisericii aceleia, i-a vestit că necredincioşii vor ataca Ciprul şi i-a poruncit să-i ducă sfintele moaşte în cetatea Constantinopolului.Paracliserul s-a supus îndată poruncii sfântului.

Pe când corabia cu sfânta raclă plutea pe mare, s-a iscat o furtună înfricoşată, dar în jurul corăbiei, prin minune de sus, marea era liniştită iar din sfânta raclă ieşea o mireasmă dulce de jur împrejurul corăbiei.

Paracliserul a deschis sfânta raclă şi toţi cei din corabie au văzut că ea era plină de sfântul mir care curgea din sfintele moaşte ce se aflau în ea. Ungându-se cu acest sfânt mir, bolile multora dintre ei s-au vindecat fără urmă.

La Constantinopol peste sfintele moaşte făcătoare de minuni ale Sfântului Terapont s-a înălţat o biserică, în care Sfântul a continuat să vindece minunat pe toţi cei care cu credinţă şi cu evlavie se atingeau de ele.

Prin harul lui Dumnezeu, boli groaznice precum posedările demonice, cancerul, scurgerile de sânge, nebunia, orbirea, sterpiciunea precum şi multe altele se vindecau desăvârşit la moaştele Sfântului Terapont.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Pasicrat, Valentian, Iulius şi a celor împreună cu dânşii

Aceştia toţi au fost soldaţi romani. Ei toţi au luat mucenicia pentru Hristos în Dorostolul macedonean, cam pe la anul 302.

Când fratele lui Pasicrate, Papian, care de frica chinurilor s-a lepădat de Hristos, a început să-1 îndemne pe Pasicrate să se lepede şi el şi să rămână viu. Sfântul Pasicrate i-a răspuns: „Depărtează-te de la mine; tu fratele meu nu eşti!" Pasicrate şi Valentian au fost amândoi omorâţi, împreună, prin tăierea capetelor.

La judecată, Sfântul Iulius a zis: „Eu veteran roman sunt, timp de douăzeci şi şase de ani mi-am slujit împăratul cu credinţă şi deci, dacă i-am fost credincios celui mai mic, cum dar acum nu-i voi fi credincios Celui mai mare?" - adică împăratului Ceresc, Hristos Dumnezeu.

După aceasta, Nicandru a fost adus înaintea prefectului Maximus. Soţia lui Nicandru îl întărea, îl încuraja şi îl sprijinea pe soţul ei să moară pentru Hristos.

„Babo nebună!" i-a strigat ei ca o fiară Maximus: „Zici asta ca să-ţi iei alt bărbat!"

Atunci femeia i-a răspuns: „Atunci porunceşte slugilor tale să mă ucidă pe mine mai înainte decât pe bărbatul meu!"

Marchian a fost şi el omorât împreună cu Nicandru. Soţia lui Marchian s-a apropiat de eşafod, plângând şi cu pruncul în braţe. Marchian şi-a sărutat fiul şi s-a rugat lui Dumnezeu: „O, Atotputernice Doamne, Ţie îţi încredinţez pe fiul meu!"

După aceasta, ei au fost decapitaţi, iar sufletele lor s-au strămutat în Împărăţia Cerească a lui Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Terapont

Fericitul Terapont pentru Hristos a murit,
Şi a luat îndoită cunună:
Cunună de al Bisericii ierarh şi de mucenic cunună.

Trupul său, ca o floare proaspătă neveştejit a rămas,
El bolnavi vindeca şi înmiresma lumea.

El pe nenorociţi mângâia şi bucura credincioşii:

Astfel a proslăvit Dumnezeu pe cel
Care L-a proslăvit,
Pe cel care a fost al turmei Sale cuvântătoare
Păstor minunat.

Astfel vestit-a Domnul
De la un cap al lumii la altul,
Că năpraznica moarte pe-un sfânt
Niciodată-l ucide,
Ci îl încununează cu slavă şi vesteşte numele său
Veşnic, în Bisericile-amândouă:
A celor biruitori din Ceruri,
Şi a celor luptători de pe pământ.

O slăvitorule al lui Dumnezeu, Teraponte Sfinte,
Mucenice slăvit al Credinţei creştine,
Ajută-ne şi nouă, pentru dragostea lui Dumnezeu,
Cu rugăciunile tale înaintea tronului Său!

Cugetare

Unii oameni prost călăuziţi se gândesc mai mult la sfârşitul lumii decât la sfârşitul propriilor lor vieţi, deşi vădit este că odată cu sfârşitul vieţii omului, care este oricum mult mai previzibil, atunci pentru el se sfârşeşte cu adevărat şi lumea.

Un frate care se afla în prezenţa Sfântului Serafim de Sarov se tot frământa în mintea lui cum să facă şi să-1 întrebe pe Sfântul Serafim despre sfârşitul lumii.

Citindu-i gândurile, Sfântul Serafim i-a zis: „Bucuria mea! Gândeşti prea înalt despre sărmanul Serafim! De unde vrei să ştiu eu când va fi sfârşitul lumii şi acea măreaţă zi în care Domnul va judeca viii şi morţii şi va da fiecăruia după faptele lui? Nu, nu, acestea sărmanul Serafim nu are cum să le cunoască!"

Iar dacă sfinţii mari nu puteau cunoaşte acestea, atunci cum le-ar putea fi ele deschise păcătoşilor?! Şi de ce ne-am dori să cunoaştem ceea ce însuşi Mântuitorul a socotit că nu ne este nouă de folos să ne descopere? Pentru noi este mult mai bine să ne gândim că propria noastră moarte va veni mai înaintea sfârşitului lumii, mai curând decât că sfârşitul lumii va fi înainte ca să murim noi.

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Duhului Sfânt Dumnezeu de la Sfânta Taină a Pocăinţei şi Mărturisirii:

- *La cum, atunci când harul se atinge de inima celui care se pocăieşte, el vede toată urâţenia păcatelor lui şi şi le spală cu lacrimi;*
- *La cum harul pătrunde în cel care s-a pocăit, precum bucuria intru cel care suferă şi nădejdea în cel deznădăjduit.*

Predică despre aceea că Judecătorul stă înaintea uşilor

Iată, Judecătorul stă înaintea uşilor (Iacob 5: 9).

Într-o singură zi, fraţilor, noi toţi putem câştiga nemurirea. Şi într-o singură zi, fraţilor, noi toţi putem să o pierdem. Nouă ni se pun la dispoziţie mii de zile pe pământ, ca timp în care să ne hotărâm fie mântuirea personală a vieţii fiecăruia dintre noi, fie pieirea personală veşnică a vieţii noastre a fiecăruia. Dar de sute de ori fericită fie acea zi în care ne pocăim de toate faptele noastre necurate, de toate gândurile şi cuvintele noastre necurate şi putrede şi ne întoarcem la Dumnezeu cerând cu lacrimi milostivirea! Acea zi este mai preţioasă omului decât o mie de zile trăite de el pe pământ.

Dar ce fel de zi este acea minunată zi? Ea este ziua osândirii de sine. Când mijesc zorile unei astfel de zile, atunci omul care până atunci judeca întreaga lume va privi la sine şi se va vedea deodată ca cea mai mare pată de pe zidirea lui Dumnezeu. El se va ruşina de sine înaintea lui Dumnezeu, se va ruşina înaintea oricărui om şi înaintea fiecărui lucru din zidirea lui Dumnezeu! Cu adevărat, zice el, oricare om de sub soare este mai bun decât mine! Cu adevărat, toate lucrurile de pe pământ sunt mai curate decât mine! Eu sunt mai negru chiar decât funinginea, eu, care până acum mă credeam alb! Eu sunt mai urât şi mai respingător decât broscoii, eu, care până acum mă credeam frumos ca un înger! O, Doamne, Doamne, Doamne, milostiveşte-Te către mine, păcătosul şi mă curăţeşte pe mine de noroiul păcatului, ca să încep şi eu cât de cât să mă asemăn frumuseţilor din zidirea Ta!

Nu aştepta, frate, nu aştepta ca ziua fericită a pocăinţei tale să vină de la sine. Apucă hotărât şi degrabă prima zi care răsare peste tine şi zi aşa: „Tu eşti binecuvântata zi în care eu îmi voi câştiga mântuirea!"

Nu aştepta, frate, nu aştepta, căci iată, *Judecătorul stă înaintea uşilor!* Acest Judecător este Domnul Dumnezeul cel Viu care te-a zidit pe tine şi ţi-a văzut mai dinainte şi ţi-a măsurat toate păcătuirile tale de până acum.

Într-o zi sau alta, El te poate chema la judecată, acolo unde nu vei putea găsi nici măcar un singur cuvânt întru apărarea ta! Prinde ziua! Apucă ziua pocăinţei! Apucă ziua mai înainte ca să te apuce pe tine moartea! Căci *Iată, Judecătorul stă înaintea uşilor!*

O, Stăpâne Doamne înfricoşate şi Drepte, lungeşte zilele noastre ale păcătoşilor până când apucăm să ne pocăim, Căci noi Ţie iţi aducem mulţumită şi slavă în veci. Amin!

26 mai

Pomenirea Sfântului apostol şi mucenic Carp

Carp a fost unul dintre cei şaptezeci de apostoli. El i-a urmat apostolului Pavel şi a fost ucenic al său. Sfântul apostol Pavel 1-a hirtotonit pe Carp, episcop al Varnei din Tracia.

Sfântul apostol Carp a mai predicat Evanghelia şi în Creta, unde 1-a primit pe Sfântul Dionisie Areopagitul în casa lui. Sfântul Dionisie dă mărturie că apostolul Carp era un om de o mare curăţie a minţii, foarte blând, nevinovat şi smerit; că lui însuşi Domnul i S-a înfăţişat înainte, înconjurat de îngerii Lui şi că el niciodată nu începea să slujească Sfânta Liturghie până ce nu era încredinţat mai întâi de o vedere de sus.

Suportând multe prigoane şi chinuri pentru numele lui Hristos, el la urmă a luat bătăi sălbatice de la iudei şi a fost omorât. Sufletul lui s-a strămutat la împărăţia lui Dumnezeu, spre a se bucura acolo veşnic, bucurându-se de slava cea cerească a Stăpânului.

Pomenirea Sfântului apostol Alfeu

Alfeu a fost tatăl a doi dintre cei doisprezece apostoli mari: al lui Iacov, fiul lui Alfeu şi al lui Matei, evanghelistul.

El şi-a încheiat cu pace alergarea pământească.

Pomenirea Sfântului cuvios Ioan din Psihaita

În vârstă tânără fiind, el s-a retras din lume şi a mers la Lavra Psihaita din Constantinopole. Acolo, timp de mulţi ani, el a vieţuit întru toate nevoinţele monahiceşti pentru dragostea lui Hristos.

Datorită marii cinstiri pe care o aducea Sfintelor icoane, el a luat surghiun în veacul al optulea.

Pomenirea Sfântului Alexandru din Tesalonic, noul mucenic

Acest mucenic al lui Hristos s-a născut la Tesalonic în vremea când oraşul se afla sub sălbatica tiranie turcească. Tânăr fiind el, turcii 1-au înşelat şi Alexandru s-a

făcut musulman. La început pe el nu-1 mustra deloc conştiinţa din această pricină şi de aceea el mergea adesea în pelerinaje cu alţi musulmani, făcându-se derviş. Dar, trăind ca un derviş la Tesalonic, el a început să se pocăiască cu amar.

În timpul pocăinţei lui, îi veni gândul că nu-şi va putea cu nimic spăla păcatul căderii de la Hristos decât cu însuşi sângele lui. De aceea, întru pocăinţa şi hotărârea lui de a muri pentru Hristos, el a ieşit şi a mărturisit cu glas mare înaintea turcilor că este creştin.

Aceştia 1-au aruncat în temniţă şi 1-au supus la tot felul de chinuri, dar Alexandru nu făcea decât să strige tare, mereu: „Creştin m-am născut, creştin voi muri!"

La urmă turcii 1-au osândit la moarte, lucru pe care auzindu-1 Alexandru în pocăinţa lui, s-a bucurat cu bucurie mare. El a cunoscut din venirea acestei osânde că Dumnezeu i-a iertat păcatul şi că îi primeşte jertfa.

Alexandru a fost decapitat la Smirna, în anul 1794 şi s-a proslăvit şi în Biserica cea cerească şi în cea de pe pământ.

Cântare de laudă la Sfinţii apostoli

Sfinţii apostoli, obştea cea mică,
Cu lumină cerească toată lumea
O au luminat.

De ale Duhului aripi purtaţi ei au cutreierat lumea,
Pe lume cu-ale Duhului aripi înaripând.

Ei au mers în palate, în colibe, în munţi şi în peşteri,
Ei s-au nevoit pe cale şi au străbătut mări.
Lor fiece zi le era o nouă suferinţă şi luptă.
Dând război lumii, cu ea se războiau
Fără să se plângă, fără părere de rău.

Fiece zi era mereu o alta,
Ei însă mereu aceiaşi:
La Hristos le era gândul, la Hristos privirea.

Ce zi aveau să aibă pe ei nu-i tulbura,
De-şi vor petrece noaptea în temniţă sau palat.

Sârguinţa lor era pe Hristos în ei înşişi să poarte,
Şi-ntr-al Lui ajutor pământului să vestească.

De hrană aveau sau nu, lor le era tot una;
Sârguinţa lor era credinţa să străluce
Peste faţa întregului pământ.
Cinstiri sau loviri, lor le erau tot una;
Ei numai sârguiau pe Hristos a-L proslăvi în lume.

Îngeri cu aripi deasupra capetelor lor mergeau,
Şi se bucurau întru ei
Ca întru ai lor fraţi.

Sfinţii apostoli, fii ai lui Dumnezeu,
Ai Bisericii Stâlpi şi Temelie,
Ei chiar şi azi lucrează şi Biserica zidesc,
Deşi ca sorii strălucesc în Ceruri.

Cugetare

Nu trebuie să dorim moartea păcătosului ci întoarcerea lui. Nimic nu-L întristează mai mult pe Domnul, care pe Cruce a luat moarte pentru păcătoşi, decât să ne rugăm Lui ca să moară păcătoşii, ca să-i ia dintre noi pe cei care ne smintesc şi ne fac tulburare de moarte.

S-a întâmplat odată că apostolul Carp şi-a pierdut răbdarea şi a început să se roage lui Dumnezeu ca să-i ia de pe pământ pe doi păcătoşi: unul păgân, iar celălalt un creştin căzut de la dreapta credinţă.

Atunci Domnul Hristos însuşi a venit înaintea lui Carp şi i-a zis: „Loveşte-Mă; căci gata sunt Eu să Mă răstignesc din nou pentru mântuirea lumii."

Sfântul Carp a descoperit acestea Sfântului Dionisie Areopagitul, care le-a scris pe hârtie drept aducere aminte pentru toţi cei din Biserică şi spre povăţuire a lor să se roage spre iertarea, întoarcerea şi mântuirea păcătoşilor, iar nu spre pieirea lor, căci Domnul nu vrea să piară cineva, ci toţi să vină la pocăinţă (II Petru 3: 9).

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Duhului Sfânt Dumnezeu de la Sfânta Taină a împărtăşirii:

- *La cum harul dă viaţă pâinii şi vinului;*
- *La cum el le preface pe ele în însuşi Trupul şi însuşi Sângele Domnului.*

Predică despre harul lui Dumnezeu

Îţi este de ajuns harul Meu (II Corinteni 12: 9).

Domnul nu i-a scutit nici măcar pe apostolii lui de ispitiri şi scârbe. De aceea le-a şi dat harul!

Când însuşi Satan a început să-1 tulbure şi să-1 necăjească pe apostolul Pavel, Pavel s-a rugat lui Dumnezeu ca să-1 depărteze pe Satan de la el. Dar la acestea Domnul i-a răspuns: *îţi este de ajuns harul Meu!* Adică, de vrei să i te împotriveşti lui Satan, harul Meu iţi este de ajuns ca să rabzi războiul acesta. Dacă vrei să te baţi cu Satan, din nou harul Meu iţi ajunge ţie pentru aceasta. Dacă vrei să birui pe Satan, iară şi iară îţi este de ajuns ţie harul Meu pentru aceasta.

Harul este arma armelor care cuprinde toate armele. Harul este mai tare decât orice împotrivire, decât toate asalturile, decât toate puterile întunericului. Harul este de nebiruit şi biruitor.

Fraţilor, de aceea trebuie să ne rugăm noi Domnului ca să ne dea harul Lui Atotputernic. Harul înseamnă Dumnezeu înlăuntrul nostru. Harul înseamnă împărăţia lui Dumnezeu înlăuntrul nostru. Când harul lui Dumnezeu este înlăuntrul nostru, aunci înlăuntrul nostru străluceşte lumina zilei. Iar ziua înseamnă lumină, cunoaştere şi neînfricare.

Fraţilor, aici pe pământ noi nici nu avem cum să cerem o binefacere mai mare de la Dumnezeu decât harul Lui. Căci şi de am primi întreaga lume în dar, darul acesta ar fi mai puţin decât harul lui Dumnezeu.

O, Vistieriile al tuturor bunătăţilor Doamne, Izvor nesecat al atotputernicului har, stropeşte în inimile noastre roua harului Tău, ca să putem plânge oribila noastră nerecunoştinţă înaintea bunătăţii Tale celei fără de sfârşit, Căci noi Ţie îţi mulţumim şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

27 mai

Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Terapont, episcopul Sardelor

Acest sfânt ierarh Terapont a adus pe mulţi elini la credinţa în Hristos, din care pricină a fost chinuit sălbatic cu înfometarea, întemniţarea şi biciuirea.

Chinuitorii 1-au întins pe sfinţitul bărbat gol la pământ, 1-au legat de patru cioate uscate şi 1-au biciuit cu cruzime până când carnea trupului se desprindea de oase.

Dar cu toate acestea mucenicul lui Hristos nu a murit, iar cele patru cioate uscate au înverzit din ele crescând patru arbori falnici de la care mulţi bolnavi îşi luau vindecarea.

La urmă sfinţitul Terapont a fost junghiat şi hăcuit ca un miel fără de glas, iar sfinţitul său suflet s-a strămutat întru cereasca împărăţie spre a privi veşnic slava lui Dumnezeu.

Sfântul sfinţit mucenic Terapont a luat cu cinste mucenicia cam pe la anul 259, în timpul lui Valerian.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Teodora şi Didim

În timpul împărăţiei nelegiuitului Maximilian locuia în Alexandria fecioară Teodora, o tânără aristocrată ce primise educaţie aleasă.

Creştină fiind, Teodora a fost adusă la judecata tribunalelor păgâneşti. Fiind dată multă vreme la torturi sălbatice pentru credinţa ei, cezarul-torţionar a poruncit ca Teodora să fie dusă la casa de desfrânări spre batjocura soldăţeilor lui.

Sfânta Teodora s-a rugat fierbinte lui Dumnezeu să o păzească de profanare, în această vreme de ea s-a apropiat soldatul Didim, care i-a spus că şi el este rob al lui Hristos. Acest soldat i-a dat Teodorei hainele lui soldăţeşti şi a eliberat-o, iar el luându-şi asupra strai de femeie a rămas la casa de desfrâu, în locul Teodorei.

Dar descoperit fiind, el a fost arestat şi adus la rândul lui la păgânească judecată. El a recunoscut fără teamă că este creştin şi că el a salvat-o pe Teodora, şi de asemenea că este gata să moară pentru Hristos.

Didim a fost osândit la moarte şi era dus către eşafod. Dar din mulţime ***Teodora a alergat în urma carului lui şi a strigat: „Măcar că tu cinstea mea ai salvat, totuşi de moartea mucenicească nu ţi-am cerut să mă scapi! Lasă-mi mie cununa aceasta!"***

Iar Sfântul Didim i-a zis: „Scumpa mea soră, nu mă împiedica să mor pentru Hristos, şi să-mi spăl păcatele mele cu sângele meu!"

Văzând şi auzind convorbirea aceasta, păgânii i-au osândit pe amândoi la moarte, iar după ce au fost decapitaţi în acelaşi timp şi în acelaşi loc, trupurile lor au fost arse. Ei au luat cu cinste mucenicia şi s-au încununat cu cununa veşnicei slave la anul 304, în cetatea Alexandriei.

Pomenirea Sfântului David din Garesia

Acest David este unul dintre cei treisprezece Sfinţi părinţi ai Georgiei ce se pomenesc la 7 mai.

El s-a numit „din Garesia" pentru că aşa se numea pustia de lingă Tbilisi în care Sfântul David s-a nevoit întru viaţa pustnicească.

La vârstă înaintată ajungând, David a voit să meargă la Locurile Sfinte împreună cu puţinii ucenici ai săi. El a încredinţat grija mânăstirii bătrânilor Luchian şi Dodo şi şi-a început călătoria. Când au ajuns la un deal de pe care se vedea Ierusalimul, David a început să plângă şi a zis: ***„Oare cum voi îndrăzni a umbla pe urmele paşilor Domnului meu cu picioarele mele necurate?"***

David atunci a cerut ucenicilor săi să meargă ei, ca unii mai vrednici, să se închine la Sfintele Locuri, iar el luând cu sine trei pietre, a început a se întoarce acasă. Dar Domnul nu a voit să îngăduie ca această adâncă smerire să rămână ascunsă lumii şi de aceea a trimis pe un înger al Său la care Ilie, patriarhul Ierusalimului, ca să-i zică: „Trimite îndată după bătrânul care acum se întoarce către Siria. El duce cu sine trei pietre. El a luat şi duce cu el tot harul Pământului Sfânt. Ci lui o piatră singură îi ajunge pentru binecuvântare, iar celelalte două să se aducă la Ierusalim. Acel bătrân este Avva David din Garesia."

La auzul graiurilor îngerului, patriarhul a trimis îndată alai care 1-a ajuns pe Avva David din urmă, au luat două pietre de la el şi 1-au slobozit să plece. Cea de a treia piatră stă pe lespedea lui de mormânt până astăzi, având puterea de a vindeca minunat bolile oamenilor.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Didim şi Teodora

Frumosul Didim la moarte s-a dus
Psalmii lui David cântând cu bucurie.

Aste cântări Teodora auzind,
Grăbită-n cetate după Didimus.
Cu Didim ea se ceartă,
Pentru mucenicie luptă:

„ O Didime, salvatorule al meu,
Pe mine, pe mine mai întâi să mă ucidă!
Tu cinstea mea ai apărat,
Dar de-a muceniciei cunună
Vrei să mă lipseşti!

O Didime, slava şi biruinţa ale tale sunt,
Dar moartea, lasă-mi-o mie!
Ieşi de acolo, iar sabia cadă
Doar peste-al meu cap!"

Didim mucenicul către Teodora grăieşte:
„Iubita mea soră, fecioară Teodora,
Dar această moarte-i fericirea
Ce eu mi-am dorit.
Eu pentru Domnul Hristos ca să mor
Am voit.
De ajuns fie ţie curată
Fecioria ta.
Ci lasă lui Didim ca pe-a lui viaţă
Răsplată să I-o aducă
Lui Dumnezeu!"

Dar Teodora să asculte nu voieşte;
înaintea lui Didim la moarte grăbeşte ea.
„ Ci şi eu am un cap,
şi eu un suflet căruia-i trebuieşte
Mântuire!"

O minunată ceartă!

O fericită întrecere
a mucenicestii morţi!

Ci cu-adevărat o singură sabie
Putut-a două capete-a tăia.
Didim şi Teodora acum
Cu oştirile cereşti se numără,
Iar nouă pe pământ
Ale lor rugăciuni mântuitoare ne sunt.

Cugetare

Sănătatea trupească, fără nici o îndoială, este un mare dar de la Dumnezeu. Dar ea nu este nici pe departe cel mai mare bine pe pământ, după cum mărturisesc despre aceasta mulţi oameni, prin viu grai şi prin scris. Căci oricât de scumpă ar fi sănătatea omului, ea este doar trecătoare; iar ceea ce este trecător nu poate fi numit cea mai mare binecuvântare a omului.

Mai scumpe decât cele trecătoare şi trupeşti sunt valorile cele neschimbate, veşnice şi nepieritoare, tot aşa cum veşnicia este mult mai înaltă decât curgerea timpului.Valorile cele neschimbate şi nepieritoare intră în alcătuirea sănătăţii sufletului.

***Părintele Ioan din Kronştadt** zice: „O, eu însumi simt cum, atunci când mă aflu complet sănătos şi nu mă ostenesc întru nevoinţe, atunci mor cu duhul; atunci împărăţia lui Dumnezeu nu este întru mine; atunci trupul mă stăpâneşte pe mine, iar odată cu trupul, diavolul."*

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Sfântului Duh Dumnezeu de la Sfânta Taină a Împărtăşaniei:

- *La cum harul preface pâinea şi vinul sfinţite întru jertfa vie a lui Hristos;*
- *La cum harul lucrează în pâine şi în vin în acelaşi chip în care a lucrat în trupul celei Sfinte şi prea curate Fecioare Maria, la vremea întrupării Domnului nostru.*

Predică despre covârşitoarea bogăţie a harului lui Dumnezeu arătată de-a lungul veacurilor

Ca să arate în veacurile viitoare covârşitoarea bogăţie a harului Său (Efeseni 2: 7).

Cu darul lui prorocesc, Sfântul apostol Pavel a grăit de mai înainte despre bogăţiile harului care de-a lungul tuturor veacurilor, se vor revărsa peste generaţiile de oameni de pe pământ. Noi cei care trăim la aproape douăzeci de veacuri depărtare de vremurile Sfinţilor apostoli, putem da mărturie despre adevărul cuvintelor rostite atunci de către Sfântul apostol Pavel. Aşa cum sunt stupii plini de mierea preţioasă a albinelor celor pline de har, aşa şi toate veacurile de la Hristos şi până astăzi sunt pline de oameni plini de har, bărbaţi, feciorelnici, şi femei.

- ✓ *O, covârşirea bogăţiilor harului lui Dumnezeu care s-a arătat în nenumărate suflete care mai întâi au fost păcătoase, dar după aceea sfinte!*
- ✓ *O, covârşirea bogăţiilor harului lui Dumnezeu care se arată în bărbaţii şi femeile care la început erau slabi şi fricoşi iar după aceea, plini de curaj, îl mărturiseau pe Hristos Domnul şi se jertfeau cu bucurie pentru El!*
- ✓ *O, covârşirea bogăţiilor harului lui Dumnezeu care se arată de-a lungul veacurilor întru cei simpli şi neştiutori de carte, care se fac prin el cu adevărat bărbaţi înţelepţi şi generali duhovniceşti ai oştirilor credincioase ale lui Hristos!*

Fraţilor, gândiţi-vă numai la cât de multă sfinţenie, la câte nedescoperite jertfe, la cât neînregistrat în cronici eroism, la câte virtuţi necântate de nici o cântare, zac ascunse în adâncurile celor douăzeci de veacuri de creştinism! Când toate aceste comori face-se-vor cunoscute, toate cele din veacurile cele mai îndepărtate şi până în veacurile ce vor mai veni până la sfârşitul lumii, atunci îngerii şi oamenii vor vedea şi se vor uimi înaintea negrăitelor bogăţii ale harului lui Dumnezeu.

Atunci însuşi Sfântul apostol Pavel va trebui să strige: „Chiar de şi apostol am fost, cu toate acestea cuvintele mele au fost prea slabe în a arăta toată covârşitoarea bogăţie a harului lui Dumnezeu, pe care din marea Sa iubire de oameni, el a lăsat-o ca să răsară în lume!"

O, Preasfântă Treime, O Iubitorule de oameni Doamne, ridică inimile noastre ca să slăvim şi să lăudăm neîncetat covârşitoarea bogăţie a harului Tău, căci pe Tine te lăudăm şi Ţie îţi mulţumim în veac. Amin.

28 mai

Pomenirea Sfântului Nichita, mărturisitorul - episcopul Calcedonului

Acesta încă din tinereţile lui s-a lepădat de toată deşertăciunea lumii şi s-a retras în viaţa cea monahicească plină de nevoinţe duhovniceşti şi trupeşti. Strălucind precum soarele în virtuţi, el a fost ridicat pe tronul de arhipăstor al Calcedonului.

Ca episcop, mare a fost milostenia lui faţă de necăjiţii vieţii şi mare grijă lui pentru soarta orfanilor, a văduvelor şi a săracilor.

Când răul Leon, armeanul a urcat pe tronul imperial de la Constantinopol şi a început prigoana împotriva cinstirii Sfintelor icoane, Nichita a stat cu curaj împotriva lui, vădindu-1 de păcat, explicând ce înseamnă Sfintele icoane şi arătând cât de mare şi de sfântă este cinstirea lor.

Pentru aceasta el a îndurat toate umilirile, toate calomniile şi falsele încriminări şi temniţă grea. El la urmă a fost aruncat în surghiun pentru mărturisirea credinţei lui, unde prin multe chinuri şi nevoinţe s-a înfăţişat înaintea lui Dumnezeu spre a primi cununa slavei în împărăţia Lui cea Sfântă.

Pomenirea Sfintei muceniţe Heliconia

Heliconia s-a născut la Tesalonic şi a primit o aleasă educaţie creştinească. Întru toată evlavia, în timpul domniei lui Gordian şi a lui Filip, ea s-a strămutat în Corint unde i-a înfierat pe toţi cei care aduceau necuratele jertfe idolilor.

Când guvernatorul Perinus a silit-o să jertfească idolului lui Esculap, această muceniţă a lui Hristos i-a zis: *„Ascultă-mă bine, guvernatorule! Roabă a lui Hristos sunt eu, iar pe acest Esculap al tău, eu nu-1 cunosc. Aşadar, porunceşte pentru mine ce poftesti."*

Pentru aceasta ea a fost adusă la judecată şi torturată cu sălbăticie. Ea a fost aruncată în foc, dar din trupul ei a început să curgă pârâu de sânge, care a stins focul, iar ea a rămas vie.

Ea a fost aruncată la lei, dar leii nu s-au atins de trupul ei, ci mai curând s-au gudurat în jurul ei. Fiind dusă la templu cu gândul că va jertfi idolilor, ea i-a sfărâmat pe idoli la pământ şi prin aceasta 1-a făcut pe torţionar să fie şi mai sălbatic.

Pe când zăcea acoperită de răni în temniţă, Mântuitorul însuşi a venit la muceniţa Lui, înconjurat de Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil. Stăpânul i-a vindecat ranele, a mângâiat duhul ei şi a întărit-o. După aceea ea a fost dusă la eşafod spre a fi omorâtă prin tăierea capului.

Mai înainte de a fi decapitată, Heliconia şi-a ridicat în sus mâinile şi s-a rugat lui Dumnezeu ca să o primească pe ea în turma mielușeilor celor cereşti ai Săi. Când şi-a săvârşit rugăciunea, s-a auzit un glas din cer: ***„Vino, fiică şi primeşte cununa şi tronul tău!"***

Ea după aceasta a fost decapitată şi aşa a primit cununa slavei de la Stăpânul, pentru Care cu dragoste s-a jertfit ca un mielușel curat şi nevinovat.

Pomenirea Sfântului Ignatie de Rostov

Ca ierarh, el a păstorit turma lui Hristos timp de douăzeci şi şase de ani, cu mare dragoste şi milostivire de oameni.

După ce a murit şi pe când puneau trupul lui în biserică, unii dintre cei de faţă 1-au văzut cum se înălţa din sicriu în văzduh, pe deasupra bisericii şi cum binecuvântează poporul şi oraşul de la acea înălţime. După aceea au văzut cum trupul lui se reîntoarce în sicriu.

Multe alte minuni s-au petrecut la mormântul lui. El s-a înfăţişat înaintea Domnului la anul 1288, în douăzeci şi opt de zile ale lunii mai.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Heliconia

Heliconia, viteaza muceniţă,
Cu sufletul curat şi la chip frumoasă,
Cuvântul Unuia Dumnezeu vesteşte
în idoleasca cetate Corint:
„O, corintenilor înşelaţi de întuneric,
cu legături drăceşti legaţi,
voi la lucruri vă închinaţi
iar nu Unuia Singurului Celui Preaînalt!

Unul este Dumnezeu, iar idolii sunt legiune;
Unul este Dumnezeu, iar legiune sunt şi dracii.
Unul Dumnezeu este Făcătorul cel Atotputernic;

El Chivernisitorul cel Bun este al întregii zidiri.

El toate le-a făcut cu cuvântul
Şi susţine toate;
Fiecărei făpturi ce suflă pe pământ
El i-a dat suflare de viaţă.
El mişcă toate cu înţelepciune şi putere;
El mângâie toate cu dumnezeiască milă.
El Domn este al cerului şi al pământului;
Numai El singur vrednic este de închinare.
O, Corintenilor bogaţi şi trufaşi!
De ce sunteţi atât de necredincioşi?!"

Cugetare

Doar omul cel plin de trufie are îndrăzneala să traseze semnul egal între Hristos şi alţi oameni mari care au trăit pe pământ. Cu toate acestea, vădit este că oamenii mari ai lumii sunt una, iar Hristos Domnul cu totul altceva, tot aşa cum creaţia este una, iar Creatorul ei cu totul şi cu totul altceva.

Hristos nu este doar mare, ci El este Făcătorul şi Izvorul şi Inspiratorul oricăror lucruri cu adevărat mari din istoria omenirii.

Pe când îşi trăia ultimii ani de viaţă în insula Sfânta Elena, în mizerie şi în umilinţe, Napoleon, acest om de o măreţie trecătoare, a rostit următoarele cuvinte: „Alexandru, Cezar, Hannibal, Ludovic al XIV-lea, cu tot geniul lor, nu sunt nimic. Ei au cucerit lumea, dar nu au putut să-şi cucerească măcar un singur prieten. Şi iată, Hristos strigă şi îndată generaţii întregi de oameni vin laolaltă legaţi printr-o dragoste frăţească mai puternică decât orice rudenie de sânge. Hristos aprinde flacăra iubirii care arde tot egoismul şi depăşeşte orice fel de dragoste de pe pământ."

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Duhului Sfânt Dumnezeu de la Sfânta Taină a Cununiei:

- *La cum harul, în timpul cununiei, cu dreptate sfinţeşte legătura fizică dintre două fiinţe umane, de dragul naşterii de prunci;*
- *La cum harul uneşte, luminează şi întăreşte, prin iubire, unirea a două suflete: pe soţul cu soţia lui.*

Predică despre puterea Tainei Cununiei

De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va uni cu femeia sa şi vor fi amândoi un trup (Facerea 2: 24).

Este voia lui Dumnezeu ca neamul omenesc să crească şi să se înmulţească. Mijloacele prin care se lucrează acestea au fost create de Domnul, întru a Sa dumnezeiască măiestrie. Este taină dumnezeiască aceea că omul îşi lasă pe tatăl şi pe mama sa şi se uneşte cu femeia sa.

Dar a-şi lăsa tată şi mamă nu înseamnă a-şi abandona tata şi mama, ci înseamnă a deveni la rândul său părinte.

Atunci când copiii devin părinţi, ei deja nu mai sunt doar copiii, ci ei devin şi prietenii părinţilor lor. Atunci când fiii cei uniţi prin sfânta taină a cununiei ajung să simtă la rândul lor durerile naşterii de fii, ei îşi respectă şi mai mult părinţii.

Legătura cununiei nu îi scuteşte pe oameni de respectul şi ascultarea pe care o datorează în continuare părinţilor lor. Porunca dintru început a lui Dumnezeu de a-ţi cinsti părinţii trebuie respectată întru totul. Dar, potrivit ciclului firesc al vieţii, omul îşi lasă pe tatăl şi pe mama sa şi devine părinte el însuşi; el devine întemeietorul unui nou viitor în timp ce părinţii lui pleacă, împlinindu-şi chemarea lor în lume.

Totuşi „lăsarea" părinţilor nu constă numai din aceasta. Prin o anume taină nepătrunsă, omul se lipeşte de femeia lui şi se desprinde de părinţii care i-au dat viaţă.

Sfântul Teodoret zice: „Hristos însuşi L-a lăsat pe Tatăl Său cel din ceruri şi S-a lipit de Biserica Lui."

Fraţilor, cununia este o taină mare şi minunată, una dintre cele mai mari taine ale planului lui Dumnezeu. O nuntă cinstită şi neîntinată este covârşită de sublim. O nuntă cinstită şi neîntinată, întru frica de Dumnezeu, este vas al harului Duhului Sfânt.

Oricine spurcă nunta cu necurăţie huleşte împotriva Duhului Sfânt. Oricine renunţă la nuntă pentru dragostea împărăţiei lui Dumnezeu trebuie, într-un mod diferit, să se pregătească a fi vas al Duhului Sfânt şi trebuie să se facă pe sine

roditor în tărâmul duhovnicesc, spre a nu fi tăiat şi aruncat în foc precum smochinul neroditor.

O, Stăpâne Doamne Duhule Sfinte, ajută celor cununaţi ca întru curăţenie, frică şi dragoste unul faţă de celălalt să se facă asemenea Bisericii lui Dumnezeu, întru care Tu cu bucurie împărăteşti şi călăuzeşti toate spre binele tuturor, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

29 mai

Pomenirea Sfântului întâi Sobor a toată lumea

Pomenirea şi lauda Sfinţilor Părinţi de la întâiul Sinod Ecumenic se face în Duminica premergătoare Duminicii Pogorârii Duhului Sfânt, adică în a şaptea Duminică de la praznicul Sfintelor Paşti.

Acest Sinod s-a ţinut la Niceea în anul 325, în timpul domniei Sfântului împărat Constantin cel mare.

Sinodul acesta s-a convocat din pricina tulburărilor şi confuziei semănate în Biserică de către Arie, un preot din Alexandria, prin învăţătura lui mincinoasă. El învăţa că Hristos este o făptură creată în timp de Dumnezeu, că nu este de mai înainte de toţi vecii ca şi Tatăl şi Fiu al Lui, de o fiinţă cu El.

Trei sute şi optsprezece Sfinţi părinţi din toată lumea s-au adunat din această pricină la Niceea, la acest prim Sinod al Bisericii creştine. Sinodul a dat anatemei învăţătura ariană şi de asemenea pe Arie, care a refuzat să se pocăiască.

Sinodul la urmă a confirmat Crezul (Simbolul Credinţei), care s-a lărgit cu ocazia şi celui de al doilea Sinod Ecumenic, cu articolul despre Duhul Sfânt.

Mulţi Sfinţi mari s-au aflat între participanţii la primul Sinod Ecumenic, între care trebuie să-i pomenim pe următorii:

- *Sfântul Nicolae al Mirelor Lichiei,*
- *Sfântul Spiridon al Trimitundei,*
- *Sfântul Atanasie,*
- *Sfântul Ahilie,*
- *Sfântul Pafnutie,*
- *Sfântul Iacov din Nisibe,*
- *Sfântul Macarie de la Ierusalim,*
- *SfântulAlexandru din Alexandria,*
- *Sfântul Eustatie al Antiohiei,*
- *Sfântul Eusebie de Cezareea,*
- *Sfântul Mitrofan al Constantinopolului,*
- *Sfântul Ioan din Persia,*
- *Sfântul Aristarh din Armenia*

- *şi mulţi alţi sfinţi din răsărit.*

Din apus, următorii mari sfinţi au fost prezenţi la acest prim Sfânt Sinod Ecumenic:

- *Sfântul Hosius de Cordoba,*
- *Sfântul Teofil, gotul,*
- *Sfântul Cecilian al Cartaginei*
- *şi alţii.*

Cea mai importantă lucrare a acestui Sinod a fost consfinţirea Simbolului Credinţei.

Acest Sfânt Sinod a mai hotărât şi data prăznuirii Sfintelor Paşti şi a promulgat douăzeci de sfinte canoane pe teme diferite.

Pomenirea Sfintei muceniţe Teodosia din Tir

Odată sub împărăţia lui Maximian mulţi creştini stăteau legaţi înaintea pretorului din Cezareea Palestinei. De ei s-a apropiat credincioasa fecioară Teodosia, care i-a mângâiat şi i-a întărit în mucenicia lor. Auzind ce grăia cu prizonierii, soldaţii de pază au prins-o şi pe ea şi au dus-o înaintea judecătorului.

Acesta, sălbăticindu-se ca o fiară, a poruncit să se lege o piatră grea de gâtul ei şi să fie aruncată în mare. Dar îngerii lui Dumnezeu au dus-o pe ea la mal vie şi nevătămată.

Când ea s-a înfăţişat înaintea judecătorului din nou, el a poruncit ca să i se taie capul.

În următoarea noapte, Teodosia s-a înfăţişat părinţilor ei înconjurată de o lumină cerească negrăită, şi de multe alte fecioare şi ele mântuite şi le-a zis: „Vedeţi voi ce mare este slava şi harul Hristosului meu, de care voiaţi să mă lipsiţi?"

Ea le-a zis acestea părinţilor ei pentru că aceştia o opriseră să-şi mărturisească pe faţă credinţa în Hristos şi să se facă mucenică.

Teodosia a luat cu cinste cununa mărturisirii prin sânge şi s-a proslăvit la anul 308.

Pomenirea Sfintei cuvioase muceniţe Teodosia

Această Sfântă muceniţă Teodosia s-a născut ca rod al rugăciunilor maicii ei către Sfânta muceniţă Anastasia, care i-a apărut în vedenie şi i-a vestit că va naşte prunc. Părinţii ei au închinat-o lui Dumnezeu de la o vârstă foarte fragedă şi au dus-o la o mânăstire de fecioare.

După moartea părinţilor ei Teodosia a moştenit o avere enormă, din care ea a poruncit unui aurar să-i facă trei icoane: una a Mântuitorului, una a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi una a Sfintei muceniţe Anastasia. Cealaltă parte a imensei ei averi a dăruit-o toată săracilor.

Ea a luat mucenicia la anul 730, în timpul domniei nelegiuitului împărat Leon Isaurul, luptătorul împotriva sfintelor icoane.

Ea s-a încununat cu îndoita cunună: a întregii feciorii şi a muceniciei.

Pomenirea Sfântului Alexandru, patriarhul Alexandriei

Acest Sfânt Alexandru a fost cel dintâi care s-a ridicat la luptă împotriva lui Arie. El s-a odihnit la anul 326.

Pomenirea Sfântului Ioan din Ustiug cel nebun pentru Hristos şi făcătorul de minuni

Pomenirea Sfântului mucenic Nan (Ioan) din Tesalonic

Acest Ioan a luat mucenicia pentru mărturisirea credinţei lui în Hristos la Smirna în anul 1802, omorât fiind de turci.

Pomenirea Sfântului mucenic Andrei din Chios

Andrei acesta a luat mucenicie pentru mărturisirea credinţei lui în Hristos la Constantinopol, în anul 1465, omorât fiind de turci.

Pomenirea căderii cetăţii Constantinopolului

Din cauza păcatelor oamenilor, Dumnezeu a îngăduit această cumplită urgie asupra capitalei creştinătăţii, în anul 1453, în douăzeci şi nouă de zile ale lunii mai,

Sultanul Mohammed al Il-lea a cucerit Constantinopolul şi 1-a executat pe împăratul Constantin al XI-lea.

Cântare de laudă pentru împăratul Constantin al Xl-lea, la căderea Constantinopolului

Constantin împăratul, Cetatea Constantinopolului
O apără,
Şi cu linişte-ntru sine se roagă lui Dumnezeu:
„ O, Preaînalte Doamne, cela ce din ceruri către noi priveşti,
Tu nelegiuirii nu îngădui să biruie dreptatea.

Creştinii împotriva Ta au păcătuit amarnic,
Şi precum fiarele Legea Ta în picioare au călcat.
Această urgie, da, Tu cu dreptate o îngădui;
Din cauza păcatelor oamenilor, sângele curge râu.

De este voia Ta ca cetatea să cadă,
întăreşte poporul ca să nu se predea,
Ca să nu predea Sfânta Cruce spre a fi călcată în picioare,
Ca să nu se lepede şi la islam să se dea.
Ci mai bine, Doamne, să îndure robie,
Până când libertatea le-o vei dărui iar.

Să fie robi, să fie sclavi,
Să cad-asupra lor ura şi batjocura turcă;
Dar nu-i lepăda pe ei întru credinţa lor,
Ajută-i să şi-o ţină,
întru pocăinţă şi nădejde,
Şi cu lacrimi amare păcatele trecute să-şi spele,
Până când mai vârtos decât zăpada
Albi-vei sufletele lor,
Până când la Tine desăvârşit
Intoarce-se-vor sufletele lor.
Dacă pe Tine Te vor avea, vor avea toate,
Bogaţi cu adevărat vor fi.
Căci tu vei întoarce toate bogăţiile jefuite.
Constantinopolul acest' de pe pământ,
Poate să fie sau să nu fie;
Ci Tu un slăvit Constantinopol

întărit-ai în ceruri,
Unde cu-ai Tăi slujitori întru slavă domneşti.

Iată, înaintea pământescului Constantinopol eu stau,
Doamne,
O Stăpâne Doamne, de-ale noastre suflete ai milă.
Când pe el din nou îl vei zidi,
Atunci, vechiul acesta, piară. "

Cugetare

O, măreaţă a fost neînfricarea sfinţilor şi sfintelor, bărbaţi şi femei! Când citim vieţile lor, în inimile noastre se nasc fără să vrem sentimente şi de ruşine şi de mândrie: ruşine la cât de mult ne vedem fiind în urma lor şi mândrie că ei sunt din neamul nostru creştinesc.

Nici boala, nici temniţa, nici surghiunul, nici suferinţa, nici umilirile, nici sabia, nici întunericul, nici focul, nici spânzurătoarea nu au fost în stare să zdruncine pacea înaltă şi de nebiruit a sufletelor lor, puternic ancorate în Hristos, Cârmaciul universului şi al istoriei omeneşti.

Când împăratul Iulian a apostaziat de la Sfânta credinţă şi a început să pustiască creştinătatea de-a lungul şi de-a latul imperiului, ***Sfântul Atanasie cel mare*** ***liniştit a grăit credincioşilor despre el astfel: „Nu este decât un mic nor de ploaie; va trece!" (Nibicula est, transibit.)*** Şi cu adevărat, acel nor negru a trecut repede, iar creştinismul şi-a adâncit încă şi mai mult rădăcinile şi şi-a întins încă şi mai mult ramurile în întreaga lume.

Furia neputincioasă a lui Iulian împotriva lui Hristos a încetat câţiva ani mai târziu, odată cu strigătul muribund al lui Iulian: „M-ai învins, Nazarinene!"

O, fiilor ai lui Dumnezeu, de ce ne-am teme noi de ceva, când Domnului Dumnezeu, Tatălui nostru celui din ceruri nu Îi este teamă de nimic?

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Sfântului Duh Dumnezeu de la Sfânta Taină a Cununiei:

- *La cum harul conferă o măreţie anume felului de a se naşte în lume al oamenilor;*

- *La cum harul conferă cununiei o nobleţe şi o cinste aparte, prin aceea că o aseamănă unirii dintre Hristos şi Biserica Lui.*

Predică despre îndoita Taină a Cununiei

Taina aceasta mare este, iar eu zic în Hristos şi în Biserică (Efeseni 5: 32).

Mare este taina aceea când omul lasă pe tatăl şi pe maica lui şi se lipeşte de femeia lui.

Apostolul însuşi, care a urcat până la cel de al treilea cer şi care a văzut cereştile taine dumnezeieşti, numeşte unirea fizică dintre bărbat şi femeie din sfânta cununie pământească taină mare. ***Ea este taina iubirii şi a vieţii, decât care mai mare este doar unirea dintre Hristos şi Biserica Lui. Hristos este Mirele, iar Biserica este Mireasa Lui. El S-a jertfit pentru ea astfel încât, prin Sângele Lui, El să o curăţească pe ea de tot păcatul şi de toată întinarea şi să o facă vrednică să se numească Mireasa Lui. El cu dragostea Lui încălzeşte Biserica, El cu Sângele Lui hrăneşte Biserica, El cu Duhul Lui cel Sfânt viază Bierica, o sfinţeşte şi o împodobeşte.***

Ceea ce soţul este pentru soţie, aceea este Hristos pentru Biserică. Bărbatul este capul femeii, precum Hristos este Capul Bisericii. Femeia se supune bărbatului ei, precum Biserica se supune lui Hristos. Soţul o iubeşte pe soţia lui aşa cum îşi iubeşte propriul trup, iar Hristos îşi iubeşte Biserica Lui ca Trup al Său. Soţul îşi iubeşte soţia ca pe sine însuşi, iar soţia îl cinsteşte pe soţul ei; aşa Hristos îşi iubeşte Biserica Lui ca pe Trup al Său iar Biserica îl cinsteşte şi I se închină lui Hristos. Aşa cum nimeni nu îşi urăşte propriul trup, ci îl încălzeşte şi îl hrăneşte, aşa Hristos încălzeşte şi hrăneşte Biserica ca pe Trupul Său.

Fiecare suflet omenesc este mireasa Mirelui Hristos, iar adunarea tuturor credincioşilor este mireasa Mirelui Hristos. Relaţia dintre omul credincios şi Hristos este relaţia dintre întreaga Biserică şi Hristos. Hristos este Capul acestui mare Trup care se numeşte Biserică şi care în parte este văzută, iar în parte ne-văzută.

O, fraţilor, taina aceasta mare este! Ea ni se descoperă nouă după măsura iubirii noastre pentru Hristos şi după măsura fricii noastre de înfricoşata Judecată a lui Hristos.

O, Stăpâne Atotmilostive Doamne, curăţeşte-ne pe noi şi împodobeşte sufletele

noastre, ca să ne învrednicim acelei negrăite uniri veşnice cu Tine, atât în timp cât şi în eternitate, Căci Ţie iţi aducem slavă şi mulţumită în veci. Amin.

30 mai

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Isaachie, mărturisitorul

În timpul domniei împăratului Valens, arienii, cu ajutorul împăratului, prigoneau sălbatic Ortodoxia. Auzind de aceste prigoniri, un pustnic care se nevoia în părţile răsăritului şi-a părăsit pustia şi a venit la Constantinopol ca să-i întărească pe creştini în a-i înfiera şi a-i vădi pe eretici cu vitejie. În acelaşi timp, împăratul Valens se îndrepta către nord cu armate împotriva goţilor, care trecuseră dincoace de Dunăre, în Tracia.

Isaachie a ieşit înaintea împăratului şi i-a zis: „O împărate, deschide bisericile ortodocşilor şi-ţi va binecuvânta ţie Dumnezeu calea!"

Dar împăratul 1-a dispreţuit pe Bătrânul şi cuvintele lui şi şi-a continuat calea, în următoarea zi Isaachie iar a alergat înaintea împăratului şi iar i-a zis aceleaşi cuvinte, arătându-i proroceşte că altfel rău va fi de el la acel război. Împăratul era să dea ascultare cuvintelor Bătrânului, dar un anume sfătuitor al împăratului, următor al necuratei erezii a necuratului Arie, 1-a împiedicat pe împărat de la aceasta.

De aceea bătrânul Isaachie a fost lovit de gărzi şi aruncat în mărăcini. Dar Sfântul Isaachie şi în a treia zi a alergat înainte împăratului şi apucându-i calul de căpăstru, i-a strigat tare împăratului ruga de a lăsa libertate Bisericii lui Dumnezeu, arătându-i cu de-amănuntul pieirea lui dacă nu va asculta, împăratul înfuriat a poruncit ca bătrânul să fie bătut şi aruncat într-o groapă plină de noroi şi spini.

Dar trei îngeri ai Domnului 1-au scos pe sfântul din acea groapă, în a patra zi bătrânul Isaachie a venit înaintea împăratului şi i-a prorocit moartea groaznică care îl aşteaptă dacă nu va da libertate Ortodoxiei: „Ţie iţi grăiesc, împărate! Tu te duci cu oştire împotriva barbarilor, dar nu vei face faţă în război! Tu vei da dosul şi vei fugi dinaintea duşmanilor tăi, dar ei te vor prinde şi te vor arde de viu!"

Prorocie care s-a întâmplat întocmai. Barbarii au secerat armata lui Valens ca pe pleavă, iar împăratul, împreună cu acel sfătuitor necurat al lui, au scăpat ascunşi într-un coş de nuiele. Barbarii au aflat unde se ascunde împăratul şi înconjurând locul acela, i-au dat foc. Atât împăratul cât şi acel sfătuitor blestemat al lui au pierit arşi de vii.

În urma lui Valens pe tronul imperial de la Constantinopol a urcat împăratul Teodosie cel mare. Teodosie, auzind de prorocia Sfântului Isaachie şi de împlinirea ei, a poruncit ca Sfântul Isaachie să fie adus cu cinste la Curtea imperială şi s-a închinat până la pământ înaintea lui.

Dat fiind că pacea se întorsese peste Biserica lui Dumnezeu iar arienii fuseseră alungaţi în surghiun, Sfântul Isaachie a voit să se întoarcă la pustia lui.

Împăratul însă 1-a rugat şi 1-a înduplecat să rămână în Constantinopol. De aceea aristocratul Saturnin a zidit o sfântă mânăstire pentru Avva Isaachie, unde el a vieţuit întru nevoinţe pustniceşti până la moartea lui, săvârşind multe minuni.

Acea mânăstire s-a umplut de monahi mulţi şi râvnitori şi s-a făcut vestită prin sfinţenie.

Înaintea morţii lui, Sfântul Isaachie 1-a numit pe ucenicul său Dalmatus stareţ în locul lui, de la care mai târziu şi-a luat numele şi mânăstirea [a Dalmaţilor].

Plăcutul lui Dumnezeu, Sfântul Isaachie a trecut la veşnicie în anul 383, spre a se bucura pururea de vederea feţei Domnului.

Pomenirea Sfintei cuvioase Macrina

Această Sfântă Macrina a fost bunica Sfântului Vasile cel mare. Ea era vestită pentru marea ei înţelepciune, credinţă şi evlavie. Ea a fost uceniţa Sfântului Grigorie, făcătorul de minuni din Neocezareea.

În timpul domniei lui Diocleţian, Macrina şi-a lăsat casa şi împreună cu bărbatul ei Vasile s-au dus şi s-au ascuns în pustietăţi şi în codri. Proprietăţile lor au fost confiscate de păgânească stăpânire, dar Macrina şi cu bărbatul ei nu au regretat nimic. Lipsiţi de toate în afară de dragostea lor pentru Dumnezeu, ei şi-au făcut casă din pustietatea codrului, unde au vieţuit timp de şapte ani.

Prin dumnezeiasca purtare de grijă, din munte se pogorau la ei capre, care le asigurau lor hrană zilelor.

Ei amândoi au adormit cu pace în veacul al patrulea, după ce au trecut prin suferinţe mari pentru credinţa lor.

Cântare de laudă la Sfântul Isaachie, mărturisitorul

Isaachie, ca şi un alt proroc Ilie,
Precum soarele străluceşte în virtuţi.

El pe împăratul imploră, pe el povăţuieşte,
Căci împăratul luptă contra lui Dumnezeu.
„împărate, cu Cine vrei să lupţi?
Iată împărăţia ta se va pustii,
Căci tu vrei să te lupţi cu Cel Preaînalt,
Tu care eşti praf şi cenuşă
Sub Picioarele Lui.

Tu cu armată porneşti contra barbarilor sălbatici;
Tu în tine însuţi îţi pui nădejdea,
Sărmane împărat!

Dar iată puterea ta este că şi-a furnicit;
Iar tare cu-adevărat este doar cel
Cu care este Dumnezeu.

Picioarele tale către două războaie-au pornit:
împotriva oamenilor şi împotriva lui Dumnezeu.
Cu bieţii oameni poate că vei izbândi,
Dar cu Dumnezeu te sfătuiesc
Degrab' să te împaci.

Ţine Ortodoxia, erezia stârpeşte,
Căci altfel muri-vei ars de viu.
Ars şi aici, ars şi-n cealaltă lume!
Tu vei pierde astfel amândouă lumi!"

Dar împăratul de-ale sfântului rugi nu ascultă.
El în război se-aruncă, la Domnul nu gândeşte.
El în război se-aruncă şi din acel război
Nu se mai întoarce.
Ca o putoare piere a lui Valens viaţă.

Domnul Bisericii Lui libertatea-i redă,
Iar pe Isaachie, Sfântul

Raiului îl învredniceşte.

Cugetare

Cuvântul lui Dumnezeu este hrană sufletului. Cuvântul lui Dumnezeu este şi puterea şi lumina sufletului. Cel care se îndeletniceşte cu citirea cuvântului Domnului dă hrană, putere şi lumină sufletului său.

Celui care poate i se cuvine să citească cuvântul Domnului din Sfintele Scripturi, iar celui care nu poate i se cuvine să-1 asculte pe cel care îi vesteşte lui Sfintele Scripturi.

Toţi sfinţii au arătat marea binefacere care se ascunde în citirea cu luare aminte a Sfintelor Scripturi.

Sfântul Serafim de Sarov zice: „Sufletului trebuie să i se dea hrana cuvintelor Sfintelor Scripturi."

Căci cuvântul lui Dumnezeu, după cum ne învaţă Sfântul Grigorie Teologul, este pâinea îngerilor, care hrăneşte sufletul cel care însetează de Domnul.

Dar, mai presus de toate, creştinul trebuie să citească Noul Testament şi Sfânta Psaltire. De aici vine luminarea minţii....De mare şi negrăit folos este să citeşti cuvântul lui Dumnezeu în singurătate şi linişte şi să citeşti întreaga Sfânta Scriptură întru înţelegere.

Domnul dăruieşte mila Lui cea îmbelşugată omului care se străduieşte să facă aceasta, mai mult decât pentru oricare altă nevoinţă sau fapte bune şi îi dăruieşte unuia ca acesta darul înţelegerii.

Când omul îşi hrăneşte sufletul cu cuvântul lui Dumnezeu, atunci el se umple de înţelegere şi începe să deosebească limpede binele şi răul.

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Duhului Sfânt Dumnezeu de la Sfânta Taină a Preoţiei:

- *La cum harul sfinţeşte, luminează şi îl împuterniceşte pe om să slujească ca păstor şi ca învăţător;*
- *La cum harul îl împuterniceşte pe preot să slujească celelalte Sfinte Taine.*

Predică despre Sfânta Taină a Preoţiei

Şi ei, rugându-se şi-au pus mâinile peste ei (Fapte 6: 6).

Punându-şi mâinile peste cei aleşi dintre credincioşi, apostolii au hirotonit episcopi, preoţi şi diaconi. Este limpede din aceasta că credinţa creştină nu înseamnă doar învăţătura şi predicarea cuvântului, ci înseamnă şi putere. Căci nu ajunge doar să cunoşti; este de trebuinţă ca să ai şi putere. Căci nu ajunge doar să fii ales de oameni; este de trebuinţă ca să fii consfinţit şi de Dumnezeu.

Dacă nu ar fi de trebuinţă de putere pentru chemarea preoţească, atunci nu ar fi de trebuinţă nici punerea mâinilor; ci ar fi suficientă doar predicarea cuvântului, din gura celui care învaţă, către urechea celui care ascultă. Punerea mâinilor însă semnifică transferul de autoritate şi pogorârea puterii de sus asupra celui ales.

Puterea se află în harul lui Dumnezeu, care îl întăreşte pe om, îl sfinţeşte şi îl luminează. Cu adevărat, harul Domnului este cel care învaţă, conduce, păstoreşte, iar prin Sfintele Taine, întăreşte turma lui Hristos.

Preotul este vasul acestei negrăite, înfricoşate şi atotîndestulătoare puteri a harului. Binecuvântat este preotul care înţelege comoara cea care s-a dăruit întru dânsul! Binecuvântat este el când frica de Domnul nu-1 părăseşte nici zi, nici noapte, până la ultima lui suflare!

Căci pe pământ cinste mai mare nu se află, nici responsabilitate mai mare, decât cea a chemării preoţiei. Prin punerea mâinilor de către Episcop, preotul a intrat în comuniune cu izvorul cel ceresc şi veşnic al harului şi cu puterea sfinţilor apostoli. Prin aceasta, preotul s-a făcut conlucrător al harului şi împreună slujitor cu toţi preoţii ortodocşi din timpurile apostolice şi până în ziua de astăzi, cu marii ierarhi, cu nenumăratele şiruri de sfinţi, mărturisitori, făcători de minuni, nevoitori şi mucenici. Asupra lui se răsfrânge şi podoaba demnităţii lor, dar el poartă şi povara vredniciei lor, a exemplului lor şi a mustrărilor lor.

O, fraţilor, mare şi covârşitoare este slujirea păstorului turmei celei cuvântătoare a lui Hristos. El dator este a se ruga Domnului pentru toţi şi toţi credincioşii au datoria să se roage înaintea lui Dumnezeu pentru el.

O, Stăpâne Doamne Arhiereule Ceresc, dăruieşte tuturor ortodocşilor preoţi putere, înţelepciune, curăţie, râvnă, blândeţe şi toate virtuţile apostolice, prin harul

Duhului Tău celui Sfânt, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

31 mai

Pomenirea Sfântului apostol Hermas

Acest sfânt apostol a fost unul dintre cei şaptezeci apostoli mai mici. El este pomenit în Epistola către Romani a Sfântului apostol Pavel (16 : 14).

Hermas era elin de neam dar a trăit mult timp la Roma. El a fost episcopul cetăţii Filipopolis şi şi-a sfârşit alergarea pământească cu mucenicie.

El a alcătuit o carte foarte folositoare intitulată *Păstorul,* potrivit descoperirilor făcute lui de către un înger al Domnului.

Hermas fusese un om foarte bogat dar, din pricina păcatelor lui şi păcatelor fiilor lui el a ajuns în cea mai neagră sărăcie.

Odată, pe când sta la rugăciune, un bărbat îmbrăcat în strai alb strălucitor a venit înaintea lui şi i-a zis că el este îngerul pocăinţei, trimis la el ca să stea cu el până la sfârşitul zilelor lui. Îngerul i-a dat şi douăsprezece porunci:
1. Să crezi în Domnul Dumnezeu;
2. Să trăieşti în simplitate şi nevinovăţie, să nu grăieşti cele rele, să dai milostenii tuturor celor care cer;
3. Să iubeşti adevărul şi să fugi de minciună;
4. Să păzeşti curăţia gândurilor;
5. Să înveţi răbdarea şi generozitatea;
6. Să cunoşti că un duh bun şi altul rău îl însoţesc pe om pururea de-a lungul vieţii lui pe pământ;
7. Să ai frică de Dumnezeu şi nici o frică de diavol;
8. Să lucrezi toată fapta bună şi niciodată nici o faptă rea;
9. Să te rogi lui Dumnezeu din adâncul inimii tale, cu credinţa că rugăciunea ta se va împlini;
10. Să te păzeşti de întristare, soră bună a îndoielii şi a mâniei;
11. Să deosebeşti prin cercare prorociile mincinoase de cele adevărate;
12. Să te păzeşti de toată dorinţa rea.

Pomenirea Sfântului mucenic Ermie

Ermie a slujit ca soldat în armata imperială până la adânca sa bătrâneţe, când s-a încununat şi cu mucenicie pentru Hristos, împăratul Dumnezeu.

Cum răul judecător a încercat în van să-1 înduplece pe Ermie să se lepede de Sfânta credinţă şi să jertfească idolilor, el a poruncit să se zdrobească dinţii lui Ermie cu o piatră şi să i se jupuiască pielea feţei cu un cuţit. După acestea 1-au aruncat într-un cuptor de foc, dar harul lui Dumnezeu 1-a păzit şi Ermie a ieşit de acolo. Apoi, la porunca judecătorului, el a fost silit să bea otrava pregătită de un vrăjitor, dar ea nu i-a putut face mucenicului nici un rău. Văzând aceasta, vrăjitorul a rămas uluit şi pe dată L-a mărturisit şi el cu glas mare pe Hristos, din care pricină a fost decapitat pe loc.

După aceea torţionarii i-au scos mucenicului ochii, iar el a răbdat fără plângere; în loc de aceasta, el i-a strigat judecătorului: "Ia-ţi ochii aceştia ai mei trupeşti, judecătorule, care mie nu-mi mai trebuie; ci ochii mei cei adevăraţi sunt în inimă şi cu ei văd lumina adevărului."

Ermie atunci a fost spânzurat de picioare, dar toţi cei din jurul lui care au făcut aceasta au orbit şi au început să umble împiedicându-se şi căzând. Sfântul Ermie le-a strigat ca să se apropie de el şi-a pus mâinile peste ei şi le-a redat vederea, cu rugăciunile către Dumnezeu.

Văzând acestea, judecătorul s-a sălbăticit ca o fiară turbată, a scos junghierul şi i-a tăiat capul omului lui Dumnezeu.

Creştinii au luat în taină trupul mucenicului Ermie şi 1-au îngropat cu cinste.

Sfintele lui moaşte vindecă minunat pe toţi bolnavii de toate bolile lor grele şi de toate nenorocirile.

Sfântul Ermie a luat mucenicia la anul 166, în timpul domniei împăratului Antonin.

Pomenirea Sfântului mucenic Filosofus

Acest mucenic al lui Hristos s-a născut în apropiere de cetatea Alexandriei. În timpul prigoanelor împotriva creştinilor, Sfântul Filosofus nu a voit să se lepede de Hristos Domnul înaintea dregătorilor lumeşti şi ai judecătorilor. Pentru aceasta, păgânii 1-au supus pe mucenic unor torturi sălbatice. După ce 1-au schingiuit în nenumărate feluri, ei 1-au mai şi legat de mâini şi de picioare de un pat moale şi au adus acolo o desfrânată care să-1 incite la păcat.

Când Sfântul Filosofus a simţit ridicându-se în el patima stârnită de atingerile desfrânatei, el şi-a muşcat atât puternic limba cu dinţii încât şi-a tăiat-o şi apoi a

scuipat-o cu putere în figura desfrânatei. Astfel patima lui a pierit, iar desfrânata schimonosită de spaimă a fugit de acolo degrabă.

El după aceea a fost omorât prin tăierea capului, cam pe la anul 252, pe când era un om încă tânăr şi s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale Împărăţiei veşnicei tinereţi.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Ermie şi la vrăjitorul cel pocăit

Răul vrăjitor, îmbătrânit în rele,
Mincinos şi ucigaş,
În toate e mic, dar în frică e mare
- El sfântului Ermie-i dă otravă să bea.

De astfel de-otravă se ascund chiar şi şerpii!
Ermie otrava o bea: moartea nu-l atinge,
Şi amarnic tremurând de spaimă vrăjitorul
Priveşte uluit.

«O ce minune-i aceasta!», strigă el cu glas mare.
"Otrava s-omoare nu poate pe-al
Domnului oştean!
Ci-atunci piară ale vieţii mele negre zile,
Şteargă-se pe veci anii mei Cei de ruşine plini.

Eu viaţa mea întreagă petrecut-am deci în minciună
Viaţa mea întreagă, în slujba ăstor draci.
Şi iată astăzi eu văd cutremurat de spaimă
Că al lui Ermie, Domn este
Unul, Adevăratul, Domnul Dumnezeu.

Hristos Răstignit, al cerurilor Domn,
Ale lui minuni singure sunt mari şi-adevărate.
Al lui Hristos sunt eu acum: nu mă lepăda, Doamne!
Iartă-mi mie ticălosului negerele mele păcate,
Căci iată eu pentru Tine ca să mor voiesc.»

Bătrânul astfel grăieşte,
El se pocăieşte cu amar.
Şi pe dată el de minciună şi frică

întreg se curăţeşe.
El pe faţă a strigat că este creştin.
Ca fulgerul sabia-l izbi şi-ntr-al
lui sânge El se boteză.

În Proloagele greceşti, Sfântul mucenic Filosofus se prăznuieşte la 1 mai.

Cugetare

Viaţa noastră întreagă este un neîntrerupt război duhovnicesc. Biruim sau suntem biruiţi! Dacă biruim, ne bucurăm de roadele biruinţei noastre în veşnicie. Dacă suntem biruiţi, îndurăm urgia pieirii în veacul veacului.

Această viaţă este un continuu duel între om şi toate cele care I se opun lui Dumnezeu. Dumnezeu un măreţ Aliat este al tuturor celor care Îl cheamă pe El întru ajutor cu adevărat.

"Viaţa aceasta nu este nici jucărie, nici distracţie", a zis Părintele Ioan din Kronştadt, "dar oamenii tocmai aceasta fac din ea. Ei se distrează, se amuză, şi-şi fac toate capriciile în timpul unei vieţi care ne-a fost dată numai şi numai pentru ca să ne câştigăm în el mântuirea; ei se distrează în chip imbecil cu jocuri de cuvinte goale. Oamenii îşi pierd timpul flecărind în vizitele pe care şi le fac unii altora, iar după ce flecăresc, se aşează la masă şi joacă cărţi. Ei se duc la teatru ca să se distreze. Ei toată viaţa şi cea mai reuşită viaţă, o văd ca pe o distracţie. Dar vai celor care toată viaţa nu fac altceva decât să se distreze!"

Luare aminte

Să luăm aminte la harul Duhului Sfânt Dumnezeu de la Taina Sfântului Maslu:
· La cum lucrează harul prin intermediul untdelemnului sfinţit;
· La cum, după măsura rugăciunii şi a credinţei, el vindecă toată boala şi toată infirmitatea.

Predică despre Taina Sfântului Maslu

...şi ungeau cu untdelemn pe mulţi bolnavi şi-i vindecau (Marcu 6:13).

Sfinţii apostoli făceau aceasta, iar nouă ni se porunceşte să facem la fel. Sfântul

apostol Iacov ne zice: ***Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoţii Bisericii şi să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului şi rugăciunea credinţei va mântui pe cel bolnav şi Domnul îl va ridica şi de va fi făcut păcate, se vor ierta lui (Iacov 5 : 14-15).***

Nimeni altcineva nu trebuie chemat decât numai preoţii, păstorii bisericii. Bolnavul nu trebuie uns decât numai în Numele Domnului, altfel este vrăjitorie. Căci nimeni nu-1 va putea ridica pe bolnav decât numai însuşi Domnul şi nimeni nu-i poate ierta păcatele decât numai Unul Domnul.

Dar de ce se face ungerea cu untdelemn şi nu cu altceva? Pentru că aşa ne porunceşte Domnul, iar noi suntem datori în ascultare şi credinţă.

Şi de ce s-a poruncit ca noi să ne botezăm cu apă şi să fim mirunşi cu Sfântul şi marele Mir şi împărtăşiţi cu pâine şi cu vin? Pentru că aşa a voit Domnul şi a Lui dumnezeiască Purtare de Grijă, iar al nostru este numai a crede şi a asculta. ***Multe materii se folosesc în Sfintele Taine, dar harul Domnului unul este precum Unul este Domnul şi totul de la Domnul este.***

Dar de ce are Dumnezeu nevoie de materii din lumea noastră ca să verse peste noi harul Său? Nu Domnul are nevoie de materii din lumea noastră pentru aceasta, ci noi; căci din materii din lumea aceasta fiind alcătuiţi, avem nevoie de ele.

Aplecându-se cu milă asupra slăbiciunilor noastre, Domnul foloseşte materii pentru a noastră vindecare, îngerilor celor fără de trup El le dăruieşte harul într-un mod netrupesc.

Uleiul cel simplu în sine nu are nici un efect, tot aşa cum nici un efect nu au prin ele însele nici celelalte materii; harul lui Dumnezeu în schimb este atotputernic.

Prin intermediul uleiului sfinţit însă, Domnul ne dă nouă harul Duhului Său celui Sfânt şi acel har este medicamentul care vindecă bolnavii, ridică de la pământ infirmii şi redă sănătatea mintală celor nebuni.

O fraţilor, cât de negrăită este bunătatea lui Dumnezeu! Ce nu a făcut Dumnezeu pentru noi? El a cunoscut mai dinainte toate nevoile noastre şi a văzut mai dinainte toate leacurile pentru fiecare din ele. El nouă nu ne cere decât să credem în El şi să împlinim şi să luăm ca pe nişte leacuri poruncile Sale.

Oare nu este cea mai mare obrăznicie şi ruşine ca noi să luăm cu conştiinciozitate medicamentele şi reţetele prescrise de doctori, care sunt oameni muritori ca şi noi şi să nesocotim prescripţiile Domnului celui care este Nemuritor?

O, Atotbune Doamne, topeşte inimile noastre împietrite cu puterea Duhului Tău, aşa încât mai înainte de sfârşitul nostru să arătăm roadele recunoştinţei celei către Tine, Atotbune şi Atotînţelepte Doamne! Căci noi Ţie ne închinăm, Ţie îţi mulţumim şi pe Tine te lăudăm în veci. Amin.

Saints for June 1–8

1. Holy Martyrs: St. Justin St. Justin St. Chariton St. Dionysius St. Agapitus

2. St. Nicephorus the Martyr St. John

3. St. Lucillian St. Hypatius Holy Martyrs: St. Claudius St. Paul St. Paula St. Dionysius St. Lucian St. Julian St. Maximian

4. St. Metrophanes St. Astius St. Severianus St. Concordius St. Frontasius St. Zosimas

5. St. Dorotheus St. Marcian Venerable Fathers: Blessed St. Nicander St. Leonidas St. Theodore St. Anubius St. Constantine

6. Venerable Fathers: St. Bessarion St. Hilarion Holy Martyrs: St. Thecla St. Archelais St. Susanna

7. St. Theodotus Holy Martyrs: St. Maria St. Cyriaca St. Caleria St. Marcellus

8. St. Theodore the Martyr St. Ephraim

Saints for June 9–16

9. St. Cyrill · Ven. St. Cyrill · St. Alexander · Holy Martyrs: St. Martha · St. Thecla · St. Maria

10. St. Timothy · St. Alexander · St. Antonina · St. Theophanes · St. Bassian

11. St. Bartholomew · St. Holy Apostles: St. Barnabas

12. St. Onuphrius · St. John · Venerable Fathers: St. Peter · St. Andrew · St. Heraclemon · St. Theophilus · St. Arsenius

13. St. Aquilina · St. Anna · St. Triphyllius · St. John

14. Holy Prophet Elisha · St. Methodius

15. Holy Prophet Amos · St. Vitus · St. Modestus · St. Crescentia · St. Doulas · St. Doulas · Ven. St. Jerome · St. Grand Prince Lazarus · St. Jonah

16. St. Tychon · St. Tigrius · Ven. St. Tychon

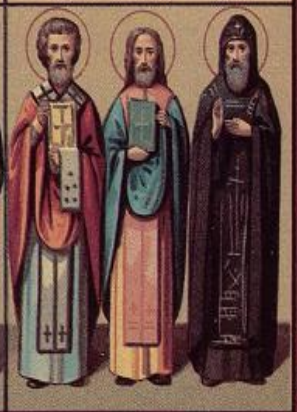

Saints for June 17–23

17. Holy Martyrs: St. Manuel, St. Ismael, St. Sabel

18. St. Leontius, Holy Martyrs: St. Theodulus, St. Hypatius

19. St. Jude the Apostle, Ven. St. Paisius, St. Zosimas the Martyr, Ven. St. John

20. St. Methodius, St. Aristocles, St. Demetrian, Holy Martyrs: St. Pinna, St. Inna, St. Rimma, St. Leucius the Confessor

21. Holy Martyrs: St. Julian, St. Terence, Venerable Fathers: St. Julius, St. Julian

22. St. Eusebius, St. Zeno, Holy Martyrs: St. Zenas, St. Galacteon, St. Juliana

23. St. Agrippina, Holy Martyrs: St. Eustochius, St. Gaius, St. Artemius

Saints for June 24–30

24. Nativity of St. John, the Holy Baptist and Forerunner

Holy Martyrs: St. Firminus St. Cyriacus St. Longinus St. Firmus St. Orentius St. Farnacius St. Eros

25. St. Febronia

Holy Nobles: St. Peter Febronia

26. Venerable Fathers: St. David St. John

St. Dionysius

Appearance of the Tikhvin Icon of the Mother of God

27. Ven. St. Samson

St. Severus

28. St. Holy Martyrs: Cyrus St. John

Ven. St. Sergius

Ven. St. Herman

29. Holy Apostles: St. Peter St. Paul

30. St. James St. Andrew

St. Jude St. Peter

St. Matthias

Holy Apostles: St. John St. James

St. Philip St. Bartholomew

St. Thomas St. Matthew

St. Simon

1 iunie

Pomenirea Sfântului Iustin, martirul şi filosoful

Iustin s-a născut din părinţi elini în oraşul samaritean Sichem, care mai târziu s~a numit Nablus [numindu-se aşa şi până în ziua de astăzi].

El s-a născut la una sută cinci ani după întruparea Mântuitorului. El a căutat cu râvnă înţelepciunea printre filosofi, mai întâi printre stoici, mai târziu printre peripatetici, apoi printre pitagoreici, iar la urmă printre platonicieni. Chiar dacă filosofia lui Platon nu-1 satisfăcea deloc, el totuşi a aderat la ea timpul cel mai îndelungat, negăsind nimic mai bun care să-1 atragă.

Dar prin Pronia dumnezeiască Iustin a întâlnit un bătrân încuviinţat şi îmbunătăţit care a clătinat din temelii convingerile lui platoniciene şi i-a arătat cu putere că omul nu-L va putea cunoaşte niciodată pe Dumnezeu cel de necuprins dacă Dumnezeu însuşi nu Se va coborî până la om şi i Se va descoperi Singur.

Bătrânul i-a mai arătat lui Iustin că Dumnezeu S-a şi descoperit oamenilor, arătând adevărul cel despre El în Cărţile Sfintei Scripturi.

Iustin începu să citească Sfintele Scripturi şi se făcu un creştin din ce în ce mai convins. Cu toate acestea, el nu a voit să primească îndată Sfântul Botez sau să fie numit de alţii creştin, până ce nu s-a convins personal de falsitatea acuzaţiilor pe care păgânii le aduceau creştinilor.

Sosind la Roma îmbrăcat în mantia de filosof, el şi-a atras îndată respectul celor de acolo, câştigând de asemenea şi mulţi aderenţi.

El a fost martor la martiriile sfinţilor Ptolemeu şi Luchian. Văzând cu ochii lui torturile la care erau supuşi oameni nevinovaţi doar pentru că erau şi se numeau creştini, el a scris o *Apologie* a creştinilor şi învăţăturilor creştine pe care a prezentat-o împăratului Antonin şi Senatului roman. Împăratul a citit cu atenţie *Apologia* şi a poruncit oprirea presecuţiilor împotriva creştinilor.

Iustin a luat cu sine un exemplar al acestui decret semnat de împărat şi a pornit cu el spre Asia unde, cu ajutorul lui, a salvat mulţi creştini de la torturi şi de la moarte. După aceea el a revenit la Roma.

Când persecuţiile au reînceput sub împăratul Marc Aureliu, el a scris altă *Apologie* şi a trimis-o şi acestui împărat.

Dar un filosof şarlatan, cinicul Crescens, din invidie 1-a denunţat pe Iustin că este creştin, invidie stârnită de aceea că Iustin întotdeauna era mai tare decât el în disputele filosofice. Astfel Iustin a fost aruncat în închisoare.

Dorind moartea lui Iustin şi temându-se ca nu cumva până la urmă el să-şi poată dovedi nevinovăţia înaintea curţii, Crescens a prins o ocazie şi 1-a otrăvit pe Iustin în închisoare.

Aşa s-a sfârşit alergarea acestui mare apărător al credinţei creştine, care s-a strămutat la locaşurile cele cereşti şi veşnic binecuvântate la anul 166.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Iustin, Hariton, Harita, Evelpist, Ierax, Peon, Valerian şi Iusius

Aceştia cu toţii au luat mucenicia la Roma, în timpul împăratului Marc Aureliu şi al prefectului Rusticus.

Când Rusticus a întrebat: "Credeţi voi că dacă veţi muri pentru Hristos veţi primi vreun avantaj în ceruri?"

Sfântul Iustin i-a zis: "Noi nu credem, noi ştim cu siguranţă".

Lor atunci li s-au tăiat capetele, iar anul era 163. Ei astfel s-au strămutat în locaşurile cereşti ale veşnicei împărăţii a lui Hristos Domnul.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Agapit de la peşterile kievene

Agapit a fost un doctor fără de arginţi. El a fost ucenicul Sfântului Antonie de la Lavra Peşterilor. El a vindecat oameni cu rugăciunea şi cu leacuri din ierburi, din care însuşi pregătea un fel de pâine.

În acest fel el 1-a vindecat pe cneazul Vladimir Monotnahul, din care pricină Agapit s-a făcut vestit pretutindeni.

Din invidie faţă de el, medicul personal al cneazului, un armean, a început să-1 jignească pe Agapit.

Când însuşi Agapit a căzut bolnav, armeanul a venit la el şi examinându-1, i-a zis că nu mai avea decât trei zile de trăit şi că dacă totuşi nu va muri, atunci el, armeanul, se va face monah.

Agapit atunci i-a zis că Domnul i-a descoperit lui că va muri nu în trei zile, ci în trei luni. După cum s-a şi întâmplat.

După moartea lui Agapit, armeanul a venit la Lavra Peşterilor din Kiev şi 1-a rugat stăruitor pe stareţ să-1 tundă monah, deoarece, a zis el, Agapit i s-a înfăţişat în vis şi i-a amintit de făgăduinţa lui.

Aşa s-a pocăit fostul invidios, făcându-se monah smerit prin Purtarea de Grijă a lui Dumnezeu, care doreşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină.

Sfântul Agapit s-a odihnit în Domnul cam pe la anul 1095.

Cântare de laudă la Sfântul Iustin, martirul şi filosoful

Cel care este al lui Hristos,
Pentru Hristos moare.

Sfântul Iustin, apărătorul adevărului,
Puterea lui Hristos a recunoscut-o
Şi în scris a mărturisit-o.

El fără teamă tot imperiul l-a cutreierat
Apărându-I pe drepţi, pe păgâni înfierându-i.

El cu adevărul a strălucit în întreaga lume.
El din cetate păgânească era,
Chiar din cetatea celor zece leproşi
Vindecaţi de Hristos Domnul,
Leproşi pe care El, Mântuitorul,
i-a vindecat doar cu cuvântul.

Acum a lui Iustin lepr-a minciunii
Vindecatu-s-a desăvârşit
Prin puterea credinţei lui în Hristos.

El pe creştini i-a apărat ca un tată.
El nebunia păgână puternic o a vădit.
împăraţilor el le-a grăit adevărul,
El sfeşnic luminos a fost,
până ce flacăra l-a mistuit,
Până ce vicleanul confrate
Trupul i l-a ucis.

Dar îngerii sufletul lui
Purtatu-l-au la ceruri,
În Raiul de unde ca un soare străluce,
întocmai ca şi-a lui Apologie,
Proslăvind până azi numele lui Iustin,
Şi învăţând lumea ce înseamnă adevărul.

Cugetare

Nimeni pe pământ nu L-au calomniat cu mai multă neruşinare pe Stăpânul Hristos decât evreii. Talmudul lor colcăie de răutate şi otravă la adresa Domnului. Dar toate acele calomnii sunt respinse chiar de cel mai proeminent istoric al evreilor, Iosif Flaviu, un rabin şi un învăţat care a trăit la sfârşitul veacului întâi după Hristos.

Iosif* scrie: *"în acel timp trăia Hristos, un bărbat înţelept, dacă ne este legiuit a-L numi fiinţă omenească; căci El lucra minuni colosale şi era învăţător celor care iubeau să primească învăţătura. El a atras la Sine pe mulţi dintre evrei, dar şi pe mulţi dintre neamuri. El a fost Hristosul. Iar când Pilat, din pricina învinuirilor aduse de bătrânii poporului nostru, a fost nevoit să-L condamne la răstignire, mulţi dintre cei care L-au iubit de la început nu L-au părăsit nici până în ultima clipă. El S-a înfăţişat a treia zi înaintea lor înviat în carne şi oase, aşa cum au prorocit prorocii noştri din vechime, care de asemenea multe alte lucruri despre El au prorocit. Iar secta creştinilor, care se numeşte astfel după Numele Lui, există până în ziua de astăzi."

Iată cum a scris un bărbat evreu care nu a crezut în Hristos, dar a fost în schimb un intelectual şi un învăţat neaservit prejudecăţilor şi răutăţii.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a soacrei lui Petru:

- *La cum Domnul a luat-o de mână pe femeia cuprinsă de figuri, iar frigurile au lăsat-o şi femeia s-a ridicat şi le-a slujit celor din casă;*
- *La cum Domnul poate să mă vindece chiar şi pe mine de frigurile patimilor, astfel încât să mă pot ridica şi eu imediat şi să-I slujesc Lui din tot duhul meu.*

Predică despre care este începutul înţelepciunii

Frica de Dumnezeu este începutul înţelepciunii (Pildele lui Solomon l :7).

⇒ *De ar şti cineva numărul întreg al stelelor de pe cer şi numele toate ale peştilor din mare şi numărul firelor de iarbă din câmpii şi obiceiurile toate ale tuturor fiarelor pădurii, dar nu ar avea frică de Dumnezeu, atunci cunoaşterea lui ar fi asemenea apei dintr-un ciur. Iar cunoaşterea aceasta 1-ar face pe acel om mai laş şi mai înspăimântat în faţa morţii decât cel mai ignorant dintre oameni.*

⇒ *De ar putea cineva să ghicească toate gândurile oamenilor şi să prezică soarta omenirii şi să dea pe faţă toate tainele pe care pământul le ascunde în măruntaiele lui, dar nu ar avea frică de Dumnezeu, atunci cunoaşterea lui ar fi precum laptele vărsat într-un vas spurcat, pe care nimeni nu-1 poate bea. Iar în ceasul morţii lui, înţelepciunea unui astfel de om nu ar străluci nici măcar cât un cărbune aprins fără flacără, ci i-ar face noaptea morţii lui încă şi mai întunecoasă.*

Frica de Dumnezeu este începutul înţelepciunii. Căci cum ar putea vreodată sfârşi bine cel care nici nu a început vreodată bine? Căci oricine a luat-o din capul locului pe o cărare greşită trebuie mai întâi să se întoarcă înapoi de unde a pornit şi să păşească din nou, dar pe cărarea dreaptă.

Cel care nu are frică de Dumnezeu nu poate avea dragoste faţă de Dumnezeu. Dar ce spunem noi? Mai bine să zicem că cel care nu are frică de Dumnezeu nu poate avea nici credinţă în Dumnezeu.

Cei mai mari nevoitori, cei care îşi omorau patimile şi care trăiau în înfrânare zi şi noapte timp de câte patruzeci şi cincizeci de ani, erau pină la moarte plini de frică de Dumnezeu şi aceştia, cei mai sfinţi dintre oamenii muritori, strigau din adâncul sufletului lor în ceasul morţii: “Doamne, milostiv fii mie, păcătosului!”

Frica de Dumnezeu este sarea oricărei evlavii. Dacă nu avem sarea aceasta, atunci toată evlavia noastră este fără vlagă şi insipidă. Frica de Dumnezeu

încinge mijloacele noastre, înfrânează stomacurile noastre, ne face inima să fie mereu trează, ne disciplinează mintea şi ne biciuieşte mereu voinţa.

Căci unde s-ar mai afla pocăinţa fără frica de Dumnezeu? Unde smerenia? Unde înfrânarea? Unde curăţia? Unde răbdarea? Unde slujirea aproapelui şi ascultarea?

O fraţilor, să îmbrăţişăm şi noi acest cuvânt al sfântului adevăr: *Frica de Dumnezeu este începutul înţelepciunii.*

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, sădeşte frica Ta în inimile noastre, căci noi pe Tine Te slăvim şi Ţie iţi mulţumim în veci. Amin.

2 iunie

Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Nichifor, mărturisitorul – patriarhul Constantinoplului

Acest Sfânt Nichifor a aparţinut marii aristocraţii constantinopolitane. Tatăl lui, Teodor, a fost unul dinre cei mai înalţi funcţionari ai curţii imperiale, bogat şi foarte credincios. Nichifor a servit timp de mai mulţi ani curtea imperială de la Constantinopol, în aceleaşi oficii pe care le îndeplinise tatăl lui.

Dar văzând deşertăciunea cea greu de suportat a lumii, el s-a retras la malurile Bosforului unde a întemeiat o sfântă mânăstire. Mânăstirea s-a umplut repede de mulţime de monahi foarte râvnitori.

Cu toate acestea, Nichifor s-a sfiit să primească îngerescul chip, socotindu-se nevrednic pentru aceasta. Mai înainte încă de întemeierea mânăstirii, Nichifor, din pricina înaltei sale cunoaşteri a Sfintelor Scripturi, a fost chemat special de către împărat şi patriarh la cel de al şaptelea Sinod a toată lumea (din anul 783, de la Niceea), deşi era doar laic. Prezenţa lui la acel Sinod a slujit mult întru apărarea Ortodoxiei.

După ce a murit patriarhul Tarasie, Nichifor a fost ales patriarh al Constantinopolului în pofida voinţei lui. Imediat după această alegere care a avut loc în anul 806, el a primit tunderea în îngerescul chip şi a urcat apoi în toate treptele preoţeşti, până la treapta de episcop. El a fost intronizat la Constantinopol, în slăvita biserică Sfânta Sofia. Aceasta s-a întâmplat în timpul împăratului Nichifor, care la scurt timp după înscăunare a plecat la război cu bulgarii şi a pierit pe câmpul de bătaie. Fiul lui, Stavrachie, a domnit doar timp două luni şi a murit.

După aceea la tronul imperial a venit blândul împărat Mihail, supranumit Rangabe. Dar şi pe acesta, după doar doi ani de domnie, 1-a răsturnat de la tron Leon, isaurul. Pe când se negocia urcarea pe tronul imperial a lui Leo, isaurul, Patriarhul i-a trimis acestuia o carte cu mărturisirea dreptei credinţe spre a fi subscrisă prin semnătură de cel care urma să urce pe tron. (Acesta era obiceiul cu toţi împăraţii bizantini, care trebuiau să arate astfel poporului că vor fi apărători ai Sfintei credinţe ortodoxe.)

Dar Isaurul a tergiversat semnarea acestui document până după încoronarea lui. După ce patriarhul 1-a încoronat, el a refuzat să semneze cartea de credinţă ortodoxă, dovedindu-se astfel repede a fi eretic şi iconoclast.

Patriarhul a încercat stăruitor să-1 convingă pe împărat să se lepede de ereziile lui şi să se întoarcă la Ortodoxie, dar în zadar, împăratul 1-a alungat pe patriarh în exil în insula Proconnesus, unde Sfântul Nichifor a rămas timp de treisprezece ani, până la moartea lui, în lipsuri şi în suferinţe cumplite.

El s-a strămutat la locaşurile cele cereşti la anul 827. El a păstorit Biserica lui Dumnezeu timp de nouă ani.

Pomenirea Sfântului Constantin, noul mucenic

Acest Constantin s-a născut din părinţi musulmani în insula Mitilene. Vindecându-se de o boală grea cu ajutorul apei sfinţite dintr-o biserică creştină, şi fiind martor ocular şi al altor minuni lucrate de credinţa creştină, el a primit Sfântul Botez la Muntele Athos, în Schitul Kapsokalivia.

Mai târziu însă Constantin a căzut în mâinile turcilor, care 1-au spânzurat în cetatea Constantinopolului la anul 1819, în a doua zi a lunii iunie, după ce mai întâi timp de patruzeci de zile 1-au torturat bestial.

Pomenirea Sfântului mucenic Ioan cel nou de la Suceava

Ioan a fost un nobil din Trapezunt. Din invidie şi răutate el a fost clevetit la stăpânirea păgână de către un latin [romano-catolic] şi nevoind el să se lepede de Hristos a luat pentru aceasta mucenicia la anul 1492.*[Data este eronată, având în vedere că moaştele Sfântului Ioan au fost aduse la Suceava de către Domnul Moldovei, Alexandru cel nun la anul 1402 (n. tr.).]*

Nevoind să treacă la religia persană şi fiind torturat crunt pentru aceasta (guvernatorul cetăţii Akerman practicând idolatria persană), Sfântul Ioan a fost legat de picioarele din spate ale unui cal şi târât pe străzile pietruite cu pietre ascuţite ale cetăţii.

Trecând şi prin faţa casei unui iudeu, acesta s-a repezit la el şi 1-a înjunghiat peste tot cu un cuţit. În noaptea următoare uciderii lui, mulţi au văzut un stâlp de foc ridicându-se până la cer deasupra rămăşiţelor lui pământeşti, iar în jurul lor stând trei bărbaţi luminoşi.

Comandantul moldovean Alexandru *[adică Domnul Moldovei, Alexandru cel bun]* a adus cu mare cinste sfintele moaşte ale Sfântului Ioan în cetatea Sucevei şi le-a

aşezat în catedrala mitropolitană, unde se odihnesc până astăzi, mântuind pe mulţi de boli şi suferinţe grele.

Sfântul Ioan a luat mucenicia cu cinste şi s-a proslăvit la anul 1392.

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Erasm de la Ohrida

Acest sfânt s-a născut la Antiohia şi a trăit în timpul domniei împăraţilor Diocleţian şi Maximian. El a dus o viaţă de novinţe aspre în Muntele Libanului, fiind dăruit de Dumnezeu cu marele har al facerii de minuni.

Ca episcop el a predicat cuvântul Evangheliei. Sosind în cetatea Ohridei [Ahridului, în limba romană mai veche], Erasm 1-a înviat cu rugăciunea pe fiul unui om pe nume Anastasie şi 1-a botezat.

În imprejurarea aflării lui în această cetate Erasm a botezat mulţime de păgâni şi a distrus capiştile idoleşti de la Ohrida. Din această pricină el a fost pârât înaintea împăratului Maximian, care la acea vreme îşi avea rezidenţa în Iliria.

Împăratul a pus înainte un idol al lui Zeus făcut din aramă şi i-a poruncit lui Erasm să-i aducă jertfe şi să i se închine lui.

Sfântul Erasm a arătat o asemenea putere, încât din acel idol a ieşit afară un şarpe uriaş şi sinistru care a înspăimântat poporul. Sfântul apoi şi-a manifestat din nou puterea lui de Dumnezeu dăruită, ucigând balaurul cu rugăciunea.

Atunci Sfântul a predicat cuvântul lui Dumnezeu poporului, botezând ca la douăzeci de mii dintre ei.

Împăratul turbat de furie a poruncit ca toţi cei douăzeci de mii să fie decapitaţi, iar Sfântul Erasrn torturat crunt şi aruncat în închisoare.

Un înger al Domnului s-a pogorât în închisoare la mucenicul lui Hristos, precum altădată la apostolul Petru şi 1-a scos de acolo. După aceasta robul lui Dumnezeu Sfântul Erasm a plecat în Campania, unde a predicat Evanghelia poporului, apoi s-a întors în cetatea Hermelia [din părţile Ohridei], retrăgându-se într-o peşteră spre a trăi în ea întru nevoinţe aspre până la sfârşitul vieţii.

Mai înainte de ieşirea lui, el s-a închinat de trei ori către răsărit şi ridicându-şi braţele la rugăciune, a rugat pe Dumnezeu ca să ierte păcatele şi să dăruiască Viaţă veşnică tuturor celor care vor chema cu credinţă numele lui.

Sfârşindu-şi rugăciunea, s-a auzit glas din cer care a zis: „Fie ţie după ruga ta, fiule Erasmus, vindecătorule de boli!"

Plin de duhovnicească bucurie, sfântul a privit în sus şi a văzut cununa slavei pogorându-se asupra lui şi coruri de îngeri, proroci, apostoli şi mucenici venind spre el spre a primi sfântul lui suflet.

La urmă el a strigat: „O, Doamne, primeşte duhul meu!" - şi a adormit întru cele veşnice, cam pe la anul 303.

Acea peşteră, lângă care se află o mică biserică închinată Sfântului Erasm, se află până în ziua de astăzi nu departe de Ohrida, iar din ea se arată până acum marea putere a Sfântul sfinţitului Erasm, plăcutul lui Dumnezeu.

Cântare de laudă la Sfântul Nichifor

Mare fost-a Nichifor, mare între sfinţi;
Mare fost-a Nichifor, un uriaş între oameni.

Dar împăratul cel cu nume de leu fost-a foarte mic,
Slava lui fiind doar în dispreţ şi răutate.

împăratul ale statului trebi a rândui are,
Iar nu a judeca sfintele şi bisericeştile dogme.

Dar cel trufaş şi mărunt împărat se ţine înţelept.
El deşi împărat, tot şudra (Şudra: una dintre cele patru caste din India, ai cărei membri nu puteau avea decât ocupaţii foarte
mărunte, (nota ed. americane) a rămas,
În stare nefiind sfaturi bune s-asculte.

împăratul l-a alungat în ţară depărtată şi rea
Pe Nichifor patriarhul,
Apucându-se el, măruntul, să tâlcuiască
Dumnezeiescul adevăr.

Mare a fost Nichifor întru al său exil,
Măreţ precum şi pe al său tron fusese.
Toată măreţia lui era dinlăuntru,
Iar nu întâmplătoare, nici mincinoasă,
Astăzi fiind iar mâine nemaifiind.

Nichifor s-a sfinţit prin curăţie şi credinţă,
Prin credinţă tare, postiri şi viaţă simplă.
Pe când măruntul Leon împărat asasinat a pierit,
El a pierit cu sunet.
Poate să se pocăiască la urm-ar fi voit,
Dar fost-a prea târziu.

Cugetare

Cinstirea sfintelor icoane este o parte integrantă a Ortodoxiei, de care ea nu poate fi despărţită niciodată. Faptul că unii ignoranţi consideră cinstirea sfintelor icoane închinare la idoli nu constituie probă împotriva ei. Căci şi iudeilor contemporani Domnului li se părea că El cu Beelzebut scoate pe Beelzebut, iar nu cu puterea cea de la Dumnezeu, iar romanilor li se părea că mucenicii creştini sunt vrăjitori şi descântători obişnuiţi.

Sfântul Nichifor i-a zis împăratului Leon, armeanul, luptătorul împotriva Sfintelor icoane: „Icoana dumnezeiesc lucru este, dar nu ei ne închinăm noi. Noi Persoanei închipuite în ea I ne închinăm, icoana însă o cinstim."

Apoi sfântul a explicat cum Dumnezeu i-a poruncit lui Moise să facă şarpele de aramă şi să-l înalţe din loc în loc în pustie, când cu puţin mai înainte de aceasta El îi poruncise: *Să nu-ţi faci chip cioplit* (Ieşirea 20: 4). Cea de a doua poruncă El a dat-o în scopul de a mântui poporul ales de închinarea la idoli cea egipteneasă, iar pe cea dintâi El a dat-o aşa încât El, Unul Dumnezeu Cel Preaînalt, să-şi descopere puterea Sa şi printr-un semn văzut, în acelaşi fel El îşi arată puterea Sa prin intermediul Sfintelor icoane. Aceasta este voirea Lui şi aceasta într-ajutor mântuirii noastre este.

Dacă cinstirea Sfintelor icoane ar fi un lucru mic sau chiar idolatrie, atunci cum se face că unii dintre cei mai mari sfinţi şi sfinte din istoria Bisericii au suferit până la sânge şi până la moarte pentru apărarea lor?

Luare aminte

Să luăm aminte la minunea vindecării leprosului (Matei 8: 2):

- *La cum leprosul L-a rugat pe Domnul să-l vindece şi cum Domnul S-a atins de el cu mâna Lui, iar el s-a vindecat;*
- *La cum şi eu sunt plin de lepra păcatului, iar Domnul şi pe mine poate să mă vindece atingându-Se de sufletul meu, numai de mă voi ruga Lui.*

Predică despre cum înţelepciunea strigă pretutindeni

Înţelepciunea strigă pe uliţă şi în pieţe îşi ridică glasul său. Ea propovăduieşte la răspântiile zgomotoase; înaintea porţilor cetăţii îşi spune cuvântul (Pildele lui Solomon 1: 20-21).

Înţelepciunea lui Dumnezeu este Stăpânul nostru Iisus Hristos însuşi, prin care s-au zidit toate cele câte sunt. Toate cele create îl vestesc pe Atotînţeleptul Creator, atât cele din câmpii cât şi cele din cetate, în câmpii se arată natura cea curată şi strălucitoare, câtă vreme în cetate este omul cu priceperile şi meşteşugurile lui.

Înţelepciunea lui Dumnezeu strigă - ea nu vorbeşte în şoaptă - în toată zidirea şi prin intermediul naturii şi prin intermediul priceperilor şi meşteşugurilor oamenilor, care sunt oamenilor folositoare. Ea a împânzit toate câmpiile; ea a umplut cetatea; ea este deasupra pământului şi sub pământ, în tăria înstelată şi în adâncurile mărilor. ***Cel care vrea să o asculte îi poate auzi glasul în orice loc; cel care vrea să înveţe de la ea poate fi învăţat şi se poate astfel bucura în orice loc; cel care vrea să fie îndreptat de către ea şi să-şi zidească viaţa pe temelia ei, se poate îndrepta şi poate zidi în orice loc.***

Astfel înţelepciunea lui Dumnezeu este limpede şi vădită tuturor în întreaga zidire, încă de la începutul lumii. Dar înţelepciunea lui Dumnezeu este cel mai limpede vădită în cărţile proorocilor şi ale celorlalţi oameni ai lui Dumnezeu care s-au învrednicit să se apropie de ea şi altfel decât prin intermediul lumii create. Prin gurile lor, înţelepciunea lui Dumnezeu s-a vestit din câmpii, din cetăţi, de pe străzile oraşelor şi la uşile oamenilor.

Dar înţelepciunea lui Dumnezeu se aude cel mai tare şi cel mai limpede chiar din gura Domnului nostru Iisus Hristos. În Persoana Stăpânului nostru Iisus Hristos, înţelepciunea lui Dumnezeu S-a arătat în trup şi a descoperit oamenilor puterea ei minunată şi frumuseţea. Această înţelepciune a lui Dumnezeu nu mai vorbeşte prin lucruri sau prin oameni aleşi, ci Ea vorbeşte personal şi direct, prin Sine şi de la

Sine. Cu înţelepciunea Lui Domnul a umplut întreaga lume prin Sfânta Biserica Lui, astfel încât şi astăzi se poate spune, ca şi acum douăzeci de veacuri în Palestina, că El strigă din câmpii, de pe străzile oraşelor, din mijlocul celor mai mari aglomerări umane, din mijlocul celor mai mari metropole şi înaintea tuturor uşilor, prin gurile slujitorilor Cuvântului.

O fraţilor, să deschidem larg uşile sufletelor noastre înţelepciunii lui Dumnezeu, întrupate în Domnul nostru Iisus Hristos!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, carele eşti Puterea şi înţelepciunea lui Dumnezeu, deschide sufletele noastre şi locuieşte întru ele, căci noi Ţie ne închinăm, Ţie iţi mulţumim şi pe Tine te lăudăm în veci. Amin.

3 iunie

Pomenirea Sfântului mucenic Luchilian şi a celor patru tineri împreună cu dânsul: Claudie, Ipatie, Paul, Dionisie şi Paula, fecioară şi muceniţă

Luchilian a îmbătrânit ca preot al slujirii idoleşti, dar om cu părul alb fiind el a recunoscut adevărul creştinismului şi s-a botezat. Convertirea lui la creştinism a creat mare îngrijorare şi tulburare printre păgânii din Nicomidia şi bătrânul Luchilian a fost adus înaintea judecăţii.

Nevoind să-şi lepede credinţa lui nou câştigată, bătrânul a fost bătut cu sălbăticie şi tot numai o rană fiind, a fost aruncat în temniţă, în temniţă a găsit patru tineri, Claudie, Ipatie, Paul şi Dionisie, care erau închişi acolo din aceeaşi pricină ca şi el: refuzul lor de a se lepăda de Hristos. Bătrânul s-a bucurat cu duhul de acei tineri şi tinerii asemenea de el. Ei împreună s-au unit în rugăciune tot timpul petrecut în temniţă şi şi-au întărit sufletele lor cu cântări de Psalmi şi cuvinte duhovniceşti.

Când au fost scoşi afară, ei au fost iar schingiuiţi cu sălbăticie, iar apoi trimişi la Bizanţ. Aici soldaţii le-au tăiat capetele lui Claudie, Ipatie, Paul şi Dionisie, iar pe Luchilian 1-au răstignit evreii. Ticăloşii evrei au străpuns tot trupul lui Luchilian cu piroane.

O fecioară pe nume Paula a adunat fără să se ascundă trupurile mucenicilor şi le-a îngropat cu cinste. Pentru aceasta ea a fost acuzată şi adusă în faţa nelegiuitei judecăţi de la care a primit torturi şi moartea prin tăierea capului.

Astfel fecioara Paula a primit îndoita cunună: pe cea a fecioriei şi pe cea a martiriului sângeros.

Mucenicia sfinţilor acestora s-a petrecut sub domnia împăratului Marc Aureliu, între anii 270 şi 275.

Sfântul sfinţit mucenic Lucian

Lucian a fost cetăţean roman dintr-o familie vestită pentru nobleţea şi bogăţia şi de asemenea pentru înalta învăţătură şi cunoaştere a membrilor ei.

O vreme Lucian a fost ucenicul Sfântului apostol Pavel. Mai după aceea, Papa Clement 1-a trims să predice cuvântul lui Dumnezeu în Galia, împreună cu Sfântul Dionisie Areopagitul, după ce mai întâi 1-a hirotonit întru episcop.

Cu râvnă mare Lucian a semănat cuvântul lui Dumnezeu, mai întâi în Galia, iar apoi în Belgia.

Când răul împărat Domeţian a început prigoanele împotriva creştinilor, el a trimis o misiune specială de la Roma în Galia, spre a-i prinde şi a-i aduce legaţi pe misionarii creştini. Ei mai întâi 1-au prins pe Sfântul Dionisie, iar apoi au pornit în urmărirea lui Lucian. Aflându-1 pe Lucian în Belgia împreună cu ucenicii săi presbiterul Maxianus şi diaconul Iulian, soldaţii i-au ucis pe aceştia doi din urmă la un anumit loc, iar pe Lucian 1-au decapitat la un altul.

După ce Lucian a fost omorât, trupul lui cel fără cap s-a ridicat în picioare, şi-a luat capul în mâini (ca Sfântul Dionisie şi ca Sfântul Iovan Vladimir) şi aşa a mers până la locul în care a voit ca să fie îngropat. Acolo a căzut şi a fost îngropat acolo. Mai târziu deasupra sfintelor lui moaşte s-a înălţat o biserică.

Pomenirea Sfântului mucenic Dimitri, Ţareviciul Rusiei

Însetatul de nelegiuire Boris Godunov 1-a omorât cu perfidie şi prin trădare pe copilul Dimitri cel în vârstă de opt ani, în cetatea Uglich, la anul 1591.

După moartea lui, Dimitri i-a apărut unui monah în vedenie şi a prorocit că un fals Dimitri se va ridica şi va aduce pieirea ucigaşului, Boris Godunov, ceea ce s-a şi întâmplat.

Mulţime de minuni s-au lucrat la sfintele moaşte ale Ţareviciului Dimitri. După cincisprezece ani sfintele moaşte s-au aflat întregi şi neputrezite.

Ele au fost aduse cu slavă şi evlavie la Moscova şi îngropate în Biserica Sfântului Arhanghel Mihail.

Cântare de laudă la Sfântul mucenic Dimitri, Ţareviciul Rusiei

Dimitri prunc cu anii, sfânt mare s-a făcut,
Iar Godunov, ucigaş mare,
blestemat rămâne în veci.

însetatul de putere în veci nu se va putea sătura;
Pofta de stăpânire foc cumplit şi nestins este
în ambele lumi.

Boris din al său pocal pe oameni otrăveşte,
Din care şi însuşi bând la osândă se dă.
La tron el a ajuns pe fluvii de sânge,
Şi-aste fluvii se varsă în mlaştina cu viermi.
Pe-al ucigaşului cap
Coroana tremură de spaimă.

Cu groază în oase, Godunov priveşte spre cer.
Oricine sânge nevinovat varsă, gata fie
Să piară în acelaşi fel:
Lege dumnezeiască este aceasta, care nu va pieri.
Pofta de stăpânire - cal înaripat, cu aripi de ceară.
Ajungând pe culmi, aripile se topesc.
Atunci de pe culmi el în hău se prăbuşeşte,
Mai adânc decât ultimul cerşetor.

Satan atunci dracilor săi zice: „Iată, al sutălea nebun!"
Dimitri, micul ţarevici, precum un mieluşel
Este ucis.
Prinţ moştenitor era el atunci,
Şi-aşa este şi-acum.

Cugetare

O de-am putea pătrunde în taina purtării de grijă a lui Dumnezeu pentru viaţa fiecărui om! Ne-am umple de spaimă şi am tremura înaintea fiecărei nelegiuiri şi fiecărui păcat al oamenilor.

Doamne, auzit-am de faima Ta şi m-am temut (Avacum 3: 2). în anumite evenimente mari, taina Providenţei lui Dumnezeu define evidentă chiar şi pentru oamenii mai puţin duhovniceşti, cum stau lucururile de exemplu atunci când ne gândim la soarta Ţareviciului Dimitri şi la cea a lui Boris Godunov, cel însetat de putere şi vărsător de sânge nevinovat.

Spre a-şi câştiga întâiul loc printre nobilii de la curtea ţarului Teodor, Godunov a otrăvit mulţi aristocraţi. Când a ajuns în poziţia de a fi omul cel mai apropiat al ţarului, el a plănuit chiar să-1 otrăvească şi pe micul Dimitri cel în vârstă de opt ani, fratele ţarului.

În mai multe rânduri, prin criminali plătiţi, el a administrat cele mai ucigătoare otrăvuri tânărului prinţ moştenitor, dar otrava nu a avut nici un efect. Dar Purtarea de Grijă a lui Dumnezeu a îngăduit ca el să îl ucidă pe ţarevici, însă nu în ascuns, ci pe faţă şi în mod public. Godunov a trimis ucigaşi plătiţi care să-1 asasineze pe Dimitri ziua în amiaza mare.

Astfel Ţareviciul Dimitri s-a făcut mucenic înaintea ochilor poporului, iar Godunov un criminal public înaintea ochilor întregii Rusii. După aceasta, s-a ridicat un anume Dimitri care a zis că el este prinţul moştenitor legitim (ca şi cum cel care fusese ucis nu era ţareviciul cel adevărat).

El 1-a biruit pe Godunov, care ajuns la disperare, s-a sinucis bând o otravă potentă pe care şi-a pregătit-o el însuşi. Căci aşa sfârşeşte cel care îi otrăveşte pe alţii: moare el însuşi otrăvit! Cel care 1-a ucis pe Dimitri de mâna unui Dimitri a pierit! Cel care are ochi duhovniceşti să vadă, să vadă atunci taina Proniei dumnezeieşti!

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata potolire a furtunii pe mare (Matei 8: 24):

- *La cum ucenicii au strigat:* ***Doamne, mântuieşte-ne, că pierim! (Matei 8: 25)*** *şi la cum Domnul doar cu un singur cuvânt a certat vânturile şi marea şi s-a făcut linişte deplină;*
- *La cum Domnul aşteaptă ca şi eu să strig către El cu frică şi cu cutremur ca să-mi certe furtuna ce-mi vine pe marea vieţii mele de la ale mele patimi, de la lume şi de la diavoli.*

Predică despre pacea celor puţini la minte şi despre bogăţia nebunilor

Căci îndărătnicia omoară pe cei proşti şi bogăţia pe nebuni îi va distruge (Pildele lui Solomon 1: 32).

Oare ucide pacea şi netulburarea sufletului? Da, atunci când ea este fără Dumnezeu.

Oare omoară bogăţiile materiale? Da, atunci când ele sunt fără Dumnezeu şi împotriva Legilor lui Dumnezeu. Căci lipsiţi de minte sunt cei care caută o astfel de pace, iar cei care aleargă după astfel de bogăţii sunt nebuni. Căci în esenţă ei nici nu caută pacea, ci mai curând sabia şi nu aleargă după bogăţii, ci după pieire.

Dar care este pacea celor proşti şi care este bogăţia nebunilor? Pacea celor proşti este pacea trupească, iar bogăţia nebunilor este benchetuirea întru cele trupeşti. Irod regele voia o astfel de pace şi 1-au năpădit viermii; Izabela a voit o astfel de bogăţie şi au mâncat-o câinii.

Dar oare cu ce nume 1-am putea numi pe omul care, vrând să zidească o casă, va gândi să facă mai întâi acoperişul în aer şi numai după aceea să înalţe zidurile şi să pună temelia? Noi îl vom numi un puţin la minte şi un nebun.

Aşa sunt şi cei care încearcă să-şi dobândească în lume o pace fără ca mai întâi să-şi fi dobândit pacea interioară şi să zidească în lume o bogăţie în beneficiul oamenilor fără ca însuşi să-şi fi dobândit bogăţia interioară. Singură credinţa creştină poate zidi de la temelie, iar Temelia este Hristos, Piatra cea tare şi indestructibilă. Astfel, credinţa creştină clădeşte pacea şi prosperitatea oamnilor pe temelia Hristos.

Binecuvântată şi plină de bucurie este pacea interioară care se clădeşte pe Hristos Domnul şi având-o pe ea, se poate zidi deasupra şi pacea cea din afară.

Aşa stau lucrurile şi cu bogăţia cea adevărată şi nepieritoare. Este încă şi mai bine să spunem că adevărata pace şi adevărata prosperitate sunt precum o casă bine zidită, iar pacea cea din afară şi bogăţiile cele materiale sunt ca nişte oarecari brizbrizuri cu care o împodobim pe ea. De se vor desprinde ornamentele, casa va rămâne solidă şi în picioare; dar dacă va cădea casa, oare mai sta-vor în picioare brizbrizurile?

O fraţilor, învăţătura creştină este singura învăţătură realistă şi adevărată despre pace şi prosperitate. Toate celelalte sunt prostie şi nebunie. Căci cum vor putea vreodată slugile să zidească o casă pe domeniile Stăpânului, fără permisiunea Stăpânului mai întâi şi fără ajutorul Lui?!

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, cela ce eşti izvorul adevăratei păci şi al adevăratei prosperităţi, mântuieşte-ne pe noi de pacea proştilor şi de prosperitatea nebunilor, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

4 iunie

Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Mitrofan, patriarhul Constantinopolului

Tatăl lui, Dometie, fratele împăratului roman Probus, în timpul prigoanelor şi-a scăpat viaţa fugind de la Roma, deoarece era creştin. El s-a refugiat la Bizanţ.

Titus, episcopul Bizanţului, 1-a hirotonit întru presbiter (preot). Urmând morţii lui Titus, Dometie a fost ridicat pe tronul episcopal din Bizanţ. După moartea şi a lui, fiul lui cel mai vârstnic, Probus, a fost ridicat pe scaunul episcopal, iar după moartea lui Probus, sceptrul păstoririi i-a revenit lui Mitrofan.

Când împăratul Constantin cel mare 1-a văzut pentru întâia oară pe Mitrofan el 1-a iubit ca pe un tată. În timpul primului Sinod Ecumenic de la Niceea (din anul 325), Mitrofan era deja în vârstă de una sută şi şaptesprezece ani. Neputând deci participa el însuşi la lucrările Sinodului, 1-a ales pe vicarul lui, Alexandru, ca să meargă în locul lui.

Împăratul a cerut Sinodului să-i confere lui Mitrofan titlul de patriarh. Astfel, Mitrofan a fost cel dintâi patriarh al Constantinopolului. După aceea împăratul a invitat întregul Sinod să meargă şi să cerceteze pe bătrânul arhipăstor, care fiind atât de vârstnic şi de slăbit era întru cele mai de pe urmă ale lui.

Când împăratul 1-a întrebat pe cine ar dori să lase păstor în locul său, Mitrofan 1-a numit pe Alexandru din Alexandria.

Apoi i-a zis lui Alexandru: „O frate, eu pe tine te las ca pe cel mai vrednic următor al meu!" Apoi Mitrofan a luat mâna arhidiaconului Atanasie [cel care avea să fie Sfântul Atanasie cel mare, patriarhul Alexandriei] şi 1-a lăudat înaintea tuturor.

După această prorocie, Mitrofan şi-a cerut iertare de la toţi, iar în următoarele zece zile s-a petrecut ieşirea sufletului său către Domnul, la anul 325.

Pomenirea Sfântului mucenic Concordie

În timpul vieţii lui pământeşti Concordie a fost mare nevoitor şi făcător de minuni.

Sub împăratul Antoninus el a fost arestat pentru marea lui credinţă în Hristos. După întemniţări şi torturi, el a fost dus înaintea idolului din piatră al lui Zeus şi

silit să-i jertfească lui. Dar pentru că a scuipat asupra idolului în loc să-i jertfească, Concordie a fost omorât pe loc, prin tăierea capului.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Frontasius, Severinus, Severian şi Silanus

Aceştia au fost muceniciţi în Franţa sub domnia împăratului Claudius. După ce au fost decapitaţi, ei s-au ridicat pe picioarele lor şi-au luat capetele în mâini, au traversat râul Ile şi au sosit la Biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, unde episcopul Fontanus stătea la rugăciune. Intrând în sfânta biserică, ei şi-au pus capetele la picioarele episcopului şi s-au întins pe pământ, aşezându-şi mâinile pe piept în semnul crucii.

Ei au fost îngropaţi cu cinste în acea biserică, în timpul înmormântării lor s-au auzit cântând nevăzute coruri de îngeri.

Pomenirea Sfântului cuvios Zosima, episcopul noului Babilon, cetate a Egiptului

Zosima bine s-a nevoit mulţi ani din viaţă pe Muntele Sinai. Venind la Alexandria cu oarece ascultare el a fost luat şi înălţat episcop al noului Babilon de către fericitul patriarh Apolinarie.

El a fost păstor minunat al turmei lui Hristos. Biruindu-se de bătrâneţi adânci şi de osteneală, el iarăşi s-a întors în Muntele Sinai şi acolo şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, primind cununa slavei între ierarhii cei mari. El a trăit şi a trecut la cele veşncie în veacul al şaselea.

Sfântul sfinţit mucenic Astius, episcopul din Dyrrachium

Astius a luat mucenicia în timpul împăratului Traian.

Mai întâi a fost bătut cutoiege de plumb, apoi despuiat de haine şi răstignit de un copac.

Trupul lui gol a fost dat cu miere astfel încât viespile şi ţânţarii otrăvitori să-1 muşte şi astfel să moară în chinuri.

Din mijlocul chinurilor lui, Sfântul Astius 1-a slăvit pe Dumnezeu şi s-a odihnit, primind îndoita cunună: a muceniciei şi a celei mai înalte preoţii.

Pomenirea Sfintelor Marta şi Maria, surorile lui Lazăr

După înălţarea Domnului, Lazăr a pornit la vestirea Evangheliei. Cele două surori ale lui 1-au însoţit, fiind pururea cu dânsul.

Nu se ştie în ce loc au trecut la veşnicie cele două surori ale lui Lazăr.

Cântare de laudă la Marta şi Maria

Primirea de străini virtute poruncită de Domnul este.
Cu ea până azi multe suflete au intrat în Rai.

Minunatul Avraam al ospitalităţii dar
l-a arătat fără măsură:
fără măsură şi din inimă, nicidecum ipocrit.

Regele David iară primirea de străini mult o a cinstit;
De aceea cu străşnicie viaţa Regelui Saul a păzit.

Şi când Cel care mai înainte de Avraam a fost
A păşit pe pământ,
Din casa lui David răsărit, silind
întunericul să piară,

Atunci Marta şi Maria binecuvântate
Lucrătoare ale acestui dar s-au arătat.
Surorile lui Lazăr erau ele,
Pentru odihna necăjiţilor
Neprecupeţind nimic.

Lor le-a revenit pe Cel mai mare de sub soare
În casa lor să-L primească.

Primindu-L şi odihnindu-L fiecare din el Cerul a câştigat;
Slujindu-L desăvârşit cu suflet curat şi cu hrană;
Slujindu-L desăvârşit cu bună grăire şi faptă.

Iar Cel Preaînalt le-a răsplătit lor
Desăvârşit.

Când moartea a-ntristat această iubită casă,
Pentru surori, Iisus pre Lazăr a înviat,
Iar vestirea lor şi slava s-a întins până
La marginile pământului.

Aceasta este răsplata de la însuşi Domnul
Pentru-al ospitalităţii minunat dar,
Căci Domnul iubeşte ospitalitatea
Cea lucrată din inimă.

Sfânta Biserică cu Marta şi Maria se laudă,
Şi ne învaţă pe noi că suntem
Oaspeţi la masa lui Dumnezeu.

Cugetare

Cumplit lucru este să ucizi un om. Groaza care se pogoară în adâncul rărunchilor ucigaşului nu se poate exprima în cuvinte. Când o fiinţă umană se pregăteşte să o ucidă pe o alta, el crede că este ca şi cum ar ucide o vită. Dar când îşi duce la îndeplinire planul diavolesc, atunci, deodată, îşi dă seama că a pornit la război cu cerul şi cu pământul şi că s-a înstrăinat şi s-a rupt pe vecie şi de pământ şi de cer.Victima îi terorizează conştiinţa şi somnul zi şi noapte.

Un cunoscut ucigaş a venit la Avva Zosima de la Muntele Sinai şi l-a rugat cu lacrimi să-l tundă monah. Zosima l-a îmbrăcat în îngerescul chip şi l-a trimis la Mânăstirea Preacuviosului Dorotei de lângă Gaza, ca să se nevoiască acolo într-o viaţă de obşte. După nouă ani ucigaşul tuns monah s-a întors la Sfântul Zosima, a dat înapoi straiul monahal şi şi-a luat vechile lui haine cele de ucigaş în lume. Întrebându-l bătrânul pentru ce face aceasta, ucigaşul i-a zis că timp de nouă ani s-a dat la toate nevoinţele ascultării, postirilor, rugăciunii cu lacrimi, privegherilor şi a simţit cu adevărat cum Dumnezeu îi iartă mulţime de păcate; cu toate acestea, o singură crimă simţea că nu i se iartă, deoarece amintirea ei îl chinuia cumplit. El odată ucisese un prunc nevinovat care acum, în pocăinţa lui, i se arăta în somn neîncetat şi îl întreba: „Pentru ce m-ai ucis?" Din această pricină ucigaşul hotărâse să înapoieze straiul monahal şi să şi-l ia înapoi pe cel vechi şi aşa să meargă în cetate şi să se predea autorităţilor spre a-şi lua osânda plătirii sângelui cu sânge. Făcând aşa, el a mers în cetatea Diospolis, unde şi-a recunoscut crima şi a fost executat prin decapitare. Astfel, cu sângele lui, el şi-a spălat păcatul uciderii de oameni.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a demonizaţilor din ţinutul Gherghesenilor [al Gadarei] (Matei 8: 28):

- *La cum Domnul a alungat pe demoni afară din acei doi oameni, iar ei au stat blânzi şi liniştiţi;*
- *La cum Domnul şi lângă mine stă şi aşteaptă să-L chem să mă ajute şi să mă curăţească de toate duhurile necurate care mă stăpânesc pe mine şi mă despart de Dumnezeu.*

Predică despre punerea nădejdii în Dumnezeu, iar nu în forţele proprii

Pune-ţi nădejdea în Domnul din toată inima ta şi nu te bizui pe priceperea ta (Pildele lui Solomon 3: 5).

Oare dacă toţi munţii s-ar porni asupra ta, te vei opinti să-i opreşti cu mâna? Desigur, nu.

Dacă întunericul tuturor tainelor din cer şi de pe pământ ar înconjura deodată mica luminare a priceperii tale, oare cu acea mică pricepere a ta putea-vei tu să străbaţi până la capătul acelui întuneric? Încă şi mai puţin.

Nu te bizui pe priceperea ta, căci cea mai mare parte materiei stricăcioase pe care tu o numeşti intelect nu valorează mai mult decât un pumn de cenuşă. O, omule, nu te bizui pe priceperea ta, căci ea nu este decât un drum pe care se năpusteşte mulţimea – o mulţime flămândă, însetată, pestriţă şi curioasă, mulţimea senzaţiilor tale trupeşti.

O, omule, pune-ţi nădejdea în Domnul din toată inima ta. La El este priceperea cea fără de sfârşit şi atotvăzătoare. Domnul zice: Al Meu este sfatul şi buna chibzuială, Eu sunt priceperea, a Mea este puterea (Pildele lui Solomon 8: 14).

El priveşte la cărările pe care aleargă poftele tale şi la toate răspântiile prin care rătăcesc gândurile tale. Cu milă şi cu dragoste El ţi Se oferă ţie Călăuză, Povăţuitor şi Cârmaci, iar tu preferi să te bizui pe priceperea ta întunecată şi pieritoare.

Dar mai înainte ca să te naşti tu, unde era priceperea ta? Unde era priceperea ta atunci când a luat formă trupul tău, când inima ta a început să bată iar sângele să-ţi curgă prin vene, când ochii tăi au început să se deschidă iar gura ta să dea prima oară glas?

Din a cui pricepere se întâmplau toate acestea, pe când mintea ta dormea precum zăcămintele de minereu încă nescoase din mină? Dar chiar şi din vremea în care priceperea ta a început să se trezească, poţi oare să numeri cu câte iluzii nu te-a învăluit, poţi să numeri toate minciunile în care te-ai încurcat luându-le drept adevăr sau toate pericolele de care nu s-a priceput să te apere?

O, frate pune-ţi nădejdea numai în Domnul din toată inima ta! El te-a salvat pe tine de nenumărate ori de pacostea propriei tale priceperi, de propriile tale iluzii şi minciuni şi de pericolele în care era să cazi din cauza lor.

Precum orbul pe lângă cel care poate să vadă, aşa este priceperea ta pe lângă priceperea lui Dumnezeu. O, orbule, pune-ţi nădejdea în Cel care vede! O frate, pune-ţi nădejdea numai în Domnul, din toată inima ta!

O, Atotvăzătorule Doamne, carele eşti priceperea cea veşnică şi fără de greşeală, mai adâncă decât universul şi mai strălucitoare decât soarele, mântuieşte-ne pe noi şi acum de greşelile priceperii noastre, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

5 iunie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Dorotei, episcopul Tirului

Dorotei a fost episcop al Tirului din timpul lui Diocleţian şi până în vremea împăratului Iulian, apostatul, sub care a suferit torturi şi chinuri pentru mărturisirea credinţei ortodoxe.

El a trăit timp de una sută şapte ani pe pământ şi plăcându-I lui Dumnezeu, s-a strămutat la cereştile locaşuri ale vieţii veşnice la anul 361.

Dorotei a fost un bărbat ce beneficiase în tinereţe de o educaţie aleasă, iar de-a lungul vieţii marea sa învăţătură a fost pusă în slujba Bisericii. El a scris foarte multe cărţi în greacă şi în latină. Cea mai cunoscută scriere a lui este *Syntagma* greco-latină.

Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Teodor, sihastrul

Preacuviosul Teodor acesta era făcător de minuni. Curăţindu-şi sufletul printr-o viaţă de lungi nevoinţe în pustia Iordanului, Teodor a primit de la Dumnezeu darul facerii de minuni.

Călătorind în corabie până la Constantinopol, s-a întâmplat că traseul ei a deviat, iar cei din ea se aflau în mare nevoie de apă. Toţi călătorii din corabie erau aproape de sfârşitul vieţii din cauza setei. Teodor, sihastrul şi-a ridicat mâinile la ceruri, s-a rugat lui Dumnezeu şi a însemnat marea cu semnul crucii.

După aceea, el a spus corăbierilor să scoată apă din mare şi să bea. Când au băut, ei au văzut că este dulce.

Când au început să se închine înaintea Preacuviosului Avvă, el s-a aplecat la pământ şi le-a cerut cu putere să nu se închine lui, ci să se închine cu faţa la pământ înaintea lui Dumnezeu şi să-I mulţumească Lui cu lacrimi, Cel care a lucrat minunea din dragoste de oameni.

Teodor a adormit cu pace la anul 583.

Pomenirea Sfântului prea cuviosului părintelui nostru Anoub

Anoub a fost unul dintre marii nevoitori egipteni. El a luat multe chinuri pentru

mărturisirea credinţei.

Mai înainte de moartea lui, trei monahi bătrâni au venit la el ca să-1 cerceteze şi el, văzător cu duhul fiind, le-a arătat lor toate tainele inimii lor.

Anoub s-a odihnit cu pace în cea de a doua jumătate a veacului al cincilea.

Pomenirea fericitului Igor

Igor a fost cneazul Cernigovului şi al Kievului. Prigonit de rudeniile lui, el s-a retras din lume şi s-a îmbrăcat în sfântul şi îngerescul chip.

Locuitorii Kievului, nemulţumiţi de dinastia Ogovici, voiau să-i extermine pe toţi membrii ei. De aceea, ei au atacat mânăstirea în care se afla Igor, 1-au prins pe tânărul şi nevinovatul schimonah Igor şi 1-au ucis. Multe au fost după aceea urgiile care au căzut asupra locuitorilor Kievului din pricina acestei crime. Dar deasupra mormântului acestui fericit monah se vedeau adesea lumânări care se aprindeau singure, iar deasupra bisericii în care era înmormântat s-a văzut un stâlp de foc care urca până la cer. Acestea s-au întâmplat în anul 1147.

Pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Petru din Koris

Acest sfânt Petru s-a născut în satul Koris, dincolo de Mânăstirea Sfântului Marcu de lingă Prizren. (După o altă relatare el s-a născut într-un sat din apropiere de Peci.)

Tânăr fiind, el ara pământul cu un bou chior. Petru era neobişnuit de blând şi smerit. El s-a retras de foarte timpuriu în viaţa călugărească a tuturor nevoinţelor, precum a făcut şi sora lui Elena.

El era foarte strict şi râvnitor întru nevoinţele cele monahiceşti. Aflându-se în război greu cu ispitirile diavoleşti, Petru a ieşit din ele biruitor. El de aceea a putut şi pe ceilalţi fraţi să îi ajute întru ale lor nevoinţe, care venind în număr mare pe lângă el, 1-au avut învăţător.

Dar fugind de slava cea de la oameni, el s-a ascuns o perioadă de vreme într-o pustietate de pe malurile râului Negru, în care mai târziu avea să se nevoiască şi Sfântul Ioanichie din Devici.

Petru a trecut la cele veşnice aflându-se în peştera lui de la Koris. În noaptea în care s-a odihnit intru Domnul, lumina multor lumânări se vedea arzând în peştera lui şi se auzeau din ea mulţime de cântări îngereşti.

Acest minunat sfânt a trăit, se pare, prin veacul al treisprezecelea.

La sfintele lui moaşte făcătoare de minuni, ţarul Duşan a ridicat o sfântă biserică, care era metoc al Mânăstirii Hilandar. În vremurile mai din urmă rămăşiţele sfintelor moaşte ale Sfântului Petru din Koris au fost duse în taină la locul nevoinţei lui de la râul Negru, unde se odihnesc şi astăzi.

Pomenirea fericitului Constantin, mitropolitul Kievului

În zilele fericitului cneaz Igor, pe când între familiile domnitoare ruseşti era tulburare şi ceartă de moarte, aceeaşi confuzie şi dezordine domnea şi în Biserică, în care aveau loc dese schimbări de ierarhi.

Astfel, după moartea mitropolitului Mihail de Kiev, prinţul Izyaslav 1-a ridicat pe scaunul mitropolitan pe cunoscutul şi învăţatul monah Klim, dar fără să ceară binecuvântarea patriarhului Constantinoplului, aşa cum cerea rânduiala seculară.

Patriarhul de aceea 1-a trimis pe mitropolitul Constantin să cerceteze situaţia. Constantin 1-a scos pe Klim din scaun şi pe toţi clericii pe care acesta îi hirotonise.

Din această pricină s-a făcut tulburare în popor: unii ţineau partea lui Klim, alţii a lui Constantin. Apoi, la dorinţa cnejilor ruşi, patriarhul a trimis un al treilea, pe Teodor şi astfel atât Klim cât şi Constantin au fost înlăturaţi.

După ce Constantin a murit, la anul 1159, s-a deschis testamentul său care conţinea un lucru de mirare: în el, cel ce murise cerea ca trupul lui să nu fie îngropat după datina creştină, ci să fie zvârlit spre mâncarea câinilor, întrucât se socotea vinovat şi responsabil pentru tulburarea produsă în Biserică.

Neîndrăznind să calce dorinţa cea mai de pe urmă a celui care fusese mitropolitul Constantin, dar şi cu mare spaimă, oamenii au luat trupul mitropolitului şi 1-au aruncat pe un câmp, unde a rămas timp de trei zile.

În acele trei zile deasupra Kievului au fost tunete şi fulgere înfricoşătoare, iar pământul s-a cutremurat. Trei stâlpi de foc s-au arătat deasupra trupului lui Constantin. Văzând toate acestea, cneazul Kievului a poruncit ca trupul mitropolitului

Constantin să fie luat şi înmormântat cu cinste, în biserica în care se află îngropat şi trupul fericitului cneaz-monah Igor.

Imediat după aceea în natură s-a reinstalat pacea. Astfel a îndreptăţit Dumnezeu pe robul Său smerit.

Cântare de laudă la Sfântul Anoub

„Anoube, peste doar trei nopţi,
înaintea Domnului vei merge,
de viaţa ta să dai seamă;
deci întru acest ceas,
nu ne lipsi pe noi
de ultimul tău cuvânt de-nvăţătură!"

Trei bătrâni grăit-au acestea,
Cu totul ninşi de ani.

„Pentru cinstita Cruce a lui Hristos
şi pentru credinţa sfântă,
la schingiuiri am fost dat.
Eu am voit capul să-mi dau
Pentru Domnul,
Dar El m-a întors de la aceasta;
El nu a binevoit să mă încunune
Cu a muceniciei slavă.

Nu cereţi niciodată de la Domnul
Cele pământeşti.
Pe mine Domnul m-a odihnit
Cu tot binele.

El îngeri la mine a trimis,
Şi hrană cerească.
Orice am mai cerut de la El
El cu îmbelşugare mi-a dăruit.

El mi-a dăruit să văd şi să pricep
Mulţime de taine.
El cerurile mi-a dat să văd

Şi mulţime de îngeri,
Apostoli, sfinţi şi mucenici.
Eu văzut-am feţele lor,
Şi ce înseamnă bucuria, fericirea,
Dulceaţa cerească
A Raiului.

Eu iadul l-am văzut
Şi chinurile păcătoşilor,
Văzut-am hoardele de diavoli.

Minciună buzele mele nu au grăit nicicând,
Iar pământeştile plăceri
Desăvârşit am lepădat.

Mie Faţa Domnului meu îmi străluceşte
Mai tare decât soarele.
Aşa, fraţilor,
Iertaţi pe Anoub, păcătosul. "

Cugetare

Să nu încalcaţi vreodată sfântul post de miercurea şi vinerea. Acest post este poruncit de Biserică şi are temelii adânci. Dacă vreodată 1-aţi încălcat, cereţi iertare cu lacrimi de la Dumnezeu şi nu mai păcătuiţi. Creştinii evlavioşi nu se socotesc scutiţi de acest post nici când călătoresc, nici când sunt bolnavi.

Sfântul Pahomie a văzut nişte oameni care duceau un mort la groapă şi a mai văzut şi doi îngeri în cortegiul de îngropăciune. El s-a rugat lui Dumnezeu ca să-i descopere taina prezenţei celor doi îngeri în cortegiul de îngropăciune al acelui om.

Ce bine a făcut acest om astfel încât chiar îngerii lui Dumnezeu să-1 însoţească pe ultimul lui drum?

După purtarea de grijă a lui Dumnezeu, amândoi îngerii s-au apropiat de Pahomie şi i-au zis: „Unul dintre noi este îngerul Sfintei Miercuri, iar celălalt este îngerul Sfintei Vineri. Văzând cum acest om pururea, chiar până la ultima lui suflare, a păzit cu sfinţenie postul de miercurea şi vinerea, noi cu cinste îl ducem

pe el la groapă. Aşa cum el a păzit postul până la moarte, aşa şi noi îl slăvim pe el."

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a slăbănogului (Matei 9: 2-6):

- *La cum Stăpânul cel bun i-a dat sănătatea slăbănogului, zicând:* ***Scoală-te şi umblă!***
- *La cum şi Sfânta Biserică aduce înaintea lui Dumnezeu sufletul meu slăbănog, ca Domnul să-1 vindece pe el, numai de şi eu voi voi cu adevărat aceasta.*

Predică despre binele milosteniei

Nu zăbovi a face bine celui ce are nevoie, când ai putinţa să-l ajuţi (Pildele lui Solomon 3: 27).

Domnul ţie nu-ţi refuză cele de care ai nevoie, deci nici tu nu refuza pe omul pe care Domnul 1-a trimis la tine ca să-ţi cerce inima. Dacă o dată în viaţă îţi întinde un cerşetor mâna ca să-i dai ajutor, dă-i şi nu-1 refuza.

- *Adu-ţi aminte de toţi anii vieţii tale şi de toate ceasurile dintr-o zi şi toate minutele unui ceas, minute din atâtea mii de zile în care şi tu îţi întinzi mâna către Dumnezeu cerând ajutor, iar Dumnezeu îţi dă şi nu te refuză niciodată.*
- *Adu-ţi aminte de milostivirea lui Dumnezeu şi atunci lipsa ta de milostivire te va arde ca un cărbune aprins şi nu-ţi va da pace până când nu te vei pocăi şi nu-ţi vei muia inima.*

Să nu zici: „Cerşetorii mă enervează!" Pe pământ trăiesc atâtea milioane de oameni şi ei toţi cerşetori sunt înaintea lui Dumnezeu! Împăraţii ca şi lucrătorii cu palmele, cei bogaţi ca şi cei care slujesc, ei toţi sunt cerşetori înaintea lui Dumnezeu. Şi Domnul niciodată nu zice: „Cerşetorii Mă enervează!"

O, omule, dă mulţumită lui Dumnezeu când vine cineva să ceară ceva de la tine, de ordin sufletesc sau material! Aceasta înseamnă că eşti un om în care Dumnezeu are încredere. Aceasta înseamnă că Dumnezeu ţi-a încredinţat ţie unele dintre cele bune ale Lui, căci toate cele bune de pe pământ şi din ceruri ale Lui sunt.

Arată-te vrednic de această dumnezeiască încredere; arată-te vrednic în acestea mai mici, aşa încât să fii aflat vrednic şi de încredinţarea celor mai mari!

O, Stăpâne Doamne cel bogat întru toate, înmoaie inimile noastre şi luminează înţelegerea noastră, ca fim milostivi întru bunurile pe care Tu, în atotmilostivirea Ta, ni le-ai încredinţat nouă, căci a ta este toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

6 iunie

Pomenirea Sfântului cuvios Visarion

Visarion s-a născut şi a fost educat în Egipt. El s-a închinat vieţii duhovniceşti de la o vârstă foarte timpurie şi nicicând „nu şi-a întinat veşmântul primit la Botez".

El 1-a cercetat pe Sfântul Gherasim de la Iordan şi a învăţat mult de la Sfântul Isidor, pelusiotul.

El şi-a supus trupul cu postiri şi privegheri aspre, dar şi-a ascuns cu grijă nevoinţele de ochii omeneşti.

El odată a stat la rugăciune timp de patruzeci de zile încheiate, fără ca să guste nici hrană, nici apă, nici somn. El purta o singură haină şi vara şi iarna. El avea marele har al facerii de minuni.

El nu avea un colţ al lui unde să-şi plece capul, ci a vieţuit în munţi şi în crăpăturile pământului până la bătrâneţele sale adânci.

El cu darul facerii de minuni vindeca bolile oamenilor şi multe alte minuni făcea, spre folosul poporului şi spre slava lui Dumnezeu.

El a adormit cu pace la anul 466 după Hristos.

Pomenirea cuviosului părintelui nostru Ilarion cel nou

Ilarion a fost stareţul Mânăstirii Dalmaţilor din Constantinopol. El a fost ucenicul Sfântului Grigorie Decapolitul şi următorul vieţii Sfântului Ilarion cel mare, al cărui nume cu cinste 1-a purtat.

Ilarion era puternic în rugăciune, neînfricat şi stăruitor în nevoinţe de tot felul. El a fost chinuit mult pentru cinstirea sfintelor icoane de către răii împăraţi iconoclaşti, între care Leon, armeanul. Dar Leon, armeanul a fost omorât cu sabia de propriile lui gărzi, întru acelaşi loc dintru aceeaşi biserică în care nelegiutul smulsese şi aruncase la pământ Icoana Mântuitorului, prima icoană profanată din prigoanele pornite de el.

Sfântul Ilarion atunci a fost scos din închisoare, dar numai pentru scurt timp. El din nou a fost torturat şi ţinut în carcerele temniţelor, până ce la putere a venit bine credincioasa împărătească Teodora.

Ilarion era văzător cu duhul şi avea şi darul străvederii.

El a văzut îngerii care au ridicat la cer trupul Sfântului Teodor, studitul, care murise.

Plăcându-i lui Dumnezeu, Sfântul Ilarion cel nou a adormit cu pace şi s-a strămutat la Împărăţia Cerurilor la anul 845, pe când se afla întru al şaptezecilea an al vieţii sale.

Notă:în Proloagele greceşti, Sfântul Visarion este pomenit la 20 februarie.

Pomenirea Sfintelor cuvioase muceniţe Arhelais, Tecla şi Susanna

Fecioare călugăriţe fiind ele, Arhelais, Tecla şi Susanna se nevoiau într-o mânăstire necunoscută de lângă Roma. Când a izbucnit prigoana împotriva creştinilor sub Diocleţian, ele s-au refugiat în Campania, stabilindu-se în cetatea Nolei.

Dar ele nu şi-au putut tăinui vieţile lor sfinte, iar oamenii de prin împrejurimi au început să vină la ele, căutând sfat pentru viaţă, povăţuire şi ajutor în necazurile şi infirmităţile lor.

De aceea, în cele din urmă, călugăriţele fecioare au fost prinse şi aduse în faţa nelegiuitei judecăţi păgâneşti. Ele liber şi pe faţă au mărturisit credinţa lor în Hristos.

Când judecătorul Leontie a întrebat-o pe Sfânta Arhelais despre credinţa creştină, ea a zis: „Prin puterea lui Hristos eu calc în picioare puterea diavolului şi prin a Lui putere eu povăţuiesc poporul cu pricepere, ca şi ei să cunoască pe Unul şi Adevăratul Dumnezeu. Şi întru Numele Domnului meu Iisus Hristos, Fiul Unul Născut al Tatălui, prin mâinile mele, ale roabei Sale, se dă sănătate celor bolnavi din popor."

Toate cele trei fecioare au fost biciuite, asupra lor s-a aruncat cu păcură încinsă, şi au fost chinuite cu foametea în temniţă. La urmă ele au fost omorâte prin tăierea capetelor.

Pe când erau duse la eşafod, înaintea lor s-a înfăţişat un înger al Domnului, pe care 1-au văzut şi unii dintre torţionari; ei s-au înspăimântat atât de tare, încât nu au putut să-şi ridice securile şi să taie capetele fecioarelor. Dar fecioarele însele i-au întărit pe aceştia, cerându-le să-şi facă grabnic datoria. Şi astfel, ele au fost tăiate ca nişte miluşele, iar anul era 293 după Hristos. Ele astfel s-au strămutat întru împărăţia lui Hristos, spre a se odihni şi a se bucura de faţa Domnului în veşnicie.

Cântare de laudă la Sfântul Visarion

Visarion Sfântul, de acoperiş şi hrană lipsit,
Fecioria-şi păzeşte din leagăn pân' la moarte:
Fecioria trupului şi curăţia minţii.

De aceea plin de darul priceperii este el,
Al priceperii dumnezeieşti şi puterii.
El darul bucuriei şi al păcii are,
Nu cunoaşte tristeţea şi apăsarea.

El nu cunoaşte tristeţea, nici întristarea,
Având gândul curat şi mintea curată,
Străvăzătoare, limpede precum cristalul.

Când flacăra dumnezeieştii iubiri
în inima lui s-a aprins,
El a-nceput să lucreze multe şi mari minuni.

El a umblat precum pe pământ şi pe ape,
Iar necuratele duhuri de spaima lui tremurau.
El soarele a oprit şi a lungit ziua,
Şi tot ce cu gura rostea se făcea faptă.

Întru el Dumnezeu cu putere lucra,
Căci lui Dumnezeu i se supunea pururea-n toate.
O, de minuni făcătorule părinte,
Roagă-te lui Hristos Dumnezeu
ca să ne miluiască pe noi
Prin rugăciunile tale!

Cugetare

Bucuria răutăcioasă este o haină murdară şi rău mirositoare pe care uneori duhul nostru o îmbracă cu mare satisfacţie. Căci în chiar momentul în care te bucuri de căderea în păcat a fratelui tău, cazi şi tu, spre marea satisfacţie a diavolului, care cu un singur cârlig prinde astfel doi peşti.

Frăţia cea după trup este cu adevărat o legătură foarte puternică, dar frăţia cea după duh este cu mult mai tare. Dacă te întristezi de păcatul fratelui tău celui după trup, de ce nu te întristezi şi de păcatul fratelui tău celui după duh? Dacă tu ascunzi păcatul fratelui tău celui după trup, de ce trâmbiţezi cu satisfacţie păcatul fratelui tău celui după duh?

Întrebi cine sunt fraţii tăi cei după duh? Ei sunt toţi creştinii - toţi cei care împreună cu tine se împărtăşesc dintru Acelaşi Sfânt Potir şi dintru Aceeaşi Viaţă.

O, cât de mari erau sfinţii în dragostea lor frăţească! O cât de departe era de ei bucuria cea răutăcioasă!

Despre Sfântul Visarion s-a zis: Odată toţi fraţii erau strânşi în biserică la rugăciune. Stareţul s-a apropiat de unul dintre ei care păcătuise şi i-a poruncit să iasă din biserică. Monahul s-a îndreptat supus şi umilit către ieşire, iar Visarion i-a urmat lui zicând: „Păcatul lui 1-am făcut şi eu!"

Cugetare

Să luăm aminte la minunata înviere a fiicei lui Iair:

- *La cum Stăpânul a liniştit mulţimea, zicându-le că fecioara nu a murit, ci doarme;*
- *La cum El a luat-o de mână, iar copila s-a ridicat vie;*
- *La cum Stăpânul poate învia şi sufletul meu, cel omorât cu păcatele, printr-o singură atingere a Duhului Lui de Viaţă dătător.*

Predică despre paza inimii

Păzeşte-ţi inima mai mult decât orice, căci din ea ţâşneşte viaţa (Pildele lui Solomon 4: 23).

- *Inima este sediul voinţei, al iubirii, al priceperii, în ea se află faţa Preasfintei şi Dumnezeieştii Treimi.*
- *Inima este casa Tatălui, altarul Fiului şi atelierul Duhului Sfânt.*

Domnul inima omului o voieşte: ***Dă-mi mie, fiule, inima ta (Pildele lui Solomon 23: 26).***

O fraţilor, mai presus de toate cele pe care le păziţi cu străşnicie, păziţi-vă inima! De s-ar şi răsturna munţii, de-ar şi seca toate apele pământului, de v-ar şi părăsi toţi prietenii şi de v-aţi pierde toate averile, de chiar tot trupul vostru s-ar umple de viermi, nu vă înfricaţi, măcar deşi întreaga lume v-ar împroşca cu batjocura ei! Ci voi păziţi-vă doar inima, păziţi-o în orice urgie s-ar întâmpla să cadă asupra voastră şi lipiţi-o strâns de Domnul. Căci din inimă ţâşneşte viaţa şi cum ar mai putea ea ţâşni dacă în ea nu se sălăşluieşte suflarea Domnului şi Izvorul Vieţii - suflarea lui Dumnezeu?

Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe când omul cel rău din comoara lui cea rea scoate afară cele rele (Matei 12: 35). Acestea sunt cuvintele rostite de Domnul, cel care umple vistieria inimii tale cu bogăţiile Lui.

Dar cine e omul cel bun? El este cel care are comoara cea bună în inima lui.

Şi cine este omul cel răul? Este cel care are comoara cea rea în inima lui. *Căci din inimă* [a omului celui rău] *ies:* ***gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule (Matei 15: 19)*** şi din inima cea bună ies ***dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunătatea, facerea de bine, credinţa, blândeţea, înfrânarea, curăţia (Galateni 5: 22-23).***

Vedem noi oare ce mare vistierie este inima omului? Oare vedem noianul pe care poate să-l încapă inima omului?

O, frate, însuşi Duhul Sfânt Dumnezeu, dacă binevoieşte, poate să încapă în inima omului. Nu numai că poate, dar El şi vrea. El doar aşteaptă ca tu să-ţi pregăteşti inima pentru El şi să o prefaci în biserică sfântă, căci Duhul Sfânt Dumnezeu nu Se poate sălăşlui decât într-un templu.

Aşa precum şarpele îşi păzeşte pururea capul, aşa şi tu, fiule, păzeşte-ţi pururea inima. Mai presus decât toate cele pe care le păzeşti cu străşnicie, fiule, păzeşte-ţi inima! Căci în inimă intră viaţa şi din ea iarăşi viaţă iese, viaţa de la Dumnezeul cel Viu.

O, Stăpâne Doamne de Viaţă dătătorule, ajută-ne nouă să ne păzim inima pururea pentru Tine, Domnul şi Dumnezeul nostru, Căci noi pe Tine te lăudăm, Ţie îţi mulţumim şi pe Tine te slăvim în veci. Amin.

7 iunie

Pomenirea Sfântului mucenic Teodot din Ankira

Acest mucenic al lui Hristos a fost creştin în taină şi din această poziţie a ajutat puternic Biserica, adunând şi îngropând cu cinste trupurile mucenicilor lui Hristos.

Astfel, el a îngropat trupurile a şapte fecioare care fuseseră omorâte pentru mărturisirea sfintei credinţe. Dar când păgânii au prins de veste, ei 1-au supus la aceleaşi torturi şi la urmă 1-au omorât. (Vezi şi ziua de 18 mai, pentru mai multe detalii din viaţa Sfântului Teodot.)

Pomenirea Sfintelor muceniţe Chiriaca, Valeria şi Maria

Aceste muceniţe au fost toate trei din Cezareea Palestinei. Când a început prigonirea creştinilor, ele s-au retras din cetate şi s-au ascuns la o colibă, unde au petrecut în rugăciune neîncetate către Dumnezeu, postind şi rugându-se ca să se răspândească în întreaga lume credinţa creştină şi ca prigonirea Sfintei Biserici a lui Hristos să înceteze.

Fiind bârfite la stăpânire, ele au fost aduse înaintea judecăţii, torturate şi ucise în chinuri la anul 304.

Astfel s-au încununat aceste sfinte muceniţe cu slăvitele cununi ale martiriului.

Pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Marchellus, papă al Romei

În timpul domniei lui Maximian, Marchellus, papă al Romei fiind, a fost osândit să pască vitele la un oarecare loc.

Spre a-i plăcea lui Diocleţian, care îl făcuse al doilea împărat, Maximian a început să construiască băi publice la Roma, aşa numitele Thermae şi i-a silit pe creştini să lucreze la ele, precum faraon îi silise odinioară pe evrei să frământe cărămidă în Egipt şi să facă cele mai chinuitoare şi periculoase munci.

Mulţi creştini au pierit muceniciţi astfel. Printre ei s-au numărat diaconul Chiriac, care avea mare putere asupra diavolilor şi o vindecase pe Artemia, fiica posedată a lui Diocleţian şi pe Jovia, fiica împăratului persan şi le botezase pe amândouă; de asemenea printre aceştia s-a numărat Artemia însăşi; apoi diaconii Sisinie, Smaragdus şi Largius, cei care au fost împreună cu diaconul Chiriac; diaconul Afro-

nianus; doi soldaţi romani proaspăt botezaţi, Papius şi Maurus; bătrânul Saturnin; Crescentianus şi fericitele fecioare Priscilla şi Lucina, care din averile lor făcuseră cimitirul pentru creştinii ucişi.

Sfântul Papă Marchellus a păzit vitele vreme îndelungată, iar la urmă, din pricina înfometării, umilinţelor şi torturilor din partea soldaţilor, s-a odihnit şi şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Sfântul sfinţit mucenic Marchellinus, papă al Romei

Marchellinus a fost predecesorul Papei Marchellus pe tronul patriarhal de la Roma. Când împăratul Diocleţian 1-a chemat la ordine şi 1-a ameninţat cu torturile, Marchellinus a jertfit idolilor, drept pentru care împăratul i-a dăruit un strai scump.

Dar după aceasta Marchellinus s-a pocăit cu amar pentru lepădarea lui de Hristos, ca altădată apostolul Petru.

La vremea aceea se ţinea un sinod al episcopilor în regiunea Campania. Papa Marchellinus s-a îmbrăcat în sac şi-a turnat cenuşă pe cap şi a intrat astfel în sfânta adunare, mărturisindu-şi păcatul înaintea tuturor şi cerând judecată. Părinţii i-au zis că el singur trebuie să se judece.

Atunci Marchellinus a zis: „Eu vrednic de rangul preoţesc nu mă mai socotesc a fi; iar trupul meu îngropare să nu aibă după moartea mea, ci la câini să fie aruncat."

Zicând acestea, el a legat cu blestem pe oricine i-ar călca dorinţa după moarte. După acestea Marchellinus s-a dus înaintea lui Diocleţian, i-a aruncat cu dispreţ înainte straiul cel scump, L-a mărturisit pe Hristos şi i-a blestemat pe idoli, împăratul turbat a poruncit ca Marchellinus să fie torturat şi apoi omorât în afară cetăţii, împreună cu trei bărbaţi aleşi şi făcători de bine: Claudie, Cyrinus şi Antoninus.

Trupurile acestor trei bărbaţi au fost îngropate imediat, dar trupul Papei Marchellinus a zăcut neîngropat vreme de treizeci şi şase de zile.

Sfântul apostol Petru însă i-a apărut noului papă, Marchellus şi i-a poruncit ca să ia trupul lui Marchellinus şi să-1 îngroape, zicându-i: *Cel ce se smereşte pe sine se va înălţa* (Luca 18: 14).

Pomenirea Sfântului cuvios Daniil din pustia sketică

Acest Daniil a fost stareţul vestitului Schit din Egipt. El a fost ucenicul Sfântului Arsenie şi povăţuitor al multor sfinţi mari. Multe din cuvintele şi învăţăturile lui sunt cuvinte vii şi faruri călăuzitoare pentru monahi şi astăzi.

Odată, pe când barbarii au atacat Schitul, fraţii 1-au chemat îngroziţi ca să fugă împreună cu ei. El le-a zis: „Dacă Domnul însuşi nu mă va păzi, atunci la ce bun mi-ar fi să trăiesc?"

Daniil a mai zis: „Cu cât ţi se îngraşă trupul mai tare, cu atât mai mult îţi slăbeşte sufletul."

El a vieţuit împreună cu fraţii în obşte timp de patruzeci de ani, dar după aceea s-a retras în pustie, la anul 420 după Hristos.

El era la Alexandria când un bătrân desfrânat şi rău şi-a ucis pe nora lui, Sfânta Tomaida (vezi aprilie, în 13 zile), pentru că şi-a păzit întreaga fecioria ei împotriva desfrânatului ei socru. Daniil şi ucenicul lui au luat trupul sfintei şi 1-au îngropat.

Cântare de laudă la Sfântul Marchellinus

O păcătosule, alungă deznădejdea,
Şi fă pocăinţă înaintea lui Dumnezeu,
Căci deznădejdea este bucuria diavolilor.

Iată Marchellinus ierarhul lui Dumnezeu a fost,
Iar când fiarele schingiuirilor a văzut,
De Domnul înaintea împăratului pământesc
s-a lepădat.

Dar pe el deznădejdea nu l-a biruit,
Ci el mai înainte a alergat
Şi păcatul şi-a mărturisit pe faţă.

Apoi cu vitejie el păcatul şi-a spălat
Întru al lui sânge.

O păcătosule, nu te omorî de întristare,
Nu ţine înăuntru şerpii păcatului.
Căci păcatul ascuns este ca un şarpe în inimă,
Care inima păcătosului ce se tăinuieşte roade.

Petru apostolul a păcătuit, dar îndată ieşind,
A plâns cu amar.
Aşa fac cei care se pocăiesc întru adevăr.

Când un mare Apostol şi un mare ierarh au păcătuit,
Dar pocăindu-se cu amar, i-a iertat Dumnezeu,
Oare crezi că El
nu te va ierta şi pe tine?

Ci doar pocăieşte-te cu amar,
Fără să-ntârzii.
Căci moartea păzeşte la uşi,
Ea vine când nici gândeşti,
Ea te poate despărţi de Domnul pe vecie
Dacă tu îţi amâni pocăinţa.

Grăbeşte, scutură deznădăjduirea!
Grăbeşte la pocăinţă cu amar!

Cugetare

Sfinţii au un acut sentiment al conştiinţei. Ceea ce omul obişnuit consideră doar o scăpare, sfinţii socotesc o mare călcare a Legii lui Dumnezeu.

S-a povestit despre Avva Daniel că de trei ori 1-au luat rob tâlharii, ducându-1 în adâncul pădurii. Din fericire, el de două ori a scăpat din acea sclavie, iar a treia oară, vrând să scape, el 1-a lovit pe un tâlhar cu o piatră, 1-a ucis şi a fugit. Această crimă a apăsat ca plumbul inima bătrânului.

Neştiind cum să facă, el a mers atunci la patriarhul Alexandriei, Timotei, i-a mărturisit păcatul lui şi a cerut sfat.

Patriarhul 1-a mângâiat şi 1-a slobozit fără nici un canon. Dar conştiinţa continuând să-1 tulbure, el s-a dus şi la Papă de la Roma. Papa i-a zis aceleaşi lucruri ca Timotei al Alexandriei.

În continuare tulburat şi nemulţumit, Daniel a mers pe rând la patriarhii ceilalţi, ai Constantinopolului, Antiohiei şi Ierusalimului, mărturisindu-le tulburarea inimii lui şi cerând sfat.

Dar sfaturile primite nu-i împrăştiau tulburarea inimii. Atunci el s-a întors la Alexandria şi s-a predat autorităţilor explicându-le crima lui.

Autorităţile l-au arestat şi l-au dus înaintea Ducelui Alexandriei la judecată. Avva Daniil a arătat în amănunte înaintea tribunalului crima lui, cerând să fie omorât pentru aceasta, cum cerea legea, spre a-şi mântui sufletul de chinurile cele veşnice.

Ducele s-a minunat şi s-a uimit de povestea şi cererea bătrânului şi la urmă i-a zis: „Du-te, Părinte şi roagă-te lui Dumnezeu pentru mine, chiar de vei mai şi ucide încă şapte din aceştia!"

Văzând aşa şi inima lui neaflând cu nici un chip alinare, Avva Daniil a hotărât să ia la chilia lui un lepros şi să-l îngrijească până la moartea lui, iar când acel lepros va muri, să ia altul. Aşa a şi făcut, şi a aflat liniştea conştiinţei lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a femeii cu curgerea de sânge:

- *La cum, având credinţă mare, femeia cu scurgere de sânge s-a atins de poala hainei Domnului Iisus şi s-a vindecat îndată;*
- *La cum şi sufletul meu este asemenea femeii cu scurgere de sânge, câtă vreme este rob păcatului trupului şi sângelui;*
- *La cum, printr-o singură atingere a Stăpânului Hristos, sufletul meu poate primi vindecare şi insuflare dumnezeiască.*

Predică despre imitarea furnicii

Du-te, leneşule, la furnică şi vezi munca ei şi prinde minte! (Pildele lui Solomon 6:6).

Este voia lui Dumnezeu, a Aceluia Care ne-a trimis în lume, ca să lucrăm câtă vreme ne aflăm în lume. Stăpânul Hristos însuşi ne porunceşte: *Lucrează! Priveghează!* El îi laudă pe cei care îşi înmulţesc talanţii primiţi şi îi osândeşte pe cei care îşi îngroapă talanţii.

El numeşte timpul petrecut de El pe pământ slujire şi zice că El nu a venit în lume ca să fie slujit, ci ca să slujească. El foloseşte ca exemplu pe Tatăl Său Cel Ceresc şi zice: ***Tatăl Meu până acum lucrează şi Eu lucrez (Ioan 5: 17).*** El le porunceşte ucenicilor Lui: ***Lucraţi câtă vreme aveţi lumină.***

O ce cumplită ruşine este pentru om când furnica, această făptură mică şi lipsită de raţiune, este dată ca pildă a sârguinţei, demnă de urmat! Dar, atunci când omul nu este în stare să imite sârguinţa lui Dumnezeu, este nevoie să fie trimis cel puţin la exemplul furnicii, pe care să-1 urmeze! Furnica lucrează vara întreagă şi îşi pregăteşte hrana ei pentru iarnă.

Fraţilor, oare noi ne pregătim hambarele noastre de iarnă, pe care să le deschidem şi să ne înfruptăm din ele după moarte? O, să nu ne fie nouă a ne înfăţişa cu mâinile goale înaintea Celui care ne dă nouă cu mână largă de toate şi din belşug, tot timpul cât ne aflăm în viaţa aceasta!

Lenea este unul dintre păcatele de moarte, căci ea ucide sufletul omului. Sufletul trândav este peştera tuturor viciilor; sufletul trândav este locuinţa diavolului.

O, Stăpâne Atotputernice Doamne, Tu care eşti pururea însăşi pacea şi însăşi lucrarea, izbăveşte-ne pe noi de ucigătoarea trândăvie şi mişcă-ne pe noi spre lucrarea faptelor celor bune cu puterea Duhului Tău celui Sfânt, spre mântuirea sufletelor noastre. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

8 iunie

Pomenirea Sfântului Efrem, patriarhul Alexandriei

În timpul domniei împăratului Bizantin Anastasie, Efrem era guvernatorul părţilor răsăritului. El era vestit tuturor pentru marea lui pietate şi milostivire, lucruri pentru care era pretutindeni cinsit de către toţi.

Când a trebuit ca să se rezidească Antiohia, care fusese distrusă de cutremur şi de incendiu, împăratul 1-a desemnat pe Efrem să conducă şi să organizeze această muncă. Efrem s-a achitat de această misiune vastă şi dificilă cu râvnă şi cu dragoste.

Printre tăietorii de piatră care lucrau la acel vast şantier se afla şi un episcop care, din motive necunoscute, îşi lăsase dioceza lui şi se coborâse să muncească la tăierea pietrei, fără ca nimeni să ştie că el de fapt era episcop. Într-o zi el s-a aşezat să se odihnească alături de ceilalţi lucrători, după nişte ceasuri extenuante de muncă şi a adormit.

Guvernatorul Efrem a privit la acest om şi a văzut un stâlp de foc înălţându-se de la trupul lui până la cer. Uluit şi înspăimântat, Efrem 1-a chemat la el pe acel bărbat şi 1-a jurat să îi spună cine este. Bărbatul a şovăit, dar în cele din urmă i-a mărturisit lui Efrem că este episcop şi i-a prorocit că el, Efrem, va fi hirotonit patriarh al Antiohiei. (Tronul Patriarhiei de Antiohia fiind atunci vacant, deoarece bătrânul patriarh Eufrasie pierise în cutremur.)

Cu adevărat, Efrem a fost ales şi sfinţit episcop şi patriarh. Din pricina marii lui bunătăţi, curăţii şi râvne pentru Sfânta Ortodoxie, Dumnezeu i-a dăruit marele har al facerii de minuni.

Odată, în scopul de a-1 convinge pe un eretic că Ortodoxia este adevărată, el şi-a aşezat felonul în mijlocul unui foc şi s-a rugat lui Dumnezeu. Felonul a rămas în foc timp de trei ceasuri fără ca să ardă. Văzând aceasta, ereticul a rămas uimit şi înspăimântat şi s-a lepădat de erezia lui.

Sfântul Efrem s-a odihnit cu pace la anul 546 după Hristos, strămutându-se la locaşurile împărăţiei lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Zosima din Fenicia

Sfântul Zosima s-a născut în satul Synada, în apropiere de Tir. Acolo el a vieţuit într-o mânăstire, întru toate nevoinţele călugăreşti. Având conştiinţa nepătată, el vedea lucrurile de la depărtare, în duh şi cunoştea ce se întâmpla în lume. Astfel, el a prezis şi a văzut distrugerea Antiohiei prin cutremur şi plângând cu amar, s-a închinat la pământ şi s-a rugat lui Dumnezeu ca această cetate să nu se distrugă cu desăvârşire.

S-a întâmplat odată că un leu care bântuia prin acele locuri i-a prins şi i-a ucis catârul care îi aducea apă. Sfântul i-a poruncit atunci leului ca să slujească el în locul catârului, ducând sarcina. Leul s-a făcut blând ca un miel înaintea bătrânului şi a dus acea sarcină până la porţile Cezareei, unde Avva Zosima i-a dat drumul să plece.

Sfântul Zosima a adormit cu pace în veacul al şaselea.

Pomenirea Sfântului marelui mucenic Teodor Stratilat

Acest Sfânt se prăznuieşte la 8 februarie, când se povesteşte viaţa lui. Totuşi, Biserica îl pomeneşte şi la 8 iunie, când se face prăznuirea mutării sfintelor lui moaşte de la Heraklion la Evhaita.

Înaintea muceniciei sale, Sfântul Teodor a lăsat următoarele porunci în testamentul pe care i 1-a lăsat lui Varus, robul lui: „în Evhaita să îngropi trupul meu, în pământul strămoşilor mei."

Sfântul Anastasie din Sinai a scris despre o minune a icoanei Sfântului Teodor: în oraşul Karast de lângă Damasc se afla o biserică închinată Sfântului Teodor Stratilat. Când saracinii au cucerit Damascul, un grup de saracini s-au instalat în biserică cu nevestele şi copiii lor. Acolo în frescă pe un perete se afla pictat chipul Sfântului Teodor. Unul dintre saracini a tras cu o săgeată şi a lovit chipul Sfântului în faţă. Pe dată din faţa Sfântului a început să curgă sânge. Curând după aceea, toţi saracinii aceia au pierit în acea biserică.

Sfântul Anastasie zice că el însuşi a fost în acea biserică şi a văzut chipul sfântului şi urmele de sânge închegat de pe faţa lui.

Cântare de laudă la Sfântul Efrem, patriarhul Antiohiei

Sfântul Efrem, bărbatul evlaviei,
împotriva făcătorilor de rele

s-a oştit.

Oştean al Bisericii a fost el,
Ce contra păcatului nebunesc al ereziei
A luptat.

Oştean al Bisericii a fost el,
Al Bisericii de Hristos răscumpărate
Şi pururea proslăvite
Prin Scumpul Său Sânge pe Cruce vărsat.

Efrem pe a lui Hristos turmă
De lupi o păzeşte,
Cuiburile păianjenilor
Nimicind.

Sfântul Efrem, alesul lui Dumnezeu,
A luminat în Antiohia.

Prin a lui sftntă gură Biserica a strălucit
Ca în vremurile slăvitului Hrisostom.

Cu darul minunat al vindecărilor,
Dumnezeu a proslăvit pe cel ce L-a proslăvit.
Efrem este steaua unui trecut slăvit,
Efrem este slava Ortodoxiei.

Cugetare

Teama în suferinţe şi teama lipsei de suferinţe, iată o una şi aceeaşi teamă, care este aceea resimţită de omul duhovnicesc atunci când se întreabă dacă nu cumva Dumnezeu s-a depărtat de el.

Când Sfânta Ecaterina suferea în torturi, Mântuitorul S-a înfăţişat înaintea ei, iar ea L-a întrebat: „Unde ai fost până acum Doamne, de nu m-ai mângâiat în chinurile mele?"

Iar Domnul i-a zis: „Am fost chiar aici, în inima ta."

Dar o frică la fel de mare cade asupra omului duhovnicesc şi atunci când suferinţele nu se apropie de el vreme îndelungată.

Un monah a intrat odată într-o biserică din Alexandria şi a văzut o femeie îngenuncheată înaintea icoanei Mântuitorului, vărsând lacrimi amare şi strigând către Domnul: „Tu m-ai părăsit, Domnul meu şi Dumnezeul meu, o mântuieşte-mă, Multmilostive!"

După rugăciunea ei, monahul a întrebat-o pe femeie: „Cine te-a supărat pe tine de plângi atât de tare înaintea lui Dumnezeu?"

Iar femeia i-a zis: „Până acum nimeni nu m-a supărat pe mine şi de aceea plâng, pentru că Dumnezeu m-a părăsit şi timp de trei ani nu mi-a trimis nici o suferinţă, în tot acest timp nu am fost nici bolnavă nici eu, nici fiul meu şi nici un animal din gospodărie nu mi-a pierit."

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a celor doi orbi (Matei 9: 27):

- *La cum cei doi orbi strigau rugându-L pe Mântuitorul ca să deschidă ochii lor;*
- *La cum Mântuitorul S-a atins de ochii lor şi le-a făcut după credinţa lor, iar ei au văzut;*
- *La cum Domnul Se poate atinge şi de al meu suflet orb şi îmi poate reda şi mie vederea duhovnicească, numai dacă voi striga şi eu, rugându-L pe El cu credinţă.*

Predică despre împăratul împăraţilor

Prin mine împărăţesc împăraţii şi principii rânduiesc dreptatea. Prin mine cârmuiesc dregătorii şi mai-marii sunt judecătorii pământului. Eu iubesc pe cei ce mă iubesc şi cei ce mă caută mă găsesc (Pildele lui Solomon 8: 15-17).

Să nu cugete vreun împărat că el domneşte prin a sa putere şi înţelepciune, căci el va fi ruşinat de cei slabi şi de cei nebuni. Să nu cugete vreun dregător că el face dreptate între oameni prin a sa proprie pricepere şi putere, căci nebunie s-ar chema aceasta, absurdă până şi în ochii copiilor. Să nu cugete împăraţii, dregătorii şi judecătorii acestei lumi că ei stăpânesc după voia cuiva care este contra voii şi milostivirii lui Dumnezeu, căci toţi cei care Îl uită pe Dumnezeu se vor răni amarnic pe gheaţa pe care alunecă în vieţile lor.

Eu iubesc pe cei ce Mă iubesc, zice Domnul. Domnul grăieşte acestea mai întâi împăraţilor, dregătorilor şi judecătorilor acestei lumi şi popoarelor din ea. Căci dacă ei îl iubesc pe Domnul, atunci şi ei sunt foarte dragi Domnului. Dacă ei îl iubesc pe Domnul, atunci şi popoarele peste care ei stăpânesc şi fac judecată îl vor iubi şi ele pe Domnul. Iar dacă popoarele îl iubesc pre Domnul, atunci ele vor iubi şi pe împăraţii, dregătorii şi judecătorii lor.

Cu cât este un om mai sus pe scara puterii şi stăpânirii peste oameni, cu atât mai aproape ar trebui să fie el de Dumnezeu, mult mai aproape prin comparaţie cu oamenii peste care stăpâneşte.

O fraţilor, Domnul S-a răstignit pe Cruce pentru noi şi prin aceasta a arătat dragostea Lui pentru noi. Cel care Se răstigneşte pentru noi, cu adevărat ne iubeşte mult mai mult decât cel care se veseleşte cu noi la masă. Şi deci, când avem atâta dragoste faţă de prietenii care se veselesc cu noi la masă, oare cu cât mai multă dragoste nu ar trebui să avem pentru Cel care, din dragoste pentru noi S-a răstignit pe Cruce?

O, Stăpâne Binecuvântate Doamne, deschide-ne nouă vederea cea duhovnicească, ca să putem vedea tot adâncul iubirii Tale pentru noi şi ca să ne umplem şi noi de dragostea cea către Tine, Căci noi pe Tine te lăudăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

9 iunie

Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Chiril, patriarh al Alexandriei

Sfântul Chiril acesta a fost de neam nobil şi rudenie apropiată a lui Teofil, patriarhul Alexandriei, căruia i-a şi urmat în scaun.

În timpul vieţii lui el a avut de dus trei amarnice lupte: împotriva ereticilor novaţieni, împotriva ereticului Nestorie şi împotriva evreilor din Alexandria.

Novaţienii îşi aveau sorgintea la Roma, şi se numeau aşa după presbiterul Novaţian, căpetenia ereziei. Ei se mândreau cu virtuţile lor, umblau îmbrăcaţi numai în alb, opreau cu străşnicie cununia a doua şi susţineau că nu trebuie să se facă rugăciuni pentru cei căzuţi în păcate de moarte şi de asemenea că aceia căzuţi de la dreapta credinţă nu mai au voie să fie reprimiţi în Biserică, chiar dacă se pocăiesc pururea cu amar.

Chiril i-a spulberat pe aceştia cu cuvântul şi i-a alungat astfel din Alexandria, împreună cu episcopul lor.

Lupta cu evreii a fost mult mai grea şi ea a fost sângeroasă. Încă din timpurile în care Alexandru cel mare întemeiase cetatea, evreii fuseseră foarte puternici în ea. Ura lor împotriva creştinilor era drăcească şi dementă. Ei îi ucideau pe creştini prin toate mijloacele: prin trădare, prin otrăvire, prin răstignirea pe cruce. După o luptă cumplită şi tenace, Chiril a reuşit, în timpul împărăţiei lui Teodosie cel mic, să-i alunge pe evrei din Alexandria.

Lupta împotriva lui Nestorie însă, care era patriarhul Constantinopolului, nu s-a rezolvat decât la cel de al treilea Sinod Ecumenic (care a avut loc la Efes, în anul 431). Chiril însuşi a condus lucrările acestui Sinod, reprezentându-1 în acelaşi timp şi pe Papa Celestin al Romei la cererea acestuia din urmă, căci Papa Celestin nu putea să călătorească, fiind foarte înaintat în vârstă.

Nestorie a fost condamnat, anatematizat şi surghiunit de împărat către graniţa cea mai de răsărit a imperiului, unde rău a pierit de o boală cumplită: limba lui, cea cu care a hulit pe pururea Fecioara Maria, Maica lui Dumnezeu, pe care el o numea doar Născătoare de Hristos, a fost năpădită şi mâncată de viermi puturoşi.

După încheierea acestei lupte, Chiril a trăit restul scurt al vieţii lui cu pace, păstorind bine şi cu râvnă turma lui Hristos.

El s-a strămutat la Domnul la anul 444.

Sfânta Tradiţie zice că el a alcătuit rugăciunea “Născătoare de Dumnezeu Fecioară, Bucură-te!...”

Pomenirea Sfântului Chiril de la Lacul alb

Acest Chiril s-a născut într-o familie aristocrată, fiind crescut şi educat la Moscova. El s-a tuns monah în Mânăstirea Simonov, unde a dus o viaţă de nevoinţe care i-a uimit pe ceilalţi monahi.

Ca să-şi ascundă virtuţile, Chiril s-a prefăcut nebun. El a grăit faţă către faţă cu Sfântul Serghei de Radonej şi a primit multe sfaturi mântuitoare de la el.

Împotriva voinţei lui, el a fost ales să fie stareţ al mânăstirii.

El se ruga pururea cu stăruinţă la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, ca să-i arate calea prin care ar putea să ducă o viaţă de nevoinţe sihăstreşti, în linişte. Într-o noapte el a văzut o lumină mare şi a auzit un glas:” Chirile, ieşi de aici şi du-te la Lacul Alb!” Şi cu adevărat, Chirii a ieşit din Mânăstirea Simonov împreună cu un frate însoţitor, a mers în apropiere de Lacul Alb, iar acolo, în desimea pădurii de pin, a început să ducă viaţa de sihăstrie după care atât de mult a însetat.

Cu trecerea anilor, această sihăstrie s-a transformat într-o mânăstire mare.

Cuviosul Chiril a primit de la Dumnezeu şi marele har al facerii de minuni, el vindeca bolnavii şi lucra multe alte minuni.

El a adormit la anul 1429, în anul al nouăzecilea al vieţii lui, strămutându-se la locaşurile cereşti ale Stăpânului Hristos, pe care L-a iubit cu înflăcărare întreaga lui viaţă.

Cântare de laudă la Sfântul Chiril al Alexandriei

Sfântul Chiril cel neclintit
Zidirea uimeşte cu credinţa lui.
Viteazul se înconjoară cu Sfânta Cruce,
Arma lui tare de apărare.

El împotriva duşmanilor Bisericii se înarmează:

împotriva evreilor, ai Crucii duşmani.

El pe Novaţieni i-a vădit fără milă,
Cei care cu ei înşişi se mândreau,
Cei care hotar puneau milostivirii,
Cei care mai înainte de Judecată
Pe păcătoşi osândeau,
Cei care îndrăzneau a huli
Puterea lui Dumnezeu,
Cum că ea nu ar putea face minuni.

Dar cel mai tare Chiril strălucit-a
În bătălia contra răului Nestorie,
Al Ortodoxiei dărâmător,
Al Maicii Domnului nostru hulitor.
Stăpâna de Dumnezeu Născătoarea lui Chiril
În ajutor i-a stat,
Când marele patriarh pe drăcescul Nestorie
l-a biruit
şi de neghinele lui a curăţit Biserica.

Toate aceste biruinţe fost-au
Cu al Maicii lui Dumnezeu pururea Fecioară
puternic ajutor.

Chiril a fost al Ortodoxiei cavaler;
De aceea pe El Biserica pururea îl slăveşte
Şi lui i se roagă neîncetat,
De năvălirile drăceşti să ne păzească
Cu ale sale sfinte rugăciuni.

O, Sfinte părinte Chirile,
Stea prea luminoasă între stele,
Roagă-te lui Hristos Dumnezeu,
Ca să mântuiască sufletele noastre!

Cugetare

Păcătuim dacă socotim de datoria noastră ca să îi urâm pe cei pe care îi urăşte familia noastră. Această ură ni se transmite ca o boală de familie. Căci adoptând

iubirea familiei noastre, îi adoptăm de asemenea şi ura. Uneori chiar şi oameni de uriaşe staturi duhovniceşti au căzut pradă slăbiciunii acesteia.

Patriarhul Teofil l-a urât pe Sfântul Ioan Gură de Aur şi a fost duşmanul lui până la moarte. Sfântul Chiril, rudenia lui şi urmaş în scaunul său, a moştenit această ură împotriva Sfântului Ioan Gură de Aur şi a purtat această ură înlăuntrul lui multă vreme.

Zadarnic a încercat Sfântul Isidor, pelusiotul să-1 sfătuiască pe Chiril să-şi schimbe părerea despre Sfântul Ioan Gură de Aur şi să-i înscrie numele în Dipticul Sfinţilor, căci Chiril nu a voit deloc să-şi schimbe părerea.

Atunci, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, pentru a cărei slavă şi cinste Chiril luptase atât de înverşunat împotriva lui Nestorie, i s-a înfăţişat lui Chiril în vedenie înconjurată de mulţime de îngeri, între care se afla Sfântul Ioan Gură de Aur, covârşindu-i pe sfinţii îngeri cu strălucirea. Preasfânta şi Preacurata l-a implorat atunci pe Gură de Aur să-1 ierte pe Chiril.

Atunci Marele Hrisostom s-a apropiat de Chiril şi ei s-au îmbrăţişat şi s-au sărutat întru iertare şi dragoste desăvârşită.

Această vedenie a schimbat din temelie inima lui Chiril la adresa Sfântului Gură de Aur, iar el s-a pocăit cu amar şi cu ruşine pentru ura pe care atât de nesocotit o nutrise atâta lungime de vreme.

De aceea, la moartea lui, Chiril a făcut totul ca să-1 proslăvească pe Marele Gură de Aur ca pe unul dintre cei mai mari Sfinţi ai Bisericii.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a omului mut, ce avea demon:

- *La cum Domnul a scos demonul afară din el şi mutul a grăit;*
- *La cum diavolul, cu toată puterea lui, încearcă să facă mut sufletul meu aşa ca eu să nu-L pot slăvi pe Dumnezeu;*
- *La cum Stăpânul, dacă şi eu doresc, poate ca să scoată duhul necurat din mine cu un singur cuvânt şi să mă prefacă în psaltire cu strune a slavei lui Dumnezeu.*

Predică despre cei care iubesc moartea

Toţi cei ce mă urăsc pe mine iubesc moartea (Pildele lui Solomon 8: 36).

Aşa grăieşte Domnul, Făcătorul cerului şi al pământului, prin gura proorocului Său.

Cel care urăşte înţelepciunea lui Dumnezeu, îl urăşte pe Dumnezeu, iar cel care îl urăşte pe Dumnezeu - ce altceva îi mai rămâne de iubit dacă nu moartea ?!

Oare nu este cu adevărat moarte tot ceea ce se află în afară de Dumnezeu? Soarele şi stelele, marea şi munţii, animalele şi plantele - ce sunt toate acestea dacă nu praf mort adus la o formă şi la o viaţă de puterea lui Dumnezeu, de cuvântul lui Dumnezeu, de înţelepciunea lui Dumnezeu?

Cel care nu îl iubeşte pe Dumnezeu nu numai că nu îl iubeşte pe Dumnezeu, dar el nu iubeşte nimic nici din cele create de Dumnezeu: nici frumuseţea stelelor, nici ordinea mărilor şi munţilor, nici puterea vie care se află în viaţa animalelor şi a plantelor.

Cel care nu îl iubeşte pe Dumnezeu îl scoate afară şi îl îndepărtează pe Dumnezeu din zidire. Şi ce mai rămâne după aceasta? Doar ţărână cea lipsită de formă, moartă şi întunecată, doar moartea. Căci până şi acea ţărână este creată de Dumnezeu, iar hulitorul lui Dumnezeu trebuie să întoarcă până şi acea ţărână lui Dumnezeu şi atunci nu are decât să iubească ce mai rămâne după aceasta. Şi ce mai rămâne? Numai aceea care nu are absolut nici o legătură cu Dumnezeu, adică moartea, păcatul şi diavolul.

Cel care nu îl iubeşte pe Dumnezeu, în esenţă iubeşte moartea, păcatul şi pe diavolul. Orice hulitor de Dumnezeu este jucăria diavolului, rodul păcatului, pionul morţii.

Dispreţuindu-Te pe Tine, O Stăpâne mult Iubitorule de oameni, oamenilor nu le mai rămâne nimic de iubit. Căci toate cele pe care noi le iubim pe pământ le iubim din pricina Ta, căci puterea noastră de a iubi o avem de la Tine. Nebun este acela care iubeşte razele soarelui dar dispreţuieşte soarele, care iubeşte picătura de apă dar dispreţuieşte izvorul.

O, Stăpâne Doamne Atotiubitorule, insuflă-ne nouă dragostea cea pentru Tine şi de viaţă dătătoare, căci noi Ţie ne închinăm, Ţie îţi mulţumim şi pe Tine te lăudăm în veci. Amin.

10 iunie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Timotei, episcopul Brusei

Din pricina marii curăţii a lui Timotei, Domnul i-a dăruit lui harul facerii de minuni, cu care vindeca bolile cele multe şi grele ale poporului.

În timpul împărăţiei răului Iulian cel care s-a lepădat de Hristos [apostatul], Sfântul Timotei a fost aruncat în temniţă. Chiar şi în temniţă fiind, credincioşii veneau la el ca să asculte învăţămintele cele mântuitoare ale păstorului lor.

Aflând de acestea, Iulian a poruncit călăului să taie capul lui Timotei în temniţă, la anul 362.

Sufletul bunului păstor s-a înălţat la ceruri, iar sfintele lui moaşte au rămas de minuni făcătoare, ca să ajute poporului celui sărman şi să slăvească astfel pe Dumnezeu.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Alexandru şi Antonina

Alexandru şi Antonina erau amândoi din Alexandria. Antonina era o cinstită fecioară, iar Alexandru, soldat imperial. Ei erau amândoi creştini.

Antonina a fost adusă la judecată şi torturată. Când au aruncat-o în temniţă, Alexandru, la porunca unui înger al lui Dumnezeu, s-a dus la acea temniţă (deşi el până atunci nu o cunoştea pe Antonina), a acoperit-o cu mantia lui militară şi i-a zis să-şi plece capul ca astfel să poată ieşi printre gărzile închisorii. Aşa a scăpat fecioara, iar Alexandru a rămas în temniţă în locul ei. După aceea l-au scos pe Alexandru înaintea judecătorului şi l-au torturat pentru credinţa lui în Hristos.

Auzind acestea, Antonina a alergat înaintea judecătorului, care i-a torturat pe amândoi cu chinurile cele mai cumplite.

El le-a tăiat mâinile, i-a biciuit goi, le-a ars rănile la flacăra lumânărilor, iar la urmă le-a uns trupurile cu catran şi le-a dat brânci într-o groapă în care ardea foc mare, acoperindu-i după aceea cu pământ.

Ei au luat cu cinste mucenicia pentru Hristos şi s-au strămutat la locaşurile cele cereşti ale împăratului Veşnic la anul 313, în trei zile ale lunii mai.

Festus, judele cel rău, a amuţit cu totul în ceasul morţii mucenicilor şi tot în acel ceas în el a intrat diavolul care chinuindu-l timp de şapte zile, la urmă l-a omorât.

Pomenirea Sfântului Vassian, episcopul cetăţii Lodi

Vassian s-a născut la Siracuza, păgân din părinţi păgâni, dar dintr-o familie de neam înalt. El a studiat înalta filosofie la Roma.

La dorinţa lui sinceră, el a primit Sfântul Botez din mâinile binecredinciosului bătrân Gordian. Acest fapt i-a ofensat adânc pe părinţii lui; ca să scape de mânia lor şi la porunca Sfântului Ioan Teologul, care i-a apărut în vedenie, Vassian a călătorit la Ravenna şi l-a vizitat pe episcopul Ursus, rudenia lui.

La sfatul episcopului, Vassian s-a instalat în Biserica Sfântului mucenic Apolinarie din afara oraşului. Acolo el s-a nevoit întru multe nevoinţe, postiri aspre şi rugăciune.

Când episcopul oraşului Lodi din Liguria a murit, Vassian a fost înălţat episcop în chip minunat, în urma unei vedenii, chiar şi nevrând el. El a fost hirotonit întru episcop de Ambrozie din Milan şi de Ursus din Ravenna.

Vassian avea marele dar al vindecărilor şi putea învia şi morţii. Vassian a fost de faţă la ceasul ieşirii Sfântului Ambrozie din această viaţă şi a auzit cuvintele lui cele mai de pe urmă, care arătau că de faţă la ieşirea lui a venit însuşi Mântuitorul Iisus Hristos.

Vassian a petrecut întru postiri şi nevoinţe ascetice neîncetate până la vârsta adâncă, iar în anul a nouăzecilea al vieţii lui el s-a odihnit şi s-a strămutat la împărăţia lui Dumnezeu, cam pe la anul 420.

Sfintele moaşte ale Sfântului Vassian au rămas făcătoare de minuni, spre a da mărturie de puterea lui Dumnezeu şi de măreţia sfinţilor Lui.

Cântare de laudă la Sfântul Vassian

Sfântul Vassian pe Domnul a iubit;
Sfântul Vassian Lui pururea s-a rugat.
Domnul Multmilostiv harul Său l-a dat lui:
Vassian toate lucrările oamenilor vedea,
Dansul drăcesc al hidoşilor diavoli,

Pururea împingând oamenii la rele.

Odată Vassian umbla prin cetate
Şi a văzut un negustor folosind
Mincinoase măsuri.
Pe unul din taleri un drac negru şedea,
Cântărind mincinos şi furând la cântar.
Negustorul era fericit că înşeală lumea,
Bucuros că scoate din puţin bogăţie multă.

Sfântul Vassian a mers la negustor
Şi i-a strigat în faţă: „Deschide-ţi ochii!
Nu te bucura de furt!
Deschide-ţi ochii! Vezi cine-ţi este tovarăş!"

La strigătul sfântului ochii negustorului s-au deschis
El l-a văzut pe diavol şi s-a prăbuşit pe spate,
Cuprins de spaimă, tremurând din rărunchi.

El a văzut că tot câştigul lui blestemat este,
Şi a prins a plânge genunchii sfântului cuprinzând,
Şi către Vassian strigând:„Roagă-te pentru mine,
Părinte, roagă-te!"

Vassian i-a zis:
„Pocăieşte-te! Pocăieşte-te, ca să nu pieri veşnic!"

De la tovarăşul lui de tâlhărit, diavolul,
El a căpătat aur,
Pe când diavolul chiar pe-al lui suflet
Astfel îl cumpăra.

Cugetare

Nu este acelaşi lucru dacă îţi mănânci pâinea cu binecuvântare sau dacă nu ţi-o mănânci aşa. De fiecare dată când mănânci, tu la masa lui Dumnezeu mănânci, pe care Domnul însuşi a intins-o pentru tine. De aceea este de neapărată trebuinţă să mulţumim lui Dumnezeu ca unei Gazde a noastre şi să cerem binecuvântarea Lui.

Mâncarea binecuvântată este mai gustoasă şi mai săţioasă, câtă vreme mâncarea fără binecuvântare este fără gust, nesăţioasă şi nesănătoasă.

Într-o împrejurare, împăratul Teodosie cel mic a ieşit să se preumble în împrejurimile Constantinopolului şi văzând o colibă de monahi, a intrat la ei.

Bătrânul l-a întrebat pe împărat dacă nu doreşte să mănânce ceva. „Ba aş dori," a zis împăratul.

Bătrânul a adus pâine, untdelemn, sare şi apă înaintea împăratului, împăratul a şezut şi a mâncat şi a băut şi apoi l-a întrebat pe Bătrânul colibei: „Oare ştii cine sunt eu?"

„Ştie Dumnezeu cine eşti," a zis Bătrânul.

„Eu sunt împăratul Teodosie."

Bătrânul s-a inclinat înaintea împăratului în tăcere.

Atunci împăratul i-a zis: „împărat sunt eu şi fiu de împărat, dar, crede-mă, Părinte, niciodată în viaţa mea nu am gustat mâncare mai bună şi mai gustoasă decât astăzi, în această colibă a ta."

„Dar oare ştii de ce?" a întrebat Bătrânul. Şi tot el a continuat: „Pentru că noi monahii pururi ne pregătim mâncarea cu rugăciune şi cu binecuvântare, ceea ce face ca hrana, chiar şi cea amară, să se facă dulce şi bună. Pe când la voi la împărăţie hrana se pregăteşte cu multă osteneală şi cu strigare multă, iar voi nu cereţi când o faceţi şi când o mâncaţi binecuvântarea lui Dumnezeu şi de aceea mâncarea voastră se face fără gust."

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a omului cu mână uscată:

- *La cum Domnul i-a zis lui: întinde mâna ta! iar el a întins-o;*
- *La cum şi mâinile mele sunt uscate când nu fac cu ele milostenie, pe când Domnul îmi zice mie pururea: întinde mâna ta!*

Predică la cum păcătosul de ce se teme de aceea nu scapă

De ceea ce se teme cel nelegiuit nu scapă, iar cererea celor drepţi [Dumnezeu] o împlineşte (Pildele lui Solomon 10: 24).

Nelegiuitul se teme de moartea năprasnică cea de neocolit, hoţul se teme de tâlhar, criminalul se teme de sabie, trufaşul se teme de ruşine, răpitorul se teme de foamete, lacomul se teme de boală, iar calomniatorul se teme de judecata adevărului. Cele de care se tem cei răi sunt tocmai cele care neapărat li se întâmplă.

- ⇒ *Dreptul nu-şi doreşte decât o conştiinţă care să nu-1 mustre, gânduri bune, pace, dragoste, milostenie, adevăr, dreptate şi blândeţe. Iar Dumnezeu îi dăruieşte acestea chiar începând de acum, din această viaţă.*
- ⇒ *Dreptul îşi doreşte şi suspină pururea după împărăţia lui Dumnezeu, după Rai, după tovărăşia îngerilor şi sfinţilor şi după vederea feţei Domnului în viaţa cea fără de sfârşit. Iar Dumnezeu îi dăruieşte lui toate acestea atunci când îl cheamă pe drept la El.*

O, cât de drept este Dumnezeu cu cel rău şi cât de binefăcător îi este El celui drept!

Căci Dumnezeu îngăduie ca să i se întâmple nelegiuitului tocmai cele de care lui îi este frică; iar cele de care se teme dreptul, Domnul le înlătură din calea lui.

Dar care sunt lucrurile de care se teme dreptul? Doar păcatul. Iar Dumnezeu îndepărtează păcatul de la cel drept şi îi duce paşii pe cărările dreptăţii; Dumnezeu păzeşte pe cel drept de duhurile necurate care sunt semănătorii păcatului şi cu Harul Său udă seminţele virtuţii din inima dreptului.

O, Atotvăzătorule Doamne, păzeşte-ne pe noi de cărările nelegiuiţilor şi păzeşte-ne pe noi de fricile lor! Ajută inimile noastre cele şovăielnice să se întărească în a dori numai ceea ce îţi este plăcut Ţie. Căci astfel ceea ce Ţie îţi este plăcut va birui până la urmă şi va predomni în inimile noastre, iar toate celelalte se vor usca şi vor pieri în uitare. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

11 iunie

Pomenirea Sfântului apostol Vartolomeu

Vartolomeu a fost unul dintre cei doisprezece apostoli mari. Se pare că Vartolomeu şi Natanael sunt una şi aceeaşi persoană.

Împreună cu apostolul Filip şi cu sora lui Filip, fecioara Mariamna şi o vreme împreună şi cu Sfântul Ioan Teologul, Vartolomeu a predicat Evanghelia mai întâi prin Asia, apoi în India şi la urmă în Armenia, unde a luat şi moartea mucenicească.

La Hierapolis, aceşti sfinţi apostoli au omorât cu rugăciunea un şarpe uriaş pe care păgânii îl ţineau într-o capişte şi se închinau la el.

În acelaşi oraş, ei tot cu rugăciunea i-au redat vederea lui Stahius, care fusese orb timp de patruzeci de ani.

Aceasta a fost cetatea în care Filip şi Vartolomeu au fost răstigniţi de o gloată care se pornise cu ură dementă asupra lor. Pe Vartolomeu 1-au răstignit cu capul în jos.

În exact acele zile în care sfinţii piereau pe cruce, a avut loc în cetate un cutremur de pământ în care au pierit juzii cei mârşavi şi mulţime dintre gloatele care îi răstigniseră pe sfinţi. Crezând că aceasta este pedeapsa lui Dumnezeu, mulţi au alergat să îi dea pe sfinţi jos de pe cruce, dar Filip deja murise.

Vartolomeu însă era încă viu şi după aceea el a plecat în India, unde a predicat şi a tradus Evanghelia după Matei în limba poporului de acolo.

Apoi Vartolomeu a trecut în Armenia, unde a vindecat-o pe fiica regelui de nebunie. Dar fratele cel invidios al Regelui Astyages 1-a apucat pe apostolul lui Dumnezeu, 1-a răstignit pe cruce, 1-a jupuit, iar la urmă 1-a omorât prin tăierea capului în Albanopolisul Armeniei.

Creştinii au luat trupul sfântului şi 1-au îngropat cu cinste într-un sicriu de plumb.

Pentru că la sfintele lui moaşte se lucrau mulţime de minuni, păgânii au luat sicriul şi 1-au aruncat în mare. Dar apa mării 1- a purtat până în Insula Lipara, unde episcopul Agathon, după o descoperire făcută lui în vis, a mers şi 1-a întâmpinat la marginea mării, apoi 1-a luat şi 1-a înmormântat cu cinste în biserică.

Sfântul Bartolomeu, îmbrăcat în strai alb, s-a înfăţişat în biserică înaintea cuviosului Ioan, scriitorul de cântări şi 1-a binecuvântat cu Sfânta Evanghelie ca să poată alcătui cântări duhovniceşti şi i-a zis: „Izvorască din gura ta râurile cereşti ale înţelepciunii!"

El s-a înfăţişat de asemenea înaintea împăratului Anastasius (491-518) şi i-a zis că va apăra nou întemeiata cetate Dara.

După vreme, sfintele moaşte ale acestui mare apostol s-au strămutat la Benevento, iar de acolo, la Roma. Mari şi cutremurătoare minuni s-au lucrat la sfintele moaşte ale acestui Sfânt Apostol.

Pomenirea Sfântului apostol Varnava

Sfântul Varnava a fost unul dintre cei şaptezeci de Apostoli mai mici. El s-a născut în Insula Cipru din părinţi bogaţi ce pogorau din tribul lui Levi şi a studiat împreună cu Saul sub marele şi învăţatul dascăl Gamaliei.

La început el s-a numit Iosif, dar apostolii 1-au numit pe el Varnava, adică „fiul mângâierii", pentru că el avea marele har de a mângâia sufletele întristate ale oamenilor.

După convertirea lui Saul, Varnava a fost cel care 1-a prezentat pe fostul prigonitor apostolilor; Varnava a predicat mai târziu Evanghelia împreună cu Pavel şi cu Marcu în Antiohia şi în alte locuri.

Există multe indicaţii cum că el ar fi fost cel dintâi care a vestit cuvântul lui Dumnezeu la Roma şi la Milano.

El a luat mucenicia în Insula Cipru, din mâinile neamului lui evreiesc şi a fost îngropat de către Marcu în afara porţii celei de apus a cetăţii Salamis.

Pe pieptul lui, înainte de a fi pogorât în groapă, s-a aşezat Sfânta Evanghelie după Matei pe care o copiase cu mâna lui.

Mormântul lui a rămas necunoscut timp de mai multe sute de ani, dar cum nenumărate vindecări minunate se petreceau deasupra acelui loc, el s-a numit „locul vindecărilor."

Sub împăratul Zeno şi în timpul Sinodului de la Calcedon (din anul 451 după Hristos), Apostolul Varnava s-a înfăţişat în vis înaintea arhiepiscopului Anthemius al Ciprului de trei ori consecutiv şi i-a descoperit locul unde se află tăinuite moaştele sale.

Apariţiile apostolului au coincis cu timpul în care Petru, patriarhul Antiohiei cel însetat de putere, căuta să aducă Biserica Ciprului sub jurisdicţia Scaunului de la Antiohia.

După apariţiile şi descoperirea minunată a mormântului apostolului Varnava, s-a adeverit că Biserca Ciprului este Biserică Apostolică şi deci independentă. Astfel autocefalia Bisericii Ciprului nu a mai fost contestată niciodată de nimeni.

Pomenirea Sfintei icoane a Născătoarei de Dumnezeu „Axion Estin" (Cuvine-se cu adevărat) şi a minunii care s-a lucrat înaintea ei în timpul arhipăstoririi patriarhului Nicolae Hrisoverghes (983-996)

Minunea a fost aceasta: într-o noapte un monah citea Canonul Născătoarei de Dumnezeu şi cânta „Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii" în chilia lui de la Mânăstirea Pantocrator, numită acum „Axion Estin", după numele icoanei. Monahul îşi zicea singur rugăciunile, deoarece Bătrânul lui era plecat la Karyes.

Deodată în biserică a apărut un bărbat care a început să cânte „Cuvine-se cu adevărat." Până atunci acea cântare era necunoscută în Biserică.

Auzind cântarea, monahul a rămas cuprins de bucurie, atât la auzul cuvintelor, cât şi la cântarea îngerească. „Aşa se cântă printre noi slava Maicii Domnului", a zis străinul către monah.

Monahul a voit să-şi copie cuvintele şi de aceea a adus o tăbliţă de piatră. Dar străinul a scris el însuşi pe ea cu degetul, ca şi când tăbliţa ar fi fost de ceară.

După aceea el fără veste s-a făcut nevăzut. Bărbatul cel străin era Sfântul Arhanghel Gavriil.

Tăbliţa a fost dusă la Constantinopol, iar cântarea aceasta a Maicii Domnului a rămas pretutindeni în Ortodoxie până în ziua de azi.

Cântare de laudă la Icoana „Axion Estin"

Monahul în singurătatea bisericii
Cu căldură se roagă
şi întunericul sufletului lui
Astfel îl alungă.

Deodată în biserică apare un monah străin -
Nimic nu este ciudat în aceasta.
Străinul începe să cânte ca un cântăreţ măiestru,
Şi monahul începe şi el: Ceea ce eşti mai cinstită...
În cinstea Maicii lui Dumnezeu, Maica noastră slăvită.

Dar minunatul străin îl întrerupe şi-i zice:
„Între noi altfel această cântare se cântă.
Noi altfel începem şi iată:
Cuvine-se cu adevărat, Părinte!"
Cuvine-se cu adevărat atunci cântă străinul,
Până la sfârşit.
Monahul sorbi totul, nevrând să piardă nici un cuvânt.
„ O prea cinstite frate, ce uşor suflu eu acum!
Dăruieşte-mi, rogu-te şi mie cântarea!
Îngăduie-mi să mi-o copii în slove!"

Dar el condei şi hârtie la îndemână nu avea:
Biserica loc de rugăciune este,
Iar nu de scris!

Atunci al sfinţeniei nopţii oaspete
Semnul Crucii peste biserică făcu,
Şi scrise cu degetul pe o piatră.
El scrise cu degetul precum în ceară moale;

Acest frate străin pe monah cu adevărat îl uimi.
„Au cine eşti tu? " îl întrebă pe străin monahul.

„ Gavriil sunt eu. Ajungă-ţi ţie răspunsul. "
Şi nevăzut se făcu.

Cu frică mare monahul
Pe Arhanghel recunoscu sub monahicescul strai.
Cele scrise de el scrise-au rămas pe vecie.

Sfânta biserică de bună mireasmă s-a cuprins.

Cugetare

Adevăratul prieten se roagă lui Dumnezeu pentru prietenul lui. Adevăratul prieten se preocupă de mântuirea sufletului prietenului lui. A-l abate pe prieten de la cărările cele rele şi a-1 aduce cu ajutorul lui Dumnezeu la calea adevărului - iată adevărata şi nepreţuita prietenie.

Sfinţii lui Dumnezeu sunt cei mai mari prieteni ai omenirii. Doi tineri, Varnava şi Pavel, au fost prieteni pe când mergeau împreună la şcoala lui Gamaliei. Când Varnava s-a făcut creştin, el s-a rugat lui Dumnezeu cu stăruinţă şi cu lacrimi ca El să lumineze şi mintea lui Pavel şi să-i întoarcă inima, ca şi el să vină la Hristos.

Varnava i-a vorbit adesea lui Pavel despre Hristos Domnul, dar Pavel îl nesocotea şi îl socotea rătăcit. Dar Domnul Cel Atotbun nu a lăsat neroditoare rugăciunile lui Varnava. Domnul Cel Atotbun a venit înaintea lui Pavel şi 1-a întors de la calea rătăcirii şi a minciunii, punându-i picioarele pe calea adevărului.

Pavel cel întors la Hristos a căzut la picioarele prietenului lui şi a strigat: „O Varnava, învăţătorule al adevărului, eu acum văd că toate cele ce mi-ai zis mie despre Hristos adevărate sunt!"

Varnava a plâns de bucurie şi 1-a îmbrăţişat pe prietenul lui. Prietenul a salvat sufletul prietenului lui cu rugăciunea cea fierbinte.

Dacă Varnava ar fi fost ridicat împărat al Romei, el nu i-ar fi putut face lui Pavel un bine mai mare decât acela pe care i 1-a făcut când 1-a adus la adevăr cu rugăciunea.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a celui orb şi mut (Matei 12: 22):

- *La cum Domnul 1-a vindecat pe demonizatul care era orb şi mut;*
- *La cum Domnul poate vindeca pe loc şi sufletul meu cel orb şi mut din pricina îndepărtării mele de Hristos, numai de îmi voi aduce şi eu sufletul la El.*

Predică despre stăpân şi rob

Cine cruţă toiagul său îşi urăşte copilul, iar cel care îl iubeşte îl ceartă la vreme (Pildele lui Solomon 13: 24).

Dragostea lui Dumnezeu pentru oameni depăşeşte dragostea omului pentru om tot aşa cum cerul depăşeşte pământul şi cu toate acestea, Dumnezeul cel Iubitor de oameni nu îl cruţă pe om.

Dumnezeu îl pedepseşte pe om, nu spre a-1 distruge, ci spre a-1 îndrepta şi a-1 mântui. ***O, binecuvântată este certarea care izvorăşte din iubire! Căci pe cine îl iubeşte Domnul îl ceartă şi biciuieşte pe tot fiul pe care îl primeşte (Evrei 12: 6).***

Dar cu ce ceartă Domnul? Cu toiagul! Dar ce fel de toiag? Toiagul bolilor, toiagul nenorocirilor, toiagul pierderilor, toiagul foamei, toiagul recoltelor pierdute, toiagul secetei, toiagul inundaţiilor, toiagul morţii celor dragi şi apropiaţi nouă, toiagul duhurilor necurate cărora el le îngăduie să ia oarecare stăpânire asupra omului. Acestea sunt toiegele lui Dumnezeu prin care Dumnezeu îi ceartă pe copiii Lui în scopul de a-i îndrepta, de a-i face să-şi vină în simţiri, de a-i lumina, de a-i mântui.

De ce să nu-şi pedepsească părintele copilul dacă îl iubeşte cu adevărat? Căci toiagul este tocmai instrumentul unei iubiri adevărate şi a adevăratei doriri a binelui.

Dacă fiul nu este sensibil la certarea duhovnicească, atunci neapărat el va trebui să fie sensibil la certarea vergii. Căci cu cât copilul este mai insensibil la vorba bună şi la mustrarea conştiinţei, cu atât este el mai sensibil la bătatia trupului. Căci trupul nu i-a fost dat omului ca pe un bine în sine; ci mai curând trupul trebuie să fie sluga duhului pe care îl poartă întru sine, spre a-i ajuta duhului şi a-i fi de folos lui. Dacă pedeapsa corporală trezeşte duhul din om, iar duhul îşi trezeşte conştiinţa, atunci trupul îşi îndeplineşte în întregime datoria lui faţă de duh, stăpânul lui. Dacă stăpânul doarme, atunci sunt bătute slugile, ca să alerge şi să-1 trezească pe stăpânul degrabă. Iar stăpânul trezit şi astfel mântuit va şti cum să- şi răsplătească slugile. Prin urmare, cu adevărat, *Cine cruţă toiagul său îşi urăşte copilul*. Cine cruţă sluga, urăşte stăpânul.

O, Atotinţelepte Doamne, deschide inimile părinţilor spre a putea primi învăţătura Ta cea sfântă şi de suflet mântuitoare, Căci a Ta este slava şi mulţumita în veci. Amin.

12 iunie

Pomenirea Sfântului prea cuvios Onufrie cel mare

Acest sfânt sihastru trăise timp de şaizeci de ani în pustie, mai înainte ca Sfântul Pafnutie să vină la el pentru cunoaştere şi cuvânt duhovnicesc.

Pletele şi barba îi ajunseseră până la pământ, iar trupul lui, din cauza atâtor zeci de ani cât petrecuse gol în pustie se acoperise cu peri lungi. Tot părul trupului său era alb şi strălucitor ca zăpada, iar întreaga lui înfăţişare era plină de strălucire, de sublim şi de măreţie.

Văzându-1 pe Pafnutie pentru întâia oară, Onufrie 1-a chemat pe nume şi şi-a povestit lui viaţa cea petrecută în sălbăticia pustiei.

La acel loc din pustie îl adusese îngerul lui păzitor, care îi apăruse în faţă aievea. Vreme îndelungată el nu a mâncat decât ce legume a putut găsi şi aceea foarte rar.

După lupte amarnice purtate cu demonii tuturor ispitelor şi după ce inima lui s-a întărit desăvârşit în dragostea pentru Dumnezeu, un înger al Domnului a început să-i aducă pâine pentru hrana lui.

În afară de aceasta, prin marea purtare de grijă a lui Dumnezeu, lângă chilia lui a crescut un palmier care rodea curmale din belşug şi a început să izvorască şi un fir bun de apă dulce, din care îşi putea astâmpăra setea.

"Dar cu toate acestea," a zis Marele Onufrie, "eu cel mai mult mă hrănesc şi îmi astâmpăr setea cu cuvintele cele dulci ale lui Dumnezeu."

Întrebându-1 Pafnutie cum făcea să primească Sfânta Împărtăşanie, sihastrul a răspuns că un înger al lui Dumnezeu îi aduce Sfânta Împărtăşanie în fiecare Duminică.

Sfântul Onufrie i-a zis apoi Avvei Pafnutie că în ziua următoare avea să fie ieşirea lui din trup. Aşa, mai înainte de ceasul ieşirii lui, el a îngenuncheat, s-a rugat lui Dumnezeu, şi şi-a dat în mâinile Lui sfântul lui suflet.

În acea clipă Avva Pafnutie a văzut cum întreg trupul sfântului se cuprinde de o lumină cerească şi a auzit cântări de multe coruri îngereşti, nevăzute.

Îngropând cu cinste trupul marelui Sfânt Onufrie, Avva Pafnutie s-a întors la Mânăstirea lui, spre a spune şi fraţilor, spre mare folos sufletesc, cele pe care le văzuse cu ochii şi le auzise cu urechile şi cu mâinile lui atinsese.

Aşa s-a făcut cunoscută, printr-un singur martor, viaţa minunată a acestui mare sfânt şi măreţia purtării de grijă a lui Dumnezeu către cei care se dăruiesc cu totul slujirii Lui.

Sfântul Onufrie cel mare a trecut la veşnicie în anul 400 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Petru, atonitul

Petru a fost de neam grec şi de meserie soldat. Odată, într-o bătălie contra arabilor, Petru a fost prins, legat în lanţuri şi aruncat în temniţă. Petru a rămas multă vreme închis în acea temniţă ce se afla în cetatea Samarei de pe malurile râului Eufrat şi s-a rugat cu stăruinţă lui Dumnezeu ca să-l elibereze şi să-l ducă într-o pustie, unde să se închine cu desăvârşire unei vieţi de nevoinţe pustniceşti.

Sfântul şi bătrânul Simeon, cel care în braţele lui a primit pe Mântuitorul, însoţit de Sfântul Nicolae, s-a înfăţişat înaintea lui în temniţa în care era închis, i-a atins lanţurile cu care era legat cu toiagul, iar acestea s-au topit precum ceara. Astfel Petru s-a aflat deodată într-un câmp din afara cetăţii.

El imediat a pornit spre Roma, unde a fost tuns monah de însuşi Papa lângă racla Sfântului apostol Petru. El apoi iar s-a urcat în luntre, pornind înapoi spre Răsărit.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, împreună cu Sfântul Nicolae, i s-au înfăţişat în vis, în care Fecioara i-a zis Sfântului Nicolae că ea a ales ca monahul Petru să meargă să se nevoiască la Muntele Athos. Până atunci Petru nu auzise niciodată de Muntele Athos.

Ieşind deci din corabie la Sfântul Munte, Petru s-a sălăşluit într-o peşteră în care a rămas timp de cincizeci şi trei de ani în nevoinţe aspre şi neîntrerupte, în luptă cu foamea şi cu setea, cu frigul şi cu arşiţa şi mai ales în luptă cu puterile diavoleşti, pe care toate intru sfârşit le-a biruit, cu ajutorul lui Dumnezeu.

După ce a îndurat multe şi cumplite ispite şi s-a arătat bun nevoitor şi biruitor înaintea lui Dumnezeu în ele, până la cele mai grele, un înger al Domnului a început să-i aducă lui pâine o dată la fiecare patruzeci de zile.

De mai multe ori diavolul îndrăznea să vină la el făţărindu-se ca înger de lumină, dar Sfântul Petru, atonitul îl recunoştea pe dată şi îl alunga cu semnul Sfintei Cruci şi cu numele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Cam cu un an înainte de moartea lui, el a fost descoperit de un vânător de căprioare de prin acele părţi şi acel vânător a aflat din chiar gura sfântului minunata şi sfânta lui viaţă.

Sfântul Petru, atonitul a trecut la cereştile locaşuri în anul 734 după Hristos, iar sfintele lui moaşte au fost mutate în Macedonia.

Pomenirea Sfântului cuvios Timotei, sihastrul egiptean

Cuviosul Timotei a vieţuit mai întâi intru nevoinţe în pustia Tebaidei, iar după aceea a intrat în pustia cea mai dinlăuntru, unde a stat timp de treizeci de ani. Aşa, plăcându-I lui Dumnezeu, el s-a odihnit cu pace.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Vassian şi Iona

Vassian şi Iona au fost monahi în Mânăstirea Solovki. Ei s-au înecat şi au fost aduşi de ape la ţărm în anul 1651.

La mormintele lor au început să apară semne mari şi din această pricină, acolo s-a înălţat o sfântă biserică. Pe acel loc după vreme s-a întemeiat Mânăstirea Pertominsk.

Odată, când ţarul Petru cel mare a fost salvat dintr-o furtună la locul unde fuseseră sfinţii aduşi de ape la ţărm, el a rămas în acel loc timp de trei zile, a făcut o cruce şi a înălţat-o acolo, pe mal.

Cântare de laudă la Sfântul Petru, atonitul

Sfântul cuvios Petru în sălbăticia înfricoşată
Lipsit era de bogăţii pământeşti,
Iar prin rugăciunea cu lacrimi el a învins
Toate bogăţiile de înşelăciuni ale dracilor.

El inima şi-a înfrânat şi la Dumnezeu a înălţat-o;
El mintea dreaptă şi-o a făcut şi a înălţat-o la cer.

Neclintit precum stânca cea mare-ntre stânci,
Ostenindu-se-n foame şi privegheri de noapte,
El tot binele lucra,
Ca unul ceresc în trup.

O jumătate de secol întreagă la Muntele Sfânt
El grăit-a doar cu Dumnezeu, în rugăciune.

De ani el s-a făcut alb precum zăpada,
Faţă omenească în ăst' timp n-a văzut,
Nici şi-a dorit să vadă.

Dumnezeu lui i-a descoperit
A cerului fereastră;
El taine mari a văzut, nenumărate.

Pe Maica lui Dumnezeu, înconjurată de-ai Domnului îngeri,
Şi pe minunaţi ai Domnului sfinţi.

Domnul un înger şi lui i-a trimis
Care Sfânta împărtăşire îi aducea din cer.

Astfel al Athonului Petru un uriaş al duhului s-a făcut,
Spre a fi dascăl peste veacuri,
Şi pildă vie monahilor de urmat.

Cugetare

Mare şi înfricoşată este Taina Sfintei Împărtăşiri. Chiar şi pustnicii şi sihaştrii care se nevoiau în pustiile cele mai neumblate nu îşi doreau nimic mai mult decât să aibă măcar din când în când posibilitatea de a primi Sfânta Împărtăşanie.

Sfânta Maria Egipteanca 1-a rugat şi i-a cerut Sfântului Zosima să îi aducă Sfintele Taine la malul Iordanului şi să o împărtăşească.

Întorcându-se la mânăstirea lui, după minunata cercetare a Sfântului Onufrie, cuviosul Pafnutie a întâlnit în cale o obşte umilă formată din patru monahi asceţi, tineri. Când Avva Pafnutie i-a întrebat dacă primesc Sfânta Împărtăşanie şi cum, ei i-au zis că un înger al Domnului vine la ei în fiecare Sâmbătă şi Duminică şi le

aduce Sfânta Împărtăşire. Avva a rămas cu această mică obşte până în săptămâna următoare, ca să se încredinţeze cu ochii lui.

Când au strălucit zorii acelei Sâmbete, întreaga obşte s-a pătruns de o bună mireasmă de negrăit şi cum stăteau ei la rugăciune, un înger al Domnului, în chipul unui tânăr foarte frumos, strălucitor ca fulgerul, s-a înfăţişat înaintea lor purtând în mâini Sfintele şi Preacuratele Taine.

Pafnutie s-a inspăimântat şi a căzut cu faţa la pământ. Dar cei patru fraţi l-au ridicat şi l-au dus înaintea îngerului, ca şi el, împreună cu ei, să primească Sfânta Cuminecătură din mâinile lui.

După mărturia dată de el însuşi, marele Onufrie primea şi el Sfânta împărtăşanie din mâinile unui înger al Domnului, precum mărturisit este că primeau şi alţi mulţi pustnici şi zăvorâţi.

Prin urmare, este complet greşit să credem că marii nevoitori din pustii, din peşteri şi din crăpăturile pământului nu primeau niciodată Sfânta Împărtăşanie.

Dumnezeu, cel care se îngrijeşte de hrana trupurilor lor, nu îi lasă pe ei lipsiţi de hrana cea de viaţă dătătoare a Trupului şi Sângelui Domnului Iisus Hristos.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata înmulţire a pâinilor în pustie (Matei 14:15):

- *La cum Domnul a hrănit cinci mii de bărbaţi cu cele cinci pâini de El binecuvântate;*
- *La cum El este acea Pâine Vie care singură poate să hrănească tainic sufletul meu flămânzit, a cărui foame lumea nu o poate potoli.*

Predică despre colibă şi palat

Casa celor fără de lege va fi distrusă, iar cortul celor drepţi va înflori (Pildele lui Solomon 14 : 11).

Palatul lui Irod zace în ruine, dar peştera Copilului de la Betleem rămâne şi astăzi.Coroanele cezarilor s-au pierdut, dar oasele mucenicilor sunt şi astăzi. Palatele păgânilor regi s-au prefăcut în mormane de dărâmături şi zgură, dar peşterile nevoitorilor s-au făcut întru Sfinte Mânăstiri pline de frumuseţe.

Idolii cei de aur s-au împrăştiat întru nimicnicie, dar lanţurile Sfântului apostol Petru se păstrează ca sfinte moaşte până astăzi.

Puternicul Imperiu roman de odinioară este acum o legendă a morţilor, câtă vreme coliba creştinătăţii, Sfânta Biserică, este astăzi cel mai puternic regat de pe pământ.

Unde sunt iudeii, ucigaşii lui Dumnezeu? Ei sunt împrăştiaţi în întreaga lume. Unde sunt puternicii Romei? Ei zac în groapă.Unde este puterea sângerosului Nero? Unde este puterea urâtorului Diocleţian şi a depravatului Maximian? Unde este slava lui Iulian, apostatul? Unde sunt acum toate aceste piscuri ale istoriei? Ele se află acolo unde zace şi Turnul Babel - sub praf şi sub cenuşă, sub ruşine şi sub blestem.

Mergi prin oraşul tău şi află câte case ale celor nelegiuiţi nu sunt acum excavate cu buldozerul. Şi află, oare câte colibe ale drepţilor nu s-au făcut apoi căsuţe înfloritoare?

Fraţilor, cerul şi pământul se întemeiază pe dreptate, pe dreptatea cea neclintită a lui Dumnezeu. De aceea sunt ca şi nişte trufaşe beşici umplute cu aer toate marile creaţii păgâneşti, pe care le crapă trecătorii, călcându-le în picioare.

Palatele faraonilor şi babilonienilor sunt ca nişte beşici călcate în picioare, câtă vreme cortul dreptului Avraam creşte şi înfloreşte în veşnicie.

O fraţilor, cât de atotputernică şi durabilă este dreptatea şi cât de zgomotoasă şi trecătoare nedreptatea, la fel ca şi ploaia de vară!

O, Atotdrepte Stăpâne, cât de minunat şi neschimbat eşti Tu întru toate dreptăţile Tale! Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veac. Amin.

13 iunie

Pomenirea Sfintei muceniţe Achilina

Achilina s-a născut în oraşul palestinian Biblos din cinstiţi şi dreptmăritori părinţi creştini. Deşi în vârstă de doar şapte ani fiind, Achilina cunoştea toate tainele credinţei creştine, iar la vârsta de zece ani ea a fost atât de plină de Duhul Sfânt încât a putut să predice pe Hristos femeilor ei însoţitoare cu mare putere şi râvnă.

Când au izbucnit persecuţiile de sub împăratul Diocleţian cineva a pârât-o pe Achilina înaintea trimisului împărătesc Volusian, care era mai curând fiară decât om. Volusian a poruncit mai întâi ca fecioara să fie biciuită, apoi să i se înfigă o vergea încinsă în foc prin urechi şi prin creier.

Dar până la ultima ei suflare fecioara Achilina L-a mărturisit pe Hristos Domnul pe faţă şi cu libertate, iar când din cap a început să-i curgă sânge şi creier, ea a căzut jos, moartă.

Trimisul, văzând aceasta şi socotind cu adevărat că Achilina este moartă, a poruncit ca trupul ei să fie scos în afara cetăţii şi aruncat pe groapa de necurăţii şi gunoaie, spre mâncare câinilor.

Dar ***un înger al Domnului s-a pogorât din cer şi s-a înfăţişat noaptea înaintea fecioarei şi i-a zis: „Ridică-te şi primeşte sănătate!"***

Fecioara s-a ridicat şi s-a făcut desăvârşit sănătoasă şi multă vreme a adus mulţumită cu lacrimi lui Dumnezeu, rugându-L pe El să nu o lipsească de mucenicească moarte.

Atunci s-a auzit un glas din cer care a zis: „Mergi şi fie ţie după cum voieşti!"

Aşa, Achilina s-a îndreptat şi a intrat în cetate. Porţile cele încuiate ale cetăţii s-au deschis singure înaintea ei şi ea a intrat în palatul trimisului împărătesc ca un duh şi s-a dus la patul lui.

Trimisul s-a cuprins de groază de moarte, văzând-o vie pe fecioara pe care el o omorâse în chinuri groaznice. În ziua următoare, la porunca lui, călăii au dus-o pe Achilina la eşafod, spre a fi omorâtă prin tăierea capului.

Mai înainte de aceasta, fecioara Achilina s-a rugat în genunchi lui Dumnezeu şi şi-a dat sfântul ei suflet. Călăul a tăiat capul Achilinei care deja murise.

Sfintele ei moaşte dau tămăduire multor bolnavi. Achilina era în vârstă de doisprezece ani când L-a mărturisit pe Hristos cu sângele ei.

Ea a luat cu cinste cununa muceniciei la anul 293.

Pomenirea Sfântului Trifllie, episcopul Lefcosei [Nicosiei] Ciprului

Trifilie a fost ucenicul Sfântului Spiridon al Trimitundei, făcătorul de minuni, iar mai după aceea împreună lucrător cu el în insula Ciprului.

El era un bărbat milostiv, cu mintea curată şi având întreaga feciorie de-a lungul întregii lui vieţi.

El era „fântână de lacrimi" şi mare nevoitor. El bine a păstorit turma lui Hristos, iar când s-a odihnit a primit cununa celor mai mari ierarhi din ceruri.

Sfântul Trifilie, episcopul Nicosiei din Cipru a adormit cu pace la anul 370 după Hristos.

Pomenirea Sfintei Anna şi a fiului ei, Ioan

Fiind orfană, Anna a fost luată într-o casă de nobili şi crescută şi educată ca o fiică adoptivă. Fecioară vrednică fiind, acel nobil i-a dat-o pe Anna de soţie fiului lui.

Când bătrânul nobil a murit, rudele 1-au silit pe fiul să se lepede de soţia lui, din cauza originii ei joase şi să se însoare cu o alta, nobilă şi bogată ca şi el. Dar fiul de nobil era om drept şi temător de Dumnezeu şi nu a voit să facă aceasta.

Văzându-1 pe soţul ei în război cu familia lui din pricina ei, Anna a părăsit palatul în taină şi a scăpat la o insulă îndepărtată, unde nu se afla nici un suflet omenesc. Dar ea a ajuns la acea insulă însărcinată fiind şi acolo a dat naştere unui prunc de parte bărbătească.

Ea a vieţuit în acea insulă timp de treizeci de ani, în post şi în rugăciune. Apoi, după tainica purtare de grijă a lui Dumnezeu, la insulă a sosit un ieromonah care 1-a botezat pe fiul Annei, dându-i numele de Ioan.

Acest suflet sfânt, această Anna, a dus viaţa tuturor nevoinţelor în veacul al cincilea şi a adormit cu pace.

Cântare de laudă la Sfântul Trifilie

Pe când Sfântul Trifilie încă diacon era,
El Sfintele Evanghelii citea şi Psaltirea.

El citea către popor cu glas smerit şi dulce.
Sfântul Spiridon însuşi cu luare aminte asculta.

Odată într-o biserică de popor plină,
El frumos a citit a Slăbănogului pericopă,
Şi cum Domnul cel Blând pe el a vindecat.

„Ia-ţi patul şi umblă!" a zis Domnul,
Şi cel greu bolnav la dumnezeiască poruncă
sănătos s-a făcut.

Dar Trifilie o greşeală-a făcut:
Cuvântul însemnând „pat" el altfel l-a zis,
înţelesul schimbând.

Sfântul Spiridon la sine-l cheamă şi-i zice:
„Fiule, diaconul meu drag, de ce schimbi tu
ale Sfintei Scripturi cuvinte sfinte?
Au nu ştii că ele de Domnul sunt rostite?
Din a Sa gură însuşi cuvântul „pat" a ieşit,
Iar tu zici „ culcuş", schimbând cuvântul Lui!
Fiule, Sfânta Scriptură insuflată de Sus este;
Deci ale ei cuvinte să le citim cum se cuvine.
Ale Scripturii cuvinte de putere sunt pline,
Iar omeneştile cuvinte sunt putrede şi slabe.
Patul omenesc acelaşi lucru nu-i
Cu culcuşul unui câine;
Deci fiule, zi, „Doamne, iartă-mă!"

Smeritul diacon Trifilie greşeala îşi vede,
Şi se pocăieşte cu ruşine şi cu amar.

Trifilie iertare a aflat cu ale Părintelui lui rugăciuni,
Cu rugăciunile puternice ale lui Spiridon,
De minuni făcătorul.

Cugetare

Blândeţea şi bunătatea au împodobit pe sfinţii noştri şi le-au dat putere şi pricepere în a nu răsplăti răului cu rău.

Când împăratul Constanţius, fiul împăratului Constantin cel mare, s-a îmbolnăvit la Antiohia, el l-a chemat pe Sfântul Spiridon ca să se roage pentru el.

Sfântul Spiridon, însoţit de diaconul lui, Trifilie, au plecat din Cipru şi au sosit la Antiohia, înaintea palatului imperial. Spiridon era îmbrăcat în straie sărăcăcioase. El purta pe cap un fes simplu de lână, în mâini un toiag din lemn de palmier, iar la piept un văsişor de lut conţinând untdelemn sfinţit de la candela ce ardea pururea înaintea Sfintei Cruci (după cum obişnuiau în acea vreme să poarte creştinii de la Ierusalim).

Astfel îmbrăcat şi pe de asupra ostenit de postiri, privegheri şi lunga călătorie, acest mare sfânt nu-şi trăda prin nimic marele rang şi marea demnitate de episcop. Când a voit să păşească în palatul imperial, una din gărzile împăratului, crezând că este un cerşetor obişnuit, l-a lovit cu pumnul peste un obraz.

Iar blândul şi bunul ierarh i 1-a întors şi pe celălalt. Când, ajungând în cele din urmă la împărat, Sfântul Ierarh şi-a pus sfintele lui mâini peste capul lui, împăratul s-a însănătoşit din boală care îl chinuia.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata umblare pe apă ca pe uscat a Domnului (Matei 14: 26):

- *La cum luntrea cu ucenicii se afla în larg cuprinsă de furtună şi cum Domnul, văzând aceasta, S-a grăbit în ajutorul lor;*
- *La cum şi eu ades sunt cuprins de tulburarea întunericului şi valurilor patimilor şi cum Domnul cel milostiv grăbeşte în ajutorul meu, ca să calc peste ale mele patimi ca peste un drum bătătorit.*

Predică despre calea vieţii şi calea morţii

Unele căi par drepte în ochii omului, dar sfârşitul lor sunt căile morţii (Pildele lui Solomon 14: 12).

Oamenilor uneori li se pare că vieţile celor nelegiuiţi sunt drepte, pentru că ei, fără de Dumnezeu fiind, reuşesc în toate şi sunt mereu bogaţi.

O, de-ar vedea ei care sunt şi sfârşiturile unor astfel de vieţi! Ei ar fi îngroziţi şi ar fugi ca de foc să calce pe urmele lor!

Dacă sfârşitul unei căi este pieirea, atunci cum ar putea fi bună acea cale? Prin urmare, o, omule, să nu mai zici că este dreaptă calea căreia tu nu îi vezi şi capătul.

Tu întrebi: dar cum aş putea eu, om limitat şi slab, să văd sfârşitul cel nevăzut al unei căi lungi? Tu poţi vedea acel sfârşit în două moduri: citind Sfintele Scripturi sub oblăduirea şi în lumina trăirii Ortodoxiei şi observând sfârşitul căii vieţii celor din jurul tău care mor înaintea ta. Chiar şi aşa, tot primul mod este cel mai de încredere şi dacă te lipeşti cu toată puterea ta de el, atunci cunoaşte că nu te vei împiedica niciodată în noaptea morţii celei veşnice.

Doar acea cale şi acea viaţă este dreaptă care este arătată de Domnul dreaptă. Toate celelalte căi, care pot părea drepte minţii tale, dar care nu sunt şi calea arătată de Domnul, sunt rele şi fatale.

Iată, până şi fiarele cele sălbatice au căile lor, dar oare vei merge pe ele dacă ţi se par ţie adevărate? Nu, tu nu trebuie să mergi pe ele, afară doar dacă vrei să cazi în fălcile acelor fiare sălbatice. Ci tu să umbli doar pe căile lui Dumnezeu, chiar dacă ţie nu-ţi par bune, căci ele drepte sunt.

Căile lui Dumnezeu ni se par din când în când rele numai din pricina păcatelor noastre. Dacă am fi fără de păcat, dacă minţile noastre nu ar fi strâmbate de păcat, nouă nu ne-ar mai putea părea nici măcar o clipă că mai există şi alte căi drepte în afară de căile Domnului. Dar minţii celei strâmbate de păcat multe din căile morţii îi par căi ale vieţii şi singura care este adevărată îi pare falsă.

O, Atotvăzătorule Doamne, Călăuzitorule al nostru, îndreptează minţile noastre ca pe căile cele rele noi să nu umblăm. O, Stăpâne Iisuse Hristoase Tu eşti singura Cale, Adevărul şi Viaţa, iar acele căi pe care noi ni le născocim în afară

de Tine rele sunt, minciună şi moarte. Ci numai Ţie în veac se cuvine mulţumita şi slava. Amin.

14 iunie

Pomenirea Sfântului proroc Elisei

Prorocul Elisei a trăit cu nouă sute de ani mai înainte de Mântuitorul. Când Dumnezeu bine a voit a lua la El pe vârstnicul proroc Ilie, El i-a descoperit lui Ilie că 1-a ales pe Elisei, fiul lui Şafat, din seminţia lui Ruben, din cetatea Abelmeholah, ca următor lui în slujirea proorocească.

Ilie i-a descoperit apoi lui Elisei ce îi descoperise lui Domnul şi 1-a îmbrăcat în mantia lui, cerând cu lacrimi de la Dumnezeu ca îndoit să-i dea lui Elisei harul.

Elisei îndată şi-a părăsit casa şi familia şi a urmat lui Ilie. Când Domnul 1-a răpit pe Ilie în carul cel de foc, Elisei a rămas să ducă mai departe slujirea preoţească cu o putere încă şi mai mare decât a lui Ilie.

Prin marea sa curăţenie şi marea sa râvnă, el a fost întocmai cu cei mai mari dintre proroci, iar prin puterea covârşitoare şi tainică pe care i-a dat-o lui Dumnezeu el i-a întrecut pe toţi.

El a despărţit apele Iordanului precum odinioară Moise despărţise apele Mării Roşii; el a făcut dulci apele amare de la Ierihon; el umplut cu apă tranşeele de apărare excavate în războiul cu Moabitenii; el a înmulţit untdelemnul din vasele văduvei celei sărace; el l-a înviat pe fiul femeii sunamite; el a hrănit o sută de oameni cu douăzeci de pâini mici, el 1-a vindecat pe Neeman căpetenia de oşti de boala leprei; el a lovit cu lepră pe sluga lui Gehazi din pricină că acesta s-a mândrit; el a orbit toată oştirea siriană, iar altă oştire a pus-o pe fugă; el a prorocit multe care aveau să se întâmple poporului şi unor oameni îndeosebi. El s-a odihnit la adâncile sale bătrâneţi.

Pomenirea Sfântului Metodie, patriarhul Constantinopolului

Metodie s-a născut în cetatea Siracuzei din Sicilia. După ce şi-a încheiat strălucit studiile seculare, el a fost tuns monah şi a început să ducă viaţa tuturor nevoinţelor într-o mânăstire.

Patriarhul Nichifor 1-a luat pe Metodie în slujba lui. În timpul domniei împăraţilor iconoclaşti, Metodie s-a făcut cunoscut pretutindeni ca apărător neclintit al cinstirii Sfintelor icoane.

Pentru aceasta, răul împărat Teofil 1-a surghiunit într-o insulă în care se aflau şi doi criminali de drept comun, zăcând în temniţa umedă de acolo timp de şapte ani, fără lumină şi fără hrană suficientă, ca într-un mormânt.

În timpul împărăţiei dreptcredincioasei împărătese Teodora şi a fiului ei Mihail, Metodie a fost eliberat şi ridicat patriarh, după cum îi prorocise mai înainte Sfântul Ioanichie cel mare.

În prima Duminică din Sfântul şi marele Post, Metodie a intrat solemn cu icoanele în sfânta biserică şi de asemenea a alcătuit un canon la cinstirea lor.

Neputincioşi intru a-1 birui pe Metodie, ticăloşii şi necuraţii eretici au plătit o desfrânată care a ieşit şi 1-a clevetit pe Metodie, cum că Patriarhul ar fi avut necurate legături cu ea. Întregul Constantinopol s-a ridicat cu mânie împotriva acestei murdare calomnii. Cu toate acestea, neştiind cum alt să arate poporului înşelăciunea, patriarhul şi-a învins pudoarea, şi-a desfăcut hainele şi a stat gol înaintea curţii care se întrunise pentru anchetă şi astfel toţi au putut vedea trupul uscat şi topit de postiri aspre şi privegheri al patriarhului. Atunci curtea a văzut în întregime calomnia aruncată asupra lui.

Auzind acestea, poporul a strigat de bucurie iar mârşavii eretici au fost daţi de ruşine înaintea tuturor. Apoi acea nenorocită femeie a recunoscut că a fost plătită să rostească murdara acuzaţie şi să grăiască cele rele asupra sfântului lui Dumnezeu.

Astfel, cei care au voit să ucidă bunul nume al patriarhului, nu au făcut altceva decât să îi sporească faima.

Acest mare apărător al credinţei s-a odihnit cu pace la anul 846 şi s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale împărăţiei lui Dumnezeu.

Pomenirea Sfântului Ioan, mitropolitul Evhaitelor

Acest Ioan era supranumit Mavron [negrul]. El a fost un bărbat foarte învăţat în ştiinţele cele din afară şi de asemenea a fost un bărbat foarte duhovnicesc.

La bătrâneţile sale, sub împărăţia lui Alexios Comnenul, Ioan a fost înălţat mitropolit al Evhaitelor.

El este mai cu seamă cunoscut pentru vedeniile pe care le-a avut cu sfinţii Ioan Gură de Aur, Grigorie de Dumnezeu cuvântătorul şi Vasile cel mare (vezi ziua de 30 ianuarie), care i-au arătat că slava lor în ceruri una, împreună şi aceeaşi este şi i-au cerut să rânduiască o zi de prăznuire anume pentru toţi trei.

După vedeniile avute de mitropolitul Ioan certurile în popor au încetat, căci pînă atunci poporul era despărţit, socotind unii pe Ioan, alţii pe Grigorie, iar alţii pe Vasile ca fiind cel mai mare.

Sfântul Ioan acesta a mai alcătuit minunatele canoane către Preadulcele Iisus şi către Îngerul păzitor al vieţii omului, precum şi alte scrieri de suflet mântuitoare.

El a adormit cu pace la anul 1100.

Pomenirea Sfântului cuvios Nifon

Acest Sfânt Nifon s-a născut în ţinutul Arghirokastron, în satul Likov şi a fost fiu de preot, încă din tinereţile lui el a iubit singurătatea şi rugăciunea. Această dragoste a lui 1-a atras în cele din urmă la Sfântul Munte Athos, unde a dus viaţa nevoinţelor mai întâi la peştera Sfântului Petru, athonitul, iar mai târziu în pustia de la Sfânta Ana.

El nici măcar nu voia să guste pâine, ci se hrănea doar cu ierburi şi rădăcini. Unii invidioşi 1-au acuzat că urăşte pâinea, dar el repede şi uşor a scuturat de la sine această acuză.

În cele din urmă el s-a făcut împreună nevoitor cu Sfântul Maxim Capsokalivitul.

Din pricina marii lui iubiri pentru Dumnezeu, Nifon a fost dăruit de El cu darul facerii de minuni şi al străvederii.

El a vindecat bolnavii cu rugăciunea şi cu ungerea cu untdelemn sfinţit şi vedea limpede evenimente din trecut şi din viitor.

Despre sine el a prorocit că va muri în Postul Sfinţilor apostoli. Când a răsărit ziua adormirii lui, el le-a zis fraţilor strânşi în jurul lui: “Să nu plângeţi, ci mai vârtos să vă bucuraţi, căci în mine un mijlocitor înaintea lui Dumnezeu veţi avea, întru mântuirea voastră.” Iar la urmă a zis: “Acum este timpul să plec” şi şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu, la anul 1330, în paisprezece zile ale lunii iunie.

Cântare de laudă la prorocul Elisei şi la Neeman căpetenia de oştiri

(IV Regi, 5)

La ce bun bogăţiile şi frumuseţile lumii,
La ce bun puterea şi stăpânirea,
Când omul este lepros?

Neeman căpetenie de oştiri este,
dar boleşte de lepră.
El alb este de lepră, ca şi când ar fi
îmbrăcat în puroi.

Dar căpetenia către omul lui Dumnezeu grăbeşte,
Nădăjduind în scăpare de la el.
El către omul lui Dumnezeu cu caravana lui goneşte,
încărcată de veşminte scumpe şi aur.

Plată bogată vrea să ducă el
Omului lui Dumnezeu.

Elisei pe căpetenie la Iordan trimite,
De şapte ori să se scalde în ale Iordanului ape.
Neeman se mânie, văzând îndemnul
Ca pe un refuz al Omului lui Dumnezeu:
« Au nu avem noi în ţara noastră
râuri mai limpezi şi mai mari!?»

Şi-adânc rănit cale-ntoarsă vru să facă degrabă,
Dar sluga lui, om înţelept, îl opri.
«O stăpâne,» a zis el, «aşa uşor bătut să nu te dai.
Ci iată Iordanul, lângă noi este! du-te şi te scaldă,
Iute, precum a zis Omul lui Dumnezeu!»

Neeman pe sluga ascultă şi-n unda Iordanului intră,
El intră în apele sfinte de şapte ori.
Şi iată Neeman cu desăvârşire sănătos este,
Nici urmă de lepră pe trupul lui!
Trupul lui Neeman proaspăt şi nou este,
Ca trupul unui copil.

El strigă atunci cu putere: «Unul este Domnul!
Unul este Domnul Dumnezeul lui Israil!
Slăvite şi minunate sunt lucrările Lui!»

Cugetare

Marele Sfânt Ioan Gură de Aur a zis cu sfânta sa înţelepciune: „Locul nu ne va mântui, dacă nu împlinim cu scumpătate voia lui Dumnezeu."

Există o istorie a unui monah care vieţuia odată într-o mănăstire în care cinci fraţi îl iubeau iar unul îi grăia împotrivă. Din cauza acestui singur frate care îi făcea supărare, monahul a plecat la altă mânăstire.

Dar şi aici, erau opt fraţi care îl iubeau, dar doi care îi grăiau împotrivă. Şi atunci el a fugit într-o a treia.

Dar aici, dacă şapte îl iubeau, se aflau cinci care nu-1 aveau la inimă. Pornindu-se el acum spre a patra mânăstire, a cugetat pe când mergea pe cale: „Până când voi tot fugi din mânăstire în mânăstire? Pacea nu o voi afla nicăieri în lume. Mai bine mi-ar fi mie să câştig sfânta răbdare."

El a luat atunci o bucată de hârtie şi a scris cu litere mari: „Voi îndura toate pentru dragostea Domnului şi Dumnezeului meu Iisus Hristos."

Când a intrat în cea de a patra mânăstire, a văzut că acolo doar unul îl iubeşte, pe când toţi ceilalţi îi sunt împotrivă. Dar cu răbdare el a îndurat toate jignirile.

De câte ori cineva îl ocăra, el scotea acea bucată de hârtie şi citea: „Voi îndura toate pentru dragostea Domnului şi Dumnezeului meu Iisus Hristos."

Şi aşa, cu răbdare el a îndurat toate insultele în acea a patra mânăstire, până când toţi fraţii au început să-1 iubească, iar el a rămas acolo până la moartea lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata umblare pe apă ca pe uscat a Domnului (Matei 14: 25):

- *La cum Domnul, umblând pe mare, i-a strigat lui Petru: Vino! Iar Petru a pornit a merge pe apă ca pe uscat, dar din pricina credinţei lui slabe, a început să se scufunde;*

- *La cum Domnul mă cheamă şi pe mine să calc pe apele şi furtunile patimilor, dar eu, deşi pornesc, mă scufund în ele din pricina credinţei mele slabe.*

Predică despre smerenia care vine înaintea măririi

... iar smerenia trece înaintea măririi (Pildele lui Solomon 15: 33).

Aici mărirea care se are în vedere este cea adevărată, iar nu cea falsă, ea este mărirea cea veşnică, iar nu cea care piere. Mărirea care este de la oameni este o mărire care piere, pe când mărirea care este de la Dumnezeu este veşnică.

Cei pe care îi slăvesc oameni de fapt sunt lipsiţi de slavă, pe când cei pe care îi proslăveşte Dumnezeu sunt cu adevărat slăviţi.

Domnul nostru le-a zis cărturarilor iudei: ***Cum puteţi voi să credeţi, când primiţi slavă unii de la alţii şi slava care vine de la unul Dumnezeu nu o căutaţi? (Ioan 5: 44). Vedeţi cum deosebeşte Domnul între slava de la oameni şi cea de la Dumnezeu?*** Iar despre Sine, El a zis: ***Slavă de la oameni nu primesc (Ioan 5: 41).*** Căci cel care primeşte slavă de la oameni călătoreşte pe calea trufiei, pe când cel care primeşte slavă de la Dumnezeu merge pe calea smereniei.

Sfinţii lui Dumnezeu erau cei mai smeriţi robi ai lui Dumnezeu. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu era împodobită cu cea mai adâncă smerenie. Căci a căutat spre smerenia roabei Sale (Luca l: 48). Dar cel mai smerit dintre cei smeriţi a fost Domnul însuşi, începătorul acestei întreceri întru smerenie, în timpul vieţii Lui pământeşti, smerenia a trecut întotdeauna înaintea măririi.

Fraţilor, aşa trebuie să fie şi în vieţile noastre dacă dorim cu adevărat adevărata mărire. Căci dacă smerenia nu va fi înaintea măririi, atunci mărirea niciodată nu va veni.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, învăţătorule al nostru şi Pildă supremă a vieţii noastre, Cela ce eşti singura noastră mărire şi Măritorul tuturor celor blânzi şi smeriţi, insuflă-ne nouă smerenia Ta cea tainică şi negrăită, căci noi pe Tine te lăudăm, Ţie ne închinăm şi Ţie îţi mulţumim în veci. Amin.

15 iunie

Pomenirea Sfântului proroc Amos

Amos s-a născut în satul Thecua de lângă Betleem. Fiind născut într-o familie de origine modestă, Amos a muncit la păzit turmele de porci ale unui om bogat din Ierusalim.

Dar Dumnezeu cel care nu caută la faţa omului ci la curăţia inimii lui, şi care i-a scos pe Moise şi pe David de la turmele de oi şi i-a ridicat căpetenii ale poporului, 1-a ales şi pe acest Amos ca să fie unul dintre prorocii Lui.

Amos 1-a certat pe regele Uzziah şi pe preoţii lui păgâni pentru idolatria lor şi a întors poporul de la închinarea la viţeii de aur din Bethel, învăţându-i să se închine mai degrabă la Dumnezeul cel Unul şi Viu.

Când căpetenia preoţilor păgâni, Amaziah,1-a prigonit pe Amos, Amos a prorocit că asirienii îl vor cuceri pe Israil, că îl vor ucide pe regele lor şi pe fiii lui Amaziah şi că soldaţii asirieni o vor necinsti pe soţia lui Amaziah înaintea ochilor lui din pricină că şi el a îmbrâncit poporul la adulter cu necuraţii idoli. Toate acestea aşa s-au şi întâmplat.

Fiul preotului idolesc 1-a lovit atât de tare pe Amos în frunte cu toiagul lui, încât prorocul a căzut la pământ. Abia viu, Amos a fost dus la Thecua, satul lui, unde şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Amos a trăit în veacul al optulea înainte de Hristos.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Vitus, Modestus şi Crescenţia

Sfântul Vitus s-a născut în Sicilia din părinţi renumiţi dar necredincioşi. Modestus a fost preceptorul lui, iar Crescenţia a fost guvernanta lui.

Sfântul Vitus a primit Sfântul Botez la o vârstă fragedă, iar la doisprezece ani el deja s-a retras în viaţa de mare asceză creştină. La el veneau îngeri care îl întăreau întru nevoinţele lui şi îl povăţuiau neîncetat şi Vitus însuşi radia de o frumuseţe îngerească.

Mâna judecătorului care 1-a bătut s-a uscat, dar Vitus i-a vindecat-o cu rugăciunea.

Tatăl lui a orbit când a văzut în cămara fiului lui doisprezece îngeri luminoşi „ai căror ochi erau ca stelele şi ale căror feţe erau ca ale fulgerului." Dar Vitus a vindecat ochii tatălui lui cu rugăciunea.

Când tatăl lui a voit să îl ucidă, un înger s-a pogorât la Vitus şi 1-a răpit, împreună cu Modestus şi cu Crescenţia, la Lucania, pe malul râului Silaris.

Aici Vitus a făcut multe minuni, vindecând cu rugăciunea mulţime de infirmi şi de nebuni.

La cererea împăratului Diocleţian, Vitus a călătorit la Roma, unde 1-a curăţit pe fiul lui Diocleţian de un duh necurat. Dar împăratul nu 1-a răsplătit pentru aceasta cu cele bune, ci dimpotrivă. El 1-a torturat cu sălbăticie pentru că Vitus nu a voit să se închine idolilor celor făcuţi de mâini omeneşti.

Dar Domnul 1-a izbăvit pe Vitus din chinurile aduse asupra lui de torţionari, luindu-1 cu mâna Lui nevăzută şi ducându-1 înapoi în Lucania, unde el, Modestus şi Crescenţia s-au odihnit câte şi trei în Domnul.

Sfintele moaşte ale Sfântului Vitus se află la Praga.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Dula

Sfântul Dula a dus o sfântă viaţă de nevoinţe într-o mânăstire egipteană.

Din invidie, unul din fraţii lui 1-a acuzat de furtul de cele sfinte: cum că ar fi luat pentru sine sfinte odoare bisericeşti. Atunci cuviosul Dula a fost dezbrăcat de rasa lui şi predat autorităţilor lumeşti pentru judecată.

Ducele a poruncit ca Dula să fie biciuit şi a voit să-i taie mâinile, după cum cerea legea în cazul celor care comiteau furt.

Dar în acel ceas fratele cel invidios care pârâse s-a pocăit şi a strigat că Dula este nevinovat.

După douăzeci de ani de exil şi umilinţe amarnice, Sfântul şi cuviosul Dula a fost reprimit în mânăstirea lui, iar după trei zile, a murit.

Trupul lui însă a dispărut într-un mod tainic.

Pomenirea Sfântului mucenic Lazăr, cneazul sârbilor

Lazăr a fost un membru al marii nobilimi sârbeşti care, după moartea ţarului Dusan, a condus ţările sârbeşti. După moartea ţarului Uroş, patriarhul Efrem 1-a uns pe Lazăr, ţar al sârbilor.

Lazăr a trimis o solie la Constantinopol, condusă de monahul Isaia, cu misiunea de a ruga cu lacrimi pe Patriarh să ridice anatema de peste poporul sârb. Lazăr s-a luptat în mai multe rânduri cu puterile turceşti.

La sfârşit, în ziua de 15 iunie a anului 1389, în sângeroasele lupte cu trupele sultanului Amurat de la Kosovo Poliie [Câmpia Mierlei], ţarul Lazăr a fost decapitat.

Trupul lui a fost dus şi îngropat la Ravaniţa, lângă Cupriia, în mânăstirea întemeiată de el; mai după aceea moaştele lui au fost mutate la noua Ravaniţa din Şrem, iar de acolo, în timpul celui de al doilea război mondial [în 1942], el a fost mutat la Belgrad şi aşezat în Biserica Catedrală a Sfântului Arhanghel Mihail, unde se odihneşte şi astăzi nestricat, dăruind mângâiere şi vindecări tuturor celor care vin la el cu credinţă şi cu rugăciune.

Notă:în timpul vieţii lui pământeşti, Sfântul Lazăr a reînnoit mânăstirile Hilandar [din Sfântul Munte Athos] şi Gorniiak. El a ctitorit mânăstirile Ravaniţa şi Lazariţa [în Kruşevaci] şi a fost binefăcătorul Mânăstirii Sfântul Panteleimon din Sfântul Munte Athos, precum şi al multor altor biserici şi mânăstiri. În 1989, cu ocazia a 600 de ani de la mucenicia sa, moaştele Sfântului Lazăr au fost din nou mutate la Mânăstirea Ranaviţa de lângă Cupriia. - n. ed. americane.

Pomenirea Sfântului Efrem, patriarhul sârbilor

Ca fiu de preot, Efrem a dorit după viaţa duhovnicească şi de nevoinţe călugăreşti, încă din copilăria lui.

El a scăpat la Sfântul Munte Athos, când a văzut că părinţii lui vor să-1 însoare. El mai după aceea s-a reîntors în Serbia şi a dus o viaţă de mari nevoinţe în defileul Ibar şi în Mânăstirea Deceani [din Kosovo].

Când au izbucnit luptele interne şi războiul pentru putere, care din păcate a cuprins şi ierarhia bisericii, în 1375 Sinodul 1-a ales pe Efrem ca patriarh în locul lui Sava, care murise.

Când i s-a vestit alegerea lui, Efrem a plâns cu amar, văzând că nu este nici un chip să refuze. El 1-a uns ţar pe cneazul Lazăr în 1382, apoi a lăsat tronul mitropolitan şi s-a întors la pustia lui, punându-1 în locul lui pe Spiridon. După moartea lui Spiridon din 1388, Ţarul Lazăr 1-a rugat iar pe Efrem să vină şi să ia scaunul mitropolitan.

Efrem a păstorit Biserica lui Hristos în vremurile cumplite care au urmat teribilei înfrângeri de la Câmpia Mierlei [Kosovo], până în anul 1400, când a trecut la Domnul pe care atât de mult L-a iubit, în anul al optzeci şi optulea al vieţii lui.

Sfintele lui moaşte se odihnesc în Mânăstirea din Peci [Kosovo].

Pomenirea fericitului Augustin, episcopul Hipponei

Augustin a lepădat păgânismul şi s-a făcut creştin, datorită multelor rugăminţi, sfaturi, lacrimi şi rugăciuni ale sfintei lui maici, Monica.

El a fost un mare dascăl al Bisericii şi un scriitor bisericesc de mare anvergură, dar care a căzut şi în unele extreme doctrinare pe care Biserica le respinge. Dar el L-a slăvit şi L-a iubit din inimă pe Hristos, în tot timpul celor treizeci şi cinci de ani ai vieţii lui de Episcop al Hipponei, întru care a şi trecut la cele veşnice.

Fericitul Augustin a murit în vârstă fiind de şaptezeci şi şase de ani.

Cântare de laudă la Sfântul Vitus

Prea minunatul Vitus,
de mierea cerească plin,
Pe Hristos mărturiseşte
înaintea păgânescului popor.

El de idolii morţi râde
Şi de întunecaţii lor vrăjitori.

El pe Hristos prea slăveşte, pe puterea lui Dumnezeu;
El adevărul propovăduieşte
către al său pământesc tată
Şi către judecător -
Dar amândoi împotriva lui luptă
Şi chinuri pregătesc tânărului Vitus.

Dumnezeu însă apără pe ai Săi mucenici
Şi prea slăveşte pe cei care îl prea slăvesc.

De trebuinţă a fost ca Vitus
Pe Hristos să mărturisească
înaintea împăratului,
Şi chinuri să ia înaintea poporului,
La Roma,
Ca numele lui să fie prea slăvit.

Pe tânărul Vitus îngerii îl întăreau,
Pe el îngerii îl povăţuiau.

Sfinţii îngeri al lui suflet
La ceruri l-au dus,
La Ceruri l-au înălţat,
Şi înaintea Feţei Domnului l-au aşezat.

Cugetare

Nu este uşor să omori întru sine-ţi duhul slavei deşarte şi al închipuirii. Doar marii îndrumători duhovniceşti au izbutit aceasta şi întotdeauna, doar cu ajutorul harului lui Dumnezeu, al privegherii de toată vremea, al trezviei şi al discernământului.

Avva Nisteroes umbla odată pe cale cu unul din fraţii lui. Ei deodată au văzut în drumul lor un şarpe.

Fratele îndată s-a ferit, iar marele Nisteroes a făcut şi el îndată la fel. „Au şi ţie ţi-e frică, Părinte?" 1-a întrebat monahul pe Avva Nisteroes.

Iar Bătrânul a zis: „Nu, fiule, mie nu mi-e frică, dar a trebuit musai să te urmez, altfel nu aş fi scăpat de duhul slavei deşarte."

Adică, a vrut să zică părintele: „Dacă nu m-aş fi ferit şi eu, atunci tu te-ai fi uimit de curajul meu şi eu nu aş mai fi scăpat de ispitirile dracului mândriei."

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecările minunate ale celor mulţi care se atingeau de Mântuitorul (Matei 14: 36):

- *La cum toţi bolnavii care se atingeau de poala hainei Lui se vindecau şi se făceau întregi;*
- *La cum şi sufletul meu se poate vindeca, de mă voi împărtăşi cu Sfânt Trupul şi Preacurat Sângele Lui, care sunt haina trupească a Dumnezeirii Lui.*

Predică despre sărac şi Ziditorul lui

Cel ce îşi bate joc de sărac defaimă pe Ziditorul lui (Pildele lui Solomon 17:5).

Dacă eşti bogat, oare în ce eşti bogat, dacă nu în proprietăţi pe care le deţii de la Dumnezeu? Cele pe care tu le ai, ale cui sunt, dacă nu ale lui Dumnezeu? De aceea, dacă te mândreşti cu bogăţiile tale, tu te mândreşti cu bogăţiile altuia; tu te mândreşti cu cele pe care Dumnezeu ţi le-a împrumutat. ***Atunci de ce iţi baţi tu joc de sărac, care are mai puţine bogăţii încredinţate lui de Cel Bogat? De ce îţi baţi joc de el, care a împrumutat mai puţine de la Dumnezeu decât tine?*** Căci dacă a împrumutat mai puţine, înseamnă că îi şi datorează mai puţin; iar tu, care ai împrumutat mai mult, mult mai multe Îi datorezi.

Nu numai că nu ai voie să-ţi baţi joc de sărac, dar trebuie chiar să-l şi admiri! Căci iată el se bate pe câmpul de bătălie al acestei lumi cu mult mai puţine mijloace decât tine! Căci voi amândoi războinici sunteţi, numai că tu eşti pe deplin înarmat, pe când el luptă gol şi flămând. Iar dacă se va întâmpla ca amândoi să cădeţi biruiţi pe câmpul de bătaie, el va fi judecat mai blând decât tine. Dar dacă totuşi amândoi biruiţi, biruinţa lui va fi mai mare decât a ta şi mai strălucitoare.

Cel care îşi bate joc de cel gol şi flămând, îşi bate joc de Ziditorul lui. Cei care îi batjocoresc pe săraci batjocoresc pe Dumnezeu. Dacă vei şti că Făcătorul săracului este şi Făcătorul tău, unul şi acelaşi, atunci nu-ţi vei mai bate joc de el. Şi dacă vei cunoaşte că săracul luptă în acelaşi regiment cu tine, atunci îl vei acoperi, îl vei hrăni şi îl vei aduce mai aproape de tine.

O, Stăpâne Atotputernice Doamne, fără hotar este înţelepciunea Ta şi purtarea Ta de grijă pentru zidire. Luminează-ne pe noi cu Duhul Tău Cel Sfânt, ca să ne minunăm de rânduielile Tale şi să privim întru Tine toate făpturile Tale, cu respect şi cu dragoste. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

16 iunie

Pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Tihon, făcătorul de minuni, episcopul Amatundei, cetate a insulei Cipru

Sfântul părintele nostru Tihon cu adevărat mare făcător de minuni a fost. După moartea fericitului Mnemonius, fiind Tihon curat cu viaţa şi însufleţit de mare râvnă pentru Ortodoxie, el a fost ales de către obşte cu un suflet şi cu o gură spre a le fi lor arhipăstor, lucru care s-a şi întâmplat, căci Tihon a fost sfinţit episcop şi ridicat în scaunul Amatundei de către marele Epifanie.

În insula Cipru se aflau pe atunci mulţime de păgâni. Cu apostolicească râvnă Sfântul Tihon a pornit a face credincioşi din cei necredincioşi, lucrare întru care a izbutit în chip minunat şi răsunător.

După nevoinţe îndelungi în via Domnului, cam pe la anul 425, Sfântul Tihon s-a strămutat la cereştile locaşuri.

El se numeşte făcător de minuni pentru multe şi mari minuni ce a lucrat, atât în timpul vieţii, cât şi după moartea lui.

Tatăl lui Tihon era brutar. Iar când tatăl îl lăsa pe fiu singur în brutărie, acesta împărţea mulţime de pâini săracilor fără să ia bani, ca milostenie. Tatăl a prins de veste şi şi-a certat amarnic fiul.

Dar Tihon i-a răspuns că pe Dumnezeu a împrumutat dând pâinea săracilor. De aceea, rugându-se Tihon lui Dumnezeu, a aflat tatăl hambarele acasă atât de pline de grâu, încât nu a putut deschide uşile hambarelor ca să intre înlăuntru.

Altă dată el a semănat butuc de viţă uscată, iar via a înflorit şi a dat rod minunat şi dulce.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Tigrius şi Eutropie

Tigrius şi Eutropius au fost clerici ai marelui Sfânt Ioan Gură de Aur, de el aleşi spre hirotonie şi hirotoniţi, şi devotaţi marelui Sfânt trup şi suflet.

Când răii 1-au surghiunit pe Gură de Aur din Cetatea Constantinopolului, scoţându-1 în chip nelegiuit din scaunul lui, în biserica catedrală a izbucnit un

incendiu devastator care şi-a întins limbile şi a ars cu desăvârşire tocmai casele nelegiuiţilor care îl surghiuniseră pre acest luminător şi dascăl al Bisericii.

De aceea nelegiuiţii au zis că apropiaţii Sfântului Ioan Gură de Aur au dat foc bisericii şi mai ales palatelor lor. Ei nu au văzut, precum a văzut întreg poporul Constantinopolului, că aici se află degetul lui Dumnezeu. Ei i-au luat pe cei mai apropiaţi clerici ai Sfântului, pe diaconul Tigris şi pe tânărul citeţ Eutropius şi i-au ucis prin torturi sălbatice. Acestea au fost conduse de Optatus, guvernatorul oraşului, un grec nebotezat, care şi-a pus toată drăcească lui răutate în a-i urmări până la moarte pe apropiaţii lui Gură de Aur, atletul lui Hristos.

Tigrius toată viaţa lui tânără fusese sclavul unui om bogat. El toată viaţa a muncit şi strâns ban cu ban ca să ajungă să-şi poată cumpăra libertatea. Cumpărându-şi-o, el a venit la Sfântul Ioan Gură de Aur, care văzând râvna, dragostea, credinţa şi puterea sufletului lui, 1-a hirotonit întru diacon. Ca diacon, Tigrius a strălucit în Biserică ca o rază luminoasă.

Optatus 1-a supus pe „bărbatul acesta blând, smerit, milostiv şi primitor de săraci" la cele mai bestiale torturi, după care 1-a aruncat într-o temniţă din Mesopotamia, unde Tigris a şi murit.

Eutropie era de abia un adolescent, feciorelnic, curat şi fără prihană. Şi el a fost bătut bestial cu vine de bou şi cu vergele de oţel, iar la urmă spânzurat. Când creştinii i-au luat trupul spre a-1 îngropa cu cinste, ei au auzit din văzduh nevăzute cântări îngereşti.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Tigrius şi Eutropius

Măreţul Hrisostom vultur dumnezeiesc este,
Ce se-avântă spre înălţimi.

Lângă el pururea stau Tigrius şi Eutropius,
Puternici şi credincioşi,
Doi vulturi mai mici,
Fără de răutate şi blânzi.

Dar răutatea neputincioasă întotdeauna
Cu josnicia se-njugă.
Diavolul iute îi uneşte
pe cei neputincioşi cu cei răi.

Răutatea drăcească astfel s-a oştit
Şi-asupra nevinovaţilor a vărsat oceane
De batjocură şi calomnie murdară.

Oamenii Bisericii învinuiţi au fost
Că biserica au ars,
Ei la chinuri au fost daţi,
Dumnezeieştii mucenici.

Dar suferinţa întotdeauna a eroilor este,
Şi ea pururi de sus priveşte
Pe cei neputincioşi şi răi.

Tigris diaconul şi citeţul Entropie
Cu al lor sânge Adevărul
Îl au pecetluit.
Dumnezeieştii viteji muceniciţi au fost
Acuzaţi de crimă,
Ei, Sfinţii lui Dumnezeu!

În tării pe urmele
măreţului Vultur,
Vulturii mai mici s-au într-aripat,
Şi odihnă aflat-au în mult doritul Rai.

Pe urmele lor zadarnic latră
Răutatea dintr-al ei noroi;
Ea din mlaştină naşte,
Şi în mlaştină piere.

Cugetare

Enumerând minunile credinţei creştine, nu trebuie să uităm niciodată nenumăratele şi marile minuni ale schimbării inimii şi dispoziţiei sufletului care se întâmplă la cei care îmbrăţişează cu credinţă şi cu dragoste Ortodoxia.

- ⇒ *O, cât de mulţi sunt criminalii periculoşi care prin Ea şi-au transformat sufletul cu totul!*
- ⇒ *O, câţi tâlhari sângeroşi nu s-au prefăcut prin Ea în mieluşei nevinovaţi ce pururea şi-au plâns păcatele după aceea!*

⇒ *O, câţi desfrânaţi nu şi-au dobândit întreaga curăţie prin lacrimile pocăinţei celei dintru Credinţă!*
⇒ *O, câţi prigonitori nu s-au prefăcut în propovăduitori înflăcăraţi ai credinţei, chiar până la sânge!*
⇒ *O, câţi egoişti, zgârciţi şi avari nu au învăţat milostenia de la Sfânta credinţă!*
⇒ *O, câţi fricoşi nu s-au transformat în viteji de temut pe calea jertfirii de sine!*

Iată ce scrie Mitropolitul sfânt Filaret al Moscovei despre cneazul rus Vladimir: „Iubitor de desfrânări cum nu a mai fost nimeni altul, păgânul Vladimir, luminându-se cu Sfântul Botez, s-a făcut pildă de vieţuire creştinească pentru toţi; căci el şi-a slobozit toate ţiitoarele şi concubinele păstrând-o doar pe soţia lui legiuită, dreptcredincioasa Anna. Păgânul însetat de vărsare de sânge omenesc şi grabnic la răzbunarea cea fratricidă s-a făcut după primirea Sfântului Botez cel mai milostiv prieten al necăjiţilor şi oropsiţilor. Săracii pururea aveau intrare la el, iar el le împărţea fără socoteală bani şi mâncare."
Mai mult decât atât, Vladimir cel botezat zicea: „Dar bolnavii? Ei nu vor putea nicicând veni la mine!" şi de aceea poruncea ca pe uliţe să umble pururea căruţe pline cu hrană de carne, peşte, pâine, kvas şi miere de albini.

Da, iată cu adevărat împlinirea cuvântului Scripturii: *Fericiţi cei milostivi* (Matei 5: 7), care s-a înfipt adânc ca un cuţit în inima aleasă a acestui fost păgân şi străpungând-o, a înviat-o pe ea şi s-a făcut lege vieţii lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a fiicei femeii cananeence (Matei 15:22):

- *La cum femeia cananeeancă stăruia cu lacrimi şi se ruga Domnului să-i mântuiască pe fiica ei cea rău chinuită de un demon;*
- *La cum Domnul a lăudat credinţa femeii şi i-a vindecat-o pe fiica ei;*
- *La cum Domnul poate să îl curăţească de demon şi pe al meu suflet carele s-a înstrăinat de El, numai de îl voi ruga şi eu pe Domnul cu credinţă, cu stăruinţă şi cu lacrimi.*

Predică despre cum de limbă atârnă şi moartea şi viaţa

În puterea limbii este viaţa şi moartea (Pildele lui Solomon 18: 21).

Oare nu ne-a arătat însuşi Domnul aceasta atunci când a zis că oamenii vor da socoteală înaintea lui Dumnezeu, la înfricoşata Lui Judecată, de tot cuvântul cel deşert pe care 1-a rostit sau chiar gândit în viaţă? Oare nu a zis El limpede: ***Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept şi din cuvintele tale vei fi osândit (Matei 12: 37)***?

Cel care va fi găsit drept se va mântui. Cel care va fi osândit va pieri veşnic. Prin urmare, vedem noi oare cum viaţa sau moartea noastră veşnică atârnă de propria noastră limbă? Sfântul apostol Iacov zice: ***Dacă nu greşeşte cineva în cuvânt acela este bărbat desăvârşit, în stare să înfrâneze şi tot trupul (Iacov 2: 3).***

Taina cea nepătrunsă a cuvintelor pe care le rosteşte omul mare este cu adevărat, iar influenţa lor scapă oricărei măsurători sau estimări. Astăzi prin intermediul tehnicii cuvintele oamenilor străbat pe loc pământul, de la un capăt la celălalt al lui. Cuvântul pe care limba îl rosteşte în America, îl aude urechea în Europa. Oare nu este acesta un fel de chip al lui Dumnezeu Cel care aude toate?

O fraţilor, noi nimic nu putem rosti în şoaptă pe pământ care să nu se audă răsunător în ceruri! Căci fiecare cuvânt al nostru se aude în plenul soboarelor celor îngereşti din ceruri! Iadul însuşi aude fiecare cuvinţel rău al nostru şi îl înscrie spre acuză a vieţii noastre în veac.

Cu adevărat, prea înţelept grăieşte înţeleptul Solomon când ne zice mereu: *în puterea limbii este viaţa şi moartea.*

O, Stăpâne Doamne Mântuitorul nostru, cela ce eşti Cuvântul cel Veşnic al Tatălui Celui fără de ani, păzeşte limba noastră ca să nu grăim cu ea spre a noastră pieire. Ajută-ne nouă ca să grăim cu ea pururea numai după a Ta sfântă voie şi numai cele ce sunt spre mântuirea noastră cea din veci, căci noi Ţie Unuia ne închinăm şi pe Tine Unul te slăvim în veac. Amin.

17 iunie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Manuel, Sabel şi Ismael

Manuel, Sabel şi Ismael au fost trei fraţi persani, născuţi din tată păgân şi din mamă creştină. Ei au fost crescuţi de mama lor şi botezaţi intru credinţa creştină.

Creştini fiind, ei erau şi ofiţeri de rang înalt la curtea regelui Alamundar. Ei au fost trimişi la împăratul Iulian, apostatul spre a negocia şi consfinţi tratat de pace între imperiile persan şi greco-roman.

Apostatul însă în acea vreme făcea pregătiri pentru un necurat festival păgânesc la Calcedon. În cadrul lui împăratul însuşi, împreună cu nobilii săi, aduceau necuratele jertfe idolilor. Emisarii persani însă au lipsit de la această „festivitate". Dar împăratul i-a somat să se prezinte imediat şi să aducă jertfe necuraţilor zei.

Ei au declarat că sunt cetăţeni străini, supuşi ai regelui Persiei şi aflaţi la Calcedon în misiune diplomatică în scopul obţinerii păcii între cele două ţări, iar nu în scopul aducerii de jertfe idoleşti; de asemenea, că ei sunt creştini şi că socotesc închinarea şi aducere de jertfe la obiecte ca fiind nedemne de fiinţa umană, împăratul schimonosit de ură a poruncit atunci ca cei trei emisari ai păcii să fie aruncţi în temniţă.

În următoarea zi ei au fost scoşi afară şi siliţi să intre în dispută cu împăratul pe teme de credinţă, în aceste dispute, cei trei fraţi sfinţi au fost de neclintit. Ei atunci au fost despuiaţi de haine şi legaţi goi de trunchiuri de copac. Ei au fost bătuţi, zgâriaţi cu unghii de fier, torturaţi cu bestialitate. În timp ce erau schingiuiţi ei se rugau lui Dumnezeu mulţumind pentru chinurile lor: „Iisuse prea dulce, scumpe ne sunt nouă aceste chinuri, pentru dragostea numelui Tău!" Înaintea lor s-a pogorât un înger al Domnului, care i-a întărit şi a luat de la ei durerea.

În pofida tuturor legilor internaţionale şi obiceiurilor care erau în vigoare şi respectate de către toţi, păgâni sau creştini, blestematul Apostat a pronunţat sentinţă de moarte asupra celor trei fraţi emisari, spre a fi executată prin tăierea capului.

Când aceştia au fost decapitaţi s-a întâmplat un cumplit cutremur de pământ. Pământul s-a deschis şi a înghiţit trupurile mucenicilor, ca să nu poată fi arse, aşa cum poruncise necuratul împărat. Pământul mai după aceea a scos, din sânurile sale, trupurile mucenicilor, pe care creştinii le-au luat şi le-au îngropat cu cinste.

La moaştele lor s-au lucrat mulţime de minuni mari, pe care văzându-le, mulţi păgâni se întorceau la Hristos.

Când regele persan a auzit cum a fost tratată de către Iulian ambasada de el trimisă, cum membrii ei au fost schingiuiţi bestial şi daţi morţii, el s-a ridicat cu arme puternice împotriva lui. Iulian însă a pornit împotriva persanilor convins fiindcă îi va învinge. El însă a suferit o înfrângere zdrobitoare, cea mai de pe urmă a lui, căci acesta a fost războiul întru care până şi el a pierit cu sunet, spre bucuria şi râsul întregii lumi.

Pomenirea Sfântului cuvios Pior

Pior a fost un sihastru din Pustia nitrică. Înflăcărat cu focul dragostei dumnezeieşti, Pior a lepădat de foarte tânăr lumea şi s-a retras în pustia egipteană, unde s-a dăruit pe sine cu totul celor mai mari nevoinţe.

Se povesteşte despre el că niciodată nu a şezut la masă ca să mănânce, ci pururea doar stând în picioare sau lucrând. Când 1-au întrebat de ce face aşa, Sfântul Pior a zis: „Pentru că nu voiesc să-mi fie mie mâncarea o lucrare anume, ci una ne-însemnată."

Când a fost chemat la un judeţ spre judecarea unui frate ce făcuse un păcat, Pior a sosit purtând pe umăr un sac mare cu nisip atârnat în spate şi un săculeţ mic cu nisip atârnat în faţă. Întrebat ce însemnează acestea, el a zis: „Sacul cel mare cu nisip pe care îl duc la spate sunt păcatele mele cele grele şi multe pe care nu le văd, iar săculeţul mic ce-l port în faţă este păcatul fratelui meu ce îl am a judeca." Atunci toţi fraţii s-au ruşinat şi au strigat: „Iată calea mântuirii!"

Pior a trăit până la vârsta de una sută ani şi s-a odihnit în Domnul cu pace, în veacul al patrulea.

Cântare de laudă la Sfinţii mucenici Manuel, Sabel şi Ismael

Cei din creştină maică născuţi şi dintr-un păgân tată,
Cei ce de un sânge au fost şi minunaţi făcători de pace,
Manuel, Sabel şi Ismael cel tânăr
Murit-au plăcerilor deşertăciunilor lumeşti
Pentru a lui Hristos dragoste.

Ei de bună voie au pornit pacea să câştige,

Pe greci şi persani întru legătura păcii să-i aducă.

Dar sluga diavolului, Iulian cel blestemat,
Cu nobilii fraţi început-a
Pentru credinţa lor să se certe.

El fraţilor celor întru Hristos botezaţi
Cu obrăznicie le-a poruncit idolilor să jertfească.

Fiarei încoronate fraţii atunci i-au zis:
„Misiunea noastră la tine,
O, împărate al grecilor, nu este
A noastră credinţă să o lepădăm,
Ci mai degrabă pacea să negociem
între ale noastre Imperii.
Cât despre a noastră credinţă,
Noi credem întru Fiul lui Dumnezeu.
Căci cele mai rele se cuvine
Lepădate a fi
Pentru cele mai bune,
Şi vădit este că doar un nebun
Cele bune cu cele rele
Este în stare să schimbe."

Nebunul împărat, locaş necurat iadului,
în chinuri sălbatice i-a ucis
Pe nobilii trimişi.

Dar Domnul cel Atotvăzătorul, care cunoaşte
Al fiecăruia preţ,
Cu mânie a cătat către nelegiuitul
Purtător de coroană.

Răul Iulian, înaintea Domnului slab,
De moarte de ruşine-a pierit spre râsul
Şi bucuria tuturor.

Poporul a râs aminte aducându-şi
De semeaţa lui mândrie,
Iar în a lui pedeapsă a văzut

Ce slabă-i nedreptatea.

Cugetare

Duşmanii lui Hristos întotdeauna au obţinut tocmai opusul a ceea ce au urmărit când au pornit la luptă contra Lui. Căci în loc să facă să sece apele bogate şi repezi curgătoare ale creştinismului, ei mai curând i-au adâncit albia şi 1-au făcut mai năvalnic. În loc să ucidă şi să usuce pentru totdeauna creştinismul, ei dimpotrivă, au făcut ca el să inunde, aşa zicând, întreaga lume.

Acolo unde a curs sângele unui mucenic, a răsărit o întreagă oştire de noi mucenici creştini. Acolo unde s-au comis cele strigătoare la cer şi de ruşine, a înmugurit şi a crescut repede slava; acolo unde se zicea că s-a terminat cu creştinismul pe vecie, acolo au rodit cele mai îmbelşugate recolte duhovniceşti.

În pofida tuturor legilor şi cutumelor internaţionale în vigoare Iulian, apostatul, din pricina demenţei lui idolatre şi fanatismului, i-a ucis pe emisarii persani care veneau cu negocieri de pace: pe Manuel, Sabel şi Ismael. Şi ce a izbândit Iulian cu aceasta? El a izbutit doar să multiplice încă şi mai mult numărul creştinilor, al mucenicilor şi să grăbească orbeşte spre propriul lui oribil sfârşit şi de asemenea al păgânismului.

Indirect şi în pofida dorinţei şi voinţei lui, Apostatul a contribuit la propovăduirea şi adâncirea credinţei creştine, nu doar prin nelegiuitele lui prigoane ci şi prin afirmaţiile lui nesocotite, căci el a zis: „Hristos în viaţa Lui nu a făcut nimic glorios, afară numai dacă socotim fapte glorioase acelea că a vindecat slăbănogii, orbii şi demonizaţii!"

O nebunule Iuliane! Grăieşti nebuneşte, ca şi cum vindecarea fie şi a unui singur orb doar cu cuvântul nu ar fi o faptă de vitejie mult mai glorioasă decât subjugarea a zeci de imperii! Dar cu adevărat mare lucru este că până şi apostatul Iulian, cel mai mare vânzător de Hristos din istoria omenirii de după Iuda, a recunoscut puterea de minuni făcătoare a lui Hristos.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata Schimbare la faţă a Stăpânului Iisus (Matei 17: 1-2):

- *La cum faţa Domnului a strălucit atunci ca soarele;*
- *La cum până şi eu, care sunt întunecat de păcat, pot să strălucesc cu frumuseţea cea dintâi şi fără de păcat, prin puterea şi harul lui Hristos.*

Predică despre pedeapsa celor care depun mărturie mincinoasă

Martorul mincinos nu rămâne nepedepsit şi cel care spune lucruri neadevărate se va prăbuşi (Pildele lui Solomon 19: 9).

Dumnezeu şi oştirile celor fără de trup puteri văd toate care se petrec în lume. Prin urmare cum ar putea omul să ascundă adevărul de la faţa atâtor şi atâtor dumnezeieşti martori oculari ai lui? Căci nu numai că oştirile cereşti văd adevărul, dar ele şi râvnesc cu râvnă de foc după adevăr. Prin urmare, cum ar putea omul cel muritor să meargă în răspărul adevărului, adică, în pofida atâtor miriade de oştiri de zeloţi ai lui?!

Cu adevărat, întunecată este mintea omului celui ce cugetă că va putea ascunde adevărul şi proclama minciuna în locul lui. Când milioanele de îngeri străvăzători cunosc adevărul, oare va mai putea omul să îl ascundă? Oare se va mai putea ridica cineva împotriva adevărului şi să rămână nepedepsit?

O fraţilor, nimic nu este mai mincinos decât minciuna! Nimic mai pieritor! Nimic mai plin de prostia aroganţei! Nimic mai bolnav!

Dumnezeu şi oştirile cele cereşti văd ce se petrece în inima omului. Mai cu seamă vede acestea îngerul lui păzitor. Şi acest înger păzitor nu tolerează ca omul să scoată din sine şi să se înconjoare de cele care îi sunt străine lui. Pentru aceasta dacă omul persistă în minciuna lui, îngerul lui îl părăseşte pe om şi îl lasă cu totul pe mâna duhurilor necurate care atunci se sălăşluiesc cu desăvârşire în el.

Atunci este vai acelui om! Căci la ce îi va folosi dacă va depune mărturie mincinoasă înaintea întregii lumi, dacă îngerul lui păzitor îl va vădi pe el de minciună înaintea lui Dumnezeu şi a tuturor puterilor cereşti? Cu adevărat, mai bine i-ar fi fost acelui om să nu se fi născut. Căci acela care minte, Duhului lui Dumnezeu Îi minte, iar Duhul lui Dumnezeu atunci îl lasă pe mincinos să piară în focul cel mai din afară şi în moartea pe care singur şi-o a pregătit.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Doamne al Adevărului, viază-ne pe noi cu puterea Duhului Tău celui Sfânt, ca niciodată să cutezăm a mărturisi mincinos. Fă-ne nouă dulce al Tău sfânt adevăr şi scoate de pe limba noastră cuvintele cele mincinoase, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

18 iunie

Pomenirea Sfântului mucenic Leontie

Leontie a fost comandant roman din timpul împăratului Vespasian, care era instalat cu trupele sale în oraşul Tripoli din Fenicia. El se născuse în Grecia şi ≪era foarte mare la stat, puternic, neînfricat şi de temut în războaie.≫

Dar cezarul Hadrian, cumplit prigonitor al creştinilor, a trimis un detaşament militar care să îl aresteze pe Leontie, care era creştin. Ipatie, conducătorul acestui detaşament, s-a îmbolnăvit pe drum de o febră gravă, pricină pentru care echipa a trebuit să-şi încetinească mersul.

Într-o noapte s-a pogorât din cer la Ipatie un înger al Domnului şi i-a zis: ≪Dacă vrei să te faci bine, atunci strigă de trei ori cu glas mare, ridicându-ţi privirea spre cer: 'Dumnezeule al lui Leontie, ajută-mi mie!'≫

Ipatie a descoperit oştenilor lui vedenia şi toţi într-un singur glas au strigat la cer precum îi arătase îngerul comandantului lor. Atunci pe loc Ipatie s-a însănătoşit.

Minunea i-a lăsat pe toţi uimiţi, dar mai cu seamă pe un anume Teodul. Ipatie şi Teodul atunci au luat-o înaintea celorlalţi spre a-1 găsi ei primii pe comandantul Leontie.

Găsindu-1, acesta i-a primit cu ospitalitate şi le-a slujit lor, odihnindu-i după greutatea călătoriei. Când le-a grăit lor despre credinţa lui în Hristos, inimile lui Ipatie şi Teodul au ars în piepturile lor de dragoste pentru Dumnezeu şi un nor i-a umbrit din care s-a pogorât asupra lui Ipatie şi Teodul o rouă minunată. Acesta a fost Duhul Sfânt al lui Dumnezeu care a botezat sufletele lor întoarse la Domnul, şi tot atunci Leontie a grăit către ei astfel: "Întru Numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh."

Răul Hadrian, aflând că Ipatie şi Teodul s-au făcut creştini în loc să-i prigonească pe ei, a poruncit să fie bătuţi fără milă cu bice, iar apoi decapitaţi cu securea. Aşa au luat cununa martiriului aceşti doi fii duhovniceşti ai lui Leontie.

Apoi Hadrian a poruncit ca Leontie, care a rămas neclintit în credinţa lui, să fie torturat bestial. Cu trupul transformat cu totul într-o rană de sânge, Leontie se ruga stăruitor lui Dumnezeu, rugându-L să nu-1 părăsească.

În mijlocul celor mai mari chinuri ale lui, înainte i-a apărut un înger al Domnului, care 1-a întărit şi 1-a mângâiat.

La urmă torţionarii au izbit trupul lui Leontie la pământ şi 1-au bătut până când mucenicul şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Martiriul Sfântului Leontie a fost văzut de un anume Notarius, care a scris tot ce a văzut şi auzit ca martor ocular pe tăbliţe pe care le-a aşezat în mormântul mucenicului.

Sfântul Leontie a luat mucenicia cu cinste la anul 73 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Leontie, înaintevăzătorul

Leontie era de neam grec, din Peloponez. El a dus timp de şaizeci de ani o viaţă de nevoinţe aspre în Mânăstirea Dionisiu şi s-a odihnit intru Domnul la anul 1605, în vârstă fiind de optzeci şi cinci de ani.

Despre acest sfânt s-a zis că doar o dată a intrat în Sfânta Mânăstire Dionisiu şi doar o dată a ieşit din ea, în cei şaizeci de ani întru care s-a nevoit acolo. Adică, el a intrat în ea când a ajuns prima oară acolo ca să se facă monah şi a ieşit din ea doar când a fost dus la groapă.

Sfântul Leontie acesta avea harul străvederii şi prorociei, iar după moarte din trupul lui a izvorât mir înmiresmat.

Cântare de laudă la Sfântul Leontie, mucenicul

Leontie are inimă de leu,
Vitejie de leu, precum şi numele-i arată.

El de Hristos Domnul nu se ruşinează,
Ci pe El Îl mărturiseşte cu vitejie de leu,
înaintea tuturor:
Hristos Domnul Dumnezeu este.
Şi Mântuitorul lumii.

Leontie ca pe nimic socoteşte
A lui putere, stăpânire şi tinereţe -
Pe acestea el pe cruce le ţintuieşte,

Pentru dragostea Domnului celui Răstignit
Şi din moarte cu slavă înviat.

Leontie de Domnul nu se leapădă,
Iar linguşirile le scuipă, împreună
Cu lumeasca bogăţie şi slavă.

Biciuit, schingiuit, răstignit,
El de Domnul nicicând se leapădă,
Ci cu cât se sălbăticeşte tortura,
Cu atât mai sus se înalţă flacăra
Credinţei lui.

Romanul imperiu şi ale iadului puteri toate
împotriva lui Leontie s-au întors.
El însă ştie că nu este singur,
Că la dreapta lui se află Hristos.

Domnul stâlp de piatră este
Între buruienile otrăvicioase,
El stâlp de foc este
Între-ale satanei slugi.

Leontie cu-a lui neclintită credinţă
Uimeşte popoare;
Căci el la viaţă nu a căutat,
Şi de aceea a dobândit-o în veşnicie.

Cugetare

Aşa cum omul de ştiinţă analizează cu minuţioasă atenţie fenomenele din natură, aşa şi noi creştinii ar trebui să analizăm cu şi mai mare atenţie fenomenele şi lucrările harului lui Dumnezeu.

Iată ce mărturiseşte unul din părinţii cei mari, adică Sfântul Ioan din Kronştadt, despre fapta Sfintei Împărtăşiri: „Rămân uimit înaintea măreţiei şi puterii de viaţă făcătoare a împărtăşirii cu Sfintele Taine.

O femeie vârstnică, care scuipă sânge şi era atât de epuizată încât nu mai putea nici să mănânce, a început să se însănătoşească din ziua în care am împărtăşit-o cu Sfintele Taine.

O tânără care se afla deja în gura morţii a început să se însănătoşească, să mănânce, să bea şi să schimbe câteva cuvinte cu cei ai casei, începând din ceasul în care a primit Sfânta Împărtăşanie ; de unde nu până atunci zăcea chinuită de spasme în cea mai totală inconştienţă, nemaiputând nici să mănânce, nici să bea de mai multe zile."

O, dacă ar face fiecare preot aşa precum părintele Ioan din Kronştadt, însemnându-şi cu atenţia unui om de ştiinţă şi cu dragostea unui om de rugăciune toate tainicele fapte ale Duhului Sfânt pe care El le lucrează vădit şi cu putere prin Sfânta Împărtăşire a credincioşilor!

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a tânărului lunatic pe care îl chinuia diavolul aruncându-1 în foc şi adesea în apă (Matei 17: 15):

- *La cum Domnul a certat diavolul şi tânărul s-a făcut întreg;*
- *La cum diavolul adesea şi pe mine mă aruncă în focul patimilor şi adesea în apa cugetărilor celor trupeşti;*
- *La cum Domnul şi pe mine poate să mă mântuiască din acestea, numai de mă voi ruga Lui cu lacrimi.*

Predică despre îndatorarea lui Dumnezeu

Cel care are milă de sărman împrumută Domnului şi El îi va răsplăti fapta lui cea bună (Pildele lui Solomon 19: 17).

Amândoi şi săracul care cerşeşte şi bogatul care miluieşte, îl fac pe Dumnezeu datornicul lor, dar numai cu condiţia ca săracul să cerşească întru Numele Domnului şi cu smerenie, iar bogatul să dea în Numele Domnului şi cu milostivire.

Oricine primeşte trebuie să cunoască că ceea ce primeşte aparţine Domnului şi oricine dăruieşte trebuie să cunoască că dăruieşte ceea ce este al Domnului. Numai o astfel de dăruire are preţ şi numai o astfel de primire are preţ.

Căci cu toţii goi intrăm în lume şi goi o vom părăsi pe ea. Căci noi cu toţii cerşetori suntem înaintea Domnului în această lume, căci nimic nu avem pe care nu le-am primit mai înainte de la El.

De aceea, dă şi tu săracului cum ţi-a dat şi Dumnezeu ţie. Căci tu când dai ceea ce este al altuia dai şi cel căruia îi dai atunci când faci milostenie este propriul tău neam. Căci săracul îţi este ţie mai înrudit decât îţi sunt bogăţiile, tot aşa cum şi lui Dumnezeu îi este mai scump omul decât toate bogăţiile de pe el.

Dacă ai fost hărăzit cu averi, atunci cunoaşte că ele spre ispitirea inimii tale ţi s-au dat! Ţi s-au dat ca să vadă şi Domnul din ceruri şi toate puterile cereşti dacă înţelegi tu, omule, de unde ţi-au venit ţie toate bogăţiile şi pentru ce ţi-au venit.

Fericit eşti tu când vei şti că ele de la Domnul ţi-au venit şi ale Domnului sunt! Fericit eşti tu când vei socoti pe săraci ca pe nişte casnici ai tăi, rudenii ale tale, şi vei împărţi cu ei toate cele pe care ţi le încredinţează ţie Dumnezeu!

O, cât de necuprinsă este dragostea de oameni a lui Dumnezeu! Căci iată, toate câte le ai sunt în fapt şi în drept ale lui Dumnezeu şi cu toate acestea El Se socoteşte pe Sine dator ţie, dacă tu iei dintre ale Lui şi miluieşti săracii şi te răsplăteşte pe tine din belşug când faci aceasta şi în viaţa de aici şi în cea viitoare! Oare ce fel de milostivire sub soare se poate vreodată compara cu aceasta?

O, Stăpâne Iubitorule de oameni Doamne, deschide minţile noastre ca să putem cuprinde taina milostivirii Tale şi înmoaie inimile noastre precum ceara, ca precum ceara să poată arde şi lumina şi ele cu lumina negrăită a milostivirii Tale! Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin!

19 iunie

Pomenirea Sfântului apostol Iuda

Sfântul Iuda a fost unul dintre cei doisprezece apostoli mari. El era fiul lui Iosif şi al Salomeei, *(nu Salomeea din Betleem, ci o alta)* şi fratele lui Iacov, ruda Domnului.

Iosif teslarul a avut cu Salomeea patru fii: Iacov, Osia, Simon şi Iuda. Acest Iuda este uneori numit în Scriptura Noului Testament *Iuda, fratele lui Iacov,* din pricină că Iacov era mai bine cunoscut de către toţi (Luca 6: 16, Fapte 1: 13).

Sfântul Iuda îşi începe astfel epistola sa: ***Iuda, rob al lui Iisus Hristos şi frate al lui Iacov (Iuda 1: 1).*** Chiar dacă s-ar fi putut numi pe sine frate al Domnului cu aceeaşi îndreptăţire ca şi Iacov, el nu o face, din smerenie şi din ruşine, căci el nu uită că nu a crezut în El de la început.

Când bătrânul Iosif, mai înainte de moartea lui, a voit să facă parte după dreptate şi lui Iisus, ca şi celorlalţi fii ai lui, toţi fiii lui după trup au protestat şi s-au împotrivit, inclusiv Iuda. Doar Iacov a fost cel care, de bună voia lui, i-a făcut parte lui Iisus din porţia lui de moştenire. Iuda mai este cunoscut şi ca Levi sau Tadeus.

Mai este un Tadeus, între cei şaptezeci de apostoli mai mici (prăznuit la 21 august), dar acest Tadeus sau Iuda, a fost unul dintre apostolii cei mari.

Iuda a predicat Evanghelia prin toată Iudeea, Samaria, Galileea, Idumeea, Siria, Arabia, Mesopotamia şi Armenia. La Edessa, cetatea regelui Avgar, el a sporit predicarea celuilalt Tadeu, care fusese acolo mai înaintea lui.

Când Iuda a ajuns cu predicarea în ţinutul Muntelui Ararat, el a fost prins de păgâni, răstignit şi omorât cu săgeţi. Aşa a luat Sfântul apostol Iuda şi cununa mucenicie.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Paisie cel mare

Sfântul Paisie a fost egiptean de neam şi născut în Egipt. În urma unei vedenii ce a avut-o, maica lui 1-a închinat slujirii lui Dumnezeu.

Tânăr fiind, Paisie a sosit la Avva Pamvo, care 1-a primit ca ucenic şi ca împreună următor marelui Avvă Ioan cel pitic, care mai târziu a şi scris viaţa Sfântului Paisie.

Spre marea bucurie a părintelui lui duhovnicesc, Paisie a adăugat pururea nevoinţă peste nevoinţă şi înfrânare peste înfrânare. La el de multe ori venea Sfântul proroc Ieremia, pe care Sfântul Paisie îl iubea mult şi din ale cărui cărţi proroceşti citea mereu.

La el veneau şi îngerii lui Dumnezeu şi a venit însuşi Domnul Hristos, care i-a zis: *Pace ţie, nevoitorule al Meu ales!*

Prin harul covârşitor al lui Dumnezeu, Sfântul Paisie postea zile şi chiar săptămâni în şir. Adesea el nu gusta nimic timp de câte cincisprezece zile şi mai adesea câte o săptămână, iar odată, după mărturia Sfântului Ioan cel pitic, el nu a gustat nimic timp de şaptezeci de zile.

El bătea război greu cu duhurile iadului, care veneau uneori la el cu chipul lor adevărat, iar alteori ca îngeri de lumină. Dar fericitul rob al lui Dumnezeu nu se lăsa înşelat şi dus în ispită.

Sfântul Paisie s-a făcut vestit în tot Egiptul pentru străvederea lui şi pentru puterea facerii de minuni.

El s-a strămutat la veşnica împărăţie la anul 400.

Sfântul prea cuvios Isidor, pelusiotul a mutat sfintele moaşte ale lui Paisie cel mare la mânăstirea lui şi le-a îngropat acolo cu cinste.

Pomenirea Sfântului cuvios Zosima

Sfântul Zosima acesta a fost soldat în armata romană în timpul împărăţiei lui Traian. El a mărturisit cu curaj credinţa lui creştină în Hristos Domnul, faptă pentru care a fost dat la schingiuiri bestiale.

Din mijlocul chinurilor lui, el a auzit un glas din cer care îi zice: *împuterniceşte-te, Zosime, cu semnul Sfintei Cruci, căci iată Eu cu tine sunt!* La el în temniţă pogorau îngerii lui Dumnezeu.

După multe chinuri de nedescris, Sfântul Zosima a fost decapitat la anul 116 după Hristos.

Pomenirea Sfântului Ioan din singurătate

Acest Sfânt Ioan a dus o viaţă de mari nevoinţe, în veacul al şaselea, în apropiere de Ierusalim.

Curăţindu-şi sufletul cu asprele nevoinţe, el a ajuns la măsuri mari, că până şi fiarele sălbatice se supuneau lui.

Sfântul cuvios Ioan a trecut la Domnul la bătrâneţe adâncă, în anul 586 după Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul Paisie cel mare

Marele Paisie din fragedă vârstă
Uşile dorinţelor lumii în urma lui le-a închis.

El duhul la Dumnezeu şi-a înălţat,
La Domnul, singura lui dorire,
Precum marii sfinţi de demult.

Monahii vin şi pe marele Paisie întreabă:
„Dintre virtuţi care
Îi este mai plăcută lui Dumnezeu? "

„Cea care ascunsă este!" le răspunde Paisie,
„Iar cea care cunoscută se face,
Domnul nu o primeşte."

Când Paisie cu nevoinţele-adânci
Pe Domnul cu viaţa lui L-a proslăvit,
Domnul Cel proslăvit la Paisie vine şi-i zice:
„Pace ţie, sfinte al Meu.
Grăieşte, care ţi-e dorirea?
Căci dup-a ta dorire ţie va fi.
Cere şi vei primi!"

Auzind dintru a Domnului gură aceste cuvinte de foc,
Paisie capul îşi pleacă şi plânge ca un copil.
„ Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase,
Om păcătos sunt eu!
Eu din pricina păcatelor mele
Apăsat sunt pururea la pământ.
După mare milostivirea Ta,
iartă-mi mie păcatele mele,
Toate păcatele mele,
Doamne, cele din copilăria mea
Şi până acum şi dăruieşte-mi răbdare
Ca altele la sarcina mea să nu mai adaug;
Dăruieşte-mi mie ca până la cea din urmă suflare a mea
Pururea Voia Ta să fac,
Şi de iubire spre Tine
Inima mea pururea să ardă."

Domnul a împlinit a plăcutului Lui rugă,
Şi o binecuvântare a dăruit sfântului Lui.

Cugetare

Fraţii 1-au întrebat odată pe Sfântul Paisie cel mare: „Părinte, grăieşte-ne nouă un cuvânt de mântuire. Cum să trăim după Dumnezeu?"

Iar Avva le-a zis: „Mergeţi şi păziţi poruncile lui Dumnezeu şi păziţi şi aşezămintele părinţilor."

Aşezămintele părinţilor sunt cele rodite din însăşi viaţa lor cea dusă intru nevoinţe până la sânge pentru Domnul, ele sunt o sfântă tradiţie vie neîntreruptă de aproape două mii de ani, experienţa şi cercarea vieţii a mii şi sute de mii de sfinţi, bărbaţi şi femei, din toate locurile.

Câtă bogăţie duhovnicească şi înţelepciune nu se ascunde în această milenară tradiţie! Câte mii de dovediri ale fiecărui adevăr cuprins în Sfintele Scripturi! Şi toată această bogăţie, toată această înţelepciune, toate aceste dovezi, toată această experienţă, protestanţii le resping! O cumplită e sărăcia cerşetorilor!

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a celor doi orbi (Matei 20: 30):

- *La cum cei doi orbi au strigat către Domnul: Miluieşte-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!*
- *La cum Domnul S-a atins de ochii lor, iar ei au văzut;*
- *La cum orbit de păcat sunt şi eu, dar şi eu pot să văd dacă strig tare către Domnul să Se atingă de mine şi să mă vindece.*

Predică despre răzbunare şi răzbunător

Nu spune: „Vreau să răsplătesc cu rău!" Nădăjduieşte în Domnul şi El îţi va veni în ajutor (Pilde 20: 22).

Să nu fii niciodată răzbunător, să nu răsplăteşti nimănui răul cu rău. Ajunge răutatea aproapelui tău. Dacă îi vei întoarce cu rău cele rele pe care ţi le-a făcut ţie, atunci tu cu mâna ta sporeşti şi dublezi răul în lume. Dar dacă nu răsplăteşti lui cu rău, el totuşi până la urmă va stinge propriul lui rău cu pocăinţa. Astfel, cu răbdarea şi cu iertarea, tu vei micşora răul din lume.

Să nu fii niciodată răzbunător, să nu răsplăteşti nimănui răul cu rău, ci mai curând să nădăjduieşti în Domnul. El vede şi ţine minte toate şi la timpul potrivit vei vedea şi tu şi va vedea şi cel ce ţi-a făcut rău, că Domnul vede şi ţine minte toate.

Tu îţi zici: Şi ce mare lucru am făcut dacă nu am plătit răului cu rău? Iar eu îţi răspund: Ai făcut lucrul cel mai înţelept pe care putea să îl faci în acea situaţie, adică, ai predat lupta şi răzbunarea Celui care este mai puternic decât tine, iar Cel Care este mai puternic va câştiga răsunător biruinţa pentru tine şi ţi-o va dărui. Căci dacă intri în război cu cel care ţi-a făcut rău, s-ar putea să fii înfrânt. Pe când Domnul nu poate niciodată să fie înfrânt.

Prin urmare, lasă războiul tău în sarcina Celui care biruie întotdeauna şi aşteaptă cu răbdare; învaţă de la prunc. Dacă cineva face rău pruncului în prezenţa părinţilor lui, pruncul nu loveşte înapoi pe cel care 1-a lovit, ci priveşte către părinţii lui şi plânge. Pruncul ştie că părinţii lui îl vor apăra. Cum se poate să nu ştii ceea ce până şi un copil mic ştie? Tatăl tău Cel ceresc este pururea lângă tine. Aşadar, nu fi răzbunător; nu răsplăti răului cu rău; ci mai degrabă priveşte către Tatăl tău Cel ceresc şi plângi. Numai aşa iţi vei asigura deplin izbânda în conflictul tău cu oamenii cei răi.

O, Stăpâne Atotputernice Doamne, carele ai zis: A Mea este răzbunarea, Eu voi răsplăti (Romani 12: 19; Evrei 10: 30), păzeşte-ne pe noi de toţi nelegiuiţii sub

Mâna Ta cea atotputernică şi opreşte-ne pe noi de la a întoarce răului cu rău! Povăţuieşte-ne pe noi cu puterea Duhului Tău celui Sfânt ca să îndurăm toate cu răbdare, iar nu să ne răzbunăm, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veac. Amin.

20 iunie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Metodie, episcopul Patarelor

Sfântul Metodie s-a închinat pe sine vieţii tuturor nevoinţelor încă din tinereţile lui, strălucind tuturor ca o cetate clădită la înălţime. Pentru aceasta el a fost chemat să păstorească pentru Domnul Ceatatea Patarelor din Lichia.

Fiind foarte învăţat şi puternic la cuvânt, Sfântul Metodie a scris cărţi împotriva ereziei lui Origen. Ale sale „dumnezeieşti cuvinte strălucit-au ca un fulger de la un capăt la celălalt al lumii."

Pentru aceasta păgânii s-au ridicat împotriva Sfântului, 1-au schingiuit şi 1- au omorât tăindu-i capul în cetatea Chalcis din Siria, la anul 311.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Aristocleus, Dimitrian şi Ahanasius

Aristocleus a fost preot în biserica catedrală din cetatea Tamasus din insula Cipru, ducând o viaţă bineplăcută lui Dumnezeu. Din pricina marii sale râvne pentru credinţa în Hristos, Aristocleus s-a învrednicit să audă un glas din ceruri care 1-a învăţat să se ducă la Salamis, cetate a Ciprului şi să primească acolo cununa muceniciei. Diaconul Dimitrian şi citeţul Athanasius au mers împreună cu dânsul.

Sosind la Salamis, aceşti bărbaţi dumnezeieşti au purces la vestirea Cuvântului. Păgânii i-au prins şi după ce i-au torturat bestial pe toţi trei 1-au decapitat pe Aristocleus, iar pe Dimitrian şi pe Athanasius i-au ars de vii, la anul 306.

Pomenirea Sfântului Naum din Ohrida [al „Ahridului", mai vechi]

Ziua principală de prăznuire a acestui sfânt se întâmplă la 23 decembrie, dar astăzi este prăznuirea lui de vară. (Vezi viaţa acestui sfânt la 23 decembrie.)

La acest praznic de vară al marelui sfânt sârb Naum, la Sfânta Mânăstire care îi poartă numele se adună mulţime de popor. Sunt aduşi mulţi bolnavi care primesc însănătoşire la moaştele sfântului, prin rugăciunea cea făcută cu credinţă. Aici s-au vindecat nu numai mulţime de ortodocşi, ci şi mulţime de oameni din alte credinţe, care vin şi ei în număr foarte mare la praznicul acestui sfânt.

În anul 1926, un musulman din Resna a adus şi a dăruit un clopot sfântului locaş, ca semn de mulţumire Sfântului Naum pentru vindecarea minunată a fratelui lui, care s-a făcut complet sănătos şi s-a ridicat astfel de pe patul morţii.

Cel care a adus darul era Jemail Zizo, iar pe fratele lui cel vindecat îl chema Suleiman Zizo. Amândoi erau cetăţeni de vază ai oraşului Resna.

Pomenirea Sfântului Calist întâiul, patriarhul Constantinopolului

Ca ucenic al Sfântului Grigorie sinaitul, Calist a dus timp de douăzeci şi opt de ani o viaţă de mari nevoinţe la Sfântul Munte Athos, în Schitul Magula şi la Mânăstirea Filoteu. El a întemeiat mai după aceea Mânăstirea Sfântului Mamas.

El a fost ridicat Patriarh al Constantinopolului la anul 1350. După patru ani, el s-a retras din scaunul patriarhal şi s-a retras înapoi în Sfântul Munte.

Dar în timpul domniei lui Ioan, paleologul, el a fost chemat înapoi în scaunul lui, pe care a rămas până la moarte. El s-a odihnit intru Domnul la anul 1368, pe când se afla în călătorie la Serres, pornită spre a o întâlni pe ţarina sârbilor Elena, care îi ceruse ajutorul împotriva turcilor.

Sfântul Calist a alcătuit, împreună cu Sfântul Ignatie Xantopol, o minunată carte scrisă spre folosul monahilor, în afară de aceasta, el a scris Vieţile Sfinţilor Grigorie Sinaitul şi Teodosie de la Târnovo, precum şi multe predici.

Minunată este şi întâmplarea prin care marele Sfânt Maxim Capsokalivitul a prorocit care avea să fie moartea patriarhului Calist. Îndreptându-se către Serbia, Calist a călătorit pe la Sfântul Munte, întâlnindu-se cu el, Sfântul Maxim i-a zis: „Acest bătrân nicicând nu-şi va mai revedea turma lui, căci în urma lui se aude fericită cântare de îngropăciune: *Fericiţi cei fără prihană în cale, care umblă în Legea Domnului* (Psalmul 118: 1)."

Pomenirea Sfântului Leucius, episcopul din Brindisi [oraş al Italiei]

Leucius s-a născut la Alexandria şi a intrat la mânăstire din tânăra lui vârstă. El s-a arătat vrednic de mari descoperiri cereşti şi de primirea covârşitorului har, astfel încât el şi un mort a înviat şi a scos afară diavolii din oameni.

La început el a fost Episcop în cetatea Alexandriei, dar după aceea a trecut în Italia la poruncă cerească şi s-a dus în păgânească cetate Brindisi, botezând mulţime de popor şi ridicând o sfântă biserică închinată Maicii lui Dumnezeu.

După multe şi rodnice nevoinţe, el s-a strămutat la locaşurile cele cereşti şi pururea fericite în veacul al cincilea, sub împărăţia lui Teodosie al doilea.

Pomenirea fericitului Studios

Studios a fost consul şi patrician de frunte al slăvitei cetăţi Constantinopole. El a întemeiat Biserica Sfântului Ioan Botezătorul de lângă Porţile de aur, precum şi mânăstirea Studion, cea chemată după numele lui. Această Sfântă Mânăstire, numită şi a Studiţilor, s-a făcut faimoasă pentru mulţii sfinţi care au răsărit din ea, duhovnici vestiţi, asceţi şi mucenici ai credinţei, dintre care cel mai mare este Sfântul Teodor Studitul.

Cruciaţii latini au distrus această sfântă mânăstire la anul 1204, dar împăratul Constantin, paleologul porfirogenetul a reclădit-o din temelii la anul 1293.

Astăzi pe locul acestei sfinte şi slăvite mânăstiri se ridică o moschee turcească.

Cântare de laudă la Sfântul Leucius

„O Leucius sfinte, cel cu inimă fără prihană!
în Cartea Vieţii, printre fericitele nume,
al tău străluceşte cu veşnică slavă,
iar pe pământ Biserica te slăveşte!"

Acesta a fost glasul ce Leucius
l-a auzit din ceruri,
Iar în a lui inimă pace
binemiresmaiă s-a pogorât.

De aceea împotriva lui Leucius s-a oştit satana,
Însă pe el sfântul l-a călcat
Cu puternicul semn al Crucii.

Pe el ale dracilor săgeţi nu l-au rănit,
Ci cu puterea lui Dumnezeu el a nimicit urzelile lor.

Domnul putere mare a dat bunului păstor,
Care turma bine şi-a păzit în desfrânatul Egipt.

El de aceea mai departe a fost trimis,
Biserică slăvită la Brindisi să ridice,
Şi acolo popor să înveţe
voia Domnului a o păzi.

El acolo mulţimi a botezat,
între care mulţi nobili,
Pe toţi luminând cu făclia Ortodoxiei.

Cu ale sale dumnezeieşti minuni
el a minunat lumea,
Iar apoi la Domnul a plecat,
spre a-şi primi cununa.

Cugetare

Astfel scrie Sfântul Ciprian despre nemurire: „Dacă vreun om de seamă îţi făgăduieşte ceva, tu crezi făgăduinţei lui, neîndoindu-te nici o clipă că ea va fi împlinită de către bărbatul care pururea şi-a ţinut cuvântul şi este cunoscut ca om de onoare de către toţi. Dar iată, o, omule trădător, că aici însuşi Domnul Domnilor îţi grăieşte ţie, iar tu îndrăzneşti să te îndoieşti de cuvintele Lui! Domnul ţi-a făgăduit ţie nemurirea după ce vei ieşi din această viaţă şi tu îndrăzneşti să te îndoieşti de cuvintele Lui!? Aceasta înseamnă că tu nu Îl recunoşti pe El drept Dumnezeu; aceasta înseamnă că prin necredinţa ta tu Îl insulţi pe Domnul Dumnezeul tău şi învăţătorul."

Ah cât de puternică este credinţa Sfinţilor lui Dumnezeu! Cât de limpede şi pe înţeles şi bine explicată este ea prin aceste exemple, atât de simple şi atât de puternice!

Dar cei necredincioşi se îndoiesc, nu pentru că ar fi mai raţionali, ci tocmai pentru că sunt necredincioşi. Căci cel mai raţional dintre oameni este întotdeauna omul credincios: aceasta pentru că numai el este în stare să vadă adevărul, în oglinda cea curată a sufletului lui.

Luare aminte

Să luăm aminte la uscarea minunată a smochinului neroditor (Matei 21: 19):

- *La cum Domnul a blestemat smochinul cel fără roade dar cu frunze multe, iar smochinul s-a uscat pe loc;*
- *La cum şi viaţa mea, deşi înfrunzită foarte cu griji, pofte şi rele cugetări, este cu totul lipsită de roadă şi poate deci şi ea să cadă sub acelaşi blestem, dacă nu mi-o îmbunătăţesc.*

Predică despre cum mântuirea noastră este în mâinile lui Dumnezeu

Calul este gata pentru ziua de război, însă biruinţa vine de la Domnul (Pildele lui Solomon21: 31).

Noi avem obligaţia să fim mereu pregătiţi, dar succesul întreprinderilor noastre atârnă numai de Dumnezeu. Toate pregătirile şi eforturile noastre sunt numai ca o propunere sau ca o rugăciune, pe care I-o facem lui Dumnezeu, care nu pot decide deznodământul dorit de noi: acesta este doar al lui Dumnezeu.

De aceea, întemeiate pe o îndelungată experienţă, popoarele au scos următoarea vorbă înţeleaptă: *Omul propune, iar Domnul dispune.*

- ✓ *O, oşteanule al lui Hristos, pregăteşte-ţi mintea aşa cum îţi îngrijeşti un cal bun, într-armează-ţi inima cu virtuţile, disciplinează-ţi voinţa cu nevoinţele, însă cunoaşte că în cele din urmă, după ce ai făcut tot ceea ce a depins de tine, biruinţa vine de la Domnul.*
- ✓ *O, bunule neguţător al lui Hristos, neguţătoreşte bine în fiecare zi a vieţii tale, schimbând cele pieritoare pe cele nepieritoare, cele pământeşti pe cele cereşti şi moartea pe nemurire, dar cunoaşte, după ce ai împlinit toate, că biruinţa vine de la Domnul.*
- ✓ *O, plugarule al lui Hristos, arăţi adânc inima şi seamănă în ea numai cele bune, aruncă în ea sămânţa cea de soi a Sfintei Evanghelii în fiece zi, scoate în fiece zi din ea buruienile cele scârbavnice ale păcatului şi păzeşte-o pe ea cum se cuvine; dar, făcând toate acestea, cunoaşte că biruinţa vine de la Domnul.*

Zadarnici i-au fost la Marea Roşie lui Faraon caii cei iuţi ai lui. Zadarnice i-au fost Babilonului bogăţiile lui când Domnul l-a chemat la judecată. Oricât s-ar pregăti omul, o singură clipă poate să-i răstoarne toată munca. Căci mântuirea stă nu în pregătirile pentru ea, care nu pot lipsi, ci ea este *de la Domnul.* De aceea sfinţii, care erau cei mai pregătiţi dintre oameni pentru împărăţia lui Dumnezeu, suspinau

în ceasul morţii lor, neştiind şi nefiind siguri că vor fi primiţi în împărăţia pentru care s-au jertfit cu lacrimi toată viaţa.

O cât de adânc aveau ei înscrise în inimi cuvintele Domnului: ***Când veţi face toate cele poruncite vouă, să ziceţi: Suntem slugi netrebnice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem (Luca 17: 10).***

Fraţilor, să ne pregătim pururea şi să fim gata pentru marea zi a ispitirii celei mai de pe urmă, bine înarmaţi şi încinşi, dar nu intru pregătirile noastre să nădăjduim, ci mai vârtos *în Domnul*.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase Mântuitorul nostru, ajută-ne nouă şi ne izbăveşte pe noi, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

21 iunie

Sfântul mucenic Iulian din Tarsus

Iulian provenea dintr-o familie foarte nobilă, senatorială. El a vieţuit în Tarsul Ciliciei şi a luat mucenicia sub Diocleţian.

Chiar dacă la vremea martiriului lui el nu era decât un tânăr în vârstă de opt-sprezece ani, el era suficient de educat şi întărit în Sfânta credinţă creştină, aşa încât să-şi dea viaţa pentru ea.

Cezarul 1-a târât după el din cetate în cetate timp de un an întreg, torturându-1 în toate chipurile, ca să-1 facă să se lepede de Hristos.

Mama lui Iulian urma acestui cortegiu mereu, de departe. Cezarul a arestat-o pe mama lui Iulian, silind-o să-şi convingă fiul să se lepede de Hristos, dar ea, stând trei zile întregi de vorbă cu el în închisoare, 1-a sfătuit şi 1-a întărit tocmai dimpotrivă: adică să meargă la moarte cu mulţumire, cu nădejde şi cu bucurie, arătându-i că a lui va fi marea biruinţă.

Torţionarii atunci 1- au legat pe Iulian într-un sac, împreună cu şerpi, scorpii şi alte animale veninoase şi 1-au aruncat în mare, iar pe mama lui Iulian au omorât-o în torturi.

Dar sfintele moaşte ale lui Iulian au fost aduse de valuri la mal, iar credincioşii le-au găsit şi le-au îngropat cu cinste la Alexandria, în anul 290. Mai după aceea aceste sfinte moaşte au fost mutate la Antiohia.

***Sfântul Ioan Gură de Aur** însuşi a rostit o minunată şi dumnezeiască predică la Sfântul Mucenic Iulian: «Din gura mucenicului ieşea glasul lui cel sfânt, iar împreună cu glasul şi o lumină care lumina mai puternic decât razele soarelui [...] Luaţi un om bolnav, indiferent cât de groaznic, un posedat de diavol sau care şi-a pierdut minţile şi aduceţi-1 la racla în care se odihnesc rămăşiţele sfinte ale acestui sfânt şi veţi vedea cum demonul sare şi fuge de la om, ca şi ars de foc. »*

Vădit este din aceste cuvinte că multe şi mari trebuie să fi fost vindecările de la moaştele Sfântului Iulian.

Pomenirea Sfinţilor cuvioşi Iulius şi Iulian

Aceştia erau fraţi de sânge ce se trăgeau din provincia grecească Mirmidonia. Ei din fragedă copilărie au fost crescuţi în credinţa creştină, sub legământul că toată viaţa lor şi-o vor închina în feciorie Bisericii.

Iulius era presbiter [preot], iar Iulian era diacon. Ei au primit carte împuternicitoare de la împăratul Teodosie cel mic, ca să distrugă capiştile idoleşti în întregul imperiu.

Ca doi apostoli, aceşti doi fraţi au întors la credinţa creştină mulţi păgâni din Răsărit şi din Apus şi au zidit biserici. Ei în timpul vieţii lor au ridicat mai mult de una sută de locaşuri sfinte.

Ei s-au odihnit în Domnul cu pace, într-o localitate aproape de Milano. Locuitorii Milanului îl invocă pe Sfântul Iulius, mai ales când se află în primejdii din partea lupilor.

Sfântul mucenic Archil al II-lea, regele Georgiei

Archil a fost fiul regelui Ştefan şi nepotul marelui rege georgian Wachtang. Regele Archil, mare creştin şi apărător al creştinismului, pentru aceea că nu s-a lepădat de Hristos, a fost torturat de musulmani şi omorât prin tăierea capului la anul 744, în douăzeci de zile ale lunii martie. El era în vârstă de optzeci de ani când a luat cununa veşnicei şi fericitei împărăţii a lui Hristos.

Pomenirea Sfântului mucenic Luarsab al II-lea, regele cetăţii Kartli din Georgia

Tatăl lui Luarsab, George al X-lea, a luat mucenicia pentru credinţă, fiind silit să bea otravă de către Şahul Persan. Luarsab fiul lui a fost însă aruncat într-o temniţă din apropiere de Şiraz, în care a zăcut vreme de şapte ani. Apoi la porunca Şahului Abbas Întâiul, el a fost spânzurat în închisoare împreună cu doi dintre slujitorii lui, în douăzeci şi una de zile ale lunii iunie, la anul 1622.

Deasupra mormântului lui a fost văzută o Lumină cerească.

Cântare de laudă la Sfinţii cuvioşi Iulius şi Iulian

După ce a nouăzeci şi noua biserică

Aceşti Sfinţi fraţi în Numele Celui Preaînalt
Au gătit de zidit,
Diaconul Iulian pentru fratele lui sfânt Iulius
Un mormânt a zidit.

Iar când mormântul i-a arătat,
Iulius cu blândeţe a zis:
«Găteşte-te, frate al meu după trup,
căci acest mormânt nu al meu,
ci al tău este.
Găteşte-te, căci tu,
Mai înainte decât păcătosul tău frate Iulius
La Domnul vei pleca.»

Şi astfel după a Domnului voie,
Iulius şi pe a o suta biserică
O a zidit,
La un anume loc pustiu.

Precum slăvitul Iulius a grăit,
Astfel a şi fost.
Căci fratele tânăr înaintea
celui mai vârstnic
S-a odihnit,
Iar fratele mai vârstnic a adăugat
şi a suta biserică
în salba sfântă de zidiri.

Pe care săvârşindu-o,
Şi el însuşi întru Domnul
întru sfânta adormire s-a săvârşit.

Cugetare

Când omul începe să se educe în lupta de înfrânare a limbii şi păstrare a tăcerii, tăcerea i se pare lui, de-a lungul acestor eforturi, a fi ceva mai mic decât vorbirea.

Un frate i-a zis odată Sfântului Sisoe: «Aş vrea să-mi ţin inima mereu trează, dar nu pot.»

Iar bătrânul a zis: "Dar cum vom putea noi oare să avem trezvia inimii, când uşa de intrare a gândurilor în inima noastră, adică limba, stă veşnic deschisă?"

Charillos, nepotul lui Lycurgus, a fost întrebat odată de ce a promulgat unchiul lui atât de puţine legi.

Iar el a răspuns: ≪Celor ce vorbesc puţin nu le trebuie legi multe.≫

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a orbului Bartimeu (Marcu 10:46):

- *La cum Bartimeu a strigat tare şi cu credinţă către Domnul ca să-1 vindece, iar Domnul 1-a vindecat;*
- *La cum şi eu, având sufletul orbit, şed lângă drumul pe care trece Hristos şi doar dacă voi striga către El, El mă va auzi şi mă va vindeca.*

Predică despre semănat şi secerat

Cel ce seamănă nedreptate seceră nenorocire (Pildele lui Solomon 22 : 8).

Dacă lucrezi fărădelege, atunci poate că nenorocirea trece pe lângă tine chiar în ziua în care ai nelegiuit fără ca să-ţi facă nimic, dar să ştii că ea a auzit glasul nelegiuirii şi negreşit va lovi la un timp pe care nici nu-1 gândeşti.

Unele seminţe sunt dulci atunci când le semeni, dar amar este culesul lor. Uneori semănarea aceasta seamănă cu viaţa, dar la vremea culesului, vezi că roadele ei sunt moartea.

Fii cu băgare de seamă şi învaţă din Sfânta Scriptură:

- ⇒ *Eva prin prosteasca ei mândrie neascultătoare a semănat nelegiuire şi au venit peste ea chinurile naşterii de prunci în cumplite dureri.*
- ⇒ *Cain a semănat fărădeleagea prin uciderea de frate şi a cules durerea unei cumplite morţi.*
- ⇒ *Sodoma şi Gomora au semănat fărădelege şi au cules iadul unei morţi năprasnice.*
- ⇒ *Fiii lui Eli, Preotul cel mare au semănat fărădelege, căci s-au întinat lângă Cortul Legământului şi au cules chinuri cumplite, căci rău au pierit în război.*

⇒ *Adu-ţi aminte de Saul, de fărădelegile lui şi de chinurile pe care le-a suferit pentru aceasta.*

⇒ *Şi iară, adu-ţi aminte de Ahab şi Izabela.*

⇒ *Şi iară, adu-ţi aminte de Irod şi de Iuda.*

Şi iară, adu-şi aminte de ieri şi de alaltăieri şi de răs-alaltăieri şi de toate zilele vieţii tale trecute şi ascultă cuvintele acestea de toate zilele: *Cel ce seamănă ne-dreptate seceră nenorocire.*

Oare există loc locuit de oameni pe pământ care să nu aibă aceste cuvinte că învăţătura înaintea ochilor lor? Oare există acoperiş care să nu adăpostească sub el această cunoaştere? Oare există om viu care să nu fi văzut pe pielea lui adevărul acestor cuvinte în exemplele vii din jurul vieţii lui?

O, Atotînţelepte Doamne, dacă nu am cunoaşte Sfânta Voia Ta, noi păcat nu am avea. Dar dacă Tu ne-ai dat nouă să o cunoaştem, O, Atotmilostive, dăruieşte-ne şi puterea să o împlinim pe ea cu scumpătate până la sfârşitul zilelor vieţii noastre şi cea mai de pe urmă suflare de viaţă, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

22 iunie

Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Eusebie, episcopul Samosatelor

Acest sfânt Eusebie a fost un mare luptător împotriva ereziei ariene. Când scaunul mitropolitan al Antiohiei a devenit vacant, la stăruinţele Sfântului Eusebie în el a fost ridicat marele Meletie.

Meletie, el însuşi ajuns sfânt, a fost un luminător puternic al Ortodoxiei, căruia, după sfânta lui adormire, marele Sfânt Ioan Gură de Aur i-a închinat predici de foc.

Dar aceasta nu înseamnă că necuraţii arieni, pe timpul vieţii lui, nu au reuşit să îl alunge pe sfântul patriarh Meletie din scaunul lui de la Antiohia. După ce răul fiu al marelui Constantin a murit şi mai răul fiu al lui, Iulian apostatul, a luat tronul imperiului.

În timpul prigoanelor Apostatului, viteazul sfânt Eusebie şi-a dezbrăcat straiul lui arhieresc, 1-a pus în loc pe cel de soldat simplu şi astfel înarmat a cutreierat în lung şi în lat Siria, Fenicia şi Palestina, cercetând pretutindeni Biserica lui Hristos, întărind-o, vindecând-o şi mângâind-o pe ea. În aceste sfinte nevoinţe ale cercetării Bisericii Sfântul Eusebie a rânduit peste tot ceea ce era de trebuinţă: el a hirotonit preoţi, diaconi, citeţi, iar în unele locuri a sfinţit ierarhi.

După ce blestematul Apostat a pierit cu sunet, Sfântul Eusebie 1-a sfătuit pe Meletie să cheme un sinod la Antiohia, lucru care s-a întâmplat în anul 361. La acest sinod au fost prezenţi douăzeci şi şapte de episcopi.

Erezia ariană a fost anatematizată încă o dată şi din nou s-a confirmat şi s-a consfinţit Ortodoxia, aşa cum se făcuse şi la primul Sinod a toată lumea de la Niceea, de cu treizeci şi şase de ani mai înainte [325].

Pe lângă Sfinţii Eusebie şi Meletie, în acest sfânt sinod a mai strălucit şi Sfântul Pelaghie al Laodiceei, bărbat recunoscut încă din viaţă pentru sfinţenia vieţii, feciorelnicie şi asprimea nevoinţelor. Acest sfânt sinod s-a ţinut în vremea domniei dreptului împărat Iovian.Însă Iovian a murit curând, iar în locul lui a urcat pe tron răul Valens, iar prigoanele împotriva Bisericii lui Hristos au izbucnit din nou.

Sfântul Meletie a fost surghiunit în Armenia, Eusebie în Tracia, iar Pelaghie în Arabia. După Valens a urmat Graţian şi odată cu el şi o libertate a Bisericii, în care cei trei sfinţi ierarhi au fost rechemaţi din exil. Astfel, Meletie s-a reîntors în scau-

nul de la Antiohia, Eusebie în cel de la Samosata, iar Pelaghie în scaunul Laodiceei. În acel timp multe parohii şi eparhii erau fără preoţi şi ierarhi şi de aceea Sfântul Eusebie cu râvna dumnezeiască a grăbit să afle păstorii cei buni pentru turma Domnului.

Când a ajuns în cetatea Doliche spre a sfinţi acolo pe Marin, episcopul cel ales într-un glas de poporul credincios, un necurat eretic a aruncat cu o ţiglă grea de ceramică în capul sfântului şi 1-a rănit de moarte. Aşa a trecut la cele veşnice acest mare zilot al Sfintei Biserici şi al Ortodoxiei, acest mare sfânt al ei, spre a se odihni veşnic în fericita împărăţie.

Sfântul Eusebie muceniceşte şi-a încheiat mucenicia vieţii la anul 379.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Zeno şi Zenas

Zeno a fost ofiţer roman staţionat în cetatea Filadelfiei din Arabia, iar Zenas era ordonanţa lui. Când au izbucnit persecuţiile împotriva creştinilor de sub împăratul Maximian, Sfântul Zeno s-a înfăţişat cu îndrăzneală înaintea comandantului Maxim şi-a mărturisit credinţa întru Unul Domnul Dumnezeu cel Viu şi 1-a sfătuit pe Maxim să se lepede şi el de prostească închinare la idoli şi să îmbrăţişeze credinţa cea adevărată. Dar comandantul înfuriat 1-a aruncat pe Zeno în închisoare.

Când la el a venit Zenas, credincioasa lui ordonanţă, s-a poruncit şi arestarea lui. Ei au fost amândoi după aceea torturaţi bestial şi aruncaţi în foc, în care păgânii turnaseră mult ulei.

Sfintele lor suflete au luat astfel cununa muceniciei şi a veşnicei slave în împărăţia lui Hristos, iar sfinţitele lor rămăşiţe au fost luate de credincioşi şi îngropate cu cinste în sfânta Biserică a Sfântului mare mucenic Gheorghie, de la un loc ce se numea Cyparisson.

Cântare de laudă la Sfinţii Eusebie, Meletie şi Pelaghie

Biserica fără păstori nu rămâne nicicând,
Nici fără suferinţă, nici fără eroi.

Când necurata sabie a noului Goliat s-a ridicat din nou,
Păstorul Samosatelor zid în fruntea turmei s-a pus.

Eusebie şi Meletie cel împreună cu dânsul,

Ca două stele au strălucit, iar lângă ei, Pelaghie.

Ziloţi ai Ortodoxiei ei au fost,
Sfinţi slăviţi ai Bisericii lui Hristos.

Pe atunci creştinii mureau pentru credinţa lor,
Sau chinuiau îndelung, ani în şir şi o viaţă.

Chinul lor îndoit era:
Aici, de la necuraţii eretici,
Şi de la împăraţii nebuni, din cealaltă parte.

Greu este sufletul a-ţi păzi
Şi adevărul lui Dumnezeu
Mereu sus a-L ţine,
Când din toate părţile eşti împresurat
De minciuni diavoleşti
Şi de ameninţarea cu moartea.

Dar printre neghine au răsărit şi
Trei ierburi înmiresmate,
Busuioc nobil, imortela şi colilie aleasă,
Aceşti trei sfinţi ierarhi,
Al căror nectar destul a fost
Pentru toată otrava lumii.

Eusebie ca un zilot viaţa şi-a trăit,
Şi moarte a luat mucenicească.

O, Sfinte părinte Eusebie ierarhe,
Plăcutule al lui Dumnezeu,
Roagă-te lui Hristos Dumnezeu
Ca să se mântuiască sufletele noastre!

Cugetare

De ce îngăduie Dumnezeu să vină asupra dreptei credinţe atâtea urgii şi necazuri, pe când pe eretici şi păgâni îi lasă pururea să se bucure de tihnă şi de pace? *De ce?*, întreabă şi ***Sfântul Ioan Gură de Aur*** ***şi tot el răspunde îndată: „Aşa ca să vezi slăbiciunea păgâneştii şi ereticeştii credinţe, care se descompune de la sine, fără***

să o atace nimeni şi ca să vezi tăria adevăratei Credinţe care, lovită, scuipată şi pururea însângerată din toate părţile fiind, îndură toate cu pace şi chiar creşte şi se înmulţeşte sănătoasă în pofida tuturor drăceştilor vrăjmaşi [...] De aceea, în disputele cu păgânii sau cu obraznicii iudei, destul este ca să arătăm, spre dovada sfintei ei puteri, că Ortodoxia, supusă veşnic prigonirilor până la ucidere şi sânge, veşnic a rămas deasupra şi biruitoare," chiar şi când întreaga lume s-a pornit împotriva ei.

Sfântul Isaac Sirul zice: „Minunata dragoste de oameni a lui Dumnezeu se vede atunci când omul se află în primejdii mari şi în chinuri pasibile să-i zdruncine nădejdea. De abia atunci se arată pe faţă puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea oamenilor. Căci omul niciodată nu recunoaşte puterea lui Dumnezeu atunci când petrece mereu în linişte şi în libertate."

Luare aminte

Să luăm aminte la tainica amuţire a lui Zaharia, marele preot (Luca l: 20):

- *La cum Zaharia nu a crezut glasul îngerului lui Dumnezeu care i-a zis că femeia lui cea vârstnică îi va zămisli prunc la adâncile ei bătrâneţi şi la cum el a fost lovit cu muţenie din această pricină, după cuvântul îngerului;*
- *La cum şi eu sunt ca şi lovit de muţenie când nu grăiesc îndestul tainele minunilor lui Dumnezeu din pricina credinţei mele celei prea puţine.*

Predică despre cum leneşul mereu îşi găseşte scuze

Cel leneş pune pricini şi zice: „Afară este un leu, aş putea să fiu sugrumat în mijlocul uliţelor. " (Pildele lui Solomon 22 : 13).

Ca să-şi îndreptăţească lenea lui, cel leneş scoate mereu în faţă greutăţile şi impedimentele sarcinilor pe care trebuie să le ducă, mărindu-le fără de măsură gravitatea.

Dacă îl supără vecinul, el va zice că îl supără întreg satul; dacă observă un tremur al frunzelor, el va zice că nu iese la câmp deoarece furtuna aproape că a şi izbucnit; dacă în faţa pragului lui se află un iepure, el va zice că afară este un leu care aşteapă să-l înşface! Dar el nu zice toate acestea decât pentru că nu vrea să iasă din casă şi pentru că vrea să îşi amâne mereu munca.

Lenea este ceva cu totul nenatural omului. Natura însăşi a omului este permanentă activitate; omul mereu caută să se îndeletnicească cu ceva, să fie mereu ocupat, să

lucreze, să zidească. Lenea este semnul sigur al desfigurării naturii omului. Că lenea este un păcat şi un viciu se vede limpede din aceea că omul activ nu îl invidiază niciodată pe cel leneş, pe când cel leneş întotdeauna îl invidiază pe cel activ; tot aşa cum omul cumpătat nu îl invidiază niciodată pe cel beţivan, pe când beţivanul îl va invidia întotdeauna pe omul căruia nu-i plac destrăbălările.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Lucrătorule cel de-a pururea, mântuieşte-ne pe noi de cea întunecată şi păcătoasă patimă a lenii care ne înstrăinează de chipul ce Tu ne-ai dăruit, spre asemănarea cu Tine, o Stăpâne a toate! Insuflă întru noi pe Duhul Tău cel Sfânt, cel pururea lucrător şi de viaţă şi bucurie dătător, Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

23 iunie

Pomenirea Sfintei muceniţe Agripina

Sfânta Agripina s-a născut la Roma, unde şi-a primit şi aleasă educaţie. Ea din fragedă copilărie a fost crescută după poruncile Sfintelor Scripturi, alungând afară din inima ei duhoarea grea a păcatului şi umplându-se de buna mireasmă a curăţiei şi a întregii feciorii.

Ea s-a logodit Mirelui Ceresc şi a luat pentru aceasta mucenicia sub împărăţia lui Valerian. Ea a îndurat bătăi cu vergele de oţel pînă la zdrobirea oaselor, îngerul Domnului s-a pogorât la ea şi a întărit-o. Fiind mai departe supusă la cele mai bestiale torturi, ea şi-a dat sfântul ei duh în timpul lor.

Însoţitoarele ei Vassa, Paula şi Agathonika i-au luat sfintele rămăşiţe ale trupului ei şi le-au dus în Insula Sicilia, unde le-au îngropat cu cinste. Mai după aceea, deasupra mormântului s-a ridicat o sfântă biserică, cu hramul Sfintei muceniţe Agripina. Mari şi nenumărate au fost minunile ce s-au lucrat la sfintele ei moaşte.

Cu puterea lor, chiar şi agarenii au dat dosul şi au fugit mâncând pământul din cetatea unde se aflau ele. ***Sfânta Muceniţă Agripina a luat cununa muceniciei la anul 275, şi s-a încununat cu mare slavă.***

Pomenirea Sfinţilor mucenici Eustochie şi Gaius şi a celor împreună cu dânşii

Eustochie a fost popă idolesc ce a trăit în vremea împărăţiei lui Maximian, dar văzând el ce fel este vitejia mucenicilor creştini, s-a lepădat de idolatria lui şi a dorit şi s-a învrednicit de Sfântul Botez, însuşi Eudoxie episcopul Antiohiei 1-a botezat pe el.

După acestea, Eustochie, încetul cu încetul, a început să le aducă la Sfânta credinţă pe toate rudeniile lui.

Ruda lui Gaius s-a botezat cu toţi cei trei copii ai lui: Probus, Lollius şi Urban. Ei toţi, împreună şi cu alţii, au fost aduşi înaintea necuraţilor judecători, torturaţi şi omorâţi prin tăierea capului la Lystra, vina fiind credinţa lor nezdruncinată în Hristos. Aşa s-au înălţat la ceruri sfintele lor suflete, strămutându-se intru locaşurile cele cereşti ale veşnicei şi fericitei Împărăţii a Stăpânului Hristos.

Pomenirea Sfintei icoane din Vladimir a Maicii Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos

Când hanul tătar Ahmet a asediat Moscova, cneazul Ivan Vasilievici s-a pornit cu oştire să apere cetatea. Şi chiar dacă armata cneazului era mai mică şi mai slabă decât cea a hanului tătar, ea a ieşit biruitoare. Căci fără veste a căzut asupra tătarilor o spaimă năpraznică, care i-a mânat la rugă în dezordine, călcându-se unii pe alţii.

Toţi au pus această nemaiauzită victorie pe seama Sfintei icoane a Maicii Domnului, la care îngenunchease tot poporul ca să-i scape Maica Domnului de urgia sălbaticilor tătari.

Auzindu-le ruga, Maica Domnului i-a mântuit, iar poporul a însemnat această zi, a douăzeci şi treia din luna iunie, când s-a întâmplat minunea, ca sărbătoare de-a pururea a Bisericii ruse.

Pomenirea pocăinţei lui Teofil

Acesta, din invidie faţă de episcopul şi întâistătătorul lui şi-a dat sufletul diavolului şi s-a lepădat şi în scris de Domnul Hristos şi prea curata Lui Maică.

Dar mai târziu el s-a pocăit cu amar şi a plâns timp de patruzeci de zile cu post şi cu rugăciune la Maica Domnului ca să se primească pocăinţa lui, drept pentru care Maica nu doar că i-a primit-o, dar şi hârtia pe care scrisese lepădarea de Hristos înainte i-a pus-o, iar cu această hârtie Teofil a alergat la sfânta biserică, unde înaintea episcopului şi a tot poporul a mărturisit cu umilinţă şi cu glas mare fărădelegea lui, cerând şi a lor iertare.

Când Episcopul a pronunţat cuvintele de dezlegare şi i-a dat lui Teofil Sfintele Taine, faţa lui a strălucit ca soarele.

Iată aici exemplu minunat de marea milostivire a lui Dumnezeu, care nu doar că iartă păcatele celor care se pocăiesc cu adevărat, dar şi cu harul sfinţeniei ii îmbracă!

Cântare de laudă la Sfânta Agripina

Sfânta Agripina decât albul crinului
Mai albă este,
Ea este mireasa Fiului lui Dumnezeu.

Sufletul ei mai strălucitor decât flamura focului este,
Iar credinţa ei mai tare decât stânca.
Biciuită fiind ea Domnului se roagă;
Ea cântă Psalmi şi-ndură răni adânci.

Ea pe toţi îi iartă şi pe toţi binecuvântă,
Ca un stâlp de marmură însângerată
înaintea tuturor.

Dar îngerul Domnului la ea coboară
Şi rănile-i vindecă.

Dar schingiuiri şi mai mari primeşte,
Iar Agripina îndurând, moare.

Agripina duhul ei cel sfânt
în mâinile Domnului îl pune,
Iar trupul ei de suflet
Rămâne gol.

Dar golul ei trup, ale ei rămăşiţe sfinte,
Pază şi strajă ale Siciliei sunt.

Ele vindecare grabnică sunt
Bolilor şi nenorocirilor poporului,
Apărare contra hoardelor păgâne.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase,
Acoperă-ne pe noi întru necazurile noastre
cu ale Agripinei muceniţă
sfinte rugăciuni.

Cugetare

Răbdarea creştină este o răbdare blândă, pe când răbdarea aceea care ascunde o neputinţă plină de răutate nu se deosebeşte cu nimic de răzbunarea drăcească.

Sfinţii noştri sunt mari în toate evangheliceştile virtuţi, dar mai ales întru blândeţea răbdării lor! Poate că aceasta ne pare nouă ca cea mai mare virtute a lor tocmai pentru că noi înşine suntem atât de mici în ea.

Când părinţii pustiei s-au strâns odată în jurul Avvei Ioan cel pitic ca să audă cuvânt de învăţătură, un oarecare invidios a cârtit: „Vasul tău, o, Ioane, este plin cu otravă!"

La aceasta blândul Ioan a răspuns îndată: „Tu zici aceasta uitându-te doar pe din afară, dar oare ce ai fi spus dacă ai fi putut să pătrunzi cu privirea şi pe dinăuntru?"

Când 1-au scos pe Sfântul Ciprian, episcopul Cartaginei, ca să-i taie capul, el a poruncit ca după moartea lui călăul să primească douăzeci şi cinci de galbeni de aur.

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a lui Zaharia, care îndată şi-a deschis gura şi limba şi vorbea, binecuvântând pe Dumnezeu:

- *La cum Zaharia mai întâi a fost lovit cu muţenie pentru că nu 1-a crezut pe îngerul Domnului;*
- *La cum gura şi limba lui Zaharia s-au deschis de îndată ce el a împlinit porunca îngerului (Luca 1: 63);*
- *La cum şi sufletul meu se va vindeca îndată de muţenie, numai de mă voi umple şi eu de cuvintele şi înţelepciunea lui Dumnezeu.*

Predică despre aceea că nu trebuie să-i invidiem pe păcătoşi

Nu râvni la oamenii răi şi nu pofti să fii în tovărăşia lor (Pildele lui Solomon 24: 1).

Oare îl invidiază cineva pe lepros? Desigur, nimeni nu poate invidia un lepros. Atunci de ce unii îl invidiază pe omul rău, când bine ştim că răutatea este ceva mai rău decât lepra? Căci lepra este o boală a trupului, pe când răutatea este o cumplită boală a sufletului.

Leprosul la suflet poate ca să fie de fapt om sănătos, deşi trupul îi este acoperit de puroaie; pe când omul cel rău, deşi la trup pare sănătos, pe dinlăuntru, în inima lui, el este ros de cumpliţii viermi ai morţii.

Pomul care pe dinafară are coaja putredă dar măduva lui este sănătoasă este un pom bun care face roadă, dar pomul care are coaja sănătoasă dar miezul lui e ciuruit de carii nu mai este bun de nimic.

Aşadar, lepra este o boală mai uşoară decât răutatea, adică: decât păcatul. Căci prin om rău, Cel Atotînţelept vrea să zică om păcătos.

Oare doctorul îl invidiază pe bolnav? Desigur că nu. Tot aşa, nici cel drept nu poate să îl invidieze pe cel păcătos. Iar dacă nu ştii de eşti drept ori păcătos, examinează-ţi inima: vezi dacă îi invidiezi sau nu pe oamenii păcătoşi. Dacă vezi că da, atunci înseamnă că nu eşti un om drept. Iar dacă afli că nu, atunci bucură-te, omule drept al lui Dumnezeu!

Căci să ştii că bolnavul îl va invidia pe altul bolnav ca şi el şi îl va invidia şi pe cel sănătos, dar sănătosul nu poate niciodată să îl invidieze pe cel bolnav. Tot aşa cum nici dreptul nu poate niciodată să îl invidieze pe cel păcătos.

Doctorul vede boala fatală a pacientului lui, iar văzându-i-o, îi este milă de el şi nu poate nicidecum să îl invidieze pentru aceasta.

O, Stăpâne şi Atotmilostive Doamne, smulge răutatea din inimile noastre, curăţeştele pe ele şi sădeşte întru ele sfânta dragoste, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

24 iunie

Naşterea Sfântului proroc Ioan, înaintemergătorul şi Botezătorul Domnului

Cu şase luni mai înainte de a se înfăţişa înaintea Fecioarei Maria care se afla la Nazaret, marele Arhistrateg ceresc Gavriil, îngerul Domnului, s-a înfăţişat înaintea lui Zaharia, marele preot al Templului de la Ierusalim.

Mai înainte ca să vestească Naşterea tainică din pururea Fecioară, arhanghelul a vestit naşterea minunată a unei femei sterpe, care deci nu putuse niciodată să aibă copii şi care pe deasupra se afla şi la adânci bătrâneţi.

De aceea marelui preot Zaharia nici nu i-a venit să creadă când a auzit vestirea îngerului lui Dumnezeu, lucru pentru care a şi fost pedepsit cu muţenie de către acesta, rămânând mut până la opt zile după naşterea copilului Ioan.

În acele zile rudeniile lui Zaharia şi ale Elisabetei s-au adunat la casa lui Zaharia pentru sărbătoarea tăierii împrejur şi numirii copilului. Când tatăl a fost întrebat ce nume voieşte să dea fiului lui, el, fiind mut, a scris pe o tăbliţă, „Ioan." În clipa aceea limba lui s-a dezlegat şi bătrânul Zaharia a grăit.

Casa lui Zaharia se afla pe culmile dintre Betleem şi Hebron. În tot Israilul s-a împrăştiat ca fulgerul vestea că îngerul Domnului a venit la Zaharia, că el a fost lovit cu muţenie pentru că nu l-a crezut, dar că acum copilul s-a născut iar muţenia lui Zaharia s-a ridicat de la el când a scris pe tăbliţă numele copilului, „Ioan."

Vestea aceasta a ajuns chiar până la urechile lui Irod. De aceea, când el a trimis gărzile ucigaşe care să ucidă toţi copiii, el le-a indicat în special ţinutul muntos în care locuia Zaharia, spre a fi ucis şi micul Ioan.

Elisabeta însă s-a ascuns bine împreună cu copilul, înnebunit de spaimă şi de ură, drăcescul Irod a trimis soldaţi la templu, ca să fie aflat preotul Zaharia şi să i se ceară fiul lui, spre a fi omorât. Căci aşa s-a întâmplat că era iar rândul lui Zaharia ca să slujească la Templul din Ierusalim.

Aşa a fost ucis Zaharia între Poarta de intrare în curtea templului şi Altar, iar sângele lui curs pe dalele de piatră s-a pietrificat acolo, spre osânda veşnică şi mărturie împotriva lui Irod.

Elisabeta s-a ascuns cu copilul ei într-o peşteră, unde ea a şi murit la scurt timp după aceea.

Iar copilul a rămas şi a crescut în pustie, având-L drept păzitor puternic pe Dumnezeu, iar drept slujitori devotaţi pe îngerii Lui.

Pomenirea Sfântului Nichita, episcopul Remesianei

Acest Sfânt Nichita a fost prietenul şi contemporanul Sfântului Paulin de Nola (prăznuit la 23 ianuarie).

Se pare că el a fost de neam slav şi ca atare, a predicat Evanghelia la slavii din ţinuturile Nis şi Pirot.

Marea însemnătate a lucrării Sfântului Nichita de Remesiana printre slavi se poate vedea din imnul pe care Sfântul Paulin 1-a compus în cinstea Sfântului Nichita:

O minunată schimbare!
Şi cât de neaşteptată!
Munţii nemişcaţi, care odinioară
ascundeau tâlhari sângeroşi,
Acum adăpostesc monahi, ucenici ai păcii.

Acolo unde odinioară urlau fiarele pustiei,
Acum se sălăşluiesc chipuri de îngeri.

Drepţii acum locuiesc în peşterile
Care odinioară erau grote de tâlhari.

Scaunul episcopal al Sfântului Nichita a fost la Remesiana, în care unii văd o altă denumire a cetăţii Pirot.

Pe lângă nevoinţele lui misionare, Sfântul Nichita a scris şi multe cărţi, printre care se află cele şase cărţi despre credinţă şi una despre o fecioară căzută, aceasta din urmă aducând pe mulţi la calea pocăinţei şi a mântuirii.

Sfântul Nichita s-a odihnit în Domnul în veacul al cincilea.

(Notă: Că Sfântul Nichita va fi fost slav o arată arhiepiscopul Filaret al Cernigovului, în cartea lui Sfinţii slavilor din sud.)

Pomenirea Sfinţilor mucenici Orentius, Pharnacius, Eros, Firmus, Firminus, Cyriacus şi Longinus

Aceştia toţi au fost fraţi de sânge şi soldaţi romani în timpul împărăţiei lui Maximian.

Când romanii se aflau în timpul bătăliilor împotriva sciţilor de la nord de Dunăre, Sfântul Orentius a ieşit şi a luptat corp la corp cu Marathom, Goliath-ul sciţilor, l-a biruit şi l-a ucis.

Din această pricină, întreaga armată romană a adus jertfe idolilor, însă Orentius şi fraţii lui au arătat pe faţă că sunt creştini şi nu vor jertfi dracilor celor ascunşi în obiecte fără simţire.

În pofida copleşitoarelor lor merite militare, ei au fost condamnaţi la surghiun în ţinuturile sălbatice ale Mării Caspice. Ei însă au murit pe drum, toţi şapte pe rând, din pricina foamei şi a epuizării fizice [condamnaţii erau siliţi la marş forţat].

Aşa s-au înfăţişat mucenicii lui Hristos înaintea lui Hristos, care i-a încununat ca pe nişte bravi cu cununa veşnicei slave.

Cântare de laudă la Sfântul Ioan Botezătorul

Prin taină dumnezeiască a intrat Ioan în lume,
Ca odinioară al Sarei şi lui Avraam fiu, Isaac;

Prin taină dumnezeiască a rămas el viu,
Scăpând tăişului ucigaş al jungherului lui Irod.

Jungherul pe prunc nu l-a putut atinge,
Şi în trupul tatălui atunci adânc s-a-mplântat.

Prin taină dumnezeiască hrănitu-s-a Ioan în pustie,
Timp de treizeci de ani, în pământ pustiu.

Pe ai Domnului robi îi păstoresc îngerii;
Iar celor săraci îngerii le sunt păzitori!

Ioan a crescut, cu vârsta şi cu puterea,
El era un mieluşel prea frumos,

Menit să vestească
Şi să slujească
Mielului lui Dumnezeu.

El era menit să strige tuturora
Că ziua izbăvirii se află la răsărit.

El L-a cunoscut şi L-a slăvit
Pe Cel care necunoscut oamenilor era.

El cel din urmă proroc mare a fost,
Şi începătură apostolilor lui Dumnezeu.

El cu Dumnezeu grăit-a precum marele Ilie
Şi ca un apostol mare pe oameni i-a iubit şi i-a certat.

Minunat fiu al preotului celui mare,
Primul încununat mucenic al mucenicilor lui Dumnezeu.

Cugetare

Una dintre diferenţele între filosofia cea ritoricească a grecilor şi credinţa creştină este că aceea că filosofia grecească se poate exprima exact în cuvinte şi poate fi înţeleasă prin lectură, în vreme ce credinţa creştină nu poate fi expusă complet prin cuvinte şi şi mai puţin înţeleasă doar prin lectură.

Atunci când încerci să explici credinţa creştină este indispensabil ca să fii tu mai întâi şi un împlinitor cu fapta al celor ce încerci să explici; iar ca să pricepi cele spuse, nu vei putea doar prin ascultat sau citit, dacă nu vei lupta să aplici cele ascultate şi citite şi în viaţa practică personală.

Când Sfântul patriarh Fotie a citit cuvintele Sfântului Marcu Ascetul despre viaţa duhovnicească, el a constatat o anume lipsă de claritate la el, despre care a zis însă cu înţelepciune: „Această lipsă de claritate nu vine de la felul în care sunt întrebuinţate cuvintele, ci de la adevărul ascuns în ele; cu siguranţă limpezirea înţelesului va veni când adevărul acestor cuvinte va fi pus în practica vieţii. Aceasta de altfel," a continuat înţeleptul patriarh, „nu se întâmplă doar cu aceste omilii sau doar cu acest autor, ci aşa stau lucrurile cu toţi cei care încearcă să pună în cuvinte spre folosul sufletesc al altora roadele şi legile luptelor

celor duhovniceşti: ele se înţeleg de către cititor nu atât cu mintea şi cu raţiunea, cât cu nevoinţele şi cu punerea lor întru practica vieţii."

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata venire la Templu a bătrânului Simeon, cea din îndemnul Duhului, spre a-L primi în braţele lui pe Pruncul Iisus:

- *La cum acest sfânt bătrân, în Duhul, L-a recunoscut pe Stăpânul şi Mântuitorul lumii în Pruncul cel care era ţinut ca orice mic neajutorat, în braţele Maicii Lui, în timp ce cărturarii, preoţii poporului şi fariseii cei orbi nu L-au recunoscut pe El, nici atunci şi nici mai târziu, când El a făcut minuni mari între ei şi Şi-a arătat înţelepciunea Lui fără seamăn;*
- *La cum nici sufletul meu, dacă este învechit şi îmbătrânit în păcate, nu îl poate recunoaşte pe Domnul când Îl vede.*

Predică contra bucuriei celei pline de răutate

Nu te bucura când cade vrăjmaşul tău şi când se poticneşte, să nu se veselească inima ta (Pildele lui Solomon 24: 17).

Şi el este om: de aceea, nu te bucura de căderea lui. El este deci fratele tău: pentru aceea, nu te veseli atunci când se poticneşte. Dumnezeu şi pe el 1-a zidit pentru viaţă şi El nicidecum nu Se bucură de căderea şi de poticnirea lui. Iar tu deci, să nu te bucuri de ceea ce Domnul Se întristează.

Când cade omul, Domnul este Cel care pierde şi atunci, cum te poţi tu bucura de pierderea Domnului tău, a Dumnezeului tău? Oare te vei veseli tu atunci când îngerii plâng?

Când cade vrăjmaşul tău, tu mai degrabă roagă-te lui Dumnezeu pentru el, ca Domnul să îl mântuiască şi adu rugă de mulţumită lui Dumnezeu că te-a izbăvit pe tine, cel nevrednic de milă, de o asemenea cădere rea. Căci şi tu şi el din aceeaşi materie sunteţi făcuţi, ca două vase ale aceluiaşi olar. Dacă unul este lovit şi se sparge, oare cel de lângă el, lângă care a căzut izbitura, va zâmbi şi se va bucura!?

Căci iată, mica piatră care a căzut asupra acelui vas şi 1-a spart, nu aşteaptă decât mâna care se ridice şi să o izbească şi în celălalt. Căci amândouă vasele din lut sunt făcute, iar acea piatră mică puternică este să spargă şi sute de vase.

Când se pierde o oaie, oare restul turmei se va bucura? Nu, ele nu se vor bucura. Căci iată, păstorul le lasă pe ele şi se duce, plin de îngrijorare, să o caute pe cea pierdută. Deci pierderea păstorului este şi pierderea turmei. Pentru aceasta, nu te bucura când cade vrăjmaşul tău, căci Păstorul tău şi Păstorul lui, Mântuitorul Iisus Hristos Domnul, nu se bucură deloc de ea.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, bunule al nostru Păstor, scoate de la noi bucuria cea răutăcioasă şi prostească, curăţeşte inimile noastre şi sădeşte în ele milostivirea şi dragostea de fraţi, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

25 iunie

Pomenirea Sfintei muceniţe Fevronia

Fevronia a fost fiica senatorului roman Prosphorus. Ca să nu fie nevoită să se mărite cu bărbat supus putreziciunii, Fevronia s-a logodit pe sine Mirelui Ceresc Hristos, şi a depus voturile monahale în Răsărit, în pământul Asiriei, într-o mânăstire a cărei stareţă era mătuşa ei, Bryaena.

Lysimachus, fiul unui mare nobil, dorise să se căsătorească cu Fevronia, dar cum împăratul Diocleţian îl suspecta că este creştin în ascuns, el 1-a trimis în Răsărit, împreună cu unchiul lui, Silenus, tocmai ca să-i prigonească pe creştini.

Silenus avea comportament de fiară, şi de aceea ca o fiară el îi urmărea pe creştini fără milă pretutindeni. Pe când Lysimachus, dimpotrivă, îi acoperea pe creştini cât putea şi chiar îi ascundea de la faţa bestialului lui unchi.

Reuşind să golească Palmyra de creştini, Silenius a ajuns la cetatea Nisibis, în apropiere de care se afla şi o mânăstire de aproximativ cincizeci de nevoitoare, între care şi Fevronia.

Deşi în vârstă de doar douăzeci de ani, Fevronia era o doamnă foarte respectată atât de surorile din mânăstirea ei, cât şi de cetăţenii oraşului, pentru blândeţea, înţelepciunea şi înfrânarea ei.

La mânăstirea în care se nevoia Fevronia se respecta vechea pravilă a fostei stareţe, fericita Platonida, şi anume că vinerea să nu se lucreze nimic altceva decât citirile din sfintele cărţi. Bryaenia o rânduise pe Fevronia să citească din sfintele cărţi surorilor, dar acoperită de o perdea, astfel încât surorile să nu fie distrase de la ascultarea cu folos cuvintelor de marea frumuseţe a chipului Fevroniei sau a frumuseţii felului în care citea.

Auzind despre Fevronia, bestialul Silenius a poruncit aducerea ei de faţă. Dar când sfânta fecioară a refuzat să se lepede de Hristos şi să se mărite cu pământean, el şi-a făcut lucrările lui: a poruncit ca fecioara să fie biciuită, apoi să i se rupă dinţii, apoi să i se taie mâinile, picioarele, sânii. Făcând toate acestea, la urmă au omorât-o pe Fevronia astfel mutilată, injunghind-o cu sabia.

Cumplita pedeapsă a lui Dumnezeu a căzut insă năpraznic, în aceeaşi zi, peste fiara Silenus: în el a intrat diavolul iar Silenius a înnebunit de spaimă drăcească. De

aceea el s-a dus şi s-a izbit atât de tare cu capul de un stâlp de marmură, încât a căzut jos mort.

Lysimachus a poruncit strângerea mădularelor trupului mutilat al Fevroniei şi ducerea lui la mânăstirea ei, unde surorile l-au îngropat cu cinste.

La acea mânăstire, mulţi soldaţi, martori al acelei bestiale uciderii a muceniţei au luat Sfântul Botez, împreună cu Lysimachus însuşi.

De la sfintele moaşte ale Sfintei muceniţe Fevronia s-au luat vindecări fără număr, iar la ziua praznicului ei surorile au văzut-o între ele, la locul ei obişnuit, şi s-au minunat cu spaimă şi cu bucurie.

Sfânta Fevronia a luat mucenicia cu cinste şi s-a strămutat la locaşurile cele fericite ale Mirelui Celui Ceresc la anul 310.

Cincizeci şi trei de ani mai târziu, moaştele ei au fost mutate în capitala imperială de la Constantinopole.

Pomenirea Sfântului prea cuvios Dionisie

Acest părinte sfânt Dionisie este întemeietorul Mânăstirii Sfântului Ioan (Dionisiu) de la Sfântul Munte Athos. El s-a născut la Koriţa, în Albania. Fratele lui mai vârstnic, Theodosie, s-a retras la Sfântul Munte unde mai după aceea a ajuns stareţul Mânăstirii Philotheu. Când Dionisie a crescut, el a mers la fratele lui din Sfântul Munte, la Mânăstirea Philotheu, unde fratele l-a tuns monah.

Din dumnezeiasca purtare de grijă, pe când Theodosie se afla la Constantinopol într-o ascultare pentru mânăstire, el a fost luat şi sfinţit episcop alt Tapezundei. Din acel ceas, pe locul unde mai târziu avea să se ridice mânăstirea Dionisiu, închinată înaintemergătorului şi Botezătorului Domnului, a început să se arate în fiecare noapte o lumină minunată, înţelegând că această lumină cerească semn este din cer care vrea ca pe acel loc să se înalţe o mânăstire.

Dionisie a călătorit la Trapezunda ca să ceară sfat şi binecuvântare de la episcopul Theodosie, fratele lui şi ajutor de la împăratul Alexios Comnenul. Împăratul i-a dat şi bani pentru construcţii şi un document imperial de întemeiere, care se păstrează la Mânăstirea Dionisiu până în ziua de astăzi.

Sfântul Dionisie a întemeiat Mânăstirea Sfântului Ioan Botezătorul şi înainte-mergătorul la anul 1380.

Când ea a fost odată jefuită de piraţi, Dionisie a călătorit din nou la Trapezunda şi a murit acolo, în vârstă fiind de şaptezeci şi doi de ani.

Dar Sfânta Mânăstire Dionisiu există şi propăşeşte până în ziua de azi. În ea se află o icoană a Preasfintei Maicii lui Dumnezeu numită „a Laudei", pe care împăratul Alexios Comnenul a dăruit-o Mânăstirii Dionisiu. Predania ne zice că aceasta este icoana înaintea căreia s-a cântat întâia oară Imnul Acatist către Maica Domnului, compus de patriarhul Serghie.

Cântare de laudă la Sfânta muceniţă Fevronia

Fecioara Fevronia pre Hristos mărturiseşte,
înaintea nelegiuitei curţi, însângerată şi pală.

Tânăra Fevronia asemenea este unei stâlpări de finic.
Stâlparea acum se apleacă de rod prea frumos,
Şi către Silenus grăieşte:

„ Eu Mire am, iar slavă de la tine nu primesc.
Hristos este slava mea, şi înălţarea mea.
Ah, frumuseţea chipului Mirelui meu!

Nu ai decât să-mi tai picioarele,
Cu ele eu deja alergarea am isprăvit.

Taie-mi şi mâinile, căci eu
Lucrul mânilor mele l-am isprăvit.

Şi limba taie-mi-o, căci eu
Mai departe mă voi ruga cu inima.
Zdrobeşte-mi şi dinţii şi gura, zdrobeşte-i!
Căci eu cu inima
Şi mai limpede voi grăi.

Cât despre trup, la ce îmi mai trebuie acum?
Mirele meu cu un strai mai frumos
Mă va îmbrăca,

În cerul cel de sus, printre cei sfinţi,
În dulcele Rai cel locuit de îngeri.

Iar după ce eu voi pleca
să nu crezi, o sărmane Silenus,
Că furia ta de fiară,
Cea de o viaţă întreagă,
Se va ostoi.

Ci bagă în urechi ale mele cuvinte:
intru aceeaşi zi, şi tu şi eu
La tronul Judecăţii vom merge,
Tu ca schingiuitor, iar eu ca schingiuită.
Fiecare din noi, cu ale sale proprii fapte. "

Cugetare

Sfântul Marcu Ascetul a zis: „Oricine vrea să îndepărteze de la sine nenorocirile viitoare, trebuie să le îndure cu bucurie pe cele de faţă."

Oamenii socotesc jignirile aduse lor ca pe o mare nenorocire şi puţini sunt cei care indură ocările *(Este vorba peste tot de ocări, insulte, jigniri şi batjocuri nedrepte, care vin asupra oamenilor drepţi şi nevinovaţi şi sunt îndurate cu răbdare şi chiar cu bucurie de aceştia, întru numele Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului Iisus Hristos. - n. tr.)* fără să cârtească. Dar cât de minunat este rodul ocărilor îndurate cu răbdare şi inimă bună!

Ocările ne sunt trimise spre îmbunătăţirea sufletului nostru, iar noi ratăm aceste minunate ocazii şi rămânem cu mâinile goale când se încheie târgul acestei vieţi.

Căci iată, părinţi dintre cei mari, precum Atanasie, Vasilie, Hrisostom, Macarie, Sisoe şi mii alţii, cu toţii următori ai Celui mai Insultat dintre oameni, au fost cu toţii ei înşişi insultaţi murdar de păcătoşi. Dar Domnul, carele toate le rânduieşte pentru a noastră mântuire, a hotărât astfel încât, din vârful ghimpelui celui nelegiuit al calomniei şi insultei să răsară trandafirul parfumat al slavei celor care i-au îndurat rana cu înţelepciune şi răbdare pentru numele Lui Cel sfânt.

Dacă Ştefan, întâiul mucenic nu ar fi fost calomniat şi insultat, ar mai fi văzut el oare cerurile deschizându-se, iar prin ele, slava lui Dumnezeu Cel Preaînalt? Şi oare insultele şi calomniile aruncate de desfrânata femeie a lui Putifar asupra lui

Iosif cel prea frumos nu au fost tocmai cele care i-au sporit acestuia din urmă şi mai mult slava?

Luare aminte

Să luăm aminte la pescuirea minunată, făcută la apele adânci (Luca 5: 4):

- *La cum, după cuvântul şi binecuvântarea Domnului, apostolii, care nu prinseseră nimic toată noaptea, au mânat mai la adânc şi au prins mulţime mare de peşti;*
- *La cum şi eu stau gol şi flămând câtă vreme nu ies din apele joase şi mlăştinoase ale simţurilor, în care nu pot afla peştii mari şi buni ai înţelepciunii şi puterii;*
- *La cum şi eu trebuie să mân la adâncul cel duhovnicesc, cu binecuvântarea Domnului meu Iisus Hristos şi să dobândesc acolo minunată pescuire.*

Predică despre astăzi şi mâine

Nu te lăuda cu ziua de mâine, căci nu ştii la ce poate da naştere (Pildele lui Solomon27: 1).

Fraţilor, să nu ne lăudăm cu ceea ce nu este în puterea noastră. Domnul este Cel care are timpul şi anii în stăpânirea Lui şi El le hotărăşte după cum îi place. Numai Domnul singur ştie dacă ne va mai număra şi mâine printre cei vii sau dacă dimpotrivă. Căci unii au murit în ajunul nunţii lor; alţii s-au pogorât în mormânt în seara de dinaintea încoronării lor regale.

Prin urmare, să nu zicem: „Mâine va fi pentru mine cea mai fericită zi a vieţii mele, căci mâine mă căsătoresc!" Sau: „Mâine voi fi încununat rege!" Sau: „Mâine voi participa la această extraordinară recepţie!". Deci vă rog, să încetăm a mai vorbi de fericirea de mâine. Căci iată în această noapte se poate cere de la noi sufletul nostru, iar mâine foarte posibil că ne vom afla înconjuraţi din toate părţile de sinistrii diavoli, care ne vor împiedica trecerea pe la vămile văzduhului!

În chiar această noapte, omul se poate afla despărţit pe vecie de rude şi prieteni, de averi şi onoruri, de soare şi de stele şi înconjurat de feţe cu totul străine şi ciudate, într-un loc nevăzut şi la o judecată neaşteptată.

În loc să ne lăudăm cu ziua de mâine, am face mai bine să ne rugăm lui Dumnezeu ca să ne dea nouă astăzi plinea cea de toate zilele. Căci astăzi poate foarte bine să fie ultima noastră zi pe pământ. De aceea mult mai bine ne este nouă să ne

petrecem această zi de astăzi întru pocăinţă pentru toate păcatele vieţii noastre trecute pe acest pământ, mai curând decât să fantazăm pe tema zilei de mâine, care poate pentru noi nici nu va răsări. Căci fantazarea aceasta nu ne poate aduce nouă nici un bine, câtă vreme pocăinţa cea cu lacrimi de o zi puternică este să ne scoată din iadul cel veşnic.

O,Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, stârpeşte din nou toată deşarta şi prostească cugetare, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

26 iunie

Pomenirea Sfântului cuvios David

Acest Sfânt David s-a născut la Tesalonic. El mai întâi s-a nevoit în apropiere de cetatea Tesalonicului, într-o chilie pe care şi-a zidit-o sub un migdal. Apoi, el şi-a continuat nevoinţele în Tesalia.

Atât de mult şi-a curăţit sufletul lui cu postul, cu rugăciunea şi cu privegherea, încât s-a învrednicit de mari măsuri ale harului lui Dumnezeu.

El odată a luat în palmele sale goale cărbuni aprinşi, a presărat pe ei tămâie şi astfel 1-a tămâiat pe împăratul, fără nici o rănire a mâinilor lui.

Văzând aceasta, împăratul s-a închinat adânc până la pământ înaintea lui. Poporul era pururea în uimire văzând marile şi multele lui minuni.

El s-a odihnit cu pace şi s-a strămutat la cereştile locaşuri la anul 540 după Hristos.

Prăznuirea icoanei Născătoarei de Dumnezeu din Tikhvin

Această sfântă icoană a Născătoarei de Dumnezeu a fost mai întâi la Constantinopol, dar în 1383, cu şaptezeci de ani mai înainte de căderea cumplită a acestei mari cetăţi, ea s-a arătat fără veste pe cerul Rusiei, în partea de nord, în apropiere de oraşul Tikhvin. La locul la care ea a venit pe pământ s-au ridicat biserică şi mânăstire. De la cetate şi-a luat icoana şi numele.

Nenumărate şi mari minuni s-au lucrat înaintea acestei sfinte Icoane, înaintea ei vindecându-se mai ales cei suferinzi de boli grele.

Prăznuirea icoanei Născătoarei de Dumnezeu Hodighitria [Povăţuitoarea]

Această icoană s-a pictat pe lemn de către însuşi Sfântul apostol şi evanghelist Luca, iar Preasfânta Născătoare de Dumnezeu însăşi a văzut-o şi a binecuvântat-o.

Sfântul apostol şi evanghelist Luca a dăruit această icoană demnitarului Teofil, căruia îi şi trimisese ca epistolă Faptele Apostolilor.

Mai târziu, icoana a fost adusă de la Antiohia la Ierusalim; de la Ierusalim, împărăteasa Evdochia a luat-o şi a trimis-o la Constantinopol, ca dar surorii împăratului,

dreapta şi binecredincioasa Pulheria. Pulheria a aşezat sfânta icoană în Biserica din Vlaherne, biserică întemeiată de ea.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a arătat odată înaintea a doi orbi, pe care i-a îndreptat să meargă la Biserica din Vlaherne, înaintea icoanei ei şi acolo să-şi redobândească vederea.

Din această pricină, icoana a primit numele Hodighitria, adică *Povăţuitoarea.*

Când trupele regelui persan Hosroe şi ale celui scit Kagan au atacat Constantinopolul, patriarhul Serghie a adus icoana şi a mers în procesiune cu ea pe drumul de strajă de la crenelurile zidului împrejmuitor al cetăţii. Atunci s-a arătat marea putere a Fecioarei de a-i apăra pe creştini de necreştini. Oştirile păgâne au căzut în împrăştiere, marea a început să ridice valuri mari, corăbiile lor s-au scufundat, iar cei care au rămas vii au scăpat cu fuga.

De atunci această prea mare minune se prăznuieşte în fiecare an, în Sâmbăta a cincea din Sfântul şi marele Post, prin cântarea Imnului Acatist înaintea acestei sfinte icoane.

În timpul sălbaticelor prigoane împotriva cinstirii sfintelor icoane, Hodighitria a fost dusă şi ascunsă la Mânăstirea Pantocrator, zidită fiind într-un zid, după ce înaintea ei a fost aşezată o candelă aprinsă. După multă vreme, la deschiderea zidului, icoana a fost aflată nestricată şi candela aprinsă înaintea ei, întocmai ca în ziua în care fusese pecetluită în zid.

• *Prăznuirea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Lydda sau Romana [vezi cântărea de mai jos]*

Cântare de laudă la icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Lydda

A Născătoarei de Dumnezeu de la Lydda icoană
De patriarhul Gherman a fost trimisă,
cel pentru credinţă închis.

El de la Constantinopol
Papei de la Roma a trimis-o,
Când în Răsărit drepţii închinători
Ucişi erau pentru-a icoanelor cinstire.

Icoana pornit-a pe-ale mărilor ape,
Mai iute decât corăbiile ce pe ele plutesc,
Mai uşoară decât apa şi chiar decât zefirul;
Pe vârful valurilor plutind, valurile nu o ating.

Icoana vreme multă la Roma rămâne,
Timp îndelungat, ani lungi,
Până când în răsărit
Nebunii împăraţi de oboseală se-opresc
Cu Hristos să se mai lupte.

Iar când cea de aur pace
Răsăritul l-a împodobit,
Icoana din Lydda s-a întors acasă,
Mai uşoară decât apa şi chiar decât zefirul;
Pe vârful valurilor plutind, valurile nu o ating.

Două mari capitale, cu mucenicia slăvite,
Puterea pururea Fecioarei o prea slăvesc.
Este puterea minunatei Icoane din Lydda,
Care morţii ridică şi tămăduieşte ale oamenilor boli.

Cugetare

Pocăinţa neîncetată îi este de neapărată trebuinţă creştinului, până la cea mai de pe urmă suflare a lui.

Sfântul Marcu Ascetul zice: „Gândeşte-te şi vezi că taina evlaviei în sfinţii lui Dumnezeu s-a lucrat prin pocăinţă neîncetată, întotdeauna."

Sfinţii aveau neîncetata pocăinţă, chiar şi pe patul de moarte! Iată următoarea întâmplare:

La un moment dat, se pregătea de ceasul ieşirii sufletului un nevoitor bătrân şi foarte îmbunătăţit. El de aceea a chemat preotul pentru spovedania şi cea mai de pe urmă împărtăşire cu Sfintele Taine. Pe drum, preotului i s-a alăturat un tâlhar care voia şi el să vadă care este moartea unui om sfânt.

Bătrânul a primit cu pace Sfintele Taine şi apoi a vorbit liniştit cu preotul.

Atunci tâlharul a plâns şi a zis: „Fericit eşti tu! Iar eu, ticălosul, oare ce fel de cumplită moarte voi avea?"

Atunci dintr-o dată bătrânul cel îmbunătăţit, pe patul de moarte fiind, s-a mândrit şi a zis: „Fii şi tu ca mine şi vei avea şi tu parte de aceeaşi moarte fericită!"

Tâlharul atunci s-a întors la sălaşul lui plângându-şi cu amar viaţa lui ticăloasă şi aşa făcând, a căzut jos şi a murit.

Oamenii au putut atunci să vadă pe un nebun pentru Hristos cum plânge la mormântul monahului, deplângându-i soarta, dar se bucura la mormântul tâlharului, fericindu-1.

Când a fost întrebat de făcea acestea, el a zis: „Plâng pentru că mândria l-a surpat pe monahul la ceasul morţii, pe când pocăinţa i-a adus tâlharului raiul la ceasul ieşirii lui."

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata vindecare a femeii celei gârbove (Luca 13: 11):

- *La cum Domnul Şi-a pus mâinile asupra femeii celei ţinute de optsprezece ani de duhul de neputinţă, iar femeia îndată s-a îndreptat şi slăvea pe Domnul;*
- *La cum şi sufletul meu este gârbovit la pământ, precum era şi trupul femeii;*
- *La cum Domnul şi asupra sufletului meu poate să-Şi pună mâinile, adică, Sfântul Său Duh, iar gârbovirea mea se va vindeca îndată.*

Predică despre frica nelegiuiţilor

Cel nelegiuit fuge fără ca nimeni să-l urmărească, iar dreptul stă ca un pui de leu fără grijă (Pildele lui Solomon 28: 1).

Nelegiuiţilor le este frică până şi de umbre; lor umbra unui copac le pare că este o armată întreagă. Oriunde foşneşte ceva, nelegiuitul îşi zice: iată răzbunătorul vine asupra mea! Lui foşnetul frunzelor i se pare un zăngănit de lanţuri, iar sunetele scoase de păsări strigăte de vânător care dau semnalul de asmuţire câinilor să sară asupra vânatului. El crede că ierburile cele înalte sunt pândacii faptelor lui nelegiuite, că undele apei sunt martori în contra lui, că soarele este judecător iar stelele chinuitorii lui.

O fraţilor câte minciuni nu se nasc din frică! Căci frica vine de la păcat, păcatul de la diavol, iar diavolul este tatăl tuturor minciunilor.Frica aceasta rea este primul rod al păcatului.

Când Adam a păcătuit, el s-a ascuns de la faţa lui Dumnezeu. Iar când Dumnezeu a strigat şi l-a chemat, Adam a zis: ***Am auzit glasul Tău în grădină şi m-am temut (Facerea 3: 10).*** Dar Adam nu ştia de nici o frică înainte de a păcătui, nici nu s-a mai ascuns el de la faţa Domnului până atunci. Dimpotrivă, el întotdeauna se grăbea cu bucurie în întâmpinarea Domnului. Dar de îndată ce a păcătuit, *el s-a temut.*

Dar dreptul stă ca un pui de leu fără grijă. El stă fără păcat, deci fără punct nevralgic, fără slăbiciune, fără frică. Cei fără păcat sunt puternici, foarte puternici şi au curaj, un foarte mare curaj. Cei fără păcat sunt puternici şi nu ştiu ce este aceea vreo frică. Astfel sunt drepţii şi numai drepţii.

O, Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Unule fără de păcat, mântuieşte-ne pe noi de sataniceasca şi deşarta frică şi păzeşte-ne pe noi de răutatea păcatului care o zămisleşte pe ea, căci Ţie se cuvinte toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

27 iunie

Pomenirea Sfântului Sampson, primitorul de străini

Acest sfânt s-a născut din părinţi foarte nobili şi extrem de bogaţi din Roma cea veche, cetate în care şi-a făcut şi strălucitele studii ale ştiinţelor acelui timp, închinându-se pe sine mai ales ştiinţei medicale.

Sampson a fost un medic foarte milostiv şi fără de arginţi, dându-le bolnavilor lui nu doar medicamente trupului, ci şi sufletului. El pe toţi pacienţii lui îi sfătuia să împlinească cu scumpătate cerinţele Sfintei credinţe a lui Hristos.

El mai târziu s-a strămutat la Constantinopole, unde a locuit într-o casă mică, din care, întocmai cum soarele îşi trimite razele sale pretutindeni, aşa şi el trimitea milosteniile lui în toate ţinuturile, milostenii de bani, sfat, nădejde, leacuri eficace şi în general, tot ajutorul celor neajutoraţi şi cu trupul şi cu sufletul, însuşi patriarhul a auzit de marile virtuţi ale acestui bărbat şi 1-a sfinţit preot.

La acea vreme s-a întâmplat că împăratul Iustinian cel mare s-a îmbolnăvit şi toţi medicii curţii imperiale credeau că este o boală incurabilă. Atunci împăratul s-a rugat lui Dumnezeu cu lacrimi şi cu căldură şi Dumnezeu i-a descoperit în vis că Sampson este acela care îl va vindeca. Cu adevărat, aflând împăratul despre Sampson, 1-a chemat de îndată la curtea imperială.

Bătrânul Sampson a sosit şi punându-şi mâna peste locul bolnav, împăratul s-a însănătoşit.

Când împăratul a poruncit ca acest medic-preot să fie copleşit cu daruri, Sfântul Sampson a mulţumit, dar nu a primit nimic şi i-a zis: ***„O împărate, eu însumi am avut multe bogăţii de aur şi argint şi alte mari bunuri, dar le-am lăsat pe toate pentru dragostea lui Hristos, ca să câştig viaţa cea veşnic bogată şi nestricăcioasă."***

Când împăratul a insistat şi a zis că voieşte să-i dăruiască orice voieşte, atunci Sfântul Sampson 1-a rugat pe împărat să-i zidească o casă pentru săraci, în acea casă, care s-a zidit, Sfântul Sampson i-a îngrijit pe săracii din ea aşa cum părintele îşi îngrijeşte copiii.

Lui îi era firească milostenia pentru săraci şi pentru neajutoraţi.

La sfârşit, acest bărbat sfânt, plin de toate virtuţile şi harurile cele cereşti, s-a odihnit cu pace în a douăzeci şi şaptea zi a lunii iunie din anul 530 şi a fost îngropat în biserica Sfântului mucenic Mochie, ruda lui.

După sfânta sa adormire, Sfântul Sampson s-a înfăţişat multor oameni care îl chemau în ajutor în nenorocirile lor.

Pomenirea Sfântului Sever, presbiterul

Sever a locuit în Italia de mijloc şi a fost un bărbat foarte sfânt.

Odată a fost chemat să mărturisească un om pe moarte şi să-1 împărtăşească cu Sfintele Taine. El însă, obosit din pricină că muncise la vie, a ajuns prea târziu, când omul deja murise. Părându-i cumplit de rău şi temându-se cumplit, căci socotea că el îl ucisese pe om, Sever a început să se roage fierbinte lui Dumnezeu ca să învie omul, ca să-1 poată mărturisi şi cumineca, aşa cum i se ceruse. Dumnezeu a ascultat ruga preotului său celui bun. Aşa, preotul Sever a ascultat mărturisirea omului, 1-a împărtăşit cu Sfintele Taine şi pregătindu-i sufletul pentru ceasul morţii, 1-a lăsat. Omul acela, după opt zile, a murit la loc.

Pomenirea Sfintei Ioana, mironosiţa

Această Ioana a fost femeia lui Huza, intendentul lui Irod (Luca 8: 3 -verifică). Când Irod a poruncit uciderea lui Ioan Botezătorul, el, Irod, a lăsat să fie aruncat capul sfântului într-un loc necurat.

Această Ioana s-a dus şi a luat de acolo capul Sfântului Ioan şi 1-a îngropat cu cinste la Muntele Măslinilor.

După vreme îndelungată, în timpul domniei marelui Constantin, s-a aflat capul Sfântului Ioan Botezătorul.

Sfânta Ioana, mironosiţa a fost martora şi a Răstignirii şi a învierii Domnului. Ea s-a odihnit cu pace.

Cântare de laudă la Sfântul Sever, presbiterul

Când mortul a înviat, oamenii l-au întrebat:
„ Spune-ne nouă, ce locuri ai văzut,
şi cine te-a înviat pe tine?

„Eu într-un loc cumplit am fost, plin de spaimă:
împresurat am fost de cei negri, de câini şi de lupi;
Sub pământ într-o groapă am fost, plină de necurăţie;
Era fără de fund şi lumină nu era nicidecum.
Sufletul meu sugrumat era de deznădejde,
Când deodată un tânăr luminos de mână m-a luat.
în acele adâncuri deodată un curent de aer s-a făcut,
Şi cei negri fioroşi cu capete de câini
Au prins lătra: „Acesta al nostru este-
Al nostru, unde vrei să-l duci?!
Au nu vezi că cetăţean al iadului este!? "

Dar îngerul a zis: „Severus se roagă pentru el!
Porunca Celui Preaînalt este aceasta,
Să-l scot dintre voi!
El într-al lui trup se va întoarce,
Căci iată, Severus voieşte să-l mărturisească
Şi Sfintele Taine să i le împărtăşească lui!
Aşadar, necuraţilor, în lături feriţi!"

Aşa grăit-a îngerul şi cu el împreună
În sus m-a zburat,
Prin recele iad noi am trecut
Prin întuneric de spaimă.
Până când eu la loc sfânt am ajuns,
şi în trupul meu iarăşi m-am întors.
Iată istoria mea, a celui mort.

O, comoara mărturisirii păcatelor
Şi a împărtăşirii!
O, bucuria de a muri curăţit!"

Cugetare

Nimeni nu este mai prost decât acela care nu-şi vede păcatele lui şi virtuţile celorlalţi. Nimeni nu este mai luminat decât acela care pururea îşi vede păcatele lui şi virtuţile celorlalţi.

***Sfântul Ioan Hrisostomul** îi compară pe cei care văd mereu păcatele altora cu muştele cele rele care se bagă în rănile oamenilor nu spre a le vindeca, ci spre a le adânci şi a le infecta şi mai mult.*

„Dumnezeu ne-a trimis în această viaţă ca să ne pocăim," a zis fericitul Teofil de la Kiev (t 1853).

Cel care cunoaşte şi simte că el se află pe lume spre a se curăţi prin pocăinţă, se cufundă în tăcere şi rugăciune pentru curăţirea păcatelor lui, iar lacrimile cele din tăcere şi din rugăciune îl aduc la adevărata pocăinţă.

Acelaşi fericit a mai zis odată: „Se cuvine să plângi şi pentru păcatele aproapelui tău; căci fără aceasta, nici un suflet de Dumnezeu zidit nu se va mântui."

Deci fiule, cum este scris, să vesteşti păcatele celorlalţi sau să plângi pentru ele? Fericitul Teofil zice ca să plângi, pe când satana zice ca să le vesteşti. Iată ce testament le-a lăsat Fericitul Teofil cu limbă de moarte fraţilor lui: „Pomeniţi la rugăciunile voastre pe cel rău-mirositor Teofil!"

Iată cum vorbea despre sine cel mai sfânt om care se afla la Kiev în anul 1853.

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a celui bolnav de idropică (Luca 14: 2):

- *La cum luându-1, Domnul 1-a vindecat şi apoi i-a dat drumul;*
- *La cum şi sufletul meu boleşte de idropică, aflându-se sub sarcina iubirii de trup;*
- *La cum Domnul şi pe al meu suflet poate să-1 vindece, liberându-1 de apăsarea întunericului necuratelor patimi trupeşti.*

Predică despre adăpostul cel de sus

Cel ce nădăjduieşte în Domnul stă la adăpost (Pildele lui Solomon 29: 25).

Dreptul se află pururea la adăpostul Celui Preaînalt, la adăpostul cel de sus. Apa nu-1 va ajunge, nici potopul nu îl va îneca. Cu adevărat, potopul pe Noe nu 1-a înecat, căci Domnul i-a fost lui adăpostul cel de sus.

Totuşi, fraţilor, există un potop mai rău decât potopul apelor şi anume potopul patimilor. Când încep patimile să clocotească, când încep să fumege şi să se

înnegrească, când încep să-şi scoată duhoarea lor şi să o răspândească în jur - atunci unde va mai putea fugi omul sau cine îl va mântui pe el? El nu va putea scăpa decât la mâna Domnului şi numai în adăpostul Lui, adăpostul cel de sus.

Potopul patimilor 1-a cuprins şi pe David, dar el a fugit şi a aflat adăpost sub dreapta Celui Preaînalt; el s-a izbăvit de focul, de fumul şi de duhoarea patimilor celor care îl vânau şi a scăpat la adăpostul cel de sus. Omul nu se poate izbăvi singur de urgia potopului, numai Domnul îl poate mântui.

Dumnezeu este Stăpânul norilor şi îmblânzitorul patimilor. Cu adevărat, El este Adăpostul cel de sus. Noi alergăm la El şi ne ascundem sub marginea veşmântului Lui.

Câinele se repede ca un leu la traista săracului, dar el se face ca un sac de câlţi înaintea picioarelor stăpânului lui.

O, Stăpâne Doamne cela ce şezi pe tronul cel din înălţime, Tu eşti Adăpostul nostru cel de sus. Milostiv fii nouă Doamne Ziditorul nostru şi tinde mâna Ta şi ne ridică la adăpostul Tău cel de sus. Mântuieşte-ne pe noi de potopul care pururea ne îneacă, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

28 iunie

Pomenirea Sfinţilor mucenici Chir şi Ioan

Aceşti Sfinţi mucenici se pomenesc în treizeci şi una de zile ale lunii ianuarie, unde sunt scrise vieţile şi mucenicia lor.

Astăzi însă facem pomenire de mutarea sfintelor lor moaşte de la Canopus la Menuthis şi de multele minuni care s-au lucrat în timpul acestei mutări.

Sfântul Chiril, patriarhul Alexandriei, s-a rugat fierbinte lui Dumnezeu ca să nimicească necurăţia idolatră ce stăpânea în cetatea Menuthis, unde se afla o capişte păgânească şi unde puterea dracilor domnea absolut.

Atunci înaintea patriarhului Chiril s-a înfăţişat un înger al Domnului care i-a zis că dracii care domnesc la Menuthis nu vor putea fi surpaţi decât atunci când vă aduce în acea cetate moaştele Sfinţilor mucenici Chir şi Ioan.

Patriarhul a făcut neîntârziat aceasta: el a adus sfintele moaşte ale mucenicilor la Menuthis şi a ridicat deasupra lor o slăvită biserică, cu hramul Sfinţilor mucenici Chir şi Ioan.

Prin atingerea de aceste sfinte moaşte, Ammonius, fiul lui Iulian, guvernatorul Alexandriei, s-a vindecat de scrofuloză; un anume Theodor s-a vindecat de orbire; Isidor din Maiuma s-a vindecat de o boală prin care i se mânca ficatul; soţia lui Theodor s-a vindecat de otrăvire; o anume Eugenia de idropică şi mulţi alţi oameni s-au vindecat de alte nenumărate boli grele. Toate acestea s-au întâmplat la anul 412.

Pomenirea Sfântului Sennuphius, purtătorul de steag

Sennuphius a fost un mare nevoitor şi făcător de minuni din pustia egipteană şi contemporan cu patriarhul Theofil şi împăratul Teodosie cel mare.

El s-a supra numit purtătorul de steag deoarece, cu rugăciunea, el i-a ajutat odată împăratului Teodosie să biruiască într-un război cu duşmanii Imperiului.

Când împăratul 1-a chemat pe Sennuphius la Constantinopol, Sennuphius a zis că nu poate merge, dar că îi trimite în schimb haina lui cea prea sărăcăcioasă şi toiagul lui. Pornind la război, împăratul s-a îmbrăcat pe deasupra, ca şi cu o pla-

toşă, cu rasa cea sărăcăcioasă a părintelui Sennuphius şi ridicând în sus toiagul lui, a pornit la război şi a biruit.

Pomenirea Sfântului cuvios Pavel, doctorul

Pavel din naştere era corintean. Încheindu-şi studiile, Pavel s-a retras la o mânăstire şi s-a făcut monah.

El acolo a dat un război cumplit duhului necurat al desfrâului. După ce cu puterea Sfintei Cruci el a alungat departe acest duh prea necurat, satana a uneltit atunci o viclenie: el a pus în mintea unei desfrânate să strige în gura mare că a adus pe lume pruncul lui Pavel.

Unii eretici atunci s-au şi repezit la chilia lui Pavel şi 1-au târât afară din mânăstire, i-au pus pruncul în braţe şi 1-au silit să umble pe uliţele cetăţii, aşa încât să-1 poată scuipa cei care stăteau pe margini.

Pruncul avea doar câteva zile. Sfântul Pavel s-a rugat fierbinte lui Dumnezeu şi a zis gloatei: „Iată, pruncul va grăi şi vă va zice vouă cine este tatăl lui."

Atunci copilul a scos o mână dintre scutece, a îndreptat degetul către un fierar şi a zis: „Iată, acesta este tatăl meu, iar nu Pavel monahul!"

Duşmanii lui Pavel atunci urât s-au ruşinat, iar Dumnezeu i-a dăruit întru acel ceas lui Pavel puterea de a vindeca suferinţele şi neputinţele trupeşti şi sufleteşti ale oamenilor, astfel încât când îşi punea el mâinile peste bolnavi, ei se vindecau.

Pavel a trăit în veacul al şaptelea.

Cântare de laudă la Sfântul Sennuphius

Bătrânul Sennuphius în pustie postea,
Trupul curăţindu-şi până la uscare
De necuratele patimi.

De aceea din el se revărsa Duhul Sfânt,
Ca şi izvorul ce ţâşneşte
dintr-o piatră seacă.

Căci trupul cel despătimit

Vas se face al prea puternicului har.

Slăvitul Teodosie împărat de acestea aude
Şi gătindu-se de război pe Bătrânul îl cheamă
Binecuvântare să-i dea, ca re cel rău să zdrobească.

împăratul lui Sennuphius daruri mari vrea să-i dea.
Dar Avva Sennuphius plânge.

El cuvânt trimite lui Teodosie împărat
Zicând că nu poate să vină: drumurile lungi sunt,
Iar el rugăciunea pe griji lumeşti
Nu poate să o dea.

El mulţumită aduce pentru ale împăratului daruri,
Şi lui îi trimite a lui rasă săracă.
Pe lângă rasă şi vechiul lui toiag.

Iată darurile monahului către împărat!
„împăratul rasa aceasta să-mbrace
şi-n mână s-apuce toiagul,
şi fără grijă să pornească,
căci pe duşmani îi va nimici."

înarmat cu monahiceasca platoşă,
împăratul la bătălie porneşte,
Şi din ea se întoarce atot biruitor.

împăratul în marea cetate un stâlp înalt zideşte,
Un stâlp al biruinţei şi-n al lui vârf
O asemănare de monah.

Acesta semn a rămas credinţei
marelui Teodosie,
Şi a marii biruinţi aduse de
Sfântul Sennuphius monah.

Cugetare

Protestanţii au negat puterea lui Dumnezeu de a face minuni prin lucruri materiale. Ei credeau că astfel obţin o credinţă creştină mai „spirituală." Dar ei nu au făcut altceva decât să sărăcească şi să deformeze creştinismul. Ei au respins lucrarea puterii lui Dumnezeu prin Sfintele icoane, prin moaştele sfinţilor, prin Sfânta Cruce, iar la urmă unii dintre ei chiar şi puterea Sfintei Împărtăşanii.

Iar dacă şi-ar urma până la capăt această gândire, atunci ei ar trebui să respingă chiar şi minunile care s-au lucrat prin trupul înviat al Domnului Hristos, căci şi trupul Lui tot material a fost; de asemenea, ei ar trebui să respingă minunile care s-au lucrat prin atingerea mâinilor Sfinţilor Apostoli şi ale tuturor Sfinţilor, căci şi aceste mâini tot materiale sunt - fără ca să mai pomenim toiagul lui Moise cel din vechime sau veşmântul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu sau ştergarele Sfântului apostol Pavel şi aşa mai departe, în această respingere, protestanţii stau în contrazicere cu toată Biserica veche.

Iată una dintre miile de mii de dovezi că Dumnezeu acţionează şi prin lucruri, mai ales atunci când vrea să-i proslăvească pe sfinţii Lui: în cetatea Alexandriei se afla un stâlp foarte înalt, care în vârf purta statuia împăratului Teodosie cel mare îmbrăcat în rasă monahală şi purtând în mână un toiag. Căci atunci când El binevoieşte, Dumnezeu poate să lucreze şi prin simpla îmbrăcăminte a unui sfânt biruinţa asupra necredincioşilor.

Cine îndrăzneşte să pună hotar lucrării sau metodelor de acţiune ale puterii Celui Preaînalt?

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a celor zece leproşi (Luca 17: 12):

- *La cum Domnul, prin puterea cuvântului Lui, i-a vindecat pe cei zece leproşi care au ridicat glasul şi au zis: „Fie-Ţi milă de noi!"*
- *La cum Domnul şi pe mine poate să mă vindece, cel ce bolesc de lepra păcatului, numai de voi striga şi eu cu credinţă şi voi cere Mila Lui cea mare.*

Predică despre sfinţenie

Ci, după Sfântul care v-a chemat pe voi, fiţi şi voi sfinţi, în toată petrecerea vieţii (I Petru l: 15).

Fraţilor, sfinţenia este virtutea care cuprinde toate virtuţile, fiind plinătatea lor. De aici, fraţilor, urmează că Sfântul este omul cel care este împodobit cu toate virtuţile.

Căci dacă omul are rugăciune dar nu este milostiv, nu poate să se numească sfânt.

Sau dacă omul îndură orice durere dar nu are credinţă şi nădejde, nu poate fi numărat printre sfinţi.

Sau dacă omul este foarte milostiv dar nu are credinţă în Dumnezeu, cu adevărat, acest om nu poate deloc să fie numărat cu sfinţii.

Sfântul este un om desăvârşit, aşa cum era şi Adam în Rai înainte de cădere; sau mai bine zis, aşa cum este Noul Adam, adică Hristos Domnul şi Dumnezeul nostru.

Acesta este Sfântul Cel mai înalt decât toţi sfinţii. Acesta este Semănătorul sfinţeniei pe pământ şi Hrănitorul tuturor sfinţilor din istorie.

El ne-a chemat pe noi la demnitatea sfinţeniei sfinţilor. El ne-a arătat nouă prin exemplul Lui ce înseamnă să fii sfânt cu adevărat. El este prototipul tuturor sfinţilor, precum El este şi arhetipul tuturor oamenilor. Căci omul adevărat, fraţilor, nu este altul decât sfântul.

Sfântul sau omul, unul şi acelaşi lucru trebuie să fie. Domnul Hristos ne-a arătat nouă ce este aceea să fii om şi ce este aceea să fii sfânt.

Sfântul apostol Petru ne porunceşte: *Fiţi sfinţi în toată petrecerea vieţii!* Căci sfântul nu este sfânt doar într-o privinţă a vieţii lui, ci în toate privinţele vieţii lui. Noi trebuie să fim sfinţi în toate lucrările vieţii noastre, mari sau mici, dacă dorim să ne numărăm şi noi în rândurile sfinţilor; adică, în rândurile oamenilor ale căror vieţi au fost în deplină armonie cu prototipul sfinţeniei şi cu arhetipul omenesc - Domnul Dumnezeu Iisus Hristos şi Om.

O, Atotsfinte Stăpâne, Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

29 iunie

Pomenirea Sfântului apostol Petru

Petru a fost fiul lui Iona şi fratele lui Andrei cel întâi chemat.

- ✓ *El era din tribul lui Simeon, şi din oraşul Betsaida.*
- ✓ *El a fost pescar şi s-a numit mai întâi Simon, dar* ***Domnul a binevoit să îl numească Chefa, sau Petru*** *(Ioan 1:42).*
- ✓ *El a fost primul dintre Ucenici care a mărturisit limpede credinţa lui în dumnezeirea lui Hristos Iisus, când a zis:* ***Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu*** *(Matei 16: 16).*

Dragostea lui Petru pentru Mântuitorul era foarte mare, iar credinţa lui în El s-a făcut din ce în ce mai puternică. ***Când Domnul a fost dus la judecată însă, Petru s-a lepădat de El de trei ori: dar la o singură privire a Domnului, sufletul lui Petru s-a umplut de remuşcare, de ruşine, şi de plâns cu amar.***

După Duminica Pogorârii Duhului Sfânt, Petru s-a arătat Apostol neînfricat şi puternic în propovăduirea Evangheliei. Urmând predicării lui în Ierusalim la Ziua Cincizecimii, că la trei mii de suflete au primit Sfântul Botez.

El a predicat cuvântul lui Dumnezeu în Palestina, în Asia Mică, în Iliria şi în Italia.

Petru a făcut multe şi mari minuni, în timpul vieţii fiind: el a vindecat bolnavi şi a înviat morţi, iar bolnavii se vindecau şi numai când se aşezau în umbra lui.

El a dat război mare cu Simon Magul, care s-a proclamat pe sine dumnezeu, dar care în fapt era sluga satanei. Petru în cele din urmă l-a ruşinat de tot şi l-a învins. Dar la porunca prietenului acestei slugi a satanei, anume răul împărat Nero, Petru a fost osândit la moarte.

După ce l-a sfinţit pe Linus episcop la Roma, şi după ce şi-a sfătuit din destul şi şi-a mângâiat turma lui în Hristos, Petru a mers şi şi-a întâmpinat moartea cu bucurie. Văzând înaintea lui crucea pe care urma să fie răstignit, el a cerut călăului să-l răstignească cu capul în jos, socotindu-se nevrednic să moară răstignit cu capul în sus, ca Mântuitorul. Astfel, acest mare rob al Marelui Dumnezeu s-a odihnit şi a primit cununa cea nepieritoare a veşnicei slave.

Pomenirea Sfântului apostol Pavel

Pavel s-a născut la Tarsus şi era din seminţia lui Veniamin.

- ✓ *La început el s-a numit Saul.*
- ✓ *El a studiat cu marele Gamaliil, şi era fariseu şi prigonitor al creştinilor.*
- ✓ *El s-a convertit prin minune mare la credinţa în Hristos, prin lucrarea nemijlocită a Mântuitorului însuşi.*
- ✓ *El S-a înfăţişat înaintea lui Saul pe drumul Damascului, pe când Saul pornea către acea cetate ca să-i prigonească pe creştini.*
- ✓ *Saul s-a botezat de mâinile sfântului apostol Anania, s-a numit Pavel din botezul creştin, şi s-a numărat printre slujitorii celor doisprezece apostoli mari.*

Cu râvnă de foc Pavel a predicat Evanghelia pretutindeni, de la marginile Arabiei şi până în Spania, printre Iudei şi printre neamuri, primind de aceea şi supranumele Apostolul neamurilor.

Cu cât încercările prin care trecea erau mai cumplite, cu atât mai mare şi mai suprafirească era şi răbdarea lui. De-a lungul tuturor anilor predicării lui, viaţa lui Pavel atârna de la o zi la alta numai de un fir de păr. Dar umplându-şi zilele şi nopţile cu cele mai mari nevoinţe şi suferinţe pentru Hristos, bine rânduind Biserica în multe locuri, şi ajungând la o mare măsură a desăvârşirii, la urmă marele Pavel a putut cu adevărat zice: ***Nu eu, ci Hristos vieţuieşte în mine*** (Galateni 2: 20). ***Pavel a fost decapitat la Roma în timpul domniei dementului Nero, în aceeaşi zi în care a fost ucis şi Petru.***

Cântare de laudă la Sfinţii apostoli Petru şi Pavel

Învăţaţi şi neînvăţaţi, dar aceiaşi în duhul,
Puternici ca îngerii în a Domnului iubire,
Petru cel simplu şi Pavel cel mult învăţat,
Erau amândoi luminaţi de al Duhului har.

Ei două lumânări aprinse au fost,
Candele nestinse,
Înalte şi preafrumoase, ca stelele strălucind.

Ele pământul au străbătut cu a lor lumină,
De la oameni nimic cerând şi pe veci îmbogăţindu-i.

Ei mai săraci erau decât cei mai săraci,
Dar au îndestulat lumea;
Ei robi şi întemniţaţi au fost, dar lumea au biruit.

Cu învăţătura lui Hristos ei au îmbogăţit lumea,
Şi cu arme noi pe ea desăvârşit o au biruit.

Ei o au biruit cu smerenia şi dumnezeiasca pace,
Cu fericita blândeţe, cu rugăciunea, postirea
Şi cu milostivirea cea de necuprins.

Când a vieţii lor zbuciumată zi
S-a plecat spre zbuciumata seară,
Sângerosul Nero năpraznic capăt i-a pus.
Dar când Nero, al lumii dement conducător
Poruncit-a a apostolilor moarte,
Lumea nu mai era a lui, ci a lor.
Iar ei prin moarte au dobândit împărăţia.

Cugetare - Simon Petru şi Simon Magul

Duşmanii creştinismului iubesc mult să scoată în faţă pilde de minuni lucrate de păgâni, ca astfel să-i înşele pe cei uşor de înşelat, să bârfească Credinţa creştină şi să prea slăvească păgânismul, vrăjitoria, descântecele, satanismul, şi toate celelalte şarlatanii.

Nu încape îndoială că satan, prin ale lui slugi, încearcă şi el să se dea făcător de minuni, dar minunile lui nu pornesc din dragostea de oameni, din împreună pătimire cu ei şi din credinţa în Dumnezeu, ci ele pornesc din sataniceasca mândrie, egoism, iubire de sine, şi ură faţă de oameni.

Citind Sfintele Scripturi şi mai cu seamă Faptele Apostolilor, creştinul trebuie să-şi dea seama de diferenţa ca de la cer la pământ care există între minunile cele dumnezeieşti şi înşelăciunile şi şarlataniile satanice, care vor să treacă drept minuni, în această privinţă, creştinul trebuie să-şi aducă întotdeauna aminte de Simon Petru şi de Simon Magul.

El trebuie să compare minunile pe care le făcea apostolul Petru, şi aşa-numitele minuni pe care le izvodea Simon Magul.

- ✓ ***Apostolul a prefăcut inimile de piatră ale oamenilor în inimi nobile, sensibile şi pline de credinţă.***
- ✓ ***El a vindecat bolnavii şi a înviat morţii – şi toate acestea numai cu rugăciunea şi cu credinţa în Iisus Hristos, Domnul Dumnezeu cel Viu.***

Pe când Simon Magul uluia gloatele cu scamatorii diabolice.

Sfântul apostol Petru era prietenul lui Dumnezeu, pe când Simon Magul era prietenul şi protejatul perversului şi dementului Nero, care şi-a sfârşit necurata lui viaţă punându-şi singur capăt zilelor.

Aşa-numitele minuni ale fakirilor păgâni aparţin aceleiaşi categorii de iluzionism satanic şi înşelăciune pe care le practică şi Simon Magul. Aşa cum de la depărare mare suprafaţa largă de nisip încins seamănă cu apele mării, tot aşa seamănă şi „minunile" fakirilor cu adevăratele minuni de viaţă făcătoare ale Creştinismului.

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecarea minunată a lui Bartimeu cel orb (Marcu 10: 46):

- *La cum Bartimeu L-a rugat pe Domnul cu glas mare strigând: „Ai milă de mine!"*
- *La cum Domnul i-a zis lui: Vezi!*
- *La cum, de mă voi ruga şi eu cu credinţa lui Bartimeu, Domnul va da şi orbitului meu suflet vederea.*

Predică despre frica de Domnul

Petreceţi în frică zilele vremelniciei voastre (I Petru l: 17). Acestea sunt cuvintele marelui apostol Petru, cuvinte care au o îndoită întemeiere: cea venită din insuflarea dumnezeiască, şi cea venită din experienţa adâncă a trăirii vieţii.

- ***Din insuflare dumnezeiască,*** pescarul cel simplu şi neştiutor de carte s-a făcut învăţător şi dascăl prea învăţat popoarelor, stâlp al credinţei şi prea puternic făcător de minuni.
- ***Prin experienţa adâncă a trăirii vieţii personale,*** el a învăţat că toată înţelepciunea şi puterea omului vin doar de la Dumnezeu şi că omul trebuie astfel să aibă din belşug şi statornic frica faţă de El, şi faţă de nimeni şi nimic altceva.

Nebunul se înspăimântă doar atunci când vede lucind fulgerul şi când aude tunetul furtunii, dar ***omul înţelept se teme de Domnul în fiecare zi şi în fiecare ceas.*** Căci Ziditorul fulgerului şi furtunii este mult mai înfricoşat decât fulgerul şi furtuna înseşi, şi mai ales, el este pururea cu tine.

De aceea, nu este destul să te temi de Domnul numai din când în când, ci trebuie să te temi de Domnul cu fiecare răsuflare. Căci frica de Domnul este mai proaspătă şi mai răcoritoare decât ozonul cel mai curat, atunci când se pogoară în atmosfera viciată a sufletului tău. Acest ozon aduce curăţire, purificare, uşurare, bună mireasmă şi sănătate.

Până ce nu s-a întărit în frica de Domnul, Petru era doar Petru, iar nu Marele apostol Petru, eroul, învăţătorul lumii, şi făcătorul de minuni.

O fraţilor, să nu ne fie nouă a ne bucura mai înainte de seceriş. Această viaţă a noastră nu este secerişul, ci timpul semănatului întru nevoinţele trupului, şi sudoarea feţei, şi întru frică mare pentru mântuirea noastră. Semănătorul cu frică şi trăieşte până ce nu vede că semănăturile lui au rodit, şi până când nu le strânge în hamabare. Să ne amânăm şi noi bucuria până la ziua secerişului, căci acum este vremea nu a bucuriei, ci a nevoinţelor întru frică şi cutremur.

Oare mîntui-mă-voi? Iată întrebarea care trebuie să ne ardă zi şi noapte, în acelaşi fel în care îl chinuie şi pe semănător întrebarea: Oare izbuti-voi să culeg roadele muncii mele semănate cu sudoare în acest ogor? ***Semănătorul pururea seamănă cu sudoare. Să facem şi noi la fel, nevoindu-ne cu frică şi cu cutremur în tot timpul pribegirii noastre pe acest pământ.***

O, Atotînfricoşate şi prea puternice Doamne, viază-ne pre noi întru frica Ta, căci Ţie se cuvinte toată slava şi mulţumita în veci, Amin.

30 iunie

Soborul Sfinţilor, slăviţilor şi întru tot lăudaţilor apostoli

Deşi fiecare dintre cei doisprezece mari apostoli ai lui Dumnezeu au zilele lor aparte de prăznuire de-a lungul anului bisericesc, Biserica a rânduit anume această sfântă zi ca împreună prăznuire a Sinaxei lor, sau a sfântului lor Sobor, între care se numără şi Sfântul Pavel.

Iată numele şi zilele aparte de prăznuire a fiecăruia dintre cei doisprezece apostoli:

- Petru - 29 iunie şi 16 ianuarie
- Andrei - 30 noiembrie
- Iacov, fiul lui Zevedeu - 30 aprilie
- Ioan Teologul - 26 septembrie şi 8 mai
- Filip - 14 noiembrie
- Vartolomeu - 11 iunie şi 25 august
- Toma - 6 octombrie
- Matei Evanghelistul - 16 noiembrie
- Iacov, fiul lui Alfeu - 9 octombrie
- Tadeu sau Iuda, fratele lui Iacov - 19 iunie
- Simon Zilotul - 10 mai
- Matiaş - 9 august
- Pavel - 29 iunie

Să ne aducem acum aminte şi de cum şi-a încheiat viaţa lui pe pământ fiecare dintre aceşti bărbaţi preasfinţi şi luminători ai lumii de care lumea nu a fost vrednică:

- Petru a fost răstignit cu capul în jos.
- Andrei a fost răstignit pe crucea în formă de X.
- Iacov, fiul lui Zevedeu a fost decapitat.
- Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu s-a odihnit în chip tainic (trupul lui nu s-a mai găsit în mormântul în care fusese pus).
- Filip a fost răstignit.
- Vartolomeu a fost răstignit, biciuit şi decapitat.
- Toma a fost străpuns de cinci săgeţi.
- Matei evanghelistul a fost ars de viu.
- Iacov, fiul lui Alfeu a fost răstignit.
- Tadeu sau Iuda, fratele lui Iacov a fost răstignit.
- Simon Zilotul a fost răstignit.

- Matiaş a fost bătut cu pietre şi la urmă, mort fiind, i s-a tăiat capul.
- Pavel a fost decapitat.

Pomenirea ţareviciului Petru

Petru era de neam tătar şi nepotul de frate al hanului tătar Berkai.

El a auzit odată o predică despre mântuirea sufletului rostită de Sfântul Chiril al Rostovului, iar acele cuvinte i-au intrat în inimă adânc.

Când a mai fost de faţă şi la minunata vindecare a fiului lui Berkai prin rugăciunile Sfântului Chiril, el a părăsit în taină Hoarda de aur şi s-a refugiat la Rostov, unde a luat Sfântul Botez.

El s-a închinat pe sine din toată inima, din tot cugetul şi din toată virtutea lui tuturor nevoinţelor şi studierii cu osârdie a Sfintelor Scripturi şi dreptei Credinţe.

Astfel petrecând el, i s-au înfăţişat odată la malul unui lac înşişi Sfinţii apostoli Petru şi Pavel, la ceasul nopţii în vis şi i-au poruncit lui ca să le zidească lor o biserică în chiar acel loc şi i-au dat şi banii îndestulători pentru sfânta zidire.

Fericitul Petru cu adevărat a ridicat o prea frumoasă şi slăvită biserică în acel loc şi a fost tuns monah în ea pe când s-a alfat la adânci bătrâneţe, după moartea soţiei lui.

Fericitul Petru a adormit cu pace la foarte adânci bătrâneţi, în a douăzeci şi nouă zi a lunii iunie din anul 1290, iar biserica de el durată s-a făcut mânăstire, care există şi în ziua de azi: ea se numeşte Mânăstirea Petrovsk.

Pomenirea Sfântului cuvios Gheorghie, ivireanul [georgianul]

Gheorghie s-a născut în Georgia la anul 1014 şi era înrudit cu regii georgieni. El a primit o foarte înaltă şi solidă educaţie clasică încă din copilăria lui, dar inima îl trăgea către viaţa duhovnicească cea întru Dumnezeu.

După ce a vieţuit întru multe nevoinţe pe lângă vestitul duhovnic Gheorghe de la Muntele Negru, el s-a dus la Sfântul Munte şi şi-a continuat acolo nevoinţele în Mânăstirea Iviron, căreia i-a ajuns şi stareţ.

Cu ajutorul împăratului Constantin monomahul, el a refăcut Ivirul şi a acoperit biserica mânăstirii cu un acoperiş de plumb, care rămâne până în ziua de astăzi.

El a tradus Sfintele Scripturi, Proloagele şi Cărţile Sfintelor Slujbe în limba georgiană.

Regele Bagrat 1-a chemat în Georgia ca să povăţuiască poporul. El a fost primit cu onoruri regale în patria lui şi a călătorit pretutindeni, învăţând şi clerul şi poporul.

Ajungând la adânci bătrâneţi, el a dorit să se întoarcă şi să-şi ia obştescul sfârşit la Sfântul Munte şi a şi pornit la drum, dar moartea l-a aflat la Constantinopol, anul fiind 1067.

Sfintele lui moaşte au fost mutate în Mânăstirea Ivirul. Deşi ziua sfintei lui adormiri a fost în douăzeci şi patru de zile ale lunii mai, georgienii îl prăznuiesc la 30 iunie, socotindu-1 întocmai cu apostolii.

Cântare de laudă la Sfinţii apostoli

Lumea întreagă ca o pustie era,
Străbătută de-a curmezişul
De carul de foc al Duhului.

Chipuri de foc sunt Sfinţii apostoli.
Prin ei Duhul Sfânt zidirea
O a înnoit.

Pustia cea moartă la viaţă s-a întors
Străbătută fiind de-a curmezişul
De nuri repezi de minunat har.

Apostolii cei minunaţi, nouri de apă vie purtători,
Ei cei simpli, ce înţelepţi, pescari şi viteji!

Ei torţa credinţei au purtat
De la Gangele indian
Şi până-n Tamisa engleză.

Ei sfinţenia vestit-au din Nil şi până în Pont,
Din Pers la neamuri şi până în Galia cea de bronz,

Pretutindeni unde treceau picioare omeneşti
Sau corăbii pânzele îşi umflau.
Pretutindeni ei vesteau minunea
Lui Dumnezeu cel întrupat
Pretutindeni ei vesteau minunea
Lui Dumnezeu cel înviat,
Fără să se plângă, fără să se teamă,
Fără şovăire.

În calea lor mările adânci
Sau munţii cei înalţi
Nicicum nu au putut să stea.
Sabia nu i-a înfricoşat, nici prigonirea.
Nici flăcările iadului toate
Pornite împotriva lor
Nu i-au putut opri.

Căci pe ei îi călăuzea Adevărul,
Iar nu neputincioasele basme.
Hristos ne este nouă viaţă, iar moartea un câştig -
Aşa grăiau.

Pe astfel de viteji, ce putea să-i rănească?
Nici răstignirea, nici biciuirea,
Pe care lumea asupra lor
Zadarnic le-au adus.

Ei împărăţesc pe vecie,
căci aşa binevoit-a Dumnezeu.

Cugetare

Neîncetată îngrijire de binele oamenilor! Această grijă a înălţat spiritele şi inimile nobile ale Sfinţilor apostoli.

Scriind despre Sfântul apostol Pavel, Sfântul Ioan Gură de Aur îl numeşte „tatăl a toată lumea". „Ca şi când el ar fi dat naştere cu dureri, întregii lumi," scrie Sfântul Ioan Gură de Aur, „el a lucrat cu înfrigurare zi şi noapte ca să-i aducă pe toţi în împărăţie."

Cu adevărat, înalt este numele de „tată al întregii lumi", iar dacă se cuvine ca cineva dintre oameni - în afară de Dumnezeu - să poarte acest nume, atunci cu siguranţă că el se cuvine Apostolilor lui Hristos. Prin îngrijirea lor paternă faţă de întreaga lume, ei au fost cu adevărat „taţi ai întregii lumi."

Sunt multe mame pe lume cărora le pasă de copiii lor mult mai puţin decât le-a păsat apostolilor de binele persecutorilor şi ucigaşilor lor.

Sfântul apostol Petru 1-a mântuit de două ori de la moarte pe cel mai înverşunat duşman al lui, Simon Magul: odată când îl înşfăcase poporul ca să îl ardă de viu şi altă dată când era să fie mâncat de un câine.

Gândiţi-vă numai cum a răsplătit lumea acestor binefăcători ai ei! Ea le-a răsplătit ca şi când Sfinţii apostoli ar fi fost cei mai mari criminali şi tâlhari.

O, cât de adevărate sunt cuvintele Sfântului Chiril, care zice: „Câtă vreme suntem în trup, noi creştinii parcă am fi la fel precum păgânii; diferenţa între noi stă doar în duh."

Luare aminte

Să luăm aminte la minunata pocăinţă a tâlharului de pe cruce, cel de la dreapta Domnului (Luca 23: 40):

- *La cum acest tâlhar înţelept a simţit apropierea lui Dumnezeu şi suferinţa Lui, s-a pocăit şi s-a rugat Lui pentru mântuire, câtă vreme suferinţa tâlharului celui nebun nu a făcut decât să-1 împingă pe acesta la hulă împotriva lui Dumnezeu;*
- *La cum şi eu, care sunt tâlhar din pricina păcatelor mele, ar trebui să urmez tâlharului celui bun, a cărui suferinţă de moarte nu 1-a înstrăinat de Dumnezeu, ci dimpotrivă, 1-a adus mai aproape de El - de El şi de propria lui mântuire.*

Predică despre puterea şi eficacitatea faptelor bune

Căci aşa este voia lui Dumnezeu, ca voi, prin faptele voastre cele bune, să închideţi gura oamenilor fără minte şi fără cunoştinţă (I Petru 2: 15).

Fraţilor, greu este să susţii o polemică cu omul ateu; greu este să stai de vorbă cu un nebun, şi greu să convingi de adevărul faptelor pe cel care nu vrea să audă.

Greu este să învingi ateul, nebunul şi răutăciosul care nu vrea să audă. Dar pe toţi trei îi poţi convinge totuşi cu fapa, renunţând la cuvinte. Cu uşurinţă îi vei putea convinge cu faptele cele bune pe care [văzându-le], [Îl vor] prea mări pe Dumnezeu, în ziua în care îi va cerceta (I Petru 2: 12). Celor care vor să se certe cu tine fă-le bine, şi vei avea avea izbândă fără să lupţi.

O singură faptă de milostivire îl va aduce pe cel nebun în simţiri şi îl va împăca pe cel otrăvit de supărare mai repede decât multe ore de lămuriri. Dacă ateismul, nebunia şi amărăciunea izvorăsc din ignoranţă, acea ignoranţă este ca o furie care se potoleşte repede la vederea faptelor celor bune.

- *Dacă te vei certa cu un ateu în maniera lui de câine turbat, nu vei face altceva decât să sporeşti turbarea lui atee.*
- *Dacă încerci să discuţi raţional cu nebunul, luându-1 prin aceasta în batjocură, nu faci altceva decât să sporeşti întunericul nebuniei lui.*
- *Dacă socoteşti că vei putea să îmbunezi pe cel otrăvit de furie, nu vei face decât să-1 înrăieşti şi mai mult în amărăciunea lui.*

Fapta bună şi blândă este ca apa care stinge focul. Să ne amintim întotdeauna de sfinţii apostoli şi de metodele lor atât de strălucite de a se comporta cu oamenii.

Dacă te provoacă vreun ateu, nu omul te provoacă, ci diavolul din el; căci din firea lui omul este credincios în Dumnezeu. Dacă cel înnebunit de răutatea amărăciunii se porneşte împotriva ta, nu el o face, ci diavolul care locuieşte în el; căci omul este prin firea lui blând şi iertător. Diavolul te provoacă la dezbateri lungi şi deşarte, dar de faptele cele bune fuge ca de foc. Fă bine în Numele lui Hristos, şi diavolul va fugi. De abia atunci vei putea vorbi liniştit şi cu oamenii astfel eliberaţi, care devin astfel şi oameni adevăraţi: credincioşi, raţionali şi buni. Prin urmare, orice întreprinzi, fă toate întru numele Domnului.

O, Atotbune Stăpâne, ajută-ne nouă să lucrăm binele şi prin bine să învingem în numele Tău, căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.